
ER ...IUM
TOLOSANUM
PARS
VERNA

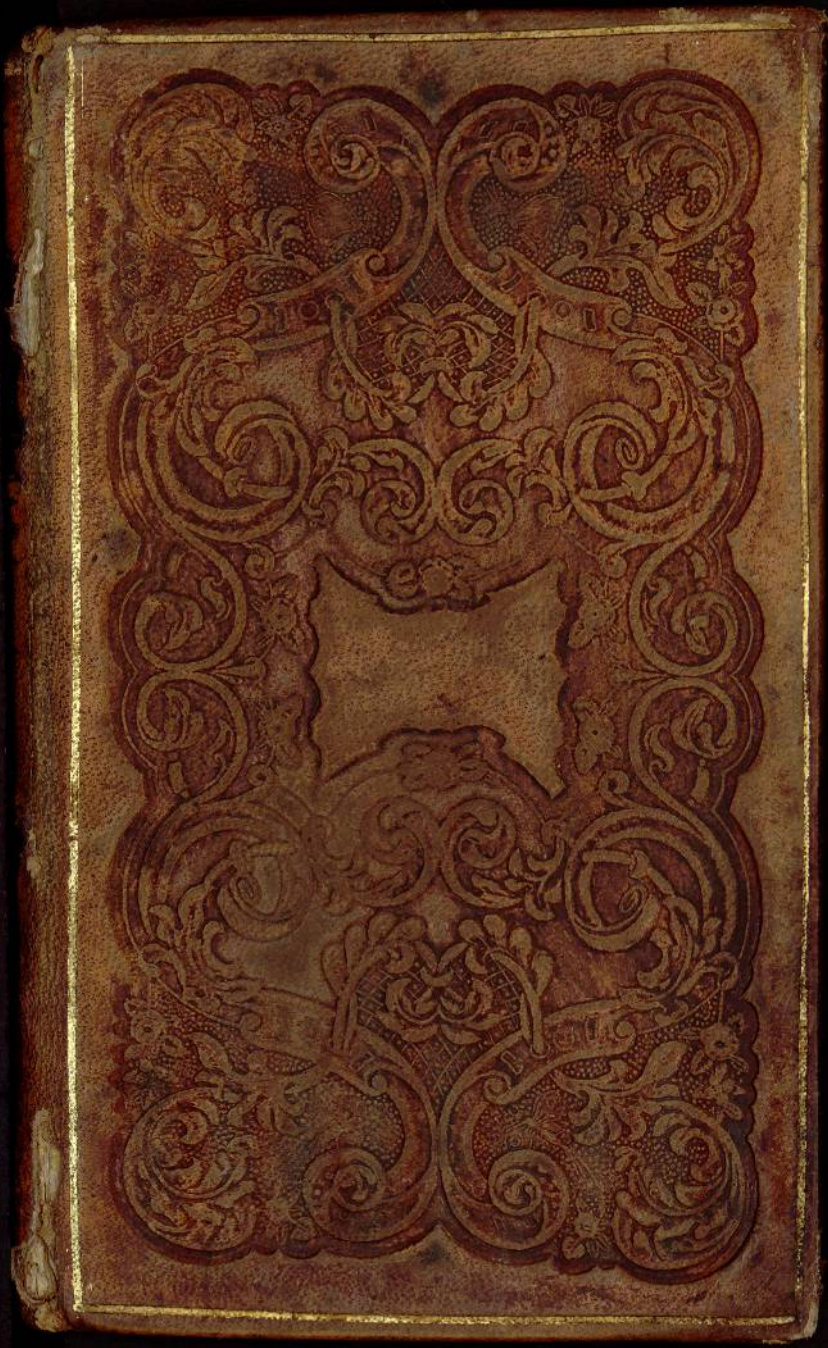

Rés RFXIX 294-2

BREVIARIUM

TOLOSANUM,

ILLUSTR. ET REVEREND.

D. D. DE LOMENIE DE BRIENNE,

AUCTORITATE, ac venerabilis Capituli consensu editum; et, promovente ILLUSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO D. D. FRANCISCO DE BOVET, Tolosano Archiepiscopo nominato, denuò typis mandatum.

PARS VERNA.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

TOLOSÆ,
Apud SIMONEM SACARAU, Bibliopolam, editorem.

1818.

TABULA TEMPORARIA

Anni Domini.	*Aureus numerus.*	*Epactæ.*	*Indictio.*	*Litt. Dominical.*	*Domin. post Epiphan.*	*Septuagesima.*	*Dies Cinerum.*
1817	13	xij	5	e	3 †	2 Febr.	19 Febr.
1818	14	xxiij	6	d	1 †	18 Jan.	4 Febr.
1819	15	iv	7	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1820	16	xv	8	b A	3	30 Jan.	16 Febr.
1821	17	xxvj	9	g	6	18 Febr.	7 Mart.
1822	18	vij	10	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1823	19	xviij	11	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1824	1	*	12	d c	5 †	15 Febr.	3 Mart.
1825	2	xj	13	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1826	3	xxij	14	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1827	4	iij	15	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1828	5	xiv	1	f e	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1829	6	xxv	2	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1830	7	vj	3	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1831	8	xvij	4	b	3 †	30 Jan.	16 Febr.
1832	9	xxviij	5	A g	6	19 Febr.	7 Mart.
1833	10	ix	6	f	3 †	3 Febr.	20 Febr.
1834	11	xx	7	e	2 †	26 Jan.	12 Febr.
1835	12	j	8	d	5 †	15 Febr.	4 Mart.
1836	13	xij	9	c b	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1837	14	xxiij	10	A	2	22 Jan.	8 Febr.
1838	15	iv	11	g	5	11 Febr.	28 Febr.
1839	16	xv	12	f	2 †	27 Jan.	13 Febr.
1840	17	xxvj	13	e d	2 †	16 Febr.	4 Mart.
1841	18	vij	14	c	4 †	7 Febr.	24 Febr.
1842	19	xviij	15	b	2 †	23 Jan.	9 Febr.
1843	1	*	1	A	5	12 Febr.	1 Mart.
1844	2	xj	2	g f	4	4 Febr.	21 Febr.
1845	3	xxij	3	e	1 †	19 Jan.	5 Febr.
1846	4	iij	4	d	4 †	8 Febr.	25 Febr.
1847	5	xiv	5	c	3 †	31 Jan.	17 Febr.
1848	6	xxv	6	b A	6	20 Febr.	9 Mart.

FESTORUM MOBILIUM.

Anni Domini.	*Pascha.*	*Ascensio Domini*	*Pentecoste.*	*Fest. Corp. Christ.*	*Domin. post Pentec.*	*Dominica I. Adv.*
1817	6 April.	15 Maii.	25 Maii.	5 Jun.	26	30 Nov.
1818	22 Mart.	30 Apr.	10 Maii.	21 Maii.	28	29 Nov.
1819	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1820	2 April.	11 Maii.	21 Maii.	1 Jun.	27	3 Dec.
1821	22 April.	31 Maii.	10 Jun.	21 Jun.	24	2 Dec.
1822	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1823	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1824	18 April.	27 Maii.	6 Jun.	17 Jun.	24	28 Nov.
1825	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1826	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1827	15 April.	24 Maii.	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
1828	6 April	15 Maii.	25 Maii.	5 Jun.	26	30 Nov.
1829	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1830	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1831	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1832	22 April.	31 Maii.	10 Jun.	21 Jun.	24	2 Dec.
1833	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1834	30 Mart.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1835	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1836	3 April.	12 Maii.	22 Maii.	2 Jun.	26	27 Nov.
1837	26 Mart.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1838	15 April.	24 Maii.	3 Jun.	14 Jun.	25	2 Dec.
1839	31 Mart.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1840	19 April.	28 Maii.	7 Jun.	18 Jun.	24	29 Nov.
1841	11 April.	20 Maii.	30 Maii.	10 Jun.	25	28 Nov.
1842	27 Mart.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1843	16 April.	25 Maii.	4 Jun.	15 Jun.	25	3 Dec.
1844	7 April.	16 Maii.	26 Maii.	6 Jun.	26	1 Dec.
1845	23 Mart.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1846	12 April.	21 Maii.	31 Maii.	11 Jun.	25	29 Nov.
1847	4 April.	13 Maii.	23 Maii.	3 Jun.	26	28 Nov.
1848	23 April.	1 Jun.	11 Jun.	22 Jun.	24	3 Dec.

In sequenti Calendario, quantùm licuit, notatum est tempus quo quisque Sanctus obiit : ann. *significat anno ;* c. ann. *circa annum ;* s. *seculo ;* init. s. *initio seculi ;* c. med. s. *circa medium seculi ;* c. fin. s. *circa finem seculi.*

Festa quæ majoribus notantur caracteribus, feriantur apud populum.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JANUARIUS.
*	A	Cal.	1	*CIRCUMCISIO DOMINI, IMPOSITIO NOMINIS JESU, ET OCTAVA NATALIS EJUSDEM, solemne-minus.*
xxix	b	iv	2	Octava S. Stephani, Protomartyris, *duplex-majus.*
xxviij	c	iij	3	Basilii Magni, Cæsariensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* obiit 1. Jan. 379.
xxvij	d	Prid.	4	Genovefæ, virginis Parisiensis, *simplex :* ann. 512.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ Domini (*sine jejunio,*) cum *commemorat.* S. Simeonis Stylitæ anachoretæ : c. an. 460.
25. xxv	f	viij	6	*EPIPHANIA, seu MANIFESTATIO DOMINI, solemne-majus.* [*Si inciderit in Dominicam, hâc die nihil fiet de Dominica.*]
xxiv	g	vij	7	De Octava Epiph. *semidupl.*
xxiij	A	vj	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iv	10	De Octava Epiph. *semid.* cum *commemor.* S. Pauli, primi eremitæ Thebaïdis : c. ann. 341.
xx	d	iij	11	De Octava Epiph. *semid.*
xix	e	Prid.	12	
xviij	f	Idib.	13	Octava Epiph. et Baptismus Domini, *duplex-majus.*
xvij	g	xix	14	Hilarii, Pictaviensis episc. et eccles. doct. *duplex-minus*, c. an. 368. cum *commemor.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		
				S. Felicis, presbyt. Nolani et confessoris Christi : c. ann. 265.
xvj	A	xviij	15	Mauri, Glannofoliensis abbatis, *semid.* c. fin. VI. s.
xv	b	xvij	16	Fulgentii, episcopi et doctor. *semid.* (è 1.) ann. 533.
xiv	c	xvj	17	Antonii, AEgyptii abbatis, *semid.* ann. 356.
xiij	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri apostoli, quâ Antiochiæ primùm sedit (c. ann. 36.) deindè Romæ, *semid. Prima sedes Septuagesimæ.*
xij	e	xiv	19	Sulpitii (Pii) Bituricensis episc. *semid.* (è 17.) c. ann. 644.
xj	f	xiij	20	Sebastiani, Romæ martyris, *dupl. min.* c. ann. 288.
x	g	xij	21	Agnetis, virginis et martyris, *semid.* ann. 303 vel 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, diaconi et martyris, *semid.* ann. 303 vel 304.
viij	b	x	23	Fabiani, papæ et martyris, *semid.* ann. 250.
vij	c	ix	24	Timothei, Ephesini episcopi et martyris, *semid.* ann. 97, cum *commem.* S. Titi, Cretensis episc. I. s.
vj	d	viij	25	Conversio S. Pauli, apostoli, *dupl. maj.* ann. 34 vel 35.
v	e	vij	26	Paulæ, viduæ Romanæ, *simpl.* ann. 404.
iv	f	vj	27	Martyrum qui pro libris sacris interierunt, *semid.* ann. 303.
iij	g	v	28	Cyrilli, Alexandrini episc. et doctoris, *semid.* ann. 444.
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genev. episc. *semid.* (è 28 Dec.) ann. 1622.
j	b	iij	30	Bathildis, reginæ Francorum, viduæ, *semid.* ann. 680.
*	c	Prid.	31	Petri Nolasci, San-Papulensis, instit. ordin. beatæ Mariæ de Mercede, *semid.* (è 24 Dec.) ann. 1256.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antiocheni episcopi et martyris, *semid.* (è 20 Dec.) ann. 107.
xxviij	e	iv	2	PRAESENTATIO DOMINI, et PURIFICATIO B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-majus*, instit. in Oriente sub *Hypapantes* nomine ann. 542.
xxvij	f	iij	3	Blasii, Sebasteni episcopi et martyris, *semid.* c. ann. 316.
25. xxvj.	g	Prid.	4	*Prima sedes diei Cinerum.*
xxv.xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Catanensis virginis et martyris, *semid.* c. ann. 251. [In quadr. *commem.*; et sic de aliis semiduplicibus et simplicibus.]
xxiij	b	viij	6	Amandi (sive Alani), Trajectensis episcopi, Vaurensium patroni, *semiduplex*: c. ann. 679.
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	Joannis de Matha, presb. inst. ord. SS. Trinitatis, *semid.* (è 21 Dec.) ann. 1213.
xx	e	v	9	Apolloniæ, Alexandr. virginis et martyris, *semid.* ann. 249.
xix	f	iv	10	Scholasticæ, Cassinensis virginis, *simpl.* c. ann. 543.
xviij	g	iij	11	Benedicti, Anianensis abbatis, *semid.* 821.
xvij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiij	e	xiv	16	
xij	f	xiij	17	Sylvini, Tolosæ nati, episcopi, *semid.* c. ann. 720.
xj	g	xij	18	Simeonis, Hierosolymitani episcopi et martyris, *semid.* ann. 107.
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viij	c	ix	21	*Ultima sedes Septuagesimæ.*
vij	d	viij	22	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		FEBRUARIUS.
vj	e	iv	23	
v	f	vj	24	Matthiæ, apostoli, *duplex-majus* : I. s.
iv	g	v	25	*In anno Bissextili.* [*Si incidat in Quadrag. anticipabitur in Feriam* 3. *post Dominicam Quinquag.*]
iij	A	iv	26	
jj	b	iij	27	
j	c	Prid.	28	Martyrum qui obierunt in caritatis officio erga pestilentiâ afflictatos, Alexandriæ, *semid.* III. s.
*	*	*	29	*In anno Bissextili.*

In annis Bissextilibus (*ii sunt quibus in Tabula temporaria Festoru. mobilium assignatur duplex Littera Dominicalis*) *additur dies intercalaris, et bis dicitur* Sexto Calendas Martii, *nempè diebus* 24 *et* 25, *undè illi anni* Bissextiles *vocantur; et Festum S. Matthiæ, quod in aliis annis celebratur die* 24, *in anno Bissextili die* 25 *celebratur, nisi occurrat in Quadragesima, et ideò sit anticipandum. Littera Dominicalis quæ fuit assumpta mense Januario mutatur in præcedentem.*

Feriâ vj. post Cineres fit Officium de Quinque Plagis Christi, *duplex-majus.*

Feriâ vj. post Dominicam tertiam Quadragesimæ, fit Officium de sancta Corona spinea Domini, *duplex-majus.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MARTIUS.
*	d	Cal.	1	Albini, Andegavensis episcopi, *semid.* ann. 550.
xxix	e	vj	2	
xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iv	4	
xxvj	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Perpetuæ et Felicitatis, Carthaginensium martyrum, *semiduplex* : c. ann. 204.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MARTIUS.
xxiij	d	viij	8	*Prima sedes Novilunii Paschalis.*
xxij	e	vij	9	Quadraginta Militum, Sebastæ in Armenia, martyrum, *semidup.* c. ann. 320.
xxj	f	vj	10	*Ultima sedes diei Cinerum.*
xx	g	v	11	
xix	A	iv	12	
xviij	b	iij	13	
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Idib.	15	
xv	e	xvij	16	
xiv	f	xvj	17	Patricii, episcopi, Hybernorum apostoli, *commemorat.* ann. 460.
xiij	g	xv	18	Alexandri, Hierosolymitani episcopi et martyris, *commemoratio :* ann. 250.
xij	A	xiv	19	
xj	b	xiij	20	
x	c	xij	21	
ix	d	xj	22	*Prima sedes Paschæ.*
viij	e	x	23	
vij	f	ix	24	
vj	g	viij	25	ANNUNTIATIO INCARNATIONIS DOMINI AD B. MARIAM VIRGINEM, *solemne-majus :* instit. Romæ antè ann. 496.
v	A	vij	26	
iv	b	vj	27	
iij	c	v	28	
ij	d	iv	29	
j	e	iij	30	
*	f	Prid.	31	

Feriâ sextâ post Dominicam Passionis, fit Officium de Compassione B. Mariæ Virginis, *dupl. maj.* instit. in concil. Colon. ann. 1423.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		APRILIS.
xxix	g	Cal.	1	
xxviij	A	iv	2	Francisci de Paula, instit. ord. Minim. *semid.* ann. 1507.
xxvij	b	iij	3	
25. xxvj	c	Prid.	4	Ambrosii, Mediolanensis episc. et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 397. [*Si occurrat in Quadrag. transfertur post Pascha; et sic de aliis duplicibus.*]
xxv.xxiv	d	Non.	5	*Ultima sedes Novilunii Pasch.*
xxiiij	e	viij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviij	c	iij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	Justini, christianæ religionis apologistæ, Romæ martyris, *semiduplex :* ann. 167.
xv	f	xviij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiij	A	xvj	16	
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiij	19	
ix	e	xij	20	Joseph, sponsi B. Mariæ virginis, *duplex-majus :* (è 19 Mart.) 1. s.
viij	f	xj	21	
vij	g	x	22	
vj	A	ix	23	Georgii, in Oriente martyris, *semiduplex :* III. vel IV. s.
v	b	viij	24	Phæbadii, Aginnensis episcopi (*in territorio Tolosano quiescentis,*) *semidupl.* (è 25.) c. fin. iv. s.
iv	c	vij	25	Marci, evangelistæ, *duplex-majus :* ann. 68. *Ultima sedes Paschæ.*
iij	d	vj	26	Cleti (seu Anacleti,) papæ et martyris, *semiduplex :* c. ann. 91.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		APRILIS.
ij	e	v	27	Polycarpi, Smyrnensis episcopi et martyris, *semidupl.* (è 26 Mart.) ann. 169.
j	f	iv	28	Martyrum pro solemnitate Paschali occisorum in Africa, *semid.* (è 5.) ann. 459.
*	g	iij	29	Mariæ Ægyptiæ, in Palestina pœnitentis, *semid.* (è 2.) c. ann. 421.
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, primi Santonensis episc. et mart. *semid.* III. s.
				MAIUS.
xxviij	b	Cal.	1	Philippi et Jacobi (Alphæi,) apostolorum, *dup. maj.* I. s.
xxvij	c	vj	2	Athanasii, Alexandrini episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 373.
xxvj	d	v	3	Inventio sanctæ Crucis, *solemne-minus:* ann. 326.
25. xxv	e	iv	4	Monicæ, viduæ Tagastensis, *simplex:* ann. 387.
xxiv	f	iij	5	Theodardi, (*è territorio Tolosano*,) Narbonensis episc. *semid.* (è 1.) ann. 893.
xxiij	g	Prid.	6	Martyrium S. Joannis apostoli et evangelistæ, Romæ antè Portam Latinam, semid. c. ann. 95.
xxij	A	Non.	7	Translatio S. Stephani, protomartyris, *dupl. maj.* ann. 415 et 439.
xxj	b	viij	8	Orientii, Auscitani episcopi, *semid.* (è 1.) IV. s.
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinop. episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 391.
xix	d	vj	10	*Prima sedes Pentecostes.*
xviij	e	v	11	Mamerti, Viennensis episcopi, *semid.* ann. 475.
xvij	f	iv	12	Pachomii, Tabennæ in Thebaïde abbatis, *semid.* (è 9.) c. ann. 349.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		MAIUS.
xvj	g	iij	13	
xv	A	Prid.	14	
xiv	b	Idib.	15	
xiij	c	xvij	16	Germerii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. ann. 560.
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Cœlestini, papæ, Congregat. Cœlestinorum instit. *semid.* ann. 1296.
ix	g	xiij	20	Hilarii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* IV. S.
viij	A	xij	21	
vij	b	xj	22	
vj	c	x	23	
v	d	ix	24	Francisci Regis, presbyteri, *simpl.* ann. 1642.
iv	e	xiij	25	
iij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Guillelmi, Aquitaniæ ducis, comitis Tolosani, ac demùm monachi Gelonensis in diœc. Lodov. *semid.* ann. 816, cum *commem.* S. Germani, Parisiensis episcopi: ann 576.
*	b	iv	29	
xxix	c	iij	30	
xxviij	d	Prid.	31	Sylvii, Tolosani episcopi, *dupl. min.* IV. S.

Dominica I. post Pentecosten fit, pro Octava hujus Festi, Festum Sanctissimæ Trinitatis, *solemne-majus.*

Feriâ quintâ sequenti celebratur Festum Sacratissimi Corporis Christi, *annuale:* instit. ab Urbano IV, ann. 1264.

Feriâ quintâ in Octava SS. Corporis Christi, fit Officium Sacerdotii D. N. J. C. *duplex-majus.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JUNIUS.
xxvij	e	Cal.	1	
25. xxvj	f	iv	2	Pothini, primi Lugdunensis episcopi, Blandinæ, et quadraginta sex aliorum martyrum, Lugdunensium, *semid.* ann. 177, cum *commem.* SS. Marcellini presbyt. et Petri exorcistæ, Romæ martyrum: ann. 304.
xxv.xxiv	g	iij	3	Clotildis, reginæ Francorum, viduæ, *semidupl.* antè med. VI. S.
xxiij	A	Prid.	4	
xxij	b	Non.	5	
xxj	c	viij	6	Norberti, Magdeburgensis episc. instit. ord. Præmonstratensis, *semid.* ann. 1134.
xx	d	vij	7	
xix	e	vj	8	
xviij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iij	11	Barnabæ, Gentium apostoli, *duplex-majus*: I. S.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	*Ultima sedes Pentecostes.*
xiij	d	xviij	14	Exuperii, Tolosani episcopi, *duplex-maj.* (è 28 Sept.) c. init. v. s. *Translatio hâc die*, VI. S.
xij	e	xvij	15	
xj	f	xvj	16	Cyrici et Julittæ matris ejus, Tarsi in Cilicia martyrum, *semidupl.* init. IV. S.
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	
viij	b	xiij	19	Gervasii et Protasii, Mediolanensium martyrum, *semid.* I. vel II. S.
vij	c	xij	20	Romualdi, abbatis, institut. ord. Camaldulensis, *semid.* c. ann. 1027.
vj	d	xj	21	Raymundi, (*ex Priori Eccles. S. Saturnini*) Barbastensis episcopi, *semid.* XII. S.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JUNIUS.
v	e	x	22	Paulini, Nolani episcopi, *semidupl.* ann. 431.
iv	f	ix	23	Vigilia, *cum jejunio.*
iij	g	viij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ, *solemne-maj.* antè v. s.
ij	A	vij	25	Translatio S. Saturnini, martyris Tolosæ apostoli et protopræsulis, *duplex-majus :* ann. 1283.
j	b	vj	26	Joannis et Pauli, Romæ martyrum, *semid.* c. ann. 362.
*	c	v	27	Crescentis, primi Viennensis episcopi, *semid.* i. s.
xxix	d	iv	28	Irenæi, Lugdunensis episcopi et ecclesiæ doctoris, ac Sociorum ejus martyrum, *duplex-minus :* c. ann. 202, cum *commem.* Vigiliæ, *cum jejunio.*
xxviij	e	iij	29	PETRI et PAULI, APOSTOLORUM, *solemne-majus :* c. ann. 66.
xxvij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli apostoli, *duplex-majus*, cum *commem.* S. Petri, apostoli.

JULIUS.

xxvj	g	Cal.	1	Martialis, primi Lemovicensis episcopi, *semid.* (è 30 Junii) iii. s. cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio B. Mariæ Virginis, *duplex-majus :* instit. ab Urbano VI ann. 1389, et iterùm in concil. Basileensi ann. 1441, cum *commemor.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiv	b	v	3	Raymundi, presbyteri et canonici ecclesiæ S. Saturnini, *semiduplex :* xi vel xii. s. cum *commem.* Octavæ SS. Apostolorum.
xxiij	c	iv	4	De Octava SS. Apostolorum, *semiduplex.*
xxij	d	iij	5	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JULIUS.
xxj	e	Prid.	6	Octava SS. Apostolorum Petri et Pauli, *duplex-minus.*
xx	f	Non.	7	Prosperi Aquitani, ecclesiæ doctoris, *semid.* (è 25 Junii) c. med. v. s.
xix	g	viij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, et Felicitatis eorum matris, Romæ martyrum, *semid.* c. ann. 150.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis abbatis, *semidupl.* (è 21 Mart.) ann. 543. *Translatio hâc die*, c. ann. 653.
xv	d	iv	12	Honesti, presbyteri, discipuli S. Saturnini, *semid.* III. s.
xiv	e	iij	13	
xiij	f	Prid.	14	Bonaventuræ, Albanensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *semidupl.* ann. 1274.
xij	g	Idib.	15	
xj	A	xvij	16	
x	b	xvj	17	Sperati et Sociorum ejus, martyrum Scillitanorum, *semid.* ann. 200.
ix	c	xv	18	Thomæ Aquinatis, ecclesiæ doctoris, *duplex-min.* (è 7 Mart.) ann. 1274. *Canonisatio hâc die*, ann. 1323.
viij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, presbyteri, congreg. mission. instit. *semid.* (è 27 Sept.) ann. 1660.
vij	e	xiij	20	Margaritæ, virginis et martyris, *semidupl.* fortè III. s.
vj	f	xij	21	Victoris, Massiliensis martyris, *semidupl.* c. ann. 290.
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenæ, *dupl. maj.* I. s.
iv	A	x	23	
iij	b	ix	24	
ij	c	viij	25	Jacobi (Zebedæi), apostoli, *duplex-majus :* ann. 44, cum *commem.* S. Christophori, martyris in Lycia : III. s.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		JULIUS.
*	d	vij	26	Joachim et Annæ, parentum B. Mariæ Virginis, *duplex-majus.*
*	e	vj	27	Pantaleonis, Nicomediensis martyris, *semid.* ann. 305 vel 306.
xxix	f	v	28	
xxviij	g	iv	29	Lupi, Trecensis episcopi, *semidupl.* c. ann. 479.
xxvij	A	iij	30	Germani, Autissiodorensis episcopi, *semidupl.* (è 31.) ann. 448.
xxvj	b	Prid.	31	Ignatii Loyolæ, presbyteri, *semid.* ann. 1556.

AUGUSTUS.

25. xxiv	c	Cal.	1	Petri apostoli ad Vincula, *dupl. maj.* (è 20 April.) ann. 44, cum *commemor.* SS. Septem Fratrum Machabæorum et eorum Matris, Antiochiæ mart. c. ann. 167 antè Christum natum.
xxiij	d	iv	2	Stephani, papæ et martyris, *semid.* ann. 257.
xxij	e	iij	3	INVENTIO CORPORIS S. STEPHANI, PROTOMART. (Tolosæ et in ejus Suburbanis, *annuale;*) per diœcesim, *dupl. maj.* ann. 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, presbyt. institut. ordinis Fratrum Prædicatorum, *semid.* (è 6.) ann. 1221. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semiduplex*, cum *commem.* S. Dominici.]
xx	g	Non.	5	Felicis, Gerundensis in Hisp. mart. *semid.* (è 1.) ann. 304. [*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semiduplex*, cum *commem.* S. Felicis.]
xix	A	viij	6	Transfiguratio Domini, *dupl. maj.* ann. 28 vel 32. Hoc

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		
				festum, jampridem variis in ecclesiis receptum, à Calixto III, confirmatum fuit ann. 1457. [Tolosæ et in Suburb. fit *commem.* Octavæ]
xviij	b	vij	7	Xisti, papæ et mart., *semid.* (è 6.) ann. 258.
				[*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* S. Xisti.]
xvij	c	vj	8	Justi et Pastoris, fratrum, Complutensium martyrum, *semid.* (è 6.) ann. 304.
				[*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* SS. Justi et Pastoris.]
xvj	d	v	9	Romani, Romæ mart. *semid.* ann. 258.
				[*Tolosæ et in Suburbanis.* De Octava, *semid.* cum *commem.* S. Romani.]
xv	e	iv	10	Laurentii, Romani diaconi et mart. *dupl. maj.* ann. 258.
				[*Tolosæ et in Suburb.* Octava Inventionis Corporis S. Stephani, *dupl. maj.*]
xiv	f	iij	11	[*Tolosæ et in Suburb.* Laurentii, Romani diaconi et mart. *dupl. maj.*]
xiij	g	Prid.	12	Claræ, Assisii in Umbria virginis, Clarissarum abbatissæ, *semidupl.* ann. 1253.
xij	A	Idib.	13	Radegundis, reginæ Francorum, viduæ, *semiduplex :* ann. 587.
xj	b	xix	14	Vigilia, *cum jejunio.*
x	c	xviij	15	ASSUMPTIO B. MARIAE VIRGINIS, *annuale :* I. S.
ix	d	xvij	16	Rochi, laïci apud Montem-Pessulanum, *duplex-minus :* ann. 1327, cum *commemor.* Octavæ.
viij	e	xvj	17	} De Octava, *semiduplex.*
vij	f	xv	18	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		AUGUSTUS.
vj	g	xiv	19	Ludovici, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. fin. XIII. S. cum *commem.* Octavæ.
v	A	xiij	20	Bernardi, primi Claravallensis abbatis, et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 1153, cum *commem.* Octavæ.
iv	b	xij	21	De Octava, *semiduplex.*
iij	c	xj	22	Octava Assumptionis B. Mariæ Virginis, *duplex-majus*, cum *commem.* S. Symphoriani, mart. c. ann. 179.
jj	d	x	23	
j	e	ix	24	Bartholomæi, apostoli, *dupl. maj.* I. S.
*	f	viij	25	Ludovici IX, regis Franciæ, *duplex-majus*, ann. 1270.
xxix	g	vij	26	
xxviij	A	vj	27	Cæsarii, Arelatensis episcopi et ecclesiæ doctoris, *dupl. min.* ann. 542.
xxvij	b	v	28	Augustini, Hipponensis episc. et eccles. doct. *dupl. maj.* ann. 430, cum *commem.* S. Juliani, mart. ann. 304.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis-Baptistæ, *dupl. maj.* ann. 32.
25. xxv	d	iij	30	
xxiv	e	Prid.	31	

ANNIVERSARIUM DEDICATIONIS ECCLESIAE TOLOSANAE, (*ab Em. Card.* DE JOYEUSE, *Arch. Tolos. die* 30 *hujus, ann.* 1592.) ET OMMIUM ECCLESIARUM DIŒCESIS, *quod celebrabatur ritu solemn. maj. cum Octava Dominica ultima Augusti; nunc, ex indulto Card* CAPRARA, *legato à latere pro reductione Festorum, celebrari debet in Dominica quæ Octavam Festivitatis omnium Sanctorum proximè sequetur.*

**

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
xxiij	f	Cal.	1	AEgidii, abbatis in Occitania, *semidupl.* c. ann. 547.
xxij	g	iv	2	Antonini, martyris, Apamiensium patroni, *semid.* III. S.
xxj	A	iij	3	Gregorii Magni, papæ et eccles. doct. *dupl. min.* (è 12 Mart.) ann. 604. *Ordinatio hâc die*, ann. 590.
xx	b	Prid.	4	Lazari à Christo suscitati, et SS. Mariæ et Marthæ, sororum ejus, Christi Hospitum, *dupl. min.* I. S.
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Clodoaldi, presbyteri Parisiensis, *simplex:* ann. 568.
xvj	f	vj	8	NATIVITAS B. MARIAE VIRGINIS, *solemne-maj.* instit. Romæ, c. fin. VII. S.
xv	g	v	9	De Octava, *semiduplex.*
xiv	A	iv	10	Salvii, Albigensis episc. *semid.* ann. 584, cum *comm.* Oct.
xiij	b	iij	11	} De Octava, *semidupl.*
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Idib.	13	
x	e	xviij	14	Exaltatio S. Crucis, (imperante Constantino, ann. 326 vel 327, imperante Heraclio, ann. 629), *solemne-minus*, cum *commem.* Octavæ.
ix	f	xvij	15	Octava Nativitatis B. Mariæ Virginis, *dupl. min.*
viij	g	xvj	16	Joannis Chrysost. Constantin. episc. et eccles. doct. *dupl. min.* (è 14.) ann. 407.
vij	A	xv	17	Cornelii, papæ et martyris, *semidupl.* (è 14.) ann. 252.
vj	b	xiv	18	Camillæ, in territ. Mirapiscensi virginis et martyris, *semid.* XII. S.
v	c	xiij	19	Cypriani, Carthaginensis episcopi, eccles. doct. et mart. *semid.* (è 14.) ann. 258.
iv	d	xij	20	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		SEPTEMBER.
iij	e	xj	21	Matthæi, apostoli et evangelistæ, *dupl. maj.* i. s.
ij	f	x	22	Mauricii et Soc. ejus mart. *semid.* ann. 286.
j	g	ix	23	Theclæ, virginis et protomart. *semid.* c. fin. i. s.
*	A	viij	24	Ysarni (*è territ. Tolos.*) Massil. abbatis, *semid.* ann. 1048.
xxix	b	vij	25	Firmini, Ambianensis episc. et mart. *semid.* c. ann. 287.
xxviij	c	vj	26	
xxvij	d	v	27	Cosmæ et Damiani, fratrum, mart. *semid.* c. init. iv. s.
25. xxvj	e	iv	28	
25. xxiv	f	iij	29	Michaelis Archangeli, et omnium SS. Angelorum, *solemne-minus.* Hoc festum in Apulia sumpsit initium, ann. 493 vel 536.
xxiij	g	Prid.	30	Hieronymi, presbyt. et eccles. doct. *dupl. min.* ann. 420.
				OCTOBER.
xxij	A	Cal.	1	Remigii, Remensis episcopi, *semid.* (è 13 Jan.) c. ann. 533. *Translatio primâ hâc die*, antè ann. 585.
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum, *duplex-majus :* instit. à Paulo V, ann. 1608.
xx	c	v	3	Trophimi, primi Arelatensis episcopi, *semid.* (è 29 Dec.) quibusd. i. s. aliis iii. s.
xix	d	iv	4	Francisci, Assisinatis in Umbria, cœnobitæ, inst. ord. Fratrum Min. *semidupl.* ann. 1226.
xviij	e	iij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis, monachi, instit. ord. Carthusianorum, *semidupl.* ann. 1101.
xvj	g	Non.	7	Fidis, Aginnensis virg. et mart. *semid.* (è 6.) ann. 287 vel 290.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		OCTOBER.
xv	A	viij	8	
xiv	b	vij	9	Dionysii, Parisiensis episc. et Soc. mart. *semid.* III. s.
xiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	
xj	e	iv	12	
x	f	iij	13	Geraldi, comitis Aureliacensis, laïci, *simplex :* ann. 909.
ix	g	Prid.	14	
viij	A	Idib.	15	Theresiæ, Abulensis virginis, instauratricis ord. Carmel. *semidupl.* ann. 1582.
vij	b	xvij	16	Bertrandi, (*ex archid. eccles. Tolos.*) Convenarum episc. *semidupl.* ann. 1120.
vj	c	xvj	17	Gauderici, Agricolæ in territ. Mirapiscensi, *simpl.* IX. s.
v	d	xv	18	Lucæ, evangelistæ, *dupl. maj.* I. s.
iv	e	xiv	19	
iij	f	xiij	20	Caprasii, martyris Aginnensis, *semid.* c. fin. III. s.
ij	g	xij	21	Ursulæ et Sociarum ejus, virginum, propè Coloniam-Agrippinam mart. *semidupl.* ann. 450.
j	A	xj	22	
*	b	x	23	
xxix	c	ix	24	Eremberti, Tolosani episcopi, *dupl. min.* c. ann. 678.
xxviij	d	viij	25	
xxvij	e	vij	26	Rustici, Narbonensis episcopi, *semidupl.* c. ann. 462.
xxvj	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis et Judæ, apostolorum, *dupl. maj.* I. s.
xxiv	A	iv	29	
xxiij	b	iij	30	Quintini, apud Augustam Veromanduorum mart. *semid.* (è 31.) c. ann. 287.
xxij	c	Prid.	31	Vigilia, *cum jejunio.*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM, *annuale:* instit. à Gregorio IV, c. ann. 835.
xx	e	iv	2	Commemoratio Omnium Fidelium Defunctorum, *duplex-majus:* instit. ann. 998. [*Si sit Dominica transfertur in diem sequentem.*]
xix	f	iij	3	Papuli, discipuli S. Saturnini, in territorio Tolosano mart. *duplex-majus:* III. s. cum *commem.* Octavæ.
xviij	g	Prid.	4	Caroli Borromæi, Mediolanensis episcopi et cardinalis, *dupl. min.* (è 3.) ann. 1584, cum *commem.* Octavæ.
xvij	A	Non.	5	De Octava, *semiduplex.*
xvj	b	viij	6	
xv	c	vij	7	
xiv	d	vj	8	Octava Omnium Sanctorum, et Veneratio SS. Reliquiarum, *dupl. maj.* instit. ann. 1194.
xiij	e	v	9	Stremonii, primi Arvernorum episc. *semid.* (è 1.) III. s.
xij	f	iv	10	Leonis Magni, papæ et eccles. doct. *dupl. min.* c. ann. 461.
xj	g	iij	11	Martini, Turonensis episcopi, *dupl. maj.* ann. 397.
x	A	Prid.	12	Martini, papæ et mart. *semid.* (è 16 Sept.) ann. 655.
ix	b	Idib.	13	
viij	c	xviij	14	Claudii, Nicostrati, Symphoriani, Castorii et Simplicii, Romæ martyrum, *semidupl.* (è die 8.) III. s. *Elevatio* 13 *hujus*, ann. 1644.
vij	d	xvij	15	
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	Aciscli et Victoriæ, martyrum Cordubensium, *semiduplex:* III. vel IV. s.
iv	g	xiv	18	Odonis, Cluniacensis abbatis, *semidupl.* ann. 942.
iij	A	xiij	19	

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		NOVEMBER.
ij	b	xij	20	Eadmundi, Angliæ regis et martyris, *semid.* c. ann. 870.
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis, *dupl. maj.* instit. in Gallia ann. 1374, et confirm. à Sixto V, ann. 1585.
*	d	x	22	Cæciliæ, virginis et martyris, *semid.* III. vel IV. s.
xxix	e	ix	23	Clementis, papæ et martyris, *semid.* ann. 100.
xxviij	f	viij	24	Chrysogoni, in territ. Aquileiensi mart. *semid.* ann. 304.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Alexandrinæ virg. et mart. *semid.* IV. s.
25. xxvj	A	vj	26	Lini, papæ et mart. *semidupl.* (è 23 Sept.) c. ann. 78.
xxv. xxiv	b	v	27	*Prima sedes Adventûs.*
xxiij	c	iv	28	Vigilia, *sine jejunio.*
xxij	d	iij	29	SATURNINI, MARTYRIS, TOLOSANORUM APOSTOLI ET PROTOPRAESULIS, eccles. abbat. necnon urbis patroni, *solemne-maj.* c. med. III. s. [*Si incidat in Dominicam I. Adventûs, festum cum Officio transfertur in Fer. II. et Officium S. Andreæ, Apost. in Fer. III.*]
xxj	e	Prid.	30	Andreæ, apostoli, *dupl. maj.* I. s. cum *commem.* Octavæ S. Saturnini.
				DECEMBER.
xx	f	Cal.	1	De Octava S. Saturnini, *semiduplex.*
xix	g	iv	2	De Octava, *semid.* cum *comm.* S. Francisci Xaverii, presbyt. Indiarum apost. ann. 1552.
xviij	A	iij	3	De Octava, *semiduplex.* *Ultima sedes Adventûs.*
xvij	b	Prid.	4	De Octava, *semid.* cum *comm.* S. Barbaræ, virg. et mart. III. vel IV. s.

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		DECEMBER.
xvj	c	Non.	5	De Octava, *semiduplex.*
xv	d	viij	6	Octava S. Saturnini, et festum Omnium Sanctorum Episcoporum Tolosanorum, *dupl. maj.* [*Quandò festum S. Saturnini incidit in Dominicam I. Adventûs, Sabbato sequenti fit Officium de omnibus SS. Episcopis Tolosanis.*]
xiv	e	vij	7	Nicolaï, Myrensis episcopi, *semid.* (è 6.) iv. s.
xiij	f	vj	8	CONCEPTIO B. MARIÆ VIRGINIS, *solemne-min.* instit. in concil. Basileensi ann. 1439, et à Sixto IV. confirm. ann. 1476.
xij	g	v	9	
xj	A	iv	10	
x	b	iij	11	Damasi, papæ, *semid.* ann. 384.
ix	c	Prid.	12	Pauli, primi Narbonensis episc. *semid.* (è die 11.) quibusd. i. s. aliis iii. s.
viij	d	Idib.	13	Luciæ, Syracusanæ virg. et mart. *semid.* init. iv. s.
vij	e	xix	14	Honorati, Tolosani episcopi, *dupl. min.* iii. s.
vj	f	xviij	15	
v	g	xvij	16	
iv	A	xvj	17	
iij	b	xv	18	Gatiani, primi Turonensis episc. *commem.* iii. s.
ij	c	xiv	19	
j	d	xiij	20	
*	e	xij	21	Thomæ, apost. *dupl. maj.* i. s.
xxix	f	xj	22	
xxviij	g	x	23	Anastasiæ, viduæ Romanæ, in Illyrico martyris, *commem.* (è 25.) ann. 304.
xxvij	A	ix	24	Vigilia, *cum jejunio.* [*Si dies 25. 26. 27. aut 28. incidant in Dominicam, illis diebus nihil fit de Dominica; sed tunc de*

Cycl. Epact.	L.D.	Dies Mensis.		DECEMBER.
				Dominica intrà Octavam Natalis Domini, fit Officium ritu semiduplici die 30, sine commemoratione Octavæ, ut notatur in Proprio.]
xxvj	b	viij	25	NATALE DOMINI, *annuale.*
25. xxv	c	vij	26	STEPHANI, DIACONI ET PROTOMARTYRIS, ecclesiæ Tolosanæ totiusque diœcesis patroni, *annuale:* ann. 33, cum *comm.* Octavæ Natalis Domini.
xxiv	d	vj	27	Joannis, apostoli et evangelistæ, *dupl. maj.* initio II. s. cum *commem.* Octav. Natalis Domini et S. Stephani.
xxiij	e	v	28	Innocentium martyrum, *dupl. maj.* ann. 1, cum commem. Octav. Natalis Domini et S. Stephani.
xxij	f	iv	29	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani, et S. Thomæ, Cantuariensis episcopi et martyris, ann. 1170.
xxj	g	iij	30	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani.
*19. xx	A	Prid.	31	De Octava Natalis Domini, *semid.* cum *commem.* Octavæ S. Stephani, et S. Sylvestri, papæ, ann. 355.

* Hæc Epacta 19. numquàm est in usu, nisi quandò eodem anno concurrit cum aureo numero XIX.

È Typis ANTONII NAVARRE.

RUBRICÆ GENERALES.

RUbricæ in duas Partes dividuntur.

In I. agitur de Officio in genere.

In II. de Modo recitandi Officii.

PARS PRIMA.

De Officio in genere.

OFficium quotidiè fit, aut Annuale, aut Solemne, aut Duplex, quæ omnia (extra Tempus Paschale) novem Lectionum sunt; aut Semiduplex, aut Simplex, quæ sunt trium tantùm.

Sub his gradibus comprehenditur Officium, aut de Festo, aut de Dominica, aut de Feria, aut de Vigilia, aut de Octava, aut de beata Maria in Sabbato. Quia verò hi varii gradus possunt eodem die vel occurrere, vel concurrere, dicetur etiam in hac I. Parte de Commemorationibus, Occurrentiâ, Translatione, et Concurrentiâ Officii.

CAPUT. I.

De Officio Annuali.

1. OFficium fit Annuale diebus in serie Calendarii vel Breviarii notatis, quibus addi debent ipsa dies Dedicationis Ecclesiæ, Festum Patroni primarii et Festum Titularis.

2. De Annuali fit totum Officium à primis Vesperis usquè ad Completorium sequentis diei inclusivè, nisi aliter fieri debeat propter concurrentiam Officii, de qua infrà, Capite XII.

CAPUT II.

De Officio Solemni.

1. OFficium Solemne, aliud majus, aliud minus.

2. Solemne-majus fit in Anniversario Dedicationis Ecclesiæ, in Festo primario S. Institutoris in proprio Ordine, in Festis Sanctorum qui in aliquibus Congregationibus quasi Patroni habentur, et diebus in Calendario vel Breviario designatis.

3. Solemne-minus fit diebus in Calendario, aut Breviario notatis, quibus addi debent Festum Patroni secundarii, atque etiam Festa, quæ ex voto, vel consuetudine, de licentia Superiorum solemniter celebrantur.

4. De Solemni fit totum Officium à primis Vesperis usquè ad Completorium sequentis diei inclusivè, nisi aliter fieri debeat propter concurrentiam Officii.

CAPUT III.

De Officio Duplici.

1. OFficium Duplex, aliud majus, aliud minus.

2. Duplex-majus fit in die Octava Annualium, et Solemnium-majorum Domini; in Festis secundariis Patroni principalis, ac Titularis; in Festo Sancti cujus habentur Reliquiæ insignes, (modò non sint de earum numero, quibus sive Romæ, sive Coloniæ, aut alibi, ad libitum nomen imponitur; de iis enim nequidem fieri debet Commemoratio, nisi interveniat specialis Superiorum licentia;) in Dominicis, primâ Adventûs, primâ Quadragesimæ, Passionis, Palmarum, et in Albis depositis; et in diebus quibus in Calendario, aut Breviario apponitur hæc vox, *Duplex-majus*.

3. Duplex-minus fit in die Octava Solemnium-majorum, in omnibus Dominicis, et in diebus in quibus in Calendario vel Breviario apponitur hæc vox, *Duplex-minus*.

4. Officium Duplex habet primas et secundas Vesperas integras, nisi aliter fieri debeat propter concurrentiam alterius Officii.

CAPUT IV.

De Officio Semiduplici.

1. OFficium fit Semiduplex in diebus intrà Octavas Annualium et Solemnium-majorum, (nisi aliter notetur,) in Festis secundariis Patronorum minùs principàlium, et in diebus quibus in Calendario vel Breviario apponitur hæc vox, *Semiduplex*.

2. Habet primas et secundas Vesperas integras, nisi ob concurrentiam alterius Festi aliter fieri debeat.

CAPUT V.

De Officio Simplici.

1. OFficium fit Simplex in Festis in quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Simplex*.

2. De Simplici fit tantùm à Capitulo Vesperarum præcedentis diei, et terminatur ad Nonam.

CAPUT VI.

De Dominicis.

1. DOminicæ omnes in quatuor classes dividuntur.

2. Prima classis est earum quæ excludunt quæcumque Festa, etiam Annualia: et sunt octo sequentes; prima Adventûs, prima Quadragesimæ, Passionis, Palmarum, Paschæ, in Albis depositis, Pentecostes et Trinitatis.

3. Secunda earum est quæ Annualia et Solemnia-majora admittunt, cetera

excludunt : et sunt sex sequentes ; secunda, tertia et quarta Adventûs ; secunda, tertia et quarta Quadragesimæ.

4. Tertia classis earum est quæ etiam Solemnia-minora admittunt, cetera excludunt : et sunt tres sequentes ; Septuagesimæ, Sexagesimæ et Quinquagesimæ.

5. Quarta classis continet ceteras anni Dominicas, quæ Dominicæ communes et per annum vocantur ; et cedunt Festo Duplici-majori, et suprà, dieique Octavæ Duplici-minori.

6. Officium Dominicæ fit ritu Duplici, nisi contingat illud transferri, vel anticipari, ut dicetur infrà ; ac proindè habet primas et secundas Vesperas, quas nunquam dimidiat ; et ideò, si in Sabbato fiat Officium de Sancto cujus Festum, est Duplex-minus, Vesperæ erunt integræ de Dominica sequenti cum Commemoratione de Festo illo Duplici. Similiter, si Feriâ secundâ fieri debeat de Duplici-minori, Vesperæ in ipsa Dominica erunt integræ de Dominica cum sola Commemoratione Festi sequentis. De die Octava tamen Duplici-minori quando concurrit cum Dominica dicentur Vesperæ integræ cum sola Commemoratione Dominicæ.

7. Dominicæ primæ classis hoc gaudent privilegio, ut sive in primis, sive in secundis Vesperis, fiat sola Commemoratio de concurrente Solemni-minori, aut Duplici-majori. Quòd si Festum Solemne-minus concurrat cum Dominica secundæ vel tertiæ classis, sive in primis, sive in secundis Vesperis, Vesperæ erunt de Festo cum Commemoratione Dominicæ. Idem erit ritus quoad Duplicia-majora concurrentia cum Dominicis tertiæ classis.

8. Dominicale Officium nec transfertur, nec omninò omittitur, nisi in quibusdam casibus, de quibus dicetur in Breviario in propriis locis.

Caput VII.

De Officio Feriali.

1. Feriæ aliæ majores, aliæ minores, et inter majores aliæ sunt privilegiatæ, aliæ non privilegiatæ.

2. Feriæ majores privilegiatæ, sunt Vigilia Natalis Domini, Feria IV. Cinerum, Feriæ omnes à Dominica Palmarum usquè ad Dominicam in Albis, et à Vigilia Pentecostes inclusivè usquè ad Dominicam sanctissimæ Trinitatis. Harum Feriarum Officium nulli alii cedit, nequidem An-

nuali, et ordinatur in propriis locis.

3. Feriæ Majores non privilegiatæ, sunt Feriæ Adventûs, Quadragesimæ, Rogationum, Quatuor Temporum, Feria VI. post Octavam Ascensionis, et omnes Vigiliæ de quibus suo loco dicetur.

4. Feriæ Quadragesimæ nullum admittunt Festum nisi festivetur à populo; Duplex-minus et suprà in iis occurrens, transfertur vel anticipatur. De Semiduplici autem et de Simplici fit tantùm Commemoratio.

5. Feriæ Adventûs et aliæ de quibus n. 3, cedunt Officio Semiduplici aut superiori, et tunc de iis fit Commemoratio in Officio Nocturno, si habeant Evangelium proprium, et etiam in Laudibus et Vesperis, exceptis Feriis Rogationum, et Quatuor Temporum, quarum Commemoratio fit in Officio Nocturno et in Laudibus tantùm.

6. Feriæ minores, sunt aliæ omnes Feriæ per annum; et cedunt omni Officio, sive Festi Simplicis et suprà, sive de beata Maria in Sabbato.

Caput VIII.

De Officio Vigiliarum.

1. De Vigilia fit Officium pridiè Ascensionis et Pentecostes, et in diebus in quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Vigilia.*

2. Vigiliæ aliæ majores, aliæ minores. Majores sunt, (præter Vigilias Natalis Domini et Pentecostes, de quibus dictum est Cap. præcedenti,) Vigiliæ Epiphaniæ Domini, Assumptionis beatæ Mariæ Virginis, Festi Omnium Sanctorum, et Patroni si Vigiliam habeat: de his fit quâcumque die, etiam Dominicâ, si in illam incidant, ut in propriis locis notatur. Quod si in una ex his Vigiliis occurrat Festum Solemne-minus aut suprà, fit de Festo cum Commemoratione Vigiliæ in Nocturno, et in Laudibus. Si occurrat Duplex quodcumque, anticipatur vel transfertur post Octavam. De Semiduplici vel simplici occurrente fit tantùm Commemoratio in Laudibus. Vigilia Ascensionis inter majores recensetur, licèt in ea possit fieri de Semiduplici occurrente, sed de ea fiet Commemoratio in Nocturno et Laudibus, etiam in Festo Annuali.

3. Vigiliæ minores sunt omnes aliæ Vigiliæ. In his Officium fit ut in Psalterio secundùm Feriam, exceptâ tertiâ Lectione in Officio Nocturno quæ cum suo Responsorio le-

gitur de Vigilia, exceptis etiam in Laudibus Versiculo proprio cum Antiphona ad *Benedictus*, et Oratione quæ dicitur etiam ad Horas. Preces dicuntur ad omnes Horas flexis genibus, et fiunt suffragia.

4. Si quædam ex his Vigiliis occurrat in Dominica, vel in Festo Solemni quocumque aut Annuali festivato, anticipatur die præcedenti cum Jejunio (si sit Jejunium.) Si verò occurrat in Semiduplici, vel Duplici, aut Solemni-minore non festivato, fit Commemoratio de Vigilia in Nocturno et in Laudibus.

5. De Vigiliis occurrentibus in Adventu, aut in Feriis Quatuor Temporum, nihil fit in Officio.

Caput IX.

De Officio Octavarum.

1. Octavæ aliæ aliis sunt Solemniores, et ad tres ordines revocantur.

2. Ad primum pertinent Octavæ quatuor Festorum Annualium majorum, scilicèt Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes et SS. Corporis Christi.

3. Intrà Octavam Natalis Domini, in primo triduo non fit de ullo Festo (nequidem Annuali,) præterquàm sanctorum Stephani, Joannis Evangelistæ, et Innocentium: in ultimo triduo non fit de Festo aliquo, nisi sit Solemne-minus aut suprà. Intrà Octavam Corporis Christi non fit de ullo Festo, nisi sit Solemne-minus aut suprà.

4. Officium intrà Octavas Natalis Domini, et Festi Corporis Christi, et Hebdomadarum Paschæ et Pentecostes fit ut notatur in propriis locis.

5. Ad secundum ordinem Octavarum pertinent Octavæ reliquorum Festorum Domini, sive Annualia sint, ut sunt in Ecclesiis propriis ipsa dies Dedicationis, et Festa Mysteriorum quorum titulo quædam consecratæ sunt, ut SS. Trinitas, Transfiguratio Domini, Inventio aut Exaltatio Crucis, et similia; sive Solemnia-majora, ut sunt Epiphania, Ascensio, et si quod aliud Festum Domini celebretur ritu Solemni-majori, item Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ. Quælibet dies intrà has Octavas est Semiduplex, admittitque Duplicia-minora occurrentia, et suprà, non autem Duplicia-minora, translata quæ fiunt post Octavam. De Semiduplici autem vel Simplici occurrente fit tantùm Commemoratio eo modo quo notatur cap. XI, *de Commemorationibus*. De Dominica occurrente intrà

has Octavas, quæ in Breviario locum habent, fit Officium ut ordinatur suo loco. De Dominicis verò communibus quæ occurrunt intrà Octavam ipsius diei Dedicationis, aut etiam Anniversarii si non celebretur in Dominica, vel aliorum Mysterium in propriis Ecclesiis, sola fit Commemoratio. Earum omnium dies Octava habet Officium Duplex-majus, ideòque admittit tantùm Solemnia-minora et suprà, et Dominicas privilegiatas. Eodem ritu peraguntur etiam Octavæ Sanctorum quorum Festa ritu Annuali celebrantur.

6. Ad tertium ordinem pertinent Octavæ reliquorum Festorum Solemnium-majorum; intrà eas Officium fit ritu Semiduplici: de Semiduplicibus intrà eas occurrentibus fit Officium à Capitulo in primis Vesperis, usquè ad Capitulum Vesperarum sequentium exclusivè: reliqua verò sunt de Octava, cum Commemoratione Festi. De Duplici verò, etiam translato, fit totum Officium cum Commemoratione Octavæ. De Dominica item fit Officium ut solet fieri Dominicâ, etiam cum Symbolo *Quicumque* ad Primam. Dies Octava habet Officium Duplex-minus, ideòque admittit Duplicia-majora, et suprà; Duplicia verò minora transferuntur.

7. Si duæ Octavæ simul occurrant, fiet Officium de digniori, cum Commemoratione alterius. Dignitas autem Octavæ attendenda est, non à Solemnitate tantùm, sed à dignitate Festi. Et ideò si Octava Festi Solemnis-majoris Domini, et Octava Patroni primarii alicujus loci, cujus Festum est Annuale, simul occurrant, fiet de Octava Domini cum Commemoratione Octavæ Patroni. Excipitur tamen Octava Anniversarii Dedicationis quæ cedit Octavæ Patroni.

8. Quomodò ordinandum sit Officium intrà Octavas, habetur in propriis locis. Si quæ autem celebrentur Octavæ in particularibus Ecclesiis, fiet Officium ut notabitur in Octavario seu Supplemento pro Patronis.

9. A die 16 Decembris inclusivè usquè ad Natale Domini, et à Feria quarta Cinerum usquè ad Pascha, nullæ fiunt Octavæ, neque fit aliquid ampliùs de Octavis nondùm absolutis; quod et observatur à Vigilia Pentecostes usquè ad Trinitatem.

10. Si dies Octava quæ-

cumque incidat in aliquam Dominicam communem per annum, fiet de Octava cum Commemoratione Dominicæ in utrisque Vesperis, Officio Nocturno et Laudibus. Si verò Dominica sit privilegiata, fiet Officium de Dominica incipiendo à primis Vesperis cum Commemoratione Octavæ: quòd si hæc Octava habeat Evangelium diversum ab Evangelio Festi, nona Lectio erit de Homilia in hujusmodi Evangelium, et fiet similiter Commemoratio Octavæ ad Laudes et Vesperas.

11. Si dies Octava habeat Officium proprium et occurrat in Dominica privilegiata, anticipabitur hoc Officium Sabbato præcedenti, et Dominicâ fiet Commemoratio Octavæ sicut aliis diebus intrà Octavam.

12. Si Festum Octavam habens occurrerit Feriâ iv et v. post Sexagesimam, tunc Feriâ tertiâ sequenti, quæ præcedit diem Cinerum, Vesperæ eodem planè modo ac ritu dicuntur quo celebratæ sunt reliquis diebus in quibus factum est de Octava, sumendo Versiculum et Antiphonam ad *Magnificat*, ex secundis Vesperis Festi: similiter et Completorium dicitur de Octava, et nihil fit ampliùs de ea.

Caput X.

De Officio aut Commemoratione beatæ Mariæ in Sabbato.

1. In omnibus Sabbatis per annum, præterquàm in Adventu, Quadragesimâ, Vigiliis cujuscumque Festi, tàm occurrentibus quàm anticipatis, intrà Octavas quascumque, vel nisi fieri debeat de Feria propter Quatuor Tempora, vel propter Officium Dominicæ Sabbato anticipandum, ut notatur propriis locis, vel nisi occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fit Officium Simplex de B. Maria in Sabbato, ut circa finem Breviarii disponitur post Officium Dedicationis. Officium istud incipit Feriâ sextâ à Capitulo Vesperarum. De Festo Simplici Sabbato occurrente, fit tantùm Commemoratio, sine Lectione.

2. Quandò Feriâ sextâ occurrit Festum Duplex aut infrà, fit in Vesperis Commemoratio de B. Maria tanquam de Festo Simplici. Si verò Officium Feriæ sextæ sit de ipsa B. Maria, nulla alia fit de ea Commemoratio in Vesperis.

3. Quandò non fit Officium de B. Maria in Sabbato propter Festum vel Officium superioris gradûs occurrens, fit Commemo-

ratio de ea in Vesperis Feriæ vj, et in Laudibus Sabbati. Hæc tamen Commemoratio locum non habet in Solemnibus-minoribus et suprà, neque intrà Octavas B. Mariæ et Omnium Sanctorum. Omittitur etiam quotiès in Officio fit aliqua Commemoratio de beata Maria, ut in Adventu et toto Tempore à Circumcisione ad Præsentationem Domini, ac etiam quotiès fiunt Suffragia sive Commemorationes communes in Sabbato.

Caput XI.

De Commemorationibus.

1. Quotiescumque duo Festa seu Officia eodem die simul occurrunt, quorum neutrum transferri aut anticipari debet, tunc Officium fit de digniori cum Commemoratione de minùs digno in utrisque Vesperis, Officio Nocturno, et Laudibus, habitâ tamen ratione gradûs et dignitatis Officii, sive in quo, sive de quo fit Commemoratio, ut infrà per ordinem aperietur.

2. Commemoratio alia Solemnis, alia ordinaria.

3. Commemoratio solemnis fit cùm Festum Annuale, vel Solemne-majus concurrit cum subsequenti alio Festo Annuali, vel Solemni-majore minùs digno. In hoc casu fit Commemoratio solemnis de minùs digno, hoc modo: post Orationem Vesperarum, dicto ℣. *Benedicamus*, dicetur integrè Antiphona ad *Magnificat*, de I. Vesperis Festi sequentis, vel alia propria, ad cujus tonum decantabitur Psalmus *Laudate Dominum, omnes gentes*, et dicto *Gloria Patri*, cum *Sicut erat* repetetur integrè Antiphona, in cujus fine non fiet jubilus seu neuma: tunc dicto ℣. de I. Vesperis et præmisso *Dominus vobiscum*, dicetur Oratio conveniens, quâ completâ cum magna conclusione, et dicto iterùm *Dominus vobiscum*, cantabitur solemniter *Benedicamus*. Eodem ritu à privatìm recitantibus fiet illa Commemoratio.

4. Commemoratio ordinaria, quandò et quomodò fiat, per partes exponendum est.

5. De Dominicis sive privilegiatis, sive communibus, in quocumque Festo occurrentibus aut concurrentibus, fit Commemoratio in Officio Nocturno, Laudibus et utrisque Vesperis.

[Excipitur ab hac regula Commemoratio Sabbati antè Dominicam quæ occurrere potest inter Circumcisionem et Epiphaniam, vel antè Domini-

cam I. post Epiphaniam, quandò Circumcisio Domini, aut Epiphania Sabbato occurrunt; tunc enim omittitur illa Commemoratio Sabbati, quia non bis in una die de eodem aut quasi eodem fit Officium.]

6. De Feriis Adventûs fit Commemoratio in Laudibus et utrisque Vesperis Festi cujuscumque. Idem dicendum de Feriis Quadragesimæ, de quibus prætereà fit Commemoratio in Officio Nocturno per ultimam Lectionem de Homilia in Evangelium Feriæ, quod observatur etiam in Feriis IV. Temporum Adventûs.

7. De Feriis Rogationum et IV. Temporum fit Commemoratio in Officio Nocturno et Laudibus.

8. De Vigiliis occurrentibus in Solemnibus-minoribus (non festivatis,) et infrà, fit Commemoratio in Officio Nocturno et Laudibus.

9. De Feria vj. post Octavam Ascensionis fit Commemoratio in Laudibus et Vesperis Festi cujuscumque.

10. De die Octava quacumque fit Commemoratio in utrisque Vesperis et Laudibus Festi cujuslibet etiam Annualis; fit etiam hæc Commemoratio in Officio Nocturno, si dies illa Octava proprium Evangelium habeat. Excipiuntur Octavæ quæ occurrere possunt Tempore Paschali in Dominicis in quibus fieret de Solemni-minore aut suprà, vel in Ascensione Domini, tunc enim nulla fit de iis memoria in Officio Nocturno.

11. De die intrà Octavam Annualium vel Solemnium-majorum Domini in quacumque Festo occurrente, fit Commemoratio in Laudibus et Vesperis.

12. De die intrà Octavam Annualium et Solemnium-majorum non Domini occurrente in Solemni-majore et suprà non fit Commemoratio nisi in secundis Vesperis, si postridiè fiat Officium de Octava. In Solemni-minore et infrà, hæc Commemoratio fit in utrisque Vesperis et Laudibus; excipiendum tamen est Festum Circumcisionis Domini, in quo nulla fit Commemoratio.

13. In I. Vesperis Annualium quorumcumque et Solemnium-majorum Domini, præter Commemorationes privilegiatas de quibus dictum est suprà, nulla fit Commemoratio nisi de Duplici-majore et suprà. In secundis autem Vesperis fit Commemoratio de sequenti Duplici-minore.

14. In I. Vesperis Solemnium-majorum non Domini, fit Commemoratio de præcedenti Duplici-minore et suprà; in II. Vesperis fit etiam Commemoratio de sequenti Semiduplici, si de eo postridiè fiat Officium.

15. In Solemnibus-minoribus fit Commemoratio de Semiduplici, tàm in I. quàm in II. Vesperis, ac in Officio Nocturno, et Laudibus. Nihil fit de Simplici.

16. In Duplicibus-majoribus et infrà, ac in Dominicis, fit Commemoratio cujuscumque Officii gradûs inferioris, vel minùs digni, quod eâ die nec celebrari, nec transferri, nec anticipari debet.

17. Commemorationes fiunt hoc modo: post Orationem diei, dictis *Dominus vobiscum*, et *Benedicamus Domino*, in Vesperis dicitur Antiphona quæ posita est ad *Magnificat*, et in Laudibus, quæ posita est ad *Benedictus*, in Officio de quo fit Commemoratio, sive in Proprio extet, sive de Communi sumatur; post Antiphonam dicitur Versiculus indè sumendus undè sumpta est Antiphona, scilicèt post Hymnum Vesperarum, aut Laudum; deindè dicitur Oratio.

18. Si Sanctus de quo fit Commemoratio, sit ejusdem conditionis ac ille de quo fit Officium, putà, si in Festo Martyris proprium Officium non habentis, occurrat Commemoratio facienda de alio Martyre; tunc pridiè in Vesperis pro ejusmodi memoria sumitur Antiphona quæ in Communi habetur ad *Benedictus*, cum Versiculo Laudum. Ad Laudes verò sumitur Antiphona quæ in Communi assignatur ad *Magnificat* secundarum Vesperarum, cum Versiculo ibidem posito. Ad secundas denique Vesperas sumitur Antiphona ad *Magnificat*, cum Versiculo primarum Vesperarum.

19. Si de Dominica, Vigilia, aut Feria fiat Commemoratio, Antiphona, Versiculus, et Oratio, nisi aliter notetur, sumuntur è Proprio de Tempore, vel Proprio Sanctorum.

20. Commemoratio in Officio Nocturno, quandò facienda est, fit hoc modo, omissâ ultimâ Lectione Officii hujus diei, ponitur Lectio de Evangelio Dominicæ, vel Feriæ majoris, vel Vigiliæ, vel de Sancto.

Illud autem observandum est, quòd si occurrant simul Semiduplex et Vigilia in Festo Duplici et suprà, licèt aliundè Vigilia vel Feria major cedat

Officio Semiduplici, tamen ultima Lectio in Officio Nocturno illius Duplicis, erit de Evangelio illius Feriæ majoris, quæ proprium haberet Evangelium; non verò de Semiduplici cujus hoc anno omitteretur Lectio. Ceterùm in Laudibus fiet Commemoratio de Semiduplici antè Commemorationem Feriæ majoris.

21. Quandò contingit plures fieri Commemorationes, semper Commemoratio Festi de quo fieret Officium, præcedit Commemorationem ejus de quo facienda tantùm esset memoria.

Caput XII.

De Occurrentia et Translatione Festorum.

1. Si duo Festa eodem die simul occurrant, Officium fit de Festo superioris gradûs, transfertur verò Festum gradûs inferioris, si sit transferendum. Quòd si sint ejusdem gradûs, Officium fiat de digniori, et transferatur minùs dignum si transferri possit.

2. Si Festum inferioris gradûs, vel in eodem gradu minùs dignum non sit transferendum, de eo fiat Commemoratio, nisi eam omittendi ratio aliqua intervenerit, ut dictum est Cap. XI. *de Commemorationibus.*

3. Annualia et Solemnia quæcumque per Diœcesim festivata, hoc gaudent privilegio, ut quodcumque Festum, etiam Annuale Patroni, in eis occurrens, transferatur in proximiorem diem non impeditam.

4. Semiduplicia et Simplicia nunquàm transferuntur, sed si de eis non fiat Officium, fit Commemoratio si facienda sit, ut dictum est Cap. XI. *de Commemorationibus.*

5. Cùm transfertur Officium in quo fieri deberet Commemoratio aliqua, Commemoratio non transfertur, sed fit suo die, si Solemnitas diei patiatur; secùs omittitur eo anno.

6. Si Festa Annualia aut Solemnia festivata transferantur, festivantur eo die in quem transferuntur. Cetera Festa à populo feriata, cùm anticipantur aut transferuntur, non festivantur, sed de iis solùm fit Officium eo die in quem ex anticipatione aut translatione celebranda sunt: si tamen Duplex-majus transferatur è die non feriato, v. g. si è die intrà Hebdomadas Paschæ et Pentecostes, eo die feriabitur in quem fuerit translatum.

8. In Translatione Festorum hoc maximè obser-

vandum est, ut de Festo translato fiat Officium die viciniori subsequente non impeditâ : quia verò dierum impeditorum est aliquandò longa series, hac de causa quædam Festa anticipantur, ut notatur in Breviario in propriis locis.

9. Nomine diei impeditæ quæ Festum translatum aut anticipandum non admitteret, intelligitur vel Festum Semiduplex et suprà, vel Feria aliqua privilegiata, vel dies intrà quasdam Octavas, aut dies Octava quæcumque.

10. Sunt tamen aliqui casus in quibus dies impedita cederet Festo translato, aut anticipato. Sic v. g. Festo Annuntiationis translato in Feriam ij. post Dominicam in Albis depositis, cedit quodcumque Festum etiam Patroni primarii, de quo fiet die sequenti quodcumque aliud Festum occurrat. Sic etiam Festo Annuali aut Solemni majori alicubì festivato et translato cedit quodcumque aliud Officium gradûs inferioris non festivatum.

11. Si Festum S. Marci occurrat intrà Hebdomadam Paschæ, ejus Officium transfertur in primam diem non impeditam post Dominicam in Albis depositis ; Processio autem Litaniarum fit Feriâ secundâ post eamdem Dominicam in Albis, quocumque Festo in ea occurrente.

12. Si Festum S. Joannis Baptistæ occurrat in Festo Corporis Christi, transferetur in Feriam vj. sequentem : Vigilia autem cum jejunio celebrabitur Feriâ iv. præcedenti. Si occurrat Feriâ vj. post Octavam dictæ Solemnitatis, Vigilia cum jejunio anticipabitur similiter in Feriam iv. præcedentem : quod et observabitur, quandò Festum SS. Apostolorum Petri et Pauli eâdem Feriâ vj. occurret, scilicèt propter celebritatem diei Octavæ Corporis Christi.

13. Anticipanda erunt Officia diei Octavæ Epiphaniæ, Ascensionis, et Corporis Christi, quæ diversa sunt à Festorum ipsorum Officio, et propriis dicata Mysteriis, ubicumque Festum Patroni primarii vel Titularis, vel Anniversarii Dedicationis Ecclesiæ, ipsis diebus occurrens solet et debet ritu Annuali vel Solemni à Clero celebrari, vel à populo ipsarum Ecclesiarum feriari. Quod fiet etiam in simili casu de Officio sanctarum Reliquiarum in die Octava omnium Sanctorum et de omni Officio simili quod terminat ali-

quam Octavam : et tunc in Laudibus et secundis Vesperis Festi quod in die Octava celebrabitur, fiet Commemoratio de Festo cujus celebrata fuit Octava, si sit Festum Domini, non autem de Octava cujuslibet Sancti, nisi aliter in propriis locis notetur.

14. Si secunda dies Novembris occurrerit in Dominica, Officium Commemorationis Omnium Fidelium Defunctorum transferetur in Feriam ij. sequentem. In Dominica autem, post Vesperas, dicentur Vesperæ Defunctorum.

15. Si plura Festa transferantur, si sint ejusdem gradûs, de iis fiet eo ordine quo occurrunt in Calendario, modò tamen non sint inæqualis dignitatis ; aperietur Cap. sequenti, n. 2.

16. Quamvis ordinariè non debeat transferri Festum in diem aliquo Festo Semiduplici impeditam, si tamen intrà Hebdomadam non reperiretur aliqua Feria libera, aut Festum Simplex, in hoc casu fiet de Festo translato primâ die non impeditâ Festo Duplici-minore et suprà. Hoc tamen cavendum erit ne Festum Semiduplex sit majoris dignitatis quàm Festum translatum ; tunc enim in aliam diem transferetur : v. g. non debet transferri Festum Martyris aut Pontificis etiam Duplex in diem impeditam Festo Apostoli etiam Semiduplici.

17. Cùm Festum habens Octavam transfertur, non transfertur ejus Octava, sed semper suo die terminatur ; ita ut, v. g. si aliquo anno Festum celebraretur eo die, qui, si non transferretur, esset dies sexta Octavæ, postridiè fieret de die septima ; sequenti verò die, de die Octava : si verò celebraretur post diem in quam incidit Octava, eo anno nullam haberet Octavam.

Caput XIII.

De Concurrentia Officii.

1. Cùm dicitur Officium aliquod cum alio concurrere, intelligitur de præcedenti in II. Vesperis, cum sequenti in I.

2. In Concurrentia Officii duo consideranda sunt, gradus et dignitas. Gradum indicat denuntiatio solemnitatis posita in Calendario aut serie Breviarii. Sic Annuale est primi gradûs, Solemne-majus secundi, et sic de ceteris. Dignitas autem attendenda est ab eo cujus est Officium. Sic inter Festa æqualis gradûs, Officium Festorum Domini dignius est

Officio Festorum quorumcumque, quæ non sunt Domini; Officium de beata Maria, præstat cuicumque Officio de Sanctis; Officium Angelorum, Officiis S. Joannis Baptistæ et S. Joseph; Officium S. Joannis Baptistæ et S. Joseph, Officio Apostolorum; Officium Apostolorum, Officiis Evangelistarum; Officia Evangelistarum ceteris Officiis Sanctorum: sed cetera Officia, scilicèt Martyrum, Pontificum, etc. sunt ejusdem inter se dignitatis.

3. Sciendum porrò, Festa Crucis et similia, item Annuntiationem, Purificationem, et Visitationem beatæ Mariæ, ipsam quoque Dedicationem Ecclesiæ, et ejusdem Anniversarium inter Festa Domini numerari.

4. Festa concurrentia quæ sunt inter se æqualis gradûs et dignitatis dimidiant Vesperas: id est, in Vesperis, fit de præcedenti usquè ad Capitulum exclusivè, et de sequenti à Capitulo usquè ad finem, cum Commemoratione præcedentis. Hac in regula non comprehenditur casus concurrentiæ alicujus Festi Duplicis-minoris cum Dominica quacumque etiam Communi, quia, ut suprà dictum est, Dominica nunquàm dimidiat Vesperas. Non comprehenditur etiam concurrentia tam in I. quàm in II. Vesperis duorum Festorum ejusdem gradûs et dignitatis; quorum unum est dies Octava, alterum non item. Sic v. g. in concurrentia diei Octavæ Corporis Christi et Visitationis beatæ Mariæ, in II. Vesperis hujus diei Octavæ, sola fiet subsequentis Festi Commemoratio.

5. In concursu duorum Festorum Annualium aut Solemnium-majorum quæ non sunt ejusdem dignitatis, Vesperæ erunt de digniori cum Commemoratione de minùs digno. Si minùs dignum celebretur post Festum dignius, Commemoratio de minùs digno est Solemnis.

6. Festa Domini Solemnia-majora hoc habent privilegium, ut ipsorum Vesperæ sive I. sive II. integræ sint, quodcumque Festum Annuale Patroni præcedat aut subsequatur, et de eo sola fiat Commemoratio sive in I. sive in II. Vesperis.

7. Si Festa non sint ejusdem gradûs, vel si, cùm sint ejusdem gradûs, non sint ejusdem dignitatis, Vesperæ erunt integræ de Festo superiori vel digniori, cum Com-

memoratione de Festo inferiori vel minùs digno.

8. Semiduplex occurrens Feriâ iij. post Quinquagesimam non dimidiaret Vesperas cum Semiduplici de quo sola fieret Commemoratio Feriâ iv. Cinerum ; sed de illo Semiduplici subsequente sola fiet Commemoratio ; quia non convenit inchoare Officium quod perficere non licebit.

PARS SECUNDA.

De Horis Officii.

OFficium est *Nocturnum*, vel *Diurnum*.

1. Officium Nocturnum, quod etiam *Vigiliarum* nomine nuncupatur, institutum est ut celebretur noctu, ad exemplum Davidis, qui mediâ nocte surgebat ad confitendum Domino : nunc, quia in plerisque locis ex consensu Ecclesiæ manè persolvitur, dicitur vulgato nomine *Matutinum*.

2. Officium Diurnum (sic nuncupatum, quòd per diem celebrari soleat, ad exemplum ejusdem Davidis, qui septiès in die laudem dicebat Domino,) in septem Horas dividitur, quæ sunt : *Laudes*, sic dictæ à Psalmis laudum qui hâc horâ Deo cantantur, olim *Matutinæ*, quòd manè persolverentur, appellatæ : *Prima*, quæ orto sole antè Officium Capituli : *Tertia*, quæ inter ortum solis et meridiem : *Sexta*, quæ meridie antè prandium : *Nona*, quæ inter meridiem et occasum solis : *Vesperæ*, quæ occidente sole, sive advesperascente die, antè Cœnam : *Completorium* denique, quod completo die antè cubitum Deo persolvitur ; sicque omne Officium consummatur.

3. De his octo Horis et de ipsarum partibus sigillatim agendum.

Caput I.

De Officio Nocturno.

1. AD Officium Noctis hæc per ordinem dicuntur, nisi aliter quibusdam diebus notetur : *Pater*, *Ave*, *Credo*, secretò ; deindè : *Domine, labia*, etc. *Deus*, *in adjutorium*, etc. eo modo qui notatur initio Psalterii. Dicto *Alleluia*, vel *Laus tibi*, *Domine*, etc. dicitur Invitatorium conveniens, cum Psalmo *Venite*, hoc ritu.

In Annualibus et Solemnibus quibuscumque, Invitatorium bis dicitur antè Psalmum *Venite*, et post quemlibet Psalmi versum, integrum repetitur : post *Gloria*, verò cum *Sicut erat*, repetitur à medio, quod designatur per asteriscum * ; et posteà adhùc integrè dicitur.

In Duplicibus et Dominicis, idem servatur ritus, nisi quòd post II. et IV. Versum repetitur duntaxat à medio.

In Semiduplicibus et infrà, Invitatorium dicitur semèl integrum antè Psalmum *Venite*, post primum versum similiter integrum, sicut et post *Gloria Patri*, etc. post alios versus à medio tantùm repetitur.

Posteà dicitur Hymnus. Hymnum sequuntur Psalmi et Lectiones, sed diversâ ratione, pro diversitate Officii.

2. In Duplicibus et suprà, (extrà Tempus Paschale) dicuntur novem Psalmi (in Annualibus et Solemnibus-majoribus de Dominica, vel proprii, in ceteris de Feria,) cum totidem Antiphonis, tribus Versiculis, novem Lectionibus ac Responsoriis, per tres Nocturnos distinctis hoc modo.

3. In I. Nocturno dicuntur tres Psalmi, cum tribus Antiphonis quæ inchoantur tantùm antè Psalmos, et post Psalmos integræ dicuntur, (quod observatur in omni Officio, nisi aliter notetur:) si autem Officium absque cantu recitetur, Psalmi inchoantur absque Antiphonarum impositione. Antiphonam tertiam sequitur Versiculus, post quem dicitur secretò, *Pater noster*, usquè ad *Et ne nos*, etc. quod clarâ voce pronuntiatur, (quod et in aliis Horis observatur in Choro, quandò in ipsis dicitur Oratio Dominica:) sequitur Absolutio, deindè tres Lectiones, quarum quamlibet præcedit Benedictio, quam Lector petit, dicens: *Jube domne benedicere*, (apud Moniales Lectrix dicit, *domna*.) Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem. Absolutiones autem et Benedictiones reperiuntur ad calcem Psalterii antè Proprium de Tempore.

4. Lectiones desumuntur ex sacra Scriptura, quæ per ordinem in Officio de Tempore occurrunt, (nisi aliæ propriæ de Scriptura assignentur, quod fit in Annualibus et Solemnibus-majoribus, ac etiam in quibusdam aliis Festis, ut notatur suo loco.)

5. Notandum autem quod initia Librorum sacræ Scripturæ nunquàm omittuntur; undè si in die in qua ponitur initium Libri, contingat fieri Officium habens Scripturam propriam, tunc initium Libri ponitur die sequenti. Quòd si contingat etiam in hac die sequenti poni initium

alterius Libri, ut accidere interdùm potest quandò leguntur Prophetæ minores ; tunc prima Lectio erit de initio Libri die præcedenti positi ; secunda et tertia Lectio, de initio Libri hoc ipso die occurrentis, nisi sit Dominica, in cujus Officio Lectiones assignatæ in Breviario nunquàm mutantur. Itaque si Sabbatis antè et post Dominicam XXIV, post Pentecosten celebretur aliquod Festum propriam habens Scripturam, initia *Michææ* et *Malachiæ*, quæ duobus illis Sabbatis assignantur, legentur die præcedenti, *Michæas* quidem pro tertia Lectione post duas priores de initio *Jonæ* : *Malachias* autem loco trium Lectionum de *Zacharia*. Tandèm si tribus continuis diebus sint initia Librorum, verbi gratiâ, Feriâ iij, iv et v, Hebdomadæ XXIV, post Pentecosten, duabus autem Feriis, scilicèt iij et iv, fiant Officia propriàs Lectiones habentia, et Feriâ v, fiat de Semiduplici, tunc initium Libri occurrens Feriâ iij, legetur Feriâ ij, pro secunda Lectione : initium verò Libri occurrens Feriâ iv, legetur pro prima Lectione in Feriâ v, et initium Libri occurrens Feriâ v, legetur in ipsa Feriâ v, pro secunda Lectione, (in hoc autem et simili casu, etiam extra Chorum, legetur tantùm prima Lectio ex tribus assignatis in qualibet Feriâ,) duæ verò Lectiones Officii Semiduplicis in unam jungentur pro tertia Lectione, modò sint ejusdem auctoris et sub eodem titulo, aliàs legetur tantùm prima, ut dicetur infrà n. 13. Si autem Feriâ v, fiat de Festo Duplici, tria initia Librorum, scilicèt Feriæ iij, iv et v, legentur pro tribus Lectionibus I. Nocturni ejusdem Festi.

Evenire tamen potest ut per tres dies continuos non possint poni initia Librorum, tunc ut suprà dictum est, initia Librorum, quæ locum habere non possunt post tres dies impeditos, legentur partim die præcedenti ; ita ut in diebus præcedentibus vel subsequentibus tres dies impeditos legantur omissa initia Librorum. Cùm autem omittuntur Lectiones de Scriptura occurrente propter Festum habens Scripturam propriam, non resumuntur, sed eo anno omittuntur, nisi, ut dictum est, sint initia Librorum.

Licèt in Breviario vel in Brevi sæpè sæpiùs notetur Lectiones Scripturæ sacræ è duabus vel tribus in

unam cogendas vel jungendas, id ad recitationem dumtaxat privatam spectet : enim verò in Choro et ubicumquè Officium cantatur, Lectiones sejunctæ leguntur, unica scilicèt antè quodlibet Responsorium, omissâ alterâ vel duabus Lectionibus, prout Officium est Simplex vel Semiduplex.

6. Lectiones de Scriptura leguntur cum titulo Libri de quo sumuntur, et quælibet sic concluditur : *Tu autem, Domine, miserere nostri*, et respondetur, *Deo gratias*, nisi aliter in propriis locis notetur.

7. Quamlibet Lectionem sequitur Responsorium : Responsoria autem dicuntur ut in Proprio de Tempore, si Officium fiat de Tempore ; si verò de Sancto, ut in Proprio vel in Communi Sanctorum, etiamsi Lectiones fuerint de Tempore.

8. In Responsoriis tres partes distingui solent, quarum prima *Initium*, secunda *Reclamatio*, tertia *Versus* dicitur. Reclamatio distinguitur ab initio per asteriscum *, et semper post Versum integra repetitur. Post Versum et reclamationem additur *Gloria Patri*, ad tertium Responsorium, quod observatur in duobus aliis Nocturnis, (nisi aliter in propriis locis notetur ;) et post *Gloria Patri*, iterùm repetitur Reclamatio ; vel si divisionem habeat, ejus ultima pars quæ hâc notulâ † designatur, et hic Ritus observâtur in omnibus Duplicibus et Dominicis.

9. Prætereà in Annualibus, *Gloria Patri*, cum Reclamatione ad omnia Responsoria dicitur : insuper ad tertium Responsorium, post Reclamationem quæ sequitur *Gloria Patri*, fit *Resumptio* integra Responsorii, id est, Repetitio ab initio usquè ad Versum exclusivè ; et sic in secundo et tertio Nocturno. In Solemnibus-majoribus, omissâ Reclamatione post *Gloria Patri*, in tertio Responsorio, fit Resumptio integra Responsorii ; et sic in aliis Nocturnis. In Solemnibus-minoribus Responsoria dicuntur ut in Duplicibus, ultimò tertii Nocturni excepto, quod omissâ Reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur ab initio usquè ad versum.

10. In II. Nocturno dicuntur alii tres Psalmi, cum totidem Antiphonis, Versiculus alius, *Pater noster*, Absolutio et Benedictiones de Dominica in Officio de Tempore, et in Festis Domini ; aliàs de B. M. V. aut de Sanctis : tres Lectiones de aliquo Sermone aut Trac-

tatu alicujus Sancti, cum titulo et nomine auctoris, aut de vita illius Sancti de quo fit Officium; et post quamlibet Lectionem, unum Responsorium eo ritu quo suprà, n. 8 et 9.

11. In III. Nocturno alii tres Psalmi, cum Antiphonis, Versiculo, *Pater noster*, *etc.* ut suprà: leguntur tres Lectiones de Homilia in Evangelium de Tempore, vel de Festo, secundùm qualitatem Officii; et primæ Lectioni de Homilia semper præponitur principium Evangelii de quo est Homilia, cui etiam præponitur titulus, et nomen auctoris. Si loco ultimæ Lectionis Officii poni debeat Lectio de aliquo Sancto, vel de Evangelio Dominicæ aut Feriæ majoris, cùm occurrunt, observetur quod dictum est suprà, in prima parte, cap. XI. *de Commemorat.* n. 20. Post singulas Lectiones additur unum Responsorium, eo ritu quo suprà, n. 8 et 9, et post ultimum Responsorium dicitur *Te Deum*, nisi aliter notetur: post *Te Deum*, vel quandò non dicitur, post ultimum Responsorium (quod in eo casu resumitur post *Gloria Patri*, ab initio usquè ad ℣.) dicitur Versus Sacerdotalis (si sit dicendus), quo dicto, inchoantur Laudes, ut infrà, vel terminatur Officium Nocturnum, ut dicetur infrà, n. 16.

12. In Festis Semiduplicibus, et Simplicibus, post Invitatorium et Hymnum (extra Tempus Paschale) dicuntur novem Psalmi sub tribus Antiphonis, cum Versiculo ex Proprio, vel ex Nocturno de communi secundùm Feriam, scilicèt Feriâ ij et v, ex I. Nocturno, Feriâ iij et vj, ex II. Nocturno, Feriâ iv, et Sabbato ex III. Nocturno; tres videlicet Psalmi sub una Antiphona: post Versiculum *Pater noster*, deindè Absolutio, et tres Lectiones sub tribus benedictionibus de Feria, si sit dies intrà Octavam Domini, aliàs de beata Maria aut de Sanctis.

13. Si Officium sit Semiduplex, Lectio j. erit de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis; tùm ij et iij. de Festo. Si verò legenda sint duo initia Librorum Scripturæ, tunc hâc vice duæ Lectiones de Sancto coguntur in unam pro tertia Lectione, ita ut in prima et secunda Lectione poni possint duo illa initia Librorum. Hæc tamen regula locum non habet quandò Lectiones

de Sancto non sunt sub eodem titulo, tunc enim legitur tantùm prima, et eo anno omittitur secunda. Similiter si legendum sit pro tertia Lectione Evangelium cum Homilia propter aliquam Feriam majorem occurrentem, tunc duæ Lectiones de Sancto in unam cogentur, si sint sub eodem titulo. In Simplicibus verò j et ij. Lectio de Scriptura occurrente; prima videlicèt sola, secunda, ex duabus aliis in unam junctis, tertia de Festo. Post unamquamque Lectionem dicitur unum Responsorium ex proprio, vel ex Nocturno de Communi undè desumptæ sunt Antiphonæ; ad ultimum Responsorium additur *Gloria Patri*, et fit Reclamatio. Posteà dicitur *Te Deum*, deindè Versus Sacerdotalis.

14. In Officio Feriæ (extra Tempus Paschale) Invitatorium et Hymnus, si non sint in Proprio de Tempore, de Psalterio sumuntur; deindè novem Psalmi de Psalterio sub tribus Antiphonis, cum Versiculo, ut in Proprio de Tempore, aut in Psalterio. Post Versiculum, *Pater noster*. Absolutio, et tres Lectiones sub tribus Benedictionibus prout ordinantur post Psalterium. Lectiones erunt de Scriptura occurrente, in Proprio de Tempore, nisi pro ultima Lectione legatur Evangelium cum sua Homilia, vel Commemoratio facienda sit de Sancto per Lectionem de Vita illius; tunc enim tres Lectiones de Scriptura in duas rediguntur. Post singulas Lectiones dicitur Responsorium ut notatur in Proprio de Tempore, deindè Versus Sacerdotalis.

15. In Vigiliis sive Solemnibus, sive Simplicibus Officium fit ut notatur in propriis locis.

16. Versum Sacerdotalem communiter sequuntur Laudes, ut infrà. Si verò non dicantur continuò, dicitur Oratio de Laudibus eodem ritu quo ad ceteras horas. In Feriis majoribus (extra Tempus Paschale) antè Orationem, dicuntur flexis genibus preces positæ ad Tertiam.

17. Tempore Paschali, id est à Dominica Resurrectionis ad Sabbatum post Pentecosten inclusivè, tàm in Officio de Tempore, quàm de Sanctis, unicum Nocturnum dicitur, constans tribus Psalmis, qui sunt proprii, vel de tertio Nocturno Dominicæ in Annualibus et Solemnibus-majoribus; in aliis de Feriâ prout notan-

tur in Proprio de Tempore, sub tribus Antiphonis in Duplicibus et suprà, sub unica verò in Semiduplicibus et infrà quæ in Officio de Sanctis (si propria non adsit) est ultima è tribus in Communi SS. positis. Sequitur Versiculus, deindè Absolutio et Benedictiones de Tempore Paschali præterquàm in Officiis B. Mariæ.

18. In Annualibus et Solemnibus quibuscumque, prima Lectio erit de Scriptura; secunda de Historia Sancti, vel de aliquo Sermone in ejus laudem; tertia, de Evangelio illius Officii, cum ejus Homilia. In aliis verò Festis Lectiones ordinabuntur sicut alio tempore ordinantur, quandò tres tantùm leguntur Lectiones.

19. Si Tempore Paschali, in Festo non habente Evangelium cum Homilia ad Officium Nocturnum, facienda sit Commemoratio de Officio occurrente, quod habeat Evangelium cum Homilia, prima Lectio erit de Scriptura, tribus in unam junctis; secunda, de Festo, duabus pariter in unam coactis; tertia, de Evangelio et Homilia Officii occurrentis, de quo facienda est Commemoratio. Quòd si Festum habeat Evangelium cum Homilia, legetur pro secunda Lectione, omissâ Lectione de Historia vel de Sermone, et tertia Lectio erit de Homilia Officii cujus facienda est Commemoratio. Si propter aliquam Octavam occurrentem in una ex Dominicis Temporis Paschalis tres haberentur Homiliæ, omittetur illa quæ est de Octava cujus tamen fiet Commemoratio in Laudibus antè Commemorationem de Dominica.

Caput II.

De Laudibus.

1. Ad Laudes (dictis *Pater* et *Ave*, si separentur ab Officio Nocturno) dicitur absolutè, *Deus*, *in adjutorium*, ut suprà, deindè Psalmi et Canticum cum Antiphonis Officio convenientibus, ut habetur in Psalterio pro unoquoque Hebdomadæ die, vel ut notatur in Proprio de Tempore, vel de Sanctis.

2. In Annualibus et Solemnibus-majoribus, Psalmi dicuntur de Dominica cum Cantico proprio si habeatur. In Solemnibus-minoribus et infrà (nisi aliter notetur) Psalmi sunt de Feria cum Cantico assignato pro Festis, nisi proprium habeant.

3. In Semiduplicibus et suprà, dicuntur quinque Antiphonæ; quæ si non adsint propriæ, sumuntur

de Communi. At in Festis Simplicibus, Psalmi dicuntur sub quarta Antiphona de Laudibus illius Communis de quo fit Officium : intrà Octavas, sub quarta Antiphona de Laudibus Festi, nisi propria assignetur.

4. Post Psalmos (nisi aliter notetur) dicitur Capitulum, Hymnus, Versiculus, Canticum *Benedictus*, cum Antiphona quæ in Solemnibus-minoribus et suprà dicitur integra antè et post Canticum, deindè Oratio ; omnia pro qualitate Officii.

5. In Feriis quæ non habent Orationem propriam, dicitur Oratio præcedentis Dominicæ.

6. Antè Orationem dicitur *Dominus vobiscum*, non tamen ab eo qui solus recitat, nec ab eo qui non est saltèm in Ordine Diaconatûs, nec à Diacono, præsente Sacerdote, nisi de illius licentia, sed ab iis ejus loco dicitur, *Domine, exaudi*, etc. deindè, *Oremus*. In fine Orationis, postquàm responsum fuerit, *Amen*, repetitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, posteà *Benedicamus*, et respondetur *Deo gratias*, quod semper servatur in fine primæ Orationis, sive unica, sive plures dicantur.

7. Si plures Orationes dicendæ sint (ratione Commemorationum) antè quamlibet Orationem dicitur Antiphona et Versiculus ut in proprio vel in Communi et sumitur Antiphonâ quæ posita est ad *Benedictus*, cum Versiculo qui sequitur Hymnum Laudum, deindè *Oremus*, et post ultimam Orationem conclusam, ut dicetur infrà, n. 9, iterùm repetitur *Dominus vobiscum*, vel, *Domine, exaudi*, et *Benedicamus*. Post *Deo gratias*, statim secretò dicitur Versus *Fidelium animæ*, et *Pater noster*, si aliud Officium non sequatur.

8. Preces Feriales quæ reperiuntur ad calcem Psalterii dicuntur in Feriis Adventûs et Quadragesimæ et quoties notantur in Breviario. Dicuntur autem post Antiphonam ad *Benedictus*, antè *Dominus vobiscum*, et quidem flexis genibus, omnibus conversis ad Altare excepto Celebrante, qui solus genua flectit conversus ad Chorum, et incipit *Kyrie*, et in eodem ritu cetera prosequitur usquè ad *Dominus vobiscum*, ad hunc Versum surgit ; et elevat vocem, ac pronuntiat Orationem, ceteris usquè ad finem Orationis Officii remanentibus genuflexis, et ad Altare conversis.

9. Quandò Oratio dirigitur ad Patrem, sic concluditur: *Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia secula seculorum.* ℟. *Amen.* Si ad Filium, per *Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritûs sancti Deus, per omnia secula*, etc. Si in principio vel serie Orationis fiat mentio Filii, dicitur: *Per eumdem Dominum nostrum*, etc. Si in fine Orationis, dicitur: *Qui tecum vivit et regnat in unitate*, etc. Si fiat mentio Spiritûs sancti, dicitur: *In unitate ejusdem Spiritûs sancti Deus*, etc.

10. Quandò plures Orationes dicuntur, prima tantùm et ultima terminantur magna Conclusione, ut suprà. Intermediæ autem sic concluduntur: *Per Christum Dominum nostrum.* ℟. *Amen*, vel: *Per eumdem Christum*, etc. vel *Qui vivis et regnas Deus.* ℟. *Amen*, vel: *Qui tecum vivit et regnat Deus.* ℟. *Amen.*

11. Notandum autem quòd unicuique Orationi præmittitur *Oremus*, et levis pausa, præterquàm in Officio Defunctorum et in Litaniis cùm plures Orationes dicuntur conjunctim sub uno *Oremus.*

12. In Orationibus et Versiculis in quibus notatur *N.* pronuntiatur nomen Sancti de quo fit Officium vel Commemoratio, vel nomen Baptismale ejus de quo fit mentio.

Caput III.

De Prima.

1. AD Primam, dictis secretò *Pater* et *Ave*, (si separetur ab Officio præcedenti) dicitur, *Deus, in adjutorium*, et Hymnus *Jam lucis*, cum Doxologia convenienti.

2. Quotiès ad Officium Nocturnum dicti sunt Psalmi proprii, vel de Dominica, dicuntur etiam ad Primam tres Psalmi de Dominica, aliàs dicuntur Psalmi Feriales, sub Antiphona prima de Laudibus, nisi sit propria.

3. In Dominicis, quandò fit Officium de Dominica, dicitur post Psalmos (nisi aliter notetur) Symbolum *Quicumque.* Omittitur enim in Dominicis occurrentibus intrà Octavas Annualium et Solemnium-majorum Domini, quandò fit de Dominica intrà easdem Octavas; ac etiam quotiès fit de Festo Duplici-majore et suprà, vel de Vigilia aut de die Octava in Dominica quacumque. Excipitur tamen Dominica in Albis et Festum SS. Trinitatis in quibus semper dicitur.

4. Post Capitulum, quod

indè sumitur undè Psalmi desumpti sunt, (nisi aliter notetur) dicitur Responsorium breve, *Christe, Fili*, (cujus Versus variatur pro diversitate Temporis ac Festorum) tùm Versiculus *Exurge*, deindè Preces, si dicendæ sint, et cetera prout notantur in Psalterio.

5. Post Orationem Primæ, dicto *Benedicamus*, vel si dicatur in Choro Officium parvum B. Mariæ, eo absoluto, sequitur Officium Capitulare, quod fit eo modo quo notatur in Psalterio.

Caput IV.

De Horis, Tertia, Sexta et Nona.

1. AD Tertiam, Sextam et Nonam, dictis secretò *Pater* et *Ave*, (si separentur ab Officio præcedenti,) dicitur *Deus, in adjutorium*, et Hymnus cum Doxologia convenienti: deindè dicuntur tres Psalmi vel de Dominica vel de Feria, ut dictum est suprà, c. 3, n. 2, sub Antiphona quæ ad Tertiam est secunda de Laudibus, ad Sextam tertia, ad Nonam quinta, nisi pro singulis Horis sit propria. Sequitur Capitulum cum Responsorio brevi et Versiculo pro qualitate Officii.

2. In Solemnibus et suprà (præterquàm à Septuagesima ad Pascha), in Duplicibus-majoribus Domini, intrà Octavas Annualium quorumcumque et Solemnium-majorum Domini, etiam cùm non fit de Octava, et toto Tempore Paschali, in fine Responsoriorum brevium Tertiæ, Sextæ et Nonæ, antè Versum dicuntur duo *Alleluia*, quæ etiam post dictum Versum pro Reclamatione repetuntur. Ad Versiculum qui post *Gloria Patri*, et repetitionem integram cujuscumque Responsorii brevis subjicitur, nunquàm dicitur *Alleluia*, nec ad responsionem ejus.

3. Post Responsorium breve et Versiculum (nisi dicendæ sint Preces) dicitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, et Oratio de Laudibus (nisi aliter notetur.) Post Orationem repetitur *Dominus vobiscum*, vel *Domine, exaudi*, et dicto *Benedicamus Domino*, subjungitur secretò *Fidelium animæ*, deindè *Pater*, nisi alia sequatur Hora.

Caput V.

De Vesperis.

1. AD Vesperas, dictis secretò, *Pater* et *Ave*, (si separentur ab Officio præcedenti), dicitur *Deus, in adjutorium*, deindè quinque Psalmi (de Feria in primis Vesperis Festorum quorumcumque, ac etiam in secundis Vesperis

Vesperis Solemnium-minorum et infrà, nisi aliter notetur: de Dominica verò vel proprii, quotiès ad Horas dicti sunt Psalmi de Dominica) cum quinque Antiphonis , in utrisque Vesperis Duplicium-minorum et suprà, necnon in secundis Vesperis Festorum Semiduplicium in quorum primis Vesperis Psalmi dicuntur sub unica Antiphona vel propria , vel prima de Communi , quod etiam servatur in Vesperis dierum intrà Octavas , nisi aliter notetur.

2. Sequitur Responsorium in Duplicibus-majoribus et suprà , quod in Annualibus dictâ Reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur à principio usquè ad Versum. In Solemnibus , omissâ istâ Reclamatione , resumitur tantùm post *Gloria Patri*. In Duplicibus-majoribus fit sola Reclamatio post *Gloria Patri*.

3. In secundis Vesperis Solemnium-minorum et suprà , loco Responsorii dicitur duplex *Alleluia*, cum Versu in cujus fine repetitur semèl *Alleluia*, præterquàm à Septuagesima usquè ad Pascha.

4. Post Responsorium aut Versum Alleluiaticum, vel si neutrum dicatur, post Capitulū, sequuntur Hymnus , Versiculus , deindè Canticum *Magnificat* , cum sua Antiphona , quæ in Solemnibus-minoribus et suprà dicitur integra antè et post Canticum. Sequuntur Preces , si dicendæ sint, posteà Oratio eodem ritu quo ad alias Horas.

5. Dicto *Benedicamus*, fiunt Commemorationes , si faciendæ sint , ut notatur in decursu Breviarii : deindè in Feriis à Septuagesima ad Dominicam Passionis et à Festo SS. Trinitatis usquè ad Adventum , fiunt Suffragia , ut reperiuntur ad calcem Psalterii in Ordinario Horarum.

6. Excipiuntur ab hoc ritu Vesperæ quorumdam Officiorum , quæ dicuntur ut in singulis locis notantur.

Caput VI.

De Completorio.

1. AD Completorium Lector incipit absolutè *Jube*, *domne* , et acceptâ Benedictione legit Lectionem brevem de Novo Testamento, in cujus fine dicit *Tu autem.*

2. Dicto ℣. *Converte nos* , *etc.* fit Confessio, ut notatur in Psalterio , deindè dicitur *Deus* , *in adjutorium meum* , etc.

3. Si ad Vesperas dicti sint Psalmi proprii vel de Dominica, dicuntur etiam ad Completorium de Dominica , (nisi aliter pro-

prio loco notetur,) aliàs dicuntur Psalmi Feriales, cum Antiphona de Psalterio, vel de Proprio aut de Communi. Hymnus, (nisi proprius adsit, ut contingit in quibusdam Festis et Octavis,) Capitulum, et cetera omnia prout notantur in Psalterio, vel Proprio de Tempore, exceptâ Antiphonâ ad *Nunc dimittis*, quæ indè desumitur undè desumpta est Antiphona super Psalmos.

4. Quandò dicendæ sint preces antè Orationem, notatur in propriis locis.

5. Dicto *Fidelium animæ*, dicitur una ex Antiphonis beatæ Mariæ, flexis genibus, exceptis Dominicis et Festis Domini à primis Vesperis usquè ad Completorium diei Festi, vel diei Octavæ, si Festum Octavam habeat, excepto etiam toto Tempore Paschali.

Post completum Officium dicitur secretò, *Pater*, *Ave*, *Credo*. Postremò fit Suffragium pro Defunctis, si non factum fuerit ad Primam, et tunc omittitur *Fidelium animæ*, etc.

6. Excipitur ab hac regula Completorium à Feria IV. Majoris Hebdomadæ usquè ad Sabbatum in Albis inclusivè, quibus diebus fit ut notatur proprio loco.

Caput VII.

De Canticis ad Laudes.

1. In Annualibus et Solemnibus-majoribus Domini, necnon in Anniversario Dedicationis, Canticum in Laudibus assignatum dicitur per Octavam, etiam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeant.

2. Canticum diei Ascensionis dicitur Feriâ vj, post eamdem Octavam, quocumque Festo in ea occurrente, nisi proprium habeat.

3. Canticum Festi Omnium Sanctorum dicitur per Octavam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeant.

4. In aliis quibuscumque Annualibus et Solemnibus-majoribus, Canticum eorumdem Festorum dicitur per Octavam, quandò fit de ea tantùm, nisi alicubì aliter notetur.

Caput VIII.

De Doxologiis ad Horas.

1. Doxologiæ assignatæ ad Horas in Proprio de Tempore ab Adventu usquè ad Pentecosten dicuntur singulis diebus ad Horas in Festis Sanctorum, præterquàm in Solemnibus et suprà, eorumque Octavis, in quibus dicitur Doxologia de Festo cujus fit Octava. Excipiuntur tamen intrà Octavas, Dominicæ Adventus, nec-

non Septuagesimæ, Sexagesimæ et Quinquagesimæ, in quorum Officio semper dicitur Doxologia de Tempore.

2. A Feriâ ij. post Festum SS. Trinitatis usquè ad Adventum, Doxologiæ assignatæ ad Horas in Proprio et Communi Sanctorum semper dicuntur in eorum Officio ad Horas et Completorium, præterquàm intrà Octavas.

3. Intrà Octavam Festi Corporis Christi dicitur ad Horas Doxologia de eodem Festo, quocumque alio Festo occurrente, etiamsi habeat propriam Doxologiam. Idem dicendum de Festis occurrentibus intrà Octavam Natalis Domini.

4. Intrà quascumque alias Octavas occurrentes à Feria ij. post Dominicam SS. Trinitatis usquè ad Adventum dicitur ad Horas et Completorium Doxologia de Festo cujus fit Octava, etiam in Festis occurrentibus, exceptis Solemnibus quibuscumque ac Duplicibus-majoribus Domini et B. Mariæ.

Caput IX.

De Hymnis Completorii.

1. A B Adventu usquè ad Sabbatum exclusivè intrà Octavam Pentecostes, dicitur singulis diebus Hymnus de Tempore, etiam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeant.

2. A Sabbato antè Dominicam SS. Trinitatis usquè ad Adventum, dicitur Hymnus de Psalterio, *Grates*, cum Doxologia unicuique Officio conveniente.

3. Sunt aliqua Festa quæ peculiarem habent Hymnum: in his, omisso Hymno de Psalterio, dicitur Hymnus de Festo.

4. Intrà Octavas quæ peculiarem habent Hymnum, dicitur per Octavam Hymnus de Festo, cujus fit Octava, nisi Festa intrà Octavas occurrentia proprium habeant Hymnum, vel nisi alicubi aliter notetur.

APPENDIX AD RUBRICAS.

Caput I.

De Officio parvo beatæ Mariæ.

Quotiès Officium parvum B. Mariæ dicitur in choro, singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum, Laudes et Vesperæ dicuntur antè Suffragium de Sanctis. Prima, post Primam dici, antè Officium Capituli: Tertia, post *Benedicamus*,

Tertiæ ; et sic de ceteris Horis.

Caput II.

De Psalmis Pœnitentialibus, et aliis usquè ad finem Breviarii.

1. Psalmi Pœnitentiales dicuntur in Choro flexis genibus Feriâ quartâ Cinerum, ac Feriâ quintâ in Cœna Domini, eo ritu qui notatur in Missali, itemque ad Processionem Litaniarum Minorum die vigesimâ quintâ Aprilis, ut in Processionali.

2. Litaniæ Sanctorum prout habentur post Psalmos Pœnitentiales cum ℣℣. et Orationibus, dicuntur ab omnibus qui ad Officium divinum tenentur et qui non intersunt Processioni, die xxv. Aprilis et Triduo Rogationum. Dicuntur autem, flexis genibus antè vel post Horas minores. Iisdem diebus ad Processionem cantantur ut notatur in Processionali.

3. De Officio Defunctorum, et Commendationibus, de Benedictione mensæ, ac de Itinerario, habentur suis locis propriæ Rubricæ, circa finem Breviarii.

Caput III.

De observandis à privatim recitantibus uno, sive pluribus.

1. Solus recitans in ℟℟. brevibus semèl tantùm dicit primam partem Responsorii.

2. Non dicit *Jube, domne, benedicere*, antè Lectiones vel Canonem, sed solummodò pronuntiat Benedictionem.

3. Loco *Dominus vobiscum*, dicit *Domine, exaudi orationem meam.*

4. In Confessione, omittit hæc verba *Tibi, Pater*, et *Te, Pater*, et ad *Misereatur*, loco *Vestrî* et *vestris*, dicit *Nostrî* et *nostris.* Si plures sint, et unus ex illis sit Sacerdos, Confessio fit ut in Choro. Si duo tantùm recitant, vel si nullus sit Sacerdos, singuli simul faciunt Confessionem, omittendo verba supradicta.

5. In fine Completorii, dicitur ab uno vel duobus recitantibus, *Gratia Domini.... cum omnibus nobis.*

TABULA

Continens Officiorum gradus et diversitatem.

Annuale.
Solemne-majus.
Solemne-minus.
Duplex-majus.
Duplex-minus.
Semiduplex.
Simplex.
Vigilia.
Feria.

ANNUALIA.

Natale Domini.
Pascha.
Pentecostes.
Festum principale Patroni primarii, et Titularis Ecclesiæ.
Ipsa dies Consecrationis, seu Dedicationis Ecclesiæ.
Demùm Festa quibus in Calendario vel in Breviario apponitur hæc vox, *Annuale.*

Annualia Domini nulli cedunt Festo.

SOLEMNIA-MAJORA.

Epiphania Domini.
Ascensio Domini.
Dies Anniversarius Dedicationis Ecclesiæ.
Et omnia Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Solemne-majus.*

Solemnia-majora Domini nulli cedunt Festo. Si tamen eodem die occurrerint, v. g. Inventio S. Crucis ritûs etiam Annualis, et Ascensio Domini; Inventio S. Crucis transferetur in diem sequentem, quocumque Festo in ea occurrente.

Dies Anniversarius Dedicationis Ecclesiæ cedit Patrono principali.

SOLEMNIA-MINORA.

Feria II. intrà Octavas Paschæ et Pentecostes, et omnia Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Solemne-minus.*

DUPLICIA-MAJORA.

Dominica I. Adventûs.
Dominica I. Quadragesimæ.
Dominica Passionis.
Dominica Palmarum.
Dominica in Albis.
Feria III. intrà Octavas Paschæ et Pentecostes.
Dies Octavæ quorumcumque Annualium, et So-

lemnium-majorum Domini..

Et omnia Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Duplex-majus.*

DUPLICIA-MINORA.

Dominicæ per annum superiùs non memoratæ.

Feri IV. intrà Octavas Paschæ et Pentecostes.

Dies Octavæ Solemnium-majorum non Domini, nisi aliter notetur.

Et Festa quibus apponitur in Calendario hæc vox, *Duplex-minus.*

SEMIDUPLICIA.

Dies intrà Octavas Paschæ et Pentecostes, exceptis Feriis II. III. et IV. intrà easdem Octavas.

¶ *Dies intrà Octavas Paschæ et Pentecostes nulli cedunt Festo. Intrà Octavas Natalis Domini et Corporis Christi, non fit de ullo Festo, nisi sit Solemne-minus aut suprà, excepto tamen primo Triduo intrà Octavam Natalis Domini, quod excludit quodcumque Festum, etiam Annuale, præterquam SS. Stephani, Joannis Evangelistæ, et Innocentium. Dies verò intrà aliàs Octavas Annualium quorumcumque et Solemnium-majorum Domini non admittunt, nisi Duplicia et suprà. Intrà Octavas Solemnium quæ non sunt Domini fit Officium de Semiduplici.*]

Et omnia Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Semiduplex.*

SIMPLICIA.

Officium de B. Maria in Sabbato.

Vigiliæ minores quæ anticipari possunt.

Et Festa quibus in Calendario apponitur hæc vox, *Simplex.*

DOMINICAE PRIVILEGIATÆ.

I. Classis,

Quæ excludunt quæcumque Festa, etiam Annual.

Dominica I. Adventûs.
Prima Quadragesimæ.
Passionis.
Palmarum.
Paschæ.
In Albis.
Pentecostes.
Prima post Pentecosten, in qua fit Officium SS. Trinitatis.

DOMINICAE PRIVILEGIATÆ.

II. Classis,

Quæ admittunt Annualia et Solemnia-majora.

II. III. IV. } Adventûs.

II. III. IV. } Quadragesimæ.

DOMINICÆ

PRIVILEGIATÆ.

III. Classis,

Quæ admittunt Solemnia-minora et suprà, et in concurrentia Duplicia-majora.

Dominicæ { Septuagesimæ. Sexagesimæ. Quinquagesimæ.

DOMINICÆ

IV. Classis,

In quibus fit de Duplicibus majoribus et suprà, necnon de die Octava ritûs Duplicis-minoris.

Reliquæ Dominicæ per annum.

FERIÆ MAJORES

PRIVILEGIATÆ,

Quæ excludunt quæcumque Festa, etiam Annual.

Vigilia Natalis Domini.
Feria IV. Cinerum.
Feriæ Majoris Hebdomadæ.
Vigilia Pentecostes.

FERIÆ MAJORES

PRIVILEGIATÆ,

Quæ non admittunt nisi Solemnia-minora et suprà,

Vigiliæ Epiphaniæ Domini, Assumptionis B. M. V. Festi Omnium Sanctorum, et Patroni primarii, si Vigiliam habeat.

FERIÆ MAJORES

NON PRIVILEGIATÆ,

Quæ nullum admittunt Festum, nisi festivetur à populo.

Feriæ omnes Quadragesimæ.

FERIÆ MAJORES

NON PRIVILEGIATÆ,

Quæ cedunt Officio Semiduplici,

Feriæ Adventûs.
Feriæ Rogationum.
Feria VI. post Octavam Ascensionis.
Feriæ Quatuor Temporum.
Vigiliæ non privilegiatæ, etiam anticipatæ.

FERIÆ MINORES,

Quæ omni cedunt Officio, sunt aliæ omnes Feriæ per annum.

Ex Concilio Mediolanensi quinto.
Anno 1579. *Part.* 3. *Tit.* 6.

CLerus, cùm psallendum est, primùm Psalmi argumentum mente animoque concipiat: observet prætereà quis in Psalmo loquatur; an Deus, an Ecclesia, an pœnitens, an aspirans ad perfectionem. Attendat ítem ad quem præcipuè salutarem affectum Psalmus referatur. Cùm ita se religiosè paravit, magnâ animi attentione se ad verba sententiasque Psalmi accommodet; ita ut laudet, gemat, extimescat, sicut Psalmorum voces indicant.

Antè Orationem præpara animam tuam, et nolli esse quasi homo qui tentat Deum. *Eccli.* 18. 23.

ORATIO.
Antè recitationem Divini Officii.

APeri, Dómine, os meum, ad benedicendum nomen sanctum tuum: munda quoque cor meum, ab ómnibus vanis, perversis et aliénis cogitatiónibus; intellectum illúmina, affectum inflamma, ut attentè, reverenter et devótè, hoc Officium recitáre váleam, et exaudíri mérear antè conspectum divínæ majestátis tuæ: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Dómine, in unióne divínæ illíus intentiónis quâ ipse in terris laudes Deo Patri persolvisti, has tibi Horas persolvo.

ALIA ORATIO.
Quæ dici potest antè Horas minores. Luc. 11. *Zach.* 12. *Rom.* 8.

DOmine, doce nos orâre, et effunde super nos Spíritum grátiæ et precum, qui ádjuvet infirmitátem nostram: nam quid orémus sicut oportet, nescímus; ipse autem Spíritus tuus póstulet pro nobis gemítibus inenarrabílibus: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS VERNA.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Antè Officium Nocturnum dicitur secretò :

PAter noster, qui es in cœlis, sanctificétur nomen tuum : advéniat regnum tuum : fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra : panem nostrum quotidiánum da nobis hódiè : et dimitte nobis débita nostra, sicut et nos dimittimus debitóribus nostris : et ne nos indúcas in tentatiónem ; sed líbera nos à malo. Amen.

AVe, María, grátiâ plena; Dóminus tecum : benedicta tu in muliéribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.

Sancta María, mater Dei, ora pro nobis peccatóribus, nunc, et in hora mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum, Patrem omnipotentem creatórem cœli et terræ : Et in Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum : qui conceptus est de Spíritu sancto, natus ex María vírgine : passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepultus : descendit ad ínferos : tértiâ die resurrexit à mórtuis : ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis : indè ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum sanctum, sanctam Ecclésiam cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiónem, vitam æternam. Amen.

Deindè altâ voce dicitur, pollice signando sibi os signo crucis :

DOmine, † lábia mea apéries ; ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. *Ps.* 50.

Deindè signando se à fronte ad pectus, et à sinistro humero ad dextrum :

℣. Deus, † in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvándum me festína. *Ps.* 69.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

[*Antè Pascha*, Laus tibi, Dómine, Rex æternæ glóriæ.]

Post Pascha, *loco* Laus tibi, *dicitur*, Allelúia; *et sic ad alias Horas.*

Invitatorium in Proprio.

PSALMUS 94.

Christus Rex. ipsi parendum.

VEníte, exultémus Dómino, jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, et in psalmis jubilémus ei.

Quóniam Deus magnus Dóminus, et rex magnus super omnes deos: quóniam non repellet Dóminus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Quóniam ipsíus est mare, et ipse fecit illud, et áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, et procidámus antè Deum: plorémus coràm Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster; nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus.

Hódiè si vocem ejus audiéritis, nolíte obdurâre corda vestra, sicut in exacerbatióne, secundùm diem tentatiónis in deserto, ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt et vidérunt ópera mea.

Quadraginta annis próximus fui generatióni huic, et dixi: Semper hi errant corde; ipsi verò non cognovérunt vias meas: quibus jurávi in ira mea, si introíbunt in réquiem meam.

Glória Patri, et Fílio, et Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sécula seculórum. Amen.

Hymnus et Antiphonæ in Proprio.

IN I. NOCTURNO.

*Asteriscus hic * notat mediationem et pausam.*

PSALMUS 1.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui non ábiit in consílio impiórum, et in via peccatórum non stetit, * et in cáthedra pestiléntiæ non sedit;

Sed in lege Dómini voluntas ejus, * et in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquàm lignum quod plantátum est secùs decursus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium ejus non défluet; * et ómnia quæcumque fáciet, prosperabuntur.

Non sic ímpii, non sic; * sed tanquàm pulvis quem própicit ventus à fácie terræ.

Ideò non resurgent ímpii in judício, * neque peccatóres in concílio justórum;

Quóniam novit Dóminus viam justórum, * et iter impiórum períbit.

Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, * et in sécula seculórum. Amen.

Hi versus Glória Patri, *et* Sicut erat, *dicuntur in fine Psalmorum, Divisionum et Canticorum, nisi aliter notetur.*

Psalmus 2.

Christus Filius Dei, Rex in Sion et in omnes gentes.

QUarè fremuérunt gentes, * et pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum * adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum, * et projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * et Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * et in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu; ego hódiè génui te.

Póstula à me; et dabo tibi gentes hæreditátem tuam, * et possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * et tanquàm vas fíguli confringes eos.

Et nunc, reges, intellígite: * erudímini, qui judicátis terram.

Servíte Dómino in timóre, * et exultáte ei cum tremóre:

Apprehéndite disciplínam, nequandò irascátur Dóminus, * et pereátis de via justa.

Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confídunt in eo.

Psalmus 3.

Christi resurrectio, spes membrorum ejus.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus es, * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exúrge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussísti

omnes adversantes mihi sine causa, * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus; * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Post ultimam Antiph. cujusque Nocturni, dicitur Versiculus ut in Proprio, et post Versiculum, dicitur secretò: Pater noster. *Altâ voce:* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Absolutiones et Benedictiones habentur post Psalterium.

Lectiones cum Responsoriis ut in Proprio.

IN II. NOCTURNO.

PSALMUS 17.

Christi resurgentis, et Ecclesiæ à persecutoribus liberatæ, gratiarum actio.

Dîligam te, Dómine, fortitúdo mea: * Dóminus firmamentum meum, et refúgium meum, et liberátor meus.

Deus meus adjútor meus, et sperábo in eum: * protector meus et cornu salútis meæ, et susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum, * et ab inimícis meis salvus ero.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et torrentes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inferni circumdedérunt me: * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatióne mea invocávi Dóminum, * et ad Deum meum clamávi;

Et exaudívit de templo sancto suo vocem meam; * et clamor meus in conspectu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est et contrémuit terra: fundamenta móntium conturbáta sunt, et commóta sunt; * quóniam irátus est eis.

Ascendit fumus in ira ejus; et ignis à fácie ejus exarsit: * carbónes succensi sunt ab eo.

Inclinávit cœlos, et descendit: * et calígo sub pédibus ejus.

Et ascendit super Chérubim, et volávit: * volávit super pennas ventórum.

Et posuit ténebras latíbulum suum: in circúitu ejus tabernáculum ejus; * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspectu ejus nubes transiérunt: * grando et carbónes ignis.

Et intónuit de cœlo Dóminus, et Altíssimus dedit vocem suam: * grando et carbónes ignis.

Et misit sagittas suas, et dissipávit eos: * fúlgura multiplicávit, et conturbávit eos.

Et apparuérunt fontes aquárum, et revelàta sunt fundamenta orbis terrárum: * ab increpa-

tióne tua, Dómine, ab inspiratióne spíritûs iræ tuæ.

Divisio Psalmi 17.

MIsit de summo [Dóminus], et accépit me, * et assumpsit me de aquis multis.

Erípuit me de inimícis meis fortíssimis, * et ab his qui odérunt me: quóniam confortáti sunt super me.

Prævenérunt me in die afflictiónis meæ; * et factus est Dóminus protector meus.

Et eduxit me in latitúdinem: * salvum me fecit, quóniam vóluit me.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum retríbuet mihi;

Quia custodívi vias Dómini, * nec ímpiè gessi à Deo meo;

Quóniam ómnia judícia ejus in conspectu meo; * et justítias ejus non répuli à me.

Et ero immaculátus cum eo, * et observábo me ab iniquitáte mea.

Et retríbuet mihi Dóminus secundùm justítiam meam, * et secundùm puritátem mánuum meárum in conspectu oculórum ejus.

Cum sancto sanctus eris, * et cum viro innocente ínnocens eris:

Et cum electo electus eris, * et cum perverso pervertéris.

Quóniam tu pópulum húmilem salvum fácies, * et óculos superbórum humiliábis.

Quóniam tu illúminas lucernam meam, Dómine: * Deus meus, illúmina ténebras meas.

Quóniam in te erípiar à tentatióne, * et in Deo meo transgrédiar murum.

Altera divisio Psalmi 17.

DEus meus, impollúta via ejus; elóquia Dómini igne examináta: * protector est ómnium sperántium in se.

Quóniam quis Deus præter Dóminum? * aut quis Deus præter Deum nostrum?

Deus qui præcinxit me virtúte, * et pósuit immaculátam viam meam;

Qui perfécit pedes meos tanquàm cervórum, * et super excelsa státuens me;

Qui docet manus meas ad prælium: * et posuisti ut arcum æreum bráchia mea;

Et dedisti mihi protectiónem salútis tuæ; * et déxtera tua suscépit me.

Et disciplína tua corréxit me in finem, * et disciplína tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos subtùs me, * et non sunt infirmáta vestígia mea.

Pérsequar inimícos

meos, et comprehendam illos; * et non convertar, donec deficiant.

Confringam illos, nec póterunt stare: * cadent subtùs pedes meos.

Et præcinxisti me virtúte ad bellum; * et supplantasti insurgentes in me subtùs me.

Et inimícos meos dedisti mihi dorsum, * et odientes me disperdidisti.

Clamavérunt, nec erat qui salvos fáceret: * ad Dóminum, nec exaudívit eos.

Et commínuam eos ut púlverem antè fáciem venti: * ut lutum plateárum delébo eos.

Erípies me de contradictiónibus pópuli: * constítues me in caput géntium.

Pópulus quem non cognóvi, servívit mihi: * in audítu auris obedívit mihi.

Fílii aliéni mentíti sunt mihi: * fílii aliéni inveteráti sunt, et claudicavérunt à sémitis suis.

Vivit Dóminus, et benedictus Deus meus; * et exaltétur Deus salútis meæ.

Deus, qui das vindictas mihi, et subdis pópulos sub me, * liberátor meus de inimícis meis iracundis.

Et ab insurgéntibus in me exaltábis me: * à viro iníquo erípies me.

Proptéreà confitébor tibi in natiónibus, Dómine; * et nómini tuo psalmum dicam.

Magníficans salútes regis ejus, * et fáciens misericórdiam Christo suo David, et sémini ejus usquè in séculum.

IN III. NOCTURNO.

PSALMUS 27.

Inter adversa, spes resurgendi.

AD te, Dómine, clamábo; Deus meus, ne síleas à me: * nequandò táceas à me, et assimilábor descendéntibus in lacum.

Exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ, dùm oro ad te, * dùm extollo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatóribus; * et cum operántibus iniquitátem ne perdas me:

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in córdibus eórum.

Da illis secundùm ópera eórum, * et secundùm nequítiam adinventiónum ipsórum.

Secundùm ópera mánuum eórum tríbue illis: * redde retributiónem eórum ipsis.

Quóniam non intellexérunt ópera Dómini, et in ópera mánuum ejus; * déstrues illos, et non ædificábis eos.

Benedictus Dóminus, * quóniam exaudívit vocem deprecatiónis meæ.

Dóminus adjútor meus, et protector meus : * in ipso sperávit cor meum, et adjútus sum.

Et reflóruit caro mea ; * et ex voluntáte mea confitébor ei.

Dóminus fortitúdo plebis suæ, * et protector salvatiónum Christi sui est.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ ; * et rege eos, et extolle illos usquè in æternum.

PSALMUS 29.

Resurrectionis Psalmus.

EXaltábo te, Dómine, quóniam suscepísti me, * nec delectásti inimícos meos super me.

Dómine Deus meus, clamávi ad te, * et sanásti me.

Dómine, eduxísti ab inferno ánimam meam : * salvásti me à descendéntibus in lacum.

Psállite Dómino, sancti ejus, * et confitémini memóriæ sanctitátis ejus ;

Quóniam ira in indignatióne ejus, * et vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus, * et ad matutínum lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : * Non movébor in æternum.

Dómine, in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem :

Avertísti fáciem tuam à me ; * et factus sum conturbátus.

Ad te, Dómine, clamábo ; * et ad Deum meum deprecábor.

Quæ utílitas in sánguine meo, * dùm descendo in corruptiónem ?

Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam ?

Audívit Dóminus, et misértus est meî : * Dóminus factus est adjútor meus.

Convertísti planctum meum in gaúdium mihi : * conscidísti saccum meum, et circumdedísti me lætítiâ ;

Ut cantet tibi glória mea, et non compúngar : * Dómine Deus meus, in æternum confitébor tibi.

PSALMUS 65.

Canticum Resurrectionis.

JUbiláte Deo, omnis terra ; psalmum dícite nómini ejus, * date glóriam laudi ejus.

Dícite Deo : Quàm terribília sunt ópera tua, Dómine ! * in multitúdine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, et psallat tibi : * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, et vidéte ópera Dei : * terríbilis in consíliis super fílios hóminum.

Qui convertit mare in áridam ; in flúmine pertransíbunt pede : * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in æternum; óculi ejus super gentes respíciunt : * qui exásperant, non exaltentur in semetipsis.

Benedícite, gentes, Deum nostrum; * et audítam fácite vocem laudis ejus :

Qui pósuit ánimam meam ad vitam, * et non dedit in commotiónem pedes meos.

Quóniam probasti nos, Deus : * igne nos examinasti, sicut examinátur argentum.

Induxisti nos in láqueum, posuisti tribulatiónes in dorso nostro : * imposuisti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem et aquam; * et eduxisti nos in refrigérium.

Introíbo in domum tuam in holocaustis : * reddam tibi vota mea,

Quæ distinxérunt lábia mea, et locútum est os meum * in tribulatióne mea.

Holocausta medúlata ófferam tibi cum incenso aríetum : * ófferam tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * et exaltávi sub lingua mea.

Iniquitátem si aspexi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exaudívit Deus, * et attendit voci deprecatiónis meæ.

Benedictus Deus, * qui non amóvit oratiónem meam, et misericórdiam suam à me.

Post ultimum Responsorium, dicitur Te Deum, *si dicendum sit.*

TE Deum laudámus, * te Dóminum confitémur.

Te æternum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli; * tibi cœli, et universæ potestátes;

Tibi Chérubim et Séraphim * incessábili voce proclámant :

Sanctus,
Sanctus,
Sanctus,
Dóminus Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli et terra * majestátis glóriæ tuæ.

Te gloriósus * Apostolórum chorus,

Te Prophetárum * laudábilis número rus,

Te Mártyrum candidátus * laudat exércitus.

Te per orbem terrárum * sancta confitétur Eccléesia;

Patrem * immensæ majestátis :

Venerandum tuum verum, * et únicum Fílium;

Sanctum quoque * paraclétum Spíritum.

Tu Rex * glóriæ, Christe,

Tu Patris * sempiternus es Filius :

Tu, ad liberandum susceptúrus hóminem, * non horruisti Vírginis úterum:

Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credéntibus regna cœlórum :

Tu, ad déxteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergò quæsumus, fámulis tuis súbveni, * quos pretióso sánguine redemisti.

AEternâ fac * cum Sanctis tuis in glória munerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bénedic hæreditáti tuæ ;

Et rege eos, * et extolle illos usquè in æternum.

Per síngulos dies * benedícimus te ;

Et laudámus nomen tuum in séculum, * et in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, die istò * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine; * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi ; * non confundar in æternum.

℣. *Sacerdotalis, ut in Proprio.*

Si non continuò sequantur Laudes, hìc dicitur : Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus. *Deindè Oratio propria, cum integra conclusione. Et tunc antè Laudes dicitur secretò*, Pater *et* Ave.

AD LAUDES.

DEus, † in adjutórium meum intende : ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

Glória Patri, etc.

Antiphonæ in Proprio.

PSALMUS 62.

AEternorum bonorum desiderium.

DEus, Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, quàm multipliciter tibi caro mea * in terra deserta, et ínvia, et inaquósa.

Sic in sancto appárui tibi : * ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas, * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea, * et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea, * et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tuî super stratum meum, * in matutínis meditábor in te.

Quia fuisti adjútor meus, * et in velamento alárum tuárum exultábo.

Adhæsit ánima mea post te ; * me suscépit déxtera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, * introíbunt in inferióra terræ :

Tradentur in manus gládii, * partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo ; * quia obstructum est os loquéntium iníqua.

PSALMUS 92.

Christi regnum et eloquia extolluntur.

DOminus regnávit ; decórem indútus est : * indútus est Dóminus fortitúdinem, et præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur

Paráta sedes tua ex tunc : * à século tu es.

Elevavérunt flúmina, Dómine : * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos, * à vócibus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris : * mirábilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, in longitúdinem diérum.

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum et laudes exhortatio.

JUbiláte Deo, omnis terra ; servíte Dómino in lætítia : * introíte in conspectu ejus in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, et non ipsi nos.

Pópulus ejus, et oves páscuæ ejus, introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, * quóniam suávis est Dóminus.

In æternum misericórdia ejus, * et usquè in generatiónem et generatiónem véritas ejus.

Canticum ut in Proprio.

[*In Festis verò proprium Canticum non habentibus, dicitur sequens.*

CANT. TRIUM PUEROR.

Dan. 3.

Cunctæ creaturæ ad benedicendum Domino invitantur.

BEnedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedícite, cœli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cœlos sunt, Dómino : * benedícite, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol et luna, Dómino : * benedícite, stellæ cœli, Dómino.

Benedícite, omnis imber et ros, Dómino : * benedícite, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis et æstus, Dómino : * benedícite, frigus et æstus, Dómino.

Benedícite, rores et pruína, Dómino : * benedícite, gelu et frigus, Dómino.

Benedícite, glácies et nives, Dómino : * benedícite, noctes et dies, Dómino.

Benedícite, lux et ténebræ, Dómino : * benedícite, fúlgura et nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminum, * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes et colles, Dómino : * benedícite, universa germinántia in terrâ, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedícite, mária et flúmina, Dómino.

Benedícite, cete et ómnia quæ moventur in aquis, Dómino : * benedícite, omnes vólucres cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ et pécora, Dómino : * benedícite, fílii hóminum, Dómino.

Benedícat Israel Dóminum : * laudet et superexaltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino : * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus et ánimæ justórum, Dómino : * benedícite, sancti et húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Ananía, Azaría, Mísael, Dómino : * laudáte et superexaltáte eum in sécula.

Hìc, loco Glória Patri, *dicitur :*

Benedicámus Patrem, et Fílium, cum sancto Spíritu ; * laudémus et superexaltémus eum in sécula.

Benedictus es, Dómine, in firmamento cœli ; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.]

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum, de cœlis : * laudáte eum in excelsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus : * laudáte eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna : * laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cœli cœlórum : * et aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini ;

Quia ipse dixit, et facta sunt : * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in æternum, et in séculum séculi : * præceptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum, de terra ; * dracónes, et omnes abyssi ;

Ignis, grando, nix, glá-

cies, spíritus procellárum, * quæ fáciunt verbum ejus;

Montes, et omnes colles, * ligna fructífera, et omnes cedri;

Béstiæ, et universa pécora; * serpentes, et vólucres pennátæ.

Reges terræ, et omnes pópuli; * príncipes, et omnes júdices terræ;

Júvenes et vírgines, senes cum junióribus, laudent nomen Dómini, * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Conféssio ejus super cœlum et terram; * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus, * fíliis Israel, pópulo appropinquanti sibi.

Capitulum, Hymnus, ℣. et Antiph. ut in Proprio.

Cantícum Zachariæ.

Luc. 1.

De Redemptoris adventu gratiarum actio.

BEnedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, et fecit redemptiónem plebis suæ;

Et erexit cornu salútis nobis * in domo David púeri sui,

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium qui odérunt nos;

Ad faciendam misericórdiam cum pátribus nostris, * et memorári testamenti sui sancti:

Jusjurandum quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis;

Ut sine timóre, de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi,

In sanctitáte et justítia coràm ipso: * ómnibus diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta Altíssimi vocáberis; * præíbis enim antè fáciem Dómini paráre vias ejus,

Ad dandam sciéntiam, salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum,

Per víscera misericórdiæ Dei nostri, * in quibus visitávit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent, * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri.

Antiphonâ et Oratio, ut in Proprio; posteà dicitur:

Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deindè, Pater noster.

AD PRIMAM.

[Pater , Ave , *si separetur ab Officio præcedenti ; et sic ad alias Horas.*]

℣. Deus , † in adjutórium , etc.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere ,
Deum precémur súpplices ,
Nostras ut ipse dírigat ,
Lux increáta , sémitas.

Nil lingua , nil peccet manus ;
Nil mens iníne cógitet :
In ore simplex véritas ,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dùm fluet dies ,
O Christe , custos pérvigil ,
Quas sævus hostis óbsidet ,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor :
Auctóre quæ te cœpimus ,
Da , te favente , prósequi.

Superba ne nimìs caro
Menti licenter ímperet ,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

Doxologia et Antiphona in Proprio.

PSALMUS 117.

Gratiarum actio ob Salvatoris manifestationem.

CONfitémini Dómino , quóniam bonus , * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc Israel quóniam bonus , * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicat nunc domus Aáron , * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent Dóminum , * quóniam in séculũ misericórdia ejus.

De tribulatióne invocávi Dóminum , * et exaudívit me in latitúdine Dóminus.

Dóminus mihi adjútor , * non timébo quid fáciat mihi homo.

Dóminus mihi adjútor , * et ego despíciam inimícos meos.

Bonum est confídere in Dómino , * quàm confídere in hómine.

Bonum est speráre in Dómino , * quàm speráre in princípibus.

Omnes gentes circuiérunt me ; * et in nómine Dómini , quia ultus sum in eos.

Circumdantes circumdedérunt me ; * et in nómine Dómini , quia ultus sum in eos.

Circumdedérunt me sicut apes , et exarsérunt sicut ignis in spinis ; * et in nómine Dómini , quia ultus sum in eos.

Impulsus , eversus sum ut cáderem ; * et Dóminus suscépit me.

Fortitúdo mea , et laus mea Dóminus , * et factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis et salútis * in tabernáculis justórum.

Déxtera Dómini fecit virtútem , déxtera Dómini exaltávit me : * déxtera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam, * et narrábo ópera Dómini.

Castígans castigávit me Dóminus, * et morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas justítiæ: * ingressus in eas, confitébor Dómino.

Hæc porta Dómini; * justi intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Lápidem quem reprobavérunt ædificántes: * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * et est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus: * exultémus et lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ô Dómine, benè prosperáre: * benedictus qui venit in nómine Dómini.

Benedíximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, et illuxit nobis.

Constitúite diem solemnem in condensis, * usquè ad cornu altáris.

Deus meus es tu, et confitébor tibi: * Deus meus es tu, et exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * et factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMS 118.

Divinæ legis laus et amor.

BEáti immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutantur testimónia ejus, * in toto corde exquírunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ * ad custodiéndas justificatiónes tuas!

Tunc non confundar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directióne cordis; * in eo quod dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam; * non me derelinquas usquequáquè.

In quo córrigit adolescéntior viam suam? * in custodiendo sermónes tuos.

In toto corde meo exquisívi te: * ne repellas me à mandátis tuis.

In corde meo abscondi elóquia tua, * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine: * doce me justificatiónes tuas.

In lábiis meis * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.

In mandátis tuis exer-

cébor , * et considerábo vias tuas.

In justificatiónibus tuis meditábor : * non obliviscar sermónes tuos.

Divisio Psalmi 118.

RETríbue servo tuo , vivífica me ; * et custódiam sermónes tuos.

Revéla óculos meos , * et considerábo mirabília de lege tua.

Incola ego sum in terra ; * non abscondas à me mandáta tua.

Concupívit ánima mea desideráre justificatiónes tuas * in omni témpore.

Increpasti superbos : * maledicti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium et contemptum ; * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes , et adversùm me loquebantur ; * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam et testimónia tua meditátio mea est , * et consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit pavimento ánima mea : * vivífica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi , et exaudísti me : * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum instrue me ; * et exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me , * et de lege tua miserére meî.

Viam veritátis elégi : * judícia tua non sum oblítus.

Adhæsi testimóniis tuis , Dómine : * noli me confúndere.

Viam mandatórum tuórum cucurri , * cùm dilatasti cor meum.

Quando fit Officium de Dominica , nisi aliter notetur , dicitur sequens

SYMBOLUM.

QUicumque vult salvus esse , * antè ómnia opus est ut téneat cathólicam fidem :

Quam nisi quisque íntegram inviolatamque serváverit , * absque dúbio in æternum perîbit.

Fides autem cathólica hæc est , * ut unum Deum in Trinitáte , et Trinitátem in Unitáte veneréмur ;

Neque confundentes persónas , * neque substántiam separantes.

Alia est enim persóna Patris ,ália Fílii , *ália Spíritûs sancti.

Sed Patris , et Fílii , et Spíritûs sancti una est divínitas , * æquális glória , coætérna majestas.

Qualis Pater , talis Fílius , * talis Spíritus sanctus.

Increátus Pater , increátus Fílius , * increátus Spíritus sanctus.

Immensus Pater, immensus Fílius, * immensus Spíritus sanctus.

AEternus Pater, æternus Fílius, * æternus Spíritus sanctus.

Et tamen non tres æterni, * sed unus æternus.

Sicut non tres increáti, nec tres immensi, * sed unus increátus, et unus immensus.

Simíliter omnípotens Pater, omnípotens Fílius, * omnípotens Spíritus sanctus;

Et tamen non tres omnipotentes, * sed unus omnípotens.

Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dii, * sed unus est Deus.

Ita Dóminus Pater, Dóminus Fílius, * Dóminus Spíritus sanctus;

Et tamen non tres dómini, * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillátim unamquamque persónam, Deum ac Dóminum confitéri christiánâ veritáte compéllimur; * ita tres deos aut dóminos dícere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Fílius à Patre solo est, * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spíritus sanctus à Patre et Fílio, * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procédens.

Unus ergò Pater, non tres patres: unus Fílius, non tres fílii: * unus Spíritus sanctus, non tres spíritus sancti.

Et in hac Trinitáte nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres persónæ coæternæ sibi sunt et coæquáles.

Ita ut per ómnia, sicut jam suprà dictum est, * et Unitas in Trinitáte, et Trínitas in Unitáte veneranda sit.

Qui vult ergò salvus esse, * ita de Trinitáte séntiat.

Sed necessárium est ad æternam salútem, * ut incarnatiónem quoque Dómini nostri Jesu Christi fidéliter credat.

Est ergò fides recta, ut credámus et confiteámur * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei Fílius, Deus et homo est.

Deus est ex substántia Patris antè sécula génitus, * et homo est ex substántia matris in século natus.

Perfectus Deus, perfectus homo; * ex ánima rationáli, et humána carne subsistens.

AEquális Patri secundùm divinitátem, * minor Patre secundùm humanitátem.

Qui licèt Deus sit et

homo, * non duo tamen, sed unus est Christus.

Unus autem non conversióne divinitátis in carnem, * sed assumptióne humanitátis in Deum.

Unus omnínò, non confusióne susbtántiæ, * sed unitáte persónæ.

Nam sicut ánima rationális et caro unus est homo; * ita Deus et homo unus est Christus.

Qui passus est pro salúte nostra, descendit ad ínferos, * tértiâ die resurrexit à mórtuis:

Ascendit ad cœlos, sedet ad déxteram Dei Patris omnipotentis, * indè ventúrus est judicáre vivos et mórtuos:

Ad cujus adventum omnes hómines resúrgere habent cum corpóribus suis, * et redditúri sunt de factis própriis ratiónem.

Et qui bona egérunt, íbunt in vitam æternam; * qui verò mala, in ignem æternum.

Hæc est fides cathólica; * quam nisi quisque fidéliter firmiterque credíderit, salvus esse non póterit.

Capitulum. *Ephes.* 5.

Erátis aliquando ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *breve.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. ℣. [*ut in Proprio.*] * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Rom.* 6.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecisti, tuâ nos hódiè salva virtúte; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur. Si verò non le-

gatur Martyrologium , Officium capituli incipitur absolutè sic.

℣. Pretiósa in conspectu Dómini , ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María , et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum ; ut secundùm eum qui vocávit nos , Sanctum , et ipsi in omni conversatióne sancti simus. ℟. Amen. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

[*In Dominicis omittuntur , et Suffragium pro Defunctis , (nisi legatur Necrologium) , et Preces ad opus manuum.*

Lector , Jube , domne , benedícere. [*Lectrix dicit* , domna.] *Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem.*]

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram , et in corde nostro superscríbat eas. ℟. Amen. *Hebr.* 8.

Tum fit lectio Canonis , qui pro singulis diebus habetur ad calcem Breviarii ; in cujus fine dicitur : Tu autem , Dómine , miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem , Hebdomadarius dicit : Adjutórium nostrum in nómine Dómini , ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. *Lector versus ad eum* , Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono , ut faciámus ejus voluntátem , fáciens in nobis quod pláceat corâm se ; per Jesum Christum , cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13.

Lector , Amen.

Posteà , si aliud Officium non sequatur , dicitur secretò : Fidélium ánimæ , etc.

AD TERTIAM.

℣. Deus , † in adjutórium.

HYMNUS.

O Fons amóris , Spíritus , O sancte donórum parens ,
Tuas refúsus íntimis Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo Cum Patre nectis Fílium , Et nos amóris mútui Arctis coapta néxibus.

Doxologia et Antiphona in Proprio.

Ex Psalmo 118.

LEgem pone mihi , Dómine , viam justificatiónum tuárum ; * et exquíram eam semper.

Da mihi intellectum , et scrutábor legem tuam ; * et custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum , * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua , * et non in avarítiam.

Averte óculos meos , ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo eló-

quium tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum quod suspicátus sum, * quia judícia tua jucunda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua, Dómine, * salutáre tuum secundùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum, * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáquè ; * quia in judíciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper, * in séculum, et in séculum séculi.

Et ambulábam in latitúdine, * quia mandáta tua exquisívi.

Et loquébar de testimóniis tuis in conspectu regum, * et non confundébar.

Et meditábar in mandátis tuis, * quæ dilexi.

Et levávi manus meas ad mandáta tua quæ dilexi, * et exercébar in justificatiónibus tuis.

Divisio Psalmi 118.

MEmor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in humilitáte mea, * quia elóquium tuum vivificávit me.

Superbi iniquè agébant usquequáquè : * à lege autem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum tuórum à século, Dómine ; * et consolátus sum.

Defléctio ténuit me * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui, Dómine ; * et custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi, * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea, Dómine, dixi, * custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo : * miserére meî secundùm elóquium tuum.

Cogitávi vias meas, * et converti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, et non sum turbátus, * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumplexi sunt me ; * et legem tuam non sum oblítus.

Médiâ nocte surgébam ad confitendum tibi * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * et custodiéntium mandáta tua.

Misericórdiâ tuâ, Dómine, plena est terra :

* justificatiónes tuas doce me.

Divisio Psalmi 118.

BOnitátem fecisti cum servo tuo, Dómine, * secundùm verbum tuum.

Bonitátem, et disciplínam, et sciéntiam doce me; * quia mandátis tuis crédidi.

Priusquàm humiliárer, ego delíqui: * propterèa elóquium tuum custodívi.

Bonus es tu; * et in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.

Multiplicáta est super me iníquitas superbórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.

Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me; * ut discam justificatiónes tuas.

Bonum mihi lex oris tui * super míllia auri et argenti.

Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me: * da mihi intellectum, et discam mandáta tua.

Qui timent te, vidébunt me, et lætabuntur; * quia in verba tua supersperávi.

Cognóvi, Dómine, quia æquitas judícia tua, * et in veritáte tua humiliasti me.

Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secundùm elóquium tuum servo tuo.

Véniant mihi miseratiónes tuæ, et vivam; * quia lex tua meditátio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè iniquitátem fecérunt in me; * ego autem exercébor in mandátis tuis.

Convertantur mihi timentes te, * et qui novérunt testimónia tua.

Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confundar.

Antiphona, Capitulum, ℟. *br. et* ℣. *ut in Proprio.*

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, †in adjutórium.

HYMNUS.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.

Doxologia et Antiphona in Proprio.

Ex Psalmo 118.

DEfécit in salutáre tuum ánima mea, * et in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, dicentes: * Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut

uter in pruina ; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui? * quando fácies de persequéntibus me judícium ?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes ; * sed non ut lex tua.

Omnia mandáta tua , véritas : * iníquè persecúti sunt me , ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra : * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secundùm misericórdiam tuam vivífica me , * et custódiam testimónia oris tui.

In æternum , Dómine , * verbum tuum pérmanet in cœlo.

In generatiónem et generatiónem véritas tua : * fundasti terram , et pérmanet.

Ordinatióne tuâ persevérat dies ; * quóniam ómnia sérviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditátio mea est , * tunc fortè periissem in humilitáte mea.

In æternum non obliviscar justificatiónes tuas ; * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego , salvum me fac ; * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres ut pérderent me : * testimónia tua intellexi.

Omnis consummatiónis vidi finem : * latum mandátum tuum nimis.

Divisio Psalmi 118.

QUómodò dilexi legem tuam , Dómine ! * totâ die meditátio mea est.

Super inimícos meos prudentem me fecisti mandáto tuo ; * quia in æternum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi , * quia testimónia tua meditátio mea est.

Super senes intellexi , * quia mandata tua quæsívi.

Ab omni via mala prohíbui pedes meos ; * ut custódiam verba tua.

A judíciis tuis non declinávi ; * quia tu legem posuisti mihi.

Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua ! * super mel ori meo.

A mandátis tuis intellexi : * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.

Lucerna pédibus meis verbum tuum , * et lumen sémitis meis.

Jurávi et státui * custodíre judícia justítiæ tuæ.

Humiliátus sum usquequáque , Dómine : * vivífica me secundùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac , Dómine , * et judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis semper ; * et legem tuam non sum oblítus.

Posuérunt peccatóres láqueum mihi ; * et de

mandátis tuis non erávi.

Hæreditáte acquisívi testimónia tua in æternum ; * quia exultátio cordis mei sunt.

Inclinávi cor meum ad faciendas justificatiónes tuas in æternum , * propter retributiónem.

Divisio Psalmi 118.

INíquos ódio hábui , * et legem tuam dilexi.

Adjútor et susceptor meus es tu ; * et in verbum tuum supersperávi.

Declináte à me , malígni ; * et scrutábor mandáta Dei mei.

Súscipe me secundùm elóquium tuum , et vivam ; * et non confundas me ab expectatióne mea.

Adjuva me , et salvus ero ; * et meditábor in justificatiónibus tuis semper.

Sprevisti omnes discedentes à judíciis tuis , * quia injusta cogitátio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ : * ídeò dilexi testimónia tua.

Confíge timóre tuo carnes meas : * à judíciis enim tuis tímui.

Feci judícium et justítiam : * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe servum tuum in bonum : * non calumnientur me superbi.

Oculi mei defecérunt in salutáre tuum , * et in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam , * et justificatiónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum , ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi , Dómine : * dissipavérunt legem tuam.

Ideò dilexi mandáta tua * super aurum et topázion.

Proptéreà ad omnia mandáta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.

Antiphona , Capitulum , ℟. *br. et* ℣. *ut in Proprio. Oratio conveniens.*

AD NONAM.

℣. Deus , † in adjutórium.

HYMNUS.

PRono volútus ímpetu ,
Inclínat in noctem dies ;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe , dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia ,
Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.

Doxologia et Antiphona in Proprio.

Ex Psalmo 118.

MIrabília testimónia tua ; * ídeò scrutáta est ea ánima mea.

Declarátio sermónum tuórum illúminat , * et intellectum dat párvulis.

Os meum apérui , et at-

traxi spíritum; * quia mandáta tua desiderábam.

Aspice in me, et miserére meî, * secundùm judícium diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dírige secundùm elóquium tuum; * et non dominétur meî omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis hóminum, * ut custódiam mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina super servum tuum, * et doce me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei; * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es, Dómine, * et rectum judícium tuum.

Mandasti justítiam testimónia tua, * et veritátem tuam nimis.

Tabéscere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignítum elóquium tuum vehementer; * et servus tuus dilexit illud.

Adolescéntulus sum ego, et contemptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Justítia tua, justítia in æternum; * et lex tua véritas.

Tribulátio et angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in æternum: * intellectum da mihi, et vivam.

Divisio Psalmi 118.

Clamávi in toto corde meo, exaudi me, Dómine: * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac; * ut custódiam mandáta tua.

Prævéni in maturitáte, et clamávi; * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculò; * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundùm misericórdiam tuam, Dómine; * et secundùm judícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequentes me iniquitáti: * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine; * et omnes viæ tuæ véritas.

Inítio cognóvi de testimóniis tuis; * quia in æternum fundasti ea.

Vide humilitátem meam, et éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica judícium meum, et rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.

Longè à peccatóribus salus; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine: * secundùm judícium tuum vivífica me.

Multi qui persequuntur me, et tribulant me; *

à testimóniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricantes, et tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandáta tua dilexi, Dómine: * in misericórdia tua vivífica me.

Princípium verborum tuórum, véritas: * in æternum ómnia judícia justítiæ tuæ.

Divisio Psalmi 118.

PRíncipes persecúti sunt me gratis; * et à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua, * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, et abominátus sum: * legem autem tuam dilexi.

Séptiès in die laudem dixi tibi * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam; * et non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum, Dómine; * et mandáta tua dilexi.

Custodívit ánima mea testimónia tua, * et dilexit ea vehementer.

Servávi mandáta tua et testimónia tua; * quia omnes viæ meæ in conspectu tuo.

Appropinquet deprecátio mea in conspectu tuo, Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspectu tuo: secundùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum; * quia ómnia mandáta tua æquitas.

Fiat manus tua ut salvet me; * quóniam mandáta tua elégi.

Concupívi salutáre tuum, Dómine; * et lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea, et laudábit te; * et judícia tua adjuvábunt me.

Errávi sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.

Antiphona, Capitulum, ℟. br. et ℣. ut in Proprio.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, † in adjutórium.

Antiphonæ in Proprio.

PSALMUS 109.

Christi divinitas, regnum et sacerdotium.

DIxit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis;

Donec ponam inimícos tuos, * scabellum pedum tuórum.

Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion; * domináre in médio inimicórum tuórum.

Tecum princípium in die virtútis

virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero antè lucíferum génui te.

Jurávit Dóminus, et non pœnitébit eum: * Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

Dóminus à dextris tuis: * confrégit in die iræ suæ reges.

Judicábit in natiónibus; implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.

De torrente in via bibet: * proptéreà exaltábit cáput.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob sua per Christum beneficia.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justórum et congregatióne.

Magna ópera Dómini, * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio et magnificéntia opus ejus: * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum * miséricors et miserátor Dóminus.

Escam dedit timéntibus se: * memor erit in séculum testamenti sui.

Virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo; * ut det illis hæreditátem géntium.

Opera mánuum ejus véritas et judícium; * fidélia ómnia mandáta ejus:

Confirmáta in séculum séculi, * facta in veritáte et æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intellectus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in séculum séculi.

PSALMUS 111.

Christi et omnium in Christo justorum encomium.

BEátus vir qui timet Dóminum, * in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.

Glória et divítiæ in domo ejus; * et justítia ejus manet in séculum séculi.

Exortum est in ténebris lumen rectis; * miséricors, et miserátor, et justus.

Jucundus homo, qui miserétur et cómmodat, dispónet sermónes suos in judício; * quia in æternum non commovébitur.

In memória æterna erit justus: * ab auditióne malâ non timébit.

Parátum cor ejus sperâre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur, donec despíciat inimícos suos.

Dispersit, dedit paupéribus; * justítia ejus manet in séculum séculi: cornu ejus exaltábitur in glória.

Peccátor vidébit, et irascétur; déntibus suis fremet, et tabescet: * desidérium peccatórum períbit.

PSALMUS 112.

Dei laus ob fidelium per Christum exaltationem et multiplicationem.

LAudáte, púeri, Dóminum; * laudáte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini benedictum, * ex hoc nunc, et usquè in séculum.

A solis ortu usquè ad occásum, * laudábile nomen Dómini.

Excelsus super omnes gentes Dóminus, * et super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * et humília réspicit in cœlo et in terra?

Súscitans à terra ínopem, * et de stércore érigens páuperem;

Ut cóllocet eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.

Qui habitáre facit stérilem in domo: * matrem filiórum lætantem.

PSALMUS 113.

Ecclesiæ per Christum liberatio: idolorum vanitas.

IN éxitu Israel de AEgypto, * domûs Jacob de pópulo bárbaro;

Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potestas ejus.

Mare vidit, et fugit: * Jordánis conversus est retrorsùm.

Montes exultavérunt ut aríetes, * et colles sicut agni óvium.

Quid est tibi, mare, quòd fugisti? * et tu, Jordánis, quia conversus es retrorsùm?

Montes, exultastis sicut aríetes? * et colles, sicut agni óvium?

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob;

Qui convertit petram in stagna aquárum, * et rupem in fontes aquárum.

Non nobis, Dómine, non nobis, * sed nómini tuo da glóriam super misericórdia tua et veritáte tua;

Nequandò dicant gentes: * Ubi est Deus córum?

Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcumque vóluit fecit.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt.

Aures habent, et non áudient: * nares habent, et non odorábunt.

Manus habent, et non palpábunt; pedes habent, et non ambulá-

bunt : * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant, qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel sperávit in Dómino : * adjútor eórum et proctector eórum est.

Domus Aáron sperávit in Dómino : * adjútor eórum et protector eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino : * adjútor eórum et protector córum est.

Dóminus memor fuit nostrî, * et benedixit nobis.

Benedixit dómui Israel : * benedixit dómui Aáron.

Benedixit ómnibus qui timent Dóminum, * pusillis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos, * super vos et super fílios vestros.

Benedicti vos à Dómino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Dómino : * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te, Dómine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc, et usquè in séculum.

Capitulum, Hymnus, ℣. et Antiph. ut in Proprio.

CANTICUM B. MARIÆ VIRGINIS. Luc 1.

Dei laus ob incarnati Verbi mysterium.

MAgníficat * ánima mea Dóminum,

Et exultávit spíritus meus, * in Deo salutári meo ;

Quia respexit humilitátem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna qui potens est ; * et sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo : * dispersit superbos mente cordis sui.

Depósuit potentes de sede, * et exaltávit húmiles.

Esurientes implévit bonis, * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ,

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham et sémini ejus in sécula.

Deindè dicitur Antiph. et Oratio, ut in Proprio.

AD COMPLETORIUM.

Lector : Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *Solus vel sola recitans dicit absolutè Benedictionem.*]

Bened. Quicumque hanc régulam sécuti fúerint,

pax super illos et misericórdia. *Gal.* 6. ℟. Amen.

Tum fit lectio Novi Testamenti, ut habetur pro singulis diebus ad calcem Breviarii. In fine lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Signando pollice pectus Hebdomadarius dicit: ℣. Converte nos, † Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

Hìc facienda est Confessio peccatorum ut habetur in Feriis Quadragesimæ, ad Primam: scilicèt mediocri voce, Confíteor, etc. *Completâ Confessione, Hebdomadarius elevans vocem, dicit:*

℣. Deus, † in adjutórium. *Antiph. in Proprio.*

PSALMUS 4.

In Deo fidelium spes et requies.

CUm invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatasti mihi.

Miserére meî, * et exaudi oratiónem meam.

Fílii hóminum, úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, et quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus Sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, et nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium justítiæ, * et speráte in Dómino.

Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona? * signátum est super nos lumen vultûs tui, Dómine.

Dedisti lætítiam in corde meo: * à fructu frumenti, vini et ólei sui multiplicáti sunt.

In pace in idipsum dórmiam et requiescam: * quóniam tu, Dómine, singulàriter in spe constituisti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutela, nihil per diem vel noctem timendum.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei cœli commorábitur.

Dicet Dómino: Susceptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum;

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi, et sub pennis ejus sperábis: * scuto circúmdabit te véritas ejus.

Non timébis à timóre nocturno, * à sagitta volante in die:

A negótio perambulante in ténebris, * ab incursu et dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mil-

le, et decem míllia à dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit..

Verúmtamen óculis tuis considerábis, * et retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam, Tu es, Dómine, spes mea, * Altíssimum posuisti refúgium tuum ;

Non accédet ad te malum, * et flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te, * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te, * ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basiliscum ambulábis, * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum : * prótegam eum, quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, * et ego exáudiam eum.

Cum ipso sum in tribulatióne : * erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum, * et ostendam illi salutáre meum.

PSALMUS 133.

Deus die et nocte benedicendus.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri ;

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * et benedícite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Antiph. et Hymnus ut in Proprio.

CAPITULUM. 1. *Thess.* 5.

OMnes vos fílii lucis estis, et fílii diéi : non sumus noctis, neque tenebrárum : ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis : * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi : ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Antiph. in Proprio.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. 2.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace ;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * antè fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Antiph. in Proprio.

℣. Dóminus vobiscum,
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram; et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant, et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vobiscum.
℣. Benedicámus Dómino.

Finito Completorio, submissâ voce dicitur signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. ℟. Amen.

[*Qui solus recitat, loco* vobis, *dicit* nobis.]

[*Secretò:* Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.]

Posteà dicitur Antiphona de B. Maria Virgine, quæ habetur in Proprio.

Post Completum Officium dicitur secretò, Pater. Ave. Credo.

Deindè fit Suffragium pro Defunctis, nisi factum fuerit ad Primam.

Quando Suffragium pro defunctis fit post Completorium, omittitur, Fidélium ánimæ; *et continuò post* Grátia Dómini nostri, *dicitur Antiphona de B. Maria.*

FERIA SECUNDA.

Ad Officium Noct.

Dómine, lábia, *suprà, p. 1.*

Invitatorium Hymnus et Antiph. ut in Proprio; et sic sequentibus Feriis.

IN I. NOCTURNO.

Psalmus 103.

Deus, ob multiplicia naturæ et gratiæ per Dei Verbum miracula, benedicendus.

BEnedic, ánima mea, Dómino: * Dómine Deus meus, magnificátus es vehementer.

Confessiónem et decórem induisti, * amictus lúmine sicut vestimento;

Extendens cœlum sicut pellem, * qui tegis aquis superióra ejus;

Qui ponis nubem ascensum tuum; * qui ámbulas super pennas ventórum;

Qui facis Angelos tuos spíritus, * et ministros tuos ignem urentem;

Qui fundasti terram super stabilitátem suam: * non inclinábitur in séculum séculi.

Abyssus, sicut vestimentum, amictus ejus: * super montes stabunt aquæ.

Ab increpatióne tua fúgient; * à voce tonítrui tui formidábunt.

Ascendunt montes, et descendunt campi, * in locum quem fundasti eis.

Términum posuisti, quem non transgredientur; * neque convertentur operíre terram.

Quis emittis fontes in convállibus: * inter médium móntium pertransíbunt aquæ.

Potábunt omnes béstiæ agri: * expectábunt ónagri in siti sua.

Super ea vólucres cœli habitábunt: * de médio petrárum dabunt voces.

Rigans montes de superióribus suis: * de fructu óperum tuórum satiábitur terra:

Prodúcens fœnum jumentis, * et herbam servitúti hóminum,

Ut edúcas panem de terra, * et vinum lætíficet cor hóminis;

Ut exhílaret fáciem in óleo, * et panis cor hóminis confirmet.

Saturabuntur ligna campi, * et cedri Líbani quas plantávit.

Illìc pásseres nidificábunt: * heródii domus dux est eórum.

Montes excelsi cervis, * petra refúgium herináciis.

Fecit lunam in témpora: * sol cognóvit occásum suum.

Posuisti ténebras, et facta est nox; * in ipsa pertransíbunt omnes béstiæ sylvæ.

Cátuli leónum rugientes, ut rápiant, * et quærant à Deo escam sibi.

Ortus est sol, et congregáti sunt; * et in cubílibus suis collocabuntur.

Exíbit homo ad opus suum, * et ad operatiónem suam usquè ad vésperum.

Divisio Psalmi 103.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * ómnia in sapiéntia fecisti; impléta est terra possessióne tuâ.

Hoc mare magnum, et spatiósum mánibus; * illìc reptília, quorum non est número, animália pusilla cum magnis.

Illìc naves pertransíbunt: * draco iste quem formasti ad illudendum ei.

Omnia à te expectant, * ut des illis escam in témpore.

Dante te illis, cólligent: * aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte.

Avertente autem te fáciem, turbabuntur: * áuferes spíritum eórum, et defícient, et in púlverem suum revertentur.

Emittes Spíritum tuum, et creábuntur; * et renovábis fáciem terræ.

Altera divisio Psalmi 103.

Sit glória Dómini in séculum: * lætábitur Dóminus in opéribus suis;

Qui réspicit terram, et facit eam trémere; * qui tangit montes, et fúmigant.

Cantábo Dómino in vita

mea: * psallam Deo meo, quámdiù sum.

Jucundum sit ei elóquium meum: * ego verò delectábor in Dómino.

Defíciant peccatóres à terra, et iníqui, ita ut non sint: * bénedic, ánima mea, Dómino.

IN II. NOCTURNO.

PSALMUS 104.

Beneficia Israelitico populo collata celebrantur et enumerantur.

CONfitémini Dómino, et invocáte nomen ejus: * annuntiáte inter gentes ópera ejus.

Cantáte ei, et psállite ei: * narráte ómnia mirabília ejus.

Laudámini in nómine sancto ejus: * lætétur cor quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, et confirmámini: * quærite fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium ejus quæ fecit, * prodígia ejus, et judícia oris ejus,

Semen Abraham servi ejus, * fílii Jacob electi ejus.

Ipse Dóminus Deus noster: * in universa terra judícia ejus.

Memor fuit in séculum testamenti sui, * verbi quod mandávit in mille generatiónes,

Quod dispósuit ad Abraham; * et juramenti sui ad Isaac.

Et státuit illud Jacob in præceptum, * et Israel in testamentum ætérnum;

Dicens: Tibi dabo terram Chánaan * funículum hæreditátis vestræ;

Cùm essent número brevi, * paucíssimi, et íncolæ ejus.

Et pertransiérunt de gente in gentem, * et de regno ad pópulum álterum.

Non relíquit hóminem nocére eis, * et corrípuit pro eis reges.

Nolíte tángere christos meos, * et in prophétis meis nolíte malignári.

Divisio Psalmi 104. Et VOcávit [Dóminus] famem super terram, * et omne firmamentum panis contrívit.

Misit antè eos virum; * in servum venúmdatus est Joseph.

Humiliavérunt in compédibus pedes ejus: * ferrum pertránsiit ánimam ejus.

Donec veníret verbum ejus, * elóquium Dómini inflammávit eum.

Misit rex, et solvit eum; * princeps populórum, et dimísit eum.

Constítuit eum dóminum domûs suæ, * et príncipem omnis possessiónis suæ;

Ut erudíret príncipes ejus sicut semetipsum, * et senes ejus prudéntiam docéret.

Et intrávit Israel in

AEgyptum; * et Jacob áccola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum vehementer, * et firmávit eum super inimícos ejus.

Convertit cor eórum, ut odírent pópulum ejus, * et dolum fácerent in servos ejus.

Altera divisio Psalmi 104.

MIsit [Dóminus] Móysen servum suum, * Aáron quem élegit ipsum.

Pósuit in eis verba signórum suórum, * et prodigiórum in terra Cham.

Misit ténebras, et obscurávit; * et non exacerbávit sermónes suos.

Convertit aquas eórum in sánguinem, * et occídit pisces eórum.

Edidit terra eórum ranas * in penetrálibus regum ipsórum.

Dixit; et venit cœnomyía, et cíniphes * in ómnibus fínibus eórum.

Pósuit plúvias eórum grándinem, * ignem comburentem in terra ipsórum.

Et percussit víneas eórum, et ficúlneas eórum; * et contrívit lignum fínium eórum.

Dixit; et venit locusta et bruchus, * cujus non erat número:

Et comédit omne fœnum in terra eórum, * et comédit omnem fructum terræ eórum.

Et percussit omne primogénitum in terra eórum, * primítias omnis labóris eórum.

Et eduxit eos cum argento et auro; * et non erat in tríbubus eórum infirmus.

Lætáta est AEgyptus in profectióne eórum; * quia incúbuit timor eórum super eos.

Expandit nubem in protectiónem eórum, * et ignem ut lucéret eis per noctem.

Petiérunt, et venit coturnix; * et pane cœli saturávit eos.

Dirúpit petram, et fluxérunt aquæ: * abiérunt in sicco flúmina;

Quóniam memor fuit verbi sancti suì, * quod hábuit ad Abraham púerum suum.

Et eduxit pópulum suum in exultatióne, * et electos suos in lætítia.

Et dedit illis regiónes géntium: * et labóres populórum possedérunt;

Ut custódiant justificatiónes ejus, * et legem ejus requírant.

IN III. NOCTURNO.

PSALMUS 105.

Misericordia Dei celebranda. Israeliticus populus peccata sua agnoscens et recolens, salutem poscit.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias

Dómini, * auditas fáciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custódiunt judícium, * et fáciunt justítiam in omni témpore.

Memento nostrî, Dómine, in beneplácito pópuli tui: * vísita nos in salutári tuo,

Ad videndum in bonitáte electórum tuórum, ad lætandum in lætítia gentis tuæ; * ut laudéris cum hæreditáte tua.

Divisio Psalmi 105.

PEccávimus cum pátribus nostris: * injustè égimus, iniquitátem fécimus.

Patres nostri in AEgypto non intellexérunt mirabília tua: * non fuérunt mémores multitúdinis misericórdiæ tuæ.

Et irritavérunt ascendentes in mare, * mare rubrum.

Et salvávit eos propter nomen suum, * ut notam fáceret poténtiam suam.

Et increpuit mare rubrum, et exsiccátum est: * et deduxit eos in abyssis, sicut in deserto.

Et salvávit eos de manu odiéntium, * et redémit eos de manu inimíci.

Et opéruit aqua tribulantes eos: * unus ex eis non remansit.

Et credidérunt verbis ejus, * et laudavérunt laudem ejus.

Citò fecérunt, oblíti sunt óperum ejus, * et non sustinuérunt consílium ejus.

Et concupiérunt concupiscéntiam in deserto, * et tentavérunt Deum in inaquóso.

Et dedit eis petitiónem ipsórum, * et misit saturitátem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen in castris, * Aáron sanctum Dómini.

Aperta est terra, et deglutívit Dathan, * et opéruit super congregatiónem Abíron.

Et exarsit ignis in synagóga eórum; * flamma combussit peccatóres.

Et fecérunt vítulum in Horeb, * et adoravérunt scúlptile;

Et mutavérunt glóriam suam * in similitúdinem vítuli comedentis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui salvávit eos, * qui fecit magnália in AEgypto, mirabília in terra Cham, terribília in mari rubro.

Et dixit ut dispérderet eos, si non Móyses electus ejus stetisset in confractióne, in conspectu ejus, * ut avérteret iram ejus, ne dispérderet eos.

Et pro níhilo habuérunt terram desiderábilem: * non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in tabernáculis suis: * non exaudiérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum

suam super eos, * ut prostérneret eos in desérto,

Et ut dejíceret semen eórum in natiónibus, * et dispérgeret eos in regiónibus.

Et initiáti sunt Beélphegor, * et comedérunt sacrifícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in adinventiónibus suis; * et multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees, et placávit; * et cessávit quassátio.

Et reputátum est ei in justítiam, * in generatiónem et generatiónem usquè in sempiternum.

Et irritavérunt eum ad aquas contradictiónis; * et vexátus est Móyses propter eos,

Quia exacerbavérunt spíritum ejus; * et distínxit in lábiis suis.

Altera divisio Psalmi 105.

NOn disperdidérunt gentes, * quas dixit Dóminus illis.

Et commixti sunt inter gentes, * et didicérunt ópera eórum.

Et serviérunt sculptílibus eórum; * et factum est illis in scándalum.

Et immolavérunt fílios suos * et fílias suas dæmóniis.

Et effudérunt sánguinem innocéntem, * sánguinem filiórum suórum, et filiárum suárum, quas sacrificavérunt sculptílibus Chánaan.

Et infecta est terra in sanguínibus, et contamináta est in opéribus eórum; * et fornicáti sunt in adinventiónibus suis.

Et irátus est furóre Dóminus in pópulum suum, * et abominátus est hæreditátem suam.

Et trádidit eos in manus géntium; * et dominnáti sunt eórum qui odérunt eos.

Et tribulavérunt eos inimíci eórum, * et humiliáti sunt sub mánibus eórum.

Sæpè liberávit eos: * ipsi autem exacerbavérunt eum in consílio suo, et humiliáti sunt in iniquitátibus suis.

Et vidit, cùm tribularentur; * et audívit oratiónem eórum.

Et memor fuit testaménti sui, * et pœnítuit eum secundùm multitúdinem misericórdiæ suæ.

Et dedit eos in misericórdias, * in conspectu ómnium qui céperant eos.

Salvos nos fac, Dómine Deus noster, * et cóngrega nos de natiónibus;

Ut confiteámur nómini sancto tuo, * et gloriémur in laude tua.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usquè in séculum; * et dicet omnis pópulus: Fiat, fiat.

Versiculus ut in Proprio. Post Versic. dicitur secretò, Pater noster.

Absolutio et Benedictiones, ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones cum ℣. *habentur in Proprio de Tempore; et sic in sequentibus Feriis.*

Non dicitur Te Deum *in Feriis, nisi Tempore Paschali.*

℣. *Sacerd. ut in Proprio.*

AD LAUDES.

℣. Deus, † in adjutórium.

Antiph. ut in Proprio.

PSALMUS 91.

Laudandus Deus, in operibus suis magnificus, justus in judiciis.

BOnum est confitéri Dómino, * et psállere nómini tuo, Altíssime,

Ad annuntiandum manè misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem,

In decachordo psaltério, * cum cántico in cíthara;

Quia delectasti me, Dómine, in factúra tua, * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quàm magnificáta sunt ópera tua, Dómine! * nimìs profundæ factæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non cognoscet, * et stultus non intélliget hæc.

Cùm exorti fúerint peccatóres sicut fœnum, et apparúerint omnes qui operantur iniquitátem, * ut intéreant in séculum séculi:

Tu autem Altíssimus * in æternum, Dómine;

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt, * et dispergentur omnes qui operantur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicornis cornu meum, * et senectus mea in misericórdia úberi.

Et despexit óculus meus inimícos meos, * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet auris mea.

Justus ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri florébunt.

Adhùc multiplicabuntur in senecta úberi, * et benè patientes erunt,

Ut annúntient quóniam rectus Dóminus Deus noster, * et non est iníquitas in eo.

PSALMUS 135.

Misericordia Creatoris et Redemptoris ob multa in populum suum beneficia celebratur.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo deórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui facit mirabília mag-

na solus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit cœlos in intellectu, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui firmávit terram super aquas, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui fecit luminária magna, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Solem in potestátem diéi, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Lunam et stellas in potestátem noctis, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Divisio Psalmi 135.

[Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;]

Qui percussit AEgyptum cum primogénitis eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui eduxit Israel de médio eórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

In manu potenti, et bráchio excelso, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui divísit mare rubrum in divisiónes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et eduxit Israel per médium ejus, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et excussit Pharaónem et virtútem ejus in mari rubro, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui traduxit pópulum suum per desertum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui percussit reges magnos, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et occídit reges fortes, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Sehon regem Amorrhæórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et Og regem Basan, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et dedit terram eórum hæreditátem, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Hæreditátem Israel servo suo, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Quia in humilitáte nostra memor fuit nostrî, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Et redémit nos ab inimícis nostris, * quóniam in æternum misericórdia ejus;

Qui dat escam omni carni, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Deo cœli, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Confitémini Dómino dominórum, * quóniam in æternum misericórdia ejus.

Quando fit Officium de Feria, dicitur Canticum ut in Proprio.

[*In Festis verò dicitur seq. nisi propr. habeatur.*

Canticum. *Eccli.* 39.

Laudandus et benedicendus Deus in operibus suis.

COllaudáte cánticum, * et benedícite Dóminum in opéribus suis.

Date nómini ejus magnificéntiam, * et confitémini illi in voce labiórum vestrórum, et in cánticis labiórum, et cítharis;

Et sic dicétis in confessióne: * Opera Dómini universa bona valdè.

In verbo ejus stetit aqua sicut congéries: * et in sermóne oris illíus sicut exceptória aquárum;

Quóniam in præcepto ipsíus placor fit, * et non est minorátio in salúte ipsíus.

Opera omnis carnis coràm illo, * et non est quidquam abscónditum ab óculis ejus.

A século usquè in séculum réspicit, * et nihil est mirábile in conspectu ejus.]

Psalmus 134.

Deus, ob universa in populum suum beneficia, laudandus. Idolorum vanitas.

LAudáte nomen Dómini; * laudáte, servi, Dóminum.

Qui statis in domo Dómini, * in átriis domûs Dei nostri,

Laudáte Dóminum, quia bonus Dóminus: * psállite nómini ejus, quóniam suáve;

Quóniam Jacob elégit sibi Dóminus, * Israel in possessiónem sibi.

Quia ego cognóvi quòd magnus est Dóminus, * et Deus noster præ ómnibus diis.

Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit, * in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis.

Edúcens nubes ab extrémo terræ, * fúlgura in plúviam fecit;

Qui prodúcit ventos de thesauris suis; * qui percussit primogénita AEgypti ab hómine usquè ad pecus.

Et misit signa et prodígia in médio tui, AEgypte, * in Pharaónem, et in omnes servos ejus;

Qui percussit gentes multas, * et occídit reges fortes,

Sehon regem Amorrhæórum, et Og regem Basan, * et ómnia regna Chánaan.

Et dedit terram eórum hæreditátem, * hæreditátem Israel pópulo suo.

Dómine, nomen tuum in æternum: * Dómine, memoriále tuum in generatiónem et generatiónem;

Quia judicábit Dóminus pópulum suum, * et in servis suis deprecábitur.

Simulácra géntium argentum et aurum: * ópera mánuum hóminum.

Os habent, et non loquentur: * óculos habent, et non vidébunt:

Aures habent, et non áudient;* neque enim est spíritus in ore ipsórum.

Símiles illis fiant qui fáciunt ea, * et omnes qui confídunt in eis.

Domus Israel, benedícite Dómino: * domus Aáron, benedícite Dómino:

Domus Levi, benedícite Dómino: * qui timétis Dóminum, benedícite Dómino.

Benedictus Dóminus ex Sion, * qui hábitat in Jerúsalem.

Antiph. Capitulum, Hymnus, etc. ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.

Preces, quando dicuntur, habentur in Proprio.

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominica præcedenti; et sic in aliis Horis et Feriis.

AD PRIMAM.

℣. Deus,†in adjutórium.

Hymnus, Jam lucis, *et Antiphona ut in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

PSALMUS 8.

Mundus Verbo Dei creatus et redemptus.

DOmine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

Quóniam eleváta est magnificéntia tua * super cœlos.

Ex ore infántium et lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos, * ut déstruas inimícum et ultórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum; * lunam et stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es ejus? * aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glóriâ et honóre coronásti eum, * et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subjecísti sub pédibus ejus, * oves et boves universas, ínsuper et pécora campi;

Vólucres cœli, * et pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster, * quàm admirábile est nomen tuum in universa terra!

PSALMUS 76.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi; * voce meâ ad Deum, et intendit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contrà eum; * et non sum deceptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, et delectátus sum, et exercitátus sum; et defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias

óculi mei: * turbátus sum, et non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos; * et annos æternos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo; * et exercitábar, et scopébam spíritum meum.

Numquid in æternum projíciet Deus? * aut non appónet ut complacítior sit adhùc?

Aut in finem misericórdiam suam abscindet, * à generatióne in generatiónem?

Aut obliviscétur miseréri Deus? * aut continébit in ira sua misericórdias suas?

Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio dexteræ Excelsi.

Divisio Psalmi 76.

MEmor fui óperum Dómini, * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum;

Et meditábor in ómnibus opéribus tuis, * et in adinventiónibus tuis exercébor.

Deus, in sancto via tua: * quis Deus magnus sicut Deus noster?

Tu es Deus qui facis mirabília, * notam fecísti in pópulis virtútem tuam:

Redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, * fílios Jacob et Joseph.

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ, et timuérunt; * et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sonitûs aquárum; * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ tránseunt; * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis; * et vestígia tua non cognoscentur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum * in manu Móysi et Aáron.

Antiph. Capitulum, ℟. *br. et Preces, quandò dicuntur, habentur in Proprio; et sic in aliis Feriis.*

AD TERTIAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, O fons amóris, *et Antiphona, ut in Proprio.*

PSALMUS 24.

Pœnitentis oratio veniam et auxilium à Deo poscentis propter ipsius bonitatem et nomen.

AD te, Dómine, levávi ánimam meam: * Deus meus, in te confído,

Non erubéscam, * neque irrídeant me inimíci mei.

Etenim universi qui sústinent te, non confundéntur: * confundantur omnes iníqua agentes supervácuè.

Vias tuas, Dómine, demonstra mihi, * et sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritáte tua, et doce me; * quia tu es Deus salvátor meus, et te sustínui totâ die.

Reminíscere miserationum tuárum, Dómine, * et misericordiárum tuárum quæ à século sunt.

Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris: * secundùm misericórdiam tuam memento meî tu, propter bonitátem tuam, Dómine.

Dulcis et rectus Dóminus: * propter hoc legem dabit delinquéntibus in via.

Díriget mansuétos in judício: * docébit mites vias suas.

Universæ viæ Dómini, misericórdia et véritas * requiréntibus testamentum ejus et testimónia ejus.

Propter nomen tuum, Dómine, * propitiáberis peccáto meo; multum est enim.

Divisio Psalmi 24.

QUis est homo qui timet Dóminum? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur, * et semen ejus hæreditábit terram.

Firmamentum est Dóminus timéntibus eum; * et testamentum ipsíus, ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum; * quóniam ipse evellet de láqueo pedes meos.

Réspice in me, et miserére meî; * quia únicus et pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicátæ sunt: * de necessitátibus meis érue me.

Vide humilitátem meam et labórem meum, * et dimitte universa delicta mea.

Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, * et ódio iníquo odérunt me.

Custódi ánimam meam et érue me: * non erubéscam, quóniam sperávi in te.

Innocentes et recti adhæsérunt mihi; * quia sustínui te.

Líbera, Deus, Israel * ex ómnibus tribulatiónibus suis.

PSALMUS 95.

Super omnes gentes regnat Christus: judicabit populos in æquitate.

CAntáte Dómino cántico novum: * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, et benedícite nómini ejus; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabília ejus;

Quóniam magnus Dóminus, et laudábilis ni-

mis ; * terríbilis est super omnes deos ;

Quóniam omnes dii géntium dæmónia : * Dóminus autem cœlos fecit.

Conféssio et pulchritúdo in conspectu ejus : * sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afferte Dómino, pátriæ géntium, afferte Dómino glóriam et honórem ; * afferte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, et introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commoveátur à fácie ejus universa terra ; * dícite in géntibus quia Dóminus regnávit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovébitur : * judicábit pópulos in æquitáte.

Lætentur cœli et exultet terra, commoveátur mare et plenitúdo ejus : * gaudébunt campi, et ómnia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia ligna sylvárum à fácie Dómini, quia venit ; * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terræ in æquitáte, * et pópulos in veritáte sua.

Antiph. Capit. ℟. *br.* ℣. *et Preces, si dicendæ sint, habentur in Proprio.*

Oratio conveniens.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Jam solis, *et Antiph. ut in Proprio.*

PSALMUS 46.

Christus Rex magnus super omnem terram : ipsi psallendum.

OMnes gentes, pláudite mánibus : * jubiláte Deo in voce exultatiónis ;

Quóniam Dóminus excelsus, terríbilis : * Rex magnus super omnem terram.

Subjécit pópulos nobis, * et gentes sub pédibus nostris.

Elégit nobis hæreditátem suam, * spéciem Jacob, quam dilexit.

Ascendit Deus in júbilo, * et Dóminus in voce tubæ.

Psállite Deo nostro, psállite : * psállite Regi nostro, psállite.

Quóniam rex omnis terræ Deus, * psállite sapienter.

Regnábit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregáti sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ vehementer eleváti sunt.

PSALMUS 97.

Deus laudandus ob Christi salvatoris adventum et manifestationem.

CAntáte Dómino cánticum novum, * quia mirabília fecit.

Salvávit sibi déxtera

ejus : * et bráchium sanctum ejus.

Notum fecit Dóminus salutáre suum : * in conspectu géntium revelávit justítiam suam.

Recordátus est misericórdiæ suæ, * et veritátis suæ dómui Israel.

Vidérunt omnes términi terræ * salutáre Dei nostri.

Jubiláte Deo, omnis terra : * cantáte, et exultáte, et psállite.

Psállite Dómino in cíthara, in cíthara et voce psalmi : * in tubis ductílibus et voce tubæ córneæ, jubiláte in conspectu regis Dómini.

Moveátur mare, et plenitúdo ejus ; * orbis terrárum, et qui hábitant in eo.

Flúmina plaudent manu, simul montes exultábunt à conspectu Dómini, * quóniam venit judicáre terram.

Judicábit orbem terrárum in justítia, * et pópulos in æquitáte.

PSALMUS 98.

Christi regnum super omnes populos : ipse est cui serviebant patres antiqui.

DOminus regnávit, irascantur pópuli ; * qui sedet super Chérubim, moveátur terra.

Dóminus in Sion magnus, * et excelsus super omnes pópulos.

Confiteántur nómini tuo magno, quóniam terríbile et sanctum est ; * et honor regis judícium díligit.

Tu parásti directiónes : * judícium et justítiam in Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus ; * quóniam sanctum est.

Móyses et Aáron in sacerdótibus ejus, * et Sámuel inter eos qui invocant nomen ejus.

Invocábant Dóminum, et ipse exaudiébat eos : * in columna núbis loquebátur ad eos.

Custodiébant testimónia ejus, * et præceptum quod dedit illis.

Dómine Deus noster, tu exaudiébas eos : * Deus, tu propítius fuísti eis, et ulciscens in omnes adinventiónes eórum.

Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte in monte sancto ejus ; * quóniam sanctus Dóminus Deus noster.

Antiph. Capit. ℟. *br.* ℣. *et Preces, si dicendæ sint, habentur in Proprio.*

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus, Prono volútus, *et Antiph. ut in Proprio.*

PSALMUS 52.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt et abomi-

nábiles facti sunt in iniquitátibus : * non est qui fáciat bonum.

Deus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usquè ad unum.

Nonnè scient omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam ut cibum panis ?

Deum non invocavérunt : * illìc trepidavérunt timóre, ubì non erat timor.

Quóniam Deus dissipávit ossa eórum qui homínibus placent : * confúsi sunt, quóniam Deus sprevit eos.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * cùm convérterit Deus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 72.

Dùm improbi in hac vita videntur felices, probi, quòd sua quemque maneant præmia, consolatione levantur.

QUàm bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde !

Mei autem penè moti sunt pedes, * penè effúsi sunt gressus mei ;

Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.

Quia non est respectus morti eórum, * et firmamentum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * et cum homínibus non flagellabuntur.

Ideò ténuit eos supérbia : * operti sunt iniquitáte et impietáte suâ.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum : * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt et locúti sunt nequítiam : * iniquitátem in excelso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum, * et lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hìc ; * et dies pleni invenientur in eis.

Et dixérunt : Quómodò scit Deus ? * et, Si est sciéntia in Excelso ?

Ecce ipsi peccatóres, et abundantes in século, * obtinuérunt divítias.

Et dixi : Ergò sine causa justificávi cor meum, * et lavi inter innocentes manus meas ;

Et fui flagellátus totâ die, * et castigátio mea in matutínis.

Si dicébam, Narrábo sic ; * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.

Existimábam ut cognóscerem hoc : * labor est antè me,

Donec intrem in sanctuárium Dei, * et intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter

dolos posuisti eis : * dejecísti eos, dùm allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem! * subitò defecérunt; periérunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnium surgéntium, Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum, et renes mei commutáti sunt; * et ego ad níhilum redactus sum, et nescívi.

Ut jumentum factus sum apud te; * et ego semper tecum.

Divisio Psalmi 72.

TEnuisti [Dómine] manum déxteram meam, et in voluntáte tua deduxisti me, * et cum glória suscepisti me.

Quid enim mihi est in cœlo? * et à te quid vólui super terram?

Defécit caro mea, et cor meum : * Deus cordis mei, et pars mea, Deus, in æternum.

Quia ecce qui élongant se à te, períbunt : * perdidisti omnes qui fornicántur abs te.

Mihi autem adhærére Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam;

Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas * in portis fíliæ Sion.

Antiph. Capit. ℟. *br.* ℣. *et Preces, si dicendæ sint, habentur in Proprio.*

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

℣. Deus, † in adjutórium.

Antiph. in Proprio.

PSALMUS 114.

Anima Deum beneficum diligens, æterna fiducialiter expectat præmia.

DIlexi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem oratiónis meæ.

Quia inclinávit aurem suam mihi, * et in diébus meis invocábo.

Circumdedérunt me dolóres mortis, * et perícula inferni invenérunt me.

Tribulatiónem et dolórem invéni; et nomen Dómini invocávi : * O Dómine, líbera ánimam meam.

Miséricors Dóminus, et justus, * et Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus : * humiliátus sum, et liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam; * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regióne vivórum.

PSALMUS 120.

Dominus custos animæ fidelis et universæ Ecclesiæ suæ.

LEvávi óculos meos in montes, * undè véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dó-

mino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotiónem pedem tuum, * neque dormítet qui custódit te.

Ecce non dormitábit neque dórmiet, * qui custódit Israel.

Dóminus custódit te, Dóminus protéctio tua * super manum déxteram tuam.

Per diem sol non urette, * neque luna per noctem.

Dóminus custódit te ab omni malo : * custódiat ánimam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat intróitum tuum et éxitum tuum, * ex hoc nunc, et usquè in séculum.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ à periculis ereptæ gratiarum actio.

NIsi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israel ; * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cùm exúrgerent hómines in nos, * fortè vivos deglutissent nos.

Cùm irascerétur furor eórum in nos, * fórsitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransívit ánima nostra, * fórsitan pertransisset ánima nostra aquam intolerábilem.

Benedictus Dóminus, * qui non dedit nos in captiónem déntibus eórum.

Anima nostra sicut passer erepta est * de láqueo venántium.

Láqueus contrítus est ; * et nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum et terram.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnificè cum eis egit.

IN convertendo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consoláti.

Tunc replétum est gáudio os nostrum, * et lingua nostra exultatióne.

Tunc dicent inter gentes : * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobiscum : * facti sumus lætantes.

Converte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua.

Venientes autem vénient cum exultatióne, * portantes manípulos suos.

PSALMUS 136.

Sub hujus mundi Babylone, anima fidelis coràm Deo gemit.

SUper flúmina Babylónis, illìc sédimus, * et flévimus, cùm recordarémur Sion.

In salícibus in médio ejus, * suspéndimus órgana nostra ;

Quia illìc interrogavé-

runt nos, qui captívos duxérunt nos, * verba cantiónum;

Et qui abduxérunt nos: * Hymnum cantáte nobis de cánticis Sion.

Quómodò cantábimus cánticum Dómini * in terra aliéna?

Si oblítus fúero tuî, Jerúsalem, * oblivióni detur déxtera mea.

Adhæreat lingua mea fáucibus meis, * si non memínero tuî;

Si non proposúero Jerúsalem * in princípio lætítiæ meæ.

Memor esto, Dómine, filiórum Edom * in die Jerúsalem;

Qui dicunt: Exinaníte, exinaníte * usquè ad fundamentum in ea.

Fília Babylónis mísera: * beátus qui retríbuet tibi retributiónem tuam, quam retribuisti nobis.

Beátus qui tenébit, * et allídet párvulos tuos ad petram.

Capitulum, Hymnus, ℣. *Antiph. ad* Magníficat, *et Preces, quando dicuntur, etc. habentur in Proprio; et sic in sequentibus Feriis.*

Oratio, quando propria non assignatur, dicitur de Dominicâ præcedenti.

AD COMPLETORIUM.

Jube, domne, etc. *ut in Proprio.*

Antiphona pariter in Proprio.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus et fiducia.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dñe, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè: * sed tu, Dómine, usquequò?

Convértere, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam;

Quóniam non est in morte, qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitébitur tibi?

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus: * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam: * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei: * convertantur et erubescant valdè velóciter.

PSALMUS 7.

Christi pro nobis patientis oratio. Adjutorium nostrum à Domino.

DOmine Deus meus, in te sperávi : * salvum me fac ex ómnibus persequéntibus me, et líbera me ;

Nequandò rápiat ut leo ánimam meam, * dùm non est qui rédimat, neque qui salvum fáciat.

Dómine Deus meus, si feci istud ; * si est iníquitas in mánibus meis ;

Si réddidi retribuéntibus mihi mala, * décidam méritò ab inimícis meis ínánis.

Persequátur inimícus ánimam meam, et comprehendat, et conculcet in terra vîtam meam : * et glóriam meam in púlverem dedúcat.

Exurge, Dómine, in îra tua ; * et exaltáre in fínibus inimicórum meórum.

Et exurge, Dómine Deus meus, * in præcepto quod mandasti.

Et synagóga populórum circúmdabit te ; * et propter hanc in altum regrédere.

Dóminus júdicat pópulos : * júdica me, Dómine, secundùm justítiam meam, et secundùm innocéntiam meam super me.

Consumétur nequítia peccatórum : * et dírige justum, scrutans corda et renes, Deus.

Justum adjutórium meum à Dómino, * qui salvos facit rectos corde.

Divisio Psalmi 7.

DEus judex justus, fortis et pátiens, * numquid irascitur per síngulos dies ?

Nisi conversi fuéritis, gládium suum vibrábit : * arcum suum tetendit, et parávit illum ;

Et in eo parávit vasa mortis : * sagittas suas ardéntibus effécit.

Ecce partúriit injustítiam : * concépit dolórem, et péperit iniquitátem.

Lacum apéruit, et effódit eum ; * et íncidit in fóveam quam fecit.

Convertétur dolor ejus in caput ejus ; * et in vérticem ipsíus iníquitas ejus descendet.

Confitébor Dño secundùm justítiam ejus, * et psallam nómini Dñi altíssimi.

Hymnus, Capitulum, ℟. br. Antiph. ad Nunc dimittis, *et Preces, quando dicuntur, habentur in Proprio ; et sic in ceteris Feriis.*

FERIA TERTIA.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

PSALMUS 14.

Dilectio proximi viam salutis aperit.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo ? * aut quis requiescet in monte sancto tuo ?

Qui

Qui ingréditur sine mácula, * et operátur justítiam;

Qui lóquitur veritátem in corde suo; * qui non egit dolum in lingua sua;

Nec fecit próximo suo malum, * et oppróbrium non accépit adversùs próximos suos.

Ad níhilum deductus est in conspectu ejus malignus: * timentes autem Dóminum glorificat.

Qui jurat próximo suo, et non décipit; * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, et múnera super innocentem non accépit.

Qui facit hæc, * non movébitur in æternum.

PSALMUS 18.

Natura et lex, Christus et Evangelium, dilectionem proximi commendant.

CŒli enarrant glóriam Dei, * et ópera mánuum ejus annúntiat firmamentum.

Dies diéi eructat verbum, * et nox nocti índicat sciéntiam.

Non sunt loquélæ, neque sermónes, * quorum non audiantur voces eórum.

In omnem terram exívit sonus eórum, et in fines orbis terræ verba eórum: * in sole pósuit tabernáculum suum.

Et ipse tanquàm sponsus procédens de thálamo suo, * exultávit ut gigas ad currendam viam.

A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usquè ad summum ejus: * nec est qui se abscondat à calóre ejus.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculáta, convertens ánimas: * testimónium Dómini fidéle, sapiéntiam præstans párvulis.

Justítiæ Dómini rectæ, lætificantes corda: * præceptum Dómini lúcidum, illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus, pérmanens in séculum séculi: * judícia Dómini vera, justificáta in semetipsa.

Desiderabília super aurum et lápidem pretiósum multum, * et dulcióra super mel et favum.

Etenim servus tuus custódit ea: * in custodiendis illis retribútio multa.

Delicta quis intélligit? * ab occultis meis munda me, et ab aliénis parce servo tuo.

Si mei non fuérint dominàti, * tunc immaculátus ero, et emundábor à delicto máximo.

Et erunt ut compláceant elóquia oris mei, * et meditátio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine, adjútor meus, * et redemptor meus.

IN II. NOCTURNO.

Psalmus 71.

Regnum Christi, qui tanto nos amore dilexit, prænuntiatur.

DEus, judícium tuum regi da, * et justítiam tuam fílio regis;

Judicáre pópulum tuum in justítia, * et páuperes tuos in judício.

Suscípiant montes pacem pópulo, * et colles justítiam.

Judicábit páuperes pópuli, et salvos fáciet fílios páuperum, * et humiliábit calumniatórem.

Et permanébit cum sole et antè lunam, * in generatióne et generatiónem.

Descendet sicut plúvia in vellus, * et sicut stillicídia stillántia super terram.

Oriétur in diébus ejus justítia, et abundántia pacis, * donec auferátur luna.

Et dominábitur à mari usquè ad mare, * et à flúmine usquè ad términos orbis terrárum.

Coràm illo prócident AEthíopes; * et inimíci ejus terram lingent.

Divisio Psalmi 71.

REges Tharsis et insulæ múnera ófferent: * reges Arabum et Saba dona addúcent.

Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes gentes sérvient ei;

Quia liberábit páuperem à potente, * et páuperem cui non erat adjútor.

Parcet páuperi et ínopi; * et ánimas páuperum salvas fáciet.

Ex usúris et iniquitáte rédimet ánimas eórum; * et honorábile nomen eórum coràm illo.

Et vivet, et dábitur ei de auro Arábiæ, et adorábunt de ipso semper: * totâ die benedícent ei.

Et erit firmamentum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus; * et florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.

Sit nomen ejus benedictum in sécula: * antè solem pérmanet nomen ejus.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ: * omnes gentes magnificábunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus.

Et benedictum nomen majestátis ejus in æternum; * et replébitur majestáte ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Psalmus 100.

Regnum Christi, qui cunctos in proximum iniquos disperdet, describitur.

MIsericórdiam et judícium * cantábo tibi, Dómine.

Psallam, et intélligam in via immaculáta, * quando vénies ad me.

Perambulábam in inno-

céntia cordis mei, * in médio domûs meæ.

Non proponébam antè óculos meos rem injustam: * facientes prævaricatiónes odívi.

Non adhæsit mihi cor pravum: * declinantem à me malignum non cognoscébam.

Detrahentem secrétò próximo suo, * hunc persequébar.

Superbo óculo, et insatiábili corde, * cum hoc non edébam.

Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum: * ámbulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat.

Non habitábit in médio domûs meæ, qui facit supérbiam: * qui lóquitur iníqua, non direxit in conspectu oculórum meórum.

In matutíno interficiébam omnes peccatóres terræ, * ut dispérderem de civitáte Dómini omnes operantes iniquitátem.

IN III. NOCTURNO.

PSALMUS 106.

Misericordia Dei in populum suum celebranda et imitanda, sub diversis emblematibus pingitur.

COnfitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt à Dómino, * quos redémit de manu inimíci;

Et de regiónibus congregávit eos, * à solis ortu et occásu, ab aquilóne et mari.

Erravérunt in solitúdine, in inaquóso: * viam civitátis habitáculi non invenérunt.

Esurientes, et sitientes; * ánima eórum in ipsis defécit.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum erípuit eos.

Et deduxit eos in viam rectam, * ut irent in civitátem habitatiónis.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia satiávit ánimam inánem, * et ánimam esurientem satiávit bonis.

Sedentes in ténebris et umbra mortis, * vinctos in mendicitáte et ferro;

Quia exacerbavérunt elóquia Dei, * et consílium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in labóribus cor eórum: * infirmáti sunt, nec fuit qui adjuváret.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Et eduxit eos de ténebris et umbrâ mortis, * et víncula eórum dirúpit.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum;

Quia contrívit portas

æreas, * et vectes férreos confrégit.

Divisio Psalmi 106.

SUscépit eos [Dóminus] de via iniquitátis eórum: * propter injustítias enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominánta est ánima eórum: * et appropinquavérunt usquè ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur; * et de necessitátibus eórum liberávit eos.

Misit verbum suum, et sanávit eos; * et erípuit eos de interitiónibus eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et sacrífícent sacrifícium laudis, * et annúntient ópera ejus in exultatióne.

Qui descendunt mare in návibus, * facientes operatiónem in aquis multis;

Ipsi vidérunt ópera Dómini, * et mirabília ejus in profundo.

Dixit, et stetit spíritus procellæ; * et exaltáti sunt fluctus ejus.

Ascendunt usquè ad cœlos, et descendunt usquè ad abyssos: * ánima eórum in malis tabescébat.

Turbáti sunt, et moti sunt sicut ébrius; * et omnis sapiéntia eórum devoráta est.

Et clamavérunt ad Dóminum, cùm tribularentur, * et de necessitátibus eórum eduxit eos.

Et státuit procellam ejus in auram, * et siluérunt fluctus ejus.

Et lætáti sunt, quia siluérunt: * et deduxit eos in portum voluntátis eórum.

Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, * et mirabília ejus fíliis hóminum.

Et exaltent eum in ecclésia plebis, * et in cáthedra seniórum laudent eum.

Altera divisio Psalmi 106.

POsuit [Dóminus] flúmina in desertum, * et éxitus aquárum in sitim:

Terram fructíferam in salsúginem, * à malítia inhabitántium in ea.

Pósuit desertum in stagna aquárum, * et terram sine aqua in éxitus aquárum;

Et collocávit illìc esurientes: * et constituérunt civitátem habitatiónis.

Et seminavérunt agros, et plantavérunt víneas; * et fecérunt fructum nativitátis.

Et benedixit eis, et multiplicáti sunt nimìs; * et jumenta eórum non minorávit.

Et pauci facti sunt, * et vexáti sunt à tribulatióne malórum, et dolóre.

Effúsa est contémptio super príncipes; * et er-

ráre fecit eos in ínvio, et non in via.

Et adjúvit páuperem de inópia, * et posuit sicut oves famílias.

Vidébunt recti, et lætabuntur; * et omnis iníquitas oppilábit os suum.

Quis sápiens, et custódiet hæc? * et intélliget misericórdias Dómini?

AD LAUDES.

PSALMUS 23.

Dilectio proximi ad cœlos ducit, ubi Christus Rex gloriæ ingressus est.

DOmini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo;

Quia ipse super mária fundávit eum, * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascendet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde, * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino, * et misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

PSALMUS 84.

Regnum Christi expectatum et promissum, regnum pacis.

BEnedixisti, Dómine, terram tuam; * avertisti captivitátem Jacob.

Remisisti iniquitátem plebis tuæ; * operuisti omnia peccáta eórum.

Mitigasti omnem iram tuam; * avertisti ab ira indignatiónis tuæ.

Converte nos, Deus salutáris noster, * et averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irascéris nobis? * aut extendes iram tuam à generatióne in generatiónem?

Deus, tu conversus vivificábis nos; * et plebs tua lætábitur in te.

Ostende nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * et salutáre tuum da nobis.

Audiam quid loquátur in me Dóminus Deus; * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * et in eos qui convertuntur ad cor.

Verúmtamen propè timentes eum salutáre ip-

síus : * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : * justítia et pax osculátæ sunt.

Véritas de terra orta est, * et justítia de cœlo prospexit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem ; * et terra nostra dabit fructum suum.

Justítia antè eum ambulábit, * et ponet in via gressus suos.

PSALMUS 96.

Christus Rex ab Angelis adorandus. Qui diligit eum, odit malum.

DOminus regnávit ; exultet terra, * lætentur ínsulæ multæ.

Nubes et calígo in circúitu ejus : * justítia et judícium corréctio sedis ejus.

Ignis antè ipsum præcédet, * et inflammábit in circúitu inimícos ejus.

Illuxérunt fúlgura ejus orbi terræ : * vidit, et commóta est terra.

Montes sicut cera fluxérunt à fácie Dómini, * à fácie Dómini omnis terra.

Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, * et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus.

Confundantur omnes qui adórant sculptília, * et qui gloriantur in simulácris suis.

Adoráte eum, * omnes Angeli ejus.

Audívit, et lætáta est Sion : * et exultavérunt fíliæ Judæ propter judícia tua, Dómine ;

Quóniam tu Dóminus altíssimus super omnem terram : * nimis exaltátus es super omnes deos.

Qui dilígitis Dóminum, odíte malum : * custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum ; de manu peccatóris liberábit eos.

Lux orta est justo, * et rectis corde lætítia.

Lætámini, justi, in Dómino, * et confitémini memóriæ sanctificatiónis ejus.

In Feriis, Canticum ut in Proprio.

℣. *In Festis verò proprium Canticum non habentibus, dicitur sequens*

CANTICUM. Eccli. 36.

Patres antiqui pro nobis orabant, nobis caritatis exemplum præbentes.

MIserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, * et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum.

Et immitte timórem tuum super gentes quæ non exquisiérunt te ; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Alleva manum tuam super gentes aliénas, * ut vídeant poténtiam tuam.

Sicut enim in conspectu eórum sanctificátus es in nobis, * sic in cons-

pectu nostro magnificáberis in eis;

Ut cognoscant te, * sicut et nos cognóvimus quóniam non est Deus præter te, Dómine.

Innova signa, et immúta mirabília: * glorífica manum et bráchium dextrum.

Excita furórem, et effunde iram: * tolle adversárium, et afflíge inimícum.

Festína tempus, et memento finis, * ut enarrent mirabília tua.

In ira flammæ devorétur qui salvátur; * et qui péssimant plebem tuam, invéniant perditiónem.

Cóntere caput príncipum inimicórum, * dicéntium: Non est álius præter nos.

Cóngrega omnes tribus Jacob; * ut cognoscant quia non est Deus, nisi tu, et enarrent magnália tua.

Et hæreditábis eos, * sicut ab inítio.

Miserére plebi tuæ super quam invocátum est nomen tuum, * et Israel quem coæquasti primogénito tuo.

Miserére civitáti sanctificatiónis tuæ Jerúsalem, * civitáti requiéi tuæ.

Reple Sion inenarrabílibus verbis tuis, * et glóriâ tuâ pópulum tuum.]

PSALMUS 150.

Mutua ad laudandum Deum invitatio.

LAudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secundùm multitúdinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério et cíthara.

Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis et órgano.

Laudáte eum in cymbalis benesonántibus; laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

AD PRIMAM.

PSALMUS 34.

Christus pro nobis patiens, nobis perfectæ dilectionis exemplum præbet.

JUdica, Dómine, nocentes me: * expugna impugnantes me.

Apprehende arma et scutum, * et exurge in adjutórium mihi.

Effunde frámeam, et conclúde adversùs eos qui persequuntur me, * dic ánimæ meæ: Salus tua ego sum.

Confundantur et revereantur * quærentes ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et confundantur * cogitantes mihi mala.

Fiant tanquàm pulvis antè fáciem venti, * et ángelus Dómini coarctans eos.

Fiat via illórum ténebræ et lúbricum, * et ángelus Dómini pérsequens eos;

Quóniam gratìs abscondérunt mihi intéritum láquei sui; * supervácuè exprobravérunt ánimam meam.

Véniat illi láqueus quem ignórat; et cáptio quam abscondit, apprehendat eum; * et in láqueum cadat in ipsum.

Anima autem mea exultábit in Dómino, * et delectábitur super salutári suo.

Omnia ossa mea dicent: * Dómine, quis símilis tibi?

Erípiens ínopem de manu fortiórum ejus, * egénum et páuperem à diripiéntibus eum.

Divisio Psalmi 34.

SUrgentes testes iníqui, * quæ ignorábam interrogábant me.

Retribuébant mihi mala pro bonis, * sterilitátem ánimæ meæ.

Ego autem, cùm mihi molesti essent, * induébar cilício.

Humiliábam in jejúnio ánimam meam, * et orátio mea in sinu meo convertétur.

Quasi próximum, et quasi fratrem nostrum, sic complacébam: * quasi lugens et contristátus, sic humiliábar.

Et adversùm me lætáti sunt, et convenérunt: * congregáta sunt super me flagella, et ignorávi.

Dissipáti sunt, nec compuncti; tentavérunt me, subsannavérunt me subsannatióne: * frenduérunt super me déntibus suis.

Dómine, quando respícies? * restítue ánimam meam à malignitáte córum, à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclésia magna: * in pópulo gravi laudábo te.

Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iníquè, * qui odérunt me gratìs, et annuunt óculis.

Quóniam mihi quidem pacíficè loquebantur; * et in iracúndia terræ loquentes, dolos cogitábant.

Et dilatavérunt super me os suum; * dixérunt: Euge, euge, vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne síleas: * Dómine, ne discédas à me.

Altera divisio Psalmi 34.

EXurge, et intende judício meo, * Deus meus et Dóminus meus, in causam meam.

Júdica me secundùm justítiam tuam, Dómine Deus meus; * et non supergáudeant mihi.

Non dicant in córdibus

suis : Euge , euge , ánimæ nostræ ; * nec dicant : Devorávimus eum.

Erubescant et revereantur simul , * qui gratulantur malis meis.

Induantur confusióne et reveréntiâ , * qui magna loquuntur super me.

Exultent et lætentur qui volunt justítiam meam ; * et dicant semper , Magnificétur Dóminus , qui volunt pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábitur justítiam tuam , * totâ die laudem tuam.

AD TERTIAM.

PSALMUS 25.

Anima fidelis inter iniquos innocentiam suam servat.

JUdica me , Dómine , quóniam ego in innocéntia mea ingressus sum; * et in Dómino sperans , non infirmábor.

Proba me , Dómine , et tenta me : * ure renes meos et cor meum ;

Quóniam misericórdia tua antè óculos meos est ; * et complácui in veritáte tua.

Non sedi cum concílio vanitátis ; * et cum iníqua geréntibus non introíbo.

Odívi ecclésiam malignántium ; * et cum ímpiis non sedébo.

Lavábo inter innocentes manus meas , * et circúmdabo altáre tuum , Dómine ;

Ut áudiam vocem laudis , * et enarrem universa mirabília tua.

Dómine , dilexi decórem domûs tuæ , * et locum habitatiónis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis , Deus , ánimam meam ; * et cum viris sánguinum vitam meam ,

In quorum mánibus iniquitátes sunt : * déxtera eórum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia mea ingressus sum : * rédime me , et miserére meî.

Pes meus stetit in directo : * in ecclésiis benedícam te , Dómine.

PSALMUS 49.

Ultimus Christi adventus prænuntiatur. Non ex cœsis victimis , sed ex animi puritate judicandi homines.

DEus deórum Dóminus locútus est ; * et vocávit terram à solis ortu usquè ad occásum.

Ex Sion spécies decóris ejus : Deus manifestè véniet ; * Deus noster , et non silébit.

Ignis in conspectu ejus exardescet , * et in circúitu ejus tempestas válida.

Advocábit cœlum desursùm , et terram , * discérnere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus , * qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia.

Et annuntiábunt cœli

justítiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Audi, pópulus meus, et loquar; Israel, et testificábor tibi: * Deus, Deus tuus ego sum.

Non in sacrifíciis tuis árguam te: * holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper.

Non accípiam de domo tua vítulos, * neque de grégibus tuis hircos;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvárum, * jumenta in móntibus et boves.

Cognóvi ómnia volatília cœli; * et pulchritúdo agri mecum est.

Si esuríero, non dicam tibi: * Meus est enim orbis terræ, et plenitúdo ejus.

Numquid manducábo carnes taurórum? * aut sánguinem hircórum potábo?

Immola Deo sacrifícium laudis, * et redde Altíssimo vota tua.

Et ínvoca me in die tribulatiónis, * éruam te, et honorificábis me.

Divisio Psalmi 49.

PEccatóri autem dixit Deus: * Quare tu enarras justítias meas, et assúmis testamentum meum per os tuum?

Tu verò odisti disciplínam, * et projecisti sermónes meos retrorsùm.

Si vidébas furem, currébas cum eo, * et cum adúlteris portiónem tuam ponébas.

Os tuum abundávit malítiâ, * et lingua tua concinnábat dolos.

Sedens adversùs fratrem tuum loquebáris, et adversùs fílium matris tuæ ponébas scándalum: * hæc fecísti, et tácui.

Existimasti iníquè, quòd ero tuî símilis: * árguam te, et státuam contrà fáciem tuam.

Intellígite hæc, qui obliviscímini Deum; * nequandò rápiat, et non sit qui erípiat.

Sacrifícium laudis honorificábit me; * et illìc iter, quo ostendam illi salutáre Dei.

AD SEXTAM.

PSALMUS 36.

Lex Dei perseveranter observanda: bonorum et malorum quàm dispar status et exitus.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zelâveris facientes iniquitátem;

Quóniam tanquàm fœnum velóciter arescent; * et quemádmodùm ólera herbárum citò décident.

Spera in Dómino, et fac bonitátem; * et inhábita terram, et pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino, * et dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam

tuam, et spera in eo; * et ipse fáciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, * et judícium tuum tanquàm merídiem.

Súbditus esto Dómino, * et ora eum.

Noli æmulári in eo qui prosperátur in via sua, * in hómine faciente injustítias.

Désine ab ira, et derelinque furórem: * noli æmulári, ut malignéris;

Quóniam qui malignantur, exterminabuntur: * sustinentes autem Dóminum, ipsi hæreditábunt terram.

Et adhùc pusillùm, et non erit peccátor; * et quæres locum ejus, et non invénies.

Mansuéti autem hæreditábunt terram, * et delectabuntur in multitúdine pacis.

Observábit peccátor justum, * et stridédit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum; * quóniam próspicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccatóres, intendérunt arcum suum; * ut dejíciant páuperem et ínopem, ut trucident rectos corde.

Gládius eórum intret in corda ipsórum, * et arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo, * super divítias peccatórum multas;

Quóniam bráchia peccatórum conterentur: * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

NOvit Dóminus dies immaculatórum; * et hæréditas eórum in ætérnum erit.

Non confundentur in témpore malo, et in diébus famis saturabuntur; * quia peccatóres períbunt.

Inimíci verò Dómini, mox ut honorificáti fúerint et exaltáti, * deficientes, quemádmodùm fumus defícient.

Mutuábitur peccátor, et non solvet: * justus autem miserétur, et tríbuet.

Quia benedicentes ei hæreditábunt terram; * maledicentes autem ei disperíbunt.

Apud Dóminum gressus hóminis dirigentur, * et viam ejus volet.

Cùm cecíderit, non collidétur; * quia Dóminus suppónit manum suam.

Júnior fui, étenim sénui; * et non vidi justum derelictum, nec semen ejus quærens panem.

Totâ die miserétur, et cómmodat; * et semen illíus in benedictióne erit.

Declína à malo, et fac bonum; * et inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat judícium, et non derelin-

quet sanctos suos : * in æternum conservabuntur.

Injusti punientur ; * et semen impiórum períbit.

Justi autem hæreditábunt terram , * et inhabitábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psalmi 36.

OS justi meditábitur sapiéntiam , * et lingua ejus loquétur judícium.

Lex Dei ejus in corde ipsíus ; * et non supplantabuntur gressus ejus.

Considerat peccátor justum , * et quærit mortificáre eum.

Dóminus autem non derelinquet eum in mánibus ejus , * nec damnábit eum, cùm judicábitur illi.

Expecta Dóminum , * et custódi viam ejus.

Et exaltábit te , ut hæreditáte cápias terram : * cùm perierint peccatóres , vidébis.

Vidi ímpium superexaltátum , * et elevátum sicut cedros Líbani.

Et transívi , et ecce non erat : * et quæsívi eum , et non est inventus locus ejus.

Custódi innocéntiam , et vide æquitátem ; * quóniam sunt relíquiæ hómini pacífico.

Injusti autem disperíbunt simul : * relíquiæ impiórum interíbunt.

Salus autem justórum à Dómino ; * et protector eórum in témpore tribulatiónis.

Et adjuvábit eos Dóminus , et liberábit eos ; * et éruet eos à peccatóribus , et salvábit eos , quia speravérunt in eo.

AD NONAM.

PSALMUS 108.

Christus inimicos suos diligens , injustum eorum odium arguit , et imminentem Dei in ipsos vindictam prænuntiat.

DEus , laudem meam ne tacúeris ; * quia os peccatóris et os dolósi super me apertum est.

Locúti sunt adversùm me linguâ dolósâ , et sermónibus ódii circumdedérunt me , * et expugnavérunt me gratìs.

Pro eo ut me dilígerent , detrahébant mihi : * ego autem orábam.

Et posuérunt adversùm me mala pro bonis , * et ódium pro dilectióne mea.

Divisio Psalmi 108.

COnstítue [Dómine] super eum peccatórem ; * et diábolus stet à dextris ejus.

Cùm judicátur , éxeat condemnátus ; * et orátio ejus fiat in peccátum.

Fiant dies ejus pauci ; * et episcopátum ejus accípiat alter.

Fiant fílii ejus órphani , * et uxor ejus vídua.

Nutantes transferantur fílii ejus , et mendí-

cent, * et ejiciantur de habitatiónibus suis.

Scrutétur fœnerátor omnem substántiam ejus; * et dirípiant aliéni labóres ejus.

Non sit illi adjútor, * nec sit qui misereátur pupillis ejus.

Fiant nati ejus in intéritum: * in generatióne una deleátur nomen ejus.

In memóriam rédeat iníquitas patrum ejus in conspectu Dómini; * et peccátum matris ejus non deleátur.

Fiant contrà Dóminum semper: * et dispéreat de terra memória eórum;

Pro eo quòd non est recordátus fácere misericórdiam, * et persecútus est hóminem inopem et mendícum, et compunctum corde mortificáre.

Et dilexit maledictiónem, et véniet ei: * et nóluit benedictiónem, et elongábitur ab eo.

Et índuit maledictiónem sicut vestimentum: * et intrávit sicut aqua in interióra ejus, et sicut óleum in óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestimentum quo operítur, * et sicut zona quâ semper præcíngitur.

Hoc opus eórum qui détrahunt mihi apud Dóminum, * et qui loquuntur mala adversùs ánimam meam.

Et tu, Dómine, Dómine, fac mecum propter nomen tuum; * quia suávis est misericórdia tua.

Altera divisio Psalmi 108.

Líbera me, quia egénus et pauper ego sum, * et cor meum conturbátum est intra me.

Sicut umbra, cùm declínat, ablátus sum; * et excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmáta sunt à jejúnio; * et caro mea immutáta est propter óleum.

Et ego factus sum oppróbrium illis: * vidérunt me, et movérunt cápita sua.

Adjuva me, Dómine Deus meus: * salvum me fac secundùm misericórdiam tuam.

Et sciant quia manus tua hæc: * et tu, Dómine, fecisti eam.

Maledícent illi, et tu benedíces: * qui insurgunt in me, confundantur; servus autem tuus lætábitur.

Induantur, qui détrahunt mihi, pudóre; * et operiantur sicut diplóide confusióne suâ.

Confitébor Dómino nimis in ore meo, * et in médio multórum laudábo eum;

Quia ástitit à dextris páuperis, * ut salvam fáceret à persequéntibus ánimam meam.

AD VESPERAS.

Psalmus 119.

Justus , cum his qui oderunt pacem , manet pacíficus.

AD Dóminum , cùm tribulárer , clamávi ; * et exaudívit me.

Dómine , líbera ánimam meam à lábiis iníquis , * et à lingua dolósa.

Quid detur tibi , aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam ?

Sagittæ potentis acútæ , * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi , quia incolátus meus prolongátus est ! habitávi cum habitántibus Cedar : * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his , qui odérunt pacem , eram pacíficus : * cùm loquébar illis , impugnábant me gratìs.

Psalmus 121.

Justus , propter fratres et proximos suos , pacem quærit.

LAEtátus sum in his quæ dicta sunt mihi : * In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri * in átriis tuis , Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas , * cujus participátio ejus in idipsum.

Illùc enim ascendérunt tribus , tribus Dómini ; * testimónium Israel , ad confitendum nómini Dómini.

Quia illìc sedérunt sedes in judício , * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem , * et abundántia diligéntibus te.

Fiat pax in virtúte tua , * et abundántia in túribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos , * loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini Dei nostri , * quæsívi bona tibi.

Psalmus 132.

Fraternæ concordiæ beatitudo.

ECce quàm bonum , et quàm jucundum * habitáre fratres in unum !

Sicut unguentum in cápite , quod descendit in barbam , barbam Aáron ; * quod descendit in oram vestimenti ejus.

Sicut ros Hermon , * qui descendit in montem Sion.

Quóniam illìc mandávit Dóminus benedictiónem , * et vitam usquè in séculum.

Psalmus 140.

Orat justus ut sit patiens in tribulationibus , et tutus ab inimicis.

DOmine , clamávi ad te , exaudi me : * intende voci meæ , cùm clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspectu tuo : * elevátio mánuum meárum , sacrifícium vespertínum.

Pone, Dómine, custódiam ori meo, * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusandas excusatiónes in peccátis cum homínibus operántibus iniquitátem:

Et non communicábo * cum electis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me; * óleum autem peccátoris non impinguet caput meum.

Quóniam adhùc et orátio mea * in beneplácitis eórum.

Absorpti sunt juncti petræ júdices eórum: * áudient verba mea, quóniam potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erupta est super terram, * dissipáta sunt ossa nostra secùs infernum.

Quia ad te, Dómine, Dómine, óculi mei: * in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, * et à scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego, donec tránseam.

PSALMUS 141.

Justus, humanâ ope destitutus, ad divinum confugit auxilium.

VOce meâ ad Dóminum clamávi: * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, et tribulatiónem meam antè ipsum pronúntio, * in deficiendo ex me spíritum meum.

Et tu cognovisti sémitas meas: * in via hac quâ ambulábam, abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine: * dixi, Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimìs.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo: * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 12.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

USquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * úsquequò avertis fáciem tuam à me?

Quámdiù ponam consília in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur * inimícus meus super me?

Réspice et exaudi me, Dómine Deus meus : * illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte :

Nequandò dicat inimícus meus, Prævàlui adversùs eum : * qui tríbulant me, exultábunt, si motus fúero.

Ego autem in misericórdia tua sperávi : * exultábit cor meum in salutári tuo.

Cantábo Dómino, qui bona tríbuit mihi, * et psallam nómini Dómini altíssimi.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei hominem peccatorem per gratiam suam justificantis, commendatur.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dùm clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua : * conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi : Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino ; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me : * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac quâ gradiéris : * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fíeri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In chamo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris : * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi ; * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 78.

Fideles ab Infidelibus vexati opem Dei poscunt.

DEus, venérunt gentes in hæreditátem tuam : polluérunt templum sanctum tuum : * posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiam.

Posuérunt morticína servórum tuórum escas volatílibus cœli, * carnes sanctórum tuórum béstiis terræ.

Effudérunt sánguinem

eórum tanquàm aquam in circúitu Jerúsalem ; * et non erat qui sepelíret.

Facti sumus oppróbrium vicínis nostris , * subsannátio et illúsio his qui in circúitu nostro sunt.

Usquequò , Dómine , irascéris in finem ? * accendétur velut ignis zelus tuus ?

Effunde iram tuam in gentes quæ te non novérunt , * et in regna quæ nomen tuum non invocavérunt ;

Quia comedérunt Jacob , * et locum ejus desolavérunt.

Ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum : * citò antícipent nos misericórdiæ tuæ , quia páuperes facti sumus nimìs.

Adjuva nos , Deus salutáris noster ; * et propter glóriam nóminis tui , Dómine , líbera nos :

Et propítius esto peccátis nostris propter nomen tuum ; * ne fortè dicant in géntibus : Ubì est Deus eórum ?

Et innotescat in natiónibus coràm óculis nostris , * últio sánguinis servórum tuórum , qui effúsus est.

Intróeat in conspectu tuo gémitus compeditórum : * secundùm magnitúdinem bráchii tui , pósside fílios mortificatórum.

Et redde vicínis nostris séptuplum in sinu eórum : impropérium ipsórum * quod exprobravérunt tibi , Dómine.

Nos autem pópulus tuus , et oves páscuæ tuæ , * confitébimur tibi in séculum.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábimus laudem tuam.

FERIA QUARTA.

Ad Officium Noct.

IN I. NOCTURNO.

Psalmus 9.

Ecclesia de victoriis jam reportatis grates agit et spem sumit, pro reportandis opem poscit.

Confitébor tibi , Dómine , in toto corde meo : * narrábo ómnia mirabília tua.

Lætábor et exultábo in te ; * psallam nómini tuo , Altíssime :

In convertendo inimícum meum retrorsùm ; * infirmabuntur , et períbunt à fácie tua.

Quóniam fecisti judícium meum et causam meam : * sedisti super thronum , qui júdicas justítiam.

Increpasti gentes , et périit ímpius : * nomen eórum delesti in æternum , et in séculum séculi.

Inimíci defecérunt frámeæ in finem , * et civitátes eórum destruxisti.

Périit memória eórum cum sónitu ; * et Dóminus in æternum pérmanet.

Parávit in judício thronum suum ; * et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte , judicábit pópulos in justítia.

Et factus est Dóminus refúgium páuperi : * adjútor in opportunitátibus , in tribulátione.

Et sperent in te , qui novérunt nomen tuum ; * quóniam non dereliquisti quærentes te , Dómine.

Psállite Dómino qui hábitat in Sion : * annuntiáte inter gentes stúdia ejus ;

Quóniam requírens sánguinem , eórum recordátus est : * non est oblítus clamórem páuperum.

Divisio Psalmi 9.

MIserére meî , Dómine : * vide humilitátem meam de inimícis meis , qui exaltas me de portis mortis :

Ut annúntiem omnes laudatiónes tuas in portis fíliæ Sion ; * exultábo in salutári tuo.

Infixæ sunt gentes in intéritu quem fecérunt : * in láqueo isto quem abscondérunt , comprehensus est pes eórum.

Cognoscétur Dóminus judícia fáciens : * in opéribus manuum suárum comprehensus est peccátor.

Convertantur peccatóres in infernum , * omnes gentes quæ obliviscuntur Deum.

Quóniam non in finem oblívio erit páuperis : * patiéntia páuperum non períbit in finem.

Exurge , Dómine ; non confortétur homo : * judicentur gentes in conspectu tuo.

Constítue , Dómine , legislatórem super eos ; * ut sciant gentes quóniam hómines sunt.

Altera divisio Psalmi 9.

UT quid , Dómine , recessisti longè ? * déspicis in opportunitátibus , in tribulatióne ?

Dùm superbit ímpius , incénditur pauper : * comprehenduntur in consíliis quibus cógitant.

Quóniam laudátur peccátor in desidériis ánimæ suæ , * et iníquus benedícitur.

Exacerbávit Dóminum peccátor : * secundùm multitúdinem iræ suæ non quæret.

Non est Deus in conspectu ejus : * inquinátæ sunt viæ illíus in omni témpore.

Auferuntur judícia tua à fácie ejus : * ómnium inimicórum suórum dominábitur.

Dixit enim in corde suo : * Non movébor à generatióne in generatiónem sine malo.

Cujus maledictióne os plenum est , et amaritúdine , et dolo : * sub lingua ejus labor et dolor.

Sedet in insídiis cum

divítibus in occultis, * ut interfíciat innocentem.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * insidiátur in abscóndito quasi leo in spelunca sua.

Insidiátur ut rápiat páuperem; * rápere páupérem, dùm áttrahit eum.

In láqueo suo humiliábit eum: * inclinábit se, et cadet, cùm dominátus fúerit páuperum.

Dixit enim in corde suo: Oblítus est Deus; * avertit fáciem suam, ne vídeat in finem.

Exurge, Dómine Deus; exaltétur manus tua: * ne obliviscáris páuperum.

Propter quid irritávit ímpius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem et dolórem consíderas, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelictus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris et maligni: * quærétur peccátum illíus, et non inveniétur.

Dóminus regnábit in æternum, et in séculum séculi: * períbitis, gentes, de terra illíus.

Desidérium páuperum exaudívit Dóminus: * præparatiónem cordis eórum audívit auris tua;

Judicáre pupillo et húmili, * ut non appónat ultrà magnificáre se homo super terram.

IN II. NOCTURNO.

PSALMUS 77.

Beneficia olim Israelitis à Deo præstita in parabolis enarrantur, ut indè discat Christiana plebs ponere in Deo spem suam, et mandata ejus servare.

ATténdite, pópule meus, legem meam: * inclináte aurem vertram in verba oris mei.

Apériam in parábolis os meum; * loquar propositiónes ab initio:

Quanta audívimus, et cognóvimus ea; * et patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultáta à fíliis eórum * in generatióne áltera.

Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, * et mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob, * et legem pósuit in Israel:

Quanta mandávit pátribus nostris, nota fácere ea fíliis suis; * ut cognoscat generátio áltera:

Fílii qui nascentur, et exurgent, * et narrábunt fíliis suis;

Ut ponant in Deo spem suam, et non obliviscantur óperum Dei, * et mandáta ejus exquírant:

Ne fiant sicut patres eórum, * generátio prava et exásperans,

Generátio quæ non direxit cor suum, * et non

et créditus cum Deo spíritus ejus.

Divisio Psalmi 77.

Fílii Ephrem intendéntes et mittentes arcum, * conversi sunt in die belli.

Non custodiérunt testamentum Dei, * et in lege ejus noluérunt ambuláre.

Et obliti sunt benefactórum ejus, * et mirabílium ejus quæ ostendit eis.

Coràm pátribus eórum fecit mirabília in terra AEgypti, * in campo Táneos.

Interrúpit mare, et perduxit eos, * et státuit aquas quasi in utre.

Et deduxit eos in nube diéi, * et totâ nocte in illuminatióne ignis.

Interrúpit petram in erémo, * et adaquávit eos velut in abysso multa.

Et eduxit aquam de petra, * et deduxit tanquàm flúmina aquas.

Et apposuérunt adhùc peccáre ei: * in iram excitavérunt Excelsum in inaquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis, * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo: * dixérunt, Numquid póterit Deus paráre mensam in deserto?

Quóniam percussit petram, et fluxérunt aquæ, * et torrentes inundavérunt:

Numquid et panem póterit dare, * aut paráre mensam pópulo suo?

Ideò audívit Dóminus, et dístulit: * et ignis accénsus est in Jacob, et ira ascendit in Israel;

Quia non credidérunt in Deo, * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus désuper, * et jánuas cœli apéruit.

Et pluit illis manna ad manducándum, * et panem cœli dedit eis.

Panem Angelórum manducávit homo: * cibária misit eis in abundántia.

Altera divisio Psalmi 77.

TRánstulit [Dóminus] austrum de cœlo; * et induxit in virtúte sua Africum.

Et pluit super eos sicut púlverem carnes, * et sicut arénam maris volátilia pennáta.

Et cecidérunt in médio castrórum eórum, * circa tabernácula eórum.

Et manducavérunt, et saturáti sunt nimìs; et desidérium eórum áttulit eis: * non sunt fraudáti à desidério suo.

Adhùc escæ eórum erant in ore ipsórum, * et ira Dei ascendit super eos.

Et occídit pingues eórum, * et electos Israel impedívit.

In ómnibus his peccavérunt adhùc, et non credidérunt in mirabílibus ejus.

Et defecérunt in vanitáte dies eórum, * et anni eórum cum festinatióne.

Cùm occíderet eos, quærébant eum; * et revertebántur, et dilúculò veniébant ad eum.

Et rememoráti sunt quia Deus adjútor est eórum, * et Deus excelsus redemptor eórum est.

Et dilexérunt eum in ore suo, * et linguâ suâ mentíti sunt ei.

Cor autem eórum non erat rectum cum eo, * nec fidéles hábiti sunt in testamento ejus.

Ipse autem est miséricors, et propítius fiet peccátis eórum, * et non disperdet eos.

IN III. NOCTURNO.

Ex Psalmo 77. Et

ABundávit [Dóminus] ut avérteret iram suam, * et non accendit omnem iram suam.

Et recordátus est quia caro sunt, * spíritus vadens, et non rédiens.

Quóties exacerbavérunt eum in deserto? * in iram concitavérunt eum in inaquóso?

Et conversi sunt, et tentavérunt Deum; * et Sanctum Israel exacerbavérunt.

Non sunt recordáti manûs ejus, * die quâ redémit eos de manu tribulantis:

Sicut pósuit in AEgypto signa sua, * et prodígia sua in campo Táneos.

Et convertit in sánguinem flúmina eórum, * et imbres eórum, ne bíberent.

Misit in eos cœnomyíam, et comédit eos; * et ranam, et dispérdidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * et labóres eórum locustæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * et moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini jumenta eórum, * et possessiónem eórum igni.

Misit in eos iram indignatiónis suæ; * indignatiónem, et iram, et tribulatiónem, immissiónes per ángelos malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ; non pepercit à morte animábus eórum, * et jumenta eórum in morte conclúsit.

Et percussit omne primogénitum in terra AEgypti, * primítias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Divisio Psalmi 77. Et

ABstulit [Dóminus] sicut oves pópulum suum, * et perduxit eos tanquàm gregem in deserto.

Et deduxit eos in spe, et non timúerunt: * et inimícos eórum opéruit mare.

Et induxit eos in montem sanctificatiónis suæ, * montem quem acquisívit déxtera ejus.

Et ejécit à fácie eórum gentes; * et sorte divísit

eis terram in funículo distributiónis.

Et habitáre fecit in tabernáculis eórum * tribus Israel.

Et tentavérunt, et exacerbavérunt Deum excelsum; * et testimónia ejus non custodiérunt.

Et avertérunt se, et non servavérunt pactum: * quemádmodùm patres córum, conversi sunt in arcum pravum.

In iram concitavérunt eum in cóllibus suis, * et in sculptílibus suis ad æmulatiónem eum provocavérunt.

Audívit Deus, et sprevit; * et ad níhilum redégit valdè Israel.

Et répulit tabernáculum Silo, * tabernáculum suum, ubì habitávit in homínibus.

Et trádidit in captivitátem virtútem eórum, * et pulchritúdinem eórum in manus inimíci.

Et conclúsit in gládio pópulum suum, * et hæreditátem suam sprevit.

Júvenes eórum comédit ignis, * et vírgines eórum non sunt lamentátæ.

Sacerdótes eórum in gládio cecidérunt, * et víduæ eórum non plorabantur.

Altera divisio Psalmi 77. Et Excitátus est tanquàm dórmiens Dóminus, * tanquàm potens crapulátus à vino.

Et percussit inimícos suos in posterióra: * opprobrium sempiternum dedit illis.

Et répulit tabernáculum Joseph, * et tribum Ephraïm non elégit;

Sed elégit tribum Juda, * montem Sion quem dilexit.

Et ædificávit sicut unicórnium sanctificium suum, * in terra quam fundávit in sécula:

Et elégit David servum suum, * et sústulit eum de grégibus óvium.

De post fœtantes accépit eum, * páscere Jacob servum suum, et Israel hæreditátem suam.

Et pavit eos in innocéntia cordis sui, * et in intelléctibus mánuum suárum deduxit eos.

AD LAUDES.

PSALMUS 5.

Ecclesia à Deo summè justo adversus iniquos opem fiducialiter poscit.

VErba mea áuribus pércipe, Dómine: * intéllige clamórem meum.

Intende voci oratiónis meæ, Rex meus et Deus meus, * quóniam ad te orábo.

Dómine, manè exáudies vocem meam: * manè astábo tibi, et vidébo, quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permanébunt injusti antè óculos tuos.

Odisti omnes qui operantur iniquitátem ; perdes omnes qui loquuntur mendácium : * virum sánguinum et dolósum abominábitur Dóminus.

Ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ introíbo in domum tuam : * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine , deduc me in justítia tua : * propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam ;

Quóniam non est in ore eórum véritas : * cor eórum vanum est.

Sepulcrum patens est guttur eórum , linguis suis dolósè agébant : * júdica illos , Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis : secundùm multitúdinem impietátum eórum expelle eos ; * quóniam irritavérunt te , Dómine.

Et lætentur omnes qui sperant in te ; in æternum exultábunt , et habitábis in eis : * et gloriabuntur in te omnes qui díligunt nomen tuum.

Quóniam tu benedíces justo : * Dómine , ut scuto bonæ voluntátis tuæ , coronasti nos.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia ; justitia Dei ; justorum spes et gloria.

DIxit injustus ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei antè óculos ejus ;

Quóniam dolósè egit in conspectu ejus , * ut inveniátur iníquitas ejus ad ódium.

Verba oris ejus iníquitas et dolus : * nóluit intellígere ut benè ágeret.

Iniquitátem meditátus est in cubíli suo : ástitit omni viæ non bonæ ; * malítiam autem non ódivit.

Dómine , in cœlo misericórdia tua , * et véritas tua usquè ad nubes.

Justítia tua sicut montes Dei : * judícia tua abyssus multa.

Hómines et jumenta salvábis , Dómine ; * quemadmodùm multiplicasti misericórdiam tuam , Deus.

Fílii autem hóminum in tégmine alárum tuárum sperábunt : * inebriabuntur ab ubertáte domûs tuæ ; et torrente voluptátis tuæ potábis eos.

Quóniam apud te est fons vitæ , * et in lúmine tuo vidébimus lumen.

Prætende misericórdiam tuam sciéntibus te , * et justítiam tuam his qui recto sunt corde.

Non véniat mihi pes supérbiæ , * et manus peccatóris non móveat me.

Ibi cecidérunt qui operantur iniquitátem : * expulsi sunt , nec potuérunt stáre.

PSALMUS 64.

Inter adversa, Ecclesia in Dei promissis spem suam collocat.

TE decet hymnus, Deus, in Sion; * et tibi reddétur votum in Jerúsalem.

Exaudi oratiónem meã: * ad te omnis caro véniet.

Verba iniquórum prævaluérunt super nos; * et impietátibus nostris tu propitiáberis.

Beátus quem elegísti, et assumpsísti: * inhabitábit in átriis tuis.

Replébimur in bonis domûs tuæ: * sanctum est templum tuum, mirábile in æquitáte.

Exaudi nos, Deus salutáris noster, * spes ómnium fínium terræ, et in mari longè;

Præparans montes in virtúte tua, accinctus poténtiâ: * qui conturbas profundum maris, sonum flúctuum ejus.

Turbabuntur gentes, et timébunt qui hábitant términos à signis tuis: * éxitus matutíni et véspere delectábis.

Visitasti terram, et inebriasti eam: * multiplicasti locupletáre eam.

Flumen Dei replétum est aquis: * parasti cibum illórum, quóniam ita est præparátio ejus.

Rivos ejus inébria, multíplica genímina ejus: * in stillicídiis ejus lætábitur gérminans.

Benedíces corónæ anni benignitátis tuæ; * et campi tui replebuntur ubertáte.

Pinguescent speciósa deserti, * et exultatióne colles accingentur.

Indútisunt aríetes óvium, et valles abundábunt frumento: * clamábunt, étenim hymnum dicent.

In Feriis, Canticum ut in Proprio.

[*In Festis verò proprium Canticum non habentibus, dicitur sequens*

CANTICUM. Tob. 13.

Deus justus et misericors flagellat et salvat: in ipso sperandum.

MAgnus es, Dómine, in æternum, * et in ómnia sécula regnum tuũ.

Quóniam tu flagellas, et salvas; dedúcis ad inferos, et redúcis; * et non est qui effúgiat manum tuam.

Confitémini Dómino, fílii Israel, * et in conspectu géntium laudáte eum;

Quóniam ídeò dispersit vos inter gentes quæ ignórant eum, * ut vos enarrétis mirabília ejus,

Et faciátis scire eos, * quia non est álius Deus omnípotens præter eum.

Ipse castigávit nos propter iniquitátes nostras; * et ipse salvábit nos propter misericórdiam suam.

Aspícite ergò quæ fecit nobiscum,

nobiscum, et cum timóre et tremóre confitémini illi; * Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

Ego autem in terra captivitátis meæ confitébor illi; * quóniam ostendit majestátem suam in gentem peccatrícem.

Convertímini ítaque, peccatóres, et fácite justítiam coràm Deo, * credentes quòd fáciat vobiscum misericórdiam suam.

Ego autem, et ánima mea, * in eo lætábimur.

Benedícite Dóminum, omnes electi ejus: * ágite dies lætítiæ, et confitémini illi.]

' PSALMUS 146.

Laudandus Deus, cui beneplacitum est in eis qui sperant super misericordia ejus.

LAudáte Dóminum, quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda decóraque laudátio.

ÆEdíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiónes Israélis congregábit.

Qui sanat contrítos corde, * et álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitúdinem stellárum, * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus; * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humílians autem peccatóres usquè ad terram.

Præcínite Dómino in confessióne: * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cœlum núbibus, * et parat terræ plúviam.

Qui prodúcit in móntibus fœnum, * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat jumentis escam ipsórum, * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit; * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timentes eum; * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

AD PRIMAM.

PSALMUS 30.

Vox Christi in cruce morientis, et spiritum suum Patri fiducialiter commendantis.

IN te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: * in justítia tua líbera me.

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in domum refúgii, * ut salvum me fácias;

Quóniam fortitúdo mea et refúgium meum es tu: * et propter nomen tuum dedúces me, et enútries me.

Edúces me de láqueo hoc

quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas commendo spíritum meum: * redemisti me, Dómine Deus veritátis.

Odisti observantes vanitátes supervácuè: * ego autem in Dómino sperávi.

Exultábo, et lætábor in misericórdia tua; * quóniam respexisti humilitátem meam, salvasti de necessitátibus ánimam meam.

Nec conclusisti me in mánibus inimíci: * statuisti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalmi 30.

Miserére mei, Dómine, quóniam tríbulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, et venter meus;

Quóniam defécit in dolóre vita mea, * et anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea, * et ossa mea conturbáta sunt.

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrium, et vicínis meis valdè; et timor notis meis: * qui vidébant me, foràs fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquàm mórtuus à corde: * factus sum tanquàm vas pérditum;

Quóniam audívi vituperatiónem multórum commorántium in circúitu: * in eo dùm convenírent simul adversùm me, accípere ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine; * dixi: Deus meus es tu; in mánibus tuis sortes meæ.

Eripe me de manu inimicórum meórum, * et à persequéntibus me.

Illustra fáciem tuam super servum tuum: * salvum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confundar, quóniam invocávi te: * erubescant ímpii, et deducantur in infernum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquuntur adversùs justum iniquitátem, in supérbia, et in abusióne.

Altera divisio Psalmi 30.

Quàm magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quàm abscondisti timéntibus te, * perfecisti eis qui sperant in te, in conspectu filiórum hóminum!

Abscondes eos in abscóndito faciéi tuæ à conturbatióne hóminum: * próteges eos in tabernáculo tuo à contradictióne linguárum.

Benedictus Dóminus, * quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi in civitáte munita.

Ego autem dixi in excessu mentis meæ: * Projectus sum à fácie oculórum tuórum.

Ideò exaudisti vocem oratiónis meæ, * dùm clamárem ad te.

Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam veritátem requíret Dóminus, et retríbuet abundanter faciéntibus supérbiam.

Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, * omnes qui sperátis in Dómino.

AD TERTIAM.

PSALMUS 41.

In Deo sperandum. Justus in domo Dei epulans exultabit.

QUemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum; * ita desíderat ánima mea ad te, Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: * quandò véniam, et apparébo antè fáciem Dei!

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, * dùm dícitur mihi quotídiè: Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam; * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usquè ad domum Dei,

In voce exultatiónis et confessiónis, * sonus epulantis.

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

Divisio Psalmi 41.

AD meipsum ánima mea conturbáta est: * propteréa memor ero tuî de terra Jordánis, et Hermóniim à monte módico.

Abyssus abyssum ínvocat * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam, * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ; * dicam Deo: Susceptor meus es.

Quare oblítus es meî, et quare contristátus incédo, * dùm afflígit me inimícus?

Dùm confringuntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimíci mei,

Dùm dicunt mihi per síngulos dies: * Ubi est Deus tuus?

Quare tristis es, ánima mea? * et quare conturbas me?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi: * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

PSALMUS 42.

In Deo sperandum. Deo duce ad altare ejus introeundum.

JUdica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo et dolóso éruc me.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea : * quare me repulisti ? et quare tristis incédo, dùm affligit me inimícus ?

Emítte lucem tuam et veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei, * ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus : * quare tristis es, ánima mea ? et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi : * salutáre vultûs mei, et Deus meus.

AD SEXTAM.

Psalmus 20.

Christus Rex in Patrem sperans inimicos suos debellat : Ecclesia gratias agit.

DOmine, in virtúte tua lætábitur rex, * et super salutáre tuum exultábit vehementer.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * et voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum ;

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcédinis, * posuísti in cápite ejus corónam de lápide pretióso.

Vitam pétiit à te, et tribuísti ei : * longitúdinem diérum in séculum, et in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo : * glóriam et magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi : * lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.

Quóniam rex sperat in Dómino ; * et in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis : * déxtera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clíbanum ignis in témpore vultûs tui : * Dóminus in ira sua conturbábit eos, et devorábit eos ignis.

Fructum eórum de terra perdes, * et semen eórum à fíliis hóminum ;

Quóniam declinavérunt in te mala : * cogitavérunt consília, quæ non potuérunt stabilíre.

Quóniam pones eos dorsum : * in relíquiis tuis præparábis vultum eórum.

Exaltáre, Dómine, in virtúte tua : * cantábimus et psallémus virtútes tuas.

Psalmus 102.

Deus ob immensa in populum suum beneficia benedicendus : et indè spes confirmanda.

BEnedic, ánima mea, Dómino ; * et ómnia quæ intrà me sunt, nómini sancto ejus.

Bénedic, ánima mea, Dómino ; * et noli obli-

visci omnes retributiónes ejus.

Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis ; * qui sanat omnes infirmitátes tuas.

Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; * qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus.

Qui replet in bonis desidérium tuum : * renovábitur ut áquilæ juventus tua.

Fáciens misericórdias Dóminus , * et judícium ómnibus injúriam patiéntibus.

Notas fecit vias suas Móysi , * fíliis Israel voluntátes suas.

Divisio Psalmi 102.

MIserátor et miséricors Dóminus : * longánimis , et multùm miséricors.

Non in perpétuum irascétur , * neque in æternum comminábitur.

Non secundùm peccáta nostra fecit nobis , * neque secundùm iniquitátes nostras retríbuit nobis ;

Quóniam secundùm altitúdinem cœli à terra , * corroborávit misericórdiam suam super timentes se.

Quantùm distat ortus ab occidente , * longè fecit à nobis iniquitátes nostras.

Quómodò miserétur pater filiórum , * misertus est Dóminus timéntibus se ;

Quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum : * recordátus est quóniam pulvis sumus.

Homo , sicut fœnum dies ejus : * tanquàm flos agri sic efflorébit ;

Quóniam spíritus pertransíbit in illo , et non subsistet , * et non cognoscet ámpliùs locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab æterno et usquè in æternum , * super timentes eum.

Et justítia illíus in fílios filiórum , his qui servant testamentum ejus , * et mémores sunt mandatórum ipsíus ad faciendum ea.

Dóminus in cœlo parávit sedem suam ; * et regnum ipsíus ómnibus dominábitur.

Benedícite Dómino , omnes Angeli ejus , potentes virtúte , facientes verbum illíus , * ad audiendam vocem sermónum ejus.

Benedícite Dómino , omnes virtútes ejus ; * ministri ejus , qui fácitis voluntátem ejus.

Benedícite Dómino , ómnia ópera ejus , in omni loco dominatiónis ejus : * bénedic , ánima mea , Dómino.

AD NONAM.

PSALMUS 81.

Diis terræ excelsior Deus, omnium Judex : ad eum fiducialiter confugit humilis.

DEus stetit in synagóga deórum : * in médio autem deos dijúdicat.

Usquequò judicátis iniquitátem, * et fácies peccatórum súmitis ?

Judicáte egéno et pupillo : * húmilem et páuperem justificáte.

Erípite páuperem, * et egénum de manu peccatóris liberáte.

Nesciérunt, neque intellexérunt, in ténebris ámbulant : * movebuntur ómnia fundamenta terræ.

Ego dixi : Dii estis, * et fílii Excelsi omnes.

Vos autem sicut hómines moriémini, * et sicut unus de princípibus cadétis.

Surge, Deus, júdica terram ; * quóniam tu hæreditábis in ómnibus géntibus.

PSALMUS 93.

Ecclesia, inter hujus mundi procellas, auxilium fiducialiter petit à Deo superborum eversore.

DEus ultiónum Dóminus, * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre, qui júdicas terram : * redde retributiónem superbis.

Usquequò peccatóres, Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabuntur ?

Effabuntur et loquentur iniquitátem, * loquentur omnes qui operantur injustítiam ?

Pópulum tuum, Dómine, humiliavérunt, * et hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam et ádvenam interfecérunt, * et pupillos occidérunt.

Et dixérunt : Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite, insipientes in pópulo ; * et stulti, aliquando sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet ? * aut qui finxit óculum, non consíderat ?

Qui córripit gentes, non árguet ? * qui docet hóminem sciéntiam ?

Dóminus scit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

BEátus homo, quem tu erudíeris, Dómine, * et de lege tua docúeris eum,

Ut mítiges ei à diébus malis, * donec fodiátur peccatóri fóvea.

Quia non repellet Dóminus plebem suam, * et hæreditátem suam non derelinquet ;

Quoadusque justítia convertátur in judícium, * et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.

Quis consurget mihi adversùs malignantes ? * aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem ?

Nisi quia Dóminus adjúvit me, * paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

Si dicébam : Motus est pes meus ; * misericórdia

tua, Dómine, adjuvábat me.

Secundùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * consolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquitátis, * qui fingis labórem in præcepto?

Captábunt in ánimam justi, * et sánguinem innocentem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium, * et Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum; et in malítia eórum disperdet eos: * disperdet illos Dóminus Deus noster.

AD VESPERAS.

PSALMUS 122.

Mens in Deum erigenda tempore tribulationis.

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum in mánibus dominórum suórum, * sicut óculi ancillæ in mánibus dóminæ suæ:

Ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, * donec misereátur nostrî.

Miserére nostrî, Dómine, miserére nostrî; * quia multùm repléti sumus despectióne;

Quia multùm repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio superbis.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela: iniqui perituri.

QUi confídunt in Dómino, sicut mons Sion: * non commovébitur in æternum, qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, et Dóminus in circúitu pópuli sui, * ex hoc nunc, et usquè in séculum;

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatórum super sortem justórum; * ut non extendant justi ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * et rectis corde.

Declinantes autem in obligatiónes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israel.

PSALMUS 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

NIsi Dóminus ædificáverit domum, * in vanum laboravérunt qui ædificant eam.

Nisi Dóminus custodíerit civitátem, * frustrà vígilat qui custódit eam.

Vanum est vobis antè lucem súrgere: * súrgite, postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cùm déderit dilectis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini, fílii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu

potentis, * ita fílii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis; * non confundétur, cùm loquétur inimícis suis in porta.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

DE profundis clámávi ad te, Dómine: * Dómine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris, Dómine; * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiátio est, * et propter legem tuam sustínui te, Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usquè ad noctem * speret Israel in Dómino;

Quia apud Dóminum misericórdia, * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

PSALMUS 130.

Non in se, sed in Deo, sperándum est.

DOmine, non est exaltátum cor meum, * neque eláti sunt óculi mei;

Neque ambulávi in magnis, * neque in mirabílibus super me.

Si non humíliter sentiébam, sed exaltávi ánimam meam: * sicut ablactátus est super matre sua, ita retribútio in ánima mea.

Speret Israel in Dómino, * ex hoc nunc, et usquè in séculum.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 10.

Animæ in Deo confidentis securitas.

IN Dómino confído; * quómodò dícitis ánimæ meæ: Tránsmigra in montem sicut passer?

Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, paravérunt sagittas suas in pháretra; * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxérunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo: * Dóminus in cœlo sedes ejus.

Oculi ejus in páuperem respíciunt: * pálpebræ ejus intérrogant fílios hóminum.

Dóminus intérrogat justum et ímpium: * qui autem díligit iniquitátem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatóres láqueos: * ignis, et sulphur, et spíritus procellárum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, et justítias dilexit: * æquitátem vidit vultus ejus.

PSALMUS 13.

Impii frustrà sibi dicunt Deum non esse. Christi adventus postulatur.

DIxit insípiens in corde suo : * Non est Deus.

Corrupti sunt, et abominábiles facti sunt in stúdiis suis : * non est qui fáciat bonum, non est usquè ad unum.

Dóminus de cœlo prospexit super fílios hóminum, * ut vídeat si est intélligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, simul inútiles facti sunt : * non est qui fáciat bonum, non est usquè ad unum.

Sepulcrum patens est guttur eórum ; linguis suis dolósè agébant : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Quorum os maledictióne et amaritúdine plenum est : * velóces pedes eórum ad effundendum sánguinem.

Contrítio et infelícitas in viis eórum, et viam pacis non cognovérunt : * non est timor Dei antè óculos eórum.

Nonnè cognoscent omnes qui operantur iniquitátem, * qui dévorant plebem meam sicut escam panis?

Dóminum non invocavérunt : illìc trepidavérunt timóre, ubì non erat timor ; * quóniam Dóminus in generatióne justa est.

Consílium ínopis confudistis, * quóniam Dóminus spes ejus est.

Quis dabit ex Sion salutáre Israel? * cùm avérterit Dóminus captivitátem plebis suæ, exultábit Jacob, et lætábitur Israel.

PSALMUS 15.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

COnserva me, Dómine, * quóniam sperávi in te.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus ; * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ et cálicis mei : * tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præcláris : * étenim hæréditas mea præclára est mihi.

Benedícam Dóminum qui tríbuit mihi intellectum : * ínsuper et usquè ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providébam Dóminum in conspectu meo semper ; * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.

Propter hoc lætátum est

cor meum, et exultávit lingua mea: * ínsuper et caro mea requiescet in spe;

Quóniam non derelinques ánimam meam in inferno, * nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecisti vias vitæ; adimplébis me lætitiâ cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usquè in finem.

FERIA QUINTA.

Ad Officium Noct.

IN I. NOCTURNO.

Psalmus 19.

Christi sacrificium pro suis acceptari plebs fidelis poscit.

EXáudiat te Dóminus in die tribulatiónis: * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * et de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrifícii tui; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tríbuat tibi secundùm cor tuum, * et omne consílium tuum confirmet.

Lætábimur in salutári tuo, * et in nómine Dei nostri magnificábimur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas: * nunc cognóvi quóniam salvum fecit Dóminus Christum suum.

Exáudiet illum de cœlo sancto suo: * in potentátibus salus déxteræ ejus.

Hi in cúrribus, et hi in equis; * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus.

Ipsi obligáti sunt, et cecidérunt: * nos autem surréximus, et erecti sumus.

Dómine, salvum fac Regem; * et exaudi nos in die quâ invocavérimus te.

Psalmus 32.

Plebs fidelis ad Dei laudem invitatur, ob mundi creationem et redemptionem.

EXultáte, justi, in Dómino: * rectos decet collaudátio.

Confitémini Dómino in cíthara: * in psaltério decem chordárum psállite illi.

Cantáte ei cánticum novum: * benè psállite ei in vociferatióne;

Quia rectum est verbum Dómini, * et ómnia ópera ejus in fide.

Díligit misericórdiam et judícium: * misericórdiâ Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli firmáti sunt; * et spíritu oris ejus omnis virtus eórum.

Cóngregans sicut in utre aquas maris, * ponens in thesauris abyssos.

Tímeat Dóminum omnis terra; * ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem:

Quóniam ipse dixit, et facta sunt; * ipse mandávit, et creáta sunt.

Dóminus dissipat consília géntium: * réprobat

autem cogitatiónes populórum, et réprobat consília princípum.

Consílium autem Dómini in æternum manet, * cogitatiónes cordis ejus in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEáta gens, cujus est Dóminus Deus ejus: * pópulus quem elégit in hæreditátem sibi.

De cœlo respexit Dóminus: * vidit omnes fílios hóminum.

De præparáto habitáculo suo * respexit super omnes qui hábitant terram;

Qui finxit singillátim corda eórum, * qui intélligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per multam virtútem; * et gigas non salvábitur in multitúdine virtútis suæ.

Fallax equus ad salútem: * in abundántia autem virtútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super metuentes eum, * et in eis qui sperant super misericórdia ejus;

Ut éruat à morte ánimas eórum, * et alat eos in fame.

Anima nostra sústinet Dóminum; * quóniam adjútor et protector noster est.

Quia in eo lætábitur cor nostrum, * et in nómine sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmodùm sperávimus in te.

IN II. NOCTURNO.

PSALMUS 67.

Carmen fidei de Christi et Ecclesiæ victoriis ab ascensione Christi usquè ad ultimum ejus adventum.

EXurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus; * et fúgiant, qui odérunt eum, à fácie ejus.

Sicut déficit fumus, defíciant: * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et justi epulentur, et exultent in conspectu Dei, * et delectentur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei qui ascendit super occásum.

Dóminus nomen illi: * exultáte in conspectu ejus.

Turbabuntur à fácie ejus, * patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos qui exásperant, qui hábitant in sepulcris.

Deus, cùm egrederéris in conspectu pópuli tui, * cùm pertransíres in deserto;

Terra mota est; * étenim cœli distillavérunt à fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam se-

gregábis, Deus, hæreditáti tuæ; * et infirmáta est, tu verò perfecisti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parasti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Divisio Psalmi 67.

DOminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multâ.

Rex virtútum dilecti, dilecti: * et speciéi domûs divídere spólia.

Si dormiátis inter médios cleros, pennæ columbæ deargentátæ; * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dùm discernit cœlestis reges super eam, * nive dealbabuntur in Selmon.

Mons Dei, mons pinguis: * mons coagulátus, mons pinguis.

Ut quid suspicámini montes coagulátos? * mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: étenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem míllibus múltiplex, míllia lætántium: * Dóminus in eis in Sina, in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitátem: * accepisti dona in homínibus.

Etenim non credentes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedictus Dóminus die quotídiè: * prósperum iter fáciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciendi; * et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confringet cápita inimicórum suórum, * vérticem capilli perambulántium in delictis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris;

Ut intingátur pes tuus in sánguine, * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Altera divisio Psalmi 67.

VIdérunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, Regis mei qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjuncti psalléntibus, * in médio juvenculárum tympanistriárum.

In ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus in mentis excessu: * príncipes Juda, duces eórum; príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis à templo tuo in Jerúsalem: * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis; congregátio taurórum in vaccis populórum, * ut exclúdant eos qui probáti sunt argento.

Dissipa gentes quæ bella volunt: * vénient legáti ex AEgypto; AEthió-

pia prævéniet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte Deo; psállite Dómino: * psállite Deo, qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: * date glóriam Deo.

Super Israel magnificéntia ejus, * et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis; Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: * benedictus Deus.

IN III. NOCTURNO.

PSALMUS 88.

Misericordia et veritas Dei in populum suum celebrandæ. Promissiones, quas Christo et Ecclesiæ fecit, immutabiles sunt, nec adversis hujus vitæ delentur: hinc firmatur fides.

MIsericórdias Dómini * in æternum cantábo.

In generatiónem et generatiónem * annuntiábo veritátem tuam in ore meo;

Quóniam dixisti: In æternum misericórdia ædificábitur in cœlis, * præparábitur véritas tua in eis.

Dispósui testamentum electis meis; * jurávi David servo meo:

Usquè in æternum præparábo semen tuum; * et ædificábo in generatiónem et generatiónem sedem tuam.

Confitebuntur cœli mirabília tua, Dómine; * étenim veritátem tuam in ecclésia sanctórum.

Quóniam quis in núbibus æquábitur Dómino? * símilis erit Deo in fíliis Dei?

Deus, qui glorificátur in concílio sanctórum; * magnus et terríbilis super omnes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtútum, quis símilis tibi? * potens es, Dómine; et véritas tua in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti maris; * motum autem flúctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliasti sicut vulnerátum, superbum: * in bráchio virtútis tuæ dispersisti inimícos tuos.

Tui sunt cœli, et tua est terra: * orbem terræ et plenitúdinem ejus tu fundasti;

Aquilónem et mare tu creasti: * Thabor et Hermon in nómine tuo exultábunt.

Tuum bráchium cum poténtia: * firmétur manus tua, et exaltétur déxtera tua.

Justítia et judícium præparátio sedis tuæ; * misericórdia et véritas præcédent fáciem tuam.

Divisio Psalmi 88.

BEátus pópulus qui scit jubilatiónem: * Dómine, in lúmine vultûs tui ambulábunt;

Et in nómine tuo exultábunt totâ die, * et in justítia tua exaltabuntur;

Quóniam glória virtútis eórum tu es, * et in beneplácito tuo exaltábitur cornu nostrum.

Quia Dómini est assúmptio nostra, * et Sancti Israel regis nostri.

Tunc locútus es in visióne sanctis tuis, et dixísti: * Pósui adjutórium in potente, et exaltávi electum de plebe mea.

Invéni David servum meum: * óleo sancto meo unxi eum.

Manus enim mea auxiliábitur ei, * et bráchium meum confortábit eum.

Nihil proficiet inimícus in eo, * et fílius iniquitátis non appónet nocére ei.

Et concídam à fácie ipsíus inimícos ejus, * et odientes eum in fugam convertam.

Et véritas mea et misericórdia mea cum ipso; * et in nómine meo exaltábitur cornu ejus.

Et ponam in mari manum ejus, * et in flumínibus déxteram ejus.

Ipse invocábit me: Pater meus es tu, * Deus meus, et susceptor salútis meæ.

Et ego primogénitum ponam illum, * excelsum præ régibus terræ.

In æternum servábo illi misericórdiam meam, * et testamentum meum fidéle ipsi;

Et ponam in séculum séculi semen ejus, * et thronum ejus sicut dies cœli.

Si autem derelíquerint fílii ejus legem meam, * et in judíciis meis non ambuláverint;

Si justítias meas profanáverint, * et mandáta mea non custodíerint;

Visitábo in virga iniquitátes eórum, * et in verbéribus peccáta eórum.

Misericórdiam autem meam non dispergam ab eo, * neque nocébo in veritáte mea;

Neque profanábo testamentum meum; * et quæ procédunt de lábiis meis, non fáciam írrita.

Altera divisio Psalmi 88.

SEmel jurávi in sancto meo, * si David méntiar:

Semen ejus in æternum manébit; * et thronus ejus sicut sol in conspectu meo,

Et sicut luna perfecta in æternum, * et testis in cœlo fidélis.

Tu verò repulisti et despexisti, * distulisti Christum tuum.

Evertisti testamentum servi tui: * profanasti in terra sanctuárium ejus.

Destruxisti omnes sepes ejus: * posuisti firmamentum ejus formídinem.

Diripuérunt eum omnes transeuntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis.

Exaltasti déxteram depriméntium eum : * lætificasti omnes inimícos ejus.

Avertisti adjutórium gládii ejus , * et non es auxiliátus ei in bello.

Destruxisti eum ab emundatióne ; * et sedem ejus in terram collisisti.

Minorasti dies témporis ejus : * perfudisti eum confusióne.

Usquequò , Dómine , avertis in finem ? * exardescet sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea substántia : * numquid enim vanè constituisti omnes fílios hóminum ?

Quis est homo qui vivet, et non vidébit mortem ; * éruet ánimam suam de manu ínferi ?

Ubì sunt misericórdiæ tuæ antiquæ , Dómine , * sicut jurasti David in veritáte tua ?

Memor esto , Dómine , oppróbrii servórum tuórum , * quod contínui in sinu meo, multárum géntium ;

Quòd exprobravérunt inimíci tui , Dómine , * quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui.

Benedictus Dóminus in æternum : * fiat , fiat.

AD LAUDES.

Psalmus 80.

In Deo lætandum , qui fideles suos cibat ex adipe frumenti cœlestis , et de petra melle divino saturat.

EXultáte Deo adjutóri nostro : * jubiláte Deo Jacob.

Súmite psalmum, et date tympanum , * psaltérium jucundum cum cíthara.

Buccináte in Neoménia tuba , * in insigni die solemnitátis vestræ ;

Quia præceptum in Israel est , * et judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud , cùm exíret de terra AEgypti : * linguam quam non nóverat , audívit.

Divertit ab onéribus dorsum ejus : * manus ejus in cóphino serviérunt.

In tribulatióne invocasti me , et liberávi te : * exaudívi te in abscóndito tempestátis : probávi te apud aquam contradictiónis.

Audi , pópulus meus , et contestábor te : * Israel, si audíeris me , non erit in te deus recens , neque adorábis deum aliénum.

Ego enim sum Dóminus Deus tuus , qui eduxi te de terra AEgypti : * diláta os tuum , et implébo illud.

Et non audívit pópulus meus vocem meam ; * et Israel non intendit mihi.

Et dimísi eos secundùm desidéria cordis eórum : * ibunt in adinventiónibus suis.

Si pópulus meus audísset me ; * Israel si in viis meis ambulasset ;

Pro níhilo fórsitan inimícos eórum humiliássem , * et super tribulántes eos misissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti sunt ei ; * et erit tempus eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe frumenti ; * et de petra , melle saturávit eos.

PSALMUS 107.

Christus in Patrem suum fidens, resurrectionem suam et regni sui dilatationem prænuntiat.

PArátum cor meum , Deus , parátum cor meum : * cantábo et psallam in glória mea.

Exurge , glória mea ; exurge , psaltérium et cíthara: * exurgam dilúculò.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine , * et psallam tibi in natiónibus ;

Quia magna est super cœlos misericórdia tua , * et usquè ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos , Deus ; * et super omnem terram glória tua.

Divisio Psalmi 107.

UT liberentur dilecti tui , [Dómine :] * salvum fac déxterâ tuâ , et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * exultábo , et dívidam Síchimam , et convallem tabernaculórum dimétiar.

Meus est Gálaad , et meus est Manasses ; * et Ephraïm suscéptio cápitis mei.

Juda rex meus : * Moab lebes spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ amíci facti sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis dedúcet me usquè in Idumæam ?

Nonnè tu , Deus , qui repulisti nos ? * et non exíbis , Deus , in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne , * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem : * et ipse ad níhilum dedúcet inimícos nostros.

In Feriis , Canticum ut in Proprio.

[*In Festis verò propríum Canticum non habentibus , dicitur sequens*

CANTICUM. 1. Paral. 29.

Canticum fidei de suprema Dei majestate.

BEnedictus es , Dómine , Deus Israel patris nostri , * ab æterno in æternum.

Tua est , Dómine , magnificéntia , et poténtia , et glória , atque victória ; * et tibi laus.

Cuncta enim quæ in cœlo sunt et in terra, * tua sunt.

Tuum, Dómine, regnum; * et tu es super omnes príncipes.

Tuæ divítiæ, et tua est glória: * tu domináris ómnium.

In manu tua virtus et poténtia: * in manu tua magnitúdo, et impérium ómnium.

Nunc ígitur, Deus noster, confitémur tibi, * et laudámus nomen tuum ínclytum.]

PSALMUS 147.

Laudandus Deus ob sua in populum suum beneficia.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * lauda Deum tuum, Sion;

Quoniam confortávit seras portárum tuárum, * benedixit fíliis tuis in te;

Qui pósuit fines tuos pacem, * et ádipe frumenti sátiat te;

Qui emittit elóquium suum terræ, * velóciter currit sermo ejus;

Qui dat nivem sicut lanam, * nébulam sicut cínerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas: * antè fáciem frígoris ejus quis sustinébit?

Emittet verbum suum, et liquefáciet ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annúntiat verbum suum Jacob, * justítias et judícia sua Israel;

Non fecit táliter omni natióni, * et judícia sua non manifestávit eis.

AD PRIMAM.

PSALMUS 66.

Lumen fidei cunctos populos ad Deum per Christum adducet.

DEus misereátur nostrî, et benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, et misereátur nostrî;

Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * lætentur et exultent gentes.

Quóniam júdicas pópulos in æquitáte, * et gentes in terra dírigis.

Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedícat nos Deus, Deus noster, benedícat nos Deus, * et métuant eum omnes fines terræ.

PSALMUS 89.

Inter hujus mundi vicissitudines et adversa, fides Deo æterno adhæret, et indè solatium sumit.

DOmine, refúgium factus es nobis, * à generatióne in generatiónem.

Priusquàm montes fíerent, aut formarétur terra

et orbis; * à século et usquè in séculum tu es Deus.

Ne avertas hóminem in humilitátem; * et dixisti: Convertímini, fílii hóminum.

Quóniam mille anni antè óculos tuos, * tanquàm dies hesterna quæ prætériit, et custódia in nocte.

Quæ pro níhilo habentur, eórum anni erunt: * manè sicut herba tránseat.

Manè flóreat et tránseat: * véspere décidat, indúret et arescat;

Quia defécimus in ira tua, * et in furóre tuo turbáti sumus.

Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo, * séculum nostrum in illuminatióne vultûs tui;

Quóniam omnes dies nostri defecérunt, et in ira tua defécimus: * anni nostri sicut aránea meditabuntur.

Dies annórum nostrórum in ipsis septuaginta anni; * si autem in potentátibus, octoginta anni:

Et ámpliùs eórum labor et dolor: * quóniam supervénit mansuetúdo, et corripiémur.

Divisio Psalmi 89.

QUis novit potestátem iræ tuæ, * et præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic notam fac, * et erudítos corde in sapiéntia.

Convértere, Dómine, úsquequò? * et deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdia tuâ; * et exultávimus, et delectáti sumus ómnibus diébus nostris.

Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliásti, * annis quibus vídimus mala.

Réspice in servos tuos, et in ópera tua; * et dirige fílios eórum.

Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos: et ópera mánuum nostrárum dírige super nos; * et opus mánuum nostrárum dírige.

AD TERTIAM.

PSALMUS 26.

Deus in Christo fidelium lumen et salus. Auxilium ejus adversùs hostes poscitur.

DOminus illuminátio mea, et salus mea; * quem timébo?

Dóminus protector vitæ meæ; * à quo trepidábo?

Dùm approprìant super me nocentes, * ut edant carnes meas.

Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt et cecidérunt.

Si consistant adversùm me castra, * non timébit cor meum.

Si exurgat adversùm me prælium, * in hoc ego sperábo.

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ;

Ut vídeam voluptátem Dómini, * et vísitem templum ejus.

Quóniam abscondit me in tabernáculo suo: * in die malórum protexit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * et nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi et immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, et psalmum dicam Dómino.

Divisio Psalmi 26.

EXaudi, Dómine, vocem meam quâ clamávi ad te: * miserére meî, et exaudi me.

Tibi dixit cor meum, Exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam, Dómine, requíram.

Ne avertas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto, ne derelinquas me, * neque despícias me, Deus salutáris meus;

Quóniam pater meus et mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assumpsit me.

Legem pone mihi, Dómine, in via tua; * et dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.

Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me; * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.

Expecta Dóminum, viríliter age; * et confortétur cor tuum, et sústine Dóminum.

PSALMUS 83.

Æterna Dei tabernacula unicum animæ fidelis desiderium.

QUàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Cor meum et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum, * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum, * Rex meus et Deus meus!

Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine! * in sécula seculórum laudábunt te.

Beátus vir cujus est auxílium abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus déorum in Sion.

Dómine Deus virtútum

exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protector noster, áspice, Deus, * et réspice in fáciem christi tui;

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjectus esse in domo Dei mei, * magis quàm habitáre in tabernáculis peccatórum;

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum, beátus homo qui sperat in te.

AD SEXTAM.

Psalmus 22.

Mensam in conspectu fidelium suorum paravit Deus.

DOminus regit me, et nihil mihi déerit: * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónis educávit me: * ánimam meam convertit.

Deduxit me super sémitas justítiæ, * propter nomen suum.

Nam et si ambulávero in médio umbræ mortis, non timébo mala, * quóniam tu mecum es.

Virga tua et báculus tuus, * ipsa me consoláta sunt.

Parasti in conspectu meo mensam, * adversùs eos qui tríbulant me.

Impinguasti in óleo caput meum: * et calix meus inébrians quàm præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ;

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Psalmus 33.

Deus semper benedicendus: non est inopia timentibus eum.

BEnedícam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et lætentur.

Magnificáte Dóminum mecum; * et exaltémus nomen ejus in idipsum.

Exquisívi Dóminum; et exaudívit me, * et ex ómnibus tribulatiónibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini; * et fácies vestræ non confundentur.

Iste pauper clamávit, et Dóminus exaudívit eum; * et de ómnibus tribulatiónibus ejus salvávit eum.

Immittet ángelus Dómini in circúitu timéntium eum; * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum, omnes sancti ejus; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt et esuriérunt; * inquirentes autem Dóminum non minuentur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte, fílii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam, * díligit dies vidére bonos?

Próhibe linguam tuam à malo, * et lábia tua ne loquantur dolum.

Diverte à malo, et fac bonum: * inquíre pacem, et persequere eam.

Óculi Dómini super justos, * et aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super facientes mala, * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justi, et Dóminus exaudívit eos; * et ex ómnibus tribulatiónibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde, * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatiónes justórum; * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima, * et qui odérunt justum, delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum; * et non delinquent omnes qui sperant in eo.

AD NONAM.

PSALMUS 69.

Inter adversa hujus mundi, auxilium et salutem à Deo fides instanter petit.

DEus, in adjutórium meum intende: * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statìm erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum: * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu: * Dómine, ne moréris.

PSALMUS 79.

Cunctarum hujus vitæ ærumnarum finem per Christi adventum fides poscit.

QUi regis Israel, intende; * qui dedúcis velut ovem Joseph.

Qui sedes super Chérubim, * manifestáre coràm Ephraïm, Bénjamin, et Manasse.

Excita poténtiam tuam,

et veni; * ut salvos fácias nos.

Deus, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Dómine Deus virtútum, * quoúsquè irascéris super oratiónem servi tui?

Cibábis nos pane lacrymárum, * et potum dabis nobis in lácrymis in mensúra?

Posuisti nos in contradictiónem vicínis nostris; * et inimíci nostri subsannavérunt nos.

Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

Divisio Psalmi 79.

[D]Omine,] víneam de AEgypto tránstulisti: * ejecísti gentes, et plantásti eam.

Dux itíneris fuísti in conspectu ejus: * plantásti radíces ejus, et implévit terram.

Opéruit montes umbra ejus, * et arbusta ejus cedros Dei.

Extendit pálmites suos usquè ad mare, * et usquè ad flumen propágines ejus.

Ut quid destruxísti macériam ejus; * et vindémiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminávit eam aper de sylva, * et singulâris ferus depastus est eam.

Deus virtútum, convértere: * réspice de cœlo, et vide, et vísita víneam istam.

Et pérfice eam quam plantávit déxtera tua, * et super fílium hóminis quem confirmásti tibi.

Incensa igni, et suffossa, * ab increpatióne vultûs tui períbunt.

Fiat manus tua super virum déxteræ tuæ, * et super fílium hóminis quem confirmásti tibi.

Et non discédimus a te: * vivificábis nos, et nomen tuum invocábimus.

Dómine Deus virtútum, converte nos, et ostende fáciem tuam; * et salvi érimus.

AD VESPERAS.

Psalmus 115.

Calix salutaris accipiendus: vota Domino reddenda.

[C]Rédidi, propter quod locútus sum; * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retríbuam Dómino * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam, * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coràm omni pópulo ejus: * pretiósa in conspectu Dómini mors Sanctórum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, et fílius ancillæ tuæ.

Dirupisti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspectu omnis pópuli ejus, * in átriis domûs Dómini, in médio tuî, Jerúsalem.

PSALMUS 137.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebrandæ.

CONfitébor tibi, Dómine, in toto corde meo; * quóniam audisti verba oris mei.

In conspectu Angelórum psallam tibi: * adorábo ad templum sanctum tuum.

Et confitébor nómini tuo super misericórdia tua et veritáte tua; * quóniam magnificasti super omne, nomen sanctum tuum.

In quacumque die invocávero te, exaudi me: * multiplicábis in ánima mea virtútem.

Confiteántur tibi, Dómine, omnes reges terræ; * quia audiérunt ómnia verba oris tui.

Et cantent in viis Dómini, * quóniam magna est glória Dómini;

Quóniam excelsus Dóminus, et humília réspicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulávero in médio tribulatiónis, vivificábis me: * et super iram inimicórum meórum extendisti manum tuam, et salvum me fecit déxtera tua.

Dóminus retríbuet pro me: * Dómine, misericórdia tua in séculum: ópera mánuum tuárum ne despícias.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo et beneficentia celebrantur.

EXaltábo te, Deus meus rex; * et benedícam nómini tuo in séculum, et in séculum séculi.

Per síngulos dies benedícam tibi; * et laudábo nomen tuum in séculum, et in séculum séculi.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis; * et magnitúdinis ejus non est finis.

Generátio et generátio laudábit ópera tua, * et poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquentur, * et mirabília tua narrábunt.

Et virtútem terribílium tuórum dicent, * et magnitúdinem tuam narrábunt.

Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, * et justítiâ tuâ exultábunt.

Divisio Psalmi 144.

MIserátor et miséricors Dóminus; * pátiens, et multùm misericors.

Suávis Dóminus universis, * et miseratiónes

ejus super ómnia ópera ejus.

Confiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua; * et sancti tui benedícant tibi.

Glóriam regni tui dicent, * et potentiam tuam loquentur;

Ut notam fáciant fíliis hóminum poténtiam tuam, * et glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem.

Fidélis Dóminus in ómnibus verbis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dóminus omnes qui córruunt, * et érigit omnes elísos.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; * et tu das escam illórum in témpore opportúno.

Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne.

Altera divisio Psalmi 144.

JUstus Dóminus in ómnibus viis suis, * et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Propè est Dóminus ómnibus invocántibus eum, * ómnibus invocántibus eum in veritáte.

Voluntátem timéntium se fáciet, et deprecatiónem eórum exáudiet, * et salvos fáciet eos.

Custódit Dóminus omnes diligentes se, * et omnes peccatóres disperdet.

Laudatiónem Dómini loquétur os meum: * et benedícat omnis caro nómini sancto ejus in séculum, et in séculum séculi.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 11.

Justorum paucitas: eloquiorum Domini summa fidelitas.

SAlvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus; * quóniam diminútæ sunt veritátes à fíliis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum: * lábia dolósa, in corde et corde locúti sunt.

Disperdat Dóminus universa lábia dolósa, * et linguam magníloquam;

Qui dixérunt: Linguam nostram magnificábimus, lábia nostra à nobis sunt: * quis noster dóminus est?

Propter misériam ínopum, et gémitum páuperum, * nunc exurgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári: * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta: * argentum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplum.

Tu, Dñe, servábis nos; * et custódies nos à generatióne hac in æternum.

In circúitu ímpii ámbulant: * secundùm altitúdinem

dinem tuam multiplicasti fílios hóminum.

PSALMUS 38.

Hujus vitæ vanitas et miseria : Divinum postulatur subsídium.

DIxi : Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea.

Pósui ori meo custódiam, * cùm consísteret peccátor adversùm me.

Obmútui, et humiliátus sum, et sílui à bonis ; * et dolor meus renovátus est.

Concáluit cor meum intra me, et in meditatióne mea exardéscet ignis : * locútus sum in lingua mea.

Notum fac mihi, Dómine, finem meum, et número rum diérum meórum, quis est ; * ut sciam quid desit mihi.

Ecce mensurábiles posuisti dies meos : * et substántia mea tanquàm níhilum antè te.

Verúmtamen universa vánitas, * omnis homo vivens.

Verúmtamen in imágine pertransit homo ; * sed et frustrà conturbátur.

Thesaurízat, * et ignórat cui congregábit ea.

Et nunc quæ est expectátio mea ? nonnè Dóminus ? * et substántia mea apud te est.

Divisio Psalmi 38.

AB ómnibus iniquitátibus meis érue me : * oppróbrium insipiénti dedísti me.

Obmútui, et non apérui os meum ; * quóniam tu fecísti.

Amove à me plagas tuas : * à fortitúdine manûs tuæ ego deféci in increpatiónibus.

Propter iniquitátem corripuísti hóminem, et tabéscere fecísti sicut aráneam ánimam ejus : * verúmtamen vanè conturbátur omnis homo.

Exaudi oratiónem meâ, Dómine, et deprecatiónem meam : * áuribus pércipe lácrymas meas.

Ne síleas, quóniam ádvena ego sum apud te, et peregrínus, * sicut omnes patres mei.

Remitte mihi ut refrígerer : * priusquàm ábeam, et ámpliùs non ero.

FERIA SEXTA.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

PSALMUS 51.

Iniquos manet interitus, justos gloria.

QUid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte ?

Totâ die injustítiam cogitávit lingua tua : * sicut novácula acúta fecísti dolum.

Dilexísti malítiam super benignitátem, * iniquitátem magis quàm loqui æquitátem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, lingua dolósa : * propterèa Deus déstruet te in finem.

Evellet te, et emigrábit te de tabernáculo tuo, * et radícem tuam de terra vivéntium.

Vidébunt justi, et timébunt, et super eum ridébunt; * et dicent: Ecce homo qui non pósuit Deum adjutórem suum;

Sed sperávit in multitúdine divitiárum suárum, * et prævàluit in vanitáte sua.

Ego autem sicut olíva fructífera in domo Dei: * sperávi in misericórdia Dei in æternum, et in séculum séculi.

Confitébor tibi in séculum, quia fecísti; * et expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctórum tuórum.

PSALMUS 54.

Justus ab iniquis vexatus et ab ipsis familiaribus maledictus, in Deo spem suam ponit.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam: * intende mihi, et exaudi me.

Contristátus sum in exercitatióne mea, * et conturbátus sum à voce inimíci, et à tribulatióne peccatóris;

Quóniam declinavérunt in me iniquitátes, * et in ira molesti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me, * et formído mortis cécidit super me.

Timor et tremor venérunt super me, * et contexérunt me ténebræ.

Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? * et volábo, et requiescam.

Ecce elongávi fúgiens, * et mansi in solitúdine.

Expectábam eum qui salvum me fecit * à pusillanimitáte spíritûs et tempestáte.

Præcípita, Dómine, dívide linguas eórum; * quóniam vidi iniquitátem et contradictiónem in civitáte.

Die ac nocte circúmdabit eam super muros ejus iníquitas; * et labor in médio ejus, et injustítia.

Et non defécit de platéis ejus * usúra et dolus.

Quóniam si inimícus meus maledixisset mihi, * sustinuissem útique;

Et si is qui óderat me, super me magna locútus fuisset, * abscondissem me fórsitan ab eo.

Tu verò, homo unánimis, * dux meus et notus meus,

Qui simul mecum dulces capiébas cibos; * in domo Dei ambulávimus cum consensu.

Véniat mors super illos, * et descendant in infernum viventes;

Quóniam nequítiæ in habitáculis eórum, * in médio eórum.

Ego autem ad Deum clamávi; * et Dóminus salvábit me.

Divisio Psalmi 54.

VEspere, et manè, et merídie narrábo et annuntiábo ; * et exáudiet vocem meam.

Rédimet in pace ánimam meam ab his qui appropinquant mihi ; * quóniam inter multos erant mecum.

Exáudiet Deus, et humiliábit illos, * qui est antè sécula.

Non enim est illis commutátio, et non timuérunt Deum : * extendit manum suam in retribuendo.

Contaminavérunt testamentum ejus, divísi sunt ab ira vultûs ejus ; * et appropinquávit cor illíus.

Mollíti sunt sermónes ejus super óleum ; * et ipsi sunt jácula.

Jacta super Dóminum curam tuam ; et ipse te enútriet : * non dabit in ætérnum fluctuatiónem justo.

Tu verò, Deus, * dedúces eos in púteum intéritûs.

Viri sánguinum et dolósi non dimidiábunt dies suos : * ego autem sperábo in te, Dómine.

IN II. NOCTURNO.

PSALMUS 58.

Christus morti traditus, Patrem suum orat : Judæis incredulis dispersionem prænuntians, regnumque suum super gentes.

ERipe me de inimícis meis, Deus meus ; * et ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem, * et de viris sánguinum salva me ;

Quia ecce cepérunt ánimam meam : * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine ; * sine iniquitáte cucurri, et direxi.

Exurge in occursum meum, et vide ; * et tu, Dómine Deus virtútum, Deus Israel.

Intende ad visitandas omnes gentes : * non misereáris ómnibus qui operantur iniquitátem.

Convertentur ad vésperam ; * et famem patiéntur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ecce loquentur in ore suo, et gládius in lábiis eórum ; * quóniam quis audívit ?

Et tu, Dómine, deridébis eos : * ad níhilum dedúces omnes gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia ejus prævéniet me.

Divisio Psalmi 58.

DEus ostendet mihi super inimícos meos : * ne occídas eos, nequandò obliviscantur pópuli mei.

Disperge illos in virtúte tua, * et depóne eos, protector meus, Dómine.

Delictum oris eórum, sermónem labiórum ipsó-

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE CARVE 31065

rum ; * et comprehendantur in supérbia sua.

Et de execratióne et mendácio annuntiabuntur in consummatióne ; * in ira consummatiónis, et non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * et fínium terræ.

Convertentur ad vésperam ; * et famem patientur ut canes, et circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergentur ad manducandum ; * si verò non fúerint saturáti, et murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam, * et exultábo manè misericórdiam tuam ;

Quia factus es susceptor meus et refúgium meum * in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es : * Deus meus, misericórdia mea.

PSALMUS 60.

Spes nostra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXaudi, Deus, deprecatiónem meam ; * intende oratióni meæ.

A fínibus terræ ad te clamávi, dùm anxiarétur cor meum : * in petra exaltásti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitúdinis à fácie inimíci.

Inhabitábo in tabernáculo tuo in sécula : * prótegar in velamento alárum tuárum ;

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti oratiónem meam, * dedisti hæreditátem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjícies, * annos ejus usquè in diem generatiónis et generatiónis.

Pérmanet in æternum in conspectu Dei : * misericórdiam et veritátem ejus quis requíret ?

Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

IN III. NOCTURNO.

PSALMUS 68.

Christi orantis in monte Oliveti agonia, et aliæ passionis ejus circumstantiæ.

SAlvum me fac, Deus, * quóniam intravérunt aquæ usquè ad ánimam meam.

Infixus sum in limo profundi, * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempestas demersit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ sunt fauces meæ : * defecérunt óculi mei, dùm spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratìs.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci

mei injustè : * quæ non rápui, tunc exolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam ; * et delicta mea à te non sunt abscóndita.

Non erubescant in me qui expectant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundantur super me, * qui quærunt te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium, * opéruit confúsio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * et peregrínus fíliis matris meæ ;

Quóniam zelus domûs tuæ comédit me, * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opérui in jejúnio ánimam meam ; * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestimentum meum cilícium : * et factus sum illis in parábolam.

Adversùm me loquebantur qui sedébant in porta ; * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te, Dómine : * tempus benepláciti, Deus.

In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infígar ; * líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum.

Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum, * neque úrgeat super me púteus os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaudi me, Dómine, * quóniam benigna est misericórdia tua : * secundùm multitúdinem miserationum tuárum réspice in me.

Et ne avertas fáciem tuam à púero tuo : * quóniam tríbulor, velóciter exaudi me.

Intende ánimæ meæ, et líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.

Tu scis impropérium meum, et confusiónem meam, * et reverentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tríbulant me : * impropérium expectávit cor meum, et miséria.

Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit ; * et qui consolarétur, et non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel ; * et in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coràm ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scándalum.

Obscurentur óculi eórum, ne vídeant ; * et dorsum eórum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam ; * et furor iræ tuæ comprehendat eos.

Fiat habitátio eórum deserta ; * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt ; * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum ; * et non intrent in justítiam tuam.

Deleantur de libro viventium ; * et cum justis non scribantur.

Altera divisio Psalmi 68.

EGo sum pauper et dolens : * salus tua, Deus, suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * et magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo super vítulum novellum, * córnua producentem et úngulas.

Videant páuperes, et lætentur : * quærite Deum, et vivet ánima vestra ;

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus, * et vinctos suos non despexit.

Laudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam fáciet Sion, * et ædificabúntur civitátes Juda.

Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquírent eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam ; * et qui díligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

AD LAUDES.

PSALMUS 53.

Oratio justi adversùs hostes animæ suæ.

DEus, in nómine tuo salvum me fac, * et in virtúte tua júdica me.

Deus, exaudi oratiónem meam ; * áuribus pércipe verba oris mei ;

Quóniam aliéni insurrexérunt adversùm me, et fortes quæsiérunt ánimam meam ; * et non proposuérunt Deum antè conspectum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me ; * et Dóminus susceptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimícis meis ; * et in veritáte tua disperde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi ; * et confitébor nómini tuo, Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me ; * et super inimícos meos despexit óculus meus.

PSALMUS 70.

Plebs fidelis in se adimplens ea quæ desunt passionum Christi, auxilium sibi à Deo postulat.

IN te, Dómine, sperávi ; non confundar in æternum : * in justítia tua líbera me, et éripe me.

Inclína ad me aurem tuam, * et salva me.

Esto mihi in Deum protectórem, et in locum munítum, ut salvum me fácias ; * quóniam firma-

mentum meum et refúgium meum es tu.

Deus meus, éripe me de manu peccatóris, * et de manu contrà legem agentis, et iníqui;

Quóniam tu es patiéntia mea, Dómine: * Dómine, spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: de ventre matris meæ tu es protector meus; * in te cantátio mea semper.

Tanquàm prodígium factus sum multis, * et tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam, * totâ die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelinquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi; * et qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicentes: Deus derelíquit eum; persequímini, et comprehéndite eum, * quia non est qui erípiat.

Deus, ne elongéris à me: * Deus meus, in auxílium meum réspice.

Confundantur et defíciant detrahentes ánimæ meæ: * operiantur confusióne et pudóre qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo, * et adjíciam super omnem laudem tuam.

Divisio Psalmi 70.

OS meum annuntiábit justítiam tuam, * totâ die salutáre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine, memorábor justítiæ tuæ solíus.

Deus, docuisti me à juventúte mea, * et usquè nunc pronuntiábo mirabília tua:

Et usquè in senectam et sénium, * Deus, ne derelinquas me;

Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni quæ ventúra est,

Poténtiam tuam et justítiam tuam, Deus, usquè in altíssima quæ fecisti magnália: * Deus, quis símilis tibi?

Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, et malas? * et conversus, vivificásti me, et de abyssis terræ iterùm reduxísti me.

Multiplicásti magnificéntiam tuam; * et conversus, consolátus es me.

Nam et ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam, Deus: * psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi: * et ánima mea, quam redemísti.

Sed et lingua mea totâ die meditábitur justítiam tuam, * cùm confúsi et

revériti fúerint qui quærunt mala mihi.

In Feriis, Canticum ut in Proprio.

[*In Festis verò dicitur sequens, nisi proprium habeatur.*

CANTICUM. Isaïæ 26.

Deus superbos humiliabit, exaltabit humiles.

URbs fortitúdinis nostræ Sion : * Salvátor ponétur in ea murus et antemurále.

Aperíte portas, * et ingrediátur gens justa, custódiens veritátem.

Vetus error ábiit : servábis pacem ; * pacem, quia in te speráv imus.

Sperastis in Dómino in séculis æternis, * in Dño Deo forti in perpétuum.

Quia incurvábit habitantes in excelso, * civitátem sublímem humiliábit.

Humiliábit eam usquè ad terram, * détrahet *eam usquè ad púlverem.*

Conculcábit eam pes, * pedes páuperis, gressus egenórum.

Sémita justi recta est, * rectus callis justi ad *ambulandum.*

Et in sémita judiciórum tuórum, Dómine, sustinúimus te : * nomen tuum, et memoriále tuum in desidério ánimæ.

Anima mea desiderávit te in nocte ; * sed et spíritu meo in præcórdiis meis de manè vigilábo ad te.

Cùm féceris judícia tua in terra, * justítiam discent habitatóres orbis.

Misereámur ímpio, et non discet justítiam : * in terra sanctórum iníqua gessit, et non vidébit glóriam Dómini.

Dómine, exaltétur manus tua ; * et non vídeant : Vídeant, et confundantur zelantes pópuli ; * et ignis hostes tuos dévoret.

Dómine, dabis pacem nobis ; * ómnia enim ópera nostra operátus es nobis.]

PSALMUS 145.

Laudandus Deus, qui facit judicium injuriam patientibus.

LAuda, ánima mea, Dóminum : * laudábo Dóminum in vita mea ; psallam Deo meo quámdiù fúero.

Nolíte confídere in princípibus ; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam : * in illa die períbunt omnes cogitatiónes córum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos : * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas : pupillum et víduam suscípiet ; * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sécula : * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

AD PRIMAM.

Psalmus 43.

Ecclesia priora in se Dei beneficia recolens, posterioraque exponens mala, opem sibi à Deo poscit.

DEus, áuribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis * opus quod operátus es in diébus eórum, et in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispérdidit, et plantasti eos : * afflixisti pópulos, et expulisti eos.

Nec enim in gládio suo possedérunt terram, * et bráchium eórum non salvávit eos.

Sed déxtera tua, et bráchium tuum, et illuminátio vultûs tui, * quóniam complacuisti in eis.

Tu es ipse rex meus, et Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilábimus cornu, * et in nómine tuo spernémus insurgentes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo, * et gládius meus non salvábit me.

Salvasti enim nos de affligéntibus nos, * et odientes nos confudisti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudábimur totâ die ; * et in nómine tuo confitébimur in séculum.

Nunc autem repulisti, et confudisti nos ; * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris.

Avertisti nos retrorsùm post inimícos nostros ; * et qui odérunt nos, diripiébant sibi.

Dedisti nos tanquàm oves escárum, * et in géntibus dispersisti nos.

Vendidisti pópulum tuum sine prétio, * et non fuit multitúdo in commutatiónibus eórum.

Posuisti nos oppróbrium vicínis nostris, * subsannatiónem et derísum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuisti nos in similitúdinem géntibus, * commotiónem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contrà me est ; * et confúsio faciéi meæ coopéruit me,

A voce exprobrantis et obloquentis, * à fácie inimíci et persequentis.

Hæc ómnia venérunt super nos ; nec oblíti sumus te, * et iníquè non égimus in testamento tuo.

Et non recessit retrò cor nostrum, * et declinasti sémitas nostras à via tua ;

Quóniam humiliasti nos

in loco afflictiónis, * et coopéruit nos umbra mortis.

Altera divisio Psalmi 43.

SI oblíti sumus nomen Dei nostri, * et si expándimus manus nostras ad deum aliénum,

Nonnè Deus requíret ista? * ipse enim novit abscóndita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totâ die, * æstimáti sumus sicut oves occisiónis.

Exurge, quarè obdormis, Dómine? * exurge, et ne repellas in finem.

Quarè fáciem tuam avertis? * oblivísceris inópiæ nostræ et tribulatiónis nostræ?

Quóniam humiliáta est in púlvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exurge, Dómine, ádjuva nos; * et rédime nos propter nomen tuum.

AD TERTIAM.

PSALMUS 39.

Christus mortis et inferi victor, Deo jam pro se gratias agit, pro membris suis preces offert.

EXpectans expectávi Dóminum, * et intendit mihi.

Et exaudívit preces meas, * et eduxit me de lacu misériæ, et de luto fæcis.

Et státuit super petram pedes meos, * et direxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi, et timébunt; * et sperábunt in Dómino.

Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus, * et non respexit in vanitátes et insánias falsas.

Multa fecisti tu, Dómine Deus meus, mirabília tua; * et cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.

Annuntiávi et locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.

Sacrifícium et oblatiónem noluisti; * aures autem perfecisti mihi.

Holocaustum et pro peccáto non postulasti: * tunc dixi, Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus, vólui, et legem tuam in médio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

ANnuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna; * ecce lábia mea non prohibébo: Dñe, tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo: * veritátem tuam et salutáre tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam et veritátem tuam * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne longè fácias miseratiónes tuas à me: * misericórdia tua et véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est número; * comprehendérunt me iniquitátes meæ, et non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capillos cápitis mei; * et cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dómine, ut éruas me: * Dñe, ad adjuvandum me réspice.

Confundantur et revereantur simul, * qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam.

Convertantur retrorsùm, et revereantur, * qui volunt mihi mala.

Ferant confestìm confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge,

Exultent et lætentur super te omnes quærentes te; * et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum et pauper: * Dóminus sollícitus est meî.

Adjútor meus, et protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

PSALMUS 57.

Christus inimicorum suorum injustitiam arguit, et Dei vindictam in ipsos prænuntiat.

SI verè útiquè justítiam loquímini, * recta judicáte, fílii hóminum.

Etenim in corde iniquitátes operámini; * in terra injustítias manus vestræ concinnant.

Alienáti sunt peccatóres à vulva, erravérunt ab útero: * locúti sunt falsa.

Furor illis secundùm similitúdinem serpentis: * sicut áspidis surdæ, et obturantis aures suas;

Quæ non exáudiet vocem incantántium, * et venéfici incantantis sapienter.

Deus cónteret dentes eórum in ore ipsórum: * molas leónum confringet Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquàm aqua decurrens: * intendit arcum suum donec infirmentur.

Sicut cera quæ fluit, auferentur: * supercécidit ignis, et non vidérunt solem.

Priusquàm intellígerent spinæ vestræ rhamnum; * sicut viventes, sic in ira absorbet eos.

Lætábitur justus, cùm víderit vindictam: * manus suas lavábit in sánguine peccatóris.

Et dicet homo: Si útiquè est fructus justo, * útiquè est Deus júdicans eos in terra.

AD SEXTAM.

PSALMUS 101.

Ecclesiæ, inter hujus mundi adversa, spes in Dei Verbo per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaudi oratiónem meam; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me : * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me ;

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum ; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquàm panem manducábam, * et potum meum cum fletu miscébam,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt ; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem, Dómine, in æternum pérmanes ; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Divisio Psalmi 101.

TU exurgens miserébéris Sion, * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus ;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam ;

Quia ædificávit Dóminus Sion, * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium, * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera : * et pópulus qui creábitur, laudábit Dóminum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum, * ut sólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini, * et laudem ejus in Jerúsalem,

In conveniendo pópulos in unum, et reges, * ut serviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Altera divisio Psalmi 101.

INítio tu, Dómine, terram fundasti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt; * tu autem pérmanes:

Et omnes sicut vestimentum veterascent; * et sicut opertórium mutábis eos, et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es, * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt; * et semen eórum in séculum dirigétur.

AD NONAM.

Psalmus 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat ut sibi pro nobis adsit.

DEus, Deus meus, réspice in me: quarè me dereliquisti? * longè à salúte mea verbâ delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, et non exáudies; * et nocte, et non ad insipiéntiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israel.

In te speravérunt patres nostri: * speravérunt, et liberasti eos.

Ad te clamavérunt, et salvi facti sunt: * in te speravérunt, et non sunt confúsi.

Ego autem sum vermis, et non homo; * oppróbrium hóminum, et abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, et movérunt caput.

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre; * spes mea ab ubéribus matris meæ.

In te projectus sum ex útero: * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Divisio Psalmi 21.

[DEus meus,] ne discésseris à me, * quóniam tribulátio próxima est, quóniam non est qui ádjuvet.

Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.

Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens et rúgiens.

Sicut aqua effúsus sum, * et dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquàm cera liquescens * in médio ventris mei.

Aruit tanquàm testa virtus mea, et lingua mea adhæsit fáucibus meis; * et in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi; * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas et pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravé-

runt et inspexérunt me : * divisérunt sibi vestimenta mea , et super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem , Dómine , ne elongáveris auxílium tuum à me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea , Deus , ánimam meam , * et de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis , * et à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio ecclésiæ laudábo te.

Altera divisio Psalmi 21.

QUi timétis Dóminum , laudáte eum , universum semen Jacob , glorificáte eum : * tímeat eum omne semen Israel.

Quóniam non sprevit , neque despexit deprecatiónem páuperis ; nec avertit fáciem suam à me : * et cùm clamárem ad eum , exaudívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspectu timéntium eum.

Edent páuperes , et saturabuntur ; et laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in séculum séculi.

Reminiscentur et convertentur ad Dóminum universi fines terræ : * et adorábunt in conspectu ejus universæ famíliæ géntium.

Quóniam Dómini est regnum , * et ipse dominábitur géntium.

Manducavérunt et adoravérunt omnes pingues terræ : * in conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

Et ánima mea illi vivet ; * et semen meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra ; * et annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur , quem fecit Dóminus.

AD VESPERAS.

Psalmus 128.

Christi et Ecclesiæ prælia et victoriæ.

SAEpè expugnavérunt me à juventúte mea : * dicat nunc Israel.

Sæpè expugnavérunt me à juventúte mea ; * étenim non potuérunt mihi.

Supra dorsum meum fabricavérunt peccatóres : * prolongavérunt iniquitátem suam.

Dóminus justus * concídit cervíces peccatórum.

Confundantur et convertantur retrorsùm * omnes qui odérunt Sion.

Fiant sicut fœnum tectórum , * quod , priusquàm evellátur , exáruit :

De quo non implévit manum suam , qui métit ; * et sinum suum , qui manípulos cólligit.

Et non dixérunt qui prætereíbant : Benedíctio Dómini super vos : * be-

nedíximus vobis in nómine Dómini.

PSALMUS 138.

Dei ubiquè præsentis et omnia cognoscentis mirabilis scientia.

DOmine, probasti me, et cognovisti me : * tu cognovisti sessiónem meam, et resurrectiónem meam.

Intellexisti cogitatiónes meas de longè : * sémitam meam et funículum meum investigasti.

Et omnes vias meas prævidisti, * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia, novíssima et antíqua : * tu formasti me, et posuisti super me manum tuam.

Mirábilis facta est sciéntia tua ex me : * confortáta est, et non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo ? * et quò à fácie tua fúgiam ?

Si ascéndero in cœlum, tu illìc es : * si descéndero in infernum, ades :

Si súmpsero pennas meas dilúculò, * et habitávero in extrémis maris ;

Etenim illùc manus tua dedúcet me, * et tenébit me déxtera tua.

Et dixi : Fórsitan ténebræ conculcábunt me ; * et nox illuminátio mea in delíciis meis.

Quia ténebræ non obscurabuntur à te ; et nox sicut dies illuminábitur : * sicut ténebræ ejus, ita et lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos : * suscepisti me de útero matris meæ.

Divisio Psalmi 138.

COnfitébor tibi, [Dómine,] quia terribiliter magnificátus es ; * mirabília ópera tua, et ánima mea cognoscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto ; * et substántia mea in inferióribus terræ.

Imperfectum meum vidérunt óculi tui ; et in libro tuo omnes scribéntur : * dies formabuntur, et nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus : * nimis confortátus est principátus eórum.

Dinumerábo eos, et super arénam multiplicabuntur : * exurrexi, et adhùc sum tecum.

Si occíderis, Deus, peccatóres : * viri sánguinum, declináte à me ;

Quia dícitis in cogitatióne : * Accípient in vanitáte civitátes tuas.

Nonnè qui odérunt te, Dómine, óderam ? * et super inimícos tuos tabescébam ?

Perfecto ódio óderam illos ; * et inimíci facti sunt mihi.

Proba me, Deus, et scito cor meum : * interroga me, et cognosce sémitas meas ;

Et vide si via iniquitátis in me est, * et deduc me in via æterna.

PSALMUS 139.

Se ab improbis defendi precatur Ecclesia.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * totâ die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpentis : * venénum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris ; * et ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt superbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum : * juxtà iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu ; * exaudi, Dómine, vocem deprecatiónis meæ.

Divisio Psalmi 139.

DOmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contrà me ; ne derelinquas me, ne fortè exaltentur.

Caput circúitûs eórum ; * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes : in ignem dejícies eos ; * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injustum mala cápient in intéritu.

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * et vindictam páuperum.

Verúmtamen justi confitebuntur nómini tuo ; * et habitábunt recti cum vultu tuo.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me ;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ : * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum : * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usquè in finem : * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus ; *

et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliátus sum nimìs: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, antè te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

AMíci mei, et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxtà me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquàm surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequandò supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dùm commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine; Deus meus, ne discésseris à me: * intende in adjutórium meum, Dómine Deus salútis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo sperans, nihil ab homine timet.

MIserére meî, Deus, quóniam conculcávit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei totâ die, * quóniam multi bellantes adversùm me.

Ab altitúdine diei timébo; * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba mea execrabantur: * adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt, et abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunt ánimam meam, pro níhilo salvos fácies illos : * in ira pópulos confringes.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi : * posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissióne tua.

Tunc convertentur inimíci mei retrorsùm * in quacumque die invocávero te.

Ecce cognóvi, * quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum : * in Dómino laudábo sermónem.

In Deo sperávi : * non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam laudatiónes tibi ;

Quóniam eripuisti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu ; * ut pláceam coràm Deo in lúmine vivéntium.

SABBATO.

AD OFFICIUM NOCT.

IN I. NOCTURNO.

PSALMUS 40.

Christus propter nos egenus ; morti traditus resurrectionem suam petit et impetrat.

BEátus qui intélligit super egénum et páuperem ; * in die mala liberábit eum Dóminus.

Dóminus conservet eum, et vivíficet eum, et beátum fáciat eum in terra, * et non tradat eum in ánimam inimicórum ejus.

Dóminus opem ferat illi super lectum dolóris ejus : * universum stratum ejus versasti in infirmitáte ejus.

Ego dixi : Dómine, miserére meî ; * sana ánimam meam, quia peccávi tibi.

Inimíci mei dixérunt mala mihi : * Quando moriétur, et períbit nomen ejus ?

Et si ingrediebátur ut vidéret, vana loquebátur : * cor ejus congregávit iniquitátem sibi.

Egrediebátur foràs, * et loquebátur in idipsum.

Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei : * adversùm me cogitábant mala mihi.

Verbum iníquum constituérunt adversùm me : * numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat ?

Etenim homo pacis meæ, in quo sperávi, qui edébat panes meos, * magnificávit super me supplantatiónem.

Tu autem, Dómine, miserére meî, et resúscita me, * et retríbuam eis.

In hoc cognóvi quóniam voluisti me, * quóniam non gaudébit inimícus meus super me.

Me autem propter innocéntiam suscepisti, * et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

Benedictus Dóminus Deus Israel à século, et usquè in séculum: * fiat, fiat.

PSALMUS 48.

Homo de pristino suo statu per peccatum lapsus, divitiis non redimitur; nil contra infernum possunt opes.

AUdíte hæc, omnes gentes: * áuribus percípite, omnes qui habitátis orbem,

Quique terrígenæ, et fílii hóminum, * simul in unum dives et pauper.

Os meum loquétur sapiéntiam, * et meditátio cordis mei prudéntiam.

Inclinábo in parábolam aurem meam: * apériam in psaltério propositiónem meam.

Cur timébo in die mala? * iníquitas calcánei mei circúndabit me.

Qui confídunt in virtúte sua, * et in multitúdine divitiárum suárum gloriántur.

Frater non rédimit, rédimet homo: * non dabit Deo placatiónem suam, et prétium redemptiónis ánimæ suæ,

Et laborábit in ætérnum, et vivet adhùc in finem: * non vidébit intéritum, cùm víderit sapientes morientes.

Simul insípiens et stultus períbunt, * et relinquent aliénis divítias suas.

Et sepulcra eórum domus illórum in ætérnum; tabernácula eórum in progénie et progénie: * vocavérunt nómina sua in terris suis.

Et homo, cùm in honóre esset, non intellexit: * comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

Hæc via illórum scándalum ipsis; * et pósteà in ore suo complacébunt.

Sicut oves in inferno pósiti sunt: * mors depascet eos.

Et dominabuntur eórum justi in matutíno; * et auxílium eórum veterascet in inferno à glória eórum.

Verúmtamen Deus rédimet ánimam meam de manu ínferi, * cùm accéperit me.

Divisio Psalmi 48.

NE timúeris, cùm dives factus fúerit homo, * et cùm multiplicáta fúerit glória domûs ejus.

Quóniam, cùm interíerit, non sumet ómnia; * neque descendet cum eo glória ejus.

Quia ánima ejus in vita ipsíus benedicétur: * confitébitur tibi, cùm beneféceris ei.

Introíbit usquè in progénies patrum suórum; * et usquè in ætérnum non vidébit lumen.

Homo, cùm in honóre esset, non intellexit: *

comparátus est jumentis insipiéntibus, et símilis factus est illis.

IN II. NOCTURNO.

PSALMUS 61.

Frustrà oppugnatur, qui Deo subjectus, in ejus tutela manet.

NOnnè Deo subjecta erit ánima mea? * ab ipso enim salutáre meum.

Nam et ipse Deus meus, et salutáris meus: * susceptor meus, non movébor ámpliùs.

Quoúsquè irrúitis in hóminem? * interfícitis universi vos tanquàm paríeti inclináto, et macériæ depulsæ?

Verúmtamen prétium meum cogitavérunt repéllere; cucurri in siti: * ore suo benedicébant, et corde suo maledicébant.

Verúmtamen Deo subjecta esto, *ánima mea*; * quóniam ab ipso patiéntia mea.

Quia ipse Deus meus, et Salvátor meus; * adjútor meus, non emigrábo.

In Deo salutáre meum, *et glória mea*: * Deus auxílii mei; et spes mea in Deo est.

Speráte in eo, omnis congregátio pópuli; effúndite coràm illo corda vestra: * Deus adjútor noster in æternum.

Verúmtamen vani fílii hóminum, mendáces fílii hóminum in statéris, * ut decípiant ipsi de vanitáte in idipsum.

Nolíte speráre in iniquitáte, et rapínas nolíte concupíscere: * divítiæ si áffluant, nolíte cor appónere.

Semèl locútus est Deus, * duo hæc audívi:

Quia potestas Dei est, et tibi, Dómine, misericórdia; * quia tu reddes unicuíque juxtà ópera sua.

PSALMUS 63.

Anima fidelis Dei justitiam contrà iniquos deprecatur.

EXaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor: * à timóre inimíci éripe ánimam meam.

Protexisti me à conventu malignántium, * à multitúdine operántium iniquitátem;

Quia exacuérunt ut gládium linguas suas: * intendérunt arcum, rem amáram, ut sagittent in occultis immaculátum.

Súbitò sagittábunt eum, et non timébunt: * firmavérunt sibi sermónem nequam.

Narravérunt ut abscónderent láqueos: * dixérunt, Quis vidébit eos?

Scrutáti sunt iniquitátes: * defecérunt scrutantes scrutínio.

Accédet homo ad cor altum, * et exaltábitur Deus.

Sagittæ parvulórum factæ sunt plagæ eórum;

* et infirmátæ sunt contrà eos linguæ eórum.

Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; * et timuit omnis homo.

Et annuntiavérunt ópera Dei ; * et facta ejus intellexérunt.

Lætábitur justus in Dómino, et sperábit in eo ; * et laudábuntur omnes recti corde.

PSALMUS 74.

Frustrà extollunt se iniqui : Deus judex est.

CONfitébimur tibi, Deus, confitébimur, et invocábimus nomen tuum : * narrábimus mirabília tua.

Cùm accépero tempus, * ego justítias judicábo.

Liquefacta est terra, et omnes qui hábitant in ea : * ego confirmávi columnas ejus.

Dixi iníquis, Nolíte iníquè ágere ; * et delinquéntibus, Nolíte exaltáre cornu.

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui adversùs Deum iniquitátem ;

Quia neque ab oriente, neque ab occidente, * neque à desertis móntibus.

Quóniam Deus judex est : * hunc humíliat, et hunc exaltat.

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto ; * et inclinávit ex hoc in hoc.

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum : * cantábo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum confringam ; * et exaltabuntur córnua justi.

IN III. NOCTURNO.

PSALMUS 75.

Terribilis est Deus in judiciis suis super iniquos.

NOtus in Judæa Deus : * in Israel magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus, * et habitátio ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium et bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus æternis : * turbáti sunt omnes insipientes corde.

Dormiérunt somnum suum ; * et nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.

Ab increpatióne tua, Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es, et quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo audítum fecisti judícium : * terra trémuit, et quiévit,

Cùm exúrgeret in judícium Deus, * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitátio hó-

minis confitébitur tibi ; * et relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.

Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera :

Terríbili, et ei qui aufert spíritum príncipum ; * terríbili apud reges terræ.

PSALMUS 82.

Infidelium adversùs Ecclesiam motus, ipsorumque confusio et interitus.

DEus, quis símilis erit tibi ? * ne táceas, neque compescáris, Deus ;

Quóniam ecce inimíci tui sonuérunt : * et qui odérunt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum malignavérunt consílium, * et cogitavérunt adversùs sanctos tuos.

Dixérunt : Veníte, et disperdámus eos de gente ; * et non memorétur nomen Israel ultrà.

Quóniam cogitavérunt unanímiter : * simul adversùm te testamentum disposuérunt tabernácula Idumæórum et Ismaelítæ,

Moab, et Agaréni, Gebal, et Ammon, et Amalec ; * alienígenæ cum habitántibus Tyrum.

Etenim Assur venit cum illis ; * facti sunt in adjutórium fíliis Lot.

Fac illis sicut Mádian, et Sísaræ, * sicut Jabin in torrente Cisson.

Disperiérunt in Endor ; * facti sunt ut stercus terræ,

Pone príncipes eórum sicut Oreb, et Zeb, * et Zébee, et Sálmana ;

Omnes príncipes eórum, * qui dixérunt : Hæreditáte possideámus sanctuárium Dei.

Divisio Psalmi 82.

DEus meus, pone illos ut rotam ; * et sicut stípulam antè fáciem venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * et sicut flamma combúrens montes ;

Ita persequéris illos in tempestáte tua, * et in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eórum ignomíniâ ; * et quærent nomen tuum, Dómine.

Erubescant et conturbentur in séculum séculi, * et confundantur, et péreant :

Et cognoscant quia nomen tibi, Dóminus ; * tu solus Altíssimus in omni terra.

AD LAUDES.

PSALMUS 16.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

EXaudi, Dómine, justítiam meam : * intende deprecatiónem meam.

Auribus pércipe oratiónem meam, * non in lábiis dolósis.

De vultu tuo judícium

meum pródeat : * óculi tui vídeant æquitátes.

Probasti cor meum, et visitasti nocte : * igne me examinasti, et non est inventa in me iníquitas.

Ut non loquátur os meum ópera hóminum, * propter verba labiórum tuórum ego custodívi vias duras.

Pérfice gressus meos in sémitis tuis, * ut non moveantur vestígia mea.

Ego clamávi, quóniam exaudisti me, Deus : * inclína autem tuam mihi, et exaudi verba mea.

Mirífica misericórdias tuas, * qui salvos facis sperantes in te.

A resisténtibus déxteræ tuæ * custódi me ut pupillam óculi.

Sub umbra alárum tuárum prótege me * à fácie impiórum qui me afflixérunt.

Divisio Psalmi 16.

INimíci mei ánimam meam circumdedérunt ; ádipem suum conclusérunt : * os eórum locútum est supérbiam.

Projicientes me nunc circumdedérunt me : * óculos suos statuérunt declináre in terram.

Suscepérunt me sicut leo parátus ad prædam, * et sicut cátulus leónis hábitans in ábditis.

Exurge, Dómine, prævені eum, et supplanta eum : * éripe ánimam meam ab ímpio, frámeam tuam ab inimícis manûs tuæ.

Dómine, à paucis de terra divide eos in vita eórum : * de absconditis tuis adimplétus est venter eórum.

Saturáti sunt fíliis ; * et dimisérunt relíquias suas párvulis suis.

Ego autem in justítia apparébo conspéctui tuo : * satiábor, cùm apparuérit glória tua.

PSALMUS 56.

Christi pro nobis patientis oratio ; resurrectio et ascensio ejus prænuntiantur.

MIserére meî, Deus, miserére meî, * quóniam in te confídit ánima mea.

Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum, * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo, et liberávit me : * dedit in oppróbrium conculcantes me.

Misit Deus misericórdiam suam et veritátem suam ; * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum : dormívi conturbátus.

Fílii hóminum, dentes eórum arma et sagittæ ; * et lingua eórum gládius acútus.

Exaltáre super cœlos, Deus ; * et in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pédibus meis ; * et incurvavérunt ánimam meam.

Fodérunt antè fáciem meam fóveam ; * et incidérunt in eam.

Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum ; * cantábo et psalmum dicam.

Exurge , glória mea ; exurge , psaltérium et cíthara : * exurgam dilúculò.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine : * et psalmum dicam tibi in géntibus ;

Quóniam magnificáta est usquè ad cœlos misericórdia tua , * et usquè ad nubes véritas tua.

Exaltáre super cœlos , Deus ; * et super omnem terram glória tua.

In Feriis , Canticum ut in Proprio.

[*In Festis verò proprium Canticum non habentibus dicitur sequens*

Canticum. Judith 16.

Maria Christum pariens inimicum nostrum confodit.

INcípite Dómino in týmpanis : * cantáte Dómino in cymbalis.

Modulámini illi psalmum novum : * exaltáte , et invocáte nomen ejus.

Dóminus cónterens bella : * Dóminus nomen est illi.

Qui pósuit castra sua in médio pópuli sui , * ut eríperet nos de manu ómnium inimicórum nostrórum.

Venit Assur ex móntibus ab aquilóne , * in multitúdine fortitúdinis suæ :

Cujus multitúdo obturávit torrentes , * et equi eórum cooperuérunt valles.

Dixit se incensúrum fines meos , * et júvenes meos occisúrum gládio ,

Infantes meos dare in prædam , * et vírgines in captivitátem.

Dóminus autem omnípotens nócuit eum , et trádidit eum in manus féminæ , * et confódit eum.]

Psalmus 116.

Misericordia et veritas Dei in populum suum à gentibus laudanda.

LAudáte Dóminum , omnes gentes : * laudáte eum , omnes pópuli.

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus , * et véritas Dómini manet in æternum.

AD PRIMAM.

Psalmus 87.

Justus ab inimicis vexatus et ab amicis derelictus , se Deo commendat.

DOmine Deus salútis meæ , * in die clamávi et nocte coràm te.

Intret in conspectu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam ;

Quia repléta est malis ánima

ánima mea, * et vita mea inferno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber:

Sicut vulneráti dórmientes in sepulcris, quorum non es memor ámpliùs; * et ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, et in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus, * et omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me: * posuérunt me abominatiónem sibi.

Tráditus sum, et non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te, Dómine, totâ die: * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília? * aut médici suscitábunt, et confitébuntur tibi?

Numquid narrábit áliquis in sepulcro misericórdiam tuam, * et veritátem tuam in perditióne?

Numquid cognoscentur in ténebris mirabília tua, * et justítia tua in terra oblivióni?

Et ego ad te, Dómine, clamávi; * et manè orátio mea prævéniet te.

Ut quid, Dómine, repellis oratiónem meam? * avertis fáciem tuam à me?

Pauper sum ego, et in labóribus à juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum et conturbátus.

In me transiérunt iræ tuæ, * et terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua totâ die; * circumdedérunt me simul.

Elongasti à me amícum et próximum, * et notos meos à miséria.

PSALMUS 142.

Oratio Pœnitentis auxilium et salutem à Deo poscentis.

DOmine, exaudi oratiónem meam: * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi; * et anxiátus est super me spíritus meus: in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum: meditátus sum in ómnibus opéribus tuis; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas ad te : * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaudi me , Dómine , * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Divisio Psalmi 142.

ERipe me de inimícis meis, Dómine ; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam , quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum , Dómine , vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam ; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam , * quóniam ego servus tuus sum.

AD TERTIAM.

PSALMUS 28.

Vox prædicationis Evangelicæ regnum Christi prænuntians.

AFferte Dómino , fílii Dei ; * afferte Dómino fílios aríetum.

Afferte Dómino glóriam et honórem ; afferte Dómino glóriam nómini ejus : * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas ; Deus majestátis intónuit : * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte : * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros ; * et confringet Dóminus cedros Líbani ,

Et commínuet eas tanquàm vítulum Líbani ; * et dilectus quemádmodùm fílius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis : vox Dómini concutientis desértum ; * et commovébit Dóminus desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos , et revelábit condensa ; * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit , * et sedébit Dóminus rex in æternum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit : * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

PSALMUS 44.

Carmen nuptiale de Christi et Ecclesiæ dotibus.

ERuctávit cor meum verbum bonum : * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus

scribæ velóciter scribéntis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis; * proptéreà benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem; * proptéreà unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestiméntis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui:

Et concupíscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducéntur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne; * adducéntur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii; * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebúntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 149.

Laudandus Deus qui exaltabit mansuetos in salutem.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in ecclésia sanctórum.

Lætétur Israel in eo qui fecit eum; * et fílii Sion exúltent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro: * in tympano et psaltério psallant ei;

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo, * et exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum ; * et gládii ancípites in mánibus eórum ,

Ad faciendam vindictam in natiónibus ; * increpatiónes in pópulis :

Ad alligandos reges eórum in compédibus , * et nóbiles córum in mánicis férreis ;

Ut fáciant in eis judícium conscriptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

AD SEXTAM.

PSALMUS 45.

Ecclesia in se habens Deum inhabitantem non commovebitur.

DEus noster refúgium et virtus ; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis.

Propterèa non timébimus , dùm turbábitur terra , * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum : * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei : * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus , non commovébitur : * adjuvábit eam Deus manè dilúculò.

Conturbátæ sunt gentes , et inclináta sunt regna : * dedit vocem suam , mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte , et vidéte ópera Dómini , quæ pósuit prodígia super terram , * áuferens bella usquè ad finem terræ.

Arcum cónteret , et confringet arma , * et scuta combúret igni.

Vacáte , et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus , et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

PSALMUS 47.

Ecclesia Dei frustrà impugnatur : fundavit eam Deus in æternum.

MAgnus Dóminus , et laudábilis nimis , * in civitáte Dei nostri , in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion , * látera aquilónis , cívitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur , * cùm suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt : * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt , * conturbáti sunt , commóti sunt.

Tremor apprehendit eos : * ibi dolóres ut parturientis.

In spíritu vehementi * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus , sic vídimus in civitáte Dómini

virtútum, in civitáte Dei nostri : * Deus fundávit eam in æternum.

Suscépimus, Deus, misericórdiam tuam * in médio templi tui.

Secundùm nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ : * justítiâ plena est déxtera tua.

Lætétur mons Sion, et exultent fíliæ Judæ * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímini eam : * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, et distribúite domos ejus, * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus, Deus noster in æternum, et in séculum séculi : * ipse reget nos in sécula.

PSALMUS 86.

Ecclesiæ Dei dilatatio : ipse fundavit eam Altissimus.

FUndamenta ejus in móntibus sanctis : * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósa dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis, * sciéntium me.

Ecce alienígenæ et Tyrus, et pópulus AEthíopum ; * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet : Homo, et homo natus est in ea ; * et ipse fundávit eam Altíssimus ?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum et príncipum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium, * ómnium habitátio est in te.

AD NONAM.

PSALMUS 59.

Christus mala gentis suæ deflet : regnique sui dilatationem prænuntiat.

DEus, repulisti nos, et destruxisti nos : * irátus es, et misertus es nobis.

Commovisti terram, et conturbasti eam : * sana contritiónes ejus, quia commóta est.

Ostendisti pópulo tuo dura : * potasti nos vino compunctiónis.

Dedisti metuéntibus te significatiónem, * ut fúgiant à fácie arcûs.

Ut liberentur dilecti tui : * salvum fac déxterâ tuâ, et exaudi me.

Deus locútus est in sancto suo : * lætábor, et partíbor Síchimam, et convallem tabernaculórum metíbor.

Meus est Gálaad, et meus est Manasses ; * et Ephraïm fortitúdo cápitis mei :

Juda rex meus, * Moab olla spei meæ.

In Idumæam extendam calceamentum meum : * mihi alienígenæ súbditi sunt.

Quis dedúcet me in civitátem munítam ? * quis

dedúcet me usquè in Idumæam ?

Nonnè tu, Deus, qui repulisti nos ? * et non egrediéris, Deus, in virtútibus nostris ?

Da nobis auxílium de tribulatióne, * quia vana salus hóminis.

In Deo faciémus virtútem ; * et ipse ad níhilum dedúcet tribulantes nos.

PSALMUS 73.

Inter mundi hujus calamitates, refugium nostrum in Deo omnium Creatore.

UT quid, Deus, repulisti in finem ? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam hæreditátis tuæ : * mons Sion, in quo habitasti in eo.

Leva manus tuas in supérbias eórum in finem : * quanta malignátus est inimícus in sancto !

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.

Posuérunt signa sua, signa ; et non cognovérunt : * sicut in éxitu super summum.

Quasi in sylva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum : * in secúri et áscia dejecérunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.

Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul : * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus : jam non est prophéta ; * et nos non cognoscet ámpliùs.

Divisio Psalmi 73.

USQUEQUÒ, Deus, improperábit inimícus ? * irrítat adversárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avertis manum tuam et déxteram tuam * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem, rex noster antè sécula, * operátus est salútem in médio terræ.

Tu confirmasti in virtúte tua mare ; * contribulasti cápita draconum in aquis.

Tu confregisti cápita dracónis : * dedisti eum escam pópulis AEthíopum.

Tu dirupisti fontes et torrentes : * tu siccasti flúvios Ethan.

Tuus est dies, et tua est nox : * tu fabricátus es auróram et solem.

Tu fecisti omnes términos terræ : * æstátem et ver, tu plasmasti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino ; * et pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi ; * et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testamentum tuum ; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus : * pauper et inops laudábunt nomen tuum.

Exurge, Deus, júdica causam tuam : * memor esto improperiórum tuórum, córum quæ ab insipiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum : * supérbia córum qui te odérunt, ascendit semper.

AD VESPERAS.

PSALMUS 127.

Deus timendus : hinc Christi et Ecclesiæ prosperi labores.

BEáti omnes qui timent Dóminum, * qui ámbulant in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis : * beátus es, et benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans * in latéribus domûs tuæ.

Fílii tui sicut novellæ olivárum * in circúitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicétur homo, * qui timet Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion ; * et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ.

Et vídeas fílios filiórum tuórum, * pacem super Israel.

PSALMUS 131.

Ecclesiam suam elegit Deus, hanc per Christum inhabitaturus in perpetuum.

MEmento, Dómine, David, * et omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob :

Si introíero in tabernáculum domûs meæ, * si ascéndero in lectum strati mei :

Si dédero somnum óculis meis, et pálpebris meis dormitatiónem, * et réquiem tempóribus meis,

Donec invéniam locum Dómino, * tabernáculum Deo Jacob.

Ecce audívimus eam in Ephráta : * invénimus eam in campis sylvæ.

Introíbimus in tabernáculum ejus, * adorábimus in loco ubi stetérunt pedes ejus.

Surge, Dómine, in réquiem tuam ; * tu et arca sanctificatiónis tuæ.

Sacerdótes tui induantur justítiam ; * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas fáciem Christi tui.

Divisio Psalmi 131.

JUrávit Dóminus David veritátem, et non frustrábitur eam : * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.

Si custodíerint fílii tui testamentum meum, * et testimónia mea hæc quæ docébo eos ;

Et fílii eórum usquè in séculum * sedébunt super sedem tuam.

Quóniam elégit Dóminus Sion : * elégit eam in habitatiónem sibi.

Hæc réquies mea in séculum séculi : * hîc habitábo, quóniam elégi eam.

Víduam ejus benedícens benedícam : * páuperes ejus saturábo pánibus.

Sacerdótes ejus índuam salutári ; * et sancti ejus exultatióne exultábunt.

Illùc prodúcam cornu David : * parávi lucernam Christo meo.

Inimícos ejus índuam confusióne ; * super ipsum autem efflorébit sanctificátio mea.

PSALMUS 143.

Christus pro populo sibi subdito gratias agit : Ecclesia sibi opem postulat.

BEnedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum ; * susceptor meus, et liberátor meus.

Protector meus, et in ipso sperávi : * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei ? * aut fílius hóminis, quia réputas eum ?

Homo vanitáti símilis factus est : * dies ejus sicut umbra prætéreunt.

Dómine, inclína cœlos tuos, et descende : * tange montes, et fumigábunt.

Fúlgura coruscatiónem, et dissipábis eos : * emitte sagittas tuas, et conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto : éripe me, et líbera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum,

Quorum os locútum est vanitátem ; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis.

Divisio Psalmi 143.

DEus, cánticum novum cantábo tibi : * in psaltério decachordo psallam tibi.

Qui das salútem régibus ; * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno, éripe me.

Et érue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitátem ; * et déxtera eórum, déxtera iniquitátis :

Quórum fílii sicut novellæ plantatiónes * in juventúte sua.

Fíliæ eórum compósitæ, * circumornátæ ut similitúdo templi.

Promptuária eórum plena, * eructántia ex hoc in illud.

Oves eórum fœtósæ, abundantes in egréssibus suis; * boves eórum crassæ.

Non est ruína macériæ, neque tránsitus, * neque clamor in platéis eórum.

Beátum dixérunt pópulum, cui hæc sunt: * beátus pópulus, cujus Dóminus Deus ejus.

AD COMPLETORIUM.

PSALMUS 50.

Animæ pœnitentis oratio: Ecclesiæ bona desideranda.

MIserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contrà me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coràm te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus conceptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexisti: * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium et lætítiam; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útique; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Christus in angustia mortis à Deo Patre sibi pro nobis salutem poscit.

INclína, Dómine, aurem tuam, et exaudi me; * quóniam inops et pauper sum ego.

Custódi ánimam meam, quóniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserére meî, Dómine; * quóniam ad te clamávi totâ die.

Lætífica ánimam servi tui; * quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi.

Quóniam tu, Dómine, suávis et mitis; * et multæ misericórdiæ ómnibus invocántibus te.

Auribus pércipe, Dómine, oratiónem meam; * et intende voci deprecatiónis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudisti me.

Non est símilis tuî in diis, Dómine; * et non est secundùm ópera tua.

Omnes gentes, quascumque fecisti, vénient et adorábunt coràm te, Dómine, * et glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, et fáciens mirabília: * tu es Deus solus.

Divisio Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, et ingrédiar in veritáte tua: * lætétur cor meum, ut tímeat nomen tuum.

Confitébor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * et glorificábo nomen tuum in æternum;

Quia misericórdia tua magna est super me, * et eruísti ánimam meam ex inferno inferióri.

Deus, iníqui insurrexérunt super me, et synagóga poténtium quæsiérunt ánimam meam; * et non proposuérunt te in conspectu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor et miséricors, * pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax.

Réspice in me, et miserére meî: * da impérium tuum púero tuo, et salvum fac fílium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odérunt me, et confundantur; * quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me.

ABSOLUTIONES

ET BENEDICTIONES,

Dicendæ in Officio Nocturno antè Lectiones.

DOMINICA,
Et in Officiis ix. Lectionum, quæ non sunt de B. M. nec de Sanctis.
IN I. NOCTURNO.
Et pro II. et V. Feria.
Absolutio. 2. Mach. 1.

ADapériat Deus cor nostrum in lege sua et in præceptis suis.

℟. Amen.

Sic respondetur ad singulas Absolutiones et Benedictiones.

Benedictiones.

1. Deus Dómini nostri Jesu Christi, Pater glóriæ, det nobis spíritum sapiéntiæ. *Ephes.* 1. ℟. Amen.
2. Fílius Dei det nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum. 1. *Joan.* 5.
3. Spíritus veritátis dóceat nos omnem veritátem. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.
Et pro III. et VI. Feria.
Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus.

Benedictiones.

4. Pater Dómini nostri Jesu Christi benedícat nos in omni benedictióne spirituáli. *Ephes.* 1.
5. Sciámus supereminentem sciéntiæ caritátem Christi, ut impleámur in omnem plenitúdinem Dei. *Ephes.* 3.
6. Unctio quam accépimus à Deo, máneat in nobis, et dóceat nos de ómnibus. 1. *Joan.* 2.

IN III. NOCTURNO.
Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus det nobis cor ómnibus, ut colámus eum, et faciámus ejus voluntátem corde magno et ánimo volenti.

Benedictiones.

7. Evangélium virtus Dei sit in salútem omni credenti. *Rom.* 8.
8. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.
9. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe, et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si pro ultima Lectione legatur aliud Evang. cum

Homilia, tunc nona Benedictio erit: Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

Si tria legantur Evangelia, septima Benedictio erit:

7. Evangélium virtus Dei sit in salútem omni credenti. *Rom.* 1.

8. Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

9. Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

Si nona Lectio sit de Sancto, Benedictio erit: Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fieri. 2. *Thess.* 1.

[*Quandò D. Archiepiscopus, vel Episcopus, Lectionem lecturus est, postquàm ipse præmisit ex more*, Jube, domne, benedícere, *dignior post ipsum dicit illi:* Ora pro nobis, Pater. *Ipse autem Archiepiscopus, vel Episcopus respondet:* Oro ut cáritas vestra magìs ac magìs abundet in sciéntia et in omni sensu. *Philipp.* 1.

Chorus, ℟. Amen.

Idem observatur, ubì unicus est Presbyter.]

FERIA IV. ET SABBATO.

Absolutio. 2. Mach. 1.

DEus det nobis cor ómnibus, ut colámus eum, et faciámus ejus voluntátem corde magno et ánimo volenti. ℟. Amen.

BENEDICTIONES.

1. Pater Dómini nostri Jesu Christi det nobis Christum habitáre per fidem in córdibus nostris. *Ephes.* 3.

2. Occurrámus omnes in unitátem fídei, et agnitiónis Fílii Dei; ut non circumferámur omni vento doctrínæ. *Ephes.* 4.

3. Deus spei répleat nos omni gáudio et pace in credendo; ut abundémus in spe et virtúte Spíritûs sancti. *Rom.* 15.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit: Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

Eadem dicitur in omni Feria, quandò pro iij. Lectione legendum erit Evangelium cum Homilia.

IN FESTIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS quæ sunt ix. Lectionum.

Absolut. et Benedict. dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà; in II. verò Nocturno, ut sequitur.

Absolutio. Judith 13.

NObiscum sit Deus, qui in Ancilla sua adimplévit misericórdiam suam, quam promisit dómui Israel.

BENEDICTIONES.

4. Deus, à quo missus est Angelus Gábriel

ad Vírginem Maríam, mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9.

5. Fílius Altíssimi, quem Virgo concépit et péperit, det nobis fílios Dei fíeri. *Luc.* 1. *Joan.* 1.

6. Spíritus sanctus, de quo est, quod in María natum est, sanctíficet nos per ómnia. *Matth.* 1. *Thess.* 5.

Eædem Absolut. et Benedictiones dicuntur in omni Officio trium Lectionum B. M. V.

In Feriis Adventús, et à Septuagesima ad Quadragesimam, diebus intrà Octavas Domini, ac B. Mariæ, nec-non Anniversarii Dedicationis, si tertia Lectio sit de Sancto, tunc tertia Benedictio erit:

Digni habeámur regno Dei, cùm vénerit in Sanctis suis admirábilis fíeri. 2. *Thess.* 1.

In Festis Sanctorum, quæ sunt ix. Lectionum.

Absol. et Bened. dicuntur in I. et III. Nocturno, ut suprà; in II. autem, ut sequitur.

Absolutio. 3. Reg. 8.

DEus noster inclínet corda nostra ad se, ut custodiámus mandáta ejus. ℟. Amen.

Benedictiones.

4. Deus det nobis illuminátós óculos cordis, ut sciámus quæ sit spes vocatiónis ejus in Sanctis. *Ephes.* 1.

5. Dignos nos fáciat in partem sortis Sanctórum, qui erípuit nos de potestáte tenebrárum. *Coloss.* 1.

6. Aperiantur óculi nostri, ut convertámur à ténebris ad lucem, et accipiámus sortem inter Sanctos. *Act.* 26.

In Festis Sanctorum, quæ sunt trium Lectionum tantùm.

Absolutio dicitur secundùm Feriam; Benedictiones verò ut sequitur.

1. Deus det, etc.
2. Dignos nos, etc. } *ut suprà.*
3. Aperiantur, etc.

Si pro tertia Lectione legendum sit Evangelium cum Homilia, tunc tertia Benedictio erit:

Evangélium non sit in sermóne tantùm, sed et in virtúte. 1. *Thess.* 1.

ABSOLUTIO ET BENEDICTIONES

PRO TEMPORE PASCHALI.

In omni Officio tàm de Tempore, quàm de Sanctis; præterquàm in Festis et in Offic. B. Mariæ V.

Absolutio. 1. Petr. 1.

BEnedictus Deus, qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex mórtuis.

℟. Amen.

Benedictiones.

1. Confiteámur in ore, et in corde credámus quòd Deus suscitávit Jesum à mórtuis. *Rom.* 10.
2. Interpellet pro nobis Christus, qui mórtuus est et resurrexit. *Rom.* 8.
3. Spíritus ejus qui suscitávit Jesum à mórtuis, hábitet in nobis. *Rom.* 8.

Si tertia Lectio sit de Evangelio, tunc tertia Benedictio erit: Fúlgeat nobis illuminátio Evangélii glóriæ Christi, qui est imágo Dei. 2. *Cor.* 4.

Si duæ sint Lectiones de Evangelio, ad primam Lect. Benedictio erit, Fúlgeat., *suprà.*

Ad secundam, Permaneámus in fide fundáti, et immóbiles à spe Evangélii. *Coloss.* 1.

In Festis et in Offic. B. Mariæ Virg. Absolutio et Benedictiones ut habentur suprà pro ceteris Temporibus.

PROPRIUM
DE TEMPORE.

PARS VERNA.

OFFICIUM
QUADRAGESIMALE.
SABBATIS,
AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio, sub sola Antiphona sequenti.

Ant. 3. g. Convertímini, fílii revertentes, et sanábo aversiónes vestras. Ecce nos venímus ad te: tu enim es Dóminus Deus noster. *Jer.* 3.

Capitulum unicuique Sabbato proprium infrà.

HYMNUS.

EN tempus acceptábile;
Salútis ecce nunc dies,
Utrumque quos fœdus dicat
Deno quater jejúnio.

Sit ergò potus, sit cibus,
Sit somnus ipse párcior;
Prudensque demat párcitas
Quod caritáti féneret.

Suo tibi mens sóbria
Litet, Deus, jejúnio;
Hostis dolósi mens vigil
Numquàm patescat fráudibus.

Das tempus acceptábile,
Et cor simul da pœnitens;
Convertat ut cleméntia,
Quos longa fert benígnitas.

Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

℣. Dómine, ne in furóre tuo árguas me; ℟. Neque in ira tua corrípias me. *Ps.* 6 *et* 37.

Ad Magníficat. *Antiphona propria unicuique Sabbato.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Psalterio. Antiphonæ, Hymnus, Capitulum, et cetera, ut infrà in Feriis Quadragesimæ, omissis Precibus.

DOMINICIS,
AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium. Dóminum vocantem peccatóres ad pœniténtiam, * Veníte, adorémus. *Luc.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

QUod lex adumbrávit vetus,
Quod ipse sacrávit novi
Christus minister fœderis,
Decúrrimus jejúnium.

Utámur ergò párciùs
Verbis, cibis et pótibus,
Somno, jocis; et árctiùs
Perstémus in custódia.

Intenta mens cupídinis

Frenet rebelles ímpetus;
Ne cordis arcem, jánua
Quâ se dat, hostis óccupet.
Omnes ad aram cérnuo
Vultu precémur súpplices:
Plorémus, atque víndicem
Flectámus iram Júdicis.
Judex tremende, nos premit
Immensa moles crími-
num:
Immensa sed, clemens
Pater,
Parcendo vinces crímina.
Nos, testa quamquàm
fictilis,
Opus tamen sumus tuum;
Perire ne plebem sinas
Christi redemptam sán-
guine.
Quod fécimus, sana
malum;
Auge bonum quod póscimus:
Da corde contríto, Deus,
Tuam meréri grátiam.
Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

Psalmi de Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Convertímini, sicut in profundum recesserátis, fílii Israel. *Is.* 31.

Ant. 2. D. Lavámini, mundi estóte, auferte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis meis. *Is.* 1.

Ant. 3. a. Expectat Dóminus ut misereátur vestrî, et ídeò exaltábitur parcens vobis. *Is.* 30.

℣. Ut quid, Dómine, recessisti longè? ℟. Déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne? *Ps.* 9.

Absolutiones et Benedictiones habentur suprà, p. 131.

Lect. et ℟℟℟. *ut habentur in qualibet Dominica.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Convertímini unusquisque à via sua péssima, et bona fácite stúdia vestra. *Jer.* 35.

Ant. 5. a. Converte me, Dómine, et convertar; quia tu Dóminus Deus meus. *Jer.* 31.

Ant. 6. F. Sana me, Dómine, et sanábor; salvum me fac, et salvus ero; quóniam laus mea tu es. *Jer.* 14.

℣. Dómine, defécimus in ira tua: ℟. Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo. *Ps.* 89.

Lect. et ℟℟℟. *ut habentur in qualibet Dominica.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Revertátur unusquisque à via sua mala, et dirígite vias vestras et stúdia vestra. *Jer.* 18.

Ant. 7. b. Convertímini et ágite pœnitentiam ab ómnibus iniquitátibus vestris, et non erit vobis in ruínam iníquitas. *Ezech.* 18.

Ant. 8. c. Convertímini ad me, ait Dóminus exercítuum; et convertar ad vos, dicit Dóminus exercítuum. *Zach.* 1.

℣. Juxtà est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde : ℟. Et húmiles spíritu salvábit. *Ps.* 33.

Lect. et ℟℟. *ut habentur in qualibet Dominica. Non dicitur* Te Deum.

℣. *Sacerd.* Miserére meî, Dómine ; ℟. Vide humilitátem meam de inimícis meis. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Antiphonæ propriæ in qualibet Dominica. Psalmi ut in Psalterio, cum Cantico sequenti

CANTICUM. Is. 5.

Planctus super peccata populi Dei.

CAntábo dilecto meo * cánticum patruélis mei víneæ suæ.

Vínea facta est dilecto meo * in cornu fílio ólei.

Et sepívit eam, et lápides elégit ex illa, * et plantávit eam electam.

Et ædificávit turrim in médio ejus, * et torcúlar extruxit in ea.

Et expectávit ut fáceret uvas, * et fecit labruscas.

Nunc ergò, habitatóres Jerúsalem, et viri Juda, * judicáte inter me et víneam meam.

Quid est quod débui ultrà fácere víneæ meæ, * et non feci ei?

An quòd expectávi ut facéret uvas, * et fecit labruscas?

Et nunc ostendam vobis * quid ego fáciam víneæ meæ.

Auferam sepem ejus, * et erit in direptiónem.

Díruam macériam ejus, * et erit in conculcatiónem.

Et ponam eam desertam : * non putábitur, et non fodiétur.

Et ascendent vepres et spinæ, * et núbibus mandábo ne pluant super eam imbrem.

Vínea enim Dómini exercítuum, domus Israel est : * et vir Juda, germen ejus delectábile.

Et expectávi ut fáceret judícium, et ecce iniquitas : * et justítiam, et ecce clamor.

Hìc non dicitur Glória Patri, *sed ejus loco* ℣. *sequens.*

Miserére nostrî, Dómine, * quia peccávimus antè te. *Baruch* 3.

Capitulum proprium unicuique Dominicæ.

HYMNUS.

SOlemne nos jejúnii
Nunc tempus ad planctum vocat ;
Plorat Sacerdos ; flébili
Clamóre templa pérsonant.
Lugúbris at frustrà sonus
Ad Numen irátum venit,
Ni corde pulsus íntimo
Sensum dolóris índicet.
Nil fróntibus sparsus cinis,
Nil scissa vestis próderit,
Ni fracta scindantur simul
Vivo dolóre péctora.

Vultum rigantes flétibus
Flectámus iram Núminis,
Quæ críminis nostri memor
Intentat ultríces minas.
O juste Judex! ô Deus!
Sis lentus ad pœnam, Pater:
Das pœnitendi témpora,
Et cor simul da pœnitens.
¶ Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

℣. *et Antiph. ad* Benedictus, *ut infrà in unaquaque Dominica.*

AD HORAS,

Doxologia, ¶ Præsta, beáta Trínitas, *ut suprà ad Laudes. Psalmi de Psalterio: cetera ut habentur infrà in unaquaque Dominica.*

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio. Antiphonæ et Capitulum ut infrà in qualibet Dominica.

HYMNUS.

AUdi, benigne Cónditor,
Nostras preces cum flétibus,
In hoc sacro jejúnio
Fusas quadragenário.
Scrutátor alme córdium,
Infirma tu scis vírium;
Ad te reversis éxhibe
Remissiónis grátiam.
Multùm quidèm peccávimus;
Sed parce confiténtibus:
Ad nóminis laudem tui
Confer medélam lánguidis.
Sic corpus extrà cónteri
Dona per abstinéntiam,
Jejúnet ut mens sóbria
A labe prorsùs críminum.
Præsta, beáta Trínitas;
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

℣. *et Ant. Ad* Magníficat, *ut infrà in unaquaque Dominica.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica, ut in Psalterio. Antiphonæ, Hymnus et cetera, ut infrà in Feriis, omissis Precibus.

FERIIS.

A Feria IV. Cinerum usquè ad Dominicam Passionis.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitatorium et Hymnus ut suprà in Dominicis, p. 135.

Psalmi de Psalterio. Antiphonæ verò, ℣. *et duo priora* ℟℟. *ut infrà, juxta Feriam.*

FERIIS II. IV et VI.

Ant. 1. a. Convertímini, sicut in profundum recesserátis, fílii Israel. *Is.* 31.

Ant. 2. D. Lavámini, mundi estóte, auferte malum cogitatiónum vestrárum ab óculis vestris. *Is.* 7.

Ant. 3. a. Expectat Dóminus ut misereátur ves-

trî ; et ideò exaltábitur parcens vobis. *Is.* 30.

℣. Ut quid, Dómine, recessisti longè ? ℟. Déspicis in opportunitátibus, in tribulatióne ? *Ps.* 9.

Lectiones ut infrà, in qualibet Feria.

Post j. Lect. ℟. Projícite à vobis omnes prævaricatiónes vestras, et fácite vobis cor novum et spíritum novum ; quia * Nolo mortem morientis, dicit Dóminus : revertímini, et vívite. ℣. Patienter agit Dóminus propter vos, nolens áliquos perire, sed omnes ad pœniténtiam reverti. * Nolo. *Ezech.* 18. 2. *Petr.* 3.

Post. ij. Lect. ℟. Quasi columbæ meditantes gemémus : multiplicátæ sunt enim iniquitátes nostræ, et * Peccáta nostra respondérunt nobis ; quia scélera nostra nobiscum, et iniquitátes nostras cognóvimus. ℣. Si dixérimus quóniam peccáta non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. * Peccáta. *Is.* 59. 1. *Joan.* 1.

Resp. tertium erit Evang. ut in qualibet Feria.

Feriis III. V. et Sabbato.

Ant. 4. a. Convertímini unusquisque à via sua péssima, et bona fácite stúdia vestra. *Jer.* 35.

Ant. 5. a. Converte me, Dómine, et convertar ; quia tu Dóminus Deus meus. *Jer.* 31.

Ant. 6. D. Sana me, Dómine, et sanábor ; salvum me fac, et salvus ero ; quóniam laus mea tu es. *Jer.* 17.

Lectiones ut infrà, in qualibet Feria.

℣. Dómine, defécimus in ira tua : ℟. Posuisti iniquitátes nostras in conspectu tuo. *Ps.* 89.

Post j. Lect. ℟. Scimus qui dixit : Mihi vindicta, et ego retríbuam. * Horrendum est incídere in manus Dei viventis. ℣. Si pœnitentiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, et non in manus hóminum. * Horrendum est. *Heb.* 10. *Eccli.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum, rogáre et deprecári * In jejúniis, sacco et cínere. ℣. Memor esto undè excíderis, et age pœnitentiam * In jejúniis. *Dan.* 9. *Apoc.* 2.

Resp. tertium erit Evang. ut in qualibet Feria.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Miserére meî, Dómine : ℟. Vide humilitátem meam de inimícis meis. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Psalmi de Psalterio, cum Cantico Cantábo, *ut suprà in Dominicis, sub sola Antiphona sequenti.*

Ant. 4. a. Revertímini

unusquisque à via sua mala, et à péssimis cogitatiónibus vestris. *Jer.* 26.

CAPITULUM. *Isaiæ* 58.

CLama, ne cesses; quasi tuba exalta vocem tuam, et annúntia pópulo meo scélera eórum, et dómui Jacob peccáta eórum.

Hymnus, Solemne nos jejúnii, *ut suprà in Dominicis.*

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine; ℟. Dómine, quis substinébit? *Ps.* 129.

Ad Benedictus, *Antiphona ut in qualibet Feria.*

Deindè dicuntur flexis genibus sequentes

P R E C E S.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Ego dixi: Dómine, miserére meî: ℟. Sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

℣. Convértere, Dómine, úsquequò? ℟. Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; ℟. Quemádmodùm speravimus in te. *Ps.* 32.

℣. Sacerdótes tui induantur justítiam; ℟. Et sancti tui exultent. *Ps.* 131.

℣. Orémus pro summo Pontífice nostro *N.* ℟. Pascat hæreditátem Dómini in innocéntia cordis sui. *Ps.* 77.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro universa Ecclésia. ℟. Memor esto congregatiónis tuæ, Dómine, quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Pro Rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac regem, et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro cuncto pópulo. ℟. Salvum fac pópulum tuum, Dómine, et bénedic hæreditáti tuæ. *Ps.* 27.

℣. Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúsalem: ℟. Fiat pax in virtúte tua, et abundántia in túrribus tuis. *Ps.* 121.

℣. Orémus pro frátribus nostris abséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Pro infirmis, afflictis et captívis. ℟. Líbera, Deus, Israel ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

Deindè dicitur Psalmus De profundis, *qui habetur suprà, p.* 80, *et in fine*, Glória Patri.

[*In Vesperis, ejus loco dicitur Ps.* Miserére,

suprà, p. 129, *cùm* Glória Patri.]

Finito Psalmo dicitur:

℣. Dómine Deus virtutum, converte nos: ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Et dicitur Oratio, ut infrà in qualibet Feria.

Dicto Benedicámus, *si facienda sit Commemoratio de aliquo Sancto, fit eo loco.*

Deindè, usquè ad Dominicam Passionis exclusivè, fiunt

SUFFRAGIA, seu Commemorationes communes, ut sequitur.

De sancta Cruce.

Ant. Peccáta nostra Christus pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. 1. *Petr.* 2.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

Orémus.

PErpétuâ nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es: Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequatur Officium parvum B. Mariæ, tunc fit integra conclusio:* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deindè inchoatur Officium parvum.]

Si verò non dicitur, fit continuò Suffragium sequens,

De omnibus Sanctis.

Ant. Fulgébunt justi sicut sol in regno Patris eórum. *Matth.* 13.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

Orémus.

[*Ubi dicitur Officium parvum, omittuntur verba quæ includuntur duplici parenthesi.*]

ACunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis et córporis defende perículis; et intercedéntibus (beátâ et gloriósâ semper Vírgine Dei genitríce Maríâ,) beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo, atque beát. *N.* et ómnibus Sanctis, salútem nobis tríbue benignus et pacem; ut destructis adversitátibus et erróribus universis, Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte: Per

(eumdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

[*Nomina Angelorum, sancti Joannis Baptistæ et sancti Joseph, (si nominandi sint,) præponuntur Apostolis.*]

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Deindè, Pater noster.

AD PRIMAM.

℣. Deus, †in adjutórium.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus;
Nil mens ináne cógitet:
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dùm fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor:
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimis caro
Menti licenter ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

¶ Præsta, beáta Trínitas,
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

Psalmi de Feria; et sic ad alias Horas.

Ant. 2. D. Dómino Deo nostro justítia; nobis autem confúsio faciéi nostræ: peccávimus antè Dóminum Deum nostrum. *Baruch* 1.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

VIdéte, fratres, quómodò cautè ambulétis, non quasi insipientes, sed ut sapientes; redimentes tempus, quóniam dies mali sunt.

℟. *br.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Antè Dominic. Passionis*, ℣. Qui venísti * peccatóres salvos fácere, * Miserére nobis. Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui sancto. *Repet.* Christe, Fili Dei vivi, * Miserére nobis. *Matth.* 16. *Tob.* 8. 1. *Tim.* 1.

[*Temp. Pass.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2. * Miserére nobis. *Non dicitur* Glória, *sed repetitur* Christe, Fili Dei vivi, etc.]

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

Deindè dicuntur flexis genibus sequentes.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Et ego ad te, Dómine, clamávi ; ℟. Et manè orátio mea prævéniet te. *Ps.* 87.

℣. Repleátur os meum laude ; ℟. Ut cantem glóriam tuam, totâ die magnitúdinem tuam. *Ps.* 70.

℣. Averte fáciem tuam à peccátis meis ; ℟. Et omnes iniquitátes meas dele. *Ps.* 50.

℣. Cor mundum crea in me, Deus ; ℟. Et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis. *Ps.* 50.

℣. Ne projícias me à fácie tua ; ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui ; ℟. Et spíritu principáli confirma me. *Ps.* 50.

℣. Eripe me, Dómine, ab hómine malo : ℟. A viro iníquo éripe me. *Ps.* 139.

℣. Eripe me de inimícis meis, Deus meus ; ℟. Et ab insurgéntibus in me líbera me. *Ps.* 58.

℣. Eripe me de operántibus iniquitátem ; ℟. Et de viris sánguinum salva me. *Ps.* 58.

℣. Sic psalmum dicam nómini tuo in séculum séculi, ℟. Ut reddam vota mea de die in diem. *Ps.* 60.

℣. Dírige me, Dómine, in veritáte tua, et doce me ; ℟. Quia tu es Deus salvátor meus. *Ps.* 24.

℣. Reminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, ℟. Et misericordiárum tuárum quæ à século sunt. *Ps.* 24.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino ; ℟. Et ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus. *Ps.* 102.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino ; ℟. Et noli oblivísci omnes retributiónes ejus. *Ps.* 102.

℣. Qui propitiátur ómnibus iniquitátibus tuis ; ℟. Qui sanat omnes infirmitátes tuas. *Ps.* 102.

℣. Qui rédimit de intéritu vitam tuam ; ℟. Qui corónat te in misericórdia et miseratiónibus. *Ps.* 102.

℣. Qui replet in bonis desidérium tuum ; ℟. Renovábitur ut áquilæ juventus tua. *Ps.* 102.

Deindè signando se signo crucis :

℣. Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Hebdomadarius facit Confessionem, mediocri voce dicens :

COnfíteor Deo omnipoténti, beátæ Maríæ semper vírgini, beáto Michaéli Archángelo, beáto Joanni Baptistæ, sanctis

Apóstolis Petro et Paulo, ómnibus Sanctis, [et vobis, fratres :] quia peccávi nimìs cogitatióne, verbo et ópere, [*ad sequentia verba ter percutitur pectus :*] meâ culpâ, meâ culpâ, meâ máximâ culpâ. Ideò precor beátam Maríam semper vírginem, beátum Michaélem Archángelum, beátum Joannem Baptistam, sanctos Apóstolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, [et vos, fratres,] oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Chorus dicit :

Misereátur tuî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis tuis, perdúcat te ad vitam ætérnam. *Hebdomadarius respondet,* Amen.

Deindè Chorus facit Confessionem ; et ubì dictum est vobis, fratres, *et* vos, fratres, *dicit* tibi, pater, *et* te, pater.

[*Mulieres in suis Conventibus, loco* fratres, *et* pater, *dicunt* soróres, *et* mater.]

Factâ Confessione à Choro, Hebdomadarius dicit :

Misereátur vestrî omnípotens Deus ; et, dimissis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. ℟. Amen.

[*Quisolus recitat, semel dicit,* Confíteor, *omissis vocibus quæ clauduntur parenthesi, et additâ particulâ* et, *antè voces* ómnibus *et* omnes.

Deindè Misereátur, *semel, ad quod dicit,* nostrî, nostris, nos.]

Deindè signando se signo crucis.

Indulgéntiam, † absolutiónem, et remissiónem peccatórum nostrórum tríbuat nobis omnípotens et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Elevans vocem, dicit :

℣. Exaudi nos, Deus, salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine, ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam ; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Dómine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódiè salva virtúte ; ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium

Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur.

Si verò non legatur Martyrologium, Officium Capituli incipitur absolutè sic:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

Sancta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum, ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℟. Amen.

Deindè legitur Necrologium, si legendum sit; et post ejus lectionem, dicitur Suffragium pro Defunctis ut infrà.

Si verò nullum legendum sit Necrologium, statìm post præcedentem Orationem de Sanctis, fit hoc modo

SUFFRAGIUM
Pro Defunctis.

Ps. De profundis, *p.* 80, *et in ejus fine*, Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Absolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularumque tuárum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter Sanctos et Electos tuos resuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos et séculum per ignem.

℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Non legitur Necrologium in Solemnibus et suprà, neque fit Suffragium pro Defunctis iis diebus, nisi post Completorium.... Ubi verò nunquàm legitur Necrologium, non fit Suffragium pro Defunctis in Dominicis et diebus à populo feriatis, necnon in Solemnibus et suprà, nisi post Completorium.*]

In Feriis et Festis à populo non feriatis dicuntur sequentes

PRECES

Ad opus manuum.

℣. Deus, in adjutórium meum intende; ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Sit splendor Dómini Dei nostri super nos; ℟. Et ópera mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

DIrígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódiè corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum: ut hìc, et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Hìc denique fit lectio Canonis, sic:

Lector, Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *Solus vel sola recitans dicit absolutè.*] *Bened.* Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. *Hebr.* 8.

℟. Amen.

Tùm legitur Canon, qui pro singulis diebus habetur ad calcem Breviarii: in fine Lectionis dicitur: Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit signando se signo crucis: Adjutórium nostrum † *in nómine* Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit: Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coràm se, per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò: Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei *requiescant* in pace. Amen. *Deindè*, Pater noster.

AD TERTIAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.

Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.

¶ Præsta, beáta Trínitas;
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.

Amen.

Ant. 7. b. Operiantur saccis hómines, et clament ad Dóminum in fortitúdine, et convertátur vir à via sua mala. *Jonæ* 3.

CAPITULUM. *Joel* 2.

NUnc, dicit Dóminus, convertímini ad me in toto corde vestro, in jejúnio, et in fletu, et in planctu; et scíndite corda vestra, et non vestimenta vestra.

℣. *br.* Dómine, * Miserére meî. Dómine. ℟. Sana ánimam meam, * quia peccávi tibi. * Miserére meî. Glória Patri. Dómine. *Ps.* 40.

℣. Oculi nostri ad Dóminum Deum nostrum, ℟. Donec misereátur nostrî. *Ps.* 122.

Deindè dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, *secretò.*

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine Deus virtútum, converte nos; ℟. Et ostende fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos, ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

℣. Deus, † in adjutórium.

HYMNUS.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.
Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo surgat ad diem.
¶ Præsta, beáta Trínitas;
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

Ant. 3. b. Quiéscite ágere perversè, díscite benefácere: quærite judícium. Si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabuntur. *Is.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 55.

DErelinquat ímpius viam suam, et vir iníquus cogitatiónes suas, et revertátur ad Dóminum, et miserébitur ejus; et ad Deum nostrum, quóniam multus est ad ignoscendum.

℣. *br.* Miserére nostrî, Dómine; * Miserére nostrî. Miserére. ℟. Quia multùm repléti sumus * despectióne, * Miserére nos-

trî. Glória Patri. Miserére. *Ps.* 122.

℣. Multa flagella peccatóris ; ℟. Sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit. *Ps.* 31.

Preces , ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

℣. Deus, †in adjutórium.

HYMNUS.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies ;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.
O Christe , dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia ,
Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.
¶Præsta, beáta Trínitas ;
Concéde , simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera.
Amen.

Ant. 6. c. Purificáte corda , peccatóres : lugéte , et ploráte : humiliámini in conspectu Dómini. *Jac.* 4.

CAPITULUM. *Joel* 2.

INter vestíbulum et altáre plorábunt sacerdótes , ministri Dómini ; et dicent : Parce , Dómine , parce pópulo tuo ; et ne des hæreditátem tuam in oppróbrium.

℣. *br.* Miserére meî , Deus , * Miserére meî. Miserére. ℟. Quóniam in te confídit * ánima mea, * Miserére meî. Glória Patri. Miserére. *Ps.* 56.

℣. Misércors Dóminus , et justus ; ℟. Et Deus noster miserétur. *Ps.* 114.

Preces , ut suprà ad Tertiam.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio , secundùm Feriam , sub sola Antiphona sequenti.

Ant. 6. c. Convertímini ad Dóminum Deum vestrum ; quia benignus et misércors est , pátiens et multæ misericórdiæ. *Joel* 2.

CAPITULUM. *Ezech.* 33.

SI ímpius in mandátis vitæ ambuláverit, nec fécerit quidquam injustum , vitâ vivet , et non moriétur. Omnia peccáta ejus quæ peccávit , non imputabuntur ei.

Hymnus, Audi, benigne Cónditor , *ut suprà in Dominicis , p.* 138.

℣. Tempus beneplàciti, Deus : ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Ad Magnificat, *Antiphona ut in qualibet Feria.*

Deindè dicuntur Preces, ut suprà ad Laudes, p. 140. *In iis , loco Psalmi* De profundis , *dicitur Psalm.* Miserére meî, Deus secundum magnam , *p.* 129.

Oratio , ut infrà in qualibet Feria , post Ant. ad Magníficat.

Dicto Benedicámus , *si facienda sit Commem. de aliquo Sancto , fit eo loco. Deindè , usquè ad Passionem exclusivè , fiunt*

SUFFRAGIA

De sancta Cruce.

Ant. Mihi absit gloriári , nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Galat.* 6.

℣. In Deo salutáre meum , ℟. Et glória mea. *Ps.* 61.

Orémus.

PErpétuâ nos , quæsumus , Dómine , pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es : Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

[*Si sequantur Vesperæ de B. Maria , tunc fit integra conclusio :* Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritûs sancti Deus , per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen. *Et post* Benedicámus , *dicitur* Deus , in adjutórium.]

Si verò non dicitur Officium parvum , fit continuò Suffragium sequens.

De omnibus Sanctis.

Ant. Hi sunt antè thronum Dei , et sérviunt ei die ac nócte in templo éjus , et qui sedet in throno , habitábit super illos. *Apoc.* 7.

℣. In æternum exultábunt ; ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Orémus.

[*Ubì dicitur Officium parvum , omittuntur verba quæ includuntur duplici parenthesi.*]

ACunctis nos , quæsumus, Dómine , mentis et córporis defende perículis ; et intercedéntibus (beátâ et gloriósâ semper Vírgine Dei genitrice María ,) beátis Apóstolis tuis Petro et Paulo , atque beát. *N.* et ómnibus Sanctis , salútem nobis tríbue benignus et pacem ; ut destructis adversitátibus et erróribus universis , Ecclésia tua secúrâ tibi sérviat libertáte : Per (eumdem) Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum , qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs Sancti Deus , etc. ℟. Amen.

[*Nomina Angelorum , S. Joann. Bapt. et S. Joseph , (si nominandi sint ,) præponuntur Apostolis.*]

℣. Dóminus vobiscum , ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Secretò , Fidélium *et* Pater , *si Completorium immediatè non sequatur.*

AD COMPLETORIUM.

Lector : Jube , domne , benedícere , [*Solus recitans dicit absolutè.*] *Bened.* Quicumque hanc régulam secúti fúerint , pax super illos , et miséricórdia.

℟. Amen.

Tùm fit lectio Novi Testamenti, ut habetur pro singulis diebus ad calcem Breviarii : in fine Lectionis dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Signando pollice pectus Hebdomadarius dicit : ℣. Converte nos, † Deus salutáris noster; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

Hìc facienda est Confessio peccatorum, ut habetur suprà ad Primam, scilicèt mediocri voce : Confíteor, etc.

Posteà elevans vocem,

℣. Deus, † in adjutórium, etc.

Psalmi de Psalterio, secundùm Feriam.

Ant. 4. E. Peccávimus, iniquitátem fécimus, impiè égimus : tibi, Dómine, justítia; nobis autem confúsio faciéi. *Dan.* 9.

HYMNUS.

O Splendor æterni Patris,
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lúmine,
Mentis fugas calíginem :
En solis abcessit jubar,
Noctisque succédunt vices :
Qui prósperum donas diem,
Da tuta noctis ótia.
Si clausa torpent lúmina,
Suspíret ad te mens vigil :
Potente, qui te díligunt,
Servos tuére déxterâ.
Tu, quos molesti córporis
Gravis retardat sárcina,
Fac mentis alis líbero
Sursùm volátu téndere.
O spes salútis única,
Votis adesto súpplicum :
Defende quos mercátus es
Mercéde fusi sánguinis.
¶ Præsta, beáta Trínitas;
Concéde, simplex Unitas,
Ut fructuósa sint tuis
Jejuniórum múnera. Am.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5.

SObrii estóte, et vigiláte; quia adversárius vester diábolus, tanquàm leo rúgiens, círcuit quærens quem dévoret : cui resístite fortes in fide.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis : * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

[*Temp. Pass. omisso* Glória, *post reclamationem repetitur*, In manus.]

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi : ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 6. C. Magna.

CANTICUM SIMEONIS.
Luc. 1.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * antè fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Magna judícia tua, Dómine; quia non égimus secundùm præcepta tua, et non ambulávimus sincériter coràm te. Et nunc, Dómine, secundùm voluntátem tuam fac mecum, et præcipe in pace récipi spíritum meum. *Tob.* 3.

Deindè dicuntur flexis genibus sequentes

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò*. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Benedictus es, Dómine, Deus patrum nostrórum; ℟. Et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; ℟. Et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3.

℣. Benedictus es in firmamento cœli; ℟. Et laudábilis, et gloriósus in sécula. *Dan.* 3.

℣. Benedícat nos Deus, Deus noster: ℟. Benedícat nos Deus. *Ps.* 66.

℣. Exaudi nos, Deus salutáris noster, ℟. Spes ómnium fínium terræ. *Ps.* 64.

℣. Miserére nostrî, Dómine; ℟. Miserére nostrî. *Ps.* 122.

℣. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, ℟. Quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum, etc.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissiori voce dicit, signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor* 13. ℟. Amen.

[*Solus vel sola recitans, loco* vobis, *dicit* nobis.]

Secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Posteà dicîtur
ANTIPHONA DE B. MARIA.
In Quadragesima.

AVe, Regína cœlórum,
Ave, dómina Angelórum :
Salve, radix ; salve, porta
Ex qua mundo lux est orta :
Gaude, Virgo gloriósa,
Super omnes speciósa :
Vale, ô valdè decóra,
Et pro nobis Christum exóra.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Orémus.

CONcéde, miséricors Deus, fragilitáti nostræ præsídium ; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio à nostris iniquitátibus resurgámus : Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

FÉRIA QUARTA CINERUM,
In Capite Jejúnii.

Omnia ut suprà in Feriis Quadragesimæ, additis quæ sequuntur.

AD OFFÍCIUM NOCT.
De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 37.

JOseph cùm sédecim esset annórum, pascébat gregem cum frátribus suis adhùc puer : et erat cum fíliis Balæ et Zelphæ uxórum patris sui ; accusavitque fratres suos apud patrem crímine péssimo. Israel autem diligébat Joseph super omnes fílios suos, eò quòd in senectúte genuisset eum, fecitque ei túnicam polymitam. Vidéntes autem fratres ejus quòd à patre plus cunctis fíliis amarétur, óderant eum, nec póterant ei quidquam pacíficè loqui. Accidit quoque ut visum sómnium referret frátribus suis, quæ causa majóris ódii seminárium fuit. Dixitque ad eos : Audíte sómnium meum quod vidi : Putábam nos ligáre mánipulos in agro, et quasi consúrgere manípulum meum, et stare ; vestrosque manípulos circumstantes adoráre manípulum meum. Respondérunt fratres ejus : Numquid rex noster eris ? aut subjiciémur ditióni tuæ ? Hæc ergò causa somniórum atque sermónum, invídiæ et ódii fómitem ministrávit.

℟. Projícite à vobis omnes prævaricatiónes vestras, et fácite vobis cor novum et spíritum novum ; quia * Nolo mortem morientis, dicit Dóminus : revertímini, et vívite. ℣. Patienter agit Dóminus propter vos, nolens áliquos períre, sed omnes ad pœnitén-

tiam reverti. * Nolo. *Ezech.* 18. 2. *Petr.* 3.

Lectio ij.

CUmque fratres illíus in pascendis grégibus patris morarentur in Sichem, dixit ad eum Israel : Fratres tui pascunt oves in Sichimis ; veni, mittam te ad eos. Quo respondente, Præstò sum, ait ei : Vade, et vide si cuncta próspera sint erga fratres tuos et pécora ; et renúntia mihi quid agátur. Missus de valle Hebron, venit in Sichem ; invenitque eum vir errantem in agro, et interrogávit quid quæreret. At ille respondit : Fratres meos quæro ; índica mihi ubi pascant greges. Dixitque ei vir : Recessérunt de loco isto ; audívi autem eos dicentes : Eámus in Dóthaïn. Perrexit ergò Joseph post fratres suos, et invénit eos in Dóthaïn. Qui cùm vidissent eum procul, ántequàm accéderet ad eos, cogitavérunt illum occídere, et mútuò loquebantur : Ecce somniátor venit ; veníte, occidámus eum, et mittámus in cisternam véterem ; dicemusque : Fera péssima devorávit eum ; et tunc apparébit quid illi prosint sómnia sua.

℟. Quasi columbæ meditantes gemémus ; multiplicátæ sunt enim iniquitátes nostræ, et * Peccáta nóstra respondérunt nobis ; quia scélera nostra nobiscum, et iniquitátes nostras cognóvimus. ℣. Si dixérimus quóniam peccátum non habémus, ipsi nos sedúcimus, et véritas in nobis non est. * Peccáta. *Is.* 59. 1. *Joan.* 1.

Léctio sancti Evangélii, secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Cùm jejunátis, nolíte fieri sicut hypócritæ, tristes. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 207. *in Quadrag.* 3.

JEjunémus humiliántes ánimas nostras, appropinquante die quo magister humilitátis humiliávit semetipsum, factus súbditus usquè ad mortem crúcis. Imitémur ejus crucem, abstinéntiæ clavis edómitas concupiscéntias configentes. Castigémus corpus nostrum, et servitúti subjiciámus ; et ne per indómitam carnem ad illícita prolabámur, in ea domanda aliquantùm et lícita subtrahámus. Crápula et ebriétas étiam per dies céteros devitanda ; per hos autem dies étiam concessa prándia removenda. Fácilè tibi obtemperábit caro, ne inhæreat aliénis, quæ refræ-

nári consuéverit et à suis. Cavendum est ne mutes, non mínuas voluptátes. Parcimónia jejúniis conjungátur. Sicut ventris castiganda satúritas, ita gulæ irritamenta cavenda sunt.

℟. Convertímini ad me, dicit Dóminus, in toto corde vestro, in jejúnio, et in fletu, et in planctu; et * Scíndite corda vestra, et non vestiménta vestra. ℣. Cùm jejunátis, nolíte fieri sicut hypócritæ, tristes: extérminant enim fácies suas, ut appáreant homínibus jejunántes. * Scíndite. Glória Patri. * Scíndite. *Joel* 2. *Matth.* 6.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Cùm jejúnas, unge caput tuum, et fáciem tuam lava, ne videáris homínibus jejúnans. *Matth.* 6.

Oratio.

PRæsta, Dómine, fidélibus tuis, ut jejuniórum veneranda solémnia, et cóngruâ pietáte suscípiant, et secúrâ devotióne percurrant: Per Dóminum nostrum.

[*Hodiè, et deinceps usquè ad Pascha, prætérquàm diebus Dominicis, Vesperæ dicuntur in Ecclesiis antè comestionem.*]

Ad Magníficat.

Ant. 4. A. Thesaurizáte vobis thesauros in cœlo, ubi neque ærúgo, neque tínea demolítur. *Matth.* 6.

Oratio.

DEus, misericórdiæ dator, et totíus bonitátis auctor, qui jejúniis, oratiónibus et eleemósynis peccatórum remédia, et virtútum ómnium tríbuis incrementa; te húmili devotióne precámur, ut qui ad hæc agenda salubérrimam dedísti doctrínam, ad complendum indefessam tríbuas efficáciam: Per Dóminum.

FERIA QUINTA POST CINERES.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 37.

DIxit Judas frátribus suis: Quid nobis prodest, si occidérimus fratrem nostrum, et celavérimus sánguinem ipsíus? Mélius est ut venundétur Ismaelítis, et manus nostræ non polluantur; frater enim et caro nostra est. Acquievérunt fratres sermónibus fílius. Et prætereúntibus Madianítis negotiatóribus, extrahentes eum de cisterna, vendidérunt eum Ismaelítis viginti argénteis: qui duxérunt eum in AEgyptum. Reversusque Ruben ad cisternam, non invénit púerum. Et scissis véstibus, pergens ad fratres suos, ait: Puer non compáret, et ego quò ibo? Tulérunt au-

tem túnicam ejus, et in sánguine hœdi quem occíderant, tinxérunt, mittentes qui ferrent ad patrem, et dícerent: Hanc invénimus; vide utrùm túnica fílii tui sit, an non. Quam cùm agnovisset pater, ait: Túnica fílii mei est; fera péssima comédit eum, béstia devorávit Joseph. Scissisque véstibus, indútus est cilício, lugens fílium suum multo témpore.

℟. Scimus qui dixit: Mihi vindicta, et ego retríbuam. * Horrendum est incídere in manus Dei viventis. ℣. Si pœnitentiam non egérimus, incidémus in manus Dómini, et non in manus hóminum. * Horrendum est. *Hebr.* 10. *Eccli.* 2.

Lectio ij. Cap. 39.

IGitur Joseph ductus est in AEgyptum, emitque eum Pútiphar, eunúchus Pharaónis, princeps exércitûs, vir AEgyptius, de manu Ismaelitárum à quibus perductus erat. Fuitque Dóminus cum eo, et erat vir in cunctis prósperè agens: habitavitque in domo dómini sui, qui óptimè nóverat Dóminum esse cum eo; et ómnia quæ géreret, ab eo dírigi in manu illíus. Invenitque Joseph grátiam coràm dómino suo, et ministrábat ei, à quo præpósitus ómnibus, gubernábat crédita sibi domum, et universa quæ ei trádita fúerant: benedixitque Dóminus dómui AEgyptii propter Joseph, et multiplicávit tàm in ædibus quàm in agris cunctam ejus substántiam; nec quidquam áliud nóverat, nisi panem quo vescebátur. Erat autem Joseph pulchrâ fácie, et decórus aspectu.

℟. Pósui fáciem meam ad Dóminum Deum meum, rogáre et deprecári * In jejúniis, sacco et cínere. ℣. Memor esto undè excíderis, et age pœniténtiam * In jejúniis. *Dan.* 9. *Apoc.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore, cùm introisset Jesus Caphárnaum, accessit ad eum Centúrio rogans eum, et dicens: Dómine, puer meus jacet in domo paralyticus, et malè torquétur. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 62. *de verb. Evang. Matth.* 8.

AUdívimus, cùm Evangélium legerétur, fidem nostram in humilitáte laudári. Ad domum quippè Centuriónis cùm se promítteret Dóminus Jesus itúrum, ut púerum ejus sanáret, ille res-

pondit : Non sum dignus ut sub tectum meum intres, sed tantùm dic verbum, et sanábitur. Dicendo se indignum, præstitit dignum ; non in cujus paríetes, sed in cujus cor Christus intráret. Neque hoc dícere t cum tanta fide et humilitáte, nisi illum quem timébat intráre in domum suam, corde gestáret. Nam non erat magna felícitas, si Dóminus Jesus intráret in paríetes ejus, et non esset in péctore ejus.

℟. Centúrio ait : Dómine, non sum dignus ut intres sub tectum meum ; sed * Tantùm dic verbo, et † Sanábitur puer meus. ℣. Dómine Deus, ecce tu fecisti cœlum et terram in fortitúdine tua magna : non erit tibi difficile omne verbum : * Tantùm. Glória Patri. † Sanábitur. *Matth.* 8. *Jerem.* 32.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Audiens Centuriónem Jesus, mirátus est, et sequéntibus se dixit : Amen dico vobis, non invéni tantam fidem in Israel. *Matth.* 8.

Oratio.

DEus, qui culpâ offénderis, pœniténtiâ placáris ; preces pópuli tui supplicántis propítius réspice, et flagella tuæ iracúndiæ quæ pro peccátis nostris merémur, averte : Per Dóminum.

VESPERÆ de Sequenti.

FERIA SEXTA.

Post Cineres, fit Officium DE QUINQUE PLAGIS Christi.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria ; et sic in toto Officio.

Ant. QUid sunt plagæ 4. E. istæ in médio mánuum tuárum ? *Zach.* 13.

Ant. 7. b. His plagátus sum in domo eórum qui diligébant me. *Zach.* 13.

Ant. 3. a. Vulnerátus est propter iniquitátes nostras : attrítus est propter scélera nostra. *Isaiæ* 53.

Ant. 2. D. Disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus. *Is.* 53.

Ant. 1. a. Splendor ejus ut lux erit ; córnua in mánibus ejus : ibi abscóndita est fortitúdo ejus. *Habac.* 3.

CAPITULUM. *Zach.* 12.

EFfundam super domum David, et super habitatóres Jerúsalem spíritum grátiæ et precum ; et aspícient ad me, quem confixérunt.

℟. Aspiciámus in auctórem fídei, et consummatórem Jesum, * Qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, † Confusióne contemptâ. ℣. Omnes nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit : et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nos-

trâm ; * Qui propósito. Glória. † Confusióne. *Hebr.* 12. *Is.* 53.

HYMNUS.

PRome vocem, mens, canóram,
Plange tristi cármine ;
Dic Crucifixi dolóres,
Mórtui dic vúlnera,
Innocens quæ sponte Christus
Pro reis fert víctima.
Cæsus immíti furóre
Nostra propter crímina,
Nos suo livóre sanat,
Nos jacentes érigit ;
Et fovet plagas tumentes,
Et cruentas álligat.
Trans manus, pedesque fixus,
Nostra rumpit víncula :
Totque fontes sunt salútis,
Quot fluit plagis cruor ;
Et quibus clavis tenétur,
Nos tenet fixos cruci.
Mórtui pectus sacrátum
Vulnerátur lánceâ ;
Indè sanguis mistus undâ
Férvidus prolábitur :
Ad lavácrum præbet undam,
Ad corónas sánguinem.
Fac, Redemptor, hauriámus
His aquas de fóntibus ;
Póculum sint ac medéla,
Sint et olim præmium ;
Ut redemptus te per omne
Laudet orbis séculum.
Amen.

℣. Suprà dorsum meum fabricavérunt peccatóres: ℟. Prolongavérunt iniquitátem suam. *Ps.* 128.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Propter scelus pópuli mei percussi eum ; et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte : si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit sémen longævum. *Is.* 53.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Multi ab oriente et occidente vénient, et recumbent cum Abraham, et Isaac, et Jacob, in regno cœlórum : fílii autem regni ejicientur in ténebras exterióres. *Matth.* 8.

℣. Tempus beneplàciti, Deus : ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Oratio.

DEus, nostrum refúgium in labóribus, virtus in infirmitátibus, adjutórium in tribulatiónibus, solámen in flétibus ; parce pópulo tuo, ut dignis flagellatiónibus castigátus in tua miseratióne respíret : Per Dóminum nostrum.

COMPLETORIUM, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum propter iniquitátes nostras vulnerátum, * Veníte, adorémus. *Is.* 53.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Prome, *ut suprà.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Conclúsit me Deus apud iníquum, et mánibus impiórum me trádidit. *Job.* 16.

Ant. 2. D. Circúmdedit me lánceis suis, convulnerávit lumbos meos, et non pepercit. *Job.* 16.

Ant. 5. a. Concídit me vúlnere super vulnus, írruit in me quasi gigas. *Job.* 16.

℣. Sagittæ tuæ infixæ sunt mihi; ℟. Et confirmasti super me manum tuam. *Ps.* 37.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 42.

ERat fames in terra Chánaan; et Joseph erat princeps in terra AEgypti, atque ad ejus nutum frumenta pópulis vendebantur. Cùmque adorassent eum fratres sui, et agnovisset eos, quasi ad aliénos dúriùs loquebátur, intérrogans eos: Undè venistis? Qui respondérunt: De terra Chánaan, ut emámus víctui necessária. Et tamen fratres ipse cognoscens, non est cógnitus ab eis. Recordatusque somniórum quæ aliquandò víderat, ait ad eos: Exploratóres estis; ut videátis infirmióra terræ venistis. Qui dixérunt: Non est ita, dómine; sed servi tui venérunt ut émerent cibos. Omnes fílii uníus viri sumus: pacífici vénimus, nec quidquam fámuli tui machinantur mali.

℟. In conspectu tuo, Dómine, sunt omnes qui tríbulant me: * Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt, et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt. ℣. Christus non sibi plácuit; sed, sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me: * Et. *Ps.* 68. *Rom.* 15.

Lectio ij. Cap. 45.

ELevávit Joseph vocem cum fletu: quam audiérunt AEgyptii, omnisque domus Pharaónis. Et dixit frátribus suis: Ego sum Joseph: adhùc pater meus vivit? Non póterant respondére fratres nímio terróre pertérriti. Ad quos ille clementer: Accédite, inquit, ad me. Et cùm accessíssent propè: Ego sum, ait, Joseph frater vester, quem vendidístis in AEgyptum. Nolíte pavére, neque vobis durum esse videátur quòd vendidísti me in his regiónibus; pro salúte enim vestra misit me Deus antè vos in AEgyptum. Biénnium est enim quòd cœpit fames esse in terra; et adhùc quinque anni restant, quibus nec arári póterit, nec meti. Præmisitque me

Deus ut reservémini super terram, et escas ad vivendum habére possítis. Non vestro consílio, sed Dei voluntáte huc missus sum, qui fecit me quasi patrem Pharaónis, et dóminum universæ domûs ejus, ac príncipem in omni terra AEgypti. Festináte, et ascéndite ad patrem meum, et dicétis ei: Hæc mandat fílius tuus Joseph: Deus fecit me dóminum universæ terræ AEgypti; descende ad me, ne moréris, et habitábis in terra Gessen.

℟. Dóminus Deus apéruit mihi aurem, ego autem non contradico: * Retrorsùm non ábii; corpus meum dedi percutiéntibus. ℣. Baptismo hábeo baptizári; et quómodò coarctor usquè dùm perficiátur? * Retrorsùm. *Is.* 50. *Luc.* 12.

Lectio iij.

DImísit ergò Joseph fratres suos, et proficiscéntibus ait: Ne irascámini in via. Qui ascendentes ex AEgypto, venérunt in terram Chánaan ad patrem suum Jacob. Et nuntiavérunt ei, dicentes: Joseph fílius tuus vivit, et ipse dominátur in omni terra AEgypti. Quo audíto, Jacob quasi de gravi somno evígilans, tamen non credébat eis. Illi è contrà referébant omnem órdinem rei. Cùmque vidisset plaustra, et universa quæ míserat, revixit spíritus ejus, et ait: Súfficit mihi, si adhùc Joseph fílius meus vivit: vadam, et vidébo illum ántequàm móriar.

℟. Fodérunt manus meas et pedes meos: dinumeravérunt ómnia ossa mea; ipsi verò * Consideravérunt et inspexérunt me: † Tu autem, Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me. ℣. Facta sunt hæc, ut implerétur et ália Scriptúra: Vidébunt in quem transfixérunt: * Consideravérunt. Glória Patri. † Tu autem. *Ps.* 21. *Joan.* 16.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Sagittæ Dómini in me sunt, et terróres Dómini militant contrà me. *Job.* 6.

Ant. 7. b. Non concédit requiéscere spíritum meum, et implet me amaritudínibus. *Job.* 9.

Ant. 6. F. Instauras testes tuos contrà me, et multíplicas iram tuam adversùm me. *Job.* 10.

℣. Amove à me plagas tuas, Dómine: ℟. A fortitúdine manûs tuæ ego defeci. *Ps.* 38.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Lectio iv. In Cant. 61.

UBi tuta fírmaque infírmis secúritas et réquies, nisi in vulnéri-

bus Salvatóris? Tantò illic secúrior hábito, quantò ille poténtior est ad salvandum. Peccávi peccátum grande: turbábitur conscièntia, sed non perturbábitur; quóniam vúlnerum Dómini recordábor. Nempè vulnerátus est propter iniquitátes nostras. Quid tàm ad mortem, quod non Christi morte solvátur? Si ergò in mentem vénerit tàm potens tàmque éfficax medicamentum, nullâ jam possum morbi malignitáte terréri.

℟. Ut vidérunt Jesum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura; sed * Unus mílitum lánceâ latus ejus apéruit, et contínuò exívit sanguis et àqua. ℣. Humiliâvérunt pedes ejus: ferrum pertránsiit ánimam ejus. * Unus mílitum. *Joan.* 19. *Ps.* 104.

Lectio v.

EGo fidenter quod ex me mihi deest, usurpo mihi ex viscéribus Dómini; quóniam misericórdiâ áffluunt, nec desunt forámina per quæ éffluant. Fodérunt manus ejus et pedes, latusque lánceâ foravérunt; et per has rimas licet mihi súgere mel de petra, oleumque de saxo duríssimo, id est, gustáre et vidére quóniam suávis est Dóminus. Cogitábat cogitatiónes pacis, et ego nesciébam. Quis enim cognóvit sensum Dómini, aut quis consiliárius ejus fuit? At clavus réserans, clavus pénetrans factus est mihi, ut vídeam voluntátem Dómini. Quidni vídeam per forámen? Clamat clavus, clamat vulnus, quòd verè Deus sit in Christo mundum reconcílians sibi.

℟. Quid turbáti estis, et cogitatiónes ascendunt in corda vestra? * Vidéte manus meas et pedes, quia ego ipse sum. ℣. Nolíte pavére; pro salúte vestra misit me Deus. * Vidéte. *Luc.* 24. *Gen.* 45.

Lectio vj.

FErrum pertránsiit ánimam ejus, et appropinquávit cor illíus, ut non jam non sciat cómpati infirmitátibus meis. Patet arcánum cordis per forámina córporis: patet magnum illud pietátis sacramentum; patent víscera misericórdiæ Dei nostri, in quibus visitávit nos Oriens ex alto. Quidni víscera per vúlnera páteant? In quo enim cláriùs quàm in vulnéribus tuis eluxisset, quòd tu, Dómine, suávis et mítis, et multæ misericórdiæ? Majórem enim miseratiónem nemo habet, quàm ut ánimam suam ponat quis pro addictis morti, et damnátis.

℟. Infer digitum tuum huc, et vide manus meas, et affer manum tuam, et mitte in latus meum; * Et † Noli esse incrédulus, sed fidélis. ℣. Delévi iniquitátes tuas: revértere ad me, quóniam redémi te: * Et noli. Glória Patri. † Noli. *Joan.* 20. *Is.* 44.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Quid clamas super contritióne tua, Israel? Obdúcam enim cicatrícem tibi, et à vulnéribus tuis sanábo te, dicit Dóminus. *Jerem.* 30.

Ant. 4. A. Dóminus ipse vúlnerat, et medétur: pércutit, et manus ejus sanábunt. *Job* 5.

Ant. 3. b. Sanábit plagam, et revertentur ad Dóminum; et placábitur eis, et sanábit eos. *Is.* 19. ℣. Sanat Dóminus contrítos corde, ℟. Et álligat contritiónes eórum. *Ps.* 146.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt; ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 120.

VIgilanti verbo Evangelista usus est, ut non díceret, Latus ejus percussit, aut vulnerávit, aut quid áliud; sed, Apéruit: ut illìc quodámmodò vitæ óstium panderétur, undè sacramenta Ecclésiæ manavérunt, sine quibus ad vitam, quæ vera vita est, non intrátur. Ille sanguis in remissiónem fusus est peccatórum: aqua illa salutáre témperat póculum; hæc et lavácrum præstat et potum.

℟. Hic est qui venit per aquam et sánguinem, Jesus Christus; * Non in aqua solùm, sed in aqua et sánguine: et Spíritus est qui testificátur quóniam Christus est véritas. ℣. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem in ablutiónem peccatóris, * Non. 1. *Joan.* 4. *Zach.* 13.

Lectio viij.

HOc prænuntiábat quòd Noë in látere arcæ óstium fácere jussus est, quà intrárent animália quæ non erant dilúvio peritúra, quibus præfigurabátur Ecclésia. Propter hoc prima múlier facta est de látere viri dormientis, et appelláta est vita materque vivórum. Magnum quippè significávit bonum antè magnum prævaricatiónis malum. Hic secundus Adam inclináto cápite in cruce dormívit; ut indè formarétur ei conjux, quod de látere dormientis effluxit. O mors, undè mórtui reviviscunt! Quid isto sánguine múndius?

quid vúlnere isto salúbrius?

℟. Gratificávit nos Deus in dilecto Fílio suo, * In quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccátorum. ℣. Iste asperget gentes multas; * In. *Ephes.* 1. *Is.* 52.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio ix. Cap. 5.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Audistis quia dictum est: Díliges próximum tuum, et ódio habébis inimícum tuum; ego autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 1. *in Matth.*

EGo autem dico vobis: Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui odérunt vos. Multi præcepta Dei, imbecillitáte suâ, non Sanctórum víribus, æstimantes, putant esse impossibília quæ præcepta sunt; et dicunt suffícere virtútibus non odísse inimícos: céterùm dilígere plus præcípi, quàm humána natúra patiátur. Sciendum est ergò Christum non impossibília præcípere, sed perfecta: quæ fecit David in Saül et in Absalom. Stéphanus quoque Martyr pro inimícis lapidántibus deprecátus est, et Paulus anáthema cupít esse pro persecutóribus suis. Hæc autem Jesus et dócuit et fecit, dicens: Pater, ignósce illis.

℟. Commendat Deus caritátem suam in nobis; * Quóniam cùm adhùc peccatóres essémus, secundùm tempus Christus pro nobis mórtuus est. ℣. Non óderis fratrem tuum in corde tuo, non quæras ultiónem, nec memor eris injúriæ; * Quóniam. Glória Patri. *Repet.* ℟. Commendat, *usquè ad* ℣. *Rom.* 5. *Levit.* 19.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

AD LAUDES.

Ant. 1. *f.* QUis crédidit audítui nostro? et bráchium Dómini, cui revelátum est? *Is.* 53.

Ant. 6. F. Inglórius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter fílios hóminum. *Is.* 52.

Ant. 2. D. De angústia et de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? quia abscissus est de terra vivéntium. *Is.* 53.

Canticum, Cantábo, *ut suprà in Dominicis Quadragesimæ*, *p.* 137.

Ant. 5. a. Occidétur Christus, et non erit ejus pópulus qui eum negatúrus est. *Dan.* 9.

Ant. 3. b. Verè languóres nostros ipse tulit, et dolóres nostros ipse portávit. *Is.* 53.

CAPITULUM. *Isaiæ* 53.

OBlátus est quia ipse vóluit, et non apéruit os suum: sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coràm tondente se obmutescet, et non apériet os suum.

HYMNUS.

QUæ te pro pópuli crimínibus nova
Insontem próperat pérdere cáritas?
Quid non pro mísera gente luis volens,
Factus víctima Póntifex?
Clavi qui géminum transádigunt pedem,
Captívos láqueo dæmónis éruunt;
Transfixæque manus excútiunt vetus,
Quo mundus prémitur, jugum.
Obstétrix pénitùs láncea pérforat,
Quo nos partúriat, pectus amábile:
Hoc quæ fonte fluit, nos aqua, nos cruor
Sanat, líberat, ábluit.
O vitæ látices, vívida flúmina!
O sacros áditus péctoris íntimi!
O petræ sólidæ tuta forámina!
O cordis penetrália!
Te si nostra, Pater, crímina próvocant,
Nati sacra lubens vúlnera réspice,
Cùm noster láceras objíciet tuis
Judex fulmínibus manus.
Fac per sæva, Pater, vúlnera, per cruces,
Sic æterna tuos quærere gáudia,
Ut cum Prole tibi júgiter, ac tuo
Reddant Spirítui decus.
Amen.

℣. Protector noster, áspice, Deus; ℟. Et réspice in fáciem Christi tui. *Ps.* 83.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. Dixit Jesus discípulis suis: Pax vobis. Et cùm hoc dixisset, ostendit eis manus et latus. *Joan.* 20.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, misericors Deus, ut sacræ Unigéniti tui plagæ sint nobis medéla vúlnerum, et fontes salútis æternæ: Per eumdem.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Dilígite inimícos vestros; benefácite his qui odérunt vos, et oráte pro persequéntibus et calumniántibus vos. *Matth.* 5.

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine; ℟. Dómine, quis sustinébit? *Ps.* 129.

Oratio.

INchoáta jejúnia, quæsumus, Dómine, benigno favóre proséquere; ut

observántiam quam corporáliter exhibémus, méntibus étiam sincéris exercére valéamus : Per.

AD HORAS, Doxologia :

Qui per crucem nos líberas,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Quis crédidit. *In* ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2. *Canon proprius.*

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Inglórius erit.

CAPITULUM. *Isaiæ* 53.

VIdimus eum, et non erat aspectus, et desiderávimus eum; despectum et novíssimum virórum, virum dolórum, et scientem infirmitátem : et quasi abscónditus vultus ejus, et despectus; undè nec reputávimus eum.

℟. *br.* Ego sum vermis, * et non homo. Ego sum. ℣. Oppróbrium hóminum * Et abjéctio plebis, * Et. Glória. Ego sum.

℣. Omnes vidéntes me, derisérunt me; ℟. Locúti sunt lábiis, et movérunt caput. *Ps.* 21.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. De angústia.

CAPITULUM. *Isaiæ* 53.

PRo eo quòd laborávit ánima ejus, vidébit et saturábitur : in sciéntia sua justificábit ipse Justus servus meus multos, et iniquitátes eórum ipse portábit.

℟. *br.* Tu, Dómine, repulisti et despexisti, * Distulisti Christum tuum. Tu, Dómine. ℣. Diripuérunt eum * omnes transeuntes viam, * Distulisti. Glória. Tu, Dómine. *Ps.* 88.

℣. Omnia excelsa tua et fluctus tui ℟. Super me transiérunt. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 3. b. Verè languóres nostros.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 2.

PEccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus : cujus livóre sanáti estis.

℟. *br.* Sacrifícium noluisti; * Corpus autem aptasti mihi. Sacrifícium. ℣. Holocaustum et pro peccáto * non postulasti; * Corpus. Glória. Sacrifícium. *Hebr.* 10. *Ps.* 39.

℣. Deus excelsus est misericors, ℟. Et propítius fiet peccátis eórum. *Ps.* 77.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. DEus, quæ prænuntiávit per os ómnium Prophetárum, pati Christum suum, sic implévit. *Act.* 3.

Ant. 1. g. Certíssimè sciat omnis domus Israel, quia et Dóminum eum et Christum fecit Deus hunc

Jesum quem vos crucifixistis. *Act.* 2.

Ant. 8. G. Hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum. *Act.* 5.

Ant. 4. D. Erípuit nos de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ; in quo habémus redemptiónem per sánguinem ejus. *Coloss.* 1.

Ant. 6. F. Si sanguis hircórum inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis; quantò magìs sanguis Christi emundábit consciéntiam nostram? *Hebr.* 5.

CAPITULUM. *Ephes.* 9.

CHristus dilexit nos, et trádidit semetipsum pro nobis oblatiónem et hóstiam Deo in odórem suavitátis.

Hymnus, Prome, *ut in primis Vesperis*, *p.* 157.

℣. Orátio mea sicut incensum in conspectu tuo: ℟. Elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum. *Ps.* 140.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Grátiæ et pax à Jesu Christo, qui dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo. *Apoc.* 1.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Estóte perfecti, sicut et Pater vester cœléstis perfectus est. *Matth.* 5.

℣. Tempus beneplàciti, Deus: ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Oratio.

DEus, qui nos, cùm inimíci essémus, per mortem Unigéniti tui tecum reconciliári voluisti; tríbue, quæsumus, ut tantæ misericórdiæ mémores, et ipsi propter te inimícos nostros in veritáte diligámus: Per eumdem Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. a. Ecce venit cum núbibus; et vidébit eum omnis óculus, et qui eum pupugérunt. *Apoc.* 1.

Hymnus, O splendor, *cum Doxologia*, Qui per crucem nos líberas, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Vidi, et ecce in médio throni, Agnum stantem, tanquàm occísum. *Apoc.* 5.

SABBATO
POST CINERES.

De libro Génesis.

Lectio j. Cap. 46.

PRofectus Israel cum ómnibus quæ habébat, venit ad púteum juramenti; et mactátis ibi víctimis Deo patris sui Isaac, audívit eum per visiónem noctis vocantem se, et dicentem sibi: Jacob, Jacob. Cui respondit: Ecce adsum. Ait illi

Deus: Ego sum fortíssimus Deus patris tui; noli timére, descende in AEgyptum, quia in gentem magnam fáciam te ibi. Ego descendam tecum illùc, et ego indè addúcam te revertentem: Joseph quoque ponet manus suas super óculos tuos. Surrexit autem Jacob à púteo juramenti; tuleruntque eum fílii cum párvulis et uxóribus suis in plaustris quæ míserat Phárao ad portandum senem, et ómnia quæ posséderat in terra Chánaan: venitque in AEgyptum cum omni sémine suo, fílii ejus, et nepótes, fíliæ, et cuncta simul progénies.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij. Cap. 47.

INgressus ergò Joseph nuntiávit Pharaóni, dicens: Pater meus et fratres, oves eórum et armenta, et cuncta quæ póssident, venérunt de terra Chánaan; et ecce consistunt in terra Gessen. Extrémos quoque fratrum suórum quinque viros constítuit coràm rege; quos ille interrogávit: Quid habétis óperis? Respondérunt: Pastóres óvium sumus servi tui, et nos, et patres nostri. Ad peregrinandum in terra tua vénimus; quóniam non est herba grégibus servórum tuórum, ingravescente fame in terra Chánaan: petimusque ut esse nos júbeas servos tuos in terra Gessen. Dixit ítaque rex ad Joseph: Pater tuus et fratres tui venérunt ad te. Terra AEgypti in conspectu tuo est: in óptimo loco fac eos habitáre, et trade eis terram Gessen. Quòd si nostiin eis esse viros indústrios, constítue illos magistros pécorum meórum. Post hæc introduxit Joseph patrem suum ad regem, et státuit eum coràm eo; qui benedícens illi, et interrogátus ab eo: Quot sunt dies annórum vitæ tuæ? respondit: Dies peregrinatiónis meæ centum triginta annórum sunt, parvi et mali; et non pervenérunt usquè ad dies patrum meórum quibus peregrináti sunt. Et benedicto rege, egressus est foràs.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore, abiit Jesus in montem oráre. Et cùm serò esset, erat navis in médio mari, et ipse solus in terra. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Marc. Lib. 2. C. 28.

LAbor discipulórum in remigando, et contrárius eis ventus, labóres

sanctæ Ecclésiæ vários designat; quæ inter undas séculi adversantis, et immundórum flatus spirituum, ad quiétem pátriæ cœléstis, quasi ad fidam líttoris statiónem pervenire conátur. Ubì benè dícitur quia navis erat in médio mari, et ipse solus in terra; quia nonnunquàm Ecclésia tantis Gentílium pressúris non solùm afflicta, sed et fœdáta est, ut si fíeri posset, Redemptor ipsíus eam prorsùs deseruisse ad tempus viderétur.

℟. Videns Jesus discípulos laborantes in remigando, * Venit ad eos, ámbulans suprà mare; et † Ascendit ad illos in navim, et cessávit ventus. ℣. Gráditur super fluctus maris, facit magna, et incomprehensibília, et mirabília. * Venit. Glória Patri. † Ascendit. *Marc.* 6. *Job.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. In platéis ponébant infirmos, ut vel fímbriam vestimenti Jesu tángerent: et quotquot tangébant eum, salví fiébant. *Marc.* 6.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris; et concéde, ut hoc solemne jejúnium, quod animábus corporibusque curandis salúbriter institútum est, devóto servítio celebrémus: Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio.

Antiphona, Convertímini, *ut suprà*, *p.* 135.

CAPITULUM. *Levit.* 16.

IN hac die expiátio erit vestrî, atque mundátio ab ómnibus peccátis vestris: coràm Dómino mundabímini; sábbatum enim requietiónis est: et affligétis ánimas vestras religióne perpétuâ.

℟. Vivo ego, dicit Dóminus Deus: nolo mortem ímpii, sed ut convertátur ímpius à via sua, et vivat. * Convertímini, convertímini à viis vestris péssimis: et † Quarè moriémini, domus Israel. ℣. Fácite fructus dignos pœniténtiæ; jam enim secúris ad radícem árborum pósita est. * Convertímini. Glória. † Quarè. *Ezech.* 33. *Luc.* 3.

Hymnus, En tempus. ℣. Dómine, *ut suprà*, *p.* 135.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Quia pátiens Dóminus est, in hoc ipso pœniteámus; et indulgéntiam ejus, fusis lácrymis, postulémus. *Judith* 8.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 149, *ad quod tamen Preces non dicuntur in Sabbatis.*

DOMINICA I.
QUADRAGESIMÆ.
AD OFFICIUM NOCT.

Omnia ut suprà in Dominicis Quadragesimæ, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Exodi.

Lectio j. Cap. 1.

HAEc sunt nómina filiórum Israel qui ingressi sunt in AEgyptum cum Jacob: síngulí cum dómibus suis introiérunt: Ruben, Símeon, Levi, Judas, Issachar, Zabúlon, et Bénjamin, Dan, et Néphthali, Gad, et Aser. Erant ígitur omnes ánimæ eórum, qui egréssi sunt de fémore Jacob, septuaginta: Joseph autem in AEgypto erat. Quo mórtuo, et universis frátribus ejus, omníque cognatióne illâ, fílii Israel crevérunt, et quasi germinántes multiplicáti sunt: ac roboráti nimis, implevérunt terram. Surrexit intéreà rex novus super AEgyptum, qui ignorábat Joseph. Et ait ad pópulum suum: Ecce pópulus filiórum Israel multus, et fórtior nobis est. Veníte, sapienter opprimámus eum, ne fortè multiplicétur; et si ingrúerit contrà nos bellum, addátur inimícis nostris, expugnatisque nobis egrediátur de terra.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij. Cap. 1 et 2.

PRæcépit ergò Phárao omni pópulo suo, dicens: Quidquid masculíni sexûs natum fúerit, in flumen projícite; quidquid femininí, reserváte. Egressus est post hæc vir de domo Levi; et accépit uxórem stirpis suæ. Quæ concépit, et péperit fílium; et videns eum elegantem, abscondit tribus ménsibus. Cùmque jam celáre non posset, sumpsit fiscellam scírpeam, et linívit eam bitúmine ac pice: posuitque intùs infántulum, et expósuit eum in carecto ripæ flúminis, stante procùl soróre ejus, et considerante eventum rei. Ecce autem descendébat fília Pharaónis ut lavarétur in flúmine, et puellæ ejus gradiebantur per crepídinem álvei. Quæ cùm vidisset fiscellam in papyrióne, misit unam è famulábus suis; et allátam apériens, cernensque in ea párvulum vagientem, miserta ejus, ait: De infántibus Hebræórum est hic. Cui soror púeri: Vis, inquit, ut vadam et vocem tibi mulíerem Hebræam, quæ nutríre possit infántulum? Respondit: Vade. Perrexit puella, et vocávit matrem suam. Ad quam locúta fília Pharaónis: Accipe, ait, púerum istum,

istum, et nutri mihi; ego dabo tibi mercédem tuam. Suscépit múlier, et nutrívit púerum; adultumque trádidit fíliæ Pharaónis. Quem illa adoptávit in locum fílii, vocavitque nomen ejus Móyses, dicens: Quia de aqua tuli eum.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Lectio iij.

IN diébus illis postquàm créverat Móyses, egréssus est ad frátres suos; viditque afflictiónem eórum, et virum AEgyptium percutientem quemdam de Hebræis frátribus suis. Cùmque circumspexisset hùc atque illùc, et nullum adesse vidisset, percussum AEgyptium abscondit sábulo. Et egréssus die áltero conspexit duos Hebræos rixantes; dixitque ei qui faciébat injúriam: Quarè pércutis próximum tuum? Qui respondit: Quis te constítuit príncipem et júdicem super nos? nùm occídere me tu vis, sicut heri occidísti AEgyptium? Tímuit Móyses, et ait: Quómodò palàm factum est verbum istud? Audivitque Phárao sermónem hunc, et quærébat occídere Móysen: qui fúgiens de conspectu ejus, morátus est in terra Mádian, et sedit juxtà púteum. Erant autem sacerdóti Mádian septem fíliæ, quæ venérunt ad hauriendam aquam; et implétis canálibus adaquáre cupiébant greges patris sui. Supervenére pastóres, et ejecérunt eas: surrexitque Móyses, et defensis puellis, adaquávit oves eárum. Quæ cùm revertíssent ad Raguel patrem suum, dixit ad eas: Cur velóciùs venístis sólitò? Respondérunt: Vir AEgyptius liberávit nos de manu pastórum; ínsuper et hausit aquam nobíscum, potumque dedit óvibus. At ille, Ubi est? inquit. Quarè dimisístis hóminem? vocáte eum ut cómedat panem. Jurávit ergò Móyses quòd habitáret cum eo. Accépitque Séphoram fíliam ejus uxórem.

℟. Tu Dómine, in æternum permanébis: * Quarè in perpétuum obliviscéris nostrî? † Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur. ℣. Dómine, salva nos; perímus: * Quarè. Glória. † Converte nos. *Thren.* 5. *Matth.* 8.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leónis Papæ. *Serm. 4. de Quadragesima.*

Lectio iv.

PRædicatúrus vobis, dilectíssimi, sacratíssimum maximumque jejúnium, quo áptiùs utar exórdio, quàm ut verbis Apóstoli, in quo Christus

loquebátur , incípiam ? dicamque : Ecce nunc tempus acceptábile , ecce nunc dies salútis. Quamvis enim nulla sint témpora quæ divínis non sint plena munéribus, et semper nobis ad misericórdiam Dei per ipsíus grátiam præstétur accessus ; nunc tamen ómnium mentes majóri stúdio ad spirituáles profectus movéri, et amplióri fidúciâ oportet animári : quandò ad universa pietátis offícia , illíus nos diéi in quo redempti sumus , recursus invítat ; ut excellens super ómnia passiónis Domínicæ sacramentum , purificátis et corpóribus et ánimis , celebrémus.

℟. Scimus , *p.* 155.

Lectio v.

DEbebátur quidèm tantis mystériis ita incessábilis devótio et continuáta reveréntia , ut tales permanerémus in conspectu Dei , quales nos in ipso paschâli festo dignum est invenírі. Sed quia hæc fortitúdo paucórum est , et , dùm carnis fragilitáte austérior observántia relaxátur , dùmque per várias actiónes vitæ hujus sollicitúdo disténditur , necesse est de mundáno púlvere étiam religiósa corda sordéscere : magnâ divínæ institutiónis salubritáte provísum est , ut ad reparandam méntium puritátem , quadraginta nobis diérum exercitátio mederétur , in quibus aliórum témporum culpas et pia ópera redímerent , et jejúnia casta decóquerent.

℟. Pósui , *p.* 155.

Lectio vj.

INgressúri ígitur , dilectíssimi , dies mysticos , et jejuniórum remédiis consecrátos , præceptis Apostólicis obedíre curémus , emundantes nos ab omni inquinamento carnis ac spíritûs ; ut , castigátis colluctatiónibus quæ sunt inter utramque substántiam , ánimus , quem sub Dei gubernáculis constitútum córporis sui decet esse rectórem , dominatiónis suæ obtíneat dignitátem ; ut némini dantes ullam offensiónem, vituperatiónibus obloquéntium non simus obnóxii. Dignâ enim ab infidélibus reprehensióne carpémur , et nostro vítio linguæ ímpiæ in injúriam se religiónis armábunt , si jejunántium mores à puritáte perfectæ continéntiæ discrepárint. Non enim in sola abstinéntia cibi stat nostri summa jejúnii ; aut fructuósè córpori esca subtráhitur , nisi mens ab iniquitáte revocétur.

℟. Jurávi et státui cus-

todíre judícia justítiæ tuæ. * Humiliátus sum usquequáquè, Dómine : † Vivífica me secundùm verbum tuum. ℟. Deus, propítius esto mihi peccatóri : * Humiliátus sum Glória. † Vivífica me. *Ps.* 118. *Luc.* 18.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 4.

IN illo témpore, Jesus ductus est in desertum à Spíritu, ut tentarétur à diábolo : et cùm jejunasset quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, póstea esúriit. Et réliqua. Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 16. *in Evang. hab. in Basil. S. Joan. Lat. Dominicâ primâ Quadragesimæ.*

DUbitári à quibusdam solet, à quo spíritu sit Jesus ductus in desertum, propter hoc quod súbditur : Assumpsit eum diábolus in sanctam civitátem ; et rursùm : Assumpsit eum in montem excelsum valdè. Sed verè et absque ulla quæstióne convenienter accípitur, ut à sancto Spíritu in desertum ductus credátur ; ut illùc eum suus Spíritus dúceret, ubi hunc ad tentandum malignus spíritus inveníret. Sed ecce, cùm dícitur Deus homo, vel in excelsum montem, vel in sanctam civitátem à diábolo assumptus, mens réfugit, humánæ hoc audíre aures expavescunt. Qui tamen non esse incredibília ista cognóscimus, si in illo etália facta pensámus.

℟. Jesus plenus Spíritu sancto regressus est à Jordáne, et agebátur à Spíritu in desertum diébus quadraginta, * Et tentabátur à diábolo. ℣. Ostendit mihi Dóminus Jesum : et Satan stabat à dextris ejus, ut adversarétur ei ; Et. *Luc.* 4. *Zach.* 3.

Lectio viij.

CErtè iniquórum ómnium caput diábolus est ; et hujus cápitis membra sunt omnes iníqui. An non diáboli membrum fuit Pilátus ? an non diáboli membra Judæi persequentes et mílites crucifigentes Christum fuérunt ? Quid ergò mirum, si se ab illo permísit in montem duci, qui se pértulit étiam à membris illíus crucifígi ? Non est ergò indignum Redemptóri nostro quòd tentári vóluit, qui vénerat occídi. Justum quippè erat, ut sic tentatiónes nostras, suis tentatiónibus vínceret sicut mortem nostram vénerat suâ morte superáre.

℟. Erat Jesus in deserto quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, et tentabátur à Sátana, erat-

que cum béstiis; * Et nihil manducávit Jesus in diébus illis. ℣. Fuit Móyses in monte quadraginta dies et quadraginta noctes; panem non comédit, et aquam non bibit; * Et nihil. *Marc.* 1. *Luc.* 4. *Exod.* 34.

Lectio ix.

SEd sciendum nobis est quia tentátio tribus modis ágitur, suggestióne, delectatióne et consensu. Et nos cùm tentámur, plerùmque in delectatiónem, aut étiam in consensum lábimur; quia de carnis peccáto propagáti, in nobis ipsis étiam gérimus undè certámina tolerémus. Deus verò, qui in útero Vírginis incarnátus in mundum sine peccáto vénerat, nihil contradictiónis in semetipso tolerábat. Tentári ergò per suggestiónem pótuit; sed ejus mentem peccáti delectátio non momordit. Atque ídeò omnis diabólica illa tentátio foris, non intùs fuit.

℟. Débuit Jesus per ómnia frátribus similári, * Ut miséricors fíeret, et fidélis Póntifex; in eo enim in quo est ipse tentátus, potens est et eis qui tentantur auxiliári. ℣. Perféctio tua et doctrína tua sancto tuo, Dómine, quem probasti in tentatióne, * Ut. Glória. *Repet.* ℟. Débuit, *usquè ad* ℣. *Hebr.* 2. *Deut.* 33.

[*Non dicitur* Te Deum, *in Dominicis et Feriis Quadragesimæ.*]

℣. *Sacerd.* Miserére meî, Dómine: ℟. Vide humilitátem meam de inimícis meis. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Psalmi ut in Psalterio. Canticum, Cantábo, *suprà*, *p.* 137.

Ant. 3. a. CUm jejunasset Jesus quadraginta diébus et quadraginta nóctibus, póstea esúriit; et accédens tentátor dixit ei: Si Fílius Dei es, dic ut lápides isti panes fiant. *Matth.* 4.

Ant. 5. a. Respondit Jesus: Scriptum est: Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procédit de ore Dei. *Matth.* 4.

Ant. 1. a. Rursùm scriptum est: Non tentábis Dóminum Deum tuum. *Matth.* 4.

Ant. 4. E. Dixit tentátor: Hæc ómnia tibi dabo, si cadens adoráveris me. Tunc dicit ei Jesus: Vade, Sátana. *Matth.* 4.

Ant. 6. F. Scriptum est: Dóminum Deum tuum adorábis, et illi soli sérvies. *Matth.* 4.

CAPITULUM. *Hebr.* 4.

NOn habémus Pontíficem qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem

per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergò cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno.

Hymnus, Solemne, *p.* 137.

℣. Cùm mihi molesti essent, induébar cilício: ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Relíquit Jesum diábolus: et ecce Angeli accessérunt et ministrábant ei. *Matth.* 4.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam ánnuâ Quadragesimáli observatióne purificas; præsta famíliæ tuæ, ut quod à te obtinére abstinendo nititur, hoc bonis opéribus exequátur: Per Dóminum.

AD HORAS.

Doxologia Præsta, *Psalmi ut in Psalterio.*

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Cùm jejunasset Jesus.

In ℟. *br.* ℣. Qui venisti * peccatóres salvos fácere. 1. *Tim.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Respondit.

CAPITULUM. *Deut.* 8.

DOminus Deus tuus afflixit te penúriâ, et dedit tibi cibum manna, quod ignorábas tu, et patres tui; ut osténderet tibi quòd non in solo pane vivat homo, sed in omni verbo quod egréditur de ore Dei.

℟. *br.* Quàm dúlcia fáucibus meis * Elóquia tua, Dómine! Quàm. ℣. Super mel * ori meo, * Elóquia. Glória. Quàm. *Ps.* 118.

℣. Judícia Dómini desiderabília super aurum, ℟. Et dulcióra super mel et favum. *Ps.* 18.

AD SEXTAM.

Ant. 1. a. Rursùm.

CAPITULUM. *Sap.* 1.

SEntíte de Dómino in bonitáte, et in simplicitáte cordis quærite illum; quóniam invenítur ab his qui non tentant illum: appáret autem eis qui fidem habent in illum.

℟. *br.* Si vocem ejus audiéritis, * Nolíte obdurâre corda vestra. Si vocem. ℣. Sicut in exacerbatióne * secundùm diem tentatiónis in deserto, * Nolíte. Glória. Si vocem. *Ps.* 94.

℣. Tentavérunt et exacerbavérunt Deum excelsum: ℟. Et testimónia ejus non custodiérunt. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Scriptum est.

CAPITULUM. *Deut.* 6.

CAve diligenter ne oblíviscáris Dómini qui edúxit te de terra AEgypti, de domo servitútis. Dóminum Deum tuum timébis, et illi soli sérvies, ac per nomen illíus jurábis.

℟. *breve.* Omnis terra adóret te, * Et psallat tibi. Omnis. ℣. Psalmum dicat * nómini tuo, Et. Glória Patri. Omnis. *Ps.* 65.

℣. Servíte Dómino in timóre, ℟. Et exultáte ei cum tremóre. *Ps.* 2.

AD VESPERAS,
Psalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Fílli, accédens ad servitútem Dei, sta in justítia et timóre, et præpara ánimam tuam ad tentatiónem. *Eccli.* 2.

Ant. 2. D. Nemo, cùm tentátur, dicat quóniam à Deo tentátur: Deus enim intentátor malórum est; ipse autem néminem tentat. *Jac.* 1.

Ant. 3. a. Unusquisque tentátur, à concupiscéntia sua abstractus et illectus. *Jac.* 1.

Ant. 4. E. Mortificáte concupiscéntiam malam, expoliantes vos véterem hóminem cum áctibus suis, et induentes novum. *Coloss.* 3.

Ant. 5. a. Fidélis Deus est, qui non patiétur vos tentári suprà id quod potestis; sed fáciet étiam cum tentatióne proventum. 1. *Cor.* 10.

CAPITULUM. *Jac.* 4.

DEus superbis resistit, humílibus autem dat grátiam. Súbditi ergò estóte Deo: resístite autem diábolo, et fúgiet à vobis.

Hymnus, Audi, benigne, *ut suprà*, *p.* 138.

℣. Impulsus eversus sum ut cáderem; ℟. Et Dóminus suscépit me. *Ps.* 117.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Consummátâ omni tentatióne, diábolus recessit à Jesu usquè ad tempus; et regressus est Jesus in virtúte Spíritûs in Galilæam; et fama éxiit per universam regiónem de illo. *Luc.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 138.

FERIA SECUNDA.
De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 2 et 3.

POst multùm verò témporis mórtuus est rex Ægypti: et ingemiscentes fílii Israel, propter ópera vociferáti sunt; ascenditque clamor eórum ad Deum ab opéribus. Et audívit gémitum eórum, ac recordátus est fœderis quod pépigit cum Abraham, Isaac, et Jacob. Móyses autem pascébat oves Jethro sóceri sui sacerdótis Mádian: cùmque minasset gregem ad intériora deserti, venit ad montem Dei Horeb. Apparuitque ei Dóminus in flamma ignis de médio rubi; et vidébat quòd rubus ardéret, et non comburerétur. Dixit ergò Móyses: Vadam, et

vidébo visiónem hanc magnam, quarè non comburátur rubus. Cernens autem Dóminus quòd pérgeret ad videndum, vocávit eum de médio rubi, et ait : Móyses, Móyses ? Qui respondit : Adsum. At ille : Ne appropíes, inquit, hùc ; solve calceamentum de pédibus tuis ; locus enim in quo stas, terra sancta est. Et ait : Ego sum Deus patris tui, Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob. Abscondit Móyses fáciem suam ; non enim audébat aspícere contrà Deum. Cui ait Dóminus : Vidi afflictiónem pópuli mei in AEgypto, et clamórem ejus audívi propter durítiam eórum qui præsunt opéribus ; .... sed veni, et mittam te ad Pharaónem, ut edúcas pópulum meum, fílios Israel de AEgypto.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

Dixitque Móyses ad Deum : Quis sum ego ut vadam ad Pharaónem, et edúcam fílios Israel de AEgypto ? Qui dixit ei : Ego ero tecum ; et hoc habébis signum, quòd miserim te : Cùm edúxeris pópulum meum de AEgypto, immolábis Deo super montem istum. Ait Móyses ad Deum : Ecce ego vadam ad fílios Israel, et dicam eis : Deus patrum vestrórum misit me ad vos. Si díxerint mihi : Quod est nomen ejus ? quid dicam eis ? Dixit Deus ad Móysen : Ego sum qui sum. Ait : Sic dices fíliis Israel : Qui est, misit me ad vos..... Vade, et cóngrega senióres Israel, et áudient vocem tuam : ingredierisque tu, et senióres Israel, ad regem AEgypti, et dices ad eum : Dóminus Deus Hebræórum vocávit nos ; íbimus viam trium diérum in solitúdinem, ut immolémus Dómino Deo nostro. Sed ego scio quòd non dimittet vos rex AEgypti ut eátis, nisi per manum válidam. Extendam enim manum meam, et percútiam AEgyptum in cunctis mirabílibus meis, quæ factúrus sum in médio eórum : post hæc dimittet vos.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 25.

In illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Cùm vénerit Fílius hóminis in majestáte sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ ; et congregabuntur antè eum omnes gentes. Et réliqua.

Homília sancti Cypriáni, Epíscopi et Mártyris.

De opera et eleemosynis.

QUid pótuit nobis majus Christus edícere? quómodò magìs pótuit justítiæ ac misericórdiæ nostræ ópera provocáre, quàm quòd præstári dixit sibi, quidquid egenti præstétur et páuperi? ut qui respectu fratris in Eccléśia non movétur, vel Christi contemplatióne moveátur; et qui non cógitat in labóre atque in egestáte conservum, vel Dóminum cógitet in ipso illo quem cónspicit destitútum. Et idcircò, fratres caríssimi, quibus metus in Deum pronus est, et spreto calcatóque jam mundo ad superna et divína ánimus erectus est; fide plenâ, mente devótâ, operatióne contínuâ, promerendo Dómino obséquium præbeámus. Demus Christo vestimenta terréna, indumenta cœléstia recéptúri: demus cibum et potum seculárem, ad convívium cœleste ventúri. Ne parùm metámus, plúrimùm seminémus. Securitáti ac salúti æternæ, dùm tempus est, consulámus.

℟. Congregabuntur antè Fílium hóminis omnes gentes; et separábit eos, sicut pastor ségregat oves ab hædis: * Et † Státuet oves à dextris suis, hædos autem à sinistris. ℣. Omnis misericórdia fáciet locum unicuíque secundùm méritum óperum suórum: * Et státuet. Glória. † Státuet. *Matth.* 25. *Eccli.* 16.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Dicet rex his qui à dextris ejus erunt: Veníte, benedicti Patris mei, possidéte parátum vobis regnum à constitutióne mundi. *Matth.* 25.

Oratio.

NOstra tibi, Dómine, quæsumus, sint accepta jejúnia, quæ nos expiando grátiâ tuâ dignos efficiant, et ad regna perdúcant æterna: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 7. c. Dicet rex his qui à sinistris erunt: Discédite à me, maledícti, in ignem æternum. Et ibunt hi in supplícium æternum; justi autem in vitam æternam. *Matth.* 25.

Oratio.

OMnium nostrûm, Dómine, quæsumus, ad te corda converte; ut ab his quibus offénderis abstinentes, non iram tuam, sed misericórdiam sentiámus: Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 4.

AIt Móyses: Obsecro, Dómine, non sum éloquens ab heri, et nu-

diustértius ; et ex quo locútus es ad servum tuum, impeditióris et tardióris linguæ sum. Dixit Dóminus ad eum : Quis fecit os hóminis ? aut quis fabricátus est mutum et surdum, videntem et cæcum ? nonnè ego ? Perge ígitur, et ego ero in ore tuo, docebóque te quid loquáris. At ille : Obsecro, inquit, Dómine, mitte quem missúrus es. Irátus Dóminus in Móysen, ait : Aáron frater tuus Levítes, scio quòd éloquens sit ; ecce ipse egréditur in occursum tuum, videnque te lætábitur corde. Lóquere ad eum, et pone verba mea in ore ejus ; et ego ero in ore tuo, et in ore illíus, et ostendam vobis quid ágere debeátis. Ipse loquétur pro te ad pópulum, et erit os tuum : Tu autem eris ei in his quæ ad Deum pértinent. Virgam quoque hanc sume in manu tua, in qua factúrus es signa.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

POst hæc ingressi sunt Móyses et Aáron, et dixérunt Pharaóni : Hæc dicit Dóminus Deus Israel : Dimitte pópulum meum ut sacrificet mihi in deserto. At ille respondit : Quis est Dóminus, ut áudiam vocem ejus, et dimittam Israel ? néscio Dóminum, et Israel non dimittam. Dixeruntque : Deus Hebræórum vocávit nos, ut eámus viam trium diérum in solitúdinem, et sacrificémus Dómino Deo nostro ; ne fortè áccidat nobis pestis aut gládius. Ait ad eos rex Ægypti : Quarè Móyses et Aáron sollicitátis pópulum ab opéribus suis ? ite ad óndera vestra. Dixitque Phárao : Multus est pópulus terræ ; vidétis quòd turba succréverit : quantò magis si dedéritis eis réquiem ab opéribus ? Præcépit ergò in die illo præfectis óperum, et exactóribus pópuli, dicens : Nequáquam ultrà dábitis páleas pópulo ad conficiendos láteres sicut priùs ; sed ipsi vadant, et cólligant stípulas. Et mensúram láterum, quàm priùs faciébant, imponétis super eos, nec minuétis quidquam ; vacant enim, et idcircò vociferantur, dicentes : Eámus, et sacrificémus Deo nostro. Opprimantur opéribus et éxpleant ea ; ut non acquiescant verbis mendácibus.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens : Quis

est hic ? Pópuli autem dicébant : Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei, et ejiciébat omnes vendentes. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Homil. 7. in Quadrag.

EJécit Christus commércia rerum humanárum de domo illa, in qua divínas tantùm res agi, hóstias et oratiónes Deo offerri, verbum Dei legi, audíri et decantári præceptum erat. Si ergò Dóminus nec ea volébat venúmdari in templo, quæ in templo volébat offerri, vidélicèt propter stúdium avarítiæ sive fraudis quod próprium solet esse negotiántium fácinus, quantâ putas animadversióne puníret, si invenisset ibi áliquos rísui vel vanilóquio vacantes, aut álii cuílibet vítio mancipátos ? Si enim illa quæ álibi líberè agi póterant, Dóminus in domo sua, temporália negótia geri non pátitur ; quantò magis ea quæ nusquàm fieri licet, plus cœlestis iræ merentur, si in ædibus Deo sacrátis agantur ?

℣. Cùm introisset Jesus in templum, docébat, dicens : * Nonnè scriptum est quia † Domus mea, domus oratiónis vocábitur ómnibus géntibus ? Vos autem fecistis eam speluncam latrónum. ℣. Ponam fáciem meam contrà illum qui contamináverit sactuárium meum, ac pollúerit nomen sanctum meum. * Nonnè scriptum est. Glória Patri. † Domus. *Marc.* 11. *Levit.* 20.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Ejiciébat Jesus omnes vendentes et ementes in templo ; et mensas numulariórum, et cáthedras vendéntium columbas evertit. *Matth.* 21.

Oratio.

AScendant ad te, Dómine, jejúnantium preces, et ab Ecclésia tua cunctam repelle nequítiam : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. a. Accessérunt ad Jesum cæci et claudi in templo, et sanávit eos. *Matth.* 21.

Oratio.

COnserva, Dómine, famíliam tuam bonis semper opéribus erudítam ; et sic præséntibus consoláre subsídiis, ut ad superna perdúcas propítius : Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 7.

DIxit Dóminus ad Móysen : Ecce constítui te Deum Pharaónis ; et Aáron frater tuus erit

prophéta tuus. Dixitque Dóminus ad Móysen et Aáron : Cùm díxerit vobis Phárao , Osténdite signa ; dices ad Aáron , Tolle virgam tuam , et prójice eam coràm Pharaóne , ac vertétur in cólubrum. Ingressi ítaque Móyses et Aáron ad Pharaónem , fecérunt sicut præcéperat Dóminus. Tulítque Aáron virgam coràm Pharaóne et servis ejus , quæ versa est in colúbrum. Vocávit autem Phárao sapientes et maléficos ; et fecérunt étiam ipsi per incantatiónes AEgyptíacas et arcána quædam simíliter. Projeceruntque sínguli virgas suas , quæ versæ sunt in dracónes ; sed devorávit virga Aáron virgas eórum.

℟. Projícite , *p.* 152.

Lectio ij.

INduratumque est cor Pharaónis , et non audívit eos , sicut præcéperat Dóminus. Dixit autem Dóminus ad Móysen: Ingravátum est cor Pharaónis , et non vult dimíttere pópulum. Dic ad Aáron : Tolle virgam tuam , et extende manum tuam super aquas AEgypti , et super flúvios eórum , et rivos ac palúdes , et omnes lacus aquárum , ut vertantur in sánguinem ; et sit cruor in omni terra AEgypti , tàm in lígneis vasis quàm in sáxeis. Feceruntque Móyses et Aáron sicut præcéperat Dóminus ; et élevans virgam percussit aquam flúminis coràm Pharaóne et servis ejus , quæ versa est in sánguinem. Et pisces , qui erant in flúmine , mórtui sunt : computruitque flúvius , et non póterant AEgyptii bíbere aquam flúminis , et fuit sanguis in tota terra AEgypti. Feceruntque simíliter maléfici AEgyptiórum incantatiónibus suis ; et indurátum est cor Pharaónis , nec audívit eos , sicut præcéperat Dóminus.

℟. Quasi columbæ , *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo témpore , respondérunt Jesu quidam de Scribis et Pharisæis , dicentes : Magister , vólumus à te signum vidére. Qui respondens , ait illis : Generátio mala et adúltera signum quærit ; et signum non dábitur ei , nisi signum Jonæ prophétæ. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. 44. in Matth.

VIri Ninivítæ surgent , et condemnábunt generatiónem hanc. Sicut Ninivítæ Judæos condemnábunt ; sic multi qui nunc inferióres nobis vi-

dentur, nos condemnábunt. Véniat in mentem quanta erit illa condemnátio, ut incipiámus aliquandò ad veram accédere pœniténtiæ jánuam. Mihi hæc ipsi dico, meipsum primò exhortor. Capiámus iter angustum. Usquequò deliciábimur? úsquequò degémus otiósè, ridentes ac oscitantes? Non sumus adhùc satiáti desídiâ et procrastinatióne? Eademne semper erunt? éadem mensa, idem sumptus, eædem pecúniæ, possessiónes, constructiónes ædium? Et horum ómnium quis finis? Mors. Quis, inquam, términus? Cinis, sepulcrum, vermes. Aliam ergò vivámus vitam, faciámus de terra cœlum, melióra capessámus; ut rectè vivendo, futúra bona consequámur grátiâ et misericórdiâ Dómini nostri Jesu Christi, cui cum Patre et Spíritu sancto sit glória et impérium in sécula seculórum. Amen. Tu autem, etc.

℟. Prædicavérunt Ninivítæ jejúnium, et vestíti sunt saccis à majóre usquè ad minórem, * Et † Conversi sunt à via sua mala. ℣. Viri Ninivítæ surgent in judício cùm generatióne ista; quia pœniténtiam egérunt in prædicatióne Jonæ, * Et. Glória Patri. † Conversi sunt. *Jonæ* 3. *Matth.* 12.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Sicut fuit Jonas signum Ninivítis; ita erit et Fílius hóminis generatióni isti. *Luc.* 11.

Oratio.

SUscipe, quæsumus, Dómine, preces nostras, et ad aures misericórdiæ tuæ postulatiónes sacrátæ tibi plebis admitte: Per Dóminum.

Ad Magnificat.

Ant. 1. D. Quicumque fécerit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse meus frater, et soror, et mater est. *Matth.* 12.

Oratio.

MEmento, Dómine, miseratiónum tuárum; et præsta, ut à cibis et peccátis abstinentes, grato tibi jejúnio placeámus: Per.

FERIA QUINTA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 8.

DIxit Dóminus ad Móysen: Ingrédere ad Pharaónem, et dices ad eum: Hæc dicit Dóminus: Dimitte pópulum meum, ut sacrificet mihi; sin autem nolúeris dimíttere, ecce ego percútiam omnes términos tuos ranis. Et extendit Aáron manum super aquas ÆEgypti, et ascendérunt ranæ, operueruntque terram ÆEgypti. Fecérunt autem et maléfici per incantatió-

nes suas similiter, eduxeruntque ranas super terram AEgypti. Vocávit autem Phárao Móysen et Aáron, et dixit eis : Oráte Dóminum ut áuferat ranas à me et à pópulo meo ; et dimittam pópulum ut sacrificet Dómino. Egressíque sunt Moyses et Aáron à Pharaóne : et clamávit Móyses ad Dóminum pro sponsióne ranárum quàm condíxerat Pharaóni. Fecitque Dóminus juxtà verbum Móysi ; et mórtuæ sunt ranæ de dómibus, et de villis, et de agris. Congregaveruntque eas in immensos ággeres, et compútruit terra.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

VIdens autem Phárao quòd data esset réquies, ingravávit cor suum, et non audívit eos sicut præcéperat Dóminus. Dixitque Dóminus ad Móysen : Lóquere ad Aáron : Extende virgam tuam, et pércute púlverem terræ ; et sint cíniphes in universa terra AEgypti. Feceruntque ita. Et extendit Aáron manum virgam tenens ; percussitque púlverem terræ, et facti sunt cíniphes in homínibus, et in jumentis : omnis pulvis terræ versus est in cíniphes per totam terram AEgypti. Feceruntque símiliter maléfici incantatiónibus suis, ut edúcerent cíniphes, et non potuérunt : erantque cíniphes tàm in homínibus quàm in jumentis. Et dixérunt maléfici ad Pharaónem : Dígitus Dei est hìc. Induratumque est cor Pharaónis, et non audívit eos sicut præcéperat Dóminus.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore, egressus Jesus secessit in partes Tyri et Sidónis. Et ecce múlier Chananæa à fínibus illis egressa, clamávit, dicens ei : Miserére meî, Dómine, fili David ; fília mea malè à dæmónio vexátur. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth.

MIra, sub persóna mulíeris Chananítidis, Ecclésiæ fides, patiéntia et humílitas prædicátur : fides, quâ crédidit sanári posse fíliam suam ; patiéntia, quâ tótiès contempta in précibus persevérat ; humílitas, quâ se non cánibus, sed cátulis cómparat. Canes autem éthnici propter idololátriam dicuntur, qui ésui sánguinis dédíti et cadavéribus mortuórum, feruntur in rábiem. Nota

quòd ista Chananítis perseveranter primùm fílium David, deindè Dóminum vocet, et ad extrémum adóret ut Deum.

℟. Múlier Chananæa clamávit, dicens Jesu: Miserére meî, Dómine, fili David; fília mea malè à dæmónio vexátur. Qui non respondit ei verbum. At illa venit, et adorávit eum, dicens: * Dómine, † Adjuva me. ℣. Adjuva me, cujus præter te nullus est auxiliátor: * Dómine. Glória Patri. † Adjuva me. *Matth.* 15. *Esther* 14.

Ad Benedictus.

Ant. 7. d. O múlier, magna est fides tua: fiat tibi sicut vis. *Matth.* 15.

Oratio.

DEus, qui in húmili perseverantes oratióne benignus exaudis, da nobis constantem fídei ac devotiónis affectum; ut quæ pro salúte nostra supplíciter expóscimus, hæc, te largiente, consequámur: Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat.

Ant. 5. a. Múlier cùm abiísset in domum suam, invénit puellam jacentem suprà lectum, et dæmónium exiísse. *Marc.* 7.

Oratio.

FAmíliam tuam, Dómine, toto corde tibi prostrátam ab hóstium tuére formídine; ne suæ petitiónis frustrentur effectu, qui non in justificatiónibus suis, sed in miseratiónibus tuis multis fáciem tuam deprecantur: Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 8.

DIxit Dóminus ad Móysen: Consurge dilúculò, et sta corám Pharaóne; egrediétur enim ad aquas, et dices ad eum: Hæc dicit Dóminus: Dimitte pópulum meum, ut sacrífices mihi. Quòd si non dimíseris eum, ecce ego immittam in te, et in servos tuos, et in pópulum tuum, et in domos tuas, omne genus muscárum; et implebuntur domus AEgyptiórum muscis diversi géneris, et universa terra in qua fúerint. Faciamque mirábilem in die illa terram Gessen, in qua pópulus meus est, ut non sint ibi muscæ, et scias quóniam ego Dóminus in médio terræ. Ponamque divisiónem inter pópulum meum, et pópulum tuum: cras erit signum istud. Fecitque Dóminus ita. Et venit musca gravíssima in domos Pharaónis et servórum ejus, et in omnem terram AEgypti; corrúptaque est terra ab hujuscémodi muscis.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

VOcavitque Phárao Móysen et Aáron, et ait eis : Ite et sacrificáte Deo vestro in terra hac. Et ait Móyses : Non potest ita fieri ; abominatiónes enim AEgyptiórum immolábimus Dómino Deo nostro : quòd si mactavérimus ea quæ colunt AEgyptii coràm eis, lapídibus nos óbruent. Viam trium diérum pergémus in solitúdinem ; et sacrificábimus Dómino Deo nostro, sicut præcépit nobis. Dixitque Phárao : Ego dimittam vos, ut sacrificétis Dómino Deo vestro in deserto ; verúmtamen lóngiùs ne abeátis, rogáte pro me. Et ait Móyses : Egressus à te, orábo Dóminum : et recédet musca à Pharaóne, et à servis suis, et à pópulo ejus cras : verúmtamen noli ultrà fállere, ut non dimittas pópulum sacrificáre Dómino. Egressusque Móyses à Pharaóne, orávit Dóminum, qui fecit juxtà verbum illíus ; et ábstulit muscas à Pharaóne, et à servis suis, et à pópulo ejus : non supérfuit ne una quidèm. Et ingravátum est cor Pharaónis, ita ut nec hâc quidèm vice dimítteret pópulum.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 5.

IN illo témpore, erat dies festus Judæórum, et ascendit Jesus Jerosólymam. Est autem Jerosólymis probática piscína. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. de Myst. Cap. 4.

TU baptizátus es in nómine Trinitátis, confessus es Patrem ; recordáre quid féceris : confessus es Fílium, confessus es Spíritum sanctum. Tene órdinem rerum in hac fide, mundo mórtuus es, et Deo resurrexisti. Et quasi in illo mundi consepultus elemento, peccáto mórtuus, ad vitam es resuscitátus æternam. Crede ergò quia non sunt vácuæ aquæ. Ideò tibi dictum est quia Angelus Dómini descendébat secundùm tempus in natatóriam, et movébátur aqua ; et qui prior descendisset in natatóriam post commotiónem aquæ, sanus fiébat à languóre quocumque tenebátur. Hæc piscína in Jerosólymis erat, in qua unus ánnuus sanabátur : sed nemo antè sanabátur, quàm descendisset Angelus. Ut esset indícium quia descénderat Angelus, movebátur aqua propter incrédulos. Illis

signum, tibi fides : illis Angelus descendébat, tibi Spíritus sanctus : illis creatúra movebátur, tibi Christus operátur ipse Dóminus creatúræ. Tunc curabátur unus, nunc omnes sanantur ; aut certè unus solus pópulus Christiánus.

℟. Erat homo triginta et octo annos habens in infirmitáte sua. Dicit ei Jesus : Vis sanus fíeri ? Respondit : * Dómine, hóminem non hábeo. Dicit ei Jesus : Tolle grabátum tuum, et ámbula ; et † Statìm sanus factus est. ℣. Respíciens eram ad adjutórium hóminum, et non erat. * Dómine. Glória Patri. † Statìm. *Joan.* 5. *Eccli.* 51.

Ad Benedictus.

Ant. 1. f. Qui me sanum fecit, ille mihi dixit : Tolle grabátum tuum, et ámbula. *Joan.* 5.

Oratio.

PRopitiáre, Dómine, supplicatiónibus nostris, et animárum nostrárum medére languóribus ; ut peccatórum remissióne perceptâ, in tua semper benedictióne lætémur : Per Dóminum nostrum.

Ad Magníficat.

Ant. 5. F. Ecce sanus factus es : jam noli peccáre, ne detérius tibi áliquid contingat. *Joan.* 5.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, Dómine, ut sancto nos purificante jejúnio, et tibi toto corde simus subjecti, et inter mundánæ pravitátis insídias, te miserante, perseverémus illæsi : Per Dóminum.

SABBATO
QUATUOR TEMPORUM.
De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 9.

DIxit Dóminus ad Móysen : Ingrédere ad Pharaónem, et lóquere ad eum : Hæc dicit Dóminus Deus Hebræórum : Dimitte pópulum meum ut sacrìficet mihi. Quòd si adhùc rénuis, et rétines eos, ecce manus mea erit super agros tuos, et super equos, et ásinos, et camélos, et boves, et oves, pestis valdè gravis. Et fáciet Dóminus mirábile inter possessiónes Israel, et possessiónes AEgyptiórum, ut nihil omninò péreat ex his quæ pértinent ad fílios Israel. Constituítque Dóminus tempus, dicens : Cras fáciet Dóminus verbum istud in terra. Fecit ergò Dóminus verbum hoc álterâ die ; mortúaque sunt ómnia animántia AEgyptiórum : de animálibus verò filiórum Israel nihil omninò périit. Et misit Phárao ad videndum ; nec erat quidquam mórtuum de his

quæ possidébat Israel. Ingravatumque est cor Pharaónis, et non dimísit pópulum. Et dixit Dóminus ad Móysen et Aáron : Tóllite plenas manus cíneris de camíno, et spargat illum Móyses in cœlum coràm Pharaóne. Sitque pulvis super omnem terram AEgypti ; erunt enim in homínibus, et jumentis úlcera, et vesícæ turgentes in universa terra AEgypti. Tuleruntque cínerem de camíno, et stetérunt coràm Pharaóne, et sparsit illum Móyses in cœlum ; fáctaque sunt úlcera vesicárum turgéntium in homínibus, et jumentis : nec póterant maléfici stare coràm Móyse propter úlcera quæ in illis erant, et in omni terra AEgypti. Induravitque Dóminus cor Pharaónis, et non audívit eos, sicut locútus est Dóminus ad Móysen.

℣. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

DIxitque Dóminus ad Móysen : Manè consurge, et sta coràm Pharaóne, et dices ad eum : Hæc dicit Dóminus Deus Hebræórum, Dimitte pópulum meum ut sacrificet mihi. Adhùc rétines pópulum meum, et non vis dimíttere eum ? En pluam cras hâc ipsâ horâ grándinem multam nimis, qualis non fuit in AEgypto à die quâ fundáta est, usquè in præsens tempus. Mitte ergò jam nunc, et cóngrega jumenta tua, et ómnia quæ habes in agro : hómines enim, et jumenta, et universa quæ inventa fúerint foris, nec congregáta de agris, cecideritque super ea grando, morientur. Qui tímuit verbum Dómini de servis Pharaónis, fecit confúgere servos suos, et jumenta in domos : qui autem neglexit sermónem Dómini, dimísit servos suos, et jumenta in agris.

℣. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore, dicébat Jesus ad eos qui credidérunt ei, Judæos : Si vos mansérítis in sermóne meo, verè discípuli mei éritis ; et cognoscétis veritátem, et véritas liberábit vos. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 41.

AMen, amen dico vobis, quia omnis qui facit peccátum, servus est peccáti. O miserábilis sérvitus ! Plerumquè hómines, cùm dóminos malos patiuntur, venáles se petunt ; non quærentes dóminum non habére, sed saltèm mutáre. Servus peccáti quid fáciat ? quem

interpellet ? apud quem se venálem petat ? Deindè servus hóminis aliquandò sui dómini duris impériis fatigátus, fugiendo requiescit : servus peccáti quò fugit ? secum se trahit quocumque fúgerit. Non fugit seipsam mala consciéntia, non est quò eat, séquitur se, imò non recédit à se ; peccátum enim quod facit, intùs est. Fecit peccátum, ut áliquam corporálem cáperet voluptátem : voluptas transit, peccátum manet : prætériit quod delectábat, remansit quod pungat.

℟. Omnis qui facit peccátum, servus est peccáti : servus autem non manet in domo in æternum, fílius autem manet in æternum. * Si ergò vos Fílius liberáverit, verè líberi éritis. ℣. Spíritus Dómini misit me ut prædicárem captívis indulgéntiam, et clausis apertiónem. * Si. Glória. * Si ergò. *Joan.* 8. *Is.* 61.

Ad Benedictus.

Ant. 7. a. Si vos manséritis in sermóne meo, verè discípuli mei éritis ; et cognoscétis veritátem, et véritas liberábit vos. *Joan.* 8.

Oratio.

PRotector noster, áspice, Deus ; ut qui malórum nostrórum póndere prémimur, perceptâ misericórdiâ, líberâ tibi mente famulémur : Per.

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio. Antiphona, Convertímini, *ut suprà*, *p.* 135.

CAPITULUM. *Isaiæ* 1.

QUærite judícium, subveníte oppresso, judicáte pupillo, deféndite víduam. Et veníte, et argúite me, dicit Dóminus : si fúerint peccáta vestra ut cóccinum, quasi nix dealbabuntur ; et si fúerint rubra quasi vermículus, velut lana alba erunt.

Hymnus, En tempus. ℣. Dómine, *suprà*, *p.* 135.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Cùm sanctificásset Móyses Aáron et fílios ejus, præcépit eis, dicens : De óstio tabernáculi non exíbitis septem diébus, die ac nocte observantes custódias Dómini. *Levit.* 8.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut in Feriis Quadrag. p.* 149, *omissis Precibus.*

DOMINICA II QUADRAGESIMÆ.

AD OFFICIUM NOCT.

Omnia ut suprà in Dominicis Quadragesimæ, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 9.

DIxit Dóminus ad Móysen : Extende manum tuam in cœlum, ut

fiat grando in universa terra AEgypti super hómines, et super jumenta, et super omnem herbam agri in terra AEgypti. Extenditque Móyses virgam in cœlum, et Dóminus dedit tonítrua, et grándinem, ac discurréntia fúlgura super terram: pluitque Dóminus grándinem super terram AEgypti. Et grando et ignis mista páriter ferebantur: tantæque fuit magnitúdinis, quanta antè nunquàm appáruit in universa terra AEgypti ex quo gens illa cóndita est. Et percussit grando in omni terra AEgypti cuncta quæ fuérunt in agris, ab hómine usquè ad jumentum: cunctamque herbam agri percussit grando, et omne lignum regiónis confrégit. Tantùm in terra Gessen, ubi erant fílii Israel, grando non cécidit.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

MIsitque Phárao, et vocávit Móysen et Aáron, dicens ad eos: Peccávi étiam nunc. Dóminus justus: ego et pópulus meus, ímpii. Oráte Dóminum ut désinant tonítrua Dei, et grando; ut dimittam vos, et nequáquàm hìc ultrà maneátis. Ait Móyses: Cùm egressus fúero de urbe, extendam palmas meas ad Dóminum, et cessábunt tonítrua, et grando non erit; ut scias quia Dómini est terra: novi autem quòd tu, et servi tui necdùm timeátis Dóminum Deum. Linum ergò, et hórdeum læsum est, eò quòd hórdeum esset virens, et linum jam follículos germináret: tríticum autem et far non sunt læsa, quia serótina erant. Egressusque Móyses à Pharaóne ex urbe, tetendit manus ad Dóminum; et cessavérunt tonítrua et grando, nec ultrà stillávit plúvia super terram. Videns autem Phárao quòd cessasset plúvia, et grando, et tonítrua, auxit peccátum: et ingravátum est cor ejus, et servórum illíus, et indurátum nimìs; nec dimísit fílios Israel, sicut præcéperat Dóminus per manum Móysi..

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Lectio iij. Cap. 10.

ET dixit Dóminus ad Móysen: Ingrédere ad Pharaónem: ego enim indurávi cor ejus, et servórum illíus; ut fáciam signa mea hæc in eo, et narres in áuribus fílii tui, et nepótum tuórum, quótiès contríverim AEgyptios, et signa mea fécerim in eis, et sciátis quia ego Dóminus. In-

troiérunt ergò Móyses et Aáron ad Pharaónem, et dixérunt ei : Hæc dicit Dóminus Deus Hebræórum : Usquequò non vis súbjici mihi ? dimitte pópulum meum, ut sacrificet mihi. Sin autem resistis, et non vis dimíttere eum ; ecce ego indúcam cras locustam in fines tuos, quæ opériat superfíciem terræ, ne quidquam ejus appáreat, sed comedátur quod resíduum fúerit grándini : corródet enim ómnia ligna quæ gérminant in agris. Et implébunt domos tuas, et servórum tuórum, et ómnium AEgyptiórum : quantam non vidérunt patres tui, et avi, ex quo orti sunt super terram, usquè in præsentem diem. Avertítque se, et egressus est à Pharaóne.

℟. Tu Dómine, *p.* 169.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tract. 17. *in Joan. n.* 4.

Lectio iv.

QUadragenárius número sacrátus nobis in quadam perfectióne commendátur. Notum esse árbitror caritáti vestræ : testantur sæpíssimè divínæ Scriptúræ. Jejúnium hoc número consecrátum esse benè nostis. Nam et Móyses quadraginta diébus jejunávit, et Elías tótidem ; et ipse Dóminus noster et salvátor Jesus Christus hunc jejúnii número implévit. Per Móysen significátur lex, per Elíam significantur Prophétæ, per Dóminum significátur Evangélium. Ideò in illo monte tres apparuérunt, ubi se discípulis ostendit in claritáte vultûs et vestis suæ : appáruit enim médius inter Móysen et Elíam, tanquàm Evangélium testimónium habéret à lege et Prophétis.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio v.

SIve ergò in lege, sive in Prophétis, sive in Evangélio, quadragenárius número nobis in jejúnio commendátur. Jejúnium autem magnum et generále est abstinére ab iniquitátibus et illícitis voluptátibus séculi, quod est perfectum jejúnium ; ut abnegantes impietátem et seculáres cupiditátes, temperanter et justè et piè vivámus in hoc século. Huìc jejúnio quam mercédem addit Apóstolus ? Séquitur, et dicit : Expectantes illam beátam spem, et manifestatiónem glóriæ beáti Dei, et salvatóris nostri Jesu Christi. In hoc ergò século quasi quadragésimam abstinéntiæ celebrámus, cùm

benè vívimus, cùm ab iniquitátibus et ab illícitis voluptátibus abstinémus. Sed quia hæc abstinéntia sine mercéde non erit, expectámus beátam illam spem, et revelatiónem glóriæ magni Dei, et salvatóris nostri Jesu Christi.

℣. Pósui, *p.* 155.

In Ps. 148. *n.* 1.

Lectio vj.

QUia verax est qui promísit, in spe gaudémus: quia tamen nondùm habémus, in desidério gémimus. Bonum est nobis perseveráre in desidério, donec véniat quod promíssum est, et tránseat gémitus, et succédat sola laudátio. Propter hæc duo témpora, unum quod nunc est in tentatiónibus et tribulatiónibus hujus vitæ, álterum quod tunc erit in securitáte et exultatióne perpétua, institúta est nobis étiam celebrátio duórum témporum, antè Pascha et post Pascha. Illud quod est antè Pascha, significat tribulatiónem in qua modò sumus; quod verò ágimus post Pascha, significat beatitúdinem in qua pósteà érimus. Antè Pascha ergò quod celebrámus, hoc et ágimus: post Pascha autem quod celebrámus, significámus quod nondùm tenémus. Proptéreà illud tempus in jejúniis et oratiónibus exercémus; hoc verò relaxátis jejúniis in láudibus ágimus. Et ídeò illud tempus ad resurrectiónem, hoc post resurrectiónem Dómini est. Quo témpore significátur vita futúra, quam nondùm tenémus; quia quod significámus post resurrectiónem Dómini, tenébimus post resurrectiónem nostram.

℣. Jurávi, *p.* 170.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap 17.

IN illo témpore, assúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsùm; et transfigurátus est antè eos. Et réliqua.

Homília sancti Leónis Papæ.

De Transfig. Cap. 3.

APerit Dóminus coràm electis téstibus glóriam suam, et commúnem illam cum céteris córporis formam tanto splendóre claríficat, ut et fácies ejus solis fulgóri símilis, et vestítus candóri nívium esset æquális. In qua transfiguratióne illud quidèm principáliter agebátur, ut de córdibus discipulórum crucis scándalum tollerétur; nec contur-

báret eórum fidem voluntáriæ humílitas passiónis, quibus reveláta esset abscónditæ excelléntia dignitátis. Sed non minóre providéntiâ spes sanctæ Ecclésiæ fundabátur, ut totum corpus Christi agnósceret quali esset commutatióne donandum; ut ejus sibi honóris consórtium membra promítterent, qui in cápite præfulsisset.

℟. Ascendit Jesus in montem ut oráret: * Et facta est, dùm oráret Jesus, spécies vultûs ejus áltera. ℣. Cùm descénderet Móyses de monte, clarificátus est aspectus ejus ex consórtio sermónis Dómini. * Et. *Luc.* 9. *Exod.* 34.

Lectio viij. Cap. 4.

COnfirmandis verò Apóstolis, et ad omnem sciéntiam provehendis, áliâ quoque in illo miráculo accessit instrúctio. Móyses enim et Elías, lex scílicèt et Prophétæ, apparuérunt cum Dómino loquentes; ut veríssimè in illa quinque virórum præséntia complerétur quod dictum est: In duóbus vel tribus téstibus stat omne verbum. Quid hoc stabílius, quid fírmius verbo, in cujus prædicatióne véteris et novi testamenti cóncinit tuba, et cum evangélica doctrína antiquárum protestatiónum instrumenta concurrunt? Adstipulantur enim sibi invicèm utriusque fœderis páginæ; et quem sub velámine mysteriórum præcedéntia signa promíserant, manifestum atque perspícuum præsentis glóriæ splendor ostendit.

℟. Ecce duo viri loquebantur cum Jesu. * Erant Móyses et Elías visi in majestáte, et dicébant excessum ejus, quem completúrus erat in Jerúsalem. ℣. Præcláritas in communicatióne sermónum ipsíus. * Erant. *Luc.* 9. *Sap.* 8.

Lectio ix. Cap. 5.

HIs ergò sacramentórum revelatiónibus Petrus Apóstolus incitátus, mundána spernens, et terréna fastídiens, in æternórum desidérium quodam mentis rapiebátur excessu; et gáudio totíus visiónis implétus, ibi cum Jesu optábat habitáre, ubi manifestátâ ejus glóriâ lætabátur. Undè et ait: Dómine, bonum est nos hìc esse; si vis, faciámus hìc tria tabernácula, tibi unum, Móysi unum, et Elíæ unum. Sed huic suggestióni Dóminus non respondit, significans non quidèm ímprobum, sed inordinátum esse quod cúperet, cùm salvári

mundus, nisi Christi morte, non posset, et exemplo Dómini in hoc vocarétur credéntium fides: ut licèt non oportéret de beatitúdinis promissiónibus dubitári, intelligerémus tamen inter tentatiónes hujus vitæ priùs nobis tollerántiam postulandam esse quàm glóriam.

℟. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: * Mélior est dies una in átriis tuis super míllia. ℣. Si vis, fáciámus hìc tria tabernácula; tibi unum, Móysi unum, et Elíæ unum: * Mélior est. Glória Patri. *Repet.* ℟. Beáti, *usquè ad* ℣. *Ps.* 83. *Matth.* 17.

℣. *Sacerd.* Miserére meî, Dómine: ℟. Vide humilitátem meam de inimícis meis. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. ASsúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem fratrem ejus, et ducit illos in montem excelsum seorsùm; et transfigurátus est antè eos. *Matth.* 17.

Ant. 7. d. Apparuérunt Móyses et Elías cum Jesu loquentes. Et cùm discéderent ab illo, ait Petrus ad Jesum: Dómine, bonum est nos hìc esse. *Matth.* 17. *Luc.* 9.

Ant. 5. a. Ecce vox de ube, dicens: Hic est Fílius meus dilectus, in quo mihi benè complácui; ipsum audíte. *Matth.* 17.

Canticum, Cantábo, *p.* 137.

Ant. 3. a. Dùm fíeret vox, inventus est Jesus solus. *Luc.* 9.

Ant. 1. f. Audientes discípuli, cecidérunt in fáciem suam, et timuérunt valdè. Et accessit Jesus, et tétigit eos, dixitque eis: Súrgite, et nolíte timére. *Matth.* 17.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

QUi audit me, non confundétur; et qui operantur in me, non peccábunt. Qui elúcidant me, vitam ætérnam habébunt.

Hymnus, Solémne, *p.* 137.

℣. Deus, misereátur nostrî, et benedícat nobis: ℟. Illúminet vultum suum super nos. *Ps.* 66.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Levantes discípuli óculos suos, néminem vidérunt, nisi solum Jesum. *Matth.* 17.

Oratio.

DEus, qui nos inter mundi perícula et adversa, cœléstis beatitúdinis expectatióne sustentas; præsta, quæsumus, ut terréna fastidientes, in supernórum desidérium toto cordis affectu rapiámur: Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Assúmit Jesus.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Apparuérunt.

CAPITULUM. *Hebr.* 3.

MOyses fidélis erat in tota domo Dei tanquàm fámulus, in testimónium eórum quæ dicenda erant : Christus verò tanquàm Fílius in domo sua ; quæ domus sumus nos, si fidúciam et glóriam spei, usquè ad finem, firmam retineámus.

℟. *br.* Fílii hóminum * In tégmine alárum tuárum sperábunt. Fílii hóminum. ℣. Inebriabuntur * ab ubertáte domûs tuæ, * In tégmine. Glória Patri. Fílii hóminum. *Ps.* 35.

℣. Beátus quem elegísti et assumpsísti : ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Ecce vox.

CAPITULUM. *Jerem.* 7.

HAEc dicit Dóminus Deus : Audíte vocem meam, et ero vobis Deus, et vos éritis mihi pópulus : et ambuláte in omni via quam mandávi vobis, ut benè sit vobis.

℟. *br.* Audi, pópulus meus, * Et testificábor tibi. Audi. ℣. Deus, Deus tuus * ego sum, * Et testificábor tibi. Glória. Audi. *Ps.* 49.

℣. Loquétur Dóminus pacem in plebem suam, ℟. Et super sanctos suos, et in eos qui convertuntur ad cor. *Ps.* 84.

AD NONAM.

Ant. 1. f. Audientes discípuli.

CAPITULUM. *Exod.* 20.

NOlíte timére : ut enim probáret vos venit Deus, et ut terror illíus esset in vobis, et non peccarétis.

℟. *br.* Excelsus Dóminus, * Et humília réspicit. Excelsus. ℣. Et alta * à longè cognoscit, * Et. Glória Patri. Excelsus. *Ps.* 137.

℣. Suscípiens mansuétos Dóminus ; ℟. Humílians autem peccatóres usquè ad terram. *Ps.* 146.

AD VESPERAS.

Ant. 4. *E.* MIserére nostrî, Deus ómnium, et réspice nos, et ostende nobis lucem miseratiónum tuárum. *Eccli.* 36.

Ant. 7. c. Quarè jejunávimus, et non aspexísti ; humiliávimus ánimas nostras, et nescísti ? *Is.* 58.

Ant. 8. G. Loquímini veritátem unusquisque cum próximo suo, et malum contrà amicum ne cogitétis in córdibus vestris ; et jejúnium erit dómui Juda in gáudium. *Zach.* 8.

Ant. 6. F. Frange esurienti panem tuum, et egénos vagosque induc in domum tuam : cùm víderis nudum, óperi eum. *Is.* 58.

Ant. 5. a. Erumpet quasi manè lumen tuum, et sánitas tua cítiùs oriétur ; et

et anteíbit fáciem tuam justítia tua, et glória Dómini cólliget te. *Is.* 58.

CAPITULUM. *Eccli.* 17.

STa in sorte propositiónis et oratiónis altíssimi Dei. In partes vade séculi sancti cum vivis et dántibus confessiónem Deo. Non demoréris in erróre impiórum.

Hymnus, Audi, benigne, *suprà*, *p.* 138.

℣. Adoráte Dóminum in monte sancto ejus; ℟. Quóniam sanctus Dóminus Deus noster. *Ps.* 98.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Descendéntibus discípulis de monte, præcépit eis Jesus, dicens: Némini dixéritis visiónem, donec Fílius hóminis à mórtuis resurgat. *Matth.* 17.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 138.

FERIA SECUNDA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 10.

DIxit Dóminus ad Móysen: Extende manum tuam super terram AEgypti ad locustam, ut ascendat super eam, et dévoret omnem herbam quæ resídua fúerit grándini. Et extendit Móyses virgam super terram AEgypti; et Dóminus induxit ventum urentem totâ die illâ, et nocte; et manè facto, ventus urens levávit locustas. Operuerúntque universam superfíciem terræ, vastántes ómnia. Devoráta est ígitur herba terræ, et quidquid pomórum in arbóribus fuit, quæ grando dimíserat: nihilque omnínò virens relictum est in lignis et in herbis terræ, in cuncta AEgypto. Quamóbrem festínus Phárao vocávit Móysen et Aáron, et dixit eis: Peccávi in Dóminum Deum vestrum, et in vos. Sed nunc dimíttite peccátum mihi étiam hâc vice, et rogáte Dóminum Deum vestrum, ut áuferat à me mortem istam. Egressúsque Móyses de conspectu Pharaónis, orávit Dóminum. Qui flare fecit ventum ab occidente vehementíssimum, et arreptam locustam projécit in mare rubrum: non remansit ne una quidèm in cunctis fínibus AEgypti.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

ET indurávit Dóminus cor Pharaónis, nec dimísit fílios Israel. Dixit autem Dóminus ad Móysen: Extende manum tuam in cœlum, et sint ténebræ super terram AEgypti tàm densæ, ut palpári queant. Extenditque Móyses manum in cœlum; et factæ sunt ténebræ

horribiles in universa terra AEgypti tribus diébus. Nemo vidit fratrem suum, nec movit se de loco in quo erat: ubicumquè autem habitábant fílii Israel, lux erat. Vocavitque Phárao Móysen et Aáron, et dixit eis: Ite, sacrificáte Dómino; oves tantùm vestræ, et armenta remáneant, párvuli vestri eant vobiscum. Ait Móyses: Cuncti greges pergent nobiscum, non remanébit ex eis úngula, quæ necessária sunt in cultum Dómini Dei nostri; præsertìm cùm ignorémus quid débeat immolári, donec ad ipsum locum perveniámus. Indurávit autem Dóminus cor Pharaónis, et nóluit dimíttere eos. Dixitque Phárao ad Móysen: Recéde à me, et cave ne ultrà vídeas fáciem meam; quocumque die apparúeris mihi, moriéris. Respondit Móyses: Ita fiet ut locútus es, non vidébo ultrà fáciem tuam.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore, dixit Jesus turbis Judæórum: Ego vado, et quærétis me; et in peccáto vestro moriémini. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan Tract. 38. *n.* 6 *et* 7.

TOta infelícitas Judæórum ipsa erat, non peccátum habére, sed in peccátis mori. Hoc est quod debet fúgere omnis Christiánus: propter hoc ad baptismum cúrritur: propter hoc qui ægritúdine vel aliundè periclitantur, sibi desíderant subveníri: propter hoc étiam fugens párvulus à matre piis mánibus ad Ecclésiam fertur, ne sine baptismo éxeat, et in peccáto quo natus est moriátur. Infelicíssima condítio, mísera sors istórum qui de ore verídico audiérunt, In peccátis vestris moriémini. Undè tamen hoc eis contingat, expónit: Si enim non credidéritis quia ego sum, moriémini in peccátis vestris. Credo, fratres, in illa multitúdine quæ Dóminum audiébat, et eos fuisse qui creditúri erant. Quasi autem in omnes procésserat severíssima illa senténtia, In peccáto vestro moriémini; ac per hoc et illis qui creditúri erant, spes erat abláta. Revocávit eos in spem; adjunxit enim: Si non credidéritis quia ego sum, moriémini in peccátis vestris. Ergò, Si credidéritis quia

ego sum, non moriémini in peccátis vestris. Réddita est spes desperántibus; excitátio facta est dormiéntibus: córdibus evigilavérunt. Indè plúrimi credidérunt.

℟. Quia vocávi, et renuístis; ego quoque * In intéritu vestro ridébo, et subsannábo: † Qui autem me audíerit, absque terróre requiescet. ℣. Ego vado, et quærétis me; et in peccáto vestro moriémini: * In. Glória Patri. † Qui. *Prov.* 1. *Joan.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. 3. b. Si non credidéritis quia ego sum, moriémini in peccáto vestro. *Joan.* 8.

Oratio.

EXaudi nos, miséricors Deus; et ad expianda peccáta nostra, pœniténtiæ salutáris tempus et fructum nobis largíre propítius: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. *f.* Qui me misit, mecum est, et non relíquit me solum; quia ego quæ plácita sunt ei, fácio semper. *Joan.* 8.

Oratio.

EXaudi, quæsumus, Dómine, gémitum pópuli supplicántis, ut qui de merítórum qualitáte diffídimus, non judícium, sed misericórdiam cónsequi mereámur: Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 11.

ET dixit Dóminus ad Móysen: Adhùc unâ plagâ tangam Pharaónem et AEgyptum, et post hæc dimittet vos, et exíre compellet. Dices ergò omni plebi ut póstulet vir ab amíco suo, et múlier à vicína sua, vasa argéntea, et aurea. Dabit autem Dóminus grátiam pópulo suo coràm AEgyptiis. Fuitque Móyses vir magnus valdè in terra AEgypti coràm servis Pharaónis, et omni pópulo. Et ait: Hæc dicit Dóminus: Médiâ nocte egrédiar in AEgyptum; et moriétur omne primogénitum in terra AEgyptiórum, à primogénito Pharaónis qui sedet in sólio ejus, usquè ad primogénitum ancillæ quæ est ad molam, et ómnia primogénita jumentórum. Eritque clamor magnus in universa terra AEgypti, qualis nec antè fuit, nec pósteà futúrus est. Apud omnes autem fílios Israel non mútiet canis ab hómine usquè ad pecus; ut sciátis quanto miráculo dívidat Dóminus AEgyptios et Israel. Descendentque omnes servi tui isti ad me, et adorábunt me, dicentes: Egrédere tu, et omnis pópulus qui subjectus est

tibi; post hæc egrediémur. Et exívit à Pharaóne irátus nimis.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij. Cap. 12.

DIxit quoque Dóminus ad Móysen, et Aáron in terra Ægypti: Loquímini ad universum cœtum filiórum Israel, et dícite eis: Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus: juxtà quem ritum tollétis et hœdum. Et servábitis eum usquè ad quartam-décimam diem mensis hujus: immolabitque eum universa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrumque postem, et in superliminaribus domórum in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illâ assas igni, et ázymos panes cum lactúcis agréstibus. Sic autem comedétis illum: Renes vestros accingétis, et calceamenta habébitis in pédibus, tenentes báculos in mánibus, et comedétis festinanter; est enim Phase (id est tránsitus) Dómini. Et transíbo per terram Ægypti nocte illâ, percútiamque omne primogénitum in terra Ægypti ab homine usquè ad pecus; et in cunctis diis Ægypti fáciam judícia, ego Dóminus.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 23.

IN illo témpore, Jesus locútus est ad turbas et ad discípulos suos, dicens: Super cáthedram Móysi sedérunt Scribæ et Pharisæi. Omnia ergò quæcumque díxerint vobis, serváte et fácite; secundùm ópera verò eórum nolíte fácere. Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Cap. 23. *Matth. Lib.* 4.

QUid mansuétius, quid benígnius Dómino? Tentátur à Pharisæis, et nihilóminùs propter sacerdótii et nóminis dignitátem hortátur pópulos ut subjiciantur eis; non ópera, sed doctrínam considerantes. Alligant ónera grávia et importabília, et impónunt in húmeros hóminum; dígito autem suo nólunt ea movére. Hoc generáliter adversùs omnes magistros dictum est, qui grávia jubent, et minóra non fáciunt. Omnia verò ópera sua fáciunt, ut videantur ab homínibus. Quicumque ígitur ita facit quódlibet, ut videátur ab homínibus, Scriba et Pharisæus est. Væ nobis

míseris, ad quos Pharisæórum vítia transiérunt. ℟. Nolíte vocári Rabbi: * Ómnes vos fratres estis; unus est enim Pater vester, qui in cœlis est: † Magister vester unus est Christus. ℣. Odíbilis coràm Deo est et homínibus supérbia: quid superbit terra et cinis? * Omnes. Glória. † Magister. *Matth.* 23. *Eccli.* 10.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Cavéte à Scribis, qui volunt in stolis ambuláre, et salutári in foro; qui dévorant domos viduárum sub obtentu prolixæ oratiónis: hi accípient prolíxius judícium. *Marc.* 12.

Oratio.

DA plebi tuæ, Dómine, quæ jejunando carnem humíliat, spíritum aversári supérbiæ; ut non indignatiónem tuam provocémus eláti, sed miseratiónis tuæ dona subjecti capiámus: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Qui major est vestrûm, erit minister vester: qui autem se exaltáverit, humiliábitur; et qui se humiliáverit, exaltábitur. *Matth.* 23.

Oratio.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris; ut esse, te largiente, mereámur, et inter próspera húmiles, et inter adversa secúri: Per.

FERIA QUARTA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 12.

VOcávit Móyses omnes senióres fíliórum Israel, et dixit ad eos: Ite tollentes ánimal per famílias vestras, et immoláte Phase. Fasciculumque hyssópi tíngite in sánguine qui est in límine, et aspérgite ex eo superlimináre, et utrumque postem: nullus vestrûm egrediátur óstium domûs suæ usquè manè. Transíbit enim Dóminus percútiens AEgyptios: cùmque víderit sánguinem in superliminári, et in utróque poste, transcendet óstium domûs, et non sinet percussórem íngredi domos vestras et lædere. Custódi verbum istud legítimum tibi et fíliis tuis usquè in ætérnum. Cùmque introiéritis terram quam Dóminus datúrus est vobis, ut pollícitus est, observábitis cæremónias istas. Et cùm díxerint vobis fílii vestri: Quæ est ista relígio? dicétis eis: Víctima tránsitûs Dómini est, quandò transívit super domos filiórum Israel in AEgypto, percútiens AEgyptios, et domos nostras líberans. Incurvatusque pópulus adorávit. Et egressi fílii Israel fecérunt sicut præcéperat Dóminus Móysi

et Aáron. Factum est autem in noctis médio, percussit Dóminus omne primogénitum in terra AEgypti, à primogénito Pharaónis, qui in sólio ejus sedébat, usquè ad primogénitum captívæ quæ erat in cárcere, et omne primogénitum jumentórum. Surrexitque Phárao nocte, et omnes servi ejus, cúnctaque AEgyptus; et ortus est clamor magnus in AEgypto: neque enim erat domus in qua non jacéret mórtuus.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

VOcatisque Phárao, Móyse et Aáron nocte, ait: Súrgite et egredímini à pópulo meo, vos et fílii Israel; ite, immoláte Dómino sicut dícitis. Oves vestras et armenta assúmite ut petierátis, et abeuntes benedícite mihi. Urgebantque AEgyptii pópulum de terra exíre velóciter, dicentes: Omnes moriémur. Tulit ígitur pópulus conspersam farínam ántequàm fermentarétur; et ligans in pálliis, pósuit super húmeros suos. Feceruntque fílii Israel sicut præcéperat Móyses; et petiérunt ab AEgyptiis vasa argéntea et áurea, vestemque plúrimam. Dóminus autem dedit grátiam pópulo coràm AEgyptiis ut commodárent eis; et spoliavérunt AEgyptios. Profectíque sunt fílii Israel de Ramesse in Socoth, sexcenta ferè míllia péditum virórum, absque párvulis. Sed et vulgus promíscuum innumerábile ascendit cum eis, oves et armenta et animántia diversi géneris multa nimis. Coxeruntque farínam, quam dudùm de AEgypto conspersam túlerant; et fecérunt subcinerícios panes ázymos: neque enim póterant fermentári cogéntibus exíre AEgyptiis, et nullam fácere sinéntibus moram, nec pulmenti quidquam occúrrerat præparáre. Habitátio autem filiórum Israel quâ mansérunt in AEgypto, fuit quadringentórum triginta annórum. Quibus explétis, eâdem die egressus est omnis exércitus Dómini de terra AEgypti.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore, ascendens Jesus Jerosólymam assumpsit duódecim discípulos secrétò, et ait illis: Ecce ascéndimus Jerosólymam, et Fílius hóminis tradétur Princípibus Sacerdótum, et Scribis; et condemnábunt eum morte. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Psalm. 126. *n.* 4 *et* 5.

Fílii Zebedæi ántequàm humiliarentur secundùm passiónem Dómini, jam sibi loca eligébant, ubi sedérent, unus ad déxteram, alter ad sinistram. Revocávit illos Dóminus ad humilitátem, cùm hoc audíret, et ait illis : Potestis bíbere cálicem quem ego bibitúrus sum? Exaltári vultis ántequàm humiliémini? Dóminus ipse vester qui est lux vestra, humiliátus est ut exaltarétur. Potestis bíbere, inquit, cálicem quem ego bibitúrus sum? Et illi, Póssumus. Et ille, Cálicem, inquit, meum bibétis; sedére autem ad déxteram vel ad sinistram meam, ait, non est meum dare vobis; áliis parátum est à Patre meo. Quid est, Non est meum dare vobis? Non est meum dare superbis: hoc enim adhùc erant. Sed si vultis illud accípere, nolíte esse quod estis. Aliis parátum est: et vos álii estóte, et vobis parátum est. Quid est, Alii estóte? Priùs humiliámini, qui jam vultis exaltári. Intellexérunt ergò humilitátem profutúram sibi, et correcti sunt. Ergò et nos hoc audiámus.

℣. Jesus dixit: Nescítis quid petátis. * Sedére ad déxteram meam vel sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus parátum est à Patre meo. ℣. Vidit præsumptiónem cordis eórum, et ostendit eis viam æquitátis. * Sedére. Glória Patri. * Sedére. *Matth.* 20. *Eccli.* 18.

Ad Benedictus.

Ant. 7. *d.* Scitis quia príncipes géntium dominantur eórum; et qui majóres sunt, potestátem exercent in eos: non ita erit inter vos. *Matth.* 20.

Oratio.

DEus, totíus bonitátis fons et orígo, réspice propítius confitentis tibi plebis humilitátem; ut quos peccatórum consciéntia déjicit, tua semper misericórdia érigat: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. *f.* Qui volúerit inter vos primus esse, erit vester servus; sicut Fílius hóminis non venit ministrári, sed ministráre, et dare ánimam suam redemptiónem pro multis. *Matth.* 20.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine, fámulos tuos semper ad te toto corde confúgere, tibi súbditâ mente servíre, tuam misericórdiam supplíciter imploráre, et tuis júgiter benefíciis gratulári: Per Dóminum.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

FERIA QUINTA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 14.

NUntiátum est regi AEgyptiórum quòd fugisset pópulus. Immutatumque est cor Pharaónis et servórum ejus super pópulo, et dixérunt: Quid volúimus fácere ut dimitterémus Israel, ne servíret nobis? Junxit ergò currum, et omnem pópulum suum assumpsit secum. Tulitque sexcentos currus electos, et quidquid in AEgypto cúruum fuit, et duces totíus exércitûs. Induravitque Dóminus cor Pharaónis regis AEgypti, et persecútus est fílios Israel: at illi egressi erant in manu excelsa. Cùmque persequerentur AEgyptii vestígia præcedéntium, reperérunt eos in castris super mare. Et ait Móyses ad pópulum: Nolíte timére; state, et vidéte magnália Dómini quæ factúrus est hódiè. AEgyptios enim, quos nunc vidétis, nequáquàm ultrà vidébitis usquè in sempiternum: Dóminus pugnábit pro vobis, et vos tacébitis. Dixitque Dóminus ad Móysen: Quid clámas ad me? Lóquere fíliis Israel ut proficiscántur. Tu autem éleva virgam tuam, et extende manum tuam super mare, et dívide illud; ut gradiantur fílii Israel in médio mari per siccum. Ego autem indurábo cor AEgyptiórum ut persequantur vos; et glorificábor in Pharaóne, et in omni exércitu ejus, et in cúrribus, et in equítibus illíus. Et scient AEgyptii quia ego sum Dóminus, cùm glorificátus fúero in Pharaóne, et in cúrribus atque in equítibus ejus.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

CUmque extendisset Móyses manum super mare, ábstulit illud Dóminus flante vento vehementi et urente totâ nocte, et vertit in siccum, divísaque est aqua. Et ingressi sunt fílii Israel per médium sicci maris: erat enim aqua quasi murus à dextra eórum et læva. Persequentesque AEgyptii ingressi sunt post eos, et omnis equitátus Pharaónis, currus ejus et équites per médium maris. Jamque advénerat vigília matutína, et ecce respíciens Dóminus super castra AEgyptiórum per columnam ignis et nubis, interfécit exércitum eórum; et subvertit rotas cúrruum, ferebanturque in profundum. Dixérunt ergò AEgyptii: Fugiámus Israélem; Dóminns enim pugnat pro eis contrà nos. Et ait Dóminus ad Moysen: Extende manum

tuam super mare, ut revertantur aquæ ad AEgyptios super currus et équites eórum. Cùmque extendisset Móyses manum contrà mare, reversum est primo dilúculò ad priórem locum: fugientibusque AEgyptiis occurrérunt aquæ, et involvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversæque sunt aquæ, et operuérunt currus et équites cuncti exércitûs Pharaónis, qui sequentes ingressi fuérant mare: nec unus quidèm supérfuit ex eis.

℟. Pósui, *p.* 155.

Lécio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore, ait Jesus Pharisæis: Homo quidam erat dives, qui induebátur púrpurâ et bysso, et epulabátur quotídiè splendidè. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 40.

DIves iste non abstulisse aliéna reprehénditur, sed própria non dedisse. Nec dícitur quia vi quemquam oppressit, sed quia in acceptis rebus se éxtulit. Hinc ergò summóperè colligendum est quâ pœnâ mulctandus sit qui aliéna díripit, si infernî damnatióne percútitur qui própria non largítur. Nemo ergò secúrum se æstimet, dicens: Ecce aliéna non rápio, sed concessis lícitè rebus fruor; quia dives iste non idcircò punítus est, quóniam aliéna ábstulit, sed quia acceptis rebus semetipsum malè derelíquit. Hoc quoque fuit quod hunc in inferno trádidit; quia in sua felicitáte tímidus non fuit; quia percepta dona ad usum arrogántiæ inflexit; quia víscera pietátis ignorávit; quia peccáta sua redímere, étiam cùm sibi abundáret prétium, nóluit. Et sunt nonnulli qui cultum subtílium pretiosarumque véstium non putant esse peccátum. Quòd si vidélicèt culpa non esset, nequáquàm sermo tàm vigilanter exprímeret quòd dives qui torquétur apud ínferos, bysso et púrpurâ indútus fuisset. Nemo quippè vestimenta pretiósa, nisi ad inánem glóriam, quærit; vidélicèt ut honorabílior céteris esse videátur. Nam quia pro sola ináni glória vestimentum pretiósius quæritur, res ipsa testátur quòd nemo vult ibì pretiósis véstibus índui, ubì ab áliis non possit vidéri.

℟. Qui obtúrat aurem suam ad clamórem páuperis, et ipse * Clamábit, et non exaudiétur. † Qui séquitur misericórdiam, invéniet vitam, justítiam et glóriam. ℣. Dives, cùm

esset in tormentis, vidit Abraham à longè, et Lázarum in sinu ejus; et clamans, dixit: Pater Abraham, miserére meî, quia crúcior in hac flamma. * Clamábit. Glória. † Qui. *Prov.* 21. *Luc.* 16.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Fili, recordáre quia recepisti bona in vita tua, et Lázarus símiliter mala; nunc autem hic consolátur, tu verò cruciáris. *Luc.* 16.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui jejúnia et eleemósynas nostrórum posuisti remédia peccatórum; fac nos ópere mentis et córporis semper tibi esse devótos: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 3. g. Si Móysen et Prophétas non áudiunt; neque si quis ex mórtuis resurréxerit, credent. *Luc.* 16.

Oratio.

CÓrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde; ut peccáta nostra castigatióne voluntáriâ cohibentes, temporáliter pótiùs macerémur, quàm supplíciis deputémur æternis: Per Dóminum.

FERIA SEXTA.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 16.

VEnit omnis multitúdo filiórum Israel in desertum Sin, quod est inter Elim et Sínaï, quinto décimo die mensis secundi, postquàm egressi sunt de terra AEgypti. Et murmurávit omnis congregátio filiórum Israel contrà Móysen et Aáron in solitúdine. Dixeruntque fílii Israel ad eos: Utinam mórtui essémus per manum Dómini in terra AEgypti, quandò sedebámus super ollas cárnium, et comedebámus panem in saturitáte: cur eduxístis nos in desertum istud, ut occiderétis omnem multitúdinem fame? Dixit autem Dóminus ad Móysen: Ecce ego pluam vobis panes de cœlo: egrediátur pópulus, et cólligat quæ suffíciunt per síngulos dies; ut tentem eum utrùm ámbulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod ínferant, et sit duplum quàm collígere solébant per síngulos dies. Dixeruntque Móyses et Aáron ad omnes fílios Israel: Vésperè sciétis quòd Dóminus edúxerit vos de terra AEgypti, et manè vidébitis glóriam Dómini; audívit enim murmur vestrum contrà Dóminum: nos verò quid sumus, quia mussitastis contrà nos? Et ait Móyses: Dabit vobis Dóminus vésperè carnes édere, et manè panes in saturitáte, eò quod audíerit murmuratiónes vestras

quibus murmuráti estis contrà eum, nos enim quid sumus? Nec contrà nos est murmur vestrum, sed contrà Dóminum.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio iij.

FActum est ergò vésperè, et ascendens coturnix, coopéruit castra: manè quoque ros jácuit per circúitum castrórum. Cùmque operuisset superfíciem terræ, appáruit in solitúdine minútum, et quasi pilo tusum, in similitúdinem pruínæ super terram. Quod cùm vidissent fílii Israel, dixérunt ad ínvicèm: Manhu? quod significat, Quid est hoc? ignorábant enim quid esset. Quibus ait Móyses: Iste est panis, quem Dóminus dedit vobis ad vescendum. Hic est sermo, quem præcépit Dóminus: Cólligat unusquisque ex eo quantùm súfficit ad vescendum, gomor per síngula cápita; juxtà númerum animárum vestrárum quæ hábitant in tabernáculo, sic tollétis. Feceruntque ita fílii Israel; et collegérunt, álius plus, álius minùs. Et mensi sunt ad mensuram gomor: nec qui plus collégerat, hábuit ámpliùs; nec qui minùs paráverat, réperit minùs: sed sínguli juxtà id quod édere póterant, congregavérunt. Dixitque Móyses ad eos: Nullus relinquat ex eo in manè. Qui non audiérunt eum, sed dimisérunt quidam ex eis usquè manè, et scatére cœpit vérmibus, atque compútruit: et irátus est contrà eos Móyses. Colligébant autem manè sínguli, quantùm suffícere póterat ad vescendum: cùmque incaluisset sol, liquefiébat. In die autem sexta collegérunt cibos dúplices, id est, duo gomor per síngulos hómines. Venérunt autem omnes príncipes multitúdinis, et narravérunt Móysi, qui ait eis: Hoc est quod locútus est Dóminus: Réquies sábbati sanctificáta est Dómino cras. Quodcumque operandum est, fácite; et quæ coquenda sunt, cóquite: quidquid autem réliquum fúerit, repónite usquè in manè. Feceruntque ita ut præcéperat Móyses, et non compútruit, neque vermis inventus est in eo.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore, dixit Jesus Princípibus Sacerdótum et senióribus pópuli: Parábolam audíte: Homo erat paterfamílias, qui plantávit víneam, et sepem circúmdedit ei. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 87. *c.* 2. 7. 9.

PLantáta est vínea, lege datâ in áuribus Judæórum. Missi sunt Prophétæ quærentes fructum, bonam vitam eórum: Prophétæ ab eis contuméliis affecti, et occísi sunt. Missus est et Christus, únicus fílius patrisfamílias; et ipsum occidérunt hærédem, et ídeò perdidérunt hæreditátem. In contrárium eis vertit malum consílium. Ut possidérent, occidérunt; et quia occidérunt, perdidérunt. Nos servi de família ipsíus sumus. Inter Judæos visus est húmilis, contemptus est. Occultábat enim majestátem, promptam habébat infirmitátem. Contemptum est in illo quod promptum erat, nec cógnitum quod occultum erat. Si enim cognovissent, nunquàm Dóminum glóriæ crucifixissent. Numquid adhùc contemnendus est sedens in cœlo, si contempus est, cùm pendéret in ligno? Ecce indulgéntiæ dator áperit tibi óstium: quid moráris? Gaudére debéres, si aperíret aliquandò pulsanti. Non pulsasti, et áperit, et foris remánes? Ne ergò différas. Miserére animæ tuæ placens Deo. Exhibe ánimæ tuæ eleemósynam. Non dícimus ut tu ei des, sed ne repellas manum dantis.

℣. Agrícolæ vidéntes fílium patrisfamílias, dixérunt intrà se: Hic est hæres; veníte, occidámus eum. Cùm vénerit Dóminus, quid fáciet agrícolis? Malos malè perdet, et * Víneam suam locábit áliis agrícolis, qui reddant ei fructum. ℣. Vidit Dóminus, et ad iracúndiam concitátus est, quia provocavérunt eum fílii sui. * Víneam. Glória. * Víneam. *Matth.* 21. *Deut.* 32.

Ad Benedictus.

Ant. 4. A. Auferétur à vòbis regnum Dei, et dábitur genti facienti fructus ejus. *Matth.* 21.

Oratio.

DEus, qui non vis mortem peccatóris, sed ut convertátur à via sua, et vivat; te súpplices exorámus, ut quiescente irâ tuâ, spíritum pœniténtiæ, et delictórum véniam largiáris: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Quærentes Jesum tenére, timuérunt turbas; quóniam sicut Prophétam eum habébant. *Matth.* 21.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, pópulo tuo salútem mentis et córporis; ut bonis opéribus inhærendo, tuæ semper virtútis mereátur protectióne

defendi : Per Dóminum nostrum.

SABBATO.

De libro Exodi.

Lectio j. Cap. 19.

MEnse tértio egressiónis Israel de terra AEgypti, in die hac venérunt in solitúdinem Sínaï. Nam profecti de Ráphidim, et perveniéntes usquè in desertum Sínaï, castrametáti sunt in eódem loco, ibìque Israel fixit tentória è regióne montis. Móyses autem ascendit ad Deum, vocavitque eum Dóminus de monte, et ait : Hæc dices dómui Jacob, et annuntiábis fíliis Israel : Si audiéritis vocem meam, et custodiéritis pactum meum, éritis mihi in pecúlium de cunctis pópulis ; mea est enim omnis terra. Et vos éritis mihi in regnum sacerdotále, et gens sancta. Hæc sunt verba quæ loquéris ad fílios Israel. Venit Móyses, et convocátis majóribus natu pópuli, expósuit omnes sermónes quos mandáverat Dóminus. Responditque omnis pópulus simul : Cuncta quæ locútus est Dóminus, faciémus. Cùmque retulisset Moyses verba pópuli ad Dóminum, ait ei Dóminus : Jam nunc véniam ad te in calígine nubis, ut áudiat me pópulus loquéntem ad te, et credat tibi in perpétuum.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij. Cap. 20.

LOcutusque est Dóminus cunctos sermónes hos : Ego sum Dóminus Deus tuus, qui eduxi te de terra AEgypti, de domo servitútis. Non habébis deos aliénos coràm me.... Non assúmes nomen Dómini Dei tui in vanum. Nec enim habébit insontem Dóminus eum, qui assúmpserit nomen Dómini Dei sui frustrà. Memento ut diem sábbati sanctífices. Sex diébus operáberis, et fácies ómnia ópera tua. Séptimo autem die sábbatum Dómini Dei tui est : non fácies omne opus in eo, tu, et fílius tuus, et fília tua, servus tuus et ancilla tua, jumentum tuum, et ádvena qui est intrà portas tuas..... Honóra patrem tuum et matrem tuam, ut sis longævus super terram, quàm Dóminus Deus tuus dabit tibi. Non occídes. Non mœcháberis. Non furtum fácies. Non loquéris contrà próximum tuum falsum testimónium. Non concupisces domum próximi tui, nec desiderábis uxórem ejus, non servum, non ancillam, non bovem, non ásinum, nec ómnia quæ illíus sunt.

℟. Pósui, *p.* 155.

Lectio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore, ait Jesus ad Phariséos et Scribas: Homo quidam hábuit duos fílios; et dixit adolescéntior ex illis patri: Pater, da mihi portiónem substántiæ quæ me contingit. Et divísit illis substántiam. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 7. Comm. in Lucam.

QUi se à Christo séparat, exul est pátriæ, cívis est mundi. Benè autem in se revértitur, qui à se recessit. Etenim qui ad Dóminum regréditur, se sibi reddit; et qui recédit à Christo, se sibi ábdicat. Jam redeámus ad Patrem, ne nos ei reconciliatiónis faciámus moram, quam non fecit Pater. Fácilè reconciliátur, quandò impensè rogátur. Sed etsi Deus novit ómnia, vocem tamen tuæ confessiónis expectat. Confitére magìs, ut roget pro te Ecclésia, et illácrymet pópulus. Exurge ergò, curre ad Ecclésiam: hìc est Pater, hìc est Fílius, hìc est Spíritus sanctus. Occurrit tibi, quia audit te intrà mentis secréta tractantem. Et cùm adhùc longè sis, videt et accurrit, ne quis impédiat; complécitur quoque, suprà collum cadit, ut jacéntem érigat, et onerátum peccátis, atque in terréna deflexum, reflectat ad cœlum, in quo suum quærat auctórem. Qui lapsus fúerit, per pœniténtiam reviviscit.

℟. Surgam, et ibo ad patrem meum, et dicam ei: Pater, peccávi in cœlum et coràm te; * Jam non sum dignus vocári fílius tuus; † Fac me sicut unum de mercenáriis tuis. ℣. Deus meus, confundor, et erubesco leváre fáciem meam ad te; * Jam. Glória. † Fac me. *Luc.* 15. 1. *Esdr.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Cùm adhùc longè esset, vidit illum pater ipsíus, et misericórdiâ motus est; et accurrens cécidit super collum ejus, et osculátus est eum. *Luc.* 15.

Oratio.

PÓpulum tuum, quæsumus, miséricors Deus, ad te confugientem paternâ récipe pietáte; ut qui tuam iracúndiam méritò formídant, de tua possint vénia gratulári: Per.

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio. Antiphona, Convertímini, *ut suprà*, *p.* 135.

CAPITULUM. *Ezech.* 20.

HAEc dicit Dóminus Deus: Ego sum Dóminus Deus vester, in

præceptis meis ambuláte, judícia mea custodíte, et fácite ea; et Sábbata mea sanctificáte, ut sint signum inter me et vos, et sciátis quia ego sum Dóminus Deus vester.

Hymnus, En tempus. ℣. Dómine, *suprà*, *p.* 135.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Fortis in bello Jesus Nave, successor Móysi in Prophétis, máximus in salútem electórum Dei, expuguáre insurgentes hostes, ut consequerétur hæreditátem Israel. *Eccli.* 46.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 135.

DOMINICA III QUADRAGESIMÆ.

AD OFFICIUM NOCT.

Omnia ut suprà in Dominicis Quadragesimæ, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Levítici.

Lectio j. Cap. 1.

VOcávit autem Móysen, et locútus est ei Dóminus de tabernáculo testimónii, dicens: Lóquere fíliis Israel, et dices ad eos: Homo qui obtúlerit ex vobis hóstiam Dómino de pecóribus, id est, de bobus et óvibus ófferens víctimas, si holocaustum fúerit ejus oblátio, ac de armento; másculum immaculátum ófferet ad óstium tabernáculi testimónii, ad placandum sibi Dóminum. Ponetque manum super caput hóstiæ, et acceptábilis erit, atque in expiatiónem ejus proficiens. Immolabitque vítulum coràm Dómino, et ófferent fílii Aáron sacerdótes sánguinem ejus, fundentes per altáris circúitum, quod est antè óstium tabernáculi. Detractâque pelle hóstiæ, artus in frusta concídent, et subjícient in altári ignem, strue liguórum antè compósitâ; et membra quæ sunt cæsa, désuper ordinantes, caput vidélicèt, et cuncta quæ adhærent jécori, intestínis et pédibus lotis aquâ: adolebitque ea sacerdos super altáre in holocaustum et suávem odórem Dómino.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij. Cap. 3.

QUòd si hóstia pacificórum fúerit ejus oblátio, et de bobus volúerit offerre, marem sive féminam, immaculáta ófferet coràm Dómino. Ponetque manum super caput víctimæ suæ, quæ immolábitur in intróitu tabernáculi testimónii, fundentque fílii Aáron, sacerdótes, sánguinem per altáris circúitum. Et ófferent de hóstia pacificórum in

oblatiónem Dómino, ádipem qui óperit vitália, et quidquid pinguédinis est intrínsecùs; duos renes cum ádipe quo tegunturília, et retículum jécoris cum renúnculis: adolebuntque ea super altáre in holocaustum, lignis igne suppósito, in oblatiónem suavíssimi odóris Dómino.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Lectio iij. Cap. 4.

QUòd si peccáverit ánima per ignorántiam, de pópulo terræ, ut fáciat quidquam de his, quæ Dómini lege prohibentur, atque delinquat, et cognóverit peccátum suum, ófferet capram immaculátam. Ponetque manum super caput hóstiæ quæ pro peccáto est, et immolábit eam in loco holocausti. Tolletque sacerdos de sánguine in dígito suo; et tangens córnua altáris holocausti, réliquum fundet ad basim ejus. Omnem autem ádipem áuferens, sicut auferri solet de víctimis pacificórum, adolébit super altáre in odórem snavitátis Dómino; rogabitque pro eo, et dimittétur ei. Sin autem de pecóribus obtúlerit víctimam pro peccáto, ovem scílicèt immaculátam; ponet manum super caput ejus, et immolábit eam in loco ubì solent cædi holocaustórum hóstiæ. Sumetque sacerdos de sánguine ejus dígito suo, et tangens córnua altáris holocausti, réliquum fundet ad basim ejus. Omnem quoque ádipem áuferens, sicut auferri solet adeps aríetis, qui immolátur pro pacíficis, cremábit super altáre in incensum Dómini: rogabitque pro eo, et pro peccáto ejus, et dimittétur ei.

℟. Tu, Dómine, *p.* 169.

IN II. NOCTURNO.

Ex libro S. Cypriáni Epísc. et Mártyris, de Lapsis.

Lectio iv.

QUæso vos, fratres, acquiéscite salúbribus remédiis; consíliis obedíte melióribus, cum lácrymis nostris vestras lácrymas júngite; cum nostro gémitu gémitus vestros copuláte. Rogámus vos ut pro vobis Deum rogáre possímus. Agite pœniténtiam plenam, dolentis ac lamentantis ánimi probáte mœstítiam. Nec vos quorumdam móveat aut error impróvidus, aut stupor vanus, qui percussi sunt ánimi cæcitáte, ut nec intélligant delicta, nec plangant. Indignantis Dei major hæc plaga est. Injustè sibi placentes, et transpunctæ mentis alienatióne dementes, Dó-

mini præcepta contemnunt, medélam vúlneris négligunt, ágere pœniténtiam nolunt. Antè admissum fácinus improvídi, post fácinus obstináti, nec priùs stábiles, nec póstmodùm súpplices: quandò debúerant stare, jacuérunt; quandò jacére, et prostérnere se Deo debent, stare se opinantur. Pacem sibi ultrò, némine dante, sumpsérunt: homínibus contrà Deum credunt, qui contrà hómines Deo non credidérunt.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio v.

EJúsmodi hómines, quantùm potestis, effúgite. Perniciósis conátibus adhærentes salúbri cautióne vitáte. Sola súperest pœniténtia quæ satisfáciat. Qui autem pœniténtiam críminis tollunt, satisfactiónis viam claudunt. Ita fit ut dùm temeritáte quorumdam, vel promíttitur salus falsa, vel créditur, spes veræ salútis adimátur. Vos verò, fratres dilectíssimi, quorum timor in Deum pronus est, et in ruína licèt ánimus constitútus, mali sui memor est, pœnitentes ac dolentes peccáta vestra perspícite, gravíssimum consciéntiæ crimen agnóscite. Ad intelligéntiam delicti vestri óculos cordis aperíte, nec desperántes misericórdiam Dómini, nec tamen jam véniam vindicántes. Deus, quantùm patris pietáte indulgens semper et bonus est; tantùm júdicis majestáte metuendus est. Quàm magna delíquimus, tàm gránditer defleámus. Alto vúlneri díligens et longa medicína non desit; pœniténtia crímine minor non sit.

℟. Pósui, *p.* 155.

Lectio vj.

ORáre oportet impénsiùs et rogáre, diem luctu transígere, vigíliis noctes ac flétibus dúcere, tempus omne lacrymósis lamentatiónibus occupáre, stratos solo adhærére in cínere et cilício, et sórdibus volutári; post indumentum Christi pérditum, nullum jam velle vestítum; post diáboli cibum, malle jejúnium; justis opéribus incúmbere, quibus peccáta purgántur; eleemósynis frequenter insístere, quibus à morte ánimæ liberántur. Nec tenéri jam, nec amári patrimónium debet. Ad hoc tantùm profúerit quod remansit, ut indè crimen et culpa redimátur. Incunctanter et lárgiter fiat operátio; census omnis in medélam vúlneris erogétur: ópibus et facultátibus nostris, qui de nobis judica-

túrus est, Dómino fœnerétur. Sic sub Apóstolis fides víguit; sic primus credéntium pópulus Christi mandáta servávit. Qui sic Deo satisfécerit, qui pœniténtiâ facti sui, qui pudóre delicti, plus et virtútis et fídei de ipso lapsûs sui dolóre concéperit, exaudítus et adjútus à Dómino, quam contristáverat nuper, lætam fáciet Ecclésiam: nec jam solam Dei véniam merébitur, sed et corónam.

℟. Jurávi, *p.* 170.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore, erat Jesus ejíciens dæmónium, et illud erat mutum. Et cùm ejecisset dæmónium, locútus est mutus; et admirátæ sunt turbæ. Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Luc. Lib. 4. c. 48.

DAEmoníacus iste apud Matthæum, non solùm mutus, sed et cæcus fuisse narrátur; curatusque dícitur à Dómino, ita ut loquerétur et vidéret. Tria ergò signa simul in uno hómine perpetráta sunt: cæcus videt, mutus lóquitur, possessus à dæmone liberátur. Quod et tunc quidèm carnáliter factum est, sed et quotídiè complétur in conversióne credéntium; ut expulso primùm dæmone, fídei lumen aspíciant; deindè ad laudes Dei tacéntia priùs ora laxentur.

℟. Si Sátanas Sátanam éjicit, adversùs se divísus est: quómodò ergò stabit regnum ejus? * Si autem in Spíritu Dei ejício dæmones, ígitur pervénit in vos regnum Dei. ℣. Spíritus Dómini super me, eò quòd únxerit Dóminus me. * Si autem. *Matth.* 12. *Is.* 61.

Lectio viij.

CUm immundus spíritus exíerit de hómine, perámbulat per loca inaquósa. Quamvis simpliciter intélligi possit Dóminum hæc ad distinctiónem suórum et Sátanæ óperum adjunxisse; tamen et de hærético quovis, vel schismático, vel étiam malo cathólico potest non inconvenienter áccipi. De quo, témpore baptísmatis, spíritus immundus qui in eo priùs habitáverat, ad confessiónem cathólicæ fídei, abrenuntiationemque mundánæ conversatiónis, ejiciátur; lócaque inaquósa péragret, id est, corda fidélium quæ à mollítie fluxæ cogitatiónis expurgáta sint, cállidus insidiátor explóret, si quos ibi fortè suæ nequítiæ gressus fígere possit. Sed

benè dícitur , Quærens réquiem , et non invéniens. Quia castas mentes effúgiens , in solo corde pravórum gratam sibi potest invenire réquiem.

℟. Cùm fortis armátus custódit átrium suum , in pace sunt ea quæ póssidet: * Si autem fortior vícerit eum , universa arma ejus áuferet , et spólia ejus distríbuet. ℣. Numquid tollétur à forti præda ? Equidèm et captívitas à forti tollétur : * Si autem. *Luc.* 11. *Is.* 49.

Lectio ix.

Dicit : Revertar in domum meam undè exívi. Timendus est iste versículus , non exponendus. Et cùm vénerit , invénit scopis mundátam , hoc est , grátiâ baptísmatis à peccatórum labe castigátam , sed nullâ boni óperis indústriâ cumulátam. Undè benè Matthæus hanc vacantem , mundátam , atque ornátam dicit ; mundátam à vítiis prístinis per baptismum , vacantem à bonis áctibus per negligéntiam ; ornátam simulátis virtútibus per hypócrisin. Et tunc vadit , et assúmit septem álios spíritus nequióres se , et ingressi hábitant ibi. Per septem malos spíritus , universa vítia designat. Quemcumque enim post baptisma , sive právitas hærética , seu mundána cupíditas arripúerit , mox ómnium prosternet in ima vitiórum. Undè rectè nequióres tunc eum spíritus dicuntur ingressi ; quia non solùm habébit illa septem vítia , quæ septem spirituálibus sunt contrária virtútibus , sed et per hypócrisin ipsas se virtútes habére simulábit. Et sunt novíssima hóminis illíus pejóra prióribus. Méliùs quippè erat ei viam veritátis non cognóscere , quàm post agnitiónem retrorsùm converti.

℟. Cùm immundus spíritus exíerit de hómine , dicit : Revertar in domum meam undè exívi. Tunc assúmit septem álios spíritus secum nequióres se ; et * Fiunt novíssima hóminis illíus pejóra prióribus. ℣. Sicut canis qui revértitur ad vómitum suum , sic imprúdens qui íterat stultítiam suam. * Fiunt novíssima. Glória. * *Repetitur* ℟. Cùm , *usquè ad* ℣. *Luc.* 11. *Proverb.* 26.

℣. *Sacerd.* Miserére meî, Dómine : ℟. Vide humilitátem meam de inimícis meis. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Psalmi ut in Psalterio. Canticum , Cantábo , *ut suprà* , *p.* 137.

Ant. Erat Jesus ejíciens i. g. dæmónium , et illud erat mutum : et lo-

cútus est mutus. Pharisæi autem dixérunt : Hic non éjicit dæmones nisi in Beélzebub príncipe dæmoniórum. *Luc.* 11. *Matth.* 12.

Ant. 4. E. Jesus sciens cogitatiónes eórum, dixit eis : Omne regnum in seipsum divísum desolábitur, et domus suprà domum cadet. *Matth.* 12. *Luc.* 11.

Ant. 3. a. Si ego in Beélzebub ejício dæmones, fílii vestri in quo ejíciunt ? Ideò ipsi júdices vestri erunt. *Matth.* 12.

Ant. 2. D. Nemo potest vasa fortis ingressus in domum dirípere, nisi priùs fortem álliget, et tunc domum ejus dirípiet. *Marc.* 3.

Ant. 7. d. Qui non est mecum, contrà me est ; et qui non cólligit mecum, dispergit. *Luc.* 11.

Capitulum. 2. *Petr.* 2.

SI refugientes coinquiatiónes mundi in cognitióne Dómini nostri et Salvatóris Jesu Christi, his rursùs implicáti superantur, facta sunt eis posterióra deterióra prióribus.

Hymnus, Solemne, *p.* 137.

℣. Usquequò exaltábitur inimícus meus super me ? ℟. Réspice, et exaudi me, Dómine Deus meus. *Ps.* 12.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Amen dico vobis, quóniam ómnia dimittentur fíliis hóminum peccáta : qui autem blasphemáverit in Spíritum sanctum, reus erit ætérni delicti *Marc.* 3.

Oratio.

QUæsumus, omnípotens Deus, vota humílium réspice, atque ad defensiónem nostram, déxteram tuæ majestátis extende : Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Erat Jesus.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Jesus.

Capitulum. *Isaiæ* 59.

ECce non est abbreviáta manus Dómini, ut salváre néqueat ; neque aggraváta est auris ejus, ut non exáudiat : sed iniquitátes vestræ divisérunt inter vos et Deum vestrum, et peccáta vestra abscondérunt fáciem ejus à vobis, ne exaudíret.

℟. *br.* Inimíci tui, Dómine, * Inimíci tui períbunt. Inimíci. ℣. Et dispergentur * omnes qui operantur iniquitátem ; * Inimíci. Glória Patri. Inimíci. *Ps.* 91.

℣. Odisti, Dómine, omnes qui operantur iniquitátem ; ℟. Perdes omnes qui loquuntur mendácium. *Ps.* 5.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Si ego.

CAPITULUM. *Ezech.* 20.

JUdicábor vobiscum fácie ad fáciem : sicut judício contendi adversùm patres vestros in deserto terræ Ægypti, sic judicábo vos, dicit Dóminus Deus.

℟. *br.* Non repellet Dóminus plebem suam : * Hæreditátem suam non derelinquet. Non. ℣. Quoadusquè justítia convertátur * in judícium : * Hæreditátem. Glória. Non repellet.

℣. Quis consurget mihi adversùs malignantes ? ℟. Aut quis stabit mecum adversùs operantes iniquitátem ? *Ps.* 93.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Qui non est mecum.

CAPITULUM. *Jerem.* 17.

DOmine, omnes qui te derelinquunt, confundentur : recedentes à te in terra scribentur ; quóniam dereliquérunt venam aquárum vivéntium Dóminum.

℟. *br.* Locúti sunt adversùm me, * Et expugnavérunt me gratis. Locúti sunt. ℣. Et sermónibus ódii * circumdedérunt me, * Et. Glória Patri. Locúti sunt.

℣. Fiant contrà Dóminum semper ; ℟. Et dispéreat de terra memória eórum. *Ps.* 108.

AD VESPERAS.

Ant. NEmini mandávit 7. a. Deus ímpiè ágere, et némini dedit spátium peccandi : non enim concupiscit multitúdinem filiórum infidélium. *Eccli.* 15.

Ant. 2. *G.* Qui jejúnat in peccátis suis, et íterùm éadem fáciens, quid próficit humiliando se ? *Eccli.* 34.

Ant. 1. a. Méliùs erat non cognóscere viam justítiæ, quàm post agnitiónem retrorsùm converti. 2. *Petr.* 2.

Ant. 4. a. Ne quis desit grátiæ Dei, profánus ut Esaü : scitóte enim quóniam pósteà cúpiens hæreditáre benedictiónem, reprobátus est, quanquàm cum lácrymis inquisisset eam. *Hebr.* 12.

Ant. 3. g. Orábat scelestus Antíochus Dóminum, à quo non esset misericórdiam consecutúrus. 2. *Mach.* 9.

CAPITULUM. *Eccli.* 5.

NE dicas : Miserátio Dómini magna est, multitúdinis peccatórum meórum miserébitur, misericórdia enim et ira ab illo citò próximant, et in peccatóres réspicit ira illíus. Non tardes converti ad Dóminum, et ne différas de die in diem.

Hymnus, Audi, benigne, *ut suprà*, *p.* 138.

℣. In æternum non

obliviscar justificatiónes tuas; ℟. Quia in ipsis vivificasti me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Extollens vocem quædam múlier de turba, dixit: Beátus venter qui te portávit, et úbera quæ suxísti. At Jesus dixit: Quinímò beáti qui áudiunt verbum Dei, et custódiunt illud. *Luc.* 11.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà, p.* 138.

FERIA SECUNDA.

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 6.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Præcipe Aáron et fíliis ejus: Hæc est lex holocausti: Cremábitur in altári totâ nocte usquè manè; ignis ex eódem altári erit. Vestiétur túnicâ sacerdos et femináli-bus líneis: tolletque cíneres quos vorans ignis excussit, et ponens juxtà altáre, spoliábitur prióribus vestimentis; indutusque áliis, éfferet eos extrà castra, et in loco mundíssimo usquè ad favillam consúmi fáciet. Ignis autem in altári semper ardébit, quem nútriet sacerdos subjíciens ligna manè per síngulos dies, et, impósito holocausto, désuper adolébit ádipes pacificórum. Ignis est iste pérpétuus, qui nunquàm defíciet in altári.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij. Cap. 10.

ARreptisque Nadab, et Abíu fílii Aáron thuríbulis, posuérunt ignem, et incensum désuper, offérentes coràm Dómino ignem aliénum; quod eis præceptum non erat. Egressusque ignis à Dómino, devorávit eos, et mórtui sunt coràm Dómino. Dixitque Móyses ad Aáron: Hoc est quod locútus est Dóminus: Sanctificábor in iis, qui appropinquant mihi, et in conspectu omnis pópuli glorificábor. Quod áudiens tácuit Aáron. Vocátis autem Móyses Misaéle et Elísaphan, fíliis Oziel pátrui Aáron, ait ad eos: Ite et tóllite fratres vestros de conspectu Sanctuárii, et asportáte extrà castra. Confestìmque pergentes tulérunt eos sicut jacébant, vestítos líneis túnicis, et ejecérunt foràs, ut sibi fuérat imperátum. Locutusque est Móyses ad Aáron, et ad Eleázar, et Ithamar, fílios ejus: Cápita vestra nolíte nudáre, et vestimenta nolíte scíndere, ne fortè moriámini, et super omnem cœtum oriátur indignátio. Fratres vestri, et omnis domus Israel, plangant incéndium quod Dómi-

nus suscitávit: vos autem non egrediémini fores tabernáculi, alióquin perîbitis; óleum quippè sanctæ unctiónis est super vos. Qui fecérunt ómnia juxtà præceptum Móysi.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore, ait Jesus ómnibus qui erant in synagóga Názareth: Utiquè dicétis mihi hanc similitúdinem: Médice, cura teipsum; quanta audívimus facta in Caphárnaüm, fac et hìc in pátria tua. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 4. in Luc. C. 4. n. 46.

NOn mediócriter invídia próditur, quæ cívicæ caritátis oblíta in acerba ódia causas amóris inflectit. Simul hoc exemplo páriter et orácuIo declarátur, quòd frustrà opem misericórdiæ cœlestis expectes, si aliénæ fructíbus virtútis invídeas: aspernátor enim Dóminus invidórum est; et ab iis qui divína benefícia in áliis persequuntur, mirácula suæ potestátis avertit. Non otiósè ítaque Salvátor excúsat, quòd nulla in pátria sua mirácula virtútis operátus sît; ne fortassis áliquis viliórem pátriæ nobis esse debére putáret affectum. Neque enim cives póterat non amáre, qui amáret omnes; sed ipsi se caritáte pátriæ, qui ínvident, abdicárunt.

℟. Propter te, Dómine, sustínui oppróbrium; opéruit confúsio fáciem meam; * Extráneus factus sum frátribus meis, et peregrínus fíliis matris meæ; † Quóniam zelus domûs tuæ comédit me. ℣. Dicébat Jesus: Quia non est prophéta sine honóre nisi in pátria sua, et in domo sua, et in cognatióne sua. * Extráneus. Glória Patri. † Quóniam. *Ps.* 68. *Marc.* 6.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Multi leprósi erant in Israel sub Eliséo prophéta; et nemo eórum mundátus est, nisi Náaman Syrus. *Luc.* 4.

Oratio.

PUríficet nos grátia tua, Deus; et per continéntiam salutáris jejúnii, ab omni semper iniquitáte custódiat: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Duxérunt Jesum usquè ad supercílium montis, ut præcipitárent eum: ipse autem tránsiens per médium illórum, íbat. *Luc.* 4.

Oratio.

SUbvéniat nobis, Dómine, misericórdia tua, ut ab imminéntibus peccatórum nostrórum periculis, te mereámur protegente salvári: Per.

FERIA TERTIA.

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 13.

LOcútus est Dóminus ad Móysen et Aáron, dicens: Homo in cujus cute et carne ortus fúerit diversus color sive pústula, aut quasi lucens quíppiam, id est, plaga lepræ, adducétur ad Aáron sacerdótem, vel ad unum quémlibet filiórum ejus. Qui cùm víderit lepram in cute, et pilos in album mutátos colórem, ipsamque spéciem lepræ humiliórem cute et carne réliquâ, plaga lepræ est, et ad arbítrium ejus separábitur. Sin autem lucens candor fúerit in cute, nec humílior carne réliquâ, et pili colóris prístini, reclúdet eum sacerdos septem diébus, et considerábit die séptimo; et síquidèm lepra ultrà non créverit, nec transíerit in cute prióres términos, rursùm reclúdet eum septem diébus áliis. Et die séptimo contemplábitur: si obscúrior fúerit lepra, et non créverit in cute, mundábit eum, quia scábies est; lavabitque homo vestimenta sua, et mundus erit. Quòd si postquàm à sacerdóte visus est, et rédditus munditiæ, íterùm lepra créverit, adducétur ad eum, et immúnditiæ condemnábitur.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij. Cap. 14.

LOcutusque est Dóminus ad Móysen, dicens: Hic est ritus leprósi, quandò mundandus est: Adducétur ad sacerdótem; qui egressus de castris cùm invénerit lepram esse mundátam, præcípiet ei qui purificátur, ut ófferat duos pásseres vivos pro se, quibus vesci lícitum est, et lignum cédrinum, vermiculumque et hyssópum. Et unum ex passéribus immolári jubébit in vase fíctili super aquas vivéntes: álium autem vivum cum ligno cédrino, et cocco et hyssópo tinget in sánguine pásseris immoláti, quo asperget illum qui mundandus est, séptiès, ut jure purgétur; et dimittet pásserem vivum, ut in agrum ávolet. Cùmque láverit homo vestimenta sua, radet omnes pilos córporis, et lavábitur aquâ: purificatusque ingrediétur castra, ita dumtáxàt ut máneat extrà tabernáculum suum septem diébus, et die séptimo radet capillos

pillos cápitis, barbamque et supercília, ac totíus córporis pilos. Et lotis rursùm véstibus et córpore, die octávo assúmet duos agnos immaculátos, et ovem annículam absque mácula, et tres décimas símilæ in sacrifícium, quæ conspersa sit óleo, et seorsùm ólei sextárium.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 18.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Si peccáverit in te frater tuus, vade, et córripe eum inter te et ipsum solum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 82. *de verb. Evang. Matth.* 18. *n.* 4.

DEbémus amando corrípere, non nocendi aviditáte, sed stúdio corrigendi. Tales si fuérimus, óptimè fácimus quod hódiè admóniti sumus: Si peccáverit in te frater tuus, córripe illum inter te et ipsum solum. Quarè illum córripis? Quia tu doles, quòd peccáverit in te? Absit. Si amóre tuî id facis, nihil facis. Si amóre illíus facis, óptimè facis. Déniquè in ipsis verbis attende, cujus amóre id fácere débeas; utrùm tuî, an illíus. Si te audíerit, inquit, lucrátus es fratrem tuum. Ergò propter illum fac, ut lucréris illum. Sic faciendo, lucráris: nisi fecisses, períerat.

℟. Si peccáverit in te frater tuus, vade, et * Córripe eum inter te et ipsum solum: † Si te audíerit, lucrátus eris fratrem tuum. ℣. Qui córripit hóminem, grátiam pósteà invéniet apud eum, magis quàm ille qui per linguæ blandimenta décipit. * Córripe. Glória. † Si. *Matth.* 18. *Prov.* 28.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Ubì sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum in médio eórum. *Matth.* 18.

Oratio.

GRátiæ tuæ nobis, Dómine, præsens auxílium impende, ut, sacro nos purificante jejúnio, toto simus tibi corde subjecti, et in tua caritáte concordes: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 1. a. Dómine, quóties peccábit in me frater meus, et dimittam ei? Usquè séptiès? Dixit illi Jesus: Non dico tibi usquè séptiès, sed usquè septuágiès séptiès. *Matth.* 18.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam sponsam tuam, matrem nobis et magístram providísti; da fidélibus tuis in ipsíus doctrína et

præceptis vocem tuam agnóscere : ut córum infírmitas custodiátur ab omni circumventióne erróris , dùm Ecclésiam Dei viventis áudiunt , columnam et firmamentum veritátis : Qui cum eódem Deo Patre vivis et regnas , etc.

FERIA QUARTA.

[*Si sit* 23. *Martii* , *anticipatur in hunc diem* , *& Feria* vj. *sequenti* , *Officium de sancta Corona spinea Domini.*]

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 16.

LOcútus est Dóminus ad Móysen post mortem duórum filiórum Aáron , quandò offerentes ignem aliénum interfecti sunt ; et præcépit ei , dicens : Lóquere ad Aáron fratrem tuum , ne omni témpore ingrediátur Sanctuárium , quod est intrà velum coràm propitiatório quo tégitur arca , ut non moriátur (quia in nube apparébo super oráculum) nisi hæc antè fécerit. Vitulum pro peccáto ófferet , et aríetem in holocaustum. Túnicâ línea vestiétur , femináli-bus líneis verenda celábit , accingétur zonâ línea , cídarim líneam impónet cápiti : hæc enim vestimenta sunt sancta , quibus cunctis , cùm lotus fúerit , induétur. Suscipietque ab universa multitúdine filiórum Israel duos hircos pro peccáto , et unum aríetem in holocaustum. Cùmque obtúlerit vítulum, et oráverit pro se et pro domo sua , duos hircos stare fáciet coràm Dómino in óstio tabernáculi testimónii ; mittensque super utrumque sortem , unam Dómino , et álteram capro emissário.

℣. Projícite , *p.* 152.

Lectio ij.

CUjus exíerit sors Dómino , ófferet illum pro peccáto ; cujus autem in caprum emissárium , státuet eum vivum coràm Dómino , ut fundat preces super eo , et emittat eum in solitúdinem. His ritè celebrátis , ófferet vítulum , et rogans pro se et pro domo sua , immolábit eum : assumptóque thuríbulo , quod de prunis altáris impléverit , et háuriens manu compósitum thymiáma in incensum , ultrà velum intrábit in Sancta ; ut , pósitis super ignem aromátibus , nébula córum , et vapor opériat oráculum , quod est suprà testimónium , et non moriátur. Tollet quoque de sánguine vítuli , et asperget dígito séptiès contrà propitiatórium ad orientem. Cùmque mactáverit hircum pro peccáto pópuli , ínferet sán-

guinem ejus intrà velum, sicut præceptum est de sánguine vítuli; ut aspergat è regióne orâculi, et éxpiet Sanctuárium ab immundítiis filiórum Israel, et à prævaricatiónibus eórum, cunctisque peccátis. Juxtà hunc ritum fáciet tabernáculo testimónii, quod fixum est inter eos in médio sórdium habitatiónis eórum.

℣. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore, accessérunt ad Jesum ab Jerosólymis Scribæ et Pharisæi, dicentes: Quarè discípuli tui transgrediuntur traditiónem seniórum? Et réliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

Lib. 2. in Matth. C. 15.

MIra Pharisæórum Scribarumque stultítia! Dei Fílium árguunt, quarè hóminum traditiónes et præcepta non servet: Non enim lavant manus suas, cùm panem mandúcant. Ipse autem respondens, ait illis: Quarè et vos transgredímini mandátum Dei propter traditiónem vestram? Falsam calúmniam verâ responsióne confútat. Præcéperat enim Dóminus, vel imbecillitátes, vel ætátes, vel penúrias parendum consíderans, ut fílii honorárent, étiam in vitæ necessáriis ministrandis, parentes suos. Hanc providentíssimam Dei legem volentes Scribæ et Pharisæi subvértere, ut impietátem sub nómine pietátis indúcerent, docuérunt péssimos fílios, ut si quis ea quæ paréntibus offerenda sunt, Dómino vovére volúerit (qui verus est pater,) oblátio Deipræponátur parentum munéribus; vel certè ipsi parentes, quæ Deo consecráta cernébant, ne sacrilégii crimen incúrrerent, declinantes, egestáte conficiebantur. Atque ita fiébat, ut oblátio liberórum, sub occasióne templi Dei, in sacerdótum lucra céderet.

℣. Quarè transgredímini mandátum Dei propter traditiónem vestram? * Nam † Deus dixit: Honóra patrem et matrem. ℣. Fili, súscipe senectam patris tui, et non contristes eum in vita illíus; * Nam. Glória Patri. † Deus. *Matth. 15. Eccli. 3.*

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Cæcus si cæco ducátum præstet, ambo in fóveam cadunt. *Matth. 15.*

Oratio.

PRæsta nobis, quæsumus, Dómine, ut salutáribus jejúniis erudíti, à nóxiis quoque vítiis abs-

tinentes, propitiatiónem tuam facíliùs impetrémus: Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. De corde éxeunt cogitatiónes malæ, homicídia, adultéria: hæc sunt quæ coínquinant hóminem; non lotis autem mánibus manducáre, non coínquinat hóminem. *Matth.* 15.

Oratio.

GRátia tua nos, quæsumus, Dómine, non derelinquat, quæ et sacræ nos déditos fáciat servitúti, et tuam nobis opem semper acquírat: Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 19.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Lóquere ad omnem cœtum filiórum Israel, et dices ad eos: Sancti estóte, quia ego sanctus sum, Dóminus Deus vester. Unusquisque patrem suum, et matrem suam tímeat. Sábbata mea custodíte. Ego Dóminus Deus vester. Nolíte converti ad idóla, nec deos conflátiles faciátis vobis. Ego Dóminus Deus vester. Si immolavéritis hóstiam pacificórum Dómino, ut sit placábilis, eo die quo fúerit immoláta, comedétis eam, et die áltero: quidquid autem resíduum fúerit in diem tértium, igne comburétis. Si quis post bíduum coméderit ex ea, profánus erit, et impietátis reus; portabitque iniquitátem suam, quia sanctum Dómini pólluit, et períbit ánima illa de pópulo suo.

℣. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

CUm messúeris ségetes terræ tuæ, non tondébis usquè ad solum superfíciem terræ, nec remanentes spicas cólliges. Neque in vínea tua racémos et grana decidéntia congregábis, sed paupéribus et peregrínis carpenda dimittes. Ego Dóminus Deus vester. Non fácies furtum. Non mentiémini, nec decípiet unusquisque próximum suum. Non perjurábis in nómine meo, nec póllues nomen Dei tui. Ego Dóminus. Non fácies calúmniam próximo tuo, nec vi ópprimes eum. Non morábitur opus mercenárii tui apud te usquè manè. Non maledíces surdo, nec coràm cæco pones offendículum: sed timébis Dóminum Deum tuum, quia ego sum Dóminus. Non fácies quod iníquum est, nec injustè judicábis. Non consíderes persónam páuperis, nec honóres vultum potentis. Justè júdica próximo tuo. Non eris criminátor, nec

susurro in pópulo. Non stabis contrà sánguinem próximi tui. Ego Dóminus.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore, surgens Jesus de synagóga introívit in domum Simónis. Socrus autem Simónis tenebátur magnis fébribus. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. Hom. 28.

TEtigit Jesus manum ejus; nec fébrium tantùm ardóres extinxit, aut certa incolumitátis signa reduxit, verùm étiam prístinas córporum vires recuperáre íllicò fecit; ut quandò fácilis curátu ægrotátio videbátur, curandi modo virtus curantis ostenderétur. Nam id certè medendi artifícium fácere non potest. Nemo quippè ignórat quàm longo témpore, postquàm febres cessavérunt, opus sit ad prístinum robur recuperandum. Cuncta ígitur tunc simul facta sunt, quod et in mari páriter evenisse perpéndere póssumus: nam et ibi non ventos sólùm ac tempestátes sedávit; sed, quod inaudítum omninò erat, fluctus étiam undasque statim compósuit. Nam etsi vis ventórum cessáverit, pérmanent tamen fluctus undárum diútiùs. Sed non ita hìc; non enim natúrâ duce aut arte fiunt quæ à Christo fiunt, sed simul ómnia finem suum assequuntur; quod subostendit Evangelista, dicens: Surrexit, et ministrábat illis. Id certè tàm virtútem Christi suprà hóminem significábat, quàm voluntátem mulíeris atque affectum erga Christum aperiébat.

℟. Socrus Simónis tenebátur magnis fébribus, et * Rogavérunt Jesum pro ea. Et † Imperávit febri, et dimísit íllam. ℣. Deprecatiónem timéntium se Dóminus exáudiet. * Rogavérunt. Glória Patri. † Imperávit. *Luc.* 4. *Ps.* 144.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Exíbant dæmónia à multis, clamántia, et dicéntia: Quia tu es Fílius Dei. Et increpans, non sinébat ea loqui; quia sciébant ipsum esse Christum. *Luc.* 4.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut jejuniórum sancta devótio, et purificatiónem nobis tríbuat, et majestáti tuæ nos reddat acceptos: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

VESPERÆ de sequenti.

FERIA SEXTA.
In Festo
S. CORONAE SPINEAE
DOMINI.
Duplex-majus.

¶ *Si hoc Festum occurrat die* 25. *Martii, anticipatur in Feriam IV. præcedentem.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 1. D. Fília Jerúsalem, ecce Rex tuus véniet tibi justus, et Salvátor: ipse pauper. *Zach.* 9.

Ant. 4. E. Inglórius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter fílios hóminum. *Is.* 52.

Ant. 2. D. Iste asperget gentes multas: super ipsum continébunt reges os suum. *Is.* 52.

Ant. 6. F. Ipse portábit glóriam, et sedébit, et dominábitur super sólio suo; et coróna erit memoriále in templo Dómini. *Zach.* 6.

Ant. 7. a. Magnificéntia tua, Deus, in diadémate cápitis illíus sculpta erat. *Sap.* 18.

CAPITULUM. *Is.* 11.

IN die illa, radix Jesse, qui stat in signum populórum, ipsum gentes deprecabuntur; et erit sepulcrum ejus gloriósum.

℟. Fílius hóminis tradétur princípibus Sacerdótum et Scribis, et condemnábunt eum morte, et * Tradent eum géntibus ad crucifigendum, et † Tértiâ die resurget. ℣. Occidétur Christus; et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est: * Tradent. Glória. † Tértiâ. *Matth.* 20. *Rom.* 9.

HYMNUS.

CHristi cruentæ spléndida príncipum
Non certet unquàm púrpura púrpuræ:
Junco palustri sceptra cedant,
Textílibus diadéma spinis.
His fretus armis victor ahéneos
Postes revulsit, cláustraque tártari;
Cœtusque captívos pió[…]rum
In pátrias revocávit arces.
Quin et premébat quos fera sérvitus,
Tristi gementes erípuit jugo;
Et nocte damnátos profundâ,
Ad súperas dedit ire sedes.
Hæc tincta cæsi sánguine prædicat
Dei suppellex: hinc áliam nefas
Ambíre gazam Christiánis,
Morte quibus redimenda vita.
Qui nos creávit, máxima laus Patri:
Qui nos redémit, máxima Fílio:

Qui consecrando nos inungis,
Par tibi laus, utriusque Nexus. Amen.

℣. Da impérium tuum púero tuo, Dómine; ℟. Ut vídeant qui odérunt me, et confundantur. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Conculcábitur coróna supérbiæ; et in die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, et sertum exultatiónis resíduo pópuli sui. *Is.* 28.

Oratio, Præsta, quæsumus, *ut infrà ad Laudes.*

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Egressus Jesus ibat in desertum locum, et turbæ requirébant eum, et venérunt usquè ad ipsum; et detinébant illum, ne discéderet ab eis. *Luc.* 4.

℣. Tempus beneplàciti, Deus: ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui infirmitátis nostræ cónscii de tua virtúte confídimus, sub tua protectióne gaudeámus: Per.

COMPLETORIUM, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Regem regum spinis coronátum, * Veníte, adorémus. *Apoc.* 19. *Matth.* 27. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

QUò forma cessit par Deo?
Non vultus idem, non decor:
Atro fluentem sánguine,
Et ora fœdum vídimus.
Frons pro coróna régia
Horret sub aspris vépribus.
Hæc illa, crudélis Sion,
Quæ serta nectis Príncipi?
Arundo pro sceptro datur,
Durusque pro throno lapis:
Quem vestit æternum jubar,
Ridenda vestit púrpura.
Qui sceptra regum dívidit,
Ut scénicus rex lúditur:
Quæ solis obscúrant jubar,
Velo teguntur lúmina.
Orbi piando qui parem
Offers Patri te víctimam,
O Christe, ne cassum tuæ
Sit passiónis præmium.
Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui nos fovet, laus Flámini:
Uni Deo sit glória. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. *E.* Addúcunt Jesum ad Pilátum, et cœpérunt illum accusáre, dicentes: Hunc invénimus dicentem se Christum regem esse. *Joan.* 18. *Luc.* 23.

Ant. 6. c. Jesus stetit antè præsidem ; et interrogávit eum præses : Tu es Rex Judæórum? *Matth.* 27.

Ant. 8. *G.* Respondit Jesus : A temetipso hoc dicìs, an álii dixérunt tibi de me? *Joan.* 18.

℣. Deus rex noster operátus est sálutem ℟. In médio terræ. *Ps.* 73.

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 20.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens : Hæc loquéris fíliis Israel : Homo de fíliis Israel, et de ádvenis, qui hábitant in Israel, si quis déderit de sémine suo idólo Moloch, morte moriátur ; pópulus terræ lapidábit eum. Et ego ponam fáciem meam contrà illum ; succidamque eum de médio pópuli sui, eò quòd déderit de sémine suo Moloch, et contamináverit Sanctuárium meum, ac pollúerit nomen sanctum meum. Quòd si négligens pópulus terræ, et quasi parvipendens impérium meum, dimíserit hóminem qui dedit de sémine suo Moloch, nec volúerit eum occídere ; ponam fáciem meam super hóminem illum, et super cognatiónem ejus, succidamque et ipsum, et omnes qui consensérunt ei ut fornicarétur cum Moloch, de médio pópuli sui. Anima quæ declináverit ad magos et aríolos, et fornicáta fúerit cum eis, ponam fáciem meam contrà eam, et interfíciam illam de médio pópuli sui. Sanctificámini et estóte sancti, quia ego sum Dóminus Deus vester. Custodíte præcepta mea, et fácite ea. Ego Dóminus qui sanctífico vos.

℟. Regnum meum non est de hoc mundo : *Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei decertárent útiquè ut non tráderer Judæis ; nunc autem regnum meum non est hinc. ℣. Salvábo eos in Dómino Deo suo, et non salvábo eos in arcu et gládio, et in bello. * Si. *Joan.* 18. *Osee* 1.

Lectio ij.

CUstodíte leges meas, atque judícia, et fácite ea ; ne et vos évomat terra quam intratúri estis et habitatúri. Nolíte ambuláre in legítimis natiónum, quas ego expulsúrus sum antè vos. Omnia enim hæc fecérunt, et abominátus sum eas. Vobis autem loquor : Possidéte terram eórum, quàm dabo vobis in hæreditátem, terram fluentem lacte et melle. Ego Dóminus Deus vester, qui separávi vos à céteris pópulis. Separáte ergò et vos jumentum mundum

ab immundo, et avem mundam ab immunda; ne polluátis ánimas vestras in pécore, et ávibus, et cunctis quæ moventur in terra, et quæ vobis ostendi esse pollúta. Eritis mihi sancti, quia sanctus sum ego Dóminus, et separávi vos à céteris pópulis, ut essétis mei.

℟. Tu dicis; quia rex sum ego. * Ego in hoc natus sum, et ad hoc veni in mundum, ut testimónium perhíbeam veritáti: omnis qui est ex veritáte, audit vocem meam. ℣. Ego constitútus sum rex à Deo super Sion montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus. * Ego. *Joan.* 18. *Ps.* 2.

Lectio iij. Cap. 22.

LOcutusque est Dóminus ad Móysen, dicens: Bos, ovis, et capra, cùm génita fúerint, septem diébus erunt sub úbere matris suæ, die autem octávo, et deinceps offerri póterunt Dómino. Sive illa bos, sive ovis, non immolabuntur unâ die cum fœtibus suis. Si immolavéritis hóstiam pro gratiárum actióne Dómino, ut possit esse placábilis, eódem die comedétis eam: non remanébit quidquam in manè altérius diéi. Ego Dóminus. Custodíte mandáta mea, et fácite ea. Ego Dóminus. Ne polluátis nomen meum sanctum, ut sanctíficer in médio filiórum Israel. Ego Dóminus qui sanctífico vos, et eduxi de terra AEgypti, ut essem vobis in Deum. Ego Dóminus.

℟. Exívit Pilátus ad Judæos, et ait: Nihil invénio causæ in hoc hómine. * Et † Cùm accusarétur à princípibus sacerdótum et senióribus in multis, nihil respondit. ℣. Oblátus est, quia ipse vóluit, et non apéruit os suum; * Et. Glória Patri. † Cùm. *Joan.* 18. *Luc.* 23. *Matth.* 27. *Marc.* 15. *Is.* 53.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Congregátis Judæis, dixit Pilátus: Vultis dimittam vobis Regem Judæórum? *Matth.* 27. *Joan.* 18.

Ant. 8. G. Pontífices persuasérunt pópulis, ut péterent Barabbam, Jesum verò pérderent. *Marc.* 15. *Matth.* 27.

Ant. 6. F. Pilátus íterùm ait illis: Quid ergò fáciam Regi Judæórum, qui dícitur Christus? At illi magìs clamábant: Crucifíge eum. *Matth.* 27. *Marc.* 15.

℣. Memor esto, Dómine, oppróbrii quod exprobravérunt, ℟. Quòd exprobravérunt commutatiónem Christi tui. *Ps.* 88.

Lectio iv.

Ex vita S. Ludovici, Regis Franc. edit. an. 1688.

BAlduínus, Márchio Namurci, Castellánus Curtinéti, et postrémus è Latínis Constantinopolitanórum Imperátor, cùm in Gálliam, urgéntibus negótiis, venisset, nuntiávit sancto Regi Ludovíco, consanguíneo suo, Constantinópolim à Græcis obsidióne cingi, primoresque in ea conclúsos eò penúriæ devenisse, ut de Coróna spínea Dómini extráneis vendenda aut oppigneranda cogitárent. Ac ne óptimi Regis pietátem offénderet, non ausus est rem ádeò sacram prétio emendam propónere; sed eum enixè rogávit ut eam dono accípere vellet. Rex, actis Balduíno grátiis, ex Ordine Prædicatórum duos Constantinópolim misit, Andréam et Jacóbum, quorum hic, cùm esset monastérii Ordinis sui ea in urbe Prior, Corónam sæpiùs víderat. Quibus Imperátor unum è suis cómitem adjunxit; simul et diplómate præcepit Barónibus, ut sacra Coróna iis qui à Rege missi erant, traderétur.

℟. Mílites præsidis suscípientes Jesum in prætórium, congregavérunt ad eum universam cohortem; * Et plectentes Corónam de spinis, posuérunt super caput ejus, et arúndinem in déxtera ejus. ℣. Dixérunt ímpii: Contuméliâ et tormento interrogémus eum, ut probémus patiéntiam illíus. * Et. *Matth.* 27. *Sap.* 2.

Lectio v.

COnstantinópolim ingressis, renuntiátum est Corónam Vénetis nómine pígnoris obligátam esse, eâ conditióne, ut nisi intrà natálem Mártyrum Gervásii et Protásii redimerétur, cáderet in commissum, et pígnoris obligátio verterétur in títulum venditiónis pro pecúnia jam trádita, interímque Venétiam deportarétur. Lectis imperatóris lítteris, Coróna, utì conventum fúerat, lóculo sigillis prócerum consignáto, defertur Venétiam ab iis qui à Rege missi fúerant, adjunctis imperatóris núntiis nobilioribusque Vénetis. Quâ depósitâ in thesáuro Basílicæ sancti Marci, relictóque ibì Andréâ custóde, Jacóbus cum núntiis Imperatóris ad Regem próperat, eíque rem omnem expónit. Tunc Rex Jacóbum et núntios Imperatóris confestìm Venétiam remittit, qui sacrum pignus pecúniâ redemptum in Gálliam asportárent. Id verò me-

móriâ dignum accídit, ut in tam longo itínere, quamvis sæpè noctu plúeret, interdiù tamen ne mínimum quidèm plúviæ cecíderit.

℟. Veste purpúreâ circumdedérunt Jesum, et veniébant ad eum, * Et dicébant: Ave, Rex Judæórum. ℣. Subsannavérunt me subsannatióne: frenduérunt super me déntibus suis; * Et. *Joan.* 19. *Ps.* 34.

Lectio vj.

UT Trecas pervenêre, Regem de adventu suo certiórem fecérunt. Qui cum matre et procéribus, duobusque Epíscopis Galtéro Senonensi et Bernardo óbviàm profectus, apud Villam-novam Archiepíscopi, fractis sigillis, reclusóque lóculo, Corónam non sine multis lácrymis conspexit, et in eódem lóculo repósitam sigillo suo obsignávit. Id cóntigit die festo sancti Laurèntii, anno millésimo ducentésimo trigésimo nono. Postridiè Sénonas deportátur; eamque ab ipso urbis áditu, Rex, nudis pédibus, solâ indútus túnicâ, Roberto fratre comitante, Clero et plebe óbviàm eúntibus, suis húmeris infert ad seniórem sancti Stéphani Basílicam; et indè Parísios próximâ die contendit. Tandèm octávâ décimâ Augusti, quæ erat Féria quinta post Assumptiónem beátæ Vírginis, è saltu Vicinárum procéditur; extructóque juxtà Basílicam sancti Antónii in campis tabuláto, fidélium óculis venerandum pignus expónitur. Indè ab ipso Rege, procedente Clero, defertur ad majórem Ecclésiam sanctæ Maríæ: atque hinc post Laudes Deo persolútas, Mónachis sancti Dionysii præcedéntibus, in Sacello régio sancti Nicolái in Palátio collocátur. Demùm Rex piíssimus, ædificátâ in eódem loco magnificentíssimâ Capellâ, sacram ibì Corónam depósuit, cùm máxima parte Crucis, Spóngiæ et Lánceæ, institútis ibídèm Canónicis et Capellánis.

℟. Genu flexo antè eum, illudébant ei mílites; et expuentes in eum, accepérunt arúndinem, * Et †Percutiébant caput ejus. ℣. Dixérunt: Gloriátur Patrem se habére Deum; videámus si sermónes illíus veri sint. * Et. Glória Patri. † Percutiébant. *Matth.* 27. *Sap.* 2.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. *f.* Exívit Pilátus foràs, et dicit eis: Ecce addúco vobis eum, ut cognoscátis quia nullam invénio in eo causam. *Joan.* 19.

Ant. 3. a. Exívit Jesus portans Corónam spíneam, et purpúreum vestimentum. Et dicit eis (Pilátus) : Ecce homo. *Joan.* 19.

Ant. 5. C. Cùm vidissent eum Pontífices et ministri, clamábant, dicentes : Crucifíge, crucifíge eum. *Joan.* 19.

℣. Acuérunt linguas suas sicut serpentis : ℟. Venénum áspidum sub lábiis eórum. *Ps.* 139.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore, apprehendit Pilátus Jesum, et flagellávit ; et mílites plectentes Corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus. Et réliqua.

Homília sancti Cyrilli Hierosolymitáni.

Catech. 13. *num.* 13. *Ed. Ben.*

INcredíbilis profectò res est Deum Dei Fílium et bráchium Dómini, ista pérpeti. Sed ne id crédere recúsent qui salvi fiunt, hoc prædícit Spíritus sanctus ex persóna Christi dicentis : (ipse enim qui tunc ea loquebátur, pósteà præsens erat :) Dorsum meum dedi in flagella : (Pilátus enim eum flagellátum trádidit ad crucifigendum :) maxillas verò meas in álapas ; fáciem verò meam non averti à probro sputórum, quasi díceret : Prævidens quòd me verberatúri sunt, neque maxillam léviter deflexi. Quómodò enim discípulos ad mortem pro veritáte obeundam roborárem, si hoc ipse pavéscerem ? Ego dixi : Qui amat ánimam suam, perdet eam : si vitæ amans fuissem, quómodò docérem, non fáciens quæ docérem ?

℟. Adduxit Pilátus foràs Jesum, et sedit pro tribunáli, et dixit eis : * Ecce Rex vester. ℣. Egredímini, et vidéte Regem in diadémate, quo coronávit illum mater sua. * Ecce. *Joan.* 19. *Cant.* 5.

Lectio viij. n. 17 *et* 18.

IN figúra regnum adumbrátur : illúdunt síquidèm, sed genuflectunt ; crucíque illum affigunt mílites injectâ priùs púrpurâ, et Corónam circumpónunt ejus cápiti. Quid enim indè, etsi spíneam ? Rex omnis à milítibus proclamátur. Opórtuit et Jesum in figúra à milítibus coronári ; ita ut propterèa Scriptúra in Cánticis dicat : Egredímini et vidéte, fíliæ Jerúsalem, regem Salomónem in coróna quâ coronávit eum mater sua. Mystérium verò erat étiam Coróna illa : solútio enim erat peccatórum, absolútio à condemnatiónis senténtia.

Accépit condemnatiónem Adam : Maledicta terra in opéribus tuis , spinas et tríbulos prodúcet tibi ; proptéreà Jesus spinas assúmit , ut solvat maledictiónem.

℟. Cum Jesu crucifígunt duos latrónes. Unus autem blasphemábat eum, et dicébat alter : Dómine, memento meî , cùm véneris in regnum tuum. Et dixit illi Jesus : * Amen dico tibi ; hódiè mecum eris in paradíso. ℣. Penetrábo omnes inferióres partes terræ , et inspíciam omnes dormientes , et illuminábo omnes sperantes in Dómino. * Amen. *Marc.* 15. *Luc.* 23. *Eccli.* 24.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio ix. Cap. 4.

IN illo témpore , venit Jesus in civitátem Samaríæ , quæ dícitur Sichar , juxtà prædium quod dedit Jacob Joseph fílio suo. Erat autem ibi fons Jacob. Jesus ergò fatigátus ex itínere , sedébat sic suprà fontem. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni , Epíscopi.

In Joan. Tract. 15. *n.* 11 *et* 12.

VEnit múlier de Samaría haurire aquam. Dicit ei Jesus : Da mihi bíbere. Vidétis alienígenas : omninò vásculis eórum Judæi non utebantur. Et quia ferébat secum múlier vásculum undè aquam hauríret , eò miráta est , quia Judæus petébat ab ea bíbere , quod non solébant fácere Judæi. Ille autem qui bíbere quærébat , fidem ipsíus mulíeris sitiébat. Déniquè audi quis petat bíbere. Respondit Jesus , et dixit ei : Si scires donum Dei , et quis est qui dicit tibi , Da mihi bíbere , tu fórsitan petisses ab eo , et dedisset tibi aquam vivam. Petit bíbere , et promittit bíbere. Eget quasi acceptúrus , et áffluit tanquàm satiatúrus. Si scires , inquit , donum Dei. Donum Dei est Spíritus sanctus. Sed adhùc mulíeri tectè lóquitur , et paulátim intrat in cor. Fortassis jam docet. Quid enim istâ hortatióne suávius et benígnius ? Si scires donum Dei , et quis est qui dicit tibi , Da mihi bíbere , tu fórsitan péteres , et daret tibi aquam vivam.

℟. Scripsit títulum Pilátus , et pósuit super crucem : * Jesus Nazarénus Rex Judæórum. ℣. Super sólium David et super regnum ejus sedébit , ut confirmet illud ámodò et usquè in sempiternum : * Jesus. Glória. *Repet.* ℟. Scripsit , *usquè ad* ℣. *Joan.* 19. *Is.* 9.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerdot.* Regnum

tuum, Dómine, regnum ómnium seculórum, ℟. Et dominátio tua in omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 144.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. VIdi cœlum apertum: et ecce qui sedébat vocabátur Fidélis et Verax; et cum justítia júdicat et pugnat. *Apoc.* 19.

Ant. 7. ç. Oculi ejus sicut flamma ignis, et in cápite ejus diadémata multa. *Apoc.* 19.

Ant. 6. F. Vestítus erat veste aspersâ sánguine; et vocátur nomen ejus, Verbum Dei. *Apoc.* 19.

Canticum, Cantábo, *ut suprà in Feriis Quadragesimæ*, *p.* 137.

Ant. 3. g. Habet in vestimento et in fémore suo scriptum: Rex regum, et Dóminus dominántium. *Apoc.* 19.

Ant. 4. a. Data est ei Coróna; et exívit vincens, ut vínceret. *Apoc.* 6.

CAPITULUM. *Isaiæ* 53.

DIspértiam ei plúrimos; et fórtium dívidet spólia, pro eo quòd trádidit in mortem ánimam suam, et cum scelerátis reputátus est; et ipse peccáta multórum tulit.

HYMNUS.

EXíte, fíliæ Sion,
Regis pudícæ Vírgines:
Christi Corónam cérnite,
Quàm mater ipsa téxuit.

Horret, revulsis crínibus,
Spinis cruentátum caput;
Et vultus ille décolor
Mortem propinquam réspicit.

Quæ terra sulcis ínvia,
Dumis rigens et séntibus,
Lugúbre munus prótulit?
Quæ sæva méssuit manus?

Christi rubescens sánguine,
Acúleos mutat rosis,
Palmamque vincens frúctibus,
Spina est triumphis áptior.

Culpis satæ mortálium
Te, Christe, spinæ vúlnerant:
Evelle nostras, córdibus
Tuasque nostris ínsere.

Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui nos fovet, laus Flámini:
Uni Deo sit glória. Amen.

℣. Circumdedérunt me, et exarsérunt sicut ignis in spinis; ℟. Et in nómine Dómini quia ultus sum in eos. *Ps.* 117.

Ad Benedictus.

Ant. 5. a. Christus expólians principátus et potestátes, traduxit confidenter, palàm triumphans illos in semetipso. *Coloss.* 2.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui in memóriam passiónis Dómini nostri Jesu

Christi, Corónam ejus spíneam venerámur in terris, ab ipso glóriâ et honóre coronári mereámur in cœlis: Qui tecum vivit et regnat.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Venit hora, et nunc est, quandò veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu et veritáte. *Joan.* 4.

℣. Si iniquitátes observáveris, Dómine; ℟. Dómine, quis sustinébit? *Ps.* 129.

Oratio.

JEjúnia nostra, quæsumus, Dómine, benigno favóre proséquere; ut sicut ab alimentis abstinémus in córpore, ita à vítiis jejunémus in mente: Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia:

Qui nos creávit, laus Patri;
Laus, qui redémit, Fílio;
Qui nos fovet, laus Flámini:
Uni Deo sit glória. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Vidi cœlum.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 7. ç. Oculi ejus.

CAPITULUM. *Apoc.* 14.

VIdi, et ecce nubem cándidam, et super nubem sedentem símilem Fílio hóminis, habentem in cápite suo Corónam áuream.

℟. *br.* Dóminus regnávit; * Decórem indútus est. Dóminus. ℣. Indútus est fortitúdinem, * et præcinxit se: * Decórem. Glória. Dóminus. *Ps.* 92.

℣. Prævenisti eum in benedictiónibus dulcédinis: ℟. Posuisti in cápite ejus corónam de lápide pretióso. *Ps.* 20.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Vestítus erat.

CAPITULUM. *Is.* 63.

TOrcúlar calcávi solus, et de géntibus non est vir mecum. Calcávi eos in furóre meo, et conculcávi eos in ira mea; et aspersus est sanguis eórum super vestimenta mea.

℟. *br.* Sicut viventes, * In ira absorbet eos. Sicut. ℣. Manus suas lavábit * in sánguine peccatóris: * In. Glória. Sicut. *Ps.* 57.

℣. Requírens sánguinem, eórum recordátus est: ℟. Non est oblítus clamórem páuperum. *Ps.* 9.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Data est.

CAPITULUM. *Apoc.* 19.

EXércitus qui sunt in cœlo, sequebantur eum in equis albis, vestíti byssino albo et mundo; et de ore ejus procédit gládius ex utráque parte acútus, ut in ipso percútiat gentes; et ipse reget eas in virga férrea.

℟. *br.* Thronus tuus, Deus, * In séculum séculi. Thronus. ℣. Virga æquitátis * virga regni tui, * In. Glória. Thronus. *Hebr.* 1.

℣. Virgam virtútis tuæ emittet Dóminus ex Sion: ℟. Domináre in médio inimicórum tuórum. *Ps.* 109.

AD II. VESPERAS.

Ant. GRátia vobis et 4. E. G pax à Jesu Christo, qui est testis fidélis, et princeps regum terræ. *Apoc.* 1.

Ant. 3. a. Dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo; et fecit nos regnum, et sacerdótes Deo et Patri suo. *Apoc.* 1.

Ant. 1. g. Oportet illum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Cùm evacuáverit omnem principátum, novíssima inimíca destruétur mors. 1. *Cor.* 15.

Ant. 8. G. Eum qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum propter passiónem mortis, glóriâ et honóre coronátum. *Hebr.* 2.

CAPITULUM. *Act.* 2.

CErtíssimè sciat omnis domus Israel quia et Dóminum eum et Christum fecit Deus hunc Jesum, quem vos crucifixistis.

Hymnus, Christi, *p.* 222.

℣. Glóriâ et honóre coronasti eum, Dómine: ℟. Omnia subjecisti sub pédibus ejus. *Ps.* 8.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Currámus per patiéntiam ad propósitum nobis certámen, aspicientes in auctórem fídei, et consummatórem Jesum, qui propósito sibi gáudio, sustínuit crucem, confusióne contemptâ. *Hebr.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Spíritus est Deus; et eos qui adórant eum, in spíritu et veritáte oportet adoráre: nam et Pater tales quærit qui adórent eum. *Joan.* 4.

℣. Tempus beneplàciti, Deus; ℟. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me. *Ps.* 68.

Oratio.

DEus, qui spíritus es, et eos qui te adórant, in spíritu et veritáte jubes adoráre; purífica, quæsumus, sancto amóre tuo corda nostra, ut te in ómnibus, et super ómnia diligentes, sincérâ tibi pietáte placeámus: Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. a. Ecce venit cum núbibus, et vidébit eum omnis óculus, et qui eum pupugérunt. *Apoc.* 1.

Hymnus, O splendor,

p. 150, *cum Doxologia*, Qui nos creávit, laus Patri, *ut suprà ad Horas.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. a. Vidi, et ecce in médio throni Agnum stantem, tanquàm occísum. *Apoc.* 5.

SABBATO.

De libro Levítici.

Lectio j. Cap. 26.

EGo Dóminus Deus vester: Non faciétis vobis idólum et scúlptile, nec títulos erigétis, nec insignem lápidem ponétis in terra vestra, ut adorétis eum. Ego enim sum Dóminus Deus vester. Custodíte sábbata mea, et pavéte ad Sanctuárium meum. Ego Dóminus. Si in præceptis meis ambulavéritis, et mandáta mea custodiéritis, et fecéritis ea, dabo vobis plúvias tempóribus suis, et terra gignet germen suum, et pomis árbores replebúntur. Apprehendet mésium tritúra vindémiam, et vindémia occupábit sementem; et comedétis panem vestrum in saturitáte, et absque pavóre habitábitis in terra vestra. Dabo pacem in fínibus vestris: dormiétis, et non erit qui extérreat. Aúferam malas béstias, et gládius non transíbit términos vestros. Persequémini inimícos vestros, et córruent coràm vobis. Persequentur quinque de vestris centum aliénos, et centum de vobis decem míllia: cadent inimíci vestri gládio in conspectu vestro. Respíciam vos, et créscere fáciam: multiplicabímini, et firmábo pactum meum vobiscum. Comedétis vetustíssima vétervm, et vétera novis superveniéntibus projiciétis. Ponam tabernáculum meum in médio vestrî, et non abjíciet vos ánima mea. Ambulábo inter vos, et ero Deus vester, vosque éritis pópulus meus.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

EGo Dóminus Deus vester, qui eduxi vos de terra AEgyptiórum, ne servirétis eis, et qui confrégi caténas cervícum vestrárum, ut incederétis erecti. Quòd si non audiéritis me, nec fecéritis ómnia mandáta mea, si sprevéritis leges meas, et judícia mea contempséritis, ut non faciátis ea quæ à me constitúta sunt, et ad írritum perducátis pactum meum; ego quoque hæc fáciam vobis: Visitábo vos velóciter in egestáte, et ardóre, qui confíciat óculos vestros, et consúmat ánimas vestras. Frustrà serétis sementem, quæ ab hóstibus devorábitur. Ponam fáciem meam contrà vos,

et corruétis coràm hóstibus vestris, et subjiciémini his qui odérunt vos. Fugiétis, némine persequente. Sin autem nec sic obediéritis mihi, addam correptiónes vestras séptuplùm propter peccáta vestra, et cónteram supérbiam durítiæ vestræ, dabóque vobis cœlum désuper sicut ferrum, et terram æneam. Consumétur incassùm labor vester, non próferet terra germen, nec árbores poma præbébunt. Si ambulavéritis ex adverso mihi, nec voluéritis audíre me, addam plagas vestras in séptuplùm propter peccáta vestra. Immittamque in vos béstias agri, quæ consúmant vos, et pécora vestra, et ad paucitátem cuncta rédigant, desertæque fiant viæ vestræ.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore, Jesus perrexit in montem Olivéti, et dilúculo íterùm venit in templum; et omnis pópulus venit ad eum, et sedens docébat eos. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. in Psalm. 50. *n.* 8.

JUdæi ad Dóminum adúlteram mulíerem adduxérunt. In adultério, ínquiunt, hæc múlier deprehensa est; Móyses hujúsmodi lapidári jussit: tu de illa quid censes? tanquàm bicípiti muscípulâ tentantes cápere Sapiéntiam Dei: ut si jubéret occídi, pérderet mansuetúdinis famam; si autem jubéret dimitti, incúrreret, tanquàm reprehensor legis, calúmniam. Quid ergò respondit? Non ait, Occídite; non ait, Dimíttite; sed ait, Qui se scit sine peccáto esse, primus in illam lápidem jáciat. Justa lex quæ jubet adúlteram occídi: sed hæc lex justa ministros hábeat innocentes. Atténditis quam addúcitis, atténdite et qui estis. Illi, hoc audíto, unus post álterum discessérunt. Remansit adúltera et Dóminus; remansit vulneráta et médicus; remansit magna miséria et magna misericórdia. Adducentes erubuérunt, nec véniam petivérunt, adducta confúsa est, et sanáta.

℟. Judæi dixérunt Jesu: Magister, hæc múlier modò deprehensa est in adultério. * Jesus dixit: Qui sine peccáto est vestrûm, primus in illam lápidem mittat. † Audientes autem, unus post unum exíbant. ℣. Impii vénient in cogitatióne peccatórum suórum tímidi;

et tradúcent illos ex adverso iniquitátes ipsórum. * Jesus. Glória. † Audientes. *Joan.* 8. *Sap.* 4.

Ad Benedictus.

Ant. 3. c. Nemo te condemnávit, múlier ? nec ego te condemnábo : vade, et jam ámpliùs noli peccáre. *Joan.* 8.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut dignitas conditiónis humánæ per immoderántiam sauciáta, medicinális parcimóniæ stúdio reformétur : Per.

AD VESPERAS.

Psal. de Psalt. Ant. Convertímini, *ut suprà*, *p.* 135.

CAPITULUM. 2. *Paral.* 7.

SI conversus pópulus meus, super quos invocátum est nomen meum, deprecátus me fúerit, et exquisíerit fáciem meam, et égerit pœniténtiam à viis suis péssimis ; et ego exáudiam de cœlo, et propítius ero peccátis eórum.

Hymnus, En tempus. ℣. Dómine, *ut suprà*, *p.* 135.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Cùm Dóminus Júdices suscitáret, in diébus eórum flectebátur misericórdiâ, et audiébat afflictórum gémitus, et liberábat eos de cæde vastántium. *Judic.* 2.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 135.

DOMINICA IV QUADRAGESIMÆ.

AD OFFICIUM NOCT.

Omnia ut suprà in Dominicis Quadragesimæ, additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Incipit liber Numerórum.

Lectio j. Cap. 1.

LOcútus est Dóminus ad Móysen in deserto Sínaï in tabernáculo fœderis, primâ die mensis secundi, anno áltero egressiónis eórum ex AEgypto, dicens : Tóllite summam universæ congregatiónis filiórum Israel per cognatiónes et domos suas, et nómina singulórum, quidquid sexûs est masculíni, à vigésimo anno et suprà, ómnium virórum fórtium ex Israel, et numerábitis eos per turmas suas, tu et Aáron. Eruntque vobíscum príncipes tríbuum ac domórum in cognatiónibus suis.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

HI nobilíssimi príncipes multitúdinis per tribus et cognatiónes suas, et cápita exércitûs Israel, quos tulérunt Móyses et Aáron cum omni vulgi multitúdine, et congregavérunt primo die mensis secundi, recensentes eos per cognatiónes, et domos, ac famílias, et

cápita, et nómina singulórum, à vigésimo anno et suprà, sicut præcéperat Dóminus Móysi. Numeratíque sunt in deserto Sínaï. Fueruntque omnis númerus filiórum Israel per domos et famílias suas à vigésimo anno et suprà, qui póterant ad bella procédere, sexcenta tria míllia virórum quingenti quinquaginta. Levítæ autem in tribu familiárum suárum non sunt numeráti cum eis.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Lectio iij.

LOcutusque est Dóminus ad Móysen, dicens: Tribun Levi noli numeráre, neque pones summam eórum cum fíliis Israel; sed constítue eos super tabernáculum testimónii et cuncta vasa ejus, et quidquid ad ceremónias pértinet. Ipsi portábunt tabernáculum et ómnia utensília ejus; et erunt in ministério, ac per gyrum tabernáculi metabuntur. Cùm proficiscendum fúerit, depónent Levítæ tabernáculum; cùm castrametandum, érigent: quisquis externórum accésserit, occidétur. Metabuntur autem castra fílii Israel unusquisque per turmas et cúneos, atque exércitum suum. Porrò Levítæ per gyrum tabernáculi figent tentória, ne fiat indignátio super multitúdinem filiórum Israel, et excubábunt in custódiis tabernáculi testimónii. Fecérunt ergò fílii Israel juxtà ómnia quæ præcéperat Dóminus Móysi.

℟. Tu, Dómine, *p.* 169.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 16. *ad populum Antiochenum.*

Lectio iv.

NOn hoc est expedivisse jejúnium, si tempus præteriérimus; sed si transegérimus cum rectè factis. Hoc supputémus, si studiosióres facti sumus, si defectum áliquem nostrum corréximus, si ablúimus crímina. Quod lucrum, si rectè factis carentes jejúnium transegérimus? Si álius dicat: Totam jejunávi Quadragésimam; tu dic: Inimícum habébam, et conciliátus sum, habébam detrahendi consuetúdinem, et déstiti: jurandi tenébar usu, et mos ímprobus mihi correctus est. Nulla mercatóribus utílitas, si magnam maris longitúdinem percúrrerint, sed si cum rerum cópia et multo mercimónio navigáverint. Nulla jejúnii nobis utílitas, si infructuósè ipsum tempus et témerè

prætereámus. Si cibórum jejúnium jejunémus, prætéritis quadraginta diébus, præterit et jejúnium; si verò peccátis abstineámus, transacto jejúnio, illud rémanet, et contínuum erit : hinc nobis utílitas, et ante regnum cœlórum non parvas hìc reddet retributiónes.

℣. Scimus, *p.* 155.

Lectio v.

SIcut enim in nequítia vivens, et antè gehennam punítur, conscientiâ stimulátus; sic méritis abundans, et antè regnum magnâ fruétur lætítiâ, se bonâ spe pascens. Idcircò et Christus inquit : Iterùm vidébo vos, et gaudébitis; et gáudium vestrum nemo tollet à vobis. Breve verbum, sed multam habet consolatiónem. Quidnam tandèm est, Nemo gáudium vestrum tollet? Rerum quælibet mundanárum fácilè infestári potest, nec stábilem nobis voluptátem affert : pietas autem et ánimi virtus è contrà. Eleemósynam si féceris, méritum auferre potest nemo : sive exércitus, sive reges, sive infiníti calumniatóres, et insidiatóres instent úndiquè, in cœlis repósitam possessiónem auferre non possunt; sed perenne pérmanet gáudium. Dispersit enim, inquit, dedit paupéribus; justítia ejus manet in séculum. Nec immèritò : in cœlórum enim celláriis repósita sunt, ubì fur non pérfodit, latro non tollit, tínea non consúmit. Si preces fúderis contínuas et intentas, eárum fructum auferre póterit nemo : hic étenim fructus in cœlo radicátus est, ab omni calúmnia liber, et pérmanens inexpugnábilis. Si malè passus beneféceris, si convíciis affectus benedíxeris, hæc mérita contínuè manent, et ortam ex his lætítiam áuferet nemo; sed quotiescumquè ipsórum recordátus fúeris, gaudes et lætáris, et multam capis voluptátem.

℣. Pósui, *p.* 155.

Lectio vj.

SIc profectò, et fúgere juramentum si prævaleámus, et ab hac consuetúdine perniciósa linguam nostram abstinére persuadeámus, mériti quidèm labor brevì absolvétur, lætítia verò mériti júgiter erit et indesinenter. Céterùm vos, et aliórum præceptóres esse oportet et duces. Et amícos próximi, servos autem conservi, et júvenes coævos suscípere, et instituere, et indúcere debent. Nonnè si quis tibi áureum unum pro síngulis homínibus

correctis promisisset, omne stúdium adhibuisses, et assíduus astitisses persuádens et exhortans? Nunc verò non áureum unum, neque decem, neque viginti, vel centum, vel mille, neque totam Deus terram tibi pollicétur in horum labórum retributiónem; sed quod orbe toto majus est, hoc tibi præbet cœlórum regnum. Nec hoc solùm, verùm et áliud præter hoc. Quale verò hoc? Qui edúcit pretiósum à vili, sicut os meum erit, inquit. Quid huic possit esse par ad honóris et securitátis rationem? Quæ verò nobis excusátio et vénia, post tantam promissiónem, proximórum salútem negligéntibus esse váleat?

℟. Jurávi, *p.* 170.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 6.

IN illo témpore, ábiit Jesus trans mare Galilææ, quod est Tiberíadis: et sequebátur eum multitúdo magna, quia vidébant signa quæ faciébat super his qui infirmabantur. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 24. n. 1.

MIrácula quæ fecit Dóminus noster Jesus Christus, sunt quidèm divína ópera, et ad intelligendum Deum de visibílibus ádmonent humánam mentem. Quia enim ille non est talis substántia quæ vidéri óculis possit; et mirácula ejus quibus totum mundum regit, universamque creatúram administrat, assiduitáte viluérunt, ita ut penè nemo dignétur atténdere ópera Dei mira et stupenda in quólibet séminis grano: secundùm ipsam suam misericórdiam servávit sibi quædam quæ fáceret opportúno témpore præter usitátum cursum ordinemque natúræ; ut non majóra, sed insólita videndo stupérent, quibus quotidiána vilúerant.

℟. Vidit turbam multam Jesus, et misertus est super eos; quia * Erant sicut oves non habentes pastórem: et cœpit illos docére multa; et eos qui curâ indigébant, sanábat. ℣. Misericórdia Dei super omnem carnem: qui misericórdiam habet, docet, et érudit quasi pastor gregem suum. * Erant. *Marc.* 6. *Luc.* 9. *Eccli.* 18.

Lectio viij.

MAjus enim miráculum est gubernátio totíus mundi, quàm saturátio quinque míllium hóminum de quinque pánibus. Et tamen hæc nemo

mirátur; illud mirantur hómines, non quia majus est, sed quia rarum est. Quis enim et nunc pascit universum mundum, nisi ille qui de paucis granis ségetes creat? Fecit ergò quómodò Deus: undè enim multíplicat de paucis granis ségetes, indè in mánibus suis multiplicávit quinque panes. Potestas enim erat in mánibus Christi: panes autem illi quinque quasi sémina erant, non quidèm terræ mandáta; sed ab eo qui terram fecit, multiplicáta.

℟. Discubuérunt viri quasi quinque míllia: et * Accépit Jesus panes; et cùm grátias egisset, distríbuit discumbéntibus: simíliter et ex píscibus quantùm volébant. ℣. Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors Dóminus: escam dedit timéntibus se. * Accépit. *Joan.* 6. *Ps.* 110.

Lectio ix. *n.* 2.

HOc ergò admótum est sénsibus, quò erigerétur mens; et exhíbitum óculis, ubi exercerétur intellectus: ut invisíbilem Deum per visibília ópera mirarémur; et erecti ad fidem, et purgáti per fidem, étiam ipsum invisibíliter vidére cuperémus, quem de rebus visibílibus invisíbilem noscerémus. Nec tamen súfficit hæc intuéri in miráculis Christi. Interrogémus ipsa mirácula, quid nobis loquantur de Christo: habent enim, si intelligantur, linguam suam. Nam quia ipse Christus, Verbum Dei est; étiam factum Verbi, verbum nobis est.

℟. Manducavérunt omnes, et saturáti sunt: * Et discípuli sustulérunt relíquias fragmentórum, duódecim cóphinos plenos. ℣. Comedérunt, et supérfuit juxta verbum Dómini: * Et discípuli. Glória. *Repet.* ℟. Manducavérunt, *usquè ad* ℣. *Marc.* 6. *4. Reg.* 4.

℣. *Sacerd.* Miserére meî, Dómine: ℟. Vide humilitátem meam de inimícis meis. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Ant. SUbiit in montem 2. D. Jesus, et ibi sedébat cum discípulis suis: erat autem próximum Pascha, dies festus Judæórum. *Joan.* 6.

Ant. 1. *f.* Cùm vidisset Jesus quia multitúdo máxima venit ad eum, dixit ad Philippum: Undè emémus panes, ut mandúcent hi? Hoc autem dicébat tentans eum; ipse enim sciébat quid esset factúrus. *Joan.* 6.

Ant. 3. a. Acceptis Jesus quinque pánibus et duóbus píscibus, respexit in cœlum, et benedixit

illis; et fregit, et distríbuit discípulis suis, ut pónerent antè turbas. *Luc.* 9.

Canticum, Cantábo, *ut suprà*, *p.* 137.

Ant. 4. d. Dedit Jesus discípulis panes, discípuli autem turbis: et manducavérunt omnes, et saturáti sunt. *Matth.* 14.

Ant. 7. c. Dixit Jesus: Collígite quæ superavérunt fragmenta, ne péreant. Collegérunt ergò, et implevérunt duódecim cóphinos fragmentórum. *Joan.* 6.

CAPITULUM. *Tob.* 12.

BEnedícite Deum cœli, et coràm ómnibus viventibus confitémini ei, quia fecit vobiscum misericórdiam suam.

Hymnus, Solemne, *p.* 137.

℣. Bénedic, ánima mea, Dómino, ℟. Qui replet in bonis desidérium tuum. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Manducántium fuit número quinque millia virórum, exceptis muliéribus et párvulis. *Matth.* 14.

Oratio.

CONcéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui ex mérito nostræ actiónis afflígimur, tuæ grátiæ consolatióne respirémus: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Súbiit.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *f.* Cùm vidisset.

CAPITULUM. *Ezech.* 34.

OVes meas pascam, et in móntibus excelsis Israel erunt páscua eárum: ibi requiescent in herbis viréntibus, et in páscuis pínguibus pascéntur super montes Israel. Ego pascam oves meas, et ego eas accubáre fáciam, dicit Dóminus Deus.

℟. *br.* Tu das ómnium escam, Dómine, * In témpore opportúno. Tu das. ℣. Aperis tu manum tuam, * et imples omne ánimal benedictióne, * In. Glória. Tu das. *Ps.* 144.

℣. Dante te illis, cólligent: ℟. Aperiente te manum tuam, ómnia implebuntur bonitáte. *Ps.* 103.

AD SEXTAM.

Ant. 3. *a.* Acceptis.

CAPITULUM. *Sap.* 16.

CReatúra ómnium nutríci grátiæ tuæ deserviébat, ad voluntátem eórum qui à te desiderábant; ut scirent fílii tui quos dilexisti, Dómine, quóniam non nativitátis fructus pascunt hómines, sed sermo tuus hos qui in te credíderint, conservat.

℟. *br.* Satiávit Dóminus * Ánimam inánem. Satiávit. ℣. Et ánimam esurientem * satiávit bonis, * Animam.

Animam. Glória. Satiávit. *Ps.* 106.

℣. Dóminus facit judícium injúriam patiéntibus: ℟. Dat escam esuriéntibus. *Ps.* 145.

AD NONAM.

Ant. 7. c. Dixit Jesus.

CAPITULUM. *Deut.* 30.

ABundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in rerum ómnium largitáte: revertétur enim Dóminus, ut gáudeat super te in ómnibus bonis, sicut gavísus est in pátribus tuis, si tamen audíeris vocem Dómini Dei tui, et custodíeris præcepta ejus.

℟. *br.* Edent páuperes, * Et saturabuntur. Edent. ℣. Et laudábunt Dóminum, * qui requírunt eum, * Et. Glória. Edent.

℣. Manducavérunt et adoravérunt: ℟. In conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram. *Ps.* 21.

AD II. VESPERAS.

Ant. OCuli Dómini sìne 1. g. intermissióne inspicientes in viis hóminum: non sunt absconsa testamenta per iniquitátem illórum. *Eccli.* 17.

Ant. 2. D. Pœniténtibus dedit viam justítiæ, et confirmávit deficientes sustinére, et destinávit illis sortem veritátis. *Eccli.* 17.

Ant. 3. a. Quàm magna misericórdia Dómini, et propitiátio illíus converténtibus ad se! *Eccli.* 17.

Ant. 4. d. Qui abscondit scélera sua, non dirigétur: qui autem confessus fúerit, et relíquerit ea, misericórdiam consequétur. *Prov.* 28.

Ant. 5. F. A mórtuo, quasi nihil perit confessio: confitéberis vivens, et laudábis Deum, et gloriáberis in miseratiónibus illíus. *Eccli.* 17.

CAPITULUM. *Isaiæ* 61.

SPíritus Dómini super me; ut consolárer omnes lugentes, et darem eis corónam pro cínere, óleum gáudii pro luctu, pállium laudis pro spíritu mœróris.

Hymnus, Audi, benigne, *ut suprà*, *p.* 138.

℣. Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Ps.* 106.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Illi ergò hómines cùm vidissent quòd Jesus fécerat signum, dicébant: Quia hic est verè Prophéta qui ventúrus est in mundum. *Joan.* 6.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 138.

FERIA SECUNDA.

De libro Numerórum.

Lectio j. Cap. 3.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Ego tuli Levítas à fíliis

Israel pro omni primogénito, qui áperit vulvam in fíliis Israel, eruntque Levítæ mei. Meum est enim omne primogénitum : ex quo percussi primogénitos in terra AEgypti, sanctificávi mihi quidquid primum náscitur in Israel ab hómine usquè ad pecus, mei sunt: Ego Dóminus. Locutusque est Dóminus ad Móysen in deserto Sínaï, dicens : Númera fílios Levi per domos patrum suórum et famílias, omnem másculum ab uno mense et suprà. Numerávit Móyses, ut præcéperat Dóminus.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

OMnes Levítæ, quos numeravérunt Móyses et Aáron juxtà præceptum Dómini per famílias suas in género masculíno à mense uno et suprà, fuérunt viginti duo míllia. Et ait Dóminus ad Móysen : Númera primogénitos sexûs masculíni de fíliis Israel ab uno mense et suprà, et habébis summam eórum. Tollesque Levítas mihi pro omni primogénito filiórum Israel, Ego sum Dóminus; et pécora eórum pro universis primogénitis pécorum filiórum Israel. Recénsuit Móyses, sicut præcéperat Dóminus, primogénitos filiórum Israel. Et fuérunt másculi per nómina sua, à mense uno et suprà, viginti duo míllia ducenti septuaginta tres. Locutusque est Dóminus ad Móysen, dicens : Tolle Levítas pro primogénitis filiórum Israel, et pécora Levitárum pro pecóribus eórum, eruntque Levítæ mei. Ego sum Dóminus. In prétio autem ducentórum septuaginta trium, qui excédunt númerum Levitárum de primogénitis filiórum Israel, accípies quinque siclos per síngula cápita ad mensúram Sanctuárii. Siclus habet viginti óbolos. Dabisque pecúniam Aáron et fíliis ejus, prétium eórum qui suprà sunt.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 2.

IN illo témpore, propè erat Pascha Judæórum, et ascendit Jesus Jerosólymam : et invénit in templo vendentes boves, et oves, et columbas, et numulários sedentes. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 10. *n.* 4.

QUid audívimus, fratres? Ecce templum illud figúra adhùc erat; et ejécit indè Dóminus omnes qui sua quærébant,

qui ad núndinas vénerant. Et quæ ibi vendébant illi? Quæ opus habébant hómines in sacrifíciis illíus témporis. Non ergò magnum peccátum, si hoc vendébant in templo, quod emebátur ut offerrétur in templo; et tamen ejécit indè illos. Quid, si ibi ebriósos inveníret, quid fáceret Dóminus; si vendentes ea quæ lícita sunt, et contrà justítiam non sunt (quæ enim honestè emuntur, non illícitè venduntur), éxpulit tamen, et non est passus domum oratiónis fíeri domum negotiatiónis?

℣. Dixit Jesus his qui columbas vendébant: * Auferte ista hinc, et † Nolíte fácere domum Patris mei, domum negotiatiónis. ℣. Numquid ergò spelunca latrónum facta est domus ista? Ego, ego sum: ego vidi, dicit Dóminus: * Auferte. Glória. † Nolíte. *Joan.* 2. *Jerem.* 7.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Cùm esset Jesus Jerosólymis in pascha in die festo, multi credidérunt in nómine ejus, vidéntes signa ejus quæ faciébat. *Joan.* 2.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut sacro nos purificante jejúnio, sincéris méntibus ad sancta ventúra fácias pervenire: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 7. *d.* Jesus non credébat semetipsum eis, eò quòd ipse nosset omnes, et quia opus ei non erat ut quis testimónium perhibéret de hómine: ipse enim sciébat quid esset in hómine. *Joan.* 2.

Oratio.

DEprecatiónem nostram, quæsumus, Dómine, benígnus exaudi; et quibus supplicandi præstas affectum, tríbue defensiónis auxílium: Per.

FERIA TERTIA.

De libro Numerórum.

Lectio j. Cap. 8.

LOcútus est Dóminus ad Móysen, dicens: Tolle Levítas de médio filiórum Israel, et purificábis eos juxtà hunc ritum: Aspergantur aquâ lustratiónis, et radant omnes pilos carnis suæ. Cùmque láverint vestimenta sua, et mundáti fúerint, tollent bovem de armentis, et libamentum ejus símilam óleo conspersam: bovem autem álterum de armento tu accípies pro peccáto; et applicábis Levítas coràm tabernáculo fœderis, convocátâ omni multitúdine filiórum Israel. Cùmque Levítæ fúerint coràm Dómino, ponent fílii Israel manus suas su-

per eos; et offeret Aáron Levítas, munus in conspectu Dómini à fíliis Israel, ut sérviant in ministério ejus. Levítæ quoque ponent manus suas super cápita boum, è quibus unum fácies pro peccáto, et álterum in holocaustum Dómini, ut deprecéris pro eis.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij.

STatuesque Levítas in conspectu Aáron et filiórum ejus, et consecrábis oblátos Dómino; ac separábis de médio filiórum Israel, ut sint mei. Et pósteà ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi. Sicque purificábis et consecrábis eos in oblatiónem Dómini, quóniam dono donáti sunt mihi à fíliis Israel. Pro primogénitis quæ apériunt omnem vulvam in Israel, accépi eos. Mea sunt enim ómnia primogénita filiórum Israel, tàm ex homínibus quàm ex jumentis. Ex die quo percussi omne primogénitum in terra Ægyti, sanctificávi eos mihi; et tuli Levítas pro cunctis primogénitis filiórum Israel: tradidíque eos dono Aáron et fíliis ejus de médio pópuli, ut sérviant mihi pro Israel in tabernáculo fœderis, et orent pro eis, ne sit in pópulo plaga, si ausi fúerint accédere ad Sanctuárium. Feceruntque Móyses et Aáron et omnis multitúdo filiórum Israel super Levítis quæ præcéperat Dóminus Móysi; purificatíque sunt, et lavérunt vestiménta sua. Elevavitque eos Aáron in conspectu Dómini, et orávit pro eis, ut purificáti ingrederentur ad offícia sua in tabernáculum fœderis coràm Aáron et fíliis ejus. Sicut præcéperat Dóminus Móysi de Levítis, ita factum est.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore, jam die festo mediante, ascendit Jesus in templum, et docébat. Et mirabantur Judæi, dicentes: Quómodò hìc lítteras scit, cùm non didícerit? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 29. *n.* 6.

SI quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognoscet de doctrína. Quis nésciat hoc esse fácere voluntátem Dei, operári opus ejus, id est, quod illi placet? Ipse autem Dóminus apertè álio loco dicit: Hoc est opus Dei, ut credátis in eum quem ille misit. Ut credátis in eum; non, ut credátis ei. Nam et dæmones credébant ei, et non credébant

in eum. Rursùs étiam de Apóstolis ipsíus póssumus dícere : Crédimus Paulo ; sed non, Crédimus in Paulum : Crédimus Petro ; sed non, Crédimus in Petrum. Credendi enim in eum qui justíficat ímpium, deputátur fides ejus ad justítiam. Quid est ergò, Crédere in eum ? Credendo amáre, credendo dilígere, credendo in eum ire, et ejus membris incorporári. Ipsa est ergò fides quàm de nobis éxigit Deus ; et non ínvenit quod éxigat, nisi donáverit quod invéniat. Quæ fides, nisi quam definívit álio loco Apóstolus plenissimè, dicens : Neque circumcísio áliquid valet, neque præpútium, sed fides quæ per dilectiónem operátur. Non qualiscumque fides, sed fides quæ per dilectiónem operátur : hæc in te sit, et intélliges de doctrína. Quid enim intélliges ? Quia doctrína ista non est mea, sed ejus qui misit me ; id est, Intélliges quia Christus Fílius Dei, qui est doctrína Patris, non est ex seipso, sed Fílius est Patris.

℟. Dixit Jesus Judæis : Mea doctrína non est mea, sed ejus qui misit me : * Si quis volúerit voluntátem ejus fácere, cognoscet de doctrína utrùm ex Deo sit, an ego à meipso loquar. ℣. Omnis sapiéntia à Dómino Deo est, et præbuit illam dilígentibus se : * Si quis. Glória Patri. * Si quis. *Joan. 7. Eccli. 1.*

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Clamábat Jesus in templo, dicens : Et me scitis, et undè sim scitis ; et à meipso non veni. *Joan. 7.*

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, pópulis christiánis quod profitentur ágnóscere, et ágnitum dignis pœniténtiæ frúctibus adipísci : Per Dóminum nostrum, etc.

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Quærébant eum apprehéndere ; et nemo misit in illum manus, quia nondùm vénerat hora ejus. *Joan. 7.*

Oratio.

MIserére, Dómine, pópulo tuo ; et contínuis tribulatiónibus laborantem propítius respiráre concéde : Per.

FERIA QUARTA.

De libro Numerórum.

Lectio j. Cap. 14.

MUrmuráti sunt contrà Móysen et Aáron cuncti fílii Israel, dicentes : Utinam mórtui essémus in AEgypto ; et in hac vasta solitúdine útinam pereámus, et non indúcat nos Dóminus in terram istam, ne cadámus gládio, et uxóres ac lí-

beri nostri ducantur captívi! Nonnè mélius est reverti in AEgyptum? Dixérunt alter ad álterum: Constituámus nobis ducem, et revertámur in AEgyptum. Quo audíto Móyses et Aáron cecidérunt proni in terram coràm omni multitúdine filiórum Israel. At verò Jósue fílius Nun, et Caleb fílius Jéphone, qui et ipsi lustráverant terram, scidérunt vestimenta sua, et ad omnem multitúdinem filiórum Israel locúti sunt: Terra quam circuívimus, valdè bona est. Si propítius fúerit Dóminus, indúcet nos in eam, et tradet humum lacte et melle manantem. Nolíte rebelles esse contrà Dóminum, neque timeátis pópulum terræ hujus, quia sicut panem ita eos póssumus devoráre. Recessit ab eis omne præsídium: Dóminus nobiscum est, nolíte metúere.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

LOcutusque est Dóminus ad Móysen et Aáron, dicens: Usquequò multitúdo hæc péssima múrmurat contrà me? Querélas filiórum Israel audívi. Dic ergò eis: Vivo ego, ait Dóminus; sicut locúti estis audiente me, sic fáciam vobis. In solitúdine hac jacébunt cadávera vestra. Omnes qui numeráti estis à viginti annis et suprà, et murmurastis contrà me, non intrábitis terram, super quam levávi manum meam ut habitáre vos fácerem, præter Caleb fílium Jéphone, et Jósue fílium Nun. Párvulos autem vestros, de quibus dixistis quòd prædæ hóstibus forent, introdúcam, ut vídeant terram quæ vobis displícuit. Vestra cadávera jacébunt in solitúdine. Fílii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, et portábunt fornicatiónem vestram, donec consumantur cadávera patrum in deserto, juxtà número quadraginta diérum, quibus considerastis terram: annus pro die imputábitur. Et quadraginta annis recipiétis iniquitátes vestras, et sciétis ultiónem meam; quóniam sicut locútus sum, ita fáciam omni multitúdini huic péssimæ, quæ consurrexit adversùm me: in solitúdine hac defíciet, et moriétur.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo témpore, prætériens Jesus, vidit hóminem cæcum à nativitáte. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 44. n. 1 et 2.

GEnus humánum est iste cæcus; hæc enim cæcitas cóntigit in primo hómine per peccátum, de quo omnes oríginem dúximus, non solùm mortis, sed étiam iniquitátis. Si enim cæcitas est infidélitas, et illuminátio fides; quem fidélem, quandò venit Christus, invénit? Quandóquidèm Apóstolus natus in gente Prophetárum, dicit: Fúimus et nos aliquandò natúrâ fílii iræ, sicut et céteri. Si fílii iræ; fílii vindictæ, fílii pœnæ, fílii gehennæ. Quómodò natúrâ, nisi quia peccante primo hómine, vítium pro natúrâ inolévit: si vítium pro natúrâ inolévit, secundùm mentem omnis homo cæcus natus est. Si enim videt, non opus habet ductóre: si opus habet ductóre et illuminatóre, cæcus est ergò à nativitáte. Venit Dóminus: éxpuit in terram, de salíva sua lutum fecit; quia Verbum caro factum est: et inunxit óculos cæci. Inunctus erat, et nondùm vidébat. Misit illum ad piscínam quæ vocátur Síloë, quod interpretátur Missus. Lavit óculos in ea: baptizátus est in Christo. Audístis grande mystérium. Catechúmenus inunctus est, nondùm lotus. Sed undè inunctus? Credit in Christum. Quid dixi de sputo et luto? Quia Verbum caro factum est. Sed Catechúmenis non súfficit id quòd inuncti sunt: festínent ad lavácrum, si lumen inquírunt.

℟. Expuit Jesus in terram, fecit lutum, linívit óculos cæci, et dixit ei: * Vade, lava. † Abiit, et lavit, et venit videns. ℣. Hæc dicit Dóminus Deus: Ducam cæcos in viam quam nésciunt; ponam ténebras coràm eis in lucem. * Vade. Glória Patri. † Abiit. *Joan.* 9. *Is.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. 4. a. A século non est audítum, quia quis apéruit óculos cæci nati. Nisi esset hic à Deo, non póterat fácere quidquam. *Joan.* 9.

Oratio.

DA, quæsumus, fámulis tuis, Dómine, spíritum novum, et Ecclésiæ tuæ ánnue jejúniis; ut ad superni lúminis claritátem, et regenerandi óculos apériant, et renáti semper incédant: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 3. *a.* Cùm invenisset Jesus hóminem qui fúerat cæcus, dixit ei: Tu credis in Fílium Dei? At ille ait: Credo, Dómine. Et prócidens adorávit eum. *Joan.* 9.

Oratio.

DA nobis quæsumus, Dómine, perseverántem in tua voluntáte famulátum; ut in diébus nostris, et mérito, et número, pópulus tibi sérviens augeátur: Per.

FERIA QUINTA.
De libro Numerórum.

Lectio j. Cap. 20.

VEnérunt [fílii Israel] in montem Hor, qui est in fínibus terræ Edom, ubì locútus est Dóminus ad Móysen: Pergat, inquit, Aáron ad pópulos suos; non enim intrábit terram, quam dedi fíliis Israel, eò quòd incrédulus fúerit ori meo, ad aquas contradictiónis. Tolle Aáron et fílium ejus cum eo, et duces eos in montem Hor. Cùmque nudáveris patrem veste suâ, índues eâ Eleázarum fílium ejus: Aáron colligétur, et moriétur ibì. Fecit Móyses ut præcéperat Dóminus; et ascendérunt in montem Hor coràm omni multitúdine. Cùmque Aáron spoliásset véstibus suis, índuit eis Eleázarum fílium ejus. Illo mórtuo in montis supercílio, descendit cum Eleázaro. Omnis autem multitúdo vidéns occubuísse Aáron, flevit super eo triginta diébus per cunctas famílias suas.

℟. Scimus, *p.* 155.

Lectio ij. Cap. 21.

PRofecti sunt autem et de monte Hor, per viam quæ ducit ad Mare rubrum, ut circumírent terram Edom. Et tædére cœpit pópulum itíneris ac labóris; locutusque contrà Deum et Móysen, ait: Cur eduxísti nos de AEgypto, ut morerémur in solitúdine? Deest panis, non sunt aquæ: ánima nostra jam náuseat super cibo isto levíssimo. Quamóbrem misit Dóminus in pópulum ignítos serpentes, ad quorum plagas et mortes plurimórum, venérunt ad Móysen, atque dixérunt: Peccávimus, quia locúti sumus contrà Dóminum et te; ora ut tollat à nobis serpentes. Oravitque Móyses pro pópulo, et locútus est Dóminus ad eum: Fac serpentem æneum, et pone eum pro signo; qui percussus aspéxerit eum, vivet. Fecit ergò Móyses serpentem æneum, et pósuit eum pro signo; quem cùm percussi aspícerent, sanabántur.

℟. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore, ibat Jesus in civitátem quæ vocátur Naïm; et ibant cum eo discípuli ejus, et turba copiósa. Cùm au-

tem appropinquáret portæ civitátis, ecce defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ. Et réliqua. Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 5. *Comm. in Luc. n.* 90.

AUdíto Dei verbo, stetérunt acerbi illíus fúneris portitóres, qui corpus humánum letháli fluxu natúræ materiális urgébant. Quid enim áliud, nisi quasi in quodam féretro, hoc est, suprémi fúneris instrumento, jacémus exánimes; cùm vel ignis immódicæ cupiditátis exæstuat, vel frígidus humor exundat, vel pigrâ quâdam terréni córporis habitúdine vigor hebetátur animórum, vel concrétâ noster spíritus labe, puræ lucis vácuus, mentem alit? Hi sunt nostri fúneris portitóres. Sed quamvis supréma mortis spem vitæ omnis aboléverint, et túmulo próxima córpora jáceant defunctórum, verbo tamen Dei jam moritúra resurgunt cadávera, vox redit, réddítur fílius matri, revocátur à túmulo, erípitur à sepulcro. Quis est iste túmulus tuus, nisi mali mores? Túmulus tuus perfídia est, sepulcrum tuum guttur est: sepulcrum enim patens est guttur eórum, undè verba mórtua proferuntur. Ab hoc sepulcro te líberat Christus: ab hoc túmulo resurges, si áudias verbum Dei. Et si grave peccátum est, quod pœniténtiæ tuæ lácrymis ipse laváre non possis, fleat pro te mater Ecclésia, quæ pro síngulis tanquàm pro únicis fíliis vídua mater intérvenit. Compátitur enim quodam spirituli dolóre natúræ, cùm suos líberos lethálibus vítiis ad mortem cernit urgéri.

℟. Defunctus efferebátur fílius únicus matris suæ; et hæc vídua erat. Quam cùm vidisset * Dóminus, misericórdiâ motus super eam, † Dixit illi: Noli flere. ℣. Non despíciet Dóminus víduam, si effundat loquélam gémitûs. * Dóminus. Glória. † Dixit. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Tétigit lóculum Jesus, et ait: Adolescens, tibi dico, surge. Et resédit qui erat mórtuus, et cœpit loqui. Et dedit illum matri suæ. *Luc.* 7.

Oratio.

MOveant pietátem tuã, misericors Deus, afflictæ Ecclésiæ preces et lácrymæ; et ejus fílios in morte peccáti jacentes, ad vitam tuâ virtúte revocáre dignéris: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *E.* Magnificábant Deum, dicentes:

Quia Prophéta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitávit plebem suam. *Luc.* 7.

Oratio.

DA nobis, miséricors Deus, in jejúnii humilitáte prostrátis, ut nobis non váleat carnis infírmitas dominári; quia, si vis, potes nostrî cítiùs miseréri, ut spirituália cogitémus, et concupiscéntias carnis, te adjuvante, vincámus: Per.

FERIA SEXTA.

De libro Numerórum.

Lectio j. Cap. 24.

BAlaam élevans óculos, vidit Israel in tentóriis commorantem per tribus suas; et irruente in se spíritu Dei, assumptâ parábolâ ait: Dixit Bálaam fílius Beor; dixit homo, cujus obturátus est óculus; dixit audítor sermónum Dei, qui visiónem Omnipotentis intúitus est, qui cadit, et sic aperiúntur óculi ejus: Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, et tentória tua, Israel! Ut valles nemorósæ, ut horti juxtà flúvios irrígui, ut tabernácula quæ fixit Dóminus, quasi cedri propè aquas. Fluet aqua de sítula ejus, et semen illíus erit in aquas multas. Tollétur propter Agag, rex ejus, et auferétur regnum illíus. Deus eduxit illum de ÆEgypto, cujus fortitúdo símilis est Rhinocerótis. Devorábunt gentes hostes illíus, óssaque eórum confringent, et perforábunt sagittis. Accubans dormívit ut leo, et quasi leæna, quam suscitáre nullus audébit. Qui benedíxerit tibi, erit et ipse benedictus: qui maledíxerit, in maledictióne reputábitur.

℟. Projícite, *p.* 152.

Lectio ij.

RUrsùm ait: Dixit Bálaam fílius Beor; dixit homo, cujus obturátus est óculus; dixit audítor sermónum Dei, qui novit doctrínam Altíssimi, et visiónes Omnipotentis videt, qui cadens apertos habet óculos. Vidébo eum, sed non modò; intuébor illum, sed non propè. Oriétur stella ex Jacob, et consurget virga de Israel; et percútiet duces Moab, vastabitque omnes fílios Seth. Et erit Idumæa posséssio ejus; hæréditas Seïr cedet inimícis suis: Israel verò fórtiter aget. De Jacob erit qui domináetur, et perdat relíquias civitátis.

℟. Quasi columbæ, *p.* 153.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo témpore, erat quidam languens Lázarus à Bethánia, de cas-

tello Maríæ et Marthæ soróris ejus. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 98. *de verb. Ev. n.* 6.

VIdéte genus resuscitatiónis. Processit de monumento vivus, et ambuláre non póterat. Et Dóminus ad discípulos : Sólvite eum, et sínite abíre. Ille suscitávit mórtuum, illi solvérunt ligátum. Aliquid pertinére vidéte ad própriam majestátem Dei suscitantis. Increpátur áliquis in mala consuetúdine pósitus, verbo Veritátis. Quàm multi increpantur, et non áudiunt! Quis ergò agit intùs cum illo qui audit? Quis vitam inspírat intrínsecùs? Quis est qui secrétam pellit mortem, secrétam dat vitam? Nonnè post objurgatiónes, post increpatiónes dimittuntur hómines cogitatiónibus suis, et incípiunt secum vólvere quàm malam vitam gerant, quàm péssimâ consuetúdine premantur? Deindè displicentes sibi, mutáre vitam instituunt. Resurrexérunt isti ; revixérunt quibus displicet quod fuérunt : sed reviviscentes ambuláre non possunt. Hæc sunt víncula ipsíus reátûs. Opus est ergò, ut qui revixit, solvátur, et ire permittátur. Hoc officium discípulis dedit, quibus ait : Quæ solvéritis in terra, solúta sunt et in cœlo.

℟. Ego sum resurréctio et vita. * Qui credit in me, etiamsi mórtuus fúerit, vivet : et † Omnis qui vivit, et credit in me, non moriétur in æternum. ℣. Edúcam vos de sepulcris vestris, et sciétis quia ego Dóminus. * Qui credit. Glória. † Omnis. *Joan.* 11. *Ezech.* 37.

Ad Benedictus.

Ant. 1. a. Pródiit qui fúerat mórtuus, ligátus pedes et manus ínstitis ; et fácies illíus sudário erat ligáta. Dixit eis Jesus : Sólvite eum, et sínite abíre. *Joan.* 11.

Oratio.

EXaudi nos, Dómine, per contínua jejúnia, tuam pro peccatóribus misericórdiam deprecántes ; ut voce tuâ intériùs à morte excitáti, à peccatórum vínculis liberéntur : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Multi ex Judæis qui vénerant ad Maríam et Martham, et víderant quæ fecit Jesus, credidérunt in eum. *Joan.* 11.

Oratio.

DEus, humílium consolátor, et fidélium fortitúdo, propítius adesto précibus supplicántium ; ut humána fragílitas quæ per se proclívis est ad la-

bendum, per te semper muniátur ad standum; et quæ per se multíplicat offensam, per te semper reparétur ad véniam: Per Dóminum.

SABBATO.

De libro Numerórum.

Lectio j. Cap. 27.

DIxit Dóminus ad Móysen: Ascende in montem istum Abarim, et contempláre indè terram, quam datúrus sum fíliis Israel. Cùmque víderis eam, ibis et tu ad pópulum tuum, sicut ivit frater tuus Aáron; quia offendístis me in deserto Sin in contradictióne multitúdinis, nec sanctificáre me voluístis coràm ea super aquas: hæ sunt aquæ contradictiónis in Cades deserti Sin. Cui respondit Móyses: Provídeat Dóminus Deus spírituum omnis carnis, hóminem, qui sit super multitúdinem hanc, et possit exíre et intráre antè eos, et edúcere eos, vel introdúcere; ne sit pópulus Dómini sicut oves absque pastóre.

℣. Scímus, *p.* 155.

Lectio ij.

DIxitque Dóminus ad eum: Tolle Jósue fílium Nun, virum in quo est Spíritus, et pone manum tuam super eum. Qui stabit coràm Eleázaro sacerdóte et omni multitúdine; et dabis ei præcepta cunctis vidéntibus, et partem glóriæ tuæ, ut áudiat eum omnis synagóga filiórum Israel. Pro hoc, si quid agendum erit, Eleázar sacerdos cónsulet Dóminum. Ad verbum ejus egrediétur et ingrediétur ipse, et omnes fílii Israel cum eo, et cétera multitúdo. Fecit Móyses ut præcéperat Dóminus. Cùmque tulísset Jósue, státuit eum coràm Eleázaro sacerdóte et omni frequéntia pópuli. Et impósitis cápiti ejus mánibus, cuncta replicávit quæ mandáverat Dóminus.

℣. Pósui, *p.* 155.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 8.

IN illo témpore, locútus est Jesus Scribis et Pharisæis, dicens: Ego sum lux mundi; qui séquitur me, non ámbulat in ténebris, sed habébit lumen vitæ. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Evang. Tract. 34. *n.* 2. 4. 7. 8. 9.

NOn est Dóminus Christus sol factus, sed per quem sol factus est. Omnia enim per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil. Est ergò lux, quæ fecit hanc lucem. Hanc amémus, hanc intellígere cupiámus, ipsam sitiámus; ut ad ipsam, duce ipsâ, aliquandò

veniámus ; et in illa ita vivámus , ut nunquàm omninò moriámur. Per hoc Lumen factum est solis lumen ; et Lumen quod fecit solem , sub quo fecit et nos , factum est sub sole propter nos. Noli contémnere nubem carnis : nube tégitur , non ut obscurétur , sed ut temperétur. Loquens ergò per nubem carnis Lumen indefíciens , Lumen sapiéntiæ , ait homínibus : Ego sum lux mundi ; qui séquitur me , non ambulábit in ténebris , sed habébit lumen vitæ. In eo quod fácere debémus , præsens tempus pósuit : quod autem promísit faciéntibus , futúri témporis verbo significávit. Qui séquitur , habébit. Modò séquitur , post habébit : modò séquitur per fidem , post habébit per spéciem. Ergò modò sequámur Dóminum ; veritáte perfruémur , cùm vidérimus fácie ad fáciem.

℟. Lócútus est Jesus : Ego sum lux mundi ; * Qui séquitur me , non ámbulat in ténebris , sed † Habébit lumen vitæ. ℣. In me grátia omnis viæ et véritátis : in me omnis spes vitæ et virtútis. * Qui séquitur. Glória. † Habébit. *Joan.* 8. *Eccli.* 24.

Ad Benedictus.

Ant. 3. *a.* Locútus est Jesus , docens in templo , et nemo apprehendit eum , quia necdùm vénerat hora ejus. *Joan.* 8.

Oratio.

COrdibus nostris , quæsumus , Dómine , grátiæ tuæ lucem benignus infunde ; ut , mandatórum tuórum lege perceptâ , te sequámur , et ad lumen æternæ vitæ perveníre mereámur : Qui vivis et regnas cum Deo Patre , etc.

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio sub sola Antiphona sequenti.

Ant. 6. c. Ecce Agnus Dei : ecce qui tollit peccátum mundi. *Joan.* 1.

CAPITULUM. *Levit.* 23.

HAE sunt Fériæ Dómini sanctæ , quas celebráre debétis tempóribus suis. Mense primo , quartâ-décimâ die mensis ad vésperum , Phase Dómini est : et quintâ-décimâ die mensis hujus , solémnitas azymórum Dómini est.

℟. Décimâ die mensis hujus tollat unusquisque agnum per famílias et domos suas ; et servábitis eum usquè ad quartamdécimam diem mensis hujus : * Immolábit eum universa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. ℣. Venit dies azymórum , in qua necesse erat occídi Pascha. * Immolábit. *Exod.* 12. *Luc.* 22.

Ab hac die usquè ad

Pascha in omni Officio de Tempore omittitur Glória *in Responsoriis.*

HYMNUS.

FAndo quis audívit ? Dei
Quis grande dicat bráchium ?
Perculsa mens confúnditur ;
Stupet fides , vox déficit.
Ab orbe , Jesu , cóndito
Occísus Agnus , nunc Patri
Priscis adumbrátam sacris
Ardes litáre víctimam.
At cur humi stratus jaces ?
Quis iste mœrentis pavor ?
Quis iste qui toto fluit
Sudor cruentus córpore ?
Hunc vis dolóris éxprimit ,
Horrorque teter críminum ;
Vices nocentûm sústinens ,
Iram reformídas Patris.
Te terret objectus calix :
At ille , ni totum bibas ,
Per sempiterna nos manet
Exhauriendus sécula.
Vincet pavórem cáritas ;
Vincet voluntas pátria :
Temet potestáti , Deus ,
Tradis tenebrárum volens.
Et jam flagellis , íctibus ,
Ludíbriis , spinis , cruci ,
Piaculáris hóstia ,
Voves adorandum caput.
Qui Fílium tradit , Patri ,
Natóque sit laus víctimæ :
Par sit tibi laus , qui sacram
Succendis aram , Spíritus.
Amen.

℣. Sacrifícium et oblatiónem noluisti ; ℟. Corpus autem aptasti mihi. *Ps.* 39. *Hebr.* 10.

Ad Magníficat.

Ant. 4. c. Ego quasi agnus mansuétus , qui portátur ad víctimam. *Jerem.* 11.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM , *ut infrà in Feriis Temporis Passionis , p.* 266 , *omissis Precibus.*

DOMINICA *PASSIONIS.*

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui passus est pro nobis , * Veníte , adorémus. 1. *Petr.* 2.

Ps. Veníte , *p.* 2 , *in cujus fine non dicitur* Glória Patri , *sed ejus loco repetitur Invitatorium.*

Hymnus , Oppróbriis , *ut infrà , p.* 262.

Psalmi ut in Psalterio.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Cœpit Jesus osténdere discípulis suis quia oportéret eum ire Jerosólymam , et multa pati , et occídi , et tértiâ die resúrgere. *Matth.* 16.

Ant. 3. *a.* Assúmens Jesum Petrus cœpit increpáre illum , dicens : Absit à te , Dómine ! non erit tibi hoc. *Matth.* 16.

Ant. 2. D. Conversus Jesus dixit Petro : Vade post me , Sátana : scándalum es mihi ; quia non sapis ea

quæ Dei sunt, sed ea quæ hóminum. *Matth.* 16.

℣. Eripe me, Dómine, de manu inimicórum meórum, ℟. Et à persequéntibus me. *Ps.* 30.

Incipit liber Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 1.

HÆc sunt verba, quæ locútus est Móyses ad omnem Israel trans Jordánem in solitúdine campestri contrà Mare rubrum, inter Pharan et Tophel, et Laban et Háseroth, ubi auri est plúrimùm, úndecim diébus de Horeb per viam montis Seïr usquè ad Cadesbarne. Quadragésimo anno, undécimo mense, primâ die mensis locútus est Móyses ad fílios Israel ómnia quæ præcéperat illi Dóminus, ut díceret eis: postquàm percussit Sehon regem Amorrhæórum, qui habitábat in Hésebon; et Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, et in Edraï, trans Jordánem in terra Moab.

℟. Sument fílii Israel de sánguine agni, ac ponent super utrumque postem, et in superliminâribus domórum: erit autem sanguis in signum, * Nec erit plaga disperdens. ℣. Justificáti in sánguine Christi, salvi érimus ab ira per ipsum; * Nec. *Exod.* 12. *Rom.* 5.

Lectio ij.

CŒpitque Móyses explanáre legem, et dícere: Dóminus Deus noster locútus est ad nos in Horeb, dicens: Súfficit vobis quòd in hoc monte mansístis; revertímini, et veníte ad montem Amorrhæórum, et ad cétera quæ ei próxima sunt campéstria atque montána et humilióra loca contrà meridiem, et juxtà littus maris, terram Chananæórum, et Líbani usquè ad flumen magnum Euphráten. En, inquit, trádidi vobis: ingredímini et possidéte eam, super qua jurávit Dóminus pátribus vestris Abraham, Isaac et Jacob, ut daret illam eis, et sémini eórum post eos.

℟. Mense primo, quartâ décimâ die mensis, Phase Dómini erit. Offeretisque hircum pro peccáto unum, * Ut expiétur pro vobis. ℣. Non per sánguinem hircórum et taurórum, sed per próprium sánguinem introívit Christus in sancta, * Ut. *Num.* 28. *Hebr.* 9.

Lectio iij.

DIxíque vobis illo in témpore: Non possum solus sustinére vos, quia Dóminus Deus vester multiplicávit vos, et estis hódiè sicut stellæ cœli, plúrimi. (Dóminus Deus patrum vestrórum

addat ad hunc número rum multa míllia, et benedícat vobis sicut locútus est.) Non váleo solus negótia vestra sustinére, et pondus ac júrgia. Date ex vobis viros sapientes et gnaros, et quorum conversátio sit probáta in tríbubus vestris, ut ponam eos vobis príncipes. Tunc respondistis mihi: Bona res est, quam vis fácere. Tulíque de tríbubus vestris viros sapientes et nóbiles, et constítui eos príncipes, tribúnos, et centuriónes, et quinquagenários ac decános, qui docérent vos síngula. Præcepíque eis, dicens: Audíte illos, et quod justum est judicáte; sive civis sit ille, sive peregrínus. Nulla erit distántia personárum: ita parvum audiétis ut magnum, nec accipiétis cujusquam persónam, quia Dei judícium est. Quòd si difficile vobis visum áliquid fúerit, referte ad me, et ego áudiam. Præcepíque ómnia quæ fácere deberétis.

℟. Si sanguis hircórum inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis; * Quantò magìs sanguis Christi emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis! ℣. Dixit Dóminus ad Móysen: Hircus offerétur Dómino pro peccátis. * Quantò. *Hebr.* 9. *Num.* 28.

IN II. NOCTÚRNO.

Ant. 6. c. Docébat Jesus discípulos suos, et dicébat illis: Quóniam Fílius hóminis tradétur in manus hóminum, et occídent eum, et occísus tértiâ die resurget. *Marc.* 9.

Ant. 7. a. Ignorábant discípuli verbum, et erat velátum antè eos, ut non sentírent illud. *Marc.* 9. *Luc.* 9.

Ant. 8. *E.* Timébant discípuli interrogáre Jesum, et contristáti sunt vehementer. *Matth.* 17. *Marc.* 9.

℣. In conspectu tuo, Dómine, sunt omnes qui tríbulant me: ℟. Impropérium expectávit cor meum, et misériam. *Ps.* 68.

Sermo sancti Leónis Papæ.

De Quadrag. 9. *C.* 1.

Lectio iv.

IN ómnibus, dilectíssimi, solemnitátibus christiánis, non ignorámus Paschále sacramentum esse præcípuum. Cui condignè et cóngruè suscipiendo totíus quidèm nos témporis institúta præformant; sed devotiónem nostram præsentes vel máximè dies éxigunt, quos illi sublimíssimo divínæ misericórdiæ sacramento scimus esse contíguos. In quibus méritò à sanctis Apóstolis per doctrínam Spíritûs sancti majóra sunt

ordináta jejúnia ; ut per commúne consórtium crucis Christi, étiam nos áliquid in eo quod propter nos gessit, agerémus, sicut Apóstolus ait : Si compátimur, et conglorificábimur. Certa atque secúra est expectátio promissæ beatitúdinis, ubi est participátio Domínicæ passiónis.

℟. Réspice inimícos meos, quóniam multiplicáti sunt, et ódio iníquo odérunt me. * Custódi, Dómine, ánimam meam, et érue me. ℣. Odérunt et me et Patrem meum, ut adimpleátur sermo qui in lege eórum scriptus est : Quia ódio habuérunt me gratis. * Custódi. *Ps.* 24. *Joan.* 15.

Lectio v.

NEmo est, dilectíssimi, cui per conditiónem témporis societas hujus glóriæ denegétur, tanquàm tranquíllitas pacis vácua sit occasióne virtútis. Apóstolus enim prædicat, dicens : Omnes qui piè volunt vívere in Christo, persecutiónem patiéntur ; et ídeò nunquàm deest tribulátio persecutiónis, si nunquàm desit observántia pietátis. Dóminus ipse in exhortatiónibus suis dicit : Qui non áccipit crucem suam, et séquitur me, non est me dignus. Nec dubitáre debémus hanc vocem non solùm ad discípulos Christi, sed ad cunctos fidéles, totamque Ecclésiam pertinére, quæ salutáre suum in his qui áderant, universáliter audiébat.

℟. Deus meus es tu : * Ne discésseris à me, quóniam tribulátio próxima est ; quóniam non est qui ádjuvet. ℣. Venit hora ; ecce Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum : * Ne. *Ps.* 21. *Marc.* 14.

Lectio vj.

SIcut ergò totíus est témporis piè vívere, ita totíus est témporis crucem ferre ; quæ méritò unicuíque sua dícitur, quia própriis modis atque mensúris ab unoquóque tolerátur. Unum nomen est persecutiónis, sed non una est causa certáminis : et plus plerumquè períeuli est in insidiatóre occulto, quàm in hoste manifesto. Beátus Job alternántibus bonis ac malis mundi hujus erudítus, piè veraciterque dicébat : Nonnè tentátio est vita hóminis super terram ? Quóniam non solis dolóribus córporis atque supplíciis ánima fidélis impétitur ; verùm étiam, salvâ incolumitáte membrórum, gravi morbo urgétur, si carnis voluptáte mollítur. Sed cùm caro concupiscit adversùs spíritum, et spíritus

adversùs carnem, præsídio crucis mens rationális instrúitur; nec cupiditátibus nóxiis illecta consentit, quóniam continéntiæ clavis et Dei timóre transfígitur.

℟. Dómine, ne elongáveris auxílium tuum à me: * Ad defensiónem meam cónspice. ℣. Nunc ánima mea turbáta est. Et quid dicam? Pater, salvífica me ex hac hora: * Ad. *Ps.* 21. *Joan.* 12.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Assumpsit Jesus duódecim, et ait illis: Ecce ascéndimus Jerosólymam, et consummabuntur ómnia quæ scripta sunt per Prophétas de Fílio hóminis. *Luc* 18.

Ant. 5. F. Fílius hóminis tradétur princípibus sacerdótum, et scribis, et senióribus; et damnábunt eum morte. *Marc.* 10.

Ant. 8. c. Tradent Fílium hóminis géntibus, et illúdent ei, et cónspuent eum, et flagellábunt eum; et tértiâ die resurget. *Marc.* 10.

℣. Cogitavérunt supplantáre gressus meos: ℟. Abscondérunt superbi láqueum mihi. *Ps.* 139.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap. 8.

IN illo témpore, dixit Jesus turbis Judæórum: Quis ex vobis árguet me de peccáto? Si veritátem dico vobis, quarè non créditis mihi? Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homil. 18. *in Evang. habitâ in Basilica S. Petri, Dom. Pass. n.* 1.

PEnsáte, fratres carísimi, mansuetúdinem Dei. Relaxáre peccáta vénerat, et dicébat: Quis ex vobis árguet me de peccáto? Non dedignátur ex ratióne osténdere se peccatórem non esse, qui ex virtúte divinitátis póterat peccatóres justificáre. Sed terríbile est valdè quod súbditur: Qui ex Deo est, verba Dei audit; proptéreà vos non audítis, quia ex Deo non estis. Si enim ipse verba Dei audit qui ex Deo est, et audíre verba ejus non potest quisquis ex illo non est; intérroget se unusquisque si verba Dei in aure cordis pércipit, et intélliget undè sit. Cœlestem pátriam desideráre Véritas jubet, carnis desidéria contérere, mundi glóriam declináre, aliéna non appétere, própria largíri. Penset ergò apud se unusquisque vestrûm, si hæc vox Dei in cordis ejus aure conváluit, et quia jam ex Deo sit, agnoscit.

℟. Quis ex vobis árguet me de peccáto? * Si veritátem dico vobis, quarè non créditis mihi? ℣.

Quarè detraxistis sermónibus veritátis, cùm è vobis nullus sit qui possit arguére me? * Si. *Joan.* 8. *Job.* 6.

Lectio viij.

EGo dæmónium non hábeo. In quibus verbis quid áliud nisi supérbia nostra confúnditur? Quæ si exagitáta vel léviter fúerit, atrocióres injúrias reddit, quàm accéperat; facit mala quæ potest; minátur et quæ fácere non potest. Ecce injúriam suscípiens Dóminus non iráscitur, non contumeliósa verba respondet. Qui si eisdem ista dicéntibus respondére voluisset, Dæmónium vos habétis, verum profectò díceret; quia nisi impléti essent dæmónio, tàm perversa de Deo loqui non possent. Sed acceptâ injúriâ, étiam quod verum erat dícere Véritas nóluit; ne non dixisse veritátem, sed provocátus contuméliam reddidisse viderétur. Ex qua re quid nobis innúitur, nisi ut eo témpore quo à próximis ex falsitáte contumélias accípimus, eórum étiam vera mala taceámus, ne ministérium justæ correptiónis in arma vertámus furóris.

℟. Qui ex Deo est, verba Dei audit: * Proptéreà vos non audítis, quia ex Deo non estis. ℣. Misit Dóminus ad vos omnes servos suos Prophétas, et non audistis: * Proptéreà. *Joan.* 8. *Jerem.* 25.

Lectio ix.

SEd quia quisquis Dei zelo úritur, à pravis homínibus dehonestátur, in semetipso nobis Dóminus patiéntiæ præbuit exemplum, qui ait: Sed honorífico Patrem meum, et vos inhonorastis me. Sed quid nobis ad ista faciendum sit, adhùc exemplo nos ádmonet, cùm subjungit: Ego autem non quæro glóriam meam; est qui quærat, et júdicet. Scimus certè quòd scriptum est: Quia Pater omne judícium dedit Fílio; et tamen ecce idem Fílius injúrias accípiens, glóriam suam non quærit. Illátas contumélias Patris judício reservat; ut nobis profectò insínuet quantùm nos esse patientes debémus, dùm se adhùc ulcisci non vult et ipse qui júdicat.

℟. Judæi dixérunt Jesu: Nonnè benè dícimus nos quia Samaritánus es tu, et dæmónium habes? Respondit Jesus: * Ego dæmónium non hábeo, sed honorífico Patrem meum. ℣. Insurrexistis super me ore vestro, et derogastis adversùm me verba vestra. * Ego. *Repetitur* ℟. *usquè ad* ℣. *Joan.* 8. *Ezech.* 35.

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum, ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Psalmi ut in Psalterio.

Ant. 1. D. Dixit Jesus: Amen, amen dico vobis, si quis sermónem meum serváverit, mortem non vidébit in ætérnum. *Joan.* 8.

Ant. 6. F. Dixérunt Judæi: Numquid tu major es patre nostro Abraham, qui mórtuus est? et Prophetæ mórtui sunt. Quem teipsum facis? *Joan.* 8.

Ant. 4. E. Si ego glorífico meipsum, glória mea nihil est. Est Pater meus qui glorificat me; et non cognovistis eum. *Joan.* 8.

Canticum, Ecce intélliget, *infrà in Feriis Passionis*, *p.* 262.

Ant. 5. C. Ego novi Patrem meum; et si díxero quia non scio eum, ero símilis vobis mendax: sed scio eum, et sermónem ejus servo. *Joan.* 8.

Ant. 2. D. Abraham pater vester exultávit ut vidéret diem meum; vidit, et gavísus est. *Joan.* 8.

Capitulum. *Deut.* 9.

DOmine Deus, ne dispérdas pópulum tuum, et hæreditátem tuam quam redemisti in magnitúdine tua, quos eduxisti de AEgypto in manu forti. Recordáre servórum tuórum Abraham, Isaac et Jacob: ne aspícias duritiam pópuli hujus.

Hymnus, Dùm, Christe, *ut infrà*, *p.* 263.

℣. Deus rex noster antè sécula, ℟. Operátus est salútem in médio terræ. *Ps.* 73.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Amen, amen dico vobis, ántequàm Abraham fieret, ego sum. *Joan.* 8.

Oratio.

DEus, qui per Unigénitum tuum passum et humiliátum usquè ad mortem, antíqui hostis contrivísti supérbiam; da fidélibus tuis, et quæ ipse propter nos pértulit, dignè recólere, et adversa ómnia ejus exemplo patienter toleráre: Qui tecum vivit et regnat, etc.

AD PRIMAM.

Ant. 1. D. Dixit Jesus.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2. *Non dicitur* Glória Patri.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Dixérunt Judæi.

Capitulum. *Rom.* 15.

UNusquisque vestrúm próximo suo pláceat in bonum ad ædificatiónem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est: Impropéria improperántium tibi cecidérunt super me.

℟. *br.* Exurge, Deus, * Júdica causam tuam. Exurge. ℣. Memor esto *

improperiórum tuórum ; * Júdica. ℟. Exurge. *Ps.* 73.

℣. Exprobravérunt inimíci tui , Dómine ; ℟. Exprobravérunt commutatiónem Christi tui. *Ps.* 88.

AD SEXTAM.

Ant. 4. E. Si ego.

CAPITULUM. *Hebr.* 5.

CHristus in diébus carnis suæ preces supplicationesque ad eum qui possit illum salvum fácere à morte , cum clamóre válido et lácrymis ófferens , exaudítus est pro sua reveréntia.

℟. *br.* Deus meus , éripe me * De manu peccatóris. Deus. ℣. Et de manu contrà legem agentis , * et iníqui , * De manu. ℟. Deus. *Ps.* 70.

℣. Illustra fáciem tuam super servum tuum : ℟. Dómine , non confundar , quóniam invocávi te. *Ps.* 30.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Abraham.

CAPITULUM. *Hebr.* 11.

FIde óbtulit Abraham Isaac cùm tentarétur : et unigénitum offerébat , qui suscéperat repromissiónes ; ad quem dictum est : Quia in Isaac vocábitur tibi semen ; árbitrans quia et à mórtuis suscitáre potens est Deus : undè eum et in parábolam accépit.

℟. *br.* Quis dabit ex Sion salutáre Israel ? * Exultábit Jacob. Quis. ℣. Cùm avérterit Deus * captivitátem plebis suæ , * Exultábit. ℟. Quis. *Ps.* 52.

℣. Congregáte Dómino sanctos ejus , ℟. Qui órdinant testamentum ejus super sacrifícia. *Ps.* 49.

AD VESPERAS.

Ant. 4. d. QUem contestábor ut áudiat ? Ecce incircumcisæ aures eórum , et audíre non possunt. *Jerem.* 6.

Ant. 6. F. Ecce verbum Dómini factum est eis in oppróbrium : idcircò laborávi sústinens. *Jerem.* 6.

Ant. 8. G. Omnes subsannant me ; quia jam olim loquor , vocíferans iniquitátem. *Jerem.* 20.

Ant. 7. b. Dixérunt : Veníte , percutiámus eum linguâ , et non attendámus ad universos sermónes ejus. *Jerem.* 18.

Ant. 3. a. Vidisti , Dómine , omnem furórem , universas cogitatiónes eórum adversùm me. *Thren.* 3.

CAPITULUM. *Jerem.* 20.

AUdívi contumélias multórum , et terrórem in circúitu : Persequímini , et persequámur eum , ab ómnibus viris qui erant pacífici mei , et custodientes latus meum , si quómodò decipiátur ; et prævaleámus adversùs eum , et consequámur ultiónem ex eo. Dóminus

autem mecum est quasi bellátor fortis.

Hymnus, Vexilla regis, *ut infrà*, *p.* 265.

℣. Intende ánimæ meæ, et líbera eam, Dómine: ℟. Propter inimícos meos éripe me. *Ps.* 68.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Tulérunt lápides, ut jácerent in Jesum: Jesus autem abscondit se, et exívit de templo. *Joan.* 8.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut infrà in Feriis hujus temporis, omissis Precibus.*

FERIIS

PER HEBDOM. PASSIONIS, *et usquè ad Feriam quintam in Cœna Domini.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui passus est pro nobis, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2. *Ps.* Veníte, *p.* 2, *sine* Glória Patri, *in cujus loco repetitur Invitatorium.*

HYMNUS.

OPpróbriis, Jesu, satur,
Ligni fatiscens póndere,
Ferále, verus Isaac,
Mactandus ascendis jugum.

Clavis statim trabálibus,
Fixus manus, fixus pedes,
Sublíme terris ómnibus
Attólleris spectáculum.

In nos ô æterni Patris
Incomprehensa cáritas!
Insons cruentæ Filius
Pro sóntibus morti datur.

Illo lavári sánguine
Opórtuit mundi scelus;
Talem sevéra Núminis
Poscébat ira víctimam.

Crux débitæ nos vínculo
Damnatiónis éximit;
Et pacis æterno ligat
Terras polumque fœdere.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natóque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

Psalmi de Psalterio. Antiphonæ et ℣. ut suprà in Dominica: scilicèt Feriâ II. IV. et VI. ut in I. Nocturno Dominicæ præcedentis; Feriâ III. V. et Sabbato, ut in II. Nocturno.

Lectiones infrà in qualibet Feria. Duo priora ℟℟. ex præcedenti Dominica: scilicèt Feriâ II. IV et VI. è I. Nocturno; Feriâ III. V. et Sabbato è II. Nocturno; ut notatur in qualibet Feria.

℟. *iij. erit Evangelicum.*

℣. *Sacerd.* Laudans invocábo Dóminum, ℟. Et ab inimícis meis salvus ero. *Ps.* 17.

AD LAUDES.

Psalmi de Psalterio cum Cantico sequenti, sub unica Ant. 2. D. Sicut Móyses.

CANTICUM. *Is.* 52 et 53. *Prophetia de Christo passuro.*

ECce intélliget servus meus, * exaltábitur, et elevábitur et sublímis erit valdè.

Sicut obstupuérunt super te multi, * sic inglórius erit inter viros aspectus ejus, et forma ejus inter fílios hóminum.

Iste asperget gentes multas; * super ipsum continébunt reges os suum:

Quia quibus non est narrátum de eo, vidérunt; * et qui non audiérunt, contempláti sunt.

Quis crédidit audítui nostro? * et bráchium Dómini cui revelátum est?

Et ascendet sicut virgultum coràm eo, * et sicut radix de terra sitienti.

Non est spécies ei, neque decor; * et vídimus eum, et non erat aspectus, et desiderávimus eum:

Despectum, et novíssimum virórum, * virum dolórum, et scientem infirmitátem:

Et quasi abscónditus vultus ejus, et despectus; * undè nec reputávimus eum.

Verè languóres nostros ipse tulit, * et dolóres nostros ipse portávit.

Hìc non dicitur Glória Patri, *sed ejus loco versiculus sequens:*

Miserére nostrî, Dómine, * quia peccávimus antè te. *Bar.* 3.

Ant. Sicut Móyses exaltávit serpentem in deserto, ita exaltári oportet Fílium hóminis. *Joan.* 3.

Capitulum. *Jerem.* 11.

Cogitavérunt super me consília, dicentes: Mittámus lignum in panem ejus, et eradámus eum de terra vivéntium, et nomen ejus non memorétur ámpliùs.

Hymnus.

Dum, Christe, confixus cruci
Agis suprémos spíritus,
Fac nos salúbri fígere
Intenta ligno lúmina.

Anguis venéno pérfidi
Inflicta nobis vúlnera,
Pendentis è celsa trabe
Sanábit aspectus Dei.

Hìc nos olympo párturis,
Hìc Mártyres formas tuos;
Hìc último sanctam fidem
Fundas amóris pígnore.

Hìnc cuncta terrárum, suo
Regnátor ut sedens throno,
Utrinquè protensæ manûs
Virtúte divínâ trahis.

Nos ergò cœlestis thronum
Sinas adíre grátiæ,
Pedemque complexos crucis
Tuo rigári sánguine.

O spes salútis ómnium,
Crux vera mundi glória,
Infixa semper hæreas
Imisque regnes córdibus.

Qui Fílium tradit, Patri,
Natóque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram

Succendis aram, Spíritus. Amen.

℣. Líbera me à persequéntibus me ; ℟. Quia confortáti sunt super me. *Ps.* 141.

Ad Benedictus, *Ant. ut in qualibet Feria.*

Deindè dicuntur Preces flexis genibus, ut suprà in Feriis Quadrag. p. 140.

Oratio, ut in qualibet Feria, post Ant. ad Benedictus.

Ab hac die non fiunt Suffragia in Laudibus, nec etiam in Vesperis.

AD HORAS.

Hymni ut in Feriis Quadragesimæ, præter Doxologiam, cujus loco dicitur sequens

Doxologia.

Qui Fílium tradit, Patri, Natóque sit laus víctimæ : Par sit tibi laus, qui sacram Succendis aram, Spíritus. Amen.

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Deus salvátor meus, de iniquitáte liberábis me ; quia circumdedérunt me contritiónes mortis. 2. *Reg.* 22.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr.* 2. * Miserére nobis. *Non dicitur* Glória Patri, *sed repetitur* ℟. Christe, etc.

Cetera ut in Feriis Quadragesimæ, p. 143.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Dómine, recordáre meî, et tuére me ab his qui persequuntur me. *Jerem.* 15.

CAPITULUM. *Jerem.* 18.

FOdérunt fóveam ut cáperent me ; et láqueos abscondérunt pédibus meis : tu autem, Dómine, scis omne consílium eórum adversùm me in mortem.

℟. *br.* Custódi me, Dómine, * De manu peccatóris. Custódi. ℣. Et ab homínibus iníquis * éripe me ; * De. *Non dicitur* Glória, *sed repet.* ℟. Custódi. *Ps.* 139.

℣. Custódi me à láqueo quem statuérunt mihi, ℟. Et à scándalis operántium iniquitátem. *Ps.* 140.

Preces, flexis genibus, ut in Feriis Quadrag. p. 147.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. Vidisti, Dómine, iniquitátem illórum adversùm me : júdica judícium meum. *Thren.* 3.

CAPITULUM. *Thren.* 3.

AUdisti lábia insurgéntium mihi, et meditatiónes eórum adversùm me totâ die. Sessiónem eórum, et resurrectiónem eórum vide : ego sum psalmus eórum.

℟. *br.* Propter inimícos meos, * Éripe me, Dómine. Propter. ℣. Tu scis impropérium meum, * et confusiónem meam : * Éripe. ℟. Propter. *Ps.* 68.

℣.

℣. Totâ die verba mea execrabantur: ℟. Adversùm me omnes cogitatiónes eórum in malum. *Ps.* 55.

Preces, flexis genibus, p. 147.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Ómnes inimíci mei audiérunt malum meum: lætáti sunt, quóniam tu fecísti. *Thren.* 1.

CAPITULUM. *Jerem.* 18.

ATtende, Dómine, ad me; et audi vocem adversariórum meórum. Numquid rédditur pro bono malum, quia fodérunt fóveam ánimæ meæ?

℟. *br.* Príncipes * Persecúti sunt me gratìs. Príncipes. ℣. Et à verbis tuis * formidávit cor meum. * Persecúti. ℟. Príncipes. *Ps.* 118.

℣. Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; ℟. Quóniam sequébar bonitátem. *Ps.* 37.

Preces, flexis genibus, p. 147.

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio sub sola Antiphona sequenti.

Ant. 7. b. Si exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad meipsum. *Joan.* 12.

CAPITULUM. *Jerem.* 18.

REcordáre, Dómine, quòd stéterim in conspectu tuo, ut lóquerer pro eis bonum, et avérterem indignatiónem tuam ab eis.

HYMNUS.

VExilla Regis pródeunt;
Fulget Crucis mystérium,
Quo carne carnis Cónditor
Suspensus est patíbulo.

Quo vulnerátus ínsuper
Mucróne diro lánceæ,
Ut nos laváret crímine,
Manávit undâ et sánguine.

Impléta sunt quæ cóncinit
David fidélis cármine,
dicens: In natiónibus
Regnávit à ligno Deus.

Arbor decóra et fúlgida,
Ornáta Regis púrpurâ,
Electa digno stípite
Tàm sancta membra tángere.

Beáta cujus bráchiis
Secli pependit prétium,
Statéra facta córporis,
Prædamque tulit tártari.

O Crux, ave, spes única;
Hoc Passiónis témpore
Auge piis justítiam,
Reisque dona véniam.

Te, summa Deus Trínitas,
Collaudet omnis spíritus:
Quos per Crucis mystérium
Salvas, rege per sécula.
Amen.

℣. Captábunt in ánimam Justi, ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Ad Magníficat, *Ant. ut in qualibet Feria.*

Deindè dicuntur Preces flexis genibus, ut in Feriis Quadragesimæ, p. 140.

Oratio, ut in qualibet Feria, post Antiphonam ad Magníficat.

AD COMPLETORIUM.

Omnia ut in Feriis Quadragesimæ, p. 149, excepsit quæ sequuntur.

Ant. 4. A. Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídiè, et sequátur me. *Luc.* 9.

HYMNUS.

QUi noctis in siléntio
Te, Christe, morti dévoves,
Et immolandus tráderis,
Noctis quiétem cónsecra.

Dùm sub tenébris círcuit
Quærens leo quem dévoret;
Quos in dolóre párturis,
Numquàm relínque fílios.

Hostis quibus repéllitur,
Armis Crucis nos índue;
Et ne labet victória
Adesto dux in prælio.

Qui Fílium tradit Patri,
Natóque sit laus víctimæ:
Par sit tibi laus, qui sacram
Succendis aram, Spíritus.
Amen.

In ℣. *br.* In manus, *non dicitur* Glória Patri, *sed post reclamationem statìm repetitur*, ℣. In manus.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. C. Mihi absit gloriári nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Galat.* 6.

FERIA SECUNDA.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 4.

ET nunc Israel audi præcepta et judícia, quæ ego dóceo te, ut fáciens ea, vivas, et ingrédiens possídeas terram, quam Dóminus Deus patrum vestrórum datúrus est vobis. Non addétis ad verbum, quod vobis loquor, nec auferétis ex eo: custodíte mandáta Dómini Dei vestri quæ ego præcípio vobis. Oculi vestri vidérunt ómnia quæ fecit Dóminus contrà Beélphegor, quómodò contríverit omnes cultóres ejus de médio vestrî. Vos autem qui adhærétis Dómino Deo vestro, vívitis universi usquè in præsentem diem. Scitis quòd docúerim vos præcepta atque justítias, sicut mandávit mihi Dóminus Deus meus: sic faciétis ea in terra, quam possessúri estis, et observábitis et implébitis ópere. Hæc est enim vestra sapiéntia, et intellectus coràm pópulis, ut audientes universa præcepta hæc, dicant: En pópulus sápiens et intélligens, gens magna. Nec estália nátio tàm grandis, quæ hábeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus noster adest

cunctis obsecratiónibus nostris.

℟. Sument, *p.* 255.

Lectio ij.

QUæ est enim ália gens sic ínclyta ut hábeat cæremónias, justaque judícia, et universam legem, quam ego propónam hódiè antè óculos vestros? Custódi igitur temetipsum, et ánimam tuam sollícitè. Ne obliviscáris verbórum, quæ vidérunt óculi tui, et ne éxcidant de corde tuo cunctis diébus vitæ tuæ. Docébis ea fílios ac nepótes tuos, à die in quo stetisti corám Dómino Deo tuo in Horeb, quandò Dóminus locútus est mihi, dicens: Cóngrega ad me pópulum, ut áudiant sermónes meos, et discant timére me omni témpore quo vivunt in terra, doceantque fílios suos. Et accessístis ad radíces montis, qui ardébat usquè ad cœlum, erantque in eo ténebræ, et nubes, et calígo. Locutusque est Dóminus ad vos de médio ignis. Vocem verbórum ejus audístis, et formam pénitùs non vidístis. Et ostendit vobis pactum suum quod præcépit ut facerétis, et decem verba quæ scripsit in duábus tábulis lapídeis. Mihíque mandávit in illo témpore ut docérem vos cæremónias et judícia, quæ fácere deberétis in terra, quam possessúri estis. Custodíte igitur sollícite ánimas vestras.

℟. Mense primo, *p.* 255.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore, misérunt Príncipes et Pharisæi ministros, ut aprehénderent Jesum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 31. *n.* 8 *et* 9.

PRíncipes illi, audítâ multitúdinis fide, et eo múrmure quo Christus glorificabátur, misérunt ministros, ut apprehénderent eum. Quem apprehénderent? Adhùc nolentem? Quia ergò non póterant apprehéndere nolentem, missi sunt ut audírent docentem. Quid docentem? Dicit ergò Jesus: Adhùc módicum tempus vobiscum sum. Quod modò vultis fácere, factúri estis; sed non modò, quia modò nolo. Quarè adhùc modò nolo? Quia adhùc módicum tempus vobiscum sum; et tunc vado ad eum qui me misit. Implére débeo dispensatiónem meam, et sic pervenire ad passiónem meam. Quærétis me, et non inveniétis; et ubi sum ego, vos non potestis veníre. Hic jam resurrec-

tiónem suam prædixit : noluérunt enim agnóscere præsentem , et pósteà quæsiérunt, cùm vidérunt in eum multitúdinem jam credentem.

℟. Adhùc módicum tempus vobiscum sum : et vado ad eum qui me misit. * Quærétis me , et non inveniétis : et ubì ego sum , vos non potestis veníre. ℣. Quia despexistis omne consílium meum , et increpatiónes meas neglexistis ; ego quoque subsannábo. * Quærétis me. *Joan.* 7. *Prov.* 1.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Si quis sitit , véniat ad me , et bibat. *Joan.* 1

Oratio.

IMplorámus in jejúnio , Dómine, misericórdiam tuam ; ut te , qui fons bonitátis es , toto desidério sitientes , caritátis tuæ abundántiâ repleámur : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Qui credit in me , sicut dicit Scriptúra, flúmina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. *Joan.* 7.

Oratio.

CLamántium ad te , quæsumus , Dómine , preces dignanter exaudi ; ut sicut Ninivítis in afflictióne pósitis pepercisti , ita et nobis in præsenti tribulatióne succurras : Per Dóminum nostrum Jesum Christum , etc.

FERIA TERTIA.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 6.

HAEc sunt præcepta , et cæremóniæ , atque judícia , quæ mandávit Dóminus Deus vester ut docérem vos , et faciátis ea in terra ad quam transgredímini possidendam ; ut tímeas Dóminum Deum tuum , et custódias ómnia mandáta et præcepta ejus , quæ ego præcípio tibi , et fíliis , ac nepótibus tuis , cunctis diébus vitæ tuæ , ut prolongentur dies tui. Audi , Israel , et observa ut fácias quæ præcépit tibi Dóminus , et benè sit tibi , et multiplicéris ámpliùs , sicut pollícitus est Dóminus Deus patrum tuórum tibi terram lacte et melle manantem. Audi , Israel : Dóminus Deus noster , Dóminus unus est. Díliges Dóminum Deum tuum ex toto corde tuo , et ex tota ánima tua , et ex tota fortitúdine tua. Eruntque verba hæc , quæ ego præcípio tibi hódiè , in corde tuo ; et narrábis ea fíliis tuis , et meditáberis in eis sedens in domo tua , et ámbulans in itínere , dórmiens atque consurgens ; et ligábis ea quasi signum in manu tua , eruntque et movebuntur inter óculos tuos , scribesque ea in límine , et óstiis domûs tuæ.

℟. Réspice, *p.* 257.

Lectio ij.

CUmque introdúxerit te Dóminus Deus tuus in terram pro qua jurávit pátribus tuis Abraham, Isaac et Jacob, et dáderit tibi civitátes magnas et óptimas, quas non ædificasti, domos plenas cunctárum opum, quas non extruxisti, cisternas, quas non fodisti, vinéta et olivéta, quæ non plantasti, et coméderis, et saturátus fúeris; cave diligenter, ne obliviscáris Dómini, qui eduxit te de terra Ægypti, de domo servitútis. Dóminum Deum tuum timébis, et illi soli sérvies, ac per nomen illíus jurábis. Non íbitis post deos aliénos cunctárum Géntium, quæ in circúitu vestro sunt; quóniam Deus æmulátor Dóminus Deus tuus in médio tuî: nequandò irascátur furor Dómini Dei tui contrà te, et áuferat te de superfície terræ. Non tentábis Dóminum Deum tuum, sicut tentasti in loco tentatiónis. Custódi præcepta Dómini Dei tui, ac testimónia et cæremónias, quas præcépit tibi; et fac quod plácitum est et bonum in conspectu Dómini, ut benè sit tibi, et ingressus possídeas terram óptimam, de qua jurávit Dóminus pátribus tuis, ut deléret omnes inimícos tuos coràm te, sicut locútus est.

℟. Deus meus, *p.* 257.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore, ambulábat Jesus in Galilæam: non enim volébat in Judæam ambuláre, quia quærébant eum Judæi interfícere. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 28. *n.* 1. 8 *et* 11.

CHristus manens Deus, accépit hóminem, qui fecit hóminem. Quandò ergò látuit ut homo, non poténtiam perdidisse putandus est, sed exemplum infirmitáti præbuísse. Ille enim quandò vóluit, detentus est; quandò vóluit, occísus est. Sed quóniam futúra erant membra ejus, id est fidéles ejus, qui non habérent illam potestátem quam habébat ipse Deus noster; quòd latébat, quòd se tanquàm ne occiderétur, occultábat, hoc indicábat factúra esse membra sua, in quibus útiquè membris suis ipse erat. Non potest mundus odisse vos. Quid est hoc; nisi, Non potest mundus odisse amatóres suos, falsos testes? Bona enim dícitis quæ mala sunt, et mala quæ bona sunt. Me autem odit, quia ego testimónium perhíbeo

de illo, quia ópera ejus mala sunt. Judæi ergò quærébant eum in die festo; et murmur multum de eo erat in turba. Undè murmur? De contentióne. Quæ fuit conténtio? Quidam enim dicébant: Quia bonus est; álii autem: Non, sed sedúcit turbas. De ómnibus servis ejus intelligendum: hoc dícitur modò. Quicumque enim eminúerit in áliqua grátia spirituáli, profectò álii dicunt: Bonus est; álii: Non, sed sedúcit turbas. Quod dictum est ergò de Dómino, valet ad consolatiónem, de quocumque hoc dictum fúerit Christiáno.

℟. Non potest mundus odísse vos: me autem odit, * Quia ego testimónium perhíbeo de illo, quòd ópera ejus mala sunt. ℣. Os peccatóris super me apertum est; * Quia. *Joan.* 7. *Ps.* 108.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Ascéndite ad diem festum hunc; ego autem non ascendo, quia meum tempus nondùm implétum est. *Joan.* 7.

Oratio.

AUxiliáre, Dómine, pópulo tuo; ut sacræ devotiónis proficiens incrementis, et tuo semper múnere gubernétur; et ad redemptiónis æternæ pertíneat, te ducente, consórtium: Per.

Ad Magníficat.

Ant. 7. ç. Quidam dicébant: Quia bonus est; álii autem dicébant: Non, sed sedúcit turbas. Nemo tamen palàm loquebátur de illo propter metum Judæórum. *Joan.* 7.

Oratio.

SUscipe, miséricors Dómine, súpplicum preces, et secundùm multitúdinem indulgentiárum tuárum ab ómnibus nos absolve peccátis: ut ad ómnia pietátis ópera, te parcente, reparémur; et quos véniâ féceris innocentes, auxílio fácias efficáces: Per.

FERIA QUARTA.

¶ *Si sit* 23 *Martii, anticipatur in hunc diem, è Feria VI. sequenti, Offic. de Compassione B. M.*]

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 9.

AUdi Israel: Tu transgrediéris hódiè Jordánem, ut possídeas natiónes máximas, et fortióres te, civitátes ingentes, et ad cœlum usquè murátas, pópulum magnum atque sublímem, fílios Enacim, quos ipse vidísti et audísti, quibus nullus potest ex adverso resístere. Scies ergò hódiè quòd Dóminus Deus tuus ipse transíbit antè te, ignis dévorans atque consúmens, qui cónterat eos et déleat atque disperdat antè fáciem tuam

velóciter, sicut locútus est tibi. Ne dicas in corde tuo, cùm deléverit eos Dóminus Deus tuus in conspectu tuo: Propter justítiam meam introduxit me Dóminus ut terram hanc possidérem, cùm propter impietátes suas ístæ delétæ sint natiónes. Neque enim propter justítias tuas, et æquitátem cordis tui ingrediéris, ut possídeas terram eárum: sed quia illæ egérunt ímpiè, introeunte te delétæ sunt; et ut compléret verbum suum Dóminus, quod sub juramento pollícitus est pátribus tuis Abraham, Isaac et Jacob. Scito ergò quòd non propter justítias tuas Dóminus Deus tuus déderit tibi terram hanc óptimam in possessiónem, cùm durissimæ cervícis sis pópulus. Memento, et ne obliviscáris quómodò ad iracúndiam provocáveris Dóminum Deum tuum in solitúdine. Ex eo die, quo egressus es ex Ægypto usquè ad locum istum, semper adversùm Dóminum contendisti. Nam et in Horeb provocasti eum, et irátus delére te vóluit, quandò ascendi in montem, ut accíperem tábulas lapídeas, tábulas pacti quod pépigit vobiscum Dóminus; et perseverávi in monte quadraginta diébus ac nóctibus, panem non cómedens, et aquam non bibens. Deditque mihi Dóminus duas tábulas lapídeas scriptas dígito Dei, et continentes ómnia verba quæ vobis locútus est in monte de médio ignis, quandò cóncio pópuli congregáta est.

℣. Sument, *p.* 255.

Lectio ij.

CUmque transissent quadraginta dies, et totidem noctes, dedit mihi Dóminus duas tábulas lapídeas, tábulas fœderis, dixitque mihi: Surge, et descende hinc citò; quia pópulus tuus, quem eduxisti de Ægypto, deseruérunt velóciter viam, quam demonstrasti eis, feceruntque sibi conflátile. Rursùmque ait Dóminus ad me: Cerno quòd pópulus iste duræ cervícis sit; dimitte me ut cónteram eum, et déleam nomen ejus de sub cœlo, et constítuam te super gentem, quæ hâc major et fórtior sit. Cùmque de monte ardente descénderem, et duas tábulas fœderis utrâque tenérem manu, vidissemque vos peccasse Dómino Deo vestro et fecisse vobis vítulum conflátilem, ac deseruisse velóciter viam ejus, quam vobis osténderat, projéci tábulas de mánibus meis, confregíque eas in conspectu vestro. Et pró-

cidi antè Dóminum sicut priùs, quadraginta diébus et nóctibus panem non cómedens, et aquam non bibens, propter ómnia peccáta vestra quæ gessístis contrà Dóminum, et eum ad iracúndiam provocastis: tímui enim indignatiónem et iram illíus, quâ adversùm vos concitátus, delére vos vóluit. Et exaudívit me Dóminus étiam hâc vice.

℟. Mense primo, *p.* 255.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore, facta sunt Encænia in Jerosólymis; et hyems erat. Et ambulábat Jesus in templo, in pórticu Salomónis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 48. *n.* 2.

ENcæniá festívitas erat dedicatiónis templi. Illum enim diem, quo templum dedicátum est, Judæi solémniter celebrábant. Dicébant ei: Quousquè ánimam nostram tollis? Si tu es Christus, dic nobis palàm. Respondit eis Jesus: Loquor vobis, et non créditis: ópera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimónium pérhibent de me; sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. Didicistis quæ sint oves, estóte oves. Oves credendo sunt, oves pastórem sequendo sunt, oves redemptórem non contemnendo sunt, oves per óstium intrando sunt, oves exeundo et páscua inveniendo sunt, oves vitâ æternâ perfruendo sunt. De illis autem óvibus, de quibus dicit Apóstolus: Novit Dóminus qui sunt ejus; et: Quos præscívit, ipsos et prædestinávit; quos autem prædestinávit, ipsos et vocávit; quos autem vocávit, illos et justificávit; quos autem justificávit, ipsos et glorificávit: de óvibus istis nec lupus rapit, nec fur tollit, nec latro intérficit. Secúrus est de número eárum, qui pro eis novit quod dedit.

℟. Opera quæ ego fácio in nómine Patris mei, hæc testimónium pérhibent de me: * Sed vos non créditis, quia non estis ex óvibus meis. ℣. Usquequò détrahet mihi pópulus iste? Quousquè non credent mihi in ómnibus signis quæ feci coràm eis? * Sed. *Joan.* 10. *Num.* 14.

Ad Benedictus.

Ant. 4. a. Oves meæ vocem meam áudiunt: et ego vitam æternam do eis; et non períbunt in æternum. *Joan.* 10.

Oratio.

SAnctificáto hoc jejúnio, Deus, tuórum corda fidélium miserátor

illustra ; et quibus devotiónis præstas affectum, præbe supplicántibus pium benignus audítum : Per Dóminum.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Si mihi non vultis crédere, opéribus crédite ; ut cognoscátis et credátis quia Pater in me est, et ego in Patre. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui misericórdiæ jánuam in te sperántibus patére voluísti, réspice in nos, et miserére nostrî ; ut qui voluntátis tuæ viam, te donante, séquimur, à vitæ nunquàm sémitis deviémus : Per Dóminum.

FERIA QUINTA.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 11.

AMa ítaque Dóminum Deum tuum, et observa præcepta ejus et cæremónias, judícia atque mandáta omni témpore. Cognóscite hódiè quæ ignórant fílii vestri, qui non vidérunt disciplínam Dómini Dei vestri, magnália ejus, et robustam manum, extentumque bráchium, signa et ópera quæ fecit in médio AEgypti Pharaóni regi, et universæ terræ ejus, omníque exercítui AEgyptiórum, et equis ac cúrribus ; quómodò operúerint eos aquæ maris rubri, cùm vos persequerentur, et deléverit eos Dóminus usquè in præsentem diem ; vobisque quæ fécerit in solitúdine donec venirétis ad hunc locum, et Dathan et Abíron fíliis Eliab, qui fuit fílius Ruben, quos aperto ore suo terra absórbuit cum dómibus et tabernáculis, et universa substántia eórum, quam habébant in médio Israel. Oculi vestri vidérunt ómnia ópera Dómini magna quæ fecit, ut custodiátis universa mandáta illíus, quæ ego hódiè præcípio vobis, et possítis introíre, et possidére terram, ad quam ingredímini, multóque in ea vivátis témpore, quam sub juramento pollícitus est Dóminus pátribus vestris, et sémini eórum, lacte et melle manantem.

℟. Réspice, *p.* 257.

Lectio ij.

TErra enim, ad quam ingréderis possidendam, non est sicut terra AEgypti, de qua existi, ubi jacto sémine in hortórum morem aquæ ducuntur irríguæ ; sed montuósa est et campestris, de cœlo expectans plúvias, quam Dóminus Deus tuus semper invísit, et óculi illíus in ea sunt à princípio anni usquè ad finem ejus. Si ergò obediéritis mandátis meis, quæ ego hódiè præcípio vobis, ut

diligátis Dóminum Deum vestrum, et serviátis ei in toto corde vestro, et in toto ánima vestra; dabit plúviam terræ vestræ temporáneam et serótinam, ut colligátis frumentum, et vinum, et óleum, fœnumque ex agris ad pascenda jumenta, et ut ipsi comedátis ac saturémini. Cavéte ne fortè decipiátur cor vestrum, et recedátis à Dómino, serviatisque diis aliénis, et adorétis eos; iratusque Dóminus claudat cœlum, et plúviæ non descendant, nec terra det germen suum, pereatisque velóciter de terra óptima, quam Dóminus datúrus est vobis.

℟. Deus meus, *p.* 257.

Lectio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 7.

IN illo témpore, rogábat Jesum quidam de Pharisæis, ut manducáret cum illo. Et ingressus domum Pharisæi, discúbuit. Et ecce múlier quæ erat in civitáte peccátrix, ut cognóvit quòd accubuisset in domo Pharisæi, áttulit alabastrum unguenti. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 33. *n.* 2.

LIquet, fratres, quòd illícitis áctibus priùs múlier intenta, unguentum sibi pro odóre suæ carnis adhíbuit. Quod ergò sibi túrpiter exhibúerat, hoc jam Deo laudabíliter offerébat. Oculis terréna concupíerat: sed hos jam per pœniténtiam cónterens flebat. Capillos ad compositiónem vultûs exhibúerat; sed jam capillis lácrymas tergébat. Ore superba díxerat; sed pedes Dómini ósculans, hoc in Redemptóris sui vestígia figébat. Quot ergò in se hábuit oblectamenta, tot de se invénit holocausta. Convertit ad virtútum número, número crímina; ut totum serviret Deo in pœniténtia, quidquid ex se Deum contempserat in culpa.

℟. Múlier quæ erat in civitáte peccátrix, áttulit alabastrum unguenti: et * Stans retrò secùs pedes Jesu, lácrymis cœpit rigáre pedes ejus, et capillis suis tergébat; osculabátur pedes ejus, et unguento ungébat. ℣. Nonnè lácrymæ ascendunt usquè ad cœlum? Non discédet, donec Altíssimus aspíciat: * Stans. *Luc.* 7. *Eccli.* 35.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Remittuntur ei peccáta multa, quóniam dilexit multùm. *Luc.* 7.

Oratio.

DEus, qui multùm diligéntibus multa peccáta remittis; infunde

córdibus nostris tui amóris affectum ; ut ab ómnibus peccátis nostris tuâ misericórdiâ liberémur : Per Dóminum.

VESPERAE de sequenti.

FERIA SEXTA.

Fit Officium

DE COMPASSIONE B. M.

Duplex-majus.

¶ *Si hoc Festum occurrat die 25 Martii, anticipatur in Fer. IV. præcedéntem.*]

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, et sic in toto Officio.

Ant. 2. D. Fília pópuli mei, luctum unigéniti fac tibi, planctum amárum. *Jer.* 6.

Ant. 3. a. Lácrymæ ejus in maxillis ejus : non est qui consolétur eam ex ómnibus caris ejus. *Thren.* 1.

Ant. 8. c. Torcúlar calcávit Dóminus vírgini fíliæ Juda, quoniam inváluit inimícus. *Thren.* 1.

Ant. 6. c. Fília Sion oppressa est amaritúdine, et egressus est omnis decor. *Thren.* 1.

Ant. 4. *E.* Ipsa gemens conversa est retrorsùm : depósita est vehementer, non habens consolatórem. *Thren.* 1.

CAPITULUM. *Ruth* 1.

NE vocétis me, Noémi (id est, pulchram :) sed vocáte me, Mara (id est, amáram ;) quia amaritúdine valdè replévit me Omnípotens.

℟. Fília Jerúsalem, numquid rex non est tibi, quia comprehendit te dolor sicut parturiéntem ? * Dole, et sátage quasi partúriens, quia liberáberis ; rédimet te Dóminus. ℣. Nonnè opórtuit pati Christum, et ita intráre in glóriam suam ? * Dole, et sátage. *Mich.* 4. *Luc.* 24.

HYMNUS.

DUm spargit aram sánguine
Jesus salútis hóstia,
Præsens dolóris æmulum
María pectus ímmolat.

Caput cruentum Fílii
Matris corónat vérticem :
Clavis iisdem fígitur
Christus cruci, Christo parens.

O passiónis mútuæ,
Jesu, María, cónscii !
Alterna vobis púlnera
Inferre tandèm párcite.

Quem vos dolétis, noster est
Error, furorque crímínum :
Totum scelus faténtibus
Partem dolóris réddite.

Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Anima mea turbáta est valdè ; ℟. Sed tu, Dómine, úsquequò ? *Ps.* 6.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Cui comparábo te, fília Jerúsalem ?

cui exæquábo te, virgo fília Sion? Magna est enim velut mare contrítio tua: quis medébitur tuî? *Thren.* 2.

Oratio, Da, quæsumus, *ut infrà ad Laudes.*

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Fides tua te salvam fecit, vade in pace. *Luc.* 7.

℣. Captábunt in ánimam Justi, ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Oratio.

DEus, qui non solùm peccántibus véniam tríbuis, sed étiam præmia pœniténtibus impertíris; quod pérpeti malis opéribus promerémur, ineffábili pietáte depelle; ut nos ad tuæ majestátis cultum, et salúbri timóre dispónas, et sancto amóre perdúcas: Per.

COMPLETORIUM, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum crucifixum super quem planxit Mater quasi super unigénitum, * Veníte, adorémus. *Zach.* 12.

Ps. 94, Veníte, *p.* 2, *sine* Glória Patri, *cujus loco repetitur Invitatorium.*

Hymnus, Dùm spargit, *ut suprà, in I. Vesperis.*

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. E. Ego plorans, et óculus meus dedúcens aquas; quia longè factus est à me consolátor. *Thren.* 1.

Ant. 6. c. Dolor meus super dolórem, in me cor meum mœrens. *Jerem.* 8.

Ant. 7. c. Vocem meam audisti, Dómine; ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamóribus. *Thren.* 3.

℣. Ad te clamávi, dùm anxiarétur cor meum; ℟. Quia factus es spes mea, Deus. *Ps.* 60.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 16.

OBserva mensem novárum frugum, et verni primum témporis, ut fácias Phase Dómino Deo tuo; quóniam in isto mense eduxit te Dóminus Deus tuus de AEgypto nocte. Immolabisque Phase Dómino Deo tuo de óvibus, et de bobus, in loco quem elégerit Dóminus Deus tuus, ut habitet nomen ejus ibi. Non cómedes in eo panem fermentátum: septem diébus cómedes absque fermento, afflictiónis panem, quóniam in pavóre egressus es de AEgypto: ut memíneris diéi egressiónis tuæ de AEgypto, ómnibus diébus vitæ tuæ. Non apparébit fermentum in ómnibus términis tuis septem diébus, et non remanébit de cárnibus ejus quod immolátum est vésperè in die primo usquè manè: non póteris immoláre Phase in quálibet úrbium tuárum, quas

Dóminus Deus tuus datúrus est tibi, sed in loco, quem elégerit Dóminus Deus tuus, ut hábitet nomen ejus ibi. Immolábis Phase vésperè ad solis occásum, quandò egressus es de Ægypto. Et coques, et cómedes in loco, quem elégit Dóminus Deus tuus, manèque consurgens vades in tabernácula tua. Sex diébus cómedes ázyma; et in die séptima, quia collecta est Dómini Dei tui, non fácies opus.

℟. Erit in die illa, dicit Dóminus, convertam ómnia cántica vestra in planctum, et * Ponam diem eam quasi luctum unigéniti, et novíssima ejus quasi diem amárum. ℣. Fílius hóminis tradendus est in manus hóminum; et occídent eum. * Ponam. *Amos* 8. *Matth.* 17.

Lectio ij.

SEptem hebdómadas numerábis tibi ab ea die quâ falcem in ségetem míseris. Et celebrábis diem festum hebdomadárum Dómino Deo tuo, oblatiónem spontáneam manûs tuæ, quam ófferes juxtà benedictiónem Dómini Dei tui: et epuláberis coràm Dómino Deo tuo, tu, fílius tuus, et fília tua, servus tuus, et ancilla tua, et Levítes qui est intrà portas tuas, ádvena ac pupillus et vídua, qui morantur vobíscum in loco quem elégerit Dóminus Deus tuus, ut hábitet nomen ejus ibi: et recordáberis quóniam servus fúeris in Ægypto; custodiesque ac fácies quæ præcepta sunt.

℟. Multiplicátæ sunt mihi víduæ Jerúsalem: * Induxi eis super matrem adolescentis vastatórem meridiè; et resíduos in gládium dabo. ℣. Ecce vénient dies in quibus dicent: Beátæ stériles, et ventres qui non genuérunt, et úbera quæ non lactavérunt: * Induxi. *Jerem.* 15. *Luc.* 23.

Lectio iij.

SOlemnitátem quoque tabernaculórum celebrábis per septem dies, quandò collégeris de área et torculári fruges tuas, et epuláberis in festivitáte tua, tu, fílius tuus, et fília, servus tuus et ancilla, Levítes quoque et ádvena, pupillus ac vídua qui intrà portas tuas sunt. Septem diébus Dómino Deo tuo festa celebrábis in loco, quem elégerit Dóminus: benedicetque tibi Dóminus Deus tuus in cunctis frúgibus tuis, et in omni ópere mánuum tuárum, erisque in lætítia. Tribus vícibus per annum apparébit omne masculínum tuum in conspectu Dómi-

ni Dei tui in loco quem elégerit : in solemnitáte Azymórum , in solemnitáte Hebdomadárum , et in solemnitáte Tabernaculórum. Non apparébit antè Dóminum vácuus : sed ófferet unusquisque secundùm quod habúerit juxtà benedictiónem Dómini Dei sui quam déderit ei.

℟. Dedúcant óculi mei lácrymam per noctem et diem , et non táceant ; * Quóniam contritióne magnâ contríta est virgo fília pópuli mei , plagâ pessimâ vehementer. ℣. Si in víridi ligno hæc fáciunt , in árido quid fiet? * Quóniam. *Non dicitur* Glória. *Jerem.* 14. *Luc.* 23.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. *a.* Dóleo super te , decóre nimìs et amábilis. Sicut únicum fílium , ita ego te diligébam. 2. *Reg.* 1.

Ant. 4. a. Fili mi , fili mi , quis mihi dabit ut ego móriar pro te? 2. *Reg.* 18.

Ant. 8. G. Præcipe , Dómine , récipi spíritum meum ; éxpedit enim mihi mori magìs quàm vívere. *Tob.* 3.

℣. Sitívit ánima mea : quàm multipliciter tibi caro mea ? ℟. Adhæsit ánima mea post te. *Ps.* 62.

Absolutio et Benedict. de B. Maria V.

Sermo sancti Bernardi , Abbátis.

Serm. de 12. *Prærog. B. M. V.*

Lectio iv. *n.* 14.

MArtyrium Vírginis tàm in Simeónis prophétia , quàm in ipsa Domínicæ passiónis história commendátur. Pósitus est hic, ait sanctus senex de párvulo Jesu , in signum cui contradicétur ; et tuam ipsíus ánimam (ad Maríam autem dicébat) pertransíbit gládius. Verè tuam , ô beáta Mater , ánimam gládius pertransívit ; alióquin , nónnisi eam pertránsiens , carnem Fílii tui penetráret. Et quidèm postéaquàm emísit spíritum tuus ille Jesus , ómnium quidèm , sed speciáliter tuus ; ipsíus planè non áttigit ánimam crudélis láncea , quæ ipsíus , nec mórtuo parcens cui nocére non posset , apéruit latus , sed tuam útiquè ánimam pertransívit. Ipsíus nimírùm ánima jam ibi non erat ; sed tua planè indè nequíbat avelli. Tuam ergò pertransívit ánimam vis dolóris , ut plusquàm Mártyrem non immérìtò prædicémus , in qua nimírùm corpóreæ sensum passiónis excésserit compassiónis affectus.

℟. Símeon dixit ad Maríam matrem Jesu ; Ecce

pósitus est hic in signum cui contradicétur ; * Et tuam ipsíus ánimam pertransíbit gládius, ut revelentur ex multis córdibus cogitatiónes. ℣. Repléberis cálice mœróris et tristítiæ, et bibes illum, et epotábis usquè ad fæces ; * Et. *Luc.* 2. *Ezech.* 23.

Lectio v. *n.* 15.

AN non tibi plusquàm gládius fuit sermo ille, revérà pertránsiens ánimam, et pertingens usquè ad divisiónem ánimæ et spíritûs : Múlier, ecce fílius tuus ? O commutatiónem ! Joannes tibi pro Jesu tráditur, servus pro dómino, discípulus pro magistro, fílius Zebedæi pro Fílio Dei, homo purus pro Deo verò. Quómodò non tuam affectuosíssimam ánimam pertransíret hæc audítio, quandò et nostra, licèt sáxea, licèt férrea péctora, sola recordátio scindit ?

℟. Sequebátur Jesum turba mulierum quæ plangébant et lamentabantur eum. Et postquàm venérunt in locum Calváriæ, crucifixérunt eum. * Stabat autem juxtà crucem Jesu mater ejus. ℣. Sedérunt in terra, conspersérunt cínere cápita sua, abjecérunt in terram cápita sua vírgines Jerúsalem. * Stabat. *Luc.* 23. *Joan.* 19. *Thren.* 2.

Lectio vj.

NOn miréminí, fratres, quòd María Martyr in ánima fuisse dicátur. Miréturqui non memínerit se audisse Paulum inter máxima géntium crímina memorantem, quòd sine affectióne fuissent. Longè id fuit à Maríæ viscéribus ; longè id sit étiam à sérvulis ejus. Sed fortè quis dicat : Numquid non eum præscíerat moritúrum ? Et indubitanter. Numquid non sperábat contínuò resurrectúrum ? Et fidenter. Super hæc dóluit crucifixum ? Et vehementer. Alióquin, quisnam tu, frater, aut undè tibi hæc sapiéntia, ut miréris plus Maríam compatientem, quàm Maríæ Fílium patientem ? Ille étiam mori córpore pótuit ; ista cómmori corde non pótuit ? Fecit illud cáritas, quâ majórem nemo hábuit : fecit et hoc cáritas, cui post illam símilis áltera non fuit.

℟. Vidit Jesus matrem, et discípulum stantem quem diligébat ; * Et dicit Jesus matri suæ : Múlier, ecce fílius tuus. ℣. Supra modum mater mirábilis bono ánimo ferébat, propter spem quam in Deum habébat, femíneæ cogitatióni masculínum ánimum ínserens. * Et. *Non dicitur* Glória.. *Joan.* 19. 2. *Mach.* 7.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Nemo gáudeat super me desolátam ; ego enim derelicta sum sola, et clamábo ad Altíssimum in diébus meis. *Baruch* 4.

Ant. 2. D. Oculus meus non tácuit, eò quòd non esset réquies, donec respíceret et vidéret Dóminus de cœlis. *Thren.* 3.

Ant. 5. a. Non repellet in sempiternum Dóminus ; quia si abjécit, et miserébitur secundùm multitúdinem miseratiónum suárum. *Thren.* 3.

℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio vij. Cap 19.

IN illo témpore, stabant jutà crucem Jesu mater ejus, et soror matris ejus María Cléophæ, et María Magdaléne. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

De Instit. Virg. C. 7. n. 48.

CLáudite ora, ímpii ; aperíte aures, pii : audíte quid Christus loquátur. Testátur de cruce Dóminus Jesus, et paulísper públicam díffert salútem, ne matrem inhonóram relinquat. Subscríbitur Joannes testamento Christi : legátur matri pudóris defénsio, testimónium integritátis : legátur et discípulo matris custódia, pietátis grátia commendátur. Ex illo suscépit eam discípulus in sua. Non útique Christus faciébat divortium, non María relinquébat virum. Sed cum quo Virgo habitáre debébat, quàm cum eo quem Fílii hærédem, integritátis sciret esse custódem ? Stabat antè crucem mater ; et, fugiéntibus viris, stabat intrépida. Vidéte utrùm pudórem mutáre potúerit mater Jesu, quæ ánimum non mutávit. Spectábat piis óculis Fílii vúlnera, per quem sciébat ómnibus futúram redemptiónem.

℟. Dicit Jesus discípulo quem diligébat : * Ecce mater tua. ℣. Cùm accéperit Deus ánimam meam, honórem habébis matri tuæ ómnibus diébus vitæ ejus : * Ecce. *Joan.* 19. *Tob.* 4.

Lectio viij. *n.* 49.

STabat non degéneri mater spectáculo, quæ non metúeret peremptórem. Pendébat in cruce Fílius, mater se persecutóribus offerébat. Si hoc solùm esset ut antè Fílium prosternerétur, laudandus pietátis affectus, quòd Fílio superstes esse nolébat. Sin verò, ut cum Fílio morerétur, cum eódem gestiébat resúrgere, non ignára mystérii quòd genuisset re-

surrectúrum : simul quæ público úsui impendi mortem Fílii nóverat, præstolabátur si fortè étiam suâ morte público múneri áliquid adderétur. Sed Christi pássio adjutório non éguit, sicut ipse Dóminus longè antè prædixit : Et respexi, et non erat auxiliátor ; et attendi, et nemo suscipiébat : et liberábo eos bráchio meo. Quómodò ergò extorquéri pótuit intégritas Maríæ, quæ, fugiéntibus Apóstolis, supplícia non metuébat, sed ipsa se offerébat perículis ?

℟. Ex illa hora accépit matrem Jesu discípulus in sua. * Erat ferè hora sexta, et ténebræ factæ sunt in universam terram. ℣. Misi repentè terrórem, dicit Dóminus : infirmáta est quæ péperit ; óccidit ei sol, cùm adhùc esset dies. * Erat. *Joan.* 19. *Luc.* 23. *Jerem.* 15.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio ix. Cap. 11.

IN illo témpore, collegérunt Pontífices, et Pharisæi concílium, et dicébant : Quid fácimus ? quia hic homo multa signa facit. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 49. *n.* 26.

DIcébant : Quid fácimus ? nec tamen dicébant : Credámus. Plus enim pérditi hómines cogitábant quómodò nocérent ut pérderent, quàm quómodò sibi consúlerent ne perírent. Et tamen timébant, et quasi consulébant. Dicébant enim : Quid fácimus ? quia hic homo multa signa facit. Si dimíttimus eum sic, omnes credent in eum ; et vénient Románi, et tollent nostrum locum et gentem. Temporália pérdere timuérunt, et vitam æternam non cogitavérunt ; ac sic utrumque amisérunt. Nam et Románi post Dómini passiónem et glorificatiónem tulérunt eis et locum et gentem, expugnando et transferendo ; et illud eos séquitur quod álibi dictum est : Fílii autem regni hujus ibunt in ténebras exterióres.

℟. Omnis turba eórum qui simul áderant ad spectáculum istud, et vidébant quæ fiébant, percutientes péctora sua revertebantur : stabant autem * Noti ejus et mulíeres de longè aspicientes. ℣. Plangent eum planctu quasi super unigénitum, et dolébunt super eum ut in morte primogéniti, * Noti. *Repetitur* ℟. Omnis, *usquè ad* ℣. *Luc.* 23. *Marc.* 15. *Zach.* 12.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Quámdiù ponam consília in ánima

mea , ℟. Dolórem in corde meo per diem ? *Ps.* 12.

AD LAUDES.

Ant. 5. C. O Vos omnes qui transítis per viam , atténdite , et vidéte si est dolor sicut dolor meus. *Thren.* 1.

Ant. 1. *f.* Defecérunt præ lácrymis óculi mei : conturbáta sunt víscera mea. *Thren.* 2.

Ant. 8. c. Attenuáti sunt óculi mei , suspicientes in excelsum : Dómine , vim pátior. *Is.* 38.

Canticum , Ecce intélliget , *ut suprà in Feriis Passionis* , *p.* 262.

Ant. 2. D. Numquid oblivísci potest múlier infantem suum , ut non misereátur fílio úteri sui ? *Is.* 49.

Ant. 4. *d.* Angústia possédit me sicut angústia partúrientis : córrui , cùm audírem , cùm vidérem ; ténebræ stupefecérunt me. *Is.* 21.

CAPITULUM. *Thren.* 1.

VIde , Dómine , quóniam tríbulor , conturbátus est venter meus , subversum est cor meum in memetipsa ; quóniam amaritúdine plena sum.

HYMNUS.

ILlæsa , te , puérpera ,
Non fécerat matrem dolor ;
Nascente quem nescíveras
Orbáta sentis Fílio.
Dùm te salútat últimùm,
Natóque tradit álteri ,
Natumque tradit álterum,
In morte Christum párturis.
Non ejulantem cérnimus ,
Non ungue vellentem comas ,
Silensque plus novit pati
Virtus dolóre fórtior.
¶ Qui natus es de Vírgine,
Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Dùm turbábitur terra , ℟. Deus , in médio ejus , non commovébitur. *Ps.* 45.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. Fortis est ut mors diléctio. Aquæ multæ non potuérunt extínguere caritátem , nec flúmina óbruent illam. *Cant.* 8.

Oratio.

DA , quæsumus , Dómine , córdibus nostris íntimum veræ pietátis affectum ; ut in tui Fílii passióne sanctíssimæ Matri ejus dignè compatientes , salutáris mystérii fructum percípere mereámur: Per eumdem Dóminum.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Collegérunt Pontífices et Pharisæi concílium adversùs Jesum , et dicébant : Quid fácimus ? quia hic homo multa signa facit. *Joan.* 11.

℣. Líbera me à persequéntibus me , ℟. Quia

confortáti sunt super me. *Ps.* 141.

Oratio.

TUæ nos, Dómine, grátiâ pietátis illustra; ut semper in regendis áctibus et móribus potióra probantes, et quod nocet fúgere, et quod prodest elígere, te inspirante, possímus: Per Dóminum.

AD HORAS, in fine Hymnorum, Doxologia: Qui natus es, *supra.*

AD PRIMAM.

Ant. 5. C. O vos omnes.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María Vírgine. *Et non dicitur* Glória Patrí.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *f.* Defecérunt.

CAPITULUM. *Job.* 30.

INterióra mea efferbuérunt absque ulla réquie; prævenérunt me dies afflictiónis: mœrens incedébam.

℟. *br.* Tribulatiónem * Et dolórem invéni. Tribulatiónem. ℣. Circumdedérunt me * dolóres mortis, * Et. *Repetitur* ℟. Tribulatiónem. *Ps.* 114.

℣. Sustínui qui simul contristarétur, et non fuit; ℟. Et qui consolarétur, et non invéni. *Ps.* 68.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Attenuáti sunt.

CAPITULUM. *Thren.* 3.

INundavérunt aquæ super caput meum; dixi: Périi. Invocávi nomen tuum, Dómine, de lacu novíssimo.

℟. *br.* Usquequò, Deus, * Improperábit inimícus? Usquequò. ℣. Irrítat adversárius * nomen tuum in finem? * Improperábit. ℟. Usquequò. *Ps.* 73.

℣. Da impérium tuum púero tuo, ℟. Et salvum fac fílium ancillæ tuæ. *Ps.* 85.

AD NONAM.

Ant. 4. *d.* Angústia.

CAPITULUM. *Jerem.* 4.

VOcem quasi parturiéntis audívi, angústias ut puérperæ. Vox fíliæ Sion intermorientis, expandentisque manus suas: Væ mihi, quia defécit ánima mea.

℟. *br.* Cor meum conturbátum est: * Derelíquit me virtus mea. Cor. ℣. Lumen oculórum meórum, * et ipsum non est mecum: * Derelíquit. ℟. Cor. *Ps.* 37.

℣. Tribulatiónem meam antè Dóminum pronúntio, ℟. In deficiendo ex me spíritum meum. *Ps.* 141.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. D. FEcit Dóminus quæ cogitávit, complévit sermónem suum, et non pepercit, et lætificávit super te inimícum. *Thren.* 2.

Ant. 2. D. Plausérunt super te mánibus omnes transeuntes per viam: sibilavérunt, et movérunt caput. *Thren.* 2.

Ant. 7. *d.* Consurge, fília Sion; effunde sicut aquam cor tuum antè conspectum Dómini: leva ad eum manus tuas. *Thren.* 2.

Ant. 8. c. Persecútus est te inimícus tuus; sed citò vidébis perditiónem ipsíus, et super cervíces ipsíus ascendes. *Baruch* 4.

Ant. 6. F. Nocentes períbunt qui te vexavérunt; et exultátio multitúdinis erit in luctum. *Baruch* 4.

CAPITULUM. *Jerem.* 15.

DIcit Dóminus: Si non relíquiæ tuæ in bonum, si non occurri tibi in témpore afflictiónis, et in tempore tribulatiónis adversùs inimícum.

Hymnus, Dùm spargit aram, *suprà*, *p.* 275.

℣. Quandò consoláberis me, Dómine? ℟. Quandò fácies de persequéntibus me judícium? *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Animæquior esto: exhortátur enim te, qui te nominávit; et qui gratuláti sunt in tua ruína, punientur. *Baruch* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Pro Commem. Feriæ.

Ant. Ab illo die cogitavérunt ut interfícerent Jesum. Jesus ergò jam non in palàm ambulábat apud Judæos, sed ábiit in regiónem juxtà desertum cum discípulis suis. *Joan.* 11.

℣. Captábunt in ánimam Justi, ℟. Et sánguinem innocentem condemnábunt. *Ps.* 93.

Oratio.

MIserére, Dómine, deprecantis Ecclésiæ, et inclinántibus tibi sua corda propitiátus intende; ut quos unigéniti Fílii tui morte redemisti, nec peccátis fieri permittas obnóxios, nec ópprimi patiáris adversis: Per.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Ad vésperum demorábitur fletus, et ad matutínum lætítia. *Ps.* 29.

Hymnus, Virgíneis titulis, *ut in Officio B. M. in Sabbato.*

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Post tempestátem tranquillum facis, Dómine; et post lacrymatiónem et fletum, exultatiónem infundis. Sit nomen tuum, Deus Israel, benedictum in sécula. *Job.* 3.

SABBATO
ANTE PALMAS.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 17.

SI difficile et ambíguum apud te judícium esse perspéxeris inter sánguinem et sánguinem, causam et causam, lepram et lepram, et júdicum intrà portas tuas víderis verba variári; surge, et ascende ad locum, quem elégerit Dominus Deus tuus. Veniesque ad sacerdótes Levítici géne-

ris, et ad júdicem, qui fúerit illo témpore; quæresque ab eis, qui indicábunt tibi judícii veritátem. Et fácies quodcumque díxerint qui præsunt loco, quem elégerit Dóminus, et docúerint te juxtà legem ejus; sequerisque sententiam eórum, nec declinábis ad déxteram neque ad sinistram. Qui autem superbíerit, nolens obedíre sacerdótis império, qui eo témpore ministrat Dómino Deo tuo, et decréto júdicis, moriétur homo ille, et áuferes malum de Israel: cunctusque pópulus áudiens timébit, ut nullus deinceps intumescat supérbiâ.

℟. Réspice, *p.* 257.

Lectio ij. Cap. 18.

PRophétam de gente tua et de frátribus tuis sicut me, suscitábit tibi Dóminus Deus tuus: ipsum áudies, ut petísti à Dómino Deo tuo in Horeb, quandò cóncio congregáta est, atque dixísti: Ultrà non áudiam vocem Dómini Dei mei, et ignem hunc máximum ámpliùs non vidébo, ne móriar. Et ait Dóminus mihi: Benè ómnia sunt locúti. Prophétam suscitábo eis de médio fratrum suórum símilem tuî; et ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ad eos ómnia quæ præcépero illi: qui autem verba ejus, quæ loquétur in nómine meo, audíre nolúerit, ego ultor exístam. Prophéta autem qui arrogántiâ depravátus volúerit loqui in nómine meo, quæ ego non præcépi illi ut díceret, aut ex nómine alienórum deórum, interficiétur. Quòd si tácitâ cogitatióne respónderis: Quómodò possum intellígere verbum, quòd Dóminus non est locútus? Hoc habébis signum: Quòd in nómine Dómini prophéta ille prædíxerit, et non evénerit, hoc Dóminus non est locútus, sed per tumórem ánimi sui prophéta confinxit; et idcircò non timébis eum.

℟. Deus meus, *p.* 257.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo témpore, cogitavérunt príncipes Sacerdótum ut et Lázarum interfícerent; quia multi propter illum abíbant ex Judæis, et credébant in Jesum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 50. *n.* 14.

VIso Lázaro resuscitáto, quia tantum miráculum Dómini tantâ erat evidéntiâ diffamátum, tantâ manifestatióne declarátum, ut non possent vel occultáre

quod factum est, vel negáre ; quid invenérunt vidéte : Cogitavérunt autem príncipes Sacerdótum ut et Lázarum interfícerent. O stulta cogitátio, et cæca sævítia ! Dóminus Christus qui suscitáre pótuit mórtuum, non posset occísum ? Quandò Lázaro inferebátis necem, numquid auferebátis Dómino potestátem ? Si áliud vobis vidétur mórtuus, áliud occísus ; ecce Dóminus utrumque fecit ; et Lázarum mórtuum, et seipsum suscitávit occísum.

℟. Adhùc módicùm, lumen in vobis est. * Ambuláte, dùm lucem habétis ; ut non vos ténebræ comprehendant. ℣. Date Dómino Deo vestro glóriam, ántequàm contenebrescat : * Ambuláte. *Joan.* 12. *Jerem.* 13.

Ad Benedictus.

Ant. 1. f. Venit hora, ut clarificétur Fílius hóminis. *Joan.* 12.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, cleméntiam tuam supplíciter exorámus, ut salutáribus jejúniis castigáti, et bonórum óperum exercitatióne mundáti, ad celebrandum Paschále mystérium dignis sénsibus accedámus : Per Dóminum.

¶ *Ab hoc Sabbato inclusivè usquè ad Sabbatum in Albis etiam inclusivè, omittitur lectio Martyrologii, nec dicitur* ℣. Pretiósa, etc. *sed post* Benedicámus Dómino, *statìm dicuntur Preces ad opus manuum, (exceptis diebus à populo festivatis, et triduo antè Pascha.) Omittitur etiam lectio Necrologii toto hoc tempore : fit tamen Suffragium pro Defunctis, sed post Completorium tantùm, excepto triduo antè Pascha.*]

AD VESPERAS.

Psalmi de Psalterio sub sola Antiphona sequenti.

Ant. 6. F. Non capit Prophétam períre extra Jerúsalem. *Luc.* 13.

Capitulum. *Jerem.* 26.

ECce in mánibus vestris sum : fácite mihi quod bonum et rectum est in óculis vestris. Verúmtamen scitóte et cognóscite quòd si occidéritis me, sánguinem innocentem tradétis contrà vosmetipsos, et contrà civitátem istam et habitatóres ejus; in veritáte enim misit me Dóminus ad vos.

℟. Jerúsalem, Jerúsalem, quótiès vólui congregáre fílios tuos ? et noluísti : * Ecce relinquétur vobis domus vestra deserta. Dico enim vobis ; non me vidébitis ámodò, donec dicátis : Benedictus qui venit in nómine Dómini. ℣. Dedi dilectam ánimam meam in manu ini-

micórum ejus : hæréditas mea dedit contrà me vocem , ídeò odívi eam. * Ecce. *Non dicitur* Glória. *Matth.* 23. *Jerem.* 12.

Hymnus, Fando, *p.* 254.

℣. Dixi : Ecce vénio, ℟. Ut fáciam , Deus , voluntátem tuam. *Hebr.* 10.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Jerúsalem, si cognovísses et tu, et quidèm in hac die tua , quæ ad pacem tibi ! nunc autem abscóndita sunt ab óculis tuis. *Luc.* 19.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

Completorium , *ut suprà , in Feriis temporis Passionis, omissis Precibus.*

¶ *A Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis inclusivè, non fit de ullo Festo duplici et suprà ; sed ejus Officium transfertur post Octavam Paschæ.*

De Semiduplici autem et Simplici nulla fit Commemoratio.

DOMINICA PALMARUM.

Duplex-majus.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum qui passus est pro nobis, * Veníte, adorémus. 1. *Petr.* 2.

Ps. 94, Veníte, *p.* 2, *sine* Glória Patri, *sed ejus loco repetitur Invitatorium.*

Hymnus, Oppróbriis, *ut suprà , p.* 262.

Psalmi ut in Psalterio.

Antiph. et ℟℟. *ut suprà in Dominica Passionis.*

IN I. NOCTURNO.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 28.

SI audíeris vocem Dómini Dei tui, ut fácias atque custódias ómnia mandáta ejus , quæ ego præcípio tibi hódie, fáciet te Dóminus Deus tuus excélsiórem cunctis géntibus , quæ versantur in terra. Venientque super te universæ benedictiónes istæ , et apprehendent te ; si tamen præcepta ejus audíeris. Benedictus tu in civitáte , et benedictus in agro. Benedictus fructus ventris tui, et fructus terræ tuæ , fructusque jumentórum tuórum , greges armentórum tuórum , et caulæ óvium tuárum. Benedicta hórrea tua , et benedictæ relíquiæ tuæ. Benedictus eris tu ingrédiens et egrédiens. Dabit Dóminus inimícos tuos , qui consurgunt adversùm te , corruentes in conspectu tuo : per unam viam vénient contrà te , et per septem fúgient à fácie tua.

℟. Sument , *p.* 255.

Lectio ij.

EMittet Dóminus benedictiónem super cellária tua , et super ómnia ópera mánuum tuárum ; benedicetque tibi in terra , quam accéperis. Suscitábit te Dóminus sibi in pópulum sanctum , sicut

jurávit tibi, si custodíeris mandáta Dómini Dei tui, et ambuláveris in viis ejus. Videbuntque omnes terrárum pópuli quòd nomen Dómini invocátum sit super te, et timébunt te. Abundáre te fáciet Dóminus ómnibus bonis, fructu úteri tui, et fructu jumentórum tuórum, fructu terræ tuæ, quam jurávit Dóminus pátribus tuis ut daret tibi. Apériet Dóminus thesaurum suum óptimum, cœlum, ut tríbuat plúviam terræ tuæ in témpore suo; benedicetque cunctis opéribus mánuum tuárum. Et fœnerábis géntibus multis, et ipse à nullo fœnus accípies. Constítuet te Dóminus in caput, et non in caudam; et eris semper suprà, et non subter; si tamen audíeris mandáta Dómini Dei tui, quæ ego præcípio tibi hódiè, et custodíeris et féceris, ac non declináveris ab eis, nec ad déxteram, nec ad sinistram, nec secútus fúeris deos aliénos, neque colúeris eos.

℣. Mense primo, *p.* 255.

Lectio iij.

QUòd si audíre nolúeris vocem Dómini Dei tui, ut custódias et fácias ómnia mandáta ejus et cæremónias, quas ego præcípio tibi hódiè, vénient super te omnes maledictiónes istæ, et apprehendent te. Maledíctus eris in civitáte, maledíctus in agro. Maledíctum hórreum tuum, et maledíctæ relíquiæ tuæ. Maledíctus fructus ventris tui, et fructus terræ tuæ, armenta boum tuórum, et greges óvium tuárum. Maledíctus eris ingrédiens, et maledíctus egrédiens. Mittet Dóminus super te famem et esúriem, et increpatiónem in ómnia ópera tua, quæ tu fácies: donec cónterat te, et perdat velóciter, propter adinventiónes tuas péssimas in quibus reliquísti me. Adjungat tibi Dóminus pestilentiam, donec consúmat te de terra, ad quam ingrediéris possidéndam. Percútiat te Dóminus egestáte, febri et frígore, ardóre et æstu, et áëre corrupto ac rubígine, et persequátur donec péreas. Sit cœlum, quod suprà te est, æneum; et terra, quam calcas, férrea. Det Dóminus imbrem terræ tuæ púlverem, et de cœlo descendat super te cinis, donec conteráris. Tradat te Dóminus corruéntem antè hostes tuos. Per unam viam egrediáris contrà eos, et per septem fúgias, et dispergáris per ómnia regna terræ.

℣. Si sanguis, *p.* 256.

IN II. NOCTURNO.
Sermo sancti Leónis, Papæ.
Serm. 60. *de Pass. Dom.* 12.

Lectio iv. Cap. 1.

DEsideráta nobis, dilectíssimi, et univerſo optábilis mundo, adest festívitas Domínicæ passiónis, quæ nos inter exultatiónes spirituálium gaudiórum silére non pátitur; quia etsi difficile est de eádem solemnitáte sæpiùs dignè aptèque dissérere, non est tamen líberum Sacerdóti, in tanto divínæ misericórdiæ sacramento, fidélis pópuli áuribus subtráhere sermónis offícium: cùm ipsa matéria ex eo quòd est ineffábilis, fandi tríbuat facultátem; nec possit defícere quod dicátur, dùm nunquàm potest satis esse quod dícitur. Quid autem inter ómnia ópera Dei in quibus humánæ admiratiónis fatigátur inténtio, ita contemplatiónem mentis nostræ et oblectat et súperat, sicut pássio Salvatóris? De cujus omnipoténtia quæ ei cum Patre uníus et æquális essséntiæ est, quotiès, ut póssumus, cogitámus, mirabílior nobis fit in Deo humílitas quàm potestas; et difficíliùs cápitur divínæ majestátis exinanítio, quàm servílis formæ in summa provéctio.

℟. Réspice, *p.* 257.

Lectio v. Cap. 3.

CHristus, ut humánum genus vínculis mortíferæ prævaricatiónis absólveret, et sævienti diábolo poténtiam suæ majestátis occúluit, et infirmitátem nostræ humilitátis objécit. Si enim crudélis et superbus inimícus consílium misericórdiæ Dei nosse pótuisset, Judæórum ánimos mansuetúdine pótiùs temperáre, quàm injustis ódiis studuisset accéndere; ne ómnium captivórum amítteret servitútem, dùm nihil sibi debentis perséquitur libertátem. Fefellit ergò illum malignitas sua: íntulit supplicium Fílio Dei, quod cunctis fíliis hóminum in remédium verterétur. Fudit sánguinem justum, qui reconciliando mundo et prétium esset et póculum. Suscépit Dóminus quod secundùm propósitum suæ voluntátis elégit. Admísit in se ímpias manus furéntium, quæ dùm próprio incumbunt scéleri, famulátæ sunt Redemptóri. Cujus étiam circà interfectóres suos tanta erat pietátis affféctio, ut de cruce súpplicans Patri, non se vindicári, sed illis postuláret ignosci.

℟. Deus meus, *p.* 257.

Lectio vj. Cap. 5.

QUod ergò falsi testes, quod cruenti príncipes, quod ímpii Sacerdótes in Dómini Jesu Christi mystério, ignáviâ præsidis, et famulátu imperítæ cohortis egérunt, et detestandum universis séculis, et amplectendum fuit. Crux enim Dómini, sicut in Judæórum erat mente crudélis, ita est in Crucifixi virtúte mirábilis. Furit in unum pópulus, et miserétur ómnium Christus. Quod sævítiâ infertur, potestáte suscípitur, ut licéntia facínoris æternæ opus ímpleat voluntátis. Undè omnis ordo rerum gestárum, quem plenissimè Evangélica narrátio percurrit, ita fidélium est accipiendus audítu, ut salvâ fide actiónum quæ témpore Domínicæ passiónis implétæ sunt, intelligámus non solùm remissiónem peccatórum in Christo complétam, sed étiam formam justítiæ esse propósitam.

℟. Dómine, *p.* 256.

IN III. NOCTURNO.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm appropinquassent Jerosólymis, et venissent Béthphage ad montem Olivéti; tunc Jesus misit duos discípulos, dicens eis: Ite in castellum quod contrà vos est, et statìm inveniétis ásinam alligátam, et pullum cum ea: sólvite, et addúcite mihi. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysostómi.

In Matth. 67.

DUplicem in hoc facto prophetíam, álteram ópere, álteram verbis Jesus adimplet: ópere quidèm, quòd super ásinam séderit; verbis verò, quia scriptum est à Zacharía quòd in ásina sículi rex sedébit. Cùm ígitur id, véluti scriptum est, explesset, altérius ipse prophétiæ dabat inítium, quæ futúra erant ipsis factis significando. Immundárum enim vocatiónem géntium, et quòd in ipsis requiescet, et vénient atque adorábunt eum, res ista significábat: ita prophetíæ prophetía successit. Mihi verò, non idcircò solùm in ásina sedisse vidétur, verùm étiam ut vivendi philosóphiâ nos erudíret. Ita simul, et prophetías adimplébat, et dógmata veritátis plantábat, et vivendi præcepta exemplis præbébat et affirmábat. Régulas enim nobis præbet, ne majóra quàm necessárius usus éxigat, requirámus.

℟. Véniet qui mittendus est, et ipse erit expectá-

tio géntium : * Ligans ad vínecam pullum suum, et ad vítem, ô fili mi, ásinam suam. ℣. Benedictus, qui venit in nómine Dómini, Rex Israel : *Ligans. *Gen.* 49. *Joan.* 12.

Lectio viij.

SEd videámus jam tàm verbórum quàm rerum prophetíam. Quæ ígitur est illa ? Ecce Rex tuus venit tibi mansuétus, ascendens super jugálem et pullum novum. Non currus, ut reges céteri, agens ; non vectigália éxigens, non elátus tumóre, nec satellítibus stipátus ; sed magnam úndiquè monstrans humilitátem. Interrogétur ergò Judæus, quisnam regum ásinâ vectus Jerosólymam intrávit ? Néminem profectò præter Christum dícere posset. Hæc faciébat, ut quemádmodùm díximus, figúris ventúra significáret. Hìc enim Ecclésia et novus pópulus olìm immundus per pullum significátur ; qui, postquàm in eo Jesus quiévit, ab omni sorde liberátus, mundus effectus est. Perpende autem ad amussim imáginem esse conservátam. Discípuli quippè jumenta solvunt ; quóniam et nos, et illi per Apóstolos vocáti, et adducti ad Christum sumus ; et nostra fides in zelum illos deduxit. Idcircò ásina pullum suum sequi perspícitur, quóniam, postquàm in géntibus Christus séderit, tunc et Israelítæ zelantes vénient ; quod Paulus significans, dicébat : Quia cæcitas ex parte Israéli áccidit, quousquè plenitúdo géntium intráret ; et sic omnis Israel salvábitur.

℟. Dixit Jesus : Ite, inveniétis ásinam alligátam, et pullum cum ea : sólvite, et addúcite mihi ; et * Si quis vobis áliquid díxerit, dícite quia Dóminus his opus habet : et confestìm dimittet eos. ℣. Meæ sunt omnes feræ sylvárum, jumenta in móntibus. * Si. *Matth.* 21. *Ps.* 49.

Lectio ix.

HAEc faciébat Jesus, non ut se hâc pompâ ostentáret ; sed partìm ut et prophetíam, ut díximus, impléret, et vitam nostram instrúeret ; partìm ut discípuli horum testes hinc máximè solámen mortis ejus habérent, cùm vidérent in nullo invítum posse violári. Tu verò id étiam admiráre quómodò tàm à Zacharía quàm à David ad unguem ista prædicta fuérunt. Sic ígitur étiam nos faciámus : et laudes cantémus, et vestimenta tradámus iis qui ipsum áfferunt. Quâ enim vénià digni érimus, cùm illó-

rum álii ásinam vestimentis suis, Christi in ea sessúri grátiâ, ornárent, álii indumenta sub pédibus ásinæ stérnerent, si nos nudum ipsum vidéntes, à recónditis pro eo quidquam impéndere nólumus; et cùm illórum álii præcédant, álii subsequántur, nos advenientem repellámus atque contemnámus? Quo putas hæc supplício digna esse? Accédit ad te Dóminus índigens; tu ne supplicántem quidèm audíre vis, sed accúsas et increpas.

℟. Exulta satìs, fília Sion; júbila, fília Jerúsalem: * Ecce Rex tuus véniet tibi justus, et salvátor: ipse pauper, et ascendens super ásinam et super pullum fílium ásinæ. ℣. Invénit Jesus asellum, et sedit super eum, sicut scriptum est: * Ecce. *Repetitur* ℟. Exulta, *usquè ad* ℣. *Zach.* 9. *Joan.* 12.

℣. *Sacerd.* Lætétur Israel in eo qui fecit eum; ℟. Et fílii Sion exultent in Rege suo. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. DIcite fíliæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam et pullum fílium subjugális. *Matth.* 21.

Ant. 1. D. Testimónium perhibébat turba quæ erat cum eo, quandò Lázarum suscitávit à mórtuis: proptéreà et óbviàm venit ei turba, quia audiérunt eum fecisse hoc signum. *Joan.* 12.

Ant. 2. D. Multi autem vestimenta sua stravérunt in via; álii autem frondes cædébant de arbóribus, et sternébant in via. *Marc.* 11.

Canticum, Ecce intelliget, *ut suprà in Feriis Passionis*, *p.* 262.

Ant. 3. a. Cœpérunt turbæ discipulórum gaudéntes laudáre Deum super ómnibus quæ víderant virtútibus, dicentes: Benedictus qui venit Rex in nómine Dómini; pax in cœlo, et glória in excelsis. *Luc.* 19.

Ant. 6. c. Dico vobis: Quia, si hi tacúerint, lápides clamábunt. *Luc.* 19.

CAPITULUM. *Coloss.* 2.

CHirógraphum decréti, quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit Christus de médio, affígens illud cruci; et expólians principátus et potestátes, traduxit confidenter, palàm triumphans illos in semetipso.

Hymnus, Dùm, Christe, *ut suprà*, *p.* 263.

℣. Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Confiteantur tibi pópuli omnes. *Ps.* 66.

Ad Benedictus.

Ant. J. Turbæ quæ præcedébant, et quæ seque-

bantur, clamábant, dicentes: Hosanna, Fílio David: benedictus qui venit in nómine Dómini; hosanna in altíssimis. *Matth.* 21.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui humáno géneri ad imitandum humilitátis exemplum, Salvatórem nostrum carnem súmere et crucem subíre fecisti; concéde propítius, ut et patiéntiæ ipsíus habére documenta, et resurrectiónis consórtia mereámur: Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, etc.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Dícite.

In ℟. *br.* ℣. Qui passus es * pro nobis. 1. *Petr* 2.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Testimónium.

CAPITULUM. *Tob.* 13.

IPse salvábit nos propter misericórdiam suam. Aspícite ergò quæ fecit nobiscum, et cum timóre et tremóre confitémini illi: Regemque seculórum exaltáte in opéribus vestris.

℟. *br.* Afferte Dómino * Glóriam et honórem. Afferte. ℣. Afferte Dómino * glóriam nómini ejus, * Glóriam. ℟. Afferte. *Ps.* 95.

℣. Commoveátur à fácie ejus universa terra; ℟. Dícite in géntibus quia Dóminus regnávit. *Ps.* 95.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Multi.

CAPITULUM. *Isaiæ* 55.

MOntes et colles cantábunt coràm vobis laudem, et ómnia ligna regiónis plaudent manu. Pro saliunca ascendet ábies, et pro urtíca crescet myrtus; et erit Dóminus nominátus in signum æternum quod non auferétur.

℟. *br.* Benedictus qui venit * In nómine Dómini. Benedictus. ℣. Deus Dóminus * illuxit nobis, * In. ℟. Benedictus.

℣. Constitúite diem solemnem in condensis, ℟. Usquè ad cornu altáris. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 6. c. Dico vobis.

CAPITULUM. *Sap.* 10.

DEcantavérunt, Dómine, nomen sanctum tuum, et victrícem manum tuam laudavérunt páriter; quóniam Sapiéntia apéruit os mutórum, et linguas infántium fecit disertas.

℟. *br.* Ex ore infántium et lacténtium, * Perfecisti laudem. Ex ore. ℣. Propter inimícos tuos, * Dómine, * Perfecisti. ℟. Ex ore. *Ps.* 8.

℣. Júvenes et vírgines, senes cum junióribus, ℟. Laudent nomen Dómini. *Ps.* 148.

AD VESPERAS.

Ant. VIdentes príncipes 8. G. Sacerdótum et Scribæ mirabília quæ fecit Jesus, et púeros clamantes in templo, Hosanna Fílio David, indignáti sunt. *Matth.* 21.

Ant. 7. d. Dixérunt ad semetipsos: Vidétis quia nihil proficimus; ecce mundus totus post eum ábiit. *Joan.* 12.

Ant. 2. D. Quærébant Jesum pérdere; et non inveniébant quid fácerent illi. *Luc.* 19.

Ant. 1. g. Ex princípibus multi credidérunt in eum; sed non confitebántur, ut è Synagóga non ejicerentur. *Joan.* 12.

Ant. 4. E. Jam enim conspiráverant Judæi, ut si quis eum confiterétur esse Christum, extra Synagógam fíeret. *Joan.* 9.

CAPITULUM. *Hebr.* 12.

REcogitáte eum qui talem sustínuit à peccatóribus adversùm semetipsum contradictiónem; ut ne fatigémini, ánimis vestris deficientes: nondùm enim usquè ad sánguinem restitístis, adversùs peccátum repugnántes.

Hymnus, Vexilla, *p.* 265.

℣. Dóminus regnávit, irascántur pópuli: ℟. Confiteántur nómini tuo magno. *Ps.* 98.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Pater, salvífica me ex hac hora; sed propterèa veni in horam hanc: Pater, clarífica nomen tuum. *Joan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà in Feriis Passionis, p.* 140, *omissis Precibus.*

FERIA SECUNDA.

¶ *Hâc Feriâ et duabus sequentibus, omnia ut in Feriis Hebdomadæ præcedentis, exceptis his quæ hic habentur propria.*]

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 30.

CUm ergò vénerint super te omnes sermónes isti, benedíctio sive maledíctio, quam propósui in conspectu tuo, et ductus pœnitúdine cordis tui in universis géntibus, in quas dispérserit te Dóminus Deus tuus, et reversus fúeris ad eum, et obedíeris ejus impériis, sicut ego hódiè præcípio tibi, cum fíliis tuis, in toto corde tuo, et in tota ánima tua; redúcet Dóminus Deus tuus captivitátem tuam, ac miserébitur tuî, et rursùm congregábit te de cunctis pópulis in quos te antè dispersit. Si ad cárdines cœli fúeris dissipátus, indè te rétrahet Dóminus Deus tuus, et assúmet, atque introdúcet in terram, quam possedérunt patres tui, et obtinébis eam; et benedícens tibi, majóris

núméri te esse fáciet quàm fuérunt patres tui. Circumcídet Dóminus Deus tuus cor tuum, et cor séminis tui; ut díligas Dóminum Deum tuum in toto corde tuo, et in tota ánima tua, ut possis vívere. Omnes autem maledictiónes has convertet super inimícos tuos, et eos, qui odérunt te et persequuntur. Tu autem revertéris, et áudies vocem Dómini Dei tui, faciesque universa mandáta quæ ego præcípio tibi hódiè; et abundáre te fáciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus mánuum tuárum, in sóbole úteri tui, et in fructu jumentórum tuórum, in ubertáte terræ tuæ, et in rerum ómnium largitáte. Revertétur enim Dóminus, ut gáudeat super te in ómnibus bonis, sicut gavísus est in pátribus tuis; si tamen audíeris vocem Dómini Dei tui, et custodíeris præcepta ejus et cæremónias, quæ in hac lege conscripta sunt, et revertáris ad Dóminum Deum tuum in toto corde tuo, et in tota ánima tua.

℟. Sument, *p.* 255.

Lectio ij.

MAndátum hoc, quod ego præcípio tibi hódiè, non suprà te est, neque procul pósitum, nec in cœlo situm, ut possis dícere: Quis nostrûm valet ad cœlum ascéndere, ut déferat illud ad nos, et audiámus atque ópere compleámus? neque trans mare pósitum, ut causéris, et dicas: Quis ex nobis póterit transfretáre mare, et illud ad nos usquè deferre, ut possímus audíre et fácere quod præceptum est? sed juxtà te est sermo valdè, in ore tuo, et in corde tuo, ut fácias illum. Considera quòd hódiè proposúerim in conspectu tuo vitam et bonum, et è contrário mortem et malum; ut díligas Dóminum Deum tuum, et ámbules in viis ejus, et custódias mandáta illíus ac cæremónias atque judícia, et vivas, atque multíplicet te, benedicatque tibi in terra, ad quam ingrediéris possidendam. Si autem aversum fúerit cor tuum, et audíre nolúeris, atque erróre deceptus adoráveris deos aliénos, et servíeris eis: prædíco tibi hódiè quòd péreas, et parvo témpore moréris in terra ad quam, Jordáne transmisso, ingrediéris possidendam. Testes ínvoco hódiè cœlum et terram, quòd proposúerim vobis vitam et mortem, benedictiónem et maledictiónem. Elige ergò vitam, ut et tu vivas, et

semen tuum ; et díligas Dóminum Deum tuum, atque obédias voci ejus, et illi adhæréas (ipse est enim vita tua, et longitúdo diérum tuórum), ut hábites in terra, pro qua jurávit Dóminus pátribus tuis, Abraham, Isaac et Jacob, ut daret eam illis.

℟. Mense primo, *p.* 255.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 12.

IN illo témpore, Jesus antè sex dies Paschæ venit Bethániam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 50. *n.* 5 *et* 6.

NE putárent hómines phantasma esse factum, quia mórtuus resurrexit, Lázarus unus erat ex recumbéntibus ; vivébat, loquebátur, epulabátur : véritas ostendebátur, infidélitas Judæórum confundebátur. Discumbébat ergò Dóminus cum Lázaro et céteris, ministrábat Martha una ex soróribus Lázari. María verò, áltera soror Lázari, accépit libram unguenti nardi pístici pretiósi, unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis pedes ejus ; et domus impléta est ex odóre unguenti. Factum audívimus, mystérium requirámus. Quæcumque ánima fidélis vis esse, cum María unge pedes Dómini pretióso unguento : unge pedes Jesu ; benè vivendo Domínica sectáre vestígia. Capillis terge : si habes supérflua, da paupéribus, et Dómini pedes tersisti ; capilli enim supérflua córporis videntur. Habes quod agas de supérfluis tuis : tibi supérflua sunt, sed Dómini pédibus necessária.

℟. Dixit Judas, qui erat Jesum traditúrus : Quarè hoc unguentum non væniit trecentis denáriis, et datum est egénis ? * Dixit Jesus : Páuperes semper habétis vobiscum ; me autem non semper habétis. ℣. Locútus est Móyses ad Israel in solitúdine : Non déerunt páuperes in terra habitatiónis tuæ. * Dixit. *Joan.* 12. *Deut.* 15.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. VIde, Dómine, afflictiónem meam, quóniam erectus est inimícus. *Thren.* 1.

Ant. 7. d. Collégit furórem suum in me ; et cómminans mihi, infrémuit contrà me déntibus suis hostis meus. *Job.* 16.

Ant. 8. c. Abjectiónem posuisti me in médio populórum : aperuérunt os suum omnes inimíci. *Thren.* 3.

Canticum, Ecce intélliget, *p.* 262.

Ant. 3. b. Factus sum in derísum omni pópulo meo, cánticum eórum totâ die. *Thren.* 3.

Ant. 4. *E.* Audisti oppróbrium eórum, Dómine, omnes cogitatiónes eórum adversùm me. *Thren.* 3.

Capitulum, *Hymnus et* ℣. *ut suprà*, *p.* 263.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. María unxit pedes Jesu, et extersit capillis suis; et domus impléta est ex odóre unguenti. *Joan.* 12.

Oratio.

LArgíre nobis, Dómine, appropinquante Fílii tui passióne, grátiæ tuæ abundántius auxílium; ut per ópera caritátis, Christi bonum odórem ubíquè diffundámus: Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, *Antiph. de Laudibus*, *quartâ prætermissâ.*

AD VESP. Antiphonæ de Laudibus.

Capitulum, *Hymnus et* ℣. *ut suprà*, *p.* 265.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Mittens hæc múlier unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. *Matth.* 26.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui in tot adversis ex nostra infirmitáte deficimus, intercedente unigéniti Fílii tui passióne, respirémus: Qui tecum vivit, etc.

FERIA TERTIA.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 31.

ABiit ítaque Móyses, et locútus est ómnia verba hæc ad universum Israel; et dixit ad eos: Centum viginti annórum sum hódiè; non possum ultrà égredi et ingredi, præsertim cùm et Dóminus díxerit mihi: Non transíbis Jordánem istum. Dóminus ergò Deus tuus, transíbit antè te: ipse delébit omnes gentes has in conspectu tuo, et possidébis eas; et Jósue iste transíbit antè te, sicut locútus est Dóminus. Facietque Dóminus eis sicut fecit Sehon et Og régibus Amorrhæórum, et terræ eórum, delebitque eos. Cùm ergò et hos tradíderit vobis, simíliter faciétis eis sicut præcépi vobis. Viríliter ágite, et confortámini: nolíte timére, nec paveátis ad conspectum eórum; quia Dóminus Deus tuus ipse est ductor tuus, et non dimittet, nec derelínquet te. Vocavitque Móyses Jósue, et dixit ei coràm omni Israel: Confortáre, et esto robustus; tu enim introdúces pópulum istum in terram, quam datúrum se pá-

tribus eórum jurávit Dóminus, et tu eam sorte dívides. Et Dóminus qui ductor est vester, ipse erit tecum; non dimittet, nec derelinquet te: noli timére, nec páveas.

℟. Réspice, *p.* 257.

Lectio ij.

AIt Dóminus ad Móysen: Ecce propè sunt dies mortis tuæ; voca Jósue, et state in tabernáculo testimónii, ut præcípiam ei. Abiérunt ergò Móyses et Jósue, et stetérunt in tabernáculo testimónii: apparuitque Dóminus ibi in columna nubis, quæ stetit in introítu tabernáculi. Dixitque Dóminus ad Móysen: Ecce tu dórmies cum pátribus tuis, et pópulus iste consurgens fornicábitur post deos aliénos in terra, ad quam ingréditur ut hábitet in ea: ibi derelinquet me, et írritum fáciet fœdus, quod pépigi cum eo. Et irascétur furor meus contrà eum in die illo; et derelinquam eum, et abscondam fáciem meam ab eo, et erit in devoratiónem. Invénient eum ómnia mala et afflictiónes, ita ut dicat in illo die: Verè quia non est Deus mecum, invenérunt me hæc mala. Ego autem abscondam, et celábo fáciem meam in die illo, propter ómnia mala quæ fecit, quia secútus est deos aliénos.

℟. Deus meus, *p.* 257.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo témpore, erat Pascha et ázyma post bíduum: et quærébant summi Sacerdótes et Scribæ quómodò Jesum dolo tenérent, et occíderent. Et réliqua.

Homília sancti Joannis Chrysóstomi.

In Matth. 25. *Hom.* 80.

PRíncipes Sacerdótum eos dicit, qui de princípibus Sacerdótum fúerant. Quod autem consílium cepérunt? Ut occúltiùs eum cáperent atque interfícerent? Utrumque: pópulum enim valdè formidábant, ac ídeò præteríre diem festum volébant, dicentes: Non in die festo. Nam diábolus, ne manifestè pássio extáret, ad áliud tempus rejícere ipsam studébat. Ne tumultus, ínquiunt, fiat in pópulo. Considera valdè ipsos timére, non Deum, neque ne majus scelus esset in ipsa Paschæ celebratióne tàm tetrum fácinus fácere, sed hómines et tumultum. Irâ tamen inflammáti, postéaquàm proditórem invenérunt, commutáti, expectáre non potuérunt, sed in ipsa solemnitáte eum occidérunt.

Quasi enim cæci cupiditáte, furóreque irritáti, quamprímùm sibi facultas data est, peregérunt. Et quamvis ipse nequítiâ illórum dispensando in mélius uterétur, non tamen hinc innóxii facti, propter hanc causam effúgere póterunt supplícium; cùm mille cruciátus ex voluntátis pravitáte mereantur, qui eo témpore quo nóxii étiam solvebantur, innocentem interfícere voluérunt, à quo innúmera et immensa benefícia suscéperant, et qui propter illos gentes intéreà neglígere videbátur.

℟. Quærébant summi Sacerdótes et Scribæ quómodò Jesum dolo tenérent, et occíderent. * Dicébant autem: Non in die festo; ne fortè tumultus fíeret in pópulo. ℣. Qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, et dolos totâ die meditabantur; * Dicébant. *Marc.* 14. *Ps.* 37.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. Dixérunt ímpii: Opprimámus virum justum, quóniam inútilis est nobis, et impróperat nobis peccáta legis. *Sap.* 2.

Ant. 7. *d.* Factus est nobis in traductiónem cogitatiónum nostrárum: gravis est nobis étiam ad videndum. *Sap.* 2.

Ant. 5. a. Tanquàm nugáces æstimáti sumus ab illo; et ábstinet se à viis nostris tanquàm ab immundítiis. *Sap.* 2.

Canticum, Ecce intélliget, *p.* 262.

Ant. 4. E. Contumélià et tormento interrogémus eum, ut sciámus reveréntiam ejus, et probémus patiéntiam illíus. *Sap.* 2.

Ant. 1. g. Hæc cogitavérunt, et erravérunt: excæcávit enim illos malítia eórum. *Sap.* 2.

Capitulum, *Hymnus et* ℣. *ut suprà*, *p.* 263.

Ad Benedictus.

Ant. 3. c. Nemo tollit à me ánimam meam, sed ego pono eam à meipso: et potestátem hábeo ponendi eam, et potestátem hábeo íterùm sumendi eam. *Joan.* 10.

Oratio.

REminíscere miseratiónum tuárum, Dómine, et fámulos tuos æternâ protectióne sanctífica, pro quibus Jesus Christus Fílius tuus spontè se morti trádidit, et Paschále sacrifícium fuso sánguine consummávit: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, etc.

AD HORAS, *Antiph. de Laudibus*, *quartâ prætermissâ.*

AD VESP. Antiphonæ de Laudibus.

IMPRIMERIE TOULOUSE

Capitulum, *Hymnus et* ℣. *ut suprà*, *p.* 265.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Sciens Jesus quia venit hora ejus ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem, cùm dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. *Joan.* 13.

Oratio.

DEus, in cujus præcípuis mirabílibus est humána reparátio, solve ópera diáboli, et mortífera peccáti víncula disrumpe; ut, destructâ malignitáte quæ nócuit, vincat misericórdia quæ redémit: Per Dóminum nostrum.

FERIA QUARTA.

De libro Deuteronómii.

Lectio j. Cap. 34.

AScendit Móyses de campéstribus Moab super montem Nebo, in vérticem Phasga contrà Jéricho; ostenditque ei Dóminus omnem terram Gálaad usquè Dan, et universum Néphthali, terramque Ephraïm et Manasse, et omnem terram Juda usquè ad mare novíssimum, et austrálem partem, et latitúdinem campi Jéricho civitátis palmárum usquè Segor. Dixitque Dóminus ad eum: Hæc est terra, pro qua jurávi Abraham, Isaac et Jacob, dicens: Sémini tuo dabo eam. Vidísti eam óculis tuis, et non transíbis ad illam. Mortuusque est ibi Móyses servus Dómini in terra Moab, jubente Dómino; et sepelívit eum in valle terræ Moab contrà Phogor, et non cognóvit homo sepulcrum ejus usquè in præsentem diem. Móyses centum et viginti annórum erat quandò mórtuus est: non caligávit óculus ejus, nec dentes illíus moti sunt.

℟. Sument, 255.

Lectio ij.

FLeveruntque eum fílii Israel in campéstribus Moab triginta diébus; et compléti sunt dies planctûs lugéntium Móysen. Jósue verò fílius Nun replétus est Spíritu sapiéntiæ, quia Móyses pósuit super eum manus suas. Et obediérunt ei fílii Israel, feceruntque sicut præcépit Dóminus Móysi. Et non surrexit ultrà prophéta in Israel sicut Móyses, quem nosset Dóminus fácie ad fáciem, in ómnibus signis atque portentis, quæ misit per eum, ut fáceret in terra Ægypti Pharaóni, et ómnibus servis ejus, universæque terræ illíus, et cunctam manum robustam, mágnaque mirabília, quæ fecit Móyses coràm universo Israel.

℟. Mense primo, *p.* 255.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 22.

IN illo témpore, appropinquábat dies festus azymórum, qui dícitur Pascha: et quærébant príncipes Sacerdótum et Scribæ, quómodò Jesum interfícerent Et réliqua.

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Comment. in Luc. Lib. 6. *C.* 22.

ABiit Judas, et locútus est cum princípibus Sacerdótum et Magistrátibus quemádmodùm Jesum tráderet eis: et pacti sunt illi pecúniam dare; et spopondit. Et quærébat opportunitátem, ut tráderet illum sine turba. Multi hódiè Judæ scelus, quòd Dóminum ac Magistrum, Deumque suum pecúniâ vendíderit, velut immáne et nefárium exhorrent, nec tamen cavent. Nam cùm pro munéribus falsum contrà quémlibet testimónium dicunt; profectò, quia veritátem pro pecúnia negant, Dóminum pecúniâ vendunt. Ipse enim dixit: Ego sum Véritas. Cùm societátem fraternitátis áliquâ discórdiæ peste commáculant, Dóminum produnt. Nam sicut Joannes Baptista qui non pro Christi confessióne, sed pro defensióne veritátis martyr occúbuit; ídcò tamen pro Christo, quia pro veritáte martyrium suscépit. Ita è contrário, qui caritátis et veritátis jura spernit, Christum útiquè, qui est cáritas et véritas, prodit.

℟. Congregáti sunt príncipes Sacerdótum, et Senióres pópuli in átrium príncipis Sacerdótum; * Et consílium fecérunt ut Jesum dolo tenérent et occíderent. ℣. Príncipes convenérunt in unum adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus; * Et consílium. *Matth.* 26. *Ps.* 2.

AD LAUDES.

Ant. 4. E. FOdérunt fóveam, ut cáperent me, et láqueos abscondérunt pédibus meis. Tu, Dómine, scis omne consílium eórum adversùm me in mortem. *Jerem.* 18.

Ant. 3. c. Despiciébant me, et detrahébant mihi; et quem máximè diligébam, aversátus est me. *Job.* 19.

Ant. 8. c. Et quidèm Fílius hóminis, secundùm quod definítum est, vadit: verúmtamen væ hómini illi per quem tradétur. *Luc.* 22.

Canticum, Ecce intélliget, *p.* 262.

Ant. 6. F. Quòd scriptum est, oportet impléri in me; étenim ea quæ sunt de me, finem habent. *Luc.* 22.

Ant. 2. D. Ecce appropinquávit hora, et Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. *Matth.* 26.

Capitulum, Hymnus et ℣. *ut suprà, p.* 263.

Ad Benedictus.

Ant. 1. f. Quærébat Judas opportunitátem ut tráderet Jesum sine turbis. *Luc.* 22.

Oratio.

PRætende nobis misericórdiam tuam, Dómine, qui ab infidéli discípulo tradi pertulísti; ut ab ejus cæcitáte aliéni, te Salvatórem toto corde agnoscámus, et in tua semper cruce gloriémur: Qui vivis.

AD HORAS, Antiphonæ de Laudibus, quartâ prætermissâ.

Hodiè Vesperæ inchoantur absolutè ab impositione primæ Antiphonæ.

¶ *Officium deinceps usquè ad Pascha dicitur sine* Deus, in adjutórium, *sine* Glória Patri, *sine* Dóminus vobiscum, *sine* Orémus *et sine* Benedicámus.

Nec etiam dicuntur Capitula, ℟℟. brevia et Hymni; neque accinitur jubilus in fine Antiphonarum, usquè ad Vesperas Sabbati in Albis exclusivè.

In fine Psalmorum et Canticorum (nisi aliter notetur), loco Glória Patri, *dicitur Versiculus sequens:*

Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî. *Ps.* 122.]

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria.

Ant. SCitis quia post 8. G. bíduum Pascha fiet, et Fílius hóminis tradétur, ut crucifigátur. *Matth.* 26.

Ant. 3. b. Tempus meum propè est: euntes paráte nobis Pascha, ut manducémus. *Matth.* 26. *Luc.* 22.

Ant. 7. *d.* Ubì est refféctio mea, ubì Pascha cum discípulis meis manducem? *Marc.* 14.

Ant. 6. F. Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobiscum, ántequàm pátiar. *Luc.* 22.

Ant. 1. g. Dico vobis quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. *Luc.* 22.

Continuò imponitur Antiphona in Canticum.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. *duplicanda.* Vos estis qui permansistis mecum in tentatiónibus meis; et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum, ut edátis et bibátis super mensam meam. *Luc.* 22.

Finitâ Antiphonâ, sine Dóminus vobiscum, *et sine* Orémus, *dicitur Oratio sequens:*

REspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua

Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre tormentum; *sub silentio dicitur* Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. Amen. *Et nihil additur, sicque terminantur Horæ usquè ad Vesperas Sabbati sancti.*

¶ *Qui solus recitat Orationem* Réspice, *omittat vocem* Hanc, *et sic triduo seq.*]

Completorium *inchoatur absolutè per Confessionem, scilicèt*, Confíteor Deo omnipoténti, etc. *suprà ad Primam, p.* 143, *et statim dicuntur Psalmi* Cùm invocárem, Qui hábitat, Ecce nunc, *ut in Completorio Dominicæ, p.* 27, *et continuò Cantic.* Nunc dimittis, *in cujus fine tantùm, dicitur Versiculus*, Miserére nostrî, Dómine, * Miserére nostrî, *deindè Oratio*, Réspice, *ut suprà.*

¶ *Tribus Feriis sequentibus, dictis secretò*, Pater, Ave, Credo, *Officium inchoatur absolutè ab impositione Antiphonæ in primum Psalmum. Et in fine cujuslibet Antiphonæ Nocturnorum et Laudum extinguitur unus ex quindecim cereis in loco conspicuo antè vel retrò Altare positis.*]

FERIA QUINTA
in Cœna Domini.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Quarè fremuérunt, *p.* 3.

Motus populorum et principum adversùs Christum Domini.

Ant. 1. g. Astitérunt reges terræ, et príncipes convenérunt in unum adversùs Dóminum, et adversùs Christum ejus.

Ps. Dóminus regit me, *p.* 92.

Mensam in conspectu nostro paravit Deus.

Ant. 6. F. Parasti, Dómine, in conspectu meo mensam adversùs eos qui tríbulant me: et calix meus inébrians quàm præclárus est!

Ps. Júdica me... quóniam, *p.* 57.

Puris moribus ad altare Dei accedendum.

Ant. 8. G. Cum ímpiis non sedébo: lavábo inter innocentes manus meas.

℣. Lavábis me, Dómine; ℟. Et super nivem dealbábor. *Ps.* 50.

Hoc Triduo, post ℣. *cujusque Nocturni*, Pater noster, *dicitur totum secretò Et statìm sine Absolutione et sine Benedictione leguntur Lectiones, in quarum fine non dicitur* Tu autem, Dómine.

Incipit Lamentátio Jeremíæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 1.

QUómodò sedet sola cívitas plena pópulo ? facta est quasi vídua dómina géntium : princeps provinciárum facta est sub tributo. Plorans plorávit in nocte , et lácrymæ ejus in maxillis ejus : non est qui consolétur eam ex ómnibus caris ejus : omnes amíci ejus sprevérunt eam , et facti sunt ei inimíci. Migrávit Judas propter afflictiónem et multitúdinem servitútis ; habitávit inter gentes , nec invénit réquiem : omnes persecutóres ejus apprehendérunt eam inter angústias. Viæ Sion lugent , eò quòd non sint qui véniant ad solemnitátem : omnes portæ ejus destructæ , sacerdótes ejus gementes , vírgines ejus squálidæ , et ipsa oppressa amaritúdine. Facti sunt hostes ejus in cápite , inimíci ejus locupletáti sunt , quia Dóminus locútus est super eam propter multitúdinem iniquitátum ejus : párvuli ejus ducti sunt in captivitátem antè fáciem tribulantis.

℣ Jerúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

[*Sic terminantur hoc triduo Lectiones de Jeremia Propheta , nihil respondendo.*]

℟. Cœnâ factâ , surgit Jesus à cœna , et cœpit laváre pedes discipulórum , et dicit Petro : * Vos mundi estis , sed non omnes ; sciébat enim quisnam esset qui tráderet eum. ℣. Non supergáudeant mihi qui adversantur mihi iníquè , qui odérunt me gratis , et ánnuunt óculis : * Vos. *Joan.* 13. *Ps.* 34.

Lectio ij.

ET egressus est à fília Sion omnis decor ejus : facti sunt príncipes ejus velut aríetes non invenientes páscua ; et abiérunt absque fortitúdine antè fáciem subsequentis. Recordáta est Jerúsalem diérum afflictiónis suæ , et prævaricatiónis ómnium desiderabílium suórum , quæ habúerat à diébus antíquis , cùm cáderet pópulus ejus in manu hostíli , et non esset auxiliátor : vidérunt eam hostes , et derisérunt sábbata ejus. Peccátum peccávit Jerúsalem , propterèa instábilis facta est : omnes qui glorificábant eam , sprevérunt illam , quia vidérunt ignomíniam ejus ; ipsa autem gemens , conversa est retrorsùm. Sordes ejus in pédibus ejus , nec recordáta est finis sui : depósita est vehementer , non habens con-

solatórem : vide , Dómine , afflictiónem meam , quóniam erectus est inimícus. ¶ Jerúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Turbátus est Jesus spíritu , et protestátus est, et dixit : Amen, amen dico vobis , quia unus ex vobis tradet me : * Ecce manus tradentis me mecum est in mensa. ℣. Homo pacis meæ , qui edébat panes meos , magnificávit super me supplantatiónem : * Ecce. *Joan.* 13. *Luc.* 22. *Ps.* 40.

Lectio iij.

MAnum suam misit hostis ad ómnia desiderabília ejus ; quia vidit gentes ingressas sanctuárium suum , de quibus præcéperas ne intrárent in Ecclésiam tuam. Omnis pópulus ejus gemens , et quærens panem , dedérunt pretiósa quæque pro cibo ad refocillandam ánimam : vide , Dómine , et consídera, quóniam facta sum vilis. O vos omnes qui transítis per viam , atténdite , et vidéte si est dolor sicut dolor meus ; quóniam vindemiávit me , ut locútus est Dóminus , in die iræ furóris sui. De excelso misit ignem in óssibus meis , et erudívit me : expandit rete pédibus meis , convertit me retrorsùm : pósuit me desolátam , totâ die mœróre confectam. Vigilávit jugum iniquitátum meárum ; in manu ejus convolútæ sunt , et impósitæ collo meo ; infirmáta est virtus mea : dedit me Dóminus in manu , de qua non pótero súrgere. ¶ Jerúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Fílius hóminis vadit, sicut scriptum est de illo : væ autem hómini illi per quem Fílius hóminis tradétur : * Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille. ℣. Dilexit maledictiónem , et véniet ei ; et nóluit benedictiónem , et elongábitur ab eo : * Bonum. *Repetitur* ℟. Fílius , *usquè ad* ℣. *Matth.* 26. *Ps.* 108.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Ad te , Dómine , clamábo , *p.* 6.

Iniquorum societas fugienda.

Ant. 5. a. Cum operántibus iniquitátem ne perdas me : qui loquuntur pacem cum próximo suo ; mala autem in córdibus eórum.

Ps. Expectans, *cum sua divisione* , *p.* 106.

Inimicos Christi manet confusio.

Ant. 4. A. Confundantur et revereantur simul, qui quærunt ánimam meam , ut áuferant eam.

Ps. Beátus qui intélligit , *p.* 114.

Christus propter nos egenus, morti destinatus.

Ant. 1. *g.* Adversùm me susurrábant omnes inimíci mei : verbum iníquum constituérunt adversùm me.

℣. Pro eo ut me dilígerent, detrahébant mihi; ℟. Ego autem orábam. *Ps.* 108.

Pater noster, *secretò.*

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Hom. I. in. prod. Judæ, et in Pascha. ed. Ben. t. 2. n. 1.

Lectio iv.

HOdiè, dilectíssimi fratres, Dóminus noster Jesus Christus tráditus est : hujus namque diéi vésperâ Judæi, illo comprehenso, abiérunt. Verùm ne contristéris áudiens Christum próditum esse : imò pótiùs contristáre, et acerbè luge non próditum, sed proditórem Judam. Etenim qui próditus est, mundum salvum fecit; próditor verò ánimam suam pérdidit. Qui próditus est, ad déxteram Patris sedet in cœlis : próditor in inferno nunc est, inevitábile ferens supplícium. Hujus causâ luge et ingemisce : hujus causâ lacrymáre; ejus quippè causâ flevit Christus. Nam cùm vidisset eum, inquit, turbátus est, et dixit : Unus ex vobis tradet me.

℟. Jesus, cùm intinxisset panem, dedit Judæ Simónis Iscariótæ, et * Post buccellam introívit in eum sátanas. ℣. Fiat mensa eórum coràm ipsis in láqueum, et in retributiónes, et in scándalum. * Post. *Joan.* 13. *Ps.* 68.

Lectio v. *n.* 5.

ERat olìm Pascha Judáicum, sed nunc solútum est, advenitque spirituále Pascha, quod trádidit Christus. Illis enim manducántibus ac bibéntibus, inquit, accípiens panem, fregit et dixit : Hoc est corpus meum, quod pro vobis frángitur in remissiónem peccatórum. Sciunt ii qui initiáti sunt illa quæ dicuntur. Et rursùs cálicem, dicens : Hic est sanguis meus, qui pro multis effúnditur in remissiónem peccatórum. Aderat Judas, hæc Christo dicente. Hoc est corpus quod vendidisti, Juda, triginta argénteis, pro quo nuper pacta impudenter inìbas cum ímprobis Pharisæis. O Christi benignitátem! O Judæ deméntiam et insániam! Ille namque véndidit illum triginta denáriis : Christus verò póstea non recusávit hunc ipsum sánguinem vénditum vendenti dare in remissiónem peccatórum, si ipse voluisset. Aderat Judas, et sacræ mensæ

párticeps erat. Sicut enim pedes ejus lavit, ut et aliórum discipulórum; ita et sacræ mensæ párticeps ille fuit, ut nullum excusatiónis locum habéret, si in nequítia perseveráret. Omnia enim quæ penes se erant, Dóminus ei tribúerat et protúlerat; ille verò in malo suo propósito mansit.

℟. Accepto Jesus pane, grátias egit, et fregit, et dedit discípulis suis, dicens: Hoc est corpus meum quod pro vobis datur: *Hoc fácite in meam commemoratiónem. ℣. Cùm díxerint vobis fílii vestri: Quæ est ista relígio? dicétis eis: Víctima tránsitûs Dómini est: * Hoc. *Luc.* 22. *Exod.* 12.

Lectio vj. *n.* 6.

SEd tempus demùm est ad terríbilem hanc mensam accedendi. Omnes ítaque accedámus cum congruenti temperántia ac vigilántia. Nullus ultrà Judas esto, nullus ímprobus, nullus venéno infectus, neque ália in ore versans, ália in mente rétinens. Adest Christus; et nunc is qui mensam illam apparávit, hic ipse hanc nunc exornat. Non enim homo est qui facit ut propósita efficiantur corpus et sanguis Christi; sed ipse Christus qui pro nobis crucifixus est. Figúram implens stat sacerdos, verba illa próferens: virtus autem et grátia Dei est. Hoc est corpus meum, inquit. Hoc verbum transformat ea quæ propósita sunt. Ac quemádmodùm vox illa, Créscite et multiplicámini, et repléte terram, semel quidèm proláta est, omni verò témpore natúræ nostræ vim præbet ad filiórum procreatiónem; ita et vox hæc semel proláta in Ecclésiis ad unamquamque mensam ab illo, ad hodiernum usquè tempus, et usquè ad adventum ejus, sacrifícium perfectum éfficit.

℟. Accepto Jesus cálice, grátias agens dedit eis; et bibérunt ex illo omnes. * Et ait Jesus: Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundétur. ℣. Móyses sumptum sánguinem respersit in pópulum, et ait: Hic est sanguis fœderis quod pépigit Dóminus vobiscum. * Et ait. *Repetitur* ℟. Accepto, *usquè ad* ℣. *Marc.* 14. *Exod.* 24.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Exaudi, Deus, oratiónem, *cum sua divisione*, *p.* 98.

Christo mors imminet ab ipso discipulo.

Ant. 2. D. Cor meum conturbátum est in me, et formído mortis cécidit super me.

Ps. Miserére.... quóniam, *p.* 113.

Christus morti proximus Deo Patri se commendat.

Ant. 4. E. Sustinuérunt ánimam meam : posuisti lácrymas meas in conspectu tuo, Dómine.

Ps. Deus, laudem, *cum suis divisionibus*, *p.* 60.

Christus inimicis suis Dei in ipsos vindictam, suamque de ipsis victoriam prædicit.

Ant. 1. D. Líbera me, quia pauper ego sum, et cor meum conturbátum est intrà me.

℣. Circumdedérunt me dolóres mortis, ℟. Et torrentes iniquitátis conturbavérunt me. *Ps.* 17.

De Epistola prima B. Pauli Apostoli, ad Corínthios.

Lectio vij. Cap. 11.

HOc præcípio, non laudans quòd non in méliùs, sed in detériùs convenítis. Primùm quidèm, conveniéntibus vobis in Ecclésiam, áudio scissúras esse inter vos; et ex parte credo. Nam opportet et hæreses esse; ut et qui probáti sunt, manifesti fiant in vobis. Conveniéntibus ergò vobis in unum, jam non est Domínicam cœnam manducáre. Unusquisque enim suam cœnam præsúmit ad manducandum. Et álius quidèm ésurit; álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducandum et bibendum? aut Ecclésiam Dei contémnitis, et confúnditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? In hoc non laudo.

℟. Filíoli, adhùc módicùm vobiscum sum. Quærétis me, et sicut dixi Judæis, Quò ego vado, vos non potestis veníre. * Mandátum novum do vobis : Ut diligátis ínvicèm, sicut dilexi vos. ℣. Custodíte præcepta mea, et fácite ea : ego Dóminus qui sanctífico vos. * Mandátum. *Joan.* 13. *Levit.* 20.

Lectio viij.

EGo enim accépi à Dómino quod et trádidi vobis; quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradébátur, accépit panem, et grátias agens, fregit, et dixit : Accípite, et manducáte : hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur; hoc fácite in meam commemoratiónem. Similiter et cálicem, postquàm cœnávit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sánguine : hoc fácite, quotiescumque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescumquenim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. Omnes vos scánda-

lum patiéminiin me in ista nocte ; scriptum est enim : Percútiam pastórem, * Et dispergentur oves gregis. ℣. Frámea, suscitáre super pastórem meum, et super virum cohærentem mihi, dicit Dóminus : pércute pastórem, * Et. *Matth.* 26. *Zach.* 13.

Lectio ix.

ITaque quicumque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indignè, reus erit córporis et sánguinis Dómini. Probet autem seipsum homo ; et sic de pane illo edat, et de cálice bibat. Qui enim mandúcat et bibit indignè, judícium sibi mandúcat et bibit, non dijúdicans corpus Dómini. Ideò inter vos multi infirmi et imbecilles, et dórmiunt multi. Quòd si nosmetipsos dijudicarémus, non útiquè judicarémur. Dùm judicámur autem, à Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. Itaque, fratres mei, cùm convenítis ad manducandum, ínvicèm expectáte. Si quis ésurit, domi mandúcet : ut non in judícium conveniátis. Cétera autem, cùm vénero, dispónam.

℟. Pater, quos dedisti mihi custodívi : ego dedi eis sermónem tuum ; * Et pro eis ego sanctífico meipsum, ut sint et ipsi sanctificáti in veritáte ℣. Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus ; * Et. *Repet.* ℟. Pater, *usquè ad* ℣. *Joan.* 17. *Is.* 8.

AD LAUDES.

Ps. Dómine, ne in furóre.... Miserére, *p.* 47.

Christus pro nobis pavet.

Ant. 6. c. Cœpit Jesus pavére et tædére, et ait discípulis suis : Tristis est ánima mea usquè ad mortem : sustinéte hìc, et vigiláte mecum. *Marc.* 14. *Matth.* 26.

Ps. Usquequò, Dómine, *p.* 63.

Christus pro nobis opem poscit.

Ant. 7. *d.* Vigiláte et oráte, ut non intrétis in tentatiónem : spíritus quidèm promptus est, caro autem infirma. *Matth.* 26.

Ps. Exaudi, Dómine, justítiam, *cum sua divis. p.* 118.

Christi pro nobis patientis oratio cum spe resurgendi.

Ant. 2. D. Prócidit in fáciem suam, orans et dicens : Pater mi, si possíbile est, tránseat à me calix iste ; verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. *Matth.* 26. *Luc.* 22.

Ant. 3. g Appáruit.

CANTICUM. Is. 53.

Prophetia de Christo passuro.

QUis crédidit audítui nostro? * et bráchium Dómini cui revelátum est ?

Et ascendet sicut virgultum coràm eo, * et sicut radix de terra sitienti.

Non est spécies ei, neque decor: * et vídimus eum, et non erat aspectus, et desiderávimus eum.

Despectum, et novíssimum virórum; * virum dolórum, et scientem infirmitátem:

Et quasi abscónditus vultus ejus, et despectus; * undè nec reputávimus eum.

Verè languóres nostros ipse tulit, * et dolóres nostros ipse portávit:

Et nos putávimus eum quasi leprósum, * et percussum à Deo, et humiliátum.

Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras; * attrítus est propter scélera nostra.

Disciplína pacis nostræ super eum, * et livóre ejus sanáti sumus.

℣. Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.

Ant. Appáruit illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et factus in agónia, prolíxiùs orábat: et factus est sudor ejus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram. *Luc.* 22.

Ps. Laudáte Dóminum, de cœlis, *p.* 11.

Deus in redemptione nostra mirabilis, ab omnibus creaturis laudandus.

Ant. h. a. Appropinquávit Judas, ut oscularétur eum. Dixitque illi Jesus: Amíce, ad quid venisti? Juda, ósculo Fílium hóminis tradis? *Luc.* 22. *Matth.* 26.

Dùm cantatur Benedictus, *extinguuntur cerei altaris.*

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. *duplicanda.* Dixit Jesus ad eos qui vénerant ad se: Quasi ad latrónem exístis cum gládiis et fústibus: cùm quotídiè vobiscum fúerim in templo, non extendistis manus in me; sed hæc est hora vestra et potestas tenebrárum. *Luc.* 22.

Dùm repetitur hæc Antiphona, amovetur à cuspide summus cereus accensus, et absconditur retrò altare.

Finitâ Antiphonâ, cantatur hâc nocte à duobus Clericis vel Presbyteris, retrò altare flexis genibus, Kyrie, *cum Tropis; et omnes de Choro genuflexi repetunt* Kyrie *vel* Christe, *ut infrà notatur: quod etiam observatur secundâ et tertiâ nocte.*

PRECES.

Clerici. KYrie, eléison. *Chorus*, Kyrie, eléison.

Cl. Dómine, miserére; parce fámulis: Christus Dóminus factus est obédiens usquè ad mortem. *Philipp.* 2. *Ch.* Kyrie, eléison.

Cl. Qui dedisti redemptiónem temetipsum pro

ómnibus. 1. *Tim.* 2. *Chorus*, Christe, eléison.

Cl. Qui à Juda ósculo tráditus, sicut ovis ad occisiónem ductus es. *Luc.* 22. *Is.* 53. *Ch.* Christe, eléison.

Cl. Qui exaltátus à terra, ómnia traxisti ad teipsum. *Joan.* 12. *Chorus*, Christe, eléison.

Cl. Qui per Prophétam dixisti: Ero mors tua, ô mors! *Os.* 13. *Ch.* Kyrie, eléison.

Cl. Auctor vitæ per mortem destruxit eum qui habébat mortis impérium. *Act.* 3. *Hebr.* 2. *Ch.* Kyrie, eléison.

Cl. A forti prædam ábstulit, expólians potestátes, et palàm triumphávit. *Is.* 49. *Coloss.* 2. *Ch.* Kyrie, eléison. Dómine, miserére; parce fámulis: Christus Dóminus factus est obédiens usquè ad mortem, *Clerici*, Mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Inchoatur absolutè à Celebrante genuflexo, *Ps.* Miserére, *p.* 129, *quem omnes*, *flexis genibus*, *alternis choris prosequuntur mediocri voce*, *in cujus fine omittitur Versiculus* Miserére nostrî, etc.

Quo finito, *Celebrans*, *flexis genibus*, *simili voce dicit absolutè sequentem Orationem:*

RESpice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre tormentum: *secretò* Qui tecum vivit et regnat, etc.

Et statìm fit strepitus à Celebrante in signum exeundi. Mox profertur cereus accensus, et omnes surgunt, et cum silentio discedunt.

AD HORAS, *dicuntur absolutè recto vocis tono Psalmi de Dominica; excepto quòd ad Primam*, *loco*, *Ps.* Confitémini, *dicitur Psalmus*, Deus, in nómine, *p.* 102, *omisso Symbolo* Quicumque, *in quorum fine tantùm*, *dic. Versicul.* Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî, *deindè*,

Ant. Christus factus est pro nobis obédiens usquè ad mortem. *Philipp.* 2.

Postremò, *flexis genibus*, *Oratio*, Réspice, *quæ sub silentio concluditur:*

Hoc triduo omittitur Officium Capituli.

Hodiè dicuntur in Choro septem Psalmi Pœnitentiales; deindè fit Absolutio eo ritu qui notatur in Missali.

AD VESPERAS.

Ps. Dilexi, *p.* 45.

Christus morti proximus Patrem invocat.

Ant. 4. E. Occidétur Christus; et non erit ejus pópulus, qui eum negatúrus est. *Dan.* 9.

Ps. Crédidi, propter, *p.* 94.

Christus valdè humiliatus victoriam suam prædicit.

Ant. 8. G. Sicut ovis ad occisiónem ducétur, et quasi agnus coràm tondente se obmutescet. *Is.* 53.

Ps. Ad Dóminum, *p.* 62.

Christus in tribulatione clamans exauditur.

Ant. 1. a. Omnes nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit; et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm. *Is.* 53.

Ps. Levávi óculos, *p.* 45.

Christus in cruce derelictus auxilium à Deo Patre fidens expectat.

Ant. 2. D. Oblátus est, quia ipse vóluit; et iniquitátes multórum ipse portábit. *Is.* 53.

Ps. Beáti omnes, *p.* 127.

Christi prosperi labores: sic benedicetur homo qui timet Dominum.

Ant. 6. F. Unâ oblatióne consummávit in sempiternum sanctificátos. *Hebr.* 10.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. *duplicanda.* Spíritus oris nostri Christus Dóminus captus est in peccátis nostris. *Thren.* 4.

Pro Oratione, in Choro dicitur Postcommunio Missæ: extrà Chorum, Réspice, *suprà.*

Horâ competenti, facto signo cum tabula, denudantur Altaria, et fit Mandatum, etc.

COMPLETORIUM, *ut suprà, p.* 303.

FERIA SEXTA.

IN PARASCEVE.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Dómine, quid multiplicáti, *p.* 3.

Multi insurgunt adversùs Christum.

Ant. 6. F. Non timébo míllia pópuli circumdantis me: exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Ps. Deus, Deus meus, réspice, *cum suis divis. p.* 109.

Concilium malignantium obsedit Christum.

Ant. 5. a. Aperuérunt super me os suum, sicut leo rápiens et rúgiens: concílium malignántium obsédit me.

Ps. Dóminus illuminátio mea, *cum sua divisione, p.* 90.

Testes iniqui adversùs Christum.

Ant. 8. G. Insurrexérunt in me testes iníqui, et mentíta est iníquitas sibi.

℣. Acuérunt linguas suas sicut serpentis: ℟. Venénum áspidum sub lábiis eórum. *Ps.* 139.

De Lamentatióne Jeremíæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 3.

EGo vir videns paupertátem meam in virga indignatiónis ejus. Me minávit, et adduxit in ténebras

ténebras, et non in lucem. Tantùm in me vertit et convertit manum suam totâ die. Vetustam fecit pellem meam, et carnem meam; contrívit ossa mea. ÆEdificávit in gyro meo, et circúmdedit me felle et labóre. In tenebrósis collocávit me, quasi mórtuos sempitérnos. Circumædificávit adversùm me, ut non egrédiar; aggravávit cómpedem meum. Sed et cùm clamávero et rogávero, exclúsit oratiónem meam. Conclúsit vias meas lapídibus quadris; sémitas meas subvertit. Ursus insídians factus est mihi, leo in abscónditis. Sémitas meas subvertit, et confrégit me, pósuit me desolátam. Tetendit arcum suum, et pósuit me quasi signum ad sagittam. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Quærébant adversùs Jesum testimónium, ut eum morti tráderent; nec inveniébant. * Multi enim testimónium falsum dicébant; et conveniéntia testimónia non erant. ℣. Surgentes testes iníqui, quæ ignorábam, interrogábant me. * Multi. *Marc.* 14. *Ps.* 34.

Lectio ij.

MIsit in rénibus meis fílias pháretræ suæ. Factus sum in derísum omni pópulo meo, cánticum eórum totâ die. Replévit me amaritudínibus, inebriávit me absínthio. Et fregit ad número dentes meos, cibávit me cínere. Et repulsa est à pace ánima mea, oblítus sum bonórum. Et dixi: Périit finis meus, et spes mea à Dómino. Recordáre paupertátis et transgressiónis meæ, absínthii et fellis. Memóriâ memor ero, et tabescet in me ánima mea. Hæc récolens in corde meo, ídeò sperábo. Misericórdiæ Dómini, quia non sumus consumpti, quia non defecérunt miseratiónes ejus. Novi dilúculò; multa est fides tua. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea: proptéreà expectábo eum. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Princeps Sacerdótum ait: Adjúro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Fílius Dei. Dicit illi Jesus: Tu dixisti. At illi * Dixérunt: Reus est mortis. ℣. Locúti sunt sacerdótes: Judícium mortis est viro huic, quia prophetávit sicut audístis áuribus vestris: * Dixérunt. *Matth.* 26. *Jerem.* 26.

Lectio iij.

VEnatióne cepérunt me quasi avem inimíci mei gratìs. Lapsa est in

lacum vita mea, et posuérunt lápidem super me. Inundavérunt aquæ super caput meum : dixi, Périi. Invocávi nomen tuum, Dómine, de lacu novíssimo. Vocem meam audísti : ne avertas aurem tuam à singultu meo et clamóribus. Appropinquasti in die quandò invocávi te : dixisti, Ne tímeas. Judicasti, Dómine, causam ánimæ meæ, Redemptor vitæ meæ. Vidisti, Dómine, iniquitátem illórum adversùm me : júdica judícium meum. Vidisti omnem furórem, universas cogitatiónes eórum adversùm me. Audisti oppróbrium eórum, Dómine : omnes cogitatiónes eórum adversùm me ; lábia insurgéntium mihi, et meditatiónes eórum adversùm me totâ die. Sessiónem eórum et resurrectiónem eórum vide ; ego sum psalmus eórum. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Expuérunt in fáciem Jesu, * Et cólaphis cecidérunt, dicentes : Prophetíza nobis, Christe, quis est qui te percussit ? ℣. Aperuérunt super me ora sua, et exprobrantes percussérunt maxillam meam, * Et. *Repetitur* ℟. *usquè ad* ℣. *Matth.* 26. *Job.* 16.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Dómine, ne in furóre.... Quóniam, *cum sua divis. p.* 112.

Vim inferunt Christo inimici ejus.

Ant. 8. G. Vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Ps. Eripe me de inimícis, *cum sua divisione*, *p.* 99.

Irruunt fortes in Christum immerentem.

Ant. 3. c. Irruérunt in me fortes : neque iníquitas mea, neque peccátum meum, Dómine.

Ps. Nomè Deo, *p.* 116.

Christus ab hominibus oppressus in Deo Patre fidit.

Ant. 7. *d.* Deo subjecta esto, ánima mea ; quóniam ab ipso patiéntia mea.

℣. Subsannavérunt me subsannatióne : ℟. Frenduérunt super me déntibus suis. *Ps.* 34.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De Cruce et Latr. Homil. Ed. Ben. t. 2. *n.* 1.

Lectio iv.

HOdiè Pascha nostrum pro nobis immolátus est Christus. Ubì, quæso, immolátus ? In excelso patíbulo. Novum altáre hujus sacrifícii, quia ipsum sacrifícium novum stupendumque est. Idem quippè et sacrifícium et sacerdos erat : sacrifícium secundùm carnem,

sacerdos secundùm spíritum. Idem et offerébat, et secundùm carnem offerebátur. Et crux fuit altáre. Et cur, ínquies, non in templo hóstia offertur, sed extrà urbem et mœnia? Ut implerétur illud: Cum iníquis reputátus est. Cur autem in sublími patíbulo jugulátur, non sub tecto? Ut áeris natúram purgáret, cùm ovis in sublími immolarétur. Purgabátur item et terra; fluébat enim è látere sanguis in ipsam. Ideò non sub tecto, ídeò non in templo Judáico, ne sibi Judæi hóstiam vindicárent, neve putáres pro illa gente tantùm hanc offerri. Idcircò extrà urbem et mœnia; ut discas universále sacrifícium esse, quia pro universa terra erat oblátio; et purgatiónem item esse commúnem, non peculiárem, quemádmodùm apud Judæos.

℟. Dicébant Petro: Verè ex illis es. * Ille cœpit anathematizáre, et juráre: Quia néscio hóminem istum quem dícitis. ℣. Inquilíni domûs meæ sicut aliénum habuérunt me, et quasi peregrínus fui in óculis eórum. * Ille. *Marc.* 14. *Job.* 19.

Lectio v. *n.* 2.

VIs díscere áliud ejus insigne opus? Paradísum clausum hódiè nobis apéruit. Hâc quippè die, hâc ipsâ horâ latrónem eò introduxit Deus. Hódiè antíquam pátriam nobis réddidit: hódiè in pátriam civitátem nos reduxit: nam, Hódiè, inquit, mecum eris in paradíso. Quid dicis? Crucifixus es et clavis affixus, et paradísum pollicéris? Etiam, inquit; ut in cruce virtútem meam ediscas. Quia enim res erat tristis, ne natúræ crucis atténderes, sed Crucifixi virtútem edísceres, in cruce hoc pérpetrat miráculum, quod ejus máximè virtútem demonstrat. Non enim cùm mórtuum suscitáret, non cùm ventos ac mare increpáret, non cùm dæmones fugáret; sed crucifixus, clavis perforátus, contuméliis, sputis, convíciis, oppróbriis onerátus, ímprobum latrónis ánimum mutáre pótuit, ut ex omni parte virtútem ejus vídeas. Creatúram quippè totam commóvit, petras scidit; sed petrâ duriórem latrónis ánimam attraxit.

℟. Quem vultis dimittam vobis; Barabbam, an Jesum? Dixérunt: Barabbam. Quid ígitur fáciam de Jesu? * Dicunt omnes: Crucifígatur. ℣. Dixérunt: Rogámus ut occidátur homo iste, síquidèm non

quærit pacem pópulo, sed malum : * Dicunt. *Matth.* 27. *Jerem.* 30.

Lectio vj. *n.* 3.

SEd quid tantum fecit latro, ínquies, ut post crucem paradísum sit adeptus ? Visne ut virtútem ejus bréviter demonstrem ? Cùm Petrus negábat infrà, tunc ille suprà confitebátur. Discípulus vilíssimæ puellæ minas non tulit : latro autem videns pópulum totum circumstantem, clamantem, blasphémias et dictéria jaculantem, non attendit illis : non cogitávit præsentem Crucifixi vilitátem ; sed fídei óculis hæc ómnia prætergrédiens, missis illis vílibus impedimentis, agnóvit cœlórum Dóminum, et ad ipsum ánimo procumbens, dicébat : Memento meî, Dómine, cùm vénerisin regnum tuum. Vidên, quantórum nobis bonórum crux causa fúerit ? Dic mihi, regnum petis ? Quid vides hujúsmodi ? Clavi et crux in conspectu sunt. Verùm ea ipsa crux, inquit, est symbolum regni. Ideò ipsum regem voco, quia vídeo crucifixum. Regis enim est pro súbditis mori. Hic ipse dixit : Bonus pastor ánimam suam ponit pro óvibus : ergò et bonus rex ánimam suam ponit pro súbditis. Quóniam ígitur ánimam suam pósuit, ídeò regem illum voco. Memento meî, Dómine, in regno tuo.

℟. Jesum flagellis cæsum mílites índuunt púrpurâ, et impónunt ei spíneam corónam ; cœpérunt salutáre eum : Ave, Rex Judæórum ; et * Percutiébant caput ejus arúndine, et conspuébant eum. ℣. Corpus meum dedi percutiéntibus, et genas meas velléntibus ; fáciem meam non averti à conspuéntibus in me : * Percutiébant. *Repetitur* ℟. *usquè ad* ℣. *Marc.* 15. *Is.* 50.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Exaudi.... cum déprecor, *p.* 116.

Christus linguis hominum percussus.

Ant. 1. *f.* Protexisti me, Deus, à conventu malignántium, à multitúdine operántium iniquitátem ; quia exacuérunt ut gládium linguas suas.

Ps. Salvum me fac, Deus, *cum suis divisionibus*, *p.* 100.

Christus ab ipso Patre manibus inimicorum suorum traditus.

Ant. 4. E. Quem tu percussisti, persecúti sunt ; et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Ps. Ut quid, Deus, repulisti, *cum sua divis. p.* 126.

Improperia Christo inflicta in Deum Patrem recidunt.

Ant. 2. D. Exurge, Deus, júdica causam tuam: memor esto improperiórum tuórum.

℣. Oppróbria exprobrántium tibi ℟. Cecidérunt super me. *Ps.* 68.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Hebræos.

Lectio vij. Cap. 4 et 5.

HAbentes Pontíficem magnum qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto. Adeámus ergò cum fidúcia ad thronum grátiæ, ut misericórdiam consequámur, et grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis namque Póntifex ex homínibus assumptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona et sacrifícia pro peccátis: qui condolére possit iis qui ignórant et errant; quóniam et ipse circúmdatus est infirmitáte; et propterèa debet, quemádmodùm pro pópulo, ita étiam et pro semetipso offerre pro peccátis.

℟. Suscepérunt Jesum, et eduxérunt. * Et bájulans sibi crucem, exívit Jesus in eum qui dícitur Calváriæ locum. ℣. Tulit Abraham ligna holocausti, et impósuit super Isaac fílium suum: * Et bájulans. *Joan.* 19. *Genes.* 22.

Lectio viij. Cap. 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquàm Aáron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit, ut Póntifex fieret; sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódiè génui te. Quemádmodùm et in álio loco dicit: Tu es Sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ, preces supplicationesque ad eum qui possit illum salvum fácere à morte, cum clamóre váliido et lácrymis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidèm cùm esset Fílius Dei, dídicit ex eis quæ passus est obediéntiam; et consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi causa salútis æternæ, appellátus à Deo Póntifex juxtà órdinem Melchísedech.

℟. Crucifixérunt Jesum, et latrónes, unum à dextris, et álterum à sinistris. Jesus autem dicébat: * Pater, dimitte illis; non enim sciunt quid fáciunt. ℣. Cum scelerátis reputátus est; et ipse peccáta multórum tulit, et pro transgressóribus rogávit: * Pater. *Luc.* 23. *Is.* 53.

Lectio ix. Cap. 7.

ET álii quidèm plures facti sunt sacerdótes, idcircò quòd morte prohiberentur permanére : hic autem eò quòd máneat in æternum, sempiternum habet sacerdótium. Undè et salváre in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, ínnocens, impollútus, segregátus à peccatóribus, et excélsior cœlis factus : qui non habet necessitátem quotídiè, quemádmodùm sacerdótes, priùs pro suis delictis hóstias offerre, deindè pro pópuli ; hoc enim fecit semèl, seipsum offerendo.

℟. Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attrítus est propter scélera nostra : * Disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus. ℣. Peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus. * Disciplína. *Repet.* ℟. Ipse, *usquè ad* ℣. *Is.* 53. 1. *Pet.* 2.

AD LAUDES.

Ps. Verba mea, *p.* 70.

Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus.

Ant. 8. c. Pósuit Pilátus títulum super crucem. Erat autem scriptum : Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. *Joan.* 19.

Ps. Quemádmodùm, *cum sua divis. p.* 75.

Christus inter opprobria in Deo Patre sperat.

Ant. 5. a. Mílites cùm crucifixissent eum, accepérunt vestiménta ejus et túnicam, mittentes sortem super eis, quis quid tólleret. *Joan.* 19. *Marc.* 15.

Ps. Miserére meî, Deus, miserére meî, *p.* 119.

Christus in cruce obdormiens, de sepulcro exurget diluculò.

Ant. 7. a. Prætereúntes blasphemábant eum, moventes cápita sua, et dicentes : Salva temetipsum ; si Fílius Dei es, descende de cruce. *Matth.* 27.

Ant. 3. *a.* Illudébant.

CANTICUM. Isaïæ 53.

Prophetia de Christo passuro.

OMnes nos quasi oves errávimus, unusquisque in viam suam declinávit ; * et pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrûm.

Oblátus est quia ipse vóluit ; * et non apéruit os suum.

Sicut ovis ad occisiónem ducétur, * et quasi agnus coràm tondente se obmutéscet, et non apériet os suum.

De angústia et de judício

sublátus est: * generatiónem ejus quis enarrábit?

Quia abscissus est de terra vivéntium: * propter scelus pópuli mei percussi eum.

Et dabit ímpios pro sepultúra, * et dívitem pro morte sua:

Eò quòd iniquitátem non fécerit, * neque dolus fúerit in ore ejus.

Et Dóminus vóluit contérere eum * in infirmitáte.

Si posúerit pro peccáto ánimam suam, * vidébit semen longævum, et voluntas Dómini in manu ejus dirigétur.

¶ Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.

Ant. Illudébant éi et mílites, acétum offerentes ei, et dicentes: Si tu es Rex Judæórum, salvum te fac. *Luc.* 23.

Ps. Cantáte..... laus ejus, *p.* 123.

Deus qui exaltat mansuetos in salutem, laudandus.

Ant. 6. F. Unus de latrónibus blasphemábat eum. Respondens autem alter increpábat eum, dicens: Nos quidèm digna factis recípimus; hic verò nihil mali gessit. *Luc.* 25.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. *duplicanda.* Dicébat ad Jesum: Dómine, memento meî, cùm véneris in regnum tuum. Et dixit illi Jesus: Amen dico tibi; hódiè mecum eris in paradíso. *Luc.* 23.

Kyrie, etc. *ut heri, p.* 310.

AD HORAS,

Post Psalmos dicitur Ant. Christus factus est pro nobis obédiens usquè ad mortem, mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Oratio, Réspice, 311.

AD VESPERAS.

Dicuntur sine cantu Psalmi et Antiph. seq.

Ps. Nisi quia, *p.* 46.

Nisi esset Deus in Israel, Christo moriente, periissemus.

Antiph. Cum vidisset Jesus matrem, et discípulum stantem quem diligébat, dicit matri suæ: Múlier, ecce fílius tuus; deindè dicit discípulo: Ecce mater tua. *Joan.* 19.

Ps. Sæpè expugnavérunt, *p.* 110.

Dominus justus concidit cervices peccatorum.

Ant. Erat ferè hora sexta, et ténebræ factæ sunt in universam terram usquè in horam nonam; et obscurátus est sol. *Luc.* 23.

Ps. Eripe me, *cum sua divisione, p.* 112.

Christus in cruce ab improbis se defendi precatur.

Ant. Circà horam nonam clamávit Jesus voce magnâ: Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? *Matth.* 27.

Ps. Dómine, clamávi ad te, *p.* 62.

Elevatio manuum Christi in cruce sacrificium vespertinum.

Ant. Sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: Sítio. *Joan.* 19.

Ps. Voce meâ, *p.* 63.

Christum in cruce deprecantem justi expectant exauditum.

Ant. Vas erat acéto plenum; illi autem spóngiam plenam acéto hyssópo circumponentes, obtulérunt ori ejus. *Joan.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. duplicanda. Cùm accepisset Jesus acétum, dixit: Consummátum est. Et clamans, voce magnâ, ait: Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et inclináto cápite, trádidit spíritum. *Joan.* 19. *Luc.* 23.

Oratio, Réspice, *p.* 311.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 303.

SABBATO SANCTO.

IN I. NOCTURNO,

Ps. Dómine, Deus meus, *cum sua divis. p.* 48.

Consumetur nequitia peccatorum: Deus diriget justum.

Ant. 2. D. Consumétur nequítia peccatórum; et díriges justum, Dómine.

Ps. Dómine, quis habitábit, *p.* 48.

Sedes æterna justo promissa.

Ant. 4. E. Habitábit in tabernáculo tuo: requiescet in monte sancto tuo.

Ps. Conserva me, *p.* 81.

Caro Christi requiescit in spe resurgendi.

Ant. 7. ç. Caro mea requiescet in spe.

℣. Non derelinques ánimam meam in inferno, ℟. Nec dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem. *Ps.* 15.

De Lamentatióne Jeremíæ Prophétæ.

Lectio j. Cap. 4.

QUómodò obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus, dispersi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum? Fílii Sion ínclyti, et amicti auro primo, quómodò reputáti sunt in vasa téstea, opus mánuum figuli? Sed et lámiæ nudavérunt mammam, lactavérunt cátulos suos: fília pópuli mei crudélis quasi strúthio in deserto. Adhæsit lingua lactentis ad palátum ejus in siti; párvuli petiérunt panem, et non erat qui frángeret eis. Qui vescebantur voluptuósè, interiérunt in viis: qui nutriebantur in cróceis, amplexáti sunt stércora. Et major effecta est iníquitas fíliæ pópuli mei peccáto Sodomórum, quæ subversa

est in momento, et non cepérunt in ea manus. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Aspícient ad me quem confixérunt: et * Plangent eum planctu quasi super unigénitum, et dolébunt super eum ut in morte primogéniti. ℣. Centúrio, et qui cum eo erant, timuérunt valdè, dicentes: Verè Fílius Dei erat iste. Et percutientes péctora sua, revertebantur: * Plangent. *Zach.* 12. *Matth.* 27. *Luc.* 23.

Lectio ij.

CUm adhùc subsisterémus, defecérunt óculi nostri ad auxílium nostrum vanum, cùm respicerémus attenti ad gentem quæ salváre non póterat. Lubricavérunt vestígia nostra in itínere platearum nostrárum, appropinquávit finis noster: compléti sunt dies nostri, quia venit finis noster. Velocióres fuérunt persecutóres nostri áquilis cœli: super montes persecúti sunt nos, in deserto insidiáti sunt nobis. Spíritus oris nostri, Christus Dóminus captus est in peccátis nostris; cui díximus: In umbra tua vivémus in géntibus. Gaude et lætáre, fília Edom, quæ hábitas in terra Hus: ad te quoque pervéniet calix, inebriáberis atque nudáberis. Compléta est iníquitas tua, fília Sion; non addet ultrà ut tránsmigret te: visitávit iniquitátem tuam, fília Edom, discoopéruit peccáta tua. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. In una domo comedétur agnus, nec efferétis de cárnibus ejus foràs, et * Os non comminuétis ex eo. ℣. Ut vidérunt Jesum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura, ut Scriptúra implerétur: * Os. *Exod.* 12. *Joan.* 19.

De Oratióne Jeremíæ Prophétæ.

Lectio iij. Cap. 5.

DEfécit gáudium cordis nostri: versus est in luctum chorus noster. Cécidit coróna cápitis nostri: væ nobis quia peccávimus. Propterèà mœstum factum est cor nostrum; ídeò contenebráti sunt óculi nostri. Propter montem Sion quia dispériit, vulpes ambulavérunt in eo. Tu autem, Dómine, in æternum permanébis, sólium tuum in generatiónem et generatiónem. Quarè in perpétuum oblivíscéris nostrî? derelinques nos in longitúdine diérum? Converte nos, Dómine, ad te, et convertémur; ínnova

dies nostros sicut à princípio. Sed projíciens repulisti nos ; irátus es contrà nos vehementer. ¶ Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. In die illa erit fons patens dómui David, et habitántibus Jerúsalem, * In ablutiónem peccatóris. ℣. Unus mílitum lánceâ latus Jesu apéruit, et contínuò exivit sanguis et aqua * In ablutiónem. *Repetitur* ℟. In, *usquè ad* ℣. *Zach.* 13. *Joan.* 19.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Dómini est terra, *p.* 53.

Rex gloriæ Christus, Deus de Deo, cœlestes intrabit domos.

Ant. 5. a. Elevámini, portæ æternáles ; et introíbit Rex glóriæ.

Ps. Exaltábo te, Dómine, *p.* 7.

Sacco mortalitatis conscisso, vestem immortalitatis induet Christus.

Ant. 8. G. Dómine, eduxisti ab inferno ánimam meam.

Ps. Exaudi, Deus, deprecatiónem, *p.* 100.

Dies super dies Regis Christi adjiciet Deus.

Ant. 1. g. Intende, Deus, oratióni meæ ; à fínibus terræ ad te clamávi.

℣. Tu, Dómine, miserére meî, ℟. Et resúscita me. *Ps.* 40.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

De Cœmet. et Cruce, t. 2. *Ed. Ben. n.* 2.

Lectio iv.

HOdiè, dilectíssimi, ómnia inferórum loca círcuit Dóminus noster : hódiè portas æreas confrégit, hódiè vectes férreos contrívit. Vide in Prophéta dicti accuratiónem. Non dixit, Apéruit portas æreas ; sed, Confrégit ; ut inútilis deinceps carcer fiat. Non ábstulit vectes, sed contrívit ; ut custódia deinceps frágilis et infirma reddátur, ubi neque jánua, neque vectis, et licèt quis intret, non tenétur. Quandò ígitur Christus confrégit, quis álius reparáre póterit? Reges cùm vinctos dimíttere volunt, missis epístolis non ita agunt ; sed tàm fores quàm custódes relinquunt, ut ostendant eò dénuò ingrediendum esse, vel illis qui jam líberi abiérunt, vel eórum loco áliis. Non ita Christus : sed demonstráre volens mortem jam ad finem metamque pervenisse, æreas ejus portas confrégit, hoc est, immítem illam, et inexorábilem mortis necessitátem.

℟. Christus pro peccátis nostris mórtuus est, ut nos offerret Deo, mortificátus carne, vivificátus

autem spíritu, in quo * Et his qui in cárcere erant, spirítibus véniens prædicávit. ℣. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, quia contrívit portas æreas, et vectes férreos confrégit, * Et his. 1. *Petr.* 3. *Ps.* 106.

Lectio v.

POrrò, quòd admiratióne digníssimum est, Rex ipse ad vinctos venit. Atqui nullus rex unquàm hoc dignarétur fácere; sed ministri vinctos dimittunt. Secùs hìc: ípsemet Rex ad vinctos venit. Non erúbuit cárcerem, neque detentos in cárcere, (de eo enim quem fínxerat erubéscere non pótuit), et confrégit fores, et vectes contrívit. Superástitit inferno, et desertam fecit totam illíus custódiam; carcerisque custóde in víncula conjecto, ad nos remeávit. Tyrannus captívus ducebátur, fortis vinctus; ipsa mors, abjectis armis, nuda ad pedes Regis cucurrit.

℟. Participávit carni et sánguini; * Ut per mortem destrúeret eum qui habébat mortis impérium, id est, diábolum, et liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. ℣. Præcipitábit mortem in sempiternum, quia Dóminus locútus est; * Ut. *Hebr.* 2. *Is.* 25.

Lectio vj.

VIdisti mirandam victóriam? vidisti crucis benefícia? De morte immortáles facti sumus: hæc sunt præclára crucis facínora. Intellexisti victóriam? intellexisti modum victóriæ? disce nunc quómodò sine labóre et sudóre nostro victória hæc fúerit parta. Nos arma non cruentávimus, non stétimus in ácie, non accépimus vúlnera, neque vídimus bellum; et tamen victóriam obtinúimus. Certámen Dómini fuit coróna nostra. Cùm ergò et nostra sit victória, mílites imitémur, lætisque vócibus victóriæ laudes et cármina hódiè decantémus. Dicámus, Dóminum laudantes, Absorpta est mors in victória. Ubì est, mors, victória tua? ubì stímulus tuus, inferne? Hæc ómnia præclára facta crux nobis péperit. Crux trophæum contrà dæmones erectum, gládius contrà peccátum, gládius quo serpentem confódit Christus. Crux Patris voluntas, Unigéniti glória, Spíritûs exultátio, Angelórum decus, Ecclésiæ secúritas, gloriátio Pauli, Sanctórum murus, totíus orbis lumen.

℟. Beáti qui lavant stolas suas in sánguine Agni; * Ut sit potestas eórum

in ligno vitæ, et per portas intrent in civitátem. ℣. In sánguine testamenti tui emisisti vinctos tuos de lacu; * Ut. *Repet.* ℟. Beáti, *usquè ad* ℣. *Apoc.* 22. *Zach.* 9.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Notus in Judæa Deus, *p.* 117.

In Jerusalem, urbe pacis, factus est locus Christi.

Ant. 7. d. In pace factus est locus ejus, et in Sion habitátio ejus.

Ps. Dómine Deus, *p.* 120.

Christus factus est sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber.

Ant. 4. a. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Ps. Deus ultiónum Dóminus, *cum sua divisione*, *p.* 78.

Animam Christi Deus suscitabit ab inferioribus terræ partibus.

Ant. 6. F. Nisi quia Deus adjúvit me, paulò minùs habitasset in inferno ánima mea.

℣. Verbum iníquum constituérunt adversùm me: ℟. Numquid qui dormit, non adjíciet ut resurgat? *Ps.* 40.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Hebræos.

Lectio vij. Cap. 9.

CHristus assistens Póntifex futurórum bonórum, per ámpliùs et perféctiùs tabernáculum non manufactum, id est, non hujus creatiónis, neque per sánguinem hircórum aut vitulórum, sed per próprium sánguinem introívit semel in Sancta, æternâ redemptióne inventâ. Si enim sanguis hircórum et taurórum, et cinis vítulæ aspersus inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis, quantò magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetipsum óbtulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviendum Deo viventi?

℟. Quandò appensus fúerit homo in patíbulo, non permanébit cadáver ejus in ligno, sed in eádem die sepeliétur; * Quia maledictus à Deo est omnis qui pendet in ligno. ℣. Christus nos redémit de maledicto legis, factus pro nobis maledictum; * Quia. *Deut.* 21. *Galat.* 3.

Lectio viij.

ET ídeò novi testamenti mediátor est; ut morte intercedente, in redemptiónem eárum prævaricatiónum quæ erant sub prióri testamento, repromissiónem accípiant qui vocáti sunt, æternæ hæreditátis. Ubi enim testamentum est, mors necesse est intercédat testatóris. Testamentum enim

in mórtuis confirmátum est : alióquin nondùm valet , dùm vivit qui testátus est. Undè nec primum quidèm sine sánguine dedicátum est. Lecto enim omni mandáto legis à Móyse universo pópulo , accípiens sánguinem vitulórum et hircórum cum aqua , et lana coccínea , et hyssópo , ipsum quoque librum et omnem pópulum aspersit , dicens : Hic sanguis testamenti quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernáculum et ómnia vasa ministérii sánguine simíliter aspersit. Et ómnia penè in sánguine secundùm legem mundantur ; et sine sánguinis effusióne non fit remíssio.

℟. In die illa radix Jesse qui stat in signum populórum , ipsum gentes deprecabuntur ; * Et erit sepulcrum ejus gloriósum. ℣. Christus mortuus est pro peccátis nostris secundùm Scriptúras , et sepultus est ; * Et erit. *Is.* 11. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix.

NEcesse est ergò exemplária quidèm cœléstium his mundári , ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis quàm istis. Non enim in manufacta sancta Jesus introívit , exemplária verórum ; sed in ipsum cœlum , ut appáreat nunc vúltui Dei pro nobis : neque ut sæpè ófferat semetipsum , quemádmodùm Póntifex intrat in sancta per síngulos annos in sánguine aliéno ; alióquin oportébat eum frequenter pati ab orígine mundi : nunc autem semèl in consummatióne seculórum , ad destitutiónem peccáti , per hóstiam suam appáruit. Et quemádmodùm statútum est homínibus semèl mori , post hoc autem judícium : sic et Christus semèl oblátus est ad multórum exhaurienda peccáta ; secundò sine peccáto apparébit expectántibus se in sálutem.

℟. Christus novi testamenti mediátor , * Initiávit nobis viam novam et viventem per velámen , id est , carnem suam , in introítum sanctórum ; nondùm propalátam , adhùc prióre tabernáculo habente statum. ℣. Ascendet pandens iter antè eos , Dóminus in cápite eórum , * Initiávit nobis. *Repetitur* ℟. Christus , *usquè ad* ℣. *Hebr.* 9 *et* 10. *Mich.* 2.

AD LAUDES.

Ps. Júdica me , Deus , *p.* 75.

Causam Christi sui judicabit Deus.

Ant. 4. a. Ero mors tua , ô mors ! morsus tuus ero , inferne. *Osee* 13.

Ps. Inclína, *cum sua divisione*, *p.* 130.

Signum faciet Deus cum Christo suo in bonum.

Ant. 3. *a.* De manu mortis liberábo eos: de morte rédimam eos. *Os.* 13.

Ps. Dómine, exaudi... áuribus, *cum sua divis.*, *p.* 121.

Educet Deus de tribulatione animam Christi sui et perdet inimicos ejus.

Ant. 8. c. Penetrábo omnes inferióres partes terræ, et inspíciam omnes dormientes, et illumináb o omnes sperantes in Dómino. *Eccli.* 24.

Ant. 4. E. Sicut.

CANTICUM. Isaiæ 53.

Prophetia de Christo passuro.

ABscissus est de terra vivéntium: * propter scelus pópuli mei percussi eum.

Et dabit ímpios pro sepultúra, * et dívitem pro *morte* sua;

Eò quòd iniquitátem non fécerit, * neque dolus fúerit in ore ejus.

Et Dóminus vóluit contérere eum * in infirmitáte.

Si posúerit pro peccáto ánimam suam, * vidébit semen longævum, et voluntas Dómini in manu ejus dirigétur.

Pro eo quòd laborávit ánima ejus, * vidébit et saturábitur.

In sciéntia sua justificábit ipse Justus servus meus multos, * et iniquitátes eórum ipse portábit.

Ideò dispértiam ei plúrimos; * et fórtium dívidet spólia:

Pro eò quòd trádidit in mortem ánimam suam, * et cum scelerátis reputátus est;

Et ipse peccáta multórum tulit, * et pro transgressóribus rogávit.

℣ Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostri.

Ant. Sicut fuit Jonas in ventre ceti tribus diébus et tribus nóctibus, sic erit Fílius hóminis in corde terræ. *Matth.* 12.

Ps. Laudáte Dóminum in sanctis, *p.* 55.

Deus omni laude dignus.

Ant. 2. D. Dabit ímpios pro sepultúra, et dívitem pro morte sua; eò quòd iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. *Is.* 53.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. *duplicanda.* Accepérunt Joseph et Nicodémus corpus Jesu, et ligavérunt illud línteis cum aromátibus, et posuérunt illud in monumento. *Joan.* 19.

Kyrie, etc. *ut suprà*, *p.* 310.

AD HORAS, post Psalmos dicitur Ant. Christus factus est pro nobis obédiens usquè ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exal-

távit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen. *Philipp.* 2.

Oratio Réspice, etc., *p.* 311.

¶ *Factâ Communione in Missa, Vesperæ inchoantur absolutè ab Antiphona* Allelúia, etc. *deindè dicitur ter Psalmus sequens cum* Glória Patri, etc. *qualibet vice; postremò repetitur Antiphona* Allelúia, etc.]

AD VESPERAS.

Ant. 6. F. Allelúia, allelúia, allelúia.

PSALMUS 116.

Dei misericordia et veritas celebrandæ.

LAudáte Dóminum, omnes gentes; * laudáte eum, omnes pópuli;

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus, * et véritas Dómini manet in æternum.

Glória Patri, etc.

Ant. Allelúia, allelúia, allelúia.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Cùm transisset Sábbatum, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme, emérunt arómata, ut venientes úngerent Jesum, allelúia. *Marc.* 16.

Finito Cantico cum Glória Patri, *et repetitâ Antiphonâ, Sacerdos ad altare dicit:*

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui nos per Paschále mystérium docuísti vetustátem vitæ relínquere, et in novitáte spíritûs ambuláre; præsta ut Unigénitus tuus per hoc sacramentum nobis vitam suam tríbuat, qui mortem nostram suscépit, et occídit: Qui tecum vivit et regnat, etc.

Deindè ℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Diaconus dicit: Ite, Missa est, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia.

¶ *Extra Chorum, Vesperæ dicuntur ut suprà, præmissis* Pater *et* Ave, *et loco* Ite, Missa est, *dicitur* ℣. Benedicámus Dómino, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia. *Deindè additur* Pater noster.]

AD COMPLETORIUM.

Præmissis ℣. Converte nos, Deus; Confíteor Deo, *et* ℣. Deus, in adjutórium, Glória Patri, *in cujus fine*, Allelúia, *dicuntur cantu speciali de* 2. *in c. Psalmi*, Cùm invocárem, Qui hábitat, *et* Ecce nunc, *p.* 28. *Quibus finitis, dicitur* Allelúia *semèl.*

Deindè ad Canticum Nunc dimittis.

Ant. 8. G. Véspere sábbati, quæ lucescit in prima sábbati, venit María Magdaléne, et áltera Ma-

ría, vidére sepulcrum, allelúia. *Matth.* 28.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram; et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum, etc.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Submissiori voce:

Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

Secretò, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.

Antiphona de Beata Maria.

REgína cœli, lætáre, allelúia;
Quia quem meruisti portáre, allelúia,
Resurrexit sicut dixit, allelúia:
Ora pro nobis Deum, allelúia.

℣. Circumdedisti me lætítiâ, Dómine; ℟. Ut cantet tibi glória mea. *Ps.* 29.

Orémus.

DEus, qui per Resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es; præsta, quæsumus, ut per ejus genitrícem vírginem Maríam perpétuæ capiámus gáudia vitæ: Per eumdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Postremò, Pater, Ave, Credo.

Non fit Suffragium pro Defunctis.

IN DIE SANCTO
PASCHÆ.
ANNUALE.

AD NOCTURNUM.

℣. Dómine, lábia, etc. *cum* Allelúia.

Invit. Allelúia. Surréxit Dóminus verè: * Veníte, adorémus, allelúia. *Luc.* 24.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Non dicitur Hymnus, nec accinitur jubilus in fine Antiphonarum: quod servatur ad omnes Horas usquè ad Vesp. Sabbati seq. exclusivè.

Ps. Quarè fremuérunt, *p.* 3.

Christus, per resurrectionem suam, Filius Dei demonstratus.

Ant. J. Repromissiónem Deus adimplévit, resúscitans Jesum, sicut et in Psalmo scriptum est: Fílius meus es tu, ego hódiè génui te, allelúia. *Act.* 13.

Ps. Conserva me, *p.* 81.

Christus inferi victor è sepulcro resurgens.

Ant. 4. d. Quòd Deus suscitávit eum à mórtuis, ampliùs jam non reversúrum in corruptiónem, ita dixit: Non dabis Sanctum tuum vidére corruptiónem, allelúia. *Act.* 13.

Ps. Exaltábo te, *p.* 7.

Christus, conscissâ mortalitate, immortalitatem induit.

Ant 8. G. Definíto consílio, et præsciéntiâ Dei tráditum Deus suscitávit, solútis dolóribus inferni, juxtà quod impossíbile erat tenéri ilium ab eo, allelúia. *Act.* 2.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Pater noster.

Absol. Benedictus Deus, *et Bened.* Confiteámur, *p.* 134.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Romános.

Lectio j. Cap. 6.

AN ignorátis, fratres, quia quicumque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus? Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem; ut quómodò Christus surrexit à mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus. Si enim complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus. Hoc

scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultrà non serviámus peccáto. Qui enim mórtuus est, justificátus est à peccáto. Si autem mórtui sumus cum Christo, crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo; scientes quòd Christus resurgens ex mórtuis, jam non móritur, mors illi ultrà non dominábitur. Quòd enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semèl; quòd autem vivit, vivit Deo. Ita et vos existimáte vos mórtuos quidèm esse peccáto, viventes autem Deo in Christo Jesu Dómino nostro. Tu autem.

℟. Ego sum primus et novíssimus; et vivus, et fui mórtuus, * Et ecce sum vivens in sécula seculórum: † Et hábeo claves mortis et inferni, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Ego dormívi, et soporátus sum, et exurrexi, quia Dóminus suscépit me, * Et ecce. Glória. † Et hábeo. *Apoc.* 1. *Ps.* 3.

Bened. Interpellet, *p.* 134.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 231. *in diebus Pasch. II. n.* 2.

Lectio ij.

RESurréctio Dómini nostri Jesu Christi nova vita est credéntium in Jesum; et hoc est sacramentum passiónis et resurrectiónis ejus, quod valdè nosse et ágere debétis. Non enim sine causa vita venit ad mortem; non sine causa fons vitæ, undè bíbitur ut vivátur, bibit hunc cálicem qui ei non debebátur. Non enim Christo debebátur mors. Huic conditióni mortis obstrictus náscitur omnis homo, sed præter illum hóminem qui homo factus est, ne periret homo. Pœna culpæ mors: Dóminus Jesus Christus mori venit, peccáre non venit. Communicando nobiscum sine culpa pœnam, et culpam solvit et pœnam. Quam pœnam solvit? Quæ nobis debebátur post istam vitam. Ergò crucifixus est, ut in cruce ostenderet véteris hóminis nostri occásum; et resurrexit, ut in sua vita osténderet nostræ vitæ novitátem.

℟. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur * Non in fermento véteri, neque in fermento malítiæ, sed † In ázymis sinceritátis et veritátis, allelúia, allelúia. ℣. Exurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus; et justi epulentur et exultent in conspectu Dei, * Non. Glória Patri. † In ázymis. 1. *Cor.* 5. *Ps.* 67.

Bened. Fúlgeat, *p.* 134.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme, emérunt arómata, ut venientes úngerent Jesum. Et réliqua.

Homília sancti Gregorii, Papæ.

In Evang. 21. *habit. in basilica B. Mariæ in die Paschæ, n.* 2.

AUdistis, fratres carísimi, quòd sanctæ muliéres quæ Dóminum fúerant secútæ, cum aromátibus ad monumentum venérunt; et ei quem viventem diléxerant, étiam mórtuo, stúdio humanitátis, obsequuntur. Sed res gesta áliquid in sancta Ecclésia signat gerendum. Sic quippè necesse est ut audiámus quæ facta sunt, quátenùs cogitémus étiam quæ nobis sint ex eórum imitatióne facienda. Et nos ergò in eum qui est mórtuus credentes, si odóre virtútum referti, cum opinióne bonórum óperum Dóminum quærimus, ad monumentum profectò illíus cum aromátibus venímus. Illæ autem muliéres Angelos vident, quæ cum aromátibus venérunt; quia vidélicèt illæ mentes supernos cives aspíciunt, quæ cum virtútum odóribus ad Dóminum per sancta desidéria proficiscuntur. Notandum verò nobis est quidnam sit quòd in dextris sedére Angelus cérnitur, qui stolâ cándidâ coopertus appáruit. Sed quid advenientes féminas affátur, audiámus: Nolíte expavéscere; ac si apertè dicat, Páveant illi qui non amant adventum supernórum cívium. Vos cur pertiméscitis, quæ vestros concíves vidétis? Undè et Matthæus Angelum apparuisse describens, ait: Erat aspectus ejus sicut fulgur, et vestimenta ejus sicut nix. In fulgóre étenim terror timóris est, in nive autem blandimentum candóris. Quia verò omnípotens Deus, et terríbilis peccatóribus, et blandus est justis; rectè testis resurrectiónis ejus Angelus, et in fulgóre vultûs, et in candóre hábitûs demonstrátur: ut de ipsa sua spécie et terréret réprobos, et mulcéret pios.

℣. Ecce terræ motus factus est magnus; * Angelus enim Dómini descendit de cœlo, et accédens revolvit lápidem, et sedébat super eum, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Terra trémuit et quiévit, cùm exúrgeret in judícium Deus, ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ; * Angelus. Glória. * Angelus. *Repeti-*

tur ℟. Ecce, *usquè ad* ℣. *Matth.* 28. *Ps.* 75.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me, ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. UNâ sábbati valdè 1. D. dilúculò, mulíeres *venérunt* ad *monumentum*, portantes quæ paráverant arómata; et invenérunt lápidem revolútum à monumento, allelúia. *Luc.* 24.

Ant. 3. a. Introeuntes in monumentum, vidérunt júvenem sedentem in dextris: et obstupuérunt, *allelúia*. *Marc.* 16.

Ant. 5. F. Erat aspectus ejus sicut fulgur, et vestimentum ejus sicut nix, allelúia. *Matth.* 28.

Ant. 6. F. Præ timóre.

CANTICUM MOYSI.

Exod. 15.

Per redemptionis mysterium, canticum Moysi fit canticum Agni.

CAntémus Dómino; gloriósè enim magnificátus est: * equum et ascensórem dejécit in mare.

Fortitudo mea et laus mea Dóminus, * et factus est mihi in salútem.

Iste Deus meus, et glórificábo eum: * Deus patris mei, et exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor: * Omnípotens, nomen ejus.

Currus Pharaónis et exércitum ejus projécit in mare; * electi príncipes ejus submersi sunt in mari rubro.

Abyssi operuérunt eos: * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine: * déxtera tua, Dómine, percussit inimícum.

Glória Patri.

Ant. Præ timóre ejus exterríti sunt custódes, et facti sunt velut mórtui, allelúia. *Matth.* 28.

Ant. 8. *G.* Respondens Angelus, dixit muliéribus: Nolíte timére; scio enim quòd Jesum quæritis: non est hic, allelúia. *Matth.* 28.

Loco Capituli, Hymni et Versiculi, dicitur Antiphona sequens:

Hæc dies quam fecit Dóminus, exultémus et lætémur in ea. *Ps.* 117.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Surrexit sicut dixit: veníte, et vidéte locum ubi pósitus erat Dóminus, allelúia. *Matth.* 28.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die per Unigénitum tuum æternitátis nobis áditum, devictâ morte, reserasti; vota nostra, quæ prævéniendo aspíras, étiam adjuvando proséquere: Per eumdem Dóminum.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino, allelúia, allelúia. ℟. Deo grátias, allelúia, allelúia, *et sic ad Laudes et Vesperas, usquè ad Laudes Sabbati sequentis inclusivè.*

AD HORAS, Pss. de Dominica. Dicto, Deus, in adjutórium, *non dicitur Hymnus; sed absolutè inchoatur Psalmus de 2. in e; et loco Antiphonæ, Capituli, ℟℟. brev. et Versic. dicitur* Allelúia *semèl; deindè*,

Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea.

Et statìm dicitur, Dóminus vobiscum, *et Orat.*

AD PRIMAM non dicitur Symbolum Quicumque, *sed dicitur Oratio solita, quam sequitur lectio Canonis.*

AD VESPERAS.

Ps. Dixit Dóminus, *p.* 24.

Christi divinitas, regnum et sacerdotium.

Ant. 6. F. Dícite discípulis ejus quia surrexit, allelúia, allelúia, allelúia. *Matth.* 28.

Ps. Confitébor tibi..... in concílio, *p.* 25.

Christus redemptio nostra à Deo Patre missa.

Ant. 4. E. Ecce præcédit vos in Galilæam; ibi eum vidébitis, allelúia, allelúia. *Matth.* 28.

Ps. Beátus vir, *p.* 25.

In Christo regenerati omni benedictione spirituali ditamur.

Ant. 1. D. Et exiérunt citò de monumento cum timóre et gáudio magno, currentes nuntiáre discípulis, allelúia. *Matth.* 28.

Graduale, Hæc. *Chorus*, dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Confitémini Dómino quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia, *Chorus*, * ejus. *Ps.* 117.

Allelúia, allelúia. ℣. Surrexit Dóminus, et occurrit muliéribus, dicens: Avéte. Illæ autem accessérunt, et tenuérunt pedes * ejus. Allelúia. *Matth.* 28.

SEQUENTIA.

VIctimæ Paschàli laudes ímmolent Christiáni.

Agnus redémit oves; Christus ínnocens Patri reconciliávit peccatóres.

Mors et vita duello conflixêre mirando: dux vitæ mórtuus, regnat vivus.

Dic nobis, María, quid vidisti in via?

Sepulcrum Christi viventis, et glóriam vidi resurgentis,

Angelicos testes, sudárium, et vestes.

Surrexit Christus spes mea; præcédet suos in Galilæam.

Scimus Christum surrexisse à mórtuis verè. Tu

nobis, victor Rex, miserére. Amen.

Continuò dicitur
Ad Magníficat.

Ant. 3. E. *duplicanda.* Cùm serò esset die illo, et fores essent clausæ, ubì erant discípuli congregáti, venit Jesus, et stetit in médio, et dixit eis: Pax vobis, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

℣ *Qui privatìm recitant, non tenentur ad ea quæ sequuntur usquè ad Completorium exclusivè; quæ tamen in Ecclesiis ubì non sunt Fontes, cantantur in Choro. In aliis verò, dicto* Benedicámus, *progreditur Clerus ad Fontes.*

Eundo cantatur, ℟. Christus resurgens ex mórtuis, jam non móritur; * Mors illi ultrà non dominábitur: quòd enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semèl; quòd autem vivit, vivit Deo, allelúia, allelúia. *Rom.* 6.

Deindè dicitur Psalmus de filiorum Ecclesiæ per baptismum multiplicatione, Laudáte, púeri, *p.* 26, *de* 1. *in* A, *cum* Glória Patri, *in fine.*

Post Psalmum cantatur à toto Clero simul, ℣. Præcipitábit mortem in sempiternum, et oppróbrium pópuli sui áuferet de universa terra: * Mors. *Is.* 25.

℣. Salvávit sibi déxtera ejus, ℟. Et bráchium sanctum ejus. *Ps.* 97.

Oratio.

DEus, qui ad æternam vitam in Christi resurrectióne nos réparas, imple pietátis tuæ ineffábile sacramentum; ut, cùm in majestáte sua Salvátor noster advénerit, quos fecisti baptismo regenerári, fácias beátâ immortalitáte vestíri: Per eumdem Christum.

Eundo ad Stationem, ℟. Quicumque baptizáti sumus in Christo Jesu, in morte ipsíus baptizáti sumus: * Consepulti enim sumus cum illo per baptismum in mortem; ut quómodò Christus surrexit à mórtuis per glóriam Patris, ita et nos in novitáte vitæ ambulémus, allelúia, allelúia. *Rom.* 6.

Hìc dicitur Psalmus de fidelium per Christum redemptione, In éxitu, *p.* 26, *de* 3. *in* a, *cum* Glória Patri, *in fine.*

Post Psalmum cantatur à toto Clero simul, ℣. Dóminus scidit aquas antè eos; ut fáceret sibi nomen sempiternum: eduxit eos per abyssos. * Consepulti. *Is.* 63.

Et fit Statio secundùm consuetudinem locorum, in qua dicitur,

℣. Audítam fácite vocem laudis ejus, ℟. Qui

pósuit ánimam meam ad vitam *Ps.* 65.

Oratio.

DEus, qui resurrectiónis tuæ fidem per baptismi grátiam in nobis obsignáre voluisti, concéde, ut à peccáti morte liberáti, in novitáte vitæ ambulémus: Qui vivis et regnas Deus.

Redeundo cantatur, ℟. Quid quæritis viventem cum mórtuis? Non est hìc, sed surrexit: * Recordámini quálitèr locútus est vobis, dicens: Quia oportet Fílium hóminis tradi in manus peccatórum, et crucifígi, et die tértiâ resúrgere, allelúia, allelúia. *Luc.* 24.

Antè Crucifixum cantatur, ℣. Adoráte Dóminum in átrio sancto ejus; commoveátur à fácie ejus universa terra: dícite in géntibus quia Dóminus regnávit à ligno. *Ps* 95, *secundùm veterem lectionem.*

Tùm Clerus ingreditur Chorum, dicens, * Recordámini.

℣. Lápidem quem reprobavérunt ædificántes, ℟. Hic factus est in caput ánguli. *Ps.* 117

Oratio.

DEus, cujus Fílius pro nobis crucifixus mundum redímere dignátus est; præsta, ut qui de nostra redemptióne lætámur, æternis gáudiis, te donante, perfruámur: Per eumdem Dóminum.]

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD COMPLETORIUM.

Lector Jube. *Bened.* Quicumque. *Lectio brevis ut habetur ad calcem Breviarii. Deindè dicto* Convertе nos, *fit Confessio solita. Posteà* Deus, in adjutórium, *et dicuntur absolutè Psalmi* Cùm invocárem. Qui hábitat, *et* Ecce nunc, *p.* 28, *de* 2. *in* e; *et in fine*, Allelúia *semèl.*

Deindè absolutè dicitur Canticum Nunc dimittis, *de* 2. *in* A. *Posteà dicitur* Hæc dies, *ut suprà ad Laudes*, *Oratio* Vísita, *et reliqua ut infrà in Feriis Temporis Paschalis.*

¶ *Prædictus modus Horarum servatur usquè ad Nonam Sabbati in Albis inclusivè.*]

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
Paschæ.

Omnia ut in die, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCTURNUM.

Invit. Surrexit Dóminus verè, * Allelúia. *Luc.* 24.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Tres Psalmi in unaquaque Feria notati. Feriâ II. III. et IV. in quibus fit Officium ritu vel Solemni vel Duplici, dicuntur tres Antiphonæ sequentes.

Ant. 2. D. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, et sepultus est, et resurrexit tértiâ die secúndùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 5. a. Tráditus est Christus propter delicta nostra, et resurrexit propter justificatiónem nostram, allelúia. *Rom.* 4.

Ant. 7. d. Per resurrectiónem Jesus deglútiit mortem, ut vitæ æternæ hæredes efficerémur, allelúia. 1. *Petr.* 3.

Feriâ V. dicitur tantùm prima ejusmodi Antiphonarum super tres Psalmos: Feriâ VI. dicitur secunda, et Sabbato tertia.

℣. Cor meum et caro mea, ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 85.

Lectiones ut infrà in qualibet die.

Post j. Lect. ℟. Ego sum primus et novíssimus; et vivus, et fui mórtuus, * Et ecce sum vivens in sécula seculórum: et hábeo claves mortis et inferni, allelúia, allelúia, allelúia. ℣. Ego dormívi, et soporátus sum; et exurrexi, quia Dóminus suscépit me: * Et ecce. *Apoc.* 1. *Ps.* 3.

Post ij. Lect. ℟. Pascha nostrum immolátus est Christus: ítaque epulémur, * Non in fermento véteri, neque in fermento malítiæ, sed in ázymis sinceritátis et veritátis, allelúia, allelúia. ℣. Exurgat Deus, et dissipentur inimíci ejus; et justi epulentur et exultent in conspectu Dei, * Non. 1. *Cor.* 5. *Ps.* 67.

Tertium ℟. *ut infrà in qualibet Feria.*

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me, ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Ant. et Psalmi cum Cantico, ut in die Paschæ, p. 332.

Antiph. ad Benedictus, *et Oratio, ut infrà in qualibet die.*

AD HORAS, ut in die Paschæ, præter Orationem. Diebus à populo non festivatis adduntur preces ad opus manuum.

CANON unicuique diei assignatur in serie Canonum.

AD VESPERAS.

Psalmi et Antiph. ut in die Paschæ, p. 333.

Graduale, Hæc dies, etc. *et Ant. ad* Magníficat, *cum Oratione, ut infrà in qualibet die.*

In Processione ad Fontes quæ fit post Benedicámus, ℟℟℟. *et* ℣℣℣. *ut in die Paschæ: Orationes sunt propriæ cuilibet diei.*

COMPLETORIUM, *ut suprà, p.* 335.

FERIA

FERIA SECUNDA.

Solemne-minus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 2.

Incipit liber Jósue.

Lectio j. Cap. I.

ET factum est post mortem Móysi servi Dómini, ut loquerétur Dóminus ad Jósue fílium Nun, ministrum Móysi, et díceret ei: Móyses servus meus mórtuus est; surge, et transi Jordánem istum tu, et omnis pópulus tecum, in terram, quam ego dabo fíliis Israel. Omnem locum, quem calcáverit vestígium pedis vestri, vobis tradam, sicut locútus sum Móysi. A deserto et Líbano usquè ad flúvium magnum Euphráten, omnis terra Hethæórum usquè ad mare magnum contrà solis occásum erit términus vester. Nullus póterit vobis resístere cunctis diébus vitæ tuæ: sicut fui cum Móyse, ita ero tecum; non dimittam, nec derelinquam te. Confortáre, et esto robustus: tu enim sorte dívides pópulo huic terram, pro qua jurávi pátribus suis, ut tráderem eam illis. Confortáre ígitur, et esto robustus valdè; ut custódias, et fácias omnem legem, quam præcépit tibi Móyses servus meus: ne declínes ab ea ad déxteram vel ad sinístram, ut intélligas cuncta quæ agis. Non recédat volúmen legis hujus ab ore tuo; sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias et fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, et intélliges eam. Ecce præcípio tibi, confortáre, et esto robustus. Noli metuére, et noli timére; quóniam tecum est Dóminus Deus tuus in ómnibus ad quæcumque perréxeris.

℣. Ego sum, *p.* 336.

Sermo sancti Leónis Papæ.

De Resurr. Domini. I.

Lectio ij.

CUm quadraginta diérum observántiâ hoc voluérimus operári, ut áliquid sentirémus crucis in témpore Domínicæ passiónis; admitendum nobis est ut étiam resurrectiónis Christi inveniámur esse consortes, et de morte ad vitam, dùm in isto sumus córpore, transeámus. Moriendum ergò est diábolo, et vivendum Deo: deficiendum iniquitáti, ut justítiæ resurgátur. Occumbant vétera, ut oriantur nova. Resurréctio Dómini, non finis carnis, sed commutátio fuit, nec virtútis augmento consumpta substántia est. Quálitas trán-

siit, non natúra defécit: et factum est corpus impassíbile, quod pótuit crucifígi; factum est immortále, quod pótuit occídi; factum est incorruptíbile, quod pótuit vulnerári. Agnoscat ígitur pópulus Dei novam se esse in Christo creatúram. Nemo in id récidat, undè surrexit; sed etiamsi pro infirmitáte corpórea in alíquibus adhùc languóribus jacet, sanári instanter desíderat ac levári. Hæc est enim salútis via, et cœptæ in Christo resurrectiónis imitátio. Hæc meditátio, dilectíssimi, non pro sola solemnitáte Pascháli, sed pro totíus vitæ sanctificatióne retinenda est.

℟. Pascha nostrum, *p.* 336.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo témpore, duo ex discípulis Jesu ibant ipsâ die in castellum quod erat in spátio stadiórum sexaginta ab Jerúsalem, nómine Emmaüs. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 235. *in diebus Paschal. VI. n.* 2 *et* 3.

IN via cum illis tanquàm comes ambulábat, et ipse dux erat: útiquè vidébant, sed non agnoscébant. Tenebantur enim óculi eórum, sicut audívimus, ne eum agnóscerent. Eia, fratres; ubì vóluit Dóminus agnosci? In fractióne panis. Secúri sumus: panem frángimus, et Dóminum agnóscimus. Nóluit agnosci, nisi ibì, propter nos qui non eum visúri erámus in carne, et tamen manducatúri erámus ejus carnem. Quisquis ergò fidélis es, quisquis non inániter Christiánus vocáris, quisquis Ecclésiam non sine causa ingréderis, quisquis verbum Dei cum timóre et spe audis, consolétur te fráctio panis. Abséntia Dómini non est abséntia: habéto fidem, et tecum est quem non vides.

℟. O stulti et tardi corde ad credendum in ómnibus quæ lócuti sunt Prophétæ! * Nonnè hæc opórtuit pati Christum, et ita intráre in glóriam suam? allelúia, allelúia. ℣. Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: * Nonnè. Glória. *Repetitur* ℟. O stulti, *usquè ad* ℣. *Luc.* 24. *Is.* 53.

Ad Benedictus.

Ant. 7. a. *duplicanda.* Incípiens Jesus à Móyse et ómnibus Prophétis, interpretabátur illis in ómnibus Scriptúris quæ de ipso erant, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui solemnitáte Paschâli mundo remédia contulisti, pópulum tuum, quæsumus, cœlesti dono proséquere; ut et perfectam libertátem cónsequi mereátur, et ad vitam proficiat sempiternam: Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Grad. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Iter fácite ei qui ascendit super occásum; Dóminus nomen * illi. *Ps.* 67.

Allelúia, allelúia. ℣. Cognovérunt eum, et dixérunt ad ínvicem: Nonnè cor nostrum ardens erat in nobis, dùm loquerétur * in via? Allelúia. *Luc.* 24.

Víctimæ Paschâli, *p.* 333.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Regressi sunt in Jerúsalem, et invenérunt congregátos úndecim, et eos qui cum illis erant; et ipsi narrábant quómodò cognovérunt Jesum in fractióne panis, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui renátis ex aqua et Spíritu sancto cœlestis regni pandis intróitum, auge super fámulos tuos grátiam quàm dedisti; ut qui ab ómnibus sunt purgáti peccátis, nullis priventur promissis: Per Christum.

Ad Stationem, Oratio.

POpulus tuus, quæsumus, Dómine, renovátis exultet ánimæ virtútibus; et vivificatiónis tuæ grátiam consecútus, in tuo semper múnere gloriétur: Per Christum.

In Choro, Oratio.

DEus, qui pópulum tuum de hostis cállidi servitúte liberasti; preces ejus misericórditer réspice, et adversántes ei tuâ virtúte prosterne: Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Duplex-majus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 4.

De libro Jósue. Cap. 1.

Lectio j.

PRæcépit Jósue princípibus pópuli, dicens: Transíte per médium castrórum, et imperáte pópulo, ac dícite: Præparáte vobis cibária; quóniam post diem tértium transíbitis Jordánem, et intrábitis ad possidendam terram, quàm Dóminus Deus vester datúrus est vobis. Rubenítis quoque et Gadítis, et dimídiæ tríbui Manasse ait: Mementóte sermónis, quem præcépit vobis Móyses fámulus Dómini, dicens: Dóminus Deus ves-

ter dedit vobis réquiem, et omnem terram. Uxóres vestræ, et fílii, ac jumenta manébunt in terra, quàm trádidit vobis Móyses trans Jordánem: vos autem transíte armáti antè fratres vestros, omnes fortes manu; et pugnáte pro eis, donec det Dóminus réquiem frátribus vestris sicut et vobis dedit, et possídeant ipsi quoque terram, quàm Dóminus Deus vester datúrus est eis; et sic revertémini in terram possessiónis vestræ, et habitábitis in ea, quam vobis dedit Móyses fámulus Dómini trans Jordánem contrà solis ortum. Respondéruntque ad Jósue, atque dixérunt: Omnia, quæ præcepísti nobis, feciémus; et quocumquè míseris, íbimus. Sicut obedívimus in cunctis Móysi, ita obediémus et tibi: tantùm sit Dóminus Deus tuus tecum, sicut fuit cum Móyse. Qui contradíxerit ori tuo, et non obedíerit cunctis sermónibus, quos præcéperis ei, moriátur. Tu tantùm confortáre, et viríliter age.

℟. Ego sum, *p.* 336.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. in Ps. 101. *Serm.* 2. *Lectio ij. n.* 7.

NOn laus fídei Christiánórum est, quia credunt mórtuum Christum, sed quia credunt resurrexísse Christum. Nam mórtuum et pagánus credit; et hoc tibi pro crímine óbjicit, quia in mórtuum credidísti. Quæ ígitur laus tua? Crédere resurrexísse Christum, et speráre te resurrectúrum esse per Christum: hæc est laus fídei. Si enim credíderis in corde tuo quia Dóminus est Jesus, et confessus fúeris ore tuo quia eum Deus suscitávit à mórtuis, salvus eris. Non ait: Si confessus fúeris quia Deus eum trádidit occidendum; sed quia eum Deus suscitávit à mórtuis: si confessus fúeris, tunc salvus eris.

℟. Pascha nostrum, *p.* 336.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo témpore, stetit Jesus in médio discipulórum suórum, et dixit eis: Pax vobis; ego sum, nolíte timére. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Homil. 26. *in Evang. n.* 1.

PRima lectiónis hujus Evangélicæ quæstio ánimum pulsat, quómodò post resurrectiónem corpus Domínicum verum fuit, quod, clausis jánuis, ad discípulos íngredi pótuit. Sed sciendum nobis est quòd divína operátio,

si ratióne comprehénditur, non est admirábilis; nec fides habet méritum, cui humána rátio præbet experimentum. Sed hæc ipsa nostri Redemptóris ópera, quæ ex semetipsis comprehendi nequáquàm possunt, ex ália ejus operatióne pensanda sunt; ut rebus mirabílibus fidem præbeant facta mirabilióra. Illud enim corpus Dómini intrávit ad discípulos, jánuis clausis, quod vidélicèt ad humános óculos, per nativitátem suam, clauso éxiit útero Vírginis. Quid ergò mirum, si clausis jánuis, post resurrectiónem suam, in æternum jam victúrus intrávit, qui moritúrus véniens, non aperto Vírginis útero exívit?

℣. Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, et dixit eis: * Pax vobis; ego sum, nolíte timére, allelúia, allelúia. ℣. Ego sum frater vester, nolíte pavére; pro salúte enim vestra misit me Deus antè vos: * Pax. Glória. * Pax. *Luc.* 24. *Gen.* 45.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Obtulérunt discípuli Dómino partem piscis assi, et favum mellis: et cùm manducasset coràm eis, sumens relíquias, dedit eis, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam novo semper fœtu multíplicas; concéde fámulis tuis, ut sacraméntum vivendo téneant, quod fide percepérunt: Per Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

Grad. Hæc dies quàm fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Memor fuit in séculum testamenti sui, verbi quod mandávit in mille * generatiónes. *Ps.* 104.

Allelúia, allelúia. ℣. Apéruit Jesus discípulis sensum, ut intellígerent * Scriptúras. Allelúia. *Luc.* 24.

Víctimæ Paschâli, *p.* 333.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Sic scriptum est, et sic oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis tértiâ die, et prædicári in nómine ejus pœniténtiam, et remissiónem peccatórum in omnes gentes, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, per quem nobis redémptio venit, et præstátur adóptio, réspice in ópera misericórdiæ tuæ; ut in Christo renátis, et æterna tribuátur hæréditas, et vera libertas: Per eumdem Christum.

Ad Stationem, Oratio.

FAc, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui Paschálibus remédiis innováti, similitúdinem terréni parentis evásimus, ad formam cœléstis transferámur auctóris: Qui tecum vivit et regnat Deus.

In Choro, Oratio.

DEus, qui nos, in cruce passus, prétio magno redímere voluísti; infunde nobis virtútem auxílii tui, ut nostra te semper vita glorificet: Qui vivis et regnas cum Deo Patre.

FERIA QUARTA.

Duplex-minus.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 6.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 2.

MIsit ígitur Jósue fílius Nun de Setim duos viros exploratóres in abscóndito, et dixit eis: Ite, et consideráte terram, urbemque Jéricho. Qui pergentes ingressi sunt domum mulíeris meretrícis, nómine Rahab, et quievérunt apud eam. Nuntiatumque est regi Jéricho, et dictum: Ecce viri ingressi sunt hùc per noctem de fíliis Israel, ut explorárent terram. Misitque rex Jéricho ad Rahab, dicens: Educ viros, qui venérunt ad te, et ingressi sunt domum tuam; exploratóres quippè sunt, et omnem terram considerâre venérunt. Tollensque múlier viros, abscondit, et ait: Fáteor, venérunt ad me, sed nesciébam undè essent; cùmque porta clauderétur in ténebris, et illi páriter exiérunt: néscio quò abiérunt: persequímini citò, et comprehendétis eos. Ipsa autem fecit ascéndere viros in solárium domûs suæ, operuitque eos stipulâ lini, quæ ibi erat. Hi autem, qui missi fúerant, secúti sunt eos per viam, quæ ducit ad vadum Jordánis: illisque egressis statìm porta clausa est.

℟. Ego sum, *p.* 336.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

Lectio ij. *Orat.* 41.

RESurrectiónis dies, faustumque princípium: proindè ob festum diem explendescámus: ei qui pro nobis passus est ac *resurrexit*, múnera offerámus. Aurum fortasse me dícere putátis, aut argentum, aut textúras, aut pellúcidos et ingentis prétii lápides, fluxam fragilemque matériam, cujus ferè majórem partem póssident improbi, et servi rerum terrenárum mundíque príncipes. Imò verò nosmetipsos offerámus, hoc est, opes Deo caríssimas, ipsó-

que máximè dignas. Imáginis decus imágini reddámus : dignitátem nostram agnoscámus : exemplar nostrum honóre prosequámur : mystérii vim intelligámus , et pro quo Christus morte functus est. Simus ut Christus , quóniam Christus quoque sicut nos. Efficiámur dii propter ipsum , quóniam ipse quoque homo propter nos factus est. Assumpsit quod detérius erat , ut det quod præstántius est : mendícus factus est , ut nos illíus mendicitáte ditémur. Servi formam suscépit, ut nos in libertátem afferámur : descendit , ut evehámur : tentátus est , ut vincámus : contemptus est , ut nos glóriâ afficiámur : mórtuus est, ut salútem nobis áfferat : ascendit , ut eos qui in peccáti lapsu jacébant , ad seipsum trahat. Omnia quisque donet ; ómnia , inquam , ei qui seipsum redemptiónis prétium pro nobis ac culpæ nostræ succidáneum dedit, nemo non ófferat. Nihil autem datúrus est tantùm, quantùm si seipsum obtúlerit, hujus mystérii vim ac ratiónem probè intelligentem, et totum in eo nitentem, ut propter illum ómnia sit , quæcumque ipse propter nos factus est.

℟. Pascha nostrum , *p.* 336.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore , manifestávit se iterùm Jesus discípulis ad mare Tiberiádis. Manifestávit autem sic : Erant simul Simon Petrus , et Thomas qui dícitur Dídymus. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii , Papæ.

In Evang. 24. hab. in Basilica sancti Laurentii fòris muros , Feriâ quartâ Paschæ.

LEctio sancti Evangélii , quæ modò in áuribus vestris lecta est , fratres mei , quæstióne ánimum pulsat , sed pulsatióne suâ vim discretiónis índicat. Quæri étenim potest cur Petrus qui piscátor antè conversiónem fuit , post conversiónem ad piscatiónem rédiit ; et cùm Véritas dicat , Nemo mittens manum suam ad arátrum , et aspíciens retrò , aptus est regno Dei ; cur repétiit quod derelíquit ? Sed si virtus discretiónis inspíctur , cítiùs vidétur quia nimírùm negótium quod antè conversiónem sine peccáto éxtitit , hoc étiam post conversiónem repétere culpa non fuit.

℣. Stetit Jesus in líttore ; non tamen cognovérunt discípuli quia Jesus

est. * Dicit eis : Míttite in déxteram navígii rete. Misérunt, et jam non valébant illud tráhere præmultitúdine píscium, allelúia, allel. ℣. Omnia quæcumque vóluit, Dóminus fecit in cœlo, in terra, in mari, et in ómnibus abyssis. * Dicit. Glória. * Dicit. *Joan.* 21. *Ps.* 134.

Ad Benedictus.

Ant. 8. *G.* Dicit discípulis suis Jesus : Veníte, prandéte. Et nemo audébat discumbéntium interrogáre eum, Tu quis es ; scientes quia Dóminus est, allelúia. *Joan.* 21.

Oratio.

DEus, qui nos resurrectiónis Domínicæ ánnuâ solemnitáte lætíficas ; concéde propítius, ut per *temporália festa quæ* ágimus, perveníre ad gáudia æterna mereámur : Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

Grad. Hæc dies quam fecit Dóminus ; exultémus et lætémur in ea. ℣. Annúntient ópera ejus, qui descendunt in mare ; ipsi vidérunt mirabília ejus * in profundo. *Ps.* 106.

Allelúia, allelúia. ℣. Apóstolis quos elégit Jesus, præbuit seipsum vivum in multis argumêntis, per dies quadraginta * appárens eis. Allelúia. *Act.* 1.

Víctimæ Paschâli, *p.* 333.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Accipit Jesus panem, et dat discípulis suis, et piscem simíliter. Hoc jam tértiò manifestátus est Jesus, postquàm resurrexit à mórtuis, allelúia. *Joan.* 21. *Act.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam multíplicas sóbole renascéntium ; fac eam propítius gaudére de suórum profectibus filiórum : Per Christum.

Ad Stationem, Oratio.

DEus, qui per Paschále mystérium docuísti nos vetustátem vitæ relínquere, et in novitáte spíritûs ambuláre ; præsta, ut sacramentis tuis innováti, dona grátiæ tuæ servémus : Per Christum.

In choro, Oratio.

TUâ nos, quæsumus, Dómine, pietáte custódi ; ut qui Unigéniti tui passióne sunt redempti, ejusdem resurrectiónis et glóriæ efficiantur partícipes : Per eumdem.

FERIA QUINTA.

Semiduplex.

Ad Nocturnum.

Tres Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 2.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 2.

NEcdùm obdormíerant qui latébant, et ecce múlier ascéndit ad eos,

et ait : Novi quòd Dóminus tradíderit vobis terram ; étenim írruit in nos terror vester , et elanguérunt omnes habitatóres terræ. Audívimus quòd siccáverit Dóminus áquas maris rubri ad vestrum intróitum , quandò egressi estis ex AEgypto ; et quæ fecéritis duóbus Amorrhæórum régibus , qui erant trans Jordánem, Sehon et Og , quos interfecistis. Et hæc audientes pertimúimus , et elánguit cor nostrum , nec remansit in nobis spíritus ad intróitum vestrum : Dóminus énim Deus vester , ipse est Deus in cœlo sursùm , et in terra deorsùm. Nunc ergò juráte mihi per Dóminum , ut quómodò ego misericórdiam feci vobiscum , ita et vos faciátis cum domo patris mei ; detisque mihi verum signum ut salvétis patrem meum et matrem , fratres ac soróres meas , et ómnia quæ illórum sunt , et eruátis ánimas nostras à morte. Qui respondérunt ei : Anima nostra sit pro vobis in mortem , si tamen non prodíderis nos : cùmque tradíderit nobis Dóminus terram , faciémus in te misericórdiam et veritátem. Demísit ergò eos per funem de fenestra : domus enim ejus hærébat muro.

℟. Ego sum , *p.* 336.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 231. *in diebus Paschal. I. n.* 3.

Lectio ij.

AUdiámus Apóstolum dicentem , Si resurrexistis cum Christo. Quómodò resúrgimus , qui nondùm mórtui sumus ? Quid est ergò quod vóluit dícere Apóstolus , Si resurrexistis cum Christo ? Numquid ille resurrexisset , nisi priùs mórtuus fuisset ? Vivéntibus loquebátur , nondùm moriéntibus , et jam resurgéntibus ? Quid sibi vult ? Vidéte quid dicat : Si resurrexistis cum Christo , quæ sursùm sunt quærite , ubi Christus est in déxtera Dei sedens ; quæ sursùm sunt sápite , non quæ super terram. Mórtui enim estis. Ipse dicit Apóstolus , non ego : sed tamen verum dicit ; et ídeò dico et ego. Quarè illud dico et ego ? Crédidi , propter quod locútus sum. Si benè vívimus , mórtui sumus , et resurréximus. Qui autem nondùm mórtuus est , nec resurrexit , malè adhùc vivit ; et si malè vivit , non vivit. Moriátur , ne moriátur. Quid est , Moriátur , ne moriátur ? Mutétur , ne damnétur. Ei qui nondùm mórtuus est , dico ut moriátur ; ei qui adhùc malè vivit , dico ut mutétur. Si enim malè

vivébat, et jam non malè vivit, mórtuus est : si benè vivit, resurrexit. Sed quid est benè vívere? Quæ sursùm sunt sápere, non quæ super terram.

℟. Pascha nostrum, *p.* 336.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore, María stabat ad monumentum forìs, plorans. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 25. *habit. in Basilica S. Joan. Later. n. 4 et 5. Feriâ quintâ Paschæ.*

MUlier, quid ploras? quem quæris? Interrogátur dolóris causa, ut augeátur desidérium, quátenùs cùm nomináret quem quærebat, in amóre ejus ardéntiùs æstuáret. Illa exístimans quia hortulánus esset, dicit ei : Dómine, si tu sustulisti eum? Quid est quòd viso eo quem hortulánum crédidit, cui necdùm díxerat quem quærébat, ait : Dómine, si tu sustulisti eum? Quasi enim jam dixisset ex cujus desidério plángeret, eum dicit quem non díxerat. Sed vis amóris hoc ágere solet in ánimo, ut quem ipse semper cógitat, nullum álium ignoráre credat. Rectè et hæc múlier quem quærit, non dicit; et tamen dicit, Si tu sustulisti eum; quia álteri non putat incógnitum, quem sic ipsa contínuo plangit desidério.

℟. María stabat ad monumentum forìs, plorans. Dicit ei Jesus : Múlier, quid ploras? quem quæris? Illa exístimans quia hortulánus esset, dicit ei : Dómine, * Si tu sustulisti eum, dícito mihi ubì posuisti eum; et ego eum tollam, allelúia, allelúia. ℣. Indica mihi quem díligit ánima mea : * Si. Glória. * Si. *Joan.* 20. *Cant.* 1.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Surgens Jesus manè, primâ sábbati, appáruit primò Maríæ Magdaléne, allelúia. *Marc.* 16.

Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui Paschále sacramentum in reconciliatiónis humánæ fœdere contulisti; da méntibus nostris, ut quod professióne celebrámus, imitémur effectu : Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

AD VESPERAS.

Grad. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Déxtera Dómini fecit virtútem : déxtera Dómini * exaltávit me. *Ps.* 117.

Allelúia, allelúia. ℣. Dicit Maríæ Jesus: Vade ad fratres meos, et dic eis: Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum * et Deum vestrum. Allelúia. *Joan.* 20.

Victimæ Paschâli, *p.* 333.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Venit María Magdaléne, annuntians discípulis: Quia vidi, Dóminum, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut Ecclésia tua, et suórum firmitáte membrórum, et novâ semper fœcunditáte lætétur: Per Christum Dóminum.

Ad Stationem, Oratio.

LArgíre fámulis tuis, Dómine, grátiam tuam; et præsta, ut qui ad imáginem Fílii tui divíno sunt baptismo regeneráti, à regni tui poténtia nunquàm divellantur: Per eumdem Christum.

In Choro, Oratio.

DEus, qui nobis ad celebrandum Paschále sacramentum liberióres ánimos præstitisti; doce nos et odisse quibus irásceris, et amáre quæ præcipis: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

FERIA SEXTA.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 4.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 3.

DIxit Jósue ad fílios Israel: Accédite hùc, et audíte verbum Dómini Dei vestri. Et rursùm: In hoc, inquit, sciétis quòd Dóminus Deus vivens in médio vestrî est, et disperdet in conspectu vestro Chananæum et Hethæum, Hevæum et Pherezæum, Gergesæum quoque et Jebusæum, et Amorrhæum. Ecce arca fœderis Dómini omnis terræ antecédet vos per Jordánem. Paráte duódecim viros de tríbubus Israel, síngulos per síngulas tribus. Et cùm posúerint vestígia pedum suórum sacerdótes qui portant arcam Dómini Dei universæ terræ, in aquis Jordánis, aquæ quæ inferióres sunt, decurrent atque defícient: quæ autem désuper véniunt, in una mole consistent. Igitur egressus est pópulus de tabernáculis suis, ut transíret Jordánem; et sacerdótes, qui portábant arcam fœderis, pergébant antè eum. Ingressísque eis Jordánem, et pédibus eórum in parte aquæ tinctis (Jordánis

autem ripas álvei sui témpore messis impléverat) stetérunt aquæ descendentes in loco uno, et ad instar montis intumescentes apparébant procul ab urbe, quæ vocátur Adom, usquè ad locum Sarthan: quæ autem inferióres erant, in mare solitúdinis (quod nunc vocátur mórtuum) descendérunt, úsquequò omnínò deficerent. Pópulus autem incedébat contrà Jéricho; et sacerdótes, qui portábant arcam fœderis Dómini, stabant super siccam humum in médio Jordánis accincti, omnisque pópulus per arentem álveum transíbat.

℟. Ego sum, *p.* 336.

Sermo sancti Gregórii, Papæ.

Hom. 21. *in Evang. n.* 7.

Lectio ij.

ECce ad memóriam redit quòd crucifixo Dei Fílio Judæi insultantes dicébant: Si Rex Israel est, descendat de cruce, et crédimus ei. Qui si de cruce tunc descénderet, nimírùm insultántibus cedens, virtútem patiéntiæ non demonstráret. Sed expectávit páululùm, tolerávit oppróbria, irrisiónes sustínuit, servávit patiéntiam, dístulit admiratiónem, et qui de cruce descéndere nóluit, de sepulcro surrexit. Plus ígitur fuit de sepulcro súrgere, quàm de cruce descéndere. Plus fuit mortem resurgendo destrúere, quàm vitam descendendo serváre. Sed cùm Judæi hunc ad insultatiónes suas de cruce descéndere mínimè cérnerent, cùm morientem vidérent, eum se vicisse credidérunt, nomen illíus se quasi extinxisse gavísi sunt. Sed ecce de morte nomen ejus per mundum crevit, ex quo hoc infidélis turba extinxisse se crédidit: et quem gaudébat occísum, dolet mórtuum; quia hunc ad suam glóriam cognoscit pervenisse per pœnam.

℟. Pascha nostrum, *p.* 336.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 28.

IN illo témpore, úndecim discípuli abiérunt in Galilæam in montem ubì constitúerat illis Jesus. Et réliqua.

Homília santi Hierónymi Presbyteri.

In Matth. Lib. 4.

POst resurrectiónem Jesus in monte Galilææ conspícitur, ibíquè adorátur; licèt quidam dúbitent, et dubitátio eórum nostram áugeat fidem. Tunc maniféstiùs osténditur Thomæ; et latus lánceâ vulneratum, et manus fixas demonstrat clavis. Et accé-

dens Jesus locútus est eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra. Illi potestas data est, qui paulò antè crucifixus, qui sepultus in túmulo, qui mórtuus jacúerat, qui pósteà resurrexit. In cœlo autem et in terra potestas data est; ut qui antè regnábat in cœlo, per fidem credéntium regnet in terris.

℟. Videntes Jesum discípuli adoravérunt. Et accédens Jesus locútus est eis, dicens: * Data est mihi omnis potestas in cœlo et in terra, allelúia, allelúia. ℣. Ego constitútus sum rex à Dómino super Sion montem sanctum ejus: * Data est. Glória Patri. * Data est. *Matth.* 28. *Ps.* 2.

Ad Benedictus.

Ant. 3. *a.* Euntes docéte omnes gentes, baptizantes eos in nómine Patris, et Fílii, et Spíritûs sancti, allelúia. *Matth.* 28.

Oratio.

DEus, qui diversitátem géntium in confessióne tui nóminis adunasti; da ut renátis fonte baptísmatis una sit fides méntium, et píetas actiónum: Per Dóminum.

AD VESPERAS.

Grad. Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea. ℣. Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, in ómnibus pópulis mirabília * ejus. *Ps.* 95.

Allelúia, allelúia. ℣. Euntes in mundum universum, prædicáte Evangélium omni * creatúræ. Allelúia. *Marc.* 16.

Víctimæ Paschâli, *p.* 333.

Ad Magníficat.

Ant. 1. *f.* Qui credíderit et baptizátus fúerit, salvus erit, allelúia. *Marc.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

In Baptisterio, Oratio.

DEus, qui credentes in te fonte baptísmatis innovasti; hanc renátis in Christo concéde custódiam, ut nullo erróris incursu grátiam regeneratiónis amittant: Per eumdem Christum.

Ad Stationem, Oratio.

DEpelle, Dómine, conscriptum peccáti lege chirógraphum, quod in nobis Paschâli mystério per resurrectiónem Fílii tui delevisti: Qui tecum vivit et regnat Deus.

In Choro, Oratio.

DEus, qui nos in Christo convivificasti et conresuscitasti, érige nos ad consedentem in déxtera tua nostræ salútis Auctórem; ut qui propter nos judicandus advénit, pro nobis judicatúrus advéniat idem Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster: Qui tecum vivit.

SABBATO IN ALBIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 6.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 4.

QUibus transgressis, dixit Dóminus ad Jósue : Elige duódecim viros síngulos per síngulas tribus ; et præcipe eis ut tollant de médio Jordánis álveo, ubi stetérunt pedes sacerdótum, duódecim duríssimos lápides, quos ponétis in loco castrórum, ubi fixéritis hâc nocte tentória. Vocavitque Jósue duódecim viros, quos elégerat de fíliis Israel, síngulos de síngulis tríbubus, et ait ad eos : Ite antè arcam Dómini Dei vestri ad Jordánis médium, et portáte indè sínguli síngulos lápides in húmeris vestris, juxtà número filiórum Israel, ut sit signum inter vos. Et quandò interrogáverint vos fílii vestri cras, dicentes : Quid sibi volunt isti lápides? Respondébitis eis: Defecérunt aquæ Jordánis antè arcam fœderis Dómini, cùm transíret eum ; idcircó pósiti sunt lápides isti in monumentum filiórum Israel usquè in æternum. Fecérunt ergò fílii Israel sicut præcépit eis Jósue, portantes de médio Jordánis álveo duódecim lápides, ut Dóminus ei imperârat, juxtà número filiórum Israel, usquè ad locum in quo castrametáti sunt, ibíque posuérunt eos.

℟. Ego sum, *p.* 336.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 228. *in die Pasch. V. Lectio ij. n.* 1 *et* 2.

DIles istos, quibus post passiónem Dómini nostri Deo cantámus Allelúia, festos habémus in lætítia usquè ad Pentecosten, quandò missus est de cœlo promissus *Spíritus* sanctus. Ex his diébus septem vel octo qui nunc aguntur, sacramentis infántium deputantur. Qui paulò antè vocabantur competentes, modò vocantur infantes. Competentes dicebantur, quóniam materna víscera, ut nascerentur, petendo pulsábant. Infantes dicuntur, quia modò nati sunt Christo, qui priùs nati fuérant século. In íllis est vita nováta, quæ in vobis debet esse firmáta ; et qui jam fidéles estis, non eis exempla quibus péreant, sed quibus proficiant, præbeátis. Jam ipsos álloquor, ut grana sint in área. Vos fratres, vos fílii, vos novella gérmina matris Eccléstæ, óbsecro vos per quod accepistis, ut atten-

dâtis in eum qui vos vocávit, qui dilexit vos, qui pérditos quæsívit vos, qui inventos illumináv it vos, ut non sectémini vias perditórum, in quibus errat nomen fidélium. Elígite vobis quos imitémini, Deum timentes, Eccléstam Dei cum timóre intrantes, verbum Dei diligenter audientes, memóriâ retinentes, cogitatióne ruminantes, factis implentes.

℟. Pascha nostrum, *p.* 336.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore, unâ sábbati, María Magdaléne venit manè, cùm adhùc ténebræ essent, ad monumentum. Et réliqua.

Homília sancti Grégórii, Papæ.

In Evang. 22. *hab. in Basilica S. Joan. Later. Sabb. post Pascha, n.* 1.

LEctio sancti Evangélii, quam modò, fratres, audístis, valdè in superfície histórica est aperta; sed ejus nobis sunt mystéria sub brevitáte requirenda. María Magdaléne, cùm adhùc ténebræ essent, venit ad monumentum. Juxtà históriam notátur hora: juxtà intellectum verò mysticum requirentis signátur intelligéntia. María étenim auctórem ómnium, quem carne víderat mórtuum, quærébat in monumento; et quia hunc minimè invénit, furátum crédidit. Adhùc ergò erant ténebræ, cùm venit ad monumentum. Cucurrit cítiùs, discipulisque nuntiávit. Sed illi præ céteris cucurrérunt, qui præ céteris amavérunt; vidélicèt Petrus et Joannes.

℟. Unâ sábbati, María Magdaléne * Venit manè, cùm adhùc ténebræ essent, ad monumentum, allelúia, allelúia. ℣. Fortis est ut mors diléctio. * Venit. Glória. * Venit. *Joan.* 20. *Cant.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. 4. d. Nondùm sciébant Scriptúram, quia oportébat Jesum à mórtuis resúrgere, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui festa Paschália venerando égimus, per hæc contíngere ad gáudia ætérna mereámur: Per.

DOMINICA IN ALBIS DEPOSITIS.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato, ut in Psalterio.

Ant. 1. g. CONfortábo domum Juda, et domum Joseph; ego enim Dóminus Deus eórum: et congregábo illos, quia redémi eos, allel. *Zach.* 10.

Ant. 6. F. Ad pópulos exaltábo signum meum : et áfferent fílios in ulnis, et fílias super húmeros portábunt, allelúia. *Is.* 49.

Ant. 5. a. Addúcet illos Deus Israel cum jucunditáte, in lúmine majestátis suæ, cum misericórdia et justítia, quæ est ex ipso, allelúia. *Baruch* 5.

Ant. 4. E. Miserátor eórum reget eos, et ad fontes aquárum potábit eos, allelúia. *Is.* 49.

Ant. 7. d. Ambulábunt mecum in albis, quia digni sunt, allelúia. *Apoc.* 3.

CAPITULUM. *Isaiæ* 60.

NOn óccidet ultrà sol tuus, Jerúsalem, et luna tua non minuétur ; quia erit tibi Dóminus in lucem sempiternam, et complebuntur dies luctûs tui. Pópulus autem tuus omnes justi, in perpétuum hæreditábunt terram.

℟. Liberávit nos Deus secundùm grátiam quæ manifestáta est nunc per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi ; * Qui destruxit quidèm mortem, illuminávit autem vitam et incorruptiónem, allelúia, allelúia. ℣. Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus : iter fácite ei qui ascendit super occásum ; * Qui. Glória Patri. * Qui. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 67.

HYMNUS.

NUnc novis Christus celebrétur hymnis :
Victor insignes ágitat triumphos.
Qui suo mortem jaculumque mortis
Fúnere frangit.
Vincit obstantem lápidem sepulcri ;
Vincit armátas vígilûm cohortes ;
Vincla perrumpit, quibus obligátus
Ingemit orbis.
Quem timor clausum látebris coercet,
Se gregi rursùs fácilem vidéri
Præbet, et certum sua fert amóris
Vúlnera pignus.
De Dei regno documenta pandit ;
Hujus et regni stat imágo viva,
Quâ mori mundo docet, et supernas
Quærere sedes.
Ergò, jam nunquàm moritúre, vivis,
Christe : quos fuso rédimis cruóre,
Fac in æternum tua vita nobis
Vívere præstet.
Summa laus Patri ; Genitóque summa,
Morte qui victâ sibi dat renasci,
Quem Patri consors Amor, et perennis
Glória jungit.
Amen.

℣. Redémit nos Deus

ab inimícis nostris : ℟. Quóniam in æternum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Numquid non tu, Dómine, percussisti superbum, vulnerasti draconem? Et nunc qui redempti sunt à Dómino, revertentur laudantes; et lætítia sempiterna super cápita eórum, allelúia. *Is.* 51.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut infrà in Feriis Temp. Pasch.*

AD NOCTURNUM.

Invitatorium. Auctórem vitæ quem Deus suscitávit à mórtuis, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 3.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Adeste, *infrà*, *p.* 357.

Très Psalmi è I. Nocturno Dominicæ, *p.* 2.

Ant. 2. D. Christus mórtuus est pro peccátis nostris, et sepultus est, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, allelúia. 1 *Cor.* 15.

Ant. 5. a. Tráditus est Christus propter delicta nostra, et resurrexit propter justificatiónem nostram, allelúia. *Rom.* 4.

Ant. 7. d. Per resurrectiónem Jesus deglútiit mórtem, ut vitæ æternæ hærédes efficerémur, allelúia. 1. *Petr.* 3.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 5.

MAnsérunt fílii Israel in Gálgalis, et fecérunt Phase, quartadécimâ die mensis ad vésperum in campéstribus Jéricho; et comedérunt de frúgibus terræ die áltero, ázymos panes, et polentam ejusdem anni. Defecitque manna postquàm comedérunt de frúgibus terræ, nec usi sunt ultrà cibo illo fílii Israel, sed comedérunt de frúgibus præsentis anni terræ Chánaan. Cùm autem esset Jósue in agro urbis Jéricho, levávit óculos, et vidit virum stantem contrà se, evaginátum tenentem gládium, perrexitque ad eum, et ait: Noster es, an adversariórum? Qui respondit: Nequáquàm; sed sum princeps exércitûs Dómini, et nunc vénio. Cécidit Jósue pronus in terram; et adórans ait: Quid Dóminus meus lóquitur ad servum suum? Solve, inquit, calceamentum tuum de pédibus tuis, locus enim in quo stas, sanctus est. Fecitque Jósue ut sibi fúerat imperátum.

℟. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors,

stímulus tuus ? Stímulus mortis peccátum est. * Deo autem grátias qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Jesum Christum , allelúia , allelúia. ℣. Oblivióni tráditæ sunt angústiæ prióres , et abscónditæ ab óculis. * Deo. 1. *Cor.* 15. *Is.* 65.

Sermo sancti Augústini, Epíscopi.

Serm. 260. *al.* 11. *habit. die Dom. in Oct. Paschæ.*

Lectio ij.

NE moras faciámus, actúri multa , regenerátis in baptismo , qui hódiè miscendi sunt pópulo , brevis , sed gravis sermo reddendus est. Vos qui baptizáti estis , et hódiè complétis sacramentum Octavárum vestrárum ; bréviter accípite , et intellígite translátam fuisse figúram circumcisiónis carnis ad circumcisiónem cordis. Infantes appellámini, quóniam regeneráti estis , et novam vitam ingressi estis , et ad vitam æternam renáti estis , si hoc quod in vobis renátum est , malè vivendo non suffocétis. Reddendi estis pópulis , miscendi estis plebi fidélium : cavéte ne imitémini malos fidéles , imò falsos fidéles ; quasi confitendo fidéles , sed malè vivendo infidéles. Vidéte quia testíficor vobis coràm Deo et Angelis ejus ; castitátem serváte , sive conjugálem , sive omnímodæ continéntiæ. Quicumque continéntiam vovístis , réddite quod vovístis ; quia non exigerétur , si non vovissétis. Quod pótuit licére , non licet ; non quia núptiæ damnantur , sed qui retrò réspicit , damnátur. Cavéte à fráudibus in negótiis vestris. Cavéte à mendáciis et perjúriis. Cavéte à verbositáte et luxúria. Quæcumque non vultis fíeri vobis , nolíte fácere áliis , et homínibus , et Deo. Quid vos ónerem ? hæc ágite , et Deus pacis erit vobiscum.

℟. Sive vívimus , sive mórimur , Dómini sumus : * In hoc enim Christus mórtuus est , et resurrexit ; ut et mortuórum et vivórum dominétur , allelúia , allelúia. ℣. Fórtium dívidet spólia , pro eo quòd trádidit in mortem ánimam suam. * In. *Rom.* 14. *Is.* 53.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 20.

IN illo témpore , cùm serò esset die illo , unâ sabbatórum , et fores essent clausæ , ubi erant discípuli congregáti propter metum Judæórum , venit Jesus , et stetit in médio , et dixit eis : Pax vobis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 26. *hab. in Basilica sancti Joan. Later. in Oct. Paschæ, n.* 2.

DIxit eis, Pax vobis; sicut misit me Pater, et ego mitto vos; id est, Sicut misit me Pater, Deus Deum; et ego mitto vos, homo hómines. Pater Fílium misit, qui hunc pro redemptióne géneris humáni incarnári constítuit. Quem vidélicèt in mundum veníre ad passiónem vóluit; sed tamen amávit Fílium, quem ad passiónem misit. Electos verò Apóstolos Dóminus non ad mundi gáudia, sed, sicut ipse missus est, ad passiónes in mundum mittit. Quia ergò et Fílius amátur à Patre, et tamen ad passiónem míttitur: ita et discípuli à Dómino amantur, qui tamen ad passiónem mittuntur in mundum. Itaquè dícitur: Sicut misit me Pater, et ego mitto vos; id est, Eâ vos caritáte díligo, cùm inter scándala persecutórum mitto, quâ me caritáte Pater díligit, quem veníre ad tolerandas passiónes fecit.

℟. Pax vobis; sicut misit me Pater, et ego mitto vos: * Accípite Spíritum sanctum: quorum remiséritis peccáta, remittuntur eis; et quorum retinuéritis, retenta sunt, allelúia, allelúia. ℣. Vos sacerdótes Dómini vocabímini: Ministri Dei nostri, dicétur vobis: * Accípite. *Joan.* 20. *Is.* 61.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. COnresuscitávit nos 7. d. Deus in Christo, ut osténderet abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos, allelúia. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis, ut sit in ómnibus ipse primátum tenens, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 8. *G.* Si complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus, allelúia. *Rom.* 6.

Canticum, Ecce vicit, *ut infrà in Feriis, p.* 359.

Ant. 5. a. Salus Deo nostro, qui sedet super thronum, et Agno, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 2. D. Corpus quidèm mórtuum est propter peccátum; spíritus verò vivit propter justificatiónem, allelúia. *Rom.* 8.

CAPITULUM. *Apoc.* 1.

GRátia vobis, et pax à Jesu Christo, qui est testis fidélis, primogénitus mortuórum, et princeps regum terræ; qui dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo.

Hymnus, Auróra lucis, *ut infrà*, *p.* 359.

℣. Tu es Deus qui facis mirabília: ℟. Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

Ad Benedictus.

Ant. 8. c. Post dies octo, íterùm venit Jesus, jánuis clausis, et stetit in médio, et dixit: Pax vobis, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui Paschália festa perégimus, hæc, te largiente, móribus et vitâ teneámus: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

AD HORAS, *dicuntur Hymni cum Doxologia propria*, *ut infrà*, *p.* 360.

Psalmi de Dominica, *ut in Psalterio.*

Antiphonæ, *Capitula*, ℟℟. *brevia et* ℣℣. *ut infrà in Feriis Temporis Paschalis.*

Ad Primam, *dicitur Symbolum* Quicumque.

Hodiè resumitur lectio Martyrologii, *et non dicitur* ℣. Pretiósa, etc. *sed statìm fit lectio Canonis.*

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. CHristus resurrexit à mórtuis, allelúia; oportet autem illum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Dedit semetipsum pro nobis, ut nos redímeret ab omni iniquitáte, et mundáret sibi pópulum acceptábilem, allelúia. *Tit.* 2.

Ant. 3. a. Vos genus electum, regále sacerdótium, gens sancta; ut virtútes annuntiétis ejus qui de ténebris vos vocávit in admirábile lumen suum, allelúia. 1. *Petr.* 2.

Ant. 4. d. Crédimus in Deo secundùm operatiónem poténtiæ virtútis ejus, quam operátus est in Christo, súscitans illum à mórtuis, et constítuens ad déxteram suam, allelúia. *Ephes.* 1.

Ant. 5. C. Pro ómnibus mórtuus est Christus; ut et qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mórtuus est et resurrexit, allelúia. 2. *Cor.* 5.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 1.

BEnedictus Deus et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui secundùm misericórdiam suam magnam regenerávit nos in spem vivam, per resurrectiónem Jesu Christi ex

mórtuis in hæreditátem incorruptíbilem.

Hymnus, Forti, *infrà*, *p.* 364.

℣. Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii; ℟. Propterea pópuli confitebuntur tibi in æternum. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Multa fecit Jesus quæ non sunt scripta: hæc autem scripta sunt, ut credátis quia Jesus est Christus Fílius Dei; et ut credentes vitam habeátis in nómine ejus, allelúia. *Joan.* 20.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM, *Psalmi de Dominica; cetera ut infrà in Feriis Temporis Paschalis, p.* 365.

FERIIS TEMPORIS PASCHALIS, *usquè ad Ascensionem Domini.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Qui crucifixus est, surrexit, * Allelúia. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ADeste, Cœlitûm chori,
Lætum sonantes cánticum,
Dùm liber inter mórtuos
Christus sepulcrum déserit.

Frustrà sepulcro mílites
Appónit insánus furor:
Frustrà specûs gens pérfida
Firmat sigillis óstium.

Inánis absistat metus:
Nemo cadáver áuferet:
Sed vi reviviscet suâ
Qui spontè mortem pértulit.

Clausâ, sigillis íntegris,
Exíre speluncâ potest,
Quem matris alvo Vírginis
Effúdit illæsus pudor.

Ridébat hunc turpi trabe
Vesána pendentem cohors:
Descendat, inquit, et Deum
Illi Patrem fatébimur.

At tu, paternis óbsequens
Ad usquè mortem légibus,
Orbem sacerdos víctima
Toto piábas sánguine.

Non ille descendit cruce;
Plus fecit: ecce mórtuus
Se reddit ipse lúmini:
Deo satum jam crédite.

Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

Tres Psalmi, ut distribuuntur infrà in qualibet Feria, sub sola Ant. sequenti.

Ant. 4. a. Verbum misit Deus annúntians pacem per Jesum: hunc Deus suscitávit tértiâ die, allelúia. *Act.* 10.

℣. Cor meum et caro mea ℟. Exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

Absolutio et Benedictiones, ut post Psalterium pro tempore Paschali, p. 134.

Lectiones ut notantur infrà in qualibet Feria. ℟℟℟. *alternatim quæ seq.*

Feriis II. IV et VI.

℟. *j.* Príncipes Jerúsalem, cùm consummassent ómnia quæ de Jesu scripta erant, deponentes eum de ligno, posuérunt eum in monumento: * Deus verò suscitávit eum à mórtuis, allelúia, allelúia. ℣. De angústia et de judício sublátus est; abscissus est de terra viventium: * Deus. *Act.* 13. *Is.* 53.

℟. *ij.* Visus est Jesus per dies multos his * Qui ascénderant cum eo de Galilæa in Jerúsalem, qui usquè nunc sunt testes ejus ad plebem, allelúia, allelúia. ℣. In viis ostendit se illis hilárìter, et in omni providéntia occurrit illis * Qui. *Act.* 13. *Sap.* 6.

℟. *iij.* Quem vos crucifixistis, hic est lapis reprobátus à vobis ædificántibus, qui factus est in caput ánguli; * Et † Non est in álio áliquo salus, allelúia, allelúia. ℣. Ecce ego mittam in fundamentis Sion lápidem, lápidem probátum, angulárem, pretiósum, in fundamento fundatum; * Et. Glória. † Non. *Act.* 4. *Is.* 28.

Feriis III et V.

℟. *j.* Certíssimè sciat omnis domus Israel, * Quia et Dóminum et Christum fecit Deus hunc Jesum quem vos crucifixistis, allelúia, allelúia. ℣. Ecce servus meus exaltábitur et elevábitur, et sublímis erit valdè; * Quia. *Act.* 2. *Is.* 52.

℟. *ij.* Quem vos interemistis suspendentes in ligno, * Hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit déxterâ suâ ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum, allelúia, allelúia. ℣. In sciéntia sua justificábit ipse Justus servus meus multos, * Hunc. *Act.* 5. *Is.* 53.

℟. *iij.* Jesus Christus dilexit nos, et lavit nos à peccátis nostris in sánguine suo: * Ipsi glória et impérium † In sécula seculórum: Amen, allelúia, allelúia. ℣. Sanctus vocábitur omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem, si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion: * Ipsi. Glória. † In. *Apoc.* 1. *Is.* 4.

Dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exaltábo te, Dómine, quóniam suscepisti me; ℟. Nec delectasti inimícos meos super me. *Ps.* 29.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, cum Cantico sequenti sub sola Ant. 5. a. Salus.

CANTICUM. Apoc. 5.

Canticum victoriæ Agni pro nobis occisi.

ECce vicit leo de tribu Juda, * radix David.

Dignus es, Dómine, accípere librum, * et aperíre signácula ejus;

Quóniam occísus es, * et redemisti nos Deo in sánguine tuo,

Ex omni tribu, et lingua, * et pópulo, et natióne;

Et fecisti nos Deo nostro regnum et sacerdótes, * et regnábimus super terram.

Dignus est Agnus qui occísus est, * accípere virtútem,

Et divinitátem, et sapiéntiam, * et fortitúdinem,

Et honórem, et glóriam, * et benedictiónem.

Sedenti in throno et Agno, * benedíctio,

Et honor, et glória, et potestas * in sécula seculórum.

Glória Patri.

[*Dicitur tantùm in Officio de Tempore.*]

Ant. Salus Deo nostro, qui sedet super thronum et Agno, allelúia. *Apoc.* 7.

CAPITULUM. *Hebr.* 13:

DEus pacis, qui eduxit de mórtuis pastórem magnum óvium in sánguine testamenti æterni, Dóminum nostrum Jesum Christum, aptet vos in omni bono; ut faciátis ejus voluntátem, fáciens in vobis quod pláceat coràm se.

HYMNUS.

AUróra lucis dùm novæ
Spargit polum fulgóribus,
Victóris Agni júbilans
Orbis triumphos pérsonet.
Fuso Redemptor sánguine
Piávit orbis crímina;
Scissóque sanctuárium
Patére dat velámine.
Granum solo recónditum
Iners manére non potest;
Vix mórtuum jam gérminat:
Hinc quanta púllulat seges!
Non destruuntur fúnere,
Sed seminantur córpora:
Fecit resurgendi viam
Surgens ab ínferis Deus.
Affíxa cum Christo cruci,
Christo caro commórtua,
Et ipsa surget spléndidis
Christi decóra dótibus.
Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátá nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Déxtera Dómini fecit virtútem: ℟. Déxtera Dómini exaltávit me. *Ps.* 117.

Ad Benedictus.

Antiphona secundùm Feriam, ut sequitur.

Feriâ II. Ant. 2. D. Humiliávit se Christus, factus obédiens usquè ad mortem ;. propter quod et Deus exaltávit illum, allelúia. *Philipp.* 2.

Feriâ III. Ant. 3. c. Stipéndia peccáti, mors : grátia autem Dei, vita ætérna, in Christo Jesu Dómino nostro, allelúia. *Rom.* 6.

Feriâ IV. Ant. 4. E. Si commórtui sumus Christo, et convivémus : si sustinébimus, et conregnábimus, allelúia. 2. *Tim.* 2.

Feriâ V. Ant. 6. F. Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ, allelúia. *Philipp.* 5.

Feriâ VI. Ant. 1. D. Prædestinávit nos Deus in adoptiónem filiórum per Jesum Christum, allelúia. *Eph.* 1.

Deindè, à Feria secunda intra Hebdomadam I. post Pascha usquè ad Ascensionem Domini, (exceptis Festis Annualibus et quibuscumque Solemnibus, eorumque Octavis,) fit Commemor. de Cruce et de Resurrectione Christi, per Ant. ℣. et Orat. ut sequitur.

Ant. Crucifixus est ex infirmitáte, sed vivit ex virtúte Dei, allelúia. 2. *Cor.* 13.

℣. Dícite in géntibus, ℟. Quia Dóminus regnávit. *Ps.* 95.

Orémus.

DEus, qui pro nobis Fílium tuum Crucis patíbulum subíre voluisti, ut inimíci à nobis expélleres potestátem ; concéde nobis fámulis tuis, ut resurrectiónis grátiam consequámur : Per eumdem Dóminum.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

JAm lucis orto sídere,
Deum precémur súpplices,
Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta, sémitas.

Nil lingua, nil peccet manus ;
Nil mens iníne cógitet :
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

Incœpta dùm fluet dies,
O Christe, custos pérvigil,
Quas sævus hostis óbsidet,
Portas tuére sénsuum.

Præsta diurnus ut tuæ
Subsérviat laudi labor :
Auctóre quæ te cœpimus,
Da te favente prósequi.

Superba ne nimìs caro
Menti licentèr ímperet,
Carnis domet supérbiam
Potûs cibíque párcitas.

¶ Da, Christe, nos tecum mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da *contémnere*,
Amáre da cœléstia.

Sit

Sit laus Patri; laus Filio,
Qui nos, triumphâtâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. *Ad Primam, et ad alias Horas, hæc strophe,* Da, Christe, *et Doxologia,* Sit laus Patri, *dicuntur usquè ad Ascensionem, etiam in Festis Sanctorum, (exceptis Solemnibus et annualibus, eorumque Octavis,) necnon in Officio Beatæ Mariæ Virginis in Sabbato.*]

Psalmi de Feria, et sic ad alias Horas.

Ant. 7. d. Conresuscitávit nos Deus in Christo, ut ostènderet abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos, allelúia. *Ephes.* 2.

Capitulum. *Ephes.* 5. ERátis aliquandò ténebræ; nunc autem lux in Dómino. Ut fílii lucis ambuláte; fructus enim lucis est in omni bonitáte, et justítia, et veritáte: probantes quid sit beneplácitum Deo.

℟. *br.* Christe Fili Dei vivi, * Miserére nobis. Christe. ℣. Qui surrexísti * à mórtuis, [*Hic* ℣. *dicitur tantùm in Officio de Tempore.*] * Miserére. Glória Patri. Christe. *Matth.* 16. *Tob.* 8. *Rom.* 6.

℣. Exurge, Dómine, ádjuva nos; ℟. Et rédime nos propter nomen tuum. *Ps.* 43.

Pars Verna.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos pervenire fecísti, tuâ nos hódiè salva virtúte, ut ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciendam nostra procédant elóquia, dirigantur cogitatiónes et ópera: Per Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Si dicenda sit Prima de Officio parvo B. Mariæ, præponitur Officio Capituli.

Ad Officium Capituli.

Primò fit lectio Martyrologii, in cujus fine nihil respondetur; sed statìm Hebdomadarius dicit quæ sequuntur.

Si verò non legatur Martyrologium, Officium Capituli incipitur absolutè sic:

℣. Pretiósa in conspectu Dómini, ℟. Mors Sanctórum ejus. *Ps.* 115.

SAncta María, et omnes Sancti ádjuvent nos in oratiónibus suis pro nobis ad Deum; ut secundùm eum qui vocávit nos, Sanctum, et ipsi in omni conversatióne sancti simus. *Rom.* 15. 1. *Petr.* 1.

℟. Amen.

Deindè legitur Necrologium, si legendum sit; et post ejus lectionem, dicitur Suffragium pro Defunctis, ut infrà.

Si verò nullum legendum sit Necrologium, statìm post præcedentem Orationem de Sanctis, fit hoc modo

SUFFRAGIUM PRO DEFUNCTIS.

Psalm. De profundis, *p.* 80, *et in ejus fine*, Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularumque tuárum ab omni vínculo delictórum; ut in resurrectiónis glória inter Sanctos et electos tuos resuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos et sæculum per ignem. ℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

[*Non legitur Necrologium in Solemnibus et suprà, neque fit Suffragium pro Defunctis, iis diebus nisi post Completorium.... Ubi verò nunquàm legitur Necrologium, non fit Suffragium pro Defunctis in Dominicis et diebus à populo feriatis, necnon in Solemnibus et suprà, nisi post Completorium.*]

¶ *In Feriis et Festis à populo non feriatis dicuntur sequentes*

PRECES AD OPUS MANUUM.

℣. Deus, in adjutórium meum intende; ℟. Dómine, ad adjuvandum me festína. *Ps.* 69.

℣. Sit splendor Dómini Dei nostri super nos; ℟. Et ópera mánuum nostrárum dírige. *Ps.* 89.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

DIrígere et sanctificáre, régere et gubernáre dignáre, Dómine Deus, Rex cœli et terræ, hódiè corda et córpora nostra, sensus, sermónes et actus nostros, in lege tua, et in opéribus mandatórum tuórum: ut hìc, et in æternum, te auxiliante, salvi et líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis et regnas in sécula seculórum. ℟. Amen.

Hìc deniquè fit lectio Canonis sic:

Lector: Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit*, domna. *Solus vel sola recitans dicit absolutè.*]

Bened. Det Dóminus leges suas in mentem nostram, et in corde nostro superscríbat eas. *Hebr.* 8. ℟. Amen.

Tùm legitur Canon, qui pro singulis diebus habetur ad calcem Breviarii in cujus fine dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Post lectionem, Hebdomadarius dicit signando se signo crucis : Adjutórium nostrum † in nómine Dómini, ℟. Qui fecit cœlum et terram. *Ps.* 123.

Submissiori voce dicit : Benedícite. *Lector versus ad eum*, Deus. *Hebd.* Deus pacis aptet nos in omni bono, ut faciámus ejus voluntátem, fáciens in nobis quod pláceat coràm se, per Jesum Christum, cui est glória in sécula seculórum. *Hebr.* 13. *Lector*, Amen.

Post quamlibet Horam, si aliud Officium non sequatur, dicitur secretò : Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen. *Deindè*, Pater noster.

AD TERTIAM.

Hymnus.

O Fons amóris, Spíritus,
O sancte donórum parens,
Tuas refúsus íntimis
Accende flammas córdibus.
Qui caritátis vínculo
Cum Patre nectis Fílium,
Et nos amóris mútui
Arctis coapta néxibus.
¶ Da, Christe nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

Ant. 1. a. Ipse est caput córporis Ecclésiæ, qui est princípium, primogénitus ex mórtuis; ut sit in ómnibus ipse primátum tenens, allelúia. *Coloss.* 1.

Capitulum. 1. *Cor.* 15.

CHristus resurrexit à mórtuis, primítiæ dormiéntium; quóniam quidèm per hóminem mors, et per hóminem resurréctio mortuórum. Et sicut in Adam omnes moriuntur, ita et in Christo omnes vivificabuntur.

℟. *br.* Vivit Dóminus, * et benedictus Deus meus, * Allelúia, allelúia. Vivit. ℣. Et exaltétur * Deus salútis meæ, * Allelúia. Glória Patri. Vivit. *Ps.* 17.

℣. Salvávit sibi déxtera ejus, ℟. Et bráchium sanctum ejus. *Ps.* 97.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

AD SEXTAM.

Hymnus.

JAm solis excelsum jubar
Toto coruscat lúmine ;
Sic, Christe, tu mundum novâ
Sol verus accendis face.

Fac plena nostris fúlgeat
Lux veritátis méntibus ;
Fac nostra plenam cáritas
Crescendo súrgat ad diem.

¶ Da, Christe, nos tecum mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri ; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

Ant. 8. *G.* Si complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus, allelúia. *Rom.* 6.

Capitulum. *Rom.* 6.

SI mórtui sumus cum Christo, crédimus quia simul étiam vivémus cum Christo ; scientes quòd Christus resurgens ex mórtuis jam non móritur, mors illi ultrà non dominábitur.

℟. *br.* Audítam fácite * vocem laudis ejus, * Allelúia, allelúia. Audítam. ℣. Qui pósuit ánimam meam * ad vitam, * Allelúia. Glória. Audítam. *Ps.* 65.

℣. Notas mihi fecisti vias vitæ : ℟. Adimplébis me lætítiâ cum vultu tuo, Dómine. *Ps.* 15.

Oratio conveniens.

AD NONAM.

Hymnus.

PRono volútus ímpetu,
Inclínat in noctem dies;
Sic vita suprémam cito
Festínat ad metam gradu.

O Christe, dùm fixus cruci
Expandis orbi bráchia,
Amáre da crucem ; tuo
Da nos in amplexu mori.

¶ Da, Christe, nos tecum mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ;
Amáre da cœlestia.

Sit laus Patri ; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

Ant. 2. D. Corpus quidèm mórtuum est propter peccátum ; spíritus verò vivit propter justificatiónem, allelúia. *Rom.* 8.

Capitulum. 1. *Petr.* 3.

CHristus semèl pro peccátis nostris mórtuus est, justus pro injustis, ut nos offerret Deo, mortificátus quidèm carne, vivificátus autem spíritu.

℟. *br.* Convertisti planctum meum * in gáudium mihi, * Allelúia, allelúia. Convertisti. ℣. Conscidisti saccum meum, * et circumdedisti me lætítiâ, * Allelúia. Glória Patri. Convertisti. *Ps.* 29.

℣. In Deo sperávit cor meum, et adjútus sum; ℟. Et reflóruit caro mea, *Ps.* 27.

Oratio conveniens.

AD VESPERAS.

Psalmi de Feria sub sola Ant. 4. a. Deus et Dóminum suscitávit; et nos suscitábit per virtútem suam, allelúia. 1. *Cor.* 6.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 15.

CUm mortále hoc indúerit immortalitátem, tunc fiet sermo qui scriptus est: Absorpta est mors in victória. Ubi est, mors, victória tua? ubi est, mors, stímulus tuus?

HYMNUS.

FOrti tegente bráchio,
Evásimus rubrum mare,
Tandemque durum pérfidi
Jugum tyranni frégimus.

Nunc ergò lætas víndici
Grates rependámus Deo;
Agníque mensam cándidis
Cingámus ornáti stolis.

Hujus sacráto córpore,
Amóris igne férvidi,
Vescámur atque sánguine:
Vescendo, vívimus Deo.

Jam Pascha nostrum Christus est,
Hic agnus, hæc est víctima,
Cruóre cujus íllitos
Transmittit ultor Angelus.

O digna cœlo víctima,
Mors ipsa per quam víncitur,
Per quam refractis ínferi
Prædam relaxant póstibus.

Christus sepulcri fáucibus
Emersus ad lucem redit;
Hostem retrúdit tártaro,
Cœlíque pandit íntima.

¶ Da, Christe, nos tecum mori;
Tecum simul da súrgere:
Terréna da contémnere;
Amáre da cœléstia.

Sit laus Patri; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Dicant qui redempti sunt à Dómino, ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 106.

Ad Magníficat, *Antiphona secundùm Feriam, ut sequitur.*

Feriâ II. Ant. 7. d. Per Jesum fidéles estis in Deo, qui suscitávit eum à mórtuis, et dedit ei glóriam, allelúia. 1. *Petr.* 1.

Feriâ III. Ant. 2. D. Deus omnis grátiæ, qui vocávit nos in æternam suam glóriam in Christo Jesu, módicum passos ipse perfíciet, allelúia. 1. *Petr.* 5.

Feriâ IV. Ant. 6. F. Conversi estis ad Deum servíre Deo vivo et vero, et expectáre Fílium ejus de cœlis, quem suscitávit ex mórtuis, Jesum, allelúia. 1. *Thess.* 1.

Feriâ V. Ant. 1. g. Qui suscitávit Jesum Christum à mortuis, vivificábit et mortália córpora

vestra, propter inhabitantem Spíritum ejus in vobis, allelúia. *Rom.* 8.

Oratio Dominicæ præcedentis.

Deindè fit Commemoratio de Cruce et de Resurrectione Christi, ut dictum est ad Laudes, per Ant. ℣. *et Orat. ut sequitur.*

Ant. Ecce in médio throni, et in médio seniórum, Agnum stantem tamquàm occísum, allelúia. *Apoc.* 5.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi : ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. *Ps.* 65.

Orémus.

DEus, qui pro nobis Fílium tuum Crucis patíbulum subíre voluisti, ut inimíci à nobis expélleres potestátem ; concéde nobis fámulis tuis, ut resurrectiónis grátiam consequámur : Per eumdem.

AD COMPLETORIUM.

Lector : Jube, domne, benedícere. [*Lectrix dicit* domna. *Solus* vel *sola recitans dicit absolutè.*] *Bened.* Quicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos, et misericórdia. *Gal.* 6. ℟. Amen.

Tùm fit lectio novi Testamenti, ut habetur pro singulis diebus ad calcem Breviarii ; in cujus fine dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

Signando pollice pectus Hebdomadarius dicit : ℣. Converte nos, † Deus salutáris noster ; ℟. Et averte iram tuam à nobis. *Ps.* 84.

Hìc facienda est Confessio peccatorum, ut habetur in Feriis Quadrag. ad Primam, scilicèt mediocri voce : Confíteor, etc. *p.* 143.

Posteà elevans vocem, ℣. Deus, † in adjutórium.

Psalmi de Feria.

Ant. 7. *d.* Erípuit nos Deus de potestáte tenebrárum, et tránstulit in regnum Fílii dilectiónis suæ, allelúia. *Coloss.* 1.

HYMNUS.

JEsu, redemptor séculi,
Qui tértio post fúnera
Redux ab ínferis die,
Mortem resurgendo necas :
Nox atra jam terras premet,
Mergetque somno lúmina ;
Hostis furórem pérfidi,
Artesque cæcas dísjice :
Ut justa dùm curas levat,
Et corpus instaurat quies ;
Sic membra somnus óccupet,
Ne corda torpor ópprimat.
¶ Da, Christe, nos tecum mori ;
Tecum simul da súrgere :
Terréna da contémnere ;
Amáre da cœléstia.
Sit laus Patri ; laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,

Ad astra secum dux vocat:
Compar tibi laus, Spíritus. Amen.

CAPITULUM. 1. *Thess.* 5.

OMnes vos fílii lucis estis, et fílii diéi: non sumus noctis, neque tenebrárum; ígitur non dormiámus sicut et céteri, sed vigilémus et sóbrii simus.

℟. *br.* In manus tuas, Dómine, * Commendo spíritum meum. In manus. ℣. Redemisti me, Dómine, * Deus veritátis, * Commendo. Glória Patri. In manus. *Ps.* 30.

℣. Custódi me, Dómine, ut pupillam óculi: ℟. Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Ps.* 16.

Ant. 5. C. Cùm Christus.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. 2.

De Salvatoris adventu gratiarum actio.

NUnc dimittis servum tuum, Dómine, * secundùm verbum tuum, in pace;

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parasti * antè fáciem ómnium populórum,

Lumen ad revelatiónem géntium, * et glóriam plebis tuæ Israel.

Ant. Cùm Christus apparúerit, vita vestra; tunc et vos apparébitis cum ipso in glória, allelúia. *Coloss.* 3.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, habitatiónem nostram, et omnes insídias inimíci ab ea longè repelle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant; et benedíctio tua sit super nos semper: Per Dóminum nostrum, etc.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómine. ℟. Deo grátias.

Finito Completorio, submissiori voce dicitur signando se signo crucis: Grátia Dómini nostri Jesu Christi, † et cáritas Dei, et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13.

℟. Amen.

[*Solus recitans dicit* nobis, *loco* vobis.]

[*Secretò*, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. Amen.]

Posteà dicitur

ANTIPHONA DE BEATA MARIA.

REgína cœli, lætáre, allelúia;
Quia quem meruisti portáre, allelúia,
Resurrexit sicut dixit, allelúia:
Ora pro nobis, Deum, allelúia.

℣. Circumdedisti me lætítiâ, Dómine; ℟. Ut cantet tibi glória mea. *Ps.* 29.

Orémus.

DEus, qui per Resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es; præsta, quæsumus, ut per ejus genitrícem vírginem Maríam, perpétuæ capiámus gáudia vitæ: Per eumdem Christum.

Post completum Officium dicitur secretò, Pater, Ave, Credo.

Deindè fit Suffragium pro Defunctis, nisi factum fuerit ad Primam.

Quando Suffragium pro Defunctis fit post Completorium, omittitur Fidélium ánimæ, *et continuò post* Grátia Dómini nostri, *dicitur Antiph. de B. Maria.*

FERIA SECUNDA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 30.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 6.

JEricho autem clausa erat atque muníta, timóre filiórum Israel, et nullus égredi audébat aut íngredi. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ecce dedi in manu tua Jéricho, et regem ejus, omnesque fortes viros. Circúite urbem cuncti bellatóres semèl per diem: sic faciétis sex diébus. Séptimo autem die sacerdótes tollant septem búccinas, quarum usus est in jubilæo, et præcédant arcam fœderis: septièsque circuíbitis civitátem, et sacerdótes clangent búccinis. Cùmque insonúerit vox tubæ lóngior atque concísior, et in áuribus vestris increpúerit, conclamábit omnis pópulus vociferatióne máximâ, et muri fúnditùs córruent civitátis, ingredienturque sínguli per locum contrà quem stéterint. Vocávit ergò Jósue fílius Nun sacerdótes, et dixit ad eos: Tóllite arcam fœderis; et septem álii sacerdótes tollant septem Jubilæórum búccinas, et incédant antè arcam Dómini. Ad pópulum quoque ait: Ite, et circúite civitátem armáti, præcedentes arcam Dómini.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

CUmque Jósue verba finisset, et septem sacerdótes septem búccinis clángerent antè arcam fœderis Dómini, omnisque præcéderet armátus exércitus, réliquum vulgus arcam sequebátur, ac búccinis ómnia concrepábant. Præcéperat autem Jósue pópulo, dicens: Non clamábitis, nec audiétur vox vestra, neque ullus sermo ex ore vestro egrediétur, donec véniat dies in quo dicam vobis, Clamáte, et vociferámini. Circuívit ergò

arca Dómini civitátem semèl per diem, et reversa in castra, mansit ibi. Igitur Jósue de nocte consurgente, tulérunt sacerdótes arcam Dómini, et septem ex eis septem búccinas, quarum in jubilæo usus est : præcedebantque arcam Dómini ambulantes atque clangentes, et armátus pópulus ibat antè eos ; vulgus autem réliquum sequebátur arcam, et búccinis personábat. Circuieruntque civitátem secundo die semèl, et reversi sunt in castra : sic fecérunt sex diébus.

℣. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

Die autem séptimo, dilúculò consurgentes, circuiérunt urbem, sicut dispósitum erat, séptiès. Cùmque séptimo circúitu clángerent búccinis sacerdótes, dixit Jósue ad omnem Israel : Vociferámini ; trádidit enim vobis Dóminus civitátem. Sitque cívitas hæc anáthema, et ómnia quæ in ea sunt, Dómino : sola Rahab méretrix vivat cum universis, qui cum ea in domo sunt ; abscondit enim núntios quos diréximus. Vos autem cavéte, ne de his quæ præcepta sunt, quíppiam contingátis, et sitis prævaricatiónis rei, et ómnia castra Israel sub peccáto sint, atque turbentur. Quidquid autem auri et argenti fúerit, et vasórum æneórum ac ferri, Dómino consecrétur, repósitum in thesauris ejus. Igitur omni pópulo vociferante, et clangéntibus tubis, postquàm in aures multitúdinis vox sonitusque increpuit, muri íllicò corruérunt : et ascendit unusquisque per locum, qui contrà se erat ; ceperuntque civitátem, et interfecérunt ómnia quæ erant in ea, à viro usquè ad mulíerem, ab infante usquè ad senem. Boves quoque et oves et ásinos in ore gládii percussérunt. Duóbus autem viris, qui exploratóres missi fúerant, dixit Jósue : Ingredímini domum mulíeris meretrícis, et prodúcite eam, et ómnia quæ illíus sunt, sicut illi juramento firmastis.

℣. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FERIA TERTIA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 48.

De libro Josue.

Lectio j. Cap. 7.

Fílii autem Israel prævaricáti sunt mandátum, et usurpavérunt de anathémate. Nam Achan fílius Charmi, fílii Zare de tribu Juda, tulit áliquid de anathémate : iratusque est Dóminus contrà fílios Israel. Cùmque

mítteret Jósue de Jéricho viros contrà Haï, quæ est juxtà Béthaven, ad orientálem plagam óppidi Bethel, dixit eis: Ascéndite, et exploráte terram. Qui præcepta complentes exploravérunt Haï. Et reversi dixérunt ei: Non ascendat omnis pópulus, sed duo vel tria millía virórum pergant, et déleant civitátem: quarè omnis pópulus, frustrà vexábitur contrà hostes paucíssimos? Ascendérunt ergò tria míllia pugnatórum. Qui statìm terga vertentes, percussi sunt à viris urbis Haï..... Jósue verò scidit vestimenta sua, et pronus cécidit in terram coràm arca Dómini usquè ad vésperam, tàm ipse, quàm omnes senes Israel; miseruntque púlverem super cápita sua. Et dixit Jósue: Heu Dómine Deus! quid voluisti tradúcere pópulum istum Jordánem flúvium, ut tráderes nos in manus Amorrhæi, et pérderes? útinàm, ut cœpimus, mansissémus trans Jordánem! Mi Dómine Deus, quid dicam, videns Israélem hóstibus suis terga vertentem? Audient Chananæi, et omnes habitatóres terræ, et páriter conglobáti circúmdabunt nos, atque delébunt nomen nostrum de terra; et quid fácies magno nómini tuo?

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

DIxitque Dóminus ad Jósue: Surge, cur jaces pronus in terra? Peccávit Israel, nec póterit stare antè hostes suos, eosque fúgiet, quia pollútus est anathémate. Non ero ultrà vobiscum, donec conterátis eum, qui hujus scéleris reus est. Surge, sanctífica pópulum, et dic eis: Sanctificámini in crástinum; hæc enim dicit Dóminus Deus Israel: Anáthema in médio tuî est Israel; non póteris stare coràm hóstibus tuis, donec deleátur ex te qui hoc contaminátus est scélere. Accedetisque manè sínguli per tribus vestras; et quamcumque tribum sors invénerit, accédet per cognatiónes suas, et cognátio per domos, domusque per viros. Et quicumque ille in hoc facínore fúerit deprehensus, comburétur igni cum omni substántia sua; quóniam prævaricátus est pactum Dómini, et fecit nefas in Israel.

℟. Quem vos interemistis, *p.* 358.

Lectio iij.

SUrgens ítaque Jósue manè, applícuit Israel per tribus suas, et inventa est tribus Juda.

Quæ cùm juxtà familias suas esset oblàta, inventa est familia Zare. Illam quoque per domos offerens, réperit Zabdi; cujus domum in singulos dividens viros, invénit Achan filium Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Juda. Et ait Jósue ad Achan: Fili mi, da glóriam Dómino Deo Israel, et confitére, atque indica mihi quid féceris, ne abscondas. Respondítque Achan Jósue, et dixit ei: Verè ego peccávi Dómino Deo Israel, et sic et sic feci. Vidi enim inter spólia pállium coccíneum valdè bonum, et ducentos siclos argenti, regulamque áuream quinquaginta siclórum; et concupiscens ábstuli, et abscondi in terra contrà médium tabernáculi mei, argentumque fossâ humo opérui. Tollens ítaque Jósue Achan filium Zare, argentumque et pállium, et áuream régulam, fílios quoque et fílias ejus, boves et ásinos, et oves, ipsumque tabernáculum, et cunctam supelléctilem, (et omnis Israel cum eo) duxérunt eos ad vallem Achor, ubi dixit Jósue: Quia turbasti nos, exturbet te Dóminus in die hac. Lapidavitque eum omnis Israel; et cuncta quæ illíus erant, igne consumpta sunt.

℟. Jesus Christus, *p.* 358.

FERIA QUARTA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 65.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 8.

Dixit Dóminus ad Jósue: Ne tímeas, neque formídes; tolle tecum omnem multitúdinem pugnatórum, et consurgens ascende in óppidum Haï. Ecce trádidi in manu tua regem ejus, et pópulum, urbemque et terram. Faciesque urbi Haï, et regi ejus, sicut fecisti Jéricho, et regi illíus; prædam verò, et ómnia animántia diripiétis vobis: pone insídias urbi post eam. Surrexitque Jósue, et omnis exércitus bellatórum cum eo, ut ascénderent in Haï; et electa triginta míllia virórum fórtium misit nocte, præcepitque eis, dicens: Pónite insídias post civitátem, nec lóngiùs recedátis, et éritis omnes paráti; ego autem, et réliqua multitúdo, quæ mecum est, accedémus ex adverso contrà urbem. Cùmque exíerint contrà nos, sicut antè fécimus, fugiémus, et terga vertémus, donec persequentes ab urbe lóngiùs protrahantur: putábunt enim nos fúgere sicut priùs. Nobis ergò fugiéntibus, et illis persequéntibus, consurgéus

de insídiis, et vastábitis civitátem: tradetque eam Dóminus Deus vester in manus vestras. Cùmque cepéritis, succéndite eam, et sic ómnia faciétis, ut jussi. Dimisitque eos, et perrexérunt ad locum insidiárum, sederuntque inter Bethel et Haï, ad occidentálem plagam urbis Haï.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

JOsue autem nocte illâ in médio mansit pópuli; surgensque dilúculò recénsuit sócios, et ascendit cum senióribus in fronte exércitûs, vallátus auxílio pugnatórum. Cùmque venissent et ascendissent ex adverso civitátis, stetérunt ad septentrionálem urbis plagam, inter quam et eos erat vallis média. Quinque autem míllia viros elégerat, et posúerat in insídiis inter Bethel et Haï, ex occidentáli parte ejusdem civitátis: omnis verò réliquus exércitus ad aquilónem áciem dirigébat, ita ut novíssimi illíus multitúdinis occidentálem plagam urbis attíngerent. Abiit ergò Jósue nocte illâ, et stetit in vallis médio. Quod cùm vidisset rex Haï, festinávit manè, et egréssus est cum omni exércitu civitátis, direxitque áciem contrà desértum, ignórans quòd post tergum latérent insídiæ. Jósue verò, et omnis Israel cessérunt loco, simulantes metum, et fugientes per solitúdinis viam. At illi vociferantes páriter, et se mútuò cohortantes, persecúti sunt eos.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

CUmque recessissent à civitáte, et ne unus quidèm in urbe Haï et Bethel remansisset qui non persequerétur Israel (sicut erúperant aperta óppida relinquentes,) dixit Dóminus ad Jósue: Leva clypeum, qui in manu tua est, contrà urbem Haï, quóniam tibi tradam eam. Cùmque elevasset clypeum ex adverso civitátis, insídiæ quæ latébant, surrexérunt confestìm; et pergentes ad civitátem, cepérunt, et succendérunt eam. Viri autem civitátis, qui persequebantur Jósue, respicientes et vidéntes fumum urbis ad cœlum usquè conscéndere, non potuérunt ultrà hùc illùcque diffúgere; præsertìm cùm hi, qui simulavérant fugam, et tendébant ad solitúdinem, contrà persequentes fortíssimè restitissent. Vidensque Jósue et omnis Israel quòd capta esset cívitas, et fumus urbis ascénderet, rever-

sus percussit viros Haï. Síquidèm et illi qui céperant et succénderant civitátem, egressi ex urbe contrà suos, médios hóstium ferire cœpérunt. Cùm ergò ex utráque parte adversárii cæderentur, ita ut nullus de tanta multitúdine salvarétur, regem quoque urbis Haï apprehendérunt viventem, et obtulérunt Jósue.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FERIA QUINTA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 82.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 9.

CUncti reges trans Jordánem, qui versabantur in montánis et campéstribus, in marítimis ac littóre magni maris, hi quoque qui habitábant juxtà Líbanum, Hethæus, et Amorrhæus, Chananæus, Pherezæus, et Hevæus, et Jebusæus, congregáti sunt páriter, ut pugnárent contrà Jósue et Israel uno ánimo, eâdemque sententiâ. At hi, qui habitábant in Gábaon, audientes cuncta quæ fécerat Jósue, Jéricho et Haï, et cállidè cogitantes, tulérunt sibi cibária, saccos véteres ásinis imponentes, et utres vinários scissos atque consútos, calceaméntaque perantíqua quæ ad indícium vetustátis pittáciis consúta erant, indúti veteribus vestimentis: panes quoque, quos portábant ob viáticum, duri erant, et in frusta comminúti. Perrexeruntque ad Jósue, et dixérunt ei, atque simul omni Israéli: De terra longinqua vénimus, pacem vobiscum fácere cupientes. Responderuntque viri Israel ad eos, atque dixérunt: Ne fortè in terra, quæ nobis sorte debétur, habitétis, et non possímus fœdus inire vobiscum.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

AT illi ad Jósue: Servi, inquiunt, tui sumus. Quibus Jósue ait: Quinam estis vos? et undè venistis? Respondérunt: De terra longinqua valdè venérunt servi tui in nómine Dómini Dei tui. Audívimus enim famam poténtiæ ejus, cuncta quæ fecit in AEgypto. Dixeruntque nobis senióres, et omnes habitatóres terræ nostræ: Tóllite in mánibus cibária ob longíssimam viam, et occúrrite eis, et dícite: Servi vestri sumus, fœdus iníte nobiscum. En panes, quandò egressi sumus de dómibus nostris, ut venirémus ad vos, cálidos súmpsimus, nunc sicci facti sunt, et vetustáte nímiâ comminúti. Utres vini novos im-

plévimus; nunc rupti sunt et solúti. Vestes et calceamenta quibus indúimur, et quæ habémus in pédibus, ob longitúdinem longióris viæ trita sunt, et penè consumpta. Suscepérunt ígitur de cibáriis eórum, et os Dómini non interrogavérunt. Fecitque Jósue cum eis pacem, et ínito fœdere pollícitus est quòd non occiderentur: príncipes quoque multitúdinis juravérunt eis.

℟. Quem vos interemistis, *p.* 358.

Lectio iij.

POst dies autem tres íniti fœderis, audiérunt quòd in vicíno habitárent, et inter eos futúri essent. Moveruntque castra fílii Israel, et venérunt in civitátes eórum die tértio; et non percussérunt eos, eò quòd jurassent eis príncipes multitúdinis in nómine Dómini Dei Israel. Murmurávit ítaque omne vulgus contrà príncipes. Qui respondérunt eis: Jurávimus illis in nómine Dómini Dei Israel, et idcircò non póssumus eos contíngere. Sed hoc faciémus eis: Reserventur quidèm ut vivant, ne contrà nos ira Dómini concitétur, si pejeravérimus; sed sic vivant, ut in usus universæ multitúdinis ligna cædant, aquasque comportent. Quibus hæc loquéntibus, vocávit Gabaonítas Jósue, et dixit eis: Cur nos decípere fraude voluistis, ut dicerétis: Procul valdè habitámus à vobis, cùm in médio nostrî sitis? Itaque sub maledictióne éritis, et non defíciet de stirpe vestra ligna cædens, aquasque comportans in domum Dei mei.

℟. Jesus Christus, *p.* 358.

FERIA SEXTA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 97.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 10.

CUm audisset Adonísedec rex Jerúsalem, quòd scílicèt cepisset Jósue Haï, et subvertisset eam, et transfugissent Gabaonítæ ad Israel, et essent fœderáti eórum, tímuit valdè.... Misit ergò Adonísedec rex Jerúsalem ad Oham regem Hebron, et ad Pharam regem Jérimoth, ad Jáphia quoque regem Lachis, et ad Dabir regem Eglon, dicens: Ad me ascéndite, et ferte præsídium, ut expugnémus Gábaon, quarè transfúgerit ad Jósue, et ad fílios Israel. Congregáti ígitur ascendérunt quinque reges Amorrhæórum: rex Jerúsalem, rex Hebron, rex Jérimoth, rex Lachis, rex Eglon, simul cum exercítibus suis; et castrametáti sunt circà

Gábaon, oppugnantes eam.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

HAbitatóres autem Gábaon urbis obsessæ misérunt ad Jósue, qui tunc morabátur in castris apud Gálgalam, et dixérunt ei: Ne rétrahas manus tuas ab auxílio servórum tuórum; ascende citò, et líbera nos, ferque præsídium; convenérunt enim adversùm nos omnes reges Amorrhæórum, qui hábitant in montánis. Ascenditque Jósue de Gálgalis, et omnis exércitus bellatórum cum eo, viri fortíssimi. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ne tímeas eos; in manus enim tuas trádidi illos: nullus ex eis tibi resístere póterit. Irruit ítaque Jósue super eos repentè, totâ nocte ascendens de Gálgalis. Et conturbávit eos Dóminus à fácie Israel, contrivitque plagâ magnâ in Gábaon, ac persecútus est eos per viam ascensûs Beth-hóron, et percussit usquè Azéca et Máceda.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

CUmque fúgerent fílios Israel, et essent in descensu Beth-hóron, Dóminus misit super eos lápides magnos de cœlo usquè ad Azéca; et mórtui sunt multò plures lapídibus grándinis, quàm quos gládio percússerant fílii Israel. Tunc locútus est Jósue Dómino, in die quâ trádidit Amorrhæum in conspectu filiórum Israel, dixitque coràm eis: Sol contrà Gábaon ne moveáris; et Luna contrà vallem Aíalon. Steteruntque Sol et Luna, donec ulciscerétur se gens de inimícis suis. Nonnè scriptum est hoc in libro justórum? Stetit ítaque Sol in médio cœli, et non festinávit occúmbere spátio uníus diéi. Non fuit ánteà nec póstea tàm longa dies, obediente Dómino voci hóminis, et pugnante pro Israel. Reversusque est Jósue cum omni Israel in castra Gálgalæ.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

AD VESPERAS.

Fit à Capitulo de B. M. in Sabbato, (nisi occurrat Festum Semid. et suprà) cum Commem. de Cruce; et sic in tribus Sabbatis sequentibus.

SABBATO.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Sabbati, p. 114.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 11.

JAbin rex Asor misit ad Jobab regem Madon, et ad regem Sémeron, atque ad regem Achsaph; ad reges quoque

Aquilónis, qui habitábant in montánis et in planítie contrà merídiem Céneroth, in campéstribus quoque et in regiónibus Dor juxtà mare; Chananæum quoque ab oriente et occidente, et Amorrhæum atque Hethæum ac Pherezæum et Jebusæum in montánis; Hevæum quoque qui habitábat ad radíces Hermon in terra Maspha. Egressíque sunt omnes cum turmis suis, pópulus multus nimis sicut aréna, quæ est in líttore maris, equi quoque et currus immensæ multitúdinis: convenerúntque omnes reges isti in unum ad aquas Merom, ut pugnárent contrà Israel. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ne tímeas eos; cras enim hâc eâdem horâ ego tradam omnes istos vulnerandos in conspectu Israel: equos eórum subnervábis, et currus igne combúres.

Lectio ij.

VEnitque Jósue, et omnis exércitus cum eo, adversùs illos ad aquas Merom súbitò, et irruérunt super eos, tradiditque illos Dóminus in manus Israel. Qui percussérunt eos, et persecúti sunt usquè ad Sidónem magnam, et aquas Maseréphoth, campumque Masphe, qui est ad orientálem illíus partem. Ita percussit omnes, ut nullas dimítteret ex eis relíquias; fecitque sicut præcéperat ei Dóminus, equos eórum subnervávit, currusque combussit igni. Reversusque statim cepit Asor, et regem ejus percussit gládio. Percussítque omnes ánimas, quæ ibídem morabantur: non dimísit in ea ullas relíquias, sed usquè ad interneciónem universa vastávit, ipsamque urbem perémit incéndio. Et omnes per circúitum civitátes, regesque eárum cepit, percussit atque delévit, sicut præcéperat ei Móyses fámulus Dómini. Omnemque prædam istárum úrbium ac jumenta divisérunt sibi fílii Israel, cunctis hóminibus interfectis. Sicut præcéperat Dóminus Móysi servo suo, ita præcépit Moyses Jósue, et ille universa complévit: non prætériit de universis mandátis, nec unum quidèm verbum quod jusserat Dóminus Móysi.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola. Ant. 5. F. Crédimus, scientes quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit, allelúia. 2. *Cor.* 4.

CAPITULUM. *Jerem.* 31.

AUdíte Verbum Dómini, gentes, et annuntiáte in ínsulis quæ procul sunt,

et dícite : Qui dispersit Israel congregábit eum, et custódiet eum sicut pastor gregem suum ; redémit enim Dóminus Jacob, et liberávit eum de manu potentióris.

Hymnus, Nunc novis, *ut suprà in Sabbato antè Dominic. in Albis*, *p.* 352.

℣. Dóminus ipse est Deus noster ; ℟. Nos autem pópulus ejus, et oves páscuæ ejus. *Ps.* 94.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. Tanquàm ovis ad occisiónem ductus est, et sicut agnus non apéruit os suum. In humilitáte judícium ejus sublátum est : generatiónem ejus quis enarrábit ? allelúia. *Act.* 8.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 366.

DOMINICA II.
POST PASCHA.

Omnia ut in Dominica in Albis, suprà, p. 353, *exceptis quæ sequuntur.*

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è II. Nocturno Dominicæ, ut in Psalterio, p. 4.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 12.

HI sunt reges, quos percussérunt fílii Israel, et possedérunt terram eórum trans Jordánem ad solis ortum, à torrente Arnon usquè ad montem Hermon, et omnem orientálem plagam, quæ réspicit solitúdinem. Sehon rex Amorrhæórum, qui habitávit in Hésebon, dominátus est ab Aroer, quæ sita est super ripam torréntis Arnon, et médiæ partis in valle, dimidiæque Gálaad, usquè ad torréntem Jaboc, qui est términus filiórum Ammon ; et à solitúdine usquè ad mare Céneroth contrà orientem, et usquè ad mare deserti, quod est mare salsíssimum, ad orientálem plagam per viam quæ ducit Béthsimoth ; et ab austráli parte, quæ súbjacet Asedoth, Phasga. Términus Og regis Basan, de relíquiis Ráphaïm, qui habitávit in Astaroth, et in Edraï, et dominátus est in monte Hermon et in Salécha, atque in universa Basan, usquè ad términos Gessúri, et Macháti, et dimídiæ partis Gálaad, términos Sehon regis Hésebon. Móyses fámulus Dómini, et fílii Israel percussérunt eos ; tradiditque terram eórum Móyses in possessiónem Rubenítis, et Gadítis, et dimídiæ tríbui Manasse. Hi sunt reges terræ, quos percussit Jósue et fílii Israel, trans Jordánem ad occidentálem plagam, à Baalgad in campo Líbani, usquè ad montem, cujus pars ascendit in Seïr. Tradidit-

que eam Jósue in possessiónem tríbubus Israel, síngulis partes suas, tàm in montánis quàm in planis atque campéstribus. In Asédoth, et in solitúdine, ac in merídie Hethæus fuit et Amorrhæus, Chananæus et Pherezæus, Hevæus et Jebusæus... Omnes reges triginta unus.

℟. Ubi est, mors, *p.* 353.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Enarr. in Ps. 110.

Lectio ij.

VEnérunt dies ut cantémus Allelúia. Et hi quidèm dies véniunt transitúri, transeuntque ventúri, et significant diem qui non venit et transit. Ad quem sanè nos cùm venérimus, inhærentes ei, nec nos transíbimus. Sicut enim dies isti, prætéritis diébus Quadragésimæ quibus antè resurrectiónem Domínici córporis vitæ hujus significátur mæror, solémniter gratâ hilaritáte succédunt; sic dies ille qui post resurrectiónem dábitur plenário córpori Dómini, hoc est, sanctæ Ecclésiæ, cunctis vitæ hujus ærumnis atque dolóribus exclúsis, perpétuâ beatitáte succédet. Quod promísit Christus, non est hìc expectandum, non hìc speràndum; sed hoc est verum et justum, ut hìc laborétur, illìc requiescátur. Non ergò réquies, nisi in cœlesti pátria requirátur. Non tale áliquid meditéris adipísci, quale solet hìc óculus avarítiæ concupíscere. Pro delíciis ómnibus hujus séculi, immortálium deliciárum matrem concupísce sapiéntiam. Delectábit illa, et ineffabíliter procul dúbio delectábit castis atque æternis veritátis ampléxibus. Inítium sapiéntiæ, timor Dómini; laus ejus manet in séculum séculi; et hoc erit præmium, hìc finis, hæc státio sedesque perpétua.

℟. Sive vívimus. *p*, 354.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore, dixit Jesus quibusdam ex Pharisæis: Ego sum pastor bonus. Bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 14. habit. in Basilica S. Petri, Dom. 2. post Pascha.

FEcit Dóminus quod mónuit, ostendit quod jussit. Bonus Pastor pro óvibus suis ánimam suam pósuit; ut in sacramento nostro corpus suum et sánguinem vérteret, et oves quas redémerat, carnis suæ alimento sa-

tiáret. Ostensa nobis est de contemptu mortis via quam sequámur ; appósita est forma cui imprimámur. Primùm nobis est, exterióra nostra misericórditer óvibus ejus impéndere ; postrémùm verò, si necesse sit, étiam mortem nostram pro eisdem óvibus ministráre. A primo autem hoc mínimo pervenítur ad postrémum majus. Sed cùm incomparabíliter longè sit mélior ánima quâ vívimus, terrénâ substántiâ quam extériùs possidémus ; qui non dat pro óvibus substántiam suam, quandò pro his datúrus est ánimam suam ?

℟. Ego sum pastor bonus ; et * Cognosco oves meas, et cognoscunt me meæ, allelúia, allelúia. ℣. Ecce ego ipse requíram oves meas, et visitábo eas, et edúcam eas de pópulis, et pascam eas. * Cognosco. *Joan.* 10. *Ezech.* 34.

AD LAUDES.

Capitulum. *Isaiæ* 49.

SUper vias pascentur, et in ómnibus planis páscua eórum. Non esúrient, neque sítient : et non percútiet eos æstus et sol ; quia miserátor eórum reget eos, et ad fontes aquárum potábit eos.

Hymnus, Auróra *p.* 359.

℣. Pópulus Dómini, oves páscuæ ejus : ℟. Introíte portas ejus in confessióne. *Ps.* 99.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Ego sum óstium óvium : veni ut vitam hábeant, et abundántiùs hábeant. Ego sum pastor bonus, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio.

DEus, qui errántibus, ut in viam possint redíre justítiæ, véritátis tuæ lumen ostendis ; da cunctis qui christiánâ professióne censentur, et illa respúere quæ huìc inimíca sunt nómini, et ea quæ sunt apta sectári : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

AD VESPERAS.

Capitulum. 1. *Petr.* 2.

ERátis sicut oves errantes ; sed conversi estis nunc ad Pastórem et Epíscopum animárum vestrárum.

Hymnus, Forti, *p.* 365.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Alias oves hábeo quæ non sunt ex hoc ovíli ; et illas oportet me addúcere : et vocem meam áudient, et fiet unum ovíle, et unus pastor, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ , p. 32.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 13.

JOsue senex , provectæque ætátis erat , et dixit Dóminus ad eum : Senuisti , et longævus es , térraque latíssima derelicta est , quæ necdùm sorte divísa est : omnis vidélicèt Galilæa , Philístiim , et universa Gessúri , à flúvio túrbido , qui írrigat AEgyptum , usquè ad términos Accaron contrà aquilónem : terra Chánaan , quæ in quinque régulos Philístiim divíditur , Gazæos , et Azótios , Ascalonítas , Gethæos , et Accaronítas. Ad meridiem verò sunt Hevæi , omnis terra Chánaan , et Máara Sidoniórum usquè Apheca et términos Amorrhæi , ejusque confínia : Líbani quoque régio contrà orientem , à Baalgad sub monte Hermon , donec ingrediáris Emath : ómnium qui hábitant in monte , à Líbano usquè ad aquas Maserépheth , universíque Sidonii. Ego sum qui delébo eos à fácie filiórum Israel.

℟. Príncipes , *p.* 358.

Lectio ij.

VEniat ergò in partem hæreditátis Israel , sicut præcépi tibi. Et nunc dívide terram in possessiónem novem tribubus , et dimídiæ tríbui Manasse , cum qua Ruben et Gad possedérunt terram , quam trádidit eis Móyses fámulus Dómini trans fluenta Jordánis , ad orientálem plagam , ab Aroer , quæ sita est in ripa torrentis Arnon , et in vallis médio , universaque campéstria Médaba , usquè Dibon ; et cunctas civitátes Sehon , regis Amorrhæi , qui regnávit in Hésebon usquè ad términos filiórum Ammon ; et Gálaad , ac términum Gessúri et Macháti , et omnem montem Hermon , et universam Basan usquè ad Salécha ; omne regnum Og in Basan , qui regnávit in Astaroth et Edraï , ipse fuit de relíquiis Ráphaïm : percussit eos Móyses atque delévit.

℟. Visus est , *p.* 358.

Lectio iij.

NOlueruntque dispérdere fílii Israel Gessúri et Macháti ; et habitavérunt in médio Israel usquè in præsentem diem. Tríbui autem Levi non dedit possessiónem ; sed sacrifícia et víctimæ Dómini Dei Israel , ipsa est ejus hæréditas , sicut locútus est illi.

℟. Quem vos crucifixistis , *p.* 358.

FERIA TERTIA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 50.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 14.

HOc est, quod possedérunt fílii Israel in terra Chánaan, quam dedérunt eis Eleázar sacerdos, et Jósue fílius Nun, et príncipes familiárum per tribus Israel, sorte ómnia dividentes, sicut præcéperat Dóminus in manu Móysi, novem tríbubus, et dimídiæ tríbui. Duábus enim tríbubus, et dimídiæ, déderat Móyses trans Jordánem possessiónem, absque Levítis, qui nihil terræ accepérunt inter fratres suos. Sed in eórum successérunt locum fílii Joseph in duas divísi tribus, Manasse et Ephraïm: nec accepérunt Levítæ áliam in terra partem, nisi urbes ad habitandum, et suburbána eárum ad alenda jumenta et pécora sua. Sicut præcéperat Dóminus Móysi, ita fecérunt fílii Israel, et divisérunt terram.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

ACcessérunt ítaque fílii Juda ad Jósue in Gálgala, locutusque est ad eum Caleb fílius Jephóne Cenezæus: Nosti quid locútus sit Dóminus ad Móysen hóminem Dei de me et te in Cadesbarne. Quadraginta annórum eram quandò misit me Móyses fámulus Dómini de Cadesbarne, ut considerárem terram; nuntiavíque ei quod mihi verum videbátur. Frátres autem mei, qui ascénderant mecum, dissolvérunt cor pópuli; et nihilóminùs ego secútus sum Dóminum Deum meum. Juravitque Móyses in die illo, dicens: terra, quam calcávit pes tuus, erit possédio tua, et filiórum tuórum in æternum; quia secútus es Dóminum Deum meum. Concessit ergò Dóminus vitam mihi, sicut pollícitus est usquè in præsentem diem.

℟. Quem vos interemístis, *p.* 358.

Lectio iij.

[ET áddidit Caleb:] Quadraginta et quinque anni sunt, ex quo locútus est Dóminus verbum istud ad Móysen, quandò ambulábat Israel per solitúdinem. Hódiè octoginta quinque annórum sum, sic valens, ut eo valébam témpore quandò ad explorandum missus sum: illíus in me témporis fortitúdo usquè hódiè persevérat, tàm ad bellandum, quàm ad gradiendum. Da ergò mihi montem istum,

quem pollícitus est Dóminus, te quoque audiente, in quo Enacim sunt, et urbes magnæ atque munítæ; si fortè sit Dóminus mecum, et potúero delére eos, sicut promísit mihi. Benedixitque ei Jósue, et trádidit ei Hebron in possessiónem. Atque ex eo fuit Hebron Caleb fílio Jephóne Cenezæo usquè in præsentem diem, quia secútus est Dóminum Deum Israel.

℟. Jesus Christus, *p.* 358.

FERIA QUARTA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 67.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 18.

COngregáti sunt omnes fílii Israel in Silo, ibíquè fixérunt tabernáculum testimónii, et fuit eis terra subjecta. Remánserant autem filiórum Israel septem tribus, quæ necdum accéperant possessiónes suas. Ad quos Jósue ait: Usquequò marcétis ignáviâ, et non intrátis ad possidendam terram, quam Dóminus Deus patrum vestrórum dedit vobis? Elígite de síngulis tríbubus ternos viros, ut mittam eos, et pergant atque circúmeant terram, et descríbant eam juxtà númerum uniuscujusque multitúdinis, referantque ad me quod descrípserint. Divídite vobis terram in septem partes: Judas sit in términis suis ab austráli plaga, et domus Joseph ab aquilóne. Médiam inter hos terram in septem partes descríbite; et hùc veniétis ad me, ut coràm Dómino Deo vestro mittam vobis hìc sortem; quia non est inter vos pars Levitárum, sed sacerdótium Dómini est eórum hæréditas.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij. Cap. 20.

ET locútus est Dóminus ad Jósue, dicens: Lóquere fíliis Israel, et dic eis: Separáte urbes fugitivórum, de quibus locútus sum ad vos per manum Móysi; ut confúgiat ad eas quicumque ánimam percússerit néscius, et possit evádere iram próximi, qui ultor est sánguinis. Cùm ad unam harum confúgerit civitátum, stabit antè portam civitátis, et loquétur senióribus urbis illíus ea quæ se cómprobent innocentem; sicque suscípient eum, et dabunt ei locum ab habitandum. Cùmque ultor sánguinis eum fúerit persecútus, non tradent in manus ejus, quia ignórans percussit próximum ejus, nec antè bíduum, triduumve

ejus probátur inimícus. Et habitábit in civitáte illa, donec stet antè judícium causam reddens facti sui, et moriátur sacerdos magnus, qui fúerit in illo témpore. Tunc revertétur homicída, et ingrediétur civitátem et domum suam de qua fúgerat.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij. Cap. 21.

ACcesseruntque príncipes familiárum Levi ad Eleázarum sacerdótem, et Jósue fílium Nun, et ad duces cognatiónum per síngulas tribus filiórum Israel; locutíque sunt ad eos in Silo terræ Chánaan, atque dixérunt: Dóminus præcépit per manum Móysi, ut darentur nobis urbes ad habitandum, et suburbána eárum ad alenda jumenta. Dederuntque fílii Israel de possessiónibus suis, juxtà impérium Dómini, civitátes et suburbána eárum.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FERIA QUINTA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 83.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 22.

EOdem témpore vocávit Jósue Rubenítas et Gadítas, et dimídiam tribum Manasse, dixitque ad eos: Fecistis ómnia quæ præcépit vobis Móyses fámulus Dómini; mihi quoque in ómnibus obedistis, nec reliquistis fratres vestros longo témpore, usquè in præsentem diem, custodientes impérium Dómini Dei vestri. Quia ígitur dedit Dóminus Deus vester frátribus vestris quiétem et pacem, sicut pollícitus est, revertímini, et ite in tabernácula vestra, et in terram possessiónis, quam trádidit vobis Móyses fámulus Dómini trans Jordánem; ita duntaxat, ut custodiátis attentè, et ópere compleátis mandátum et legem quam præcépit vobis Móyses fámulus Dómini, ut diligátis Dóminum Deum vestrum, et ambulétis in ómnibus viis ejus, et observétis mandáta illíus; adhæreatisque ei, ac serviátis in omni corde, et in omni ánima vestra. Benedixitque eis Jósue, et dimísit eos. Qui reversi sunt in tabernácula sua.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

CUmque venissent ad túmulos Jordánis in terram Chánaan, ædificavérunt juxtà Jordánem altáre infinitæ magnitúdinis. Quod cùm audissent fílii Israel, misérunt ad illos in terram Gálaad Phínees fílium Eleázari sacerdótis, et decem príncipes cum eo, síngulos de

singulis tríbubus. Qui venérunt ad fílios Ruben et Gad, et dimídiæ tribus Manasse in terram Gálaad, dixeruntque ad eos: Vos hódiè reliquistis Dóminum, et cras in universum Israel ira ejus desæviet. Quòd si putátis immundam esse terram possessiónis vestræ, transíte ad terram in qua tabernáculum Dómini est, et habitáte inter nos, tantùm ut à Dómino, et à nostro consórtio non recedátis, ædificáto altári præter altáre Dómini Dei nostri. Nonnè Achan fílius Zare prætériit mandátum Dómini, et super omnem pópulum Israel ira ejus incúbuit? Et ille erat unus homo, atque útinàm solus periísset in scélere suo.

℟. Quem vos interemístis, *p.* 358.

Lectio iij.

RESponderuntque fílii Ruben et Gad, et dimídia tribus Manasse princípibus legatiónis Israel: Fortíssimus Deus Dóminus, fortíssimus Deus Dóminus, ipse novit, et Israel simul intélliget. Si prævaricatiónis ánimo hoc altáre constrúximus, non custódiat nos, sed púniat nos in præsenti. Et si eâ mente fécimus, ut holocausta, et sacrifícium, et pacíficas víctimas super eo imponerémus, ipse quærat et júdicet. Et non eâ magìs cogitatióne atque tractátu, ut dicerémus: Cras dicent fílii vestri fíliis nostris: Quid vobis et Dómino Deo Israel? Términum pósuit Dóminus inter nos et vos, ô fílii Ruben, et fílii Gad, Jordánem flúvium; et idcircò partem non habétis in Dómino. Et per hanc occasiónem avertent fílii vestri fílios nostros à timóre Dómini. Putávimus ítaque méliùs. Quòd si volúerint dícere, respondébunt eis: Ecce altáre Dómini, quod fecérunt patres nostri, non in holocausta, neque in sacrifícium, sed in testimónium nostrum ac vestrum. Absit à nobis hoc scelus, ut recedámus à Dómino, et ejus vestígia relinquámus, extructo altári ad holocausta, et sacrifícia, et víctimas offérendas, præter altáre Dómini Dei nostri, quod extructum est antè tabernáculum ejus.

℟. Jesus Christus, *p.* 356.

FERIA SEXTA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 99.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 23.

EVoluto autem multo témpore, postquàm pacem déderat Dóminus Israéli, subjectis in gyro natiónibus universis, et

Jósue

Jósue jam longævo, et persenílis ætátis, vocávit Jósue omnem Israélem, majoresque natu, et príncipes ac duces, et magistros, dixitque ad eos: Ego sénui, et progressióris ætátis sum: vosque cérnitis ómnia quæ fécerit Dóminus Deus vester cunctis per circúitum natiónibus, quómodò pro vobis ipse pugnáverit. Et nunc quia vobis sorte divísit omnem terram, ab orientáli parte Jordánis usquè ad mare magnum, multæque adhùc supersunt natiónes; Dóminus Deus vester disperdet eas, et áuferet à fácie vestra, et possidébitis terram, sicut vobis pollícitus est.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

TAntùm confortámini, et estóte sollíciti, ut custodiátis cuncta quæ scripta sunt in volúmine legis Móysi, et non declinétis ab eis neque ad déxteram neque ad sinistram: ne postquàm intravéritis ad Gentes, quæ inter vos futúræ sunt, jurétis in nómine deórum eárum, et serviátis eis, et adorétis illos; sed adhæreátis Dómino Deo vestro, quod fecistis usquè in diem hanc. Et tunc áuferet Dóminus Deus in conspectu vestro gentes magnas et robustíssimas, et nullus vobis resístere póterit. Unus è vobis persequétur hóstium mille viros; quia Dóminus Deus vester pro vobis ipse pugnábit, sicut pollícitus est. Hoc tantùm diligentíssimè præcavéte, ut diligátis Dóminum Deum vestrum.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

QUòd si voluéritis géntium harum, quæ inter vos hábitant, erróribus adhærére, et cum eis miscére connúbia, atque amicítias copulâre; jam nunc scitóte quòd Dóminus Deus vester non eas déleat antè fáciem vestram, sed sint vobis in fóveam ac láqueum, et offendículum ex látere vestro, et sudes in óculis vestris, donec vos áuferat atque disperdat de terra hac óptima, quam trádidit vobis. Ego hódiè ingrédior viam universæ terræ, et toto ánimo cognoscétis quòd de ómnibus verbis, quæ se Dóminus præstitúrum vobis esse pollícitus est, unum non præteríerit incassum. Sicut ergò implévit ópere quod promísit, et próspera cuncta venérunt: sic addúcet super vos quidquid malórum comminátus est, donec vos áuferat atque disperdat de terra hac

óptima, quam trádidit vobis, eò quòd præteriéritis pactum Dómini Dei vestri, quod pépigit vobiscum, et serviéritis diis aliénis, et adoravéritis eos. Citò atque velóciter consurget in vos furor Dómini, et auferémini ab hac terra óptima, quam trádidit vobis.

℣. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata in Sabbato (*nisi occurrat Festum Semiduplex, aut suprà*) *cum Commemoratione de Cruce.*

SABBATO.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Sabbati, p. 116.

De libro Jósue.

Lectio j. Cap. 24.

CONgregávit Jósue omnes tribus Israel in Sichem, et ait : Timéte Dóminum, et servíte ei perfecto corde atque veríssimo, et auferte deos, quibus serviérunt patres vestri in Mesopotámia et in Ægypto, ac servíte Dómino. Sin autem malum vobis vidétur ut Dómino serviátis, óptio vobis datur. Elígite hódiè quod placet, cui servíre potíssimùm debeátis, utrùm diis, quibus serviérunt patres vestri in Mesopotámia, an diis Amorrhæórum, in quorum terra habitátis : ego autem et domus mea serviémus Dómino. Responditque pópulus, et ait : Absit à nobis ut relinquámus Dóminum, et serviámus diis aliénis. Dóminus Deus noster ipse eduxit nos, et patres nostros de terra Ægypti, de domo servitútis : fecitque vidéntibus nobis signa ingéntia, et custodívit nos in omni via, per quam ambulávimus, et in cunctis pópulis, per quos transívimus. Et ejécit universas gentes, Amorrhæum habitatórem terræ, quam nos intrávimus. Serviémus ígitur Dómino, quia ipse est Deus noster. Dixitque Jósue ad pópulum : Non potéritis servíre Dómino; Deus enim sanctus, et fortis æmulátor est, nec ignoscet scelébribus vestris atque peccátis. Si dimiséritis Dóminum, et serviéritis diis aliénis, convertet se, et affliget vos, atque subvertet, postquàm vobis præstíterit bona.

Lectio ij.

DIxitque pópulus ad Jósue : Nequáquàm ita ut lóqueris, erit, sed Dómino serviémus. Et Jósue ad pópulum, Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegéritis vobis Dóminum ut serviátis ei. Responderuntque : Testes. Nunc ergò, ait, auferte deos aliénos de mé-

dio vestrî, et inclináte corda vestra ad Dóminum Deum Israel. Dixitque pópulus ad Jósue : Dómino Deo nostro serviémus, et obedientes érimus præceptis ejus. Percussit ergò Jósue in die illo fœdus, et propósuit pópulo præcepta atque judícia in Sichem. Scripsit quoque ómnia verba hæc in volúmine legis Dómini ; et tulit lápidem pergrandem, posuitque eum subter quercum, quæ erat in Sanctuário Dómini, et dixit ad omnem pópulum : En lapis iste erit vobis in testimónium quòd audíerit ómnia verba Dómini quæ locútus est vobis ; ne fortè pósteà negáre velítis, et mentíri Dómino Deo vestro. Dimisitque pópulum, síngulos in possessiónem suam. Et post hæc mórtuus est Jósue fílius Nun, servus Dómini, centum et decem annórum.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato, sub sola Ant. 5. F. Crédimus, scientes, quóniam qui suscitávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit, allelúia. 2. *Cor.* 4.

CAPITULUM. *Exod.* 19.

SI audiéritis vocem meam, et custodiéritis pactum meum, éritis mihi in pecúlium de cunctis pópulis ; mea est enim omnis terra : et vos éritis mihi in regnum sacerdotále, et gens sancta.

Hymnus, Nunc novis, *ut suprà*, *p.* 352.

℣. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo : ℟. Mandávit in æternum testamentum suum. *Ps.* 110.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Non corruptibílibus auro vel argento redempti estis, sed pretióso sánguine quasi Agni immaculáti Christi et incontaminâti, allelúia. 1. *Petr.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 366.

DOMINICA III POST PASCHA.

Omnia ut in Dominica in Albis suprà, *p.* 353, *exceptis quæ sequuntur.*

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ ut in Psalterio, *p.* 6.

Incipit liber Júdicum.

Lectio j. Cap. 1.

POst mortem Jósue consuluérunt fílii Israel Dóminum, dicentes : Quis ascendet antè nos contrà Chananæum, et erit dux belli ? Dixitque Dóminus : Judas ascendet ; ecce trádidi terram in manu ejus. Et ait Judas Simeóni fratri suo : Ascende mecum in sortem meam, et pugna contrà Chananæum, ut et ego pergam tecum in sor-

tem tuam. Et ábiit cum eo Símeon. Ascenditque Judas, et trádidit Dóminus Chananæum ac Pherezæum in manus eórum; et percussérunt in Bezec decem míllia virórum. Inveneruntque Adoníbezec in Bezec, et pugnavérunt contrà eum, ac percussérunt Chananæum, et Pherezæum. Fugit autem Adoníbezec; quem persecúti comprehendérunt, cæsis summitátibus mánuum ejus ac pedum. Dixitque Adoníbezec: Septuaginta reges amputátis mánuum ac pedum summitátibus, colligébant sub mensa mea cibórum relíquias: sicut feci, ita réddidit mihi Deus. Adduxeruntque eum in Jerúsalem, et ibi mórtuus est. Oppugnantes ergò fílii Juda Jerúsalem, cepérunt eam, et percussérunt in ore gládii, tradentes cunctam incéndio civitátem.

℟. Ubi est, mors, *p.* 353.

Ex libro sancti Ambrósii, Epíscopi.

De fide Res. lib. 2. n. 90 et 91.

Lectio ij.

QUóniam Deus mori non póterat, mori non póterat Sapiéntia: resúrgere autem non póterat, quod mórtuum non erat; assúmitur caro, quæ mori posset; ut dùm móritur quod solet, quod mórtuum fúerat, hoc resúrgeret. Neque enim póterat esse nisi per hóminem resurréctio. Ergò resurrexit homo, quóniam homo mórtuus est: resuscitátus homo, sed resúscitans Deus. Tunc secundùm carnem homo, nunc per ómnia Deus. Nunc enim secundùm carnem jam non nóvimus Christum, sed carnis grátiam tenémus; ut ipsum primítias quiescéntium, ipsum primogénitum ex mórtuis novérimus. Itaque sicut primítiæ mortis in Adam, ita étiam primítiæ resurrectiónis in Christo. Omnes résurgunt, sed nemo despéret, neque justus dóleat commúne consórtium resurgendi, cùm præcípuum fructum virtútis expectet. Omnes quidèm resurgent, sed unusquisque, ut ait Apóstolus, in suo órdine. Commúnis est divínæ fructus cleméntiæ, sed distinctus ordo meritórum.

℟. Sive vívimus, *p.* 354.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Módicum, et jam non vidébitis me: et íterùm módicum, et vidébitis me; quia vado ad Patrem. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 101. *n.* 6.

MOdicum est hoc totum spátium, quo præsens pérvolat séculum. Unde dicit idem ipse Evangelista in epístola sua: Novíssima hora est. Illis ergò ait, Módicum, et jam non vidébitis me, qui eum còrporáliter tunc vidébant: quia itúrus erat ad Patrem, et eum deinceps mortálem visúri non erant, qualem cùm ista loquerétur vidébant. Quod verò áddidit, Et íterùm módicum, et vidébitis me, universæ promísit Ecclésiæ, sicut universæ promísit, Ecce ego vobiscum sum usquè in consummatiónem séculi. Non tardat Dóminus promíssum: módicum, et vidébimus eum, ubi jam nihil rogémus, nihil interrogémus; quia nihil desiderandum remanébit, nihil quærendum latébit. Hoc módicum longum nobis vidétur, quóniam adhùc ágitur: cùm finitum fúerit, tunc sentiémus quàm módicum fúerit.

℟. Módicum, et jam non vidébitis me: et íterùm módicum, et vidébitis me; * Quia vado ad Patrem, allelúia, allelúia. ℣. Ego consolábor vos, et consolabímini: vidébitis, et gaudébit cor vestrum; * Quia. Glória Patri. * Quia. *Joan.* 16. *Is.* 66.

AD LAUDES.

Capitulum. *Rom.* 8.

SCimus quòd omnis creatúra ingemíscit, et párturit usquè adhùc. Non solùm autem illa, sed et nos ipsi primítias Spíritûs habéntes, et ipsi intrà nos gémimus, adoptiónem filiórum Dei expectántes, redemptiónem córporis nostri: spe enim salvi facti sumus.

Hymnus, Auróra, *p.* 359.

℣. Ad vésperum demorábitur fletus, ℟. Et ad matutínum lætítia. *Ps.* 29.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Amen, amen, dico vobis quia plorábitis et flébitis vos; mundus autem gaudébit: vos autem contristabímini, sed tristítia vestra vertétur in gáudium, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio.

DEus, qui in Fílii tui humilitáte jacéntem mundum erexísti; fidélibus tuis perpétuam concéde lætítiam, ut quos perpétuæ mortis eripuísti cásibus, gáudiis fácias sempitérnis pérfrui: Per.

AD VESPERAS.

Capitulum. 1. *Petr.* 4.

CAríssimi, nolíte peregrinári in fervóre qui ad tentatiónem vobis fit, quasi novi áliquid vobis contingat; sed communicántes Christi passióni-

bus, gaudéte, ut et in revelatióne glóriæ ejus gaudeátis exultantes.

Hymnus, Forti, *p.* 365.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Nunc quidèm tristítiam habétis: iterùm autem vidébo vos, et gaudébit cor vestrum; et gáudium vestrum nemo tollet à vobis, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 33.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 1.

POsteà descendentes (fílii Juda) pugnavérunt contrà Chananæum, qui habitábat in montánis, et ad merídiem, et in campéstribus. Pergensque Judas contrà Chananæum, qui habitábat in Hebron (cujus nomen fuit antíquitùs Cáriath-Arbe) percussit Sésaï, et Ahiman, et Thólmaï: atque indè profectus ábiit ad habitatóres Dabir, cujus nomen vetus erat Cariáth-Sepher, id est, cívitas litterárum. Dixitque Caleb: Qui percússerit Cariáth-Sepher, et vastáverit eam, dabo ei Axam fíliam meam uxórem. Cùmque cepisset eam Othóniel fílius Cenez frater Caleb minor, dedit ei Axam fíliam suam cónjugem. Quam pergentem in itínere mónuit vir suus ut péteret à patre suo agrum. Quæ cùm suspirasset sedens in ásino, dixit ei Caleb: Quid habes? At illa respondit: Da mihi benedictiónem, quia terram arentem dedisti mihi; da et irríguam aquis. Dedit ergò ei Caleb irríguum supérius, et irríguum inférius.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

FIlii autem Cinæi cognáti Móysi ascendérunt de civitáte palmárum, cum fíliis Juda in desértum sortis ejus, quod est ad merídiem Arad, et habitavérunt cum eo. Abiit autem Judas cum Simeóne fratre suo, et percussérunt simul Chananæum qui habitábat in Séphaath, et interfecérunt eum. Vocatumque est nomen urbis, Horma, id est, anáthema. Cepitque Judas Gazam cum fínibus suis, et Ascalónem, atque Accaron cum términis suis. Fuitque Dóminus cum Juda, et montána possédit: nec pótuit delére habitatóres vallis, quia falcátis cúrribus abundábant. Dederuntque Caleb Hebron, sicut

díxerat Móyses, qui delévit ex ea tres fílios Enac.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

JEbusæum autem habitatórem Jerúsalem non delevérunt fílii Bénjamin: habitavitque Jebusæus cum fíliis Bénjamin in Jerúsalem, usquè in præsentem diem. Domus quoque Joseph ascendit in Bethel, fuitque Dóminus cum eis. Nam cùm obsidérent urbem, quæ priùs Luza vocabátur, vidérunt hóminem egredientem de civitáte, dixeruntque ad eum: Ostende nobis intróitum civitátis, et faciémus tecum misericórdiam. Qui cùm ostendisset eis, percussérunt urbem in ore gládii: hóminem autem illum, et omnem cognatiónem ejus dimisérunt. Qui dimissus, ábiit in terram Hetthim, et ædificávit ibi civitátem, vocavitque eam Luzam, quæ ita appellátur usquè in præsentem diem.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FERIA TERTIA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 51.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 2.

DImísit ergò Jósue pópulum, et abiérunt fílii Israel unusquisque in possessiónem suam, ut obtinérent eam: servieruntque Dómino cunctis diébus ejus, et seniórum, qui longo post eum vixérunt témpore, et nóverant ómnia ópera Dómini, quæ fécerat cum Israel. Mórtuus est autem Jósue fílius Nun, fámulus Dómini, centum et decem annórum, et sepeliérunt eum in fínibus possessiónis suæ in Thamnáthsare in monte Ephraïm, à septentrionáli plaga montis Gaas. Omnisque illa generátio congregáta est ad patres suos; et surrexérunt álii, qui non nóverant Dóminum, et ópera quæ fécerat cum Israel.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

FEceruntque fílii Israel malum in conspectu Dómini, et serviérunt Báalim, ac dimisérunt Dóminum Deum patrum suórum, qui edúxerat eos de terra Ægypti; et secúti sunt deos aliénos, deosque populórum, qui habitábant in circúitu eórum, et adoravérunt eos; et ad iracúndiam concitavérunt Dóminum, dimittentes eum, et servientes Baal et Astaroth. Iratusque Dóminus contrà Israel, trádidit eos in manus diripiéntium, qui cepérunt eos, et vendidérunt hóstibus, qui habitábant per gyrum,

nec potuérunt resístere adversáriis suis ; sed quocumquè pérgere voluíssent, manus Dómini super eos erat, sicut locútus est, et jurávit eis, et vehementer afflicti sunt. Suscitavitque Dóminus júdices, qui liberárent eos de vastántium mánibus ; sed nec eos audíre voluérunt, fornicantes cum diis aliénis, et adorantes eos. Citò deseruérunt viam, per quam ingressi fúerant patres eórum ; et audientes mandáta Dómini, ómnia fecére contrária.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

Lectio iij.

CUmque Dóminus júdices suscitáret, in diébus eórum flectebátur misericórdiâ ; et audiébat afflictórum gémitus, et liberábat eos de cæde vastántium. Postquàm autem mórtuus esset judex, revertebántur, et multò faciébant pejóra quàm féccrant patres eórum, sequentes deos aliénos, servientes eis, et adorantes illos. Non dimisérunt adinventiónes suas, et viam duríssimam, per quam ambuláre consuevérunt. Iratusque est furor Dómini in Israel, et ait : Quia írritum fecit gens ista pactum meum, quod pepígeram cum pátribus eórum, et vocem meam audíre contempsit ; et ego non delébo gentes, quas dimísit Jósue, et mórtuus est ; ut in ipsis expériar Israel, utrùm custódiant viam Dómini, et ámbulent in ea, sicut custodiérunt patres eórum, an non. Dimísit ergò Dóminus omnes natiónes has, et citò subvértere nóluit, nec trádidit in manus Jósue.

℟. Jesus Christus, *p.* 358.

FERIA QUARTA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 69.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 3.

FIlii Israel habitavérunt in médio Chananæi, et Hethæi, et Amorrhæi, et Pherezæi, et Hevæi, et Jebuzæi ; et duxérunt uxóres fílias eórum, ipsíque fílias suas fíliis eórum tradidérunt, et serviérunt diis eórum. Feceruntque malum in conspectu Dómini, et obliti sunt Dei sui, servientes Báalim et Astaroth. Iratusque contrà Israel Dóminus, trádidit eos in manus Chusan Rasáthaïm regis Mesopotámiæ, servieruntque ei octo annis. Et clamavérunt ad Dóminum, qui suscitávit eis salvatórem, et liberávit eos, Othóniel vidélicèt fílium Cenez, fratrem Caleb minórem. Fuit in eo Spíritus

Dómini, et judicávit Israel. Egressusque est ad pugnam, et trádidit Dóminus in manus ejus Chusan Rasáthaïm regem Syriæ, et oppressit eum. Quievitque terra quadraginta annis, et mórtuus est Othóniel fílius Cenez.

℟. Principes, *p.* 358.

Lectio ij.

ADdidérunt autem fílii Israel fácere malum in conspectu Dómini, qui confortávit adversùm eos Eglon regem Moab; quia fecérunt malum in conspectu ejus. Et copulávit ei fílios Ammon, et Amalec: abiitque et percussit Israel, atque possédit urbem palmárum. Servieruntque fílii Israel Eglon regi Moab decem et octo annis; et pósteà clamavérunt ad Dóminum, qui suscitávit eis salvatórem vocábulo Aod, fílium Gera, fílii Jémini, qui utrâque manu pro déxtera utebátur. Miseruntque fílii Israel per illum múnera Eglon regi Moab. Qui fecit sibi gládium ancípitem, habentem in médio cápulum longitúdinis palmæ manus, et accinctus est eo subter sagum in dextro fémore. Obtulitque múnera Eglon regi Moab. Erat autem Eglon crassus nimìs. Cùmque obtulisset ei múnera, prosecútus est sócios, qui cum eo vénerant.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

ET reversus de Gálgalis, ubì erant idóla, dixit ad Regem: Verbum secrétum hábeo ad te, ô Rex. Et ille imperávit siléntium: Egressisque ómnibus, qui circà eum erant, ingressus est Aod ad eum; sedébat autem in æstívo cœnáculo solus, dixitque: Verbum Dei hábeo ad te. Qui statìm surrexit de throno. Extenditque Aod sinistram manum, et tulit sicam de déxtero fémore suo, infixitque eam in ventre ejus tàm válidè, ut cápulus sequerétur ferrum in vúlnere, ac pinguíssimo ádipe stringerétur. Nec eduxit gládium, sed ita ut percússerat, relíquit in córpore: statìmque per secréta natúræ alvi stércora prorupérunt. Aod autem clausis diligentíssimè óstiis cœnáculi, et obfirmátis serâ, per pósticum egressus est.... Et statìm insónuit búccina monte Ephraïm: descenderuntque cum eo fílii Israel. Humiliatusque est Moab in die illo sub manu Israel; et quiévit terra octoginta annis. Post hunc fuit Samgar fílius Anath, qui percussit de Philísthiim

sexcentos viros vómere; et ipse quoque defendit Israel.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FERIA QUINTA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 85.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 4.

ADdideruntque fílii Israel fácere malum in conspectu Dómini post mortem Aod, et trádidit illos Dóminus in manus Jabin regis Chánaan, qui regnávit in Asor, habuitque ducem exércitûs sui nómine Sísaram; ipse autem habitábat in Hároseth géntium. Clamaverunt fílii Israel ad Dóminum: nongentos enim habébat falcátos currus, et per viginti annos vehementer opprésserat eos.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio. ij.

ERat autem Débbora prophétis uxor Lápidoth, quæ judicábat pópulum in illo témpore. Et sedébat sub palma, quæ nómine illíus vocabátur, inter Rama et Bethel, in monte Ephraïm: ascendebantque ad eam fílii Israel in omne judícium. Quæ misit et vocávit Barac fílium Abínoëm de Cedes Néphthali; dixitque ad eum: Præcépit tibi Dóminus Deus Israel, vade, et duc exércitum in montem Thabor; tollesque tecum decem míllia pugnatórum de fíliis Néphthali, et de fíliis Zabúlon: ego autem addúcam ad te in loco torrentis Cison, Sísaram príncipem exércitûs Jabin, et currus ejus, atque omnem multitúdinem, et tradam eos in manu tua.

℟. Quem vos interemistis, *p.* 358.

Lectio iij.

DIxitque ad eam Barac: Si venis mecum, vadam; si nolúeris veníre mecum, non pergam. Quæ dixit ad eum: Ibo quidèm tecum, sed in hac vice victória non reputábitur tibi, quia in manu mulíeris tradétur Sísara. Surrexit ítaque Débbora, et perrexit cum Barac in Cedes. Qui, accítis Zabúlon et Néphthali, ascendit cum decem míllibus pugnatórum, habens Débboram in comitátu suo. Haber autem Cinæus recésserat quondàm à céteris Cinæis frátribus suis fíliis Hobbab, cognáti Móysi; et teténdérat tabernácula usquè ad vallem, quæ vocátur Sennin, et erat juxtà Cedes.

℟. Jesus Christus, 358.

FERIA SEXTA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 100.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 4.

NUntiatumque est Sísaræ quòd ascendisset Barac filius Abínoëm, in montem Thabor; et congregávit nongentos falcátos currus, et omnem exércitum de Hároseth géntium ad torrentem Cison. Dixitque Débbora ad Barac: Surge, hæc est enim dies, in qua trádidit Dóminus Sísaram in manus tuas; en ipse ductor est tuus. Descendit ítaque Barac de monte Thabor, et decem míllia pugnatórum cum eo. Perterruitque Dóminus Sísaram, et omnes currus ejus, universamque multitúdinem in ore gládii ad conspectum Barac, in tantùm, ut Sísara de curru desíliens, pédibus fúgeret, et Barac persequerétur fúgientes currus, et exércitum usquè ad Hároseth géntium, et omnis hóstium multitúdo usquè ad interneciónem cáderet.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

SIsara autem fúgiens pervénit ad tentórium Jahel uxóris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regem Azor, et domum Haber Cinæi. Egressa ígitur Jahel in occursum Sísaræ, dixit ad eum: Intra ad me, dómine mi; intra, ne tímeas. Qui ingressus tabernáculum ejus, et opertus ab ea pállio, dixit ad eam: Da mihi, óbsecro, páululùm aquæ, quia sítio valdè. Quæ apéruit utrem lactis, et dedit ei bíbere, et opéruit illum. Dixitque Sísara ad eam: Sta antè óstium tabernáculi; et cùm vénerit áliquis interrogans te, et dicens: Numquid hìc est áliquis? Respondébis: Nullus est. Tulit ítaque Jahel uxor Haber clavum tabernáculi, assúmens páriter et málleum; et ingressa abscónditè et cum siléntio, pósuit suprà tempus cápitis ejus clavum, percussumque málleo defixit in cérebrum usquè ad terram: qui sopórem morti consócians defécit, et mórtuus est.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

ET ecce Barac sequens Sísaram veniébat; egréssaque Jahel in occursum ejus, dixit ei: Veni, et ostendam tibi virum, quem quæris. Qui cùm intrasset ad eam, vidit Sísaram jacentem mórtuum, et clavum infixum in témpore ejus. Humiliávit ergò Deus in die illo Jabin regem Chánaan coràm fíliis Israel; qui crescébant quotídiè, et forti

manu opprimébant Jabin regem Chânaan, donec delérent eum.

℣. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata in Sabbato (nisi occurrat Festum Semiduplex) cum Commem. de Cruce.

SABBATO.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è III. Nocturno Sabbato, p. 117.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 5.

CEcinérunt Débbora et Barac fílius Abínoëm in illo die, dicentes: Qui spontè obtulistis de Israel ánimas vestras ad perículum, benedícite Dómino. Audíte reges, áuribus percípite príncipes: Ego sum, ego sum quæ Dómino canam, psallam Dómino Deo Israel. Dómine cùm exíres de Scïr, et transíres per regiónes Edom, terra mota est, cœlíque ac nubes distillavéruntaquis. Montes fluxérunt à fácie Dómini, et Sínaï à facie Dómini Dei Israel. In diébus Samgar fílii Anath, in diébus Jahel quievérunt sémitæ; et qui ingrediebantur per eas, ambulavérunt per calles dévios. Cessavérunt fortes in Israel, et quievérunt; donec súrgeret Débbora, súrgeret mater in Israel.

Lectio ij.

BEnedícta inter muliéres Jahel uxor Haber Cinæi, et benedicátur in tabernáculo suo. Aquam petenti lac dedit, et in phíala príncipum óbtulit bútyrum. Sinistram manum misit ad clavum, et déxteram ad fabrórum málleos; percussitque Sísaram quærens in cápite vúlneri locum, et tempus válidè perforans. Inter pedes ejus ruit; defécit, et mórtuus est: volvebátur antè pedes ejus, et jacébat exánimis et miserábilis. Per fenestram respíciens, ululábat mater ejus; et de cœnáculo loquebátur: Cur morátur régredi currus ejus? quarè tardavérunt pedes quadrigárum illíus? Una sapiéntior céteris uxóribus ejus, hæc sócrui verba respondit: Fórsitan nunc dívidit spolia, et pulchérrima feminárum elígitur ei; vestes diversórum colórum Sísaræ traduntur in prædam, et suppellex vária ad ornanda colla congéritur. Sic péreant omnes inimíci tui, Dómine; qui autem díligunt te, sicut sol in ortu suo splendet, ita rútilent. Quievítque terra per quadragínta annos.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola. Ant. 5. F. Crédimus, scientes quóniam qui sus-

citávit Jesum, et nos cum Jesu suscitábit, allelúia. 2. *Cor.* 4.

CAPITULUM. *Act.* 10.

NOs testes sumus ómnium quæ fecit in régióne Judæórum et Jerúsalem, quem occidérunt suspendentes in ligno: hunc Deus suscitávit tértiâ die.

Hymnus, Nunc novis, *ut suprà*, *p.* 352.

℣. Confitébimur tibi, *Deus*: ℟. Narrábimus mirábilia tua. *Ps.* 74.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Resurrexit Christus, et visus est Cephæ, et post hoc úndecim: deindè visus est plusquàm quingentis frátribus simul; deindè visus est Jacóbo, deindè Apóstolis ómnibus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Oratio, *ut infrà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 366.

DOMINICA IV POST PASCHA.

Omnia ut in Dominica in Albis, *p.* 353, *exceptis quæ sequuntur.*

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è I. Noct. Dominicæ, *ut in Psalterio*, *p.* 2.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 6.

FEcérunt fílii Israel malum in conspectu Dómini: qui trádidit illos in manu Mádian septem annis. Humiliatusque est Israel valdè in conspectu Mádian. Et clamávit ad Dóminum póstulans auxílium contrà Madianítas. Qui misit ad eos virum prophétam, et locútus est: Hæc dicit Dóminus Deus Israel: Ego vos feci conscéndere de AEgypto, et eduxi vos de domo servitútis, et liberávi de manu AEgyptiórum, et ómnium inimicórum, qui affligébant vos; ejecíque eos ad introítum vestrum, et trádidi vobis terram eórum. Et dixi: Ego Dóminus Deus vester, ne timeátis deos Amorrhæórum, in quorum terra habitátis. Et noluistis audíre vocem meam.

℟. Ubi est, mors, *p.* 353. Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. V. Serm. 242. *in diebus Paschæ*, 13. *c.* 1.

Lectio ij.

DIébus his sanctis resurrectióni Dómini dedicátis, quantùm, donante ípso, póssumus, de carnis resurrectióne tractémus. Hæc enim fides est nostra: hoc donum in Dómini nostri Jesu Christi nobis carne promissum est, et in ipso præcessit exemplum. Vóluit enim nobis quod promísit in fine, non solùm prænuntiáre, sed étiam demonstráre. Contrà is-

tam evidéntiam dísputant hómines. Quid enim áliud fácerent hómines, qui ea quæ sunt hóminum sápiunt, quàm disputárent de Deo contrà Deum? Ille enim Deus est, illi hómines sunt. In hómine carnáli tota régula intelligendi est consuetúdo cernendi. Quod solent vidére, credunt; quod non solent, non credunt. Præter consuetúdinem facit Deus mirácula, quia Deus est. Majóra quidèm mirácula sunt, tot quotídiè hómines nasci qui non erant, quàm paucos resurrexisse qui erant; et tamen ista mirácula non consideratióne comprehensa sunt, sed assiduitáte viluérunt. Resurrexit Christus: absolúta res est. Corpus erat, caro erat, pependit in cruce, emísit ánimam; pósita est caro in sepulcro: exhíbuit illam vivam, qui vivébat in illa. Quarè mirámur? Quarè non crédimus? Deus est qui fecit. Considéra auctórem, et tolle dubitatiónem.

℣. Sive vívimus, *p.* 354.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Vado ad eum qui misit me; et nemo ex vobis interrogat me, Quò vadis? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 94. *n.* 4.

VIdébat útiquè Dóminus Jesus quid illa sua verba in córdibus discipulórum ágerent. Spiritálem quippè nondùm intériùs habentes consolatiónem, quam per Spíritum sanctum fúerant habitúri, id quod extériùs in Christo vidébant, amíttere metuébant. Et quia se amissúros esse illum vera denuntiántem dubitáre non póterant, contristabátur humánus affectus, quia carnális desolabátur aspectus. Nóverat autem ille quid eis pótiùs expedíret; quia visus intérior ipse est útiquè mélior, quo eos consolatúrus fúerat Spíritus sanctus; non cernéntium corpóribus ingestúrus corpus humánum, sed seípsum credéntium pectóribus infusúrus. Adjungit: Sed ego veritátem dico vobis; expédit vobis ut ego vadam. Si enim non abíero, Paraclétus non véniet ad vos; si autem abíero, mittam eum ad vos. Tanquàm díceret: Expedit vobis ut hæc forma servi auferátur à vobis: caro quidèm factum Verbum hábito in vobis; sed nolo me carnáliter adhùc diligátis, et isto lacte contenti semper infantes esse cupiátis. Expedit vobis ut

ego vadam. Si enim non abíero, Paraclétus non véniet ad vos. Si alimenta ténera quibus vos álui, non subtráxero, sólidum cibum non esuriétis; si carni carnáliter hæséritis, capáces Spíritûs non éritis.

℟. Ego veritátem dico vobis: mittam Paraclétum ad vos; et * Cùm vénerit ille, † Arguet mundum de peccáto, et de justítia, et de judício, allelúia, allel. ℣. Qui lóquitur iníqua, non potest latére Spíritum Dómini, nec prætériet illum corrípiens judícium: * Cùm. Glória. † Arguet. *Joan.* 16. *Sap.* 1.

AD LAUDES.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 1.

SI cognóvimus secundùm carnem Christum, sed nunc jam non nóvimus. Si qua ergò in Christo nova creatúra, vétera transiérunt: ecce facta sunt ómnia nova.

Hymnus, Auróra, *p.* 359.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Benedictus.

Ant. 3. *a.* Nunc vado ad eum qui misit me, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio.

DEus, qui fidélium mentes unius éfficis voluntátis, da pópulis tuis id amáre quod præcipis, id desideráre quod promittis; ut inter mundánas varietátes, ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gáudia: Per Dóminum nostrum.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Rom.* 8.

QUi in carne sunt, Deo placére non possunt. Vos autem in carne non estis, sed in spíritu; si tamen Spíritus Dei hábitat in vobis. Si quis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus.

Hymnus, Forti, *p.* 365.

℣. Memor esto verbi tui, Dómine, ℟. In quo mihi spem dedísti. *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Expedit vobis ut ego vadam: si enim non abíero, Paraclétus non véniet ad vos; si autem abíero, mittam eum ad vos, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 30.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 6.

VEnit Angelus Dómini, et sedit sub quercu, quæ erat in Ephra, et pertinébat ad Joas patrem famíliæ Ezri. Cùmque Gédeon fílius ejus excúteret atque purgáret frumenta in torculári, ut fúgeret Mádian, appáruit ei Angelus Dómini, et ait: Dóminus tecum, virórum

BIBLIOTECA TOLOSANA

fortíssime. Dixitque ei Gédeon : Obsecro , mi Dómine , si Dóminus nobiscum est , cur apprehendérunt nos hæc ómnia ? Ubì sunt mirabília ejus , quæ narravérunt patres nostri , atque dixérunt : De AEgypto eduxit nos Dóminus ? Nunc autem derelíquit nos Dóminus, et trádidit in manu Mádian. Respexitque ad eum Dóminus , et ait : Vade in hac fortitúdine tua , et liberábis Israel de manu Mádian ; scito quòd míserim te. Qui respondens ait : Obsecro , mi dómine , in quo liberábo Israel ? ecce família mea ínfima est in Manasse , et ego mínimus in domo patris mei. Dixitque ei Dóminus : Ego ero tecum ; et percúties Mádian quasi unum virum. Et ille , Si invéni , inquit , grátiam coràm te , da mihi signum quòd tu sis qui lóqueris ad me. Nec recédas hinc , donec revertar ad te , portans sacrifícium , et ófferens tibi. Qui respondit : Ego præstolábor adventum tuum.

℣. Príncipes , *p.* 358.

Lectio ij.

INgressus est ítaque Gédeon et coxit hædum , et de farínæ módio ázymos panes : carnesque ponens in canistro , et jus cárnium mittens in ollam , tulitque ómnia sub quercu , et óbtulit ei. Cui dixit Angelus Dómini : Tolle carnes et ázymos panes , et pone suprà petram illam , et jus désuper funde. Cùmque fecisset , ita extendit Angelus Dómini summitátem virgæ , quàm tenébat in manu , et tétigit carnes et panes ázymos : ascenditque ignis de petra , et carnes , azymosque panes consumpsit. Angelus autem Dómini evánuit ex óculis ejus. Videnscque Gédeon quòd esset Angelus Dómini , ait : Heu mi , Dómine Deus , quia vidi Angelum Dómini fácie ad fáciem. Dixitque ei Dóminus : Pax tecum ; ne tímeas , non moriéris. AEdificávit ergò ibì Gédeon altáre Dómino , vocavitque illud , Dómini pax , usquè in præsentem diem.

℣. Visus est , *p.* 358.

Lectio iij.

IGitur omnis Mádian , et Amalec , et orientáles pópuli congregáti sunt simul ; et transeuntes Jordánem , castrametáti sunt in valle Jézrael. Spíritus autem Dómini índuit Gédeon , qui clangens búccinâ convocávit domum Abiézer , ut sequerétur se. Misitque núntios in universum Manassen , qui et ipse secútus est eum ; et álios núntios in Azer et Zabúlon et Néphthali , qui occurrérunt ei. Dixit-

que Gédeon ad Deum : Si salvum facis per manum meam Israel, sicut locútus es, ponam hoc vellus lanæ in área : si ros in solo véllere fúerit, et in omni terra síccitas, sciam quòd per manum meam, sicut locútus es, liberábis Israel. Factumque est ita. Et de nocte consurgens expresso véllere, concham rore implévit. Dixitque rursùs ad Deum : Ne irascátur furor tuus contrà me si adhùc semèl tentávero, signum quærens in véllere. Oro ut solùm vellus siccum sit, et omnis terra rore madens. Fecitque Deus nocte illâ ut postuláverat; et fuit síccitas in solo véllere, et ros in omni terra.

℣. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FÉRIA TERTIA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 48.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 7.

JEróbaal, qui et Gédeon, de nocte consurgens, et omnis pópulus cum eo, venit ad fontem qui vocátur Harad. Erant autem castra Mádian in valle ad septentrionálem plagam collis excelsi. Dixitque Dóminus ad Gédeon : Multus tecum est pópulus, nec tradétur Mádian in manus ejus ; ne gloriétur contrà me Israel, et dicat : Meis víribus liberátus sum. Lóquere ad pópulum, et cunctis audiéntibus prædica : Qui formidolósus et tímidus est, revertátur. Recesserunt-que de monte Gálaad, et reversi sunt de pópulo viginti duo míllia virórum, et tantùm decem míllia remansérunt. Dixitque Dóminus ad Gédeon : Adhùc pópulus multus est, duc eos ad aquas, et ibi probábo illos ; et de quo díxero tibi ut tecum vadat, ipse pergat, quem ire prohibúero, revertátur. Cùmque descendisset pópulus ad aquas, dixit Dóminus ad Gédeon : Qui linguâ lambúerint aquas, sicut solent canes lámbere, separábis eos seorsùm ; qui autem curvátis génibus bíberint, in áltera parte erunt. Fuit ítaque númerus eórum qui manu ad os projiciente lambúerant aquas, trecenti viri ; omnis autem réliqua multitúdo flexo póplite bíberat. Et ait Dóminus ad Gédeon : In trecentis viris qui lambuérunt aquas, liberábo vos, et tradam in manu tua Mádian ; omnis autem réliqua multitúdo revertátur in locum suum. Sumptis ítaque pro número cibáriis et tubis, omnem réliquam multitúdinem abíre præcépit ad tabernácula sua, et ipse

cum trecentis viris se certámini dedit.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

DIvisitque (Gédeon) trecentos viros in tres partes, et dedit tubas in mánibus eórum, lagenasque vácuas ac lámpades in médio lagenárum. Et dixit ad eos: Quod me fácere vidéritis, hoc fácite: ingrédiar partem castrórum, et quod fécero sectámini. Quandò personúerit tuba in manu mea, vos quoque per castrórum circúitum clángite et conclamáte, Dómino et Gedeóni. Ingressusque est Gédeon, et trecenti viri qui erant cum eo, in partem castrórum, incipiéntibus vigíliis noctis médiæ; et custódibus suscitátis, cœpérunt búccinis clángere, et complódere inter se lagénas. Cùmque per gyrum castrórum in tribus personárent locis, et hydrias confregíssent, tenuérunt sinístris mánibus lámpades, et dextris sonantes tubas, clamaveruntque: Gládius Dómini et Gedeónis; stantes sínguli in loco suo per circúitum castrórum hostílium. Omnia ítaque castra turbáta sunt, et vociferantes, ululantesque fugérunt; et nihilóminùs insistébant trecenti viri búccinis personantes.

℟. Quem vos interemístis, *p.* 358.

Lectio iij.

IMmisitque Dóminus gládium in ómnibus castris, et mútuâ se cæde truncábant, fugientes usquè ad Bethsetta, et crepídinem Abelmehúla in Tebbath. Conclamantes autem viri Israel de Néphthali, et Aser, et omni Manasse, persequebantur Mádian. Misitque Gédeon núntios in omnem montem Ephraïm, dicens: Descéndite in occursum Mádian, et occupáte aquas usquè Béthbera atque Jordánem. Clamavitque omnis Ephraïm, et præoccupávit aquas atque Jordánem usque Béthbera. Apprehensosque duos viros Mádian, Oreb et Zeb, interfécit Oreb in petra Oreb, Zeb verò in torculári Zeb. Et persecúti sunt Mádian, cápita Oreb et Zeb portantes ad Gédeon trans fluenta Jordánis.

℟. Jesus Christus, *p.* 358.

FERIA QUARTA.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 65.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 8.

ZEbee autem et Sálmana requiescébant cum omni exércitu suo. Quíndecim enim míllia viri remánserant ex ómnibus turmis orientálium popu-

lórum, cæsis centum viginti míllibus bellatórum educéntium gládium. Ascendensque Gédeon per viam eórum qui in tabernáculis morabantur, ad orientálem partem Nobe et Jégbaa, percussit castra hóstium, qui secúri erant, et nihil adversi suspicabantur. Fugeruntque Zébee et Sálmana, quos pérsequens Gédeon comprehendit, turbáto omni exército eórum. Dixitque ad Zébee et Sálmana: Quales fúerunt viri, quos occidístis in Thabor? Qui respondérunt: Símiles tuî, et unus ex eis quasi fílius regis. Quibus ille respondit: Fratres mei fuérunt, fílii matris meæ. Vivit Dóminus, quia si servassétis eos, non vos occíderem. Dixitque Jether primogénito suo: Surge, et intérfice eos. Qui non eduxit gládium: timébat enim, quia adhùc puer erat. Dixeruntque Zébee et Sálmana: Tu surge, et írrue in nos; quia juxtà ætátem robur est hóminis. Surrexit Gédeon, et interfécit Zébee et Sálmana; et tulit ornamenta ac bullas, quibus colla regálium camelórum decorári solent.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

DIxeruntque omnes viri Israel ad Gédeon: Domináre nostrî tu, et fílius tuus, et fílius fílii tui; quia liberasti nos de manu Mádian. Quibus ille ait: Non dominábor vestrî, nec dominábitur in vos fílius meus, sed dominábitur vobis Dóminus. Dixitque ad eos: Unam petitiónem póstulo à vobis: Date mihi inaures ex præda vestra. Inaures enim áureas Ismaelítæ habére consuéverant. Qui respondérunt: Libentíssimè dábimus. Expandentesque super terram pállium, projecérunt in eo inaures de præda. Et fuit pondus postulatárum ináurium mille septingenti auri sicli, absque ornamentis, et monílibus, et veste purpúrea, quibus reges Mádian uti sóliti erant, et præter torques áureas camelórum. Fecitque ex eo Gédeon Ephod, et pósuit illud in civitáte sua Ephra. Fornicatusque est omnis Israel in eo, et factum est Gedeóni et omni dómui ejus in ruínam. Humiliátus est autem Mádian coràm fíliis Israel, nec potuérunt ultrà cervíces elevâre; sed quiévit terra per quadraginta annos quibus Gédeon præfuit.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

ABiit ítaque Jeróbaal fílius Joas, et habitávit in domo sua; habuitque septuaginta fílios, qui

egressi sunt de fémore ejus, eò quòd plures habéret uxóres. Concubína autem illíus, quam habébat in Sichem, génuit ei fílium nómine Abímelech. Mortuusque est Gédeon fílius Joas in senectúte bona, et sepultus est in sepulcro Joas patris sui in Ephra de família Ezri. Postquàm autem mórtuus est Gédeon, aversi sunt fílii Israel, et fornicáti sunt cum Báalim. Percusseruntque cum Baal fœdus, ut esset eis in deum: nec recordáti sunt Dómini Dei sui, qui éruit eos de mánibus inimicórum suórum ómnium per circúitum; nec fecérunt misericórdiam cum domo Jeróbaal Gédeon juxtà ómnia bona, quæ fécerat Israéli.

℟. Quem vos crucifixistis, *p.* 358.

FÉRIA QUINTA

Ad Nocturnum.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 82.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 9.

ABiit autem Abímelech fílius Jeróbaal in Sichem ad fratres matris suæ; et locútus est ad eos, et ad omnem cognatiónem domûs patris matris suæ, dicens: Loquímini ad omnes viros Sichem: Quid vobis est mélius, ut dominentur vestrî septuaginta viri omnes fílii Jeróbaal, an ut domínetur unus vir? simulque consideráte quòd os vestrum, et caro vestra sum. Locutíque sunt fratres matris ejus de eo ad omnes viros Sichem universos sermónes istos, et inclinavérunt cor córum post Abímelech, dicentes: Frater noster est. Dederuntque illi septuaginta pondo argenti de fano Bálberit. Qui conduxit sibi ex eo viros ínopes et vagos, secutíque sunt eum. Et venit in domum patris sui in Ephra, et occídit fratres suos fílios Jeróbaal septuaginta viros super lápidem unum; remansitque Jóathan fílius Jeróbaal mínimus, et abscónditus est. Congregáti sunt autem omnes viri Sichem, et universæ famíliæ urbis Mello; abieruntque et constituérunt regem Abímelech juxtà quercum, quæ stabat in Sichem.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

IVit [Jóatham] et stetit in vértice montis Garízim; elevatáque voce, clamávit, et dixit: Audíte me, viri Sichem, ita áudiat vos Deus. Iérunt ligna, ut úngerent super se regem; dixeruntque olívæ: Impera nobis. Quæ respondit: Numquid possum desérere pinguédinem meam, quâ et dii utuntur, et hómines, et veníre ut inter

ligna promóvear? Dixeruntque ligna ad árborem ficum: Veni, et super nos regnum áccipe. Quæ respondit eis: Numquid possum desérere dulcédinem meam, fructusque suavíssimos, et ire ut inter cétera ligna promóvear? Locútaque sunt ligna ad vitem: Veni, et ímpera nobis. Quæ respondit eis: Numquid possum desérere vinum meum, quod lætíficat Deum et hómines, et inter ligna cétera promovéri? Dixeruntque ómnia ligna ad rhamnum: Veni, et ímpera super nos. Quæ respondit eis: Si verè me regem vobis constitúitis, veníte, et sub umbra mea requiéscite. Si autem non vultis, egrediátur ignis de rhamno, et dévoret cedros Líbani.

℟. Quem vos interemistis, *p.* 358.

Lectio iij.

[ET áddidit Jóatham:] Nunc ígitur, si rectè, et absque peccáto constitúistis super vos regem Abímelech, et benè egistis cum Jeróbaal, et cum domo ejus, et reddidistis vicem benefíciis ejus, qui pugnávit pro vobis, et ánimam suam dedit perículis, ut erúeret vos de manu Mádian, qui nunc surrexistis contrà domum patris mei, et interfecistis fílios ejus septuaginta viros super unum lápidem, et constituistis regem Abímelech fílium ancillæ ejus super habitatóres Sichem, eò quòd frater vester sit: si ergò rectè, et absque vítio egistis cum Jeróbaal, et domo ejus, hódiè lætámini in Abímelech, et ille lætétur in vobis. Sin autem perversè, egrediátur ignis ex eo, et consúmat habitatóres Sichem, et óppidum Mello: egrediaturque ignis de viris Sichem, et de óppido Mello, et dévoret Abímelech. Quæ cùm dixisset, fugit, et ábiit in Bera; habitavitque ibi ob metum Abímelech fratris sui. Regnávit ítaque Abímelech super Israel tribus annis.

℟. Jesus Christus, *p.* 358.

FERIA SEXTA.

Ad Nocturnum.

Psalm. è I. Nocturno Feriæ, p. 97.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 9.

MIsit Dóminus spíritum péssimum inter Abímelech et habitatóres Sichem; qui cœpérunt eum detestári, et scelus interfectiónis septuaginta filiórum Jeróbaal, et effusiónem sánguinis eórum conferre in Abímelech fratrem suum, et in céteros Sichimórum príncipes, qui eum adjúverant. Posueruntque insídias adversùs eum in summitáte

móntium, et dùm illíus præstolabantur adventum, exercébant latrocínia, agentes prædas de prætereúntibus: nuntiatumque est Abímelech. Surrexit ítaque Abímelech cum omni exércitu suo nocte, et tetendit insídias juxtà Síchimam. Videnscue quòd egrederétur pópulus de civitáte, surrexit, et írruit in eos cum cúneo suo, oppugnans, et obsídens civitátem. Duæ autem turmæ palantes per campum, adversários persequebantur.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

POrrò Abímelech omni die illo oppugnábat urbem, quam cepit, interfectis habitatóribus ejus, ipsâque destructâ, ita ut sal in ea dispérgeret. Quod cùm audissent qui habitábant in turre Sichimórum, ingressi sunt fanum dei sui Berith, ubì fœdus cum eo pepígerant, et ex eo locus nomen accéperat, qui erat munítus valdè. Abímelech quoque áudiens viros turris Sichimórum páriter conglobátos, ascendit in montem Selmon cum omni pópulo suo; et arreptâ secúri, præcídit árboris ramum, impositumque ferens húmero, dixit ad sócios: Quod me vidétis fácere, citò fácite. Igitur certátim ramos de arbóribus præcidentes, sequebantur ducem. Qui circumdantes præsídium, succendérunt; atque ita factum est, ut fumo et igne mille hómines necarentur, viri páriter et mulíeres, habitatórum turris Sichem.

℟. Visus est, *p.* 358.

Lectio iij.

ABímelech autem indè proficiscens venit ad óppidum Thebes, quod circumdans obsidébat exércitu. Erat autem turris excelsa in média civitáte, ad quam confúgerant simul viri ac mulíeres, et omnes príncipes civitátis, clausâ firmíssimè jánuâ, et super turris tectum stantes per propugnácula. Accedensque Abímelech juxtà turrim, pugnábat fórtiter; et appropinquans óstio, ignem suppónere nitebátur; et ecce una múlier framen molæ désuper jáciens, illísit cápiti Abímelech. Et confrégit cérebrum ejus. Qui vocávit citò armígerum suum, et ait ad eum: Evagína gládium tuum, et pércute me; ne fortè dicátur quòd à fémina interfectus sim. Qui jussa perfíciens, interfécit eum. Illoque mórtuo, omnes qui cum eo erant de Israel, reversi sunt in sedes suas; et réddidit Deus malum, quod fécerat Abímelech

contrà patrem suum, interfectis septuaginta frátribus suis. Sichimítis quoque, quod operáti erant, retribútum est, et venit super eos maledíctio Jóathan fílii Jeróbaal.

℟. Quem vos crucifixístis, *p.* 358.

AD VESPERAS.

A Capitulo de Beata, (*nisi occurrat Festum semiduplex*) *cum Commem. de Cruce.*

SABBATO.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è I. Nocturno Sabbati, p. 114.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 10.

POst Abímelech surrexit dux in Israel Thola fílius Phua pátrui Abímelech, vir de Issachar, qui habitávit in Samir montis Ephraïm; et judicávit Israélem viginti et tribus annis, mortuusque est, ac sepultus in Samir. Huic successit Jaïr Galaadítes, qui judicávit Israélem per viginti et duos annos, habens triginta fílios sedentes super triginta pullos asinárum, et príncipes triginta civitátum, quæ ex nómine ejus sunt appellátæ Havoth-Jaïr, id est, óppida Jaïr, usquè in præsentem diem in terra Gálaad. Mortuusque est Jaïr, ac sepultus in loco cui est vocábulum Camon. Fílii autem Israel peccátis veteribus jungentes nova, fecérunt malum in conspectu Dómini, et serviérunt idólis, Báalim et Astaroth, et dïis Syriæ ac Sidónis et Moab et filiórum Ammon et Philísthiim; dimiseruntque Dóminum, et non coluérunt eum. Contrà quos Dóminus irátus, tradidit eos in manus Philísthiim et filiórum Ammon. Afflictíque sunt, et vehementer oppressi per annos decem et octo, omnes qui habitábant trans Jordánem in terra Amorrhæi, qui est in Gálaad; in tantùm, ut fílii Ammon, Jordáne transmisso, vastárent Judam et Bénjamin et Ephraïm: afflictusque est Israel nimis.

Lectio ij.

ET clamantes ad Dóminum, dixérunt: Peccávimus tibi, quia derelíquimus Dóminum Deum nostrum, et servívimus Báalim. Quibus locútus est Dóminus: Numquid non AEgyptii et Amorrhæi, filíique Ammon et Philísthiim, Sidónii quoque et Amalec et Chánaan oppressérunt vos, et clamastis ad me, et érui vos de manu eórum? Et tamen reliquistis me, et coluistis deos aliénos: idcircò non addam ut ultrà vos líberem. Ite, et invocáte deos quos

elegistis : ipsi vos líberent in témpore angústiæ. Dixeruntque fílii Israel ad Dóminum : Peccávimus , redde tu nobis quidquid tibi placet ; tantùm nunc líbera nos. Quæ dicentes , ómnia de fínibus suis alienórum deórum idóla projecérunt , et serviérunt Dómino Deo ; qui dóluit super misériis eórum. Itaque fílii Ammon conclamántes in Gálaad fixére tentória ; contrà quos congregáti fílii Israel , in Maspha castrametáti sunt. Dixeruntque príncipes Gálaad sínguli ad próximos suos : Qui primus ex nobis contrà fílios Ammon cœperit dimicáre , erit dux pópuli Gálaad.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 5. F. Crédimus , scientes , quóniam qui suscitávit Jesum , et nos cum Jesu suscitábit , allelúia. 2. *Cor.* 4.

CAPITULUM. *Act.* 17.

PAulus disserébat Judæis de Scriptúris , adapériens et insínuans quia Christum opórtuit pati , et resúrgere à mórtuis ; et quia hic est Jesus Christus.

Hymnus , Nunc novis , *p.* 352.

℣. Non móriar , sed vivam , ℟. Et narrábo ópera Dómini. *Ps.* 117.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. David appósitus est ad patres suos , et vidit corruptiónem , quem verò Deus suscitávit à mórtuis , non vidit corruptiónem , allelúia. *Act.* 13.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM , *ut suprà , p.* 366.

DOMINICA V
POST PASCHA.

Omnia ut in Dominica in Albis , p. 353 , *exceptis quæ sequuntur.*

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Dominicæ , ut in Psalterio , p. 4.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 11.

FUit illo témpore Jephte Galaadítes , vir fortíssimus atque pugnátor , fílius mulíeris meretrícis , qui natus est de Gálaad. Hábuit autem Gálaad uxórem , de qua suscépit fílios , qui postquàm créverant , ejecérunt Jephte , dicentes : Hæres in domo patris nostri esse non póteris , quia de áltera matre natus es. Quos ille fúgiens atque devítans , habitávit in terra Tob. Congregatíque sunt ad eum viri ínopes , et latrocinantes , et quasi príncipem sequebantur. In illis diébus pugnábant fílii Ammon contrà Israel. Quibus ácriter instántibus ,

tántibus, perrexérunt majóres natu de Gálaad, ut tóllerent in auxílium suî Jephte de terra Tob; dixeruntque ad eum: Veni, et esto princeps noster, et pugna contrà fílios Ammon. Quibus ille respondit: Nonnè vos estis qui odistis me, et ejecistis de domo patris mei, et nunc venistis ad me necessitáte compulsi? Dixeruntque príncipes Gálaad ad Jephte: Ob hanc ígitur causam nunc ad te venímus, ut proficiscáris nobiscum, et pugnes contrà fílios Ammon, sisque dux ómnium qui hábitant in Gálaad. Jephte quoque dixit eis: Si verè venistis ad me, ut pugnem pro vobis contrà fílios Ammon, tradideritque eos Dóminus in manus meas, ego ero vester princeps? Qui respondérunt ei: Dóminus, qui hæc audit, ipse mediátor ac testis est quòd nostra promissa faciémus. Abiit ítaque Jephte cum princípibus Gálaad, fecitque eum omnis pópulus princípem suî.

℟. Ubi est, mors, *p.* 353.

Sermo sancti Cæsárii Arelatensis Epíscopi.

Homil. 37. *de Litan.*

Lectio ij.

ECce, fratres dilectíssimi, dies sancti et spirituáles advéniunt. In istis tribus diébus, quos regulariter in toto mundo célebrat Ecclésia, nullus se à sancto conventu subdúcat; quia per totum annum nobis peccatórum vúlnera subrépunt. In istis tribus diébus fidéliter ad Ecclésiam currámus, et contríto corde, vel humiliáto córpore, Dei misericórdiam deprecémur; ut ómnium peccatórum nostrórum vúlnera, isto triduáno compunctiónis medicamento, ad sanitátem prístinam revocémus. Convivíola nobis étiam quadragesimáli órdine præparémus, et magis, legendo, et psallendo, vel orando, animábus nostris spirituáles épulas, quàm corporáles delícias requirámus. Audíte ergò me, fratres, rogantem; audíte paternâ pietáte admonentem, ut vobis Deus, et in hoc século sanitátem córporum, ubertátem frúctuum, et peccatórum indulgéntiam tríbuat, et in futúro ad æterna præmia felíciter perveníre concédat.

℟. Sive vívimus, *p.* 354.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis: Amen, amen dico vobis; si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 102. *n.* 1 *et* 2.

JAm dictum est in superióribus hujus Domínici sermónis pártibus propter eos qui nonnulla petunt à Patre in Christi nómine, nec accípiunt, non peti in nómine Salvatóris quidquid pétitur contrà ratiónem salútis. Non enim sonum litterárum ac syllabárum, sed quod sonus ipse signíficat, et quod eo sono rectè ac veráciter intellígitur, hoc accipiendus est dícere, cùm dicit: In nómine meo. Undè qui hoc sentit de Christo, quod non est de único Dei Fílio sentiendum, non petit in ejus nómine, etiamsi non táceat lítteris ac syllabis Christum; quóniam in ejus nómine petit, quem cógitat cùm petit. Qui verò quod est de illo sentiendum sentit, ipse in ejus nómine petit; et áccipit quod petit, si non contrà suam salútem sempiternam petit. Accipit autem, quandò debet accípere. Quædam enim non negantur; sed ut cóngruo dentur témpore, differuntur. Usquè modò, inquit, non petístis quidquam in nómine meo: pétite et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum. Hoc quod dicit gáudium plenum, profectò non carnále, sed spirituále gáudium est; et quandò tantum erit, ut áliquid ei jam non sit addendum, procul dúbio tunc erit plenum. Quidquid ergò pétitur quod pertíneat ad hoc gáudium consequendum, hoc est in nómine Christi petendum, si divínam intellígimus grátiam, si verè beátam póscimus vitam. Quidquid autem áliud pétitur, nihil pétitur; non quia nulla omninò res est, sed quia, in tantæ rei comparatióne, quidquid áliud concupíscitur, nihil est.

℟. Usquè modò non petístis quidquam in nómine meo: * Pétite, et accipiétis, ut gáudium vestrum sit plenum, allelúia, allelúia. ℣. Voluntátem timéntium se fáciet Dóminus, et deprecatiónem eórum exáudiet: * Pétite. Glória Patri. * Pétite.

Joan. 16. *Ps.* 144.

AD LAUDES.

Capitulum. 1. *Joan.* 3.

CAríssimi, si cor nostrum non reprehénderit nos, fidúciam habémus ad Deum: et quidquid petiérimus, accipiémus ab eo; quóniam mandáta ejus custodímus, et ea quæ sunt plácita coràm eo, fácimus.

Hymnus, Auróra, *p.* 359.

℣. Desidérium páuperum exaudívit Dóminus:

℟. Præparatiónem cordis eórum audívit auris tua. *Ps.* 9.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Amen, amen dico vobis; si quid petiéritis Patrem in nómine meo, dabit vobis, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio.

DEus, à quo bona cuncta procédunt, largíre supplícibus tuis, ut cogitémus, te inspirante, quæ recta sunt, et, te gubernante, éadem faciámus: Per Dóminum.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 5.

CRéditis in nómine Fílii Dei: et hæc est fidúcia quam habémus ad eum, quia quodcumque petiérimus secundùm voluntátem ejus, audit nos. Et scimus quia audit nos, quidquid petiérimus: scimus quóniam habémus petitiónes quas postulámus ab eo.

Hymnus, Forti, *p.* 365.

℣. Oculi Dómini super justos, ℟. Et aures ejus in preces eórum. *Ps.* 33.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. In nómine meo petétis, et non dico vobis quia ego rogábo Patrem de vobis: ipse enim Pater amat vos, quia vos me amastis, et credidistis quia ego à Deo exívi, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

FERIA SECUNDA IN ROGATIONIBUS.

¶ *Hoc Triduo, si occurrat Fest. Duplex vel Semid. de eo fiet Offic. cum Comm. Feriæ ad Officium Noct. et ad Laudes tantùm. Tunc que prima Lectio erit de Scriptura ocurr. duabus in unam junctis; secunda Lectio erit de Festo, tertia denique de Evangelio et Homilia Feriæ.*

De Festo autem Simplici occurrente fiet tantùm Commem.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Pontificem semper viventem ad interpellandum pro nobis: * Veníte, adorémus, allelúia. *Hebr.* 7.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 32.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 11.

LOcutusque est Jephte omnes sermónes suos coràm Dómino in Maspha. Et misit núntios ad regem filiórum Ammon, qui ex persóna sua dícerent: Quid mihi et tibi est, quia venisti contrà me, ut vastáres terram meam? Quibus ille respondit: Quia tulit Israel terram meam, quandò ascendit de Ægypto à fínibus Arnon usquè Jaboc atque Jordánem: nunc ergò cum pace redde mihi eam. Per quos rursùm mandávit Jephte, et imperávit eis ut dícerent

regi Ammon : Hæc dicit Jephte : Non tulit Israel terram Moab , nec terram filiórum Ammon.... Nonnè ea quæ póssidet Chamos deus tuus , tibi jure debentur ? Quæ autem Dóminus Deus noster victor obtínuit, in nostram cedent possessiónem. Nisi fortè mélior es Balac fílio Sephor rege Moab ; aut docére potes , quòd jurgátus sit contrà Israel , et pugnáverit contrà eum , quandò habitávit in Hésebon , et vículis ejus , et in Aroër et villis illíus , vel in cunctis civitátibus juxtà Jordánem , per trecentos annos. Quarè tanto témpore nihil super hac repetitióne téntastis ? Igitur non ego pecco in te , sed tu contrà me malè agis , indícens mihi bella non justa. Júdicet Dóminus árbiter hujus diéi inter Israel , et inter fílios Ammon. Noluitque acquiéscere rex filiórum Ammon verbis Jephte , quæ per núntios mandáverat.

℣. Príncipes , *p.* 358.

Lectio ij.

FActus est ergò super Jephte Spíritus Dómini ; et circúiens Gálaad et Manasse , Maspha quoque Gálaad , et indè tránsiens ad fílios Ammon , votum vovit Dómino , dicens : Si tradíderis fílios Ammon in manus meas , quicumque primus fúerit egressus de fóribus domûs meæ , mihíque occúrrerit revertenti cum pace à fíliis Ammon , eum holocaustumófferam Dómino. Transivitque Jephte ad fílios Ammon , ut pugnáret contrà eos , quos trádidit Dóminus in manus ejus... Humiliatíque sunt fílii Ammon à fíliis Israel. Revertente autem Jephte in Maspha domum suam , occurrit ei unigénita fília sua cum tympanis et choris : non enim habébat álios líberos. Quâ visâ , scidit vestimenta sua , et ait : Heu me ? fília mea , decepisti me , et ipsa decepta es : apérui enim os meum ad Dóminum , et áliud fácere non pótero. Cui illa respondit : Pater mi , si aperuisti os tuum ad Dóminum , fac mihi quodcumque pollícitus es , concessâ tibi ultióne atque victóriâ de hóstibus tuis. Dixitque ad patrem : Hoc solum mihi præsta quod déprecor : Dimitte me ut duóbus ménsibus circúmeam montes , et plangam virginitátem meam cum sodálibus meis. Cui ille respondit : Vade. Et dimísit eam duóbus ménsibus. Cùmque abiísset cum sóciis ac sodálibus suis , flebat virginitátem suam in móntibus. Expletisque duóbus ménsibus , reversa est ad patrem suum , et fecit

ei sicut vóverat, quæ ignorábat virum. Exindè mos increbuit in Israel, et consuetúdo servàta est, ut post anni círculum convéniant in unum fíliæ Israel, et plangant fíliam Jephte Galaadítæ diébus quátuor.

℟. Visus est, *p.* 358.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo témpore, ait Jesus ad discípulos suos: Quis vestrûm habébit amícum, et ibit ad illum médiâ nocte, et dicet illi: Amíce, cómmoda mihi tres panes? Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Ep. 130. *quæ est ad Probam, n.* 16. 18. 19 *et* 20.

QUi novit bona data dare fíliis suis, pétere nos et quærere et pulsáre compellit. Quod quarè fáciat, qui novit quid nobis necessárium sit, priusquàm petámus ab eo, movére ánimum potest, nisi intelligámus quòd Dóminus et Deus noster non voluntátem nostram ubi velit innotéscere, quam non potest ignoráre; sed exercéri in oratiónibus desidérium nostrum, quo possímus cápere quod præparat dare. Illud enim valdè magnum est; sed nos ad capiendum parvi et angusti sumus. Ideò nobis dícitur: Dilatámini. Tantò quippè illud sumémus capáciùs, quantò id et fidéliùs crédimus, et sperámus firmiùs, et desiderámus ardéntiùs. In ipsa ergò fide, et spe, et caritáte continuáto desidério semper orámus. Ac per hoc, et quod ait Apóstolus: Sine intermissióne oráte; quid est áliud quàm beátam vitam quæ nulla nisi æterna est, ab eo qui eam solus dare potest, sine intermissióne desiderâte? Semper ergò hanc à Dómino Deo desiderémus; et orámus semper. Sed ídeò ab áliis curis atque negótiis, quibus ipsum desidérium quodámmodò tepescit, certis horis ad negótium orandi mentem revocámus, verbis oratiónis nos ipsos admonentes, in id quod desiderámus intèndere; ne quod tepéscere cœperat, omnínò frigescat, et pénitùs extinguátur, nisi crébriùs inflammétur. Quæ cùm ita sint, étiam cùm diù oráre vacat, id est, cùmália bonárum et necessariárum actiónum non impediuntur offícia, quamvis et in eis, ut dixi, desidério illo semper orandum sit, non est ímprobum nec inútile. Neque enim, ut nonnulli putant, hoc est oráre in multilóquio, si diútiùs orétur. Aliud est sermo

multus, áliud diuturnus affectus. Absit ab oratióne multa locútio; sed non desit multa precátio, si fervens persevérat inténtio. Nam multùm loqui est in orando rem necessáriam supérfluis ágere verbis: multùm autem precári est ad eum quem precámur, diuturnâ et piâ cordis excitatióne pulsáre. Nam plerumque hoc negótium plus gemítibus quàm sermónibus ágitur, plus fletu quàm affátu.

℣. Pétite, et dábitur vobis; quærite, et inveniétis: * Pulsáte, et aperiétur vobis, allelúia, allelúia. ℣. Invocábitis et orábitis me, et ego exáudiam vos; quærétis me, et inveniétis: * Pulsáte. Glória. * Pulsáte. *Luc.* 11. *Jerem.* 29.

Ad Benedictus.

Ant. 7. *d.* Quis ex vobis patrem petit panem, numquid lápidem dabit illi? allelúia. *Luc.* 11.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui in afflictióne nostra de tua pietáte confídimus, contrà adversa ómnia tuâ semper protectióne muniámur: Per Dóminum.

Et dicitur ad Horas diei.

¶ *Hoc Triduo, qui non intersunt Processionibus, tenentur recitare Litanias SS. cum ℣℣. et Orationib. flexis genibus antè vel post Horas minores.*]

Ad Magníficat.

Ant. 1. *D.* Si vos, cùm sitis mali, nostis bona data dare fíliis vestris; quantò magìs Pater vester de cœlo dabit Spíritum bonum peténtibus se? allel. *Luc.* 11.

Oratio, Deus, à quo, *ut suprà*, *p.* 411.

FERIA TERTIA.

IN ROGATIONIBUS.

AD NOCTURNUM.

Invit. ut heri: Psalm. è II. Nocturno Feriæ, *p.* 50.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 12.

ECce autem in Ephraïm orta est seditio. Nam transeuntes contrà aquilónem, dixérunt ad Jephte: Quarè vadens ad pugnam contrà fílios Ammon, vocáre nos noluisti, ut pergerémus tecum? Igitur incendémus domum tuam. Quibus ille respondit: Disceptátio erat mihi et pópulo meo contrà fílios Ammon véhemens; vocavíque vos, ut præberétis mihi auxílium, et fácere noluistis. Quod cernens pósui ánimam meam in mánibus meis, transivíque ad fílios Ammon, et trádidit eos Dóminus in manus meas. Quid commérui, ut adversùm me consurgátis in prælium? Vocátis ítaque ad se cunctis viris Gálaad, pugnábat contrà Ephraïm; percusseruntque viri Gálaad Ephraïm, quia díxerat: Fugitívus est Gálaad de

Ephraïm, et hábitat in médio Ephraïm et Manasse. Occupaveruntque Galaadítæ vada Jordánis, per quæ Ephraïm reversúrus erat. Cùmque venisset ad ea de Ephraïm número fúgiens, atque dixisset: Obsecro ut me transíre permittátis; dicébant ei Galaadítæ, Numquid Ephrathæus es? Quo dicente, Non sum; interrogábant eum, Dic ergò Schíbboleth, quod interpretátur Spica. Qui respondébat, Sibboleth, eâdem lítterâ spicam exprímere non valens. Statìmque apprehensum jugulábant in ipso Jordánis tránsitu. Et cecidérunt in illo témpore de Ephraïm quadraginta duo míllia.

℟. Certíssimè, *p.* 358.

Lectio ij.

JUdicávit ítaque Jephte Galaadítes Israel sex annis; et mórtuus est, ac sepultus in civitáte sua Gálaad. Post hunc judicávit Israel Abesan de Béthlehem: qui hábuit triginta fílios, et tótidem fílias, quas emittens foràs, maritis dedit, et ejusdem número fíliis suis accépit uxóres, introdúcens in domum suam: qui septem annis judicávit Israel; mortuusque est, ac sepultus in Béthlehem. Cui successit Ahíalon Zabulonítes, et judicávit Israel decem annis; mortuusque est, ac sepultus in Zabúlon. Post hunc judicávit Israel Abdon, fílius Illel Pharathonítes: qui hábuit quadraginta fílios, et triginta ex eis nepótes, ascendentes super septuaginta pullos asinárum, et judicávit Israel octo annis; mortuusque est, ac sepultus in Phárathon terræ Ephraïm, in monte Amalech.

℟. Quem vos interemístis, *p.* 358.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 11.

IN illo témpore, factum est cum esset Jesus in quodam loco orans, ut cessávit, dixit unus ex discípulis ejus ad eum: Dómine, doce nos oráre. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

Ep. 130. *quæ est ad Probam, n.* 21. 22 *et* 23.

CUm dícimus, Líbera nos à malo; nos admonémus cogitáre, nondùm nos esse in eo bono, ubi nullum patiémur malum. Et hoc quidèm últimum quod in Domínica oratióne pósitum est, tàm latè patet, ut homo christiánus in quálibet tribulatióne constitútus, in hoc gémitus edat, in hoc lácrymas fundat; hinc exordiátur in hoc immorétur, ad hoc términet oratiónem. His enim verbis res ipsas memóriæ nostræ commendári opor-

tébat. Nam quælibet ália verba dicámus, quæ affectus orantis vel præcedendo format ut cláreat, vel consequendo attendit ut crescat, nihil áliud dícimus quàm quod in ista Domínica oratióne pósitum est, si rectè et congruenter orámus. Quisquis autem id dicit quod ad istam Evangélicam precem pertinére non possit, etiamsi non illícitè orat, carnáliter orat. Quod néscio quemádmodùm non dicátur illícitè, quandóquidèm Spíritu renátos non nisi spiritáliter decet oráre. Undè líberum est áliis atque áliis verbis eadem tamen in orando dícere; sed non debet esse líberum ália dícere. Qui dicit in oratióne, verbi grátiâ: Dómine, multíplica divítias meas; aut: Da mihi tantas, quantas illi vel illi dedisti; aut: Honóres meos auge; et hæc dicit, eórum habens concupiscéntiam, non id attendens ut ex his secundùm Deum prosit homínibus: puto eum non inveníre in oratióne Domínica, quo possit hæc vota coaptáre. Quamóbrem púdeat saltèm pétere quæ non pudet cúpere; aut si et hoc pudet, sed cupíditas vincit, quantò méliùs hoc pétitur, ut étiam ab isto cupiditátis malo líberet, cui dícimus: Líbera nos à malo.

℟. Cùm stábitis ad orandum, dimíttite, si quid habétis adversùs áliquem; * Ut et Pater vester qui in cœlis est, dimittat vobis peccáta vestra, allelúia, allel. ℣. Miseratiónes fácite, unusquisque cum fratre suo: et malum vir fratri suo non cógite tincorde suo; * Ut. Glória Patri. * Ut. *Marc.* 11. *Zach.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. Dicit unus ex discípulis ad Jesum: Dómine, doce nos oráre, allelúia. *Luc.* 11.

Oratio.

EXcita, Dómine, tuórum corda fidélium; ut sacris intenta doctrínis, quod precentur intélligant, et petendo perseveranter obtíneant: Per.

Et dicitur ad Horas diei.

Ad Magníficat.

Ant. 7. d. Cùm orátis, dícite: Pater, sanctificétur nomen tuum, allel. *Luc.* 11.

Oratio, Deus, à quo, *p.* 411.

FERIA QUARTA IN ROGATIONIBUS.

VIGILIA ASCENSIONIS.

Simplex.

AD NOCTURNUM.

Invitatorium ut suprà in Feriâ II, p. 411.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 67.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 13.

RUrsùmque fílii Israel fecérunt malum in conspectu Dómini, qui

trádidit eos in manus Philisthinórum quadragínta annis. Erat autem quidam vir de Sáraa, et de stirpe Dan, nómine Mánue, habens uxórem stérilem. Cui appáruit Angelus Dómini, et dixit ad eam: Stérilis es et absque líberis; sed concípies et páries fílium. Cave ergò ne bibas vinum ac síceram, nec immundum quidquam cómedas; quia concípies, et páries fílium, cujus non tanget caput novácula: erit enim nazaræus Dei ab infántia sua, et ex matris útero; et ipse incípiet liberáre Israel de manu Philisthinórum. Quæ cùm venisset ad marítum suum, dixit ei: Vir Dei venit ad me, habens vultum angélicum, terríbilis nimis. Quem cùm interrogassem, quis esset, et undè venisset, et quo nómine vocarétur, nóluit mihi dícere; sed hoc respondit: Ecce concípies et páries fílium; cave ne vinum bibas nec síceram, et ne áliquo vescáris immundo; erit enim puer nazaræus Dei ab infántia sua, ex útero matris suæ usquè ad diem mortis suæ. Orávit ítaque Mánue Dóminum, et ait: Obsecro, Dómine, ut vir Dei, quem misisti, véniat íterùm, et dóceat nos quid debeámus fácere de púero, qui nascitúrus est. Exaudivitque Dóminus deprecántem Mánue.

℟. Príncipes, *p.* 358.

Lectio ij.

ET nesciébat Mánue quòd Angelus Dómini esset. Dixitque ad eum: Quod est tibi nomen, ut, si sermo tuus fúerit explétus, honorémus te? cui ille respondit: Cur quæris nomen meum, quod est mirábile? Tulit ítaque Mánue hædum de capris, et libamenta, et pósuit super petram, ófferens Dómino, qui facit mirabília: ipse autem et uxor ejus intuebantur. Cùmque ascénderet flamma altáris in cœlum, Angelus Dómini páriter in flamma ascendit. Quod cùm vidissent Mánue et uxor ejus, proni cecidérunt in terram, et ultrà eis non appáruit Angelus Dómini. Statímque intellexit Mánue Angelum Dómini esse, et dixit ad uxórem suam: Morte moriémur, quia vídimus Deum. Cui respondit múlier: Si Dóminus nos vellet occídere, de mánibus nostris holocaustum et libamenta non suscepisset, nec ostendisset nobis hæc ómnia, neque ea, quæ sunt ventúra, dixisset. Péperit ítaque fílium, et vocávit nomen ejus Samson. Crevitque puer, et benedíxit ei Dóminus.

Cœpitque Spíritus Dómini esse cum eo in castris Dan inter Sáraa et Esthaol.

℟. Visus est, *p.* 358.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 17.

IN illo témpore, sublevátis Jesus óculis in cœlum, dixit: Pater, venit hora; clarífica Fílium tuum, ut Fílius tuus clarificet te. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 104. *n.* 3.

CLarificátum à Patre Fílium nonnulli accípiunt in hoc quod ei non pepercit, sed pro nobis ómnibus trádidit eum. Sed si passióne clarificátus dícitur, quantò magis resurrectióne? Nam in passióne magis ejus humílitas quàm cláritas commendátur, Apóstolo teste, qui dicit: Humiliávit semetipsum, factus obédiens usquè ad mortem, mortem autem crucis. Deindè séquitur, et de ejus clarificatióne jam dicit: Propter quod et Deus illum exaltávit, et donávit ei nomen quod est super omne nomen; ut in nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, et infernórum; et omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris. Hæc est clarificátio Dómini nostri Jesu Christi, quæ ab ejus resurrectióne sumpsit exórdium.

℟. Pater, ego te clarificávi super terram; opus consummávi, quod dedisti mihi ut fáciam: * Et nunc clarífica me tu, Pater, apud temetipsum claritáte quam hábui, priusquàm mundus esset, apud te, allelúia, allelúia. ℣. Ostende hódiè quia tu es Deus Israel, et ego servus tuus, et juxtà præceptum tuum feci ómnia: * Et. Glória. * Et *Joan.* 17. 3. *Reg.* 18.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Pater, non pro mundo rogo, sed pro his quos dedisti mihi, quia tui sunt; et jam non sum in mundo, et hi in mundo sunt, et ego ad te vénio, allelúia. *Joan.* 17.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut nostræ mentis inténtio, quò ventúræ solemnitátis gloriósus auctor ingressus est, semper intendat; et quò fide pergit, conversatióne pervéniat: Per eumdem Dóminum.

Et dicitur ad Horas diei.

AD HORAS, ut in Feriis Temporis Paschalis, p. 361 *et seq.*

IN ASCENSIONE DOMINI.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. *D.* QUis ascendit in cœlum atque descendit? quis suscitávit omnes términos terræ? quod nomen est ejus, si nosti? allelúia. *Proverb.* 30.

Ant. 7. a. Non est Deus álius, ut Deus ascensor cœli: magnificéntiâ ejus discurrunt nubes; habitáculum ejus sursùm, allelúia. *Deuter.* 33.

Ant. 3. a. Ascendet pandens iter antè eos: et transíbit Rex eórum coràm eis, et Dóminus in cápite eórum, allelúia. *Mich.* 2.

Ant. 5. C. Ecce intélliget, exaltábitur, et elevábitur, et sublímis erit valdè, allelúia. *Is.* 52.

Ant. 4. d. Stabunt pedes ejus in die illa super montem olivárum, qui est contrà Jerúsalem ad orientem. *Zach.* 14.

CAPITULUM. *Act.* 3.

PRædicátus est vobis Jesus Christus, quem oportet quidèm cœlum suscípere, usquè in témpora restitutiónis ómnium quæ locútus est Deus per os sanctórum suórum à século Prophetárum.

℟. Attóllite portas, príncipes, vestras; et elevámini, portæ æternáles, et introíbit Rex gloriæ. * Quis est iste Rex glóriæ? Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ, allelúia, allel. ℣. Hunc príncipem Deus exaltávit déxterâ suâ. * Quis. Glória Patri. *Resumitur* ℟. Attóllite, *usquè ad* ℣. *Ps.* 23. *Act.* 5.

HYMNUS.

OPus peregisti tuum:
Te, Christe, victórem necis
Æterna, quam relíqueras,
Cœlo reposcit glória.
Jam nube vectus fúlgidâ,
Terras jacentes déspicis:
Educta longo cárcere
Regem sequuntur ágmina.
Mirante turmâ Cœlitûm,
Panduntur æternæ fores;
Ovansque sublímem Patris
Homo Deus scandis thronum.
Illic patrónus, póntifex,
Pacis sequester, quem tua

Semèl profúdit cáritas,
Offerre pergis sánguinem.
Illinc adornas et foves
Ecclésiam sponsus tuam;
Cunctisque vitam dívidis,
Infúsa ceu mens, ártubus.
Illinc tot inter prælia
Periclitantem sústines;
Das militanti víncere,
Palmam triumphanti paras.
Quò, Christe, præcédis caput,
Huc íntegrum corpus vocas:
Vestígiis tritam tuis
Fac membra sectentur viam.
¶ Qui victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur usquè ad Octavam Ascensionis exclusivè, in fine Hymnorum hujus metri, nisi propria assignetur.*]

℣. Iter fácite ei qui ascendit super occásum;
℟. Dóminus nomen illi. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Ecce cum núbibus cœli quasi Fílius hóminis veniébat, et usquè ad Antíquum diérum pervénit; et in conspectu ejus obtulérunt eum: et dedit ei potestátem, et honórem, et regnum, allelúia. *Dan.* 7.

Oratio, Concéde, quæsumus, *ut infrà ad Laudes, p.* 424.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria. Cetera, ut infrà post II. Vesperas.

AD NOCTURNUM.

Invit. Allelúia, Dóminum Jesum euntem in cœlum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

PRomissa, tellus, cóncipe gáudia,
Te fausta cœlo concíliat dies:
Deus tumentes ponet iras:
Sancta tuus Mediátor intrat.
Tu, Christe, victor mortis et ínferi,
Cruóre partam súscipe glóriam:
Procéde, regna, sume sceptrum;
Subjícitur tibi totus orbis.
Quid obstupentes suspícitis polo,
O vos, euntem, discípuli, Deum?
Ut nunc redemptor scandit astra,
Sic véniet metuendus ultor.
O Christe, dextræ qui Patris ássides,
Fac nos triumphi partícipes tui:
Certámen urget: militémus,
Et, duce te, superémus hostem.

Laus summa Patri, qui
Génitum polo
Pacis perennis súscipit
óbsidem;
Laus, qui triumphat,
summa Nato:
Par tibi laus, utriusque
Nexus. Amen.

Ps. Dómine Dóminus noster, *p.* 39.

Christi magnificentia super cœlos elevata.

Ant. 5. C. Eleváta est magnificéntia tua super cœlos, Deus, allelúia.

Ps. In Dómino confído, *p.* 80.

Christus in excelso cœlorum templo sedem habet.

Ant. 1. D. Dóminus in templo sancto suo: Dóminus in cœlo sedes ejus, allelúia.

Ps. Cœli enarrant, *cum sua divis. p.* 49.

Christus sol novus cunctas gentes sub universo cœlo luce Evangelii perlustrans.

Ant. 7. *d.* A summo cœlo egréssio ejus, et occursus ejus usquè ad summum ejus, allelúia.

℣. Psállite Deo qui ascendit super cœlum cœli, ℟. Ad Orientem. *Ps.* 67.

De Actibus Apostolórum.

Lectio j. Cap. 1.

DIxit Jesus Apóstolis: Accipiétis virtútem supervenientis Spíritûs sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa et Samaría, et usquè ad últimum terræ. Et cùm hæc dixisset, vidéntibus illis, elevátus est; et nubes suscépit eum ab óculis eórum. Cùmque intuerentur in cœlum euntem illum, ecce duo viri astitérunt juxtà illos in véstibus albis, qui et dixérunt: Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum? Hic Jesus, qui assumptus est à vobis in cœlum, sic véniet quemádmodùm vidistis eum euntem in cœlum. Tunc reversi sunt Jerosólymam à monte qui vocátur Olivéti, qui est juxtà Jerúsalem, sábbati habens iter. Et cùm introissent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant Petrus et Joannes, Jacóbus et Andréas, Philippus et Thomas, Bartholomæus et Matthæus, Jacóbus Alphæi, et Simon Zelótes, et Judas Jacóbi. Hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et María matre Jesu, et frátribus ejus.

℟. Eduxit Jesus discípulos foràs in Bethániam, et elevátis mánibus, benedixit eis; et factum est, * Dùm benedíceret illis, recessit ab eis, et ferebátur in cœlum, allelúia, allelúia. ℣. Sedébit Dóminus rex in æternum: Dóminus benedícet pópulo

suo in pace. * Dùm. *Luc.* 24. *Ps.* 28.

Sermo sancti Leónis Papæ. *Serm.* 72. *de Ascens. Domini, II. c.* 1. 2 *et* 5.

Lectio ij.

SIcut in solemnitáte Pascháli Resurréctio Dómini fuit nobis causa lætandi ; ita Ascénsio ejus in cœlos præséntium nobis est matéria gaudiórum, recoléntibus illum diem et ritè veneréntibus, quo explétis ómnibus quæ Evangélicæ prædicatióni et novi testamenti mystériis congruébant, Dóminus noster Jesus Christus, quadragésimo post resurrectiónem die, coràm discípulis elevátus in cœlum, corporális præséntiæ modum fecit, mansúrus in Patris déxtera, donec témpora multiplicandis Ecclésiæ fíliis divínitùs præstitúta peragantur ; et ad judicandos vivos et mórtuos in eádem carne, in qua ascendit, advéniat. Exultémus ítaque, dilectíssimi, gáudio spirituáli ; et dignâ apud Deum gratiárum actióne lætantes, líberos cordis óculos ad illam altitúdinem, in qua Christus est, erigámus. Sursùm vocátos ánimos desidéria terréna non déprimant ; ad æterna præelectos peritúra non occupent ; viam veritátis ingressos falláces illécebræ non retardent : et ita à fidélibus hæc temporália decurrantur, ut peregrinári se in hac mundi valle cognoscant, in qua etiamsi quædam cómmoda blandiantur, non amplectenda néquiter, sed transeunda sunt fórtiter.

℟. Vidéntibus Apóstolis, * Jesus elevátus est ; et nubes suscépit eum ab óculis eórum, allelúia, allelúia. ℣. Ascendit Elías in cœlum, Eliséus autem vidébat, et clamábat : Pater mi ; et non vidit eum ámpliùs. * Jesus. *Act.* 1. 4. *Reg.* 2.

Léctio sancti Evangélii secundùm Marcum.

Lectio iij. Cap. 16.

IN illo témpore, recumbéntibus úndecim appáruit Jesus, et exprobrávit incredulitátem eórum, et durítiam cordis ; quia iis qui víderant eum resurrexisse, non credidérunt. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 29. *habit. in Bas. sancti Petri, in Ascensione Domini, n.* 10 *et* 11.

QUòd resurrectiónem Domínicam discípuli tardè credidérunt, non tàm illórum infírmitas quàm nostra, ut ita dicam, futúra fírmitas fuit. Ipsa namque resurréctio illis dubitántibus per multa argumenta monstráta est : quæ dùm nos

legentes agnóscimus, quid áliud quàm de illórum dubitatióne solidámur? Minus enim mihi María Magdaléne præstitit quæ cítiùs crédidit, quàm Thomas qui diù dubitávit. Ille étenim dubitando, vúlnerum cicatríces tétigit, et de nostro pectóre dubitatiónis vulnus amputávit. Dóminus tunc discípulos increpávit, cùm eos corporáliter relíquit; ut verba quæ recédens díceret, in córdibus audiéntium árctiùs impressa remanérent. Et Dóminus quidèm Jesus, postquàm locútus est, assumptus est in cœlum, non curru, non Angelis sublevátus; quia is qui fécerat ómnia, nimírùm super ómnia suâ virtúte ferebátur. Exultávit ut gigas ad currendam viam suam, ut nos ei dicerémus ex corde: Trahe nos; post te currémus in odórem unguentórum tuórum. Undè, fratres caríssimi, Christum oportet ut illuc sequámur corde, ubì eum córpore ascendísse crédimus. Desidéria terréna fugiámus; nihil nos jam delectet *in* fúmis, qui Patrem habémus in cœlis.

℟. Ascendit Deus in júbilo: * Psállite Deo nostro, psállite Regi nostro; *quóniam* rex omnis terræ Deus, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus Jesus assumptus est in cœlum, et sedet à dextris Dei. * Psállite Deo. Glória Patri. *Repetitur* ℟. Ascendit, *usquè ad* ℣. [*Per Octavam post* Glória Patri, *dicitur tant.* * Psállite.] *Ps.* 46. *Marc.* 16.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Regnábit Dens super gentes: ℟. Deus sedet super sedem sanctam suam. *Ps.* 46.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. CHristus Póntifex futurórum bonórum, per próprium sánguinem introívit semèl in sancta, allelúia. *Hebr.* 9.

Ant. 4. E. Non in manufacta sancta Jesus introívit exemplária verórum; sed ipsum cœlum, ut appáreat nunc vúltui Dei pro nobis, allelúia. *Hebr.* 9.

Ant. 1. g. Talis decébat ut nobis esset Póntifex, sanctus, ínnocens, excelsior cœlis factus, allelúia. *Hebr.* 7.

Ant. 5. a. Habentes.

CANTICUM. Dan. 3.

Christus, in quem crediderunt patres, in æternum benedicendus.

BEnedictus es, Dómine Deus patrum nostrórum; * et laudábilis, et gloriósus, et superexaltátus in sécula.

Et benedictum nomen glóriæ tuæ sanctum; * et laudábile, et superexaltátum in ómnibus séculis.

Benedictus es in templo sancto glóriæ tuæ ; * et superlaudábilis, et supergloriósus in sécula.

Benedictus es in throno regni tui ; * et superlaudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es, qui intuéris abyssos, et sedes super Chérubim ; * et laudábilis, et superexaltátus in sécula.

Benedictus es in firmamento cœli ; * et laudábilis, et gloriósus in sécula.

Glória Patri.

[*Dicitur per Oct. etiam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeant.*]

Ant. Habentes Sacerdótem magnum, accedámus cum vero corde, in plenitúdine fídei, allelúia. *Hebr.* 10.

Ant. 8. G. Deus dedit ei glóriam, ut fides vestra et spes esset in Deo, allelúia. 1. *Petr.* 1.

Capitulum. *Hebr.* 1.

CHristus cùm sit splendor glóriæ, et figúra substántiæ Dei, portansque ómnia verbo virtútis suæ, purgatiónem peccatórum fáciens, sedet ad déxteram majestátis in excelsis,

Hymnus.

JEsu, nostra redémptio,
Amor et desidérium,
Deus creátor ómnium,
Homo in fine témporum.

Quæ te vicit cleméntia,
Ut ferres nostra crímina,
Crudélem mortem pátiens,
Ut nos à morte tólleres!

Inferni claustra pénetrans,
Tuos captívos rédimens,
Victor triumpho nóbili,
Ad dextram Patris résidens.

Ipsa te cogat pietas
Ut mala nostra súperes
Parcendo, et voti cómpotes
Nos tuo vultu sáties.

Tu esto nostrum gáudium,
Qui es futúrus præmium :
Sit nostra in te glória
Per cuncta semper sécula.
Amen.

℣. Dóminus in cœlo parávit sedem suam ; ℟. Et regnum ipsíus ómnibus dominábitur. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. J. *duplicanda.* Christus Jesus mórtuus est, et resurrexit, qui est ad déxteram Dei, qui étiam interpellat pro nobis, allelúia. *Rom.* 8.

Oratio.

COncéde, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui hodiernâ die Unigénitum tuum redemptórem nostrum ad cœlos ascendisse crédimus, ipsi quoque mente in cœléstibus habitémus : Per.

AD HORAS, in fine Hymnorum, Doxologia:

Qui victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit glória,

Cum Patre, cumque Spíritu
In sempiterna sécula. Am.

Nec amplius dicitur strophe Da, Christe

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Christus.

Capitulum de Dominica.

In ℟. *br.* ℣. Qui ascendisti * super omnes cœlos. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Non in manufacta.

CAPITULUM. *Hebr.* 8.

TAlem habémus Pontíficem, qui consédit in déxtera sedis magnitúdinis in cœlis, sanctórum minister, et tabernáculi veri quod fixit Dóminus, et non homo.

℟. *br.* Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis, * Allelúia, allelúia. Dixit. ℣. Donec ponam inimícos tuos * scabéllum pedum tuórum, * Allelúia. Glória Patri. Dixit.

℣. Tu es Sacerdos in æternum ℟. Secundùm órdinem Melchísedech. *Ps.* 109.

AD SEXTAM.

Ant. 1. g. Talis decébat.

CAPITULUM. *Hebr.* 7.

CHristus sempiternum habet sacerdótium; undè et salváre in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum, semper vivens ad interpellandum pro nobis.

℟. *br.* Vidérunt * ingressus tuos, Deus, * Allelúia, allelúia. Vidérunt. ℣. Ingressus Regis mei * qui est in Sancto, * Allelúia. Glória Patri. Vidérunt.

℣. Ascendisti in altum, cepisti captivitátem: ℟. Accepisti dona in homínibus. *Ps.* 67.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Deus.

CAPITULUM. *Hebr.* 2.

EUm qui módicò quàm Angeli minorátus est, vidémus Jesum, propter passiónem mortis, glóriâ et honóre coronátum.

℟. *br.* Minuisti eum * paulò minùs ab Angelis, * Allelúia, allel. Minuisti. ℣. Glória et honóre * coronasti eum, * Allelúia. Glória Patri. Minuisti.

℣. Constituisti eum super ópera mánuum tuárum: ℟. Omnia subjecisti sub pédibus ejus. *Ps.* 8.

AD II VESPERAS.

Ps. Dixit, *p.* 24.

Christus ad dexteram Patris sedens Rex et Sacerdos.

Ant. 1. D. Ad quem Angelórum dixit Deus aliquandò: Sede à dextris meis, quoadusquè ponam inimícos tuos scabéllum pedum tuórum, allelúia. *Hebr.* 1.

Ps. Confitébor, *p.* 25.

Christus in cœlum reversus, undè missus est à Deo redemptor.

Ant. 3. a. Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Fílius hóminis qui est in cœlo, allelúia. *Joan.* 3.

Ps. Laudáte, púeri, *p.* 26.

Christus excelsus super omnes gentes: super cœlos gloria ejus.

Ant. 5. C. Qui descendit, ipse est et qui ascendit super omnes cœlos, ut impléret ómnia, allel. *Ephes.* 4.

Ps. Lætátus sum, *p.* 62.

Christus in cœlum ascendens viam nobis aperit ad æternam Dei domum.

Ant. 6. F. Initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, id est, carnem suam, allelúia. *Hebr.* 10.

Ps. Confitébor.... quóniam, *p.* 95.

Dei misericordia et veritas celebrandæ: Christi magna est gloria.

Ant. 7. a. Omnis lingua confiteátur quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris, allelúia. *Philipp.* 2.

CAPITULUM. *Ephes.* 2.

COnresuscitávit nos Deus, et consedére fecit in cœléstibus in Christo Jesu, ut osténderet in séculis superveniéntibus abundantes divítias grátiæ suæ in bonitáte super nos in Christo Jesu.

Allelúia, allel. ℣. Christum constítuit Deus ad déxteram suam in cœléstibus, suprà omnem principátum, et potestátem, et virtútem, et dominatiónem, et omne nomen. Allelúia. *Ephes.* 1.

HYMNUS.

CHriste, quem sedes
révocant paternæ,
Spléndidos orbi rénovas
triumphos,
Dùm viâ tentas hómini
negátâ
Scándere cœlum.
Ocior, venti resonante
pennâ,
Vi suâ celsum per ináne
fertur:
Non eget curru; jubet,
et recédunt
Sídera nutu.
Clausa tot sæclis patet
aula cœli:
Ipse Rex claros jaculátus
ignes,
Mœnibus ruptis, subit,
et supernas
Tránsvolat arces.
Se Deo sistit: Pater,
ecce Natus;
In tuo victor grémio repónit
Plúrimo partas, et adhùc
rubentes,
Sánguine lauros.
Tu, caput, surgis; tua
sed jacémus
Membra: quam præfers,
Mediátor, audi
Quanta pro membris tibi
crux potente
Voce loquátur.
Summa laus summæ tríadi per orbem:
Qui tenes dextram sólii
paterni,

Pacis æternæ simul esto nobis
Auctor et obses.
Amen.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat.

Ant. J. *duplicanda.* Habentes Pontificem magnum, qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei, teneámus confessiónem, allelúia. *Hebr.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. *a.* Lucerna civitátis est Agnus; et ambulábunt gentes in lúmine ejus, allelúia. *Apoc.* 21.

HYMNUS.

JAm Christus in cœlum redux,
Ad déxteram Patris sedet:
Mundi futúrum Júdicem
Vident trementes Angeli.
Hic nempè justâ mórtuos
Vivosque lance póndérans,
Se præmium dabit piis,
Damnábit æternum reos.
Supréme Judex, nos gravi
Somno jacentes réspice:
Nec imparátos opprimat
Tristis tubæ minax sonus.
Sit laus Patri, laus Fílio,
Qui nos, triumphátâ nece,
Ad astra secum tránstulit:
Compar tibi laus, Spíritus.
Amen.

Ad Nunc dímittis.

Ant. 1. a. Scimus quóniam, cùm apparúerit, símiles ei érimus; quóniam vidébimus eum sícuti est, allelúia. 1. *Joan.* 3.

DIEBUS
INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Omnia (dempto ritu solemni,) ut in die, exceptis quæ sequuntur.

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi infrà notati in qualibet Feria, sub sola Ant. 7. c. Jesus ferebátur in cœlum: et discípuli adorantes, regressi sunt in Jerúsalem cum gáudio magno, allelúia. *Luc.* 24.

℣. Ascendit super Chérubim, et volávit: ℟. Volávit super pennas ventórum. *Ps.* 17.

Lectiones ut infrà, in qualibet Feria.

AD LAUDES.

Psalm. de Feria, cum Cantico de Festo, p. 423, *sub sola Ant.* 2. D. Cùm introissent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant (Apóstoli:) hi omnes erant perseverantes unánimiter in oratióne, allel. *Act.* 1.

AD HORAS.

Psalmi de Feria. Reliqua ut in die Ascensionis, p. 425.

AD VESPERAS,

Psalmi de Feria sub sola Ant. 6. F. Erant semper in templo, laudantes et benedicentes Deum, allel. *Luc.* 24.

Reliqua ut in die, dempto ritu solemni.

COMPLETORIUM, *ut suprà p.* 427.

FÉRIA SEXTA.

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 99.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 14.

DEscendit ergò Samson in Thámnatha. Videnſque ibì mulíerem de filiábus Philísthiim, ascendit, et nuntiávit patri suo, et matri suæ, dicens: Vidi mulíerem in Thámnatha de filiábus Philisthinórum; quam, quæso, ut mihi accipiátis uxórem. Cui dixérunt pater et mater sua: Numquid non est múlier in filiábus fratrum tuórum, et in omni pópulo meo, quia vis accípere uxórem de Philísthiim, qui incircumcísi sunt? Dixitque Samson ad patrem suum: Hanc mihi áccipe, quia plácuit óculis meis. Parentes autem ejus nesciébant quòd res à Dómino fíeret, et quæreret occasiónem contrà Philísthiim. Eo enim témpore Philísthiim dominabantur Israëli. Descendit ítaque Samson cum patre suo et matre in Thámnatha. Cùmque venissent ad víneas óppidi, appáruit cátulus leónis sævus, et rúgiens, et occurrit ei. Irruit autem Spíritus Dómini in Samson, et dilacerávit leónem, quasi hædum in frusta discerpens, nihil omninò habens in manu; et hoc patri et matri nóluit indicáre. Descenditque et locútus est mulíeri, quæ placúerat óculis ejus.

℟. Eduxit, *p.* 421.

Sermo S. Leónis Papæ.

De Asc. Domini, I. c. 1 *et* 4.

Lectio ij.

POst beátam et gloriósam resurrectiónem Dómini nostri Jesu Christi, quâ verum Dei templum Judáicâ impietáte resolútum, divína in tríduo poténtia suscitávit; quadragenárius hódie, dilectíssimi, sanctórum diérum explétus est númerus, sacratíssimâ ordinatióne dispósitus, et ad utilitátem nostræ eruditiónis impensus; ut dùm à Dómino in hoc spátium mora præséntiæ corporális exténditur, fides resurrectiónis documentis necessáriis munirétur. Mors enim Christi multùm discipulórum corda turbáverat; et de supplício crucis, de emissióne Spíritûs, de exanimáti córporis sepultúra, gravátis mœstitúdine méntibus quidam diffidéntiæ torpor obrépserat. Per omne ergò hoc tempus, quod inter Resurrectió-

nem Domini et Ascensiónem ejus exactum est, hoc providéntia Dei curávit, hoc dócuit, hoc suórum et óculis insinuávit et córdibus, ut Dóminus Jesus verè agnoscerétur resuscitátus, qui verè eratnatus, et passus, et mórtuus. Undè beatíssimi Apóstoli omnesque discípuli, qui et de éxitu crucis fúerant trépidi, et de fide resurrectiónis ambígui, ita sunt veritáte perspícuâ roboráti, ut Dómino in cœlórum eunte sublímia, non solùm nullâ *allicerentur tristitiâ*, sed étiam magno gáudio replerentur.

℟. Vidéntibus, *p.* 422.

Lectio iij.

ET revérà magna et ineffábilis erat causa gaudendi, cùm in conspectu sanctæ multitúdinis super ómnium creaturárum cœléstium dignitátem humáni géneris natúra conscénderet, *supergressúra Angélicos Ordines*, et ultrà Archangelórum *altitúdines elevanda*; *nec ullis* sublimitátibus modum suæ provectiónis habitúra, nisi æterni Patris recepta consessu, illíus glóriæ sociarétur in throno, cujus natúræ copulabátur in Fílio. Quia ígitur Christi Ascénsio nostra provéctio est; et quò præcessit glória cápitis, eò spes vocátur et córporis: dignis, dilectíssimi, exultémus gáudiis, et piâ gratiárum actióne lætémur. Hódiè enim non solùm paradísi possessóres firmáti sumus, sed étiam cœlórum in Christo superna penetrávimus; amplióra adepti per ineffábilem Christi grátiam, quàm per diáboli amiserámus invídiam.

℟. Ascendit, *p.* 423.

SABBATO

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è II. Nocturno Feriæ, p. 116.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 14.

POst áliquot dies revertens ut accíperet eam, declinávit ut vidéret cadáver leónis, et ecce exámen apum in ore leónis erat ac favus mellis. Quem cùm sumpsisset in mánibus, *comedébat in* via: veniensque ad patrem suum et matrem, dedit eis partem, qui et ipsi comedérunt: nec tamen eis vóluit indicáre quòd mel de córpore leónis assúmpserat. Descendit ítaque pater ejus ad mulíerem, et fecit fílio suo Samson convívium. Sic enim júvenes fácere consuéverant. Cùm ergò cives loci illíus vidissent eum, dedérunt ei sodáles triginta ut essent cum

eo. Quibus locútus est Samson : Propónam vobis probléma, quod si solvéritis mihi intrà septem dies convívii, dabo vobis triginta síndones et tótidem túnicas ; sin autem non potuéritis sólvere, vos dábitis mihi triginta síndones, et ejusdem núməri túnicas. Qui respondérunt ei : Propóne probléma, ut audiámus. Dixitque eis : De comedente exívit cibus, et de forti egressa est dulcédo. Nec potuérunt per dies tres propositiónem sólvere.

℟. Eduxit, *p.* 421.

De Sermóne sancti Leónis Papæ.

De Ascensione Domini, II.

Cap. 1. *Lectio ij.*

SAcramentum, dilectíssimi, salútis nostræ, quàm prétio sánguinis sui universitátis Cónditor æstimávit, à die corporális ortûs usquè ad éxitum passiónis per dispensatiónem humilitátis implétum est. Et licèt multa étiam in forma servi divinitátis signa radiáverint, próprie tamen illíus témporis áctio ad demonstrándam suscepti hóminis pertínuit veritátem. Post passiónem verò ruptis mortis vínculis, quæ vim suam in eum qui peccáti erat néscius, incedendo perdíderat, infírmitas in virtútem, mortálitas in immortalitátem, contumélia transívit in glóriam, quàm Dóminus Jesus Christus in multis manifestísque documentis, multórum declarávit aspéctibus, donec triumphum victóriæ, quem reportârat à mórtuis, inferret et cœlis. Quo órdine óperum divinórum nos fundáti, nos ædificáti sumus ; ut mirabílior fíeret grátia Dei, cùm remótis à conspectu hóminum, quæ méritò reveréntiam suî sentiebantur indícere, fides non defíceret, spes non fluctuáret, cáritas non tepéret.

℟. Vidéntibus, *p.* 422.

Lectio iij. *Cap.* 3.

IPsi beáti Apóstoli, quî tot miráculis confirmáti, tot sermónibus erudíti, atrocitátem tamen Domínicæ passiónis expáverant, et veritátem resurrectiónis ejus non sine hæsitatióne suscepérant, tantùm de Ascensióne Dómini profecérunt, ut quidquid illis priùs intúlerat metum, verterétur in gáudium. Totam enim contemplatiónem ánimi in divinitátem ad Patris déxteram consedentis eréxerant, nec jam corpóreæ visiónis tardabantur objectu, quóminùs in id ácies mentis inténderent, quod nec à Patre descendendo abfúerat,

nec à discípulis ascendendo discésserat. Tunc ígitur, dilectíssimi, Fílius hóminis Dei Fílius, excellentiùs sacratiùsque innótuit, cùm in patérnæ majestátis glóriam se recépit; et ineffábili modo cœpit esse divinitáte præséntior, qui factus est humanitáte longínquior. Tunc ad æquálem Patri Fílium erudítior fides gressum entis cœpit accédere, et contrectatióne in Christo corpóreæ substántiæ, quæ Patre minor est, non egére; quóniam, glorificáti córporis manente natúrâ, eò fides credéntium vocabátur, ubi non carnáli manu, sed spirituáli intellectu, par Genitóri Unigénitus tangerétur.

℟. Ascendit, *p.* 423.

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabbato, sub sola Ant. 6. F. Erant semper in templo laudantes et benedicentes Deum, allelúia. *Luc.* 24.

Capitulum. *Coloss.* 3.

QUæ sursùm sunt quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens: quæ sursùm sunt sápite, non quæ super terram; mórtui enim estis, et vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo.

Hymnus, Christe, *p.* 426.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Per Christum máxima et pretiósa nobis promissa donávit Deus, ut per hæc efficiámini divínæ consortes natúræ, allelúia. 2. *Petr.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Completorium, *ut suprà*, *p.* 427.

DOMINICA
INTRA OCTAVAM
Ascensionis.

Omnia ut in Ascensione, p. 420, *præter ea quæ hìc sunt propria.*

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi è III. Nocturno Dominicæ, p. 6.

Ant. 1. a. Fílius qui rectúrus erat omnes gentes, raptus est ad Deum, et ad thronum ejus, allelúia. *Apoc.* 12.

Ant. 2. D. Factum est regnum Dómini nostri et Christi ejus, et regnábit in sécula seculórum, allelúia. *Apoc.* 11.

Ant. 6. F. Sedenti in throno et Agno, benedíctio, et honor, et glória, et potestas in sécula seculórum, allelúia. *Apoc.* 5.

℣. Sedes tua, Deus, in séculum séculi: ℟. Virga directiónis, virga regni tui. *Ps.* 44.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 14.

CUmque adesset dies séptimus, dixérunt [júvenes] ad uxórem

Samson : Blandíre viro tuo, et suáde ei ut índicet tibi, quid significet probléma. Quòd si fácere nolúeris, incendémus te, et domum patris tui. An idcircò vocastis nos ad núptias ut spoliarétis ? Quæ fundébat apud Samson lácrymas, et querebátur dicens : Odísti me, et non díligis ; idcircò probléma, quod proposuísti fíliis pópuli mei, non vis mihi expónere. At ille respondit : Patri meo et matri nólui dícere, et tibi indicáre pótero ? Septem ígitur diébus convívii flebat antè eum, tandèmque die séptimo cùm ei esset molesta, expósuit. Quæ statìm indicávit cívibus suis. Et illi dixérunt ei die séptimo antè solis occúbitum : Quid dúlcius melle, et quid fórtius leóne ? Qui ait ad eos : Si non arassétis in vítula mea, non invenissétis propositiónem meam. Irruit ítaque in eum Spíritus Dómini, descenditque Ascalónem ; et percussit ibi triginta viros, quorum ablátas vestes dedit eis, qui probléma sólverant. Iratusque nimìs ascendit in domum patris sui : uxor autem ejus accépit marítum unum de amícis ejus et prónubis.

℣. Eduxit, *p.* 421.

Sermo sancti Augústini Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 261. *de Ascensione Domini*, I.

Lectio ij.

RESurréctio Dómini spes nostra : Ascénsio Dómini glorificátio nostra. Si ergò rectè, si fidéliter, si devótè, si sanctè, si piè Ascensiónem Dómini celebrámus, ascendámus cum illo, et sursùm cor habeámus. Ascendentes autem non extollámur, nec de nostris quasi de própriis méritis præsumámus. Sursùm enim cor habére debémus, sed ad Dóminum. Sursùm enim cor non ad Dóminum, supérbia vocátur ; sursùm autem cor ad Dóminum, refúgium vocátur. Illi enim dícimus qui ascendit : Dómine, refúgium factus es nobis. Resurrexit enim, ut spem nobis daret, quia resurgit quod móritur ; ne moriendo desperarémus, et totam vitam nostram morte finítam putarémus. Sollíciti enim erámus de ipsa ánima ; et ille nobis resurgendo et de carne securitátem dedit.

℣. Vidéntibus, *p.* 422.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 15.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Cùm vénerit Paraclétus, quem

quem ego mittam vobis à Patre, Spíritum veritátis, qui à Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 92. *n.* 1 *et* 2.

DOminus dicébat: Odio habuérunt me gratìs, cùm autem vénerit Paraclétus, ille testimónium perhibébit de me. Tanquàm díceret: Odio me habuérunt, et occidérunt vidéntes; sed tale de me Paraclétus testimónium perhibébit, ut eos fáciat in me crédere non vidéntes. Et vos, inquit, testimónium perhibébitis, quia ab ínitio mecum estis. Perhibébit Spíritus sanctus, perhibébitis et vos. Quia enim ab ínitio mecum estis, potestis prædicáre quod nostis: quod ut modò non faciátis, illíus Spíritûs plenitúdo nondùm adest vobis. Ille ergò testimónium perhibébit de me, et vos perhibébitis: dabit enim vobis fidúciam testimónium perhibendi cáritas Dei diffúsa in córdibus vestris per Spíritum sanctum qui dábitur vobis.

℣. Cùm vénerit Paraclétus qui à Patre procédit, ille testimónium perhibébit de me: * Et vos testimónium perhibébitis, quia ab ínitio mecum estis, allelúia, allelúia. ℣. Ego sum Dóminus, et non est absque me Salvátor: ego salvávi; vos testes mei, et ego Deus. * Et. Glória. * Et. *Joan.* 15. *Is.* 43.

AD LAUDES.

Antiphonæ et Canticum diei Ascensionis, ut suprà, p. 423.

CAPITULUM. *Ephes.* 1.

OMnia subjécit Deus sub pédibus ejus; et ipsum dedit caput suprà omnem Ecclésiam, quæ est corpus ipsíus, et plenitúdo ejus qui ómnia in ómnibus adimplétur.

Hymnus, Jesu, nostra, *p.* 424.

℣. Dóminus in cœlo parávit sedem suam; ℟. Et regnum ipsíus ómnibus dominábitur. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Ego mittam vobis à Patre Spíritum veritátis, allelúia. *Joan.* 15.

Oratio.

DEus, cujus Fílius in alta cœlórum potenter ascendens, captivitátem nostram suâ duxit virtúte captívam; tríbue, quæsumus, ut dona quæ discípulis suis cóntulit, largiátur et nobis: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, etc.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

AD VESPERAS.

Psalmi de Dominica, sub Antiph. de II. Vesp. Ascensionis.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3.

JEsus Christus est in déxtera Dei, deglútiens mortem, ut vitæ æternæ hærédes efficerémur: profectus in cœlum, subjectis sibi Angelis, et Potestátibus, et Virtútibus.

Hymnus, Christe, *suprà*, *p.* 426.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Hæc locútus sum vobis; ut, cùm vénerit hora eórum, reminiscámini quia ego dixi vobis, allelúia. *Joan.* 16.

Oratio, Deus, cujus, *ut suprà ad Laudes.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica, et Reliqua ut suprà, *p.* 427.

FERIA SECUNDA.

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, *p.* 33.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 15.

POst aliquántulùm autem témporis, cùm dies tritíceæ messis instárent venit Samson, invísere volens uxórem suam, et áttulit ei hædum de capris. Cùmque cubículum ejus sólitò vellet intráre, prohíbuit eum pater illíus, dicens: Putávi quòd odisses eam, et ídeò trádidi illam amíco tuo; sed habet sorórem, quæ júnior et púlchrior illâ est, sit tibi pro ea uxor. Cui Samson respondit: Ab hac die non erit culpa in me contrà Philisthæos; fáciam enim vobis mala. Perrexitque et cepit trecentas vulpes, caudasque eárum junxit ad caudas, et faces ligávit in médio: quas igne succendens, dimísit, ut huc illucque discúrrerent. Quæ statìm perrexérunt in ségetes Philisthinórum. Quibus succensis, et comportátæ jam fruges, et adhùc stantes in stípula, concremátæ sunt, in tantùm, ut víneas quoque et olivéta flamma consúmeret. Dixeruntque Philísthiim: Quis fecit hanc rem? Quibus dictum est: Samson gener Tamnathæi, quia tulit uxórem ejus, et álteri trádidit, hæc operátus est. Ascenderuntque Philísthiim, et combussérunt tàm mulíerem quàm patrem ejus. Quibus ait Samson: Licèt hæc fecéritis, tamen adhùc ex vobis éxpetam ultiónem, et tunc quiescam. Percussitque eos ingenti plagâ, ita ut stupentes suram fémori impónerent. Et descendens habitávit in spelunca petræ Etam.

℣. Eduxit, *p.* 421.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 263. *de Ascensione Domini, III. n.* 1.

Lectio ij.

GLorificátio Dómini nostri Jesu Christi resurgendo et ascendendo compléta est. Resurrectiónem ipsíus Paschæ Domínico celebrávimus, Ascensiónem hódiè celebrámus. Festus nobis dies uterque. Ideò enim resurrexit, ut nobis exemplum resurrectiónis osténderet; et ídeò ascendit, ut nos désuper protégeret. Habémus ergò Dóminum et Salvatórem nostrum Jesum Christum priùs pendentem in ligno, nunc sedentem in cœlo. Prétium nostrum dedit, cùm penderet in ligno; cólligit quod emit, cùm sedet in cœlo. Cùm enim omnes collégerit, quos útiquè per témpora cólliget, in fine témporis véniet; et quómodò scriptum est, Deus manifestus véniet, non quemádmodùm primitùs venit occultus, sed, sicut dictum est, manifestus. Occultum enim oportébat eum veníre, ut judicarétur: manifestus autem véniet, ut júdicet. Si enim priùs manifestus venisset, judicáre manifestum quis audéret? quandóquidèm dicit Apóstolus Paulus: Si enim cognovissent, numquàm Dóminum glóriæ crucifixissent. Sed si ille non occiderétur, mors non morerétur. Trophæo suo diábolus victus est.

℣. Vidéntibus, *p.* 422.

Lectio iij. *n.* 2.

HOdiè Dóminus noster Jesus Christus ascendit in cœlum; ascendat cum illo et cor nostrum. Sicut enim ille ascendit, nec recessit à nobis: sic et nos cum illo ibi jam sumus, quamvìs nondùm in córpore nostro factum sit quod promíttitur nobis. Ille jam exaltátus est super cœlos. Neque enim proptéreà nobis desperanda est perfecta et angélica cœlestis habitátio, quia dixit: Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo, Fílius hóminis qui est in cœlo; sed hoc dictum est propter unitátem, quâ caput nostrum est, et nos corpus ejus. Cùm ascendit in cœlum, nos ab illo non separámur. Qui de cœlo descendit, non nobis ínvidet cœlum; sed quodámmodò clamat: Membra mea estóte, si ascéndere vultis in cœlum. In hoc ergò ipsi ínterìm roborémur, in hoc votis ómnibus æstuémus. Hoc meditémur in terris, quod computámur in cœlis. Tunc exutúri carnem mortalitátis, nunc exuámus ánimi vetustátem.

℣. Ascendit, *p.* 428.

FERIA TERTIA.

Intra Oct. Ascensionis.

Semiduplex.

Ad Nocturnum.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 51.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 15.

IGitur ascendentes Philísthiim in terram Juda castrametáti sunt in loco, qui pósteà vocátus est Lechi, id est, Maxilla, ubì eórum effúsus est exércitus. Dixeruntque ad eos de tribu Juda: Cur ascendístis adversùm nos? Qui respondérunt: Ut ligémus Samson, vénimus, et reddámus ei quæ in nos operátus est. Descendérunt ergò tria míllia virórum de Juda, ad specum sílicis Etam, dixeruntque ad Samson: Nescis quòd Philísthiim ímperent nobis? quarè hoc fácere voluísti? Quibus ille ait: Sicut fecérunt mihi, sic feci eis. Ligáre, ínquiunt, te vénimus, et trádere in manus Philisthinórum. Quibus Samson, Juráte, ait, et spondéte mihi quòd non occidátis me. Dixérunt: Non te occidémus, sed vinctum tradémus. Ligaveruntque eum duóbus novis fúnibus, et tulérunt eum de petra Etam. Qui cùm venissent ad locum Maxillæ, et Philísthiim vociferantes occurrissent, íruit Spíritus Dómini in eum; et sicut solent ad odórem ignis lina consúmi, ita víncula quibus ligátus erat, dissipáta sunt et solúta. Inventamque maxillam, id est, mandíbulam ásini, quæ jacébat, arrípiens, interfécit in ea mille viros.

℣. Eduxit, *p.* 421.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 262. *de Ascensione Domini, II. n.* 3.

Lectio ij.

HOdierno die, hoc est, quadragésimo post resurrectiónem suam, Dóminus ascendit in cœlum. Non vídimus, sed credámus. Qui vidérunt, prædicavérunt, et orbem terrárum implevérunt. Ecce celebrátur hodiernus dies toto orbe terrárum. Recólite Psalmum. Cui dictum est, Exaltáre super cœlos, Deus? Cui dictum est? Numquid Deo Patri dicerétur, Exaltáre, qui nunquàm est humiliátus? Exaltáre, tu qui fuisti in ventre matris inclúsus; tu qui in illa factus es, quam fecisti; tu qui in præsépi jacuisti; tu qui portans mundum, portabáris à matre; tu quem Símeon senex párvulum agnóvit, magnumque laudávit; tu quem vídua Anna vidit sugentem, et cognóvit omnipotentem; tu qui esurísti propter nos, sitisti

propter nos, fatigátus es in via propter nos; tu qui dormisti, et tamen non dormítas, custódiens Israel; postrémò, tu quem véndidit Judas, quem Judæi emérunt, et non possedérunt; tu apprehense, ligáte, flagelláte, spinis coronáte, in ligno suspense, lánceâ percusse, tu mórtue, tu sepulte, Exaltáre super cœlos, Deus.

℟. Vidéntibus, *p.* 422.

Lectio iij.

EXaltáre, inquit, exaltáre super cœlos, quia Deus es. Sede in cœlo, qui pependisti in ligno. Judex expectáris ventúrus, qui expectátus es judicandus. Quis ista credat, nisi illo faciente, qui érigit de terra ínopem, et de stércore exaltat páuperem. Ille ipse ínopem carnem suam érigit, et cóllocat eam cum princípibus pópuli sui, cum quibus judicatúrus est vivos et mórtuos. Exaltáre ergò super cœlos, Deus. Jam factum est, jam implétum est; sed dícimus, Quómodò futúrum prædictum est: Exaltáre super cœlos, Deus. Non vídimus, sed crédimus. Ecce antè óculos nostros est quod séquitur: Exaltáre super cœlos, Deus, et super omnem terram glória tua. Non credat illud, qui non videt istud. Quid est enim, Et super omnem terram glória tua? nisi, Super omnem terram Ecclésia tua, super omnem terram sponsa tua, dilecta tua, columba tua, conjux tua. Ipsa est glória tua. Vir quidem, ait Apóstolus, non debet veláre caput suum, cùm sit imágo et glória Dei; múlier autem glória viri. Si múlier glória viri, Ecclésia glória Christi.

℟. Ascendit, *p.* 423.

FERIA QUARTA.

INTRA OCT. ASCENSIONIS.

Semiduplex.

AD NOCTURNUM.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 69.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 15.

AIt [Samson:] In maxilla ásini, in mandíbula pulli asinárum delévi eos, et percussi mille viros. Cùmque hæc verba canens complesset, projécit mandíbulam de manu; et vocávit nomen loci illíus Ramathléchi, quod interpretátur, Elevátio maxillæ. Sitiensque valdè, clamávit ad Dóminum, et ait: Tu dedisti in manu servi tui salútem hanc máximam atque victóriam; en siti mórior, incidamque in manus incircumcisórum. Apéruit ítaque Dóminus molárem dentem in maxilla ásini, et egressæ sunt ex eo aquæ; quibus haustis, refocillávit spíritum, et vires re-

cépit. Idcircò appellátum est nomen loci illíus, Fons invocantis de maxilla, usquè in præsentem diem. Judicavitque Israel in diébus Philísthiim viginti annis.

℟. Eduxit, *p.* 421.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

In Ascensione Domini, II. Lectio ij.

PRoptéreà astitérunt Angeli, qui docérent Ascensiónem in cœlum; ne arbitrarentur eum tanquàm in cœlum ascendisse, instar Elíæ. Sed quòd verè in cœlum ascénderit, ob id ait: Qui à vobis in cœlum assumptus est. Neque enim hoc simplíciter adjectum est. Quinímò, Elías, tanquàm in cœlum assumptus est, servus enim erat: Jesus autem in cœlum, quia Dóminus erat. Atque Elías quidèm ascendens, melóten super Eliséum dimísit: Jesus autem ascendens, gratiárum dona in discípulos relíquit, non unum solum Prophétam faciéntia, sed infinítos Eliséos, atque ádeò illo multò majóres et illustrióres.

℟. Vidéntibus, *p.* 422.

Hom. 2. ad pop. Antioch. Lectio iij.

TAnquàm máximam hæreditátem Eliséus melóten suscépit; étenim verè máxima fuit hæréditas omni auro pretiósior: et erat posthàc duplex Elías ille; et erat sursùm Elías, et deorsùm Elías. Novi quòd justum illum beátum putátis, et vellétis quisquis esse ut ille. Quid ígitur si vobis demonstrávero quòd áliud quàm ille multò majus omnes sacris mystériis imbúti recépimus? Elías nempè melóten discípulo relíquit; Fílius autem Dei ascendens suam nobis carnem relíquit: sed Elías quidèm exútus; Christus autem et nobis relíquit, et ipsam habens ascendit. Ne ígitur ánimo concidámus, neque lamentémur, neque témporum difficultátem timeámus. Qui enim sánguinem suum pro ómnibus effúndere non dubitávit, et carnem suam et rursùs ipsum sánguinem nobis communicávit, quid pro salúte nostra fácere recusábit?

℟. Ascendit, *p.* 423.

FERIA QUINTA.

Octava Ascensionis.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 2. D. FActum est regnum hujus mundi Dómini nostri et Christi ejus; et regnábit in sécula seculórum, allelúia. *Apoc.* 11.

Ant. 6. F. Ecce venit cum núbibus; et vidébit eum omnis óculus, et qui

eum pupugérunt, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 3. *a.* Fílius hóminis ventúrus est in glória Patris sui cum Angelis suis; et tunc reddet unicuíque secundùm ópera ejus, allelúia. *Matth.* 6.

Ant. h. E. Neque enim Pater júdicat quemquam; sed omne judícium dedit Fílio, ut omnes honorífi-cent Fílium, sicut honorífi-cant Patrem, allelúia. *Joan.* 5.

Ant. 5. a. Potestátem dedit ei judícium fácere, quia Fílius hóminis est, allelúia. *Joan.* 5.

CAPITULUM. *Isaiæ* 66.

COgnoscétur manus Dómini servis ejus, et indignábitur inimícis suis; quia ecce Dóminus in igne véniet.

℟. Viri Galilæi, quid statis aspicientes in cœlum? Hic Jesus qui assumptus est à vobis in cœlum, * Sic véniet quemádmodùm vidistis eum euntem in cœlum, allelúia, allelúia. ℣. Ad judícium véniet cum sénibus pópuli sui, et princípibus ejus, * Sic. Glória Patri. * Sic. *Act.* 1. *Is.* 3.

HYMNUS.

FElix dies mortálibus,
Quâ per profúsum sánguinem
Homo Deus clausas diù
Intrávit æternas domos!
Nos membra, quò nostrum caput,
Quò dux præívit, íbimus:
Si jungat una mens simul,
Nos una junget glória.
Discessit, et suis adest,
Præsente semper Spíritu:
Miscens suo se córpori
Omnes in artus ínfluit.
At illa quæ! qualis dies!
Dies tremenda sóntibus,
Dùm sede descendens suâ
Redíbit ultor críminum.
Damnátus insons à reis
Partes resúmet júdicis,
Ad cujus ora cóntrement
Dijudicandi júdices.
Ut morte dignos sólveret,
Morti volens se súbdidit:
Cui mors Dei non próderit,
Vindicta qualis ímminet!
Quem noxa lethális premit,
Prævertat iram Núminis;
Largisque prudens débitos
Extinguat ignes flétibus.
¶ Ventúre Judex séculi,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Am.

℣. Parávit Dóminus in judício thronum suum; ℟. Et ipse judicábit orbem terræ in æquitáte. *Ps.* 9.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Amodò vidébitis Fílium hóminis sedentem à dextris virtútis Dei, et venientem in núbibus cœli, allelúia. *Matth.* 26.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà, p. 427.*

In fine Hymni, Doxologia, ℣ Ventúre judex, *ut suprà.*

AD NOCTURNUM.

Invitator. Allelúia. Júdicem vivórum ac mortuórum Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 10.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

SEnsus quis horror pércutit?
Cœlum profundum scínditur:
Christum sedentem núbibus
Hinc indè stipant ágmina.
Ferális ad sonum tubæ
Mors jussa reddit mórtuos,
Quos ad tribúnal Júdicis
Urgent coactos Angeli.
Pios locans ad déxteram,
Repellit ad lævam reos:
Novit gregem Pastor suũ,
Oves ab hædis ségregat.
Ad Júdicis sedent latus,
Quicumque, spretis ómnibus,
Fugêre mundum páuperes,
Deum secúti páuperem.
Crux antè Judæis probrum,
Ludíbrium crux Géntibus,
Terror reis, probis amor,
Summo micábit æthere.
Fixêre quem diræ trabi,
Cernent, pavébunt, íngement:
Vultu beábit quo suos,
Hoc territábit ímpios.
Fac, Christe, ne mores bonos
Contáge mundus ínquinet:
Secerne nos ab ímprobis,
Ne misceámur sóntibus.
Ventúre Judex séculi,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, p. 85.

Ant. 1. a. Ego sum princípium et finis, dicit Dóminus Deus, qui est, et qui erat, et qui ventúrus est, allelúia. *Joël.* 3.

Ant. 6. F. Ecce vénio citò, et merces mea mecum est, réddere unicuíque secundùm ópera sua, allelúia. *Apoc.* 22.

Ant. 5. a. Ecce vénio sicut fur. Beátus qui vígilat, et custódit vestimenta sua, ne nudus ámbulet, allelúia. *Apoc.* 16.

℣. Cùm accépero tempus, ℟. Ego justítias judicábo. *Ps.* 74.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 16.

ABiit quoque [Samson] in Gazam, et vidit ibi mulíerem meretrícem, ingressusque est ad eam. Quod cùm audissent Philísthiim, et percrebuisset apud eos intrasse urbem Samson, circumdedérunt eum, pósitis in porta ci-

vitátis custódibus ; et ibi totâ nocte cum siléntio præstolantes, ut facto manè exeuntem occíderent. Dormívit autem Samson usquè ad médium noctis ; et indè consurgens apprehendit ambas portæ fores cum póstibus suis et sera ; impositasque húmeris suis, portávit ad vérticem montis, qui réspicit Hebron.

℟. Sóbriè, et justè, et piè vivámus in hoc sæculo, * Expectantes beátam spem, et adventum glóriæ magni Dei, et Salvatóris nostri Jesu Christi, allelúia, allelúia. ℣. Deus manifestè véniet : Deus noster, et non silébit ; congregáte illi sanctos ejus, * Expectantes. *Tit.* 2. *Ps.* 49.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

In Psalm. 49. *n.* 5. 6 *et* 7.

Lectio ij.

FEcit Dóminus cum discípulis suis quadraginta dies. Quadragésimo die commendans Ecclésiam suam, ascendit in cœlum. Et cùm ab eis iret in cœlum, admóniti sunt voce Angélicâ dicente : Quid statis, viri Galilæi ? Hic Jesus quem vidétis ire, sic véniet quemádmodùm vidistis eum euntem in cœlum. Qui venit occultus, véniet manifestus. Venit occultus judicandus, véniet manifestus judicatúrus. Venit occultus, ut antè júdicem staret ; véniet manifestus, ut étiam de judícibus júdicet. Véniet manifestus, et non silébit. Ad judícium véniet, ignis antè eum præíbit. Timémus ? Mutémur, et non timébimus. Ignem pálea tímeat : auro quid facit ? Qui dulcédinem sapiéntiæ et veritátis utcumque sentíre cœpérunt, novérunt quanta pœna sit tantúmmodò à fácie Dei separári. Qui autem illam dulcédinem non gustavérunt, si nondùm desíderant Dei fáciem, tímeant vel ignem : supplícia térreant, quem præmia non invítant. Vile tibi est quod Deus pollicétur ; contremisce quod minátur.

℟. Cùm vénerit Fílius hóminis in majestáte sua, et omnes Angeli cum eo, tunc sedébit super sedem majestátis suæ ; * Et congregabuntur antè eum omnes gentes, allelúia, allelúia. ℣. Sedébit super sólium, in veritáte júdicans, et velóciter reddens quod justum est ; * Et. *Matth.* 25. *Is.* 16.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 24.

IN illo témpore, dixit Jesus ad discípulos suos : Hæc sunt verba quæ locútus sum ad vos, cùm adhùc essem vobiscum ;

quóniam necesse est impléri ómnia quæ scripta sunt in lege Móysi, et Prophétis, et Psalmis de me. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

Hom. 29. *in Evang. n.* 11.

HOc nobis est magnóperè perpendendum, quia is qui plácidus ascendit, terríbilis redíbit; et quidquid nobis cum mansuetúdine præcépit, hoc à nobis cum districtióne éxiget. Nemo ergò indulta pœniténtiæ témpora parvipendat: nemo curam suî, dùm valet, ágere négligat; quia Redemptor noster tantò tunc in judícium distríctior véniet, quantò nobis antè judícium magnam patiéntiam prærogávit. Hæc ítaque vobiscum, fratres, ágite; hæc in mente sédulâ cogitatióne versáte. Quamvis adhùc rerum perturbatióne ánimus flúctuet, jam tamen spei vestræ ánchoram in æternam pátriam fígite, intentiónem mentis in vera luce solidáte. Ecce ad cœlum ascendisse Dóminum audívimus. Hoc ergò servémus in meditatióne, quod crédimus. Etsi adhùc hìc tenémur infirmitáte córporis, sequámur tamen eum pássibus amóris.

℟. Nostra conversátio in cœlis est; undè étiam Salvatórem expectámus Dóminum nostrum Jesum Christum, qui * Reformábit corpus humilitátis nostræ configurátum córpori claritátis suæ, † Allelúia, allelúia. ℣. Ecce Dóminus Deus in fortitúdine véniet, et bráchium ejus dominábitur: ecce merces ejus cum eo, * Reformábit. Glória. † Allelúia. *Philipp.* 3. *Is.* 40.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Sedísti super thronum, Dómine, ℟. Qui júdicas justítiam. *Ps.* 9.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria.

Ant. 7. c. JEsum Deus suscitávit tértiâ die, et præcépit nobis prædicáre pópulo, et testificári quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum et mortuórum, allelúia. *Act.* 10.

Ant. 8. G. Omnes vivificabuntur, qui sunt Christi, deindè finis, cùm tradíderit regnum Deo et Patri, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 1. *g.* Oportet autem illum regnáre, donec ponat Deus omnes inimícos sub pédibus ejus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Novíssima.

CANTICUM. Apoc. 15 et 19.

Manifesta Dei judicia vera et justa.

MAgna et mirabília sunt ópera tua, Dómine Deus omnípotens: * jus-

tæ et veræ sunt viæ tuæ, Rex seculórum.

Quis non timébit te, Dómine, et magnificábit nomen tuum? * quia solus pius es.

Quóniam omnes gentes vénient et adorábunt in conspectu tuo, * quóniam judícia tua manifesta sunt.

Allelúia : Salus, et glória, et virtus Deo nostro est; * quia vera et justa judícia sunt ejus.

Ant. Novíssima inimíca destruétur mors; ómnia enim subjécit sub pédibus ejus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 6. F. Cùm subjecta fúerint illi ómnia, tunc et ipse Fílius subjectus erit ei qui subjécit sibi ómnia; ut sit Deus ómnia in ómnibus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. *Hebr.* 9.

QUemádmodùm statútum est homínibus semèl mori, post hoc autem judícium; sic et Christus semèl oblátus est ad multórum exhaurienda peccáta : secundò sine peccáto apparébit expectántibus se in salútem.

Hymnus.

NOstras, olympo réddite,
Qui, Christe, sedes præparas,
Nos éxules in pátriam
Trahas amóris néxibus.
Bonis abundans ómnibus,
Ingens eris merces, Deus:
Quàm longa pro pœna brevi
Tuos manébunt gáudia!
Tunc ore nudo qualis es,
Quantusque, te vidébimus;
Amábimus te júgiter,
Te júgiter laudábimus.
Si quos amas, non déseris,
Nostræ salútis óbsidem
Mittas ab altis sédibus,
Qui nos adoptet, Spíritum.
¶ Ventúre Judex séculi,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Jubiláte in conspectu regis Dómini; ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Ps.* 99.

Ad Benedictus.

Ant. 1. g. Accepisti, Dómine, Deus virtútem tuam magnam, et regnasti, et irátæ sunt gentes : et advénit tempus mortuórum judicári, et réddere mercédem servis tuis, et sanctis, allelúia. *Apoc.* 11.

Oratio.

DEus, cujus Unigénitum in infirmitáte carnis venisse crédimus Salvatórem, et in glória majestátis ventúrum Júdicem expectámus; fac nos eídem in déxtera tua regnanti casto timóre subjectos, ut in conspectu judicantis stare cum fidúcia méreámur : Per eumdem.

AD HORAS.

In fine Hymnorum, Doxologia ¶ Ventúre Judex séculi, *ut suprà.*

Psalmi de Feria.

AD PRIMAM.

Ant. 7. c. Jesum.

In ℟. *br.* ℣. Qui judicatúrus es orbem * in æquitáte. *Act.* 27.

Cetera ut in Feriis Temporis Paschalis, suprà p. 361.

AD TERTIAM.

Ant. 8. G. Omnes.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 6.

ADventum Dómini nostri Jesu Christi suis tempóribus ostendet beátus et solus potens, Rex regum, et Dóminus dominántium; qui solus habet immortalitátem, et lucem inhábitat inaccessíbilem; quem nullus hóminum vidit, sed nec vidére potest.

℟. *br.* Exurge, Dómine; * non confortétur homo, * Allelúia, allelúia. Exurge. ℣. Judicentur gentes * in conspectu tuo, * Allelúia. Glória. Exurge.

℣. Constítue, Dómine, legislatórem super eos; ℟. Ut sciant gentes quóniam hómines sunt. *Ps.* 9.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *g.* Oportet.

CAPITULUM. *Hebr.* 10.

CHristus in sempiternum sedet in déxtera Dei, de cétero expectans donec ponantur inimíci ejus scabéllum pedum ejus. Unâ enim oblatióne consummávit in sempiternum sanctificátos.

℟. *br.* Dícite in géntibus * quia Dóminus regnávit, * Allelúia, allelúia. Dícite. ℣. Judicábit pópulos * in æquitáte, * Allelúia. Glória. Dícite. *Ps.* 95.

℣. Ignis antè ipsum præcédet, ℟. Et inflammábit in circúitu inimícos ejus. *Ps.* 96.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Cùm subjecta.

CAPITULUM. 1. *Thess.* 4.

DOminus in jussu, et in voce Archángeli, et in tuba Dei descéndet de cœlo; et mórtui qui in Christo sunt, resurgent primi. Deindè nos qui vívimus, qui relínquimur, simul rapiémur cum illis in núbibus óbviàm Christo in áera; et sic semper cum Dómino érimus.

℟. *br.* Judicábit Dóminus pópulum suum, * Allelúia, allelúia. Judicábit. ℣. Et in servis suis * deprecábitur, * Allelúia. Glória Patri. Judicábit. *Ps.* 134.

℣. Lætentur omnes qui sperant in te: ℟. In ætérnum exultábunt, et habitábis in eis. *Ps.* 5.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. *d.* ECce venit Dóminus in sanctis míllibus suis, fácere judícium contrà omnes, et ar-

guére omnes ímpios, allelúia. *Judæ* 14.

Ant. 8. c. Illumináb abscóndita tenebrárum, et manifestábit consília córdium; et tunc laus erit unicuíque à Deo, allelúia. 1. *Cor.* 4.

Ant. 2. D. De die illa et hora, nemo scit, neque Angeli cœlórum, nisi solus Pater: ídeò et vos estóte paráti, allelúia. *Matth.* 24.

Ant. 3. g. Vidéte, vigiláte, et oráte: nescítis enim quandò tempus sit, allelúia. *Marc.* 13.

Ant. 5. a. Beáti servi illi quos cùm vénerit Dóminus, invénerit vigilantes, allelúiá. *Luc.* 11.

CAPITULUM. *Judæ* 10.

CAríssimi, superædificantes vosmetipsos sanctíssimæ vestræ fídei, in Spíritu sancto orantes, vosmetipsos in dilectióne Dei serváte, expectantes misericórdiam Dómini nostri Jesu Christi in vitam æternam.

Hymnus, Felix dies, *p.* 439.

℣. Qui sedes super Chérubim, Deus virtútum, ℟. *Ostende* fáciem tuam, et salvi érimus. *Ps.* 79.

Ad Magníficat.

Ant. J. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardéntes in mánibus vestris; et vos símiles homínibus expectántibus Dóminum suum, quandò revertátur à núptiis, allelúia. *Luc.* 12.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

COMPLETORIUM, *ut suprà*, *p.* 427, *cum Doxologia*, Ventúre Judex.

FERIA SEXTA.

POST OCT. ASCENSIONIS.

Simplex.

¶ *Si hodiè occurrat Festum Semiduplex aut suprà, fiet de Festo cum Commem. hujus Feriæ ad Laudes et Vesperas.*

De Festo autem Simplici ocurrente fiet tantùm Commem. in Laudibus.]

AD NOCTURNUM.

Invit. Ascendit Christus in altum: * Veníte, adorémus, allelúia. *Ephes.* 4.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2. *Hymnus*, Promissa, *p.* 420.

Psalm. è III. Nocturno Feriæ, *p.* 100, *sub sola*

Ant. 7. c. Jesus ferebátur in cœlum: et discípuli adorantes regressi sunt in Jerúsalem cum gáudio magno, allelúia. *Luc.* 24.

℣. Ascendit super Chérubim, et volávit: ℟. Volávit super pennas ventórum. *Ps.* 17.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 16.

POst hæc, amávit [Samson] mulíerem, quæ habitábat in valle Sorec, et vocabátur Dálila. Veneruntque ad eam príncipes Philisthinórum, atque dixérunt: Décipe eum, et disce ab illo, in quo hábeat tantam fortitúdinem, et quómodò

eum superáre valeámus, et vinctum afflígere. Quod si féceris, dábimus tibi sínguli mille et centum argentéos. Locúta est ergò Dálila ad Samson : Dic mihi, óbsecro, in quo sit tua máxima fortitúdo, et quid sit quo ligátus erúmpere néqueas? Cui respondit Samson : Si septem nervíceis fúnibus necdùm siccis, et adhùc huméntibus ligátus fúeró, infirmus ero ut céteri hómines. Attuleruntque ad eam sátrapæ Philisthinórum septem funes, ut díxerat; quibus vinxit eum, laténtibus apud se insídiis, et in cubículo finem rei expectántibus, clamavitque ad eum : Philísthiim super te, Samson. Qui rupit vincula, quo modo si rumpat quis filum de stupæ tortum putámine, cùm odórem ignis accéperit, et non est cógnitum in quo esset fortitúdo ejus. Dixitque ad eum Dálila : Ecce illusisti mihi, et falsum locútus es; saltem nunc índica mihi quo ligári débeas. Cui ille respondit : Si ligátus fúero novis fúnibus, qui nunquàm fúerunt in ópere, infirmus ero, et aliórum hóminum símilis. Quibus rursùm Dálila vinxit eum, et clamávit : Philísthiim super te Samson, in cubículo insídiis præparátis. Qui ita rupit víncula quasi fila telárum.

℟. Eduxit, *p.* 421.

Lectio ij.

Dixitque Dálila rursùm ad eum : Usquequò décipis me, et falsum lóqueris? ostende quo vincíri débeas. Cui respondit Samson : Si septem crines cápitis mei cum lício plexúeris, et clavum his circumligátum terræ fixeris, infirmus ero. Quod cùm fecisset Dálila, dixit ad eum : Philísthiim super te Samson. Qui consurgens de somno, extraxit clavum cum crínibus et lício. Dixitque ad eum Dálila : Quómodò dicis quòd amas me, cùm ánimus tuus non sit mecum? Per tres vices mentítus es mihi, et noluisti dícere in quo sit máxima fortitúdo tua. Cùmque molesta esset ei, et per multos dies júgiter adhæréret, spátium ad quiétem non tríbuens, defécit ánima ejus, et ad mortem usquè lassáta est. Tunc apériens veritátem rei, dixit ad eam : Ferrum nunquàm ascendit super caput meum, quia Nazaræus, id est, consecrátus Deo sum de útero matris meæ. Si rasum fúerit caput meum, recédet à me fortitúdo mea, et defíciam, eróque sicut céteri hómines. Vidensque illa quòd confessus ei

esset omnem ánimum suum, misit ad príncipes Philisthinórum ac mandávit : Ascéndite adhùc semèl, quia nunc mihi apéruit cor suum. Qui ascendérunt assumptâ pecúniâ, quam promíserant. At illa dormíre eum fecit super génua sua, et in sinu suo reclinâre caput. Vocavitque tonsórem, et rasit septem crines ejus, et cœpit abígere eum, et à se repéllere : statìm enim ab eo fortitúdo discessit. Dixitque : Philísthiim super te Samson. Qui de somno consurgens, dixit in ánimo suo : Egrédiar sicut antè feci, et me excútiam, nésciens quòd recessisset ab eo Dóminus. Quem cùm apprehendissent Philísthiim, statìm eruérunt óculos ejus, et duxérunt Gazam vinctum caténis, et clausum in cárcere mólere fecérunt.

℟. Vidéntibus, *p.* 422.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Acta Apostolórum.

Hom 1. *Lectio iij.*

QUarè Spíritus sanctus *non advénit*, cùm adhùc adesset Dóminus, aut mox ab illíus discessu; sed ipse quidèm ábiit die quadragésimo, Spíritus autem advénit, cùm complerétur dies quinquagésimus ? At si nondùm advénerat, quómodò stat quod díxerat : Accípite Spíritum sanctum ? Nimírum, ut eos capáces rédderet et idóneos accipiendo Spirítui. Etenim si Dániel Angelum visúrus, semótus est ; multò magìs hos decébat secédere, tanquàm Dei donum acceptúros. Licetne eo modo quæstiónem sólvere ? An sic pótiùs accipiendum est, quòd de eo quod futúrum erat, perindè quasi jam factum esset, sit locútus ; velut cùm ait : Calcáte serpentes et scorpiónes, et omnem virtútem inimíci? Cur ígitur non tùm prótinùs advénit Spíritus ? Oportébat illos desidério promissi tenéri, atque ita donum accípere. Ideóque, cùm ipse digressus esset, tùm advénit Spíritus. Qui si venisset eo præsente, non habuisset illos tàm ardens expectátio.

℟. Ascendit, *p.* 423.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Regnábit Deus super gentes : ℟. Deus sedet super sedem sanctam suam. *Ps.* 46.

AD LAUDES.

Psalmi de Feria, cum Cantico diei Ascensionis, p. 423, *sub sola*

Ant. 2. D. Cùm introissent in cœnáculum, ascendérunt ubi manébant (Apóstoli.) Hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne, allelúia. *Act.* 1.

CAPITULUM. *Ephes.* 1.

OMnia subjécit Deus sub pédibus ejus ; et ipsum dedit caput suprà omnem Ecclésiam : quæ est corpus ipsíus, et plenitúdo ejus, qui ómnia in ómnibus adimplétur.

Hymnus, Jesu, nostra redémptio, *p.* 424.

℣. Dóminus in cœlo parávit sedem suam ; ℟. Et regnum ipsíus ómnibus dominábitur. *Ps.* 102.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Nondùm erat Spíritus datus, quia Jesus nondùm erat glorificátus, allelúia. *Joan.* 7.

Oratio.

DEus, qui nos Resurrectiónis et Ascensiónis Domínicæ solémnia celebráre fecísti ; da fámulis tuis, ut et advenientis Spíritûs sancti grátiam, purificátis méntibus, suscípere mereámur : Per eumdem.... in unitáte ejusdem.

Et dicitur ad Horas diei.

AD HORAS, *Ps. de Fer. Cetera ut in die Ascensionis*, *p.* 425, *præter sequentia.*

In fine Hymn. Doxologia:

Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

In ℟. *br.* ℣. Qui sedes * ad dextéram Patris. *Hebr.* 1.

¶ *Ab hac die inclusivè usquè ad Sabbatum sequentis hebdomadæ etiam inclusivè, omittitur lectio Martyrologii, nec dicitur* ℣. Pretiósa, etc. *sed post* Benedicámus Dómino, *statìm dicuntur Preces ad opus manuum, (exceptis diebus à populo festivatis.) Omittitur etiam Lectio Necrologii toto hoc tempore : fit tamen Suffragium pro Defunctis, sed post Completorium tantùm.*

In Dominica SS. Trinitatis resumitur lectio Martyrol. et non dicitur. ℣. Pretiósa, etc. *sed statìm fit lectio Canonis.*]

AD VESPERAS.

Psalmi de Sabb. sub sola Ant. 6. F. Erant semper in templo, laudantes et benedicentes Deum, allelúia. *Luc.* 24.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3.

JEsus Christus est in déxtera Dei, deglútiens mortem, ut vitæ æternæ hærédes efficerémur : profectus in cœlum, subjectis sibi Angelis, et Potestátibus, et Virtútibus.

Hymnus, Christe, quem sedes, *p.* 426.

℣. Excelsus super omnes gentes Dóminus, ℟. Et super cœlos glória ejus. *Ps.* 112.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Pater vester de cœlo dabit Spíritum bonum peténtibus se, allelúia. *Luc.* 11.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMPLETORIUM, *ut suprà, p.* 427, *ad Hymn. Doxol.* Qui Patris, etc.

SABBATO.

IN VIGILIA PENTECOSTES.

¶ *Ab hac Vigilia inclusivè usquè ad Fest. SS. Trinitatis etiam inclusivè, non fit Officium de ullo Festo Duplici aut suprà; sed quodlibet occurrens transfertur post idem Festum SS. Trinitatis. De Semid. autem et Simpl. nulla fit Commemoratio.*]

AD NOCTURNUM.

Simplex.

Invit. Sedentem ad déxteram majestátis Dei Jesum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Hebr.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Christe, qui noster poli
Præcursor intras régiam,
Quos hìc jacentes réspicis,
Sursùm voca, sursùm rape.

Ad illa fac nos cúrrere
Amóre casto gáudia,
Terréna quæ mens non capit,
Quæ sola pérspicit fides:

Ubì labórum præmium
Dat ipse se suis Deus;
Et ut beátos éxpleat,
In ómnibus fit ómnia.

Qui nos ad istam grátiâ
Ducat potenti glóriam,
Tu, de supernis sédibus
Da, Christe, nobis Spíritum.

Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Psalm. è. III. Nocturno Sabbati, p. 117, *sub sola Ant.* 7. c. Qui credit in me, flúmina de ventre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit Jesus de Spíritu quem acceptúri erant credentes in eum, allelúia. *Joan.* 7.

℣. Quemádmodùm desíderat cervus ad fontes aquárum, ℟. Ita desíderat ánima mea ad te, Deus. *Ps.* 41.

De libro Júdicum.

Lectio j. Cap. 16.

JAmque capilli [Samson] renasci cœperant, et príncipes Philisthinórum convenérunt in unum ut immolárent hóstias magníficas Dagon deo suo, et epularentur, dicentes: Trádidit Deus noster inimícum nostrum Samson in manus nostras. Quod étiam pópulus videns, laudábat Deum suum, eademque dicébat: Trádidit Deus noster adversárium nostrum in manus nostras, qui delévit terram nostram, et

occídit plúrimos. Lætantesque per convívia, sumptis jam épulis, præcepérunt ut vocarétur Samson, et antè eos lúderet. Qui adductus de cárcere ludébat antè eos : feceruntque eum stare inter duas columnas. Qui dixit púero regenti gressus suos : Dimitte me, ut tangam columnas quibus omnis ímminet domus, et reclíner super eas, et páululùm requiescam.

℟. Effundam aquas super sitientem, et fluenta super áridam : effundam Spíritum meum, * Et germinábunt quasi sálices juxtà præterfluentes aquas, allelúia, allelúia. ℣. Fiet fons aquæ salientis in vitam æternam; * Et. *Is.* 44. *Joan.* 4.

Lectio ij.

DOmus autem erat plena, virórum ac mulíerum; et erant ibi omnes príncipes Philisthinórum, ac de tecto et solário círciter tria míllia utriusque sexûs spectantes ludentem Samson. At ille invocáto Dómino ait : Dómine Deus, memento meî, et redde mihi nunc fortitúdinem prístinam, Deus meus; ut ulciscar me de hóstibus meis, et pro amissióne duórum lúminum unam ultiónem recípiam. Et apprehendens ambas columnas, quibus innitebátur domus, alteramque eárum déxterâ, et álteram lævâ tenens, ait : Moriátur ánima mea cum Philísthiim. Concussisque fórtiter columnis, cécidit domus super omnes príncipes, et céteram multitúdinem, quæ ibi erat : multóque plures interfécit móriens, quàm antè vivus occíderat. Descendentes autem fratres ejus et universa cognátio tulérunt corpus ejus, et sepeliérunt inter Sáraa et Esthaol in sepulcro patris sui Mánue : judicavitque Israel viginti annis.

℟. Cùm vénerit Spíritus veritátis, * Docébit vos omnem veritátem; et quæ ventúra sunt annuntiábit vobis, allelúia, allelúia. ℣. Ténebræ et palpátio in æternum, donec effundátur Spíritus de excelso. * Docébit. *Joan.* 16. *Is.* 22.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Si dilígitis me, mandáta mea serváte; et ego rogábo Patrem, et álium Paraclétum dabit vobis. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 74. *n.* 4.

QUod ait, Rogábo Patrem, et álium Paraclétum dabit vobis; osten-

dit et se ipsum esse Paraclétum. Paraclétus enim Latínè dícitur Advocátus; et dictum est de Christo: Advocátum habémus ad Patrem, Jesum Christum justum. Sic autem mundum dixit non posse accípere Spíritum sanctum, sicut étiam dictum est: Prudéntia carnis inimíca est in Deum, legi enim Dei *non est subjecta*; nec enim potest. Velut si dicámus: Injustítia justa esse non potest. Mundum quippè ait hoc loco, mundi significans dilectóres; *quæ diléctio* non est à Patre. Et ídeò dilectióni hujus mundi, de qua satis ágimus ut minuátur et consumátur in nobis, contrária est diléctio Dei quæ diffúnditur in córdibus nostris per Spíritum sanctum qui datus est nobis.

℟. Si dilígitis me, mandáta mea serváte: * Et ego rogábo Patrem, et álium Paraclétum dabit vobis, ut máneat vobiscum † In æternum, allelúia, allelúia. ℣. Dilígite Dóminum, omnes sancti ejus; et confortétur cor vestrum, omnes qui sperátis in Dómino: * Et. Glória. † In. *Joan.* 14. *Ps.* 30.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exultent et lætentur super te omnes quærentes te: ℟. Et dicant semper, Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum. *Ps.* 39.

AD LAUDES.

Semiduplex.

Psalmi de Sabbato.

Ant. 1. *f.* Joannes baptizávit aquâ, vos autem baptizabímini Spíritu sancto, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 3. g. Spíritum non potest mundus accípere, quia non videt eum, nec scit eum; vos autem cognoscétis eum, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 7. *d.* Spíritus apud vos manébit, et in vobis erit. Non relinquam vos órphanos, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 4. a. Docébit vos.

Canticum. Isaiæ 59.

Effusio sancti Spíritûs promissa.

Timébunt qui ab occidente, nomen Dómini, * et qui ab ortu solis, glóriam ejus;

Cùm vénerit quasi flúvius violentus, * quem Spíritus Dómini cogit;

Et vénerit Sion Redemptor, * et eis qui rédeunt ab iniquitáte in Jacob, dicit Dóminus.

Hoc fœdus meum cum eis, * dicit Dóminus:

Spíritus meus, qui est in te, et verba mea, quæ pósuit in ore tuo, * non recédent de ore tuo, et de ore séminis tui,

Et de ore séminis tui, dicit Dóminus, * ámodò

et usquè in sempiternum.

Ant. Docébit vos ómnia, et súggeret vobis ómnia quæcumque díxero vobis, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 8. G. Ille me clarificábit; quia de meo accípiet, et annuntiábit vobis, allelúia. *Joan.* 16.

CAPITULUM. *Sap.* 9.

SEnsum tuum, Dómine, quis sciet? nisi tu déderis sapiéntiam, et míseris Spíritum sanctum tuum de altíssimis; et sic correctæ sint sémitæ eórum qui sunt in terris, et quæ tibi placent didicerint hómines.

HYMNUS.

SUpréme Rector Cœlitûm,
Qui morte devictâ potens,
Cruóre signátam tuo
Ad astra pandis sémitam.
Alto benignus è throno,
E Patris almi déxtera,
Quos hic relinquis órphanos,
Non intuéri désinas.
Nos, Christe, tot dolóribus
Quos parturisti, réspice,
Quos obstetríce lánceâ
Apertus effúdit sinus.
Partâ tuis labóribus
Jam tu potíris glóriâ:
Nunc hora; promissum Patris
Nunc mitte nobis Spíritum.
℣ Qui Patris ad dextram sedes,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Non erubescant qui expectant te, Dómine, ℟. Dómine virtútum. *Ps.* 68.

Ad Benedictus.

Ant. 3. *a.* Qui díligit me, diligétur à Patre meo; et ego díligam eum, et manifestábo ei meipsum, allelúia. *Joan.* 14.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut claritátis tuæ super nos splendor effúlgeat; et lux tuæ lucis corda eórum qui per grátiam tuam renáti sunt, sancti Spíritûs illustratióne confirmet: Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

AD HORAS.

Duplex-minus.

In fine Hymnor. dicitur Doxol. ¶ Qui Patris ad dextram sedes, etc. *ut suprà.*

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 1. *f.* Joannes.

In ℟. *br.* ℣. Qui sedes * ad déxteram Patris. *Hebr.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. g. Spíritum.

CAPITULUM. *Sap.* 1.

SPíritus sanctus disciplínæ effúgiet fictum, et áuferet se à cogitatiónibus quæ sunt sine intellectu, et corripiétur à

superveniente iniquitáte, benignus est enim Spíritus sapiéntiæ.

℟. *br.* Propè est Dóminus * ómnibus invocántibus eum, * Allelúia, allelúia. Propè. ℣. Omnibus invocántibus eum * in veritáte, * Allelúia. Glória. Propè. *Ps.* 144.

℣. Ne projícias me à fácie tua, Dómine, ℟. Et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me. *Ps.* 50.

AD SEXTAM.

Ant. 7. *d.* Spíritus.

Capitulum. *Ezech.* 36.

SPíritum meum ponam *in médio vestrî*; et fáciam ut in præceptis meis ambulétis, et judícia mea custodiátis, et operémini.

℟. *br.* Spíritus tuus bonus dedúcet me * in terram rectam, * Allelúia, allel. Spíritus. ℣. Propter nomen tuum * vivificábis me in æquitáte tua, * Allelúia. Glória. Spíritus.

℣. Doce me fácere voluntátem tuam, ℟. Quia Deus meus es tu. *Ps.* 142.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Ille.

Capitulum. *Act.* 1.

ACcipiétis virtútem superveniéntis Spíritûs sancti in vos, et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa et Samaría, et usquè ad últimum terræ.

℟. *br.* Dabit Dóminus voci suæ * vocem virtútis, * Allelúia, allelúia. Dabit. ℣. Date * glóriam Deo, * Allelúia. Glória. Dabit. *Ps.* 67.

℣. Turbabuntur gentes, ℟. Et timébunt à signis tuis. *Ps.* 64.

IN DIE SANCTO PENTECOSTES.

ANNUALE.

IN I. VESPERIS.

Ps. Ecce quàm, *p.* 62.

Bonus et jucundus fratrum conventus.

Ant. 5. C. Spíritus meus erit in médio vestrûm : nolítè timére, dicit Dóminus exercítuum, allelúia. *Agg.* 2.

Ps. Dómine, exaudi.... áuribus, *cum sua divis. p.* 121.

Anima nostra coràm Deo sicut terra exusta, imbrem gratiæ expetens.

Ant. 1. D. Dabo vobis cor novum, et Spíritum novum ponam in médio vestrî ; et áuferam cor lapídeum de carne vestra, allelúia. *Ezech.* 36.

Ps. Lauda, Jerúsalem, *p.* 89.

Anima nostra coràm Deo sicut aqua gelida divinum flamen expectans.

Ant. 3. a. Cùm dédero Spíritum meum in vobis, sciétis quia ego Dóminus locútus sum, et feci, allelúia. *Ezech.* 37.

CAPITULUM. *Joel.* 2.

EFfundam Spíritum meũ super omnem carnem : et prophetábunt fílii vestri et fíliæ vestræ ; senes vestri sómnia somniábunt, et júvenes vestri visiónes vidébunt.

℟. Super servos meos et ancillas in diébus illis effundam Spíritum meum, * Et dabo prodígia in cœlo et in terra ; et erit : † Omnis qui invocáverit nomen Dómini, salvus erit, allelúia, allelúia. ℣. Oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis : vos autem testes estis horum ; et ego mitto promissum Patris mei in vos, * Et dabo. Glória Patri. † Omnis. *Repet.* ℟. Super, *usquè ad* ℣. *Joel.* 2. *Luc.* 24.

HYMNUS.

VEni, superne Spíritus :
Purgáta Christi sánguine,
Tuîque terra jam capax,
Expandit arentes sinus.
Christi petentis æthera
Exolve promissam fidem ;
Et nostra præsens ígneo
Munda lavácro péctora.
Lugémus amissum Patrem ;
Te nostra tangat órbitas :
Soláre mœstos ; ánxiis
Spem redde, qui solus potes.

Docére quæ Christus rudes
Prudens alumnos dístulit,
Hæc præpáratis ínsere
Novus magister méntibus.
Olim per umbras vátibus
Retecta paucis véritas,
Nunc orbe toto dissitis
Per te patescat géntibus.
Divína jam nos únctio
Informet omnes : háctenùs
Mutis arátam lítteris
Inscríbe legem córdibus.
Sit laus Patri, laus Fílio :
Utrumque qui nectis, Deus
Utríque compar, sit tibi
Decus perenne, Spíritus.
Amen.

℣. Deus Israel ipse dabit virtútem, ℟. Et fortitúdinem plebi suæ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. J. duplicanda. Ecce dies vénient, et hoc erit pactum quod fériam cum domo Israel : Dabo legem meam in viscéribus eórum, et in corde eórum scribam eam. *Jerem.* 31.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica, et cetera ut infrà post II. Vesperas, p. 462.

AD NOCTURNUM.

Invit. Allelúia : Spíritus Dómini replévit orbem terrárum : * Veníte, adorémus, allelúia. *Sap.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

INter sulphúrei fúlgura túrbinis,
Flammarumque globos et sónitum tubæ,
Antíquam véteri, monte Sina super,
Legem das pópulo, Deus.
His infída probas corda pavóribus,
Et peccáre vetas, aut prétium mori ;
Verùm terríbiles quid párient minæ ?
Quò tantus récidet tremor ?
En fumantis adhùc montis ad ínfima
Plebs oblíta datam contínuò fidem,
Brutam pérfida plebs effígiem colit,
Veri Núminis in locum.
Heu ! mens nostra, Deus, te sine nil potest :
Lucem prome ánimis ; cordis ahéneam
Molli durítiem ; redde, potes, Deus,
Voci nos dóciles tuæ.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio :
Sit par, alme, tibi laus quoque, Spíritus,
Per quem legis amor córdibus ínsitus
Dat quod lex jubet éxequi. Amen.

Ps. Afferte Dómino, fílii Dei, *p.* 122.

Vox de cœlo benedictionem nuntians.

Ant. 7. d. Vox Dómini

in virtúte, vox Dómini in magnificéntia : Dóminus virtútem pópulo suo dabit : Dóminus benedícet pópulo suo, allelúia.

Ps. Deus noster refúgium et virtus, *p.* 124.

Vox Dei, terræ motus, prodigia.

Ant. 1. g. Dedit vocem suam, mota est terra : Dóminus virtútum nobíscum : veníte, et vidéte quæ posúit prodígia super terram, allelúia.

Ps. Magnus Dóminus, *p.* 124.

Promissa Christi in Jerusalem impleta : Christus Deus noster.

Ant. 8. G. Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum : lætétur mons Sion, quóniam hic est Deus, Deus noster, allelúia.

℣. Terra mota est, cœli distillavérunt ℟. A fácie Dei Sínaï, à fácie Dei Israel. *Ps.* 67.

De Actibus Apostólorum.

Lectio j. Cap. 2.

CUm complerentur dies Pentecostes, erant omnes páriter in eódem loco : et factus est repentè de cœlo sonus tanquàm advenientis spíritûs vehementis, et replévit totam domum ubì erant sedentes. Et apparuérunt illis dispertítæ linguæ tanquàm ignis, seditque suprà síngulos córum ; et repléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui váriis linguis, proùt Spíritus sanctus dabat éloqui illis. Erant autem in Jerúsalem habitántes Judæi, viri religiósi ex omni natióne quæ sub cœlo est. Factâ autem hâc voce, convénit multitúdo, et mente confúsa est, quóniam audiébat unusquisque linguâ suâ illos loquentes. Stupébant autem omnes, et mirabantur, dicentes : Nonnè ecce omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt ? et quómodò nos audívimus unusquisque linguam nostram, in qua nati sumus ? Parthi, et Medi, et Elamítæ, et qui hábitant Mesopotámiam, Judæam, et Cappadóciam, Pontum, et Asiam, Phrygiam, et Pamphyliam, Ægyptum, et partes Líbyæ quæ est circà Cyrénen, et ádvenæ Románi, Judæi quoque, et Prosélyti, Cretes, et Arabes, audívimus eos loquéntes nostris linguis magnália Dei.

℟. Numerábitis vobis ab áltero die Sábbati azymórum quinquaginta dies ; et sic offerétis sacrifícium novum Dómino : et * Vocábitis hunc diem celebérrimum atque sanctíssimum, allelúia, allelúia. ℣. Cùm complerentur dies Pentecostes, erant omnes páriter in eódem

eódem loco ; et repléti sunt Spíritu sancto : * Vocábitis. Glória Patri. * Vocábitis. *Levit.* 23. *Act.* 2.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 155, *aliàs* 6. *de verbis Apost. n.* 5 *et* 6.

Lectio ij.

CElebrátum est Pascha in véteri pópulo : nondùm in luce fulgente, sed in umbra significante celebrátum est ; et post quinquaginta dies à celebratióne Paschæ, datur lex in monte Sina, scripta dígito Dei. Venit verum Pascha ; immolátur Christus ; tránsitum facit à morte ad vitam ; et numerantur quinquaginta dies, et venit Spíritus sanctus, *dígitus* Dei. Sed vidéte ibi quómodò, et hìc quómodò. Ibì plebs *longè* stabat ; timor erat, amor non erat : *nam* usquè ádeò timuérunt, ut dícerent ad Móysen : *Lóquere tu ad nos ; et non nobis loquátur* Dóminus, ne moriámur. Descendit ergò, sicut scriptum est, Deus in Sina, in igne ; sed plebem longè stantem térritans, et dígito suo scribens in lápide, non in corde. Huc autem quandò venit Spíritus sanctus, congregáti erant fidéles in unum : *nec* in monte térruit, sed intrávit in domum. De cœlo quidèm factus est súbitò sonus, quasi ferrétur flatus véhemens : sónuit, sed nullus expávit. Visæ sunt illis, inquit Scriptúra, linguæ divísæ, velut ignis. Numquid de longinquo térritans? Absit. Nam insédit super unumquemque eórum ; et cœpérunt linguis loqui, sicut Spíritus dabat eis pronuntiáre. Audi linguam loquentem, et intéllige Spíritum, non in lápide, sed in corde scribentem. Lex ergò Spíritus vitæ scripta in corde, non in lápide.

℟. Factus est repentè de cœlo sonus tanquàm advenientis spíritus vehementis : * Sedit ignis suprà síngulos eórum ; et † Cœpérunt loqui váriis linguis, proùt Spíritus sanctus dabat éloqui illis, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus de Sínaï venit ; in déxtera ejus ígnea lex ; et qui appropinquant pédibus ejus, accípient de doctrína illíus. * Sedit. Glória. † Cœpérunt. *Act.* 2. *Deut.* 33.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 14.

IN illo témpore, dixit Jesus discípulis suis : Si quis díligit me, sermónem meum servábit ; et Pater meus díliget eum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii, Papæ.

In Evang. 30. *habit. die Pentec. in Basilica S. Petri, n.* 1.

HOdiè Spíritus sanctus repentíno sónitu super discípulos venit, mentesque carnálium in suî amórem permutávit: et foris apparéntibus linguis ígneis, intùs facta sunt corda flammántia; quia dùm Deum in ignis visióne suscípiunt, per amórem suáviter arsérunt. Ipse namque Spíritus sanctus amor est. Undè et Joannes dicit: Deus cáritas est. Qui ergò mente íntegrâ Deum desíderat, profectò jam habet quem amat. Neque enim quisquam posset Deum dilígere, si eum quem díligit, non habéret. Sed ecce, si unusquisque vestrûm requirátur an díligat Deum, totâ fidúciâ et secúrâ mente respondet, Díligo. In ipso autem lectiónis exórdio audistis quid Véritas dicat: Si quis díligit me, sermónem meum servábit. Probátio ergò dilectiónis, exhibítio est óperis. Hinc in Epístola sua idem Joannes dicit: Qui dicit, Díligo Deum, et mandáta ejus non custódit, mendax est. Verè étenim Deum dilígimus, si ad mandáta ejus nos à nostris voluptátibus coarctámus. Nam qui adhùc per illícita desidéria díffluit, profectò Deum non amat; quia ei in sua voluntáte contradícit.

℟. Qui servat mandáta Dei, in illo manet, et ipse in eo; * Et in hoc scimus quóniam manet in nobis de Spíritu quem dedit nobis, allelúia, allelúia. ℣. Deus creávit sapiéntiam in Spíritu sancto, et effúdit illam super omnem carnem, et præbuit illam diligéntibus se; * Et. Glória Patri. * Et. *Repet.* ℟. Qui servat, *usquè ad* ℣. 1. *Joan.* 3. *Eccli.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; ℟. Et renovábis fáciem terræ. *Ps.* 103.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 8. G. ERant Apóstoli perseverantes unanímiter in oratióne cum muliéribus, et María matre Jesu, et frátribus ejus, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 5. C. Sonus replévit totam domum ubi erant sedentes; et appariérunt illis dispertítæ linguæ tanquàm ignis, allelúia. *Act.* 2.

Ant. 1. *f.* Audiébat unusquisque linguâ suâ illos loquentes, allelúia, *Act.* 2.

Ant. 2. D. Stupébant.

CANTICUM. Judith 16.

Qui cuncta verbo fecit, novum creat Spíritu mundum.

HYmnum cantémus Dómino ; * hymnum novum cantémus Deo nostro.

Adónaï Dómine, magnus es tu, et præclárus in virtúte tua, * et quem superáre nemo potest.

Tibi sérviat omnis creatúra tua ; * quia dixisti, et facta sunt.

Misisti Spíritum tuum, et creáta sunt ; * et non est qui resistat voci tuæ.

Montes à fundamentis movebuntur cum aquis : * petræ sicut cera liquescent antè fáciem tuam.

Qui autem timent te, * magni erunt apud te per ómnia.

Ant. Stupébant omnes, et mirabantur, dicentes : Nonnè ecce omnes isti qui loquuntur, Galilæi sunt ? et quómodò nos audívimus unusquisque linguam nostram in qua nati sumus ? allelúia. *Act.* 2.

Ant. 3. *a.* Audívimus eos loquentes nostris linguis magnália Dei, allelúia. *Act.* 2.

CAPITULUM. *Apoc.* 2.

QUi habet aurem, áudiat quid Spíritus dicat Ecclésiis.

HYMNUS.

AUdímur : almo *Spíritus*
Descendit è sinu Patris,
AEgrisque fert mortálibus
Promissa cœli múnera.
Quot próditur miráculis
Præsentis adventus Dei !
Jam tota sublími domus
Repentè flatu pérsonat.
Puro cadúcus æthere,
Candentis ad linguæ modum,
In considentûm vérticem
Ignítus imber dépluit.
Quæ flamma summas álluit
Innóxio tactu comas,
Hæc gliscit arcánis simul
In pectus et mentem viis.
Stupente turbâ géntium,
Linguis loquuntur ómnibus :
Vatum crepant orácula ;
Quidquid profantur, ignis est.
Inter profandum, Spíritus
In audientes írruit,
Instincta quo passim nova
Surgit Prophetárum seges.
℣. Sit laus Patri, laus Fílio :
Par sit tibi laus, Spíritus,
Afflante quo, mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. *Virtúte multâ. Ps.* 67.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Non hi, sicut vos æstimátis, ébrii sunt ; sed hoc est, quod dictum est per Prophétam : Effundam de Spíritu meo super omnem carnem, allelúia. *Act.* 2.

Oratio.

DEus, qui hodiernâ die corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuísti; da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére: Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

AD HORAS, in fine Hymn. Doxol. ¶ Sit laus Patri, etc. *suprà sine strophe* Da, Christe.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Erant Apóstoli.

Non dicitur Symbolum Quicumque.

In ℟. *br.* ℣. Qui de spíritu tuo * dedísti nobis. 1. *Joan.* 4.

AD TERTIAM.

Loco Hymni O fons, *dicitur sequens hodiè, et per Octavam.*

VEni, Creátor Spíritus, Mentes tuórum vísita, Imple supernâ grátiâ Quæ tu creásti péctora.

Qui Paraclétus díceris, Donum Dei altíssimi, Fons vivus, ignis, cáritas, Et spiritális únctio.

Tu septifórmis múnere, Dextræ Dei tu dígitus, Tu rité promíssum Patris, Sermóne ditans gúttura.

Accende lumen sénsibus, Infunde amórem córdibus, Infirma nostri córporis Virtúte firmans pérpeti.

Hostem repellas lóngiùs, Pacemque dones prótinùs; Ductóre sic te prævio, Vitémus omne nóxium.

Per te sciámus da Patrem, Noscámus atque Fílium: Te utriusque Spíritum Credámus omni témpore.

Sit laus Patri, laus Fílio: Par sit tibi laus, Spíritus, Afflante quo, mentes sacris Lucent et ardent ígnibus. Amen.

Ant. 5. C. Sonus.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 3.

SI ministrátio mortis lítteris deformáta in lapídibus, fuit in glória, ita ut non possent intèndere fílii Israel in fáciem Móysi, propter glóriam vultûs ejus, quæ evacuátur; quómodò non magis ministrátio Spíritûs erit in glória?

℟. *br.* Intónuit * de cœlo Dóminus, * Allelúia, allelúia. Intónuit. ℣. Et Altíssimus * dedit vocem suam. * Allelúia. Glória Patri. Intónuit.

℣. Commóta est et contrémuit terra: ℟. Ignis à fácie ejus exarsit. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 1. *f.* Audiébat.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 12.

ALii quidèm per Spíritum datur sermo sapiéntiæ: álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum: álteri fides

in eódem Spíritu : álii grátia sanitátum in uno Spíritu : álii operátio virtútum , álii prophetía , álii discrétio spírituum , álii génera linguárum , álii interpretátio sermónum.

℟. *br.* Plúviam voluntáriam * segregábis , Deus , * Allelúia , allelúia. Plúviam. ℣. Hæreditáti * tuæ , * Allelúia. Glória. Plúviam. *Ps.* 67.

℣. Flabit Spíritus ejus , ℟. Et fluent aquæ. *Ps.* 147.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Audívimus.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 2.

QUæ Dei sunt nemo cognóvit , nisi Spíritus Dei. Nos autem non spíritum hujus mundi accépimus , sed Spíritum qui ex Deo est , ut sciámus quæ à Deo donáta sunt nobis ; quæ et lóquimur , non in doctis humánæ sapiéntiæ verbis , sed in doctrína Spíritûs.

℟. *br.* Annuntiavérunt * ópera Dei , * Allelúia , allelúia. Annuntiavérunt. ℣. Et facta ejus * intellexérunt , * Allelúia. Glória Patri. Annuntiavérunt.

℣. Conturbáti sunt omnes qui vidébant eos ; ℟. Et timuit omnis homo. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ps. Dixit , *p.* 24.

Christus ad dextram Patris sedens promissum mittit Spiritum.

Ant. 4. E. Déxterâ Dei exaltátus Jesus , et promissióne Spíritûs sancti acceptâ à Patre , effúdit hunc quem vos vidétis et audítis , allelúia. *Act.* 2.

Ps. Laudáte, púeri, *p.* 26.

Per Spiritum adoptionis in cordibus effusum multiplicantur Ecclesiæ filii.

Ant. 1. D. Sanctificáti estis in nómine Dómini nostri Jesu Christi , et in Spíritu Dei nostri , allelúia. 1. *Cor.* 6.

Ps. In éxitu Israel , *p.* 26.

Christi facti sumus plebs, sanguine ejus acquisita , Spiritu ejus signata.

Ant. 3. E. Signáti estis Spíritu promissiónis sancto , qui est pignus hæreditátis nostræ , in redemptiónem acquisitiónis , allelúia , allelúia. *Ephes.* 1.

CAPITULUM. *Tit.* 3.

SEcundùm suam misericórdiam salvos nos fecit Deus per lavácrum regeneratiónis , et renovatiónis Spíritûs sancti , quem effúdit in nos abundè per Jesum Christum salvatórem nostrum ; ut justificáti grátiâ ipsíus , hærédes simus secundùm spem vitæ æternæ.

Allelúia , allelúia. ℣. Qui confirmat nos in Christo , et qui unxit nos , Deus ; qui et signávit nos , et dedit pignus Spíritûs in córdibus nostris. Allelúia. 2. *Cor.* 1.

HYMNUS.

QUò vos Magistri glória, quò salus
Invítat orbis, sancta cohors, Dei
Portáte verbum: vos reposcit
Prima seges, pia cura fratrum.
Proh! quanta messis prótinùs éxtitit!
Ter mille verbum concípiunt viri:
Deóque maturante, reddunt
Multíplicem, bona terra, fructum.
Compuncta passim péctora flétibus
Mœrent amáris, atque piáculo
Ardent salutáris lavácri
Prætéritas abolére labes.
At non Hebræis limítibus sacer
Hærébit ardor. Sol habitábiles
Quà lustrat oras, hàc triumphis
Matéries patet ampla vestris.
Jam mille divûm templa solo ruunt:
Cedit superbæ vis sapiéntiæ;
Cedunt tyranni; victa cedit
Carnificum rábies furentûm.
Novum potentis grátia Spíritûs
Creávit orbem: nos quoque, nos tuæ
Succendat ardor caritátis,
Alme Deus, renovetque totos.
Sit summa Patri, súmmaque Fílio,
Sit, sancte, comparlaus tibi, Spíritus,
Quo dura mitescunt, novasque
Concípiunt pia corda flammas. Amen.

℣. Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, ℟. A templo tuo in Jerúsalem. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. J. *duplicanda.* Det vobis Deus virtúte corroborári per Spíritum ejus in interiórem hóminem; ut in caritáte radicáti et fundáti, impleámini in omnem plenitúdinem Dei, allelúia. *Ephes.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 7. d. Ductor eórum fuisti, Dómine, per diem et per noctem; et Spíritum tuum bonum dedisti, qui docéret eos, allelúia. 2. *Esdr.* 9.

HYMNUS.

ILlumináter Spíritus,
Tu nocte sis lux méntium;
O fons amóris, córdium
Optáta sis pax et quies.
Adesto te vocántibus;
Donis tuis nos récrea:
Da gratiárum múnera,
Da præmiórum gáudia.
Sit laus Patri, laus Fílio:
Par sit tibi laus, Spíritus,

Afflante quo, mentes sacris
Lucent et ardent ígnibus.
Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. O quàm bonus et suávis est, Dómine, Spíritus tuus in ómnibus! Allelúia. *Sap.* 12.

DIEBUS
INTRA OCT. PENTECOSTES.

Omnia ut in die, p. 455, *exceptis quæ sequuntur.*

AD NOCTURNUM.

Tres Psalmi, ut distribuuntur infrà in qualibet Feria.

Feriâ II. III et IV. in quibus Officium fit ritu vel Solemni, vel duplici, dicuntur tres Antiphonæ sequentes.

Ant. 8. c. Ecclésia ædificabátur ámbulans in timóre Dómini; et consolatióne sancti Spíritûs replebátur, allelúia. *Act.* 9.

Ant. 7. d. Et in natiónes grátia Spíritus sancti effúsa est, allelúia. *Act.* 10.

Ant. 3. g. Imponébant Apóstoli manus super baptizátos, et accipiébant Spíritum sanctum, allelúia. *Act.* 8.

Feriâ V. dicitur tantùm prima ex ejusmodi Antiphonis super tres Psalmos: Feriâ VI. dicitur secunda, et Sabbato tertia.

℣. Auxit Dóminus pópulum suum vehementer, ℟. Et firmávit eum super inimícos ejus. *Ps.* 104.

Lectiones ut notantur infrà in qualibet Feria.

Post j. Lect. ℟. Numerábitis vobis ab áltero die Sábbati azymórum quinquaginta dies; et sic offerétis sacrifícium novum Dómino: et * Vocábitis hunc diem celebérrimum atque sanctíssimum, allelúia, allelúia. ℣. Cùm complerentur dies Pentecostes, erant omnes páriter in eódem loco; et repléti sunt Spíritu sancto: * Vocábitis. *Levit.* 3. *Act.* 2.

Post ij. Lect. ℟. Factus est repentè de cœlo sonus tanquàm advenientis spíritûs vehementis: * Sedit ignis suprà síngulos eórum; et cœpérunt loqui váriis linguis, proùt Spíritus sanctus dabat éloqui illis, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus de Sínaï venit; in déxtera ejus ígnea lex: et qui appropinquant pédibus ejus, accípient de doctrína illíus. * Sedit. *Act.* 2. *Deut.* 33.

Tertium ℟. *ut infrà in qualibet Feria.*

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Emittes Spíritum tuum, et creabuntur; ℟. Et renovábis fáciem terræ. *Ps.* 103.

AD LAUDES.

Quinque Antiph. et Psalm. cum Cantico, ut in die, p. 459.

Ant. ad Benedictus, *et*

Oratio, infrà in qualibet Feria.

AD HORAS, ut in die, præter Orationem.

AD VESPERAS.

Tres Ant. et Psalm. cum ceteris omnibus, ut suprà in Festo Pentecostes, p. 461.

Antiph. ad Magníficat, *et Oratio, infrà in qualibet die.*

COMPLETORIUM, *ut suprà, p. 462.*

FERIA SECUNDA.

Solemne-minus.

AD NOCT. *Ps.* Dómine Dóminus noster, *p.* 39. Cœli enarrant, *cum sua divis. p.* 49. Exultáte Deo, *p.* 87.

Incípit liber Ruth.

Lectio j. Cap. I.

IN diébus uníus júdicis, quandò júdices præerant, facta est fames in terra. Abiitque homo de Béthlehem Juda, ut peregrinarétur in regióne Moabítide, cum uxóre sua ac duóbus líberis. Ipse vocabátur Elímelech, et uxor ejus Noémi; et duo fílii, alter Máhalon, et alter Chélion, Ephrathæi de Béthlehem Juda. Ingressíque regiónem Moabítidem, morabantur ibi. Et mórtuus est Elímelech marítus Noémi; remansitque ipsa cum fíliis. Qui accepérunt uxóres Moabítidas, quarum una vocabátur Orpha, áltera verò Ruth. Manserunt-que ibi decem annis, et ambo mórtui sunt, Máhalon vidélicèt et Chélion: remansitque múlier orbáta duóbus líberis ac maríto. Et surréxit ut in pátriam pérgeret, cum utráque nuru sua de regióne Moabítide: audíerat enim quòd respexisset Dóminus pópulum suum, et dedisset eis escas.

℟. Numerábitis, *p.* 463.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Tom. 5. *Serm.* 269. *aliàs* 21. *de Pent. III. n.* 3 *et* 4.

Lectio ij.

HAbétis baptismum Christi: veníte ut habeátis et Spíritum Christi. Timéte quod scriptum est: Quisquis autem Spíritum Christi non habet, hic non est ejus. Induistis Christum formâ sacramenti, indúite imitatióne exempli; quóniam Christus pro nobis passus est, relinquens nobis exemplum, ut sequámur vestígia ejus. Nolíte esse habentes formam pietátis, virtútem autem ejus abnegantes. Quæ autem major est virtus pietátis, quàm cáritas unitátis? Vidémini vobis dícere: Dóminus Jesus. Et fortè non intelligentes attenditis ad id quod Apóstolus ait: Nemo dicit, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto. Sed hoc quod

ait, Dicit, signátè pósitum est, et próprio quodam modo. Nemo enim dicit, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto; sed si dicit factis, non solis verbis. Nam possunt dícere, Dóminus Jesus, étiam de quibus ait: Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum. Sed, Nemo dicit, Dóminus Jesus, nisi in Spíritu sancto: nemo planè, sed eo modo quod dictum est, id est, factis. Undè secútus adjunxit: Sed is qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum. Tunc ergò vos sanctum Spíritum habére cognóscite, quandò mentem vestram per sincéram caritátem unitáti consensêritis hærére.

℟. Factus est, *p.* 463.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 3.

IN illo témpore, dixit Jesus Nicodémo: Amen, amen dico tibi; nisi quis renátus fúerit ex aqua et Spíritu sancto, non potest introíre in regnum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 12. *n.* 5.

DIcit Dóminus Nicodémo, et expónit ei: Amen, amen dico tibi; nisi quis renátus fúerit ex aqua et Spíritu, non potest introíre in regnum Dei. Tu, inquit, carnálem generatiónem intélligis, cùm dicis: Numquid potest homo redíre in víscera matris suæ? Ex aqua et Spíritu oportet ut nascátur propter regnum Dei. Si propter hæreditátem patris hóminis temporálem náscitur, nascátur ex viscéribus matris carnális: si propter hæreditátem Patris Dei sempiternam, nascátur ex viscéribus Ecclésiæ. Génerat per uxórem fílium pater moritúrus successúrum; génerat Deus de Ecclésia fílios non successúros, sed secum mansúros. Et séquitur: Quod natum est de carne, caro est; et quod natum est de Spíritu, spíritus est. Spíritáliter ergò náscimur, et in Spíritu náscimur verbo et sacramento.

℟. Quod natum est ex carne, caro est; et quod natum est ex Spíritu, spíritus est. Non miréris quia dixi: Oportet vos nasci dénuò. * Spíritus ubi vult spirat, allelúia, allelúia. ℣. Quis adjúvit Spíritum Dómini? aut quis consiliárius ejus fuit, et ostendit illi? * Spíritus. Glória Patri. * *Repetitur* ℟. Quod natum, *usquè ad* ℣. *Joan.* 3. *Is.* 40.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. *duplicanda.*

Spíritus ubì vult spirat ; et vocem ejus audis, sed nescis undè véniat, aut quò vadat : sic est omnis qui natus est ex Spíritu, allelúia. *Joan.* 3.

Oratio.

DEus, totíus cónditor creatúræ, fámulos tuos quos fonte renovasti baptísmatis, quosque Spíritûs sancti plenitúdine solidasti, in adoptiónis sorte fácias, quæsumus, dignanter ascríbi : Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G. duplicanda.* Non misit Deus Fílium suum in mundum, ut júdicet mundum, sed ut salvétur mundus per ipsum, allelúia. *Joan.* 3.

Oratio, Deus, totíus, *ut suprà.*

FERIA TERTIA.

Duplex-majus.

Ad Noct. *Psalm.* Deus deórum, *cum sua divis. p.* 57. Miserére, *p.* 129. Te decet, *p.* 72.

De libro Ruth.

Lectio j. Cap. 1.

EGressa est itaque [Noémi] de loco peregrinatiónis suæ, cum utráque nuru. Et jam in via revertendi pósita in terram Juda, dixit ad eas : Ite in domum matris vestræ ; fáciat vobíscum Dóminus misericórdiam, sicut fecistis cum mórtuis et mecum. Det vobis invenire réquiem in dómibus virórum, quos sortitúræ estis. Et osculáta est eas. Quæ elevátâ voce flere cœpérunt, et dícere : Tecum pergémus ad pópulum tuum. Quibus illa respondit : Revertímini, fíliæ meæ ; cur venítis mecum ? núm ultrà hábeo fílios in útero meo, ut viros ex me speráre possítis ? Revertímini, fíliæ meæ, et abíte : jam enim senectúte confecta sum, nec apta vínculo conjugáli. Etiam si possem hâc nocte concípere, et párere fílios, si eos expectáre velítis, donec crescant, et annos pubertátis impleant, antè éritis vétulæ quàm nubátis. Nolíte, quæso, fíliæ meæ ; quia vestra angústia magis me premit, et egressa est manus Dómini contrà me. Elevátâ ígitur voce, rursùm flere cœpérunt. Orpha osculáta est socrum, ac reversa est : Ruth adhæsit sócrui suæ.

℟. Numerábitis, *p.* 463. Sermo S. Leónis, Papæ. *De Pentec. Serm.* 1. *c.* 2.

Lectio ij.

REpléti sunt omnes Spíritu sancto, et cœpérunt loqui áliis linguis, proùt Spíritus sanctus dabat éloqui illis. O quàm velox est sermo sapiéntiæ ! et ubì Deus magister est, quàm citò díscitur

quod docétur ! Non est adhíbita interpretátio ad audiendum, non consuetúdo ad usum, non tempus ad stúdium ; sed spirante ubì vóluit Spíritu veritátis, própriæ singulárum géntium voces factæ sunt in Ecclésiæ ore commúnes. Ab hoc ígitur die tuba evangélicæ prædicatiónis intónuit : ab hoc die imbres charísmatum, flúmina benedictiónum omne desertum et universam áridam rigavérunt ; quóniam ad renovandam fáciem terræ Spíritus Dei ferebátur super aquas ; et ad véteres ténebras abigendas, novæ lucis fúlgura coruscábant, cùm micántium splendóre linguárum, et verbum Dómini lúcidum, et elóquium conciperétur ignítum, cui ad creandum *intellectum*, consumendumque peccátum, et efficácia illuminandi, et vis inesset urendi.

℟. Factus est, *p.* 463.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore, dixit Jesus Pharisæis : Amen, amen dico vobis ; qui non intrat per óstium in ovíle óvium, sed ascendit aliundè, ille fur est et latro : qui autem intrat per óstium, pastor est óvium. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Episcopi.

In Joan. Tract. 45. *n.* 2.

DOminus de grege suo, et de óstio quo intrátur ad ovíle, similitúdinem propósuit in hodierna lectióne. Dicant ergò pagáni : Benè vívimus. Si per óstium non intrant, quid prodest eis undè gloriantur ? Ad hoc enim debet unicuique prodesse benè vívere, ut detur illi semper vívere ; nam cui non datur semper vívere, quid prodest benè vívere ? Quia nec benè vívere dicendi sunt, qui finem benè vivendi vel cæcitáte nésciunt, vel inflatióne contemnunt. Non est autem cuíquam spes vera et certa semper vivendi, nisi agnoscat vitam quæ est Christus, et per jánuam intret in ovíle.

℟. Recordátus est Dóminus pópuli sui : eduxit eos cum pastóribus gregis sui : * Pósuit in médio ejus Spíritum sancti sui, † Allelúia, allel. ℣. Ipse dedit pastóres et doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi : * Pósuit. Glória. † Allelúia. *Is.* 63. *Ephes.* 4.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. *Qui intrat per óstium, pastor est óvium : huic ostiárius áperit, et*

oves vocem ejus áudiunt, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio.

DA, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut sancto Spíritu congregáta, hostíli nullátenùs incursióne turbétur: Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua inveníet, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio, Da, quæsumus, *ut suprà.*

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Duplex-minus.

AD NOCT. *Ps.* Exurgat, *p.* 83. Dóminus dabit, *p.* 84. Vidérunt, *p.* 84.

De libro Ruth.

Lectio j. Cap. 1 et 2.

VEnit Noémi cum Ruth Moabítide nuru sua, de terra peregrinatiónis suæ; ac reversa est in Béthlehem, quandò primùm hórdea metebantur. Erat autem viro Elímelech consanguíneus, homo potens et magnárum opum, nómine Booz. Dixitque Ruth Moabítis ad socrum suam: Si jubes, vadam in agrum, et cólligam spicas, quæ fúgerint manus meténtium, ubicumquè clementis in me patris famílias repérero grátiam. Cui illa respondit: Vade, fília mea. Abiit ítaque, et colligébat spicas post terga meténtium. Accidit autem ut ager ille habéret Dóminum nómine Booz, qui erat de cognatióne Elímelech. Et ecce, ipse veniébat de Béthlehem, dixitque messóribus: Dóminus vobiscum. Qui respondérunt ei: Benedícat tibi Dóminus. Dixitque Booz júveni, qui messóribus præerat: Cujus est hæc puella? Cui respondit: Hæc est Moabítis, quæ venit cum Noémi de regióne Moabítide, et rogávit ut spicas collígeret remanentes, sequens messórum vestígia; et de manè usquè nunc stat in agro, et ne ad momentum quidèm domum reversa est.

℟. Numerábitis, *p.* 463. De Sermóne sancti Leónis Papæ.

De Jejun. Pent. 1. *c.* 1 *et* 3.

Lectio ij.

HOdiernam, dilectíssimi, festivitátem descensióne sancti Spíritûs consecrátam séquitur, ut nostis, solemne jejúnium, quod ánimis corporibusque curandis salúbriter institútum, devótâ nobis est observántiâ celebrandum. Replétis namque Apóstolis virtúte promissâ, et in corda eórum Spíritu veritátis ingresso, non ambígimus inter

cétera cœlestis sacramenta doctrínæ, hanc spirítalis continéntiæ disciplínam de Paracléti magistério prímitùs fuisse conceptam ; ut sanctificátæ jejúnio mentes conferendis sibi charismátibus fíerent aptióres. Igitur post sanctæ dies lætítiæ, quos in honórem Dómini à mórtuis resurgentis, ac deindè in cœlos ascendentis, exégimus, postque perceptum sancti Spíritûs donum, salúbriter et necessáriè consuetúdo est ordináta jejúnii ; ut si quid fortè inter ipsa festivitátum gáudia négligens libertas et licéntia inordináta præsumpsit, hoc religiósæ abstinéntiæ censúra castíget : quæ ob hoc quoque studiósiùs exequenda est, ut illa in nobis quæ hâc die Ecclésiæ divínitùs sunt colláta, permáneant. Templum enim facti Spíritûs sancti, et majóre quàm unquàm cópiâ divíni flúminis irrigáti, nullis debémus concupiscéntiis vinci, nullis vítiis possidéri, ut virtútis habitáculum nullâ sit contaminatióne pollútum.

℣. Factus est, *p.* 463.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 6.

IN illo témpore, dixit Jesus Judæis : Nemo potest veníre ad me, nisi Pater qui misit me, tráxerit eum. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

In Joan. Tract. 26. *n.* 2 *et* 4.

MAgna grátiæ commendátio. Nemo venit nisi tractus. Quem trahat et quem non trahat, quarè illum trahat et illum non trahat, noli velle judicáre, si non vis erráre. Semèl áccipe, et intéllige. Nondùm tráheris ? Ora ut traháris. Indè et hìc si advertis, noli te cogitáre invítum trahi : tráhitur ánimus et amóre. Nec timére debémus ne dicátur nobis, Quómodò voluntáte credo, si trahor ? Ego dico : Parùm est voluntáte, étiam voluptáte tráheris. Quid est trahi voluptáte ? Delectáre in Dómino, et dabit tibi petitiónes cordis tui. Est quædam voluptas cordis, cui panis dulcis est ille cœlestis. Porrò si poétæ dícere lícuit, Trahit sua quemque voluptas ; non necéssitas, sed voluptas ; non obligátio, sed delectátio : quantò fórtiùs nos dícere debémus, trahi hóminem ad Christum, qui delectátur veritáte, delectátur beatitúdine, delectátur justítiâ, delectátur sempitérnâ vitâ, quod totum Christus est ? Da desi-

derantem, da ferventem, da in ista solitúdine peregrinantem atque sitientem, et fontem æternæ pátriæ suspirantem : da talem, et scit quid dicam. Si autem frígido loquor, nescit quid loquor. Tales erant isti qui ínvicèm murmurábant.

℟. Est scriptum in Prophétis : * Et erunt omnes docíbiles Dei. Omnis qui audívit à Patre et dídicit, venit ad me, † Allelúia, allelúia. ℣. Dicit Dóminus : Ponam universos fílios tuos doctos à Dómino : * Et. Glória Patri. † Allelúia. *Joan.* 6. *Is.* 54.

Ad Benedictus.

Ant. 3. g. Nemo potest veníre ad me, nisi Pater qui misit me, tráxerit eum ; et ego resuscitábo eum in novíssimo die, allelúia. *Joan.* 6.

Oratio.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem : Qui tecum vivit et regnat in ejusdem.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Amen, amen dico vobis ; qui credit in me, habet vitam æternam, allelúia. *Joan.* 6.

Oratio, Mentes nostras, *ut suprà.*

FERIA QUINTA.

Semiduplex.

Ad Noct. *Ps.* Confitébimur, *p.* 117. Notus, *p.* 117. Voce mea... et intendit mihi, *cum sua divis. p.* 39.

De libro Ruth.

Lectio j. Cap. 2.

DIxit Booz ad Ruth : Quandò hora vescendi fúerit, veni huc, et cómede panem, et intinge buccellam tuam in acéto. Sedit ítaque ad messórum latus, et congessit polentam sibi, comeditque et saturáta est, et tulit relíquias. Atque indè surrexit, ut spicas ex more collígeret. Præcépit autem Booz púeris suis, dicens : Etiamsi vobiscum métere volúerit, ne prohibeátis eam ; et de vestris quoque manípulis projícite de indústria, et remanére permíttite, ut absque rubóre cólligat, et colligentem nemo corrípiat. Collégit ergò in agro usquè ad vésperam ; et quæ collégerat, virgâ cædens et excútiens, invénit hórdei quasi ephi mensúram, id est, tres módios. Quos portans reversa est in civitátem, et ostendit sócrui suæ : ínsuper prótulit, et dedit ei de relíquiis cibi sui, quo saturáta fúerat. Dixitque ei socrus sua : Ubì hódiè collegisti, et ubì fecisti opus ? Sit benedictus qui misertus est

tuî. Indicavitque ei apud quem fuisset operáta ; et nomen dixit viri , quòd Booz vocarétur. Cui respondit Noémi : Benedictus sit à Dómino ; quóniam eamdem grátiam , quam præbúerat vivis , servávit et mórtuis. Rursùmque ait : Propinquus noster est homo. Et Ruth : Hoc quoque , inquit , præcépit mihi , ut támdiù messóribus ejus júngerer , donec omnes ségetes meterentur. Cui dixit socrus : Méliùs est , fília mea , ut cum puellis ejus éxeas ad metendum , ne in aliéno agro quíspiam resistat tibi. Juncta est ítaque puellis Booz ; et támdiù cum eis méssuit , donec hórdea et tríticum in hórreis conderentur.

℟. Numerábitis , *p.* 463.

Sermo sancti Gregórii Nazianzéni.

In Pentecost. Orat. 44.

Lectio ij.

PRimùm Spíritus sanctus in angélicis et cœléstibus Virtútibus vim suam exerébat ; deindè in Pátribus et Prophétis , quorum álii Deum per imáginem vidérunt aut cognovérunt , álii autem étiam res futúras præscivérunt ; tùm in Christi *discípulis* , iisque trifáriam , proùt ipsórum captus ferébat , tribusque tempóribus ; nempè ánte-quàm Christus per passiónem glorificátus esset , postquàm post resurrectiónem glorificátus fuit , ac déniquè post ejus ad cœlos ascensiónem. Hoc autem perspícuè ostendit tùm prima illa morbórum spirituumque depúlsio , quæ scílicèt non absque Spíritus númine fiébat ; tùm illa post confectum salútis nostræ negótium insufflátio , quæ divinióris procul dúbio inspiratiónis spécimen habébat ; tùm postrémò præsens hæc igneárum linguárum divísio , quam étiam solemni festo celebrámus. Verùm primò quidèm obscúrè , secundò expréssiùs , nunc verò perféctiùs , útpotè qui non jam operatióne solâ præsens sit , ut priùs ; sed essentiáli , ut sic loquar , modo adsit , simulque versétur. Nam cùm Fílius corpóream nobiscum consuetúdinem habuisset , Spíritum quoque corpóreo modo cerni conveniébat. Cur autem in linguis ígneis ? Utrùm propter purgátiónem ? Ignis enim purgantis Scriptúra méminit. An verò propter essentiam ? Deus autem noster ignis est , et quidèm ignis improbitátem absúmens. Atque in dispertítis linguis appáret , ob gratiárum diversitátem ; sedéntibus autem , prop-

ter régiæ dignitátis excellèntiam, ejusque super sanctos requiétem.

℟. Factus est, *p.* 463.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 9.

IN illo témpore, convocátis Jesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni, Epíscopi.

De Civit. Dei, lib. 22. cap. 5.

TRia sunt incredibília, quæ tamen facta sunt. Incredíbile est Christum resurrexisse in carne, et in cœlum ascendisse cum carne. Incredíbile est mundum rem tàm incredíbilem credidisse. Incredíbile est hómines ignóbiles, ínfimos, paucíssimos, imperítos rem tàm incredíbilem, tàm efficáciter mundo, et in illo étiam doctis persuadére potuisse. Horum trium incredibílium primum nolunt isti cum quibus ágimus, crédere: secundum coguntur et cérnere; quod non invéniunt undè sit factum, si non credunt tértium. Resurréctio certè Christi, et in cœlum cum carne in qua resurrexit ascénsio, toto jam mundo prædicátur et créditur: si credíbilis non est, undè toto terrárum orbe jam crédita est? Si multi nóbiles, sublímes, docti eam se vidisse dixérunt, et quod vidérunt diffamáre curárunt, eis mundum credidisse non mirum est; sed istos adhùc crédere nolle perdúrum est. Si autem, ut verum est, paucis, obscúris, mínimis, indoctis eam se vidisse dicéntibus et scribéntibus crédidit mundus; cur pauci obstinatíssimi qui remansérunt, ipsi mundo jam credenti adhùc usquè non credunt?

℟. Convocátis Jesus duódecim Apóstolis, * Misit illos prædicáre regnum Dei, † Allelúia, allelúia. ℣. Creávit illis sciéntiam Spíritûs, sensu implévit cor illórum, ut magnália enarrent óperum ejus: * Misit. Glória Patri. † Allelúia. *Luc.* 9. *Eccli.* 17.

Ad Benedictus.

Ant. 8. G. Dedit Apostolis Jesus virtútem et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent, allelúia. *Luc.* 9.

Oratio.

DEus, qui Apóstolis tuis sanctum dedisti Spíritum, concéde plebi tuæ piæ petitiónis effectum; ut quibus dedisti

fidem, largiáris et pacem: Per Dóminum.... in unitáte ejusdem.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Egressi Apóstoli circuíbant per castella, evangelizantes et curantes ubíquè, allelúia. *Luc.* 9.

Oratio, Deus, qui Apóstolis, *ut suprà.*

FERIA SEXTA.

QUATUOR TEMPORUM.

Semiduplex.

AD NOCT. *Psalm.* Bénedic, ánima mea, *p.* 30. Quàm magnificáta sunt, *p.* 31. Sit glória, *p.* 31.

De libro Ruth.

Lectio j. Cap. 3.

ECce, nocte jam médiâ expávit [Booz,] et conturbátus est; viditque mulíerem jacentem ad pedes suos, et ait illi: Quæ es? Illaque respondit: Ego sum Ruth ancilla tua; expande pállium tuum super fámulam tuam, quia propínquus es. Et ille, Benedicta, inquit, es à Dómino fília, et priórem misericórdiam posterióre superásti; quia non es secúta júvenes páuperes, sive dívites. Noli ergò metúere; sed quidquid díxeris mihi, fáciam tibi. Scit enim omnis pópulus, qui hábitat intrà portas urbis meæ, mulíerem te esse virtútis. Nec ábnuo me propínquum, sed est álius me propínquior. Quiesce hâc nocte; et facto manè, si te volúerit propinquitátis jure retinére, benè res acta est; sin autem ille nolúerit, ego te absque ulla dubitatióne suscípiam, vivit Dóminus.

℟. Numerábitis, *p.* 463. De Sermóne sancti Leónis Papæ.

De Pentec. I. c. 4 *et* 5.

Lectio ij.

SIcut detestámur Ariános, qui inter Patrem et Fílium áliquam volunt esse distántiam, ita étiam Macedoniános páriter detestámur, qui licèt Patri et Fílio tríbuant æqualitátem, Spíritum tamen sanctum inferióris putant esse natúræ: non considerantes in eam blasphémiam se incídere, quæ neque in præsenti século, neque in futúro sit remittenda judício, dicente Dómino: Quicumque díxerit verbum contrà Fílium hóminis, remittétur ei; qui autem díxerit contrà Spíritum sanctum, non remittétur ei, neque in hoc século, neque in futúro. Pérmanens ítaque in hac impietáte, sine vénia est, quia exclúsit eum à se per quem póterat confitéri: nec unquàm pervéniet ad indulgéntiæ remédium, qui patrocinatúrum sibi non habet advocátum. Ab

ipso enim est invocátio Patris, ab ipso sunt lácrymæ pœniténtium, ab ipso sunt gémitus supplicántium. Et nemo potest dícere Dóminum Jesum, nisi in Spíritu sancto, cujus æquálem cum Patre et Fílio omnipoténtiam, unamque deitátem evidentíssimè prædicat Apóstolus, dicens: Divisiónes quidèm gratiárum sunt, idem autem Spíritus; et divisiónes ministratiónum sunt, idem autem Dóminus; et divisiónes operatiónum sunt, idem verò Deus, qui operátur ómnia in ómnibus. His, dilectíssimi, aliisque documentis, quibus innumerabíliter divinórum eloquiórum coruscat auctóritas, ad veneratiónem Pentecostes unanímiter incitémur; exultantes in honórem sancti Spíritûs, per quem omnis Ecclésia Cathólica sanctificátur, omnis ánima rationális imbúitur; qui inspirátor fídei, doctor sciéntiæ, fons dilectiónis, signáculum castitátis, et totíus est causa virtútis.

℣. Factus est, *p.* 463.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 5.

IN illo témpore, factum est in una diérum, et Jesus sedébat docens. Et erant Pharisæi sedentes, et legis Doctóres, qui vénerant ex omni castello Galilææ, et Judææ, et Jerúsalem; et virtus Dómini erat ad sanandum eos. Et réliqua.

Homília sancti Hilárii, Epíscopi.

Comment. in Matth. c. 8. n. 6.

MOvet Scribas remissum ab hómine peccátum; hóminem enim tantùm in Jesu Christo contuebantur. Et remissum est ab eo, quod lex laxáre non póterat; fides enim sola justíficat. Deindè murmuratiónem eórum Dóminus intróspicit, dicitque fácile esse Fílio hóminis in terra peccáta dimíttere. Verùm enim nemo potest dimíttere peccáta, nisi solus Deus; ergò qui remittit, Deus est. Quia nemo remittit nisi Deus, Deus in hómine manens, curatiónem hómini præstábat; et nulla ei agendi et loquendi erat difficultas, cui subest totum posse quòd lóquitur. Porrò autem ut ipse esse in córpore pósitus intélligi posset, qui et ánimis peccáta dimítteret, et resurrectiónem corpóribus præstáret, ait: Ut sciátis quóniam Fílius hóminis habet potestátem in terra dimittendi peccáta, ait paralytico: Surge. Sed

quia omnis erat perficiendi óperis rátio explicanda, adjécit: Tolle lectum tuum, et vade in domum tuam. Primùm remissiónem tríbuit peccáti, dehinc virtútem resurrectiónis ostendit, tùm sublatióne léctuli infirmitátem ac dolórem corpóribus dócuit abfutúram, postrémò réditu in domum própriam, iter in paradísum credéntibus esse redhibendum.

℟. Quid cogitátis in córdibus vestris? Quid est *facílius dícere*, Dimittuntur tibi peccáta; an dícere, Surge, et ámbula? * Ut autem sciátis quia Fílius hóminis habet potestátem in terra dimittendi peccáta, tibi dico, Surge, tolle lectum tuum, et vade in domum tuam, † Allelúia, allelúia. ℣. Spíritus Dómini super me, eò quòd únxerit Dóminus me, ut prædicárem indulgéntiam, *et annum placábilem* Dómino. * Ut. Glória Patri. † Allelúia. *Luc. 5. Is. 61.*

Ad Benedictus.

Ant. 4. E. Virtus Dómini erat ad sanandum eos, allelúia. *Luc. 5.*

Oratio.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti, quæ et corda nostra clementer expurget, et ab ómnibus tueátur adversis: Per.... in unitáte ejusdem.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Stupor apprehendit omnes, et magnificábant Deum; et repléti sunt timóre, dicentes: Quia vídimus mirabília hódiè, allelúia. *Luc. 5.*

Oratio, Adsit nobis, *ut suprà.*

SABBATO
Quatuor Temporum.
Semiduplex.

Ad Noct. *Ps.* Confitémini, *p.* 51. Suscépit eos, *p.* 52. Pósuit, *p.* 52.

De libro Ruth.

Lectio j. Cap. 4.

TUlit Booz Ruth, et accépit uxórem: ingressusque est ad eam, et dedit illi Dóminus ut concíperet et páreret fílium. Dixeruntque mulíeres ad Noémi: Benedictus Dóminus, qui non est passus ut defíceret successor famíliæ tuæ, et vocarétur nomen ejus in Israel, et hábeas qui consolétur ánimam tuam, et enútriat senectútem. De nuru enim tua natus est, quæ te díligit; et multò tibi mélior est, quàm si septem habéres fílios. Susceptumque Noémi púerum pósuit in sinu suo, et nutrícis ac gérulæ fungebátur offício. Vicínæ autem mulíeres congratulantes ei, et dicentes: Natus est fílius Noémi, vocavérunt nomen ejus

Obed : hic est pater Isaï, patris David. Hæ sunt generatiónes Phares : Phares génuit Esron, Esron génuit Aram, Aram génuit Amínadab, Amínadab génuit Nahasson, Nahasson génuit Salmon, Salmon génuit Booz, Booz génuit Obed, Obed génuit Isaï, Isaï génuit David.

℟. Numerábitis vobis ab áltero die Sábbati azymórum quinquaginta dies ; et sic offerétis sacrifícium novum Dómino : et * Vocábitis hunc diem celebérrimum atque sanctíssimum, allelúia, allelúia. ℣. Cùm complerentur dies Pentecostes, erant omnes páriter in eódem loco ; et repléti sunt Spíritu sancto : * Vocábitis hunc diem celebérrimum. *Lev.* 23. *Act.* 2.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

De Pentec. Serm. 3. *n.* 8.

Lectio ij.

VErè múltiplex Spíritus, qui tàm multiplíciter fíliis hóminum inspirátur, ut non sit qui se abscondat à calóre ejus ; síquidèm concéditur eis ad usum, ad miráculum, ad salútem, ad auxílium, ad solátium, ad fervórem. Ad usum quidèm vitæ, bonis et malis, dignis páriter et indignis communia bona abundantíssimè tríbuens. Ingrátus est qui in his quoque benefícium Spíritûs non agnoscit. Ad miráculum, in signis et prodígiis, in váriis virtútibus, quas per quorúmlibet manus operátur. Ipse est antíqua mirácula súscitans, ut ex præséntibus fidem ástruat præteritórum. Sed quia nonnullis hanc quoque grátiam sine própria utilitáte largítur, tértiò infúnditur ad salútem, cùm in toto corde nostro revértimur ad Dóminum Deum nostrum. Porrò ad auxílium datur, cùm in omni colluctatióne ádjuvat infirmitátem nostram. Nam cùm testimónium pérhibet spirítui nostro, quòd fílii Dei sumus, ea inspirátio est ad consolatiónem. Datur étiam ad fervórem, cùm in córdibus perfectórum vehementiùs spirans, válidum ignem caritátis accendit ; ut non solùm in spe filiórum Dei, sed étiam in tribulatiónibus glorientur, contuméliam glóriam reputantes, oppróbrium gáudium, despectiónem exaltatiónem. Omnibus nobis, ni fallor, datus est Spíritus ad salútem, ad fervórem non ita. Pauci enim sunt qui hoc Spíritu repleantur ; pauci qui stúdeant æmulári. Orémus, fratres, ut compleantur in nobis dies Pentecostes,

díes remissiónis, dies exultatiónis, dies veríssimi jubiléi; et invéniat nos semper Spíritus sanctus omnes propter præséntiam corporálem, páriter propter córdium unitátem, in eódem loco per promissam stabilitátem, ad laudem et glóriam sponsi Ecclésiæ Jesu Christi Dómini nostri, qui est super ómnia Deus benedictus in sécula. Amen. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

℟. *Factus est repentè* de cœlo sonus tanquàm ádvenientis spíritûs vehementis: * Sedit ignis suprà síngulos eórum; et cœpérunt loqui váriis linguis, proùt Spíritus sanctus dabat éloqui illis, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus de Sínaï venit, in déxtera ejus ígnea lex; et qui appropinquant pédibus ejus, accípient de doctrína illíus. * Sedit ignis suprà síngulos. *Act.* 2. *Deut.* 33.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 4.

IN illo témpore, descendit Jesus in Caphárnaüm civitátem Galilææ; ibíquè docébat illos Sábbatis: et stupébant in doctrína ejus, quia in potestáte erat sermo ipsíus. Et réliqua. Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

In Luc. Lib. 4. n. 57. 58 et 63.

VIde cleméntiam Dómini Salvatóris: nec indignatióne commótus, nec scélere offensus, nec injúriâ violátus, Judæam déserit; quin étiam ímmemor injúriæ, memor cleméntiæ, nunc docendo, nunc liberando, nunc sanando, infídæ plebis corda demulcet. Et benè sanctus Lucas virum ab spíritu nequítiæ liberátum antè præmísit, et substítuit féminæ sanitátem. Utrumque enim sexum Dóminus curatúrus advénerat; et prior sanári débuit, qui prior creátus est; nec prætermitti illa quæ mobilitáte magìs ánimi, quàm pravitáte peccáverat. Sábbato medicínæ Domínicæ ópera cœpta significat; ut indè nova creatúra cœperit, ubi vetus antè desívit; nec sub lege esse Deî Fílium, sed suprà legem in ipso princípio designáret; nec solvi legem, sed impléri. Fortassis étiam in typo mulíeris illíus socrûs Simónis et Andréæ, váriis críminum fébribus caro nostra languébat, et diversárum cupiditátum immódicis æstuábat illécebris. Nec minórem febrem amóris esse díxerim, quàm calóris. Itaque

illa ánimum febris, hæc corpus inflammat. Febris enim nostra avarítia est, febris nostra libído est, febris nostra ambítio est, febris nostra iracundia est.

℣. Jesus docébat Sábbatis, et * Stupébant in doctrína ejus, quia in potestáte erat sermo ipsius, † Allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia in Ecclésiis Altíssimi apériet os suum, et in médio pópuli exaltábitur, et in plenitúdine sancta admirábitur, * Stupébant. Glória. † Allelúia. *Luc.* 4. *Eccli.* 24.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *f.* Colloquebantur ad ínvicèm, dicentes: Quod est hoc verbum, quia in potestáte et virtúte ímperat immundis spirítibus, et éxeunt? allelúia. *Luc.* 4.

Oratio.

MEntibus nostris, quæsumus, Dómine, Spíritum sanctum benignus infunde, cujus et sapiéntiâ cónditi sumus, et providéntiâ gubernámur: Per Dóminum..... in unitáte ejusdem.

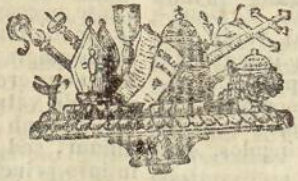

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS VERNA.

De Beata Maria Virgine, Tempore Quadrag. fiet Commemoratio consueta inter Suffragia per singulas Ferias. Tempore verò Paschali fiet Commemoratio ejusdem, ut dicetur infrà initio mensis Aprilis.

DIE V.

SANCTAE AGATHAE, Vírginis et Mártyris, *Commemoratio.*

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Oratio, Deus, sanctæ puritátis amátor, *infrà.*

AD LAUDES.

Ant. Factus est Dóminus firmamentum meum: liberávit me, quia complácui ei: secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Orémus.

DEus, sanctæ puritátis amátor, qui beátæ Agathæ castum virginitátis propósitum infudisti; da nobis, quæsumus, sic ejus agónem gloriósum venerári, ut perpétuis ejusdem mereámur fovéri præsídiis: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

AD VESPERAS.

Fit Commem. S. Amandi, Episcopi:

Ant. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti: ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Oratio, Deus, qui per, *infrà.*

Deindè sanctæ Agathæ:

Ant. Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu Dei: ℟. Sanctimónia et magni-

ficéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Oratio, Deus, sanctæ puritátis, *suprà*.

Die vi.

SANCTI AMANDI, Trajectensis Epíscopi,

Commemoratio.

AD LAUDES.

Ant. Ego sum óstium : per me si quis introíerit, salvábitur ; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Orémus.

DEus, qui per beátum Amandum Pontíficem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuisti, da nobis, ejus intercessióne, in fide stábiles, et à spe Evangélii quod prædicávit, immóbiles permanére : Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

AD VESPERAS.

Ant. Sacerdótes tui induantur salútem : Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui : memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum : ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Oratio, Deus, qui per, *suprà*.

Die viii.

S. JOANN. DE MATHA, Presbyteri, Instit. Ord. SS. Trinit.

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi ; et quos elégerit, appropinquábunt ei. *Num.* 16.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum : ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Oratio, Deus, qui beáto, *infrà*.

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Ex Gaguino, Spondano, Macedone, et aliis vitæ ejus Scriptoribus.

JOannes, cui de Matha cognómen, in província Narbonensi secunda, Falcóne natus est à paréntibus pietáte et nobilitáte conspícuis. Studiórum causâ primùm Aquas-Séxtias, et póstea Parísios profectus, emenso Theológiæ currículo, Magistérii láuream adeptus est. In Clerum Parisiensem ab Epíscopo Maurítio ascriptus, et tandèm Présbyter ordinátus, cùm in ejus sacello primum sacrifícium offerret, divínitùs inflammátum se sensit ad redimendos ab infidélium servitúte

vitúte captívos Christiános. Ut tamen matúriùs in re tanta procéderet, in solitúdinem quamdam Vadensis pagi intrà límites Meldensis Episcopátûs secessit; ibìque ínitâ societáte cum Felíce Eremíta, qui illìc jam ab annis plúribus vitam agébat ascéticam, per triénnium, oratióne et jejúnio, humilitáte et obediéntiâ se exércuit. Romam cum Felíce profectus, ab Innocéntio tértio, recèns electo Pontífice, facultátem impetrávit sese et suos redimendis captívis devovendi: céterùm Parísios ad Odónem Epíscopum qui Maurítio succésserat, et Absalónem Abbátem sancti Victóris remissus, ut communicáto cum eis consílio, vitæ órdinem institutumque seligeret, regulamque sóciis, quam sequerentur, perscríberet. Itaque Felíce in prístinam pagi Vadensis solitúdinem remeante, ut sócios congregáret, et exemplis régeret, Joannes Parísios ad Epíscopum, de modo ordinandæ famíliæ tractatúrus, accédit; ac tandèm compósitis ex senténtia rebus ómnibus, ad Felícem revértitur. Tunc ædificátâ conjunctis curis Ecclésiâ cum qualicumque domo, aliisque ædifíciis, primum Ordinis monastérium in loco dicto Cervo frígido sub nómine et clientéla sanctíssimæ Trinitátis constítuit. Régula autem, ut eam ipse perscrípserat, paucis adjectis, statìm ab Apostólica Sede confirmáta est; nec multo post institútum Parísiis, annuente Epíscopo et Capítulo Parisiensi, in domo sancti Maturíni receptum. Ab eo témpore Joannes innúmera per Itáliam, Gálliam et Hispánias ædificávit cœnóbia, et captivórum immensam multitúdinem per se et per Ordinis alumnos in libertátem asséruit. Déniquè Romæ plenus opéribus bonis, óbiit die vigésimâ-primâ Decembris anno millésimo ducentésimo décimo tértio.]

AD LAUDES.

Ant. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu. 2. *Cor.* 3.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Orémus.

DEus, qui beáto Joanni Presbytero, ac sóciis ejus, zelum fidéles redimendi captívos infudísti; da servis tuis illam córporis et ánimæ libertátem, quâ Christus Fílius tuus

nos liberávit : Qui tecum vivit et regnat, etc.

AD VESPERAS.

Fit Comm. S. Apolloniæ, Virginis et Martyris:

Ant. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam. *Ps.* 17.

Oratio, Deus, qui inter, *infrà*.

Deindè S. Joannis de Matha :

Ant. Operátus est bonum, et rectum, et verum coràm Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini : fecitque, et prosperátus est. 2. *Paral.* 31.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári ; ℟. Et *sancti ejus* exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Oratio, Deus, qui beáto, *suprà*.

DIE IX.

S. APOLLONIÆ, Vírginis et Mártyris, *Commemoratio.*

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Ex Epístola sancti Dionysii Alexandríni, ad Fábium Antiochénum.

Eus. Hist. Lib. 6. cap. 41.

NEquaquàm ex Décii Imperatóris edicto persecútio apud nos cœpta est, sed íntegro anno antevérterat. Nam infaustus quidam vates ac poéta commóvit Alexándriæ adversùs nos gentílium turbas. Ab illo ígitur stimuláti, hanc solam pietátem cultumque dæmonum suórum existimábant, si cædibus adversùs nostros sævírent. Omnes deindè uno ímpetu in domos Christianórum irrúere cœpérunt ; et quos quisque sibi vicínos nóverat, eos íllicò properantes agébant, spoliábant ac diripiébant : ea *quidèm quæ* máximè prætiósa essent, in sinum suum congerentes, vilióra ăutem et lígnea quæque disjiciébant, ac per vias concremábant. Fratres verò declinábant et subducébant se fugâ ; ac direptiónem bonórum *suórum perindè* ac illi de quibus Paulus testificátus est, cum gáudio excepérunt. Nec eórum quisquam, *quod équidèm* sciam, nisi fortassè unus áliquis, in illórum manus íncidens, háctenùs quidèm Deum negávit. Sed et admirandam illam provectæ jam ætátis vírginem Apolloniam tunc comprehendérunt ; et maxillas quidèm ejus percutientes, cunctos ei dentes excussérunt. Accensò autem extra urbem rogo, minabantur vivam

se illam combustúros, nisi unà cum ipsis ímpia verba pronuntiáret. At illa véniam deprecári paulisper visa, atque ínterim dimissa, celériter in ignem insíliit, et conflagrávit.]

AD LAUDES.

Ant. Factus est Dóminus firmamentum meum: liberávit me, quia complácui ei: secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi. 2. *Reg.* 22.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Orémus.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ miracula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulisti; concéde propítius, ut qui beátæ Apolloniæ Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur: Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

AD VESPERAS.

Ant. Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum præmium vincens. *Sap.* 4.

℣. Conféssio et pulchritúdo in conspectu Dei: ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Oratio, Deus, qui inter, *suprà.*

Deindè fit Commem. sanctæ Scholasticæ, Virg.

Ant. Complácuit Dómino in te; et gaudébit super te Deus tuus. *Is.* 62.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam: ℟. Oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui. *Ps.* 44.

Oratio, Tríbue, quæsumus, *infrà.*

Die x.

S. SCHOLASTICAE, Vírginis,

Commemoratio.

[*AD NOCT. si sit Dominica,*

Lectio ix.

Ex S. Gregorio Magno et Mabill.

SCholástica, Benedicti Abbátis soror, Deo ab infántiæ témpore dedicáta, ad fratrem quotannis veníre consuéverat, ut ejus sacris colloquiis fruerétur. Ad hanc vir Dei non longè extra jánuam in possessióne monastérii descendébat. Quádam verò die, cùm diútiùs eum apud se retinére vellet, et ille non acquiésceret, insertas dígitis manus ad oratiónem super mensam pósuit, ut Deus fratris mentem inflécteret. Tántaque súbitò tonítrui vis, et fundátio plúviæ erúpit, ut Benedictus pedem extra limen efferre non posset. Sicque factum est

ut totam noctem pervígilem in spirituáli colloquio transígerent. Hinc reversus ad cellam Benedictus, post tríduum elevátis óculis, vidit ejusdem soróris suæ ánimam in columbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui ex hac visióne óbitum ejus intélligens, prótinùs fratres misit, qui corpus ejus ad monastérium suum deferrent, et in sepulcro quod sibi paráverat, pónerent.]

AD LAUDES.

Ant. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis. *Is.* 61.

℣. Sitívit in te ánima mea, ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea. *Ps.* 62.

Orémus.

TRíbue, quæsumus, virtútum cœléstium Deus, ut sanctæ Vírginis tuæ Scholásticæ exempla terréna contémnere nos éxcitent, et bona ambíre sempiterna: Per.

AD VESPERAS.

Fit Commem. S. Benedicti, Abbatis:

Ant. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi. *Genes.* 12.

℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Oratio, Deus, qui beátum, *infrà.*

Die xi.

SANCTI BENEDICTI, Anianensis Abbatis,

Commemoratio.

[*AD NOCT. si sit Dominica,*

Lectio ix.

Ex via ipsius per S. Ardonem ejus discipulum et Monach. Anian.

BEnedictus Anianensis disciplínæ monásticæ per totum ferè Occidentem instaurátor, patre Magalonensi Cómite natus, in aula Pipíni Regis disciplínis liberálibus institútus; sub ejus fílio Cárolo Magno, aliquándiù in castris et in aula, cum summa laude méruit. Fratri suo undis penè submerso cùm tentáret opem ferre, periclitátus et ipse, memor voti quod jam pridem concéperat, spopondit rerum ómnium abdicatiónem. Nec multò post ad sancti Séquani monastérium in Burgundiónibus se cóntulit. Ibi, suscepto religiónis hábitu, abstinéntiâ, humilitáte, patiéntiâ, paupertátis amóre, régulæ observántiâ, rerum cœléstium contemplatióne, ómnibus præfulsit. In Abbátis defuncti locum, ob singulárem doctrínam et eloquén-

tiam, jam substituendus, abscessit in pátriam ; et in paterno solo excitátâ céllulâ, ad rivum Aniánum cum frátribus áliquot sanctíssimè vixit. Verùm confluéntibus ad eum úndiquè discípulis, monastérium áliud in loco spatiosióre, (nunc in urbe Aniána) ædificáre coactus est. Collabentem in Occitánia, Aquitánia, et tota Gállia meridionáli disciplínam monásticam, ope divínâ adversùs malévolos adjútus, restituendam curávit. Plúrima monastéria in Gálliis et Germánia, Imperatóris jussu reformávit, quædam de novo fundávit. Plura eruditè scripsit, inter quæ éminet concórdia regulárum. Offícii divíni recitatiónem nunquàm intermisit, étiam acutíssimâ febre correptus, et ipsâ instante morte. Psallensque cum frátribus ad hæc verba, Fac cum servo tuo secundùm misericórdiam tuam, annum agens septuagésimum, ánimam Deo réddidit, in Indeusi monastério, ubì corpus ejus requiescit.]

AD LAUDES.

Ant. Ecce ego et púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in signum et in portentum Israel à Dómino exercítuum, qui hábitat in monte Sion. *Is.* 8.

℣. Veníte, fílii, audíte me : ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Orémus.

DEus, qui beátum Benedictum Abbátem, Spíritûs tui fervóre et disciplínæ zelo replétum, reguláris observántiæ instauratórem strénuum effecísti ; da nobis, ejus méritis et intercessióne, ut reformáti in novitáte sensûs nostri, et in sanctæ conversatióne viventes, viam mandatórum tuórum dilatáto corde currámus : Per Christum.

AD VESPERAS.

Ant. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum ; quia unum vocávi eum, et benedixi ei, et multiplicávi eum. *Is.* 51.

℣. Justus ut palma florébit : ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Oratio, Deus, qui beátum, *suprà*.

Die xvii.

SANCTI SYLVINI, Tolosæ nati, Episcopi,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti ; ℟. Inhabi-

tábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Oratio, Misericórdiam, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica,*

Lectio ix.

Ex vita ejus apud Bollandum et Mabillonium.

SYlvínus século séptimo nóbili génere natus, relictâ uxóre, quam juvenis dúxerat, Christo soli, adhæsit. Várias peregrinatiónes suscépit, ut, intercedéntibus sanctis quorum sepulcra visitábat, consequerétur grátiam fidéliter in sua vocatióne perseverandi. Visitátis celebrióribus Európæ sanctis locis, in Palæstínam tránsiit, ut passiónem Salvatóris efficáciùs in memóriam revocáret. Has omnes páuperi apparátu, interióris humilitátis indício, perfécit peregrinatiónes. Regrédiens Romam venit, ubì consecrátus est Epíscopus, nullíus quidem certi loci, sed ut quocumque loco utíliùs ad propagandam Christi fidem laboráret. In Gállias redux, ad Morínos, seu in Artésiam, ut vocant, se cóntulit, multosque verbo et exemplo ibì ad Christum adduxit. Miris virtútibus, imprímis fídei ardóre, caritáte in páuperes, vitæ austeritáte, paupertátis amóre, fastûs contemptu, eximiâque vigilántiâ ac sedulitáte enítuit. In Teruanensi præsertìm diœcési diversátus est, ubì amplum excolendum invénit agrum, non solùm apud infidéles hujus regiónis pópulos, sed apud ipsos étiam Christiános qui cum ipsis negótia exercébant. Consumptis in divíno ministério víribus, méritis clarus et miráculis, Alcíaci óbiit, anno círciter vigésimo supra septingentésimum. Corpus ejus Audomaropolim ad sancti Bertíni monastérium translátum, ibì religiósè asservátur.]

AD LAUDES.

Ant. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Orémus.

MIsericórdiam tuam nobis, quæsumus, Dómine, sancti Sylvíni Pontíficis intercéssio beáta concíliet; ut qui incessábili culpâ offéndimus, ejusdem assíduis précibus, ab omni reátu liberémur: Per Christum.

AD VESPERAS.

Fit Commem. S. Simeonis, Episcopi et Martyris:

Ant. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo:

quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Oratio, Deus, cujus grátia, *infrà*.

Deindè S. Sylvini:

Ant. Sacerdótes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Oratio, Misericórdiam, *suprà*.

Die xviii.

SANCTI SIMEONIS, Episcopi Hierosolymitani, et Mart.

Commemoratio.

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Ex libro quinto Commentariórum S. Hegesippi Historiógraphi.

Eus. Hist. L. 3.

Simeon, cognátus Dómini, fílius Cléophæ, secundus post Jacóbum Hierosólymæ Episcopus, calúmniam passus ab hæréticis, accusátus est corám Attico Consulári; et per plúrimos dies acerbíssimis tormentis excruciátus, fidem Christi constantíssimè professus est; ita ut omnes supra modum admirarentur, et ipse quoque Consulàris, quómodò is qui centum viginti annos attígerat, tália pertulisset. Tandèm verò sententiâ júdicis cruci affixus est. Ad hæc usquè témpora Ecclésia virgo pura et incorrupta permansit, in obscúro adhùc recessu delitescéntibus quicumque rectam salutáris prædicatiónis régulam depraváre nitebantur. Postquàm autem sacer Apostolórum cœtus vário mortis génere extinctus est, effluxeratque jam ætas hóminum illórum qui divínam ipsam Sapiéntiam suis áuribus auscultáre merúerant; tunc demùm exorta est ímpii erróris conspirátio, nullo vidélicèt ámpliùs ex Apóstolis supérstite.]

AD LAUDES.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Orémus.

Deus, cujus grátia beátum Simeónem Pontíficem tuum in sacerdótium elégit, doctrína ad perseverandum confirmávit; da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi

exemplo, et confirmáre patiendo: Per Christum.

AD VESPERAS.

Ant. Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam. *Sap.* 10.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Oratio, Deus, cujus grátia, *suprà*.

Die xxviii. [*vel* xxix.] SS. MARTYRUM Qui obierunt in caritátis Officio erga pestiléntiâ afflictátos Alexándriæ,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. In hoc cognóvimus caritátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit: et nos debémus pro frátribus ánimas pónere. 1. *Joan.* 3.

℣. Propter fratres meos et próximos meos, ℟. Loquébar pacem de te, Jerúsalem. *Ps.* 121.

Oratio, Da, quæsumus, *infrà*.

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Ex Epístola S. Dionysii Alexandríni Epíscopi, de peste quæ Alexándriæ grassabátur.

Apud Euseb. Hist. l. 7. *c.* 22.

MUlta quidèm et acerba nobis contigérunt. Primùm enim nos urbe expulérunt. Cùmque soli ab ómnibus fugarémur atque opprimerémur, nihilóminùs tunc quoque festos égimus dies. Quivis dénique locus in quo várias ærumnas singillátim pertúlimus, ager, inquam, solitúdo, navis, stábulum, carcer, instar templi ad sacros conventus peragendos fuit. Sed ómnium lætíssimam festivitátem egérunt consummáti Mártyres, qui in cœlo epuláti sunt. Post hæc bellum et fames excépit: quæ quidèm nos cum Gentílibus junctìm pertúlimus. Et ea quidèm mala quibus nos attrivérunt, soli sustinúimus: quæ autem ipsi sibi vicissìm intulérunt ac passi sunt, eórum partem tolerávimus. Sed rursùs oblectávit nos pax illa quam Christus nobis solis indulsit. Cùm autem brevíssimo témporis spátio nos et illi respirassémus, repentè íngruit lues illa: ipsis quidèm res ómnium formidolosíssima, et calamitosíssima; et quæ sola, ut próprius quidam ipsórum scriptor lóquitur, ómnium spem opinionemque superávit. Nobis verò non ejúsmodi fuit; sed pótiùs exercitamentum quoddam ac probamentum perindè ac cé-

tera. Neque enim à nobis abstínuit lues illa, licèt plúrimùm in Gentíles grassáta sit. Plúrimi quidem ex frátribus nostris ob nímiam caritátem, curam omnem própriæ salútis abjicientes, sibíque mútuò adhærescentes; dùm ægros secúrè atque audacter invísunt, eisque assíduè ministrant, et curatiónem ádhibent in Christo, unà cum illis mórtui sunt libentíssimè: aliórum ægritúdine sese implentes, et proximórum morbum in semetipsos quodámmodò attrahentes, doloresque eórum sponte suâ exprimentes atque extergentes. Multíque étiam qui álios ægrotantes curáverant, et in prístinam valetúdinem restitúerant ipsi interiérunt, mortem illórum in seipsos traducentes; verbumque illud vulgáre quod officiósæ duntaxat comitátis háctenùs visum fúerat, reipsâ adimplentes, cùm aliórum peripséma effecti ex hac vita migrárent. Et hoc quidèm pacto óptimi quique ex frátribus nostris quorum nonnulli presbyteri erant ac diáconi, et ex pópulo laudatíssimus quisque mortem oppetiérunt: ádeò ut genus hoc mortis ob pietátem fideíque constántiam nequàm inférius martyrio censeátur.]

AD LAUDES.

Ant. Sicut corpus unum est, et membra habet multa; ómnia autem membra, unum tamen corpus sunt: ita et Christus. 1. *Cor.* 12.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te, Dómine, ℟. Et custodiéntium mandata tua. *Ps.* 118.

Orémus.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, intercedéntibus sanctis Martyribus tuis, qui frátribus dirâ lue afflictis cum vitæ dispéndio ministráre non timuérunt, nos eódem spíritu ferventes, necessitátibus Sanctórum communicáre: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

AD VESPERAS.

Fit Commem. S. Albini, Episcopi:

Ant. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 45.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti; ℟. Inhábitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Oratio, Fámulos tuos, *infrà.*

Deindè SS. Martyrum:

Ant. In uno Spíritu omnes nos in unum

corpus baptizáti sumus ; et omnes in uno Spíritu potáti sumus. 1. *Cor.* 12.

℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum, ℟. Habitáre fratres in unum! *Ps.* 132.

Oratio, Da, quæsumus, *ut suprà.*

FESTA MARTII.

Die 1.

SANCTI ALBINI, Andegavensis Episcopi, *Commemoratio.*

[*AD NOCT. si sit Dominica*

Lectio ix.

Ex Fortunato apud Bollandum.

Albínus, Venétiæ in Aremóricis claro génere natus, relictis à púero paréntibus, in Cincillacense monastérium ingressus est. Anno ætátis trigésimo quinto Abbas creátus, singulári vigilántiâ cœnóbium administrávit annis quinque et viginti. Undè invítus ad cáthedram Andegavensem evectus, totus alendis paupéribus, tuendis cívibus, ægris visitandis, captívis redimendis, incúbuit. Ecclesiásticæ disciplínæ vindex fuit acérrimus ; ádeo ut nec précibus nec minis potentiórum moverétur : quod ei multórum invídiam conflávit. Váriis in Synodis, ac præcípuè in Aurelianensi tértia, plúrimùm laborávit, ut incestæ núptiæ damnarentur. Cæsárium quoque Arelatensem super ea re consultúrus ádiit unà cum sancto Leobíno tùm Abbáte Brajacensi, póstea Carnutensi Epíscopo. Jussus ab Epíscopis quosdam à se excommunicátos absólvere, páruit sacerdotáli judício ; ab iisque rogátus ut et ipse signáret eulógias quas ad unum ex illis dirigendas benedíxerant, respondit : Etsi ad impérium vestrum signáre compellor, dùm vos causam Dei recusátis defénder, ipse potens est vindicáre. At ille, nondùm acceptis eulógiis, intériit. Explétis demùm Episcopátûs annis viginti, ménsibus sex, ætátis octoginta, mortalitátem éxuit. Corpus ejus primùm in Basílica sancti Petri, Andégavi, sepultum, postmodùm ab Eutrópio ejus successóre et à sancto Germáno Parisiensi, aliisque Epíscopis, in novam Basílicam translátum est. Quædam sancti Albíni Episcopi relíquiæ Rivis coluntur.]

AD LAUDES.

Ant. Ego sum óstium, per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Orémus.

FAmulos tuos, quæsumus, Dómine, interveniente beáto Albíno Pontífice, tibi fácias toto corde subjectos; ut tuæ caritátis spíritu repléti, à terrénis mundémur cupiditátibus, et cœlesti beatitúdine, te donante, digni efficiámur: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

AD VESPERAS.

Ant. Sacerdótes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: memento misericordiárum servi tui. 2. *Paral.* 6.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Oratio, Fámulos tuos, *suprà.*

Die vii.

SS. PERPETUÆ et Felicitatis, Mártyrum,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Timor Dómini cum electis féminis gráditur, et cum justis et fidélibus agnóscitur. *Eccli.* 1.

℣. Deus noster, refúgium et virtus; ℟. Adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimis. *Ps.* 45.

Oratio, Deus, fortitúdo, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica,*

Lectio ix.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 1. *in Nat. Mart. Perp. et Felicit. qui est* 280.

HOdiernus dies nobis in memóriam révocat, et quodámmodo repræsentat, diem quo sanctæ fámulæ Dei Perpétua et Felícitas, corónis martyrii decorátæ, perpétuâ felicitáte floruérunt, tenentes nomen Christi in prælio, et simul invenientes étiam suum nomen in præmio. Exhortatiónes eárum in divínis revelatiónibus, triumphosque passiónum, cùm legerentur, audívimus; éaque ómnia verbórum digesta et illustráta lumínibus, aure percépimus, mente spectávimus, religióne honorávimus, caritáte laudávimus. Debétur tamen étiam à nobis tàm devótæ celebritáti sermo solemnis, quem si méritis eárum ímparem prófero, ímpigrum tamen affectum gáudio tantæ festivitátis exhíbeo. Quid

enim gloriósius his fémi-nis quas viri mirantur faciliùs quàm imitantur ? Quid hoc spectáculo suávius ? quid hoc certámine fórtius ? quid hâc victóriâ gloriósius ? Tunc cùm béstiis sancta objicerentur córpora, toto amphitheátro fremébant gentes, et pópuli meditabantur inánia. Sed qui hábitat in cœlis, irridébat eos, et Dóminus subsannábat eos. Nunc autem pósteri illórum, quorum voces in carnem Mártyrum ímpiè sæviébant, mérita Mártyrum *piis vócibus laudant. Neque* tunc tanto concursu hóminum ad eos occidendos cávea crudelitátis impléta est, quanto nunc *ad eos honorandos* Ecclésia pietátis implétur. Omni anno spectat cum religióne cáritas, quod uno die cum sacrilégio commísit impíetas.]

AD LAUDES.

Ant. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus. 1. *Cor.* 1.

℣. Exultavérunt fíliæ Judæ, ℟. Propter judícia tua, Dómine. *Ps.* 96.

Orémus.

DEus, fortitúdo certántium, et palma Mártyrum, qui fámulas tuas Perpétuam et Felicitátem contrà tormentórum immanitátem mirâ virtúte roborasti ; quæsumus, ut sicut eárum nos *triumpho lætíficas*, *ita* semper supplicatióne defendas : Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

AD VESPERAS.

Ant. Neque vir sine muliére, neque múlier sine viro in Dómino. Nam sicut múlier de viro, ita et vir per mulíerem : ómnia autem ex Deo. 1. *Cor.* 11.

℣. Confitébimur tibi, Deus, ℟. Confitébimur, et invocábimus nomen tuum. *Ps.* 74.

Oratio, Deus, fortitúdo, *ut suprà.*

DIE IX.

SS. QUADRAGINTA MARTYRUM,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Cùm vos óderint hómines, et exprobráverint propter Fílium hóminis, gaudéte et exultáte : ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Luc.* 6.

℣. Viríliter ágite, et confortétur cor vestrum, ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Oratio, Præsta, quæsumus, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio. ix.

Sermo sancti Basílii, Epíscopi.

Homil. in 40. Mart.

Quadraginta Christi mílites magnitúdine córporis, et ætátis flore ac virtúte, céteris ómnibus præcellentes, ad militáres órdines regendos promóti sunt; et propter militárem experiéntiam animíque fortitúdinem, jam primos honóres apud Imperatóres obtinébant. Ubi verò ímpium edictum denuntiátum est ne quis Christum profiterétur, tunc horum quílibet in médium procédens: En, ait, Christiánus sum. Quæ ut áudiit bárbarus judex, cùm considerasset regiónis natúram quòd esset frígida, et anni tempus quòd hibernum, et noctem, in qua bóreas máximè spiráret, jussit omnes nudos sub dio in média civitáte congelandos mori. Qui, loco summa cum lætítia conspecto, últimum étiam amictum alácriter abjicientes, ad mortem properárunt. Una autem erat ómnium orátio: Quadraginta in stádium ingressi sumus; quadraginta, ô Dómine, coronémur. Unus autem ex eórum número vacillans ad pœnam, desertor ábiit, luctum inconsolábilem sanctis relinquens. Verùm Dóminus eórum preces írritas esse non permísit. Etenim custos Mártyrum cùm eventum observáret, mirum vidit spectáculum: Virtútes quasdam è cœlis descendentes, et tanquàm à Rege magna dona milítibus distribuentes, unum verò solum indonátum dimisérunt, qui statìm dolóres detrectans, ad adversários transfúgit. Lictor autem ut illum defecisse vidit, seipsum in desertóris locum substítuit, et abjíciens vestes, nudis se permíscuit, eamdemque cum sanctis vocem emísit: Christiánus sum. Hic baptisma suscépit, non ab ullo, sed à própria fide; non in aqua, sed in próprio sánguine. Sicque illucescente die, adhùc spirantes igni tráditi sunt; et ignis relíquiæ in flúvium projectæ.]

AD LAUDES.

Ant. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam; quóniam ipsórum est regnum cœlórum. *Matth.* 5.

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Orémus.

Præsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut qui gloriósos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in

nostra intercessióne sentiámus : Per.

AD VESPERAS,

Ant. Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ ; et dictum est illis ut requiéscerent, donec compleantur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut et illi. *Apoc.* 6.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Oratio, Præsta, quæsumus, *ut suprà.*

Die xvii.

SANCTI PATRICII, Episcopi, Hibernórum Apóstoli,

Commemoratio.

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo. *Eccli.* 24.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti ; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Oratio, Deus, qui beátum, *infrà.*

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Ex variis ejus vitæ Scriptoribus.

Patrícius in Scótia natus, adolescens in Barbarórum manus sæpiùs incidit, à quibus tóties vénditus, ómnia servitútis incómmoda patienter tolerávit. Libertátem adeptus, in Gállias venit, et in majóri monastério propè Túrones, sub sancti Martíni disciplína vitam monásticam professus est ac clericáli tonsúrâ donátus. Divíno mónitu impulsus, semèl et ítерùm Romam pétiit, ut à summo Pontífice facultátem obtinéret Evangélii lucem apud Hibernos inferendi. Illíus votis tandèm ánnuens sanctus Cœléstinus, ipsum consecrávit Epíscopum, et in Hibérniam auctoritáte Apostólicâ prædítum misit. Eo in múnere Patrícius, annos círciter sexaginta, ingenti stúdio et felicíssimo éxitu consumpsit. Hinc Hibernórum Apóstolus méritò nuncupátur. Armachánam fundávit Ecclésiam, quam totíus ínsulæ Metrópolim primatiálem constítuit. Confectus ætáte et labóribus, plenus méritis, et miráculis clarus, diem clausit últimum versùs finem quinti séculi.]

AD LAUDES.

Ant. Ego sum óstium : per me si quis introíerit, salvábitur ; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet. *Joan.* 10.

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Orémus.

Deus, qui beátum Patrícium Hibérniæ Apóstolum signis multímodis decorátum ad cœléstem glóriam transtulísti; præsta, quæsumus, ut ejus précibus et méritis adjúti, æternæ beatitúdinis præmia consequámur: Per Christum.

AD VESPERAS.

Fit Comm. S. Alexandri, Episc. et Mart.

Ant. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo; quia fortitúdo mea et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem. *Is.* 12.

℣. In Deo sperávi; ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Oratio, Omnípotens, *infrà.*

Die xviii.

SANCTI ALEXANDRI, Epíscopi et Mártyris,

Commemoratio.

[*AD NOCT. si sit Dominica*,

Lectio ix.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Cap. 62.

Alexander Epíscopus Cappadóciæ, cùm desidério sanctórum locórum Hierosólymam pérgeret, et Narcissus Epíscopus ejusdem urbis jam senex régeret Ecclésiam, Narcisso et multis Clericórum ejus revelátum est álterâ die manè intráre Epíscopum, qui adjútor Sacerdotális Cáthedræ esse debéret. Itaque re ita complétâ, ut prædicta fúerat, cunctis in Palæstína Epíscopis in unum congregátis, adnitente quoque ipso vel máximè Narcisso, Hierosolymitánæ Ecclésiæ cum eo gubernáculum suscépit. Hic in fine cujusdam epístolæ quam scribit ad Antinóitas super pace Ecclésiæ, ait: Salútat vos Narcissus, qui antè me hìc ténuit Episcopálem locum; et nunc mecum eumdem oratiónibus regit, annos natus círciter centum séxdecim, et vos mecum precátur ut unum idemque sapiátis. Scripsit et áliam ad Antiochenses per Clementem presbyterum Alexandrínum, necnon ad Orígenem, et pro Orígene contrà Demétrium, eò quòd juxta testimónium Demétrii eum Presbyterum constitúerit. Sed et áliæ ejus ad diversos feruntur epístolæ. Séptimâ autem persecutióne sub Décio, quo témpore Bábylas Antiochíæ passus est, ductus Cæsaréam, et clausus in cárcere ob confessiónem Christi, martyrio coronátur. [Hunc Alexandrum esse qui in Cánone Missæ post Ignátium mártyrem Antiochénum invocátur,

tàm ipse invocatiónis ordo, quàm passiónis celébritas, et certa fides quæ nulli álii hujus nóminis cómpetit, sufficienter ostendunt.]

AD LAUDES.

Ant. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi : in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ. 2. *Tim.* 4.

℣. Adjútor meus, tibi psallam ; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Orémus.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui beáto Mártyri et Pontífici Alexandro, non solùm crédere unigénito Fílio tuo, sed étiam pro ipso pati posse, tribuisti ; concéde propítius, ut misericórdiam sempiternam pro qua ipse felíciter dimicávit, nos quoque fámuli tui percípere mereámur : Per eumdem Christum.

¶ *Si Festum sequens occurrat in tertia vel quarta Dominica Quadragesimæ, fit de eo, cum Commem. Dominicæ in utrisque Vesperis et Laudibus ; et nona Lectio Officii Nocturni erit de Homilia in Evangelium Dominicæ. Si inciderit in Dominicam Passionis, transferetur cum Festivitate in Feriam secundam ; et tunc in ipsa Dominica, Vesperæ erunt de Festo sequenti, cum Commem. Dominicæ. Denique si occurrat in majori Hebdomada vel intrà Hebdomadam Paschæ, transferetur cum Festivitate in Feriam secundam post Dominicam in Albis, et in primis Vesperis Festi fiet tantùm Commemoratio Dominicæ.*

DIE XXV. MARTII.

IN ANNUNTIATIONE INCARNATIONIS DOMINI, AD B. MARIAM VIRGINEM.

SOLEMNE-MAJUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 3. a. DOmine exercítuum, úsquequò tu non miseréberis Jerúsalem et úrbium Juda, quibus irátus es? *Zach.* 1.

Ant. 5. C. Exaudi, Dómine; placáre, Dómine; attende, et fac: ne moréris propter temetipsum, Deus meus. *Dan.* 9.

Ant. 7. d. Da testimónium his qui ab inítio creatúræ tuæ sunt, et súscita prædicatiónes quas locúti sunt in nómine tuo. *Eccli.* 36.

Ant. 4. E. Dabis, Deus, veritátem Jacob, misericórdiam Abraham, quæ jurasti pátribus nostris à diébus antíquis. *Mich.* 7.

Ant. 1. g. Obsecro, Dómine, mitte quem missúrus es. *Exod.* 4.

CAPITULUM. *Dan.* 9.

SEptuaginta hebdómades abbreviátæ sunt super pópulum tuum, et super urbem sanctam tuam, ut consummétur prævaricátio, et finem accípiat peccátum, et deleátur iníquitas, et adducátur justítia sempiterna, et impleátur vísio, et prophetía, et ungátur Sanctus sanctórum.

℟. Audíte, domus David: Ecce virgo concípiet et páriet Fílium; et * Vocábitur nomen ejus, Emánuel. ℣. Habitábit cum homínibus; et ipsi pópulus ejus erunt; et ipse Deus cum eis erit eórum Deus: * Vocábitur. Glória. *Repet.* ℟. Audíte, *usquè ad* ℣. *Is.* 7. *Apoc.* 21.

HYMNUS.

HAEc illa solemnis dies,
Dies salútis núntia,
Quâ missa cœlo trístibus
Venêre terris gáudia.

Unius omnes crímine
Casu gravi lapsi sumus:
Ut ipse lapsos érigat,
Descendit in terras Deus.

Qui Patris æterno sinu
AEterna Proles náscitur,
Obnóxius fit témpori,
Sinum nec horret Vírginis.

Mortále corpus índuit,
Orbi piando víctimam;
Ut innocenti sánguine
Scelus nocentûm díluat.
Qui cuncta complet núnine,
Nostros se in artus cólligit:
Ut nos redúcat ad Deum,
Est ipse nobiscum Deus.
Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Excita, Dómine, poténtiam tuam; ℟. Et veni, ut salvos fácias nos. *Ps.* 79.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. *duplicanda.* Lauda et lætáre, fília Sion; quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tuî, ait Dóminus. *Zach.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commemor. Feriæ.

Ad Completorium, *Psalmi et Capitulum de Feria. Cetera ut infrà post II. Vesperas.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Verbum caro factum est: * Veníte, adorémus. *Joan.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

CŒlestis Ales núntiat
Implenda mox mystéria:
Virtúte fœcundâ Deus
Illapsus implet Vírginem.
Qualis stupendo glória
Te, Virgo, de partu manet!
Conceptus in tuo sinu,
Natus Deo, nunc est tuus.
De virgináli sánguine,
Quem nulla labes ínficit,
Fingente sancto Spíritu,
Christi caro compíngitur.
Nobis per hanc mortálibus
Lactescit esca Cœlitûm:
Nos pascit infantes homo,
Qui pascit Angelos Deus.
Mundo redemptor qui venis,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ps. Dómine Dóminus noster, *p.* 39.

Verbum incarnatum, Angelis per mortalitatem minoratum, per divinitatem superexaltatum.

An. 8. G. Missus est Angelus Gábriel ad Maríam vírginem desponsátam Joseph. *Luc.* 1.

Ps. Cœli enarrant, *cum sua divisione, p.* 49.

Christus sol justitiæ: lex evangelica commendatur.

Ant. 1. *f.* Ingressus Angelus ad eam, dixit: Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1.

Ps. Eructávit, *p.* 122.

Carmen de Christi et Ecclesiæ ejus sponsæ dotibus.

Ant. 2. D. Cùm audisset

María, turbáta est in sermóne ejus, et cogitábat qualis esset ista salutátio. *Luc.* 1.

℣. Dómine, audívi auditiónem tuam, ℟. Et tímui. *Habac.* 3.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz: Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit: Audíte ergò, domus David: Numquid parùm vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum: Ecce virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emánuel: bútyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Ne tímeas, María, invenisti enim grátiam apud Deum: * Ecce concípies in útero, et páries Fílium. ℣. Hoc à Dómino Deo exívit, ut mirábile fáceret consílium: * Ecce. *Luc.* 1. *Is.* 28.

Lectio ij. Cap. 11.

ET egrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radice ejus ascendet: et requiescet super eum Spíritus Dómini; spíritus sapiéntiæ et intellectûs, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiæ et pietátis; et replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secundùm visiónem oculórum judicábit, neque secundùm audítum áurium árguet; sed judicábit in justítia páuperes, et árguet in æquitáte pro mansuétis terræ; et percútiet terram virgâ oris sui, et spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit justítia cíngulum lumbórum ejus, et fides cinctórium renum ejus.

℟. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur: et dabit illi Dóminus Deus sedem David patris ejus; * Et regni ejus non erit finis. ℣. Ecce dies véniunt, dicit Dóminus, et suscitábo David germen justum: et regnábit Rex; * Et. *Luc.* 1. *Jerem.* 23.

Lectio iij. Cap. 35.

LAEtábitur deserta et ínvia; et exultábit solitúdo, et florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, et exultábit lætabunda et laudans: glória Líbani data est ei; decor Carméli et Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, et decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, et génua debília roboráte. Dícite pu-

BIBLIOTECA TOULOUSE PYRENAICA

sillánimis : Confortámini, et nólite timére ; ecce Deus vester ultiónem adúcet retributiónis ; Deus ipse véniet, et salvábit vos. Tunc aperientur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt : tunc sáliet sicut cervus claudus ; et aperta erit lingua mutórum ; quia scissæ sunt in deserto aquæ, et torrentes in solitúdine : et quæ erat árida, erit in stagnum ; et sítiens in fontes aquárum.

℟. Vocábis nomen ejus, Jesum : * Ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Fília Sion, rex Israel Dóminus in médio tuî ; noli timére : * Ipse enim. Glória Patri. *Repetit.* ℟. Vocábis, *usquè ad* ℣. *Matth.* 1. *Soph.* 3.

IN II. NOCTURNO.

Ps. Deus noster, *p.* 124.

Ecclesia habens in se Deum in Christo inhabitantem, non commovebitur.

Ant. 3. *a.* Dixit María ad Angelum : Quómodò fiet istud, quóniam virum non cognosco ? *Luc.* 1.

Ps. Deus, judícium, *cum sua divisione*, *p.* 50.

Verbi incarnati ortus ineffabilis et immensa potestas.

Ant. 8. G. Respondens Angelus, dixit ei : Spíritus sanctus supervéniet in te, et virtus Altíssimi obumbrábit tibi. *Luc.* 1.

Ps. Benedixisti, *p.* 53.

Terra Israel hostibus liberata dat fructum suum Christum.

Ant. 2. D. Quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei. *Luc.* 1.

℣. Elégit eam Dóminus, ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Absolutio et Bened. de B. M. V. p. 132.

Sermo S. Leónis, Papæ.

De Natali Dom. II. c. 1.

Lectio iv.

DEus omnípotens et clemens, cujus natúra bónitas, cujus voluntas poténtia, cujus opus misericórdia est, statim ut nos diabólica malignitas venéno suæ mortificávit invídiæ, præparáta renovandis mortálibus suæ pietátis remédia inter ipsa mundi primórdia præsignávit ; denúntians serpenti futúrum semen mulíeris, quod nóxii cápitis elatiónem suâ virtúte contéreret ; Christum scílicèt in carne ventúrum, Deum hominemque significans, qui natus ex Vírgine violatórem humánæ propáginis incorruptâ nativitáte damnáret.

℟. Ecce Elísabeth cognáta tua, et ipsa concépit fílium in senectúte sua ; * Quia non erit impossíbile apud

Deum omne verbum. ℣. Hoc tibi erit signum à Dómino, quia fáciet Dóminus verbum quod locútus est; * Quia. *Luc.* 1. *Is.* 38.

Lectio v.

NAm quia gloriabátur diábolus hóminem suâ fraude deceptum divínis caruisse munéribus, et immortalitátis dote nudátum duram mortis subiisse sententiam, seque in malis suis quoddam de prævaricatóris consórtio invenisse solátium; Deum quoque justæ severitátis exigente ratióne erga hóminem quem in tanto honóre condíderat, antíquam mutasse sententiam: opus fuit, dilectíssimi, secréti dispensatióne consílii, ut incommutábilis Deus, cujus voluntas non potest suâ benignitáte privári, primam pietátis suæ dispositiónem sacramento occultióre compléret, et homo diabólicæ iniquitátis versútiâ actus in culpam, contrà Dei propósitum non períret.

℟. Dixit María ad Angelum: * Ecce ancilla Dómini; fiat mihi secundùm verbum tuum. ℣. *Nunc ergò, Dómine, tu es Deus, et verba tua erunt vera:* * Ecce. *Luc.* 1. 2. *Reg.* 7.

Lectio vj.

ADveniéntibus, ergò tempóribus, dilectíssimi, quæ redemptióni hóminum fúerant præstitúta, ingréditur hæc ínfima Jesus Christus Fílius Dei, de cœlesti sede descendens, et à paterna glória non recédens, novo órdine, novâ nativitáte generátus. Novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris; incomprehensíbilis vóluit comprehendi; antè témpora manens esse cœpit ex témpore: universitátis Dóminus servílem formam, obumbrátâ majestátis suæ dignitáte, suscépit: impassíbilis Deus non dedignátus est homo esse passíbilis, et immortális mortis légibus subjacére. Novâ autem nativitáte génitus est, conceptus à Vírgine, natus ex Vírgine, sine paternæ carnis concupiscéntia, sine maternæ integritátis injúria, quia futúrum hóminum *Salvatórem talis* ortus *decébat*, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inquinamenta nescíret.

℟. Christi generátio sic erat: * Desponsáta María Joseph inventa est in útero habens de Spíritu sancto. ℣. Creávit Dóminus novum super terram:

Fémina circúmdabit virum. * Desponsáta. Glória. *Repetitur* ℟. Christi generátio, *usquè ad* ℣. *Matth.* 1. *Jerem.* 31.

IN III. NOCTURNO.

Ps. Fundamenta, *p.* 125.

Gloria civitatis Dei in qua Verbum caro factum est.

Ant. 4. E. Ecce Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Joseph, fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam. *Matth.* 1.

Ps. Dóminus reguávit... exultet, *p.* 54.

Filius Dei ingrediens mundum, ab Angelis adorandus.

Ant. 6. F. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est; páriet autem Fílium. *Matth.* 1.

Ps. Cantáte Dómino..... quia, *p.* 42.

Deus laudandus ob Christi salvatoris adventum.

Ant. 5. C. Hoc totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est per Prophétam: Ecce virgo in útero habébit, et páriet fílium. *Matth.* 1.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio vij. Cap 1.

IN illo témpore, missus est Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen vírginis, María. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib 2. *in Luc. n.* 8.

DIsce vírginem móribus, disce vírginem verecúndiâ, disce vírginem oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingressus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant muliéres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus quam nemo virórum vidéret, solus Angelus reperíret: sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degéneri depravarétur affátu, ab Angelo salutátur. Soli Maríæ hæc salutátio servabátur: benè enim sola grátiâ plena dícitur, quæ sola grátiam quam nulla ália mérúerat, consecúta est, ut grátiæ replerétur Auctóre.

℟. Benedicta es tu, fília, à Dómino Deo excelso præ ómnibus muliéribus super terram: * Benedictus Dóminus, quia hódiè nomen tuum ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum. ℣. Benedicta tu inter muliéres, et benedictus fructus ventris

tui : * Benedictus. *Judith* 13. *Luc.* 1.

Lectio viij. *n.* 15.

VIrginem párere divíni est signum mystérii, non humáni. Tanti namque mandáti mystérium, non hóminis fuit, sed Angeli ore promendum. Hódiè primùm auditur : Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur, et créditur. Dixit autem María : Ecce ancilla Dómini ; contingat mihi secundùm verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancillam se dicit Dómini, quæ mater elígitur : nec repentíno exaltáta promisso est. Simul ancillam dicendo, nullam sibi prærogatívam tantæ grátiæ vindicávit, quæ fáceret quod juberétur : mitem enim humilemque paritúra, humilitátem débuit étiam ipsa præferre.

℟. Suscépit Deus Israel púerum suum, recordátus misericórdiæ suæ, * Sicut locútus est ad patres nostros, Abraham et sémini ejus in sécula. ℣. In me ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam, * Sicut locútus. *Luc.* 1. *Judith* 13.

Lectio ix. de Evangelio et Homilia Feriæ occurrentis.

℟. Beáta quæ credidisti, quóniam * Perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. ℣. Non est Deus, quasi homo, ut mentiátur. Dixit ergò, et non fáciet ? locútus est, et non implébit ? * Perficientur ea. Glória Patri. *Repétitur* ℟. Beáta. *Luc.* 1. *Num.* 23.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* In humilitáte nostra memor fuit nostrî Dóminus, ℟. Et redémit nos ab inimícis nostris. *Ps.* 135.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. g. IN princípio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. *Joan.* 1.

Ant. 7. ç. Omnia per ipsum facta sunt : et sine ipso factum est nihil, quod factum est. *Joan.* 1.

Ant. 5. a. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognóvit ; in própria venit, et sui eum non recepérunt. *Joan.* 1.

Ant. 6. c. Quotquot recepérunt.

CANTICUM. Isaïæ 52.

Prænuntiatur Verbi incarnati mysterium.

QUàm pulchri super montes * pedes annuntiantis et prædicantis pacem ;

Annuntiantis bonum, prædicantis salútem, * dicentis Sion : Regnábit Deus tuus !

Vox speculatórum tuórum: * levavérunt vocem, simul laudábunt.

Quia óculo ad óculum vidébunt, * cùm convérterit Dóminus Sion.

Gaudéte et laudáte simul, deserta Jerúsalem; * quia consolátus est Dóminus pópulum suum, redémit Jerúsalem.

Parávit Dóminus brachium sanctum suum * in óculis ómnium géntium:

Et vidébunt omnes fines terræ * salutáre Dei nostri.

Ant. Quotquot recepérunt eum, dedit eis potestátem fílios Dei fieri, his qui credunt in nómine ejus. *Joan.* 1.

Ant. 8. G. Verbum caro factum est, et habitávit in nobis; et vídimus glóriam ejus. *Joan.* 1.

Capitulum. *Philipp.* 2.

CUm in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo; sed semetipsum exinanívit formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu inventus ut homo.

Hymnus.

PUlsum supernis sédibus,
Umbris tot annos óbsitum,
Cœlestis ignárum viæ;
Errábat humánum genus.
Cœlestis en Rex cúriæ,
Ut monstret ad cœlum viam,
Secumque ducat éxules,
Se sponte fecit éxulem.
Se dévïis præbet ducem,
Vires dat ambulántibus:
Est ipse quà ducit via;
Quò ducit, ipse términus.
Deus, supréma Véritas,
Umbráta velo córporis,
Puris videnda méntibus,
Lustra tuo nos lúmine.
Et tu, tuórum sis memor,
Quæ, dùm modesto péctore
Te dicis ancillam Dei,
Regína mundi díceris.
Mundo redemptor qui venis,
Fíli, tibi laus máxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Quid est homo, quòd memor es ejus? ℟. Aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Ad Benedictus.

Ant. 2. D. *duplicanda.* Visitávit nos Oriens ex alto, illumináre his qui in ténebris et in umbra mortis sedent. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere vóluisti; præsta supplícibus tuis, ut qui verè eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur: Per eumdem Dóminum.

Fit

Fit Commemor. Feriæ.
AD HORAS, Doxologia:
Mundo redemptor qui venis,
Fili; tibi laus máxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. In princípio.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 7. ç. Omnia.

Capitulum. *Ephes.* 1.

PRopósuit Deus in dispensatióne plenitúdinis témporum instauráre ómnia in Christo, quæ in cœlis et quæ in terra sunt, in ipso.

℟. *br.* Deus rex noster * Operátus est salútem. Deus. ℣. In médio * terræ, * Operátus est. Glória Patri. Deus. *Ps.* 73.

℣. Tu es ipse Rex meus, et Deus meus, ℟. Qui mandas salútes Jacob. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. In mundo.

Capitulum. 1. *Joan.* 4.

IN hoc est cáritas, non quasi nos dilexérimus Deum, sed quóniam ipse prior dilexit nos, et misit Fílium suum propitiatiónem pro peccátis nostris.

℟. *br.* Redemptiónem misit Dóminus * Pópulo suo. Redemptiónem. ℣. Mandávit in æternum * testamentum suum, * Pópulo suo. Glória Patri. Redemptiónem. *Ps.* 110.

℣. Confiteantur Dómino misericórdiæ ejus, ℟. Et mirabília ejus fíliis hóminum. *Ps.* 106.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Verbum.

Capitulum. 1. *Tim.* 3.

MAnifestè magnum est pietátis sacraméntum, quod manifestátum est in carne, justificátum est in spíritu, appáruit Angelis, prædicátum est géntibus, créditum est in mundo, assumptum est in glória.

℟. *br.* Dómini * Est assúmptio nostra. Dómini. ℣. Et Sancti Israel * regis nostri, * Est. Glória Patri. Dómini. *Ps.* 88.

℣. Dóminus virtútum nobiscum, ℟. Susceptor noster Deus Jacob. *Ps.* 45.

AD II. VESPERAS.

Psalmi de Officio parvo, p. lxxxij.

Ant. 1. D. QUæ ad patres nostros repromíssio facta est, hanc Deus adimplévit fíliis nostris. *Act.* 13.

Ant. 4. E. Ubi venit plenitúdo témporis, misit Fílium suum factum ex muliere. *Gal.* 4.

Ant. 3. E. Qui sanctíficat, et qui sanctificántur, ex uno omnes; prop-

ter quam causam non confúnditur fratres eos vocáre. *Hebr.* 2.

Ant. 6. F. Nusquàm Angelos apprehendit, sed semen Abrahæ; undè débuit per ómnia frátribus similári. *Hebr.* 2.

Ant. 5. C. Participávit carni et sánguini, ut liberáret eos qui timóre mortis per totam vitam obnóxii erant servitúti. *Hebr.* 2.

Capitulum. 1. *Joan.* 4.

DEus cáritas est. In hoc appáruit cáritas Dei in nobis, quóniam Fílium suum unigénitum misit Deus in mundum, ut vivámus per eum.

Hymnus, Ave, maris stella, *p.* lxxj.

℣. Misericórdia et véritas obviavérunt sibi: ℟. Justítia et pax osculátæ sunt. *Ps.* 84.

Ad Magníficat.

Ant. 2. D. *duplicanda.* Pater misit Fílium suum Salvatórem mundi: nos ergò diligámus Deum, quóniam Deus prior dilexit nos. 1. *Joan.* 4.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commemor. Feriæ.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 4. d. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum. *Mich.* 7.

Hymnus, Virgo Dei génitrix, *ut in Officio parvo*, *p.* lxxxiij.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Vidébit omnis caro salutáre Dei. *Luc.* 3.

IN ANNUNTIATIONE INCARNATIONIS DOMINI,

TEMPORE PASCHALI.

Omnia, exceptis quæ sequuntur, ut in præcedenti Officio, addendo semèl Allelúia *in fine Antiph. et Invit. et bis* Allelúia *in fine* ℟℟. *brevium.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Dominica.

Fit Commem. Dominicæ in Albis tantùm.

AD NOCTURNUM.

Psalmi cum Antiph. et ℣. *è I. Nocturno, ut suprà, p.* 498.

Absol. et duæ priores Bened. de B. M. V. p. 132.

De Isaía Prophéta.

Lectio j. Cap. 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profundum inferni, sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam, et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergò, domus David : Numquid parùm vobis est molestos esse homínibus, quia molesti estis et Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce virgo concípiet, et páriet fílium ; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel : bútyrum et mel cómedet, ut sciat reprobáre malum, et elígere bonum.

℟. Ne tímeas, María ; invenísti enim grátiam apud Deum : * Ecce concípies in útero et páries Fílium, allelúia, allelúia. ℣. Hoc à Dómino Deo exívit, ut mirábile fáceret consílium : * Ecce. *Luc.* 1. *Is.* 28.

Sermo sancti Leónis, Papæ.

De Natali Domini, II. c. 1. *Lectio ij.*

DEus omnípotens et clemens, cujus natúra bónitas, cujus voluntas poténtia, cujus opus misericórdia est, statim ut nos diabólica malígnitas veléno suæ mortificávit invídiæ, præparáta renovandis mortálibus suæ pietátis remédia inter ipsa mundi primórdia præsignávit ; denúntians serpenti futúrum semen mulíeris, quod nóxii cápitis elatiónem suâ virtúte contéreret ; Christum scílicèt in carne ventúrum, Deum hominemque

significans, qui natus ex Vírgine violatórem humánæ propáginis incorruptâ nativitáte damnáret. Adveniéntibus ergò tempóribus, dilectíssimi, quæ redemptióni hóminum fúerant præstitúta, ingréditur hæc ínfima Jesus Christus Fílius Dei, de cœlesti sede descendens, et à paterna glória non recédens, novo órdine, novâ nativitáte generátus. Novo órdine, quia invisíbilis in suis, visíbilis factus est in nostris; incomprehensíbilis vóluit comprehendi; antè témpora manens esse cœpit ex témpore: universitátis Dóminus servílem formam, obumbrátâ majestátis suæ dignitáte, suscépit: impassíbilis Deus non dedignátus est homo esse passíbilis, et immortális mortis légibus subjacére. Novâ autem nativitáte génitus est, conceptus à Vírgine, natus ex Vírgine, sine paternæ carnis concupiscéntia, sine maternæ integritátis injúria; quia futúrum hóminum Salvatórem talis ortus decébat, qui et in se habéret humánæ substántiæ natúram, et humánæ carnis inquinamenta nescíret.

℣. Ecce Elísabeth cognáta tua, et ipsa concépit Fílium in senectúte sua; * Quia non erit impossíbile apud Deum omne verbum, allelúia, allelúia. ℣. Hoc tibi erit signum à Dómino, quia fáciet Dóminus verbum quod locútus est; * Quia. *Luc.* 1. *Is.* 38.

Bened. Fúlgeat nobis, *p.* 134.

Léctio sancti Evangélii secundùm Lucam.

Lectio iij. Cap. 1.

IN illo témpore, missus est Angelus Gábriel à Deo in civitátem Galilææ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et nomen vírginis, Maria. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii, Epíscopi.

Lib. 2. *in Luc. n.* 8 *et* 15.

DIsce vírginem móribus, disce vírginem verecúndiâ, disce vírginem oráculo, disce mystério. Trepidáre vírginum est, et ad omnes viri ingressus pavére, omnes viri affátus veréri. Discant mulíeres propósitum pudóris imitári. Sola in penetrálibus quam nemo virórum vidéret, solus Angelus reperíret; sola sine cómite, sola sine teste, ne quo degéneri depravarétur affátu, ab Angelo salutátur. Soli Maríæ hæc salutátio servabátur: benè enim sola grátiâ plena dícitur, quæ

sola grátiam quam nulla ália merúerat, consecúta est, ut grátiæ replerétur Auctóre. Vírginem párere divíni est signum mystérii, non humáni. Tanti namque mandáti mystérium, non hóminis fuit, sed Angeli ore promendum. Hódiè primùm audítur: Spíritus sanctus supervéniet in te. Et audítur, et créditur. Dixit autem María: Ecce ancilla Dómini, contingat mihi secundùm verbum tuum. Vide humilitátem, vide devotiónem. Ancillam se dicit Dómini, quæ mater elígitur; nec repentíno exaltáta promisso est. Simul ancillam dicendo, nullam sibi prærogatívam tantæ grátiæ vindicávit, quæ fáceret quod juberétur: mitem enim humilemque paritúra, humilitátem débuit étiam ipsa præferre.

℟. Beáta quæ credidisti, quóniam * Perficientur eæ quæ dicta sunt tibi à Dómino, allelúia, allelúia. ℣. Non est Deus, quasi homo, ut mentiátur. Dixit ergò, et non fáciet? locútus est, et non implébit? * Perficientur. Glória. *Repetitur* ℟. Beáta, *usquè ad* ℣. *Luc.* 1. *Num.* 23.

AD II. VESPERAS.

Antè Hymnum, dicitur:

Allelúia, allelúia. ℣. Sic Deus dilexit mundum, ut Fílium suum unigénitum daret; ut omnis qui credit in eum, non péreat, sed hábeat vitam æternam. Allelúia. *Joan.* 3.

FESTA APRILIS.

A Feria secunda intrà Hebdomadam I. post Pascha usquè ad Ascensionem Domini, exceptis Festis Solemnibus et suprà, eorumque Octavis, fit Comm. de Cruce et de Resurrectione Christi, ut sequitur.

AD LAUDES.

Ant. Crucifixus est ex infirmitáte, sed vivit ex virtúte Dei, allelúia. 2. *Cor.* 13.

℣. Dícite in géntibus, ℣. Quia Dóminus regnávit. *Ps.* 95.

Orémus.

DEus, qui pro nobis Fílium tuum Crucis patíbulum subíre voluisti, ut inimíci à nobis expélleres potestátem; concéde nobis fámulis tuis, ut resurrectiónis grátiam consequámur: Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

Ant. Ecce in médio throni, et in médio se-

niórum, Agnum stantem tanquàm occísum, allelúia. *Apoc.* 5.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi: ℟. Psalmum dicat nómini tuo, Dómine. *Ps.* 65.

Oratio, ut suprà.

¶ *Festa Semiduplicia (nisi cum simili Officio aut suprà concurrant, habent primas Vesperas integras, hoc modo: Psalmi dicuntur sub sola Antiphona, quæ est prima è I. Vesperis in Communi, vel propria si adsit.*]

De B. Maria Virgine, à Sabbato post Octavam Paschæ ad Vigiliam Pentecostes exclusivè, fiet Commemoratio, tanquàm de Festo Simplici, in Vesperis Feriæ VI. et in Laudibus cujusvis Hebdomadæ, ut infrà in Officio de B. Maria in Sabbato, nisi de ea fiat Officium.

Die 11.

In Festo

SANCTI FRANCISCI

de Paula.

Semiduplex.

¶ *Si hoc Festum occurrat in Quadrag. antè Dominicam Palmarum, non fit de eo nisi Commemoratio, ut sequitur.*

Pridiè AD VESPERAS.

Ant. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem, et fidéles in dilectióne acquiescent illi; quóniam donum et pax est electis ejus. *Sap.* 3.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquisti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Oratio, Deus, humílium, *infrà. Si sequantur Suffrag. terminatur parvá conclusione*, Per Christum.

AD NOCT. si sit Dominica, pro nona Lectione leguntur duæ sequentes in unam junctæ.

AD LAUDES.

Ant. Qui facit veritátem, venit ad lucem; ut manifestentur ópera ejus, quia in Deo sunt facta. *Joan.* 3.

℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Oratio, Deus humílium, *infrà.*

AD VESPERAS.

Ant. Tu fecisti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum. 3. *Reg.* 3.

℣. Innocens mánibus et mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Oratio, Deus humílium, *infrà.*

A Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis inclusivè, nihil fit de S. Francisco, nec de alio

quocumque Semiduplici aut Simplici.]

Si autem Tempore Paschali evenerit, de eo fit ritu Semiduplici, ut sequitur.

Omnia ut in Communi Justorum.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Dicébat, *p.* xxxj.

AD NOCT. Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Lectio ij.

Ex vita ejus cum Comment. Dan. Papebrochii apud Bollandum.

FRanciscus Paulæ in Calábria natus, à téneris annis solitúdinem dilígere ac jejúniis vacáre cœpit. Post áliquot peregrinatiónes in adolescéntia per Itáliam religiónis causâ susceptas, in pátriam reversus, Eccléstam propè Paulam ædificávit, ibique novi Ordinis fundamenta jecit. Cùmque præ humilitáte ómnium mínimus habéri vellet, alumnos quoque suos Mínimos appellári vóluit. Quam inierat ab adolescéntia vitæ ratiónem, servávit cum illis in labóribus, in vigíliis, innumerisque afflictiónibus, ad últimam usquè senectútem persevérans; et tantâ quidèm asperitáte, ut rudi semper amictu, nudis plerumquè pédibus incéderet, cubáret humi, ac semèl tantùm in die, idque ad solis occásum, reficerétur, et ad panem et aquam vix áliquid quadragesimális obsónii adhibéret: quam consuetúdinem ut fratres et soróres sui Ordinis toto anni témpore retinérent, quarto eos voto astrinxit.

Lectio iij.

A Ludovíco undécimo Francórum rege propter miraculórum famam expetítus, jubente Sixto quarto, ad eum se cóntulit. Quem Rex magno cum honóre excépit in Palátio Plexítio propè Túrones; eóque in loco monastérium illi construxit. Ibi Franciscus mortis suæ præscius, die cœnæ Dómini inter Missárum solémnia, effúsis ubertìm lácrymis, sacro Viático præmunítus, ac postridiè audítâ quam sibi prælegi optávit Dómini passióne, quâ horâ Christus ánimam pro nobis pósuit, eâdem et ipse suam Christo réddidit, anno ætátis círciter nonagésimo, salútis millésimo quingentésimo séptimo. Hunc miráculis illustrem Leo décimus in Sanctórum número ascripsit.

Oratio.

DEus, humílium celsitúdo, qui beátum Franciscum Sanctórum

tuórum glóriâ sublimasti; tríbue, quæsumus, ut ejus méritis et imitatióne promissa humílibus præmia felíciter consequámur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, etc.

Fit Commem. de Cruce, suprà.

Die iv.

In Festo

SANCTI AMBROSII,

Episc et Eccl. Doctóris.

Duplex-minus.

[*Si in Quadrag. occurrat, transfertur semper post Pascha.*]

Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur, cum Commem. de Cruce.

AD NOCT. Lectio j. de Script. occurr. è tribus fit una.

Lectio ij.

Ex vita ejus per Paulinum diaconum discipulum ejus scripta.

AMbrósius, patre Ambrósio Galliárum Præfecto in Gálliis natus, liberálibus disciplínis Romæ excultus, in auditório Præfectúræ Prætoriánæ summa cum laude causas dixit. Pósteà Ligúriæ et Æmíliæ à Probo Præfecto Prætórii præpósitus venit Mediolánum, ubi mórtuo Auxéntio Epíscopo Ariáno, cathólici et hærétici de successóre deligendo inter se dissidébant. Quarè cùm ingressus Ecclésiam Ambrósius multa ad sedandam seditiónem præclárè dixisset, de repentè púero Ambrósium Epíscopum proclamante, universi pópuli vox erúpit Ambrósium Epíscopum deposcentis. Recusante illo, et tantùm onus váriis ártibus atque étiam fugâ declinante, ardens pópuli stúdium ad Valentiniánum Imperatórem delátum est, cui gratíssimum fuit à se delectos júdices ad sacerdótium postulári. Probo étiam jucundum fuit, qui Ambrósio proficiscenti quasi vatícinans díxerat: Vade, age non ut Judex, sed ut Epíscopus. Itaque Ambrósius baptizátus, (erat enim tantùm catechúmenus,) susceptis intrà septem dies ómnibus Ordínibus, octávo qui fuit séptimus Decembris, Epíscopus consecrátus est. Tùm prædia sua, usufructu Marcellínæ soróri reserváto, dedit Ecclésiæ, cétera partítus inter Ecclésiam et páuperes. Fácilis erat ómnibus ad eum áditus. Litigántium causas summâ patiéntiâ et æquitáte dirimébat. Quótiès illi áliquis ob percipiendam pœniténtiam lapsus suos confessus esset, ita flebat, ut et

illum flere compélleret. Convívia quæ ad Mártyrum sepulcra fiébant, abrogávit. Clerum intrà frugalitátis límites contínuit, et viduárum múnera accípere, nedùm blandimentis elícere, prohíbuit.

Lectio iij.

PLúrimos Ariános, aliosque hæréticos convertit ad fidem, et claríssimum imprímis Ecclésiæ lumen Augustínum Christo péperit. Multa passus est à Justína Valentiniáni junióris matre, quam Ariáni sedúxerant; eíque, ne ullæ iis basílicæ Medioláni traderentur, fórtiter óbstitit. Eâ occasióne institútum est, ut antiphónæ, psalmi, et hymni juxtà morem Orientálium, canerentur; ne pia plebs éxcubans in Ecclésia, et cum Epíscopo mori paráta, mœróris tædio contabésceret. Tunc étiam Ambrósio divínitùs indicátum est quo loco Mártyrum Gervásii et Protásii córpora delitéscerent. Egit apud Valentiniánum juniórem, ne Symmacho urbis Præfecto aram Victóriæ instaurandi fáceret potestátem. A Valentiniáno junióre missus ad Máximum interfectórem Gratiáni, eum à communióne submóvit. Theodósium Imperatórem, propter cædem Thessalónicæ factam, ingressu Ecclésiæ prohíbuit. Cui cùm ille obténderet David quoque regem adúlterum et homicídam fuisse, respondit Ambrósius: Quem secútus es errántem, séquere pœnitentem. Quarè Theodósius impósitam sibi ab eo públicam pœniténtiam humíliter egit; et quod erubescébant priváti, non erúbuit Imperátor. Máximis pro Ecclésia labóribus curisque perfunctus, multis étiam libris egrégiè conscriptis, morbo correptus est. Ei Honorátus Vercellensis Epíscopus corpus Dómini óbtulit: quod ubì accépit, emísit spíritum, anno Christi trecentésimo nonagésimo séptimo, quarto die Aprílis in pervigílio Paschæ, Episcopátûs autem vigésimo tértio.

Oratio.

DEus, qui beátum Ambrósium Pontíficem cathólicæ fídei defensórem, et apostólicæ fortitúdinis exemplum, in Ecclésia tua posuisti; quæsumus, ut, ipso pro nobis intercedente, mereámur errórum vitáre discrímina, et de veritáte nunquàm erubéscere: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

Fit Commem de Cruce.

Die xiii.

In Festo

SANCTI JUSTINI,

Christiánæ Religiónis Apologistæ, et Mártyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius Martyris.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Fortitúdo, *p.* j. *Oratio*, Deus, *infrà Commem. de Cruce.*

Ex Diálogo sancti Justíni Mártyris cum Tryphóne.

n. 2. *et seq.*

Lectio ij.

CUm ánimus stúdio flagráret philosóphiæ, visum est ut ad Platónicos me conferrem. Sapiensque mihi vidébar intrà breve tempus evasisse, ac præ stoliditáte in spem véneram videndi prótinùs Dei. Sic affectus, aliquandò profectus sum in agrum quemdam non remótum à mari. Cùmque propinquárem huic loco, sénior quidam, gravitátem et comitátem præ se ferens, módico me intervallo assectabátur. Conversus in eum súbstiti. Tùm ille: Tu, quidnam hìc rerum? Delector, inquam, ejúsmodi deambulatiónibus, in quibus mecum ipse libérrimè cólloquor. Sunt enim hæc loca philológiæ aptíssima. Sermónum ergò, inquit ille, amátor es, factórum autem et veritátis nequaquàm; nec actuósus esse conáris pótiùs quam sophista? Extitére viri quidam istis ómnibus, qui philósophi existimantur, antiquióres, qui Spíritu sancto afflante locúti sunt: Prophétæ vocantur. Hi verum soli et vidérunt, et homínibus nuntiárunt. Extant adhùc eórum scripta, quæ si quis legat, plúrimùm indè ad eórum, quæ philósophus scire debet, cognitiónem adipísci póterit. Hæc ille et multa ália cùm dixisset, ábiens præcépit ut ea meditando perséquerer; neque eum ámpliùs vidi. Mihi verò statìm in ánimo ignis accensus est, meque amor invásit Prophetárum. Cùmque illíus sermónes apud ánimum propónerem, hanc solam reperiébam philosóphiam, quæ quidèm tuta et útilis foret. Ad hunc ego modum atque hac de causa philósophus.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio iij.

JUstínus Philósophus, hábitu quoque Philosophórum incédens, de Neápoli urbe Palestínæ, patre Prisco Bácchio, pro religióne Christi plúrimùm laborávit: in tantùm, ut Antoníno et fíliis ejus et Senátui librum contrà gentes scriptum

daret, ignominiamque Crucis non erubésceret; et álium librum successóribus ejusdem Antoníni, Marco Antoníno Vero, et Lúcio Aurélio Cómmodo. Extat ejus et áliud volúmen contrà gentes, ubi de dæmonum quoque natúra disputat. Hic cùm in urbe Româ Crescentem Cynicum, qui multa adversùm Christiános blasphemábat, redargúeret gulósum, et mortis timidum, luxuriæque et libídinum sectatórem; ad extrémum stúdio ejus et insídiis accusátus quòd Christiánus esset, pro Christo sánguinem fudit.

Oratio.

DEus, cujus múnere sanctus Justínus fidem scriptis propugnávit et sánguine confirmávit; da infirmitáti nostræ ejus intercessióne virtútem, ut fidem quam voce profitémur ópere exequámur: Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. de Cruce.

Die xx.

In Festo

SANCTI JOSEPH,

Sponsi B. Mariæ Vírginis.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. JAcob génuit Joseph virum Maríæ, de qua natus est Jesus qui vocátur Christus, allelúia. *Matth.* 1.

Ant. 4. E. Erat Virgo desponsáta viro cui nomen erat Joseph, de domo David; et ingressus Angelus ad eam, dixit: Ecce concípies in útero, et páries Fílium, allelúia. *Luc.* 1.

Ant. 8. G. Christi generátio sic erat: Cùm esset desponsáta mater Jesu María Joseph, ántequàm convenírent, inventa est in útero habens de Spíritu sancto, allelúia. *Matth.* 1.

Ant. 2. D. Joseph autem vir ejus, cùm esset justus, et nollet eam tradúcere, vóluit occultè dimíttere eam, allelúia. *Matth.* 1.

Ant. 3. a. Hæc eo cogitante, ecce Angelus Dómini appáruit ei in somnis, allelúia. *Matth.* 1.

Capitulum. *Prov.* 2.

CUstódiet Dóminus rectórum salútem, et próteget gradientes simplíciter, servans sémitas justítiæ, et vias sanctórum custódiens.

℟. Joseph fili David, noli timére accípere Maríam cónjugem tuam: * Quod enim in ea natum est, de Spíritu sancto est, allelúia, allelúia. ℣. Audíte, domus David: Ecce virgo páriet Fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel: * Quod enim. Glória. * Quod enim. *Matth.* 1. *Is.* 7.

Hymnus.

Regum progénies, Isácidum decus,
Festo te célebrent cármine cónjuges,
Certatìmque ferant cándida vírgines
Sponso lília vírgini.
Tu, Joséphe, novi lux nova fœderis,
Tu custos sóciæ Vírginis ínteger,
Tu sanctæ thálamo cónjugis ábstinens,
Tu Christi tamen es pater.
Alto progéniem quàm benè créditam
Servas consílio, depósitum Dei!
Tecum pervígiles Cœlítuum Pater
Curas juráque dívidit.
Artus inválidum tu Púerum foves,
Infantíque Deo pábula súfficis;
Et formáta Dei te sine, de tuis
Crescunt membra labóribus.
Sint qui mille tubis úndiquè pérsonent
Adventasse Deum qui pópulos regat:
Tu commissa tibi non violábili
Velas sacra siléntio.
Sit laus summa Patri, súmmaque Fílio:
Sit par, alme, tibi glória, Spíritus,
Qui fœcunda facis víscera Vírginis,
Illábens útero Deus. Am.

℣. Jacta super Dóminum curam tuam: ℟. Non dabit in æternum fluctuatiónem justo. *Ps.* 54.

Ad Magníficat.

Ant. 4. a. Páriet María Fílium; et vocábis nomen ejus, Jesum: ipse enim salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum, allelúia. *Matth.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. de Cruce.

Ad Completorium, *ut infrà post secundas Vesp.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Púerum Jesum, Maríæ et Joseph súbditum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Luc.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Regum progénies, *ut suprà.*

Ant. 4. a. Oculus Dei respexit illum in bono, et erexit eum ab humilitáte ipsíus, et exaltávit caput ejus, allelúia. *Eccli.* 11.

Ant. 8. c. Sapiéntia probatiónem indúcet super illum, donec tentet eum, et credat ánimæ illíus, allelúia. *Eccli.* 4.

Ant. 1. f. Lætificábit illum et denudábit abscónsa sua illi, et thesaurisábit super illum sciéntiam et intellectum justítiæ, allelúia. *Eccli.* 4.

℣. Deus meus, in te confído, non erubescam; ℟. Etenim universi qui

sústinent te, non confundentur. *Ps.* 24.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Exurgens Joseph à somno, * Fecit sicut præcépit ei Angelus Dómini, et accépit cónjugem suam, allelúia, allelúia. ℣. Mens justi meditátur obediéntiam, * Fecit. *Matth.* 1. *Prov.* 15.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Hom. 2. *super* Missus est, *n.* 1. 6.

Lectio ij.

COnjice ex appellatióne quâ, licèt dispensatóriâ, méruit honorári à Deo, ut pater Dei et dictus et créditus sit: cónjice et ex próprio vocábulo, quod augmentum non dúbitas interpretári, quis et qualis homo fúerit iste Joseph. Simul et memento magni illíus quondàm Patriarchæ vénditi in AEgypto; et scito ipsíus istum non solùm vocábulum fuisse sortítum, sed et castimóniam adeptum, innocéntiam assecútum et grátiam. Síquidèm ille Joseph, fraterna ex invídia vénditus et ductus in AEgyptum, Christi venditiónem præfigurávit: iste Joseph Herodiánam invídiam fúgiens, Christum in AEgyptum portávit. Ille dómino suo fidem servans, dóminæ nóluit commiscéri: iste dóminam suam, Dómini sui matrem, vírginem agnoscens, et ipse cóntinens, fidéliter custodívit.

℟. Non cognoscébat eam Joseph, donec péperit Fílium suum primogénitum; * Et vocávit nomen ejus, Jesum, allelúia, allelúia. ℣. Concépit et péperit fílium; et dixit Dóminus, Voca nomen ejus; * Et vocávit. *Matth.* 1. *Is.* 8.

Lectio iij.

ILli data est intelligéntia in mystériis somniórum: isti datum est cónscium fíeri atque partícipem cœléstium sacramentórum. Ille frumenta servávit non sibi, sed omni pópulo: iste panem vivum è cœlo servandum accépit tàm sibi quàm toti mundo. Non est dúbium quin bonus et fidélis homo fúerit iste Joseph, cui mater desponsáta est Salvatóris. Fidélis, inquam, servus et prudens, quem constítuit Dóminus suæ matris solátium, suæ carnis nutrítium, solum déniquè in terris magni consílii coadjutórem sibi fidelíssimum.

℟. Fidélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam: * Amen dico vobis, † Super ómnia bona

sua constítuet eum, allelúia, allelúia. ℣. Qui custos est dómini sui, glorificábitur. * Amen. Glória Patri. † Super. *Matth.* 24. *Prov.* 27.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Constítuit eum dóminum domûs suæ, ℟. Et príncipem omnis possessiónis suæ. *Ps.* 104.

AD LAUDES.

Ant. Ascendit Joseph à 7. d. Galilæa in Béthlehem, eò quòd esset de domo et família David, ut profiterétur cum María, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. *a.* Venérunt pastóres, et invenérunt Maríam et Joseph, et Infantem pósitum in præsépio, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Tulérunt Jesum in Jerúsalem parentes ejus, ut sísterent eum Dómino; et erant mirantes super his quæ dicebantur de illo: et benedixit illis Símeon, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 1. D. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph, dicens: Surge et áccipe Púerum et matrem ejus, et fuge in Ægyptum, allelúia. *Matth.* 2.

Ant. 6. F. Consurgens Joseph accépit Púerum et matrem ejus nocte, et secessit in Ægyptum; et erat ibi usquè ad óbitum Heródis, allelúia. *Matth.* 2.

Capitulum. *Sap.* 6.

Quid est sapiéntia, et quemádmodùm facta sit, réferam, et non abscondam à vobis sacramenta Dei; sed ab initio nativitátis investigábo, et ponam in lucem sciéntiam illíus, et non præteríbo veritátem.

Hymnus.

Matris intactæ venerande conjux,
Testis et custos nívei pudóris,
Quid Deo plenam meditáris anceps
Línquere sponsam?
Anxium cœlo tibi missus Ales
Firmat: hinc Virgo tibi visa major;
Mente sedátâ, modò nascitúrum
Númen adóras.
Vix Puer natus; redit ecce præpes
Núntius patri: Fuge, dixit: Infans
Quæritur: matrem Puerumque tutas
Transfer in oras.
Tu nihil contrà; per opáca noctis
Prótinùs matrem Puerumque transfers:
Dirigit gressus, aperitque calles,
Dùm silet Infans.
Ora mox solvet; Sólymas per urbes
Quem dolens quæres comitante matre,
Hunc senes inter, Púerum stupébis

Mira loquentem.
Anxias mentes, tenebrisque mersas.
Christus illustret, Patris ipse splendor:
Nos inoffenso pede ducat astris,
Sémita factus.
Nostra te summum célebrent Parentem
Ora, te summo Génitum Parente:
Par sit ambórum tibi laus per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

℣. Lex Dei ejus in corde ipsíus; ℟. Et non supplantabuntur gressus ejus. *Ps.* 36.

Ad Benedictus.

An. 4. E. Angelus Dómini appáruit in somnis Joseph in AEgypto, dicens: Surge, et áccipe Púerum et matrem ejus, et vade in terram Israel, allelúia. *Matth.* 2.

Oratio.

CUstódi nos, Dómine, protectióne perpétuâ, qui beátum Joseph Unigénito tuo nutrítium, et Vírgini matri custódem providísti: Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

Fit Commem. de Cruce.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Ascendit Joseph.

In ℟. *br.* ℣. Qui fílius Joseph * vocári voluisti. *Luc.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 3. *a.* Venérunt.

Capitulum. 1. *Joan.* 4.

NOs vídimus, et testificámur quóniam Pater misit Fílium suum Salvatórem mundi.

℟. *br.* Adimplébis me * lætítiâ, * Allelúia, allelúia. Adimplébis me. ℣. Cum vultu tuo, * Dómine, * Allelúia. Glória. Adimplébis me.

℣. Providébam Dóminum in conspectu meo semper; ℟. Quóniam à dextris est mihi, ne commóvear. *Ps.* 15.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Tulérunt.

Capitulum. *Eccli.* 35.

OBlátio justi impinguat altáre; et odor suavitátis est in conspectu Altíssimi. Sacrifícium justi acceptum est, et memóriam ejus non obliviscétur Dóminus.

℟. *br.* Introíbo in domum tuam * in holocaustis, * Allelúia, allelúia. Introíbo. ℣. Reddam tibi * vota mea, * Allelúia. Glória. Introíbo. *Ps.* 65.

℣. Te decet hymnus, Deus, in Sion; ℟. Et tibi reddétur votum in Jerúsalem. *Ps.* 64.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Consurgens Joseph.

Capitulum. *Sap.* 10.

PRófugum justum sapiéntia deduxit per vias rectas, et ostendit

illi regnum Dei, et dedit illi sciéntiam sanctórum: honestávit illum in labóribus, et complévit labóres illíus.

℟. *br.* Consumétur * nequítia peccatórum, * Allelúia, allelúia. Consumétur. ℣. Et díriges justum, * Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Consumétur. *Ps.* 7.

℣. Super salutáre tuum ℟. Exultábit vehementer. *Ps.* 20.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. *f.* IBant parentes Jesu per omnes annos in Jerúsalem, in die solemni Paschæ, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 7. d. Ascendéntibus illis, remansit puer Jesus in Jerúsalem; et non cognovérunt, parentes ejus, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 2. D. Existimantes illum esse in comitátu, venérunt iter diéi; et requirébant eum inter cognátos et notos, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 3. a. Non invenientes, regressi sunt in Jerúsalem; et invenérunt illum in templo, sedentem in médio doctórum, allelúia. *Luc.* 2.

Ant. 8. G. Dixit mater Jesu ad eum: Fili, quid fecisti nobis sic? Ecce pater tuus et ego dolentes, quærebámus te, allelúia. *Luc.* 2.

Capitulum. *Sap.* 1.

IN simplicitáte cordis quærite Dóminum, quóniam invenítur ab his qui non tentant illum, appáret autem eis qui fidem habent in illum.

[*Ubi fit ritu solemni:* Allelúia, allelúia. ℣. Ite ad Joseph; et quidquid ipse dixerit vobis, fácite. Allelúia. *Genes.* 48.]

Hymnus.

QUos pompa secli, quos opes
Fulgóre perstringunt suo,
Adeste: mundi próspera,
Auctóre magno, spérnite.

Joséphus en Christi pater,
Davídis augustum genus,
Vili tabernâ cónditus,
Labóre victum quæritat.

Quin ipse, quin homo Deus,
Par Natus æterno Patri,
Amat, fabrílis ártifex,
Audíre fabri fílius.

Adæ nocentis ínnocens
Ultrò gravem pœnam subit,
Docetque sontes víndicem
Placáre quâ possint Deum.

Tu rector et custos domûs,
Joséphe, egénus ómnium,
Adesse nobis ómnia,
Si Christus adsit, áddoces.

Sit summa Patri glória,
Natóque, pro nobis egens
Qui factus est de dívite:

Par sit tibi laus, Spíritus. Amen.

℣. Exquisívit te fácies mea, Dómine: ℟. Fáciem tuam, Dómine, requíram. *Ps.* 26.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Descendit cum eis Jesus, et venit Názareth; et erat súbditus illis, allelúia. *Luc.* 2.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commem. de Cruce.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. a. Benedictiónes patris tui fiant in cápite Joseph, et in vértice Nazaræi inter fratres suos, allelúia. *Gen* 49.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. F. Amantíssimus Dómini habitábit confidenter in eo, et inter húmeros illíus requiescet, allelúia. *Deut.* 33.

Die xxiii.

In Festo

SANCTI GEORGII,

Mártyris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Fortitúdo, *p.* j. *Oratio*, Deus, *infrà. Commem. de Cruce.*

Lectio ij.

Ex variis Auctoribus.

GEórgius inter Orientáles Mártyres, Magni título commendátus longo et multíplici certámine claruisse scríbitur. Sub illíus invocatióne dicáta fuisse Deo templa jam à quinto século in plúribus Orientis regiónibus, narrant várii históriæ Ecclesiásticæ scriptóres. Insignis imprímis Basílica ab Imperatóribus Christiánis ejus túmulo superstructa est in Palæstína, Lyddam inter et Rámulam: undè fama ejus propter collátam multis peregrinántibus opem, in Occidentem pervásit. Hanc célebrat per Itáliam Gregórius Magnus in Epístolis: et in Gállia latè jam suâ ætáte percrebuisse mémorant Gregórius Turonensis in libro de Miráculis, et Venántius Fortunátus in Carmínibus. Antíquam intrà Tolosátium fines sancti Mártyris veneratiónem testátur Ecclésia, quæ sub ejus nómine extat Tolósæ. Celebriórem reddidérunt præcípua reliquiárum ejus pígnora quæ cum parte cápitis, à Cómite Guillelmo tértio Tolósam deláta, in Ecclésia sancti Saturnini religióso cultu asservantur.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. de S. Juliano, Mart.

Lectio iij.

MArtyres nobiscum Deus partítus est: cùm ánimas sumpsisset, córpora nobis quodám-

modò largítus est, ut perpétuæ virtútis monumenta sancta horum ossa teneámus. Nam si bellatóris arma cruentáta quis cernens, clypeum, hastam et lorícam, licèt ómnium sit ignavíssimus, statìm éxilit, exardescit, et ad bellum promptus exit, atque à conspectu armórum sumit ánimum, ut easdem actiónes aggrediátur: nos, qui non arma, sed corpus ipsum cérnimus Sancti, quod dignum hábitum est ut ob Christi confessiónem cruentarétur, licèt ómnium simus timidíssimi, quî póssumus non prompto esse ánimo, cùm hic aspectus, velut ignis quidam, in mentem nostram incidat, et ad idem nos certámen invítet? Proptéreà nobis Sanctórum córpora usquè ad tempus resurrectiónis apud nos depósuit Deus, ut máximæ philosóphiæ matériam haberémus.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Geórgii Mártyris tui méritis et intercessióne lætíficas; concéde propítius, ut qui tua per eum beneficia póscimus, ea dono tuæ grátiæ consequámur: Per Dóminum.

Fit Commem. de Cruce.

AD VESP. fit à Capitulo de sequenti, cum Commemoratione præcedentis, et de Cruce.

Die xxiv.

In Festo

SANCTI PHŒBADII,

Aginnensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum, Oratio, Ecclésiam, infrà.

Lectio ij.

Ex Sulpicio Severo, S. Hieronymo, et Gallia Christiana.

PHœbádius, ortu Gallus, et provínciâ, ut vidétur, Aquitánus, ad sedem Aginnensem evectus est circa médium séculi quarti. Vir fuit pietáte ac doctrínâ claríssimus, hæreticórum ómnium, Arianórum máximè flagellum. Missam in Gállias à Constántio secundam fídei fórmulam Sirmiensem, quam ipse Ariánam Potámii perfídiam vocat, unà cum áliis Gallicánis præsúlibus réspuit ac damnávit, sed et præ céteris conscripto hanc in rem libro ad exámen revocávit et pedetentìm confutávit. Adfuit Synodo Ariminensi in Itália à Constántio coactæ, unà cum plúribus ex Gállia et Aquitánia præsúlibus, quibus cùm ex fisco público ordinátæ essent annónæ, suis súmptibus vívere maluérunt, ut sic libertas fídei servarétur. Eórum quæ pro fide cathó-

lica contrà perfídiam Ariánam, nondùm captivátis pátribus, acta sunt, pars magna Phœbádium auctórem hábuit. Sublátâ libertáte, ac vi retentis Epíscopis, ut novam fídei fórmulam chirógrapho suo firmárent, omnes Arianórum ímpetus, étiam postquàm céteri ferè omnes cessérunt, invicto ánimo sustínuit, professus malle se exílium imò et mortem pati, quàm erróre fœdári.

Lectio iij.

TAndèm Tauri præfecti fráudibus ac fictis lácrymis, et prætensæ unitátis amóre deceptus, Phœbádius fórmulam à se, proùt líbuit, immutátam, ac nihil nisi cathólicum, ut ipsi videbátur, complectentem, admísit et subscripto nómine confirmávit; nihil suspicátus de fraude Valentis Mursórum Epíscopi, qui confessióni fídei Christum non esse creatúram asserenti, hanc cláusulam addíderat, Ut sunt áliæ creatúræ, quæ errórem obvolvébat. Fraude detectâ, ácriter reclamávit Phœbádius, tantâque vi fraudem et errórem insectátus est, ut ejus innocéntiam ac fídei integritátem nemo non agnóverit. Quam ob causam de ejus fama nihil indè detractum, ejusque auautóritas nequicquam imminúta. Eo quippè non obstante, concílio Valentíno præfuit ex ætátis privilégio ac persónæ mérito. Præfuit et Cæsaraugustáno, cùm Aginnum ad Hispaniensem provínciam pertinéret. Præter librum adversùs Ariános,ália conscripsit ópera, de quibus lóquitur Hierónymus in libro de Scriptóribus ecclesiásticis. Ad decrépitam usquè ætátem eum vixísse testátur idem sanctus Doctor his verbis: Vivit usquè hódiè decrépitâ senectúte. Festus ejus dies propter concurrentem sancti Marci celebrandam memóriam anticipátur. Ipsíus corpus multo témpore jácuit apud Petrocórios: ac tandèm translátum est ad locum de Benerkis Tolosánæ diœcéseos ad flúvium Auríger am, in Ecclésia ubì nunc servátur.

Oratio.

ECclésiam tuam, Dómine, interveniente beáto Phœbádio Pontífice, perpétuâ miseratióne proséquere; ut inter séculi túrbines constitúta, et præsenti jucunditáte respíret, et æternæ beatitúdinis gáudia percípiat: Per Dóminum

Fit Commem. de Cruce.

VESPERÆ de sequent

Die xxv.
In Festo
SANCTI MARCI,
Evangelistæ.
Duplex-majus.
IN I. VESPERIS.
Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 1. *f.* Quàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! allelúia. *Rom.* 10.

Ant. 7. *d.* Vox speculatórum: levavérunt vocem, simul laudábunt; quia consolátus est Dóminus pópulum suum, allelúia. *Is.* 52.

Ant. 6. F. Primus ad Sion dicet: Ecce adsunt; et Jerúsalem Evangelistam dabo, allelúia. *Is.* 41.

Ant. 4. E. Ostendit vobis pactum suum quod præcépit ut facéretis, et verba scripsit, allelúia. *Deut.* 4.

Ant. 8. G. Consummábitur mystérium Dei, sicut evangelizávit per servos suos, allelúia. *Apoc.* 10.

Capitulum. *Ephes.* 4.

Christus dedit quosdam quidèm Apóstolos, quosdam autem Prophétas, álios verò Evangelistas, álios autem Pastóres, et Doctóres, ad consummatiónem sanctórum in opus ministérii, in ædificatiónem córporis Christi.

℟. Ecce super montes pedes evangelizantis et annuntiantis pacem: * Célebra, Juda, festivitátes tuas, et redde vota tua, allelúia, allelúia. ℣. Implétum est tempus, et appropinquávit regnum Dei: pœnitémini, et crédite Evangélio: * Célebra. Glória. * Célebra. *Nahum* 1. *Marc.* 1.

Hymnus.

Christi perennes núntii,
Retecta qui cœléstibus
Scriptis Dei mystéria
Totum per orbem spárgitis:
Olim sub umbris cóndita
Vates sacri quæ víderant,
Umbris procul cedéntibus,
Vidistis hæc pleno die.
Humána quæ tulit Deus,
Divína quæ gessit homo,
Seris legenda pósteris,
Dictante scripsistis Deo.
Loco remótos, témpore,
Vos rexit idem Spíritus;
Et quisque, pro ductu Dei,
Scribendo Christum réddidit.
Nos ut docéret, índuit
Vocis sonos, Verbum Patris;
Vestris adhùc in páginis
Nobis loqui non désinit.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dóminus dabit verbum evangelizántibus ℟. Virtúte multâ. *Ps.* 67.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Exalta in fortitúdine vocem tuam, qui evangelízas Jerúsalem ; exalta, noli timére : Ecce bráchium Dómini dominábitur, allelúia. *Is.* 40.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. S. Phœbadii, Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, *p.* xviij. *Oratio*, Ecclésiam, *ut suprà. Deindè fit Commem. de Cruce.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum qui vocávit nos in fide veritátis per Evangélium, * Veníte, adorémus, allelúia. 2. *Thess.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus., Christi perennes, *ut suprà.*

Ant. 5. a. Reconciliávit vos Deus exhibére vos irreprehensíbiles coràm se, si tamen permanétis in fide fundáti, et stábiles, et immóbiles à spe Evangélii, allelúia. *Col.* 1.

Ant. 8. G. State succincti lumbos vestros in veritáte, et indúti lorícam justítiæ, et calceáti pedes in præparatióne Evangélii pacis, allelúia. *Eph.* 6.

Ant. 6. F. Ei qui potens est vos confirmáre juxtà Evangélium meum et prædicatiónem Jesu Christi, soli sapienti Deo per Jesum Christum honor et glória, allelúia. *Rom.* 16.

℣. Confitémini Dómino, quóniam bonus, ℟. Quóniam in æternum misericórdia ejus. *Ps.* 135.

Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus fit una.

℟. Super montem excelsum ascende, tu qui evangelízas Sion ; * Dic civitátibus Juda : Ecce Deus vester, allelúia, allelúia. ℣. Séquere me, vade, et annúntia regnum Dei ; * Dic. *Is.* 40. *Luc.* 9.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio ij. Cap. 18.

MArcus discípulus et interpres Petri, juxtà quod Petrum referentem audíerat, rogátus Romæ à frátribus, breve scripsit Evangélium. Quod cùm Petrus audísset, probávit, et Ecclésiæ legendum suâ auctoritáte dedit, sicut scribunt Clemens in sexto Hypotypóseon libro, et Pápias Hierapolitánus Epíscopus. Méminit hujus Marci et Petrus in Epístola prima, sub nómine Babylónis figuráliter Romam significans : Salútat vos Ecclésia quæ est in Ba-

bylóne coëlecta, et Marcus fílius meus.

℟. Misit me Christus evangelizáre, non in sapiéntia verbi, ut non evacuétur crux Christi. * Nonnè stultam fecit Deus sapiéntiam hujus mundi? allelúia, allelúia. ℣. Bráchium Dómini cui revelátum est? Ipse vulnerátus est propter iniquitátes nostras. * Nonnè. 1. *Cor.* 1. *Is.* 53.

Lectio iij.

Assumpto ítaque Evangélio quod ipse confécerat, perrexit in Ægyptum; et primus Alexandríæ Christum annúntians, constítuit Ecclésiam, tantâ doctrínâ et vitæ continéntiâ, ut omnes sectatóres Christi ad exemplum sui cógeret. Déniquè Philo disertíssimus Judæórum, videns Alexandríæ primam Ecclésiam adhùc judaïzantem, quasi in laudem gentis suæ librum super eórum conversatióne scripsit. Et quómodò Lucas narrat Jerosólymæ credentes ómnia habuisse commúnia; sic et ille, quod Alexándriæ sub Marco fíeri doctóre cernébat, memóriæ trádidit. Mórtuus est autem octávo Nerónis anno, et sepultus Alexándriæ, succedente sibi Aniáno.

℟. Manifestáta est nunc grátia Dei per illuminatiónem Salvatóris nostri Jesu Christi, * Qui destruxit quidem mortem, illuminávit autem vitam et incorruptiónem † Per Evangélium in quo pósitus sum ego prædicátor, allelúia, allelúia. ℣. Ascendit super cœlum cœli: ecce dabit voci suæ vocem virtútis, * Qui. Glória Patri. † Per. 2. *Tim.* 1. *Ps.* 67.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Eructávit cor meum verbum bonum, ℟. Dico ego ópera mea Regi. *Ps.* 44.

AD LAUDES.

Ant. Sermónem feci de ómnibus quæ cœpit Jesus fácere et docére usquè in diem quâ assumptus est, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Visum est mihi, assecúto ómnia à princípio diligenter, ex órdine scríbere, allelúia. *Luc.* 1.

Ant. 3. a. Notum mihi factum est sacramentum sicut scripsi; próut potestis legentes intellígere prudéntiam meam in mystério Christi, allelúia. *Ephes.* 3.

Ant. 4. E. In fide veritátis Deus vocávit vos per Evangélium nostrum in acquisitiónem glóriæ Dómini nostri Jesu Christi, allelúia. 2. *Thess.* 2.

Ant. 5. a. Evangélii factus sum minister, secun-

dùm donum grátiæ Dei, allelúia. *Ephes.* 3.

Capitulum. *Josue* 1.

NOn recédat volúmen legis hujus ab ore tuo; sed meditáberis in eo diébus ac nóctibus, ut custódias et fácias ómnia quæ scripta sunt in eo: tunc díriges viam tuam, et intélliges eam.

Hymnus.

SInæ sub alto vértice,
Cœlo tonante, lex data;
Inter tubas et fúlgura
Præsens minabátur Deus.
Nunc, temperáto Númine,
Per vela carnis blándiùs
Amat vidéri, lánguidis
Se lumen aptans sénsibus.
Insculpta saxo lex vetus,
Nil vírium per se dabat:
Inscripta cordi lex nova,
Quidquid jubet, dat éxequi.
Scripsistis hanc fidâ manu:
Hanc voce, voci cónsonis
Hanc prædicastis móribus:
Signastis hanc et sánguine.
Afflante divo Spíritu,
Quæ verba vitæ tráditis,
Hæc ille nostris ímprimat
Delenda nunquàm córdibus.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Declarátio sermónum tuórum illúminat, ℟. Et intellectum dat párvulis. *Ps.* 118.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Mihi data est grátia hæc, in Géntibus evangelizáre investigábiles divítias Christi, et illumináre omnes, allelúia. *Ephes.* 3.

Oratio.

DEus, qui beátum Marcum Evangelistam tuum evangélicæ prædicatiónis grátiâ sublimásti; tribue, quæsumus, ejus nos semper et eruditióne profícere, et oratióne defendi: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, etc.

Fit Commem. de Cruce.

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Sermónem feci.

In ℟. *br.* ℣. Qui Ecclésiæ tuæ * Evangelistas dedisti. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Visum est mihi.

Capitulum. *Hebr.* 2.

QUómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem? quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum, ab eis qui audiérunt in nos confirmáta est, contestante Deo signis, et portentis, e tváriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus.

℟. br. Quanta audívimus * et cognóvimus ea! * Allelúia, allelúia. Quanta. ℣. Et patres nostri * narravérunt nobis, * Allelúia. Glória Patri. Quanta. *Ps.* 77.

℣. Patres nostri annuntiavérunt nobis ℟. Opus quod operátus es in diébus eórum. *Ps.* 43.

AD SEXTAM.

Ant. 3. a. Notum.

Capitulum. 2. *Cor.* 2.

NOn sumus, sicut plúrimi, adulterantes verbum Dei; sed ex sinceritáte, sed sicut ex Deo, coràm Deo, in Christo lóquimur.

℟. br. Ecce lábia mea * non prohibébo, * Allelúia, allelúia. Ecce. ℣. Dómine, * tu scisti, * Allelúia. Glória Patri. Ecce.

℣. Justítiam tuam non abscondi in corde meo; ℟. Veritátem tuam et salutáre tuum dixi. *Ps.* 39.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Evangélii.

Capitulum. 1. *Thess.* 2.

SIcut probáti sumus à Deo, ut crederétur nobis Evangélium; ita lóquimur, non quasi homínibus placentes, sed Deo qui probat corda nostra.

℟. br. Elóquia Dómini * elóquia casta, * Allelúia, allelúia. Elóquia. ℣. Argentum * igne examinátum, * Allelúia. Glória Patri. Elóquia. *Ps.* 11.

℣. Ignítum elóquium tuum vehementer, ℟. Et servus tuus dilexit illud. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. E. PErvénimus ad vos in Evangélio Christi; spem habentes crescentis fídei vestræ, in vobis magnificári, allelúia. 2. *Cor.* 10.

Ant. 7. ç. Cúpidè volebámus trádere vobis non solùm Evangélium Dei, sed étiam ánimas nostras, allelúia. 1. *Thess.* 2.

Ant. 1. a. Spem quæ repósita est vobis in cœlis, audístis in verbo veritátis Evangélii, quod pervénit ad vos, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 2. D. Dignè Evangélio conversámini in uno spíritu unánimes, collaborantes fídei Evangélii; quia vobis donátum est ut in Christum credátis, allelúia. *Philipp.* 1.

Ant. 3. a. Glória, honor et pax omni operanti bonum, in die cùm judicábit Deus occulta hóminum secundùm Evangélium meum, allelúia. *Rom.* 2.

Capitulum. *Baruch* 4.

HIc liber mandatórum Dei, et lex quæ est in æternum: omnes qui tenent eam, pervénient ad

ad vitam; qui autem dereliquérunt eam, in mortem.

Hymnus, Christi perennes, *ut suprà, in I. Vesperis.*

℣. Suscitávit Dóminus testimónium in Jacob, ℟. Et legem pósuit in Israel. *Ps.* 77.

Ad Magníficat.

Ant. J. Quod audívimus de verbo vitæ, annuntiámus vobis, ut et vos societátem habeátis nobiscum, et societas nostra sit cum Patre et cum Fílio ejus Jesu Christo, allelúia. 1. *Joan.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Fit Commemor. sancti Cleti, Ant. Ecce. ℣. In Deo, *p.* ij. *Oratio*, Omnípotens, *p.* iv. *Deindè de Cruce.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Prædicábitur hoc Evangélium regni in universo orbe, in testimónium ómnibus géntibus; et tunc véniet consummátio, allelúia. *Matth.* 24.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Vidi Angelum volantem per médium cœli, habentem Evangélium æternum, ut evangelizáret super omnem gentem, et tribum, et linguam, et pópulum, allelúia. *Apoc.* 14.

Die xxvi.

In Festo SANCTI CLETI, Papæ et Mártyris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi unius Martyris. Oratio, Omnípotens, *p.* iv.

Lectio ij.

Ex variis Scriptoribus.

Beáto Petro Apóstolo in sede Romána succésserat Linus: huic autem successit is qui ab Irenæo et apud Græcos Anaclétus vocátur, ab Epiphánio autem et à plerisque Latinórum Cletus dícitur. Illum cum Lino à sancto Petro dùm víveret, in partem sollicitúdinis áliquam assumptum fuisse commúnis est apud antíquos senténtia. Sub Imperatóribus Tito et Domitiáno, dícitur ab Eusébio Románam rexisse Ecclésiam, eíque præfuisse per annos duódecim. Illíus natálem sub título Mártyris commendant Martyrológia Bedæ et Flori, quibus Usuardus his ánnuit verbis; Romæ, natális sancti Cleti Papæ, qui secundus post Apóstolum Petrum, cùm rexisset Ecclésiam annis duódecim, in persecutióne Domitiáni martyrio coronátus est. Et quidèm in Cánone Missæ recensétur inter Mártyres ritu antiquíssimo. Post Anaclétum tértio

loco ab Apóstolo Petro Episcopátum sortítur Clemens.

Ex libro sancti Irenæi, Episcopi et Mártyris, adversùs hæreses.

Lectio iij.

MAximæ et antiquíssimæ et ómnibus cógnitæ, et gloriosíssimis duóbus Apóstolis Petro et Paulo Romæ fundátæ et constitútæ Ecclésiæ, eam quam habet ab Apóstolis traditiónem et annuntiátam homínibus fidem, per successiónes Episcopórum pervenientem usquè ad nos, indicantes; confúndimus omnes eos qui quoquómodò vel per suî placéntiam malam, vel vanam glóriam, vel per cæcitátem et malam sententiam, præterquàm oportet, colligunt. Ad hanc enim Ecclésiam propter potentiórem principalitátem necesse est omnem convenire Ecclésiam, hoc est, eos qui sunt úndiquè fidéles; in qua semper ab his qui sunt úndiquè, conservàta est ea quæ est ab Apóstolis traditio. Fundantes ígitur et instruentes beáti Apóstoli Ecclésiam, Lino Episcopátum administrandæ Ecclésiæ tradidérunt. Hujus Lini Paulus in his quæ sunt ad Timótheum Epístolis méminit. Succédit autem ei Anacletus.

Fit Commem. de Cruce.

AD VESPERAS, fit à Capitulo de sequenti, cum Commemoratione præcedentis, et de Cruce.

Die xxvii.

In Festo

SANCTI POLYCARPI, Episcopi et Mártyris.

Semiduplex.

Omnia ut in Comm. unius Mart. Oratio, Omnípotens, *infrà.*

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, de Scriptóribus Ecclesiásticis.

Lectio ij. Cap. 17.

POlycarpus Joannis apóstoli discípulus, et ab eo Smyrnæ Episcopus ordinátus, totius Asiæ princeps fuit; quippè qui nonnullos Apostolórum et eórum qui víderant Dóminum, magistros habúerit, et víderit. Hic propter quasdam super die Paschæ quæstiónes, sub imperatóre Antoníno Pio, Ecclésiam in urbe regente Anicéto, Romam venit; ubi plúrimos credéntium, Marciónis et Valentíni persuasióne deceptos, reduxit ad fidem. Cùmque ei fortúitò óbviam fuisset Márcion, et díceret: Cognoscis nos? Respondit: Cognosco primogénitum Sátanæ. Pósteà verò, regnante Marco Antoníno, et Lúcio Aurélio Cómmodo, quartâ post Neróne persecutióne,

Smyrnæ sedente Procónsule, et universo pópulo in amphitheátro adversùs eum personante, igni tráditus est. Scripsit ad Philippenses valdè útilem epístolam, quæ usquè hódiè in Asiæ conventu légitur.

Ex Epístola Ecclésiæ Smyrnensis ad Ecclésias Ponti.

Apud Euseb. Hist. Lib. 4. c. 15.

Lectio iij.

ALácriter et próperè pergébat ad stádium Polycarpus. Aiente verò Procónsule: Jura, et dimitto te, convícium fac Christo; Polycarpus respondit: Octoginta et sex anni sunt ex quo sérvio ei, nec ullâ me affécit injúriâ; et quómodò possum convícia dícere adversùs Regem meum qui me salvum fecit? Urgente rursùs illo, ac inquiente: Jura per Génium Cæsaris; respondit: Si ambitiósè contendis, ut jurem per Cæsaris, ut tu vocas, Génium; símulas autem te ignoráre quis sim, palàm audi: Christiánus sum. Tunc plácuit illis, ut vivum Polycarpum ignis exúreret. Quandò autem rogus apparátus est, cùm clavis affigendus esset, dixit: Sínite me sic; qui enim mihi dat ignem pati, dabit et sine vestra ex clavis cautióne immótum in pyra permanére. Illi ergò non quidèm clavis defixérunt, sed ligavérunt eum. Hic verò mánibus post tergum pósitis, ac revinctus tanquàm áries insignis ex magno grege delectus qui gratíssimum holocaustum offerrétur, cœlum contúitus, dixit: Pater unigéniti et benedicti Fílii tui Jesu Christi, benedíco te qui me ad hanc horam perdúcere dignátus es, ut partem cáperem in consórtio Mártyrum in cálice Christi tui ad resurrectiónem vitæ æternæ, ánimæ simul et córporis; inter quos, quæso, suscípiar hódiè coràm te tanquàm hóstia pinguis et accepta. Cùmque precatiónem complesset, ministri ignem accendérunt. Cùm verò ingens flamma emicasset, ignis fórnicis spéciem præbens, tanquàm navis velum à vento replétum atque sinuátum úndiquè circúmdedit Mártyris corpus. Cernentes autem ímpii corpus flammis non posse consúmi, confectórem própriùs accédere, ensemque altè in corpus adígere jussérunt; quo facto, tanta vis sánguinis efluxit, ut ignis prorsùs extinguerétur. Ossa ipsius gemmis pretiosíssimis carióra, et quólibet auro purióra, ubi decébat,

condídimus. Quo in loco nobis, ut fíeri póterit, congregátis concédet Deus natálem ejus martyrii diem cum gáudio et hilaritáte celebráre.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui in ómnium Sanctórum tuórum es virtúte mirábilis; da nobis beáti Polycarpi festivitátem cóngruis honóribus et sédulâ imitatióne celebráre, qui Fílii tui Martyr et Póntifex, quod ministério gessit, testimónio comprobávit; et quod prædicávit ore, confirmávit exemplo: Per eumdem.

Fit Commem. de Cruce.

VESP. à Capitulo de sequenti, Commem. præcedentis, et de Cruce.

Die xxviii.

In Festo

SS. MARTYRUM

pro Solemnitáte Paschali occisórum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum. Orario, Da, quæsumus, omnípotens Deus, *infrà*.

Ex libro primo sancti Victóris Episcopi Uticensis de persecutióne Wandalórum in Africa.

Lectio ij.

QUodam témpore Paschális solémnitas agebátur; et cùm in quodam loco qui Régia vocitátur, ob diem Paschális honóris nostri síbimet clausam Ecclésiam reserárent, comperérunt Ariáni. Statìm quidam Présbyter eórum, congregátâ secum armatórum manu, ad expugnandam turbam accénditur innocentûm. Intróeunt evaginátis spatis, arma corrípiunt; álii quoque tecta conscendunt, et per fenestras Ecclésiæ sagittas spargunt; et tunc fortè, canente pópulo Dei, Lector unus púlpito sistens, Alleluiáticum melos canébat. Quo témpore sagittâ in gúttare jaculátus, cadente de mánibus códice, mórtuus post cécidit ipse. Nam et álii quamplúrimi sagittis et jáculis in médio crepídinis altáris probantur occísi. Qui gládiis tunc interempti non sunt, pósteà pœnis attríti, régio jussu omnes penè necáti sunt, præsertìm maturióris ætátis.

Sermo sancti Ambrósii, Episcopi.

Lectio iij.

In Natali SS. Naz. et Celsi.

MAter martyrii fides est: venerémur ergò in sanctórum Mártyrum glória fidem nostram. Quómodò fidem nostram? Ab istis enim dùm mortis tolerántia indubitanter excípitur, spes immortalitátis evidenter assérítur. Nunquàm enim hanc vi-

tam tàm constanter expénderent, nisi esse álteram incomparabíliter beatiórem, perfectâ definitióne sentírent. In sanctis ítaque præcónibus virtus, resurrectiónis autóritas est. Prompti enim péreunt in méliùs reparandi, quibus per angústias tribulatiónum aperítur éxitus ad amplitúdinem gaudiórum. Quæ cùm ita sint, honorémus beátos Mártyres príncipes fídei, intercessóres mundi, præcónes regni, cohærédes Dei. Quòd si dicas mihi: Quid honóras in carne jam resolúta atque consumpta, de qua jam nulla Deo cura est? et ubì est illud, caríssimi, quod ipsa Véritas lóquitur per Prophétam: Pretiósa in conspectu Dómini, mors Sanctórum ejus? Et íterùm: Mihi autem valdè honorificáti sunt amíci tui, Deus. Honoráre debémus servos Dei, quantò magìs amícos Dei? de quibus álio loco dícitur: Dóminus custódit ómnia ossa eórum; et unum ex his non conteréitur.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut intercessióne sanctórum Mártyrum quos in solemnitáte Paschàli tibi consecrasti, similitúdinis mortis Christi et resurrectiónis mereámur esse partícipes: Per eumdem Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Fit Commem. de Cruce.

AD VESP. fit à Capitulo de sequenti.

Die xxix.

In Festo

S. MARIAE AEGYPTIAE, Pœnitentis.

Semiduplex.

Pridiè AD VESPERAS.

Capitulum. *Is.* 54.

NOli timére, quia non confundéris neque erubesces: non enim te pudébit, quia confusiónis adolescéntiæ tuæ oblivisceris.

Hymnus.

O Vos cum cítharis júngite cantus,
Cœtus angélici: fémina sacris
Quondàm pulsa ádytis, débita cœlo,
Nunc ad sidéreas tránsvolat arces.
Sacris quæ répulit lóngiùs arcens
Templi limínibus crímine fœdam,
Hæc est illa manus quæ modò amíca
Ablútam lácrymis ádmovet aris.
Hæc olim ténebris óbsita densis,
Jam cœlo nova lux áddita fulget,
Et monstrat fáciles prævía portus
Passis naufrágium triste pudóris.

Quæ non divus amor péctora mutat!
Ut cœli rádius fulsit ab alto,
Urbes, seque fugit: nulla sat altos,
Quò se condat, habet sylva recessus.
Illi pro thálamo frígida rupes,
Lautis pro dápibus gráminis herba:
Nec soles cálidos veste repellit,
Nec duras hyemes péllibus arcet.
Patri máxima laus, máxima Nato:
Sit laus æqua tibi, Spíritus alme,
Qui, dùm sacrílegum pellis amórem,
Puros insínuas córdibus ignes. Amen.

℣. Miserátor et miséricors Dóminus: ℟. Longánimis, et multùm miséricors. *Ps.* 102.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Revértere, aversátrix, ait Dóminus, et non avertam fáciem meam; quia sanctus ego sum, et non irascar in perpétuum, allelúia. *Jerem.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. SS. Mart. Ant. Datæ. ℣. In æternum, *p.* xij. *Oratio*, Da, quæsumus, *suprà.*

Commem. de Cruce.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Pœniténtibus dedit Deus viam justítiæ, et confirmávit deficientes sustinére, et destinávit illis sortem veritátis, allelúia. *Eccli.* 17.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Quàm magna misericórdia Dómini, et propitiátio illíus converténtibus ad se! allelúia. *Eccli.* 17.

AD NOCTURNUM.

Invit. Venit Dóminus vocáre peccatóres ad pœniténtiam: * Veníte, adorémus, allelúia. *Luc.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, O vos, *suprà.*

Psalmi de Feria sub sola Ant. 2. D. Prosterneus se Dómino, clamábat, dicens: Súbveni, quæso te, mihi, Dómine Deus meus, allelúia. *Judith* 9.

℣. Propter nomen tuum, Dómine, propitiáberis peccáto meo; ℟. Multum est enim. *Ps.* 24.

Lectio j. de Scriptura occurrente, è tribus fit una.

℟. Si revérteris, ait Dóminus, ad me convértere; non commovéberis: * Lava à malítia cor tuum, ut salva fias, allelúia, allelúia. ℣. Ego quos amo, árguo et castígo; æmuláre ergò, et pœniténtiam age: * Lava. *Jerem.* 4. *Apoc.* 3.

Lectio ij.
Ex vita ejus apud Bolland.

María Ægyptia duodecennis témpore Justíni Imperatóris, relictis paréntibus, Alexándriam venit; fuitque per annos septémdecim in ea civitáte peccátrix. Cùm autem Jerosólymam profecta, Calváriæ templum in festo Exaltatiónis sanctæ Crucis íngredi tentasset, ter divínitùs repulsa, in átrio coràm imágine Deíparæ Vírginis vovit pœniténtiam, si licéret sibi vivíficum Crucis lignum vidére et adoráre. Moxque templum ingressa, vidit et adorávit. Indè sumpto trium panum viático, perceptâque Eucharístiâ in Oratório sancti Joannis, ad ripam Jordánis ultrà flumen in vastíssimam solitúdinem secessit.

℣. Ibat post amatóres suos, et meî obliviscebátur, dicit Dóminus: * Ecce ego lactábo eam, et ducam in solitúdinem, et loquar ad cor ejus, allelúia, allelúia. ℣. Vocábo non dilectam, dilectam; et non misericórdiam consecútam, misericórdiam consecútam: * Ecce. *Os.* 2. *Rom.* 9.

Lectio iij.

Ibì, consumpto viático, detritisque véstibus, ignóta permansit annis quadraginta septem, donec ad torrentem quemdam occurrit ei Zósimas Présbyter, à quo obtínuit ut véspere in Cœna Dómini in adversam Jordánis ripam afferret sibi Corpus et Sánguinem Dómini, quorum participatióne tot annos carúerat. Condicto die accessit ad eumdem locum Zósimas, quò, et María pervénit; recitatóque Symbolo et Oratióne Domínicâ, ut móris erat, accepto étiam pacis ósculo, divína dona suscépit: rursùmque precáta est Zósimam, ut anno recurrente, ad eumdem torrentem veníret. Qui cùm eò accessit, conspexit corpus ejus jacens in terra, in qua scripta hæc legit: Sépeli, Abba Zósima, míseræ Maríæ corpúsculum; redde terræ quod suum est, et púlveri ádjice púlverem, orans Deum pro me quæ mórior nocte salutíferæ Passiónis, post divínæ et sacræ Cœnæ communiónem. Pio voto obtémperans Zósimas, corpus beátum in ipso loco terræ mandávit. Hic póstea vitam ejus scripsit, per quam memóriæ ejus venerátio per orientem et occidentem propagáta est.

℣. Remittuntur tibi peccáta; * Fides tua te salvam fecit: † Vade in pace,

allelúia, allelúia. ℣. Delévi ut nubem iniquitátes tuas, et quasi nébulam peccáta tua: * Fides. Glória Patri. † Vade. *Luc.* 7. *Is.* 44.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Veníte, audíte, et narrábo, omnes qui timétis Deum, ℟. Quanta fecit ánimæ meæ. *Ps.* 65.

AD LAUDES.

Ant. 1. a. QUi Deus símilis tuî, qui aufers iniquitátem, et transis peccátum reliquiárum hæreditátis tuæ? allelúia. *Mich.* 7.

Ant. 3. g. Tu Dóminus Deus meus: postquàm convertísti me, egi pœniténtiam, allelúia. *Jerem.* 31.

Ant. 8. *G.* Ostendísti mihi, et erúbui, quóniam sustínui oppróbrium adolescéntiæ meæ, allelúia. *Jerem.* 31.

Ant. 4. E. Recogitábo tibi omnes annos meos in amaritúdine ánimæ meæ: corrípies me, et vivificábis me, Dómine, allelúia. *Is.* 38.

Ant. 2. D. Liberásti me de perditióne; propterèa confitébor, et benedícam nómini Dómini, allelúia. *Eccli.* 51.

Capitulum. *Sap.* 11.

MIseréris ómnium, quia ómnia potes; et dissímulas peccáta hóminum propter pœniténtiam: díligis enim ómnia quæ sunt, et nihil odísti eórum quæ fecísti.

Hymnus.

ULtrix ipsa suos sævit in artus,
Per quos et pótuit pulchra placére:
Deformis mácies incubat ori;
Sed formam mélior grátia pensat.
In pœnam scélerum sæpè recursant
Importúna malæ gáudia vitæ:
Sed versans ánimo débita noxis
Tot tormenta, graves cómprimit æstus.
Jam tú digna polo, désere terras;
Placásti lácrymis Núminis iram:
Jam tu pasta sacro córpore Christi,
Æternæ cápias pábula mensæ.
Patri máxima laus, máxima Nato:
Sit laus æqua tibi, Spíritus alme,
Qui, dùm sacrílegum pellis amórem,
Puros insínuas córdibus ignes. Amen.

℣. Ad me, Deus meus, ánima mea conturbáta est: ℟. Proptéreà memor ero tuî de terra Jordánis. *Ps.* 41.

Ad Benedictus.

Ant. J. Miseratiónum Dómini recordábor; laudem Dómini super ómni-

bus quæ réddidit, et super multitúdinem bonórum quæ largítus est secundùm indulgéntiam suam, allelúia. *Is.* 63.

Oratio.

Largíre nobis, miséricors Deus, ut beáta María Ægyptia, quæ, te super ómnia diligendo, suórum accépit véniam delictórum, pœniténtiæ salutáris donum nobis obtíneat: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

Fit Commem. de Cruce.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Quis Deus.

In ℟. *br.* ℣. Qui venisti * peccatóres salvos fácere. 1. *Tim.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 3. g. Tu Dóminus.

Capitulum. *Is.* 54.

Dominábitur tuî qui fecit te; Dóminus exercítuum nomen ejus: et redemptor tuus Sanctus Israel, Deus omnis terræ vocábitur; quia ut mulíerem derelictam et mœrentem spíritu vocávit te Dóminus.

℟. *br.* Dicam Deo: * Susceptor meus es, * Allelúia, allelúia. Dicam Deo. ℣. Quarè * oblítus es meî? * Allelúia. Glória Patri. Dicam.

℣. Quarè tristis es, ánima mea, et quarè conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi. *Ps.* 41.

AD SEXTAM.

Ant. 8. *G.* Ostendisti mihi.

Capitulum. *Jerem.* 31.

HAEc dicit Dóminus: Quiescat vox tua à plorátu, et óculi tui à lacrymis; quia est merces óperi tuo, ait Dóminus.

℟. *br.* Deus, vitam meam * annuntiávit, tibi * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Posuisti lácrymas meas * in conspectu tuo, * Allelúia. Glória Patri. Deus. *Ps.* 55.

℣. Discédite à me, omnes qui operámini iniquitátem; ℟. Quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei. *Ps.* 6.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Liberasti me.

Capitulum. *Tob.* 13.

COnvertímini, peccatóres, et fácite justítiam coràm Deo, credentes quòd fáciat vobiscum misericórdiam suam; ego autem et ánima mea in eo lætábimur.

℟. *br.* Noli oblivisci, ánima mea, * retributiónes Dómini, * Allelúia, allelúia. Noli. ℣. Qui propitiátur * ómnibus iniquitátibus tuis, * Allelúia. Glória Patri. Noli. *Ps.* 102.

℣. Exultábunt lábia mea, cùm cantávero tibi, ℟. Et ánima mea quam redemisti. *Ps.* 70.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. *a.* Venit Fílius hóminis quærere et salvum fácere quod períerat, allelúia. *Luc.* 19.

Ant. 3. *a.* Vadit ad ovem quæ períerat, donec invéniat eam, allelúia. *Luc.* 15.

Ant. 6. F. Cùm invénerit eam, impónit in húmeros suos gaudens, allelúia. *Luc.* 15.

Ant. 4. E. Dico vobis; gaudet super eam magis quàm super nonaginta novem quæ non erravérunt, allelúia. *Matth.* 18.

Ant. 5. a. Ita dico vobis; gáudium erit coràm Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agente, allelúia. *Luc.* 15.

A Capitulo fit de S. Eutropio, ut in Communi unius Martyris. Oratio, Deus, qui per beátum Eutrópium, *infrà.*

Pro Commemor. sanctæ Mariæ Ægyptiæ, dicitur:

Ant. Ubi abundávit delictum, superabundávit grátia; ut sicut regnávit peccátum in mortem, ita et grátia regnet per justítiam in vitam æternam, allelúia. *Rom.* 5.

℣. Glorificábo nomen tuum in æternum; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

Oratio, Largíre, *ut suprà. Deindè fit Commem. de Cruce.*

¶ *Si dies Pentecostes occurrat die* 12. *Maii, Officium S. Athanasii anticipatur è die* 2. *Maii in diem sequentem* 30. *Aprilis, cum Commemor. S. Eutropii.*

Die xxx.

In Festo

SANCTI EUTROPII,

Santonensis Epíscopi et Mártyris.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex Greg. Turon. et aliis.

Eutrópius Epíscopus, in Gállias ad prædicandam fidem missus, post adimplétum ritè munus, apud Sántonas, illíso ab incrédulis cápite, Martyr occúbuit; et ob instantem persecutiónem, loco minùs digno sepultus est. Cùmque témporum lapsu nulla nisi nóminis ejus et sanctitátis superesset memória, à fidélibus ut Sanctus, non ut Martyr, habebátur; donec eum pro Christo sánguinem fudisse sic fuit revelátum. Palládius, Santonensis Epíscopus, qui Concílio Parisiensi quarto, et Matisconensi secundo, intérfuit, in ejus honórem circà annum Dómini sexcentésimum Basílicam extruxit; ad quàm convocátis Abbátibus, dùm è túmulo sacras Eutrópii relíquias honorificéntiùs collocandas transferret,

duo ex illis Abbátibus, amóto opertório, conspexérunt ictu secúris illísum caput. Quibus étiam nocte sequenti idem Sanctus appáruit, dicens: Scitóte me per eam cicatrícem quàm vidistis in cápite, martyrium consummasse. Ex eóque quòd Martyr esset innótuit pópulis, quia non áderat história passiónis.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Lectio iij.

Serm. 325. *al.* 30. *ex Sirm. n.* 1.

NE arbitrémur áliquid nos conferre Martyribus, quia eórum dies solemníssimos celebrámus. Illi nostris festivitátibus non egent, quia in cœlis cum Angelis gáudent: congaudent autem nobis, non si honorémus eos, sed si imitémur eos. Quamquàm et quòd honorámus, nobis prodest, non illis. Sed honoráre, et non imitári, nihil est áliud quàm mendáciter adulári. Ad hoc ergò istæ festivitátes in Ecclésia Christi constitútæ sunt, ut per eas congregátio membrórum Christi admoneátur imitári Mártyres Christi. Si enim nobis proponátur imitandus Deus, respondet humána fragílitas, multùm esse ad se imitári eum, cui non potest comparári. Si deindè ipsíus Dómini nostri Jesu Christi ad imitatiónem nobis proponátur exemplum, qui propterèa cùm Deus esset, mortáli carne vestítus est, ut homínibus mortálem carnem geréntibus insinuáret præceptum, et demonstráret exemplum; tamen et hìc adhùc respondet humána fragílitas: Quid símile, ego et Christus? Ille etsi caro, tamen Verbum caro. Ad tollendas ígitur omnes excusatiónes infidélis infirmitátis, Mártyres nobis stratam construxérunt. Ipsi fecérunt sánguine suo, confessiónibus suis. Si piget imitári Dóminum, imitáre conservum. Præcessit agmen servórum, subláta est excusátio pigrórum. Vidéte ergò, fratres: sic celebráte passiónes Mártyrum, ut cogitétis imitári Mártyres.

Oratio.

DEus, qui per beátum Eutrópium Mártyrem tuum atque Pontíficem infidéles pópulos de ténebris ad lucem veritátis veníre tribuísti; da nobis ejus intercessióne, in fide stábiles, et à spe Evangélii quod prædicávit immóbiles permanére: Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Commemoratio de Cruce.

VESPERÆ de sequenti.

FESTA MAII.

Die I.

In Festo SS. Apostolórum PHILIPPI ET JACOBI.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 3. *a.* VOluit Jesus exíre in Galilæam, et invénit Philippum; et dicit ei: Séquere me, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 1. f. Invénit Philippus Nathánael, et dicit ei: Quem scripsit Móyses in lege, et Prophétæ, invénimus Jesum fílium Joseph à Názareth, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 8. G. Dixit ei Nathánael: A Názareth potest áliquid boni esse? Dicit ei Philippus: Veni et vide, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 7. d. Elégit Jesus, et Apóstolos nominávit Philippum et Jacóbum Alphæi, allelúia. *Luc.* 6.

Ant. 2. D. Docébat eos in Synagógis, ita ut mirarentur, et dícerent: Nonnè hic est fabri fílius? et fratres ejus, Jacóbus, et Joseph, et Simon, et Judas, allelúia. *Matth.* 13.

Capitulum. *Is.* 61.

SCient in géntibus semen eórum, et germen eórum in médio populórum: omnes qui víderint eos, cognoscent illos, quia isti sunt semen cui benedixit Dóminus.

℟. Vidébunt glóriam meam; et ponam in eis signum, et mittam ex eis ad eos qui non audiérunt de me; * Et † Annuntiábunt glóriam meam géntibus, allelúia, allelúia. ℣. Manifestávi nomen tuum homínibus quos dedisti mihi de mundo: sicut tu me misisti, et ego misi eos; * Et annuntiábunt. Glória. † Annuntiábunt. *Is.* 66. *Joan.* 17.

Hymnus.

DUm morte victor óbrutâ
Ab ínferis Christus redit,
Vos pángimus, diræ necis
Vitæque testes rédditæ.

Vobis datum præ céteris
Latus Magistri cíngere:
Vobis futúræ sédulus
Arcána credit glóriæ.

At ille privátim suæ
Dùm núntiat crucis probrum,
Cur horret humánus nimìs,
Qui décipit sensus, amor?

Opórtuit Christum pati,
Qui pósteà resúrgeret;
Illinc homo verus patet;
Hinc se probat verè Deum.

Illos magister qui doces,
Tu Christe, tu nos érudi:
Si quid latet, tu détege,

Amáre da quod jam patet.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. In justítia tua exaltabuntur; ℟. Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Ps.* 88.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Dixit Jesus Philippo: Si quis mihi ministrat, me sequátur; et ubi sum ego, illìc et minister meus erit, allelúia. *Joan.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Comm. S. Eutropii, Ant. Justum. ℣. Posuisti, *p.* vij. *Oratio*, Deus, qui per, *suprà. Deindè fit Commem. de Cruce.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Christum Apostolórum Magistrum et Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Joan.* 13.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

PRædicta Christi mors adest;
At vos timóri párcite:
Nil indè, nil caros pius
Remittet in fratres amor.
Duráte fortes; írritos
Mundi tumultus spérnite:
Deo volente, túrbini
Seréna succédet dies.
Cœli perenne gáudium
Solábitur luctus breves;
Brevem triumphum séculi
AEternus óbruet dolor.
Qui carne frater in suo
Mortem perémit córpore,
Divinitátis vos suæ
Dignábitur consórtio.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Ant. 1. a. Cùm vidisset Jesus quia multitúdo máxima venit ad eum, dixit ad Philippum: Undè emémus panes, ut manducent hi? Hoc autem dicébat tentans eum; ipse enim sciébat quid esset factúrus, allelúia. *Joan.* 6.

Ant. 2. D. Respondit Philippus: Ducentórum denariórum panes non sufficiunt eis, ut unusquisque módicum quid accípiat, allelúia. *Joan.* 6.

Ant. 4. A. Dicit Andréas: Est puer unus hìc, qui habet quinque panes hordeáceos et duos pisces: sed hæc quid inter tantos? allelúia. *Joan.* 6.

℣. Edent páuperes et saturabuntur; ℟. Et laudábunt Dóminum, qui requírunt eum. *Ps.* 21.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Ecce fratres Jesu stabant foris quærentes loqui

ei. Et extendens manum in discípulos suos, dixit: Ecce fratres mei. * Quicumque enim fécerit voluntátem Patris mei, ipse meus frater est, allelúia, allelúia. ℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis, in médio Ecclésiæ laudábo te. * Quicumque. *Matth.* 12. *Ps.* 21.

[*Si occurrat in Dominica vel in Triduo Rogationum, secunda Lectio erit de SS. Philippo et Jacobo, duabus in unam junctis tertia de Homilia Dominicæ vel Feriæ occurrentis, et sic in simili casu.*]

Lectio ij.
Ex Evangelio et Scriptoribus Ecclesiasticis.

PHilippus Bethsáidæ natus, unus fuit ex iis qui primùm à Christo vocáti sunt, à quo cùm accepisset Nathánael venisse Messíam in lege et in Prophétis promissum, ad Dóminum deductus est. Hic in discipulórum órdine permansit, ille pósteà in número duódecim Apostolórum cooptátus est. Quàm verò Christus ipsum familiáriter adhibéret, illud fácilè declárat, quòd cùm in solitúdine hóminum multitúdinem páscere vellet, sic præ céteris illum affátus est: Undè emémus panes, ut manducent hi? Gentíles quoque Salvatórem vidére cupientes, ad Philippum accessisse leguntur. Is, accepto Spíritu sancto, in utráque Phrygia prædicávit, et Ecclésias constítuit, ex quibus prodiérunt viri Apostólici complúres, quorum præcípuè óperâ século sequenti res christiána Lugdúni et Viennæ in Gálliis constitúta est. Tandèm glorióso fine quiévit Philippus, et Hierápoli sepultus est.

℟. Accessérunt quidam Gentíles ad Philippum, et rogábant eum, dicentes: Dómine, vólumus Jesum vidére. * Venit Philippus, et dicit Andréæ: Andréas rursùm et Philippus dixérunt Jesu, allelúia, allelúia. ℣. Consílium pacis inter illos duos. * Venit. *Joan.* 11. *Zach.* 6.

Lectio iij.
Ex Eusebio et aliis Scriptoribus Ecclesiasticis.

JAcóbus frater Dómini, cognomento Justus, de útero matris sanctus fuit, ut ait sanctus Hegesippus: vinum et síceram non bibit; carne abstínuit: nunquàm tonsus est, nec unguento nec bálneo usus. Huic soli in sancta licébat ingredi: línea veste, non lánea, *induebátur*: ei assidúitas orandi ita callum génibus obdúxerat, ut ca-

méli pellem durítie imitarentur. Eum post Christi Ascensiónem Apóstoli Jerosolymórum Epíscopum creavérunt ; ad quem étiam Petrus misit qui nuntiáret se è cárcere ab Angelo eductum. Is nonaginta sex annos natus, cùm triginta annis illi Ecclésiæ sanctíssimè præfuisset, Christum Dei Fílium constantíssimè prædicans, à Judæis lapídibus primùm appétitur ; mox in altíssimum templi locum adductus, indè præcipitátus est. Qui, confractis crúribus, jacens semivívus, manus tendébat ad cœlum, Deumque pro illórum salúte precabatur his verbis : Ignosce eis, Dómine, quia nésciunt quid fáciunt. Qua in oratióne fullónis fuste cápite gráviter percusso, ánimam Deo réddidit séptimo Nerónis anno ; et juxtà templum ubi præcipitátus fúerat, sepultus est. Tradit Josephus tantæ eum sanctitátis fuisse et celebritátis in pópulo, ut propter ejus necem créditum sit subversam esse Jerosólymam. Unam scripsit Epístolam, quæ de septem Cathólicis est. Ejus cáthedra, prióribus Ecclésiæ séculis, magno in honóre Jerosólymis est hábita.

℟. Etsi cognóvimus secundùm carnem Christum, sed nunc jam non nóvimus : * Vétera transiérunt ; ómnia autem ex Deo, qui † Nos reconciliávit sibi per Christum, et dedit nobis ministérium reconciliatiónis, allelúia, allelúia. ℣. Dicit Dóminus : Ecce ego fácio nova, et nunc orientur ; útiquè cognoscétis ea : * Vétera. Glória Patri. * Nos. 2. *Cor.* 5. *Is.* 43.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Exultent et lætentur qui quærunt te, ℟. Et dicant semper : Magnificétur Dóminus. *Ps.* 69.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. Dicit Jesus Philippus : Dómine, ostende nobis Patrem, et súfficit nobis, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 3. g. Dicit Philippo Jesus : Tanto témpore vobiscum sum et non cognovistis me ? Philippe, qui videt me, videt et Patrem, allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 6. F. Quómodò tu dicis : Ostende nobis Patrem ? Non créditis quia ego in Patre, et Pater in me est ? allelúia. *Joan.* 14.

Ant. 4. d. Jesus occurrit muliéribus, et ait : Nolíte timére ; íte, nuntiáte frátribus meis, ut eant in Galilæam ; ibi me vidébunt, allelúia. *Matth.* 28.

Ant. 8. c. Visus est plusquàm quingentis frátribus simul: deindè visus est Jacóbo, deindè Apóstolis ómnibus, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Capitulum. *Act.* 1.

PRæbuit Jesus seipsum vivum Apóstolis post passiónem suam in multis argumentis, per dies quadraginta appárens eis, et loquens de regno Dei; et convescens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem patris.

Hymnus.

REgnis paternis débitus
Cruóre quæ pandit suo,
Vos propter hospes éxteras
Adhùc colit terras Deus.
Ignóta tardis méntibus
Patére dat mystéria,
Per mille præságas suî
Se détegens imágines.
En immolandus à Patre,
Suum ferens lignum puer:
En Agnus ille, sánguine
Qui tincta servat límina.
Amóris ô quæ pignora!
Vobis oves credit suas:
Ligáre dat, dat sólvere,
Quæ solvit et ligat Deus.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Memóriam abundántiæ suavitátis tuæ eructábunt, ℟. Et justítiâ tuâ exultábunt. *Ps.* 144.

Ad Benedictus.

Ant. J. Apéruit illis sensum, ut *intellígerent* Scriptúras; et dixit eis: Sic oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis: vos autem testes estis horum, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio.

DEus, qui nos ánnuâ Apostolórum tuórum Philippi et Jacóbi solemnitáte lætíficas: da nobis ipsórum précibus, in Unigéniti tui passióne et resurrectióne consórtium; ut parátam in domo tua mansiónem hæreditáte consequámur: Per eumdem Dóminum.

Fit Commem. de Cruce.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Dicit Jesu.

In ℟. *br.* ℣. Qui visus es Jacóbo, * et Apóstolis ómnibus. 1. *Cor.* 15.

AD TERTIAM.

Ant. 3. g. *Dicit Philippo.*

Capitulum. 1. *Cor.* 2.

OCulus non vidit, nec auris audívit, nec in cor hóminis ascendit, quæ præparávit Deus iis qui díligunt illum: nobis autem revelávit Deus per Spíritum suum; Spíritus enim ómnia scrutátur, étiam profunda Dei.

℟. *br.* Hæc est generátio * quæréntium eum,

* Allelúia, allelúia. Hæc est. ℣. Quæréntium * fáciem Dei Jacob, * Allelúia. Glória Patri. Hæc est. *Ps.* 23.

℣. Sicut óculi servórum in mánibus dominórum suórum, ℟. Ita óculi nostri ad Dóminum Deum nostrum. *Ps.* 122.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Quómodò.

Capitulum. 1. *Joan.* 5.

SCimus quóniam Fílius Dei venit, et dedit nobis sensum, ut cognoscámus verum Deum, et simus in vero Fílio ejus. Hic est verus Deus, et vita ætérna.

℟. *br.* Credidérunt * verbis ejus, * Allelúia, allelúia. Credidérunt. ℣. Et laudavérunt * laudem ejus, * Allelúia. Glória Patri. Credidérunt. *Ps.* 105.

℣. Annuntiavéruntópera Dei, ℟. Et facta ejus intellexérunt. *Ps.* 63.

AD NONAM.

Ant. 8. c. Visus est.

Capitulum. *Act.* 10.

PRæcépit nobis prædicáre pópulo, et testificári quia ipse est qui constitútus est à Deo judex vivórum et mortuórum.

℟. *br.* Confitébimur tibi, * Deus, * Allelúia, allelúia. Confitébimur. ℣. Narrábimus * mirabília tua, * Allelúia. Glória. Confitébimur. *Ps.* 74.

℣. Exultet terra à fácie Dómini, ℟. Quóniam venit judicáre terram. *Ps.* 95.

AD II. VESPERAS.

Ant. JEsus assumptus est, 1. g. et ascendérunt (discípuli) ubi manébant Petrus et Joannes, Jacóbus et Andréas, Philippus et Jacóbus Alphæi, allelúia. *Act.* 1.

Ant. 2. D. Hi omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne cum frátribus Jesu; et repléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia. *Act.* 1 *et* 2.

Ant. 3. *a.* Quidam de Judæa docébant fratres: Quia nisi circumcidámini, non potestis salvári; convenerúntque Apóstoli, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 7. *d.* Cùm magna conquisítio fíeret, respondit Jacóbus: Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo; et huic concordant verba Prophetárum, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 5. C. Notum à sæculo est Dómino opus suum: propter quod ego júdico non inquietári eos qui ex Géntibus convertuntur ad Deum, allelúia. *Act.* 15.

Capitulum. *Ephes.* 3.

ALiis generatiónibus non est ágnitum fíliis hóminum, sícuti nunc revelátum est sanctis Apóstolis ejus, et Prophétis

in Spíritu : Gentes esse cohæredes , et concorporáles , et compartícipes promissiónis ejus in Christo Jesu per Evangélium.

Hymnus.

NAtus Parenti réddi-
tus
Non vos amícos déseret:
Sub imbre lapsum flám-
meo
Infundet in vos Spíritum.
Hausto repléti Númine,
Terras in omnes líberi,
Christum tubis cœléstí-
bus ,
Christum Deum vulgábi-
tis.
Non jam tenébit ámpliùs
Formído mortis ábditos:
Aperta non eúntibus.
Addent moras perícula.
Vos antè Reges fórtiter
Spernétis armátas neces :
Hæc nempè pro Christo
mori
Supréma vobis glória.
Oráte , firma sit Fides,
Et certa se Spes érigat;
Illapsa nostris córdibus
Pellat timórem Cáritas.
Uni sit et trino Deo
Supréma laus , summum
decus ,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣: Annuntiavérunt justítiam ejus ; ℟. Et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. *Ps.* 96.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Jacóbus , et Cephas , et Joannes , qui vidébantur columnæ esse, dextras dedérunt mihi et Bárnabæ societátis , ut *nos in Gentes , ipsi autem* in circumcisiónem , allelúia. *Galat.* 2.

Oratio , ut suprà ad Laudes.

Deindè (nisi sit Sabbatum) fit Commemor. sancti Athanasii , Episcopi et Eccl. Doct. Ant. Beátus qui excógitat. ℣. Beátus homo , *p.* xx. *Oratio* , Præsta , *infrà.*

Postremò de Cruce.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Vos estis lux mundi , lúceat lux vestra coràm homínibus , allelúia. *Matth.* 5.

Hymnus de Tempore , cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox speculatórum Sion : parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium , allelúia. *Is.* 52.

Die 11.

In Festo

SANCTI ATHANASII ,

Epíscopi et Ecclésiæ

Doctóris.

Duplex-minus.

Lectio ij.

Ex Scriptis ejus , et ex Greg. Naz. Hil. Pictav. et Historiæ Eccl. Scriptoribus.

ATha násius Diáconus , ab Alexandro Epíscopo Alexándrino ductus ad

Concílium Nicænum, Ariános ácriter impugnavit. Alexandro suffectus, Aríum constanter ab Eccléstæ communióne répulit; undè Eusébii Nicomediensis Epíscopi, aliorumque multórum in se ódium concitávit. Hi cum Meletiánis schismáticis ínito consílio, suis calúmniis à Constantíno óptimo príncipe, sed nímiùm crédulo, impetrárunt ut Tréviros amandarétur, ubi à Maximíno Epíscopo honorificentíssimè exceptus est. Post óbitum Constantíni revocátus, íterùm ab inimícis, tàm apud Júlium Papam, quàm apud Constántium Imperatórem, est impetítus. Hujus auctoritáte coacta est Synodus apud Antiochíam, in qua depósitus est, et depósito Gregórius Cáppadox substitútus: sed à Júlio Papa in Synodo quinquaginta Episcopórum innocens declarátus, agente Constante Constántii germáno, in Synodo Sardicensi ex utróque império congregátâ absólvitur, et sedi suæ restitúitur.

Lectio iij.

SUbláto è vivis Constante, sex annis latére coactus est Athanásius, quòd eum Constántius íterùm ab Ariánis circumventus ad necem quæreret. Post mortem verò Constántii Alexándriam reversus, Synodum hábuit cum Confessóribus de recipiendis iis qui ab Ariánis decepti fúerant; tantâque prudéntiâ rem gravíssimam definiit, ut Ecclésiam visus fúerit imminenti perículo eripuisse. Sed cùm idolórum cultóribus gravis esset, à Juliáno exagitátus, Alexándriæ delítuit, donec sedáta esset persecútio. Sub Joviáno cathólico príncipe pacíficè suam rexit Ecclésiam. Valens autem Joviáni successor, ab Eudóxio Ariáno baptizátus, Athanásium in paterno monumento quátuor menses delitéscere coégit. Tandèm Alexándriam post tot labóres et tempestátes reversus, in pace quiévit; et anno Episcopátûs sui quadragésimo sexto, Christi trecentésimo septuagésimo tértio, in léctulo suo mórtuus est.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut excelléntiam Verbi tui, quam beátus Athanásius asséruit, et convenienter intellígere valeámus, et veráciter profitéri: Per eumdem Dóminum.

Fit Commemoratio de Cruce.

VESPERÆ de sequenti.

DIE III.

IN FESTO

INVENTIONIS SANCTÆ CRUCIS.

SOLEMNE-MINUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria ; et sic in toto Officio.

Ant. RAdix Jesse , qui 8. G. stat in signum populórum , ipsum gentes deprecabuntur ; et erit sepulcrum ejus gloriósum , allelúia. *Is.* 11.

Ant. 2. D. Factus est principátus super húmerum ejus ; et vocábitur nomen ejus , Deus , fortis , allelúia. *Is.* 9.

Ant. 1. g. Levábit signum in natiónes , et congregábit prófugos Israel , allelúia. *Is.* 11.

Ant. 4. d. Dabit lignum fructum suum , et scient quia ego Dóminus , cùm contrívero caténas jugi eórum , allelúia. *Ezech.* 34.

Ant. 5. C. Exaltávi lignum húmile , et frondére feci lignum áridum ; ego Dóminus locútus sum et feci , allelúia. *Ezech.* 17.

Capitulum. *Galat.* 3.

CHristus nos redémit de maledicto legis , factus pro nobis maledictum ; quia scriptum est : Maledictus omnis qui pendet in ligno ; ut in Géntibus benedíctio Abrahæ fíeret in Christo Jesu.

℟. Ecce levábo ad gentes manum meam , et ad pópulos exaltábo signum meum , et áfferent fílios tuos : * Erunt reges nutrítii tui , Sion , et regínæ nutrices tuæ , dicit Dóminus , allelúia , allelúia. ℣. Lucerna civitátis est Agnus , et ambulábunt gentes in lúmine ejus : et reges terræ áfferent glóriam suam , et honórem in illam : * Erunt. Glória. *Repetitur* ℟. Ecce , *usquè ad* ℣. *Is.* 49. *Apoc.* 21.

Hymnus.

TEllus tot annos quid tegis
Nostræ salútis pígnora ?

Crux monte toto quæritur,
Ultrò tuos pandas sinus.
Quid, dura fossóris manus,
Scrutáris alta víscera?
Celáre lignum sit pudor,
Quo nostra surgit glória.
En illa gemma pérdita,
Inventa tot labóribus:
En qui latébat, érutus
Thesaurus agro pródiit.
Regína quæsítam crucem,
Monstrante Christo, réperit:
Oblíta fastus régios,
Sceptro repertam prætulit.
Crux sancta, Christi córporis
Virtus salúbrem te facit:
Contingit ut te mórtuus,
Vitæ prióri rédditur.
Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Notam fecisti in pópulis virtútem tuam; ℟. Redemisti in bráchio tuo pópulum tuum. *Ps.* 76.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. *duplicanda.* Sic scriptum est, et sic oportébat Christum pati, et resúrgere à mórtuis tértiâ die, et prædicári in nómine ejus pœniténtiam et remissiónem peccatórum in omnes gentes, allelúia. *Luc.* 24.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Fit Commem. S. Athanasii, Ant. Qui docti. ℣. Beátus vir, *p.* xxiv. *Oratio*, Præsta, *ut suprà, sine alia Commemor. de Cruce in toto Officio.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum qui crucifixus est, * Veníte, adorémus, allelúia. *Matth.* 28.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

SIgnum novi crux fœderis,
Crux orbis arca náufragi,
Cùm jam perímus, nos ratis
Portus refers in pátrios.
Telis rubentem flámmeis
Ultóris exarmas manum:
Placátur, ut te réspicit,
Iras et oblivíscitur.
Lethále si vulnus ferat
Infernus anguis mórsibus;
Læsi simul te víderint,
Repentè tu medéberis.
Ara sub illa par Deo
Se consecrávit hóstia:
Hâc sede læsum Fílius
Placávit orátor Patrem.
Crux sancta, Crux amábilis,
Crux tincta Christi sánguine,
Hauríre da nos lárgiùs
Vitam, Dei de fúnere.
Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima

Cum Patre ; nec tibi minor
Laus , utriusque Spíritus. Amen.

Ant. 4. A. Cùm exaltavéritis Fílium hóminis , tunc cognoscétis quia ego sum , allelúia. *Joan.* 8.

Ant. 6. F. Sic Deus dilexit mundum , ut Fílium suum unigénitum daret , allelúia. *Joan.* 3.

Ant. 8. G. Non misit Deus Fílium suum in mundum , ut júdicet mundum , sed ut salvétur mundus per ipsum , allelúia. *Joan.* 8.

℣. Exaltáre , Dómine , in virtúte tua : ℟. Cantábimus , et psallémus virtútes tuas. *Ps.* 20.

Lectio j.

De Libro Numerórum. *Cap.* 21.

PRofecti sunt fílii Israel de monte Hor , per viam quæ ducit ad mare rubrum , ut circumírent *terram Edom. Et tædére* cœpit pópulum ítíneris ac labóris ; locutusque contrà Deum et Móysen , ait : Cur eduxisti nos de AEgypto , ut morerémur in solitúdine ? Deest panis , non sunt aquæ : ánima nostra jam náuseat super cibo isto levíssimo. Quamóbrem misit Dóminus in pópulum ignítos serpentes , ad quorum plagas et mortes plurimórum , venérunt ad Móysen , atque dixérunt : Peccávimus , quia locúti sumus contrà Dóminum et te ; ora ut tollat à nobis serpentes. Oravitque Móyses *pro pópulo , et locútus* est Dóminus ad eum : Fac serpentem æneum , et pone eum pro signo ; qui percussus aspéxerit eum , vivet. Fecit ergò Móyses serpentem æneum , et pósuit eum pro signo ; quem cùm percussi aspícerent , sanabantur.

℟. Nunc judícium est mundi , nunc princeps hujus mundi ejiciétur foràs ; * Et ego si exaltátus fúero à terra ómnia traham ad meipsum , allelúia , allelúia. ℣. Locútus est Dóminus ad Móysen : Fac serpentem æneum , et pone eum pro signo ; qui percussus aspéxerit eum , vivet ; * Et ego. *Joan.* 12. *Num.* 21.

Ex Epístola sancti Paulíni Epíscopi , ad Sevérum. *Epistolâ* 31 , *novæ Edit.*

Lectio ij.

HElena , regína venerábilis , ut venit Jerosólymam , Crucem Dómini studiosíssimè inquírere adorsa est. De loco tantùm passiónis cértior fieri stúduit. Jussit íllicò , urgente sine dúbio conceptæ revelatiónis instinctu , in ipsum locum óperam fossiónis accingi. Paratâque mox cívium

páriter et militári manu, brevi labórem istíus molitiónis hausit; et contrà spem ómnium, sed secundùm ipsíus tantùm regínæ fidem, altâ egestióne reserátis terræ sínibus, ábditæ Crucis arcána patuérunt. Sed cùm tres páriter cruces, ut quondàm fixæ Dómino et latrónibus stéterant, repertæ fuissent, gratulátio repertárum cœpit ánxiâ dubitatióne confundi, justo piórum metu, ne fórsitan aut pro Cruce Dómini patíbulum latrónis elígerent, aut salutáre lignum pro stípite latrónis abjiciendo violárent. Respexit pias fidéliter æstuántium curas Dóminus; et ipsi potíssimùm quæ tàm piæ sollicitúdinis princeps erat, hujus consílii lumen infúdit, ut áliquem recèns mórtuum inquíri et inferri jubéret. Nec mora: verbum factum: cadáver illátum est: depónitur: jacenti una de crúcibus admovétur, et áltera; sed reórum ligna mors sprevit. Postrémò Domínicam Crucem prodit resurréctio, et ad salutáris ligni tactum morte prófugâ funus excessum, et corpus erectum est: tremefactisque vivéntibus, stetit mórtuus; et funébribus, ut Lázarus quondàm víncu-

lis expéditus, íllicò inter spectatóres suos redivívus incessit. Ita, ut décuit, experimento resurrectiónis inventa et probáta Crux Christi est; dignóque mox ámbitu consecrátur, cónditâ in loco Passiónis basílicâ, quæ arcáno pósitam sacrário Crucem servat. De eádem minúta sacri ligni ad magnam fídei et benedictiónis grátiam habéri datur.

℟. Sicut Móyses exaltávit serpentem in deserto, * Ita exaltári oportet Fílium hóminis; ut omnis qui credit in ipsum, non péreat, sed hábeat vitam æternam, allelúia, allelúia. ℣. Móyses pósuit serpentem æneum pro signo; quem cùm percussi aspícerent, sanabantur: * Ita. *Joan.* 3. *Num.* 21.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 3.

IN illo témpore, erat homo ex Pharisæis Nicodémus nómine, princeps Judæórum. Hic venit ad Jesum nocte, et dixit ei: Rabbi, scimus quia à Deo venisti magister. Et réliqua.

Homília sancti Andréæ, Cretensis Epíscopi.

Orat. in Exalt. S. Crucis.

QUi Crucem póssidet, póssidet thesaurum. De auri me fórsitan pu-

tátis loqui thesauro, aut margaritárum, ac lápidum pretiosórum Indicórum, quibus córporis suis studiósi, et nihil excelsi cogitantes sese oblectant. Ego verò id quod ómnium bonórum pulchérrimum est, re ac nómine thesaurum jure appelláverim : in quo, et per quem, et in quem salútis nostræ summa repósita, et prístino státui restitúta est. Si Crux non esset, Vita ligno clavis suffixa non esset. Si ex clavis suffixa non esset, ex látere Christi fontes immortalitátis sánguinem et aquam, quæ mundum éxpiant, non fudissent. Si Crux non esset, mors prostráta non esset, infernus non spoliátus, non enectus nóxius serpens. Magna ígitur et pretiósa res Crux est. Magna quidèm, quia multa per ipsam bona effecta sunt ; pretiósa verò, quia Dei trophæum est, et in ipsa diábolus sauciátus, et cum eo mors devicta est.

℟. Christus passus est pro nobis : * Qui peccátum non fecit, peccáta nostra ipse pértulit in córpore suo super lignum; ut peccátis mórtui, justítiæ vivámus, allelúia, allelúia. ℣. Disciplína pacis nostræ super eum, et livóre ejus sanáti sumus : * Qui. Glória. *Repetitur* ℟. Christus, *usquè ad* ℣. 1. *Petr.* 1. *Is.* 53.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Misericórdia et véritas obviavérunt sibi : ℟. Justítia et pax osculátæ sunt. *Ps.* 84.

AD LAUDES.

Ant. CHristus mórtuus 7. ç. est pro peccátis nostris, et resurrexit tértiâ die secundùm Scriptúras, allelúia. 1. *Cor.* 15.

Ant. 2. D. Delens quod adversùs nos erat chirógraphum decréti quod erat contrárium nobis, et ipsum tulit de médio, affígens illud Cruci, allelúia. *Coloss.* 2.

Ant. 6. F. Complácuit per eum reconciliáre ómnia in ipsum, pacíficans per sánguinem Crucis ejus, sive quæ in terris, sive quæ in cœlis sunt, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 5. a. Ipse est.

Canticum. *Isaiæ* 49.

Crucis Christi gloria et fructus.

ECce levábo ad gentes manuum meam, * et ad pópulos exaltábo signum meum.

Et áfferent fílios tuos, (Sion) in ulnis, * et fílias tuas super húmeros portábunt.

Et erunt reges nutrítii tui, * et regínæ nutrices tuæ.

Vultu in terram demisso

misso adorábunt te , * et púlverem pedum tuórum lingent.

Et scies quia ego Dóminus , * super quo non confundentur qui expectant eum.

Numquid tollétur à forti præda ? * aut quod captum fúerit à robusto , salvum esse póterit ?

Quia hæc dicit Dóminus : Equidèm et captívitas à forti tollétur ; * et quod ablátum fúerit à robusto , salvábitur.

Eos verò qui judicavérunt te , ego judicábo ; * et fílios tuos ego salvábo ,

Et cibábo hostes tuos cárnibus suis ; * et quasi musto , sánguine suo inebriabuntur.

Et sciet omnis caro quia ego Dóminus salvans te , * et Redemptor tuus Fortis Jacob.

Ant. Ipse est pax nostra , solvens inimicítias in carne sua , ut reconcíliet Deo per Crucem , allelúia. *Ephes.* 2.

Ant. 8. G. Verbum Crucis pereúntibus quidèm stultítia est : iis autem qui salvi fiunt , id est , nobis , Dei virtus est , allelúia. 1. *Cor.* 1.

Capitulum. 1. *Cor.* 1.

PRædicámus Christum crucifixum , Judæis quidèm scándalum , Géntibus autem stultítiam ; ipsis autem vocátis Judæis , atque Græcis , Christum Dei virtútem , et Dei sapiéntiam.

Hymnus.

CRux , sola languórum Dei
Pendentis in te cónscia ,
Ejus dolóres íntimos ,
Dic verba , dic suspíria.
Clavi pedes , clavi manus
Fixêre duro stípiti :
Cinctum cruentis vépribus
In te recumbébat caput.
Cum morte luctantis Dei
Legis suprémos spíritus :
Christus tuo , volens mori ,
Vitam relíquit in sinu.
Tu lectus in quo nos parit ,
Suggestus è quo nos docet ;
Olim tremendum sóntibus
Eris tribúnal Júdicis.
Qui per Crucem nos líberas ,
Fili , tibi laus máxima
Cum Patre ; nec tibi minor
Laus , utriusque Spíritus.
Amen.

℣. Dícite in Géntibus quia Dóminus regnávit à ligno : ℟. Judicábit pópulos in æquitáte. *Ps.* 95.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D. duplicanda.* Parébit signum Fílii hóminis in cœlo ; et vidébunt Fílium hóminis veniéntem in núbibus cœli cum virtúte multa et majestáte , allelúia. *Matth.* 24.

Oratio.

DEus, qui in præclára salutíferæ Crucis Inventióne Passiónis tuæ mirácula suscitasti; concéde, ut vitális ligni prétio æternæ vitæ suffrágia consequámur: Qui vivis et regnas.

AD HORAS, omissâ strophe, Da, Christe, loco Doxol. Paschalis, dicitur sequens

Doxologia.

Qui per Crucem nos líberas,
Fili, tibi laus máxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriusque Spíritus.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 7. ç. Christus.

In ℟. *br.* ℣. Qui surrexisti * à mórtuis. *Rom.* 6.

Omittitur Suffrag. pro Defunctis: dicuntur tamen Preces ad opus manuum, nisi sit Dominica.

Canon proprius, p. cxlv.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Delens.

Capitulum. *Act.* 5.

QUem vos interemistis suspendentes in ligno, hunc príncipem et salvatórem Deus exaltávit déxterâ suâ, ad dandam pœniténtiam Israéli, et remissiónem peccatórum.

℟. *br.* Dóminus dominórum * memor fuit nostrî, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Et redémit nos * ab inimícis nostris, * Allelúia. Glória Patri. Dóminus. *Ps.* 135.

℣. Dicant qui redempti sunt à Dómino, ℟. Quóniam in séculum misericórdia ejus. *Ps.* 106.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Complácuit.

Capitulum. *Ephes.* 1.

IN Christo habémus redemptiónem per sánguinem ejus, remissiónem peccatórum, secundùm divítias grátiæ ejus quæ superabundávit in nobis.

℟. *br.* Apud Dóminum * misericórdia, * Allelúia, allelúia. Apud. ℣. Et copiósa * apud eum redémptio, Allelúia. Glória Patri. Apud.

℣. Ipse rédimet Israel ℟. Ex ómnibus iniquitátibus ejus. *Ps.* 129.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Verbum Crucis.

Capitulum. *Philipp.* 2.

HUmiliávit semetipsum, factus obédiens usquè ad mortem, mortem autem Crucis: propter quod et Deus exaltávit illum, et donávit illi nomen quod est super omne nomen.

℟. *br.* Minuisti eum * paulò minùs ab Angelis, * Allelúia, allelúia. Minuisti. ℣. Glóriâ et honóre * coronasti eum, *

Allelúia. Glória Patri. Minuisti. *Ps.* 8.

℣. De torrente in via bibet; ℟. Proptéreà exaltábit caput. *Ps.* 109.

AD II. VESPERAS.

Ant. CHristus crucifixus 4. E. est ex infirmitáte; sed vivit ex virtúte Dei, allelúia. 2. *Cor.* 12.

Ant. 6. F. Nos infirmi sumus in illo; sed vivémus cum eo ex virtúte Dei, allelúia. 2. *Cor.* 13.

Ant. 2. D. Vetus homo noster simul crucifixus est, ut destruátur corpus peccáti, et ultrà non serviámus peccáto, allelúia. *Rom.* 6.

Ant. 1. D. Si complantáti facti sumus similitúdini mortis ejus, simul et resurrectiónis érimus, allelúia. *Rom.* 6.

Ant. 5. C. Si commórtui sumus, et convivémus: si substinébimus, et conregnábimus, allelúia. 2. *Tim.* 2.

Capitulum. 1. *Petr.* 1.

NOn corruptibílibus auro vel argento redempti estis de vanâ vestrâ conversatióne paternæ traditiónis, sed pretióso sánguine quasi Agni immaculáti Christi, et incontaminati.

Allelúia, allelúia. ℣. Redemptiónem misit Dóminus pópulo suo: mandávit in æternum testamentum suum. Allelúia. *Ps.* 110.

Hymnus.

CRux alma, salve,
Crux venerábilis,
Torrente Christi sánguinis ébria;
Testis dolórum, tu supréma
Verba Dei morientis audis.
Tu celsa sedes, undè suos docet;
Vitális, in quo nos péperit, thorus;
Currus triumphantis, tribúnal
Júdicis, atque litantis ara.
Non rapta cæsis hóstibus ímpia
Hìc arma fulgent; nec dómiti duces
Graves caténis hìc trahuntur:
Nobílior Crucis est triumphus.
Orbis redempti quália pignora!
Crux tincta Christi sánguine adhùc madet:
Speráte, mortáles: salútem
Plena necis monumenta præstant.
Crux certa cœli sémita, quæ Patris
Thronum petenti pandis iter Deo:
Nunc álterâ nobis nefas est
Ire viâ malè delicátos.
Laus summa Patri qui creat ómnia;
Natóque mundum qui réparat Cruce:

Qui cuncta replet, summa sancto Spirítui : tribus una semper. Amen.

℣. Omnis terra adóret te, et psallat tibi : ℟. Psalmum dicat nómini tuo. *Ps.* 65.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. *duplicanda.* Dignus est Agnus qui occísus est, accípere virtútem, et divinitátem, et sapiéntiam, et fortitúdinem, et honórem, et glóriam, et benedictiónem, allelúia. *Apoc.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Non fit Comm. sequent.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Agnum óffer es ad vésperam in odórem suavitátis, allelúia. *Exod.* 29.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Ecce in médio throni Agnum stantem tamquàm occísum, allelúia. *Apoc.* 5.

Die iv.

In Festo

SANCTAE MONICAE, Viduæ.

Simplex.

Lectio iij.

Ex Operibus S. Agustini.

Monica, sancti Augustíni duplíciter mater, quia eum et mundo et cœlo péperit, Patrícium cónjugem, cui velut dómino semper servíerat, extrémo ejus vitæ témpore ad Christi fidem adduxit. Lapso in Manichæórum hæresim fílio, cùm pro ejus conversióne multis lácrymis Deum precarétur, audívit à quodam Episcopo : Fíeri non potest ut fílius istárum lacrymárum péreat. Terrâ maríque illum secúta, Medioláni innótuit Ambrósio, qui Augustíno gratulátus est quòd eam matrem habéret. Ibi cùm ad memórias Sanctórum, sicut in Africa solébat, pultes cum pane et mero attulisset, atque ab Ostiário prohiberétur ; ubi hoc Episcopum vetuisse cognóvit, tàm piè obsecúta est, ut ipse mirarétur Augustínus quòd tám fácilè accusátrix pótiùs consuetúdinis suæ, quàm disceptátrix illíus prohibitiónis effecta fuisset. Rédiens in Africam cum Augustíno, qui, ejurátâ hæresi, ab Ambrósio baptizátus fúerat ; cùm ad Ostia Tiberína constitisset, sic fílium est allocúta : Fili, nullâ jam re delector in hac vita : quid hìc fáciam adhùc, et cur hìc sim néscio, jam consumptâ spe hujus séculi : unum erat propter quod in hac vita aliquántulùm immorári cupiébam, ut te Christiánum Cathólicum vidérem, priusquàm

mórerer: cumulátiùs hoc mihi Deus meus præstitit, ut te étiam, contemptâ felicitáte terrénâ, servum ejus vídeam. Quinto post die in febrem incidit; et astantem íntuens Augustínum cum fratre ejus Navígio: Ponétis hìc, inquit, matrem vestram; illud autem vos rogo, ut ad altáre Dómini meminéritis meî. Die nono ægritúdinis suæ, ætátis anno quinquagésimo sexto, ánimam Deo réddidit. Tùm Evódius, succinente totâ domo, cantáre cœpit Psalmum, Misericórdiam et judícium cantábo tibi, Dómine. Juxtà sepulcrum pósito cadávere, priusquàm deponerétur, oblátum est pro ea, ut refert Augustínus, sacrifícium prétii nostri Deo ad ejus altáre, cui ipsa nullíus diéi prætermissióne serviérat, et undè nóverat dispensári víctimam sanctam quâ delétum est chirógraphum contrárium nobis.

Oratio.

DEus mœréntium consolátor, et in te sperántium salus, qui beátæ Mónicæ pias lácrymas in conversióne fílii sui Augustíni misericórditer suscepisti; da nobis utriusque interventu peccáta nostra pœniténtiæ lácrymis elúere, et grátiæ tuæ idulgéntiam invenire: Per Dóminum nostrum.

Commem. de Cruce.

Die v.

In Festo

SANCTI THEODARDI,

Narbonensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi Pontificum. Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xiij. *Oratio*, Præsta, *infrà. Fit Commem de Cruce.*

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Bolland. et Gallia Christiana.

THeodardus in tractu Tolosáno nobilíssimis paréntibus ortus, in óppido scílicèt Montis-Auréoli, modò dicto Montis-Albáni, divínas humanasque lítteras à púero unà cum pietáte studiosíssimè cóluit. Doctrínæ suæ spécimen egrégium adhùc tantùm Subdiáconus dedisse fertur in collóquio quodam cum Judæis, qui in cœtu Episcopórum apud Tolósam hábito iníquiùs secum quotannis agi expostulábant. Hanc ígitur adolescentis virtútem admirátus Sigebónus, Metropolíta Narbonensis et Concílii præses, illum secum habére vóluit, et Archidiáconum Ecclésiæ suæ constítuit. Eo in múnere ómnibus suavitáte morum, modéstiâ,

summâ in Deum pietáte, et in egénos caritáte ac beneficéntiâ admiratióni fuit et amóri. Présbyter paulò post, licèt reluctans, ordinátus, Sigebóno tandèm successit. Suscepto Pontificátu, novus indè splendor virtútibus ejus accrévit, quippè qui magnâ sollicitúdine gregi fídei suæ commisso præfuit, et Ecclésiæ suæ jura aliarumque suæ Metrópoli subditárum acérrimè tutátus est.

Lectio iij.

Disciplínæ Ecclesiásticæ propugnátor, synodum ad Portum inter Magalonénsium Nemausensiumque fines coégit: ibi Selva Urgelitánæ sedis invásor et Hermenmírus in Gerundensem Epíscopum à Selva consecrátus anathémate perculsi sunt, et paulò post in synodo Urgelitána, ab omni Clericátûs órdine dejecti. Páuperum et afflictórum verè pater, Ecclesiásticos réditus, mox privátas facultátes erogávit; ipsam demùm sacram supelléctilem piè distraxit, et ipsa vasa Templi, tùm ad redimendos captívos à Saracénnis Septimániæ oram marítimam infestántibus, tùm ad depellendam famem quâ régio illa à triénnio opprimebátur. Demùm assíduis labóribus fessus, in gravem morbum incidit. Recuperandæ sanitátis causâ natále solum pétiit, ubì víribus defíciens sanctíssimè óbiit Calendis Maii, anno octingentésimo nonagésimo tértio. Sepultus est in monastério sancti Martíni, quod ab ejus sepulcro et miráculis, Theodardi nómine nuncupátum est, et in sedem Episcopálem póstea erectum à Joanne vigésimo secundo, sub Ecclésia Tolosána, quæ tunc primùm Metropolitána facta est.

Oratio.

Præsta, quæsumus, *omnípotens Deus*, ut beáti Theodardi Pontíficis festa venerantes, et fídei muniámur auxílio, et caritátis proficiámus exemplo: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

Fit. Commem. de Cruce.
VESPERÆ de sequenti.

Die vi.

In Festo Martyrii
SANCTI JOANNIS,
Apóstoli et Evangelistæ,
antè Portam Latínam.

Duplex-minus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi sub sola Ant. 1. f. Vocávi te, et dixi tibi: Servus meus es tu; confortávi te, et auxiliátus sum tibi, allelúia. *Is.* 41.

Capitulum. *Isaiæ 43.*

Hæc dicit Dóminus : Noli timére, quia redémi te ; meus es tu : cùm transíeris per aquas, tecum ero, et flúmina non opérient te : cùm ambulláveris in igne, non comburéris, et flamma non ardébit in te.

Hymnus.

Urbem Romúleam quis furor íncitat ?
Christi Discípulus Cæsare Júdice
Damnátus rápitur ; nil venerábilis
Frontis caníties movet.
In fervens ólei conjícitur mare :
Nil æstus nócuit, flamma sed hóspiti
Parcit blanda suo : ceu pugil úngitur,
Hinc et fórtior éxilit.
Edicto stériles pulsus in ínsulas,
Exul tunc sócio perfrúitur Deo :
Hìc ventúra videt, quæ cálamo notans
Sublustri nébulâ tegit.
Sic nos Christus amet, sic dóceat pati ;
Discamusque mori, simus ut et necis
Sacræ partícipes : non áliis patet
Cœlum conditiónibus.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini :
Hæc est certa fides, fóntibus è tuis
Quam divínitùs háusimus. Amen.

℣. Impinguasti in óleo caput meum : ℟. Et calix meus inébrians quàm præclárus est ! *Ps.* 22.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Jesus ait Jacóbo et Joanni : Cálicem quem ego bibo, bibétis ; et baptismo quo ego baptízor, baptizabímini, allelúia. *Marc.* 10.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. S. Theodardi, Ant. Sacerdótes. ℣. Salvum, *p.* xviij. *Oratio*, Præsta, *ut suprà. Deindè fit Commem. de Cruce.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Vos estis lux mundi : lúceat lux vestra coràm homínibus, allelúia. *Matth.* 5.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox speculatórum Sion : parávit Dóminus bráchium sanctum suum in óculis ómnium géntium, allelúia. *Is.* 52.

AD NOCTURNUM.

Invit. Deum qui convertit luctum suórum in gáudium, * Veníte, adorémus, allelúia. *Jerem.* 31.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus, Urbem Romúleam, *suprà.*

Super Psalmos de Feria,

Ant. sola. 8. c. Non ardébit in te flamma ; quia

ego Sanctus Israel, salvátor tuus: ego dilexi te, allelúia. *Is.* 43.

℣. Igne me examinásti, Dómine; ℟. Et non est inventa in me iníquitas. *Ps.* 16.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Nolíte timére: * Omnis qui confitébitur me coràm homínibus, confitébor et ego eum coràm Patre meo qui in cœlis est, allelúia, allelúia. ℣. Opera Dei revelláre et confitéri honorificum est: * Omnis. *Matth.* 10. *Tob.* 12.

Ex libro sancti Hierónymi Presbyteri, adversùs Joviniánum.

Lib. 1. *cap.* 14. *Lectio ij.*

JOannes unus ex discípulis, qui mínimus tráditur fuísse inter Apóstolos, et quem fides Christi vírginem repérerat, virgo permansit; et ídeò plus amátur à Dómino, et recumbit super pectus Jesu: et quod Petrus, qui uxórem habúerat, interrogáre non audet, illum rogat ut intérroget; et post resurrectiónem, nuntiante María Magdaléne quòd Dóminus resurrexisset, uterque cucurrit ad sepulcrum, sed ille prævénit. Cùmque essent in navi, et piscarentur in lacu Genésareth, Jesus stabat in líttore; nec sciébant Apóstoli quem vidérent: solus virgo vírginem agnoscit, et dicit Petro: Dóminus est.

℟. Stetit Jesus in líttore; non cognovérunt discípuli quia Jesus est. * Dixit discípulus ille quem diligébat Jesus, Petro: Dóminus est, allelúia, allelúia. ℣. Sapiéntia fácilè vidétur ab his qui díligunt eam. * Dixit. *Joan.* 21. *Sap.* 6.

Lectio iij.

EST Joannes, et Apóstolus, et Evangelista, et Prophéta: Apóstolus, quia scripsit ad Ecclésias ut magister: Evangelista, quia librum Evangélii cóndidit; quod, excepto Matthæo, álii ex duódecim Apóstoli non fecérunt: Prophéta, vidit enim in Patmos ínsula, in qua fúerat à Domitiáno príncipe ob Dómini martyrium relegátus, Apocalypsim infinita futurórum mystéria continentem. Refert autem Tertulliánus, quòd Romæ missus in ferventis ólei dólium, púrior et vegétior exíverit quàm intráverit.

℟. Liberasti me, Deus, secundùm multitúdinem misericórdiæ nóminis tui à pressúra flammæ quæ circúmdedit me. * Et † In médio ignis non *sum* æstuátus, allelúia, allelúia. ℣. Dóminus mihi ástitit, et

confortávit me, ut per me prædicátio impleátur; et liberátus sum de ore leónis, * Et. Glória. † In médio. *Eccli.* 51. 2. *Tim.* 4.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Paulò minùs consummavérunt me in terra; ℟. Ego autem non derelíqui mandáta tua. *Ps.* 118.

AD LAUDES.

Ant. EGo Joannes párticeps in tribulatióne, et regno, et patiéntia in Christo Jesu, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 1. a. Fui in ínsula Patmos propter verbum Dei, et testimónium Jesu, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 5. a. Audívi vocem magnam tanquàm tubæ, dicentis: Quod vides, scribe in libro; et mitte septem Ecclésiis, allelúia. *Apoc.* 1.

Ant. 7. a. Dixit mihi Angelus: Oportet te íterùm prophetáre géntibus, et pópulis, et linguis, et régibus multis, allelúia. *Apoc.* 10.

Ant. 6. F. Ego Joannes audívi et vidi hæc; et dicit mihi: Ne signáveris verba prophetíæ; tempus enim propè est, allelúia. *Apoc.* 22.

Capitulum. *Apoc.* 19.

CEcidi antè pedes Angeli, ut adorárem eum. Et dixit mihi: Vide ne féceris: conservus tuus sum, et fratrum tuórum habéntium testimónium Jesu: Deum adóra. Testimónium enim Jesu est Spíritus prophetíæ.

Hymnus.

JUssu tyranni pro fide
Pulsus, Joannes, éxulas:
Fertur volátu líbero
Mens celsa supra sídera.

Illìc revélat se tibi
Qui mórtuus vivit Deus,
Agnus salútis hóstia,
Et morte devictâ leo.

Arcána te vatem docet
Regni sui mystéria:
Pandit cruóre Mártyrum
Ubìque spargendam fidem.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

℣. In terra deserta appárui tibi, Deus meus, ℟. Ut vidérem virtútem tuam et glóriam tuam. *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 1. *D.* Dedit Jesus palàm fácere servis suis quæ oportet fíeri citò: et significávit mittens servo suo Joanni, qui testimónium perhíbuit verbo Dei, allelúia. *Apoc.* 1.

Oratio.

DEus, qui cónspicis quia nos úndiquè mala nostra perturbant; præsta, quæsumus, ut beáti Joannis Apóstoli tui et

Evangelistæ confessio gloriósa nos prótegat: Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. de Cruce.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Ego Joannes.

In ℟. *br.* ℣. Qui visus es * Apóstolis. 1. *Cor.* 15.

AD TERTIAM.

Ant. 1. a. Fui.

Capitulum. *Eccli.* 51.

Liberasti me de perditióne, et eripuisti me de témpore iníquo; propterèa confitébor, et laudem dicam tibi, et benedícam nómini Dómini.

℟. *br.* Loquébar de testimóniis tuis * in conspectu regum, * Allelúia, allelúia. Loquébar. ℣. Et non * confundébar, * Allelúia. Glória. Loquébar. *Ps.* 118.

℣. Ecce lábia mea non prohibébo: ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Audívi.

Capitulum. *Is.* 50.

Dominus érigit mihi aurem, ut áudiam quasi magistrum Dóminus Deus apéruit mihi aurem; ego autem non contradíco, retrorsùm non ábii.

℟. *br.* Audiam quid loquátur ín me * Dóminus Deus, * Allelúia, allelúia. Audiam. ℣. Quóniam loquétur pacem * in plebem suam, * Allelúia. Glória. Audiam. *Ps.* 84.

℣. Deus, docuisti me, et usquè nunc pronuntiábo mirabília tua, ℟. Et usquè in senectam et sénium. *Ps.* 70.

AD NONAM.

Ant. 6. F. Ego Joannes.

Capitulum. *Sap.* 7.

Quæcumque sunt absconsa et improvísa, dídici: ómnium enim ártifex dócuit me sapiéntia, est enim in illa spíritus intelligéntiæ sanctus.

℟. *br.* Introíbo * in poténtias Dómini, * Allelúia, allelúia. Introíbo. ℣. Usquè in altíssima * quæ fecisti magnália, * Allelúia. Glória. Introíbo. *Ps.* 70.

℣. Ecce veritátem dilexisti, Dómine; ℟. Incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestasti mihi *Ps.* 50.

VESPERÆ de sequenti.

Die vii.

In Translatione SANCTI STEPHANI, Protomartyris.

Duplex-majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feriâ; et sic in toto Officio.

Ant. 1. *D.* Convocantes duódecim multitúdinem discipulórum, dixérunt: Non est æquum nos derelínquere verbum Dei, et ministráre mensis, allelúia. *Act.* 6.

Ant. 2. D. Consideráte viros ex vobis boni testimónii septem, plenos

Spíritu sancto et sapiéntiâ, quos constituámus super hoc opus, allelúia. *Act.* 6.

Ant. 3. a. Elegérunt Stéphanum virum plenum fide et Spíritu sancto; et statuérunt eum antè conspectum Apostolórum, et orantes imposuérunt ei manus, allelúia. *Act.* 6.

Ant. 6. F. Stéphanus plenus grátia et fortitúdine, faciébat prodígia et signa magna in pópulo, allelúia. *Act.* 6.

Ant. 7. a. Surrexérunt quidam disputantes cum Stéphano, et non póterant resístere sapiéntiæ, et Spirítui qui loquebátur, allelúia. *Act.* 6.

Capitulum. *Jerem.* 18.

Dixérunt: Veníte, et percutiámus eum linguâ, et non attendámus ad universos sermónes ejus. Attende, Dómine, ad me, et audi vocem adversariórum meórum.

℟. Statuérunt falsos testes, qui dícerent: * Homo iste non cessat loqui verba adversùs locum sanctum, et legem, † Allelúia, allelúia. ℣. Adductis viris fíliis diáboli, fecérunt eos sedére contrà eum: at illi dixérunt contrà eum testimónium coràm multitúdine. * Homo. Glória Patri. † Allelúia, allelúia. *Act.* 6. 3. *Reg.* 21.

Hymnus.

O Qui tuo, dux Mártyrum,
Præfers corónam nómine,
Non de cadúcis flóribus
Tibi corónam néctimus.
Tuo cruenta sánguine
Quàm saxa fulgent púlchriùs!
Aptáta sacro vértici
Non sic micárent sídera.
Quot facta fronti vúlnera
Tot tela lucis émicant,
Et Angelo monstrat parem,
Quod prodit è vultu, jubar.
Tu prima Christo víctimæ
Vitam rependis víctima,
Primusque testis ænulo
Deum fatéris fúnere.
Tu primus ostensam tibi
Maris rubri sulcas viam:
Quot te sequentur Mártyrum
Quibus præis, exércitus!
Jesu, coróna Mártyris,
Quem stans ab alto réspicis,
Fac nos potenti grátiâ
Illùc sequi quò dux præit.
Amen.

℣. Confirmátum est cor ejus: ℟. Non commovébitur, donec despíciat inimícos suos. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. J. Intuentes Stéphanum omnes, qui sedébant in concílio, vidérunt fáciem ejus tanquàm

fáciem Angeli, allelúia. *Act.* 6.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Pro Commem. S. Joannis, Ant. In hoc cognóvimus caritátem Dei, quóniam ille ánimam suam pro nobis pósuit: et nos debémus pro frátribus ánimas pónere, allelúia. 1. *Joan.* 3.

℣. Nomen Dómini invocávi: ℟. Erípuit ánimam meam de morte. *Ps.* 114.

Oratio, Deus, qui cónspicis, *ut suprà. Deindè fit Commem. de Cruce.*

Ad Completorium, *ut infrà post II. Vesperas.*

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum quem vidit Stéphanus stantem à dextris Dei, * Veníte, adorémus, allelúia. *Act.* 7.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

QUid obstináta péctora
Verbo Dei resístitis?
Qui vos Deo plenus docet,
Hunc destinátis fúneri!
Omnes in unum sæviunt,
Saxis gravant truces manus:
Hunc párticeps Saulus necis
Per ómnium dextras petit.
Quid hoc? repentè pánditur
Stelláta cœli régia:
Ad déxteram Patris videt
Sublímè stantem Fílium.
Non déseris, dux, mílitem
Quem, Christe, spectans róboras;
Stas árbiter certáminis,
Futúrus ipse præmium.
Deo mori sub júdice
Pugnantis est victória:
Dùm grando saxórum pluit,
Nil sentit affixus polo.
Mens nempè largo vívidæ
Torrente lucis ébria,
Nil córporis memor sui,
Jam se beátis ínserit.
Jesu, coróna Mártyris,
Quem stans ab alto réspicis,
Fac nos potenti grátiâ
Illùc sequi quò dux præit.
Amen.

Ant. 2. D. Fervens spíritu loquebátur, et docébat diligenter ea quæ sunt Jesu, allelúia. *Act.* 18.

Ant. 6. F. Vehementer revincébat Judæos, ostendens per Scriptúras esse Christum Jesum, allelúia. *Act.* 18.

Ant. 8. G. Cùm esset Stéphanus plenus Spíritu sancto, intendens in cœlum, vidit Jesum stantem à dextris Dei, allelúia. *Act.* 7.

℣. Ad te levávi óculos meos, ℟. Qui hábitas in cœlis. *Ps.* 122.

Lectio j. de Scriptura occurrente; ex tribus fit una.

℟. Vidit Stéphanus glóriam Dei, et ait: * Ecce vídeo cœlos apertos, et Fílium hóminis stantem à dextris Dei, allelúia, allelúia. ℣. Ecce in cœlo testis meus, et cónscius meus in excelsis: * Ecce. *Act. 7. Job. 16.*

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Sermo 317. c. 1.

Lectio ij.

MArtyr Stéphanus, beátus et primus post Apóstolos ab Apóstolis Diáconus ordinátus, antè Apóstolos coronátus, illas terras passus illustrávit, istas mórtuus visitávit. Sed mórtuus non visitáret, nisi et mórtuus víveret. Exíguus pulvis tantum pópulum congregávit; cinis latet, benefícia patent. Cogitáte, caríssimi, quæ nobis Deus servet in regióne vivórum, qui tanta præstat de púlvere mortuórum. Caro sancti Stéphani per loca síngula diffamátur; sed fídei ejus méritum commendátur. Sic expectémus cónsequi temporália benefícia, ut eum imitando accípere mereámur ætérna. Quod nobis beátus Martyr imitandum in sua passióne propósuit, hoc atténdere, hoc crédere, hoc implére, verè est solémnia Mártyris celebráre.

℟. Lapidábant Stéphanum * Invocantem et dicentem: Dómine Jesu, súscipe spíritum meum, allelúia, allelúia. ℣. Eduxérunt eum extra civitátem, et lapídibus interfecérunt * Invocantem. *Act. 7. 3. Reg. 21.*

Lectio iij.

Serm. 323. c. 2.

SCiunt multi quanta mirácula per beatíssimum Mártyrem Stéphanum in hac civitáte fiant. Et audíte quod mirémini: Memória ejus antíqua ibi erat, et ipsa est ibi. Sed fortassè dicis: Corpus ejus nondùm apparúerat; memória ibi undè erat? Latet quidèm causa: sed quid ad nos fama pertúlerit, non tacébo caritáti vestræ. Quandò lapidabátur sanctus Stéphanus, áliqui étiam innocentes, et máximè de iis qui jam in Christum credíderant, circumstábant. Dícitur lapis venisse in cúbitum, et excussus indè venisse antè quemdam religiósum. Tulit illum, et servávit. Homo erat de navigántibus: sors navigantis áttulit illum ad littus Ancónæ, et revelátum est illi ibi debére repóni lápidem illum. Ille obedívit revelatióni, et fecit quod justum est; ex illo cœpit esse ibi memória sancti Stéphani. [Unus ex lapídibus quibus im-

petítus est et interfectus sanctus Protomartyr, Tolosæ asservátur in Eccléśia sancti Saturníni.]

℟. Curavérunt Stéphanum viri timoráti, * Et fecérunt planctum magnum super eum, † Allelúia, allelúia. ℣. Tulérunt fratrem suum, et sepelíerunt eum, *Et fecérunt. Glória. † Allelúia, allelúia. *Act.* 9. 1. *Mach.* 9.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedictus Dóminus, ℟. Quóniam mirificávit misericórdiam suam mihi. *Ps.* 30.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. HAEc dicit Dóminus: Ecce servus meus exaltábitur, et elevábitur, et sublímis erit valdè, allelúia. *Is.* 52.

Ant. 3. a. Implébitur benedictiónibus, et nomen illíus erit vivens in æternum, allelúia. *Eccl.* 37.

Ant. 2. D. Erunt relíquiæ *ejus in médio populórum* multórum quasi ros à Dómino, allelúia. *Mich.* 5.

Ant. 4. E. Ite.

Canticum. Is. 33.

Anima fidelis Deum videbit.

QUi ámbulat in justítiis, * et lóquitur veritátem;

Qui obtúrat aures suas ne áudiat sánguinem, * et claudit óculos suos ne vídeat malum:

Iste in excelsis habitábit, * munimenta saxórum sublímitas ejus.

Panis ei datus est, * aquæ ejus fidéles sunt.

Regem in decóre suo vidébunt óculi ejus, * cernent terram de longè.

Ant. Ite ad servum meum: servus meus orábit pro vobis; fáciem ejus suscípiam, allelúia. *Job* 42.

Ant. 5. F. Tunc aperientur óculi cæcórum, et aures surdórum patébunt: tunc sáliet sicut cervus claudus, et aperta erit lingua mutórum, allelúia. *Is.* 35.

Capitulum. *Is.* 66.

HAEc dicit Dóminus: Vidébitis, et gaudébit cor vestrum, et ossa vestra quasi herba germinábunt; et cognoscétur manus Dómini servis ejus.

Hymnus.

COnscende cœlum: jam datur
Christi pugil quiéscere;
*Quem roborantem sénse*ras,
Nunc te beantem cónspicis.
Dùm mens solúta vínculis
AEterna libat gáudia,
Sacri feruntur córporis
Terras in omnes pignora.
Tuo superba nómine
Erecta templa quot vides!
Jam totus orbis, quà patet,
Tuis resultat láudibus.
At quale surgit óssibus

Decus! micant altáribus;
Proni fidéles ósculis
Votisque súpplices colunt.
Audis precantes: jam redit
Claudo gradus, cæco dies;
Muto loquéla rédditur,
Et surdus éxcipit sonos.
Quin ipsa saxa quæ tuo
Sunt purpuráta sánguine,
AEgris medentur, et malos
Torquent fugantque spíritus.
Jesu, coróna Mártyris,
Quem stans ab alto réspicis,
Fac nos potenti grátiâ,
Illùc sequi quò dux præit.
Amen.

℣. Omnia ossa mea dicent: ℟. Dómine, quis símilis tibi? *Ps.* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Cùm te consumptum putáveris, oriéris ut lúcifer: requiesces, et deprecabuntur fáciem tuam plúrimi, allelúia. *Job* 11.

Oratio.

DEus, qui beátum Protomártyrem Stéphanum torrente voluptátis tuæ inébrias in cœlis, et innúmeris in terris decóras miráculis; da nobis in Translatióne sacri ejus pígnoris exultántibus, ut te glorificantes et portantes in córpore nostro, partem cum ipso in beáta resurrectióne habére mereámur: Per Dóminum nostrum.

Fit Commem. de Cruce.

AD PRIMAM.

Ant. 8. G. Hæc dicit Dominus.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis * fidélis et verus. *Apoc.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 3. a. Implébitur.

Capitulum. *Eccli.* 44.

GLória justórum non derelinquétur: córpora ipsórum in pace sepulta sunt, et nomen eórum vivit in generatiónem et generatiónem.

℟. *br.* In memória æterna * erit justus, * Allelúia, allelúia. In memória. ℣. Ab auditióne mala * non timébit, * Allelúia. Glória. In memória. *Ps.* 111.

℣. Gloriabuntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum, Dómine; ℟. Quóniam tu benedíces justo. *Ps.* 5.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Eruntrelíquiæ ejus.

Capitulum. *Is.* 58.

REquiem tibi dabit Dóminus semper, et implébit splendóribus ánimam tuam, et ossa tua liberábit; et eris quasi hortus irríguus, et sicut fons aquárum, cujus non defícient aquæ.

℟. *br.* Totâ die * benedícent ei, * Allelúia, allelúia. Totâ die. ℣. Omnes gentes * magnificábunt eum, * Allelúia. Glória. Totâ die. *Ps.* 71.

℣. Dabis eum in benedictiónem, ℟. In séculum séculi. *Ps.* 20.

AD NONAM.

Ant. 5. F. Tunc aperientur.

Capitulum. *Eccli.* 48.

IN diébus suis non pertímuit príncipem, et poténtiâ nemo vicit illum, nec superávit illum verbum áliquod; et mórtuum prophetávit corpus ejus.

℟. *br.* Mementóte mirabílium ejus, * quæ fecit, * Allelúia, allelúia. Mementóte. ℣. Prodígia ejus, * et judícia oris ejus, * Allelúia. Glória. Mementóte. *Ps.* 104.

℣. Ecce sic benedicétur homo, ℟. Qui timet Dóminum. *Ps.* 127.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. a. Dilectus Deo et homínibus, cujus memória in benedictióne est, allelúia. *Eccli.* 45.

Ant. 2. D. Símilem illum fecit Dóminus in glória sanctórum, et glorificávit illum coràm pópulo suo, allelúia. *Eccli.* 45.

Ant. 6. F. Ossa ipsíus visitáta sunt, et post mortem prophetavérunt, allelúia. *Eccli.* 49.

Ant. 4. E. Concurrébat multitúdo afferentes ægros et vexátos à spirítibus immundis, qui curabantur omnes, allelúia. *Act.* 5.

Ant. 5. C. Super lánguidos deferebantur à córpore ejus sudária, et recedébant ab eis languóres, allelúia. *Act.* 19.

Capitulum. 1. *Paral.* 17.

DOmine, propter fámulum tuum, juxtà cor tuum fecisti omnem magnificéntiam hanc, et nota esse voluisti universa magnália: Dómine, non est símilis tuî.

Hymnus, Conscende cœlum, *ut suprà ad Laudes.*

℣. Magna est glória ejus ℟. In salutári tuo, *Dómine. Ps.* 20.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Nos et terra nostra tuî érimus; salus nostra in manu tua est: respíciat nos Dóminus noster, allelúia. *Genes.* 47.

Oratio, *ut suprà ad Laudes.*

Fit Commem. S. Orientii, Episcopi. Ant. Elégit. ℣. Beátus, *ut in Communi Pontificum, p.* xiv. *Oratio*, Deus, qui, *infrà. Deindè de Cruce.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, nec pavébit, quóniam ipse est spes ejus, allelúia. *Eccli.* 34.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Timentis Dóminum, beáta est ánima ejus, allelúia. *Eccli.* 34.

Die viii.

In Festo

SANCTI ORIENTII,

Auscitáni Epíscopi.

Semiduplex.

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Bollandum et Labbæum, et ex Gall. Christ.

ORiéntius in Hispánia natus, cùm in Novempopulániam venisset, mórtuo Ursiniáno Epíscopo Ausciensi, divíno mónitu ipsi suffectus est. Plúrimos in illis regiónibus ab idolórum cultu ad Christi fidem adduxit. Multos étiam quos ímpius Arii error decéperat, Eccléśiæ restítuit. Cum áliis Epíscopis cathólico dógmati addictis, legatiónem ad Aétium Romanórum ducem, suscépit, ut inter eum et Theodorícum Visigothórum regem, tunc Aquitániæ imperantem, pax sancirétur, Ausciis obdormívit in Dómino, magnam sanctitátis suæ relinquens opiniónem, non Auscitánis tantùm, sed et vicínis pópulis, Tolosánis præsertim, quod dùm Tolósæ morarétur anno quadringentésimo trigésimo nono, précibus et méritis de Littório et ejus exércitu victóres efféccrat.

Lectio iij.

SUper sancti Præsulis túmulum Ecclésia erecta fuit cum cœnóbio quod mónachis Cluniacénsibus tráditum est incolendum. Ibi ejus relíquiæ summâ reveréntiâ habentur. Pars eárum anno quinquagésimo quarto suprà millésimum trecentésimum urbi Tolosánæ concessa est; ubi religiósè fuit asservàta in Ecclésia sancti Pontíficis nómine insignita, donec ineunte anno millésimo septingentésimo septuagésimo primo, in sancti Saturníni Basílicam transláta solémniter fuit. Nullum est ferè Martyológium, quod de ea honorífice non memoréetur: pléraque autem illum réferunt die primâ Maii, quæ dies mortis ejus reputátur.

Oratio.

DEus, qui beátum Oriéntium famíliæ tuæ dignum contulisti Pastórem; da nobis in ejus solemnitáte exultantibus patrocíniis ipsíus adjuvári; ut ab omni vitiórum labe mundáti, mereámur in cœléstibus cum eo perénniter gloriári: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum.

℟. Amen.

Fit Commem. de Cruce.

VESPERÆ de sequenti, cum Commem. præcedentis et de Cruce.

Die ix.
In Festo
SANCTI GREGORII
Nazianzeni,
Constantinopolitáni Epíscopi et Ecclésiæ Doct.
Duplex-majus.
Omnia de Communi Doctorum, additis quæ sequuntur.
Oratio, Omnípotens, *p.* xxij.

Lectio ij.
Ex Scriptis ejus et veteribus Historiæ Ecclesiasticæ Scriptoribus.

Gregórius, ob singulárem divinárum litterárum sciéntiam Theólogus appellátus, Arianzi in Cappadócia secunda natus est, Gregório patre qui Nazianzénæ Ecclésiæ Epíscopus fuit, et Nonnâ matre quæ nondùm in lucem éditum Deo consecrávit. Adolescens, Cæsaréam primùm, deindè Alexándriam, hinc Athénas, dicendi stúdio, perrexit; ubì amicítiam íniit cum Basílio, et ab Athenién*sibus eloquéntiæ* professor est designátus. In pátriam reversus anno ætátis trigésimo, baptizátus est. Tùm Présbyter à patre, invítus licèt, creátus; mox, ne ab eódem Epíscopus consecrarétur, fugit in Ponti solitúdinem, ubì cum Basílio monásticæ vitæ institúta cóndidit. Imperante Juliáno, Nazianzum venit, ubì patrem nonagenárium, *qui* deceptus ab Ariánis confessióni Ariminensi subscrípserat, adduxit ut subscriptiónem revocáret, eumque Mónachis et magnæ gregis parti quæ ab ipso descíverat, reconciliávit. Sasimórum Ecclésiæ à Basílio præfectus, ne causa esset dissídii Basílium inter et Anthimum Tyanensem Epíscopum de Sasimórum óppido, Episcopátu cessit; et postquàm aliquándiù in Nosocómio ægrótis ministrasset, Nazianzum in auxílium patris eâ conditióne venit, ut illo vitâ functo recéderet.

Lectio iij.

Constantinópolim ad restaurandam hujus civitátis Ecclésiam missus, Ariános et Apollinaristas expugnávit: multisque ab hærési ad fidem revocátis, lapídibus ob fidem Trinitátis appetítus, orat pro persecutóribus, et ut seditiósus trahitur ad judícium, sed absólvitur. Tantis perfectum labóribus Petrus Alexandrínus Constantinopolitanórum Epíscopum per epístolas instítuit: at paulò post, mutáto consílio, ad eam sedem Máximum Cynicum Clero et plebe repugnántibus, evexit. Convocátâ deindè Constantinopoli-

tánâ Synodo, Máximus dejícitur; Gregórius verò confirmátur óperâ Melétii Antiochéni antè adventum Timóthei Alexandríni, et Episcopórum AEgypti, aliorumque ex Macedónia: qui cùm adessent, negarentque citra suum consensum Constantinópoli dari Epíscopum potuisse, Gregórius in Concílio stúdio pacis se ábdicans, dixit: Si vobis ullo modo dissídii causa sum, Jonam Prophétam vitæ integritáte non súpero, projícite me in mare, et hæ tumúltuum procellæ conquiescent. Post hæc à Synodo discédens, cùm Nectárius ei substitútus esset, Arianzum se recépit: undè Cæsaréam profectus, in laudem Basílii nuper defuncti oratiónem fúnebrem hábuit. Dehinc Nazianzum Præsule orbátam aliquándiù administrávit; eíque Ecclésiæ hæresi expurgátæ præficiendum curávit Eulálium. Rus deindè secessit, ubi Mónachi vitam agens, gravíssimas carnis tentatiónes oratiónibus, jejúniis ac vigíliis superávit. Demùm, Theodósio imperante, decessit; multis super ægros et energúmenos patrátis in vita miráculis.

Oratio, Omnípotens, *in Comm. Doct. p.* xxij.

Fit Commem. de Cruce.

Die xi.

In Festo

SANCTI MAMERTI,

Viennensis Epíscopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi Pontificum. Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xiij. *Orat.* Clamantes, *infrà.*

Fit Commem. de Cruce.

Lectio ij.

Ex Avito Viennensi, Sidonio Apollin. et Greg. Turon.

MAmertus Hílari Papæ tempóribus circà annum quadringentésimum sexagésimum secundum Viennensis Epíscopus, ipsâ resurrectiónis Domínicæ vigíliâ, deflagránte regális palátii arce, cùm cives facultátibus suis domibusque metuentes ex Ecclésia discessissent, ipse solus in ea remansit, et lácrymis et oratiónibus incéndium extínguere méruit. Sed jam ánteà ferè per anni spátium frequentes terræ motus plures ejusdem civitátis domos et basílicas concússerant, insóliti quoque sónitus nocturni, et lupi, ursi, et cervi per urbem oberrantes exitiále quiddam ac ferále minitabantur. Quæ flagella ut avérteret, eâdem nocte, cívibus post extinctum incéndium ad Ec-

clésiam reversis, ánimo concépit institúere Litánias usitátis sanctióres. Has pósteà indixit tríduo antè Ascensiónem celebrandas in jejúniis, compunctióne cordis et eleemósynis, ad quas universis fidélibus concurréntibus, coorta cessávit calámitas.

Lectio iij.

EAs supplicatiónes, non quidèm à Mamerto primùm institútas, sed tantùm collapsâ disciplínâ reformátas, post Adónem testátur Sidónius in epístola ad Aprum. Quarum, inquit, nobis solemnitátem primus Mamertus pater et póntifex reverendíssimo exemplo, utilíssimo experimento, invénit, instítuit, invexit. Erant quidèm priùs (quod salvâ fídei pace sit dictum) vagæ, tepentes, infrequentesque, utquę sic díxerim, oscitabundæ supplicatiónes, quæ sæpè interpellántium prandiórum obícibus hebetabantur, máximè aut imbres aut serenitátem deprecatúræ. In his autem quas suprà dictus summus Sacerdos nobis et prótulit, páriter et cóntulit, jejunátur, orátur, psállitur, fletur. Confestim hujúsmodi usum non Gallos solùm, sed universam quoque Eclésiam recepisse docent sanctus Avítus Viennensis et Sidónius epístolâ ad ipsum Mamertum. Totâ porrò Gálliâ indictæ et observátæ sunt decréto Concílii Aurelianensis primi: easque Roma ipsa Leónis tértii auctoritáte amplexa est.

Oratio.

CLamantes ad te, quæsumus, Dómine, dignanter exaudi; ut sicut ad preces beáti Pontíficis tui Mamerti pópulo in afflictióne pósito pepercisti, ita et nobis ejus intercessióne in omni tribulatióne succurras: Per.

Fit Commem. de Cruce.

AD VESP. fit à Capítulo de sequenti, cum Commem. præc. et de Cruce.

Die xii.

In Festo

SANCTI PACHOMII, Tabennæ in Thebáïde Abbátis.

Semiduplex.

Oratio, Da nobis, quæsumus, *in Communi*, *p.* xxviij, *cum Commem. de Cruce.*

Lectio ij.

Ex vita ejus per Tabennensem Monachum, apud Bollandum.

PAchómius in Thebáïde natus, parentes idolólatras hábuit. Militiæ, invítus licèt, sub Diocletiáno nomen dedit. Christianórum erga mílites benéficâ caritáte motus,

Christi fidem et baptismum suscépit, et Palæmonis disciplínæ se trádidit, ut cum eo vitam anachoréticam ágeret. Morabantur simul, texébant cilícia, et laborábant mánibus suis, vigíliis et contínuis ferè jejúniis corpus affligébant. Pachómius legendis Scriptúris assíduus, eas memóriter dídicit. In vico Tabennensi habitatóribus vácuo Monastérium cóndidit, Regulamque ab Angelo accépit, ad quam discípulos institúeret. Per quíndecim annos stans, et in dorsum quidèm paríeti reclínans, somnum cœpit.

Lectio iij.

OCto monastéria Mónachis undiquè ad illum accurréntibus ædificávit, præcípiens eis, ut habérent moderátum cibum, vilíssimam vestem, somnum étiam competéntem. Validióribus validióra ópera, infirmióribus levióra imponébat. In solemnitátibus ex vicínis locis Presbyteros advocábat, qui sacra perágerent, et discípulis, sibíque corpus et sánguinem Christi Dómini ministrárent. Nullum enim inter Mónachos qui clericátûs offício fungerétur admittébat. Construxit étiam monastérium, in quo Vírgines Deo dicátæ Mónachos æmulabantur, prævià et imperante ipsíus soróre. Pachómius tandèm labóribus et áspero vivendi génere confectus, ánimam Deo réddidit circà annum Christi trecentésimum quadragésimum octávum vel nonum.

Commem. de Cruce; et sic ad Vesperas.

Die xvi.

In Festo

SANCTI GERMERII,

Tolosáni Epíscopi.

Duplex-minus.

Omnia de Communi Pontificum, additis quæ sequuntur. Oratio, Omnípotens, *infrà, cum Commem. de Cruce.*

Lectio ij.

Ex Pretiosa ap. Bolland. et Catal. SS.

GErmérius à puerítia sanctitátis futúræ magna indícia præbuit. In Subdiáconum et deindè in Diáconum ordinátus, ómnium virtútum refulsit splendóre, vigíliis, jejúniis, eleemósynis, et oratiónibus perpétuò intentus. Nutu divíno Epíscopus Tolosánus Arisítæ, quæ ad confínia Gálliæ Narbonensis olim fuit Episcopális sedes, consecrátus est. Cùm verò indè Tolósam reverterétur, à Clodóveo primo, Francórum rege, in his pár-

tibus tunc degente, accersítus est et honorificentíssimè exceptus, et ab eódem pretiósis munéribus magnóque fundo donátus.

Lectio iij.

PLúribus miráculis cláruit; idololátriæ relíquias subvertit. Ecclésiam in honórem sancti Saturnini dícitur construxisse et dicavisse. Sacrum ejus corpus in véteri Ecclésia prioráli ejusdem nóminis, Abbáti Lesatensi súbdita, olim delítuit: ut ex chartulário visitatiónis hujus Ecclésiæ anno millésimo quadringentésimo séptimo à Guillelmo Abbáte Lesatensi peractæ appáret. Indè verò ejus relíquiæ in Ecclésiam parochiálem de Murello diœcésis Tolosánæ translátæ sunt, ubi religiósè asservantur. Nonnullæ étiam ejus reliquiárum partes, capsâ argénteâ inclúsæ, Tolósæ habentur in parochiáli beátæ Maríæ Dealbátæ Ecclésia, et in solémnibus hujusce Ecclésiæ processiónibus solent circumferri.

Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui beátum Germérium antístitem pópulo tuo præesse, et quibus præerat, verbo et exemplo prodesse voluisti; eódem intercedente, pástores Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi commissis dírige in viam salútis æternæ, ut omnes, te donante, tibi plácita cúpiant, et totâ virtúte perfíciant: Per Dóminum.

Commemor. de Cruce.

DIE XIX.

In Festo

S. PETRI CŒLESTINI, Papæ, Congregatiónis Cœlestin. Institutóris.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi Pontificum.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xiij. *Oratio*, Deus, qui pópulis, *p.* xvj, *cum Commem. de Cruce.*

Lectio ij.

Ex Jacobo Gaëtano et Petro de Alliaco apud Bolland.

CŒlestínus quintus, Petrus de Muróne antè Pontificátum appellátus, piis paréntibus ex Apúlia oriundus, à téneris annis deserta pétiit. Eremíta sacerdótium suscépit Romæ: moxque monásticam vitam ingressus, sub régula sancti Benedicti vota professus est. Deindè cum superiórum permissu in montem Murónem secessit; undè in montem Magellum pósteà tránsiit. Tanta fuit ejus vitæ aspéritas, ut dies ferè noctesque ánimum oratiónibus et legendo Psal-

tério inténderet; et jejúniis, labóre mánuum ac cilício, adhíbitâ étiam caténâ férreâ, corpus domáret. Cùmque multi ad eum, tantæ sanctitátis famâ permóti, confluérent, Congregatiónem Cœlestinórum sub régula sancti Benedicti, statútis étiam arctióribus ádditis, instítuit.

Lectio iij.

POst mortem Nicolái quarti, cùm Sedes apostólica biénnio et ámpliùs vacasset, ad Pontificátum promótus est. Hoc núntio ita perculsus fuit, ut jam fugam cogitáret; sed præsulum et ipsórum regum précibus victus Pontifícium recépit. Aquilæ magno concursu consecrátio ejus facta est; undè Neápolim venit: sed difficílibus hujus sublímis dignitátis munéribus se ímparem exístimans, post sex círciter menses eam abdicávit, ut rerum divinárum contemplatióni libériùs vacáret. Cùmque deserta repéteret, deténtus et in custódiam missus, patiéntiæ corónam felíci morte proméruit, anno ætátis octogésimo quarto: quem miráculis conspícuum Clemens quintus Sanctórum número ascripsit.

Commemor. de Cruce.

VESPERÆ de sequenti, cum Comm. præcedentis, et de Cruce.

Die xx.

In Festo

SANCTI HILARII,

Tolosáni Epíscopi.

Duplex-minus.

Oratio, Omnípotens, *infrà.*

Lectio ij.

Ex vita S. Saturnini et ex Traditione Eccl. Tolosanæ.

HIlárius Ecclésiæ Tolosánæ tértius à beáto Saturníno præfuisse tráditur. Hujus sancti Mártyris túmulum eò usquè minùs decenter hábitum, extructo désuper oratório celebriórem réddidit. Cétera quæ in vita gessit, témporum injúriâ vel hóminum negligéntiâ intercidérunt. Sola apud pósteros superstes mansit sanctitátis ejus memória, et propagáta público Ecclésiæ cultu veneratio, cum reliquiis córporis quæ in basílica sancti Saturníni cónditæ summa cívium religióne celebrantur.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 46. de Pastoribus, c. 1.

Lectio iij.

NOs quos in isto loco, de quo periculósa rátio rédditur, Dóminus, secundùm dignatiónem

suam, non secundùm méritum nostrum, constítuit, habémus duo quædam; unum, quòd Christiáni sumus; álterum, quòd præpósiti sumus. Illud quòd Christiáni sumus, propter nos est: álterum, quòd Præpósiti sumus, propter vos est. In eo quòd Christiáni sumus, atténditur utílitas nostra; in eo quòd Præpósiti sumus, non nisi vestra. Cùm Præpósiti ad hoc sint, ut his qui subjecti sunt, cónsulant; non in eo quòd præsunt, omnínò utilitátem suam attendant, sed eórum quibus ministrant. Quisquis ita præpósitus est, ut in eo quòd præpósitus est gáudeat, et honórem suum quærat, et cómmoda sua sola respíciat, se pascit, non oves.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui beátum Hilárium Pontíficem nobis æternæ salútis dedísti ministrum; quæsumus, ut, ejus suffragántibus méritis, pietátis tuæ grátiam consequámur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sécula, etc.

Fit Commem. de Cruce.

Die xxiv.
In Festo
S. FRANCISCI REGIS, Presbyteri.
Simplex.

Oratio, Dómine Deus, *in Communi Justorum Presbyterorum, p.* xxxvj, *cum Commemoratione de Cruce.*

Lectio iij.
Ex vita ejus per suos scripta.

JOannes Franciscus Regis nóbili génere, propè Carcassónam natus, in oppídulo Narbonensis Galliæ, cui nomen Fons-coopertus, exímiæ sanctitátis à téneris annis indícia præbuit. Societátem Jesu ingressus Tolósæ anno ætátis décimo nono, ómnibus excélluit vitæ religiósæ virtútibus. Absolútis stúdiis totum se procurandæ animárum salúti pénitùs devóvit. Velaunórum et Forénsium montes, et ingentes Helviórum tractus, eórumque colónos barbárie intractábiles suscépit excolendos, eo successu, ut innumerábiles hómines aut Calviniánâ lue infectos, aut pérditis móribus corruptos, ad fidem cathólicam, et ad christiánam pietátem tradúxerit. Campéstribus missiónibus hiberno témpore perfunctus, æstívo revertebátur

revertebátur Anícium ; ibique per Nosocómia in ægrotórum ministériis, sustentandisque paupéribus strénuam exhibébat óperam. Grassante peste, infirmos eo morbo laborantes sédulò invísens, ardenti caritáte reficiébat. Erga álios blandus, in se ipse sæviébat acérrimè. Somnum humi carpens, semper abstémius, vili cibo víctitans, divino amóre sic erat incensus, ut illum unum spiráre, loqui, cogitáre viderétur. Tandèm miráculis clarus, in Viennensis diœcésis pago, cui nomen est Lalovescus, spíritum Creatóri réddidit anno millésimo sexcentésimo quadragésimo, vitæ suæ quadragésimo quarto.

Commem. de Cruce.

Die xxviii.

In Festo

SANCTI GUILLELMI, Aquitániæ Ducis, Cómitis Tolosáni, demùm Mónachi.

Semiduplex.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Quid prodest, *p.* xxv, *in Communi SS. Monachorum. Oratio*, Da nobis, *infrà.*

Fit Comm. S. Germani, Parisiensis Episc. Ant. Elégit. ℣. Beátus, *p.* xiv. *Oratio*, Deus, Sanctórum tuórum, *infrà. Deindè de Cruce.*

Lectio ij.

Ex vita ejus apud Mabillonium et Bollandum.

Guillelmus, patre Theodoríco Cómite et matre Abdóna natus, sub Cárolo Magno aulæ militiæque mancipátus, primæ cohortis sortítus est principátum. Deindè, cùm in tractandis rebus bélicis egrégiam sibi laudem comparasset, ab eódem Imperatóre, Aquitániæ dux, Comesque Tolosánus renuntiátus est. Tùm, victis sæpiùs bárbaris, dilatatóque império Christiáno, et pace constitútâ, sub disciplína sancti Benedicti Anianensis, totum se dedit opéribus justítiæ, pietátis ac misericórdiæ. Nec multò post monastérium ædificári curávit in valle Gellonensi Diœcésis Lodovensis, scópulis et móntibus aspérrimâ, quod nunc sancti Guillelmi in erémo nuncupátur. In aulam póstea ab Imperatóre vocátus, hinc brevi discedendi licéntiam impetrávit ; pergensque ad sanctum Benedictum, moram nullam fíeri passus, hábitu monacháli indúitur in Gellonensi monastério, quod quidèm jam ánteà amplis à se redítibus donátum fúerat. Ibi ómnium deinceps virtútum splendóre, ac po-

tissimùm humilitátis laude antecélluit; contínuè vacans oratióni, jejúniis impénsiùs fávens, ac sæpè noctes sólitus insomnes dúcere. Demùm méritis plenus, prænuntiáto mortis die, obdormívit in Dómino, quinto Calendas Júnii, anno octingentésimo duodécimo. Ejus corpus in oratório sancti Michaélis quod ipse construxerat, primò sepultum, deindè in majórem monastérii Gellonensis basílicam translátum, sub altári cónditum est, ubi étiamnùm quiescit.

De sancto Germano, Lectio iij. Ex Venant. Fortunato Pict. Episc. secul. 1. *Bened.*

GErmánus apud AEduos natus, Présbyter primùm, et monastérii sancti *Symphoriáni AEduensis* Abbas, morum sanctitáte ad Episcopátum Parisiensis Ecclésiæ assumptus est. Nihil ibi remísit de vitæ austeritáte, quam in monastério égerat. Mira erat ejus in páuperes, máximè verò in servos captivosque redimendos, beneficéntia, et Childeberto Regi tàm probáta, ut ex régio ærário ad pias largitiónes ingentem ei pecúniam subministráret. Caribertum unum è Francis Régibus, qui uxóris sorórem dúxerat, sacris interdixit. Sigebertum per lítteras à cæde Chilperíci fratris deterrére conátus est, et suis mónitis reluctantem brevì moritúrum prædixit. In Synodo Bituricensi plúrimos Judæos Christo lucrátus est. Sedit in Concílio Parisiensi tértio et quarto, et Turonensi secundo. Aliquot antè tránsitum diébus hæc verba, Quinto Kalendas Júnias, ad lectum suum scribi vóluit; et hac ipsâ die óbiit.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, beátum Confessórem tuum Guillelmum imitári; ut seculáribus expediti negótiis, donis cœléstibus, te largiente, ditémur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, etc.

Pro Commemoratione sancti Germani. Ant. Ego sum. ℣. Elégit, *p.* xvj.

Oratio.

DEus, Sanctórum tuórum splendor mirábilis, qui hunc diem beáti Germáni Pontíficis depositióne consecrasti; da Ecclésiæ tuæ in ejus natalítio exultanti, ut apud misericórdiam tuam, exemplis ejus protegátur et méritis: Per Christum Dóminum, etc.

Posteà Comm. de Cruce.

AD II. VESPERAS, fit Commemoratio de Cruce.

Die xxxi.

In Festo

SANCTI SYLVII,

Tolosáni Epíscopi.

Duplex-minus.

Omnia ut in Communi Pontificum, additis quæ sequuntur. Oratio, Deus, qui nos beáti, *infrà.*

Fit Commem de Cruce.

Lectio ij.

Ex Ecclesiæ Tolosanæ Traditione.

CUm è Biteriensi synodo Rhodánius Tolosánus Antistes, Saturníni Arelatensis factióne, unà cum sancto Hilário Pictaviensi, in Phrygiam relegátus fuisset, plúribus annis Ecclésia Tolosána pastóre viduáta remansit. Rhodánio autem in exílio defuncto, in locum Confessóris Christi, unánimi cleri et pópuli consensu suffectus est Sylvius. Is prædecessórum suórum vestígiis insistens, fídei cathólicæ defensórem acérrimum se exhíbuit. Infidéles ab idolórum cultu avértere ardenti stúdio, felicíque successu allaborávit. De extruenda basílica, in qua honorificéntiùs collocarentur sancti Saturníni primi Tolosáni Epíscopi relíquiæ cógitans, morte præventus, opus consummáre non pótuit: fundamenta tamen jecisse dícitur, ipsamque ex parte ædificasse. Cétera quæ Episcopátum ejus illustrárunt gesta, ad nos usquè non pervenérunt. Sanctitáte célebris óbiit initio quinti séculi. Corpus ejus plúrimis post séculis in Ecclésia sancti Saturníni inventum, ibidèm religiosíssimè asservátur.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

De Offic. Episc. ad Henricum Senonens. c. 2.

Lectio iij.

HOnorificábitis ministérium vestrum, non cultu véstium, non equórum fastu, non amplis ædifíciis, sed ornátis móribus, stúdiis spirituálibus, opéribus bonis. Quàm multi áliter! Cérnitur in nonnullis Sacerdótibus véstium cultus plúrimus, virtútum aut nullus aut exíguus. Non Christi stígmata sunt hæc, quæ isti Mártyrum exemplo circúmferant in córpore suo. Verùm tu, Sacerdos Dei altíssimi, cui ex his placére gestis, mundo, an Deo? Si mundo, cur Sacerdos? Si Deo, cur qualis pópulus, talis et Sacerdos? Nam si placére vis mundo, quid tibi prodest

Sacerdótium? Nec enim potes duóbus dóminis servíre. Volens ítaque placére homínibus, Deo non places: si non places, non placas. Cur ergò, ut dixi, Sacerdos? Si verò placére intendis, non mundo, sed Deo; cur qualis pópulus, talis et Sacerdos? Enim verò si Sacerdos pastor est, et pópulus oves; dignumne est ut in nullo appáreat óvibus pastor dissímilis?

Oratio.

DEus, qui nos beáti Pontíficis Sylvii ánnuâ solemnitáte lætíficas, concéde propítius, ut ejus qui tibi plácuit, exemplis informémur, et intercessiónibus adjuvémur: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula, etc.

Fit Commem. de Cruce; et sic ad Vesperas.

FESTA JUNII.

Die ii.

In Festo SS. Mártyrum POTHINI, Episcopi, Blandinæ, Vírginis, et Sociórum Mart. Lugdunensium.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, additis quæ sequuntur.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Venit hora, *p.* vij. *Oratio*, Mártyrum, *infrà.*

Fit Commem. SS. Marcellini et Petri, Martyrum. Ant. Beáti. ℣. Multæ, *p.* x. *Oratio*, Da nobis, *infrà.*

Deindè Commemor. de Cruce.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

Ex Epístola Ecclesiárum Vienuensis et Lugdunensis, ad Ecclésias Asiæ et Phrygiæ.

Euseb. Hist. Eccles. l. 5. *c.* 1.

Lectio ij.

BEatíssimus Pothínus, Ecclésiæ Lugdunensis Episcopus nonagenário major, ob córporis infirmitátem vix spíritum trahens, sed præ cupiditáte martyrii mirâ alacritáte ánimi firmátus, ad tribúnal trahebátur. Quò perlátus prosequéntibus ipsum Magistrátibus civitátis, et universâ plebe váriis eum clamóribus impetente, tanquàm ipse Christus esset, egrégium édidit testimónium. Interrogátus à Præside quis-

nam esset Christianórum Deus, respondit: Si dignus fúeris, cognosces. Post hæc inhumánè raptátus, et innúmeris plagis affectus est; cùm ii quidèm qui própiùs astábant, cálcibus et pugnis illum contumeliósè appéterent; qui verò lóngiùs distábant, quidquid ad manum erat, in ipsum conjícerent, omnes dénique gravíssimi piáculi reos se existimárent, nisi pro sua quisque parte ei petulanter insultárent. Quippè hoc modo injúriam deórum suórum ultúros se arbitrabantur. Exindè vix adhùc spirans, in cárcerem projectus est; tandèmque post bíduum ánimam exhalávit. Matúrus verò neóphytus, et Sanctus Diáconus Viennensis cum Blandína ancilla et Attalo, ducti sunt ad béstias in amphitheátrum. Et Matúrus quidèm ac Sanctus consuéta illìc flagrórum vérbera pertulérunt, et bestiárum ipsos trahéntium morsus, ipsam postrémò férream cáthedram; cui superpósita Mártyrum membra cùm torrerentur, illórum nares molestíssimus nidor implébat. Hi ergò máximo certámine perfuncti, tandèm jugulàti sunt. Blandína autem ad palum suspensa, béstiis objecta est. Quæ cùm in crucis spéciem suspensa cerneretur, Deóque intentíssimè supplicáret, máximam alacritátem addébat certántibus; quippè qui sub soróris persóna cérnerent illum qui pro ipsis crucifixus est. Cùmque nulla tunc béstia corpus ejus attigisset, depósita ex stípite, rursùs in cárcerem conjícitur, in áliud certámen reservàta.

Lectio iij.

ATtalus quoque cùm per amphitheátrum circumducerétur, præcedente eum tabellâ, in qua Latíno sermóne scriptum erat: Hic est Attalus Christiánus; Præses postquàm civem Románum eum esse cómperit, redúci in custódiam jubet, lítteris ad Cæsarem datis de his qui inclúsi tenebantur. Ineunte ígitur solemni apud nos mercátu, Præses addúci jubet Mártyres ad tribúnal, tanquàm in theatráli pompa eos pópuli ostentans. Cùmque illos dénuò interrogasset, quicumque cives Románi reperti sunt, cápite truncávit; réliquos trádidit béstiis. Céterùm ingens glória accessit Christo per eos qui priùs quidèm negáverant, tunc verò confitebantur fidem. Quibus exámini subjectis,

Alexander natióne Phryx, professióne médicus, plures jam annos morátus in Gállïis, cùm illos ad fídei confessiónem nútibus hortarétur, cunctis qui tribúnal circúmdabant, tanquàm partúriens videbátur. Instans íllicò Præses interrogávit eum quis esset; qui cùm Christiánum se esse dixisset, irátus judex eum ad béstias damnávit. Postrídiè ígitur unà cum Attalo ingressus est; nam et hunc Præses béstiis íterùm tradíderat. Ambo ítaque cùm ómnia tormentórum génera in amphitheátro sustinuíssent, *gládio percussi sunt.* Ultimo tandèm spectaculórum die, Blandína rursùs illáta est, unà cum Póntico adolescente quíndecim círciter annos nato. Et Pónticus quidèm cuncta supplícia generósè perpessus, emísit spíritum. Beáta verò Blandína post flagra, post béstias, post sartáginem, retículo inclúsa, tauro objecta est, à quo diù in altum jactáta, tandèm et ipsa instar víctimæ juguláta est. ¶ Item hâc ipsâ die, Diocletiáno et Maximiáno in Christiános sæviéntibus, pro Christi fide cápite truncáti sunt Marcellínus Ecclésiæ Románæ Présbyter, et Petrus Exorcista, quorum laudes célebrat in cármine à se scripto sanctus Dámasus Papa, et quotídiè nomen in altáris sacrifício commemorátur.

Oratio.

MArtyrum tuórum Pothíni Pontíficis, Blandínæ vírginis et Sociórum solémnia recensentes, súpplices te, Dómine, deprecámur; ut in tua caritáte radicáti et fundáti, passiónes hujus témporis amóre illíus glóriæ quæ revelanda est in nobis, invicto ánimo sustinére valeámus: Per Dóminum nostrum Jesum *Christum Fílium* tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per ómnia sécula seculórum. ℟. Amen.

Fit Commem. SS. Marcellini et Petri. Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* xij.

Oratio.

DA nobis, omnípotens Deus, inter hujus vitæ discrímina, contínuum grátiæ tuæ præsídium; qui sanctis Martyribus Marcellíno et Petro fídei tuæ constántiam, ut hostem antíquum vincerent, contulísti: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Deindè de Cruce.

AD VESP. fit à Capitulo de sequenti.

Die iii.
In Festo
SANCTÆ CLOTILDIS,
Reginæ Francórum,
Víduæ.
Semiduplex.

Omnia ut in Communi SS. Mulierum, p. xlvij, *exceptis quæ sequuntur.*

Pridiè AD VESPERAS.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 7. a. Sanctificátus est vir infidélis per mulíerem fidélem, allelúia. 1. *Cor.* 7.

Oratio, Réspice, *infrà.*

Pro Commem. SS. Pothini et Sociorum, Ant. Datæ sunt. ℣. In æternum, *p.* xij. *Oratio*, Mártyrum, *suprà.*

Lectio ij.

Ex S. Greg Turon. et quibusdam aliis.

CLotildis, Chilperíci regis fília, paréntibus à pátruo Gundobaldo Burgundiónum rege necátis, Clodovéo adhùc éthnico ab ipso Gundobaldo in cónjugem trádita est. Quæ cum primogénitum peperísset, eum, tolerante magis quàm approbante Clodovéo, baptizári jussit. Cùm autem infantis, cui nomen impósitum fúerat Ingoméres, in Albis defuncti mortem ægrè ferret Clodovéus, ac baptismo imputáret, gráviter Clotildem objurgávit, ásserens deos pátrios ob contemptum núminis sui irátos, sibi fílium erípuisse. At illa: Deo, inquit, omnipotenti, creatóri ómnium, grátias ago, qui me non usquequáque judicávit indignam ut de útero meo génitum regno suo dignarétur ascíre. Alterum fílium Regina cùm genuísset, hunc quoque baptizári vóluit; et appellátus est Clodoméres. Qui cùm ægrotáre cœpísset, affirmante rege fore ut idem ei quod fratri contíngeret, matris précibus convaluit.

Lectio iij.

AT Regína non cessábat hortári virum, ut abjectá idololátriâ, Deum verum cóleret. Sed ille superstitióni Francórum adhæsit; donec in expeditióne Alamánnica, inclinátam cernens suórum áciem, monitórum cónjugis memor, auxílio Christi imploráto, de hóstibus triumphávit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi órdinem rei gestæ cognóvit, advocávit sanctum Remígium, à quo Clodovéus fidem edoctus, baptizátus est, et chrísmate sacro inunctus. Post mortem Clodovéi, Túrones ádiit Clotildis: ibique ad sepulcrum

sancti Martíni summâ pietáte réliquum vitæ exégit, pernox in vigíliis, eleemósynis aliisque piis opéribus intenta, munífica ergà Ecclésias et Monastéria. Clodoméris in bello Burgúndico occísi fílios, nepótes suos, Theodovaldum, Guntárium, et Clodoaldum educávit. Tandèm plena diérum, Túrone migrávit ad Dóminum; et Parísios inter psallántium choros transláta, *sepulta est à fíliis* Childeberto et Clotário régibus ad latus Clodovéi, in sacrário Basílicæ sancti Petri, ubi corpus sanctæ Genovéfæ quiescit.

AD LAUDES.

℣. Vovéte, et réddite Dómino Deo vestro, ℟. Terríbili apud Reges terræ. *Ps.* 75.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Cùm invocasset ómnium rectórem et salvatórem Deum, convertit Deus spíritum regis, allelúia. *Esther* 15.

Oratio.

RESpice, quæsumus, Dómine, ad Francórum benignus impérium, et quibus per devótam sanctæ Clotildis instántiam donum fídei contulísti, iisdem per ejus intercessiónem tríbue sincérum christiánæ pietátis affectum: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritûs sancti Deus, per, etc.

AD VESPERAS.

℣. Tríbuat tibi Dóminus secundùm cor tuum, ℟. Et omne consílium tuum confirmet. *Ps.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Tu honorificéntia *pópuli nostri; quia* fecísti viríliter, et confortátum est cor tuum, allelúia. *Judith* 15.

Oratio, Réspice, *ut suprà.*

Die vi.

In Festo

SANCTI NORBERTI, Magdeburgensis Episcopi, Instit. Ord. Præmonstr.

Semiduplex.

Pridiè AD VESP. Psalmi sub sola Ant. Suscitábo, *p.* xiij.

Lectio ij.

Ex anonymo cœtaneo apud Bollandum.

NOrbertus Sanctis, Clíviæ óppido, in diœcési Coloniensi, nóbili prosápiâ ortus, cùm à prima ætáte Clero nomen dedisset, statìm atque idóneos annos áttigit, Subdiáconus média in aula, necdùm formátis ad gravitátem Ecclesiásticam móribus, ordinátus est. Sed in tempestáte deprehensus, et ictu fúlminis ex equo dejectus, toto ánimo ad Deum conversus est.

Tùm relictâ Imperatóris aulâ, et majóribus quos háctenùs suscípere distúlerat Ordínibus initiátus, verbi Dei prædicatiónem ferventi zelo aggredi cœpit. De quo tamen pósteà véritus, ne quid illegítimè à se præsumptum esset, quòd uno die sacros diaconátûs et presbytérii Ordines contrà Cánones accepisset, à Gelásio Papa secundo, ignorántiam confessus, véniam pétiit, et regulárem demùm Evangélici múneris confirmatiónem obtínuit. Abdicátis benefíciis ecclesiásticis quibus abundábat, et património paupéribus erogáto, austeriórem vitam amplexus est. Innúmeros hæréticos ad fidem, peccatóres ad pœniténtiam, dissidentes ad concórdiam revocávit. Cùm esset Laudúni, à Bartholomæo Epíscopo rogátus ne ab ipsíus diœcési discéderet, desertum in ea locum qui Præmonstrátus dicebátur, sibi delégit, ex quo totus Ordo, quem ibi sub Régula sancti Augustíni instítuit, nomen accépit.

Lectio iij.

Sacramentáriam et Adamíticam Tanchelíni hæresim Antuérpiæ grassantem, eò vocátus, profligávit: et qui multò antè oblátum sibi Cameracensem Episcopátum recusáverat, ad Magdeburgensem Archiepiscopátum pósteà raptus, ecclesiásticam disciplínam, præsertímque sacrórum ministrórum cœlibátum, constanter propugnávit. Remis in Concílio Innocéntium secundum egrégiè adjúvit; et Romam cum áliis Epíscopis profectus, schisma Petri Leónis compressit, Innocéntio suæ sedi réddito. Exactis in pontificátu annis ferè octo, ábiit ad Dóminum anno millésimo centésimo trigésimo quarto; huncque Gregórius décimus tértius anno millésimo quingentésimo octogésimo secundo in Sanctórum órdinem rétulit.

Oratio.

DA Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut mérita sancti Epíscopi Norberti pietátem tuam pro ipsa semper exórent, et fructum in nobis labórum ejus custódiant: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, etc.

Die xi.

In Festo

SANCTI BARNABAE, Géntium Apóstoli.

Duplex-majus.

Pridiè AD VESPERAS, pro ejus Commem.

Ant. Joseph qui cognominátus est Bárnabas ab Apóstolis, cùm habéret agrum, véndidit eum, et áttulit prétium, et pósuit antè pedes Apostolórum, allelúia. *Act.* 4.

℣. Beátus qui intélligit super egénum et páuperem : ℟. In die mala liberábit eum Dóminus. *Ps.* 40.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD NOCTURNUM.

Invit. Caput córporis Ecclésiæ Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Coloss.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Hymnus.

CŒlo datur quiéscere,
Terris relictis, Bárnaba :
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.
Quem propter, agro véndito,
Opes cadúcas déseris,
Magno rependens fœnore
En fundus ipse fit tuus.
Tu sacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,
Jubente sancto Spíritu,
Christi creáris núntius.
Quas non adis mundi plagas,
Pauli labórum párticeps!
Vos unus ambo Spíritus,
Vos una junxit cáritas.
Quam vestra gens Christi fidem
Luci rebellis répulit,
Nil hæsitantes bárbaris
Portastis illam géntibus.
Fac, Christe, nostris se tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœleste donum réspuant.
Uni sit et trino Deo,
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

Psalmi de Feria; et sic in toto Officio.

Ant. 3. c. Bárnabas apprehensum Saulum duxit ad Apóstolos, et narrávit illis quómodò in via vidisset Dóminum, et quia locútus est ei, allelúia. *Act.* 9.

Ant. 2. D. Quidam ex iis qui dispersi fúerant à tribulatióne quæ facta fúerat sub Stéphano, cùm introissent Antiochíam, loquebantur et ad Græcos, annuntiantes Dóminum Jesum, allelúia. *Act.* 11.

Ant. 1. *f.* Misérunt Apóstoli Bárnabam usquè ad Antiochíam; qui cùm pervenisset, et vidisset grátiam Dei, gavísus est, allelúia. *Act.* 11.

℣. Ego in Dómino gaudébo, ℟. Et exultábo in Deo Jesu meo. *Cant. Hab.* 3.

Lectio j. de Scriptura occurrente; è tribus fit una.

℟. Bárnabas hortabátur omnes in propósito cordis

permanére in Dómino; * Quia erat vir bonus, et plenus Spíritu sancto, et fide, allelúia, allelúia. ℣. Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos; * Quia. *Act.* 11. *Tob.* 1.

Ex Commentário sancti Joannis Chrysóstomi in Acta Apostolórum.

Homil. 28. *in cap.* 13. *n.* 1 *et* 2.

Lectio ij.

BArnabas et Saulus ordináti simul exiérunt; et cùm venissent Salamínam, prædicábant verbum Dei in metrópoli Cypri. Per annum mansérunt Antiochíæ. Oportébat illò abíre, nec semper hìc sedére. Majóribus opus habébant Doctóribus. Vide quómodò Seléuciæ non moras trahant, scientes à vicína civitáte multùm utilitátis accepisse Seleucienses; sed illic étiam festínant ad ea quæ magìs urgébant. Nam ut venérunt ad metrópolim ínsulæ, Procónsulem emendáre studébant. Quòd autem non ex adulatióne dicátur, Erat cum Procónsule viro prudente, ex re ipsa disce quómodò non multis sermónibus opus habúerit, quómodò volúerit ipsos audíre. Et nihil quidèm ad Magum dictum, donec ille occasiónem daret. Quia enim álios attendentes vidébat, id unum ille in scopo habébat ne Princeps persuaderétur. Et cur non áliud signum fecit? Quia nullum huic par erat quod inimícum cáperet. Et statìm credit Proconsul, non simplíciter, sed obstupéscens. Vidit enim non hìc verba dari, neque fallácíis rem agi. Vide quantum doctrínæ amórem hábuit.

℣. Proconsul Sérgius Paulus, accersítis Bárnabâ et Saulo, desiderábat audíre verbum Dei: sed * Resistébat illis Elymas magus, et cécidit in eum calígo. Proconsul autem cùm vidisset factum, crédidit, admírans super doctrína Dómini, allelúia, allelúia. ℣. Pósuit Dóminus in eis verba signórum suórum, et prodigiórum in terra. * Resistébat. *Act.* 13. *Ps.* 104.

Lectio iij.

Homil. 30. *n.* 1.

RUrsùs Pergen venientes, prætercurrunt álias civitátes: nam ad Pisídiæ metrópolim Antiochíam festinábant. Secúti sunt autem eos multi Judæórum et pii ádvenæ, quos allocúti, persuadébant eis ut manérent in grátia Dei. Videntes autem turbas Judæi, repléti sunt zelo, contradicentes ac blasphemantes. Hoc ipsos clarióres reddébat,

quòd illi contradícerent. Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt : Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei ; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis æternâ vitâ, ecce convértimur ad Gentes. Nec dixit, Indigni estis ; sed, Indignos vos judicátis ; ut non onerósus sermo esset. Quia verò repulistis illud, inquit, non nos, (non enim in nos contuméliam vestra vértitur,) convértimur ad Gentes. Multâ plenum mansuetúdine hoc verbum. Non dicunt, Derelínquimus vos ; innuentes fíeri posse ut reverterentur. Et hoc non propter vestram contuméliam factum est, sic enim præceptum est nobis. Oportet adíre Gentes : verùm hoc non à nobis ; sed à vobis factum est, quod à nobis fíeri oportébat. Sic enim, inquit, præcépit nobis Dóminus : Pósui te in lucem Géntium, ut sis in salútem, hoc est, in cognitiónem quæ sit ad salútem, non simpliciter Géntium, sed ómnium géntium.

℟. Repléti zelo Judæi contradicébant his quæ dicebantur, blasphemantes. * Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt : Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei ; sed quóniam repéllitis illud, et indignos vos judicátis æternæ vitæ, ecce convértimur ad Gentes, allelúia, allelúia. ℣. Dedérunt húmerum recedéntem, et cervícem suam induravérunt, nec audiérunt. * Tunc. Glória Patri. * Tunc. *Act.* 13. 2. *Esdr.* 9.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Euntes ibant et flebant, mittentes sémina sua : ℟. Vénient cum exultatióne, portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. BArnabas et Paulus cùm constituissent per síngulas Eccléstas Presbyteros, et orassent cum jejunatiónibus, commendavérunt eos Dómino, in quem credidérunt, allelúia. *Act.* 14.

Ant. 8. c. Cùm venissent Antiochíam, undè erant tráditi grátiæ Dei, in opus quod complevérunt, retulérunt quanta fecisset Deus cum illis, et quia aperuisset Géntibus óstium fídei, allelúia. *Act.* 14.

Ant. 6. F. Descendentes quídam de Judæa, docébant : Quia nisi circumcidámini, non potestis salvári. Facta est ergò disceptátio non mínima Paulo et Bárnabæ adversùs illos, allelúia. *Act.* 15.

Canticum de Ascensione, Benedictus es, *p.* 423.

Ant. 1. a. Statútum est ut ascénderent Paulus et Bárnabas ad Apóstolos, illi ergò deducti ab Ecclésia, pertransíbant narrantes conversiónem Géntium, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 4. a. Cùm venissent Jerosólymam, suscepti sunt ab Ecclésia, et ab Apóstolis, et à senióribus, annuntiantes quanta Deus fecisset cum illis, allelúia. *Act.* 15.

Capitulum. *Act.* 15.

TAcuit omnis multitúdo, et audiébant Bárnabam et Paulum, narrantes quanta Deus fecisset signa et prodígia in Géntibus per eos.

Hymnus.

QUem, Christe, tot repléveras
Dónis, fidem disséminat:
Hinc Christiánum Géntibus
Clarére nomen íncipit.

Hìc sacra per jejúnia,
Interque solemnes preces,
Jubente sancto Spíritu,
Tuus creátur núntius.

Pauli labórum párticeps,
Consors et in periculis,
Vos unus ambo spíritus,
Vos una junxit cáritas.

Quam vestra gens Christi fidem
Luci rebellis répulit,
Nil hæsitantes, éxteris
Portastis illam Géntibus.

Fac, Christe, nostris se tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœleste donum réspuant.

Uni sit et trino Deo
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

℣. Annúntient nomen Dómini, et laudem ejus in Jerúsalem, ℟. In convenieúdo pópulos in unum. *Ps.* 101.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Jacóbus, Cephas et Joannes dextras dedérunt mihi et Bárnabæ societátis; ut nos in gentes, ipsi autem in circumcisiónem: tantùm ut páuperum mémores essémus, allelúia. *Galat.* 2.

Oratio.

DEus, qui beátum Bárnabam, plenum fide et Spíritu sancto, ad opus conversiónis Géntium assúmere dignátus es; concéde propítius, ut mémores labóris et caritátis ejus, dignè Evangélio Christi, quod prædicávit, conversári mereámur: Per eumdem.... in unitáte ejusdem.

Pro Commem. Feriæ vj. post Octav. Ascensionis, *Ant.* Nondùm. ℣. Dóminus. *Oratio*, Deus, qui nos, *p.* 448.

AD HORAS, Doxologia, Qui Patris ad dextram sedes, *p.* 448.

AD PRIMAM.

Ant. 7. d. Bárnabas

In ℟. *br.* ℣. Qui Ecclésiæ tuæ * Apóstolos dedisti. *Ephes.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Cùm venissent.

Capitulum. *Rom.* 9.

GEntes quæ non sectabantur justítiam, apprehendérunt justítiam, justítiam autem quæ ex fide est. Israel verò, sectando legem justítiæ, in legem justítiæ non pervénit. Quarè? Quia non ex fide, sed quasi ex opéribus.

℟. *br.* Elégit nobis Dóminus * hæreditátem suam, * Allelúia, allelúia. Elégit. ℣. Subjécit pópulos nobis * et gentes, * Allelúia. Glória Patri. Elégit. *Ps.* 46.

℣. In conspectu géntium revelávit justítiam suam: ℟. Recordátus est misericórdiæ suæ. *Ps.* 97.

AD SEXTAM.

Ant. 6. F. Descendentes.

Capitulum. *Galat.* 2.

SUbintroiérunt falsi fratres exploráre libertátem nostram quam habémus in Christo Jesu, ut nos in servitútem redígerent, quibus neque ad horam céssimus subjectióne, ut véritas Evangélii permáneat apud vos.

℟. *br.* Iníquè non égimus * in testamento tuo, Dómine, * Allelúia, allelúia. Iníquè. ℣. Et non recessit retrò * cor nostrum, * Allelúia. Glória Patri. Iníquè. *Ps.* 43.

℣. Confirmáta est super nos misericórdia Dómini: ℟. Et véritas ejus manet in æternum. *Ps.* 116.

AD NONAM.

Ant. 4. a. Cùm venissent.

Capitulum. 2. *Cor.* 4.

ABdicámus occulta dedécoris, non ambulantes in astútia, neque adulterantes verbum Dei, sed in manifestatióne veritátis commendantes nosmetipsos ad omnem consciéntiam hóminum coràm Deo.

℟. *br.* In Deo * laudábimur totâ die, * Allelúia, allelúia. In Deo. ℣. Et in nómine tuo * confitébimur in séculum, * Allelúia. Glória. In Deo. *Ps.* 43.

℣. Narrantes laudes Dómini, et virtútes ejus, ℟. Et mirabília ejus quæ fecit. *Ps.* 77.

AD II. VESPERAS.

Ant. PLácuit Apóstolis 8. *G.* et senióribus, viros míttere Antiochíam cum Paulo et Bárnaba, scribentes per manus eórum, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 3. c. Descendérunt Antiochíam; et congregátâ multitúdine, tra-

dìdérunt epístolam: quam cùm legissent, grávisi sunt super consolatióne, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 7. c. Paulus et Bárnabas demorabantur Antiochíæ, docentes et evangelizantes cum áliis plúribus verbum Dómini, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 6. F. Dixit ad Bárnabam Paulus: Revertentes visitémus fratres, quibus prædicávimus verbum Dómini, allelúia. *Act.* 15.

Ant. 2. D. Bárnabas, assumpto Marco, navigávit in Cyprum; Paulus verò, electo Silâ, perambulábat Syriam, allelúia. *Act.* 15.

Capitulum. 2. *Cor.* 2.

DEo grátias, qui semper triumphat nos in Christo Jesu, et odórem notítiæ suæ manifestat per nos in omni loco.

Hymnus.

CŒlo datur quiéscere,
Terris relictis, Bárnaba:
Solemnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.
Quem propter, agro véndito,
Opes caducas déseris,
Magno rependens fœnore
En fundus ipse fit tuus.
Tu sacra per jejúnia,
Tu públicas inter preces,
Jubente sancto Spíritu,
Christi creáris núntius.
Quas non adis mundi plagas,
Pauli labórum párticeps!
Vos unus ambo Spíritus,
Vos una junxit cáritas.
Quam vestra gens Christi fidem
Luci rebellis répulit,
Nil hæsitantes bárbaris
Portastis illam géntibus.
Fac, Christe, nostris se tuum
Cùm lumen offert méntibus,
Amóre ne noctis suæ
Cœleste donum réspuant.
Uni sit et trino Deo,
Supréma laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.
Amen.

℣. Dedisti nos tanquàm oves escárum, ℟. Et in géntibus dispersisti nos. *Ps.* 43.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Bárnabas et Paulus tradidérunt ánimas suas pro nómine Dómini nostri Jesu Christi, allelúia. *Act.* 15.

Oratio.

DEus, qui beátum Bárnabam, plenum fide et Spíritu sancto, ad opus conversiónis Géntium assúmere dignátus es, concéde propítius, ut mémores labóris et caritátis ejus, dignè Evangélio Christi, quod prædicávit, conversári mereámur: Per eumdem Dóminum nostrum.... in unitáte ejusdem.

Pro Commem. Feriæ, *Ant.* Pater vester. ℣. Excelsus, *p.* 448. *Oratio*, Deus, qui nos, *p.* 448.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. G. Ergò et Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam, allelúia. *Act.* 11.

Hymnus de Ascensione, Jam Christus, *p.* 427, *cum Doxologia*, Qui Patris ad dextram sedes, *p.* 448.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Géntibus missum est salutáre Dei, et ipsi áudient, allelúia. *Act.* 28.

EXCERPTA QUÆDAM È RUBRICIS

Usum Communis Sanctorum Partis Vernæ, seu Temporis Paschalis contingentia.

AD I. VESPERAS, Psalmi semper dicuntur de Feria occurrente, sub quinque Antiphonis in Duplicibus et suprà, in Semiduplicibus verò, sub prima et unica. De Simplici fit tantùm à Capitulo Vesperarum præcedentis diei.

Post Capitulum, in Duplicibus-majoribus et suprà dicitur Responsorium, cujus ritus variatur juxta gradum Festi. In Annualibus, dictâ reclamatione post *Gloria Patri*, resumitur Responsorium à principio usquè ad Versum exclusivè. In Solemnibus quibuscumque, omissâ istâ Reclamatione, resumitur tantùm post *Gloria Patri*. In Duplicibus-majoribus, Responsorium dicitur eo ritu qui notatur in quolibet Communi.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus, Antiphona ad *Magnificat*, duplicatur, id est, dicitur integra antè et post Canticum.

AD COMPLETORIUM quod sequitur primas Vesperas, Psalmi sunt semper de Feria occurrente. Antiphonæ verò dicuntur de Festo de quo dictæ sunt Vesperæ, tùm integræ, tùm à Capitulo. Hymnus de Tempore cum sua Doxologia, etiam in Annualibus. Capitulum ut in Feriis Temporis Paschalis, *Omnes vos*.

AD NOCTURNUM, Invitatorium, in Solemnibus et suprà, bis dicitur antè Psalmum *Venite*, et post singulos Psalmi versus repetitur integrum : post *Gloria Patri*, verò cum *Sicut erat*, repetitur à medio per asteriscum * designato, et posteà integrè adhùc dicitur. In Duplicibus idem servatur ritus, nisi quòd post secundum et quartum Psalmi versum repetitur dumtaxat à medio. In Semiduplicibus et Simplicibus, semèl tantùm dicitur antè psalmum *Venite*, repetitur integrum post primum Psalmi versum, ut et post *Gloria*, cum *Sicut erat*, post alios versus repetitur dumtaxat à medio.

Dicitur unicum Nocturnum , cum tribus Psalmis. In Annualibus et Solemnibus-majoribus Psalmi sunt proprii , prout designantur in Octavario , aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nulli sunt ejusmodi , sumuntur è tertio Nocturno Dominicæ. In Solemnibus-minoribus et infrà , dicuntur Psalmi Feriales , ut distribuuntur pro qualibet Feria in Proprio de Tempore.

In Duplicibus et suprà tres dicuntur Antiphonæ , ut habentur in quolibet Communi : in Semiduplicibus et Simplicibus , dicitur ultima et unica.

Absolutio et Benedictiones pro Tempore Paschali habentur post Psalterium , et dicuntur etiam in Festis Sanctorum.

Si Festum sit Simplex , prima Lectio fit ex j. de Scriptura occurrente ; secunda fit ex ij. et iij. ejusdem Scripturæ ; tertia de Festo. Si autem Festum sit Semiduplex aut suprà , *nec adsit propria Lectio* de Scriptura , prima erit de Scriptura occurrente , tribus in unam junctis ; secunda et tertia erunt de Festo , nisi sit facienda per tertiam Lectionem Commemoratio Officii occurrentis.

In Annualibus dicitur *Gloria Patri* , in tribus Responsoriis , additurque post reclamationem ; et eo dicto , iterùm repetitur reclamatio : ad tertium responsorium , factâ ultimâ Reclamatione , resumitur Responsorium usquè ad Versum. In Solemnibus quibuscumque , duo priora Responsoria ut habentur suo loco : sed tertium Responsorium , omissâ Reclamatione post *Gloria Patri* , resumitur integrum usquè ad Versum. In Duplicibus et infrà , tria Responsoria dicuntur eo ritu qui assignatur in quolibet Communi.

AD LAUDES , in Annualibus et Solemnibus-majoribus , Psalmi de Dominica , cum Cantico de Festo , prout habetur in Octavario , aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nullum sit ejusmodi , dicitur Canticum de Dominica , *Benedicite*. In Solemnibus-minoribus et infrà , Psalmi de Feria , cum Cantico de Psalterio pro Festis. Intra Octavas Festorum Domini , Canticum de Octava , nisi Festum de quo fit Officium , proprium habeat Canticum.

In Festis Semiduplicibus et suprà , quinque dicuntur Antiphonæ : in Simplicibus , et intra

Octavas (quando fit de Octava ,) dicitur quarta et unica.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus , duplicatur Antiphona ad *Benedictus*.

AD HORAS , in fine Hymnorum dicitur Doxologia de Tempore , præterquam in Solemnibus et suprà eorumque Octavis , in quibus dicitur Doxologia de Festo de quo fit Officium.

Antiphonæ de Laudibus , quartâ prætermissâ.

In Annualibus et Solemnibus-majoribus , Psalmi de Dominica : in Solemnibus verò minoribus et infrà , Psalmi de Feria.

Ad Primam , Capitulum ut in Feriis Temporis Paschalis , *Eratis aliquando*. In Responsorio brevi , Versus de Festo de quo fit Officium. Si Festum sit Solemne-minus aut suprà , vel celebretur die Dominicâ , reticetur Suffragium pro Defunctis ; et si festivetur apud populum , prætermittuntur etiam Preces ad opus manuum. Ad Absolutionem Capituli , legitur Canon , ut habetur ad calcem Breviarii.

Ad Tertiam , Sextam et Nonam , Responsoria brevia toto tempore Paschali cum duplici *Alleluia* , ut habentur proprio loco. Simplex Officium terminatur ad Nonam.

AD II. VESPERAS , in Annualibus et Solemnibus-majoribus , Psalmi sunt proprii , ut habentur in Octavario , aut in Proprio Ecclesiarum : vel si nulli sunt ejusmodi , sumuntur de Vesperis Dominicæ. In Solemnibus-minoribus et infrà , Psalmi sunt de Feria occurrente.

Secundæ Vesperæ omnium Festorum , etiam Semiduplicium , quinque habent Antiphonas. At intra Octavas , quando fit de Octava , Psalmi dicuntur sub prima et unica Antiphona de secundis Vesperis Festi.

In Annualibus et quibuscumque Solemnibus , post Capitulum dicitur Versus Alleluiaticus , ut habetur in unoquoque Communi , et duplicatur Antiphona ad *Magnificat*.

AD COMPLETORIUM quod sequitur secundas Vesperas ; Psalmi de Feria , exceptis Annualibus et Solemnibus-majoribus , in quibus Psalmi dicuntur

de Dominica. Antiphonæ de Festo. Hymnus de Tempore cum sua Doxologia. Capitulum ut in Feriis Temporis Paschalis, *Omnes vos.* In Solemnibus-minoribus et suprà, necnon diebus à populo festivatis, dictis secretò post Completorium *Pater*, *Ave*, *Credo*, fit Suffragium pro Defunctis.

SUPPLEMENTUM
BREVIARII TOLOSANI.

PARS VERNA.

PROPRIUM DE TEMPORE.

FERIA VI.
POST CINERES.

AD VESPERAS.

Orémus. *Oratio.*

LIbera, Dómine, quæsumus, à peccátis et hóstibus pópulum tibi supplicantem; ut in sancta conversatióne viventes, nullis afficiantur adversis: Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum, etc.

FERIA III.
IN ROGATIONIBUS.

AD LAUDES ET HORAS.

Orémus. *Oratio.*

DEus, refúgium páuperum, spes humílium, salusque miserórum: supplicatiónes pópuli tui clementer exáudi; ut quos justítia vérberum fecit afflictos, abundántia miseratiónis fáciat consolátos: Per Dóminum.

PROPRIUM SANCTORUM.

DIE XXIV. MAII.

In Festo

S. JOANNIS FRANCISCI REGIS,

Presbyteri.

Semiduplex.

Omnia ut in Communi Presbyterorum, additis quæ sequuntur.

Pridiè ad VESPERAS, Psalmi sub sola Ant. Locutus est, *p.* 2 *infrà. Oratio ut infrà*, Deus, qui ad plúrimos.

Fit Commemoratio de Cruce Domini.

Lectio ij.

Ex vitae jus per suos scripta.

JOannes Franciscus Regis nóbili génere, propè Carcassónam natus, in oppídulo Narbonensis Galliæ, cui nomen Fonscopertus, exímiæ sanctitátis à téneris annis indícia præ-

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

buit. Societátem Jesu ingressus Tolósæ anno ætátis décimo nono, ómnibus excélluit vitæ religiósæ virtútibus. Absolútis stúdiis, totum se procurandæ animárum salúti pénitùs devóvit. Velaunórum et Forénsium montes, et ingentes Helviórum tractus, eorumque colónos barbárie intractábiles suscépit excolendos, eo successu ut innumerábiles hómines aut Calviniánâ lue infectos, aut pérditis móribus corruptos, ad fidem cathólicam, et ad christiánam pietátem tradúxerit.

Lectio iij.

CAmpéstribus missiónibus hiberno témpore perfunctus, æstívo revertebátur Anícium; ibíque per nosocómia in ægrotórum ministériis, sustentandisque paupéribus strénuam exhibébat óperam. Grassante peste infírmos eo morbo laborantes sédulò invísens, ardenti caritáte reficiébat. Erga álios blandus, in se ipse sæviébat acérrimè. Somnum humi carpens, semper abstémius, vili cibo víctitans, divíno amóre sic erat incensus, ut illum unum spiráre, loqui, cogitáre viderétur. Tandem miráculis clarus, in Viennensis diœcésis pago, cui nomen est Lalovescus, spíritum Creatóri réddidit anno millésimo sexcentésimo quadragésimo, vitæ suæ quadragésimo quarto.

Orémus. *Oratio.*

DEus, qui ad plúrimos pro salúte animárum perferendos labóres, beátum Joannem Franciscum Presbyterum mirábili caritáte et invictâ patiéntiâ decorasti: concéde propítius, ut ejus exemplis instructi et intercessiónibus adjúti, æternæ vitæ præmia consequámur. Per Dóminum.

Fit Commemoratio de Cruce, ad Laudes et ad II. Vesperas.

COMMUNE PRESBYTERORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. LOcútus est Dóminus: Sanctificábor in eis qui appropinquant mihi: et in conspectu omnis pópuli glorificábor, Allelúia. *Levit.* 10.

Ant. Ingredientur tabernáculum fœderis, ut sérviant mihi pro Israel, et

orent pro eis, ne sit in pópulo plaga, allelúia. *Num.* 8.

Ant. Holocausta eórum, et víctimæ eórum placébunt mihi super altári meo, allelúia. *Is.* 56.

Ant. Invocábunt nomen meum super fílios Israel, et ego benedícam eis, allelúia. *Num.* 6.

Ant. Inebriábo ánimam Sacerdótum pinguédine, et pópulus meus bonis adimplebitur, allelúia. *Jer.* 31.

CAPITULUM. 1. *Reg.* 2.

SUscitábo mihi Sacerdótem fidélem, qui juxta cor meum et ánimam meam fáciet, et ædificábo ei domum fidélem, et ambulábit coram Christo meo cunctis diébus.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Sacerdótes sancti erunt Deo suo, et non pólluent nomen ejus. * Qui habúerit máculam, non ófferet panes Deo suo, nec accédet ad ministérium, allelúia, allelúia. ℣. Sóbrii sint, pudíci, prudentes, sani in fide, in dilectióne, in patiéntia. * Qui. Glória Patri. * Qui. *Levit.* 21. *Tit.* 2.]

HYMNUS.

JAm satis fluxit cruor hostiárum;
Prístinæ cessent holocausta legis:
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra ministri.

Orat Elias; celer ignis astat:
Mysta nunc major jubet; et potenti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.

Pingue libámen, novus et sacerdos,
Orbe jam toto Deus immolátur:
Se, manu Mystæ, litat incruento
Fúnere Christus.

Tale nil priscis pátribus tribútum;
Angelis nusquàm data par potestas:
Se, manu Mystæ, Deus ipse cunctis
Præbet in escam.

Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris:
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.

Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum;

℣. Ambulans in via immaculáta hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. Notum fáciet Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei, allel. *Num.* 16.

Oratio ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. Flebam super eo qui afflictus erat, et compatiebátur ánima mea páuperi, allelúia. *Job.* 30.

Hymnus de tempore cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Nocte et die non cessávi cum lácrymis monens unumquemque, allelúja. *Act.* 20.

AD OFFICIUM NOCT.

Invitat. Sacerdótem in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Heb.* 6.

HYMNUS.

O Tuâ dignum pietáte munus!
Christe, cùm per te légitur Sacerdos
Ille, qui primùm decus et ministris,
Reddit et aris.
Quàm pavens, sanctus, procul à tumultu,
Cùm dapes Christi meditátur Agni,
In quibus manat sacer incruento
Fúnere sanguis!
Thure fumantes quis hic inter aras?
Quanta majestas sedet ore sancto!
Nec minùs fervent calefacta puris
Péctora flammis.
Nec sacrum durus sedet ad tribúnal:
Sublevat tristes miseráta casus
Cáritas, clemens, aliisque mater
Dùm sibi judex.
Quas relaxávit, luit ipse noxæ
Innocens pœnas; aliéna culpa
Hunc reum fecit; piat acta largo
Non sua fletu.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

Ant. Zelo zelátus sum pro Dómino Deo exercítuum, quia dereliquérunt pactum tuum fílii Israel, allelúia. 3 *Reg.* 19.

Ant. Quis infirmátur, et ego non infirmor? quis scandalizátur, et ego non uror? allelúia, 2 *Cor.* 11.

Ant. Annuntiábam ut pœniténtiam ágerent, et converterentur ad Deum, digna pœniténtiæ ópera facientes, allelúia. *Act.* 26.

℣. Vidi prævaricantes, et tabescébam; ℟. Quia elóquia tua non custodiérunt. *Ps.* 118.

℟. *j.* Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo, * In universa cultúra domûs Dómini, juxta legem et cæremónias, allelúia, allelúia. ℣. Fidélis erat in tota domo Dei tanquam fámulus, * In universa. 2 *Par.* 31. *Heb.* 3.

℟. *ij.* Mónita salútis dabat eis, et consolabátur eos: * Esuriéntes alébat, nudisque vestimenta præbébat, et mórtuis sepultúram sollícitus exhibébat, allelúia, allel. ℣. In opéribus bonis testimónium habens, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecútus est. * Esurientes. *Tob.* 1. *Tim.* 5.

℟. *iij.* Avertit iram meam à fíliis Israel; * Quia zelo meo commótus est contra eos, ut non ipse delérem fílios Israel in zelo meo: † Ecce do ei pacem fœderis mei, allelúia, allelúia. ℣. Justítiæ, quæ per fidem est, hæres est institútus. * Quia. Glória Patri. † Ecce. *Num.* 25. *Heb.* 11.

℣. *Sacerd.* Benedícite, Sacerdótes Dómini, Dómino; ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. VIr Dei es tu, et verbum Dómini in ore tuo verum est, alleluia. 3 *Reg.* 17.

Ant. Ecce docuisti multos: et manus lassas roborasti: vacillantes confirmavérunt sermónes tui, allelúia. *Job.* 4.

Ant. Scriptus es in judíciis témporum lenire iracúndiam Dómini, allelúia. *Eccli.* 48.

Ant. Tu assecútus es doctrínam, fidem, longanimitátem, dilectiónem, patiéntiam, allel. 2 *Tim.* 3.

Ant. Beátus ille servus quem, cùm vénerit Dóminus ejus, invénerit sic facientem; super ómnia bona sua constítuet eum, allelúia. *Matt.* 24.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 5.

QUi benè præsunt Presbyteri, dúplici honóre digni habeantur; máximè qui labórant in verbo et doctrína.

HYMNUS.

O Sacerdótum veneranda jura!
Ceu vices Christi teneant, salútis

Arbitri, claudunt, reserantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Víncula nectit.
Quàm manus morbis ádhibent perítas!
Cùm secant, semper pia dextra cædit;
Cùm fovent, semper pia lenit ungens
Vúlnera dextra.
Verba dùm promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus docéri;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.
Irruens prompti cohibére fulmen,
Stant ab adverso, Dominumque placant,
Víndices in nos quóties ab alto
Dépluit iras.
Dùm Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per Amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine: ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ sed spíritu, allelúia. 2 *Cor.* 3.

Orémus. *Oratio.*

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti: ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega; ut secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coram te efficiámur: Per Dóminum.

Orémus. *Alia Oratio.*

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti: præsta ut per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici Córporis Sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat: Per eumdem Dóminum.

AD HORAS, in Solemnibus et Annualibus, dicitur sequens

DOXOLOGIA.

Jesu, Sacerdótum decus,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Vir Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos in æternum. *Ps.* 109.

AD TERTIAM.

Ant. Ecce.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 4.

ATtende tibi, et doctrínæ: insta in illis; hoc enim fáciens, et teipsum salvum fácies, et eos qui te áudiunt.

℟. *br.* Os meum annuntiábit * justítiam tuam, Dómine, * Allelúia, allelúia. Os. ℣. Pronuntiábo * mirabília tua, * Allelúia. Glória. Os meum. *Ps.* 70.

℣. Ecce labia mea non prohibébo; ℟. Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

AD SEXTAM.

Ant. Scriptus es.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 1.

GRátias ago ei, qui me confortávit, Christo Jesu Dómino nostro, quia fidélem me existimávit, ponens in ministério.

℟. *br.* Tríbuat tibi * secundùm cor tuum, * Allelúia, allelúia. Tríbuat. ℣. Impleat Dóminus * omnes petitiónes tuas, * Allelúia. Glória. Tríbuat.

℣. Memor sit omnis sacrifícii tui; ℟. Et holocaustum tuum pingue fiat. *Ps.* 19.

AD NONAM.

Ant. Beátus.

CAPITULUM. 1 *Tim.* 3.

QUi benè ministráverint, gradum bonum sibi acquírent, et multam fidúciam in fide, quæ est in Christo Jesu.

℟. *br.* Hic accípiet * benedictiónem à Dómino, * Allelúia, alleluia. Hic. ℣. Et misericórdiam * à Deo salutári suo; * Allel. Glória Patri. Hic accípiet. *Ps.* 13.

℣. Beátus quem elegisti, et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

AD II. VESPERAS.

Ant. FIdélis servus et prudens, quem constítuit Dóminus super famíliam suam, allel. *Matth.* 24.

Ant. De omni corde suo laudávit Dóminum: et dedit in celebratiónibus decus, allelúia. *Eccli.* 47.

Ant. Obtulit holocausta super altáre; odoratusque est Dóminus odórem suavitátis, allelúia. *Gen.* 8.

Ant. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui, et legem exquisívit, et ábstulit omnem iníquum et malum: sàncta glorificávit, allelúia. 1 *Mach.* 14.

Ant. Cógnitus est in verbis suis fidélis : et invocávit Dóminum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes úndiquè : in oblatióne Agni inviolàti, allelùia. *Eccli.* 46.

CAPITULUM. *Heb.* 13.

MEmentóte præpositórum vestrórum qui vobis locúti sunt verbum Dei, quorum intuentes éxitum conversatiónis imitámini fidem.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Induit eum Deus stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis. Allelúia. *Eccli.* 45.]

HYMNUS.

QUantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cùm præmiórum pródigus
Totum sibi dat se Deus.

Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus;
Tot fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.

Quos parturisti Númini,
Te fílii nunc ámbiunt:
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.

Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam;
Dehinc aperto Númine,
Te pascit esca cœlitum.

Adhuc Sacerdos hóstiam
Gratam Deo nos dévove.
Undisque mersos náufragis,
Duc ad salútis líttora.

Jesu Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári : ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat.

Ant. Operátus est bonum, et rectum, et verum coram Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini : fecitque et prosperátus est, allelúia. 2 *Paral.* 31.

Oratio ut suprà ad Laudes.

TOLOSÆ, TYPIS J. M. DOULADOURE.

COMMUNE SANCTORUM.

PARS VERNA.

COMMUNE UNIUS MARTYRIS.

IN I. VESPERIS.

Ant. Fortitúdo símplicis 8. G. via Dómini: justus in æternum non commovébitur, allelúia. *Prov.* 10.

Ant. 4. E. Qui timet Dóminum, nihil trepidábit, et non pavébit; quóniam ipse est spes ejus, allelúia. *Eccli.* 34.

Ant. 3. a. Qui audit Sapiéntiam, permanébit confidens; quóniam in tentatióne ámbulat cum eo, et in primis éligit eum, allelúia. *Eccli.* 4.

Ant. 6. C. Timórem, et metum, et probatiónem indúcet super illum, donec credat ánimæ illius; et firmábit illum, allelúia. *Eccli.* 4.

Ant. 1. D. *In tentatióne* Deus illum *conservábit*, et liberábit à malis; et non illidétur quasi in procella navis, allelúia. *Eccli.* 33.

CAPITULUM. *Josue* 1.

Ecce præcípio tibi: Con*fortáre*, *et esto* robustus. Noli metúere, et noli timére, quóniam tecum est Dóminus Deus tuus.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Labóra sicut bonus miles Christi Jesu; * Nam et qui certat in agóne, † Non coronátur, nisi legítimè certáverit, allelúia, allelúia. ℣. Esto vir fortis, et præliáre bella Dómini; * Nam. Glória Patri. † Non. 2. *Tim.* 2. 1. *Reg.* 18.

HYMNUS.

EX quo, salus mortálium,
Fluxit sacer Dei cruor;
Homo redemptus æmulum
Deo litávit sánguinem.
Non jam crucis Christi pudet:
Quin surgit ingens glória
Deum fatéri mórtuum,
Pro mórtuo mori Deo.
Hoc iste plenus spíritu
Ridet minas, ridet neces;
Tuâque fretus déxterâ,
Tibi, Redemptor, milítat.
Paráta spectans præmia,
Secúrus ad pœnas volat:

Sic pugnat, ut speret mori,
Et morte mortem víncere.
Unus tot armátas manus
Stupente lassat júdice;
Et tortus ipsis qui cadit
Torquéntibus fit fórtior.
Da, Christe, tanti mílitis
ÆEquáre facta fórtia:
Da sustinére pro tuo,
Quodcumque durum, nómine.
℣ Sit laus Patri; laus Fílio,
Testi fidéli, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres;
Sit et tibi laus, Spíritus.
Amen.

℣ *Hæc Doxologia dicitur quoque cras ad Horas in Solemnibus et Annualibus.*]

℣. In Deo spéravi, ℟. Non timébo quid fáciat mihi caro. *Ps.* 55.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Ecce Deus salvátor meus, fiduciáliter agam, et non timébo: quia fortitúdo mea, et laus mea Dóminus, et factus est mihi in salútem, allelúia. *Is.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes, nisi sit propria.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Qui séquitur me, non ámbulat in ténebris; sed habébit lumen vitæ, dicit Dóminus, allelúia. *Joan.* 8.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Ego ad Dóminum aspíciam: expectábo Deum salvatórem meum, allelúia. *Mich.* 7.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum patiéntiæ et solátii, * Veníte, adorémus, allelúia. *Rom.* 15.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

FElix morte tuâ, qui cruciátibus
Cœlo difficilem rúmpere amas viam,
Et signáre cruóre
Quam Christo déderas fidem!
Pœnis victa quibus defíceret fides?
Tu pœnas ávidâ mente præóccupas:
Cui non súfficit una,
Ambis innúmeras neces.
Te pro lege sua magnánimum mori,
Te Christus púgilem spectat ab æthere:
Ne vincáris ab hoste,
Tecum prælia sústinet.
Et nos delícias, vana per ótia,
Gens infída Deo, quærimus ánxii:
Quid torpémus? inértes
Sanguis Mártyris éxcitat.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus róbore fréti,
Vincunt fúnera Mártyres. Amen.

Ant. 5. a. Scio ópera tua, et labórem, et patiéntiam tuam; et quia sustinuisti propter nomen meum, et non defecisti, allelúia. *Apoc.* 2.

Ant. 4. a. Scient omnes quia ego dilexi te: quóniam servasti verbum patiéntiæ meæ, et ego servábo te ab hora tentatiónis, allelúia. *Apoc.* 3.

Ant. 3. g. Qui vícerit, et custodiérit usquè in finem ópera mea, dabo illi potestátem super gentes, sicut et ego accépi à Patre meo, allelúia. *Apoc.* 2.

℣. In die tribulatiónis éruam te, ℟. Et honorificábis me. *Ps.* 49.

℟. *j.* Qui volúerit ánimam suam salvam fácere, perdet eam; * Qui autem perdíderit ánimam suam propter me et Evangélium, salvam fáciet eam, allelúia, allelúia. ℣. Erit tibi ánima tua in salútem, quia in me habuisti fidúciam, ait Dóminus; * Qui. *Marc.* 8. *Jerem.* 39.

℟. *ij.* Esto fidélis usquè ad mortem, et dabo tibi corónam vitæ: * Qui vícerit, non lædétur à morte secunda, allelúia, allelúia. ℣. Usquè ad mortem certa pro justítia, et Deus expugnábit pro te inimícos tuos: * Qui. *Apocal.* 2. *Eccli.* 4.

℟. *iij.* Qui vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, * Et foràs non egrediétur ámpliùs: et † Scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis novæ Jerúsalem, allelúia, allelúia. ℣. Plantábo eum, et non turbábitur ámpliùs; nec addent fílii iniquitátis, ut afflígant eum sicut priùs, * Et. Glória. † Scribam. *Apoc.* 3. 2. *Reg.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo, Dómine, fortitúdinem tuam: ℟. Et exultábo manè misericórdiam tuam. *Ps.* 58.

AD LAUDES.

Ant. 3. a. Dominus mecum est quasi bellátor fortis: idcircò qui persequuntur me, cadent, et infirmi erunt, allelúia. *Jerem.* 20.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me úndiquè, et non erat qui adjuváret: memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, quóniam éruis sustinentes te, allelúia. *Eccli.* 51.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus, et confortans in die tribulatiónis, et sciens sperantes in se, allelúia. *Nahum.* 1.

Ant. 4. A. Cantáte Dómino, laudáte Dóminum, quia liberávit ánimam páuperis de manu malórum, allelúia *Jerem.* 20.

Ant. 7. d. Eripuisti me de témpore iníquo; propa

téreà confitébor, et laudem dicam tibi, et benedicam nómini Dómini, allelúia. *Eccli.* 51.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, vestiétur vestimentis albis; et non delébo nomen ejus de libro vitæ: et confitébor nomen ejus coràm Patre meo, et coràm Angelis ejus.

HYMNUS.

ECquis magnánimus se pugil éxhibet?
Fit verbum gládius, fit clypeus fides;
Athletamque Dei præparat árdua
Ad certámina véritas.
I nunc, sancte pugil, quò pia prælia,
Quò te magna vocant præmia mílitem:
Præsens Christus adest; hoc duce, non cades,
Ni victâ nece fórtior.
Frustrà barbáries explícuit cruces;
Nil tormenta movent, ore serénior,
Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,
Pœnas inter ovat suas.
Reges antè feros impávidus volat,
Testaturque fidem, nil métuit mori:
Os, viresque, sui pollíciti memor,
Præsens suppéditat Deus.
AEternum cita mors víverе Mártyri
Quod spondet, próperas, Martyr ovans mori;
Palmam dùm móriens conséqueris tibi,
Firmas, nosque mori doces.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Amborumque sacro máxima Flámini,
Qui dat Martyribus mille neces pati,
Et per fúnera víncere.
Amen.

℣. Adjútor meus, tibi psallam; ℟. Quia Deus susceptor meus es. *Ps.* 58.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Bonum certámen certávi, cursum consummávi, fidem servávi: in réliquo repósita est mihi coróna justítiæ, allelúia. 2. *Tim.* 4.

Oratio.

ADesto, Dómine, supplicatiónibus nostris, ut qui beáti Mártyris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injustè persequéntium, nec ullis perturbémur adversis: Per.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedente beáto *N.* Mártyre tuo, in tua fide et sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatiónibus ab ejus integritáte divellámur: Per.

Si sit Pontifex, Oratio.

OMnípotens sempiterne Deus, qui beáto *N.* dignam Mártyre atque

Pontífice fidem et fortitúdinem tribuisti ; fac nos ejus méritis vitæ frágilis amórem abjícere , et ad te , qui solus vera vita es , pervenire : Per.

Alia Oratio.

DEus , cujus grátia beátum *N.* Pontíficem tuum in sacerdótium elégit , doctrína ad prædicandum erúdiit , poténtia ad perseverandum confirmávit ; da nobis ex ejus imitatióne pópulum christiánum et instrúere vivendi exemplo , et confirmáre patiendo : Per.

Si sit Sacerdos tantùm , Oratio.

DEus , à quo constántiam fides , et virtútem sumit infirmitas ; quæsumus , ut beáti *N.* Sacerdótis et Mártyris tui exemplo et précibus , quidquid in persecutiónibus sævum est , quidquid in morte terríbile , fácias nos tui nóminis confessióne superáre : Per.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Dóminus.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis * fidélis et verus. *Apoc.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 1. f. Circumdedérunt me.

CAPITULUM. *Is.* 41.

ERunt quasi non sint , et véluti consúmptio , hómines bellantes adversùm te ; quia ego Dóminus Deus tuus apprehendens manum tuam , dicensque tibi : Ne tímeas ego adjúvi te.

℟. *br.* In Deo salutáre meum , * et glória mea , * Allelúia , allelúia. In Deo. ℣. Deus auxílii mei , * et spes mea in Deo est , * Allelúia. Glória Patri. In Deo. *Ps.* 61.

℣. Deus meus adjútor meus , et sperábo in eum : ℟. Protector meus , et cornu salútis meæ. *Ps.* 17.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Bonus Dóminus.

CAPITULUM. 2. *Tim.* 1.

PAtior , sed non confundor : scio enim cui crédidi ; et certus sum quia potens est depósitum meum serváre in illum diem.

℟. *br.* Si consistant adversùm me castra , * non timébit cor meum , * Allelúia , allelúia. Si. ℣. Si exurgat adversùm me prælium , * in hoc ego sperábo , * Allelúia. Glória Patri. Si. *Ps.* 26.

℣. Dóminus mihi adjútor , ℟. Non timébo quid fáciat mihi homo. *Ps.* 117.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Eripuisti me.

CAPITULUM. *Tob.* 3.

POst tempestátem tranquillum facis , Dómine ; et post lacrymatiónem et fletum , exultatiónem infundis. Sit nomen

tuum, Deus Israel, benedictum in sécula.

℟. *br.* Factus es, Dómine, * susceptor meus, * Allelúia, allelúia. Factus es. ℣. Et refúgium meum * in die tribulatiónis, * Allelúia. Glória. Factus es. *Ps.* 58.

℣. Tu, Dómine, adjuvísti me, ℟. Et consolátus es me. *Ps.* 85.

AD II. VESPERAS.

Ant. 8. G. PRopter opus Christi usquè ad mortem accessit, tradens ánimam suam, allelúia. *Philipp.* 2.

Ant. 3. a. Patienter sústinens, destinávit non admíttere illícita propter vitæ amórem, allelúia. 2. *Mach.* 6.

Ant. 7. a. Divítias æstimans impropérium Christi, aspiciébat in remuneratiónem, allelúia. *Hebr.* 11.

Ant. 5. C. Gloriosíssimam mortem magìs quàm odíbilem vitam complectens, voluntáriè præíbat ad supplícium, allelúia. 2. *Mach.* 6.

Ant. L. D. Hoc modo vitâ decessit, universæ genti memóriam mortis suæ ad exemplum virtútis et fortitúdinis derelinquens, allel. 2. *Mach.* 6.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

BEátus vir qui suffert tentatiónem; quóniam cùm probátus fúerit, accípiet corónam vitæ, quam repromísit Deus diligéntibus se.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam æternam custódit eam. Allelúia. *Joan.* 12.]

HYMNUS.

JAm non te lácerant carnificum manus,
Inter qui récubas cœlítuum choros:
Nunc pro cárcere cæco
Fulgentes hábitas domos.
Non jam vincla manus, non cóhibent pedes;
Tu liber súperûm regna perámbulas:
Quot plagis laniátus,
Cœlo tot rádiis nites.
Nec te dira fames, nec sitis ámpliùs,
Nec probrósa premit te modò núditas:
Nunc te lúmine puro
Pascit Christus et índuit.
Sic tu Martyribus dexter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, glória víndicet;
Confundisque tyrannum,
Dùm quos déprimit, élevas.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Cujus robóre freti
Vincunt fúnera Mártyres.
Amen.

℣. Posuisti, Dómine, in cápite ejus corónam, ℟. De lápide pretióso. *Ps.* 20.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Justum non derelíquit Deus, donec afferret illi poténtiam adversùs eos qui eum deprimébant; et dedit illi claritátem æternam, allelúia. *Sap.* 10.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 2. D. VEnit hora, ut omnis qui intérficit vos, arbitrétur obséquium se præstáre Deo, allelúia. *Joan.* 16.

Ant. 3. g. Injícient vobis manus suas, et persequentur, trahentes ad reges et præsides propter nomen meum, allelúia. *Luc.* 21.

Ant. 4. d. Tradet autem frater fratrem in mortem; et insurgent fílii in parentes, et morte eos afficient, allel. *Matth.* 10.

Ant. 1. D. Eritis ódio ómnibus propter nomen meum: qui autem perseveráverit usquè in finem, hic salvus erit, allelúia. *Matth.* 10.

Ant. 8. *G.* Dabo vobis os et sapiéntiam, cui non póterunt resístere et contradícere omnes adversárii vestri, allel. *Luc.* 21.

CAPITULUM. 1. *Petr. 4.*

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis; quóniam quod est honóris, glóriæ, et virtútis Dei, et qui est ejus Spíritus, super vos requiescit.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Mundus gaudébit, vos autem contristabímini, sed tristítia vestra vertétur in gáudium: * Et gáudium vestrum nemo tollet à vobis, † Allelúia, allelúia. ℣. Ego consolábor vos, et consolabímini. Vidébitis, et gaudébit cor vestrum: * Et gáudium. Glória Patri. † Allelúia. *Joan.* 16. *Is.* 66.

HYMNUS.

CHristi Martyribus débita nos decet,
Virtútis mémores, prómere cántica,
Quos nec blandítiis, nec pótuit minis
Fallax víncere séculum.
Cœlestis Pátriæ mens ínhians bonis,
Mundi spernit opes, flúxaque gáudia:
Vitæ quin étiam, præ Dómini lucro,
Jactúram fácilem putant.
Non vultus métuunt carníficum truces:

Fœtas supplíciis despíciunt manus :
Enses , flagra , rotas , ómnia perpéti
Victrix edócuit fides.
O incredibílem vim patiéntiæ !
Non , artus láceros qui crúciat dolor ,
Extorquet gémitum, non querimóniam
Ignis mítibus élicit.
Ergò nunc própior , Christe , tibi sedet
Palmis turba nitens usquè viréntibus ,
Victorumque gerens præmia , nóbiles
Multo sánguine láureas.
Sit laus summa Patri , súmmaque Fílio :
Sit par , sancte , tibi glória , Spíritus ,
Cujus præsídio prælia sústinent ,
Contemptâ nece , Mártyres. Amen.

℣. Viríliter ágite , et confortétur cor vestrum , ℟. Omnes qui sperátis in Dómino. *Ps.* 30.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Cùm vos óderint hómines , et exprobráverint propter Fílium hóminis , gaudéte et exultáte ; ecce enim merces vestra multa est in cœlo , allelúia. *Luc.* 6.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Complebuntur dies luctûs tui , Sion : non óccidet ultrà sol tuus ; pópulus tuus omnes justi , allelúia. *Is.* 60.

Hymnus de Tempore , cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Sérvient Deo servi ejus , et vidébunt fáciem ejus ; et nomen ejus in fróntibus eórum , allelúia. *Apoc.* 22.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum legítimè certantes coronantem , * Veníte , adorémus , allelúia. 2. *Tim.* 2.

Ps. 94. Veníte , *p.* 2.

HYMNUS.

FOrtes cadendo Mártyres ,
Quos empta fuso sánguine
Cœlestis ornat púrpura ,
Junctis canámus vócibus.
Acti procellis ómnibus ,
Sui cruóris flúmine
Vehuntur , et Christo duce ,
Portus beátos óccupant.
Sævit tyrannus , állicit :
Temnunt minas , temnunt preces ,
Deum minantem dùm timent ,
Dùm munerantem díligunt.
Quem lictor insánus sitit ,
Quem cæcus effundit furor ,
Amor sacerdos pródigum
Christo cruórem cónsecrat.
Et ille mixtus sánguini
Quem fudit in ligno Deus ,
Fundéntibus placábilem
Oráre non cessat Deum.

Implére vos omnes decet
Passo Deo quod défuit:
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hóstia.

Testis fidélis, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

Ant. 7. ç. Ruent in gládio, et in flamma, et in captivitáte; ut conflentur, et dealbentur usquè ad tempus præfinítum, allelúia. *Dan.* 11.

Ant. 4. A. Distenti sunt, non suscipientes redemptiónem, ut meliórem invenírent resurrectiónem, allelúia. *Hebr.* 11.

Ant. 8. c. Ecce quómodò computáti sunt inter fílios Dei, et inter sanctos sors illórum est! allelúia. *Sap.* 5.

℣. Salus justórum à Dómino; ℟. Et protector eórum in témpore tribulatiónis. *Ps.* 36.

℟. *j.* Ludíbria et vérbera experti, ínsuper et víncula et cárceres, * Lapidáti sunt, secti sunt, tentáti sunt, in occisióne gládii mórtui sunt, allelúia, allelúia. ℣. Tradidérunt córpora sua, ne servírent, et ne adorárent omnem Deum, excepto Deo suo: * Lapidáti sunt. *Hebr.* 11. *Dan.* 3.

℟. *ij.* Vicérunt propter sánguinem Agni, et propter verbum testimónii sui, et non dilexérunt ánimas suas usquè ad mortem: * Proptéreà lætámini, cœli, et qui habitátis in eis, allelúia, allel. ℣. Módico dolóre sustentáto, sub testamento æternæ vitæ effecti sunt: * Proptéreà. *Apoc.* 12. 2. *Mach.* 7.

℟. *iij.* Antíquus diérum judícium dedit sanctis Excelsi; * Et † Regnum obtinuérunt sancti, allelúia, allelúia. ℣. Per fidem operáti sunt justítiam, adepti sunt repromissiónes; * Et. Glória. † Regnum. *Dan.* 7. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Salvasti nos, Dómine, de affligéntibus nos; ℟. Et in nómine tuo confitébimur in séculum. *Ps.* 43.

AD LAUDES.

Ant. 8. G. DAtum est béstiæ bellum fácere cum sanctis, et víncere eos, allelúia. *Apoc.* 13.

Ant 7. *d.* Elegérunt magis mori, et noluérunt infríngere legem Dei sanctam; et trucidáti sunt, allelúia. 1. *Mach.* 1.

Ant. 1. f. Si coràm homínibus tormenta passi sunt, spes illórum immortalitáte plena est, allelúia. *Sap.* 3.

Ant. 2. D. In paucis vexáti, in multis benè disponéntur, quóniam Deus tentávit eos, et invénit illos dignos se, allelúia. *Sap.* 3.

Ant. 7. d. Tanquàm aurum in fornáce probávit illos, et quasi holocausti hóstiam accépit illos; et in témpore erit respectus illórum, allelúia. *Sap.* 3.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

OMne gáudium existimáte, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis: scientes quòd probátio fídei vestræ patiéntiam operátur; patiéntia autem opus perfectum habet.

HYMNUS.

QUam, Christe, signasti viam
Primus, profúso sánguine,
Per hanc tui te fórtiter
Ducem sequuntur mílites.
Fossus manus, fossus pedes,
Ovans ad astra tránsvolas;
Et membra trunci Mártyres
Addunt triumpho se tuo.
Omnes in ostro spléndidi
Tuum tribúnal ámbiunt;
Accepta monstrant vúlnera,
Et per tot ora súpplicant.
Audíre si nos réspuis,
Quos críminum moles gravat;
Audi tuos, qui sánguinem
Fudére pro te, Mártyres.
Fac, si tyrannus déficit,
Ne blandiendo mólliùs
Frangat voluptas péctora,
Ipsis tyrannis sævior.

¶ Testis fidélis, quo duce
Tormenta vincunt Mártyres,
Jesu, tibi sit glória
Cum Patre, cumque Spíritu. Amen.

¶ *Hæc Doxologia dicitur quoque ad Horas in Solemnibus et Annualibus.*]

℣. Multæ tribulatiónes justórum; ℟. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Ps.* 33.

Ad Benedictus.

Ant. J. Beáti qui persecutiónem patiuntur propter justítiam, quóniam ipsórum est regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 5.

Oratio.

DEus, invisíbilis fortitúdo certántium, adesto, quæsumus, nobis supplicántibus; ut qui hodiernâ die sanctórum Mártyrum tuórum *N.* et *N.* gloriósum triumphum recólimus, eórum méritis et précibus contrà spirituália nequítiæ muniámur: Per Dóminum nostrum.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui in sanctórum tuórum córdibus flammam tuæ dilectiónis accendis: da méntibus nostris eamdem fídei caritatisque virtútem; ut Mártyris tui *N.* et sociórum, quorum gaudémus victóriis, proficiámus exemplis: Per Dóminum nostrum.

AD PRIMAM.

Ant 8. G. Datum est béstiæ.

In ℟. *br.* ℣. Qui es testis * fidélis et verus. *Apoc.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 7. *d.* Elegérunt.

CAPITULUM. *Sap.* 3.

JUstórum ánimæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. Visi sunt óculis insipiéntium mori, et æstimáta est afflíctio éxitus illórum; et quod à nobis est iter, extermínium: illi autem sunt in pace.

℟. *br.* Dóminus loquétur pacem * in plebem suam, * Allelúia, allelúia. Dóminus. ℣. Et super * sanctos suos, * Allelúia. Glória. Dóminus. *Ps.* 84.

℣. Custódit Dóminus ánimas sanctórum suórum; ℟. De manu peccatóris liberábit eos. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 1. f. Si coràm homínibus.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 4.

QUod in præsenti est momentáneum et leve tribulatiónis nostræ, suprà modum in sublimitáte æternum glóriæ pondus operátur in nobis, non contemplántibus nobis quæ vidéntur, sed quæ non vidéntur. Quæ enim vidéntur, temporália sunt; quæ autem non vidéntur, æterna sunt.

℟. *br.* Probasti nos, Deus, * et eduxisti nos in refrigérium, * Allelúia, allelúia. Probasti. ℣. Igne nos examinasti * sicut examinátur argentum, * Allelúia. Glória Patri. Probasti. *Ps.* 65.

℣. Lætáti sumus pro diébus quibus nos humiliasti, ℟. Annis quibus vídimus mala. *Ps.* 89.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Tanquàm aurum.

CAPITULUM. *Isaiæ* 9.

LAEtabuntur coràm te, sicut qui lætantur in messe, sicut exultant victóres captâ prædâ, quandò dividunt spólia.

℟. *br.* Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne mettent, * Allelúia, allelúia. Qui. ℣. Euntes ibant et flebant, * mittentes sémina sua, * Allelúia. Glória Patri. Qui séminant.

℣. Venientes vénient cum exultatióne, ℟. Portantes manípulos suos. *Ps.* 125.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. VIdi ánimas interfectórum propter verbum Dei, et propter testimónium quod habébant, allelúia. *Apoc.* 6.

Ant. 4. *d.* Stabant antè thronum in conspectu Agni; et palmæ in mánibus eórum, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 8. G. Venérunt de tribulatióne magna, et

lavérunt stolas suas et dealbavérunt eas in sánguine Agni, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 1. D. Antè thronum Dei sunt, et sérviunt ei die ac nocte in templo ejus; et qui sedet in throno, habitábit super illos, allelúia. *Apoc.* 7.

Ant. 3. a. Non esúrient, neque sítient ámpliùs, nec cadet super illos sol, neque ullus æstus, allelúia. *Apoc.* 7.

CAPITULUM. *Apoc.* 21.

ABsterget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum; et mors ultrà non erit; neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

[*In Solemnibus et Annualibus*, Allelúia, allelúia. ℣. In his secunda mors non habet potestátem; sed erunt Sacerdótes Dei et Christi, et regnábunt cum illo. Allelúia. *Apoc.* 20.]

HYMNUS.

QUanto, morte sacrâ quos tibi dévoves,
Firmas, Christe, tuos róbore mílites!
Ad tormenta rapit, non pávidos mori,
Quam das, ígnea cáritas.
Tortóris rábies sæviat ímpotens;
Addat carcéribus férrea víncula;
Constanti púgiles péctore prælia,
Trunci córpore sústinent.
Alto de sólio nunc, Deus, áspice,
Non indigna tuo númine múnera:
Quot prostráta jacent córpora Mártyrum,
Astant tot tibi víctimæ.
Ad te lethífero vúlnere saúcii,
Vectantur róseo flúmine sánguinis:
Emensi, duce te, Christe, perícula,
Tangunt líttora pátriæ.
Sed quid barbáries ímpia próficit?
Non hæc Christiádas vúlnera déprimunt:
Gens exorta sacro fúnere Núminis,
Crescit sánguine Mártyrum,
Patri máxima sit, máxima Fílio,
Sit par Spirítui: laus tibi, Trínitas,
Quæ te Martyribus pródiga præmium
Das, et vívere per neces. Amen.

℣. In æternum exultábunt, ℟. Et habitábis in eis. *Ps.* 5.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Datæ sunt illis síngulæ stolæ albæ; et dictum est illis ut requiéscerent, donec compleantur conservi eórum, qui interficiendi sunt sicut et illi, allelúia. *Apoc.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE PONTIFICUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. SUscitábo mihi sacerdótem fidélem, qui juxtà cor meum et ánimam meam fáciet, allelúia. 1. *Reg.* 2.

Ant. 8. *G.* Elégi eum ex ómnibus mihi in sacerdótem, ut ascénderet ad altáre meum, et adoléret mihi incensum, allelúia. 1. *Reg.* 2.

Ant. 2. D. AEdificábo ei domum fidélem; et ambulábit coràm Christo meo cunctis diébus, allelúia. 1. *Reg.* 2.

Ant. 5. C. Erit ipsi pactum sacerdótii sempitérnum, quia zelátus est pro Deo suo, et expiávit scelus filiórum Israel, allelúia. *Num.* 25.

Ant. 1. f. Quemcumque elégerit Dóminus, ipse erit sanctus, allelúia. *Num.* 16.

CAPITULUM. *Hebr.* 5.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo, tanquàm Aáron. Sic et Christus non semetipsum clarificávit ut póntifex fíeret, sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódiè génui te; quemádmodùm et in álio loco dicit: Tu es sacerdos in æternum secundùm órdinem Melchísedech.

[*In Dupl. maj. et suprà:*

℟. Locútus es sanctis tuis, Dómine, et dixisti: Invéni servum meum, * Oleo sancto meo unxi eum: † Manus mea auxiliábitur ei, allelúia, allelúia. ℣. Huic Deus testimónium pérhibens, dixit: Invéni virum secundùm cor meum, * Oleo. Glória Patri. † Manus. *Ps.* 88. *Act.* 13.]

HYMNUS.

CHriste, Pastórum caput
atque princeps,
Præsulis festam veneráta lucem,
Débitis supplex tua templa votis
Turba frequentat.
Ille non vano ténuit tremendam
Spíritu sedem, próprio nec ausu;
Sed sacrum jussus, Dómino vocánte,
Sumpsit honórem.
Strénuum bello púgilem superni
Chrísmatis pleno tuus unxit intùs
Spíritus cornu, posuitque sanctam
Páscere gentem.
Fit gregis pastor, pater atque forma:
Lætus impendit sua, seque; servus
Omnium, curis gravis, omnibusque

Omnia factus.
Pro reis orat, réficit gementes,
Erigit lapsos, tenebrasque pellit;
Fit potens verbo, docet alta, pravum
Cónterit hostem.
Fac ut illíus précibus juvémur,
Christe; fac Patrem, pariterque tecum
Spíritum jugi celebrémus hymno
Omne per ævum. Am.

℣. Beátus quem elegisti et assumpsisti; ℟. Inhabitábit in átriis tuis. *Ps.* 64.

Ad Magníficat.

Ant. 4. *E.* Elégit ipsum Dóminus ab omni vivente offerre sacrifícium Deo, incensum et bonum odórem pro pópulo suo, allelúia. *Eccli.* 45.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Die noctúque fugiébat somnus ab óculis meis pro grégibus tuis, Dómine, allel. *Gen.* 31.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 7. G. Cùm vénerit Dóminus, et pulsáverit, beáti servi quos invénerit vigilantes, allel. *Luc.* 12.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Christum Pastórum príncipem, * Veníte, adorémus, allelúia. 1. *Petr.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

CHriste, decréto Patris institútus
Póntifex summo, tibi, qui fidéles
Quos legis, formas pópulis regendis
Ipse ministros.
Hunc juvat festo celebráre cantu,
Qui licèt magnis méritis abundans,
Flens et invítus, duce te, tremendum
Sumpsit honórem.
Nóverat quantis páteat periclis
Ille, qui summos ápices adeptus,
Omnium curas, sibi raptus uni,
Sústinet omnes.
Fécerat fervens amor inquiétum:
Quò gregis cari pia cura poscit,
Advolat promptus: mora non euntem
Ulla retardat.
Dux iter, vitâ præeunte, monstrat;
Cómprobat factis sua dicta magnis;
Et domum sanctam benè olente Christi
Implet odóre.
Lux erat cæco, cólumen labanti,
Una spes lapso, mísero levámen,
Próvidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.
Christe, Pastórum bonus ipse Pastor,

Qui greges pascis próprio cruóre,
Fac ut æternæ súbeant opíma
Páscua vitæ. Amen.

Ant. 4. A. In omni ópere dedit confessiónem Sancto et Excelso in verbo glóriæ, allel. *Eccli.* 47.

Ant. 7. *d.* Erogávit pecúnias multas: justítiam et fidem conservávit genti suæ, et exquisívit omni modo exaltáre pópulum suum, allelúia. 1. *Mach.* 14.

Ant. 1. *a.* Non recédet memória ejus, et nomen ejus requirétur à generatióne in generatiónem, allelúia. *Eccli.* 39.

℣. Justítia ejus manet in séculum séculi: ℟. Cornu ejus exaltábitur in glória. *Ps.* 111.

℟. *j.* Quis est fidélis servus et prudens, quem constítuit dóminus suus super famíliam suam: ut det illis cibum in témpore? * Beátus ille servus, quem cùm vénerit dóminus ejus, invénerit sic facientem, allelúia, allelúia. ℣. A dómino suo præpósitus ómnibus, gubernábat créditam sibi domum: * Beátus. *Matth.* 24. *Genes.* 39.

℟. *ij.* Dóminus suprà ómnia quæ póssidet, constítuet illum: * Omni autem cui multùm datum est, multùm quærétur ab eo; et cui commendavérunt multùm, plus petent ab eo, allelúia, allelúia. ℣. In manu Dei potestas terræ, et útilem rectórem suscitábit in tempus super illam: * Omni autem. *Luc.* 12. *Eccli.* 10.

℟. *iij.* Euge, serve bone et fidélis; quia super pauca fuisti fidélis, super multa te constítuam: * Intra in gáudium dómini tui, allelúia, allelúia. ℣. Super pópulum meum constítui te: sapiéntia et sciéntia data sunt tibi; et glóriam dabo tibi: Intra. Glória. * Intra. *Matth.* 25. 2. *Paral.* 1.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Domus Aáron, benedícite Dómino: ℟. Domus Levi, benedícite Dómino. *Ps.* 134.

AD LAUDES.

Ant. 7. a. QUi intrat per óstium, pastor est óvium, huic ostiárius áperit; et oves vocem ejus áudiunt, allelúia. *Joan.* 10.

Ant. 2. D. Próprias oves vocat nominátim, et edúcit eas, et antè eas vadit, allelúia. *Joan.* 10.

Ant. 7. d. Oves illum sequuntur, quia sciunt vocem ejus: aliénum autem non sequuntur, sed fúgiunt ab eo, allelúia. *Joan.* 10.

Ant. 6. F. Si perdíderit unam ex illis, vadit ad illam donec invéniat eam;

et cùm invénerit, impónit in húmeros suos gaudens, allelúia. *Luc.* 15.

Ant. 8. G. Fur venit ut perdat; mercenárius videt lupum, et fugit: bonus pastor ánimam suam dat pro óvibus suis, allelúia. *Joan.* 10.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 5.

PAscite qui in vobis est gregem Dei, providentes non coactè, sed spontáneè secundùm Deum; neque turpis lucri grátiâ, sed voluntáriè; neque ut dominantes in cleris, sed forma facti gregis ex ánimo.

HYMNUS.

JEsu, Sacerdótum decus,
In hac die, quâ glóriâ
Sanctum corónas Præsulem,
Votis adesto súpplicum.

Sui probátus præmium
Amóris, et pignus tui,
A Patre tráditos tibi
Accépit agnos páscere.

Hos novit, et præit vocans
In tuta quemque páscua,
Victumque præbet: áudiunt,
Sequuntur, et vivunt oves.

Quam sentit errantem jugis,
Hanc nocte quærit ac die;
Et gaudet inventam suo
Portans ovíli réddere.

Arcet frementes béstias,
Lupi retundit ímpetus,
Dolosque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

Offert frequentem victimam
Cum plebe Pastor ínnocens;
Secumque devótum gregem
Pius Sacerdos ímmolat.

℣ Supréme, Christe, Póntifex,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula. Am.

℣ *Hæc Doxologia dicitur quoque ad Horas in Solemnibus et Annual.*]

℣. Elégit Dóminus servum suum, ℟. Páscere hæreditátem suam. *Ps.* 77.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Ego sum óstium: per me si quis introíerit, salvábitur; et ingrediétur, et egrediétur, et páscua invéniet, allelúia. *Joan.* 10.

Oratio:

DEus, qui pópulis tuis regendis vicários caritátis tuæ præficis ministros; da, quæsumus, intercedente beáto *N.* Pontífice, Spíritum sapiéntiæ, quibus præesse dedisti Ecclésiæ tuæ, ut de profectu sanctárum óvium fiant gáudia æterna pastórum: Per.... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Alia Oratio.

DEus, fidélium lumen et Pastor animárum, qui beátum *N.* Epíscopum in Ecclésia posuísti, ut oves tuas verbo pás-

ceret, et informáret exemplo; da nobis ejus intercessióne, et fidem serváre quam dócuit, et viam sequi quam exemplo monstrávit: Per.

AD PRIMAM.

Ant. 7. a. Qui intrat.

In ℟. *br.* ℣. Qui es Póntifex * confessiónis nostræ. *Hebr.* 3.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Próprias oves.

CAPITULUM. *Prov.* 27.

DIligenter agnosce vultum pécoris tui, tuosque greges consídera: non enim habébis júgitèr potestátem; sed coróna tribuétur in generatiónem et generatiónem.

℟. *br.* Deus protector meus, * in ipso sperávi, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Qui subdit * pópulum meum sub me, * Allelúia. Glória Patri. Deus. *Ps.* 143.

℣. Nisi Dóminus custodíerit civitátem, ℟. Frustrà *vígilat qui custódit* eam. *Ps.* 126.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Oves.

CAPITULUM. *Jerem.* 3.

INtrodúcam vos in Sion, et dabo vobis Pastóres juxtà cor meum; et pascent vos sciéntiâ et doctrínâ.

℟. *br.* Deduxit eos * in viam rectam, Allelúia, allelúia. Deduxit. ℣. Ut irent * in civitátem habitatiónis, * Allelúia. Glória Patri. Deduxit. *Ps.* 106.

℣. Abstulit sicut oves pópulum suum, ℟. Et deduxit eos in spe. *Ps.* 77.

AD NONAM.

Ant. 8. G. Fur venit.

CAPITULUM. *Act.* 20.

ATténdite vobis, et universo gregi in quo vos Spíritus sanctus pósuit Epíscopos régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

℣. *br.* Pavit eos * in innocéntia cordis sui, * Allelúia, allelúia. Pavit eos. ℣. Et in intellléctibus mánuum suárum * deduxit eos, * Allelúia. Glória. Pavit eos. *Ps.* 77.

℣. Nos pópulus tuus et oves páscuæ tuæ, ℟. Confitébimur tibi in séculum. *Ps.* 78.

AD II. VESPERAS.

Ant. ECclésiæ factus sum 3. a. ego minister secundùm dispensatiónem Dei, quæ data est *mihi in* vos, ut ímpleam verbum Dei, allelúia. *Coloss.* 1.

Ant. 4. E. Scitis quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos públicè, et per domos, allelúia. *Act.* 20.

Ant. 1. D. Mundus sum à sánguine ómnium; non enim subterfúgi quóminùs annuntiárem omne consílium Dei vobis, allelúia. *Act.* 20.

Ant. 8. G. Nihil véreor, nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, et ministérium verbi quod accépi à Dómino Jesu, allelúia. *Act.* 20.

Ant. 7. ç. Absit à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis; et docébo vos viam bonam et rectam, allelúia. 1. *Reg.* 12.

CAPITULUM. *Act.* 20.

NOcte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm: et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ipsíus, qui potens est ædificáre, et dare hæreditátem in sanctificátis ómnibus.

[*In Solemnibus et Annualibus*, Allelúia, allel. ℣. Dedit illi Dóminus sacerdótium gentis, et beatificávit illum in glória. Allelúia. *Eccli.* 45.]

HYMNUS.

SEdibus, Præsul, súperis recepte,
Advola terris: sacra te reposcunt,
Nostra dùm cantu tibi dedicáto
Templa resultant.
Pro Deo vitam cúpidus pacisci,
Otium durus tibi denegasti;
Prælium Christi benè præliári
Una voluptas.
Si reis vindex minitátur ira,
Súpplici defers prece vim Tonanti:
Et Deum, jugis grege pro tuendo
Víctima, placas.
Erudis, vitâ præeunte, Clerum;
Légibus sacris pópulum coërces:
Quas Deus dotes dedit, ad salúbrem
Cóntrahis usum.
Laude non unâ, memorande Præsul,
Nos ama patris stúdio benigni;
Et laborantem médiis perículis
Dirige plebem.
Christe, pro nobis, Patre sic jubente,
Póntifex factus, tibi laus, tuóque
Una sit Patri, sit et una sancto
Semper Amóri.
Amen.

℣. Salvum fecit Dóminus Christum suum: ℟. Exáudiet illum de cœlo sancto suo. *Ps.* 19.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Sacerdótes tui induantur salútem: Dómine Deus, ne avérteris fáciem Christi tui: memento misericordiárum servi tui, allelúia. 2. *Paral.* 6.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE DOCTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. A Deo profecta est 4. E. sapiéntia : et in ore fidéli abundábit ; et Dominátor dabit eam illi, allelúia. *Eccli.* 15.

Ant. 5. C. Denudábit absconsa sua illi, et thesaurizábit super illum sciéntiam et intellectum justítiæ, allel. *Eccli.* 4.

Ant. 8. G. Firmábitur in illo, et non flectétur ; et continébit illum, et non confundétur ; et exaltábit illum apud próximos suos, allelúia. *Eccli.* 15.

Ant. 3. a. In médio Eccléśiæ apériet os ejus, et adimplébit illum Spíritu sapiéntiæ et intellectûs, allelúia. *Eccli.* 15.

Ant. 1. D. Stolâ glóriæ véstiet illum ; et nómine æterno hæreditábit illum, allelúia. *Eccli.* 15.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

ANimam meam direxi ad Sapiéntiam, et in agnitióne invéni eam : possédi cum ipsa cor ab ínitio ; *propter hoc non derelinquar.*

[*In Dupl. maj. et suprà :*

℣. Dóminus dat sapiéntiam sapiéntibus, et sciéntiam intelligéntibus disciplínam : * Ipse revélat profunda et abscóndita, et † Lux cum eo est, allelúia, allel. ℣. Spíritus ómnia scrutátur, étiam profunda Dei : * Ipse. Glória. † Lux. *Dan.* 2. 1. *Cor.* 2.]

HYMNUS.

O Qui perpétuus nos mónitor doces,
Vox æterna Patris, Christe, vicários
Doctóres, pátrias cùm rémeas domos,
Nobis quàm benè súfficis!
Hi semper vígilant, ne quid adúlterum
Corrumpat fídei virgíneum decus :
Lædi vel léviter non pátitur fides,
His custódibus íntegra.
Infámes ábolent rellíquias deûm :
Erróres ábigunt, crímina dédocent :
Christo restítuunt, quos malè crédulos
Mendax lúsera hæresis.
Patrum canítiem, tot venerábiles
Rugas objíciunt, undè nitet fides :
Quæ sunt prisca, docent ; quæ nova, súbruunt :
Servant depósitum Dei.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quandò foris sonas,
Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Beátus homo quem tu erudíeris, Dómine, ℟. Et de lege tua docúeris eum. *Ps.* 93.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Beátus qui excógitat vias sapiéntiæ in corde suo, vadens post illam quasi investigátor: protegétur sub tégmine illíus à fervóre, et in glória ejus requiescet, allelúia. *Eccli.* 14.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. *a.* Dedit illi Dóminus in præceptis suis potestátem docére Jacob testimónia, et in lege sua lucem dare Israel, allelúia. *Eccli.* 45.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia:

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Qui vigiláverit propter sapiéntiam, citò secúrus erit; quóniam dignos se ipsâ círcuit quærens, et in viis ostendit se illis hiláriter, allelúia. *Sap.* 6.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Fontem sapiéntiæ Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Eccli.* 1. *Ps.* 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

JAm nunc, quæ núme-
ras tot tibi víndices,
Effer sidéreum, Relli-
gio, caput:
Quot sunt mota tibi
prælia, nóbiles
Tot nectis tibi láureas.

Cùm per mille neces impíetas furit,
Oppónis válido péctore Mártyres:
Cùm per mille dolos décipit hæresis,
Doctóres tibi súscitas.
Quandò sparsa lues úndiquè críminum,
Hi gliscens vítium prótinus ámputant:
Quandò plúrima nox méntibus incubat,
Hi plenum révehunt diem.
Firmant instábiles, et dúbios regunt:
Monstrant tuta procul líttora náufragis:
Nobis, qui véhimur cæca per æquora,
Lucent perpétuæ faces.
Quæ dixêre tuis cónsona sénsibus,
Nostris illa, Deus, córdibus ímprimas:
Quos terris cólimus, quos séquimur duces,
Fac nos móribus ássequi.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum, quandò foris sonas,
Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

Ant. 4. *E.* Propósui sapiéntiam addúcere mihi ad convivendum; sciens quóniam mecum communicábit de bonis, allelúia. *Sap.* 8.

Ant. 7. d. Quæsívi sapiéntiam palàm in oratióne mea ; et efflóruit tanquàm præcox uva , allelúia. *Eccli.* 51.

Ant. 1. f. Inventi sunt sermónes tui , Dómine ; et comédi eos : et factum est mihi verbum tuum in lætítiam cordis mei , allelúia. *Jerem.* 15.

℣. Scrutábor legem tuam , Dómine ; ℟. Et custódiam illam in toto corde meo. *Ps.* 118.

℟. *j.* Super salútem et spéciem dilexi sapiéntiam : * Et propósui pro luce habére illam : venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa , allelúia , allelúia. ℣. Quæ desursùm est sapiéntia , pudíca est , pacífica , plena misericórdiâ et frúctibus bonis : * Et propósui. *Sap* 7. *Jac.* 3.

℟. *ij.* Optávi , et datus est mihi sensus ; et invocávi , et venit in me Spíritus sapiéntiæ : et præpósui illam regnis et sédibus , * Et divítias nihil esse duxi in comparatióne illíus , allelúia , allel. ℣. Exístimo ómnia detrimentum esse propter eminentem sciéntiam Jesu Christi Dómini mei ; * Et divítias. *Sap.* 7. *Philipp.* 3.

℟. *iij.* Sapiéntia bonórum ómnium mater est ; quam sine fictióne dídici , et sine invídia communico : infinítus enim thesaurus est ; * Quo qui usi sunt , † Partícipes facti sunt amicítiæ Dei, allelúia, allelúia. ℣. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum ; * Quo. Glória Patri. † Partícipes. *Sap* 7. *Luc.* 6.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Os meum annuntiábit justítiam tuam , ℟. Totà die salutáre tuum. *Ps.* 70.

AD LAUDES.

Ant. 2. D. Dóminus dedit mihi linguam erudítam ; ut sciam sustentáre eum qui lassus est , verbo , allelúia. *Is.* 50.

Ant. 6. F. Sermo meus non in persuasibílibus humánæ sapiéntiæ verbis ; sed in ostensióne Spíritûs et virtútis , allelúia. 1. *Cor.* 2.

Ant. 3. g. Auxílio adjútus Dei isto , testíficans minóri atque majóri , nihil extrà dicens quàm ea quæ Prophétæ locúti sunt, allelúia. *Act.* 26.

Ant. 4. *E.* Non judicávi me scire áliquid inter vos , nisi Jesum Christum , et hunc crucifixum , allelúia. 2. *Cor.* 2.

Ant. 5. a. Si nóverim mystéria ómnia , et omnem sciéntiam ; caritátem autem non habúero , nihil sum , allelúia. 1. *Cor.* 13.

Capitulum. *Sap.* 7.

Mihi dedit Deus dícere ex senténtia , et præsúmere digna horum quæ

mihi dantur; quóniam ipse sapiéntiæ dux est, et sapiéntium emendátor : in manu enim illíus et nos, et sermónes nostri, et omnis sapiéntia, et óperum sciéntia et disciplína.

Hymnus.

VOs succensa Deo spléndida lúmina ;
Vos sal, nos hómines quo sápimus Deum ;
AEvum, puri ánimo, móribus íntegri,
Quo condímur in álterum.
Per vos Rellígio, tútaque Véritas,
Per vos virgínei fulget honóribus :
Per vos Christus amat pándere dívites
Thesauros sapiéntiæ.
Vestris unda fluit pura canálibus ;
Christi floret ager ; munda nitet seges :
Lac aptum púeris, et sólidum viris
Cauti sufficitis cibum.
Hi sunt, summe Deus, qui tibi mílitant ;
Hi sunt, qui stábiles ædíficant domos ;
Unâ docta cohors arma tenet manu,
Muros cónstruit álterâ.
Vicistis stygias vos quibus hæreses,
Hæc nos accípimus tela supérstites :
His pugnámus adhùc, nec dúbio éxitu ;
His armis quoque víncimus.
Sit supréma tibi glória, Véritas,
Quæ per scripta Patrum quando foris sonas,
Nullo vocis egens corda doces sono,
Et te méntibus ínseris.
Amen.

℣. Annuntiávi justítiam tuam in ecclésia magna ; ℟. Ecce lábia mea non prohibébo : Dómine, tu scisti. *Ps.* 39.

Ad Benedictus.

Ant. J. Sapiéntia et fortitúdo Dómini sunt : tibi, Deus, confíteor, teque laudo ; quia sapiéntiam et fortitúdinem dedisti mihi, allelúia. *Dan.* 2.

Oratio.

OMnípotens, æterne Deus, qui Ecclésiæ tuæ fílios, sicut non cessas erudíre, ita non désinis adjuváre ; da fidélibus tuis intercessióne beáti *N.* quem eis æternæ salútis ministrum tribuísti, ut, te miserante, sciéntiam recta faciendi, et virtútem cápiant exequendi : Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, etc.

Alia Oratio.

EXcita, Dómine, in Ecclésia tua Spíritum, quo beátus *N.* servívit, ut eódem nos replente, studeámus amáre quod amávit, et ópere exercére quod dócuit : Per.... in unitáte ejusdem Spíritûs.

Ad Horas, in Solemnibus et Annualibus dicitur sequens Doxologia:

Jesu, Magister únice, Tibi decus, laus glória, Cum Patre cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Dóminus.

In ℟. *br.* Qui Magister noster * unus es. *Matth.* 23.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Sermo meus.

Capitulum. 1. *Cor.* 12.

UNicuíque datur manifestátio Spíritûs ad utilitátem : álii quidèm per Spíritum datur sermo sapiéntiæ : álii autem sermo sciéntiæ secundùm eumdem Spíritum.

℟. *br.* Da mihi intellectum, * et scrutábor legem tuam, * Allelúia, allel. Da mihi. ℣. Státue servo tuo * elóquium tuum, Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Da mihi. *Ps.* 118.

℣. *Os* meum *lo*quétur sapiéntiam, ℟. Et meditátio cordis mei prudentiam. *Ps.* 48.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Auxílio.

Capitulum. 1. *Tim.* 6.

SI quis áliter docet, et non acquiescit sanis sermónibus Dómini nostri Jesu Christi, et ei quæ secundùm pietátem est doctrínæ, superbus est, nihil sciens.

℟. *br.* Viam veritátis elégi, * judícia tua non sum oblítus, * Allelúia, allelúia. Viam. ℣. Adhæsi * testimóniis tuis, Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Viam.

℣. A judíciis tuis non declinávi; ℟. Quia tu legem posuísti mihi. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Si nóverim.

Capitulum. 1. *Tim.* 1.

FInis præcepti est cáritas de corde puro, et consciéntiâ bonâ, et fide non fictâ : à quibus quidam aberrantes, conversi sunt in vaniloquium, volentes esse legis doctóres, non intelligentes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant.

℟. *br.* Veritátem tuam * et salutáre tuum dixi, * Allelúia, allelúia. Veritátem. ℣. Non abscondi misericórdiam tuam, * et veritátem tuam, * Allelúia. Glória Patri. Veritátem. *Ps.* 39.

℣. Pronuntiávi ómnia judícia oris tui : ℟. In via testimoniórum tuórum delectátus sum. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

Ant. 1. f. FUit gratus Deo, erudítus omni sapiéntiâ; et erat potens in verbis et in opéribus suis, allelúia. *Act.* 7.

Ant. 5. C. Juxta manum Dei sui bonam super se, parávit cor suum, ut in-

vestigáret legem Dómini, et fáceret, et docéret, allelúia. *Eccli.* 7.

Ant. 8. c. Postquàm se ámpliùs dedit ad diligéntiam lectiónis legis et Prophetárum, vóluit et ipse scríbere quæ ad doctrínam et sapiéntiam pértinent, allelúia. *Prolog. Eccli.*

Ant. 3. a. Cùm esset sapientíssimus, dócuit pópulum : quæsívit verba utília, et conscripsit sermónes rectíssimos ac veritáte plenos, allelúia. *Eccles.* 12.

Ant. 4. E. Sapiéntiam ejus enarrábunt gentes ; et laudem ejus enuntiábit Ecclésia, allelúia. *Eccli.* 39.

Capitulum. *Prov.* 3.

Beátus homo qui invénit sapiéntiam, et qui affluit prudéntiâ : mélior est acquisítio ejus negotiatióne argenti et auri primi ; et puríssimi fructus ejus : pretiósior est cunctis ópibus ; et ómnia quæ desiderantur, huic non valent comparári.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Qui fécerit et docúerit, hic magnus vocábitur in regno cœlorum. Allelúia. *Matth.* 5.]

Hymnus.

Lux lucis et fons lúminis,
A quo dies hic náscitur,
Quàm dignióri lúmine
Lucére das Ecclésiam !
Sanctis eam Doctóribus
Indesinenter ínstruens,
Quibus tenébris quæritat
Error latére, détegis.
His stat fides, his véritas
Intamináta pérmanet ;
Ab hisque, quam nos vis sequi,
Doctrína sana tráditur.
His hauriámus fóntibus
Verbi tui sciéntiam,
Horumque puris móribus
Præcepta fac nos ássequi.
Qui vera lux es méntium,
Jesu, Magister únice,
Sit laus tibi, sit laus Patri,
Sancto simul cum Spíritu.
Amen.

℣. Beátus vir qui dispónet sermónes suos in judício : ℟. In æternum non commovébitur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 6. F. Qui docti fúerint, fulgébunt quasi splendor firmamenti, et qui ad justítiam erúdiunt multos, quasi stellæ in perpétuas ætérnitates, allelúia. *Dan.* 12.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SS. ABBATUM,

Monachorum, Cœnobitarum et Anachoretarum.

IN I. VESPERIS.

Ant. Quid prodest hómini, si mundum universum lucrétur, ánimæ verò suæ detrimentum patiátur? allelúia. *Matth.* 16.

Ant. 8. c. Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, et da paupéribus, et habébis thesaurum in cœlo, allelúia. *Matth.* 19.

Ant. 6. F. Nemo est qui relíquerit domum, aut agros propter me, qui non accípiat céntiès tantùm in témpore hoc, et in século futúro vitam æternam, allelúia. *Marc.* 10.

Ant. 3. b. Salva ánimam tuam: noli respícere post tergum; salvum te fac, ne péreas, allelúia. *Genes.* 19.

Ant. 7. c. Séquere me, et dimitte mórtuos sepelíre mórtuos suos, allelúia. *Matth.* 8.

Capitulum. 2. *Cor.* 6.

Exíte de médio eórum, et separámini, dicit Dóminus, et immundum ne tetigéritis: et ego recípiam vos; et ero vobis in patrem, et vos éritis mihi in fílios.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Susceptor meus es tu, Dómine, et in verbum tuum supersperávi: * Declináte à me, maligni, et † Scrutábor mandáta Dei mei, allelúia, allelúia. ℣. Magister, sequar te quocumquè íeris. * Declináte. Glória Patri. † Scrutábor. *Ps.* 118. *Matth.* 8.]

Hymnus.

Felíces némorum páng-imus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores lædéret íntegros.
Ut te possídeant, quem sítiunt Deum,
Urbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dùm cœléstia cógitant.
Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctam púgiles ócius ádvolant:
Ut vastum mare tranent,
Prudentes onus éxuunt.
Æternas ut opes, certa-que gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.
Illis summa fuit glória, déspici;
Illis divítiæ, paupériem pati;
Illis summa voluptas,

Longo supplício mori.
Fac nos, summe Deus,
quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum
ferre libéntiùs;
Et, tellúre relictâ,
Immortália quærere.
Patri máxima laus, máxima Fílio;
Amborumque sacro máxima Flámini,
Quo deserta petívit
Quondàm ductus homo
Deus. Amen.

Si sit Abbas, ℣. Potens in terra erit semen ejus: ℟. Generátio rectórum benedicétur. *Ps.* 111.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Egrédere de cognatióne tua, et de domo patris tui; et veni in terram quam monstrábo tibi: faciamque te in gentem magnam, et benedícam tibi, allel. *Genes.* 12.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. In umbra alárum tuárum sperábo, ℟. Donec tránseat iníquitas. *Ps.* 56.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Reliquisti parentes tuos: plenam mercédem recípias à Dómino Deo, ad quem venisti, et sub cujus confugisti alas, allelúia. *Ruth.* 2.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 4. c. Qui hábitant in deserto, secúri dórmient in sáltibus; et ponam eos in circúitu collis mei benedictiónem, allelúia. *Ezech.* 34.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 2. D. Habitábit in solitúdine judícium; et erit opus justítiæ pax, et cultus justítiæ siléntium, et secúritas usquè in sempiternum, allel. *Is.* 32.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum, qui ductus est in desertum à Spíritu, * Veníte, adorémus, allelúia. *Matth.* 4.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Pulchras ácies, cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus amor regit!
Omnes lege sub una,
Uno sub duce mílitant.
Heu! quantis rápiunt astra labóribus!
Pulsant perpétuis quéstibus æthera,
Per jejúnia longa
Vires córporis átterunt.
Votis unánimes, vi quoque flétuum
Instant, et sócias ingéminant preces,
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
Hæc vis grata Deo: sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus, Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.
Fervent quandò die cuncta tumúltibus,

Altum turba silet : cétera dùm tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
Exercet vígiles contínuus labor ;
Incumbunt óperi non résides manus ;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
Quin regína suî mens quoque súbditur,
Rectorisque studet nútibus óbsequi :
Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Quo deserta petívit
Quondàm ductus homo
Deus. Amen.

Ant. 4. E. Omnes erant perseverantes unanímiter in oratióne, allel. *Act.* 1.

Ant. 5. F. Possessiónes et substántias vendébant, et dividébant illa ómnibus, proùt cuíque opus erat, allelúia. *Act.* 11.

Ant. 6. C. Plorábant, et jejunábant, et orábant in conspectu Dómini, allelúia. *Baruch.* 1.

℣. Flévimur, cùm recordarémur Sion : ℟. Quómodò cantábimus in terra aliéna ? *Ps.* 136.

℟. *j.* Sapiéntia direxit ópera eórum : * Iter fecérunt per deserta quæ non habitabantur ; et in locis *desertis fixérunt* casas, allelúia, allelúia. ℣. Circuiérunt in péllibus caprínis, egentes, angustiáti, afflicti ; quibus dignus non erat mundus : in solitudínibus errantes, et in cavernis terræ. * Iter. *Sap.* 11. *Hebr.* 11.

℟. *ij.* Multitúdinis erat cor unum, et ánima una : nec quisquam áliquid suum esse dicébat ; sed * Erant illis ómnia commúnia, allelúia, allelúia. ℣. Ecce quàm bonum et quàm jucundum habitáre fratres in unum ! * Erant. *Act.* 4. *Ps.* 132.

℟. *iij.* Pars Dómini pópulus ejus : invénit eum in terra deserta, circumduxit, et dócuit, atque portávit in húmeris suis, * Et constítuit super excelsam terram, allelúia, allelúia. ℣. Confitentes quia peregríni et hóspites sunt super terram, pátriam meliórem áppetunt : ídeò parávit illis civitátem, * Et. Glória. * Et. *Deut.* 32. *Hebr.* 11.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, sancti, et húmiles corde, Dómino : ℟. Laudáte, et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. 7. d. Perféctio tua, Dómine, et doctrína tua viro sancto tuo, qui dixit patri suo et matri suæ, Néscio vos ; et frátribus suis, Ignóro vos, allelúia. *Deut.* 33.

Ant. 1. *g.* Non sedi in concílio ludéntium : solus sedébam , quóniam comminatióne replesti me , allelúia. *Jerem.* 15.

Ant. 3. *b.* Exui me stolâ pacis , índui autem me sacco obsecratiónis ; et venit mihi gáudium à Sancto , allelúia. *Baruch.* 4.

Ant. 4. *a.* Mihi mundus crucifixus est, et ego mundo , allelúia. *Galat.* 6.

Ant. 8. *G.* In voce laudis immolábo tibi : quæcumque vovi , reddam pro salúte Dómino , allelúia. *Jonæ* 2.

CAPITULUM. *Isaiæ* 51.

COnsolábitur Dóminus Sion , et consolábitur omnes ruínas ejus : et ponet desertum ejus quasi delícias , et solitúdinem ejus quasi hortum Dómini. Gáudium et lætítia inveniétur in ea , gratiárum áctio , et vox laudis.

HYMNUS.

QUid tu , relictis úrbibus ,
Mortálium consórtia
Timens fugis ? quid tu vides ,
Solusque tecum cógitas ?
Mentis volátu líbero ,
Percurris æternas domos ;
Et quæ negas mortálibus ,
Transfers Deo commércia.
Præsens choris cœléstibus ,
Sacro quiétus ótio ,
Totus tuendo Númini ,
Totus colendo tu vacas.
Quàm pura , qui te díligunt ,
O Christe , líbant gáudia !
Te propter antris ábditos
Sinu recondis in tuo.
¶ Qui sponte desertum petis ,
Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , cumque Spíritu ,
In sempiterna sécula. Am.

¶ *Hæc Doxologia dicitur quoque ad Horas in Solemnibus et Annualibus.*]

Si sit Abbas , ℣. Veníte , fílii , audíte me : ℟. Timórem Dómini docébo vos. *Ps.* 33.

Ad Benedictus.

Ant 1. *D.* Ecce ego et púeri mei , quos dedit mihi Dóminus in signum et in portentum Israel à Dómino exercítuum , qui hábitat in monte Sion , allelúia. *Is.* 8.

Oratio.

DEus , cujus múnere beátus *N.* Abbas Christum páuperem sequi , et húmilem corde usquè in finem perseverávit imitári ; da cunctis sémitam mandatórum tuórum ingressis , ut nec retrò aspíciant , nec in via hæreant , sed ad te sine offensióne currentes , vitam æternam apprehendant : Per eumdem.

Alia Oratio.

DA nobis , quæsumus , Deus noster , beáti Abbátis *N.* intercessiónibus sublevári ; ut per

quem servis tuis perfectiónis evangélicæ documenta donasti, per eum nobis subsídia perpétuæ salútis impendas: Per.

Si non sit Abbas ℣. Clamávi ad te, Dómine; dixi: Tu es spes mea, ℟. Pórtio mea in terra vivéntium. *Ps.* 141.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea. Bonus est Dóminus ánimæ quærenti illum. Bonum est præstolári cum siléntio salutáre Dei, allel. *Thren.* 3.

Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, terréna pro te calcántium merces magna nimis; da nobis exemplo et intercessióne beáti *N.* cujus hódiè tránsitum celebrámus, temporália ómnia despícere, et ad æterna totâ mentis intentióne festináre: Per.

Alia Oratio.

QUæréntium te, Dómine, Salvátor et custos, qui beáto *N.* ne párticeps esset coinquinatiónis, renuntiáre sæculo, et sub alas tuas confúgere tribuisti; ejus intercessióne da pópulo tuo diabólica vitáre contágia, et te solum Dóminum purâ mente sectári: Qui vivis.

AD PRIMAM.

Ant. 7 d. Perféctio.

In ℟. *br.* ℣. Qui ductus es in desértum * à Spíritu. *Matth.* 4.

AD TERTIAM.

Ant. 1. *g.* Non sedi.

CAPITULUM. 1. *Joan.* 2.

SI quis díligit mundum, non est cáritas Patris in eo; quóniam omne quod est in mundo, concupiscéntia carnis est, et concupiscéntia oculórum, et supérbia vitæ, quæ non est ex Patre, sed ex mundo est. Et mundus transit, et concupiscéntia ejus: qui autem facit voluntátem Dei, manet in æternum.

℟. *br.* Elongávi fúgiens: * Mansi in solitúdine, * Allelúia, allelúia. Elongávi. ℣. Quóniam vidi iniquitátem * et contradictiónem in civitáte, * Allelúia. Glória. Elongávi. *Ps.* 54.

℣. Confíge timóre tuo carnes meas: ℟. A judíciis enim tuis tímui. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Exui me.

CAPITULUM. *Hebr.* 1.

OMnis disciplína in præsenti quidem videtur non esse gáudii, sed mœróris: pósteà autem fructum pacatíssimum exercitátis per eam reddet justítiæ.

℟. *br.* Propter verba labiórum tuórum * ego custodívi vias duras, * Allelúia, allelúia. Propter. ℣. Pérfice gressus meos * in sémitis tuis, * Allelúia. Glória Patri. Propter *Ps.* 16.

℣. Induébar cilício : ℟. Humiliábam in jejúnio ánimam meam. *Ps.* 34.

AD NONAM.

Ant. 8. *G.* In voce laudis.

CAPITULUM. *Eccli.* 51.

VIdéte óculis vestris quia módicùm laborávi, et invéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argenti, et copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia ejus; et non confundémini in laude ipsíus.

℟. *br.* Séptiès in die * laudem dixi tibi, * Allelúia, allelúia. Séptiès in die. ℣. Super judícia * justítiæ tuæ, * Allelúia. Glória Patri. Séptiès.

℣. Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ, ℟. In loco peregrinatiónis meæ. *Ps.* 118.

AD II. VESPERAS.

A SUmus húmiles in 2. D. universa terra, Dómine : sed in ánimo contríto et spíritu humilitátis suscipiámur; quóniam non est confúsio confidéntibus in te, allelúia. *Dan.* 3.

Ant. 8. G. Non derelínquimur, semper mortificatiónem Jesu in córpore nostro circumferentes; ut et vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli, allelúia. 2. *Cor.* 4.

Ant. 6. F. Quasi morientes, et ecce vívimus; quasi tristes, semper autem gaudentes; tanquàm nihil habentes, et ómnia possidentes, allelúia. 2. *Cor.* 6.

Ant. 7. d. Omnes unánimes, compatientes, fraternitátis amatóres, misericordes, modesti, húmiles, allelúia, 1. *Petr.* 3.

Ant. 4. d. Teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem, (fidélis enim est qui repromísit,) et considerémus ínvicèm in provocatiónem caritátis et bonórum óperum, allelúia. *Hebr.* 10.

CAPITULUM. *Deut.* 7.

DOminus Deus ipse est fortis et fidélis, custódiens pactum et misericórdiam diligéntibus se, et his qui custódiunt præcepta ejus in mille generatiónes.

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia ; ℣. In loco solitúdinis, Dóminus eum dócuit, et custodívit quasi pupillam óculi sui. Allelúia. *Deut.* 32.]

HYMNUS.

QUas ferat pœnas pia turba flentûm,
Turba crudélis sibi, quis renarret ?
Prævenit læsi nimìs ah ! timendas
Júdicis iras.
Próferunt longas vigilando noctes,
Et dies ducunt sólidos canendis

Láudibus sacris, precibusque juncti
Astra lacessunt.
Frígidos temnunt, calidosque soles:
Quæ tegit nudos malè vestis artus
Urit, intonsis et acúta figit
Spícula setis.
Invidet cœlum, próprios reposcit,
Mente qui regnant super astra, cives;
Dùm novos terris hómines iníquus
Déspicit orbis.
Sic ad æternas datur ire sedes;
Nullus intrábit, nisi durus ultor
Expiet fletu, crucianda sævis
Crímina flammis.
Ipse desertum petis, ô Redemptor,
Factus exemplum; decus hinc tibi sit:
Par decus Patri; decus et tibi par,
Spíritus alme.
Amen.

Si sit Abbas, ℣. Justus ut palma florébit: ℟. Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91.

Ad Magníficat.

Ant. 1. D. Atténdite ad patrem vestrum, qui sequímini quod justum est, et quæritis Dóminum; quia unum vocávi eum, et benedixi ei, et multiplicávi eum, allelúia. *Is.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Abbas, ℣. Plantáti in domo Dómini, florébunt; ℟. Ut annúntient quóniam rectus Dóminus. *Ps.* 91.

Ad Magníficat.

Ant. 3. E. Scimus quóniam, si terréstris domus nostra dissolvátur, ædificatiónem ex Deo habémus æternam in cœlis: nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram quæ de cœlo est, superíndui cupientes, allelúia. 2. *Cor.* 5.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE JUSTORUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 7. a. Dicébat Jesus ad omnes: Si quis vult post me veníre, ábneget semetipsum, et tollat crucem suam quotídiè, et sequátur me, allelúia. *Luc.* 9.

Ant. 2. D. Dico vobis: Nisi abundáverit justítia vestra plusquàm Scribárum et Pharisæórum, non intrábitis in regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 5.

Ant. 6. C. Nisi conversi fuéritis, et efficiámini sicut párvuli, non intrábitis

in regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 18.

Ant. 8. G. Non omnis qui dicit mihi, Dómine, Dómine, intrábit in regnum cœlórum; sed qui facit voluntátem Patris mei qui in cœlis est, ipse intrábit in regnum cœlórum, allelúia. *Matth.* 7.

Ant. 4. d. Conténdite intráre per angustam portam; quia multi, dico vobis, quærent intráre, et non póterunt, allelúia. *Luc.* 13.

Capitulum. *Eccli.* 2.

QUi timétis Dóminum, crédite illi; et non evacuábitur merces vestra. Qui timétis Dóminum, speráte in illum; et in oblectatiónem véniet vobis misericórdia. Qui timétis Dóminum, dilígite illum; et illuminabuntur corda vestra.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Qui timent Dóminum non erunt incredíbiles verbo illíus; et * Qui díligunt illum, conservábunt viam illíus, allelúia, allelúia. ℣. Plenitúdo legis est diléctio. * Qui. Glória. * Qui. *Eccli.* 2. *Rom.* 13.]

Si sit Sacerdos,

Hymnus.

JAm satis fluxit cruor hostiárum;
Prístinæ céssent holocausta legis:
Christe, quos formas, melióra libant
Sacra Ministri.

Orat Elías; celer ignis astat:
Mysta nunc major jubet; et potenti
Obsequens verbo, Deus astat aris,
Hóstia factus.

Pingue libámen, novus et Sacerdos,
Orbe jam toto, Deus immolátur:
Se, manu Mystæ, litat incruento
Fúnere Christus.

Tale nil priscis pátribus tribútum;
Angelis nusquàm data par potestas:
Se, manu Mystæ, Deus ipse cunctis
Præbet in escam.

Christe, fac semper tua sacra puro
Corde tractémus, manibusque puris:
Cáritas aptos tua nos tremendis
Applicet aris.

Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Oculi mei ad fidéles terræ, ut sédeant mecum; ℟. Ambulans in via immaculáta, hic mihi ministrábat. *Ps.* 100.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Notum fáciet

Dóminus qui ad se pertíneant, et sanctos applicábit sibi, et quos elégerit, appropinquábunt ei, allelúia. *Num.* 16.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos,

HYMNUS.

SUmmi pusillus grex Patris,
Timóre mentem sólvite:
Sui paternus vos amor
Vult esse regni cómpotes.
En regnat inter cœlites,
Qui vixit olim século
Ignótus, exósus sibi,
Qui pauper, et sciens pati.
Angusta pœniténtiæ
Ingressus, et viam crucis,
Per dura Christum prælia,
Per damna non timet sequi.
Carnem terit jejúniis;
Linguam domat siléntio:
In páuperum, parcus sibi,
Abscondit et spargit sinu.
Sapóre verbi páscitur;
Totóque legem péctore
Scrutátus, orat pérvigil:
Mens celsa versátur polo.
Hâc surgit ad cœlum viâ:
Et nos eâdem da, Pater,
Da, Nate, da cum Spíritu,
Ad te veníre sémitâ. Amen.

℣. Sperent in te qui novérunt nomen tuum; ℟. Quóniam non dereliquísti quærentes te, Dómine. *Ps.* 9.

Ad Magníficat.

Ant. J. Qui confídunt in Dómino, intélligent veritátem, et fidéles in dilectióne acquiescent illi; quóniam donum et pax est electis ejus, allel. *Sap.* 3.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. A. Vigiláte, et estóte paráti; quia quâ nescítis horâ Fílius hóminis ventúrus est, allelúia. *Matth.* 24.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 6. F. Oculus non vidit, Deus, absque te, quæ præparasti expectántibus te, allelúia. *Is.* 64.

AD OFFICIUM NOCT.

Si sit Sacerdos,

Invit. Sacerdótem in æternum Jesum Christum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Hebr.* 5.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Tuâ dignum pietáte munus!
Christe, cùm per te légitur Sacerdos
Ille, qui primum decus, et ministris,
Reddit et aris.
Quàm pavens, sanctus, procul à tumultu,
Cùm dapes Christi meditátur Agni,
In quibus manat sacer incruento
Fúnere sanguis!
Thure fumantes quis hic inter aras?
Quanta majestas sedet ore sancto!

Nec minùs fervent calefacta puris
Péctora flammis.
Nec sacrum durus sedet ad tribúnal :
Súblevat tristes miseráta casus
Cáritas, clemens, aliisque mater,
Dùm sibi judex.
Quas relaxávit, luit ipse noxæ
Innocens pœnas ; aliéna culpa
Hunc reum fecit ; piat acta largo
Non sua fletu.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis.
Amen.

Si non sit Sacerdos, *Invit.* Diligentem justos Dóminum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Ps.* 145.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

NOn parta solo sánguine
Ornat beátos púrpura :
Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.
Non iste flammas, non cruces,
Non sensit uncos péctines :
Crudélis et durus sibi
Se morte lentâ cónficit.
Si lictor illi défuit,
Si vincla, fustes, úngulæ ;
Paráta pro Christo mori
Hoc supplet omne cáritas.
Corpus subégit cástitas,
Et líberam mentem fides :
Amor supernis ignibus
Totam litávit hóstiam.
Venis apertis ómnibus
Qui vellet ultrò erúmpere,
Fraudátus optátâ viâ,
It fusus in fletum cruor.
Da, Christe, sic nos vívere,
Discámus ut semper mori :
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gáudia.
Æterna justórum quies,
Tibi beáta Trinitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula.
Amen.

Ant. 8. *G.* Qui sperant in Dómino, mutábunt fortitúdinem : current, et non laborábunt ; ambulábunt, et non defícient, allelúia. *Is.* 40.

Ant. 2. D. Tenébit justus viam suam, et mundis mánibus addet fortitúdinem, allelúia. *Job.* 17.

Ant. 3. a. Qui fidúciam habet meî, hæreditábit terram, et possidébit montem sanctum meum, allelúia. *Is.* 57.

℣. Beátus vir cujus est nomen Dómini spes ejus ; ℟. Et non respexit in vanitátes et insánias falsas. *Ps.* 39.

℟. *j.* Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in mánibus vestris : * Et vos símiles ho-

minibus expectántibus dóminum suum ; ut, cùm vénerit, confestim apériant ei, allelúia, allelúia. ℣. Qui vigiláverint ad illum, justítias quasi lumen accendent. * Et vos. *Luc.* 12. *Eccli.* 32.

℟. *ij.* Ego in justítia apparébo conspéctui tuo, Dómine : * Satiábor, cùm apparúerit glória tua, allelúia, allelúia. ℣. Nunc cognosco ex parte ; tunc autem cognoscam sicut et cógnitus sum. * Satiábor. *Ps.* 16. 1. *Cor.* 13.

℟. *iij.* Sapiéntia justum deduxit per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei ; et * Dedit illi sciéntiam sanctórum : † Honestávit illum in labóribus ; et complévit labóres illíus, allelúia, allelúia. ℣. Regnum Dei justítia est, et pax in Spíritu sancto : qui in hoc servit Christo, placet Deo. * Dedit. Glória. † Honestávit. *Sap.* 10. *Rom.* 14.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Benedícite, servi Dómini, Dómino : ℟. Laudáte et superexaltáte eum in sécula. *Dan.* 3.

AD LAUDES.

Ant. ANte Dóminum qui 1. f. elégit me, vílior fiam plusquàm factus sum ; et ero húmilis in óculis meis, allelúia. 2. *Reg.* 6.

Ant. 8. c. Semper quasi tumentes super me fluctus timui Deum, et pondus ejus ferre non pótui, allelúia. *Job.* 31.

Ant. 4. a. A mandátis labiórum ejus non recessi, et in sinu meo abscondi verba oris ejus, allelúia. *Job.* 23.

Ant. 5. a. Ambulávit pes meus iter rectum : zelátus sum bonum, et non confundar, allelúia. *Eccli.* 51.

Ant. 3. *a.* Donec súperest hálitus in me, non loquentur lábia mea iniquitátem, nec lingua mea meditábitur mendácium, allelúia. *Job.* 27.

Capitulum. 2. Cor. 1.

GLória nostra hæc est, testimónium conscientiæ nostræ, quòd in simplicitáte cordis et sinceritáte Dei, et non in sapiéntia carnáli, sed in grátia Dei conversáti sumus in hoc mundo.

Si sit Sacerdos,

Hymnus.

O Sacerdótum veneranda jura !
Ceu vices Christi téneant salútis
Arbitri, claudunt, reserantque nobis
Atria cœli.
Omne pendentes scelus in statéra,
Cùm reum solvunt, Deus ipse solvit ;
Cùm ligant sontem, Deus ipse sontis
Vincula nectit.
Quàm manus morbis ádhibent perítas !

Cùm secant, semper pia
dextra cædit ;
Cùm fovent, semper pia
lenit ungens
Vúlnera dextra.
Verba dùm promunt, pópulus fidélis
Excipit vocem, cúpidus
docéri ;
Nempè divínæ sacra verba legis
Mente recondunt.
Irruens prompti cohibére fulmen,
Stant ab adverso, Dominumque placant,
Vindices in nos quótiès ab alto
Dépluit iras.
Dùm Sacerdótes tua sacra tractant,
Christe, fac sacris quibus applicasti,
Cónsonent mores, populíque fiat
Forma Sacerdos.
Lúminis splendor, Patris una proles,
Christe, te pronus venerétur orbis,
Qui Sacerdótes per amóris almi
Flamen inungis. Amen.

℣. Emitte lucem tuam et veritátem tuam, Dómine : ℟. Ipsa me deduxérunt et adduxérunt in tabernácula tua. *Ps.* 42.

Ad Benedictus.

Ant. J. Fidúciam habémus per Christum ad Deum, qui et idóneos nos fecit ministros novi testamenti, non lítterâ, sed spíritu, allelúia. 2. *Cor.* 3.

Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui fámulum tuum *N.* ut sacerdótio tibi fungerétur, à pópulo segregasti, ejus nos intercessióne à peccatóribus ségrega ; ut, secundùm vocatiónem nostram, gens sancta, et regále sacerdótium coràm te efficiámur : Per.

Alia Oratio.

DEus, qui in Ecclésiæ tuæ decus et subsídium, beátum *N.* verendo sacerdótii ministério decorasti ; præsta ut, per quem pópulus tuus Evangélii verbum, et Domínici córporis sacramentum suscépit, ejus patrocínio dignos utriusque fructus percípiat : Per eumdem.

Si non sit Sacerdos,

Hymnus.

QUi te, Deus, sub íntimo
Amans recépit péctore,
Non ille terras ámpliùs
Suspírat, oblítus suî.
Quid ergò gaudes néctere
Tristes moras amántibus ?
Terris retardas éxules
Cives polo quos déstinas.
Hinc fervet in dies amor ;
In vota toti dífluunt :
Ad astra festinántibus
Fit pœna vita lóngior.
Vix iste tardi córporis
Pondus molestum sústinet ;
Præ mortis óccupat diem,
Ardens Deo se júngere.

¶ AEterna justórū quies,
Tibi, beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula. Am.

℣. Proba me, Deus, et vide si via iniquitátis in me est; ℟. Et deduc me in via æterna. *Ps.* 138.

Ad Benedictus.

Ant. 1. D. Qui facit veritátem, venit ad lucem, ut manifestentur ópera ejus; quia in Deo sunt facta, allelúia. *Joan.* 3.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedente beáto *N.* pópulum tuum in tua dilectióne ambuláre; quia perpétua est et plena felícitas, si bonórum ómnium serviámus auctóri: Per.

AD HORAS.

[*In Solemnibus et Annualibus dicitur sequens Doxologia.*

Si sit Sacerdos,

JESU, Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu,
Per cuncta semper sécula.
Amen.

Si non sit Sacerdos, ¶ AEterna justórum quies, *ut suprà ad Laudes.*]

AD PRIMAM.

Ant. 1. f. Antè Dóminum.

Si fiat de Sacerdote,

In ℟. *br.* ℣. Qui es Sacerdos * in æternum. *Ps.* 109.

Si fiat de non Sacerdote,

In ℟. *br.* ℣. Qui exemplum * dedisti nobis. *Joan.* 13.

AD TERTIAM.

Ant. 8. c. Semper.

CAPITULUM. *Philipp.* 2.

CUm metu et tremóre vestram salútem operámini; Deus est enim qui operátur in vobis et velle et perfícere, pro bona voluntáte.

℟. *br.* Convertantur mihi * timentes te, Dómine, * Allelúia, allelúia. Convertantur. ℣. Et qui novérunt * testimónia tua, * Allelúia. Glória Patri. Convertantur.

℣. Párticeps ego sum ómnium timéntium te, ℟. Et custodiéntium mandáta tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 4. a. A mandátis.

CAPITULUM. *Jac.* 1.

QUi perspéxerit in legem perfectam libertátis, et permánserit in ea, non audítor obliviósus factus, sed factor óperis; hic beátus in facto suo erit.

℟. *br.* Lucerna pédibus meis * verbum tuum, Dómine, * Allelúia, allelúia. Lucerna. ℣. Et lumen * sémitis meis, * Allelúia. Glória Patri. Lucerna.

℣. Servávi mandáta tua et testimónia tua; ℟. Quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. *Ps.* 118.

AD NONAM.

Ant. 3. *a.* Donec súperest.

Capitulum. *Eccli.* 15.

JUstítia longè abest à supérbia et dolo : viri mendáces non erunt illíus mémores ; et viri veráces invenientur in illa, et successum habébunt usquè ad inspectiónem Dei.

℟. *br.* Justítia tua, Dómine, * justítia in ætérnum, * Allelúia, allelúia. Justítia tua. ℣. Et lex tua, * véritas, * Allelúia. Glória Patri. Justítia tua.

℣. Ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáquè ; ℟. Quia in judíciis tuis supersperávi. *Ps.* 118.

AD II VESPERAS.

Ant. 6. F. ECce verè Israelíta, in quo dolus non est, allelúia. *Joan.* 1.

Ant. 4. *E.* Erat vir simplex, et rectus, ac timens Deum, et recédens à malo, allelúia. *Job.* 1.

Ant. 1. D. Custodívit ánimam suam, et memor fuit Dómini in toto corde suo, allelúia. *Tob.* 1.

Ant. 3. a. Non prætériit de universis mandátis, nec unum quidem verbum quod jússerat Dóminus, allelúia. *Josue* 11.

Ant. 5. C. Immóbilis in Dei timóre permansit, agens grátias Deo ómnibus diébus vitæ suæ, allelúia. *Tob.* 2.

Capitulum. *Galat.* 6.

FRatres, quæ seminávérit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem : qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam ætérnam.

Si sit Sacerdos,

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Induit eum Deus stolam glóriæ, et coronávit eum in vasis virtútis. Allelúia. *Eccli.* 45.]

Hymnus.

QUantis micas honóribus,
Cœlo Sacerdos áddite,
Cùm, præmiórum pródigus,
Totum tibi dat se Deus !
Partis labóre plúrimo
Quot clarus es virtútibus ;
Tòt fulgurantem glóriâ
Ornant corónæ vérticem.
Quos parturisti Númini,
Te fílii nunc ámbiunt ;
Tuóque lætis cántibus
Certant triumpho pláudere.
Christus tuum fit præmium,
Quem consecrasti víctimam ;
Dehinc, aperto Númine,
Te pascet escâ Cœlitûm.
Adhùc Sacerdos hóstiam
Gratam Deo, nos dévove ;
Undisque mersos náufragis,
Duc ad salútis littora.

Jesu, Sacerdos máxime,
Jugis tibi sit glória,
Cum Patre et almo Spíritu
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Sacerdótes Sion índuam salutári : ℟. Et sancti ejus exultatióne exultábunt. *Ps.* 131.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Operátus est bonum, et rectum, et verum coràm Dómino Deo suo in universa cultúra ministérii domûs Dómini : fecitque, et prosperátus est, allelúia. 2. *Paral.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Sacerdos,

[*In Solemnibus et Annualibus :* Allelúia, allelúia. ℣. Timenti Dóminum benè erit in extrémis, et in die defunctiónis suæ benedicétur. Allelúia. *Eccli.* 1.]

Hymnus.

TUâ beandos glóriâ,
Miris, Deus, probas modis ;
Qui dùm lates præséntior
Votis amantûm pásceris.
Procul remóti, súpplices
Tendunt manus, et pátrium,
Per vota, per suspíria,
Cœlum salútant éxules.
Te sola mors cùm det frui,
Sese necant labóribus,
Sese necant jejúniis,
Et, quâ licet, vellent mori.
Quam, morte promptâ, férvidi
Emêre palmam Mártyres ;
Hic doctus in dies mori,
Longo reportat fúnere.
AEterna justórum quies,
Tibi beáta Trínitas,
Sit summa laus, summum decus
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Innocens mánibus et mundo corde, ℟. Hic accípiet benedictiónem à Dómino. *Ps.* 23.

Ad Magníficat.

Ant. 7. G. Tu fecísti, Dómine, cum servo tuo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspectu tuo in veritáte, et justítia, et recto corde tecum, allelúia. 3. *Reg.* 3.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE VIRGINUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 3. a. QUid Dómini bonum est, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electórum, et vinum gérminans vírgines ? allelúia. *Zach.* 9.

Ant. 6. F. Laudábunt, et cónfluent ad bona Dómini ; et ultrà non

esúrient: tunc lætábitur virgo in choro, allelúia. *Jerem.* 31.

Ant. 5. a. Non dicat: Ecce ego lignum áridum; quia hæc dicit Dóminus: Qui tenúerint fœdus meum, dabo eis in domo mea locum, allelúia. *Is.* 56.

Ant. 1. D. Dabo eis nomen mélius à fíliis et filiábus: nomen sempiternum dabo eis, quod non períbit, allelúia. *Is.* 56.

Ant. 7. a. Non omnes cápiunt verbum istud, sed quibus datum est, allelúia. *Matth.* 19.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 7.

UNusquisque próprium donum habet ex Deo: álius quidem sic, álius verò sic. Dico autem non nuptis, et víduis: Bonum est illis, si sic permáneant.

[*In Duplicibus majoribus, et suprà:*

℟. Nescítis quóniam córpora vestra membra sunt Christi? membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est. * Glorificáte, et † Portáte Deum in córpore vestro, allelúia, allelúia. ℣. Ponam tabernáculum meum in médio vestrî: ambulábo inter vos, et ero Deus vester. * Glorificáte. Glória Patri. † Portáte. 1. *Cor.* 6. *Levit.* 26.]

Si sit Martyr,

HYMNUS.

FEstis læta sonent síderа cántibus
Nunc aptáte tubas, súmite tympana,
Cœtus Angélici: dícite Vírginem,
Christi dícite Mártyrem.
Vestris illa fuit débita cœtibus,
Quæ mortális adhùc, nóbilis æmula
Ut vos exprímeret, dedídicit genus,
Virgo córporis ímmemor.
Sed quid cogis, amor? Fórtiter ámbiit
Sponso virgíneum fúndere sánguinem:
Oblíti méminit tunc benè córporis,
Præcláræ sítiens necis.
Sic quâ parte minor, vos superéminet,
Immortále genus, quæ pótuit mori,
Et per damna sui córporis íntegram
Testári Dómino fidem.
Patri máxima laus, máxima Fílio,
Amborumque sacro máxima Flámini,
Per quem magnánimæ prælia sústinent,
Spreto fúnere, Vírgines. Amen.

℣. Deus præcinxit me virtúte, ℟. Et pósuit immaculátam viam meam *Ps.* 17.

Ad Magníficat.

Ant. 4. E. Infirma mundi elégit Deus, ut confundat fórtia ; ut non gloriétur omnis caro in conspectu ejus, allelúia. 1. *Cor.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

VOs ô virgínei cum cítharis chori,
Agni delíciæ, pars gregis óptima,
Sponsum virgíneo progénitum sinu
Puris tóllite láudibus.
Hæc est sacra dies, óbvia quâ suo
Cum plena rútilans lámpade júngitur
Sponso, stansque throno próxima cóncinit
Virgo cántica Vírgini.
Solo digna Deo cónjuge, réspuit
Mortáles thálamos : ut semèl óbligat
Sese fida suo, quem benè déperit,
Ultrò se Deus óbligat.
Purum ne máculent pectus imágines,
In se tota sui córporis ímmemor
Mens sese récipit ; nil óculi vident,
Surdis nil sonat áuribus.
AEgro vix sua sunt pábula córpori,
Ardet mille modis antè diem mori :
Quidquid mors rápiet, jam sibi præripit,
Unus fit Deus ómnia.
Fac, ô Christe, tuæ Vírginis æmulos
Hâc nos ire tibi, quâ gráditur viâ :
Qui gens sancta sumus, móribus íntegris
Fac soli tibi vívere.
Da te, summe Pater, tóllere láudibus :
Da te, Christe, sequi, láurea Vírginum :
Fac incensa tuis, Spíritus, árdeant
Flammis frígida péctora. Amen.

℣. Audi, fília, et vide, et inclína aurem tuam : ℟. Et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui. *Ps.* 44.

Ad Magníficat.

Ant. 8. G. Complácuit Dómino in te : et gaudébit super te Deus tuus, allelúia. *Is.* 62.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo ; et ad me convérsio ejus, allelúia. *Cant.* 7.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 3. E. Vox dilecti mei pulsantis : Aperi mihi, soror mea, immaculáta mea, allelúia. *Cant.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Agnum quem sequuntur Vírgines, * Veníte, adorémus, allelúia. *Apoc.* 14.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

Si sit Martyr ,

HYMNUS.

VIrginum robur , Deus , atque custos :
Sexus imbellis , médios per enses ,
Dùm faves , quas non súperat viríli
Péctore mortes !
Pro tuis aris animósa Virgo
Molle dat pœnis laceráre corpus :
Non suos sentit , memor ô ! tuórum ,
Christe , dolórum.
Non graves plagæ , válidi nec ictus
Integram possunt violáre mentem :
Quin sacri crescit magis obstinátus
Ardor amóris.
Sponsa dilecto placitúra Sponso ,
Déspicit ruptum laniáta corpus :
Est suus truncis honor , et venustas
Est sua membris.
Omnis à Recto fluit ille splendor :
Christe , sic olìm cruce tensus altâ ,
Obsequens Patri , láceros placébas
Hórridus artus.
Summa laus Patri , genitóque Verbo ;
Et tibi compar , utrìusque Nexus :
Fac tibi semper placeámus uni
Péctore mundo.
Amen.

Si non sit Martyr ,

HYMNUS.

CŒlestis aula pánditur :
En Sponsus ; omnes óbviæ
Exíte sponso vírgini ,
Exíte , sponsæ Vírgines.
Hæc nuptiális est dies ,
Quæ , longa post suspíria ,
Dat ómnibus , dat síngulis
Jam pléniùs frui Deo.
Quæ casta vobis gáudia ,
Quos afflet ignes , dícite :
Ab ore cujus púrior
Torrens voluptas éffluit ?
Hunc propter unum víluit
Superba regum púrpura :
Dotáta quæ sponso Deo ,
Quid Virgo terris ámbiat ?
O virgináles núptiæ ,
Per quas caro fit spíritus !
O dulce vinclum , júngitur
Quo mens Deo , menti Deus !
Sit laus Patri , laus Fílio :
Sit par tibi laus , Spíritus ,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

Ant. 6. F. Grátia cum ómnibus qui díligunt Dóminum nostrum Jesum Christum in incorruptióne , allelúia. *Ephes.* 6.

Ant. 3. *a.* Incorrúptio facit esse próximum Deo , allelúia. *Sap.* 6.

Ant. 1. a. Omnis ponderátio non est digna continentis ánimæ , allelúia. *Eccli.* 26.

℣. Beáti immaculáti in

via, ℟. Qui ámbulant in lege Dómini. *Ps.* 118.

℟. *j.* O quàm pulchra est casta generátio cum claritáte ! * Immortális est enim memória illíus ; quóniam et apud Deum nota est, et apud hómines, allelúia, allel. ℣. Relígio munda apud Deum et Patrem hæc est : immaculátum se custodíre ab hoc século. * Immortális. *Sap.* 4. *Jac.* 1.

℟. *ij.* Felix est stérilis ; * Et incoinquináta habébit fructum in respectióne animárum sanctárum, allelúia, allelúia. ℣. Deus reddet iis qui secundùm patiéntiam boni óperis incorruptiónem quærunt, vitam ætérnam ; * Et incoinquináta. *Sap* 3. *Rom.* 2.

℟. *iij.* Dábitur illi sors in templo Dei acceptíssima ; * Bonórum enim labórum gloriósus est fructus, et quæ non cóncidat radix sapiéntiæ, allelúia, allelúia. ℣. Beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt ; * Bonórum. Glória Patri. * Bonórum. *Sap.* 3. *Matth.* 5.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantábo tibi, Dómine : ℟. Psallam, et intélligam in via immaculáta. *Ps.* 100.

AD LAUDES.

Ant. 1. g. Dilectus meus descendit in hortum suum ad aréolam arómatum, ut lília cólligat, allelúia. *Cant.* 6.

Ant. 5. a. Inveni quem díligit ánima mea : ténui eum, nec dimittam, allelúia. *Cant.* 3.

Ant. 2. D. Ego dilecto meo, et dilectus meus mihi, qui páscitur inter lília, allelúia. *Cant.* 6.

Ant. 6. *C.* Dilectus meus ordinávit in me caritátem : fulcíte me flóribus, stipáte me malis, allelúia. *Cant.* 2.

Ant. 3. a. Sub umbra illíus quem desideráveram, sedi ; et fructus ejus dulcis gútturi meo, allelúia. *Cant.* 2.

CAPITULUM. *Sap.* 8.

SCivi quóniam áliter non possem esse cóntinens, nisi Deus det ; et hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr,
HYMNUS.

QUid sacram, Virgo, generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices corónæ ?
Nempè non unum gémino reportas
Hoste triumphum.
Mollior fregit neque te voluptas ;
Impotens flexit neque te tyrannus :
Tu graves pœnas, pariterque blandos
Vincis amóres.
Líliis Sponsus récubat, rosisque :

Tu, tuo semper benè fida Sponso,
Et rosas martyr, simul et dedisti
Lília virgo.
Summa laus Patri, genitóque Verbo;
Et tibi compar, utriusque Nexus:
Fac tibi semper placeámus uni
Péctore mundo. Amen.

℣. Hæréditas immaculatórum in æternum erit: ℟. Non confundentur in témpore malo. *Ps.* 36.

Ad Benedictus.

Ant. 5. C. Factus est Dóminus firmamentum meum: liberávit me, quia complácui ei: secundùm mundítiam mánuum meárum reddet mihi, allelúia. 2. *Reg.* 22.

Oratio.

DEus, qui inter cétera poténtiæ tuæ miracula, étiam in sexu frágili victóriam martyrii contulísti; concéde propítius, ut qui beátæ *N.* Vírginis et Mártyris tuæ natalítia cólimus, per ejus ad te exempla gradiámur: Per.

Alia Oratio.

OMnípotens, sempitérne Deus, cujus múnere beáta *N.* virginitátis et martyrii palmam adepta est; da nobis ejus précibus, ita córporis ac mentis serváre puritátem, ut nec blandítiis carnis, nec malórum acerbitáte vincámur: Per.

Si non sit Martyr,

Hymnus.

NOn vana dilectum gregem
Pavêre mundi gáudia,
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.
Sed hæc tuárum própria
Sunt, Christe, sponsárum bona,
Te semper, et tecum tuis
In te potíri gáudiis.
Castis vicissìm tu tibi
In córdibus thorum struis;
Interque flammas íntimo
Amans quiescis in sinu.
Hic unus est sponsis amor,
Unusque tecum spíritus;
Beasque sponsus síngulas,
In teque transformas, Deus.
Te deprecámur súpplices,
Nostris ut addas sénsibus,
Nescíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.
Sit laus Patri, laus Fílio:
Sit par tibi laus, Spíritus,
Divína qui perénnibus
Firmas sigillis fœdera.
Amen.

℣. Sitívit in te ánima mea: ℟. Quàm multipliciter tibi caro mea! *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. 7. G. Exultábit ánima mea in Deo meo; quia índuit me vestimentis salútis, quasi sponsam ornátam monílibus suis, allelúia. *Isaiæ* 61.

Oratio.

DEus, qui habitáculum tuum in corde pudíco constituisti; concéde, ut qui fidélis sponsæ tuæ *N.* puritátem húmili veneramur obséquio, piæ dévotiónis sequámur exemplo: Per.

Alia Oratio.

FIdéles tuos, quæsumus, Dómine, intercedente beátâ *N.* Vírgine tuâ, córpore et mente purífica; ut tuâ inspiratióne compuncti, et tuâ semper suavitáte affecti, nóxias delectatiónes vitáre præváleant: Per.

[*Ad Horas, in Solemnibus et Annualibus, dicitur sequens Doxologia:*

AEterne Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória,
CumPatre,cumqueSpíritu
In sempiterna sécula
Amen.]

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Dilectus meus. *In* ℟. *br.* ℣. Quem sequuntur * vírgines. *Apoc.* 14.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Invéni.

Capitulum. 1. *Cor.* 7.

DE virgínibus præceptum Dómini non hábeo; consílium autem do, tanquàm misericórdiam consecútus à Dómino, ut sim fidélis.

℟. *br.* Lætétur mons Sion: * et exultent fíliæ Judæ, * Allelúia, allelúia. Lætétur. ℣. Propter judícia tua, * Dómine, * Allelúia. Glória Patri. Lætétur. *Ps.* 47.

℣. Audívit, et lætáta est Sion; ℟. Et exultavérunt fíliæ Judæ. *Ps.* 96.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Ego.

Capitulum. 1. *Cor.* 7.

MUlier innupta, et virgo cógitat quæ Dómini sunt, ut sit sancta córpore et spíritu: quæ autem nupta est, cógitat quæ sunt mundi, quómodò pláceat viro.

℟. *br.* Quid mihi est in cœlo? * Et à te quid vólui super terram? * Allelúia, allelúia. Quid. ℣. Deus cordis mei, * et pars mea Deus in æternum, * Allelúia. Glória Patri. Quid. *Ps.* 72.

℣. Concupiscit, et déficit ánima mea in átria Dómini: ℟. Cor meum et caro mea exultavérunt in Deum vivum. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Sub umbra.

Capitulum. 2. *Cor.* 11.

ÆMulor vos Dei æmulatióne: despondi enim vos uni viro vírginem castam exhibére Christo.

℟. *br.* Afferentur Regi vírgines * in lætítia et exultatióne, * Allelúia, allelúia. Afferentur Regi vírgines. ℣. Adducentur * in templum Regis, * Allelúia. Glória Patri. Afferentur.

℣. Delectavérunt te fíliæ regum, ℟. In honóre tuo. *Ps.* 44.

AD II. VESPERAS.

Ant. 4. D. VÍrgines accipiéntes lámpades suas, exiérunt óbviàm sponso et sponsæ, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 3. a. Prudentes accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus, et ornavérunt lámpades suas, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 7. d Médiâ nocte clamor factus est: Ecce sponsus venit, exíte óbviàm ei, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 2. D. *Venit sponsus*; et quæ parátæ erant, intravérunt cum eo ad núptias, allelúia. *Matth.* 25.

Ant. 1. D. Vírgines sequuntur Agnum quocumquè íerit: sine mácula enim sunt antè thronum *Dei*, *allelúia*. *Apoc.* 14.

CAPITULUM. *Apoc.* 19.

REgnávit Dóminus Deus noster omnípotens: gaudeámus, et exultémus, et demus glóriam ei; quia venérunt núptiæ Agni, et uxor ejus præparávit se.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Cantábant vírgines quasi cánticum novum antè sedem Dei et Agni. Allelúia. *Apoc.* 14.]

Si sit Martyr,

HYMNUS.

ADeste, Sponsæ Vírgines,
Christi gregis, pars óptima:
O vos, furóris víctimæ,
O vos, amóris hóstiæ.

Adeste, solemnis dies
Hæc consecráta Vírgini,
Quæ dúplicem gestat suo
Tinctam cruóre laúream.

Inter choros cantántium
Agno litáto Vírginum,
Hæc jure fusi sánguinis
Virgo sedet non última.

Quæ córpori pœnæ nocent,
Illas amans ampléctitur;
His nempè pœnis líbera
Mortále corpus éxuit.

Amat rosas et lília
Sponsus rubens et cándidus;
Martyr dedit Sponso rosas,
Deditque Virgo lília.

Sit laus Patri, laus Fílio,
Sit par tibi laus, Spíritus,
Qui corda pura Vírginum
Puris adúris ígnibus.

Amen.

℣. Confessio et pulchritúdo in conspectu Dei: ℟. Sanctimónia et magnificéntia in sanctificatióne ejus. *Ps.* 95.

Ad Magníficat.

Ant. 8. *G.* Casta generátio in perpétuum coronáta triumphat, incoinquinatórum certáminum

prǽmium vincens, allelúia. *Sap.* 4.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr,

HYMNUS.

O Virgo, pectus cui sacrum,
Amóris expers ímprobi,
Intùs suis ardóribus
Sanctus perussit Spíritus!

Non te voluptas dúlcibus
Fallax venénis mólliit,
Solas amantem pérsequi
Cœlestis Agni núptias.

Sic ille natus Vírgine
Suo decóre céperat,
Ut ejus ardens ígnibus
Mundána cuncta témneres.

Beáta cui nunc, Cœlitûm
Inter canéntium choros,
Cœlo licet perénnibus
Sponsi potíri gáudiis.

Æterne Sponse Vírginum,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

℣. Vírgines laudent nomen Dómini; ℟. Quia exaltátum est nomen ejus solíus. *Ps.* 148.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. In resurrectióne neque nubent, neque nubentur; sed erunt sicut Angeli Dei in cœlo, allelúia. *Matth.* 22.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

COMMUNE SANCTARUM MULIERUM.

IN I. VESPERIS.

Ant. 6. F. Dómine, qui habes ómnium sciéntiam, tu scis quòd nunquàm lætáta sit ancilla tua nisi in te, Dómine Deus, allelúia. *Esther* 14.

Ant. 2. D. Ad te, Dómine, óculos meos dírigo: tu scis quia mundam servávi ánimam meam ab omni concupiscéntia, allelúia. *Tob.* 3.

Ant. 8. c. Nunquàm cum ludéntibus míscui me; neque cum his qui in levitáte ámbulant, partícipem me prǽbui, allelúia. *Tob.* 3.

Ant. 3. a. Dómine Pater, omne desidérium averte à me, et ánimæ irreverenti et infrunítæ ne tradas me, allelúia. *Eccli* 23.

Ant. 5. C. Adjuva me ancillam tuam, nullum áliud auxílium habentem, nisi te, Dómine, qui nosti quia óderim glóriam iniquórum, allelúia. *Esther.* 14.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

Relinquet homo patrem, et matrem suam, et adhærébit uxóri suæ; et erunt duo in carne una. Sacramentum hoc magnum est; ego autem

dico in Christo et in Ecclésia. Verúmtamen et vos sínguli unusquisque uxórem suam sicut seipsum díligat: uxor autem tímeat virum suum.

[*In Duplicibus majoribus , et suprà* :

℟. Virum , Dómine , cum timóre tuo , non cum libídine mea consensi suscípere : * Sit nomen tuum, Deus Israel , benedictum in sécula , allelúia , allelúia. ℣. Non vocávit nos Deus in immundítiam , sed in sanctificatiónem : * Sit. Glória. * Sit. *Tob.* 3. 1. *Thess.* 4.]

HYMNUS.

AD núptias Agni Pater
Matres et innuptas vocat :
O te beátam , cui thorus
Interque sponsas sors datur !
Lex nuptiárum cáritas ;
Dos magna , paupertas , tibi ,
Calcáre falláces opes ,
Cadúca corde spérnere.
Te multus oblectat labor ,
Fusæque jejúnam preces:
Te pœnitentem lácrymæ ,
Te cura páuperum juvat.
Quacumquè confixam sibi ,
Per proba sponsam , per cruces
Trahit Magister ; et sequi
Despecta gaudes , et pati.
Beáta quæ sponso Deo
Castis adhæret vínculis :
Sic corpus unum póssumus ,
Sic unus esse spíritus.
Hoc præstet almo cum Patre ,
Natóque nobis Spíritus ,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne séculum.
Amen.

Si sit Martyr, ℣. Factus es spes mea, Dómine : ℟. Turris fortitúdinis à fácie inimíci. *Ps.* 60.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. Deus cœlórum , exaudi me deprecantem, et de tua misericórdia præsumentem ; ut gentes agnoscant quia tu es Deus , et non est álius præter te , allel. *Judith* 9.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Averte óculos meos, ne vídeant vanitátem : ℟. In via tua vivífica me. *Ps.* 118.

Ad Magníficat.

Ant. 1. A. Exultávit cor meum in Dómino , et dilatátum est os meum ; quia lætáta sum in salutári tuo, allelúia. 1. *Reg.* 2.

Oratio , ut infrà ad Laudes.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. A. Gustávit , et vidit quia bona est negotiátio ejus : non extinguétur in nocte lucerna ejus , allelúia. *Prov.* 31.

Hymnus de Tempore , cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 1. D. Indue te decóre

córe sempiternæ glóriæ ; Deus enim ostendet splendórem suum in te, allelúia. *Baruch.* 5.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Deum in quo sperant sanctæ mulieres, * Veníte, adorémus, allelúia. 1. *Petr.* 3.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ADeste, sanctæ Cónjuges :
En illa fortis Fémina,
Ornáta quæ virtútibus
Inter triumphat Cœlites.

Blandos ut hostes vínceret,
Hanc fortitúdo véstiit :
Ut prosit intuéntibus,
Cœlestis ornávit decor.

Non vana pompa séculi
Sensus fefellit, nec malis
Gliscens voluptas ártibus
Viríle pectus mólliit.

Non illa luxu véstium,
Non crine torto splénduit :
Cultu nitens sed símplice,
Puris placébat móribus.

Se sub serénis vúltibus
Austéra virtus ócculit :
Timet vidéri, ne suum,
Dùm prodit, amittat decus.

Pascenda cœlesti cibo,
Sacris studébat lítteris,
Templo frequens, sed sédula
Redíbat ad curam domûs.

Divína proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu

Pars Verna.

Nunc et per omne séculum. Amen.

Ant. 7. d. Tu glória Jerúsalem, tu lætítia Israel, tu honorificéntia pópuli nostri, allelúia. *Judith* 15.

Ant. 8. G. Benedícta es à Dómino, scit enim omnis pópulus mulíerem te esse virtútis, allelúia. *Ruth* 3.

Ant. 5. C. Gaudébit super te Dóminus in lætítia, silébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude, allelúia. *Soph.* 3.

℣. Benedícat te Dóminus ex Sion ; ℟. Et vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ. *Ps.* 127.

℟. *j.* Multæ fíliæ congregavérunt divítias, tu supergressa es universas. * Fallax grátia, et vana est pulchritúdo : múlier timens Dóminum, ipsa laudábitur, allelúia, allelúia. ℣. In incorruptibilitáte modesti spíritûs, qui est in conspectu Dei lócuples, sanctæ mulíeres ornábant se. * Fallax. *Prov.* 31. 1. *Petr.* 3.

℟. *ij.* Fecisti viríliter, et confortátum est cor tuum, eò quòd castitátem amáveris : * Ideò et manus Dómini confortávit te, et ídeò eris benedicta in æternum, allelúia, allelúia. ℣. O múlier, magna est fides tua : * Ideò. *Judith* 15. *Matth.* 15.

℟. *iij.* Omnia quæ locúta es, vera sunt ; et non est in

sermónibus tuis ulla reprehénsio : * Nunc ergò † Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es, et timens Deum, allelúia, allelúia. ℣. Fides tua te salvam fecit : * Nunc. Glória. † Ora. *Judith* 8. *Luc.* 7.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Glorificábo nomen tuum in æternum ; ℟. Quia misericórdia tua magna est super me. *Ps.* 85.

AD LAUDES.

Ant. Sicut sol óriens 1. a. in mundo in altíssimis Dei, sic mulíeris bonæ spécies in ornamentum domûs ejus, allel. *Eccli.* 26.

Ant. 2. D. Múlier fortis oblectat virum suum ; et annos vitæ illíus in pace implébit, allelúia. *Eccli.* 26.

Ant. 3. g. Múlier sensáta, et tácita : non est immutátio erudítæ ánimæ, allelúia. *Eccli.* 26.

Ant. 4. a. Os suum apéruit sapiéntiæ et lex cleméntiæ in lingua ejus, allelúia. *Prov.* 31.

Ant. 5. a. Non discedébat de templo, jejúniis et obsecratiónibus sérviens nocte ac die, allel. *Luc.* 2.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 3.

MUlíeres súbditæ sint viris suis ; ut et si qui non credunt verbo, per mulíerum conversatiónem sine verbo lucrifiant, considerantes in timóre castam conversatiónem vestram.

HYMNUS.

ARdet Deo quæ fémina,
Latére frustrà cógitat :
Quot índigos hæc súblevat,
Tot próditur præcónibus.
Prodesse quærit ómnibus,
Curis honestis ánxia,
Patróna custos vírginum,
Secunda mater órphanis.
Pannis latentem vílibus
Christum fovébat hóspitem :
Quas dura subtraxit sibi,
Opes refundit pródiga.
Pacem domi, pacem fóris
Alto colit siléntio :
Lites amat compónere,
Ut una mens sit ómnibus.
¶ Divína proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen

¶ *Hæc Doxologia dicitur quoque ad Horas in Solemnibus Annualibus.*]

Si sit Martyr, ℣. Adhæsit ánima mea post te, Deus meus : ℟. Me suscépit déxtera tua. *Ps.* 62.

Ad Benedictus.

Ant. J. Invocávi Dóminum Patrem Dómini mei, ut non derelinquat me in die tribulatiónis meæ ; et exaudíta est orátio mea, allelúia. *Eccli.* 51.

Oratio.

DEus, cujus grátiâ virtus in infirmitáte perfícitur : largíre nobis beá-

tæ *N.* Mártyris tuæ passiónem recoléntibus; ut quæ à te accépit ut vínceret, à te quoque vincendi grátiam nobis obtíneat: Per. Dóminum.

Si non sit Martyr, ℣. Humiliábam ánimam meam. ℟. Et orátio mea in sinu meo convertétur. *Ps.* 34.

Ad Benedictus.

Ant. 6. F. Orátio humiliántis se nubes penetrábit; et non discédet, donec Altíssimus aspíciat, allelúia. *Eccli.* 35.

Oratio.

TUórum corda fidélium, Deus miserátor, illustra; et beátæ *N.* précibus ac méritis, fac nos terréna despícere, et amáre cœléstia: Per. Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Si sit Vidua, *Oratio.*

DEus, in quem sperat omnis ánima quæ longè à te éxulans in terris se verè víduam sentit ac desolátam; tríbue nobis, quæsumus, ut exemplo beátæ *N.* nocte ac die obsecratiónibus et oratiónibus instantes, cœléstium consolatiónum mereámur essse partícipes: Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. a. Sicut sol.

In ℟. *br.* ℣. Cui ministravérunt * sanctæ mulíeres. *Luc.* 8.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Múlier fortis.

CAPITULUM. *Ephes.* 5.

MUlíeres viris suis súbditæ sint, sicut Dómino; quóniam vir caput est mulíeris, sicut Christus caput est Ecclésiæ: ipse salvátor córporis ejus.

℟. *br.* Doce me fácere voluntátem tuam, * quia Deus meus es tu, * Allelúia, allelúia. Doce me. ℣. Spíritus tuus bonus * deducet me, * Allelúia. Glória Patri. Doce me. *Ps.* 142.

℣. Ab omni via mala prohíbui pedes meos; ℟. Ut custódiam verba tua. *Ps.* 118.

AD SEXTAM.

Ant. 3. g. Múlier.

CAPITULUM. 1. *Tim.* 2.

MUlier in siléntio discat cum omni subjectióne. Docére autem mulíeri non permitto, neque dominári in virum, sed esse in siléntio.

℟. *br.* Custódiam vias meas, * ut non delinquam in lingua mea, * Allelúia, allelúia. Custódiam. ℣. Pósui ori meo * custódiam, * Allelúia. Glória Patri. Custódiam. *Ps.* 38.

℣. Apud me orátio Deo vitæ meæ: ℟. Dicam Deo, Susceptor meus es. *Ps.* 41.

AD NONAM.

Ant. 5. a. Non discedébat.

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

VOlo oráre mulíeres in hábitu ornáto, cum verecúndia et sobrietáte ornantes se, et non in tortis crínibus, aut auro, aut margarítis, vel veste pretiósâ; sed quod decet mulíeres, promittentes pietátem per ópera bona.

℟. *br.* Expectávi Dóminum, * et intendit mihi, * Allelúia, allelúia. Expectávi. ℣. Et exaudívit * preces meas, * Allelúia. Glória. Patri. Expectávi. *Ps.* 39.

℣. Veníte, et vidéte ópera Dei, ℟. Qui pósuit ánimam meam ad vitam. *Ps.* 65.

AD II. VESPERAS.

Ant. 2. D. IN ancilla sua adimplévit Dóminus misericórdiam suam, allelúia. *Judith* 13.

Ant. 4. E. *Erat hæc in* ómnibus famosíssima, quóniam timébat Dóminum valdè; nec erat qui loquerétur de illa verbum malum, allelúia. *Judith* 8.

Ant. 7. ç. Considerávit sémitas domûs suæ, et panem otiósa non comédit, allelúia. *Prov.* 31.

Ant. 1. D. Fílios educávit, hospítio recépit, sanctórum pedes lavit, tribulatiónem patiéntibus subministrávit, omne opus bonum subsecúta est, allelúia. 1. *Tim.* 5.

Ant. 6. F. Surrexérunt fílii ejus, et beatíssimam prædicavérunt: vir ejus, et laudávit eam, allelúia. *Prov.* 31.

Capitulum. 1. *Tim.* 2.

MUlier salvábitur per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, et dilectióne, et sanctificatióne cum sobrietáte.

[*In Solemnibus et Annualibus:* Allelúia, allelúia. ℣. Ego sum, ego sum, quæ Dómino canam: psallam Dómino Deo Israel. Allelúia. *Judic.* 5.]

Hymnus.

O Jam beáta, quæ suo
Tandem solúta córpore,
Vinclis perennióribus
Uni Deo conjúngitur!
Per quos gradus cœlum petit,
Hâc ire vos omnes docet,
Junctæ jugáli vínculo,
Et vos solútæ Cónjuges.
Insignis et nos féminæ
Sequi decet vestígia,
Magnum vel ipsis quæ fuit
Virtútis exemplum viris.
Queis arsit illa, fac, Deus,
Flagrémus et nos ígnibus;
Eóque, quo te vis coli,
Amóre fac mens te colat.
Divína proles féminæ,
Jesu, tibi sit glória,

Cum Patre, cumque Spíritu,
Nunc et per omne séculum. Amen.

Si sit Martyr, ℣. Vídeant qui odérunt me, et confundantur; ℟. Quóniam, tu Dómine, adjuvisti me. *Ps.* 85.

Ad Magníficat.

Ant. 3. a. Confitébor nómini tuo, Dómine; quóniam adjútor et protector factus es mihi, et liberasti corpus meum à perditióne, allelúia. *Eccli.* 51.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

Si non sit Martyr, ℣. Anima mea Dómino vivet: ℟. Et semen meum sérviet ipsi. *Ps.* 21.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. Fortitúdo et decor indumentum ejus: date ei de fructu mánuum suárum; et laudent eam in portis ópera ejus, allelúia *Prov.* 31.

Oratio, ut suprà ad Laudes.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

SOLEMNE-MAJUS.

(*Ipso die Dedicationis*, *ANNUALE.*)

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Ant. 1. D. CErnitis quòd Dóminus Deus vester vobiscum sit : præbéte ígitur corda vestra, ut quærátis Dóminum ; et consúrgite, et ædificáte sanctuárium Dómino, allelúia. 1. *Paral.* 22.

Ant. 7. *d.* Domus quam ædificári volo Dómino, talis esse debet, ut in cunctis regiónibus nominétur : præparábo ergò ei necessária, allelúia. 1. *Paral.* 22.

Ant. 5. C. Magnus est Deus noster super omnes deos : quis ergò póterit *prævalére, ut ædíficet* dignam Deo domum ? allelúia. 2. *Paral.* 2.

Ant. 6. C. Si cœlum et cœli cœlórum cápere eum néqueunt, quantus ego sum, ut possim ædificáre ei domum ? allelúia. 2. *Paral.* 2.

Ant. 3. a. Dóminus Deus cœli ipse præcépit mihi ut ædificárem ei domum, allelúia. 1. *Esdr.* 1.

CAPITULUM. *Agg.* 1.

HÆc dicit Dóminus exercítuum : Pónite corda vestra super vias vestras : ascéndite in montem, portáte ligna, et ædificáte domum ; et acceptábilis mihi erit, et glorificábor, dicit Dóminus.

℟. Cuncta, Dómine, quæ in cœlo sunt et in terra, tua sunt ; et quæ de manu tua accépimus, dédimus tibi : * Dómine Deus noster, † Omnis hæc cópia quam parávimus, ut ædificarétur domus nómini sancto tuo, de manu tua est, allelúia, allelúia. ℣. Quis prior Dómino dedit, *et retribuétur ei* ? Ex ipso sunt ómnia : ipsi glória in sécula. * Dómine. Glória. *Repet.* ℟. Cuncta, *usquè ad* ℣. 1. *Paral.* 29. *Rom.* 11.

HYMNUS.

QUisquis ô ! sacram próperas ad ædem,
Dirigat gressus piétas fidesque ;
Regis hæc regum Domus, et Tonantis
Altera sedes.

Cujus in cœlo thronus
est perennis,
Parva vult terris habitáre
tecta:
Incapax claudi, latet hospes, arcto
Clausus in orbe.
Non malos ultor venit
inter ignes,
Non nigrâ nimbi tonat è
procellâ:
Nec minùs credas plácido
verenda
Númine templa.
Quid vetus fluxit cruor
hostiárum?
Prístinæ cessent holocausta legis:
Ipse libámen Deus, et
Sacerdos,
Se litat aris.
Quid venis, audax? procul hinc profánus,
Sancta ni fletûs lavet unda
crimen.
Munda quàm multis jubet
esse mundum
Vócibus ædes!
Quæ tibi fumant, Deus
alme, templis,
Thura, jucundo pláceant
odóre;
Et pluant pingues resolúta
lætis
Núbibus imbres.
Amen.

℣. Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion: ℟. Deus in dómibus ejus cognoscétur. *Ps.* 47.

Ad Magníficat.

Ant. 4. d. *duplicanda.* Domus mea ædificábitur in Jerúsalem; et consolábitur adhùc Dóminus Sion, et éliget adhùc Jerúsalem, allelúia. *Zach.* 1.

Oratio, ut infrà ad Laudes.

[*Si sit Dominica, fit Commemoratio Dominicæ occurrentis in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Feria.

Ant. 6. F. Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die, Dómine; ut exáudias deprecatiónem pópuli tui, allel. 3. *Reg.* 8.

Hymnus de Tempore, cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implébo domum istam glóriâ, et in loco isto dabo pacem, allelúia. *Agg.* 2.

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Dóminum in templo sancto suo, * Veníte, adorémus, allelúia. *Habac.* 2.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

ECce sedes hìc Tonantis;
Ecce cœli jánua:
Hìc Sacerdos, ara, templum,
Hìc Deus fit hóstia;
Incruentâ morte, jugis
Hìc amor litat Deum.
Qualis ara, quanta sedes,
Ipsíus capax Dei!
Quem nec universa terra,
Omne nec cœlum capit:
Orbe parvo se coarctans
Hìc latére sústinet.

Quàm libenter hìc pudícis
Inserit se córdibus !
Hìc amantis tota Christi
Exerit se cáritas ;
Hìc Pater caros sedére
Gestit inter fílios.
Hinc facesse, quem profána
Pólluit contágio ;
Neu sacrum transíre límen
Inquinátus áudeas :
Ultor astat cum flagellis,
Púniens sontes Deus.
Sit perennis laus Parenti ;
Sit perennis Fílio :
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perennis, Spíritus,
Chrisma cujus non inungens,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

In Ps. Te decet hymnus, *p.* 72.

Bonis omnibus replentur fideles in templo Domini, quod sanctum est.

Ant. 1. g. Majestas Dómini implévit domum ; nec póterant Sacerdótes íngredi domum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini, allelúia. 2. *Paral* 7.

In Ps. Quàm dilecta, *p.* 91.

Æterna Dei Tabernacula unicum animæ fidelis desiderium.

Ant. 6. F. Verè Dóminus est in loco isto : quàm terríbilis est locus iste ! Non est hìc áliud nisi domus Dei, et porta cœli, allelúia. *Genes.* 28.

In Ps. Fundamenta, *p.* 125.

Ecclesiam, quæ vera civitas Dei est, fundavit Altissimus.

Ant. 3. g. Ipse qui habet in cœlis habitatiónem, visitátor et adjútor est loci ; et venientes ad malefaciendum pércutit ac perdit, allelúia. 2. *Mach.* 3.

℣. Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo ? ℟. Qui ingréditur sine mácula, et operátur justítiam. *Ps.* 14.

De libro secundo Paralipómenon.

Lectio j. Cap. 7.

CUm complesset Sálomon fundens preces, ignis descendit de cœlo, et devorávit holocausta et víctimas : et majestas Dómini implévit domum ; nec póterant sacerdótes íngredi templum Dómini, eò quòd implesset majestas Dómini templum Dómini. Sed et omnes fílii Israel vidébant descendentem ignem, et glóriam Dómini super domum ; et corruentes proni in terram super pavimentum stratum lápide, adoravérunt et laudavérunt Dóminum : Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. Rex autem et omnis pópulus immolábant vícti-

mas coràm Dómino. Mactávit ígitur rex Sálomon hóstias ; boum viginti duo míllia , aríetum centum viginti míllia : et dedicávit domum Dei Rex , et universus pópulus. Sacerdótes autem stabant in offíciis suis : et Levítæ in órganis cárminum Dómini , quæ fecit David rex ad laudandum Dóminum : Quóniam in æternum misericórdia ejus ; hymnos David canentes per manus suas. Porrò sacerdótes canébant tubis antè eos , cunctusque Israel stabat. Sanctificávit quoque Sálomon médium átrii antè templum Dómini : obtúlerat enim ibi holocausta et ádipes pacificórum ; quia altáre æneum quod fécerat , non póterat sustinére holocausta et sacrifícia et ádipes. Fecit ergò Sálomon solemnitátem in témpore illo septem diébus ; et omnis Israel cum eo , ecclésia magna valdè , ab introítu Emath usquè ad torrentem AEgypti. Fecitque die octávo collectam , eò quòd dedicásset altáre septem diébus , et solemnitátem celebrásset diébus septem.

℟. Cùm intulísset Móyses arcam in tabernáculum , pósuit et mensam , et candelábrum è regióne mensæ , * Juxtà præceptum Dómini , allelúia , allelúia. ℣. Lucernam ponunt super candelábrum , ut lúceat ómnibus qui in domo sunt : sic lúceat lux vestra coràm homínibus , * Juxtà. *Exod.* 40. *Matth.* 5.

Sermo sancti Bernardi, Abbátis.

Serm. 1. *de Dedicatione , n.* 1. *Lectio ij.*

FEstívitas hodierna , fratres , tantò nobis debet esse devótior , quantò familiárior est. Nam céteras quidem Sanctórum solemnitátes cum Ecclésiis áliis habémus commúnes : hæc verò sic nobis est própria , ut necesse sit , vel à nobis eam , vel à némine , celebrári. Nostra est , quia de Ecclésia nostra : magìs autem nostra , quia de nobis ipsis. Mirámini fórsitan , et erubéscitis celebrári festa de vobis. Sed quid lápides isti potuérunt sanctitátis habére , ut eórum solémnia celebrémus ? Habent útique sanctitátem , sed propter córpora vestra. An verò córpora vestra sancta esse quis dúbitet , quæ templum sancti Spíritûs sunt ; ut sciat unusquisque vas suum possidére in sanctificatióne ? Itaque sanctæ sunt ánimæ propter inhabitantem Spíritum Dei in vobis : sancta sunt córpora propter ánimas : sancta est étiam propter córpora domus. Quandò

domus ista per manus Pontíficum dedicáta est Dómino, propter nos sine dúbio factum est. In nobis proindè spirituáliter impléri necesse est, quæ in pariétibus visibíliter præcessérunt. Et si vultis scire, hæc útique sunt: aspérsio, inscríptio, inúnctio, illuminátio, benedíctio. Hæc quidem in hac visíbili domo fecére Pontífices; hæc Christus assistens Póntifex futurórum bonórum invisibíliter quotídiè operátur in nobis. Aspergit nos hyssópo, ut mundémur, lavémur, dealbémur: lavat nos in confessióne; lavat nos lacrymárum imbre; lavat sudóre pœniténtiæ: magis autem lavat nos aquâ illâ pretiósâ quæ de fonte pietátis, id est, ab ejus latére, emanávit. Non solùm autem, sed inscríbit dígito Dei, in quo ejiciébat dæmónia, haud dúbium quin in Spíritu sancto. Inscríbit, inquam, legem suam, non jam in lápide, sed in tábulis cordis carnálibus, prophéticam implens promissiónem, quâ se pollícitus est ablatúrum cor lapídeum, et cárneum cor esse datúrum, id est, non durum, non obstinátum, non Judáicum; sed pium, sed mansuétum, sed tractábile, sed devótum.

℟. Móyses tabernacúlum et ómnia vasa ministérii aspersit; et ómnia in sánguine secundùm legem mundántur: * Necesse est ergò exemplária quidèm cœléstium his mundári; ipsa autem cœléstia melióribus hóstiis, quàm istis, allelúia, allelúia. ℣. Tulit Móyses unctiónis óleum, quo linívit tabernáculum cum omni suppelléctili sua: óbtulit et vítulum pro peccáto: * Necesse est. *Hebr.* 9. *Levit.* 8.

Léctio sancti Evangélii secundùm Matthæum.

Lectio iij. Cap. 21.

IN illo témpore, cùm intrasset Jesus Jerosólymam, commóta est universa cívitas, dicens: Quis est hic? Pópuli autem dicébant: Hic est Jesus Prophéta à Názareth Galilææ. Et intrávit Jesus in templum Dei. Et réliqua.

Homília sancti Basílii, Epíscopi.

In Ps. 28. *Ed. Ben.* 1721, *n.* 3.

NEcessária est adorátio, non ea quæ fit extrà Ecclésiam, sed quæ in ipsa Dei aula perfícitur. Ne mihi privátas aulas aut ecclésias excogitétis. Una est aula sancta Dei. Synagóga Judæórum priùs aula erat: sed post admissum in Christum peccátum, facta est habitátio eórum deserta. Qua-

propter et Dóminus : Et álias oves hábeo, quæ non sunt ex hoc ovíli. Cùm autem loquátur de iis qui ex Géntibus ad salútem præordináti sunt, aulam própriam præter Judæórum aulam ostendit. Non ígitur extrà sanctam hanc aulam adoráre oportet, sed intrà ipsam, ne quis extrà ipsam constitútus, aut ab iis qui extrà illam sunt, attractus, in aula Dómini esse désinat. Intersunt enim multi in hábitu quidèm precatiónis ; nec sunt tamen in aula ob mentis evagatiónem, et ánimi eórum aberratiónem, ex vanis ac inutílibus curis nascentem. Qui ventrem, aut glóriam, aut quidvis áliud, quod réliquis ómnibus pluris æstimat, deum fécerit, is neque adórat Dóminum, neque in aula sancta est ; etiamsi videátur esse dignus, qui ad sensíbiles conventus admittátur.

℟. Exaltáte Dóminum Deum nostrum, et adoráte scabellum pedum ejus, quóniam sanctum est : adoráte in monte sancto ejus, * Quóniam sanctus Dóminus Deus noster, allelúia, allelúia. ℣. Veri adoratóres adorábunt Patrem in spíritu et veritáte ; nam et Pater tales quærit qui adórent eum : * Quóniam. Glória Patri. *Repet.* ℟. Exaltáte, *usquè ad* ℣. *Ps.* 98. *Joan.* 4.

[*Si Dominica fuerit, omissâ Lect. ij. de Sermone S. Bernardi, ejus loco dic. Lectio de Evang. et Homil. Dedic. et iij. Lect. erit de Evangelio et Homil. Dom. occurr. cujus fit prætereà Commem. in utrisque Vesperis et Laudibus.*]

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Cantáte Dómino cánticum novum : ℟. Laus ejus in Ecclésia sanctórum. *Ps.* 149.

AD LAUDES.

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. DOmus Dei est Ecclésia Dei vivi, columna et firmamentum veritátis, allel. 1. *Tim.* 3.

Ant. 4. E. Christi domus sumus nos, si fidúciam et glóriam spei usquè ad finem, firmam retinéamus, allelúia. *Hebr.* 3.

Ant. 8 c. Ad Dóminum accedentes, lápidem vivum et electum, et ipsi tanquàm lápides vivi superædificámini, domus spirituális, allel. 1. *Petr.* 2.

Ant. 5. a. Omnis ædificátio.

CANTICUM. Tob. 13.

Prophetia de Ecclesia per Jerusalem adumbrata.

JErúsalem cívitas Dei, luce splendidâ fulgébis, * et omnes fines terræ adorábunt te.

Natiónes ex longínquo ad te vénient : et múnera

deferentes adorábunt in te Dóminum, * et terram tuam in sanctificatiónem habébunt.

Nomen enim magnum * invocábunt in te.

Maledícti erunt qui contémpserint te; et condemnáti erunt omnes qui blasphemáverint te; * benedictíque erunt qui ædificáverint te.

Tu autem lætáberis in fíliis tuis; * quóniam omnes benedicentur et congregabuntur ad Dóminum.

Beáti omnes qui díligunt te, * et qui gaudent super pace tua.

Anima mea, bénedic Dóminum; * quóniam liberávit Jerúsalem civitátem suam à cunctis tribulatiónibus ejus Dóminus Deus noster.

Beátus ero si fúerint relíquiæ séminis mei * ad videndam claritátem Jerúsalem.

Portæ Jerúsalem ex sapphíro et smaragdo ædificabuntur; * et ex lápide pretióso omnis circúitus murórum ejus.

Ex lápide cándido et mundo omnes platéæ ejus sternentur: * et per vicos ejus Allelúia cantábitur.

Benedictus Dóminus qui exaltávit eam; * et sit regnum ejus in sécula seculórum super eam. Amen.

Glória Patri, etc.

[*Et dicitur per Octavam, etiam in Festis occurrentibus, nisi proprium habeatur.*]

Ant. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino; in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu, allelúia. *Ephes.* 2.

Ant. 1. a. Dei ædificátio estis, fundamentum pósui: unusquisque vídeat quómodò superædíficet; fundamentum enim Christus Jesus, allelúia. 1. *Cor.* 3.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 6.

AN nescítis quóniam membra vestra templum sunt Spíritûs sancti qui in vobis est, quem habétis à Deo, et non estis vestri? Empti enim estis prétio magno: glorificáte et portáte Deum in córpore vestro.

HYMNUS.

PAtris æterni Sóboles coæva,
Dùm tuæ sacros pia plebs honóres
Ædis instaurat, Deus alme, nostris
Annue votis.
Hìc sacri fontis látices ab ortu
Inditi purgant máculam reátûs:
Hìc et infúsum nova membra Christo
Chrisma coaptat.
Hìc suâ pascit pópulos fidéles

Carne, qui mundi scelus omne tollit
Agnus, et fusi prétium cruóris
Ipse propínat.
Hìc salus ægris ánimis parátur :
Hìc reos Judex fácilis relaxat,
Atque lethálem redivíva pellit
Grátia culpam.
Cujus in cœlo thronus est perennis,
Incolit parvam Deus altus ædem :
Hìc adorátor sibi quisque sedem
Præparat astris.
Nullus hanc turbo quatit, irruentis
Nulla vis nimbi, rapidíve fluctûs :
Cedit hanc contrà furor inferórum
Irritus omnis.
Laus Deo, qui nos sibi consecrávit :
Una sit Patri, parilíque Proli :
Par sit ambórum tibi nexus omni,
Spíritus, ævo. Amen.

℣. Domum tuam decet sanctitúdo, Dómine, ℟. In longitúdinem diérum. *Ps.* 92.

Ad Benedictus.

Ant. 7. a. *duplicanda.* Domus tua, Dómine, in sanctificatióne tua permáneat; et omnes gentes agnoscant quia tu es Deus, et non est álius præter te, allelúia. *Judith* 9.

[*Ipso die Dedicationis, et per Octavam,*
Oratio.

DEus, qui invisibíliter ómnia cóntines, et tamen pro salúte géneris humáni signa tuæ poténtiæ visibíliter ostendis; Templum hoc poténtiâ tuæ inhabitatiónis illustra, et concéde ut omnes qui hùc deprecatúri convéniunt, ex quacumque tribulatióne ad te clamáverint, consolatiónis tuæ benefícia consequantur : Per Dóminum.]

In Anniversario Dedicationis, et per Octavam,
Oratio.

DEus, qui nobis per síngulos annos [hujus] sancti Templi tui consecratiónis réparas diem, et sacris semper mystériis repræsentas incólumes; exaudi preces pópuli tui, et præsta ut quisquis hoc Templum benefícia petitúrus ingréditur, cuncta se impetrasse lætétur : Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia :

Qui nos tibi templum facis,
Ter sancte, ter potens Deus,
Jugis tibi sit glória,
Per cuncta semper sécula. Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. 3. a. Domus Dei.

In ℟. *br.* ℣. Qui magníficas in nobis * locum

tuum et Templum. 2. *Mach.* 3.

Canon proprius.

AD TERTIAM.

Ant. 4. E. Christi domus.

CAPITULUM. *Hebr.* 10.

HAbentes, fratres, fidúciam in introítu sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, (id est, carnem suam,) et Sacerdótem magnum super domum Dei; accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei.

℟. *br.* In multitúdine misericórdiæ tuæ * introíbo in domum tuam, * Allelúia, allelúia. In. ℣. Adorábo ad templum sanctum tuum * in timóre tuo, * Allelúia. Glória Patri. In. *Ps.* 5.

℣. Introíbo in domum tuam in holocaustis: ℟. *Reddam tibi vota mea. Ps.* 65.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Ad Dóminum.

CAPITULUM. *Apoc.* 3.

QUi vícerit, fáciam illum columnam in templo Dei mei, et foràs non egrediétur ámpliùs: et scribam super eum nomen Dei mei, et nomen civitátis Dei mei novæ Jerúsalem, quæ descendit de cœlo à Deo meo, et nomen meum novum.

℟. *br.* Beátus * quem elegisti et assumpsisti, * Allelúia, allelúia. Beátus. ℣. Inhabitábit * in átriis tuis, * Allelúia. Glória. Beátus. *Ps.* 64.

℣. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine: ℟. In sécula seculórum laudábunt te. *Ps.* 83.

AD NONAM.

Ant. 1. a. Dei.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 5.

SCimus quóniam si terréstris domus nostra hujus habitatiónis dissolvátur, quòd ædificatiónem ex Deo habémus, domum non manufactam, æternam in cœlis. Nam et in hoc ingemíscimus, habitatiónem nostram, quæ de cœlo est, superíndui cupientes.

℟. *br.* Replébimur * in bonis domûs tuæ, * Allelúia, allelúia. Replébimur. ℣. Sanctum est templum tuum, * mirábile in æquitáte, * Allelúia. Glória Patri. Replébimur. *Ps.* 64.

℣. Quàm dilecta tabernácula tua, Dómine virtútum! ℟. Concupiscit et déficit ánima mea in átria Dómini. *Ps.* 83.

AD II. VESPERAS.

In Ps. Lætatus sum, *p.* 62.

Ecclesiæ, quæ domus Dei est, concordia, pietas et justitia celebrantur.

Ant. 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam

Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Nisi Dóminus, *p.* 79.

Vana Doctorum ad ædificandam Ecclesiam prædicatio, nisi accedat Dei auxilium et gratia.

Ant. 8. G. Erat structúra muri ejus ex lápide jáspide; ipsa verò cívitas aurum mundum, símile vitro mundo, allel. *Apoc* 21.

In Ps. Memento, *cum sua divisione*, *p.* 127.

Ecclesiam suam elegit Deus, hanc per Christum inhabitaturus in perpetuum.

Ant. 1. D. Templum non vidi in ea; Dóminus enim Deus omnípotens templum illíus est, et Agnus, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Super flúmina, *p.* 46.

Animæ fidelis supernam Jerusalem anhelantis pia querimonia.

Ant. 3. a. Cívitas non eget sole neque lunâ, ut lúceant in ea; nam cláritas Dei illumináv it eam, et lucerna ejus est Agnus, allelúia. *Apoc.* 21.

In Ps. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, *p.* 89.

Laudandus Deus ob sua in Ecclesiam suam beneficia.

Ant. 6. F. Non intrábit in eam áliquod coinquinátum, aut abominatiónem fáciens et mendácium, nisi qui scripti sunt in libro vitæ Agni, allelúia. *Apoc.* 21.

CAPITULUM. *Isaiæ* 33.

RESpice Sion civitátem solemnitátis nostræ: óculi tui vidébunt Jerúsalem, habitatiónem opulentam, tabernáculum quod nequáquàm transferri póterit: nec auferentur clavi ejus in sempiternum, et omnes funículi ejus non rumpentur; quia solúmmodò ibi magníficus est Dóminus noster.

Allelúia, allel. ℣. Erit Jerúsalem sancta, et aliéni non transíbunt per eam ámpliùs, allelúia. *Joel* 3.

HYMNUS.

URbs beáta, vera pacis
Vísio Jerúsalem,
Quanta surgit! celsa saxis
Cónditur vivéntibus:
Quæ polívit, hæc coaptat
Sédibus suis Deus.

Síngulis ex margarítis
Síngulæ portæ nitent:
Murus omnis fulget auro,
Fulget uniónibus:
Anguláris petra Christus
Fundat urbis mœnia.

Ejus est sol cæsus Agnus,
Ejus est templum Deus:
AEmulantes hìc beáti
Purióres Spíritus,
Laude jugi Numen unum
Terque Sanctum cóncinunt.

Undequáquè sunt aperta
Civitátis óstia:
Quisquis ambit huc veníre,

Inseríque mœnibus ,
Antè duris hìc probári
Débuit labóribus.
Sit perennis laus Parenti ;
Sit perennis Fílio ;
Laus tibi , qui nectis ambos ,
Sit perennis Spíritus ;
Chrisma cujus nos inungens ,
Viva templa cónsecrat.
Amen.

℣. Gloriósa dicta sunt de te , cívitas Dei : ℟. Sicut lætántium ómnium habitátio est in te. *Ps.* 86.

Ad Magníficat.

Ant. 5. C. *duplicanda.* Gressus rectos fácite pédibus vestris ; accessístis enim ad civitátem Dei viventis Jerúsalem cœlestem : ítaquè regnum immóbile suscipientes , serviámus Deo cum metu et reveréntia , allel. *Hebr.* 12.

Oratio , ut suprà ad Laudes

AD COMPLETORIUM.

Psalmi et Capitulum de Dominica.

Ant. 6. F. Sint óculi tui aperti super domum hanc nocte ac die , Dómine , ut exáudias deprecatiónem pópuli tui , allelúia. 3. *Reg.* 8.

Hymnus de Tempore , cum sua Doxologia.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 5. a. Implébo domum istam glória , et in loco isto dabo pacem , allelúia. *Agg.* 2.

DOMINICA INTRA OCTAVAM.

Omnia ut in die , dempto ritu Solemni , et exceptis sequentibus.

In Vesp. Sabbati præcedentis , Antiphonæ , Capitulum , (omisso ℟.) Hymnus , ℣. et Ant. ad Magníficat , *ut in I. Vesp. Festi.... Commem. Dominicæ sequentis.*

Compl. ut pridiè Festi.

AD OFFICIUM NOCT.

Psami de Dom. et sic in reliquo Offic.

Lectio j. de Scriptura occurrente.

Sermo Sancti Bernardi , Abbátis.

Serm. 6. *de Dedic.*

Lectio ij.

DOméstica nobis celébritas Dedicátio domûs nostræ : magìs autem doméstica nostra ipsórum dedicátio est. Nostra síquidem illa aspérsio , nostra illa benedíctio , nostra consecrátio fuit ; quæ , per manus sanctórum celebráta Pontíficum , votívis láudibus ad memóriam revocátur. Numquid de lapídibus cura est Deo ? Non paríetes dicunt , sed hómines : Ipsi enim cura est de nobis. Unus homo erat Jacob , et dórmiens vidit descendentes Angelos et ascendentes. Parùm est hoc ; étiam Dóminum Angelórum adesse testátus est , dicens : Verè

Dóminus est in loco isto, et ego nesciébam. Mirátur enim grátiam, et dignatiónis magnitúdinem expavescit. Quàm terribílior iste locus! Quàm evidéntiùs certiùsque Dóminus est in loco isto, ubi nimirùm non modò duo aut tres, sed tàm multi in ipsíus nómine persevérant! Nemo jàm nésciat, nemo vestrûm ignóret. Síquidem non accépimus spíritum mundi hujus, sed Spíritum qui ex Deo est; ut sciámus quæ à Deo data sunt nobis. Terríbilis planè locus, et dignus omni reveréntiâ, quem fidéles viri inhábitant, quem Angeli sancti frequentant, quem suâ quoque præséntiâ Dóminus ipse dignátur. In isto loco verè Dóminus est, si tamen serviámus ei in spíritu et veritáte.

Lectio iij. de Evangelio et Homilia Dominicæ occurrentis.

Ad Laud. Canticum ut in die. Fit Comm. Dom.

Ad Vesp. Psalmi de Dominica. Fit Commem. Dominicæ occurr.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM.
Semiduplex.

Omnia, dempto ritu Solemni, ut in die, præter ea quæ hìc notantur.

Psalmi de Feria in toto Officio.

AD NOCTURNUM.

Una ex Antiph. juxtà Feriam ℣. *et* ℟℟. *ex Nocturno Festi.*

Lectio j. de Scriptura occurrente è tribus fit una: ij et iij. ut habentur infrà pro qualibet die.

AD LAUDES.

Canticum, Jerúsalem, *p.* lix.

Ant sola. 5. a. Omnis ædificátio constructa in Christo Jesu, crescit in templum sanctum in Dómino, in quo et vos coædificámini in habitáculum Dei in Spíritu, allelúia. *Ephes.* 2.

AD VESPERAS.

Ant. sola 4. E. Unus de septem Angelis sústulit me in spíritu, et ostendit mihi civitátem sanctam Jerúsalem descendentem de cœlo à Deo, allelúia. *Apoc.* 22.

Ad Complet. Psalmi et Capitulum de Feria. Reliqua ut in die.

SECUNDA DIE.

Sermo sancti Augustíni, Epíscopi.

Serm. 336. *in Dedic. tom.* 5.

Lectio ij.

CElébritas hujus congregatiónis, dedicátio est domûs oratiónis. Domus ergò nostrárum oratiónum, ista est; domus Dei, nos ipsi. Si domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificámur, ut in fine séculi dedicémur. AEdifícium, imò ædifi-

cátio habet labórem, dedicátio exultatiónem. Quod hìc fiébat, quandò ista surgébant; hoc fit modò, cùm congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis et móntibus ligna et lápides præciduntur. Cùm verò catechizantur, baptizantur, formantur; tanquàm inter manus fabrórum et opíficum dolantur, collineantur, complanantur. Verúmtamen domum Dómini non fáciunt, nisi quandò caritáte compaginantur.

Lectio iij.

LIgna ista et lápides si non sibi certo órdine cohærérent, si non se pacíficè innécterent, si non se ínvicèm, cohærendo sibi, quodam modo amárent, nemo huc intráret. Déniquè quandò vides in áliqua fábrica lápides et ligna benè sibi cohærére, secúrus intras, ruínam non times. Volens ergò Dominus Christus intráre, et in nobis habitáre, tanquàm ædificando dicébat: Mandátum novum do vobis, ut vos ínvicèm diligátis. Mandátum, inquit, novum do vobis; véteres enim erátis, domum mihi nondùm faciebátis, in vestra ruína jacebátis. Ergò ut eruámini de vestræ ruínæ vetustáte, vos ínvicèm amáte.

TERTIA DIE.

De Sermóne sancti Augustini, Epíscopi.

Undè suprà. Lectio ij.

DUm novam constructiónem sanctæ hujus Ecclésiæ libenter atténdimus, quam divíno nómini hódiè dedicámus; invénimus à nobis debéri, et Deo nostro máximam laudem, et sanctitáti vestræ cóngruum de divínæ domûs ædificatióne sermónem. Tunc autem sermo noster cóngruus erit, si in se áliquid ædificatiónis hábeat, quod utilitáti animárum vestrárum, Deo vos intériùs ædificante, prófíciat. Quod hìc factum corporáliter vidémus in pariétibus, spiritáliter fiat in méntibus: et quod hìc perfectum cérnimus in lapídibus et lignis, hoc, ædificante gratiâ Dei, perficiátur in córdibus vestris.

Lectio iij.

PRincipáliter ergò grátias agámus Dómino Deo nostro, à quo est omne datum óptimum, et omne donum perfectum: et ejus bonitátem totâ cordis alacritáte laudémus, quóniam ad construendam istam domum oratiónis, fidélium suórum visitávit ánimum, excitávit affectum, surrogávit auxílium; inspirávit necdùm voléntibus

ut vellent, adjúvit bonæ voluntátis conátus ut fácerent; ac per hoc Deus, qui operátur in suis et velle et perfícere pro bona voluntáte, hæc ómnia ipse cœpit, ipse perfécit. Et quia ópera bona in conspectu suo nunquàm esse permittit inánia; fidélibus suis, quibus operántibus præbuit virtútis suæ favórem, tríbuet condignam pro tanta operatióne mercédem. Adhùc ámpliùs agendæ sunt grátiæ Deo nostro: hanc enim Ecclésiam, quam fecit nómini suo cónstrui, fecit étiam sanctórum Mártyrum relíquiis ámpliùs honorári.

QUARTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

*Serm.*337.*de Dedic.Eccles. C.* 1. *Lectio ij.*

BOna ópera fidélium de suâ temporáli terrenâque substántiâ, cùm in thesauris cœléstibus reconduntur; fides hoc videt, quæ pietátis óculum habet in corde. Undè et ista ædifícia, quæ congregandis religiósis cœtibus extruuntur, cum óculo carnis inspéxerit, laudat intériùs quod cernit extériùs, et visíbili áccipit lúmine, ad quod gáudeat invisíbili veritáte. Neque enim occupáta est fides inspícere quàm pulchra sint membra hujus habitatiónis, sed de quanta interióris hóminis pulchritúdine procédant hæc ópera dilectiónis.

Lectio iij.

RETríbuet ergò Dóminus fidélibus suis tam piè, tam hiláriter, tam devótè ista operántibus, ut eos quoque ipsos in suæ fabricæ constructióne compónat, quò currunt lápides vivi, fide formáti, spe solidáti, caritáte compacti: ubi sápiens ille architectus Apóstolus fundamentum pósuit Christum Jesum, summum ipsum lápidem angulárem; sicut et Petrus de prophética Scriptúra commémorat, ab homínibus quidèm reprobátum, à Deo autem electum et honorificátum. Huic adhærendo, pacámur; huic incumbendo, firmámur.

QUINTA DIE.

De Sermóne sancti Augustíni, Epíscopi.

Undè suprà. Lectio ij.

CHristus simul est et lapis fundamentális, quia ipse nos regit; et angulàris, quia ipse conjungit. Ipsa est petra suprà quam vir sápiens ædíficans domum suam, contrà omnes hujus séculi tentatiónes tutíssimus persevérat; nec plúviâ irruente lábitur, nec flúmine inundante subvértitur, nec ventis flántibus commovétur. Ipse est et

pax nostra, qui fecit útraque unum: in ipso enim neque circumcísio quidquam valet, neque præpútium, sed nova creatúra. Hi enim duo tanquàm paríetes ex diverso venientes, longè ab ínvicèm fúerant; donec ad illum, tanquàm ad ángulum ducti, étiam in illo síbimet copuláti sunt.

Cap. 2. *Lectio iij.*

ITaque sicut hoc ædifícium visíbile factum est nobis corporáliter congregándis; ita illud ædifícium, quod nos ipsi sumus, Deo spirituáliter habitatúro constrúitur. Templum enim Dei sanctum est, inquit Apóstolus, quod estis vos. Sicut hoc terrénis mólibus constrúimus, sic illud benè compósitis móribus erigámus. Hoc enim nunc visitántibus nobis, illud in fine séculi, Dómino veniente, dedicábitur, quandò *corruptíbile hoc nostrum* índuet incorruptiónem, et mortále hoc nostrum índuet immortalitátem; quia córpus humilitátis nostræ conformábit córpori glóriæ suæ.

SEXTA DIE.

Sermo sancti Joannis Chrysóstomi.

Homil. 33. *in Matth.*

Lectio ij.

COmmúnis ómnium domus est Ecclésia, in quam vobis priùs ingressis, nos intrámus, discipulórum formam retinentes: ideòque commúniter ómnibus, statim atque ingressi fuérimus, ut illis datam *legem sequámur*, pacem offérimus. Nemo ígitur socórdiâ tórpeat, nemo seculáribus rebus *suspensum ánimum* hábeat, cùm jam ad prædicandum Sacerdótes intráverint. Non enim parva huic rei ímminet pœna. Equidèm mílliès pótiùs malim in domum alicújus vestrûm ingressus destítui, quàm hic prædicans non audíri. Hoc mihi moléstius esset quàm illud; quandóquidèm hæc magis própriè domus nostra est, quàm illa.

Lectio iij.

HIc magnæ illæ nostræ opes pósitæ sunt, hìc spes nostra omnis. *Quid* enim hoc loco non magnum est et admirandum? Nam hæc mensa longè pretiósior est atque jucúndior; et lucerna hæc quàm illa, ut nôrunt qui cum fide óleo peruncti, à morbis liberáti sunt. Arca étiam hæc multò mélior, magìsque necessária. Non enim vestes, sed misericórdiam inclúsam cóntinet; quamvis pauci sint qui eam possídeant. Hìc et léctulus est valdè illo præstántior; divinárum enim Scriptu-

rárum réquies quovis lecto suávior est.

SEPTIMA DIE.

De Sermóne S. Joannis Chrysóstomi.

Hom. in Vidi Dóminum.

Lectio ij.

CUm ánimi divítias consídero in vobis augéscere, gáudeo semper, ut non frustrà sémentem fécerim, ut qui non incassùm labóres pertúlerim. Undè ígitur hoc lucrum conjício, undè perspício sermónes ad ópus proficere? Nimírùm, ex hoc concursu; ex eò quòd Ecclésiam ómnium matrem studiósè amplectímini; ex hac pernocte perpetuâque statióne; ex eò quòd angelicórum órdinum statiónem imitantes, sine cessatióne laudes et hymnos offertis Conditóri. O mira Christi dona! In supernis, exércitus Angelórum canunt glóriam: in terris, hómines in Ecclésiis choros agentes, ad illórum exemplum eamdem canunt glóriam. In supernis, Séraphim ter sanctum illum hymnum résonant: in terris, eumdem hóminum promit multitúdo; communiterque, tum cœléstium, tum terréstrium plaudit celébritas.

Lectio iij.

NUlla res tantùm affert gáudii vitæ nostræ, quantùm hoc, quòd ex ánimo gaudétis in Ecclésia congregári. In Ecclésia, gaudéntium conservátur gáudium. In Ecclésia, ánimo dejectórum est recreátio. In Ecclésia, doléntium est voluptas. In Ecclésia, defatigatórum est respirátio. In Ecclésia, laboránti um est réquies. Veníte enim, inquit, post me, qui laborátis et oneráti estis, et ego refíciam vos. Quid hâc voce potest esse desiderabílius? quid hâc invitatióne jucúndius? Ad épulum te vocat, qui in Ecclésiam te vocat.

VESPERÆ de die Octava, ut in I. Vesp. Festi, dempto ritu Solemni.

OCTAVA

DEDICATIONIS.

Duplex-majus.

Officium, dempto ritu Solemni, ut in die, præter Lectiones.

Lectio j. de Scriptura occurr. è tribus fit una.

Sermo sancti Cæsárii, Episcopi.

In App. t. 5. Op. S. Aug. Serm. 229. qui est in Dedic. Ecclesiæ.

Lectio ij.

QUotiescumquè, fratres caríssimi, altáris vel templi festivitátem cólimus, si fidéliter ac diligenter atténdimus, et sanctè ac justè vívimus; quidquid in templis manufactis ágitur, totum in nobis spiritáli ædifica-

tióne complétur. Non enim mentítus est ille qui dixit: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos; et íterum: Nescítis quia córpora vestra templum sunt Spíritus sancti? Quia verò nullis præcedéntibus méritis, sed per grátiam Dei merúimus fieri templum Dei; quantùm póssumus, cum ipsíus adjutório laborémus, ne Dóminus noster in templo suo, hoc est, in nobis ipsis, invéniat quod óculos suæ majestátis offendat: sed habitáculum cordis nostri evacuétur vítiis, et virtútibus repleátur; claudátur diábolo, et aperiátur Christo.

Léctio sancti Evangélii secundùm Joannem.

Lectio iij. Cap. 10.

IN illo témpore, facta sunt Encænia in Jerosólymis; et hyems erat: et ambulábat Jesus in templo in pórticu Salomónis. *Et réliqua.*

Homília venerábilis Bedæ Presbyteri.

Expos. in Evang. Joan.

ENcænia vocabátur solémnitas dedicatiónis templi, quam pópulus Dei ex antíqua patrum traditióne per annos síngulos celebráre consuéverat. Sed notandum est quòd hæc Encænia quæ hìc leguntur, non ad primam templi dedicatiónem, sed ad últimam pértinent: quod ex eo fácilè collígitur, quia hyeme facta referuntur. Prima síquidem templi dedicátio à Salomóne, témpore autumni; secunda autem à Zoróbabel et Jesu sacerdóte, témpore veris; tértia à Juda Machabæo, *témpore hyemis* est facta; quandò speciáliter constitútum esse légitur, ut éadem dedicátio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur offíciis: quæ étiam ad tempus usquè Domínicæ Incarnatiónis observáta fuit, sicut modò, cùm legerétur Evangélium, audívimus. Quæ étiam dedicátio salúbri consuetúdine in Ecclésiis Christi moderno témpore dignóscitur.

Si Octava Dedicationis in Dominicam inciderit, Lectio j. de Scriptura occurr. ut suprà: ij. de Homil. in Evang. Octavæ Dedicationis, et iij. de Homil. in Evang. Dominicæ occurrentis.]

OFFICIUM B. MARIÆ IN SABBATO.

Simplex.

IN VESPERIS Feriæ sextæ præcedentis,

CAPITULUM. *Genes.* 3.

AIt Dóminus Deus ad serpentem : Inimicítias ponam inter te et mulíerem, et semen tuum et semen illíus : ipsa cónteret caput tuum.

HYMNUS.

AVe, maris stella,
Dei mater alma,
Atque semper virgo,
Felix cœli porta.
Sumens illud Ave
Gabriélis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.
Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse matrem;
Sumat per te preces,
Qui pro nobis Natus
Tulit esse tuus.
Virgo singuláris,
Inter omnes mitis,
Nos culpis solútos,
Mites fac et castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum;
Ut vidéntes Jesum,
Semper collætémur.
Sit laus tibi, Christe,
Cujus Virgo parens:
Laus par sit et Patri,
Sit par tibi, Flamen.
Amen.

℣. Deus operátus est salútem in médio terræ : ℟. Tu confregisti cápita dracónis. *Ps.* 73.

Ad Magníficat.

Ant. 1. f. Benedictus Dóminus qui te direxit in vúlnera cápitis príncipis inimicórum nostrórum, allelúia. *Judith* 13.

Oratio, Deus, qui per, *ut infrà ad Laudes.*

Fit Commem. de Cruce.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 5. a. In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel, allelúia. *Judith* 13.

HYMNUS.

VIrgíneis títulis matris quæ jungis honóres,
Hâc natos fóveas nocte benigna tuos.
Fúlgida stella maris, secli dùm mérgimur undis,
Sis lux in ténebris, et benè fida quies.
Si sopor obrépit, casti fac Mater amóris,
Cor vígilans uno spiret amóre Dei.
O Regína potens, própiùs res áspice nostras.
Dicáris pópuli vita salusque tui.
Cujus Virgo parens, sit laus tibi summa, Redemptor:
Compar sit Patri, Spirituíque decus. Amen.

Ad Nunc dimittis.

Ant. 4. E. Memoráre diérum humilitátis tuæ, et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte, allelúia. *Esther* 15.

AD NOCTURNUM.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus, allelúia. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Quàm gloríficâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Suprà Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
AEterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

Psalmi de Sabbato, sub sola

Ant. 1. a. Ave, grátiâ plena; Dóminus tecum: benedicta tu in muliéribus, allelúia. *Luc.* 1.

℣. Descendet sicut plúvia in vellus: ℟. Et replébitur majestáte ejus omnis terra. *Ps.* 71.

Pater noster, etc.

Absolutio et Benedictiones ut ordinantur post Psalterium.

Lectiones duæ priores de Scriptura occurrente.

Post j. Lect. ℟. Benedícam ei, et ex illa dabo fílium cui benedictúrus sum: * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum, allelúia, allelúia. ℣. Hic erit magnus, et Fílius Altíssimi vocábitur; et regnábit in domo Jacob in æternum: * Constítuam. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

Post ij. Lect. ℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem fílium; * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum, allelúia, allelúia. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus; * Ipse. *Matth.* 1. *Eccli.* 44.

Pro tertia Lectione legitur una è sequentibus, secundùm diversitatem mensium.

Post iij. Lect. ℟. Deus ex sémine David * Secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum, allelúia,

allelúia, allelúia. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteántur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

AD LAUDES.

Psalmi de Sabbato sub sola Ant. 4. A. Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui, allelúia. *Luc.* 1.

Capitulum. *Jerem.* 31.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

Hymnus.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul dissipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas indè tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta Parens,
Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. 3. a. Beáta quæ credidisti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino, allelúia. *Luc.* 1.

Oratio.

DEus, qui per resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es; præsta, quæsumus, ut per ejus genitrícem Vírginem Maríam perpétuæ capiámus gáudia vitæ: Per eumdem.

Fit Commem. de Cruce.

AD HORAS,

Doxologia Paschalis, Da, Christe, *et* Sit laus.

Psalmi de Sabbato.

AD PRIMAM.

Ant. 2. D. Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem, allelúia. *Rom.* 1.

In ℟. *br.* ℣. Qui natus es * de María vírgine. *Matth.* 1.

AD TERTIAM.

Ant. 4. a. De María

natus est Jesus, qui vocátur Christus, allelúia. *Matth.* 1.

CAPITULUM. *Isaiæ* 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus: * non commovébitur, * Allelúia, allelúia. Deus. ℣. Adjuvábit eam * manè dilúculò, * Allelúia. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Péperit fílium másculum, qui rectúrus erat omnes gentes, allelúia. *Apoc.* 12.

CAPITULUM. *Mich.* 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel, et egressus ejus ab inítio, à diébus æternitátis.

℟. *br.* Dominábitur * à mari usquè ad mare, * Allelúia, allelúia. Dominábitur. ℣. Et à flúmine * usquè ad términos orbis terrárum, * Allelúia. Glória. Dominábitur.

℣. Adorábunt eum omnes reges terræ: ℟. Omnes gentes sérvient ei. *Ps.* 71.

AD NONAM.

Ant. 1. g. Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster, allelúia. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliére, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * obviavérunt sibi, * Allelúia, allelúia. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt, * Allelúia. Glória. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est, ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

LECTIÓNES sequentes dicuntur singulis mensibus in Officio beatæ Mariæ in Sabbato.

MENSE APRILIS.

Ex Apologético sancti Hierónymi Presbyteri ad Pammáchium pro libris contrà Joviniánum.

Lectio iij.

CHristus virgo; mater vírginis nostri virgo perpétua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingressus est óstiis; et in sepulcro ejus quod novum et in petra durissima fúerat excísum, nec ánteà quis, nec pósteà pósitus est. Hortus conclúsus, fons signátus: de quo fonte ille flúvius manat, juxta Joel, qui írrigat torrentem, vel fúnium, vel spinárum; fúnium peccatórum, quibus antè

alligabantur ; spinárum , quæ suffocábant sementem patrisfamílias. Hæc est porta orientális , ut ait Ezéchiel , semper clausa et lúcida , opériens in se , vel ex se próferens Sancta Sanctórum , per quam Sol justítiæ et Póntifex noster , secundùm órdinem Melchísedech , ingréditur et egréditur. Respóndeant mihi quómodò Jesus ingressus est clausis óstiis , cùm palpandas manus , et latus considerandum , et ossa carnemque *monstráverit , ne véritas córporis phantasma putarétur ; et ego respondébo* , quómodò sancta María sit et mater et virgo.

MENSE MAIO.

Ex Epístola S. Athanásii Epíscopi ad Epictétum.

N. 7. Lectio iij.

HUmánum natúrâ erat quod ex María pródiit , secundùm divínas Scriptúras , verumque erat Dómini corpus : verum , inquam , fuit , cùm idem atque nostrum extíterit. Soror étenim nostra est María ; omnes quippè ex Adam orti sumus. Nec quisquam hac de re dubitábit , si memínerit eórum quæ Lucas scripsit. Nam postquàm à mórtuis surrexisset , cùm quidam existimárent se non in córpore ex María génito Dóminum aspícere , sed illíus loco spíritum vidére , dixit ille : Palpáte me , et vidéte quia spíritus carnem et ossa non habet , sicut me vidétis habére. Non dixit , Ut me vidétis carnem et ossa esse ; sed , habére : ne ipsummet Verbum in res illas transformátum fuisse censerétur ; sed illas et antè mortem et post resurrectiónem habére crederétur.

OFFICIUM PARVUM B. MARIÆ.

[*Dicitur in Choro secundùm consuetudinem locorum et Ecclesiarum, et ut præscribitur parte* 3. *Rubricarum generalium.*]

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo: Officium Nocturnum, Laudes et Vesperæ dicuntur intrà Suffragia. Prima post Primam diei, antè Officium Capituli: Tertia post Benedicámus, *Tertiæ; et sic de ceteris Horis.*

TEMPORE PASCHALI, *si dicatur Officium parvum, fit ut infrà, addendo semèl* Allelúia *in fine Invitatorii et Antiphonarum, et bis* Allelúia *in fine* ℟. *etiam brevium.*

AD OFFICIUM NOCT.

Invit. Jesum de María natum, * Veníte, adorémus. *Matth.* 1.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2.

HYMNUS.

O Quàm glorificâ luce coruscas,
Stirpis Davídicæ régia proles;
Sublímis résidens, Virgo María,
Suprà Cœlígenas ætheris omnes!
Tu cum virgíneo mater honóre
Cœlórum Dómino péctoris aulam
Sacris viscéribus casta dedisti:
Humános Deus hinc índuit artus.
Quem cunctus vénerans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur omne;
A quo, te précibus subveniente,
AEterni pétimus gáudia regni.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

PSALMUS 44.

Christus, Rex; Regina, Virgo Mater.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Lingua mea * cálamus scribæ velóciter scribentis.

Speciósus formâ præ fíliis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis; * propterèa benedixit te Deus in æternum.

Accíngere gládio tuo super femur tuum, * Potentíssime.

Spécie tuâ et pulchritúdine tuâ intende, * prósperè procéde,

Et regna propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam; * et dedúcet te mirabíliter déxtera tua.

Sagittæ tuæ acútæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in séculum séculi: * virga directiónis, virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem; * propterèà unxit te, Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia à vestimentis tuis, à dómibus ebúrneis; * ex quibus delectavérunt te fíliæ regum in honóre tuo.

Astitit regína à dextris tuis in vestitu deauráto, * circúmdata varietáte.

Divisio Psalmi 44.

AUdi, fília, et vide, et inclína aurem tuam; * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui:

Et concupiscet rex decórem tuum, * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et fíliæ Tyri in munéribus: * vultum tuum deprecabuntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus fíliæ regis ab intùs, * in fímbriis áureis circumamicta varietátibus.

Adducentur regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferentur tibi.

Afferentur in lætítia et exultatióne; * adducentur in templum regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi fílii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatiónem.

Proptéreà pópuli confitebuntur tibi in æternum, * et in séculum séculi.

PSALMUS 45.

Vivum Dei tabernaculum non commovebitur.

DEus noster refúgium et virtus; * adjútor in tribulatiónibus quæ invenérunt nos nimìs.

Proptéreà non timébimus, dùm turbábitur terra, * et transferentur montes in cor maris.

Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábit eam Deus manè dilúculò.

Conturbátæ sunt gentes, et inclináta sunt reg-

na : * dedit vocem suam, mota est terra.

Dóminus virtútum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

Veníte , et vidéte ópera Dómini , quæ pósuit prodígia super terram , * áuferens bella usquè ad finem terræ.

Arcum cónteret, et confringet arma , * et scuta combúret igni.

Vacáte , et vidéte quóniam ego sum Deus : * exaltábor in géntibus , et exaltábor in terra.

Dóminus virtútum nobiscum , * susceptor noster Deus Jacob.

Ant. Ave , grátiâ plena , Dóminus tecum , benedicta tu in muliéribus. *Luc.* 1,

℣. Sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus: ℟. Deus in médio ejus. *Ps.* 45.

Pater noster , etc.

Absolutio. Judith 13.

NObiscum sit Deus , qui in ancilla sua adimplévit misericórdiam suam , quàm promísit dómui Israel. ℟. Amen.

Bened. Deus , à quo missus est Angelus Gábriel ad Vírginem Maríam , mittat nobis de cœlis sapiéntiam. *Luc.* 1. *Sap.* 9. ℟. Amen.

Lectio j. Isaiæ 7.

ADjécit Dóminus loqui ad Achaz , dicens : Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profúndum inferni , sive in excelsum suprà. Et dixit Achaz : Non petam , et non tentábo Dóminum. Et dixit : Audíte ergò , domus David : Numquid parum vobis est molestos esse homínibus ; quia molesti estis et Deo meo ? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum : Ecce Virgo concípiet , et páriet fílium ; et vocábitur nomen ejus Emmánuel. Tu autem.

℟. Benedícam ei , et ex illa dabo Fílium cui benedictúrus sum : * Constítuam pactum meum illi in fœdus sempiternum. ℣. Hic erit magnus , et Fílius Altíssimi vocábitur ; et regnábit in domo Jacob in æternum : * Constítuam. *Genes.* 17. *Luc.* 1.

Bened. Fílius Altíssimi , quem Virgo concépit et péperit , det nobis fílios Dei fieri. *Luc.* 1. *Joan.* 1. ℟. Amen.

Lectio ij. Galat. 4.

QUantò témpore hæres párvulus est , nihil differt à servo , cum sit dóminus ómnium ; sed sub tutóribus et actóribus est , usquè ad præfinítum tempus à patre : ita et nos , cùm essémus párvuli , sub elementis mundi erámus servientes. At ubi venit plenitúdo témporis , misit Deus Fílium

suum, factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant redímeret, ut adoptiónem filiórum reciperémus. Tu autem.

℟. Quod in ea natum est, de Spíritu sancto est: páriet autem Fílium: * Ipse salvum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. ℣. Benedictiónem ómnium géntium dedit illi Dóminus: * Ipse. *Matth.* 1. *Eccli.* 44. *Bend.* Spíritus sanctus, de quo est, quod in María natum est, sanctíficet nos per ómnia. *Matth.* 1. 1. *Thess.* 5. ℟. Amen.

Lectio iij. Apoc. 11 et 12.

APertum est templum Dei in cœlo, et visa est arca testamenti ejus in templo ejus; et facta sunt fúlgura, et voces, et terræ motus, et grando magna. Et signum magnum appáruit in cœlo: Múlier amicta sole, et luna sub pédibus ejus, et in cápite ejus coróna stellárum duódecim. Tu autem.

℟. Deus ex sémine David * Secundùm promissiónem eduxit Israel salvatórem Jesum. ℣. Jurávit Dóminus David veritátem: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. * Secundùm. Glória. * Secundùm. *Act.* 13. *Ps.* 131.

Non dicitur Te Deum.

℣. *Sacerd.* Confiteantur tibi pópuli, Deus: ℟. Terra dedit fructum suum. *Ps.* 66.

Si Laudes non immediatè sequantur, dicitur hìc sequens

Oratio.

COncéde, misércors Deus, fragilitáti nostræ præsídium; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus, intercessiónis ejus auxílio, à nostris iniquitátibus resurgámus: Per eumdem Dóminum nostrum, etc.

AD LAUDES.

℣. Deus, †in adjutórium. *Ps.* Deus misereátur, *p.* 89. Dóminus regnávit, decórem, *p.* 10. Jubiláte Deo, omnis terra, servíte, *p.* 10.

CANTICUM. Zach. 2.

De adventu Christi Prophétia.

LAuda et lætáre, fília Sion; * quia ecce ego vénio, et habitábo in médio tui, ait Dóminus.

Et applicabuntur gentes multæ ad Dóminum in die illa, * et erunt mihi in pópulum, et habitábo in médio tui.

Et scies quia Dóminus exercítuum * misit me ad te.

Et possidébit Dóminus Judam partem suam in terra sanctificáta; * et éliget adhùc Jerúsalem.

Síleat omnis caro à fácie Dómini, * quia consur-

rexit de habitáculo sancto suo.

Psalm. Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 120, *sub sola Ant.* Benedicta tu inter mulíeres, et benedictus fructus ventris tui. *Luc.* 1.

CAPITULUM. *Jerem.* 31.

CReávit Dóminus novum super terram: Fémina circúmdabit virum.

HYMNUS.

NUnc auróra, novæ núntia lucis,
Tristes orbe procul dissipat umbras.
O quàm lucídior, nocte sepultis
Portans ipsa diem, Virgo, refulges!
O quæ nunc hábitas lúcida regna,
Mittas indè tuæ múnera lucis:
Te si terra dedit munus olympo,
Quæ non dona memor reddet olympus?
Inter perpétuos Núminis haustus,
O Regína, tibi sánguine junctum
Ne dedisce genus: nostra fuisti,
Summi facta Parens, Virgo, Tonantis.
Divínæ Sóboli qui dare matrem
In terris vóluit, glória Patri:
Cujus Virgo parens, glória Nato:
Quo fœcunda, tibi glória, Flamen. Amen.

℣. Recordátus est Dóminus misericórdiæ suæ, ℟. Et veritátis suæ dómui Israel. *Ps.* 97.

Ad Benedictus.

Ant. Beáta quæ credidísti; quóniam perficientur ea quæ dicta sunt tibi à Dómino. *Luc.* 1.

Tempore Quadragesimæ.

Oratio.

DEus, qui de beátæ Maríæ vírginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscípere voluísti; præsta supplícibus tuis, ut qui vere eam genitrícem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur: Per eumdem.

Fit Suffragium deomnibus Sanctis.

Tempore Paschali.

Oratio.

DEus, qui per resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es; præsta, quæsumus, ut per ejus genitrícem Vírginem Maríam perpétuæ capiámus gáudia vitæ: Per eumdem.

Non fit Suffragium de omnibus SS. Tempore Paschali.

AD PRIMAM.

HYMNUS.

MEmento, de Deo Deus,
Quòd matre natus Vírgine,
Nostrî misertus, pérditi
Mundi redemptor véneris.

Et nos, Dei Virgo parens,
Vultu benigno réspice:
Placábilem tuâ prece
Fac esse nobis Fílium.
Qui natus es de Vírgine,
Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In sempiterna sécula.
Amen.

Ps. Dómine Dóminus noster, *p.* 39. Fundamenta, *p.* 125. Cantáte... quia mirabília, *p.* 42, *sub Ant.* Fílius Dei factus est ei ex sémine David secundùm carnem. *Rom.* 1.

CAPITULUM. *Isaïæ* 11.

EGrediétur virga de radíce Jesse, et flos de radíce ejus ascendet, et requiescet super eum Spíritus Dómini.

℟. *br.* Semen ejus * In æternum manébit. Semen. ℣. Et thronus ejus sicut sol * in conspectu meo, * In. Glória Patri. Semen.

℣. Ponam in séculum séculi semen ejus, ℟. Et thronum ejus sicut dies cœli. *Ps.* 88.

Oratio.

PRótege, Dómine, fámulos tuos subsídiis pacis; et beátæ Maríæ semper vírginis patrocíniis confidentes, à cunctis hóstibus et perículis redde secúros: Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

AD TERTIAM.

Hymnus, Memento, de Deo Deus, *ut suprà.*

Ps. Crédidi propter, *p.* 94. Ad te levávi, *p.* 79. Nisi quia, *p.* 46, *sub Ant.* De María natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matth.* 1.

CAPITULUM. *Isaïæ* 7.

DAbit Dóminus ipse vobis signum: Ecce Virgo concípiet, et páriet Fílium; et vocábitur nomen ejus, Emmánuel.

℟. *br.* Deus in médio ejus: * Non commovébitur. Deus. ℣. Adjuvábit eam * mane dilúculò: * Non commovébitur. Glória Patri. Deus. *Ps.* 45.

℣. Elégit eam Dóminus ℟. In habitatiónem sibi. *Ps.* 131.

Oratio.

DEus, qui salútis æternæ, beátæ Máriæ virginitáte fœcundâ, humáno géneri præmia præstitísti; tríbue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercédere sentiámus, per quam merúimus auctórem vitæ suscípere Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui.

AD SEXTAM.

Hymnus, Memento, *p.* lxxx.

Ps. Qui confídunt, *p.* 79. In convertendo, *p.* 46. Beáti omnes, *p.* 127, *sub Ant.* Péperit fílium másculum qui rectúrus erat omnes gentes. *Apoc.* 12.

CAPITULUM. *Mich.* 5.

EGrediétur qui sit dominátor in Israel ; et egressus ejus ab inítio , à diébus æternitátis.

℟. *br.* Dominábitur * A mari usquè ad mare. Dominábitur. ℣. Et à flúmine * usquè ad términos orbis terrárum , * A mari. Glória. Dominábitur.

℣. Adorábunt eum omnes reges terræ ; ℟. Omnes gentes sérvient ei. *Ps.* 71.

Oratio.

COncéde , misericors Deus , fragilitáti nostræ præsídium ; ut qui sanctæ Dei Genitrícis memóriam ágimus , intercessiónis ejus auxílio , à nostris iniquitátibus resurgámus: Per eumdem.

AD NONAM.

Hymnus , Memento , *p.* lxxx.

Ps. Memento , *p.* 127. *Divisio hujus Ps.* Jurávit , *p.* 127. Ecce quàm bonum , *p.* 62 , *sub Ant.* Manifestum est quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster. *Hebr.* 7.

CAPITULUM. *Galat.* 4.

UBi venit plenitúdo témporis , misit Deus Fílium suum , factum ex muliére , factum sub lege ; ut eos qui sub lege erant redímeret , ut adoptiónem filiórum reciperémus.

℟. *br.* Misericórdia et véritas * Obviavérunt sibi. Misericórdia. ℣. Justítia et pax * osculátæ sunt , * Obviavérunt sibi. Glória Patri. Misericórdia.

℣. Véritas de terra orta est , ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum , quæsumus , Dómine , delictis ignósce ; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus , Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur: Per eumdem Dóminum.

AD VESPERAS.

℣. Deus, †in adjutórium. *Ps.* Dixit Dóminus , *p.* 24. Laudáte , púeri , *p.* 26. Lætátus sum , *p.* 62. Nisi Dóminus , *p.* 79. Lauda , Jerúsalem , *p.* 89 , *sub sola Ant.* In me ancillâ suâ adimplévit Dóminus misericórdiam suam quam promísit dómui Israel. *Judith* 13.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.

QUi creávit me , requiévit in tabernáculo meo ; et dixit mihi : In Jacob inhábita , et in Israel hæreditáre , et in electis meis mitte radíces. Et sic in Sion firmáta sum.

Hymnus , Ave , maris stella , *p.* lxxj.

℣. Anima mea exultábit in Dómino : ℟. Et delectábitur super salutári suo. *Ps.* 34.

Ad Magníficat.

Ant. Beátam me dicent

omnes generatiónes; quia fecit mihi magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Luc.* 1.

Tempore Quadragesimæ, Oratio.

COrdibus nostris, quæsumus, Dómine, grátiam tuam benignus infunde; et intercedente sanctíssimâ Dei genitríce Maríâ, córpora nostra castitáte, et mentes nostras humilitáte et caritáte sanctífica: Per eumdem Dóminum.

Fit Suffrágium de omnibus Sanctis.

Tempore Paschali, Oratio, Deus, qui per, etc. *suprà ad Laudes, p.* lxxx.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos. ℣. Deus, † in adjutórium.

Ps. Sæpè expugnavérunt, *p.* 110. De profundis, *p.* 80. Dómine, non est exaltátum, *p.* 80, *sub Ant.* In omni gente quæ audíerit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israel. *Judith* 13.

HYMNUS.

VIrgo Dei génitrix, quem totus non capit orbis,
In tua se clausit víscera, factus homo.
Hinc mérito dicent te sécula cuncta beátam:
Hinc pópuli matrem te dominamque colunt.
Súscipe, quos pia plebs tibi péndere certat hónores:
Annue, sollícitâ quam prece poscit, opem.
Cujus Virgo parens, laus sit tibi summa, Redemptor;
Compar sit Patri, Spirituíque decus. Amen.

CAPITULUM. *Judith* 13.

NOmen tuum Dóminus ita magnificávit, ut non recédat laus tua de ore hóminum, qui mémores fúerint virtútis Dómini in æternum.

℟. *br.* Vultum tuum * Deprecabuntur. Vultum. ℣. Omnes dívites * plebis. * Deprecabuntur. Glória Patri. Vultum.

℣. Mémores erunt nóminis tui ℟. In omni generatióne et generatiónem. *Ps.* 44.

Ad Nunc dimittis.

Ant. Memoráre diérum humilitátis tuæ; et ínvoca Dóminum, et lóquere Regi pro nobis, et líbera nos de morte. *Esther* 15.

Oratio.

BEátæ et gloriósæ semperque vírginis Maríæ, quæsumus, Dómine, intercéssio gloriósa nos prótegat, et ad vitam perdúcat æternam: Per Dóminum nostrum.

PROSA DE BEATA.

Ad devotionem.

INvioláta, íntegra et casta es, María:
Quæ es effecta fúlgida cœli porta.
O mater alma Christi caríssima,

Súscipe pia laudum præcónia.

Nostra ut pura péctora sint et córpora ;

Te nunc flágitant devóta corda et ora.

Tua per precáta dulcíona ,

Nobis concédas véniam per sécula.

O benigna ! O benigna ! O benigna !

Quæ sola invioláta permansisti.

℣. Véritas de terra orta est , ℟. Et justítia de cœlo prospexit. *Ps.* 84.

Oratio.

FAmulórum tuórum , quæsumus , Dómine , delictis ignosce ; ut qui tibi placére de áctibus nostris non valémus , Genitrícis Fílii tui Dómini nostri intercessióne salvémur : Per eumdem Christum Dóminum nostrum.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Dicuntur secundùm consuetudinem locorum et Ecclesiarum , et ut præscribitur parte 3. *Rubricarum generalium.*

Psalmus 6.

Pœnitentis gemitus et fiducia.

DOmine , ne in furóre tuo árguas me , * neque in ira tua corrípias me.

Miserére meî , Dómine , quóniam infirmus sum : * sana me , Dómine , quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valdè : * sed tu , Dómine , úsquequò ?

Convértere , Dómine , et éripe ánimam meam : * salvum me fac propter misericórdiam tuam ;

Quóniam non est in morte , qui memor sit tuî : * in inferno autem quis confitébitur tibi ?

Laborávi in gémitu meo , lavábo per síngulas noctes lectum meum : * lácrymis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est à furóre óculus meus : * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite à me , omnes qui operámini iniquitátem ; * quóniam exaudívit Dóminus vocem fletûs mei.

Exaudívit Dóminus deprecatiónem meam : * Dóminus oratiónem meam suscépit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimíci mei : * convertantur et erubescant valdè velóciter.

PSALMUS 31.

Misericordia Dei peccatorem per gratiam suam justificantis commendatur.

BEáti quorum remissæ sunt iniquitátes, * et quorum tecta sunt peccáta.

Beátus vir cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spíritu ejus dolus.

Quóniam tácui, inveteravérunt ossa mea, * dùm clamárem totâ die.

Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * conversus sum in ærumna mea, dùm confígitur spina.

Delictum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondi.

Dixi: Confitébor adversùm me injustítiam meam Dómino; * et tu remisisti impietátem peccáti mei.

Pro hac orábit ad te omnis sanctus * in témpore opportúno.

Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum, * ad eum non approximábunt.

Tu es refúgium meum à tribulatióne quæ circúmdedit me: * exultátio mea, érue me à circumdántibus me.

Intellectum tibi dabo, et ínstruam te in via hac quâ gradiéris: * firmábo super te óculos meos.

Nolíte fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.

Multa flagella peccatóris: * sperantem autem in Dómino misericórdia circúmdabit.

Lætámini in Dómino, et exultáte, justi; * et gloriámini, omnes recti corde.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me;

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergressæ sunt caput meum: * et sicut onus grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt et corruptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum et curvátus sum usquè in finem: * totâ die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus; * et non est sánitas in carne mea.

Afflictus sum et humiliá-

tus sum nimìs: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, antè te omne desidérium meum; * et gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.

Amíci mei, et próximi mei * adversùm me appropinquavérunt et stetérunt.

Et qui juxtà me erant, de longè stetérunt; * et vim faciébant qui quærébant ánimam meam.

Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes, * et dolos totâ die meditabantur.

Ego autem tanquàm surdus non audiébam, * et sicut mutus non apériens os suum.

Et factus sum sicut homo non áudiens, * et non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequandò supergáudeant mihi inimíci mei; * et, dùm commoventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo; * et cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me; * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi; * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelinquas me, Dómine; Deus meus, ne discésseris à me: * intende in adjutórium meum, Dómine Deus salútis meæ.

Psalmus 50.

Cor mundum à Deo postulandum: Ecclesiæ bona desideranda.

Miserére meî, Deus, * secundùm magnam misericórdiam tuam.

Et secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea, * et à peccáto meo munda me;

Quóniam iniquitátem meam ego cognosco, * et peccátum meum contrà me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coràm te feci; * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cùm judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum, * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem

dilexísti : * incerta et occulta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Asperges me hyssópo, et mundábor : * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium et lætítiam ; * et exultábunt ossa humiliáta.

Averte fáciem tuam à peccátis meis, * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus ; * et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Ne projícias me à fácie tua ; * et Spíritum sanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui ; * et spíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas ; * et ímpii ad te convertentur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ ; * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries ; * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrifícium, dedissem útíquè ; * holocaustis non delectáberis.

Sacrifícium Deo spíritus contribulátus : * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Benignè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrifícium justítiæ, oblatiónes et holocausta ; * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 101.

Pœnitentis inter mundi hujus adversa spes in Dei Verbo, per quod omnia facta sunt.

DOmine, exaudi oratiónem meam ; * et clamor meus ad te véniat.

Non avertas fáciem tuam à me : * in quacumque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

In quacumque die invocávero te, * velóciter exaudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percussus sum ut fœnum, et áruit cor meum ; * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitûs mei * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pelicáno solitúdinis : * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Totâ die exprobrábant mihi inimíci mei ; * et qui laudábant me, adversùm me jurábant.

Quia cinerem tanquàm panem manducábam, * et

potum meum cum fletu miscébam ,

A fácie iræ et indignatiónis tuæ ; * quia élevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt ; * et ego sicut fœnum árui.

Tu autem , Dómine , in æternum pérmanes ; * et memoriále tuum in generatiónem et generatiónem.

Tu exurgens miserébeéris Sion , * quia tempus miserendi ejus , quia venit tempus ;

Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus , * et terræ ejus miserebuntur.

Et timébunt gentes nomen tuum , Dómine , * et omnes reges terræ glóriam tuam ;

Quia ædificávit Dóminus Sion , * et vidébitur in glória sua.

Respexit in oratiónem humílium , * et non sprevit precem eórum.

Scribantur hæc in generatióne áltera ; * et pópulus qui creábitur , laudábit Dóminum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dóminus de cœlo in terram aspexit ;

Ut audíret gémitus compeditórum , * ut sólveret fílios interemptórum ;

Ut annúntient in Sion nomen Dómini , * et laudem ejus in Jerúsalem ,

In conveniéndo pópulos in unum , et reges , * ut sérviant Dómino.

Respondit ei in via virtútis suæ : * Paucitátem diérum meórum núntia mihi.

Ne révoces me in dimídio diérum meórum : * in generatiónem et generatiónem anni tui.

Inítio tu , Dómine , terram fundasti : * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.

Ipsi períbunt ; * tu autem pérmanes :

Et omnes sicut vestimentum veterascent ; * et sicut opertórium mutábis eos , et mutabuntur.

Tu autem idem ipse es , * et anni tui non defícient.

Fílii servórum tuórum habitábunt ; * et semen eórum in séculum dirigétur.

Psalmus 129.

Pœnitentis spes in Redemptore Christo.

De profundis clamávi , ad te , Dómine : * Dómine , exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecatiónis meæ.

Si iniquitátes observáveris , Dómine ; * Dómine , quis sustinébit ?

Quia apud te propitiátio est , * et propter legem tuam sustínui te , Dómine.

Sustínuit ánima mea in verbo ejus : * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usquè ad noctem * speret Israel in Dómino ;

Quia apud Dóminum misericórdia , * et copiósa apud eum redémptio.

Et ipse rédimet Israel * ex ómnibus iniquitátibus ejus.

PSALMUS 142.

Pœnitentis , nihil de se , omnia de Deo misericorde , præsumentis instantia et fiducia.

DOmine , exaudi oratiónem meam : * áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua ; exaudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam : * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * et anxiátus est super me *spíritus meus : in* me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum : meditátus sum in ómnibus opéribus tuis ; * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expandi manus meas *ad te : * ánima mea sicut* terra *sine* aqua tibi.

Velóciter exaudi me , Dómine , * defécit spíritus meus.

Non avertas fáciem tuam à me ; * et símilis ero descendéntibus in lacum.

Audítam fac mihi manè misericórdiam tuam ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis , Dómine ; ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam , quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum , Dómine , vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam ; * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes qui tríbulant ánimam meam , * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Dómine , memor esto meî , et ne vindictam sumas de peccátis meis , neque reminiscáris delicta mea , vel parentum meórum. *Tob.* 3.

LITANIAE.

KYrie , eléison. Christe , eléison. Kyrie , eléison.

Christe , audi nos. Christe , exaudi nos.

Pater de cœlis , Deus , Miserére nobis.

Fili, Redemptor mundi, Deus, miserére nobis.
Spíritus sancte, Deus, miserére nobis.
Sancta Trínitas, unus Deus, miserére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei Génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora pro nobis.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes sancti Angeli et Archángeli, oráte pro nobis.
Omnes sancti beatórum Spirítuum órdines, oráte pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Jacóbe, [*Zeb.*] ora.
Sancte Joannes, ora.
Sancte Thoma, ora.
Sancte Jacóbe, ora.
Sancte Philippe, ora.
Sancte Bartholomæe, ora.
Sancte Matthæe, ora.
Sancte Simon, ora.
Sancte Thaddæe, ora.
Sancte Matthía, ora.
Sancte Bárnaba, ora.
Sancte Marce, ora.
Sancte Luca, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Clemens, ora.
Sancte Fabiáne, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Pápule, ora.
Sancte Vincenti, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Sancte Antoníne, ora.
Sancte Sebastiáne, ora.
Sancte Pothíne cum sóciis tuis, ora.
Sancte Irenæe cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Dionysi cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancte Maurící cum sóciis tuis, ora pro nobis.
Sancti Cyrice et Julítta, oráte pro nobis.
Sancti Asciscle et Victória, oráte pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, oráte pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne, oráte pro nobis.
Sancti Gervási et Protási, oráte pro nobis.
Sancte Georgi; ora.
Sancte Eadmunde, ora.
Sancte Felix, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro nobis.
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Leo, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Ambrósi, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Hierónyme, ora.
Sancte Athanási, ora.
Sancte Basíli, ora.
Sancte Gregóri Naz., ora.
Sancte Joannes Chrysóstome, ora pro nobis.

Sancte Hilári , ora.
Sancte Cæsári , ora.
Sancte Honoráte , ora.
Sancte Hilári, (*Tolos.*) ora.
Sancte Sylvi , ora.
Sancte Exúperi , ora.
Sancte Germéri , ora.
Sancte Eremberte , ora.
Sancte Ludovíce, (*Tol.*) or.
Sancte Nicoláe , ora.
Sancte Mártine , ora.
Sancte Remígi , ora.
Sancte Sylvíne , ora.
Sancte Aláne , ora.
Sancte Bertrande , ora.
Sancte Cárole , ora.
Sancte Francisce Salési , ora pro nobis.
Sancte Bernarde , ora.
Sancte Thoma Aquínas , ora pro nobis.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres , oráte.
Omnes sancti Doctóres , oráte pro nobis.
Sancte Honeste , ora.
Sancte Raymunde , ora.
Sancte Antóni , ora.
Sancte Benedicte , ora.
Sancte AEgídi , ora.
Sancte Odo , ora.
Sancte Guillelme , ora.
Sancte Gilberte , ora.
Sancte Domínice , ora.
Sancte Francisce , ora.
Sancte Ludovíce , ora.
Sancte Roche , ora.
Sancte Gauderíce , ora.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ , oráte.
Omnes sancti Mónachi et Eremítæ , oráte.
Sancta Anna , ora.
Sancta María Magdaléne , ora pro nobis.
Sancta Thecla , ora.
Sanctæ Perpétua et Felícitas , oráte pro nobis.
Sancta Agatha , ora.
Sancta Lúcia , ora.
Sancta Agnes , ora.
Sancta Cæcília , ora.
Sancta Catharína , ora.
Sancta Anastásia , ora.
Sancta Camilla , ora.
Sancta Genovéfa , ora.
Sancta Clotildis , ora.
Sancta Radegundis , ora.
Sancta Bathildis , ora.
Sancta Therésia , ora.
Sancta María AEgyptia ora pro nobis.
Omnes sanctæ Vírgines et Víduæ , oráte.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei , intercédite pro nobis.
Propítius esto , Parce nobis , Dómine.
Propítius esto , Exaudi nos , Dómine.
Ab omni malo , Líbera nos , Dómine.
Ab omni peccáto , líbera.
Ab ira tua , líbera.
A subitánea et improvísa morte , líbera.
Ab insídiis diáboli , líbera.
Ab immundis cogitatiónibus , líbera nos , Dómine.
A spíritu fornicatiónis , líbera nos , Dómine.
Ab ira , et ódio , et omni mala voluntáte , líbera.
A fúlgure et tempestáte , líbera nos , Dómine.
A morte perpétua , líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ , líbera.

Per Adventum tuum , líbera nos , Dómine.
Per Nativitátem tuam , líbera nos , Dómine.
Per Baptismum et sanctum Jejúnium tuum , líbera nos , Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam , líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam , líbera.
Per sanctam Resurrectiónem tuam , líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam , líbera.
Per adventum Spíritûs sancti Paracléti , líbera.
In die judícii , líbera.
Peccatóres , Te rogámus, audi nos.
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris, te rogámus , audi nos.
Ut remissiónem peccatórum nostrórum nobis dones , te rogámus , audi nos.
Ut compunctiónem cordis , fontemque lacrymárum nobis dones , te.
Ut fidem , spem et caritátem nobis dones , te.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere et conserváre dignéris , te.
Ut Domnum Apostólicum, et omnes gradus Ecclésiæ in sancta religióne conserváre dignéris , te rogámus audi nos.
Ut Antístitem nostrum , et omnes congregatiónes illi commissas , in tuo sancto obséquio conserváre dignéris , te.
Ut Regem nostrum custodíre dignéris , te.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris , te.
Ut Régibus et Princípibus Christiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris , te.
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem et unitátem largíri dignéris , te.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servítio confortáre et conserváre dignéris , te.
Ut mentes nostras ad cœléstia desidéria érigas , te.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempiterna bona retríbuas , te.
Ut ánimas nostras , fratrum , propinquórum , et benefactórum nostrórum , ab æterna damnatióne, erípias, te.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te.
Ut ómnibus fidélibus defunctis réquiem æternam donáre dignéris, te.
Ut nos exaudíre dignéris , te rogámus , audi nos.
Fili Dei , te rogámus , audi nos.
Agnus Dei , qui tollis peccáta mundi , Parce nobis , Dómine.
Agnus Dei , qui tollis peccáta mundi , Exaudi nos , Dómine.
Agnus Dei , qui tollis peccáta mundi , Miserére nobis.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dómine, non secundùm peccáta nostra fácias nobis: ℟. Neque secundùm iniquitátes nostras retríbuas nobis. *Ps.* 102.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Orémus pro summo Pontífice *N.* ℟. Det illi Dóminus assistrícem sapiéntiam, ut dispónat pópulum Dei justè. *Sap.* 9.

℣. Pro Pastóre nostro *N.* ℟. Dóminus conservet eum, et vivíficet eum. *Ps.* 40.

℣. Pro rege nostro *N.* ℟. Dómine, salvum fac Regem; et exaudi nos in die quâ invocavérimus te. *Ps.* 19.

℣. Pro benefactóribus nostris. ℟. Deus omnem grátiam abundáre fáciat in illis, et áugeat incrementa frugum justítiæ illórum. 2. *Cor.* 9.

℣. Pro cunctis fidélibus defunctis. ℟. Edúcat eos Dóminus in lucem, et vídeant justítiam ejus. *Mich.* 7.

℣. Pro infirmis, afflictis, captívis, et peregrínis. ℟. Líbera eos, Deus, ex ómnibus tribulatiónibus suis. *Ps.* 24.

℣. Pro frátribus nostris absséntibus. ℟. Bénefac, Dómine, bonis et rectis corde. *Ps.* 124.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ, ℟. Quam possedisti ab inítio. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, et párcere: súscipe deprecatiónem nostram; ut nos, et omnes fámulos tuos quos delictórum caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis clementer absólvat.

EXaudi, quæsumus, Dómine, súpplicum preces, et confiténtium tibi parce peccátis; ut páriter nobis indulgéntiam tríbuas benignus et pacem.

INeffábilem nobis, Dómine, misericórdiam tuam clementer ostende; ut simul nos et à peccátis ómnibus éxuas, et à pœnis quas pro his merémur, erípias.

DEus, qui culpas delinquéntium districtè feriendo pércutis, fletus quoque lugéntium non recúsas; quæsumus, ut qui pondus tuæ animadversiónis cognóvimus, pietátis tuæ grátiam sentiámus.

DEus, ómnium fidélium pastor et rector, fámulum tuum *N.* quem pastórem Ecclésiæ tuæ præesse voluisti, propítius réspice; da ei, quæsumus, verbo et exemplo, quibus præest proficere, ut ad vitam unà cum grege sibi crédito, pervéniat sempiternam.

OMnípotens, sempiterne Deus, miserére fámulo tuo Pontífici nostro *N.* et dírige eum secundùm tuam cleméntiam in viam salútis æternæ; ut, te donante, tibi plácita cúpiat, et totâ virtúte perfíciat.

QUæsumus, omnípotens Deus, ut fámulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratióne suscépit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa; quibus decenter ornátus, vitiórum monstra devitáre, hostes superáre, et ad te, qui via, véritas, et vita es, gratiósus váleat pervenire.

DEus, à quo sancta desidéria, recta consília, et justa sunt ópera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandátis tuis dédita, et, hóstium sublátâ formídine, témpora sint tuâ protectióne tranquilla.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros, et cor nostrum, Dómine; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

FIdélium, Deus ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárũ remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequantur.

OMnípotens, sempiterne Deus, qui vivórum domináris simul et mortuórum, omniumque miseréris, quos tuos fide et ópere futúros esse prænoscis; te súpplices exorámus, ut pro quibus effúndere preces decrévimus, quosque vel præsens séculum adhùc in carne rétinet, vel futúrum jam exútos córpore suscépit, intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, pietátis tuæ cleméntiâ, ómnium delictórum suórum véniam consequantur: Per Christum. ℟. Amen.

ORDO
COMMENDATIONIS ANIMÆ
ANTÈ DECESSUM.

Primùm dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.
Sancta María, Ora pro eo (*vel* ea.)
Omnes sancti Angeli, oráte.
Sancte Abel, ora.
Omnis chorus Justórum, ora.
Sancte Abraham, ora.
Sancte Joannes Bapt. ora.
Sancte Joseph, ora.
Omnes sancti Patriarchæ et Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joannes, ora.
Omnes sancti Apóstoli et Evangelistæ, oráte.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte.
Omnes sancti Innocentes, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Saturníne, ora.
Sancte Laurenti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancte Sylvester, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Sancte Benedicte, ora.
Sancte Francisce, ora.
Omnes sancti Confessóres, oráte pro eo (*vel* ea.)
Sancta María Magdaléne, ora pro eo (*vel* ea.)
Sancta Thecla, ora.
Sancta Lúcia, ora.
Omnes sanctæ Vírgines, oráte pro eo (*vel* ea.)
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercédite pro eo (*vel* ea.)
Propítius esto, Parce ei, Dómine.
Propítius esto, Adjuva eum, (*vel* eam,) Dómine.
Propítius esto, Líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Ab ira tua, líbera.
A mala morte, líbera.
A potestáte diáboli, líbera.
A pœnis inferni, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera eum, (*vel* eam,) Dómine.
Per Crucem et Passiónem tuam, líbera.
Per Mortem et Sepultúram tuam, líbera.
Per gloriósam Resurrectiónem tuam, líbera.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.

Per grátiam Spíritûs sancti Paracléti, líbera.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, te rogámus, audi nos.
Ut ei parcas, te rogámus.
Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Deindè, cùm in agone sui exitûs anxiatur anima dicitur:

PRoficíscere, ánima christiána, de hoc mundo, In nómine Dei Patris omnipotentis, qui te creávit: In nómine Jesu Christi Fílii Dei vivi, qui pro te passus est: In nómine Spíritûs sancti, qui in te effúsus est. Egredienti de córpore áditus tibi páteat ad Sion montem, civitátem Dei viventis, Jerúsalem cœléstem, et multórum Angelórum frequéntiam, et Ecclésiam primitivórum qui conscripti sunt in cœlis. Exurgat Deus, et dissipentur omnes potestátes tenebrárum; fúgiant cuncta spirituália nequítiæ in cœléstibus, et ovem pretióso Christi sánguine redemptam violáre non áudeant. Líberet te à cruciátu Christus, qui pro te crucifixus est. Líberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignátus est. Ovem suam te bonus pastor agnoscat, atque in electórum suórum grege constítuat. Redemptórem tuum fácie ad fáciem vídeas; et præsens semper assistens manifestíssimam beátis óculis aspícias veritátem in sécula seculórum.

℟. Amen.

COmmendámus tibi, Dómine, ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ]; precamurque te, Dómine Jesu Christe, Salvátor mundi, ut propter quam ad terram misericórditer descendisti, eam in pace suscípias, et in sinu Abrahæ per manus sanctórum Angelórum collocáre dignéris. Agnosce, Dómine Jesu, creatúram tuam, per te renátam ex aqua et Spíritu sancto, consecrátam signo crucis tuæ, nutrítam córpore et sánguine tuo, et in Ecclésiæ tuæ sinu verbo veritátis instructam. Ne péreat prétium quod pro ejus æterna redemptióne persolvisti. Delicta juventútis ejus et ignorántias clementer indulge. Ne memíneris iniquitátum ejus antiquárum, quas suscitávit furor mali desidérii: sed memento miseratiónum tuárum, et glóriæ nóminis tui. Licèt enim peccáverit, tamen in te sperávit et crédidit, teque Deum et Salvatórem suum unà cum Patre et Spíritu sancto fidéliter adorávit

℟. Amen.

PSALMUS 3.

Pia fidelis animæ in pœnis querimonia.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insurgunt adversùm me.

Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem, Dómine, susceptor meus: * glória mea, et exaltans caput meum.

Voce meâ ad Dóminum clamávi, * et exaudívit me de monte sancto suo.

Ego dormívi, et soporátus sum; * et exurrexi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdantis me: * exurge, Dómine; salvum me fac, Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivisti.

Dómini est salus, * et super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvum me fac, Deus; ℟. Quóniam intravérunt aquæ usquè ad ánimam meam. *Ps.* 68.

℣. In multitúdine misericórdiæ tuæ exaudi me, ℟. In veritáte salútis tuæ. *Ps.* 68.

℣. Eripe me de luto, ut non infígar: ℟. Líbera me ab iis qui odérunt me, et de profundis aquárum. *Ps.* 68.

℣. Non me demergat tempestas aquæ, neque absórbeat me profundum; ℟. Neque úrgeat super me púteus os suum. *Ps.* 68.

℣. Exurge in adjutórium mihi: ℟. Dic ánimæ meæ, Salus tua ego sum. *Ps.* 34.

℣. Fac mecum signum in bonum, ut vídeant qui odéruut me, et confundantur; ℟. Quóniam tu, Dómine, adjuvisti me, et consolátus es me. *Ps.* 85.

Orémus.

UNigénite et dilecte Fili Dei vivi, qui pro redemptióne mundi voluisti in præsépio nasci, à Judæis reprobári, à Juda proditóre ósculo tradi, vínculis alligári, sicut agnus ad víctimam duci, flagellis et cólaphis cædi, sputis fœdári, spinis coronári, cruci affígi, cum scelerátis deputári, et inter acerbíssimos dolóres expiráre; quæsumus ut per has sanctíssimas pœnas tuas, et per crucem ac mortem tuam, liberáre dignéris * fámulum tuum *N.* [*vel* fámulam tuam *N.*] à pœnis inferni, et perdúcere quò perduxisti latrónem te-

cum crucifixum : Qui cum Patrem et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. Amen.

Posteà legitur de Passione Domini nostri Jesu Christi. (Ex Matth. Marc. Luc.)

ASsúmit Jesus Petrum, et Jacóbum, et Joannem secum ; et cœpit pavére et tædére, contristári et mœstus esse. Tunc ait illis : Tristis est ánima mea usquè ad mortem ; sustinéte hìc, et vigiláte mecum. Et progressus pusillùm, pósitis génibus, orábat dicens : Pater, si vis, transfer cálicem istum à me : verúmtamen non mea voluntas, sed tua fiat. Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confortans eum. Et prócidit super terram in fáciem suam, orans ; et factus in agónia, prolixiùs orábat, ut, si fíeri posset, transíret ab eo hora. Et dixit : Abba, Pater, si possíbile est, tránseat à me calix iste : ómnia tibi possíbilia sunt ; transfer cálicem hunc à me : sed non quod ego volo, sed quod tu. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram.

PSALMUS 69.

Anima fidelis inter ærumnas sibi opem à Deo precatur.

DEus, in adjutórium meum intende : * Dómine, ad adjuvandum me festína.

Confundantur et revereantur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertantur retrorsùm et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statìm erubescentes, * qui dicunt mihi : Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quærunt te ; * et dicant semper : Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego verò egénus et pauper sum : * Deus, ádjuva me.

Adjútor meus et liberátor meus es tu : * Dómine, ne moréris.

Glória Patri, etc.

℣. Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne despéxeris deprecatiónem meam : ℟. Intende mihi, et exaudi me. *Ps.* 54.

℣. Cor meum conturbátum est in me : ℟. Et formído mortis cécidit super me. *Ps.* 54.

℣. Timor et tremor venérunt super me : ℟. Et contexérunt me ténebræ. *Ps.* 54.

℣. Ego autem in te sperávi, Dómine ; ℟. Dixi : Deus meus es tu ; in mánibus tuis sortes meæ. *Ps.* 30.

℣. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte ; ℟. Nequandò dicat inimícus meus : Præválui adversùs eum. *Ps.* 12.

℣. Custódi ánimam meam, et érue me : ℟. Non erubescam; quóniam sperávi in te. *Ps.* 24.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, cleméntiam tuam humíliter implorámus, per illam ánimæ tuæ tristítiam usquè ad mortem, et per agóniam quam, instante passióne, pertulisti, quandò factus est sudor tuus sicut guttæ sánguinis decurrentis in terram : succurre * fámulo tuo, [*vel* fámulæ tuæ] in agóne mortis * constitúto [*vel* constitútæ] : tuére * eum [*vel* eam] in hac hora contrà diabólicos incursus : líbera * eum [*vel* eam] à mortis imminentis terróribus; et de peccatórum suórum consciéntia formidantem, fac * eum [*vel* eam] de misericórdiæ tuæ immensa largitáte * secúrum [*vel* secúram] : Qui vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

PSALMUS 141.

Consolatio spiritalis ex benignitate Dei sumpta.

VOce meâ ad Dóminum clamávi, * voce meâ ad Dóminum deprecátus sum.

Effundo in conspectu ejus oratiónem meam, et tribulatiónem meam antè ipsum pronúntio, * in deficiendo ex me spíritum meum.

Et tu cognovisti sémitas meas : * in via hac quâ ambulábam, abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, et vidébam; * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me; * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine; * dixi : Tu es spes mea, pórtio mea in terra viéntium.

Intende ad deprecatiónem meam; * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me; * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam, ad confitendum nómini tuo : * me expectant justi, donec retríbuas mihi.

Glória Patri, etc.

℣. Vide, Dómine, humilitátem meam et labórem meum : ℟. Et dimitte universa delicta mea. *Ps.* 24.

℣. Dómine Deus miserátor et miséricors, pátiens, et multæ misericórdiæ, et verax; ℟. Réspice in me, et miserére meî. *Ps.* 85.

℣. Ne derelinquas me, Dómine; ℟. Deus meus, ne discésseris à me. *Ps.* 37.

℣. Quis dabit mihi pennas sicut columbæ ? ℟. Et volábo et requiescam. *Ps.* 54.

BIBLIOTECA TOULOUSE UNIVERSITAIRE

℣. Moriátur ánima mea morte justórum : ℟. Et fiant novíssima mea horum simília. *Num.* 23.

Orémus.

DOmine Jesu Christe, qui per os Prophétæ dixisti : In caritáte perpétua dilexi te ; ídeò attráxi te, míserans : te súpplices deprecámur per istam caritátem quâ dilexisti nos, ut omnes amaritúdines passiónum tuárum quas pro nobis peccatóribus sustinuisti in cruce, offerre et osténdere dignéris Deo Patri pro ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] in hac hora éxitûs ejus ; quátenùs cum ipsa misericórdiùs agátur, quàm ejus peccáta meruérunt : Qui cum eódem Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus. ℟. Amen.

Finitis Psalmis et Orationibus, (*vel etiam antequàm finiantur*,) *si instet momentum exitûs animæ de corpore, legitur super moribundum quod sequitur de Passione Domini nostri Jesu Christi.* (Ex Matth. Luc. Joann.)

TEnebræ factæ sunt in universam terram usquè in horam nonam, et obscurátus est sol. Et circà horam nonam clamávit Jesus voce magnâ, dicens : Eli, Eli, lamma sabacthàni ? hoc est : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? Pósteà, sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit : Sítio. Vas ergò erat pósitum acéto plenum. Et contínuò currens unus ex eis, acceptam spóngiam implévit acéto, et impósuit arúndini ; et dabat ei bíbere. Cùm ergò accepisset Jesus acétum, dixit : Consummátum est. Et íterùm clamans voce magnâ, ait : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum. Et hæc dicens, inclináto cápite, trádidit spíritum.

Orémus.

MEmor esto, piíssime Dómine Jesu, illíus horæ in qua de cruce pendens, clamasti voce magnâ : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? et íterùm : Pater, in manus tuas commendo spíritum meum ; et hæc dicens expirasti. Per istam ergò pretiosíssimam mortem quæ vita nostra fuit, obsecrámus cleméntiam tuam, ut non derelinquas in hac hora * fámulum tuum [*vel* fámulam tuam] cujus præter te nullus est auxiliátor álius ; sed suscípere dignéris spíritum ejus, et introdúcere in regnum tuum, ubi te cum Deo Patre et Spíritu sancto perpétuâ caritáte díligat, et cum sanctis et electis

in æternum cantet misericórdias tuas.

℟. Amen.

[*Finitâ præcedenti Oratione, et egressâ animâ, statim dicitur* ℟. In te, Dómine, sperávi, *cum Versibus et Oratione infrà.*]

Si autem adhùc anxiatur anima, recitantur sequentes Psalmi, vel eorum pars, proùt necesse erit.

Ps. 21. Deus, Deus meus, réspice in me, *p.* 109.

Ps. 34. Júdica, Dómine, nocentes me, *p.* 55.

Ps. 53. Deus, in nómine tuo, *p.* 102.

Ps. 56. Miserére meî, Deus..... quóniam in te confídit, *p.* 119.

Ps. 70. In te, Dómine, sperávi, *p.* 73.

Ps. 85. Inclína, Dómine, aurem tuam, *p.* 130.

Ps. 87. Dómine Deus salútis, *p.* 120.

Ps. 90. Qui hábitat in adjutório, *p.* 28.

Ps. 138. Dómine, probasti me, *p.* 111.

Egressâ autem animâ, dicitur ℟. In te, Dómine, sperávi; non confundar in æternum: accélera ut éruas me: in manus tuas commendo spíritum meum: * Redemisti me, Dómine Deus veritátis: illustra fáciem tuam super * servum tuum [*vel* ancillam tuam]; * salvum [*vel* salvam] me fac in misericórdia tua. ℣. Dómine Jesu, súscipe spíritum meum: * Redemisti me. *Ps.* 30. *Act.* 7.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater. *Altâ voce*, ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi: ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

℣. Dómine, exaudi, oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

TIbi, Dómine, commendámus ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* ut * defunctus [*vel* defuncta] século, tibi vivat; et quæ per fragilitátem humánæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

OFFICIUM
DEFUNCTORUM.

Quælibet Hora sequentis Officii inchoatur absolutè.

AD VESPERAS.

In Ps. Dilexi, *p.* 45.

Anima Deum beneficum diligens, æterna fiducialiter expectat præmia.

Ant. 3. b. O Dómine, líbera ánimam meam.

In hoc Officio, in fine omnium Psalmorum et Canticorum tantùm, dicitur:

Réquiem æternam dona eis, Dómine; * et lux perpétua lúceat eis.

In Ps. Ad Dóminum, *p.* 62.

Gemitus fidelis animæ à cœlesti patria exulantis.

Ant. 2. e. Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est!

In Ps. Levávi óculos, *p.* 45.

Auxilium à solo Deo in angustiis et tribulationibus expectandum.

Ant. 8. d. Auxílium meum à Dómino, qui fecit cœlum et terram.

In Ps. De profundis, *p.* 80.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

Ant. 4. g. Si iniquitátes observáveris, Dómine; Dómine, quis sustinébit?

In Ps. Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audísti, *p.* 95.

Dei misericordia et veritas in populum suum celebrandæ.

Ant. 6. F. Opera mánuum tuárum, Dómine, ne despícias.

Continuò dicitur:

Ad Magníficat.

Ant. 1. g. Omne quod dat mihi Pater, ad me véniet; et eum qui venit ad me, non ejíciam foràs. *Joan.* 6.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. In memória æterna erunt justi; ℟. Ab auditióne mala non timébunt. *Ps.* 111.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimas eórum. *Ps.* 88.

℣. Credo vidére bona Dómini ℟. In terra vivéntium. *Ps.* 26.

PSALMUS 145.

Non hominibus fidendum, sed Deo, qui est fidelis in promissis.

LAuda, ánima mea, Dóminum: laudábo Dóminum in vita mea: psallam Deo meo quámdiù fúero.

Nolíte confídere in princípibus; * in fíliis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, et revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjútor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in séculum, facit judícium injúriam patiéntibus, * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedítos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos: * Dóminus díligit justos.

Dóminus custódit ádvenas: pupillum et víduam suscípiet; * et vias peccatórum disperdet.

Regnábit Dóminus in sécula: * Deus tuus, Sion, in generatiónem et generatiónem.

Hic non additur, Réquiem æternam; *sed continuò dicitur:*

℣. Requiescant in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobiscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Pro Papa, vel proprio Archiepiscopo aut Episcopo.

Oratio.

DEus, qui fámulum tuum *N.* * Papam (*vel* Antístitem) nostrum, ad ápicem sacerdótii evectum, de córpore mortis hujus edúcere voluisti, súscipe propítius preces nostras; et præsta, ut ánima ejus, tremendi óneris póndere liberáta, ad thronum glóriæ tuæ récipi, et tecum in eo sedére mereátur: Per.

Pro alio Episcopo, Oratio.

DEus, qui inter apostólicos Sacerdótes fámulum tuum *N.* pontificáli dignitáte fecisti vigére; præsta, quæsumus, ut eórum quoque perpétuo agregétur consórtio: Per Dóminum.

Pro Sacerdote, Oratio.

DEus, qui inter ministros et dispensatóres mysteriórum tuórum fámulum tuum *N.* ad sacrificandum tibi hóstiam laudis elegisti; te súpplices exorámus, ut eum à carnis vínculis absolútum,

cum iis qui benè ministráverint, partem recípere, et in gáudium tuum fácias introíre : Per.

Pro Defuncto non Sacerdote,
Oratio.

[*Si sit Diaconus vel Subdiaconus, additur*, Diáconi *vel* Subdiáconi.]

INclína, Dómine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súpplices deprecámur; ut ánimam fámuli tui *N.* quam de hoc século migráre jussisti, in pacis ac lucis regióne constítuas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consortem : Per Dóminum.

Pro Defuncta,
Oratio.

QUæsumus, Dómine, pro tua pietáte miserére ánimæ fámulæ tuæ *N.* et à contágiis mortalitátis exútam, in æternæ salvatiónis partem restítue : Per Dóminum nostrum, etc.

In Anniversariis dicuntur tres sequentes Orationes.

DEus, indulgentiárum Dómine, da ánimæ * fámuli tui *N.* [Sacerdótis, *vel* Pontificis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] cujus [*vel* animábus famulárum tuárum *N.* et *N.* quarum] anniversárium depositiónis diem commemorámus, refrigérii sedem, quiétis beatitúdinem, et lúminis claritátem.

Pro Benefactoribus.

DEus, véniæ largítor, et humánæ salútis amátor; quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, et benefactóres, qui ex hoc século transiérunt, beátâ Maríâ semper vírgine intercedente cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium perveníre concédas.

Pro omnibus Defunctis.

FIdélium, Deus, ómnium cónditor et redemptor, animábus famulórum famularumque tuárum remissiónem cunctórum tríbue peccatórum; ut indulgéntiam quam semper optavérunt, piis supplicatiónibus consequántur : Qui vivis, etc.

Si aliud Officium non sequatur, dicitur :

Requiescant in pace.
℟. Amen.

[*Privatim pro Patre et Matre,*
Oratio.

DEus, qui nos patrem et matrem honoráre præcepísti; miserére clementer animábus patris mei ac matris meæ, eorumque peccáta dimitte; meque eos in æternæ claritátis gáudio fac vidére : Per Dóminum nostrum Jesum Christum fílium tuum, qui tecum vivit et regnat, in unitáte Spíritus, etc.

AD VIGILIAS.

Invit. Deum, cui omnes vivunt, * Veníte, adorémus. *Luc.* 20.

Ps. 94. Veníte, *p.* 2, *in cujus fine, loco* Glória Patri, *dicitur* Réquiem æternam dona eis, Dómine; et lux perpétua lúceat eis.

[*Invitat. et Psalmus* Veníte, *dicuntur tantùm in Commemoratione omnium Fidel. Def. in depositione corporis, et in Anniversariis solemniter celebratis. Vigiliæ in depositione corporis, et in omnibus Anniversariis dicuntur cum unico Nocturno sic: die Dominicâ primum; Feriâ II. et V. dicitur etiam primum; Feriâ III. et VI. secundum; Feriâ IV. et Sabbato, tertium.*

Cæterùm Vigiliæ dicuntur cum unico, vel cum tribus Nocturnis, secundùm usum locorum.

Si Vigiliæ celebrentur manè, dicitur Nocturnum diei: si verò celebrentur vesperè, dicitur Nocturnum diei sequentis.]

IN I. NOCTURNO.

In Ps. Verba mea, *p.* 70.

Anima fidelis à Deo summè justo adversùs inimicos opem fiducialiter petit.

Ant. 7. b. Dómine, deduc me in justítia tua: propter inimícos meos dírige in conspectu tuo viam meam.

In Ps. Dómine, ne in furóre.... miserére, *p.* 47.

Fidelium inter calamitates pii gemitus et fiducia.

Ant. 8. b. Salvum me fac propter misericórdiam tuam; quóniam non est in morte, qui memor sit tuî.

In Ps. Usquequò, Dómine, *p.* 63.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

Ant. 1. e. Illúmina óculos meos, ne unquàm obdórmiam in morte.

℣. Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi, ℟. Et ánimas páuperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Ps.* 73.

Secretò, Pater. *Clarâ voce*, ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

Lectiones leguntur sine Absolutione, sine Benedictionibus et sine Titulo.

Lectio j. Job. 7.

PArce mihi, nihil enim sunt dies mei. Quid est homo, quia magníficas eum? aut quid appónis ergà eum cor tuum? Vísitas eum dilúculò, et súbitò probas illum. Usquequò non parcis mihi, nec dimittis me ut glútiam salívam meam? Peccávi: quid fáciam tibi, ô custos hóminum? Quarè posuisti me contrárium tibi, et factus sum mihimetipsi gravis? Cur non

tollis peccátum meum ? et quarè non aufers iniquitátem meam ? Ecce nunc in púlvere dórmiam; et si manè me quæsíeris, non subsistam.

In fine Lectionum nihil additur.

℟. Defecérunt sicut fumus dies mei, et ossa mea sicut crémium aruérunt: * Dies mei sicut umbra declinavérunt. ℣. Quæ est vita nostra ? Vapor est ad módicum parens : * Dies. *Ps.* 101. *Jac.* 4.

Lectio ij. Job. 10.

TAEdet ánimam meam vitæ meæ : dimittam adversùm me elóquium meum, loquar in amaritúdine ánimæ meæ. Dicam Deo : Noli me condemnáre; índica mihi cur me ita júdices. Numquid bonum tibi vidétur si calumniéris me, et ópprimas me opus mánuum tuárum, et consílium impiórum ádjuves ? Numquid óculi cárnei tibi sunt ? aut sicut videt homo, et tu vidébis ? Numquid sicut dies hóminis dies tui, et anni tui sicut humána sunt témpora, ut quæras iniquitátem meam, et peccátum meum scrutéris ? Et scias quia nihil ímpium fécerim, cùm sit nemo qui de manu tua possit erúere. Manus tuæ fecérunt me, et plasmavérunt me totum in circúitu; et sic repentè præcípitas me ? Memento, quæso, quòd sicut lutum féceris me, et in púlverem redúces me. Nonnè sicut lac mulsisti me, et sicut cáseum me coagulasti ? Pelle et cárnibus vestisti me; óssibus et nervis compegisti me. Vitam et misericórdiam tribuisti mihi, et visitátio tua custodívit spíritum meum.

℟. Peccávi valdè; sed * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui, quia stultè egi nimìs. ℣. Deus, propítius esto mihi peccatóri. * Precor, Dómine, ut tránsferas iniquitátem servi tui. 2. *Reg.* 24. *Luc.* 18.

Lectio iij. Job. 10.

QUarè de vulva eduxisti me ? qui útinàm consumptus essem, ne óculus me vidéret. Fuissem quasi non essem, de útero translátus ad túmulum. Numquid non páucitas diérum meórum finiétur brevi ? Dimitte ergò me, ut plangam páululùm dolórem meum, ántequàm vadam, et non revertar, ad terram tenebrósam et opertam mortis calígine, terram miséria et tenebrárum, ubì umbra mortis, et nullus ordo, sed sempiternus horror inhábitat.

℟. Ad Dóminum aspíciam; expectábo Deum salvatórem meum; consurgam, cum sédero in

ténebris : * Iram Dómini portábo, quóniam peccávi ei. ℣. Flagellat Dóminus omnem fílium quem récipit : * Iram. *Mich.* 7. *Hebr.* 13.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. Dóminus regit me, *p.* 92.

Cui Deus adest, etiamsi in medio umbræ mortis sit, nihil mali timet.

Ant. 6. F. In médio umbræ mortis non timébo mala; quóniam tu mecum es, Dómine.

In Ps. Ad te, Dómine, levávi, *p.* 40.

Justi in angustia positi, et opem poscentis, humilis oratio.

Ant. 4. g. Delicta juventútis meæ et ignorántias meas ne memíneris, Dómine.

In Divisionem ejusdem. Ps. Quis est homo, *p.* 41.

Ant. 2. e. Custódi ánimam meam, et érue me; non erubescam, quóniam sperávi in te.

℣. Amóve à me plagas tuas, Dómine; ℟. À fortitúdine manûs tuæ ego defíci. *Ps.* 38.

Lectio iv. Job. 13.

QUantas hábeo iniquitátes et peccáta, scélera mea et delicta ostende mihi. Cur fáciem tuam abscondis, et arbitráris me inimícum tuum? Contrà fólium quod vento rápitur, ostendis poténtiam tuam, et stípulam siccam perséqueris. Scribis enim contrà me amaritúdines, et consúmere me vis peccátis adolescéntiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, et observasti omnes sémitas meas, et vestígia pedum meórum considerasti; qui quasi putrédo consumendus sum, et quasi vestimentum quod coméditur à tínea.

℟. Ecce ánimam meam porto in mánibus meis : * Etiamsi occíderit me, in ipso sperábo, et ipse erit Salvátor meus. ℣. Sive vívimus, sive mórimur, Dómini sumus : * Etiamsi. *Job.* 13. *Rom.* 14.

Lectio v. Job. 14.

HOmo natus de muliére, brevi vivens tempore, replétur multis misériis. Qui quasi flos egréditur et contéritur, et fugit velut umbra, et nunquàm in eódem statu pérmanet. Et dignum ducis super hujuscémodi aperíre óculos tuos, et addúcere eum tecum in judícium? Quis potest fácere mundum de immundo conceptum sémine? Nonnè tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt; número rus ménsium ejus apud te est; constituisti términos ejus, qui præteríri non póterunt. Recéde páululùm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat sicut mercenárii dies ejus.

℟. Hi qui cum pietáte dormitiónem accepérunt, óptimam habent repósitam grátiam. * Sancta ergò et salúbris est cogitátio pro defunctis exoráre, ut à peccátis solvantur. ℣. Si quis superædíficat super fundamentum, et opus ejus árserit, detrimentum patiétur; ipse autem salvus erit, sic tamen quasi per ignem. * Sancta ergò. 2. *Mach.* 12. 1. *Cor.* 3.

Lectio vj. Job. 14.

QUis mihi hoc tríbuat, ut in inferno prótegas me, et abscondas me, donec pertránseat furor tuus, et constítuas mihi tempus in quo recordéris meî? Putasne mórtuus homo rursùm vivat? Cunctis diébus, quibus nunc mílito, expecto donec véniat immutátio mea. Vocábis me, et ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges déxteram. Tu quidèm gressus meos dinumerasti; sed parce peccátis meis.

℟. Dómine omnípotens, Deus Israel, * Audi nunc oratiónem mortuórum Israel: noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum; sed memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es, Dómine, et redemisti nos Deo in sánguine tuo, * Audi nunc. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. Dóminus illumínátio, *p.* 90.

Deus in Christo fidelium lumen et salus: æternæ felicitatis desiderium.

Ant. 5. e. Unam pétii à Dómino, hanc requíram, ut inhábitem in domo Dómini.

In Divisionem ejusd. Ps. Exaudi, Dómine, *p.* 91.

Ant. 1. g. Credo vidére bona Dómini in terra viventium.

In Ps. Quemádmodùm desíderat, *cum sua divisione*, *p.* 75.

Spes æternæ vitæ, solamen justi in angustiis.

Ant. 3. c. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum: quandò véniam et apparébo antè fáciem Dei!

℣. Quarè tristis es, ánima mea? et quarè conturbas me? ℟. Spera in Deo, quóniam adhùc confitébor illi. *Ps.* 42.

Lectio vij. Job 16 et 17.

BReves anni tránseunt; et sémitam per quam non revertar, ámbulo. Spíritus meus attenuábitur: dies mei breviabuntur, et solum mihi súperest sepulcrum. Non peccávi, et in amaritudínibus morátur óculus meus. Líbera me, Dómine, et pone me juxtà te; et cujusvis manus pugnet contrà me.

℟. Scio quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum, * Et in carne mea vidébo Deum meum. ℣. Oportet corruptíbile hoc indúere incorruptiónem, et mortále hoc indúere immortalitátem, * *Et in carne. Job.* 19. 1. *Cor.* 15.

Lectio viij. Job 17.

Dles mei transiérunt; cogitatiónes meæ dissipátæ sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, et rursùm post ténebras spero lucem. Si sustinúero, infernus domus mea est; et in ténebris stravi léctulum meum. Putrédini dixi: Pater meus es: Mater mea et soror mea, vérmibus. Ubi est ergò nunc præstolátio mea? et patiéntiam meam quis considerat?

℟. Qui dórmiunt in terræ púlvere, * Evigilábunt; álii in vitam æternam; et álii in oppróbrium, ut vídeant semper. ℣. Omnes quidèm resurgémus; sed non omnes immutábimur, * Evigilábunt. *Dan.* 12. 1. *Cor.* 15.

Lectio ix. Job 19.

PElli meæ, consumptis cárnibus, adhæsit os meum; et derelicta sunt tantúmmodò lábia circa dentes meos. Miserémini meî, miserémini meî, saltèm vos amíci mei; quia manus Dómini tétigit me. Quarè persequímini me sicut Deus, et cárnibus meis saturámini? Quis mihi tríbuat ut scribantur sermónes mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo férreo et plumbi láminâ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, et in novíssimo die de terra surrectúrus sum: et rursùm circúmdabor pelle meâ, et in carne mea vidébo Deum meum; quem visúrus sum ego ipse, et óculi mei conspectúri sunt, et non álius. Repósita est hæc spes mea in sinu meo.

℟. Líbera me, Dómine, ab iis qui odérunt me: non absórbeat me profundum, neque úrgeat super me púteus os suum: * Exaudi me, quóniam † Benigna est misericórdia tua: § Intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Dómine Deus, rex seculórum, solus pius es: * Exaudi me, quóniam benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Miserére meî, Dómine fili David: Dómine, ádjuva me: † Benigna est misericórdia tua: intende ánimæ meæ, et líbera eam. ℣. Propósuit te Deus propitiatiónem per fidem propter remissiónem delictórum:

§ Intende ánimæ meæ, et líbera eam. *Repetitur* ℟. Líbera, *usquè ad* ℣. Dómine. *Ps.* 68. *Apoc.* 15. *Matth.* 15. *Rom.* 3.

[*Quando Vigiliæ celebrantur manè, prætermissis quæ sequuntur, continuò inchoantur Laudes.*

℣. Réquiem æternam dona eis, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

ABsolve, quæsumus, Dómine, ánimam * fámuli tui *N.* [Sacerdótis *vel* Pontíficis] [*vel* fámulæ tuæ *N.*] [*vel* ánimas * famulórum tuórum *N.* et *N.* [*vel* famulárum tuárum. *N.* et *N.*] et ánimas ómnium fidélium defunctórum, ab omni vínculo delictórum, ut in resurrectiónis glória, inter sanctos et electos tuos ressuscitáti respírent: Per eum qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et séculum per ignem.

℟. Amen.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.]

AD LAUDES.

In Ps. Miserére, *p.* 129. *Pœnitentis animi, humiles acerbique sensus.*

Ant. 1. g. Secundùm multitúdinem miseratiónum tuárum dele iniquitátem meam.

In Ps. Te decet, *p.* 72. *In angustiis spes in Deo, ad quem omnis caro veniet.*

Ant. 3. b. Exaudi, Deus, oratiónem meam: ad te omnis caro véniet.

In Ps. Dómine, exaudi oratiónem meam; áuribus, *p.* 121.

Oratio Pœnitentis, Dei opem et æternam salutem deposcentis.

Ant. 5. e. Propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me.

Ant. 2. e. Miserére.

CANTICUM. Baruch 3. *Misericordia Dei in angustiis ánimæ humiliter obsecranda.*

DOmine omnípotens, Deus Israel, * ánima in angústiis, et spíritus ánxius clamat ad te:

Audi, Dómine, et miserére, quia Deus es miséricors; * et miserére nostrî, quia peccávimus antè te.

Quia tu sedes in sempiternum; * et nos perîbimus in ævum.

Dómine omnípotens, Deus Israel, * audi nunc oratiónem mortuórum Israel,

Et filiórum ipsórum qui peccáverunt antè te, et non audiérunt vocem Dómini Dei sui: * et

agglutináta sunt nobis mala.

Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum ; * sed memento manûs tuæ , et nóminis tui in témpore isto :

Quia tu es Dóminus Deus noster ; * et laudábimus te , Dómine.

Ant. Miserére nostrî , Dómine ; quia peccávimus antè te.

In Ps. Laudáte Dóminum in sanctis, *p.* 55. *Ant.* 7. b. Omnis spíritus laudet Dóminum.

Ad Benedictus.

Ant. 1. a. Ego sum resurréctio et vita : qui credit in me , etiamsi mórtuus fúerit , vivet ; et omnis qui vivit et credit in me , non moriétur in æternum. *Joan.* 11.

Pater , *et cetera ut suprà in Vesperis , excepto quòd loco Psalmi* Lauda , *dicitur Ps.* De profundis , *p.* 80.

COMMENDATIONES.

Pro pluribus dicuntur in plurali.

℣. DOmine Deus , audi nunc oratiónem mortuórum Israel , qui peccavérunt antè te. Noli meminisse iniquitátum patrum nostrórum , sed * Memento manûs tuæ et nóminis tui. ℣. Occísus es , Dómine , et redemísti nos Deo in sánguine tuo : * Memento. *Baruch* 3. *Apoc.* 5.

Kyrie , eléison. Christe , eléison. Kyrie , eléison.

Secretò , Pater. *Clarâ voce* , Et ne nos indúcas , etc.

TIbi , Dómine , commendámus ánimam * fámuli tui *N.* ut defunctus [*vel* fámulæ tuæ *N.* ut defuncta] século , tibi vivat ; et quæ per fragilitátem mundánæ conversatiónis peccáta commísit , tu véniâ misericordíssimæ pietátis absterge : Per Christum.

Orémus.

MIsericórdiam tuam , Dómine sancte , Pater omnípotens , æterne Deus , pietátis affectu rogáre pro áliis cógimur , qui pro nostris rogáre peccátis nequáquàm sufficimus ; tamen de tua confísi gratúita pietáte et inólita benignitáte , cleméntiam tuam depóscimus , ut ánimam * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] ad te revertentem cum pietáte suscípias : adsit ei Angelus testamenti tui Míchael , et per manus sanctórum Angelórum tuórum inter sanctos et electos tuos in sínibus Abrahæ , Isaac et Jacob Patriarchárum tuórum eam collocáre dignéris : quátenùs liberáta de princípibus tenebrárum et de locis pœnárum , in illis jam primævæ nativitátis , vel ignorántiæ , aut pró-

priæ iniquitátis seu fragilitátis confundátur erróribus ; sed agnoscátur à Sanctis tuis , et beatitúdinis réquie perfruátur : atque cùm magni judícii dies advénerit , inter sanctos et electos tuos * resuscitátus [*vel* resuscitáta] glóriâ manifestæ contemplatiónis tuæ perpétuò satiétur : Per.

In Ps. In éxitu , *p.* 26 , *in cujus fine dicitur* Réquiem. *Ant.* 7. b. Qui timent Dóminum , speravérunt in Dómino ; adjútor eórum et protector eórum est. *Ps.* 113.

Orémus.

OMnípotens , sempitérne Deus , qui humáno córpori ánimam ad similitúdinem tuam inspiráre dignátus es : dùm , te jubente , pulvis in púlverem revértitur ; tu imáginem tuam cùm sanctis et electis tuis æternis sédibus præcípias sociári ; eamque ad te *revertentem de AEgypti* pártibus blandè leniterque suscípias , et Angelos tuos sanctos ei óbviàm mittas , viamque illi justítiæ demonstra , et portas glóriæ tuæ áperi. Repelle , quæsumus , Dómine , ab ea omnes príncipes tenebrárum , et agnosce depósitum fidéle quod tuum est. Súscipe , Dómine , creatúram tuam , non à diis aliénis creátam , sed à te solo Deo vivo et vero ; quia non est álius Deus præter te , Dómine , et non est secundùm ópera tua. Lætífica , clementíssime Pater , ánimam ejus , et clarífica eam in multitúdine misericórdiæ tuæ. Ne memíneris , quæsumus , iniquitátum quas suscitávit furor mali desidérii : licèt enim peccáverit , tamen te non negávit ; sed signo fídei insignita , te qui ómnia , et eam inter ómnia fecísti , fidéliter adorávit : Qui vivis et regnas , etc.

In Psalm. Dilexi , *p.* 45. Crédidi , *p.* 94. Laudáte Dóminum , omnes gentes , *p.* 120. Confitémini , *p.* 13 , et Beáti immaculáti , *p.* 14 , *integrè* , *Ant. sola* , 4. g. Circumdedérunt me dolóres mortis , et perícula inferni invenérunt me. O Dómine , líbera ánimam meam. *Ps.* 114.

Orémus.

DIri vúlneris novitáte perculsi , et quodámmodò córdibus sauciáti ; misericórdiam tuam , mundi Redemptor , flebílibus vócibus implorámus ; ut * cari nostri *N.* [*vel* caræ nostræ *N.*] ánimam ad tuam cleméntiam , qui fons pietátis es , revertentem blandè leniterque suscípias ; et quas ex carnáli commoratióne contraxit mácu-

las, tu Deus, inólitâ bonitáte clementer déleas, *Chorus*, Amen: Piè indúlgeas, *Chorus*, Amen: Oblivióni in perpétuum tradas, *Chorus*, Amen: Atque hanc, laudem tibi cum céteris redditúram, et ad corpus próprium quandóque reversúram, Sanctórum tuórum cœtibus aggregári præcípias: Qui cum Deo Patre et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sécula seculórum. Amen.

Pater, etc. ℣. Et ne nos, etc. ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Réquiem æternam dona ei, Dómine; ℟. Et lux perpétua lúceat ei.

℣. Anima ejus in bonis demorétur, ℟. Et semen ejus hæréditet terram. *Ps.* 24.

℣. Non intres in judícium cum * servo tuo, [*vel* ancilla tua,] Dómine; ℟. Quia non justificábitur in conspectu tuo omnis vivens. *Ps.* 142.

℣. A porta ínferi ℟. Erue, Dómine, ánimam ejus. *Ps.* 88.

℣. Dómine, exaudi oratiónem meam; ℟. Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

℣. Dóminus vobíscum, ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

PArtem beátæ resurrectiónis obtíneat, quæsumus, Dómine, ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ tuæ] *N.* vitamque æternam habére mereátur in cœlis, per te, Jesu Christe, Salvátor mundi.

DEus, cui soli cómpetit medicínam præstáre post mortem; præsta, quæsumus, ut ánima * fámuli tui [*vel* fámulæ túæ] *N.* terrénis exúta contágiis, in tuæ redemptiónis parte numerétur: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Requiescat in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIONES MENSÆ, ET GRATIARUM ACTIONES.

BENEDICTIO MENSÆ ANTÈ PRANDIUM.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Oculi ómnium in te sperant, Dómine; et tu das illis escam in témpore opportúno: áperis tu manum tuam, et imples omne ánimal benedictióne. *Ps.* 144.

Glória Patri, et Fílio,

et Spirítui sancto : Sicut erat in princípio, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri : Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Si fiat Lectio, *Lector dicit :* Jube, domne, benedícere.

Bened. Mensæ cœlestis partícipes fáciat nos Rex æternæ glóriæ.

℟. Amen.

In fine Lectionis dicitur : Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

GRATIARUM ACTIO POST PRANDIUM.

COnfiteantur tibi, Dómine, ómnia ópera tua ; et Sancti tui benedícant tibi. *Ps.* 144.

Glória Patri, etc.

AGimus tibi grátias, omnípotens Deus, pro universis, beneficiis tuis : Qui vivis et regnas in sécula seculórum.

℟. Amen.

Deindè procedendo ad Ecclesiam, *dicitur Ps.* Miserére, *p.* 129. *Si verò non procedatur*, *dicitur Ps.* Laudáte Dóminum, omnes gentes, *p.* 120. *Qui Psalmus semper dicitur, quandò absolvitur Gratiarum actio in loco refectionis.*

In fine Psalmi dicitur Glória Patri, etc.

Deindè Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater, *secretò usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem ; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Dispersit, dedit paupéribus ; ℟. Justítia ejus manet in séculum séculi. *Ps.* 111.

℣. Benedícam Dóminum in omni témpore ; ℟. Semper laus ejus in ore meo. *Ps.* 33.

℣. In Dómino laudábitur ánima mea : ℟. Aúdiant mansuéti, et lætentur. *Ps.* 33.

℣. Magnificáte Dóminum mecum ; ℟. Et exaltémus nomen ejus in idipsum. *Ps.* 33.

℣. Sit nomen Dómini benedictum, ℟. Ex hoc nunc, et usquè in séculum. *Ps.* 112.

RETribúere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus, propter nomen sanctum tuum, vitam æternam.

℟. Amen.

℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Demissiori voce, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. ℟. Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ANTÈ CŒNAM.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Edent páuperes, et saturabúntur; et laudabunt Dóminum, qui requírunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Ps.* 21.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. *Secretò*, Pater. *Clará voce*, Et ne nos, etc.

Orémus.

BEnedic, Dómine, dona † tua, quæ de tua largitáte sumus sumptúri: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Ad Lect. Bened. Ad cœnam perpétuæ vitæ perdúcat nos Rex æternæ glóriæ.

℟. Amen.

GRATIARUM ACTIO POST CŒNAM.

MEmóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus: escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Glória Patri, etc.

BEnedictus Deus in dónis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis: Qui vivit et regnat in sécula séculórum.

℟. Amen.

Psalmus et reliqua, ut suprà.

¶ In Jejuniis, *ad refectionem fit Benedictio mensæ et Gratiarum actio, ut notatum est pro Cœna.*

¶ *Prædictus modus benedicendi mensam, et agendi gratias mutatur diebus infrà scriptis, ut sequitur.*

AD UTRAMQUE refectiónem.

FERIA IV. V ET VI.

Majoris Hebdomadæ.

BENEDICTIO.

CHristus factus est pro nobis obédiens usquè ad mortem. *Philipp.* 2.

Pater, *totum secretò. Deindè nihil dicendo, signo crucis benedicitur mensa; quæ benedictio Feriâ sextâ omittitur.*

Ad Lectionem non datur benedictio; nec dicitur, Tu autem, Dómine, etc.

GRATIARUM ACTIO.

CHristus factus est pro nobis obédiens usquè ad mortem, mortem autem crucis. *Philipp.* 2.

Ps. Miserére, *p.* 129, *sine* Glória Patri. Pater noster, *totum secretò.*

REspice, quæsumus, Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, et crucis subíre tormentum: *secretò*, Qui tecum vivit, etc.

SABBATO SANCTO.

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Cùm transisset Sábba-

tum, María Magdaléne, et María Jacóbi, et Salóme emérunt arómata, ut venientes úngerent Jesum, allelúia. *Marc.* 16.

Kyrie, eléison, *et reliqua, ut suprà.*

GRATIARUM ACTIO.

VEsperè autem Sábbati, quæ lucescit in prima Sábbati, venit María Magdaléne, et áltera María, vidére sepulcrum, allelúia. *Matth.* 28.

Benedictus, etc. *suprà.*

Ps. Laudáte, Dóminum, omnes gentes, *p.* 120. Kyrie. Pater. ℣. Dispersit, *et reliqua, ut suprà.*

IN DIE S. PASCHÆ,
Et usquè ad prandium sequentis Sabbáti inclusivè.

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Hæc dies quam fecit Dóminus; exultémus et lætémur in ea, allelúia. *Ps.* 117.

Glória Patri, etc.

Kyrie, eléison, *et reliqua, ut suprà.*

GRATIARUM ACTIO.

HÆc dies quam fecit Dóminus; exultémus, et lætémur in ea, allelúia. *Ps.* 117.

Glória Patri, etc. *ut suprà, excepto quòd loco Ps.* Miserére, *p.* 129, *dicitur Psal.* Confitémini, *p.* 13.

IN ASCENSIONE *DOMINI,*
Et usquè ad Vigíliam Pentecostes.

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Ascendens Christus in altum, allelúia, captívam duxit captivitátem, allelúia. *Ephes.* 4.

Glória Patri, etc. *ut suprà.*

GRATIARUM ACTIO.

AScendit Deus in júbilo, allelúia, et Dóminus in voce tubæ, allelúia. *Ps.* 46.

Glória Patri, *et reliqua omnia ut suprà, excepto quòd loco Ps.* Miserére, *dicitur Ps.* Omnes gentes, *p.* 42.

IN DIE PENTECOSTES,
Et per Hebdomadam.

BENEDICTIO.

BEnedícite. ℟. Dóminus.

Spíritus Dómini replévit orbem terrárum, allelúia; et hoc quod cóntinet ómnia, sciéntiam habet vocis, allelúia. *Sap.* 1.

Glória Patri, etc. *ut suprà.*

GRATIARUM ACTIO.

REpléti sunt omnes Spíritu sancto, allelúia, et cœpérunt loqui, allelúia. *Act.* 2.

Glória Patri, *et reliqua omnia ut suprà, excepto quòd loco Ps.* Miserére, *dicitur Ps.* Magnus Dóminus, *p.* 124.

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequuntur, in singulari; si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

In Cantic. Benedictus, *p.* 12.

Ant. 5. C. In viam pacis et prosperitátis dírigat nos omnípotens et miséricors Dóminus: et Angelus Ráphael comitétur nobiscum in via, ut cum pace, salúte et gáudio revertámur ad própria.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Secretò, Pater, *usquè ad* ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem; ℟. Sed líbera nos à malo.

℣. Salvos fac servos tuos, ℟. Deus meus, sperantes in te. *Ps.* 85.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxílium de sancto; ℟. Et de Sion tuére nos. *Ps.* 19.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitúdinis, ℟. A fácie inimíci. *Ps.* 60.

℣. Nihil proficiat inimícus in nobis, ℟. Et fílius iniquitátis non appónat nocére nobis. *Ps.* 88.

℣. Benedictus Dóminus die quotídiè: ℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrórum. *Ps.* 67.

℣. Vias tuas, Dómine, demonstra nobis, ℟. Et sémitas tuas édoce nos. *Ps.* 24.

℣. Utinàm dirigantur viæ nostræ, ℟. Ad custodiendas justificatiónes tuas! *Ps.* 118.

℣. Erunt prava in directa, ℟. Et áspera in vias planas. *Is.* 40.

℣. Angelis suis Deus mandávit de te, ℟. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis. *Ps.* 90.

℣. Dómine, exaudi, etc.

Orémus.

DEus, qui fílios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique Magis iter ad te, stellâ duce, pandísti: tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum tempusque tranquillum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quò pérgimus locum, ac demùm ad æternæ salútis portum, pervenire felíciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum eductum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti; quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbrácu-

lum, in plúvia et frígore tegumentum, in lassitúdine vehículum, in adversitáte præsídium, in lúbrico báculus, in naufrágio portus; ut, te duce, quò téndimus, prósperè perveniámus; et demùm incólumes ad própria redeámus.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatiónibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus variétates, tuo semper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédat; et beáti Joannis Præcursóris hortamenta sectando, ad eum quem prædixit secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. ℟. Amen.

℣. Procedámus cum pace in nómine Dómini.

℟. Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM,

AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilecta, *p.* 91. Benedixisti, *p.* 53. Inclína, Dómine, *cum sua divisione*, *p.* 130. Crédidi, *p.* 94. De profundis clamávi, *p.* 80.

Ant. Dómine, memor esto meî; et ne vindictam sumas de peccátis meis, neque reminiscáris delicta mea. *Tob.* 3.

P R E C E S.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison.

Pater noster, etc.

Ego dixi: Dómine, miserére meî; sana ánimam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40.

Convértere, Dómine; úsquequò? et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, quemádmodùm sperávimus in te. *Ps.* 32.

Sacerdótes tui induantur justítiam, et Sancti tui exultent. *Ps.* 131.

Ab occúltis meis munda me, Dómine; et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18.

Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

AUres tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclína précibus nostris, et grá-

tiâ sancti Spíritûs illúmina cor nostrum ; ut tuis mystériis dignè ministráre, teque æternâ caritáte dilígere mereámur.

DEus, cui omne cor patet, et omnis voluntas lóquitur, et quem nullum latet secrétum ; purífica per infusiónem sancti Spíritûs cogitatiónes cordis nostri, ut te perfectè dilígere, et dignè laudáre mereámur.

URe igne sancti Spíritûs renes nostros et cor nostrum, Dómine ; ut tibi casto córpore serviámus, et mundo corde placeámus.

MEntes nostras, quæsumus, Dómine, Paraclétus qui à te procédit illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem.

ADsit nobis, quæsumus, Dómine, virtus Spíritûs sancti ; quæ et corda nostra clementer expurget, et ab ómnibus tueátur adversis.

DEus, qui corda fidélium sancti Spíritûs illustratióne docuísti ; da nobis in eódem Spíritu recta sápere, et de ejus semper consolatióne gaudére.

COnsciéntias nostras, quæsumus, Dómine, visitando purífica ; ut véniens Dominus noster Jesus Christus Fílius tuus, parátam sibi in nobis invéniat mansiónem : Qui tecum vivit et regnat Deus. Amen.

GRATIARUM ACTIO
POST MISSAM.

Psalmi, Dóminus regit me, *p.* 92. Benedícam Dóminum, *cum sua divisione*, *p.* 92. Bénedic, ánima mea, Dómino ; et ómnia, *cum sua divisione*, *p.* 76.

Ant. O quàm suávis est, Dómine, Spíritus tuus ! qui ut dulcédinem tuam in fílios demonstrátes, pane suavíssimo de cœlo præstito, esurientes reples bonis, dívites dimittens inánes. *Sap.* 12 *et* 16. *Luc.* 1.

PRECES.

KYrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Pater noster, etc.

Memóriam fecit mirabílium suórum miséricors et miserátor Dóminus : escam dedit timéntibus se. *Ps.* 110.

Quid est homo, quòd

memor es ejus? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum? *Ps.* 8.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea; et lábiis exultatiónis laudábit os meum. *Ps.* 62.

Non nobis, Dómine, non nobis; sed nómini tuo da glóriam. *Ps.* 113.

Nunc dimittis servum tuum, Dómine, secundùm verbum tuum, in pace; quia vidérunt óculi mei salutáre tuum. *Luc.* 2.

Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101.

Orémus.

VIsita, quæsumus, Dómine, famíliam tuam: et corda sacris dicáta mystériis pervígili tuére pietáte; ut remédia salútis æternæ, quæ te miserante percípiunt, te protegente custódiant.

QUæsumus, Dómine Deus noster, ut quos divínâ tríbuis participatióne gaudére, humánis *non sinas subjacére periculis.*

COgnóscimus, Dómine, tuæ circà nos cleméntiæ largitátem: et ídeò fiduciáliùs implorámus, ut quos páscere non désinis imméritos, et dignè tibi servíre perfícias, et donis uberióribus prosequáris.

MAjestátem tuam, Dómine, supplíciter exorámus, ne perire patiáris quibus tanta remédia providísti; sed cum divíni frequentatióne mystérii crescat nostræ salútis effectus.

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio à te semper incípiat, et per te cœpta finiátur.

ADjuvet nos grátia tua, omnípotens Deus; ut qui offícium sacerdotále suscépimus, dignè ac devótè tibi in omni puritáte et consciéntia bona famulári valeámus: et si non póssumus in tanta innocéntia vitæ conversári ut debémus, concéde nobis tamen dignè flere mala quæ géssimus, et in spíritu humilitátis, ac bonæ voluntátis propósito tibi fervéntiùs de cétero deservíre: Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

CANONES
PARTIS VERNÆ.

De Jejunio et Observantia Quadragesimali.

FERIA QUARTA
CINERUM.

Ex Concílio Avenionensi.
Anno 1594. *tit.* 44.

PArochi et Concionatóres in Dominica Quinquagésimæ, et Fériâ quartâ Cínerum pópulo demonstrent néminem absque legítima causa jejúnium violáre posse absque letháli crímine, simulque jejúnii modo atque conditiónibus enucleátis, plerosque ab erróre líberent. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA
POST CINERES.

Ex Concílio Vaurensi.
Anno 1368. *cap.* 89.

SAcro approbante Concílio prohibémus districtiùs, ne áliquis, cujuscumque statûs vel conditiónis existat, in diébus jejuniórum per Eccléstam indictórum, et præcípuè in Quadragésima, carnes cómedat, nisi urgente necessitáte. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA
POST CINERES.

In Quinque Plagis Christi.

Ex Synodo Diœcesána Mediolanensi undécima, sub sancto Cárolo.
Anno 1584. *inter monit. de Officiis divinis.*

†IN Quadragésima Fériis sextis, pium religiosumquemœróremex acerbitáte passiónis Christi Dómini, fidéles præ pietáte íntimè concípere, omníque devotiónis officio, atque áde salutáribus lácrymis exprímere debent. Quamóbrem, illis sextis Fériis, ob memóriam passiónis Dómini nostri Jesu Christi, pópulus frequéntior convocétur ad orandum.

SABBATO
POST CINERES.

Ex Concílio Toletáno octávo.
Anno 653. *can.* 9.

QUisquis absque inevitábili necessitáte, atque fragilitátis evidenti languóre, seu étiam ætátis impossibilitáte, diébus Quadragésimæ esum cárnium præsúmpserit attentáre, non solùm reus erit

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE UNIVERSITAIRE

resurrectiónis Domínicæ, verùm étiam, aliénus ab ejusdem diéi sancta communióne.

DOMINICA PRIMA QUADRAGESIMÆ.

Ex Concílio Mediolanensi quinto.

Anno 1579. *part.* 1. *n.* 3.

OMnis quicumque sit qui jejúnii lege astrictus est, síngulis Quadragésimæ diébus, Domínicis exceptis, jejúnium servet: alióqui enim peccáto mortáli alligátum se esse nosse debet.

FERIA SECUNDA.

Ex Capituláribus Theodulphi, Aurelianensis Epíscopi.

Anno 997. *c.* 38 *et* 43.

DIébus jejúnii eleemósyna facienda est; et cibum vel potum quo quisque uti débuit, si non jejunáret, paupéribus éroget. Penè non valet jejúnium, quod oratiónes, vigíliæ et eleemósynæ non commendant.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub S. Cárolo.

Anno 1579. *part.* 1. *tit.* 3.

AEGróti, cùm per invaletúdinem córporis jejunáre non possint, quodam íntimi ánimi dolóre gemitúque, ut sanctus Augustínus monet, cibum cápiant, pro eò quòd, áliis jejunántibus, ipsi abstinére non possint. Cáveant autem, quod ex ejusdem sancti Augustíni sententia cautum est, ne álios suo exemplo ad violandum jejúnium próvocent.

FERIA QUARTA QUATUOR TEMPORUM.

Ex sancto Bernardo.

Serm. 2. *in Quadrag. n.* 4.

OBservandum est jejúnium non ab escis tantùm, sed ab ómnibus illécebris carnis, et universâ córporis voluptáte; imò verò jejunandum est longè ámpliùs à vítiis, quàm à cibis. Tu autem, Dómine, miserére *nostrî*.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA *inter IV. Tempora.*

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub S. Cárolo.

Anno 1579. *part.* 1. *tit.* 3.

OMni témpore à jocis Christiánum hóminem abstinére convenit; at Quadragésimæ ac jejúnii témpore tantò diligéntiùs, quantò frequéntiùs studiosiùsque oratióni, *abstinéntiæ*, *omníque* pœniténtiæ géneri incumbendum est. Frequéntiùs ad Ecclésiam convéniat Christiánus, divínis Offíciis omni attentióne et religiósâ meditatióne assistat, Missæ sacrifício quotídiè intersit, sacrisque concióni-bus adsit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Sacramento Pœnitentiæ in genere.

FERIA SEXTA
QUATUOR TEMPORUM.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1547. *sess.* 6. *de Justificatione*, *cap.* 14.

DOcendum est Christiáni hóminis pœniténtiam post lapsum multò áliam esse à baptismáli : eáque continéri non modò cessatiónem à peccátis et eórum detestatiónem, aut cor contrítum et humiliátum ; verùm étiam eorumdem sacramentálem confessiónem saltèm in voto, et suo témpore faciendam, et sacerdotálem absolutiónem ; itemque satisfactiónem per jejúnia, eleemósynas, oratiónes, et ália pia spirituális vitæ exercítia. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO
QUATUOR TEMPORUM.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1551. *sess.* 14. *de Pœnit. cap.* 2.

PEr Baptismum Christum induentes nova prorsùs in illo efficimur creatúra, plenam et íntegram peccatórum ómnium remissiónem consequentes ; ad quam tamen novitátem et integritátem per Sacramentum Pœniténtiæ, sine magnis nostris flétibus et labóribus, divínâ id exigente justítiâ, pervenire nequáquàm póssumus ; ut méritò Pœniténtia laboriósus quidam Baptismus à sanctis Pátribus dictus fúerit. Est autem hoc Sacramentum Pœniténtiæ lapsis post Baptismum ad salútem necessárium, ut nondùm regenerátis ipse Baptismus.

De Contritione, et Confessione ; item de Confessariorum officio.

DOMINICA II
QUADRAGESIMÆ.
Ex Concílio Tridentíno.
Anno 1547. *sess.* 6. *de Justificatione*, *c.* 5 *et* 6.

QUi per peccáta à Deo aversi erant, disponúntur ad justítiam, dùm excitáti divínâ grátiâ et adjúti, líberè moventur in Deum, credentes vera esse quæ divínitùs revelàta et promissa sunt ; et dùm peccatóres se esse intelligentes, à divínæ justítiæ timóre, quo utíliter concutiuntur, ad consequendam Dei misericórdiam se convertendo, in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter Christum propítium

fore, illumque tanquàm omnis justítiæ fontem dilígere incípiunt: ac proptéreà moventur adversùs peccáta per ódium áliquod et detestatiónem.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1551. *sess.* 14. *de Pœnit. cap.* 4.

CONtritiónem imperfectam, quæ Attrítio dícitur, quóniam vel ex turpitúdinis peccáti consideratióne, vel ex gehennæ et pœnárum metu commúniter concípitur, si voluntátem peccandi exclúdat cum spe véniæ, declárat (sancta Synodus) non solùm non fácere hóminem hypócritam et magìs peccatórem, verùm étiam donum Dei esse, et Spíritûs sancti impulsum, non adhùc quidèm inhabitantis, sed tantùm moventis; quo pœnitens adjútus, viam sibi ad justítiam parat. Et quamvis síne Sacramento Pœniténtiæ per se ad justificatiónem perdúcere peccatórem néqueat, tamen eum ad Dei grátiam in Sacramento Pœniténtiæ impetrandam dispónit.

FERIA TERTIA.

Ex Declaratióne Cleri Gallicáni.

Anno 1700. *tit.* 1.

DE dilectióne Dei, sicut ad Sacramentum Baptismi in adultis, ita ad Sacramentum Pœniténtiæ, requisîtâ; hæc duo imprímis ex sacrosancta Synodo Tridentína docenda esse dúximus. Primum, ne quis putet in utróque Sacramento requíri, ut præviam, contritiónem eam quæ sit caritáte perfecta, et quæ cum voto Sacramenti, ántequàm actu suscipiátur, hóminem Deo reconciliet. Alterum, ne quis putet in utróque Sacramento secúrum se esse, si præter fídei et spei actus, non incípiat dilígere Deum tanquàm omnis justítiæ fontem.

FERIA QUARTA.

Ex Synodo Carnotensi.

Anno 1526. *tit.* 7. *versùs finem.*

TEmpore Quadragesimáli sæpíssimè admóneant Curáti Parochiános suos, et illos præcípuè qui per annum íntegrum distulérunt confitéri, ut témpore débito confiteantur, non differentes confessiónem, ut fáciunt plerique, usquè circa finem hebdómadæ sanctæ; ne propter eórum moram divínum impediátur Officium, aut minùs débitè compleátur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub S. Cárolo.

Anno 1565. *part.* 2. *tit.* 6.

IN Confessáriis probandis hanc ratiónem hábeant Epíscopi, ut pii,

benè moráti, docti, prudentes, patientes, de animárum salúte sollíciti, et fidéles custódes sint eórum quæ in Confessióne dicuntur; provectâ étiam ætáte, præsertìm illi quibus confessiónes mulíerum erunt audiendæ.

FERIA SEXTA.

Ex Instructiónibus sancti Cároli de Pœniténtia.

Inter Act. Mediol. Eccl. part. 4. tit. 9, promulgatis auctoritate Cleri Gallicani in Comitiis, anno 1658.

NEcessária ádmodùm Sacerdótibus, qui in audiendis Pœniténtium Confessiónibus versantur, Cánonum Pœnitentiálium sciéntia. Sunt namque ii quasi régulæ quædam, quibus, cùm ad culpæ commissæ gravitátem rectè dignoscendam, tùm ad imponendam pro illíus ratióne veram pœniténtiam, Confessárii ita diriguntur, ut ubì síngula et quæ ad peccáti magnitúdinem, et quæ ad Pœnitentis statum, conditiónem, ætátem, intimumque cordis contríti dolórem pértinent, accuratè perpénderint, tùm demùm pœniténtiam judício ac prudéntiâ suâ moderentur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Lateranensi quarto.

Anno 1215. *tit.* 21.

SAcerdos sit discrétus et cautus, ut more periti médici superinfundat vinum et óleum vulnéribus sauciáti; diligenter inquírens et peccatóris circumstántias et peccáti, per quas prudenter intélligat, quale illi consílium débeat exhibére, diversis experimentis utendo ad sanandum ægrótum.

DOMINICA III QUADRAGESIMÆ.

Ex Synodo Carnotensi.

Anno 1526. *tit.* 7.

PResbyteri circa Confessiónem sacramentálem máximam curam adhíbeant et cautélam; scílicèt ut diligenter et cautè inquírant peccáta et circumstántias: ita tamen quòd simplícibus persónis dent matériam confitendi, et sua peccáta detegendi, nec eos directè vel indirectè ínstruant ad malum. Si pro iis quos in confessióne audíerint Sacerdótes, prudentióre concílio indiguérint, illud absque ulla expressióne et nominatióne persónæ, cautè requírant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.
Ex Synodo Trecensi.
Anno 1459.

SAcerdótes ne à confitente quærant nómina personárum cum quibus peccáverit, sed circumstántias quæ quandóque tantam aggravatiónem peccáti fáciunt; quia sine hoc de peccáti quantitáte non potest bene judicári.

FERIA TERTIA.
Ex Synodo Trecensi.
Anno 1459.

DEbent (Sacerdótes) semper pia gestáre viscera circa confitentes, *exemplo beáti Ambrósii*, de quo légitur, quòd quotiescumque áliquis lapsus in peccátum antè eum veniébat ob pœniténtiam percipiendam, ita flebat, ut pœnitentem flere compélleret.

FERIA QUARTA.
Ex Statútis Synodálibus Bernardi du Rosier, Archiepíscopi Tolosáni.
Anno 1452. *tit.* 16.

STatuímus ut omnes qui confessiónes áudient, *sic discrétè et religiósè se* hábeant, quòd corda confiténtium à peccátis rétrahant, et ad veram contritiónem quantùm póterunt indúcant. Confessiónes in Ecclésia áudiant: et audientes confessiónes vultum hábeant húmilem, et ad terram defígant; nec in fáciem confitentis aspíciant, ac cum maturitáte et voce húmili de peccátis inquírant.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Mediolanensi primo.
Anno 1565. *part.* 2. *cap.* 6.

SAcerdótes, nisi ex causa necessária, mulíeres antè solis ortum vel post ejus occásum confitentes, ne áudiant: neve in cellis, sed públicè in Ecclésia, in sédibus in quibus tabella omnínò inter Confessórem et pœnitentem interjecta sit.

FERIA SEXTA.
In Festo
S. CORONAE SPINEAE.
Ex sancto Bernardo.
Serm. 5. *in Fest. Omn. SS.*

†CAput nostrum nobis repræsentátur, non Coronátum glóriâ, *sed peccatórum nostrórum* circúmdatum Spinis. Púdeat sectári glóriam membra, *quibus caput suum* tàm inglórium exhibétur. Púdeat sub Spináto cápite *membrum fieri* delicátum.

SABBATO.
Ex Concílio Aquisgranensi.
Anno 816. *l.* 1. *cap.* 37.

PŒniténtium causæ pensandæ sunt, et tunc ligandi atque solvendi potestas exercenda. Videndum est quæ culpa præcésserit, aut quæ sit pœniténtia secúta post culpam; ut quos omnípotens Deus per compunc-

tiónis grátiam vísitat, illos Pastóris sententia absolvat. Tunc enim vera est absolútio præsidentis, cùm superni arbítrium séquitur Júdicis. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℣. Deo grátias.

De Satisfactione et Indulgentiis.

DOMINICA IV QUADRAGESIMÆ.

Ex Concílio Lateranensi secundo.

Anno 1139. *can.* 22.

QUia inter cétera unum est quod sanctam máximè perturbat Ecclésiam, falsa vidélicèt pœniténtia; ne falsis pœniténtiis ánimas décipi, et in infernum pértrahi patiantur (Presbyteri.) Falsam autem pœniténtiam esse constat, cùm spretis plúribus, de uno solo pœniténtia ágitur; aut cùm sic ágitur de uno, ut non discedátur ab álio; cùm pœnitens ab offício non recédit, quod sine peccáto agi nullâ ratióne prævalet; aut si ódium in corde gestétur, aut si offenso cuílibet non satìs fiat, aut si offendenti offensus non indúlgeat.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentino.

Anno 1563. *sess.* 14. *de Pœnitent. can.* 15.

SI quis díxerit, Claves Ecclésiæ esse datas tantùm ad solvendum, non étiam ad ligandum; et propterèa Sacerdótes, dùm impónunt pœnas confiténtibus, ágere contrà finem Clávium, et contrà institutiónem Christi; et fictiónem esse, quòd, virtúte Clávium, sublátâ pœnâ æternâ, pœna temporális plerumquè exsolvenda remáneat; anáthema sit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentino.

Sess. 14. *cap.* 8.

HAbeant præ óculis (Sacerdótes) ut satisfáctio quam impónunt, non sit tantùm ad novæ vitæ custódiam, et infirmitátis medicamentum, sed étiam ad præteritórum peccatórum vindictam, et castigatiónem.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *l.* 1. *c.* 32 *et* 46.

SAcerdótes qui aut múneris, aut amóris, aut timóris, aut certè favóris causâ, témpora modumque pœniténtiæ ad líbitum pœniténtium indícunt, áudiant quid Dóminus per Ezechiélem Prophétam terribíliter dicat: Erit manus mea super Prophétas qui decepérunt pópulum meum, dicentes: Pax, pax; et non est pax.

FERIA QUINTA.

Ex Régulis sacramentálibus sancti Cároli de Pœniténtia, promulgátis Parísiis auctoritáte Cleri Gallicáni.

Anno 1658.

IN pœniténtia imponenda adhibébit Confessárius et prudéntiam et pietátem et justítiam : habébit ratiónem statûs, conditiónis, sexûs et ætátis. Vidébit ne ei qui in aliéna potestáte est, eam pœniténtiam injungat, quâ *vel præjudícium afferátur* illíus juri qui pœnitentem in potestáte hábeat : neve eam quâ vel occásio detur spirituális ruínæ, vel pœnitentis alteriusve peccátum détegi, vel áliquod scándalum suboríri, vel ipse pœnitens nímiùm deterréri, remissusve et tépidus reddi possit.

FERIA SEXTA.

Ex Régulis Sacramentálibus sancti Cároli de Pœniténtia.

CONfessárius pœnitenti talem pœniténtiam impónet, qualem ab eo præstari posse júdicet. Cónsiderábit autem ánimum mentemque pœnitentis, ac fletum, gémitum et lácrymas íntimi dolóris índices. Vidébit ne pro peccátis grávibus levíssimas pœniténtias impónat : id quod et Confessóribus et pœniténtibus periculósum est.

SABBATO.

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1551. *sess.* 14. *de Pœnit. cap.* 8.

DEbent Sacerdótes Dómini, quantùm spíritus et prudéntia suggéserit, pro qualitáte críminum, et pœniténtium facultáte, salutáres et convenientes satisfactiónes injúngere : ne si fortè peccátis conníveant, et indulgéntiùs cum pœniténtibus agant, levíssima quædam ópera pro gravíssimis delictis injungendo, alienórum peccatórum partícipes efficiántur.

DOMINICA PASSIONIS.

Ex Concílio Tridentíno. *Sess.* 14. *de Pœnit. cap.* 8.

MAgnóperè à peccáto révocant, et quasi fræno quodam coercent satisfactóriæ pœnæ, cautioresque et vigilantióres in futúrum pœnitentes efficiunt; medentur quoque peccatórum relíquiis, et vitiósos hábitus malè vivendo comparátos contráriis virtútum actiónibus tollunt. Neque verò secúrior ulla via in Ecclésia Dei unquàm existimáta fuit ad amovendam imminentem à Dómino pœnam, quàm ut hæc pœniténtiæ ópera hómines cum verò ánimi dolóre frequentent. Tu autem,

Dómine, miserére nostrî.

℣. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Anno 813. *can.* 36.

PEccáta quæ ex indústria, aut cujúslibet libídinis explendæ causâ, idcircò fiunt ut eleemósynis redimantur, nequáquàm eis rédimi possunt; quia qui hoc perpetrârunt, videntur Deum mercéde condúcere, ut eis impúnè peccáre líceat. Non ergò quis idcircò peccáre debet, ut eleemósynam fáciat; sed ídeò eleemósynam fácere debet quia peccávit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Anno 813. *can.* 45.

AQuibusdam qui Romam Turonumve et ália quædam loca sub prætextu oratiónis inconsultè péragrant, plúrimùm errátur. Sunt qui putant se impúnè aut peccáre, aut peccasse, quia hæc loca oratúri frequentant. Qui verò peccáta sua Sacerdótibus, in quorum sunt Paróchiis, confessî sunt, et ab iis agendæ pœniténtiæ consílium accepérunt, *si* oratiónibus insistendo, eleemósynas largiendo, vitam emendando, mores componendo, Apostolórum límina, vel quorúmlibet Sanctórum, invísere desíderant; horum est devótio modis ómnibus collaudanda.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. *sess.* 25. *Decret. de Indulg.*

SAcrosancta Synodus Indulgentiárum usum Christiáno pópulo máximè salutárem, et sacrórum Conciliórum auctoritáte probátum, in Ecclésia retinendum esse docet et præcipit. In his tamen concedendis moderatiónem, juxtà véterem, et probátam in Ecclésia consuetúdinem, adhibéri cupit, ne nímiâ facilitáte Ecclesiástica disciplína enervétur; et státuit pravos quæstus omnes pro his consequendis, undè plúrima in Christiáno pópulo abúsuum causa fluxit, omnínò abolendos esse.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Cameracensi.

Anno 1565. *tit.* 22.

QUia per indiscrétas et supérfluas Indulgéntias claves Ecclésiæ contemnuntur, et pœnitentiális satisfáctio enervátur; ídeò ne quis ullas novas autignótas Indulgéntias pópulo commendet et promerendas ófferat, nisi priùs ab Ordinário (loci Epíscopo) visitátæ fúerint et probátæ.

FERIA SEXTA.

IN COMPASSIONE *B. M. VIRGINIS.*

Ex Synodo Coloniensi.

Anno 1423. *can.* 11.

† AD glóriam sanctæ et intemerátæ Vírginis Dei genitrícis, pro míseris peccatóribus Fílium suum crucifixum assíduè deprecantis; nec non ad honórem illíus angústiæ et dolóris, dùm Redemptor noster Jesus Christus, expansis mánibus in ara crucis, pro salúte nostra immolátus, matrem suam benedictam dilectíssimo discípulo suo Joanni Evangelistæ commendávit; et præsertìm ut profanórum hæreticórum perfídia retundátur, qui imágines ad laudem Crucifixi et gloriósæ Vírginis dedicátas combúrere mínimè formidárunt; Festum commemoratiónis præfátæ angústiæ et dolóris beátæ Maríæ Vírginis singulís annis celebrétur.

SABBATO.

De Sermóne sancti Leónis, Papæ.

Circa annum. 447. *c.* 5.

DUm congruis purificatiónibus ad celebrandum Pascha Dómini, útraque substántia præparátur, profutúra omni témpore consuetúdo nutrítur, sevéra in súbditos impéria detumescant, cesset vindicta peccáti, et rei crímínum adhos dies pervenisse se gáudeant *in quibus à* sanctis piisque princípibus étiam publicárum austéritas remissa est ultiónum, aboleantur óbsia, *deficiant* simultátes; quóniam judícium Dei, sicut immítibus véhemens, ita erit misericórdibus clemens.

De annua peccatorum Confessione et Paschali Communione unicuique adulto præscriptis. De prima Communione, et requisitis ad sacræ Eucharistiæ perceptionem dispositionibus.

DOMINICA PALMARUM.

Ex Concílio Lateranensi quarto.

Anno 1215. *c.* 21.

OMnis utriúsque sexûs fidélis, postquàm ad annos discretiónis pervénerit, ómnia sua solus peccáta confiteátur fidéliter, saltèm semèl in anno, próprio Sacerdóti, et injunctam sibi pœniténtiam stúdeat pro víribus adimplére, suscípiens reverenter ad minus in Pascha Eucharístiæ Sacramentum, nisi fortè de consílio próprii Sacerdótis, ob áliquam rationábilem causam ad tempus ab ejus perceptióne dúxerit abstinendum. Alióquin et vivens

ab ingressu Ecclésiæ arceátur, et móriens Christiánâ cáreat sepultúrâ. Si quis autem aliéno Sacerdóti volúerit justa de causa sua confitéri peccáta, licéntiam priùs obtíneat. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1551. *sess.* 13. *de Euchar. can.* 9.

SI quis negáverit, omnes et síngulos Christi fidéles utriusque sexûs, cùm ad annos discretiónis pervénerint, tenéri síngulis annis, saltèm in Páschate ad communicandum juxtà præceptum sanctæ matris Ecclésiæ, anáthema sit.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Remensi.

Anno 1583. *cap.* 10 *et* 11.

DOlémus, tantam esse (quorumdam) Christianórum incúriam, ut semèl tantùm in anno sumant Eucharístiæ subsídia. Quarè Paræci et qui ad divíni verbi prædicatiónem asciscuntur, de frequentis Communiónis antíquo usu, ejusdemque miris frúctibus et utilitáte dísserant, et fidélibus persuadére nitantur nullum esse modum aptiórem et compendiosiórem, quo Ecclésiæ Apostólicæ fácies nostro século rédeat.

FERIA QUARTA

Ex Concílio Cabilonensi secundo.

Anno 813. *can.* 46.

IN perceptióne córporis et sánguinis Domínici magna discrétio adhibenda est. Cavendum est enim, ne si nímiùm in longum differátur, ad perníciem ánimæ pertíneat, dicente Dómino: Nisi manducavéritis carnem Fílii hóminis, et bibéritis ejus sánguinem, non habébitis vitam in vobis. Si verò indiscrétè accipiátur, timendum est illud quod ait Apóstolus: Qui mandúcat et bibit indignè, judícium sibi mandúcat et bibit.

IN DIE SANCTO *PASCHAE.*

Ex Concílio Matisconensi secundo.

Anno 583. *can.* 2. *Aderat Missus à Magnulfo Episcopo Tolos.*

†PAscha nostrum in quo summus Sacerdos et Póntifex pro nostris delictis, nullam habens obnoxietátem peccáti, immolátus est, debémus omnes festivíssimè cólere, et sédulæ observatiónis sinceritáte in ómnibus venerári; ut illis sanctíssimis diébus omnes simul coadunáti hymnis Paschálibus indulgentes, perseveratiónis nostræ præséntiam quotidiánis sacrifíciis ostendámus, laudantes

Creatórem, ac regenerátorem nostrum vésperè, manè et merídiè.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Bituricensi.

Anno 1584. *tit. de Euchar. can.* 7.

NEmo ad diem Paschæ Eucharístiam ab álio quam à próprio Párocho seu Curáto súmere præsúmat. Sacerdos qui contrà hoc Decrétum administrat, cujuscumque gradûs et órdinis fúerit, extraordináriè puniátur. Aliis quibúslibet diébus festis, Commúnio ex licéntia Episcopi, ejus Vicárii, aut Párochi, áliis in locis pro cujusque voto ab idóneo Sacerdóte concedátur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi sexto, sub sancto Cárolo.

Anno 1582. *tit.* 9.

PArochus si Parochiálem habet qui ex morbo labórans, aliâve necessitáte vère impedítus, non potest sacro Paschæ témpore ad Ecclésiam convenire, ubi sanctíssimam Communiónem cum céteris percípiat, ad illum (etiamsi paucis antè diébus percéperit) ipse illo Pascháli témpore déferat.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *cap.* 5.

QUæ tanto animárum dispéndio in locis quibusdam increbruit serò nimium communicandi consuetúdo, sánctiùs erit immutanda. Adolescentesque ii, quos de sumendo mystério satìs decérnere posse Párochi vel Confessárii judicárint, ad Communiónem sunt (à Párochis) recipiendi, imò étiam impellendi.

FERIA QUINTA.

Ex Constitutiónibus Ecclésiæ Gallicánæ, in Conventu Melodunensi.

Anno 1579. *tit. de Euchar.*

AD frequentem Communiónem cum fídei sinceritáte, spei confidéntia, caritátis *ardóre*, ac animárum *purità*te, pópuli excitandi sunt. Júvenes primùm ad tanti Sacramenti sumptiónem admitti volentes, probentur; et per tempus áliquod, ántequàm admittantur, ad fídei sinceritátem, usum et fructum tanti Sacramenti instituantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1551. *sess.* 13. *de Euchar. cap.* 7.

COmmunicáre volenti revocandum est in memóriam Apóstoli præceptum: Probet seipsum homo. Ecclesiástica autem consuetúdo declárat eam probatiónem necessáriam esse, ut nullus sibi cónscius mortális peccáti, quantumvis sibi contrítus videátur, absque præmissa sacramentáli Confes-

sióne ad sacram Eucharístiam accédere débeat.

SABBATO IN ALBIS.

Ex Concílio Toletáno undécimo.

Anno 675. *c.* 4.

DIscordántium fratrum oblatiónes, juxtà antíqui Cánonis definitiónes, nullo modo reciendas esse censémus. Antequàm eos reconciliátio vera innectat, nullus eórum accédere ad altáre Dómini áudeat, vel grátiam Communiónis sanctæ percípiat. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Sacrificio Missæ à Sacerdotibus ritè celebrando, et de pietate quâ Fideles huic astare debent.

DOMINICA IN ALBIS.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *Decr. de observ. in Missa.*

CUm multa jam sive témporum vítio, sive hóminum incúriâ et improbitáte, irrepsisse videantur quæ à (sacrosancti Missæ) sacrifícii dignitáte aliéna sunt, decernit sancta Synodus, ut Ordinárii locórum Epíscopi ea ómnia prohibére atque è médio tóllere sédulò curent ac teneantur, quæ vel avarítia idolórum sérvitus, vel irreveréntia, quæ ab impietáte vix sejuncta esse potest, vel superstítio veræ pietátis falsa imitátrix, indúxit.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *l.* 3. *cap.* 6.

POsthábitis ædículis quas usus inólitus Capellas appellat, Basílicæ Deo dicátæ ad Missárum celebratiónem audiendam, et córporis et sánguinis Domínici percepti-ónem sumendam, assíduè devotèque adeantur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub sancto Cárolo.

Anno 1565. *part.* 2. *tit.* 5.

ORatoriórum ædificatiónem aut usum, ne fácilè, sed magnâ de causâ permittant Epíscopi. In eis autem designandis vel probandis hæc servent: Ne sint in interiórum ædium pártibus, in quibus dómini vel família frequéntiùs versentur, sed cómmodo et honesto loco à cubículis, triclíniis et aulâ separáto: ad témpli formam et régulam própiùs accédant: nec ita angusta sint, ut qui Missam audíerint, ad óstium aut fenestram stare cogantur; aut déniquè ibi sacris interesse, ubi promíscuè profánum áliquod exerceátur.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Rothomagensi.

Anno 1591. *tit. de Episc. off. n.* 11.

MOneantur ab Epíscopo in sua promotióne Presbyteri, ut intrà semestre, sine altérius cujuscumque licéntia, Missam primam célebrent, et deinceps répetant saltèm ómnibus diébus Domínicis et festis solémnibus. Si autem curam habúerint animárum, tàm frequenter, ut suo múneri satisfáciant.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *Decret. de observand. in Missa.*

LIberáles eleemosynárum exactiónes pótiùs quàm postulatiónes (pro celebrandis Missis;) aliáque hujúsmodi quæ à simoníaca labe vel certè à turpi quæstu non longè absunt, omnínò prohíbeant Ordinárii (locórum Epíscopi.)

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Lateranensi quarto.

Anno 1215. *c.* 17.

SUnt Presbyteri qui Missárum célebrant solémnia vix quater in anno; et quod detériùs est, interesse contemnunt: et si quandò, dùm hæc celebrantur, intersunt, Chori siléntium negligientes, intendunt extériùs collocutiónibus Laïcórum; dùmque audítum ad indébitos sermónes effundunt, aures intentas non pórrigunt ad divína. Hæc ígitur et simília sub pœna suspensiónis pénitùs inhibémus.

SABBATO.

Ex Concílio Cameracensi.

Anno 1565. *tit.* 6. *cap.* 1 *et* 2.

QUicumque ad tremendum Missæ sacrifícium accésserit, is imprimìs mentem puram et attentam ad tanti Sacramenti mystérium perficiendum áfferat; nec nisi bonæ consciéntiæ testimónio præditus, et Pœniténtiâ sacramentáli, si necesse fúerit, præparátus et probátus, ac débitâ oratióne priùs accommodátus, ad córporis et sánguinis Christi venerábile Sacramentum Deo Patri offerendum se cónferat.

DOMINICA II.

POST PASCHA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *Decret. de observand. in Missa, versùs finem.*

CAveant Epíscopi, ne Sacerdótes áliis quàm débitis horis célebrent, neve ritus álios aut álias cæremónias et preces in Missárum celebratióne adhíbeant, præter eas quæ ab Ecclésia probátæ ac frequenti et laudábili usu receptæ fúerint. Dóceant

pópulum quis sit, et à quo potíssimùm provéniat sanctíssimi hujus sacrifícii tàm pretiósus ac cœlestis fructus : móneant étiam eumdem pópulum, ut frequenter ad suas Paróchias, saltèm diébus Domínicis et majóribus Festis, accédant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *Decret. de observand. in Missa.*

SInguli Epíscopi in suis Diœcésibus interdícant ne cui vago et ignóto Sacerdóti celebráre líceat ; neve patiantur privátis in dómibus, atque omninò extra Ecclésiam et ad divínum tantùm cultum dedicáta Oratória, ab eisdem Ordináriis designanda et visitanda, sanctum hoc Sacrifícium à seculáribus aut reguláribus quibuscumque péragi, ac nisi priùs qui intersint, decenter compósito córporis hábitu declaráverint se mente étiam ac devóto cordis affectu, non solùm córpore, adesse.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Mediolanensi primo, sub sancto Cárolo.

Anno 1565. *part.* 2. *tit.* 5.

MIssæ nec antè auróram nec post merídiem, nisi ex causa jure permissa, celebrentur. Ne Párochi cujusquam grátiâ, metúve Missam (Parochiálem) antícipent aut différant ; sed illam eâ potíssimùm horâ celébrent, quæ pópulo magìs accommodáta sit.

FERIA QUARTA.

Ex Epístola S. Augustíni Epíscopi, ad Januárium.

Script. circa annum 400. *c.* 5. *n.* 7 *et* 8.

LIquidò appáret, quandò primùm accepérunt discípuli corpus et sánguinem Dómini, non eos accepisse jejúnos. Numquid tamen propterèa calumniandum est universæ Ecclésiæ, quòd à jejúnis semper accípitur ? Ex hoc enim plácuit Spirítui sancto, ut in honórem tanti Sacraménti, in os Christiáni priùs Corpus Domínicum intráret quàm céteri cibi. Nam ideò per universum orbem mos iste servátur.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *cap.* 48.

IRrepsit usus emendatióne dignus, quòd nonnulli Presbyterórum sine ministris Missárum solémnia frequentent. Undè interrogandus hujúsmodi córporis et sánguinis Dómini solitárius consecrátor, quibus dicit : Dóminus vobíscum ; et à quo illi respondétur : Et cum spíritu tuo ; vel pro quibus : Memento, Dómine, ... et ómnium circumstántium, cùm nullus circumstet,

dicit. Quæ consuetúdo, quia Apostólicæ et Ecclesiásticæ auctoritáti refragátur, provídeat unusquisque Episcopórum, ne in sua Paróchia quisquam Presbyterórum Missam solus celebráre præsúmat.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Mediolanensi sexto, sub sancto Cárolo.

Anno 1582. *tit.* 15.

CLéricus, qui in Missæ sacrifício ministrat, dùm eam functiónem obit, ne Preces horárias, neve áliud quidquam de libro alióve Offício récitet; sed toto íntimæ pietátis stúdio ad minitérium attentus sit, quod tunc piè religiosèque éxequi debet.

SABBATO.

Ex Concílio Aurelianensi quarto.

Anno 541. *can.* 4.

NUllus in oblatióne sacri cálicis nisi ex fructu víneæ, et hoc aquâ mixtum, offerre præsúmat; quia sacrílegum judicátur áliud offerri, quàm quod in mandátis sacratíssimis Salvátor instítuit.

DOMINICA III.

POST PASCHA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *de Sacrificio Missæ*, *cap.* 8.

MAndat sancta Synodus Pastóribus et síngulis curam animárum geréntibus, ut frequenter inter Missárum celebratiónem, vel per se, vel per álios, ex iis quæ in Missa leguntur, áliquid expónant, atque inter cétera, sanctíssimi hujus sacrifícii mystérium áliquod declárent, præsertim Domínicis et Festis.

FERIA SECUNDA.

Ex Synodo Augustána.

Anno 1548. *can.* 18.

UT nímia festinátio in Missæ lectióne aut celebratióne religiósas aures oculosque offendit; ita incóndita prolíxitas fastídium pótiùs génerat quàm devotiónem. Quapropter Sacerdótibus devótam mediocritátem commendámus.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *de Sacrificio Missæ*, *c.* 5.

CUm natúra hóminum ea sit, ut non fácilè queat sine adminículis exterióribus ad rerum divinárum meditatiónem sustolli; proptéreà pia mater Eccléisia ritus quosdam, ut scílicèt quædam submissâ voce, ália verò elatióre in Missa pronuntiarentur, instítuit. Cæremónias item adhíbuit, ut mysticas benedictiónes, lúmina, thymiámata, vestes, alíaque id genus multa, ex Apostólica disciplína et traditióne, quâ majestas tanti sacrifícii commendarétur.

FERIA QUARTA.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans, Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 39.

PRohibémus ómnibus Rectóribus, Vicáriis, aut áliis qui præsunt Capellæ, aut álii loco religióso in hac Diœcési, ne áliquem permittant extráneum Sacerdótem celebráre. Non tamen inténdimus viatórem honestum Sacerdótem, módico témpore ex devotióne sine quæstu celebráre volentem, prohibére. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1562. *sess.* 22. *de Sacrificio Missæ*, *c.* 6.

OPtáret quidèm sacrosancta Synodus, ut in síngulis Missis fidéles adstantes non solùm spirituáli affectu, sed sacramentáli étiam Eucharístiæ perceptióne communicárent, quò ad eos sanctíssimi hujus sacrifícii fructus ubérior proveníret. Nec tamen, si id non semper fiat, proptéreà Missas illas, in quibus solus Sacerdos commúnicat, ut privátas et illícitas damnat, sed probat atque ádeò commendat: síquidèm illæ quoque Missæ verè commúnes censéri debent; partim quòd in eis pópulus spirituáliter commúnicet; partim verò quòd à público Ecclésiæ Ministro, non pro se tantùm, sed pro ómnibus fidélibus qui ad corpus Christi pértinent, celebrentur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Toletáno séptimo.

Anno 646. *cap.* 2.

CEnsémus convenire, ut, cùm à Sacerdótibus Missárum témpore sancta mystéria consecrantur, si ægritúdinis áccidat cujúslibet eventus quo cœptum néqueat consecratiónis expléri ministérium, sit líberum Epíscopo vel Presbytero álteri consecratiónem éxequi officii cœpti. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO.

Ex Concílio Aurelianensi primo.

Anno 511. *cap.* 26.

CUm ad celebrandas Missas in Dei nómine convenítur, pópulus non antè discédat quàm Missæ solémnitas compleátur; et ubì Epíscopus non fúerit, benedictiónem accípiat Sacerdótis. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

De Verbi divini prædicatione.

DOMINICA IV.
POST PASCHA.
Ex Concílio Tridentíno.

Ann. 1546. *sess.* 5. *de Ref. c.* 2.

QUia Christiánæ Reipúplicæ necessária est prædicátio Evangélii, et hoc est præcípuum Episcopórum munus; státuit sancta Synodus omnes Epíscopos, et álios Ecclesiárum Prælátos tenéri per seipsos, si legítimè impedíti non fúerint, ad prædicandum sanctum Jesu Christi Evangélium.

FERIA SECUNDA.
Ex Concílio Vasionensi tértio.

Anno 529. *can.* 20.

PRo ædificatióne ómnium Ecclésiárum, et pro utilitáte totíus pópuli, nobis plácuit, ut non solùm in Civitátibus, sed étiam in ómnibus Paróchiis, verbum faciendi darémus Presbyteris potestátem: ita ut, si Présbyter, áliquâ infirmitáte prohibente, per se ipsum non potúerit prædicáre, sanctórum Patrum Homíliæ à Diacónibus recitentur.

FERIA TERTIA.
Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *lib.* 1. *cap.* 31.

EVangélica prædicátio etália divínæ servitútis executio, non terrenárum pecuniárum quæstu, nec cujúslibet altérius turpis lucri grátiâ, sed solíus Christi amóre à discípulis ejus est peragenda. Quisquis ígitur, sui quæstûs, non Dei causâ, Evangélicam prædicatiónem implet, longè se à discipulátu Christi sejungit.

FERIA QUARTA.
Ex Concílio Toletáno.

Anno 1565. *act.* 3. *cap.* 3.

QUicumque prædicando verbo Dei ac docendæ plebi Christiánæ óperam déderint, prorsùs à *quæstiónibus difficilibus* ac perplexis abstíneant, se ad captum auditórum eorumque ædificatiónem demittentes. Evangélium ipsum interpretatióne fácili, eâque commúni sanctórum Patrum atque orthodoxórum virórum consensu receptâ, auditóribus expónant, eosque toto stúdio instrúere conentur.

FERIA QUINTA.
Ex Concílio Aquisgranensi.

Anno 816. *l.* 1. *cap.* 23.

PRima prudéntiæ virtus est, eam quàm docére opórteat, existimáre persónam. Rúdibus pópulis, seu carnálibus, plana atque commúnia, non summa atque árdua prædicanda sunt; ne immensitáte doctrínæ opprimantur pótiùs quàm erudiantur.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 6. *c.* 25.

CConcionatóres Sanctórum históriis ne nimis diù immorentur: quin pótior pars Evangélio detur et Epístolæ explicandis. Quòd si fabulósa vidébitur história, ne attingant quidèm; si verisímilis, léviter: éaque decerpant quæ imitanda videantur. Mirácula quoque ne impudéntiùs jactentur, nisi quæ Scriptúris pródita, aut à non lévibus Scriptóribus summâ cum históriæ fide trádita fúerint.

SABBATO.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 6. *cap.* 15.

ERit Párochus in reprehendendis crimínibus véhemens atque acer: constitútus est enim ut annúntiet pópulo scélera eórum; sic tamen ut in suggesto vítia tantùm reprehendat, non persónas nominátim perstringat. Tu autem, etc.

De Rogationibus, aliisque Supplicationibus Processionis nomine designatis.

DOMINICA V.

POST PASCHA.

Ex Mónitis sancti Cároli de Processiónibus.

Monito 1.

DOmínicâ Processiónis diem immediátè præcedenti Párochus fidéles móneat de hujus die et occasióne. Undè eos, ut intersint, Processionemque tàm córpore quàm ánimo comitentur, efficáciter adhortábitur; ut Deus ómnium preces, pro sua misericórdia, in animárum et córporum tàm nostrórum quàm proximórum benefício dignétur exaudíre: dicetque quantâ modéstiâ, devotióne et órdine hæ Processiónes celebrári débeant.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Aurelianensi primo.

Anno 511. *can.* 27 *et* 28.

ROgatiónes, id est, Litánias antè Ascensiónem Dómini, ab ómnibus Ecclésiis plácuit celebrári. Quo tríduo omnes abstíneant, et Quadragesimálibus cibis utantur.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Clovesho-viensi secundo.

Anno 747. *cap.* 16.

SEcundùm morem, tres dies antè Ascensiónem Dómini in cœlos Missárum celebratióne venerentur. Cum timóre et tremóre, signo passiónis Christi, nostræque

æternæ redemptiónis, et Relíquiis Sanctórum ejus coràm portátis, omnis pópulus genuflectendo divínam pro delictis humíliter exóret indulgéntiam.

IN VIGILIA
ASCENSIONIS DOMINI.
Ex Synodo Augustána.
Anno 1548. *c.* 23.

POpulum sédulò móneant Párochi, ne cæremónias religiosíssimè institútas in abúsum vertant aut superstitiónem; sed ipsis ad pietátem exercendam utantur, atque ut Processiónes sint graves, ordinatæ, honestæ, et Christiánâ Religióne dignæ.

IN ASCENSIONE
DOMINI.
Ex Constitutiónibus Apostolórum.
Lib. 5. *cap.* 18. *in fine.*

INUmerátis quadraginta diébus à primo Domínico die, celebráte diem festum Assumptiónis Dómini, quo die ascendit ad Deum, eumdemque Patrem suum à quo missus fúerat, ad cujus déxteram virtútis sedet, quique in consummatióne séculi véniet cum potestáte et glória multa, ad judicandum vivos et mórtuos.

De Baptismo, ejusque cæremoniis.

FERIA SEXTA.
Intrà Octav. Ascensionis.
Ex Statútis Synodálibus Bernardi du Rosier, Archiepíscopi Tolosáni.
Anno 1452. *tit.* 1.

IN Collatióne Baptismi, qui est spirituális fábricæ fundamentum et jánua aliórum Sacramentórum, sit quílibet Sacerdos sollícitus circa prolatiónem verbórum, quæ sunt de essèntia formæ; ut illa distinctè, et cum devotióne próferat, aquam sanctificátam super cápita ipsórum baptizandórum, prout convenit cum áliquo vase honesto ter infundendo.

SABBATO.
Intrà Octav. Ascensionis.
Ex Régulis Sacramentálibus sancti Cároli.
Tit. de Bapt. art. ultimo.

ADultâ ætáte, cùm quis Baptismum petit, sive Judæus ille sit, sive pagánus, sive álius, primò quærantur testimónia certa de ejus conditióne, anteactâ vitâ, statúque omni; et hóminis voluntas diligenter explorétur, utrùm ex ánimo verâque pietáte Baptismum petat, utrùm peccatórum pœníteat, atque in pósterum abstinére státuat. Ad quæ si rectè pièque ánimo sit parátus, fídei doctrínâ et Christiánæ vitæ insti-

tutiónibus accurátè erudiátur. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

DOMINICA.

Intrà Octav. Ascensionis.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *c.* 2.

QUi domi infans, urgente mortis perículo, fúerit baptizátus, huic íterùm baptismus non est sub conditióne conferendus, sed certæ cæremóniæ, iis étiam necessáriæ, qui ab hæréticis baptizáti ad Ecclésiam revertentur, tantùm erunt adhibendæ, dùm tamen in baptismo formam, materiamque débitam adhibúerint.

FERIA SECUNDA.

Intrà Octav. Ascensionis.

Ex Concílio Coloniensi.

Anno 1536. *part.* 7. *c.* 4.

SUsceptóres infantis, Patríni qui dicuntur, méritò admonentur, quòd ipsi sint qui Ecclésiæ nómine et Ecclésiæ fide Christo párvulosófferant per Baptismum, ac se propémodùm pro párvulis fidejussóres constítuant, nómine párvuli respondentes: quem étiam, postquàm adoléverit, Symbolum simul et Oratiónem Domínicam edocére, atque vitam Christo, ac professióne in Baptismo factâ dignam, perpétuò ágere, saltèm ubì id necéssitas póscere vidébitur, cohortári non omittent.

FERIA TERTIA.

Intrà Octav. Ascensionis.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *c.* 2.

NEc iis, qui annos non excésserint trédecim, vel qui Christiánæ doctrínæ, aut saltèm precatiónis Domínicæ, et Symboli fundamenta non norint, nec hæréticis, omnínò susceptóres esse líceat.

FERIA QUARTA.

Intrà Octav. Ascensionis.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Ann. 829. *l.* 1. *can.* 10.

COnstat unumquemque fidélem Deo in Baptísmate duárum pactiónum néxibus se obligáre; álterâ quâ abrenuntiáre diábolo, et ómnibus opéribus et pompis ejus; álterâ verò quâ se in Patrem, et Fílium, et Spíritum sanctum crédere profitétur. Undè étiam sub ejusdem sanctæ Trinitátis invocatióne, Baptísmatis grátiam conséquitur.

FERIA QUINTA.

Octava Ascensionis.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *l.* 1. *can.* 10.

ABrenuntiáre diábolo est pénitùs eum respúere, eíque contradícere, seque unumquemque ab eo alienáre. Opera

ejus sunt, primùm superbia, initium omnis peccáti, et cétera vítia quæ ex radíce pródeunt supérbiæ. Pompa diáboli hæc est quæ pompa mundi, id est, ambítio, arrogántia, vana glória, omnis cujúslibet rei superflúitas in humánis úsibus. Hæc et his símilia unusquisque fidélis témpore Baptísmatis rejécit, Christo se mancipávit, pactumque cum Deo fecit, ne ad ea quibus abrenuntiávit rediret. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Parisiensi sexto.

Anno 829. *l.* 1. *c.* 10.

MAgna ex parte Christiánum decus vilescit, quandò renáti in Christo, ea quibus in Baptísmate renuntiárunt, nec intellígere curant, nec ab his se, ut Christo pollíciti sunt, abstinére sátagunt. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SABBATO

In Vigilia Pentecostes.

Ex Concílio Mediolanensi quinto, sub S. Cárolo.

Anno 1579. *part.* 3. *tit. de Baptismo.*

FIdélium unusquisque quo die baptizátus est, quotannis ardentióri prece, eleemósynâ, si per facultátes potest, spiritalisque gáudii celebritáte récolat se, chirógrapho damnatiónis deléto, hæreditátis cœlestis partícipem in Christo factum esse. Eo potíssimùm die sanctè se éxcitet ad præcláram illam sponsiónem et christiánam professiónem, quam in sacro lavácro per sponsóres solémniter édidit.

DIE SANCTO

PENTECOSTES.

Ex Concílio Toletáno tértio.

Anno 589. *can.* 3.

†QUicumque Spíritum sanctum non credit, aut non credíderit à Patre et Fílio procédere, eumque non díxerit coæternum esse Patri et Fílio, et coæquálem; anáthema sit.

De Sacramento Confirmationis.

FERIA SECUNDA.

Ex Concílio Moguntíno.

Anno 1549. *c.* 17.

IN Sacramento Confirmatiónis, juxtà Dómini promissiónem, Spíritum sanctum quo in Baptísmate ad peccáti emundatiónem signáti sumus, cum novo grátiæ múnere accípimus: vidélicèt ut virtúte ejus con-

trà Sátanæ tentatiónes muniámur ; ut grátiâ ejus ad méliùs capienda fídei mystéria illuminémur ; ad confessiónem Christi fidúciam , et contrà vítia robur accipiámus.

FERIA TERTIA.

Ex Concílio Parisiensi.

Anno 1528. *can.* 10. *tit. de Sacram. Confirm.*

SAcramentum Confirmatiónis ab Apóstolis légimus promulgátum , cùm ad Samarítas miserunt Petrum et Joannem , à quibus illi (licèt à Philippo Diácono ánteà baptizáti) per impositiónem mánuum Spíritum sanctum accíperent. Post Baptismum hoc Sacramento roborámur , cujus conferendi potestas Epíscopis à Christo concessa est.

FERIA QUARTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *c.* 3.

ET ómnibus áliis auxíliis , sed hoc potíssimum ad id institúto Confirmatiónis Sacramento neglectæ impugnátæque fídei , tùm semper , tùm his tempóribus máximè , vidétur esse succurrendum. Ubicumquè ígitur opportúnum fúerit , et cóngrua áliqua occásio sese obtúlerit , et Diœcésim præcípuè obeundo, pópulo illud Epíscopi administrábunt.

FERIA QUINTA.

Ex Statútis Synodálibus Joannis d'Orleans , Archiepíscopi Tolosáni.

Anno 1531. *tit.* 9.

PRæcípimus ómnibus et síngulis Presbyteris nostræ Diœcésis curam animárum habéntibus , quòd cùm ad suas Ecclésias pro ministrando Sacramento Confirmatiónis ventúros nos intelléxerint , móneant pópulum sibi commissum , ut ad (illud) suscipiendum se præparent : quod tunc sine perículo ánimæ neglígere non possunt. Indúcant eos ad confitendum peccáta sua , ut sic cum devotióne débita ad Sacramentum suscipiendum accédere queant.

FERIA SEXTA.

Ex Concílio Tolosáno.

Anno 1590. *part.* 2. *cap.* 3.

QUicumque ridículum áliquod , aut quâvis ratióne , minùs aptum Christiáno nomen in Baptismo sortítus est, is áliud decéntius, convenientiusque ab ipso Epíscopo in Confirmatióne accípiat.

SABBATO.

Ex Concílio *Mediolanensi* quinto, sub S. Cárolo.

Anno 1579. *part.* 1. *tit.* 9.

DUm Sacramentũ Confirmatiónis Epíscopus ministrat , non modò qui illud susceptúri sunt , quique eos ófferunt, sed omnes quicumque præ-

sentes sacro illi ministério adsunt, sanctè pièque orent, ac summâ ánimi attentióne spectent quod in ea solemni mystérii celebritáte perágitur. Tùm verò secum réputent cœléstia illa Spíritûs sancti dona, quæ illíus Sacramenti virtúte fidélibus impertiuntur, imprimisque tácitâ meditatióne vídeant quas in illis ipsi progressiónes hábeant, atque vitam agant tantâ cœléstium donórum ubertáte dignam. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

CANONES PROPRII

PRO QUIBUSDAM FESTIS.

Die xxv. Martii.

IN FESTO

INCARNATIONIS DOMINI.

Ex Concílio Toletáno décimo.

Anno 656. *can.* 1.

NAtivitátis Domínicæ sacrum, quo evidenter de útero virgináli Verbum pródiit caro factum, absque dúbio servat témporis cursum et speciále diéi monumentum. Si ergò Nativitátis incarnáti hujus Verbi dies in toto terrárum orbe ab omni Ecclésia concórditer celebrétur, cur non Festívitas gloriósæ Matris ejus eâdem observántiâ similíque habeátur honóre? Nam quid est Festum Matris, nisi incarnátio Verbi? cujus Festum ita debet esse solemne, sicut est et ejusdem nativitátis Verbi. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

Die iii. Maii.

IN INVENTIONE

SANCTÆ CRUCIS.

Ex Concílio Nicæno secundo œcuménico.

In Definitione.

SAnctórum nostrórum et divinórum Patrum doctrínæ insistentes, et Catholicæ Ecclésiæ in qua sanctus Spíritus inhábitat, traditiónem observantes; definímus cum omni diligéntia et cura venerandas sanctas

imágines, ad modum et formam venerandæ et vivificantis Crucis, in templis sanctis Dei collocandas, habendasque tùm in sacris vasis et vestibus, tùm in pariétibus et tábulis, in ædibus privátis, in viis públicis. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

IN PRÆCIPUA SOLEMNITATE SANCTORUM PATRONORUM,

UBI DEEST PROPRIUS CANON.

Ex Concílio Mediolanensi tértio, sub sancto Cárolo. *Anno* 1573. *tit.* 1.

QUò religiósiùs íncolæ, uniuscujusque Paróchiæ festum diem colant illíus Sancti Sanctæve cujus patrocínio Parochiális Ecclésia dicáta est, cohortatiónibus agat Párochus, ut ánimo piè répetant religiósas ejus sanctárum virtútum exercitatiónes; quarum méritis in cœlum ille vocátus, cùm sempiternâ glóriâ perfruátur, pro caritáte quâ abundat, eórum quorum salútis patrocínium suscépit, preces Deo offert. Die Sancti qui Paróchiæ patrónus est et custos, quò ad illíus imitatiónem magis fidéles inflammentur, id Párochus præstet, cùm frequéntior in Ecclésia pópulus adest, ut ipse aut álius in suggestu res ejus sanctè admirabiliterque gestas, morum disciplínam, pietátis stúdia ac virtútes pronúntiet. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

IN DEDICATIONE ET ANNIVERSARIO DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ex Concílio Parisiensi sexto. *Anno* 829. *lib.* 1. *cap.* 11.

QUia Pontífices Basílicas Deo dédicant, ut omnes qui illùc deprecatúri véniunt, de quacumque tribulatióne ad eum clamáverint, consolatiónis ejus benefícia consequantur; oportet ut, remóto negligéntiæ torpó-

re, hujúsmodi loca ad Deum exorandum, sibíque propítium faciendum, frequenter ac devótè ádeant (Christiáni;) digquosque se aspéctibus Angelórum, quorum conventus mínimè ibi adesse dubitantur, exhíbeant. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

OCTAVA DEDICATIONIS ET ANNIVERSARIO

DEDICATIONIS ECCLESIÆ.

Ex Concílio Coloniensi primo.

Anno 1536. *part.* 9. *c.* 13.

SIgnat Templi Dedicátio tàm fidélis ánimæ, quàm Ecclésiæ cum Christo desponsatiónem. Ipsa enim Ecclésia Cathólica, ex multis vivis lapídibus adunáta, verum Dei Templum est. Quòd si Dei templum sumus, altáre intùs habémus. In hoc altári fit sacrifícium laudis. Hinc preces ad cœlum ascendunt: ad cor enim réspicit Deus. Quamobrem, nisi ómnia quæ in hujuscémodi consecratióne extériùs aguntur, in nobis spirituáliter impleantur, parùm hinc fructûs nobis accésserit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

IN FESTIS

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS,

Quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Constantinopolitáno secundo, œcuménico.

Anno 553. *coll.* 8. *can* 6.

SI quis sanctam gloriósam semperque Vírginem Maríam, non próprie et verè Dei genitrícem confitétur; eò quòd ipse qui antè sécula ex Patre natus est Deus Verbum, in últimis diébus ex ipsa incarnátus et natus est: talis anáthema sit. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

IN FESTIS SANCTORUM

RITU SOLEMNI CELEBRATIS,

Quæ non habent in Breviario Canonem proprium.

Ex Concílio Tridentíno. *Anno* 1563. *sess.* 25. *De invocatione Sanctorum.*

(OMnes docendi munus sustinentes,) fidéles diligenter ínstruant, illos, qui negant, Sanctos, æternâ felicitáte in cœlo fruentes, invocandos esse; aut qui ásserunt, vel illos pro homínibus non oráre, vel eórum, ut pro nobis étiam síngulis orent, invocatiónem esse idololátriam; vel pugnáre cum verbo Dei, adversaríque honóri uníus mediatóris Dei et hóminum Jesu Christi; ímpiè sentíre. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

LECTIONES

È NOVO TESTAMENTO

ANTÈ COMPLETORIUM DICENDÆ.

PARS VERNA.

FERIA QUARTA
CINERUM.

De Epíst. secunda B. Pauli Apóstoli, ad Corínthios.

Cap. 6.

ADjuvantes exhortámur ne in vácuum grátiam Dei recipiátis. Ait enim: Témpore accepto exaudívi te, et in die salútis adjúvi te. Ecce nunc tempus acceptábile, ecce nunc dies salútis. Némini dantes ullam offensiónem, ut non vitupperétur ministérium nostrum: sed in ómnibus exhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros.

FERIA QUINTA
POST CINERES.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 6.

EXhibeámus nosmetipsos sicut Dei ministros, in multa patiéntia, in tribulatiónibus, in necessitátibus, in angústiis, in plagis, in carcéribus, in seditiónibus, in labóribus, in vigíliis, in jejúniis, in castitáte, in sciéntia, in longanimitáte, in suavitáte, in Spíritu sancto, in caritáte non ficta.

FERIA SEXTA
POST CINERES.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 6.

NOlíte jugum dúcere cum infidélibus. Quæ enim participátio justítiæ cum iniquitáte? Aut quæ societas luci ad ténebras? Quæ autem convéntio Christi ad Bélial? Aut quæ pars fidéli cum infidéli? Qui autem consensus templo Dei cum idólis? Vos enim estis templum Dei vivi, sicut dicit Deus.

SABBATO
POST CINERES.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 7.

CAríssimi, mundémus nos ab omni inquinamento carnis et spíritûs, perficientes sanctificatiónem in timóre Dei..... Multa mihi fidúcia est apud vos, multa mihi gloriátio pro vobis: replétus

sum consolatióne, superabundo gáudio in omni *tribulatióne* nostra.

DOMINICA I QUADRAGESIMÆ.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 7.

QUi consolátur húmiles, consolátus est nos Deus in adventu Titi. Non solùm autem in adventu ejus, sed étiam in consolatióne, quâ consolátus est in vobis, réferens nobis vestrum desidérium, vestrum fletum, vestram æmulatiónem pro me, ita ut magis gaudérem.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 7.

ETsi contristávi vos in epístola, non me pœnitet: etsi pœnitéret, videns quòd epístola illa (etsi ad horam) vos contristávit, nunc gáudeo: non quia constristáti estis, sed quia constristáti estis ad pœniténtiam. Constristáti enim estis secundùm Deum, ut in nullo detrimentum patiámini ex nobis.

FERIA TERTIA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 7.

QUæ secundùm Deum tristítia est, pœniténtiam in salútem stábilem operátur: séculi autem tristítia mortem operátur. Ecce enim hoc ipsum, secundùm Deum constristári vos, quantam in vobis operátur sollicitúdinem; sed defensiónem, sed indignatiónem, sed timórem, sed desidérium, sed æmulatiónem, sed vindictam.

FERIA QUARTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap 8.

NOtam fácimus vobis, fratres, grátiam Dei, quæ data est in Ecclésiis Macedóniæ: quòd in multo *experimento* tribulatiónis, abundántia gáudii ipsórum fuit; et altíssima paupertas eórum, abundávit in divítias simplicitátis eorum: quia secundùm virtútem, testimónium illis reddo, et supra virtútem voluntárii fuérunt, cum multa exhortatióne obsecrantes nos grátiam, et communicatiónem ministérii, quod fit in sanctos.

FERIA QUINTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 8.

COnsílium in hoc do: hoc enim vobis útile est:... ut quemádmodùm promptus est ánimus voluntátis, ita sit et perficiendi ex eo, quod habétis. Si enim voluntas prompta est, secundùm id

quod habet, accepta est, non secundùm id quod non habet.

FERIA SEXTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 8.

NOn út áliis sit remíssio, vobis autem tribulátio, sed ex æqualitáte. In præsenti témpore vestra abundántia illórum inópiam súppleat: ut et illórum abundántia vestræ inópiæ sit supplementum, ut fiat æquálitas.

SABBATO.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 9.

QUi parcè séminat, parcè et metet: et qui séminat in benedictiónibus, de benedictiónibus et metet. Unusquisque prout destinávit in corde suo, non ex tristítia, aut ex necessitáte: Hílarem enim datórem díligit Deus.

DOMINICA II QUADRAGESIMÆ.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 9.

POtens est Deus omnem grátiam abundáre fácere in vobis: ut in ómnibus semper omnem sufficiéntiam habentes, abundétis in omne opus bonum, sicut scriptum est: Dispersit, dedit paupéribus; justítia ejus manet in séculum séculi.

FERIA SECUNDA

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 9.

QUi administrat semen semínanti; et panem ad manducándum præstábit, et multiplicábit semen vestrum, et augébit incrementa frugum justítiæ vestræ: ut in ómnibus locupletáti abundétis in omnem simplicitátem, quæ operátur per nos gratiárum actiónem Deo.

FERIA TERTIA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 10.

IN carne ambulantes, non secundùm carnem militámus. Nam arma militiæ nostræ non carnália sunt, sed poténtia Deo ad destructiónem munitiónum, consília destruéntes, et omnem altitúdinem extollentem se adversùs, scientiam Dei, et in captivitátem redigentes omnem intellectum in obséquium Christi, et in promptu habentes ulcísci omnem inobediéntiam, cùm impléta fúerit vestra obediéntia.

FERIA QUARTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 11.

PSeudoapóstoli, sunt operárii súbdoli, transfigurántes se in Apóstolos Christi. Et non mirum: ipse enim Sátanas trans-

figúrat se in ángelum lucis. Non est ergò magnum, si ministri ejus transfigurentur velut ministri justítiæ: quorum finis erit secundùm ópera ipsórum.

FERIA QUINTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 11.

QUóniam multi gloriantur secundùm carnem, et ego gloriábor... In quo quis audet (in insipiéntia dico,) áudeo et ego. Hebræi sunt? et ego. Israelítæ sunt? et ego. Semen Abrahæ sunt? et ego. *Ministri Christi sunt?* (ut minùs sápiens *dico*) plus ego. In labóribus plúrimis, in carcéribus abundántiùs, in plagis supra modum, in mórtibus fréquenter.

FERIA SEXTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 11.

TEr virgis cæsus sum, semèl lapidátus sum, ter naufrágium feci, nocte et die in profundo maris fui, in itinéribus sæpè,.... in labóre et ærumna, in vigíliis multis, in fame et siti, in jejúniis multis, in frígore et nuditáte. Præter illa quæ extrínsecùs sunt, instántia mea quotidiána, sollicitúdo ómnium Ecclesiárum. Quis infirmátur, et ego non infirmor? Quis scandalizátur, et ego non uror?

SABBATO.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 12.

SI gloriári oportet, (non éxpedit quidèm) véniam autem ad visiónes et revelatiónes Dómini. Scio hóminem in Christo antè annos quatuórdecim, sive in córpore néscio, sive extra corpus néscio, *Deus scit*, *raptum* hujúsmodi usquè ad *tértium* cœlum. Et scio,... quóniam raptus est in Paradísum, *et audívit* arcána verba, quæ non licet *hómini loqui.*

DOMINICA III QUADRAGESIMÆ.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 12.

ET ne magnitúdo revelatiónum extollat me, datus est mihi stímulus carnis meæ ángelus Sátanæ, *qui me colaphízet.* Propter quod ter Dóminum rogávi ut discéderet à me; et dixit mihi: Súfficit tibi grátia mea; nam virtus in infirmáte perfícitur. Libenter ígitur gloriábor in infirmitátibus meis, ut inhábitet in me virtus Christi.

FERIA SECUNDA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 12.

PRopter quod pláceo mihi in infirmitátibus meis, in contuméliis, in

necessitátibus, in persecutiónibus, in angústiis pro Christo : cùm enim infirmor, tunc potens sum. Factus sum insípiens, vos me coëgistis. Ego enim à vobis débui commendári : nihil enim minùs fui ab iis, qui sunt supra modum Apóstoli : tametsi nihil sum.

FERIA TERTIA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 12.

ECce tértiò hoc parátus sum veníre ad vos ; et non ero gravis vobis. Non enim quæro quæ vestra sunt, sed vos. Nec enim debent fílii paréntibus thesaurizáre, sed parentes fíliis. Ego autem libentíssimè impendam, et superimpendar ipse pro animábus vestris ; licèt plus vos díligens, minùs díligar.

FERIA QUARTA

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 12.

TImeo ne fortè cùm vénero, non quales volo, invéniam vos, et ego invéniar à vobis qualem non vultis : ne fortè contentiónes, æmulatiónes, animositátes, dissentiónes, detractiónes, susurratiónes, inflatiónes, seditiónes sint inter vos ; ne íterùm cùm vénero, humíliet me Deus apud vos, et lúgeam multos ex iis, qui antè peccavérunt, et non egérunt pœniténtiam. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

FERIA QUINTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 13.

VOsmetipsos tentáte si estis in fide : ipsi vos probáte. An non cognóscitis vosmetipsos quia Christus Jesus in vobis est ? nisi fortè réprobi estis. Spero autem quòd cognoscétis, quia nos non sumus réprobi. Orámus autem Deum, ut nihil mali faciátis, non ut nos probáti appareámus, sed ut vos quod bonum est faciátis ; nos autem ut réprobi simus.

FERIA SEXTA.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 13.

NOn póssumus áliquid adversùs veritátem, sed pro veritáte. Gaudémus enim, quóniam nos infirmi sumus, vos autem potentes estis. Hoc et orámus vestram consummatiónem. Ideò hæc absens scribo, ut non præsens dúriùs agam secundùm potestátem, quam Dóminus dedit mihi in ædificatiónem, et non in destructiónem. Tu autem, Dómine, miserére nostrî.

℟. Deo grátias.

SÁBBATO.

De Epístola secunda ad Corínthios.

Cap. 13.

DE cétero , fratres , gaudéte , perfecti estóte , exhortámini , idem sápite , pacem habéte , et Deus pacis , et dilectiónis erit vobiscum. Salutáte ínvicèm in ósculo sancto. Salútant vos omnes sancti. Grátia Dómini nostri Jesu Christi , et cáritas Dei , et communicátio sancti Spíritûs sit cum ómnibus vobis. Amen.

DOMINICA IV QUADRAGESIMÆ.

Incipit Epístola beáti Pauli Apóstoli , ad Gálatas.

Cap. 1.

PAulus Apóstolus ;.... et qui mecum sunt omnes fratres , Ecclésiis Galátiæ : Grátia vobis , et pax à Deo Patre , et Dómino nostro Jesu Christo, qui dedit semetipsum pro peccátis nostris , ut erí-peret nos de præsenti século nequam , secundùm voluntatem Dei et Patris nostri , cui est glória in sécula seculórum. Amen.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 1.

MIror quòd sic tam citò tranferímini ab eo , qui vos vocávit in grátiam Christi , in áliud Evangélium : quod non est áliud , nisi sunt áliqui , qui vos conturbant , et volunt convértere Evangélium Christi. Sed licèt nos , aut Angelus de cœlo evangelízet vobis præterquàm quod evangelizávimus vobis , anáthema sit.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 1.

MOdò enim homínibus suádeo , an Deo ? An quæro homínibus placére ? Si adhùc homínibus placérem , Christi servus non essem. Notum enim vobis fácio , fratres , Evangélium , quod evangelizátum est à me , quia non est secundùm hóminem. Neque enim ego ab hómine accépi illud , neque dídici , sed per revelatiónem Jesu Christi.

FERIA QUARTA

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 2.

EGo per legem , legi mórtuus sum , ut Deo vivam : Christo confixus sum cruci. Vivo autem , jam non ego : vivit verò in me Christus. Quòd autem nunc vivo in carne , in fide vivo Fílii Dei , qui dilexit me , et trádidit semetipsum pro me.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 3.

O Insensáti Gálatæ , quis vos fascinávit non obedíre veritáti , antè quorum óculos Jesus Christus præscriptus est , in vobis crucifixus ?... Sic

stulti estis, ut cùm spíritu cœpéritis, nunc carne consummémini ? Tanta passi estis sine causa ? si tamen sine causa. Qui ergò tríbuit vobis Spíritum, et operátur virtútes in vobis ; ex opéribus legis, an ex audítu fídei ?

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 4.

SCitis quia per infirmitátem carnis evangelizávi vobis jampridèm : et tentatiónem vestram in carne mea non sprevistis, neque respuistis ; sed sicut Angelum Dei excepistis me, sicut Christum Jesum. Ubì est ergò beatitúdo vestra ? Testimónium enim perhíbeo vobis, quia, si fieri posset, óculos vestros eruissétis, et dedissétis mihi.

SABBATO.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 4.

ERgò inimícus vobis factus sum, verum dicens vobis ? Æmulantur vos non benè : sed exclúdere vos volunt, ut illos æmulémini. Bonum autem æmulámini in bono semper, et non tantùm cùm præsens sum apud vos. Filíoli mei, quos ìterùm partúrio, donec formétur Christus in vobis. Vellem autem esse apud vos modò, et mutáre vocem meam, quóniam confundor in vobis.

DOMINICA

PASSIONIS.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5.

STate, et nolíte ìterùm jugo servitútis continéri... Currebátis benè : quis vos impedívit veritáti non obedíre ? Persuásio hæc non est ex eo, qui vocat vos. Módicum fermentum totam massam corrumpit. Ego confído in vobis in Dómino, quòd nihil áliud sapiétis : qui autem conturbat vos, portábit judícium, quicumque est ille.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5.

VOs in libertátem vocáti estis, fratres : tantùm ne libertátem in occasiónem detis carnis, sed per caritátem Spíritûs servíte ínvicèm. Omnis enim lex in uno sermóne implétur : Díliges próximum tuum sicut teipsum. Quòd si ínvicèm mordétis et comédítis, vidéte ne ab ínvicèm consumámini.

FERIA TERTIA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5.

SPíritu ambuláte, et desidéria carnis non perficiétis. Caro enim concupiscit adversùs spíritum ; spíritus autem adversùs carnem : hæc enim sibi ínvicèm adversántur, ut non quæcum-

que vultis, illa faciátis. Quòd si spíritu ducímini, non estis sub lege.

FERIA QUARTA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5.

MAnifesta sunt ópera carnis : quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, veneficia, inimicítiæ, contentiónes, æmulatiónes, iræ, rixæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessatiónes, et his símília ; quæ prædíco vobis, sicut prædixi, quóniam qui tália agunt, regnum Dei non consequentur.

FERIA QUINTA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5.

FRuctus autem Spíritûs est cáritas, gáudium, pax, patiéntia, benignitas, bónitas, longanímitas, mansuetúdo, fides, modéstia, continéntia, cástitas. Adversùs hujúsmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixérunt cum vítiis, et concupiscéntiis.

FERIA SEXTA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 5 *et* 6.

SI spíritu vívimus, spíritu et ambulémus. Non efficiámur inánis glóriæ cúpidi, ínvicèm provocantes, ínvicèm invidentes. Fratres, et si præoccupátus fúerit homo in áliquo delicto, vos, qui spirituáles estis, hujúsmodi instrúite in spíritu lenitátis, consíderans teipsum, ne et tu tentéris.

SABBATO.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 6.

ALter altérius ónera portáte, et sic adimplébitis legem Christi. Nam si quis exístimat se áliquid esse, cùm nihil sit, ipse se sedúcit. Opus autem suum probet unusquisque, et sic in semetipso tantùm glóriam habébit, et non in áltero. Unusquisque enim onus suum portábit.

DOMINICA

PALMARUM.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 6.

COmmúnicet autem is, qui catechizátur verbo, ei qui se catechízat, in ómnibus bonis. Nolíte erráre : Deus non irridétur. Quæ enim semináverit homo, hæc et metet. Quóniam qui séminat in carne sua, de carne et metet corruptiónem : qui autem séminat in spíritu, de spíritu metet vitam æternam.

FERIA SECUNDA.

De Epístola ad Gálatas.

Cap. 6.

BOnum facientes, non deficiámus : témpore enim suo metémus non deficientes. Ergò dùm tempus habémus operémur

bonum ad omnes, máximè autem ad domésticos fídei.... Mihi autem absit gloriári, nisi in cruce Dómini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.

FERIA TERTIA.
De Epístola ad Gálatas.
Cap. 6.

QUicumque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos et misericórdia, et super Israel Dei. De cétero nemo mihi molestus sit: ego enim stígmata Dómini Jesu in córpore meo porto. Grátia Dómini nostri Jesu Christi, cum spíritu vestro, fratres. Amen.

IN DIE SANCTO *PASCHÆ.*
Incípiunt Actus Apostolórum.
Cap. 1.

PRimùm quidèm sermónem feci de ómnibus, ô Theóphile, quæ cœpit Jesus fácere et docére, usquè in diem, quâ præcípiens Apóstolis per Spíritum sanctum, quos elégit, assumptus est: *quibus et præbuit* seipsum vivum post passiónem suam in multis argumentis, per dies quadraginta appárens eis, et loquens de regno Dei. *Tu autem, Dómine*, miserére nostrî.

℣. Deo grátias.

FERIA SECUNDA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 1.

ET convescens, præcépit eis ab Jerosólymis ne discéderent, sed expectárent promissiónem Patris, quam audistis (inquit) per os meum: quia Joannes quidèm baptizávit aquâ, vos autem baptizabímini Spíritu sancto non post multos hos dies,... et éritis mihi testes in Jerúsalem, et in omni Judæa, et Samaría, et usquè ad últimum terræ.

FERIA TERTIA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 2.

STans Petrus cum úndecim... locútus est:... Viri Israelítæ, audíte verba hæc: Jesum Nazarénum, virum approbátum à Deo in vobis, virtútibus, et prodígiis, et signis, quæ fecit Deus per illum in médio vestrî, sicut et vos scitis: hunc definíto consílio et præsciéntiâ Dei tráditum, per manus iniquórum affigentes interemistis; quem Deus suscitávit,... cujus omnes nos testes sumus.

FERIA QUARTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 2.

CErtíssimè sciat ergò omnis domus Israel, quia et Dóminum eum, et Christum fecit Deus, hunc Jesum, quem vos crucifixístis. His autem audítis,

compuncti sunt corde, et dixérunt ad Petrum, et ad réliquos Apóstolos: Quid faciémus, viri fratres? Petrus verò ad illos: Pœniténtiam, inquit, ágite, et baptizétur unusquisque vestrum in nómine Jesu Christi in remissiónem peccatórum vestrórum; et accipiétis donum Spíritûs sancti.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 2.

QUi ergò recepérunt sermónem ejus, baptizáti sunt: et appósitæ sunt in die illa ánimæ círciter tria míllia. Erant autem perseverantes in doctrína Apostolórum, et communicatióne fractiónis panis, et oratiónibus. Fiébat autem omni ánimæ timor: multa quoque prodígia, et signa per Apóstolos in Jerúsalem fiébant, et metus erat magnus in universis.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 2.

OMnes étiam qui credébant, erant páriter, et habébant ómnia commúnia. Possessiónes et substántias vendébant, et dividébant illa ómnibus, prout cuíque opus erat. Quotídiè quoque perdurantes unanímiter in templo, et frangentes circà domos panem, sumébant cibum cum exultatióne, et simplicitáte cordis, collaudantes Deum, et habentes grátiam ad omnem plebem. Dóminus autem augébat qui salvi fíerent quotídiè in idipsum.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 3.

QUidam vir, qui erat claudus ex útero matris suæ, ... cùm vidisset Petrum et Joannem incipientes introíre in templum, rogábat ut eleemósynam accíperet. Intuens autem in eum Petrus cum Joanne, dixit: Réspice in nos. At ille intendébat in eos, sperans se áliquid acceptúrum ab eis. Petrus autem dixit: Argentum et aurum non est mihi; quod autem hábeo, hoc tibi do: In nómine Jesu Christi Nazaréni surge, et ámbula.

DOMINICA IN ALBIS.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 3.

ET apprehensâ manu ejus déxterâ, allevávit eum, et prótinùs consolidátæ sunt bases ejus, et plantæ. Et exíliens stetit, et ambulábat: et intrávit cum illis in templum ámbulans, et exíliens, et laudans Deum. Et vidit omnis pópulus eum ambulantem, et laudantem Deum. Cognoscébant autem illum, quòd ipse erat, qui ad eleemó-

synam sedébat ad speciósam portam templi ; et impléti sunt stupóre.

FERIA SECUNDA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 3.

VIdens autem Petrus, respondit ad pópulum : Viri Israelítæ quid mirámini in hoc, aut nos quid intuémini, quasi nostrâ virtúte aut potestáte fecérimus hunc ambuláre ?.... Deus patrum nostrórum glorificávit Fílium suum Jesum,.... quem suscitávit à mórtuis, cujus non testes sumus. Et in fide nóminis ejus, hunc, quem vos vidistis et nostis, confirmávit nomen ejus : et fides, quæ per eum est, dedit íntegram sanitátem istam in conspectu ómnium vestrûm.

FERIA TERTIA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 4.

LOquéntibus autem illis ad pópulum, supervenérunt sacerdótes, et magistrátus templi, et Sadducæi, dolentes quòd docérent pópulum, et annuntiárent in Jesu resurrectiónem ex mórtuis : et injecérunt in eos manus et posuérunt eos in custódiam in crástinum.... Multi autem eórum, qui audíerant verbum, credidérunt : et factus est número virórum quinque míllia.

FERIA QUARTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 4.

FActum est autem in crástinum, ut congregarentur Príncipes Sacerdótum.... Et statuentes eos in médio, interrogábant : In qua virtúte, aut in quo nómine fecistis hoc vos ? Tunc replétus Spíritu sancto Petrus, dixit ad eos : .... Notum sit ómnibus vobis, et omni plebi Israel, quia in nómine Dómini nostri Jesu Christi Nazaréni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitávit à mórtuis, in hoc iste astat coràm vobis sanus.

FERIA QUINTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 4.

JUssérunt autem eos fòras extrà concílium secédere ; et conferébant ad ínvicèm.... Et vocantes eos, denuntiavérunt ne omnínò loquerentur, neque docérent in nómine Jesu. Petrus verò, et Joannes respondentes, dixérunt ad eos : Si justum est in conspectu Dei, vos pótiùs audíre quàm Deum, judicáte ; non enim póssumus quæ vídimus et audívimus non loqui.

FERIA SEXTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 4.

DImissi autem venérunt ad suos ; et annuntiavérunt eis quanta ad eos

Príncipes Sacerdótum dixissent. Qui cùm audissent, unanímiter levavérunt vocem ad Deum, et dixérunt: ... Dómine, réspice in minas eórum, et da servis tuis cum omni fidúcia loqui verbum tuum.... Et cùm orassent..... repléti sunt omnes Spíritu sancto, et loquebantur verbum Dei cum fidúcia.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 4.

MUltitúdinis autem credéntium erat cor unum et ánima una.... Et virtúte magnâ reddébant Apóstoli testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri; et grátia magna erat in ómnibus illis. Neque enim quisquam egens erat inter illos. Quotquot enim possessóres agrórum, aut domórum erant, vendentes afferébant prétia eórum, ... et ponébant antè pedes Apostolórum.

DOMINICA II.
POST PASCHA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

VIr autem quidam nómine Ananías, ... véndidit agrum, et fraudávit de prétio agri, cónsciâ uxóre suâ: et áfferens partem quamdam, ad pedes Apostolórum pósuit. Dixit autem Petrus: Ananía, cur tentávit Sátanas cor tuum, mentíri te Spirítui sancto? .... Non es mentítus homínibus, sed Deo. Aúdiens autem Ananías hæc verba, cécidit et expirávit.

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

FActum est autem quasi horárum trium spátium, et uxor ipsíus, nésciens quod factum fúerat, introívit. Dixit autem ei Petrus: Dic mihi múlier, si tanti agrum vendidistis? At illa dixit: Etiam tanti. Petrus autem ad eam: Quid útique convenit vobis tentáre Spíritum Dómini? Ecce pedes eórum, qui sepeliérunt virum tuum ad óstium, et éfferent te. Confestìm cécidit antè pedes ejus, et expirávit.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

PEr manus autem Apostolórum fiébant signa et prodígia multa in plebe.... Ceterórum autem nemo audébat se conjúngere illis: sed magnificábat eos pópulus. Magis autem augebátur credéntium in Dómino multitúdo virórum ac mulíerum, ita ut in platéas ejícerent infirmos, ... ut, veniente Petro, saltèm umbra illíus obumbráret quemquam illórum, et liberarentur ab infirmitátibus suis.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

EXurgens autem Princeps Sacerdótum, et omnes qui cum illo erant (quæ est hæresis Sadducæórum) repléti sunt zelo: et injecérunt manus in Apóstolos, et posuérunt eos in custódia pública. Angelus autem Dómini per noctem apériens jánuas cárceris, et edúcens eos, dixit: Ite, et stantes loquímini in templo plebi ómnia verba vitæ hujus.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

QUi cùm audissent intravérunt dilúculò in templum, et docébant.... Tunc ábiit Magistrátus cum ministris, et adduxit illos sine vi: timébant enim pópulum, ne lapidarentur.... Et interrogávit eos Princeps Sacerdótum, dicens: Præcipiendo præcépimus vobis ne docerétis in nómine isto.... Respondens autem Petrus, et Apóstoli, dixérunt: Obedíre oportet Deo magìs quàm homínibus.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

HAEc cùm audissent, dissecabantur, et cogitábant interfícere illos. Surgens autem.... Gamáliel, legis doctor honorábilis universæ plebi, jussit foràs ad breve hómines fíeri. Dixitque ad illos: Viri Israelítæ, ... discédite ab homínibus istis, et sínite illos: quóniam si est ex homínibus consílium hoc, aut opus, dissolvétur; si verò ex Deo est, non potéritis dissólvere illud.... Consensérunt autem illi.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 5.

ET convocantes Apóstolos, cæsis denuntiavérunt ne omnínò loquerentur in nómine Jesu, et dimisérunt eos. Et illi quidèm ibant gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine Jesu contuméliam pati. Omni autem die non cessábant in templo, et circa domos docentes, et evangelizantes Christum Jesum.

DOMINICA III.

POST PASCHA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 8.

FActa est ..... persecútio magna in Ecclésia, quæ erat Jerosólymis, et omnes dispersi sunt per regiónes Judææ et Samaríæ, præter Apóstolos.... Philippus autem descendens in civitátem Samaríæ, prædicábat illis Christum. Intendébant autem turbæ his, quæ à Philippo dicebantur, unanímiter audientes, et vidéntes signa quæ faciébat.

FERIA SECUNDA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 8.

VIr autem quidam nómine Simon , ... cui auscultábant omnes , ... dicentes : Hic est virtus Dei , quæ vocátur magna. Attendébant autem eum : propter quod multo témpore mágiis suis dementasset eos. Cùm verò credidissent Philippo evangelizanti , ... in nómine Jesu Christi baptizabantur viri , ac mulíeres. Tunc Simon et ipse crédidit ; et cùm baptizátus esset , adhærébat Philippo.

FERIA TERTIA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 8.

CUm autem audissent Apóstoli , qui erant Jerosólymis , quòd recepisset Samaría Verbum Dei , misérunt ad eos Petrum et Joannem. Qui cùm venissent , oravérunt pro ipsis , ut accíperent Spíritum sanctum. Nondùm enim in quemquam illórum vénerat , sed baptizáti tantùm érant in nómine Dómini Jesu. Tunc imponébant manus super illos , et accipiébant Spíritum sanctum.

FERIA QUARTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 8.

CUm vidisset autem Simon quia per impositiónem manûs Apostolórum darétur Spíritus sanctus , óbtulit eis pecúniam , dicens : Date et mihi hanc potestátem , ut cuicumque imposúero manus , accípiat Spíritum sanctum. Petrus autem dixit ad eum : Pecúnia tua tecum sit in perditiónem , quóniam donum Dei existimasti pecúniâ possidéri.

FERIA QUINTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 9.

FActum est , ut Petrus dùm pertransíret universos , deveníret ad Sanctos , qui habitábant Lyddæ. Invénit autem ibi hóminem quemdam , nómine ÆEnéam , ab annis octo jacentem in lecto , qui erat paralyticus. Et ait illi Petrus : ÆEnea , sanat te Dóminus Jesus Christus ; surge , et sterne tibi. Et contínuò surrexit. Et vidérunt eum omnes , qui habitábant Lyddæ et Saróna ; qui conversi sunt ad Dóminum.

FERIA SEXTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 9.

IN Joppe fuit quædam discípula , nómine Tábitha.... Hæc erat plena opéribus bonis , et eleemósynis , quas faciébat. Factum est autem , ... ut infirmáta morerétur.... Et cùm advenisset Petrus , ... circumstetérunt illum omnes víduæ flentes..... Ejectis autem ómnibus

foràs, Petrus ponens génua, orávit; et conversus ad corpus, dixit: Tábitha, surge. At illa apéruit óculos suos, et viso Petro, resédit.... Notum autem factum est per universam Joppem: et credidérunt multi Dómino.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

VIr quidam erat in Cæsárea, nómine Cornélius, Centúrio cohortis, quæ dícitur Itálica, religiósus ac timens Deum cum omni domo sua, fáciens eleemósynas multas plebi, et déprecans Deum semper. Is vidit in visu manifestè, quasi horâ diéi nonâ, Angelum Dei introeuntem ad se, et dicentem sibi: Cornéli. At ille íntuens illum, timóre correptus, dixit: Quid est, Dómine?

DOMINICA IV.

POST PASCHA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

ANgelus dixit (Cornélio:) Oratiónes tuæ, et eleemósynæ tuæ ascendérunt in memóriam in conspectu Dei. Et nunc mitte viros in Joppen, et accersi Simónem quemdam, qui cognominátur Petrus: hic hospitátur apud Simónem quemdam coriárium, ... hic dicet tibi quid te opórteat fácere. Et cùm discessisset Angelus, ... vocávit duos domésticos suos, et mílitem metuentem Dóminum ex his qui illi parébant. Quibus cùm narrasset ómnia, misit illos in Joppen.

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

POsterâ die iter illis faciéntibus, et appropinquántibus civitáti, ascendit Petrus in superióra, ut oráret circa horam sextam. Et cùm esuríret, vóluit gustáre. Parántibus autem illis, cécidit super eum mentis excessus: et vidit cœlum apertum, et descendens vas quoddam, velut línteum magnum, quátuor inítiis submitti de cœlo in terram, in quo erant ómnia quadrupédia, et serpéntia terræ, et volatília cœli.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

ET facta est vox ad (Petrum:) Surge, Petre, occíde, et manducа. Ait autem Petrus: Absit, Dómine, quia numquàm manducávi omne commúne, et immundum. Et vox íterùm secundò ad eum: Quod Deus purificávit, tu commúne ne dixeris. Hoc autem factum est per ter: et statìm receptum est vas in cœlum. Tu autem, Dómine, miserére nostrî. ℟. Deo grátias.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

DUm intrà se hæsitáret Petrus quidnam esset vísio ; ... ecce viri, qui missi erant à Cornélio, inquirentes domum Simónis, astitérunt ad jánuam... Petro autem cogitante de visióne, dixit Spíritus ei: Ecce viri tres quærunt te. Surge ítaque, descende, et vade cum eis nihil dúbitans, quia ego misi illos.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

ALterâ autem die introívit (Petrus) Cæsáream.... Et *óbvius venit* ei Cornélius ; et prócidens ad pedes ejus adorávit. Petrus verò elevávit eum, dicens : Surge, et ego ipse homo sum. Et loquens cum illo intrávit, et invénit multos qui convénerant... Apériens autem Petrus os suum, dixit : In veritáte cómperi, quia non est personárum acceptor Deus ; sed in omni gente, qui timet eum, et operátur justítiam acceptus est illi.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 10.

ADhùc loquente Petro, ... cécidit Spíritus sanctus super omnes qui audiébant verbum. Et obstupuérunt ex circumcisióne fidéles, qui vénerant cum Petro, quia et in natiónes grátia Spíritûs sancti effúsa est. Audiébant enim illos loquentes linguis, et magnificantes Deum. Tunc... Petrus... jussit eos baptizári in nómine Dómini Jesu Christi.

SABBATO.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 13.

ERant in Ecclésia, quæ erat Antiochíæ, Prophétæ et Doctóres..... Ministrántibus autem illis Dómino et jejunántibus, dixit illis Spíritus sanctus : Segregáte mihi Saulum et Bárnabam in opus ad quod assumpsi eos. *Tunc jejunantes, et orantes, imponentesque eis manus*, dimisérunt illos. Et ipsi quidèm missi à Spíritu sancto abiérunt Seleúciam, et indè navigavérunt Cyprum.

DOMINICA V.

POST PASCHA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 13.

CUm à Papho navigassent Paulus, et qui cum eo erant, ... pertranseuntes Pergen, venérunt Antiochíam Pisídiæ ; et ingressi Synagógam die Sabbatórum, sedérunt. Post lectiónem autem legis, et Prophetárum, misérunt Príncipes Synagógæ ad eos, dicentes : Viri fratres, si quis est in vobis sermo exhortatiónis ad plebem, dícite.

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 13.

SUrgens autem Paulus,... ait: Viri Israelítæ, et qui timétis Deum, audíte... Nos vobis annuntiámus eam, quæ ad patres nostros repromíssio facta est, quóniam hanc Deus adimplévit, resúscitans Jesum, sicut et in Psalmo secundo scriptum est: Fílius meus es tu, ego hódiè génui te.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 13.

NOtum sit vobis, viri fratres, quia per hunc vobis remíssio peccatórum annuntiátur.... In hoc omnis, qui credit, justificátur. Vidéte ergò ne supervéniat vobis quod dictum est in Prophétis: Vidéte contemptóres, et admirámini, et disperdímini; quia opus óperor ego in diébus vestris, opus quod non credétis, si quis enarráverit vobis.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 13.

JUdæi repléti sunt zelo, et contradicébant his, quæ à Paulo dicebantur, blasphemantes. Tunc constanter Paulus et Bárnabas dixérunt: Vobis oportébat primùm loqui verbum Dei; sed quóniam reppéllitis illud, et indignos vos judicátis æternæ vitæ, ecce convértimur ad Gentes. Sic enim præcépit nobis Dóminus.

IN ASCENSIONE *DOMINI.*

De Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Hebræos.

Cap. 10.

†HAbentes, fratres, fidúciam in introítu Sanctórum in sánguine Christi, quam initiávit nobis viam novam et viventem per velámen, id est, carnem suam, et Sacerdótem magnum super domum Dei, accedámus cum vero corde in plenitúdine fídei, aspersi corda à consciéntia mala, et ablúti corpus aquâ mundâ, teneámus spei nostræ confessiónem indeclinábilem.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apostolórnm.

Cap. 15.

SUrrexérunt quidam de hæresi Pharisæórum, qui credidérunt, dicentes: Quia oportet circumcídi eos, præcípere quoque serváre legem Móysi. Conveneruntque Apóstoli, et Senióres vidére de verbo hoc. Cùm autem magna conquisítio fíeret, surgens Petrus dixit ad eos: Viri fratres, vos scitis quóniam ab antíquis diébus Deus in nobis elégit, per os meum audíre Gentes verbum Evangélii, et crédere.

SABBATO.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 15.

ET qui novit corda Deus, testimónium perhíbuit, dans illis Spíritum sanctum, sicut et nobis, et nihil discrévit inter nos et illos, fide purificans corda eórum. Nunc ergò quid tentátis Deum, impónere jugum super cervíces discipulórum, quod neque patres nostri, neque nos portáre potúimus? Sed per grátiam Dómini Jesu Christi crédimus salvári, quemádmodùm et illi.

DOMINICA
Intrà Octav. Ascensionis.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 15.

TAcuit autem omnis multitúdo; et audiébant Bárnabam, et Paulum narrantes quanta Deus fecisset signa et prodígia in Géntibus per eos. Et postquàm tacuérunt, respondit Jacóbus, dicens: ... Simon narrávit quemádmodùm primùm Deus visitávit súmere ex Géntibus pópulum nómini suo.... Propter quod ego júdico non inquietári eos, qui ex Géntibus convertuntur ad Deum.

FERIA SECUNDA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 15.

TUnc plácuit Apóstolis, et Senióribus cum omni Ecclésia, elígere viros ex eis, et míttere Antiochíam, ... scribentes per manus eórum: Apóstoli et senióres fratres, ... frátribus ex Géntibus, salútem... Visum est... Spíritui sancto, et nobis, nihil ultrà impónere vobis óneris quàm hæc necessária, ut abstineátis vos ab immolátis simulacrórum, et sánguine, et suffocáto, et fornicatióne, à quibus custodientes vos, benè agétis. Valéte.

FERIA TERTIA.
De Actibus Apostolórum
Cap. 17.

STans Paulus in médio areópagi, ait: Viri Athenienses, per ómnia quasi superstitiosióres vos vídeo. Prætériens enim, et videns simulácra vestra, invéni et aram, in qua scriptum erat: Ignóto Deo. Quod ergò ignorantes cólitis, hoc ego annúntio vobis. Deus qui fecit mundum, et ómnia quæ in eo sunt, ... non in manufactis templis hábitat, nec mánibus humánis cólitur índigens áliquo, cùm ipse det ómnibus vitam, et inspiratiónem, et ómnia.

FERIA QUARTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 17.

FEcit Deus ex uno omne genus hóminum inhabitáre super universam fáciem terræ, definiens statúta témpora, et términos habitatiónis eórum, quærere Deum si

fortè attrectent eum, aut invéniant; quamvis non longè sit ab unoquóque nostrûm. In ipso enim vívimus, et movémur, et sumus, sicut et quidam vestrórum poetárum dixérunt: Ipsíus enim et genus sumus.

FERIA QUINTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 17.

GEnus ergò cùm simus Dei, non debémus æstimáre auro, aut argento, aut lápidi, sculptúræ artis, et cogitatiónis hóminis, divínum esse símile. Et témpora quidèm hujus ignorántiæ despíciens Deus, nunc annúntiat homínibus, ut omnes ubìque pœniténtiam agant, eò quòd státuit diem in quo judicatúrus est orbem in æquitáte, in viro, in quo státuit, fidem præbens ómnibus, súscitans eum à mórtuis.

FERIA SEXTA.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 19.

FActum est.... ut Paulus... veníret Ephesum... Introgressus autem Synagógam, cum fidúcia loquebátur,... dísputans, et suádens de regno Dei... Virtutesque non quáslibet faciébat Deus per manum Pauli, ... et magnificabátur nomen Dómini Jesu. Multíque credéntium veniébant confitentes, et annuntiantes actus suos. Multi autem ex eis, qui fúerant curiósa sectáti, contulérunt libros, et combussérunt coràm ómnibus.

SABBATO.
De Actibus Apostolórum.
Cap. 20.

SEdens quidam adolescens...super fenestram, cùm mergerétur somno gravi, disputante diù Paulo, ductus somno cécidit de tértio cœnáculo deorsùm, et sublátus est mórtuus. Ad quem cùm descendisset Paulus, incúbuit super eum, et complexus dixit: Nolíte turbári, ánima enim ipsíus in ipso est. Ascendens autem, frangensque panem, et gustans, satìsque allocútus usquè in lucem, sic profectus est.... *Festinábat* enim, si possíbile sibi esset, ut diem Pentecostes fáceret Jerosólymis.

DOMINICA
PENTECOSTES.
De Epístola beáti Pauli Apóstoli, ad Hebræos.
Cap. 2.

†QUómodò nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem, quæ cùm inítium accepisset enarrári per Dóminum ab eis, qui audiérunt, in nos confirmáta est, contestante Deo signis et portentis, et váriis virtútibus, et Spíritûs sancti distributiónibus secundùm suam voluntátem?

FERIA SECUNDA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 20.

A Miléto Paulus mittens Ephesum, vocávit Majóres natu Ecclésiæ. Qui cùm venissent ad eum,... dixit eis : Vos scitis,... quáliter vobiscum per ómne tempus fúerim, serviens Dómino cum omni humilitáte et lacrymis, et tentatiónibus quæ mihi accidérunt ex insídiis Judæórum ; quómodò nihil subtráxerim utílium, quóminùs annuntiárem vobis, et docérem vos publicè et per domos.

FERIA TERTIA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 20.

ET nunc ecce alligátus ego Spíritu, vado in Jerúsalem, quæ in ea ventúra sint mihi, ignórans : nisi quòd Spíritus sanctus per omnes civitátes mihi protestátur, dicens, quóniam víncula, et tribulatiónes Jerosólymis me manent. Sed nihil horum véreor ; nec fácio ánimam meam pretiosiórem quàm me, dúmmodò consummem cursum meum, et ministérium verbi, quod accépi à Dómino Jesu.

FERIA QUARTA.

De Actibus Apostolórum.

Cap. 20.

ET nunc ecce ego scio quia ámpliùs non vidébitis fáciem meam.... Quapropter contestor vos hodiernâ die, quia mundus sum à sánguine ómnium. Non enim subterfúgi, quóminùs annuntiárem ómne consílium Dei vobis. Atténdite vobis, et universo gregi, in quo vos Spíritus sanctus pósuit Epíscopos, régere Ecclésiam Dei, quam acquisívit sánguine suo.

FERIA QUINTA.

De Actibus Apost. *Cap.* 20.

EGo scio quóniam intrábunt post discessiónem meam lupi rapáces in vos, non parcentes gregi. Et ex vobis ipsis exurgent viri loquentes perversa, ut abdúcant discípulos post se. Propter quod vigiláte memóriâ retinentes, quóniam per triénnium nocte et die non cessávi, cum lácrymis monens unumquemque vestrûm. Et nunc commendo vos Deo, et verbo grátiæ ípsius.

FERIA SEXTA.

De Actibus Apost. *Cap.* 20.

ARgentum et aurum, aut vestem nullíus concupívi, sicut ipsi scitis ; quóniam ad ea, quæ mihi opus erant, et his, qui mecum sunt, ministravérunt manus istæ. Omnia ostendi vobis, quóniam sic laborantes, oportet suscípere infírmos, ac meminisse verbi Dómini Jesu, quóniam ipse dixit : Beátius est magis dare quàm accípere.

INDEX PSALMORUM.

Psalmi.		*Paginæ.*
119	AD Dóminum, cùm tribulárer,	62
27	Ad te, Dómine, clamábo,	6
24	Ad te, Dómine, levávi,	40
122	Ad te levávi óculos meos,	79
28	Afferte Dómino, fílii Dei,	122
77	Atténdite, pópule meus,	67
48	Audíte hæc, omnes gentes,	115
118	BEáti immaculáti in via,	14
127	Beáti omnes qui timent Dóminum,	127
31	Beáti quorum remissæ sunt,	64
40	Beátus qui intélligit,	114
1	Beátus vir qui non ábiit,	2
111	Beátus vir qui timet Dóminum,	25
33	Benedícam Dóminum in omni témpore,	92
103	Bénedic, ánima mea, Dómino: Dómine Deus,	30
102	Bénedic, ánima mea, Dómino; et ómnia,	76
143	Benedictus Dóminus Deus meus,	128
84	Benedixisti, Dómine, terram tuam,	53
91	Bonum est confitéri Dómino,	36
95	CAntáte Dómino cánticum novum: cantáte,	41
149	Cantáte Dño cánticum novum: laus ejus,	123
97	Cantáte Dómino cánticum novum; quia,	42
18	Cœli enarrant glóriam Dei,	49
74	Confitébimur tibi, Deus,	117
110	Confitébor tibi, Dómine.... in concílio,	25
9	Confitébor tibi, Dómine.... narrábo,	65
137	Confitébor tibi, Dómine.... quóniam audísti,	95
104	Confitémini Dómino, et invocáte,	32
135	Confitémini Dómino, quóniam.... Confitémini,	36
106	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicant qui,	51
117	Confitémini Dómino, quóniam.... Dicat nunc,	13
105	Confitémini Dño, quóniam.... Quis loquétur,	33
15	Conserva me, Dñe, quóniam sperávi in te,	81
115	Crédidi, propter quod locútus sum,	94
4	Cùm invocárem, exaudívit me Deus,	28
129	DE profundis clamávi ad te, Dómine,	80
43	Deus, áuribus nostris audívimus,	105
49	Deus deórum Dóminus locútus est,	57
62	Deus, Deus meus, ad te de luce vígilo,	9
21	Deus, Deus meus, réspice in me,	109

Psalmi. *Paginæ.*
69 Deus, in adjutórium meum intende, 93
53 Deus, in nómine tuo salvum me fac, 102
71 Deus, judícium tuum regi da, 50
108 Deus, laudem meam ne tacúeris, 60
66 Deus misereátur nostrî, 89
45 Deus noster refúgium et virtus, 124
82 Deus, quis símilis erit tibi? 118
59 Deus, repulisti nos, 125
81 Deus stetit in synagóga deórum, 77
78 Deus, venérunt gentes in hæreditátem tuam, 64
93 Deus ultiónum Dóminus, 78
114 Diléxi, quóniam exáudiet Dóminus, 45
17 Díligam te, Dómine, fortitúdo mea, 4
38 Dixi: Custódiam vias meas, 97
109 Dixit Dóminus Dómino meo, 24
35 Dixit injustus ut delinquat, 71
52 Dixit insípiens.... in iniquitátibus, 43
13 Dixit insípiens.... in stúdiis suis, 81
140 Dómine, clamávi ad te, 62
7 Dómine Deus meus, in te sperávi, 48
87 Dómine Deus salútis meæ, 120
8 Dómine Dóminus noster, 39
142 Dómine, exaudi oratiónem meam; áuribus, 121
101 Dómine, exaudi oratiónem meam; et clamor, 107
20 Dómine, in virtúte tua lætábitur rex, 76
6 Dómine, ne in furóre tuo.... Miserére, 47
37 Dómine, ne in furóre tuo.... Quóniam, 112
130 Dómine, non est exaltátum cor meum, 80
138 Dómine, probasti me, 111
3 Dómine, quid multiplicáti sunt, 3
14 Dómine, quis habitábit in tabernáculo tuo, 48
89 Dómine, refúgium factus es nobis, 89
23 Dómini est terra, et plenitúdo ejus, 53
26 Dóminus illuminátio mea, 90
22 Dóminus regit me, 92
92 Dóminus regnávit; decórem indútus est, 10
96 Dóminus regnávit; exultet terra, 54
98 Dóminus regnávit; irascantur pópuli, 43
133 Ecce nunc benedícite Dóminum, 29
132 Ecce quàm bonum, 62
58 Eripe me de inimícis meis, 99
139 Eripe me, Dómine, ab hómine malo, 112
44 Eructávit cor meum verbum bonum, 122
144 Exaltábo te, Deus meus rex, 95

Psalmi. *Paginæ.*

29 Exaltábo te, Dómine, quóniam, 7
19 Exáudiat te Dóminus in die tribulatiónis, 82
60 Exaudi, Deus, deprecatiónem meam, 100
63 Exaudi, Deus, oratiónem meam, cùm déprecor, 116
54 Exaudi, Deus, oratiónem meam, et ne, 98
16 Exaudi, Dómine, justítiam meam, 118
39 Expectans expectávi Dóminum, 106
80 Exultáte Deo adjutóri nostro, 87
32 Exultáte, justi, in Dómino, 82
67 Exurgat, Deus, et dissipentur, 83

86 FUndamenta ejus in móntibus sanctis, 125
85 INclína, Dómine, aurem tuam, 130
125 In convertendo Dóminus, 46
10 In Dómino confído, 80
113 In éxitu Israel de ÆEgypto, 26
70 In te, Dómine, sperávi.... et éripe me, 102
30 In te, Dómine, sperávi.... in justítia, 73
65 JUbiláte Deo, omnis terra; psalmum, 7
99 Jubiláte Deo, omnis terra; servíte, 10
34 Júdica, Dómine, nocentes me, 55
42 Júdica me, Deus, et discerne, 75
25 Júdica me, Dómine, quóniam, 57
121 LÆtátus sum in his, 62
145 Lauda, ánima mea, Dóminum, 104
147 Lauda, Jerúsalem, Dóminum, 89
148 Laudáte Dóminum, de cœlis, 11
150 Laudáte Dóminum in sanctis ejus, 55
116 Laudáte Dóminum, omnes gentes, 120
146 Laudáte Dóminum, quóniam bonus, 73
134 Laudáte nomen Dómini, 38
112 Laudáte, púeri, Dóminum, 26
120 Levávi óculos meos in montes, 45
47 MAgnus Dóminus, et laudábilis, 124
131 Memento, Dómine, David, 127
56 Miserére meî, Deus, miserére meî, 119
55 Miserére meî, Deus, quóniam, 113
50 Miserére meî, Deus, secundùm, 129
100 Misericórdiam et judícium, 50
88 Misericórdias Dómini in æternum, 85
126 NIsi Dóminus ædificáverit domum, 79
123 Nisi quia Dóminus erat in nobis, 46
36 Noli æmulári in malignántibus, 58
61 Nonnè Deo subjecta erit, 116
75 Notus in Judæa Deus, 117

Psalmi. *Paginæ.*

46 OMnes gentes, pláudite mánibus, 42

107 PArátum cor meum, Deus, 88
72 QUàm bonus Israel Deus, 44
83 Quàm dilecta tabernácula tua, 91
2 Quarè fremuérunt gentes, 3
41 Quemádmodùm desiderat cervus, 75
124 Qui confídunt in Dómino, 79
51 Quid gloriáris in malítia, 97
90 Qui hábitat in adjutório Altíssimi, 28
79 Qui regis Israel, intende, 93
128 SAEpè expugnavérunt me, 100
68 Salvum me fac, Deus, 100
11 Salvum me fac, Dómine, 96
57 Si verè útiquè justítiam, 107
136 Super flúmina Babylónis, 46

64 TE decet hymnus, Deus, in Sion, 72
94 VEníte, exultémus Dómino, 2
5 Verba mea áuribus pércipe, Dómine, 70
76 Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Deum, 39
141 Voce meâ ad Dóminum.... voce meâ ad Dñum, 63
12 USquequò, Dómine, 63
73 Ut quid, Deus, repulisti in finem, 126

Index Canticorum Psalterii.

BEnedícite, ómnia ópera, 10
Benedictus Dóminus, 12
Benedictus es, Dómine, 88
Collaudáte Cánticum, 38
Incípite Dómino in tympanis, 120
Magníficat ánima mea, 27
Magnus es, Dómine, 72
Miserére nostrî, Deus, 54
Nunc dimittis, 29
Urbs fortitúdinis nostræ, 104

FINIS.

TABULA MODORUM CANTUS, nec-non Intonationes, Mediationes, et Terminationes Psalmorum et Canticorum, secundùm omnes cujusque Modi differentias.

In hocce Breviario quisque modus psallendi, quem vulgò sed impropriè Tonum vocant, suo numero notatur ad Antiphonas, variæ etiam uniuscujusque modi terminationes propriis litteris designantur: siquidem variatio terminationum in cantu Gregoriano fit juxtà initium cantûs Antiphonæ, quod huic terminationi respondet, sicut vice versâ initium cantûs Antiphonæ respondere debet terminationi psalmodicæ secundùm varietates in systemate S. Gregorii Papæ admissas.

Itaque terminationes aliæ sùnt completæ, incompletæ aliæ. Terminationes completæ, majusculis; incompletæ verò minusculis litteris designantur. Terminatio completa illa est, quæ in singulis Psalmi versibus desinit in legitimam toni sui finalem; id est, cujus ultimus sonus idem est ac ultimus sonus Antiphonæ quæ præcessit; verbi gratiâ, in primo et secundo modo terminatio in re *vel in* la; *in tertio modo terminatio in* mi, *et sic de ceteris. Terminatio verò incompleta seu suspensa est illa quæ non in Psalmi versibus, sed in sola Antiphona perfectè terminatur; id est, cujus ultimus sonus alius est ac ultimus sonus Antiphonæ ejusdem modi: exempli gratiâ, in primo modo cujus Antiphonæ terminantur in chorda* re, *terminationes verò in* la, *in* sol, *in* fa, *etc.*

Intonatio adhibetur tantùm ad primum versum Psalmi; reliqui versus à dominante resumuntur. In Canticis Evangelicis in Duplicibus et suprà, ac in omnibus Dominicis, singuli versus inchoantur ut primus; nisi cantentur cum vulgò Faux-bourdon: *tunc enim resumuntur à dominante ut in Psalmis. Cùm autem in primo versu cantici* Magnificat, *intonatio et mediatio ut plurimùm compleri non possit propter ejus brevitatem, in ceteris ejus versibus recurrendum est ad intonationem et mediationem Psalmorum.*

Mediatio fit in omnibus versibus eodem modo quo in primo, nisi sit dictio monosyllaba vel hebræa non declinata.

Terminatio in omnibus versibus semper eadem est ac in primo versu. Omnis autem terminatio, quæ, ut suprà dictum est, denotatur per litteras alphabeticas, ideò sic designatur, quia hæ litteræ notis cantûs respondent; ita ut more veterum a *designet chordam* la, b *chordam* si, c *chordam* ut, d *chordam* re, e *chordam* mi, f *chordam* fa, g *chordam* sol.

I. Modus *cujus Antiphonæ desinunt in chorda* D, *aliter dicta chorda* re.

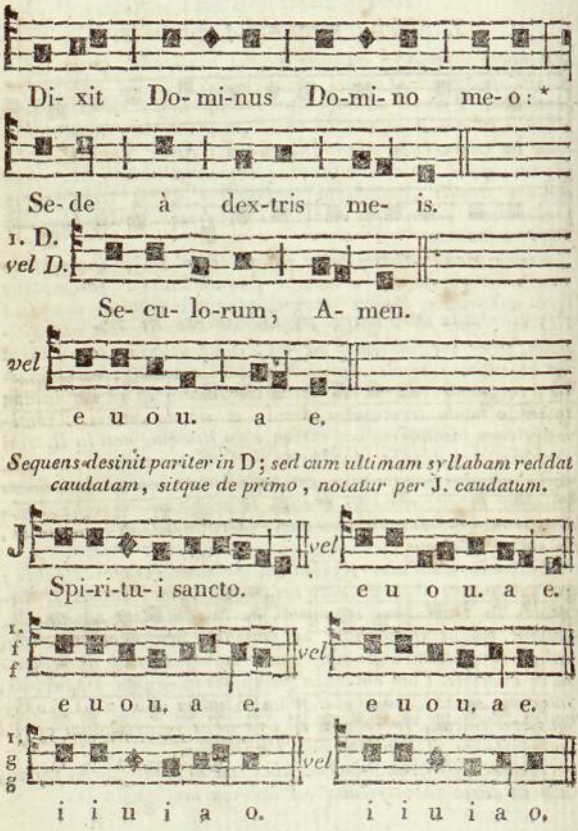

Sequens desinit pariter in D; *sed cum ultimam syllabam reddat caudatam, sitque de primo, notatur per* J. *caudatum.*

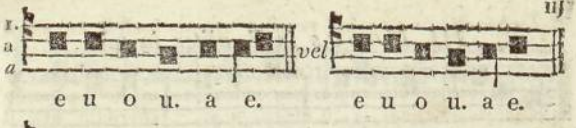

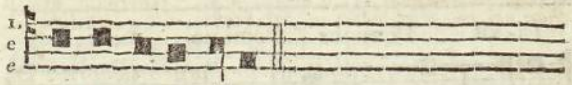

I. *Modus in* A. *id est in* la.

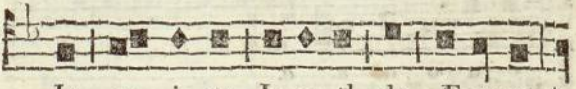

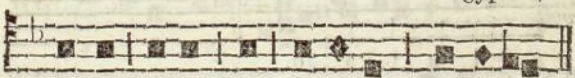

II. Modus in D. *id est in* re.

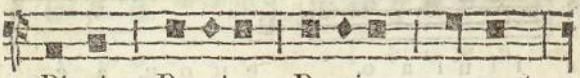

III. Modus in E. *aliter in* mi.

Di- xit Dominus Domi-no me-o: *

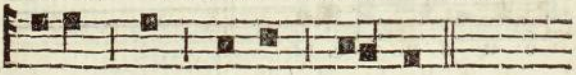

Se-de à dex-tris me- is.

e u o u. a e.

i i u i a o.

i i u i a o.

i i u i a o. e u o u. a e.

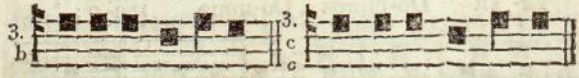

e u o u. a e. e u o u. a e.

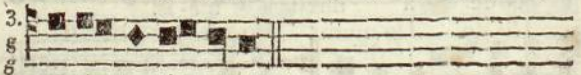

i i u i a o.

IV. Modus in E. *aliter in* mi.

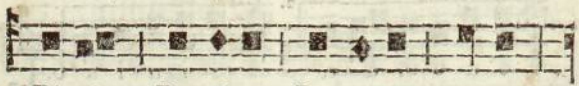

Di- xit Do-mi-nus Do- mi-no me-o: *

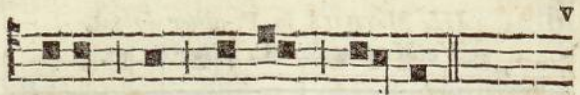

Se-de à dex- tris me- is.

i i u i a o.

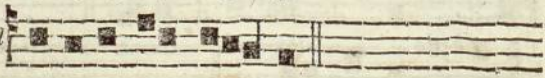

e u o u. a e.

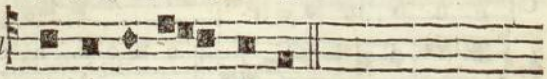

i i u i a o.

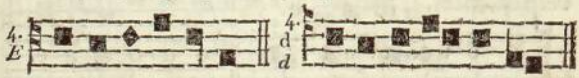

i i u i a o. e u o u. a e.

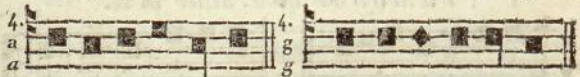

e u o u. a e. i i u i a o.

IV. MODUS *in* A. *aliter in* la. *prævio b molli.*

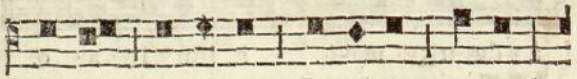

Di- xit Do-minus Do-mi-no me- o: *

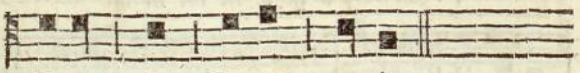

Se-de à dex-tris me- is.

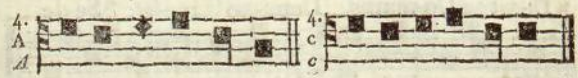

i i u i a o. e u o u. a e.

a 3

V. Modus in C. *aliter in* ut.

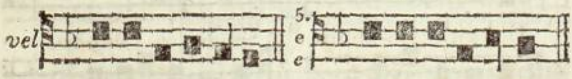

V. Modus in F. *aliter in* fa.

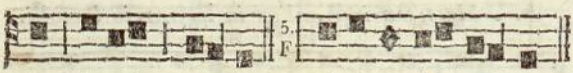

V. Modus in a. *id est in* la.

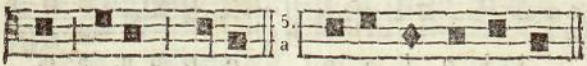

VI. Modus in F. *aliter in* fa.

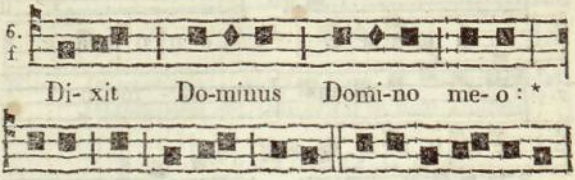

VI. Modus in C. *aliter in* ut, *prævio* b *molli.*

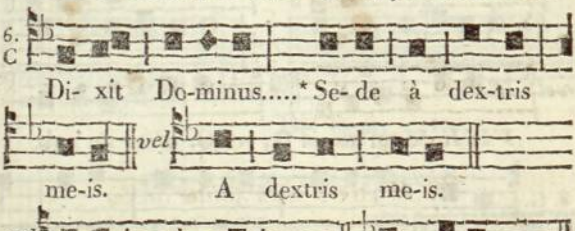

VII. Modus in G. *vel G. aliter in* sol.

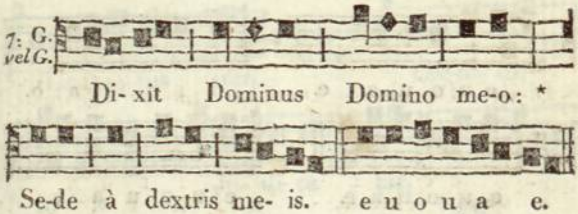

7. a.

e u o u a e.

7. b.

e u o u a e.

7. ç. 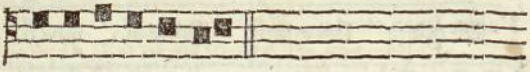

e u o u a e.

7. c.

e u o u a e.

vel

e u o u a e.

7. d.

e u o u a e.

7. d

e u o u a e.

VIII. Modus in G, *vel G. aliter in* sol.

8. G. 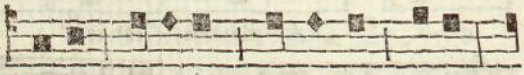

Di-xit Do-minus Do-mi-no me-o: *

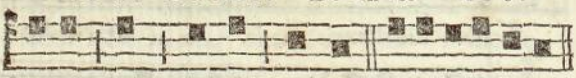

Se-de à dex-tris me-is. e u o u a e.

8. *G.*

Se-de à dex-tris me-is.

vel

e u o u a e.

vel

i i u i a o.

8. c. *vel c.*

e u o u a e.

8. d.

e u o u a e.

8. b.

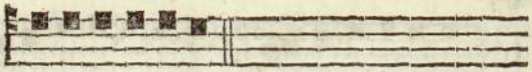

e u o u a e.

Variæ Intonationes, Mediationes, et Terminationes Psalmorum et Canticorum in octo Modis.

INTONATIONES 1. et 6.

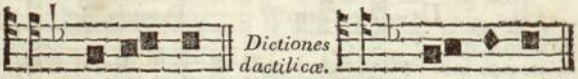

Dictiones dactilicæ.

Lau-da- te. Cre- di- di.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

Di- ligam te.

INTONATIONES 2. et 8.

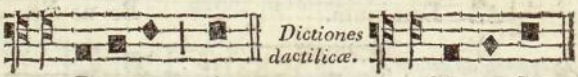

Dictiones dactilicæ.

Be-a- tus vir. Be- ne-dic.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

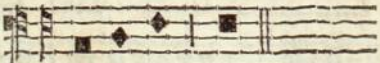

E- ri- pe me.

INTONATIONES 3.

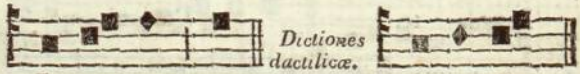

Dictiones dactilicæ.

Læ- ta- tus sum. Cre-di- di.

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

Ju- di- ca me.

Intonationes 4.

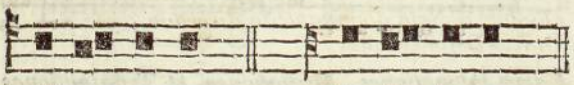

Dictiones dactilicæ

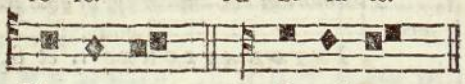

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

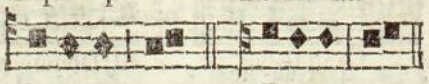

Intonationes 5.

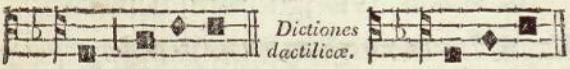

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

Intonationes 7.

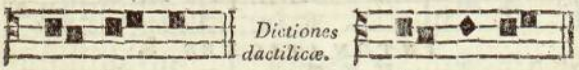

Dictiones dactilicæ cum monosyllaba.

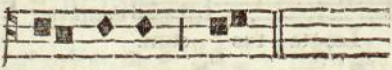

In Officio Feriali (excepto Tempore Paschali, et à Circumcisione ad Septuagesimam) Intonationes fiunt absolutè à Nota dominante in directum, nec-non in Officio Defunctorum.

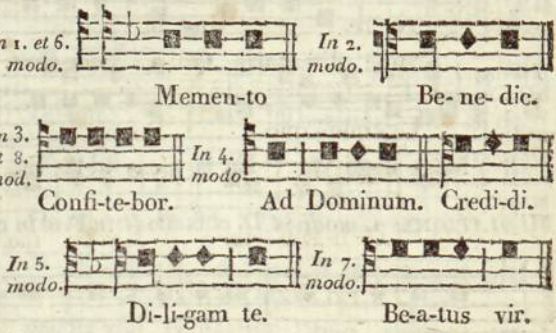

Intonationes Canticorum Evangelicorum quæ numquàm mutantur.

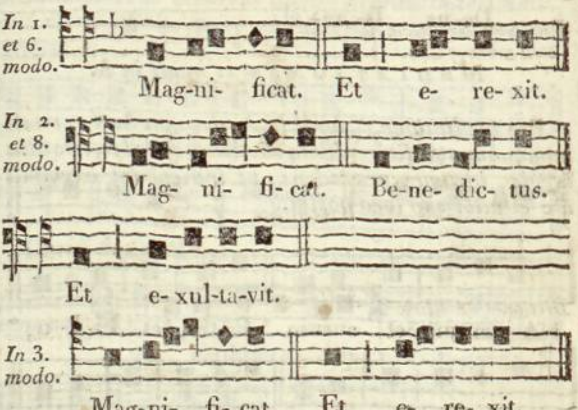

In 4. modo.

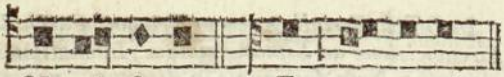

Mag-ni- fi- cat. Et e- re- xit.

In 5. modo.

Nunc di-mit-tis. Qui-a vide-runt.

In 7. modo.

Mag- ni- fi- cat. Et. ex- ul-ta- vit.

MEDIATIONES 1. *modi in D. et* 6. *modi in* F. *et in* c.

Lo-cu- tus sum * Spe-ra- vi in te.

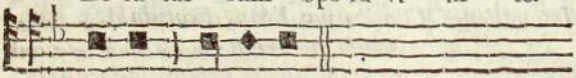

De-us Is- ra- el.

MEDIATIONES 1. *modi in* A.

Pro mediatione 1. *modi in* A. *nec-non* 3. *et* 7. *modi numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, ideoque præcedens, ut indicabunt exempla hìc et alibi suo loco posita.*

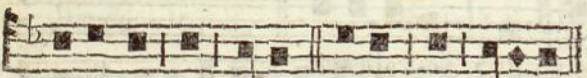

Ar-gentum et aurum. * Pa-tri, et Fi-li- o, *

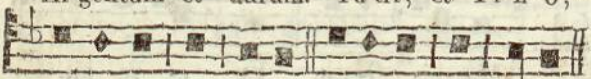

Do-mi-ne non nobis. * Steri-lem in do-mo. *

Dictiones Hebrææ indeclinatæ, et monosyllabæ attolluntur in fine mediationis, ut infrà.

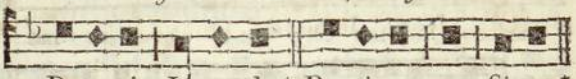

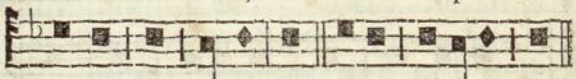

MEDIATIONES 2. *modi in* D.

In mediationibus 2. 4. 5. *et* 8. *modi quæ elevant penultimam: si occurrat dictio hebræa indeclinata, aut monosyllaba, tunc elevatio fit in ultima syllaba tantùm.*

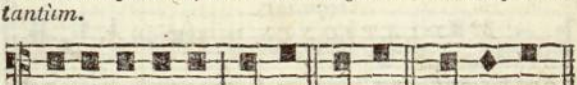

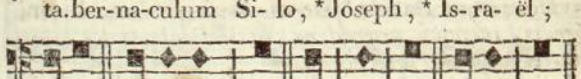

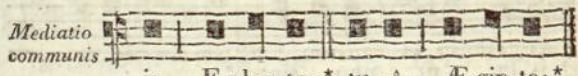

Mediationes 3. modi.

Numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, sed præcedens, ut sequitur.

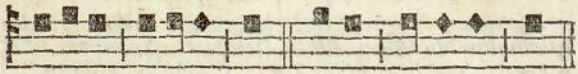

decorem indutus est; * tu-o ar-gu-as me, *

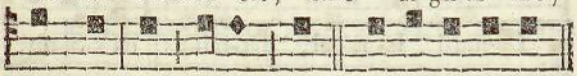

cœ-lum tu il-lic es; * su-perspe-ra-vi, *

Quod pa-ras-ti, * Al-tis-si-mi vo-ca-be-ris: *

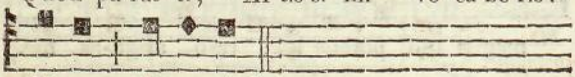

De-us Is-ra-el. *

Mediationes 4. modi.

Dictiones hebrææ et monosyllabæ attolluntur, ut sequitur.

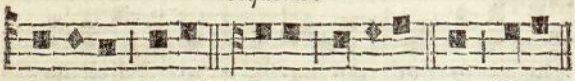

Do-mi-ne, David; * De-us Is-ra-el: * ex Si-on, *

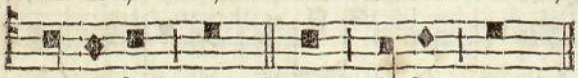

tri-bu-lant me: * tu il-lic es, *

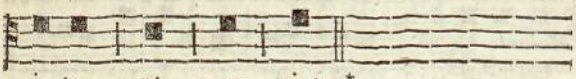

i-ta ut non sint, *

Mediatio communis.

in E-phra-ta, * Fi-li-æ Ju-dæ. *

MEDIATIONES 5 et 8 modi fiunt ut in 2 modo.

MEDIATIONES 7 modi.

Numquàm attollitur ultima dictionis syllaba, nec ulla brevis, sed præcedens, ut in 1. tono in A. et in 3.

be-ne-placi-ta fac Do-mi-ne, * i- ta

ut non sint: * Do-mi-nus ex Si - on:

Mediatio communis.

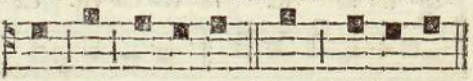

in te spe-ra-vi, * in E-phra-ta:*

TERMINATIONES 1. modi in D.

lu- ci- fe-rum ge- nu- i te. di- li- gen-

ti- bus te. fru-men-ti sa- ti- at te.

ha-bi- ta- ti- o est in te. I- ni- quo

e- ri- pe me. no-men De- i Ja- cob.

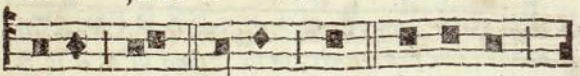

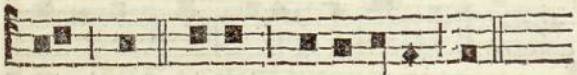

TERMINATIONES 1. *modi in* A.

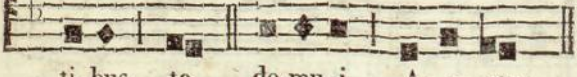

TERMINATIONES 2. *modi.*

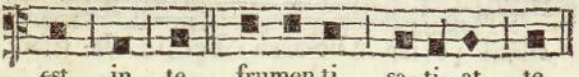

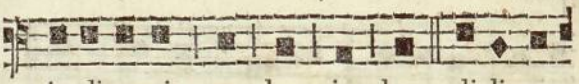

in-cli-na-vit ex hoc in hoc. di-li-gen-

ti- bus te. tu- a ju--di-ca me.

TERMINATIONES 3. *modi.*

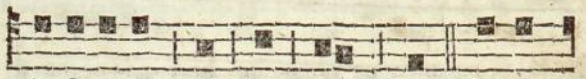

in-cli-na-vit ex hoc in hoc. lu-ci-

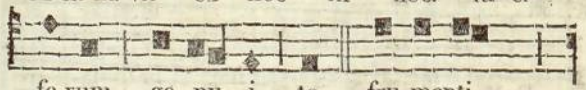

fe rum ge- nu- i te. fru-menti.

sa- ti- at te. ti- at te. ti- at te.

ha-bi-ta-ti- o est in te. in

te. in te. sci-en-ti-um me, ti-um

me. ti- um me. de- glu-tis-sent nos.

cog-nos-ce-ret me. ex hoc in hoc.

TERMINATIONES 4. modi in E. *et in* A.

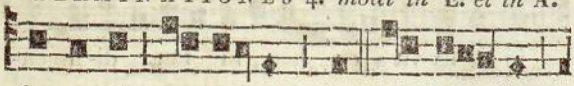

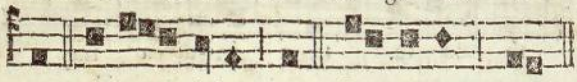

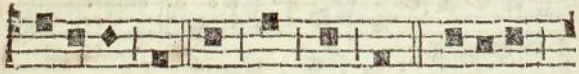

TERMINATIONES 5 *modi in* C. *in* F. *et in* a.

na- cu- la Ja- cob. vit ex hoc in

hoc, lu- ci- fe- rum ge- nu- i te.

ha-bi-ta- ti- o est in te.

In terminationibus 5. *modi in F et in* a; *non attollitur Syllaba brevis, nec ultima dictionis.*

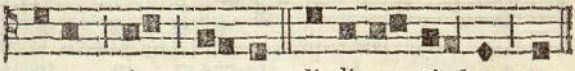

tu-um in pa- ce. di- li-gen- ti- bus te.

frumenti sa- ti- at te. ha-bi-ta- ti- o

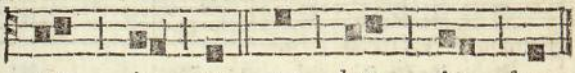

est in te. ex hoc in hoc.

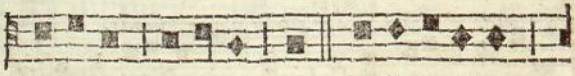

frumen-ti sa- ti- at te. ha-bi- ta- ti- o

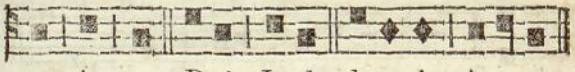

est in te. De-i Jacob. domu-i A- a-ron.

di- li-gen-ti- bus te. tu-um in pa-ce.

Terminationes 6. *modi.*

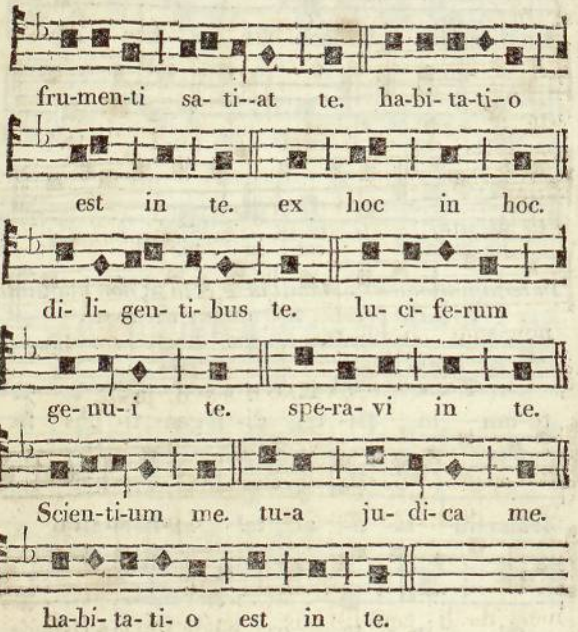

Terminationes 7. *modi.*

Non attolitur syllaba brevis, nec ultima dictionis.

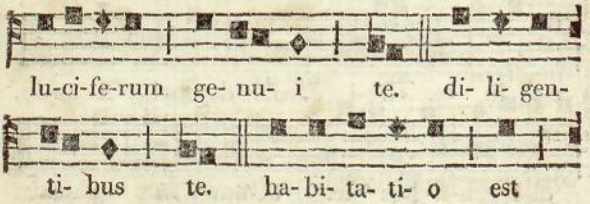

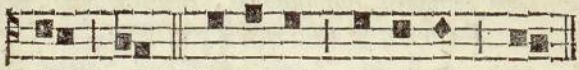

in te fru-men-ti sa- ti- at te.

ti- at te. ti- at te. ti- at te.

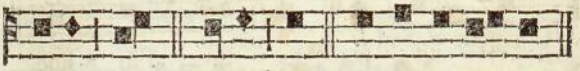

ti- at te. ti- at te. su-per-spe-ra- vi.

non sum o- bli- tus. ex hoc in hoc.

TERMINATIONES 8. *modi.*

tu-a ju-di- ca me. tu- a ju- di- ca

me. di- li- gen- ti- bus te. in-cli-na-vit

ex hoc in hoc. tabernacu-lis Cham tu- a

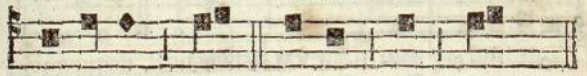

ju- di- ca me. me-us es tu.

corri-pi-as me, laudabunt te. ex hoc in hoc.

MODUS cantandi Absolutiones, Benedictiones, et Lectiones ad Officium Nocturnum.

Celebr.

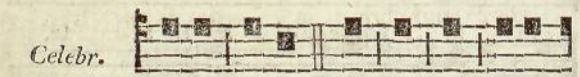

Pa-ter noster ℣. Et ne nos...tenta-

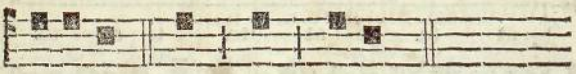

ti-o-nem ℟. Sed... à ma-lo.

Absolut.

Ad a-pe-ri-at... præceptis su-is.

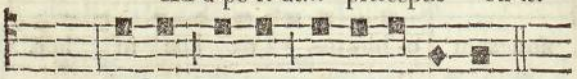

Lector: Ju-be, Domne be-ne-di- ce- re.

Benedict.

Deus... Spi-ri-tum sa- pi-en-ti- æ.

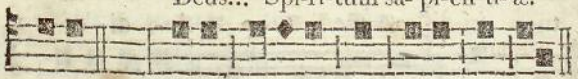

℟. Amen. *Lect.* Primo tempore... lux or-ta est eis.

Punctum quod præc. dic. monosyll. vel hebraic. non decl.

co-ram te. lo- cu-tum est.

in di-e Ma-di-an. Melchisedech. usquequò.

Punctum Admirationis, et exclamationis.

quis nos vi-de-bit lau- do

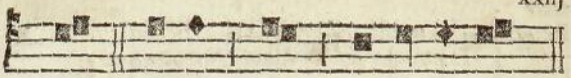

vos? pul-chra in de- li- ci- is!

Tu au-tem... mi-se-re-re nostrî.

LECTIONES Isaïæ et Jeremiæ Tempore Adventûs et Passionis, nec-non Lectiones in ultimo triduo majoris Hebdomadæ, ac in Officio Defunctorum terminantur sine responsione, ut sequitur.

Isaïæ.

† Hæc di- cit do-mi-nus De-us:

Convertimi-ni ad me, et sal-vi e-ri-tis.

Jeremiæ.

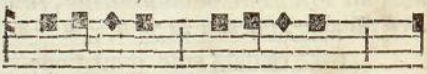

† Je-ru-sa-lem, Je-ru-sa-lem

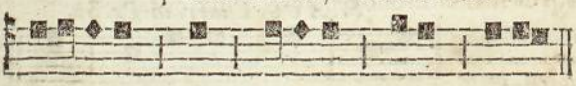

convertere ad Dominum Deum tu-um.

In Triduo.

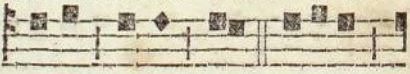

vo-bis tra-det me. perfectum

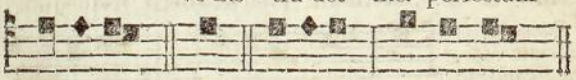

ef- fi- cit. cùm ve-ne-ro, dis-po-nam,

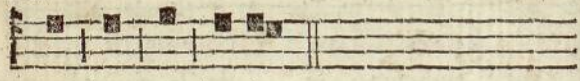

in hoc non lau-do.

In Offic. Defunctorum.

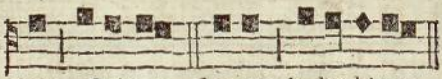

non subsistam horror in-ha-bi-tat.

Oratio, Respice.

su-bi-re tor-men-tum.

NEUMATA (seu Jubili) quorum tabulam hìc, ut quibusdam aliis utilioribus daretur locus, ponere non licuit, ex antiquis Ecclesiarum Libris colligitur instituta esse ut cantentur in fine Antiphonarum; ideò ad calcem Antiphonarii vel Psalterii apponetur; ibique quandò et quomodò cantari debeant, simul cum aliis ad Psalmodiam attinentibus, fusè explicabitur, Deo juvante, interìm,

Benè cantate ei in jubilatione.

S. AUG. Enarr. in Ps. 32.

BIBLIOTHÈQUE TOULOUSE

